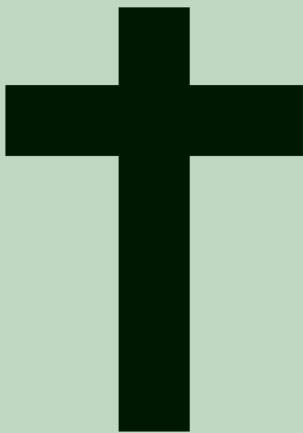

El Nuevo Testamento
en mixe de
Guichicovi

New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi

New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Isthmus

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8

Contents

San Mateo	1
San Marcos	60
San Lucas	103
San Juan	164
Hechos	216
Romanos	289
1 Corintios	327
2 Corintios	355
Gálatas	375
Efesios	384
Filipenses	395
Colosenses	401
1 Tesalonicenses	407
2 Tesalonicenses	414
1 Timoteo	417
2 Timoteo	426
Tito	432
Filemón	436
Hebreos	438
Santiago	457
1 Pedro	463
2 Pedro	473
1 Juan	479
2 Juan	485
3 Juan	486
Judas	487
Apocalipsis	489

San Mateo

¹ Yaa jaduhñ myiñ cujaay nebiaty ja'a Jesús yhap tieedyhajxy jecy xiøhajty. Abraham xiøhajty ja'a jawyiinhájtábä. David xiøhajty ja'a cujecy jaac mïñäbä.

² Ja'a Abraham yhuung, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac yhuung, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob yhuung tu'ug, Judá je'e xiøhajty. May ja'a Judá ja'a piuhya'ay hánajty miøødä. ³ Ja'a Judá yhuunghajxy, Fares hajxy xiøhajty miøødä Zara. Ja'a Fares tiajhajxy, Tamar je'e xiøhajty. Ja'a Fares yhuung, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom yhuung, Aram je'e xiøhajty. ⁴ Ja'a Aram yhuung, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab yhuung, Naasón je'e xiøhajty. Ja'a Naasón yhuung, Salmón je'e xiøhajty. ⁵ Ja'a Salmón yhuung, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tiaj, Rahab je'e xiøhajty. Ja'a Booz yhuung, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tiaj, Rut je'e xiøhajty. Ja'a Obed yhuung, Isai je'e xiøhajty. ⁶ Ja'a Isai yhuung, David je'e xiøhajty. Mänitá David tiägøøyy gobiernähajpá. Mänitá Urías yajyagho'cä mänaa ja'a tsip jiadyiijän. Coó ja'a Urías yho'cy, mänitá David ja'a Urías tio'oxiøjcy wyiingpøjçä. Mänitá David yaghuungpaaty. Salomón ja'a yhuung hajxy yajxøhajty.

⁷ Ja'a Salomón yhuung, Roboam je'e xiøhajty. Ja'a Roboam yhuung, Abías je'e xiøhajty. Ja'a Abías yhuung, Asa je'e xiøhajty. ⁸ Ja'a Asa yhuung, Josafat je'e xiøhajty. Ja'a Josafat yhuung, Joram je'e xiøhajty. Ja'a Joram yhuung, Uzías je'e xiøhajty. ⁹ Ja'a Uzías yhuung, Jotam je'e xiøhajty. Ja'a Jotam yhuung, Acáz je'e xiøhajty. Ja'a Acáz yhuung, Ezequías je'e xiøhajty. ¹⁰ Ja'a Ezequías yhuung, Manasés je'e xiøhajty. Ja'a Manasés yhuung, Amón je'e xiøhajty. Ja'a Amón yhuung, Josías je'e xiøhajty. ¹¹ Ja'a Josías yhuung tu'ug, Jeconías je'e xiøhajty. Jimä Jeconías ja'a piuhya'ay hánajty miøødä. Mänitá judíoshajxy hadsip yajnøcxä jäguem Babilonia-naaxooty.

¹² Jim hajxy chánaadiaacpøjcy Babilonia. Jimä Jeconías ja'a yhuung yajxøhajty Salatiel. Ja'a Salatiel yhuung, Zorobabel je'e xiøhajty. ¹³ Ja'a Zorobabel yhuung, Abiud je'e xiøhajty. Ja'a Abiud yhuung, Eliaquim je'e xiøhajty. Ja'a Eliaquim yhuung, Azor je'e xiøhajty. ¹⁴ Ja'a Azor yhuung, Sadoc je'e xiøhajty. Ja'a Sadoc yhuung, Aquim je'e xiøhajty. Ja'a Aquim yhuung, Eliud je'e xiøhajty. ¹⁵ Ja'a Eliud yhuung, Eleazar je'e xiøhajty. Ja'a Eleazar yhuung, Matán je'e xiøhajty. Ja'a Matán yhuung, Jacob je'e xiøhajty. ¹⁶ Ja'a Jacob yhuung, José je'e xiøhajty. Coó ja'a María yhuung hánajty tøø myiñ tøø quia'ay, ja'a Jesúshajpá, mänitá José ja'a María wyiingpøjcy. Ja'a Jesús, Cristo je'e xiøhajty; paady yaa quiejxä hádaa yaabä naaxwiin maa højtsøxpän.

¹⁷ Námajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøødä, miøødä Abraham miøødä David. Y jaac námajmacts ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøødä, miøødä Salomón miøødä Jeconías. Mänitá judíoshajxy yajnøcxä Babilonia-naaxooty. Y jaac námajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøødä, miøødä Salatiel miøødä José. Mänitá Cristo myiñguiahya.

¹⁸ Yaa jaduhñ myiñ cujaay nebiä Jesucristo myiñguiahyyän. Ja'a Jesucristo tiaj, María hánajty je'e xiøhaty. Tøø hánajty tiødiägøøyy coó ja'a María hajxy hánajty piøga'añ miøødä José. Pero cajná hajxy hánajty piøcyñä, mänitá María quiähxø'cy coó hánajty yhuungmiøødä. Ja'a Dioshəspirituham hánajty tøø yhuungpaady. ¹⁹ Jaduhñ ja'a judíoshajxy hánajty quiuhdujthaty,

coo ja'a to'oxiøjc yhuungpáadät jabiøcy, mänit jaduñ yhøxmátsänät. Pero miøød ja'a José hojiøot hánajty; cabä María hánajty ñäxø'øwø'øwa'añ. Mänitá José wyiinmahñdyhajty coo ja'a María yhøxmádsät hamee'ch, nebiä María jaduñ quia'a yajtsähdiúnät. ²⁰ Yhuuc wiinmahñdyhajpy ja'a José hánajty, mänit miaaho'cy. Mänitá Diosmoonsä wyiinhijsy cuma'ayhaam. Tsajpootyp hánajty chooñ. Mänitá José ñämaayyá:

—José, David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Ca'a mdajy ca'a mmay. Hoy jaduñ coo ja'a María mwiingpógát. Dioshespírituhaam jaduñ tøø yhuungpaady. ²¹ Ya'ayhána'c jaduñ yhuunghadaamby, ja'a Jesúshajpä. Coo ja'a quiu'ug ja'a piojpä quiádieey yajnähwa'adsaanä, paady jaduñ xiøhata'añ Jesús.

²²⁻²⁵ Coo ja'a José mia'abiädø'cy, mänit quiudiuuñ neby hánajty tøø ñäma'aylijäm ja'a Diosmóonsäm. Mänitá María wyiingpøjcy. Pero cab hajxy ñimiøødmaawä høxtä coonä ja'a María ja'a Jesús yajmiññä. Ja'a coobhuung, je'eds jaduñ miingahw. Jesús jaduñ xiøhajty. Coo ja'a Jesús jaduñ myiññguiahy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jecy quiujahyyän:

Huungpaadaamby ja'a cáxyiihána'c tu'ug.

Ya'ayhána'c yhuunghadaamby.

Jue'e xiøhata'añ, Emanuel.

Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios hajxy xmiøødhájtäm.

2

¹ Ja'a Jesús, jim jaduñ myiññguiahy maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Belén, jim Judeanaaxooty. Ja'a Herodes, je'e hánajty tuumb gobiernä. Jim je'e hánajty chána'ay maa ja'a møjcajptän Jerusalén. Mänitá jäya'ayhajxy jim näje'e miejch maa ja'a Heródesän. Jäguem hajxy hánajty tøø chooñ maa ja'a xøø piädsømiän. Madsa'ahøxtaabiä hajxy hánajty wiädity. ² Mänit hajxy yajtøøyy:

—Maa ja'a judíos guobiernähajxy, ja'a tøø myiñ tøø quiá'ayäbä. Jäguem højts ja'a miadsa'a tøø nnäheebøøyyä, jim maa ja'a xøø piädsømiän. Paady højts yaa tøø nmiñ tøø nmech neby højts jaduñ nwiingudsähgø'øwät.

³ Coo ja'a gobiernä Herodes jaduñ miädoyhajty møødä Jerusalénpä-jäya'ayhajxy nägøxiä, mänit hajxy tiägøøyy tajpä maabiä. ⁴ Mänitá Herodes miøjyaaxy ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnahixøøbiähajxy. Mänitá Herodes yajtøøyy:

—Maa ja'a Cristo myina'añ quia'awa'añ, ja'a Dios quixaambiä.

⁵ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Beléncajptóotiäc jaduñ myina'añ quia'awa'añ yaa Judeanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy cujahy nebiä Dios miänaañän:

⁶ Ja'a cajpt jaduñ xøhajpä Belén, jim Judeanaaxooty,

jimä wiindsønñ tu'ug myina'añ quia'awa'añ;

je'eçh ja'a ngu'ug xyhane'emáanäp, ja'a judiøshajxy; paadiä Beléncajpt jaduñ yajmäbaada'añii nebiä møjcajptän.

⁷ Mänitá Herodes miøjyaaxy hamee'ch ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy. Mänitá Herodes yajtøøyy:

—Mäduhnajtä ja'a madsa'a quiähxø'tsohñ.

⁸ Coo ja'a Herodes tøyhajt miooyyä, mänitä miänáangumbä:

—Nøcx ja'a pigäna'c hajxy jim yajtøw Belén. Naxy hajxy hoy mdehm yajtøwät. Coö mbáadät, mänitøch hajxy min xyhawaanä, nébiøch jim nøcxy nwiingudsähgøøbiä.

9-10 Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiu'ubøjcy. Jim hajxy ñøcxy Belén nebiä Herodes hänajty tøø miäna'añän. Mänitä madsa'a hajxy jadähooc yhiñxcumbä, ja'a hajxy hänajty tøø yhuug hijxpä jäguem maa ja'a xøø piädsømiän. Mänit hajxy jiaançh tehñ xioonädaacy. Mänitä madsa'a hajxy piadu'ubøjcy. Mänitä madsa'a jim tøyyä tiänaaxiøjpy maa ja'a pigäna'c-huung hänajty yhiitiän naaxyp. Tøyyä ja'a madsa'a hänajty quiuhjajnaxy maa hänajty quio'na'ayän.

11 Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiøjtägøøyy. Jimä regalo hajxy hänajty miøødä caajäooty. Mänitä pigäna'c-huung hajxy yhiñxy møødä tiaj María. Mänitä pigäna'c hajxy wyiinñjicädaacy; wyiingudsähgøøyy hajxy jaduñ. Mänitä quiaajä hajxy yaghawaach. Mänitä oro hajxy yajpädsømy møødä poom møødä mirraperfume. Pa'agxuu'p je'e; tsow ñøcxy. Mänitä pigäna'c hajxy jaduñ ñä'a mooyy. 12 Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a quiajpthajxiän. Wiingtuum hajxy ñøcxøøñä; cab hajxy jim ñaxøøñä maa ja'a Heródesän. Hiñ, tøø hajxy hänajty yhawáañäxä cuma'ayhaam coö hajxy jim quia'a naxøøñät.

13 Coö ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy hänajty tøø wyiimbijnä, mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxy cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

—José, pädø'og. Nøcx hajxy jim Egiptonaaxooty møødä mhuung møødä mdo'oxy. Jim hajxy mmähmø'owät høxtä coonä nhawáañämät coö hajxy mwiimbídat. Paady hajxy mbäyø'ogät neby yø'ø mhuung xquia'a yaghó'cät. Ja'a Herodes, xyhøxta'awáañäp yø'ø mhuung jaduñ; xyajyagho'ogáañäp jaduñ.

14 Mänitä José piädø'cy. Mänitä Joséhajxy jim jiaançh nøcxy Egipto møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänitcoods hajxy tiehñ tiu'ubøjcy. 15 Jim hajxy hänajty miähmø'owa'añ Egipto. Høxtä ja'a Herodes hó'ogäp, mänit hajxy hänajty wyiimbijtagatsa'añ. Jequiän ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä hänajty tu'ug tøø quiujaay nebiä Dios miänaañän: “Nhøxyaaxpädsømämbiøch ja'a nhuung jiihy Egiptonaaxooty.” Y coö ja'a Joséhajxy jim jiaançh nøcxy Egipto, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

16 Coö ja'a Herodes ñajuøøyy coö hänajty tøø wyiinhøøñii ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc, mänitä Herodes jiootma'ty. Mänitä Herodes ja'a pigäna'c yajyagho'cä nägøxiä, pønjaty ja'a mejtsjumøjtpä hänajty ca'a yaghabejpnä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä Belén møødä Belén mäwiingón. Hiñ, tøø hänajty mejtsjumøjt yhiñä coö ja'a madsa'a quiahxø'tsohñ, ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc-hajxy hänajty tøø yhiñiäbä. 17-18 Jaduñ ja'a Diosmädia'agy tiøjiájumbä nebiä Jeremías hänajty jecy tøø quiujaayän:

Jim maa xiøhatiän Ramá,
jimä Raquel ja'a yhuung ñäjøøyy ñaxuu'ch.

Coo ja'a yhuung yaghó'cäxä, paady quia'a jootcapxmøcpøgaanä.
Ja'a Jeremías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x.

19 Coö ja'a Herodes yho'nä, jimnä ja'a Joséhajxy hänajty Egiptonaaxooty. Mänitä José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhíxcumbä cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitä José ñämaayyä:

20 —Pädø'og, wiimbit hajxy mөөдä mhuung mөөдä mdo'oxy. Nөcx ha-
xy Israelnaxooty. Tөө jäya'ayhajxy yho'nä, ja'a mhuung hajxy hijty
xyagho'ogäänäbä.

21 Mänitä Joséhajxy piädø'cy mөөдä yhuung mөөдä tio'oxy. Mänit hajxy
jim jiaančh nөcxy Israelnaxooty. 22 Mänitä José miädoyhajty coo Arquelao
hänajty guiobiernähajnä jim Judeanaxooty maa ja'a tieedy Herodes hänajty
tөө guiobiernähatiän. Mänitä José chähgөөyy. Cab hänajty jim ñөcxaannä
Judeanaxooty. Wiingtuum hajxy ñөcxy Galileanaxooty, nebiä José hänajty
tөө yhawäänäxän cuma'ayhaam. 23 Coo hajxy jim miejch Galileanaxooty,
mänit hajxy jim chänaadiaacpөjcy maa ja'a cajpt xiөhatiän Nazaret. Coo hajxy
jim chänaadiaacpөjcy, tөjjajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñän
cujaay coo ja'a Jesús hänajty ñäma'awa'añii coo jim chooñ Nazaret. Ja'a
Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jaduhñ jecy cujahy.

3

1 Cujecy ja'a Juan ja'a mäyajnäbejpä jim miejch Judeanaxooty pactuum.
Ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xyp. 2 Mänitä Juan tiägөөyy mädiaacpä.
Mänit miänaañ:

—Najtshixø'ow ja'a mhaxөөgcuhtujt hajxy; habaadäänäp jaduhñ coo ja'a
Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

3 Ja'a Isaías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä, je'e hänajty jaduhñ jecy tөө
quiujaay:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity pactuum:

“Najtshixø'ow ja'a mhaxөөgcuhtujt hajxy, nebiä mwiindsön hajxy hoy
mjөbhixät;

hoy hajxy jaduhñ mwiingudsähgø'owät.”

Ja'a Juan jaduhñ nänөөmä.

4 Ja'a Juan, camellopөjt hänajty wyithajpy; wajhac hänajty wiөөnhajpy.
Chu'chp mu'u hänajty je'e; yhuucypy cunaaxmөjtsiinnөө hänajty. 5 Majiäya'ay
ja'a Juan hänajty ñämečhii. Jerusalén hajxy hänajty näje'e chooñ.
Näje'e hajxy hänajty chohmbä Judeanaxooty mөөдä Jordánmөjnөөbaha.
Yhamädoowhidäänäp ja'a Juan miädia'agy hajxy hänajty. 6 Mänitä piojpä
quiädieey hajxy ñägapxy. Mänitä hajxy jim yajnäbejtä ja'a Juängäm maa ja'a
Jordánmөjnөөjän.

7 Mänitä Juan yhijxy coo hänajty ñämečhii ja'a fariseoshajxy nämay mөөдä
saduceoshajxy. Ja wi'i ñäbetaamb hajxy hänajty je'ebä. Ja'a fariseoshajxy, hoy
hajxy hänajty jiaančh tehñ quiudiuñ ja'a Moisés miädia'agy. Ja'a saduceosha-
jxy, wiingä cuhtujt hajxy hänajty miөөдä; cab hajxy hänajty miäna'añ coo
hajxy jiuypiojtägatsa'añ. Mänitä Juan miänaañ:

—Hay, mөjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägädä mөөдä. Paady ha-
jxy mja wi'i ñäbetaambä nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädowät,
tühmäts. 8 Hoy hajxy mwädität neby hajxy jaduhñ myajcähxø'ögät coo ja'a
mhaxөөgcuhtujt hajxy hänajty tөө mjaančh najtshixø'oy. 9 Cab hajxy jaduhñ
mmän'anät: “Abrahámhөch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy, páadyhөch ja'a
Dios jaduhñ xquia'a yajcumädowa'añ.” Mänitä Dios jaduhñ xyajñähwá'adsät
coo ja'a mhaxөөgcuhtujt hajxy mnajtshixø'owät, ca'a jie'eguiөxpä coo ja'a
Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. 10 Pөñ hoy ca'a wädijp, jaduhñ
mäwíinäts je'e nebiä quepychaajän, ja'a ca'a tөөmhajpä. Piuxaamby hajxy
je'e; mänit hajxy ño'oga'añ. Paady hajxy hoy mwädität nebiä Dios hajxy

jaduhñ xquia'a yajcumädówät. ¹¹ Tøyhajt mijts nyajnäbety nõøhaam neby hajxy jaduhñ myajcähxó'ögät coo ja'a mhaxøøgcuहुdujt hajxy tøø mnajtshixø'øy. Pero xii jäya'ay tu'ug jiaac miñ høxhaam; je'eds mäbøjnäbä ja'a Dioshëspiritu hajxy xmio'owaamb. Xyajnäwha'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas mēcä cuहुdujt je'e miøødä quejeech høøch. Cábøch cuहुdujt nnä'ägä møødä ni weenñtiä maa jaaya'aguiexpän. ¹² Ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a trigo hajxy hänäjty tøø tiexy, tøgooty hajxy nõexy piäda'agy. Pero ja'a trigohac, naaxwiin je'e quia'ay. Jaduhñ mäwíinäts jäya'ayhajxy quia'awa'añ haxøøgtuum, ja'a yhaxøøgcuहुdujt hajxy ca'a najtshixø'øwaambä. Cøjxta'axiøø hajxy jii by chaachpøga'añ.

¹³ Mänitä Jesús miejch maa ja'a Juan hänäjty miäyajnäbetiän jim maa ja'a Jordánmøjnøøjän. Galilea ja'a Jesús hänäjty tøø chooñ. Näbetaamb hänäjty je'ebä. ¹⁴ Mänitä Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab jaduhñ yhäxixø'øy cooch miich nyajnäbétät; maas hoy hijty jaduhñ cooch miich cu xyajnäbejty.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch yajnäbéjtäc neby jaduhñ ngudiúunämät nebiaty ja'a Dios xyhanéhäm.

Mänitä Juan jaduhñ miänaañ:

—Ween nyajnäbétät.

¹⁶ Mänitä Jesús ñäbejty. Mänit je'e tiø'ødspädsøømy. Mänitä tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshëspiritu yhiijxy coo hänäjty miänacy nebiä palomän, coo hoy yhäñaaguiäda'agy ja'a Jesús quiuहुduum. ¹⁷ Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—Høøch nHuung yø'ø. Njaanç tehñ chøjpiøch jaduhñ. Jaanç tehñ jiootcújc-høch nñiäwø'øyii ja'a nHuungcøxpøch.

4

¹ Mänitä Dioshëspiritu ja'a Jesús wioonøcxy pactuum. Jimä Jesús hänäjty jia wi'i ñäma'awa'añii ja'a møjcu'ugóngäm coo haxøøg jiatcø'owät.

² Juxychägui'xxøø ja'a Jesús hänäjty jim tøø yhity jaguiay. Ni xøøm ni coods hänäjty tøø quia'a cay. Mänit yäho'pøjcä. ³ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a møjcu'ugóngäm. Ja wi'i yagjatcø'owäänäp ja'a Jesús hänäjty haxøøg. Mänitä møjcu'ugong miänaañ:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, näma'aw yø'ø tsaä coo ween chajcaagyquiojy.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguiähajtiä ja'a jäya'ayhajxy miädsänaaby hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miädsäna'ay.”

⁵ Mänitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén. Ja'a Dioscajpt je'e jim. Mänitä Jesús miøødwiimbejtä ja'a møjtsajtøjcuhduum. ⁶ Mänit ñämaayyä:

—Pø miich ja'a Dios tøyhajt xyHuunghajp, cuहुdøpxnaç jii. Caj miich nej mjädät. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ:

Ja'a Dios ja'a mioonsä hane'emaamb, ja'a hajxy jim tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

Xchehñhidaamb miich hajxy nej miich tsaajooty jaduhñ mga'a cuhnébät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero nõm ja'a Diosmädia'agy miänaambä: “Cabä Dios ja'a mWiindsõn mjõjcapxó'owät.”

⁸ Mänitä mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonõcxumbä maa ja'a tunän, ja'a jaanč tehñ quiõxpä. Mänitä Jesús yajñähixõõyyä ja'a naax ja'a cajpt cõxiä hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy miõjjä jiaančhä. ⁹ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Hõõch nje'e yõ'õduhñ cõxiä mäduhñtiä jii quiähxõ'õgy. Coočh miich jijnä'a xwyiingudsähgõ'owät, mänitäts yõ'õ ngõxy mó'owät.

¹⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jäwa'ads miich jim, mõjcu'u. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ: “Dios hajxy mwiingudsähgõ'owäp, ja'a hajxy mWiindsõnhajpiä. Cab jaduhñ wiingpä mwiingudsähgõ'owät.”

¹¹ Mänitä mõjcu'ugong wyiimbijnä; nidiuhñ ja'a Jesús miähmõõyy. Mänitä Jesús ñägädaacä ja'a Dios mióonsäm ja'a tsajpootypä. Mänitä je'e piuhbejtä.

¹² Coo ja'a Jesús miädoyhajty coo ja'a Juan hänäjty tõõ chumyii, mänitä jim ñõcxy Galileanaaxooty. ¹³ Mänitä Jesús jim ñaxõõyy maa ja'a Nazaretcajptän, pero cab jim miähmõõyy. Mänitä jim chänaadiaacpõjcy maa ja'a cajpt jaduhñ xiõhatiän Capernaum. Jimäts je'e Galileamejypia'a maa ja'a Zabolón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän. Jimä Neftalí ja'a yhap yhoc-hajxy chänaabiä. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jim chänaadiaacpõjcy Capernaum, tõjajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nebiä Isaías hänäjty jecy tõõ quiuajaayän, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä: ¹⁵ Ja'a naax maa ja'a Zabolón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän, maa ja'a Neftalí yhap yhoc-hajxy chänaabiän,

jimä tu'u ñaxõ'õy mejypia'a, jim Galilea, jim maa ja'a ca'a judíõshajxy chäna'ayän.

¹⁶ Ja'a jäya'ayhajxy hijty haxõõgwädijpä, tõõ ja'a piojpä quiädieey hajxy yajñähwáatsäxä.

Ja'a jäya'ayhajxy hijty hagoonstuum ca'awaambä, nõcxaamb hajxy je'e jim tsajpootyp,

coo ja'a piojpä quiädieey hajxy tõõ yajñähwáatsäxäbä.

¹⁷ Mänitä Jesús tiägõõyy yajwiingapxõõbiä ja'a Diosmädia'agy. Mänitä miänaañ:

—Najtshixõ'ow ja'a mhaxõõgcuhdujt hajxy. Habaadaañnap jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxõ'õga'añ.

¹⁸ Jimä Jesús hänäjty miejypia'ayo'oy maa ja'a Galileamejjiän. Mänitä jäya'ay metsc yhiijxy, ja'a Simón, ja'a xõhajpä Pedro, mõõdä piuhya'ay Andrés. Hacxmats hajxy hänäjty tiuunghajpy. Jimä yhacxjohmñ hajxy hänäjty miejypiäda'aga'añ. ¹⁹ Mänitä Simónhajxy ñämaayyä ja'a Jesúsäm:

—Jam hajxy wädijtäm. Jue'e mijts mduunghajpy, hacxmats; wiingtuunõg mijts nmo'owaamby. Nyajñähixõ'õwaamby mijts nebiä jäya'ay hajxy myajwiingapxõ'owät ja'a Diosmädia'agy.

²⁰ Tuunä je'eduhñ ñä'ä mänaañ, mäniä ja'a yhacxjohmñ hajxy ñajtswidsoõyy; mänitä ja'a Jesús hajxy piadu'ubõjcy.

²¹ Mänitä Jesús jiaag hädaacy mejypia'a. Mänitä Zebedeo yhiijxy mõõdä yhuunghajxy, ja'a Jacobo mõõdä Juan. Jiiby hajxy hänäjty yhäña'ay barcojooty. Yhacxjohmñ hajxy hänäjty yhaxodsõõby. Mänitä Jesús ja'a Jacobo mõjyaaxy mõõdä Juan. ²² Tuunä hajxy jaduhñ ñä'ä mädooyy, mäniä hajxy piädsõõmy barcojooty; mänitä ja'a Jesús hajxy piadu'ubõjcy; yajmähmõõyy ja'a tiedy hajxy jiiby barcojooty.

23 Mänitä Jesús tiägøoy wädijpä cajpt-cajpt jim Galilea. Mädia'agy-yajwa'xpä jaduħn wiädijty coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ. Homiädyyi cajptä hänäjty ñøcxy, jiiby hänäjty yajnahixø'oy maa ja'a judíos chajtøjc-haxjiän. May ja'a jäya'ay yajmøcpøjcy. Homiädyyi pa'amä jaduħn yajnajxy. 24 Mänitä mädia'agy jaduħn wiädijty ja'a Jesúsøxpä jim maa jaduħn xiøhatiän Siria. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, pønjaty ja'a møjcu'u møød, møød pønjaty ja'a pojpa'am møød. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay quiøxy yajmøcpøjcy. 25 Mänitä Jesús piadu'ubøjcä ja'a majiäya'ay. Jim Galilea hajxy hänäjty näje'e chooñ. Näje'e hajxy hänäjty chooñ maa ja'a majc-hagajptän, näje'e Jerusalén, møødä Judea møødä Jordánmøjnø'awiimb.

5

1 Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay yhijsy, mänit ñøcxy tunguhduum. Mänit yhøxtaacy naaxwiin. Mänit ñämejtsä ja'a jiamioðdhajxy. 2 Mänit tiägøoy yajnahixøobiä. Mänit miänaañ:

3 —Jootcujc hajxy jaduħn yhida'añ pønjaty jaduħn yajpejxp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

4 Jootcujc hajxy jaduħn yhida'añ pønjaty jootmayhajp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy quiapxmøcpøga'añijäm.

5 Jootcujc hajxy jaduħn yhida'añ pønjaty mee'xxieemy hidaamb. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy mio'owa'añijäm nebiaty ja'a Dios tøø yajwiinwaanø'øy.

6 Jootcujc hajxy jaduħn yhida'añ pønjaty ja'a jioot tsojp coo hajxy hoy quiudiünät. Puhbedaanäp hajxy jaduħn Diosäm.

7 Jootcujc hajxy jaduħn yhida'añ pønjaty hojioot møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy ñäxuudsaañijäm.

8 Jootcujc hajxy jaduħn yhida'añ pønjaty haxøøgwiinmahñdy ca'a møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhixa'añ.

9 Jootcujc hajxy jaduħn yhida'añ pønjaty capxcuhgådaacp maa ja'a tsip piädø'øguiän. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhuung-hada'añijäm.

10 Tsaachpøjp ja'a jäya'ayhajxy näje'e coo hoguiuhdujt hajxy miøødä; pero jootcujc hajxy jaduħn yhida'añ. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

11 Jootcujc hajxy mhida'añ, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia näma'ay haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia tuna'añ haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hänäjty xjia nähøønø'owa'añ hoñejiä ja'a høøchcøxpä.

12 Jaanä jaduħn hajxy jecy tøø chaachpøjpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Pero xooñda'ag hajxy, jootcugø'ow hajxy; jimä hoybä weenbä hajxy mjaanç tehñ piaada'añ jim tsajpootyp.

13 Ja'a caan, coo ja'a tiaamdspä tiägøyyät, cab jaduħn mänaa tiaamd-søñät. Tøø jaduħn mia'ady. Mänitä jäya'ayhajxy yhøxwøjy, mänit hajxy yajteen. Jaduħn mäwínäts mijts nebiä caanän hädaa yaabä naaxwiin; coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'owät, mmá'adäp hajxy jaduħn.

14-16 Ja'a cajpt, ja'a tunguhduum hijpä, caj mänaa yhijxtägoyii. Y coo ja'a cera hajxy ño'ogy, cab hajxy jaduħn ñähjujpety cachpa'c. Caj pues. Jiiby hajxy jaduħn piäda'agy cøxp maa ja'a ceratoyøhñdiän, nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä quiudøø'xøøjät jiiby tøgooty. Jaduħn mäwínäts mijts, hoy hajxy mwädifät

nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxät coo hajxy hänäjty hoy mwädity. Mänitä jäya'ayhajxy wyiingudsähg'owät ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootyp.

¹⁷ 'Päadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech hädaa yaabä naaxwiin nébiøch mijts jaduhñ nyajnäihix'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, ja'a Moisés jecy quijähyyäbä, ja'a Diosmoonsähajxy jajwá'xäbä, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Cábøchä Diosmädia'agy nyajcuhdägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät coøch nyajcuhdägoyya'añ. ¹⁸ Tøyhájtøch mijts nnäma'ay, mäduhñtiä ja'a tsajtwiing miähm'øwa'añ, mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin miähm'øwa'añ, cabä Diosmädia'agy quihdägoyya'añ, ni weeñtiä, ni tu'lii'xytiädä, høxtä coonä hänäjty tøø quioxy habejnä. ¹⁹ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy jaduhñ cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c jaduhñ yajnäihixøby coo hajxy quidiuumbät, je'eds hajxy mõj jaançh päda'agäänäp coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähx'øga'añ. Pero pønjaty ja'a Diosmädia'agy ni weeñtiä ca'a cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghäna'c yajnäihixøby coo hajxy quia'a cudiünät, cab hajxy je'e mõj jaançh piäda'aga'añii coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähx'øga'añ. ²⁰ Mijtsøch jaduhñ nnämaaby, cabä ley-yajnäihixøbiädøjc-hajxy hoy wiädity ni ja'a fariseodøjc-hajxy. Coo mijts maas hoy mwädität, mänit hajxy jim mnøcxät cøxp maa ja'a Diosän. Pø cab hajxy hoy mwädita'añ, cab hajxy jim mnøcxät.

²¹ Tøø hajxy mmädoyhaty nebiä mhap mdeedyhajxy hijty jecy miäna'añän: "Ca'a hajxy mjäya'ay-yagho'ogy coo ja'a cuduung hajxy xyajcumädöwät."

²² Pero høøch mijts nnämaaby, pøn ja'a miäjøøn miädøjc mäjootma'p, je'eds cumädowaamb maa ja'a cuduungän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nähwaambejp, je'eds cumädowaamb maa ja'a gobiernän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nämaaby coo je'e quihmañøy, je'eds jiiby ca'awaamb haxøgtuum, maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän.

²³ 'Entonces, coo hajxy hänäjty ti mänaa myoxa'añ jiiby tsajtøgooty maa ja'a altarän, y coo hajxy mänit mjahmiédsät coo ja'a mmäjøøn mmädøjc hajxy hänäjty tøø xmiädsibø'y hotyigiuiøxpä, ²⁴ jim hajxy mnajtsconø'owät altarwiinduum, tijaty hajxy hänäjty myoxaamby. Mänit hajxy jim mnøcxät maa ja'a mmäjøønän maa ja'a mmädøjcän, neby hajxy jaduhñ myajtødiäg'owät. Mänit hajxy mwiiimbidät. Mänit hajxy mnøcxätägätsät maa ja'a altarän. Mänit hajxy myójxnät.

²⁵ 'Coo pøn hänäjty mänaa xñäx'øwø'øwa'añ maa ja'a cuduungän, jayøjp myajtødiäg'owät tu'haamnøcxpä. Coo jim mga'a yajtødiäg'owät tu'haamnøcxpä, mänit hajxy xyajmédsät cuduungwiinduum. Mänitä cuduung xyajcø'däg'owät ja'a policiahajxy. Mänit hajxy xchúmat. ²⁶ Jiiby jaduhñ mmähm'øwät pujxtøgooty. Cab jaduhñ mdsoj pädsømat. Mänit jaduhñ mbädsømat coo hänäjty pedyii tøø mnnyhøxjuubiädsømyii. Tøyhajt jaduhñ.

²⁷ Tøø hajxy mmädoyhaty coo jäya'ayhajxy hijty jegyhayty miäna'añ coo hajxy mga'a tu'udägöyyät. ²⁸ Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo pøn wiingto'oxiøjc mänaa yhadsocy, nä'ägädä tu'udägooby je'eduhñ.

²⁹⁻³⁰ 'Coo ti hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdönät. Jaduhñ mnibiäda'agøjät nebiä wiindspän nebiä cø'ødupän. Pø caj, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøgtuum.

³¹ 'Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty jegyhayty miänaambä: "Coo pøn ja'a tio'oxiøjc mänaa yhøxmädsät, mänitä haguypøjnocy quioø'tsnät." ³² Pero høøch mijts jaduhñ nnämaaby, coo pøn tio'oxiøjc mänaa yhøxmädsät, y cabä tio'oxiøjc hänäjty nej tøø jiatcø'y, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc jipøgø'owät, pues

tu'udägóyyäp ja'a to'oxiøjc jaduñ. Ja'a ya'adiøjc, ja'a hänäjty jawyiin tøøbä yhxmäçhäbä, je'edsä pojpä møød. Y ja'a ya'adiøjc tøø jiaac øjpojgø'øyäbä, jaanä tu'udägooby je'ebä.

³³ 'Jaduñä jecyjäya'ayhajxy hijty nãma'ayii: "Pø tøø ja'a Dios hajxy mnãma'ay hamuumdu'joot coo hajxy hotyijä mgudiuna'añ, tsipcøxp hajxy jaduñ mgudiunät." ³⁴⁻³⁶ Pero høøç mijts nnãmaaby coo hajxy tii mga'a yajwiinwaanø'øwät nä'ä nägoobä. Coo hajxy hänäjty tii myajwiinwaanø'øwa'añ, cabä tsajpootypä hajxy mgapxpáadät, ni ja'a naaxwiimbä, ni ja'a Jerusalén, ni ja'a mgopc-hajxy. Hix, paadiä tsajpootypä hajxy mga'a capxpáadät je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim yhäña'ay. Møød hädaa yaabä naaxwiin hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a Dios yajtãnaabiety. Møødä Jerusalén hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo je'e Dyioscajptä. Møødä mhamdsoo copc hajxy mga'a capxpáatpät je'eguiøxpä coo ja'a mguhwaay hajxy hoy mga'a yajpø'owät, ni hajxy hoy mga'a yagjiñø'owät. ³⁷ Jaduhyyä hajxy mmäná'anät pø tøyhajt, pø caj. Coo hajxy waamb mjaac mäná'anät, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduñ xyajmänaamb.

³⁸ 'Tøø hajxy hijty mmädoyhaty nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miãna'añ: "Coo pøn cøxypänejpiä xñä'ä túnät, myaghawiimbídäp jaduñ." ³⁹ Pero høøç mijts nnãmaaby: cab jaduñ myaghawiimbídät; coo pøn xyhala'pø'øgät tu'nax, mjaac yégäp jaduñ ja'a tu'naxpä, ween xjiaac hala'pø'øgy. ⁴⁰ Coo pøn mänaa xñäxø'owø'owät, coo ja'a mgamiixy hänäjty xpiøgaanä, myégäp jaduñ møødä mnähgäjén. ⁴¹ Coo pøn hänäjty tii xyajtsømñøcxa'añ tu'kilómetro hadsip, mejtskilómetro mnä'ägä tsømñøcxtät. ⁴² Coo pøn hänäjty tii xmiäyujwa'ana'añ, mmó'owäp jaduñ. Tsipcøxp jaduñ hotyijä mmó'owät.

⁴³ 'Tøø hajxy hijty mmädoyhajpä nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miãnaambä: "Hoy ja'a mmägu'ughajpä mdsoc mba'häyowät; pero ja'a mmädsip, mmähahädäp je'e." ⁴⁴ Pero høøç mijts nnãmaaby: ca'a mmähahaty pønjaty jaduñ xmiädsiphajp. Hoy hajxy mnänómät pønjaty haxøøg xñänøomb. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty xmiähahajp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty xwyiinwohm b xyhawohmb, pønjaty xyhäyoowhijxp. ⁴⁵ Jaduhnä Dios hajxy hoy xyhuunghädät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Jaayá'ayäts jaduñ yajxøøhaamb maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. Jaayá'ayäts jaduñ yajtuub maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindøybän. ⁴⁶ Cab hajxy tii mbáadät nä'ä tægø'øbä coo ja'a mmägu'ughajpähajtjä mmøødnijootpaadøøjät. Høxtä ja'a yajnähjuudiutpädøjc-hajxy niçhojc nibia'häyowäp. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, mänitä Dios hajxy xyhuunghädät. ⁴⁷ Cab jaduñ ñejpiä coo ja'a mmägu'ughajpä hajxy mmøødnijootpaadyii. Hopiønä ñijootpaadyii, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quia'a ja mabøcy. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, hoy hajxy mgudiun. ⁴⁸ Ja'a nDeedyhájtäm, ja'a jim tsajpootypä, jaanç tehñ nä'ägä hoy je'eduhñ yhyty. Hoy hajxy jaduñ mbahixpät.

6

¹ 'Näje'e ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i yajcumaya'añ, paady hajxy jaduñ ñibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Pero cab jaduñ yhooyä coo hajxy jaduñ yajcumáyät. Cab hajxy jaduñ mbahix mbadúnät. Coo hajxy jaduñ mbahix mbadúnät, cabä Dios hajxy xyhuunghädät, ja'a jim tsajpootypä. ² Jii

jäya'ayhajxy näje'ebä, coo ja'a häyoobäya'ay ja'a xädø'øñ hajxy hänäjty tøø mio'oy, mänit hajxy tiägø'øy mädiaacpä jilby tsajtøgooty møød jim tu'haam. Paady hajxy jaduhñ miädia'agy, yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumayijäm, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jim tøø yajcumay maa ja'a cu'ugän. ³Pero mijts, coo ja'a häyoobäya'ay xädø'øñ hajxy hänäjty tøø mio'oy, cab hajxy waamb mmäná'anät. Ni pøn hajxy mga'a hawáanät, ni ja'a mmägu'ughajpähajxy. ⁴Hamee'ch ja'a xädø'øñ hajxy jaduhñ myégät. Dios hajxy jaduhñ xyhíxäp; mänit hajxy jaduhñ xyhuunghádät.

⁵⁻⁶Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, täna'a ja'a Dios hajxy naxy pia'ya'axy jilby tsajtøgooty møød jim maa ja'a tu'uxeñän. Pero cabä Dios hajxy tu'joot pia'ya'axy. Nä'ä yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'añijäm. Tøyhajt jaduhñ. Pero mijts, hamee'ch ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Xyhíxäp xmiädówäp hajxy je'eduhñ; mänit hajxy xyhuunghádät.

⁷⁻⁸Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, cab hajxy ñajuø'øy waambaty ja'a Dios hajxy jia pa'ya'axy. Ja capxp hajxy jaduhñ ja naañ ja tsojc. Paady hajxy jaduhñ jia capxy cooc tyijy ja'a Dios hajxy jaduhñ miädowa'añijäm. Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mbañix mbadunät. Hiñ, jäguemiä ja'a Dios ñajuø'øy tijaty hajxy hänäjty myajmaajajpy. ⁹Jaduhñä Dios hajxy mba'yá'axät:

Teedy, jim miich mdsäna'ay tsajpootyp;
ween miich ja'a cu'ughajxy xwyiingudsähgø'øy.

¹⁰Ween ja'a mmäjaa min yaa myajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiin.

Ween ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy yaa xquiudiuunä hädaa yaabä naaxwiin,

neby jim xquiudiuunän tsajpootyp.

¹¹Højts ja'a caayyøøc huucøøc móooyäc jabom-jabom.

¹²Højts ja'a nbojpä ngädieey mée'xäc neby højts tøø nmämee'xiän ja'a højts tøø xñägädieeyø'øyäbä.

¹³Ca'a højts xyajcädieey; pero pädáacäc højts hodium neby højts jaduhñ nga'a cädieeyät.

Miich hanehmb; miich ja'a mäjaa mmøød; miich møj jaanč homiänaajä. Amén.

¹⁴'Coo mijts jaduhñ mmämée'xät ja'a hajxy tøø xñägädieeyø'øyäbä, mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiée'xpät, ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsänaabiä tsajpootyp. ¹⁵Pero coo wiinghänä'c hajxy jaduhñ mga'a mämée'xät, cabä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy jaduhñ xmiée'xät.

¹⁶Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy hänäjty yhayuuhada'añ, jaduhñ ha-xy ñibiäda'agyii nebiä jootmayhajpän. Paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii, jaduhñ hajxy quiähxø'øga'añ jäya'awyiinduum coo hajxy hänäjty yhayu-uhaty. Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, cab hajxy jaduhñ tii piaada'añ. ¹⁷Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä jootmayhajpän. Coo hajxy hänäjty mhayuuhada'añ, yajxón hajxy mniyhonøøjät mniwyiimbujøøjät.

¹⁸Jaduhñ hajxy mga'a yajcähxø'øgät maa ja'a cu'ugän pø mhayuuhajp hajxy hänäjty. Hamee'ch ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhíxät, ja'a ca'a cähxø'pä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xmio'owaamb ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

¹⁹'Cabä mjoot hajxy yaa mbädä'agät tijaty yaabä naaxwiin. Haagä ma'adaamb jaduhñ cøxiä mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin. Y jaanč tehñ

wiädijp ja'a mee'tspähajxy. ²⁰ Pero jaduñ hajxy mwiinmahñdyhádät neby hajxy hoy mwädítät. Jaduñ hajxy jootcujc mhídät jim tsajpootyp; caj pøn jim xyagjootmayhádät. ²¹ Pøn jaduñ ja wi'i miäyøøhadaamb hädaa yaabä naaxwiin, jimä jioot hajxy jaduñ piäda'agy maa ja'a xädø'øñän. Pero pøn hoy wäditaamb, jimä jioot jaduñ piäda'agy maa ja'a Diosän.

²² 'Pø mmøødä howyiinmahñdy hajxy, mänit hajxy hoy mwädítät nebiä Dios choquiän. ²³ Pero pø cabä mwiinmahñdyhajxy yhooyä, cab hajxy hoy mwädítät nebiä Dios jia tsoquiän.

²⁴ 'Cabä wiindsón hoy metsc mmøødtúnät. Mxøøghadaamb by tu'ug; jatu'ugpä jaduñ mdsogaamb by. Hoy ja'a miädia'agy jaduñ mgudiunaanä. Jaanä jaduñduhmbä, coo ja'a mjoot mbädá'agät maa ja'a xädø'øñän, cabä Dios jaduñ hoy mwiingudsähgø'owät.

²⁵ 'Jadúñnäs mijts nnäma'ay, ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tijaty hajxy mnäjyghádäp, tii hajxy mwithádäp. Maas tsoobaatp ja'a jugyhajt jaduñ quejee ja'a cay, y maas tsoobaatp ja'a ni'x jaduñ quejee ja'a wit.

²⁶ Høxtahmsä muuxyhajxy, cab hajxy ñi'iby tiuñ, cab hajxy tii piäda'agy tsehjooty. Pero ja'a nDeedyháltäm ja'a jim tsajpootypä, je'eds jaduñ yagjøø'xp yajpøp. Y mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁷ Ni pøn jaduñ hamdsoo quia'a yajniijyghadøøjät.

²⁸ 'Cabä wit hajxy mnädaj mnämáyät. Høxtahmsä pøjy hujts, cab tii tiuñ. ²⁹ Pero maas yajxón je'e quejee ja'a rey Salomón hijty; jaanč tehñ yajxón ja'a Salomón hijty jegyhajty ñibiäda'agyii. ³⁰ Ja'a pøjy hujts, yajxón ja'a Dios jaduñ tøø quinuuxy. Y häyaa jaboom hajxy jaduñ ño'oga'añ. Y mijts, xmiaas cunuu'xaamb mijts ja'a Dios, hoy hajxy mga'a ja mabøcy. ³¹ Ca'ads hajxy mdajy mmay; ca'a hajxy mwi'i miäna'añ: "Tii ngáayyamb, tii nhúucamb, tii mwitháltämb." ³² Yø'øduhmbä hajxy yhøxtaaby ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. Pero ja'a nDeedyháltäm jim tsajpootypä, ñajuøøby je'eduñ coo mijts myajmaajaty. ³³ Mhøxtá'awäp hajxy jayøp neby hajxy hoy mwädítät, neby hajxy jaduñ jim mnøcxät maa ja'a Diosän. Jaduñä Dios chocy. Mänit hajxy jaduñ cøxiä xmió'owät. ³⁴ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay ja'a jaboomgøxpä; ween hamdsoo yhuuc habaady. Mäðøyyä ja'a tsaachpä hajxy xpiaada'añ ja'a jäda'agøxpä.

7

¹ 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójät, coo ja'a Dios hajxy jaduñ xñä'a yajcumädowät. ² Jaduñ hajxy xyajcumädowät nej mijts wiinghäna'c hänäjty tøø mnähojiän. ³⁻⁴ Coo ja'a mmägu'ughajpä weentiä quiädíeyät, y coo miich hänäjty maas hanaxiä tøø mgädieey, cab jaduñ yhawiinmatsä coo ja'a mmägu'ughajpä waamb mnämá'awät. ⁵ Mänitä mmägu'ughajpä jaduñ hawiinmats mwiingapx mjøjcapxø'owät, coo miich hänäjty tøø mya-ñiñähwa'ačhii.

⁶ 'Cabä jäya'ay hajxy hadsip mnämá'awät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbögat. Pø cab hajxy jaduñ miädowa'añ, ca'a hajxy hadsijpc mduñ, coo hajxy jaduñ ñä'a jootmä'adät.

⁷⁻⁸ 'Coo ja'a Dios hajxy tii mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduñ xmió'owät; coo hajxy mmänuu'xtá'agät, mänit hajxy jaduñ xpiuhbedät.

⁹ 'Coo ja'a mhuung ja'a tsajcaagy xmiäyujwa'añ, je'eds jaduñ mmooby, túhmäts. Cabä tsaa mmo'oy. ¹⁰ Y coo hacx jaduñ xmiäyujwa'añ, je'eds jaduñ mmooby, túhmäts. Cabä tsahñdy mmo'oy. ¹¹ Hoorä, je'edsä mhuung hajxy

mmooby ja'a hoybä, hoy mijts mja haxøøgjäya'ayä. Pero ja'a nDeedyháltäm jim tsajpootypä, hojiäya'ay je'e. Xmio'owaamb ja'a hoyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mmäyujwá'anät.

¹² Jaduhñäts mijts ja'a jäya'ayhajxy mnäxúu'tspät nej mijts myajnäxuudsalañän. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo hajxy ngudiüunämät. Jaduhñ hajxy jecy miänaambä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

¹³⁻¹⁴ Hamäjaa jim mnøxcät Dioswiinduum. Jaduhñ mäwínäts jim nebiä xu'udstu'ujän; cab hajxy jaduhñ nämay piaady. Pero coo jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, cab jaduhñ yhamäjaajä. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä mõjtu'ujän; nämay hajxy jiiby yhäda'agy.

¹⁵ Mnigwieendähadøøjap hajxy maa ja'a jäya'ayhajxy tyijy Diosquexypän. Nä'ä hønñdaacp hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä mäbøjpän, pero cab hajxy tiehm miäbøcy; jaanč tehñ quia'awiindøyy hajxy jaduhñ.

¹⁶ Haxøøg hajxy jiatcø'øyy; jaduhñ hajxy mhøxcäbät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä hujs nebiä haptiän. Ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän. ¹⁷⁻¹⁸ Mädyii quepychaa hoy, hoy tiøømhaty; mädyii ca'a hoy, cab hoy tiøømhaty. ¹⁹ Mädyii quepychaa jaduhñ hoy ca'a tøømhajp, piujxyp hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'ogy. ²⁰ Ja'a jäya'ayhajxy haxøøg jatcøøbiä, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä quepychaa hoy ca'a tøømhajpän. Jaduhñ hajxy mhøxcäbät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

²¹ Nämäyhøch ja'a jäya'ayhajxy xjia nämä'ay: "Wiindsøn." Pero cab hajxy nägøxiä jim tiägø'owa'añ Dioswiinduum jim tsajpootyp. Pønjätyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy xquiudiüunäp, je'eds jim tägø'owaamb. ²² Coo ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänitøch hajxy nämay xjia nämä'awa'añ: "Wiindsøn, tøø højts ja'a Diosmädia'agy nyajwä'xy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a mõjcu'lu ngøxy yajpäyø'øgy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä may nyajcähxø'øgy ja'a miich mmäjaagøxpä." ²³ Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: "Cábøch mijts mänaa tøø nhixyhaty. Jua'ads hajxy jim; haxøøg ja'a mwiinmahñdyhajxy jaduhñ."

²⁴ Pønñhøch nmädia'agy xmiädóowäp, coo jaduhñ quiudiünät nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ja'a tiøjc tøø quiojjiän tsaawiing. ²⁵ Mänit com tiuuyy. Mänitä mõjnø quiomgädaacy. Mänitä tøjc møc miøjpojpejty. Pero cabä tøjc ñä'ä jijty, je'eguiøxpä coo tsaawiing quiojjiä. ²⁶ Pero pønñhøch nmädia'agy tøø xquia'a cudiüunä nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ca'a jappän. Jiibiä tiøjc quiojy tsabiu'ujooty. ²⁷ Mänit com tiuuyy. Mänitä mõjnø quiomgädaacy. Mänitä tøjc miøjpojpejty møc. Mänit piuumy.

²⁸ Mänitä Jesús miädiaacpädøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy nebiaty ja'a Jesús hänajty tøø yajnähixø'øyy. ²⁹ Jaduhñ hänajty yajnähixø'øyy nebiä mõjcuhdjutmøødpän. Ja'a cu'ug wyiindsønñhajxy, cab hajxy hänajty jiaty jaty.

8

¹ Tunguhduum ja'a Jesús hänajty tøø yajnähixø'øyy. Mänit miänajnä. Mänit majiäya'ay piadu'ubøjčä. ² Mänit pa'amjäya'ay Jesús ñämejch. Haxøøgpa'am hänajty miøød. Mänitä Jesús wyiinjjicädaacä, wyiingudsähgøøyyä. Mänit ñämaayä:

—Wiindsøn, pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ, høyhøch jaduhñ xyajnähwa'ads xyajcuhwá'adsät.

³ Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc nãhdoonñ. Mänit nãmaayy:

—Chójpjøch ja'a njoot jaduñ; tøø jaduñ mnähwa'ačh mguhwa'ačh.

Mänitiä ja'a mähdiøjc jiaančh nãhwaach jiaančh cuhwaach. ⁴ Mänitä Jesús miãnaañ:

—Huuc madow, ca'a pøn mnä'ägädã hawaanã. Nøcx jim Jerusalén maa ja'a teediän. Jim myajcãhxø'øgät coo tøø mnähwa'ačh coo tøø mguhwa'ačh. Jimã xädø'øn mguyoxø'owät nebiã Moisés jecy yhanehmiän. Jaduhñã hijxtahñd myajcãhxø'øgät coo tøø mnähwa'ačh coo tøø mguhwa'ačh.

⁵ Mänitä Jesús miejch maa ja'a cajpt hãnjty xiøhatiän Capernaum. Coo quiajptägøøyy, mänit ja'a Jesús ja'a soldadowiindsøn nãmejch. ⁶ Mänit Jesús nãmaayyã:

—Jimhøch ja'a nmoonsã tu'ug quio'na'ay tøgooty. Tøø ja'a tiecy miucy. Hanaxiã jaduñ chaačhpøcy tehngajnã.

⁷ Mänitä Jesús miãnaañ:

—Nøcxy nhuuc yaghoyø'øy.

⁸ Mänitä soldadowiindsøn yhadsooyy:

—Pero Wiindsøn, cab jaduñ yahihxø'øy coo miich jiiby mdägø'owät maach ndøgootiän, je'eguiøxpã coo miich mmøjjã mjaančhã. Nãgooyyã miich jaduñ mmänã'anät cooch nmoonsã yhoyø'owät, pues hoyø'owãp. ⁹ Hané'emyhøch nhity; jimhøch nwiindsønã, y jimhøch nsoldado. Coočhã nsoldado tu'ug nnãmã'awät coo homiaajã ñøcxãt, nõcxãp jaduñ; y cooch nnãmã'awät coo myinät, minãp jaduñ. Y coochã nmoonsã waamb nnãmã'awät, quiudiünãp jaduñ.

¹⁰ Mänitä Jesús jiaančh tehñ yagjuøøyy. Mänit nãmaayy ja'a hajxy hãnjty pawãdijpã:

—Cábøchã nmãgunaaxhajxy jaduñ miãbøcy neby yø'ø craa miãbøquiän, y jäguem yø'ø choonñ. Tøyhajt jaduñ. ¹¹ Coo ja'a Dios ja'a miãjaa hãnjty yajcãhxø'øga'añ, mänit hajxy hãnjty nãmay miedsa'añ, ja'a hajxy hãnjty mãbøjpã. Wiinduhmyhagajpt hajxy hãnjty choona'añ. Mänit hajxy hãnjty miøðdhida'añijãm ja'a Abraham møødã Isaac møødã Jacob. ¹² Pero ja'a judioshajxy ca'a mãbøjpã, cab hajxy hãnjty jim quiooda'añ Dioswiinduum. Jiiby hajxy jaduñ quihjuijpnaxa'añii møjcu'uhaam maa yhagoodsãn. Jiiby hajxy jaduñ chaačhpøga'añ tehngajnã.

¹³ Mänitä Jesús ja'a soldadowiindsøn nãmaayy:

—Nøcx maa ja'a mdøjcän. Tøø jaduñ mmãbøcy, tøø ja'a mmoonsã jaduñ yhoyø'øy.

Mänitã ja'a mioonsã jiaančh hoyøøyy.

¹⁴ Mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a Pedro tiøjcän. Jiibiã Pedro miø'ødhoc hãnjty quio'na'ay tomiøød. ¹⁵ Mänitä Jesús ja'a tajjãya'ay ja'a quio'ø ñãhdoonã. Mänitã tiøy tiøjch. Mänitã tajjãya'ay piãdø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajtuumbã ja'a Jesúsøxpã.

¹⁶ Coo quioodsøøyy, mänitã pa'amjãya'ayhajxy may yajmejtsã maa ja'a Jesúsãn. Tøø hajxy hãnjty näje'e miačhii ja'a møjcu'ujãm. Mänitã Jesús quiapxy. Manityã hajxy yhøxmajtsã ja'a møjcu'ujãm. Jaduhñã pa'amjãya'ayhajxy quioxy yajmøcpøjcã; ja'a Jesús jaduñ yajmøcpøjc. ¹⁷ Tøjiajt ja'a Diosmãdia'agy jaduñ maa jaduñ myiñãn cujaay, mãnaa ja'a Isaias jecy miãna'añãn: "Jaaya'ay ja'a nba'amhãjtãm tøø xyajñãhwãatsãm tøø xyajcuhwãatsãm." Ja'a Isaias, je'eds ja'a Diosmãdia'agy jaduñ jecy yajwa'x.

18 Coo ja'a Jesús yhiixy coo hánajty cujc tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay, mänit miänaañ coo hajxy ñáxät mejyhawiimb møødä jiamiøødhajxy. 19 Cajnä hajxy hánajty tiu'ubøcyñä, mänitä Jesús jäya'ay tu'ug ñámejtsä. Yajnähiixøøby hánajty je'ebä maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ñämaayyá:

—Wiindsøn, miñ nhuuc jamiøødhaty. Homiaajä mnøcxät, quipxy nbawädítät.

20 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiu't je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch, ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc maath nboo'x nhäná'awät.

21 Mänitä Jesús ja'a jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsøn, mänitøch miich nbadu'ubøga'añ cooçhä ndeedy hánajty tøø ho'nä, cooç hánajty tøø nyajnaaxtägøøñä.

22 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ween ja'a mjuju ja'a mmägu'ughajxy yajnaaxtägøøy. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxaanä. Pero miich, ween quipxy nwädíjtäm.

23 Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy barcojooty møødä jiamiøødhajxy. Tiu'ubøjnä hajxy barcojooty. 24 Mänitä poj møc piädø'cy, høxtä cugujjøøyy ja'a nøø jiiy barcojooty. Pero tøø ja'a Jesús hánajty miaaho'nä. 25 Mänit hoy yuxyijäm ja'a miägu'ughajpä tu'ug. Mänit ñämaayyá:

—Wiindsøn, højts yajnähwáatsäc. Cham højts nnøøho'ogø'øwa'añ.

26 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy jaduñ xñä'ä mäbøjcä, paady hajxy mdsähgø'øy.

Mänit piädø'cy. Mänitä poj jiojcunäma'awøøyy møødä mejy coo quia'a miññät. Mänit jaduñ yuungøøyy. Caj ñä'ägädä pojnä. 27 Mänitä miägu'ughajpähajxy yagyuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Nebiäda'a jaduñ coo miädia'agy miäbøjcä høxtä ja'a poj møødä mejy.

28 Mänitä Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Gadara. Jimä cabäsantä hánajty tu'ug. Mänitä Jesús jäya'ay nämetsc ñámejtsä. Jim hajxy hánajty tøø chooñ maa ja'a cabäsantän. Tøø hajxy hánajty miächii ja'a møjcú'ujäm. Jaanç tehñ quia'awiindøyy hajxy hánajty ñibiäda'agyii. Ni pøn hajxy hánajty quia'a yajnaxa'añ maa ja'a tu'ujän.

29 Mänitä Jesús tiägøøyy wiinguyaaxøøyyäbä:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ, miich Dioshuung. Cajnä yhabaady coo højts xyajcumädówät.

Ja'a møjcu'uhajxy jaduñ mänaañ, ca'a jiäya'ayä.

30 Jim mayhädsøm hánajty wiädity tunwiinmännac jäguemjuøøby. 31 Mänitä Jesús miänuu'xtaacä ja'a møjcu'uhajxy:

—Pø xyajpädsømaamb højts yaa maa hädaa jäya'ayän nämetscä, na'añ højts jiiy nhuuc tägø'øy maa yø'ø hädsøm jioodootyhajxiän.

32 Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcx hajxy jiiy tägø'øw.

Mänitä møjcu'uhajxy ñähwaach ja'a jäya'ay nämetspä. Mänitä hädsøm hajxy ñámejch. Cøjx ja'a hädsømhajxy wyiinmännacpäyø'øgy. Cøjx hajxy quiuhc-ahnaxy naaxøjpcøxp. Mejjiooty hajxy hoy quiuga'awø'øy. Cøjx hajxy jiiy ho'ogy mejjiooty.

33 Mänitä hädsømgüendähajpähajxy chähgø'øbäyø'cy. Coo hajxy jim miejch maa ja'a cajptän, mänit hajxy miädiaacy nebiaty hajxy hánajty tøø yhiixy, coo ja'a møjcu'uhajxy hánajty tøø ñähwa'açh ja'a jäya'ay nämetspä. 34 Cøjx ja'a

cu'ughajxy ñöcxy päyø'øguiä maa ja'a Jesúsän. Coö ja'a Jesús hajxy piaaty, mänit hajxy miänuu'xtaacy coö ja'a Jesús jim chónät maa ja'a ñaaxhajxiän.

9

1 Mänitä Jesúsahajxy tiägøøguiumbä barcojooty, ñajxtägajch hajxy jadähöc mejyhawiimb maa ja'a quiajpthajxiän. 2 Mänitä tecymiucypä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty maa ja'a Jesúsän. Ja'a mähdiojc ja'a miägu'ughajpähajxy jaduñ cøømiejtsä. Coö ja'a Jesús yhiixy coö hajxy hánajty miäböcy, mänitä Jesús ja'a mähdiojc ñämaayy:

—Huung, jootcugø'øw; tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'ach.

3 Jimä ley-yajñähixøøbiädøjc hánajty näje'e tiäna'ay ja'a Jesús ñähmøjc. Coö hajxy jaduñ miädooy nebiä Jesús miänaañän, mänit hajxy näje'e quiopcooty tiägøøyy mädiaacpä: “Capxtägooby hädaa craa jaduñ maa ja'a Dioscøxpän.”

4 Najuøøby ja'a Jesús hánajty neby hajxy hánajty miädia'aguiän quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii haxøøgwiinmahñdy hajxy coö mmøødhaty mgopcooty. 5 Mädyii mädia'agy maas tsip, coöch hädaa mähdiojc nnämä'awät: “Tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'ach”, tøgä maas tsip jaduñ coöch nnämä'awät: “Tänaayyø'øg, yo'oyø'øg.” 6 Nyajcähxø'øgåambioch coöchä cuhdujt jaduñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coöchä pojpä cädieey nyajñähwá'adsät, høøch ja'a Diosqueypä.

Mänitä Jesús ja'a tecymiucypä ñämaayy:

—Tänaayyø'øg, widsø'øg yø'ø mdsaa, nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

7 Mänitä tecymiucypä tiänaayyø'cy. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän. 8 Coö ja'a cu'ughajxy jaduñ yhiixy coö ja'a tecymiucypä tøø yhooyø'oy, mänit hajxy chähgøøbiojcy. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coö ja'a Jesús ja'a mäjaa hánajty tøø mio'oyii, ja'a Diosqueypä. Cab hajxy hánajty ñajuø'oy pø Dioshuung hánajty je'e, ja'a Jesús.

9 Mänitä Jesús jim chohñ. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a xøhajpä Mateo. Jimä Mateo hánajty yhäña'ay maa hánajty yajñahuudiu'udiän. Mänitä Mateo ñämaayyä:

—Jam quipxy wädíjtäm.

Mänitä Mateo tiänaayyø'cy. Mänit ja'a Jesús piadu'ubøjcy.

10 Jimä Jesús hánajty quiaj tøgooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä yajñahuudiuutpähajxy may miejch mägaabiä, møødä jäya'ayhajxy ca'a panøcxpä ja'a judíos quiuhdujt. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødcaabiä. 11 Jimä fariseoshajxy hánajtypä, ja'a hajxy hánajty hoy jaançh tehñ pianøcxpä ja'a Moisés miädia'agy. Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Tii yø'ø mwiindsón coö miødcay ja'a yajñahuudiuutpähajxy møødä cubo-
jpä cugädieeyhajxy —nømä Jesús miägu'ughajpähajxy ñämaayyä.

12-13 Miädoow ja'a Jesús jaduñ. Mänit miänaañ:

—Pøn jaduñ møc, caj yajtsooyø'oy; pøn jaduñ pa'ammøød, je'eds jaduñ yajtsooyøøby. Jaduñ mäwiinøch høøch nebiä mädsøoyøøbiän. Páadyhøch yaa tøø nmiñ tøø nmech, nébioch ja'a cubo-
jpä cugädieeybähajxy nnämä'awät coö ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'oy. Ja'a ho-
jiäya'ayhajxy, cáboch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ. Nøcx hajxy habøc
tii ja'a Diosmädia'agy jaduñ ñänøømby: “Chópioch ja'a njoot jaduñ coö
hojiot hajxy mmøødhádät; cáboch jaduñ nnänaañnä coö animal hajxy
myóxät maa ja'a høøchcøxpän.”

¹⁴ Mänitá Jesús ñámejtsá ja'a Juan mäyajnábejpá miägu'ughajpähajxy. Mänitá Jesús miäyajtøwá:

—Tii miich mmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a ná'ägädá hida'añ. Naxy højts jaguiay tu'xøøjaty nhity táhoocjaty; jaduñ højts ja'a Dios nwiindudsáhøøy. Jaaná jaduñná fariseoshajxy yhijpá jaguiay.

¹⁵ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Coo ja'a jáya'ayhajxy mánaa piøcy yhu'ugy, cabá woyba wichpä hajxy jiøøy xiuuçh. Xoonäacp hajxy jaduñ, je'eguiøxpá coo ja'a jamiøød jyijá. Jaduñ mäwínoch høøch nebiá jamiøødän. Páadyhöch nmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a hity. Habaadaamb jaduñ cooch yaa ndsoonaanñ; mänit hajxy mábøcypíá jaguiay yhida'añ.

¹⁶ 'Cab jaduñ pøn tuwit yhagøøøøy jemywyithaam. Múgáp ja'a jemywyit jaduñ y maas hanaxiá ja'a tuwit jaduñ quiøødsát. ¹⁷ Jaaná jaduñduhmbá, cabá pøn jemyvyino quiudemøøøy tuwajhacxujiooty. Cøødsáp ja'a wajhacxuy jaduñ y høxyógáp ja'a vino jaduñ. Haagá tågøyyáp ja'a wajhacxuy jaduñ møødá vino. Pero jiibiá jemyvyino hajxy quiudemøøøy maa ja'a wajhacxuy jemybiän. Jaduñ ni mädyii quia'a tågøyyát.

¹⁸ Cajná ja'a Jesús hánajty miädiacpádøøy, mänitá tsajtøjcwindsøn tu'ug miejch. Mänitá Jesús wyiingo'naaguiädaacá. Mänit ñämaayyá:

—Naamhøøgyhöchä nhuung ja'a to'oxypá. Coo miich nøcxy mnähdoñ, mänit jiuypjøjtägátsát.

¹⁹ Mänitá Jesús piädøøcy. Mänit jaaya'ay miøødtu'ubøjcy møødá Jesús miägu'ughajpähajxy. ²⁰⁻²¹ Jimá tadjäya'ay hánajty tu'ug høxhaam pianøcxy. Pa'ammøød hánajty je'e. Majmetscumøjt ja'a ñøty hánajty tøø wyl'i xiee'xy, weenjaty weenjaty. Jaduñná tadjäya'ay hánajty miädi'agy quioopcooty: “Nägøoyyøch ja'a wyitpa'a nnähdoönät, mänitøch nmøøpøgät.” Coo ja'a Jesús ja'a tadjäya'ay jäguyohdiägøøyyá, mänitá wyitpa'a ñähdoönäxá. ²² Mänitá Jesús yhee'pwiimbijty, Mänit ja'a tadjäya'ay yhijxy. Mänit miänaañ:

—Huung, jootcugøøw; tøø jaduñ mmøøpøcy, je'eguiøxpá coo tøø mmábøcy.

Mänitiá ja'a tadjäya'ay miøøpøjcy. ²³ Mänitá Jesús hajxy jim miejch maa ja'a tsajtøjcwindsøn tiøjcän. Jiibiá xuuxpádøjç-hajxy hánajty yho'ogyjiäya'awyiinxu'uxy. Jiibiá jáya'ayhajxy hánajty wyl'i yhaamhaty.

²⁴ Mänitá Jesús miänaañ:

—Pädsøñ hajxy jiiby. Cab yøø tøø yho'ogy, ná'a maab yøøduñ.

Mänitá Jesús ñäxiicá. ²⁵ Cøjç hajxy jaduñ piädsømy. Mänitá Jesús tiøjtägøøyy. Mänitá to'oxyhána'c quiøømajch. Mänitá to'oxyhána'c yhäñaayyøøcy. ²⁶ Mänitá mädi'agy wiädijty wiinduhmyhagajpt coo ja'a to'oxyhána'c tøø yagjuypjøgyii.

²⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jim choññ, mänitá wiindshajxy nämetsc piadu'ubøjcy yáaxáp:

—Højts näxúu'tsäc. David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy.

²⁸ Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitá wiindshajxy miäwiingooñ. Mänitá Jesús miänaañ:

—Nej, mmábøjpy hajxy jaduñná coochä mäjaa nmøødá coo hajxy nyaghi-jxøøgädá.

Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, mmábøjpy højts.

²⁹ Mänitá Jesús ja'a wiinds wyiinhajxy ñähdoonä. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ween hajxy mhijxø'ogy coo hajxy tøø mmäböcy.

³⁰ Mänit hajxy yhiixø'cy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Ca'a pøn hajxy mnä'ägädä hawaanä.

³¹ Coo ja'a wiindshajxy jim chohñ, mänit hajxy tiägøöyy mädia'agy-yajwädijpä coo hajxy tøø yaghijxø'ogyii ja'a Jesúsäm.

³² Mänitá huum tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hánajty miačhii ja'a møjcu'ujäm. ³³ Mänitá Jesús ja'a møjcu'u jiihy yajpáyø'cy. Mänitiä ja'a huum quiapxø'cy. Yagjuøöyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa jaduhñ pøn tii quia'a yagjadyii nebiä hädaajän yaa Israelnaax-ooty.

³⁴ Mänitá fariseoshajxy miänaañ:

—Paady yø'øya'ay ja'a møjcu'u yajpáyø'ogy, coo ja'a møjcu'ugong miäjaa miøødhajtä.

³⁵ Cøjx ja'a Jesús wiädity wiinduhmyhagajpt. Homiaajä hánajty wiädity, jiihy hánajty yajnáhixø'oy tsajtøgooty coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajp yajcähxø'øga'añ. Yajnajxyp hánajty homiädyyii pa'amä. ³⁶ Ñäxuu'chp ja'a Jesús ja'a majiäya'ay hánajty. Jaduhñ mäwíinäts hajxy hánajty nebiä meegän, ja'a cajpá wyiindsøn. Nebiä tägowiädijpän hajxy hánajty je'e. Nebiä jootmayhájpan hajxy hánajty je'e. ³⁷ Mänitá Jesús ñämaaxy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Yø'ø majiäya'ayhajxy, hoy jaduhñ coochä nmädia'agy hajxy xmiäböjcat. Pero cab højts nnämáyyäm, højts ja'a mädia'agy nyajwá'xämbä.

³⁸ Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween ja'a mägu'ughajpá hajxy xjiaac móoyyämät, neby højts ja'a mädia'agy hajxy xmiøødyajwá'xämät.

10

¹ Mänitá Jesús ja'a miägu'ughajpá miøjyaaxy ja'a nämajmetspä. Mänitá cuhdujt miooyy coo ja'a møjcu'u hajxy yajpáyø'øgät, coo homiädyyii pa'amä hajxy yajnáxät.

² Jaduhñä nämajmetspähajxy hánajty xiøhaty: Simón Pedro møødä piuhya'ay Andrés; ja'a Zebedeo yhuunghajxy, Jacobo møødä Juan; ³ Felipe; Bartolomé; Tomás; Mateo ja'a yajnáhjuudiutpá; Jacobo, ja'a Alfeo yhuung; Lebeo Tadeo; ⁴ Simón ja'a cananista; Judas Iscariote, ja'a Jesús hánajty yajyagho'ogáanäbä.

⁵ Mänitá Jesús ja'a nämajmetspähajxy quiejxy mädia'agy-yajwa'xpä. Mänit ñämaaxy:

—Ca'a hajxy jim mnøcxy maa ja'a ca'a judiøshajxy chána'ayän, y ca'a hajxy jim mnøcxy Samarianaaxooty. Yaaxyä hajxy jaduhñ mwädítät, yaa Israelnaaxooty. ⁶ Ja'a jäya'ayhajxy yaabä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä meeg tägowiädijpän. ⁷ Mnägápæp hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miäjaa mobädajpá yajcähxø'øga'añ. ⁸ Myajnáxæp hajxy homiädyyii pa'amä møødä haxøøgpa'am. Myagjujyipiøgäp ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy. Myajpáyø'øgäp ja'a møjcu'u hajxy. Nnä'ä móobiøch mijts hädaa cuhdujt; cábøch mijts nyagjuya'añ; jaduhñ mijtspä, cab hajxy myagjuubiät.

⁹ Cabä xädø'øn hajxy mgónät ni weeñtiä. ¹⁰ Cabä morral hajxy mwídsät. Tu'uquiiä camiüxy hajxy mwídsät. Cabä cø'og hajxy mejtstehng mmänøcxät. Cabä cuhdajt hajxy mgábät. Jim hajxy mmägaya'añ mmähu'uga'añ maa hajxy hánajty mhamejtsta'aga'añän.

¹¹ Coo hajxy maa mgajptägø'øwät, jimä jäya'ay hajxy mhøxtá'awät ja'a hojiootmøødpä; jim hajxy mhamejtstá'agät. Jiihy hajxy mhídät høxtä coonä

hajxy hānajt̃y mdu'ubōga'añ. ¹² Coo hajxy mdøjtägø'ōwät, mänit hajxy myajpoo'xät. ¹³ Coo hajxy jaduhñ xyajtøjtägø'ōwät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ quiunuu'xøøjät ja'a Diósäm; pø caj, cab hajxy jaduhñ quiunuu'xøøjät. ¹⁴ Coo hajxy jaduhñ xquia'a nä'ägä jøpøgø'ōwät, coo ja'a mmädia'agyhajxy xquia'a nä'ägä mädöowät, mänit hajxy jim mdsöonät. Mänitā mdecy hajxy mwiinwop mwiinxidät, nebiä hijxtahnd jaduhñ miähmø'ōwät coo mijts jaduhñ tøø xquia'a yajtøjtägø'øy. ¹⁵ Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, coo yhabaadät coo ja'a jāya'ayhajxy quiumädowa'añ, maas hanaxiä yø'ø cajpt jaduhñ quiumädowa'añ quejee ja'a Sodomacajpt møødä Gomorracajpt.

¹⁶ 'Maačh mijts nwiinguexiän, haxøøgwiinmahñdy ja'a jāya'ayhajxy jim miøød. Paady hajxy nähix hahixø'ø mnibiäda'agøøjät. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ mwädítät. ¹⁷ Mniyajcopcø'ōwøøjap mijts. Xyajcø'ødägø'ōwäp mijts maa ja'a tuungmøødpän. Mänitäts hajxy xwyiinwop xjiøjwöbät maa ja'a cha-jtøgootyhajxiän. ¹⁸ Høxtä jim hajxy xyajmedsa'añ maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, møød jim maa ja'a ca'a judíos wyiinduumhajxiän. ¹⁹ Pero coo hajxy jaduhñ xyajmédsät maa ja'a wyiinduumhajxiän, cab hajxy mdaj mmáyät waambaty hajxy hānajt̃y mmädia'aga'añ. Coo jaduhñ yhabaadät, mänitā Dios jaduhñ xyhawāanät waambaty hajxy jaduhñ mmäná'anät. ²⁰ Cab hajxy hamdsoo mmädia'aga'añ. Dioshespírituhaam hajxy jaduhñ mmädia'aga'añ.

²¹ 'Haxøøg jaduhñ jiada'añii. Hamdsoo hajxy ñiñāhanuu'xø'owa'añii ja'a tu'que'expä-jāya'ay. Jaduhñ ja'a tieedyhajxy jiatcø'ōwaambä møødä yhuung-hajxy. ²² Ja'a høøchcøxpä mijts ja'a jāya'ayhajxy nägøxiä xmiāhanhada'añ. Pøñ jaduhñ mee'xtujp cøjxta'axiøø, je'eds jaduhñ mähmø'ōwaamb hodium. ²³ Coo mijts hajxy xchaačhtiuñät mädu'ughagajpt, mänit hajxy mbäyø'ogät, mänit hajxy mnøcxät wiingtuum. Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, cooçh hānajt̃y ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä, cahnä cajpt hajxy hānajt̃y mwiinwädityñä maa ja'a judiøshajxy chāna'ayän.

²⁴ 'Cabä pøñ jaduhñ jiaty nebiä wyiindsøn jiatian. ²⁵ Coo hajxy jaduhñ mjädät nebiä mwiindsønhajxy jiatian, jootcuje hajxy jaduhñ mhídät. Cooçhā jāya'ayhajxy jaduhñ tøø xñāma'ay: "Møjcu'u", jaduhñ mijts hajxy xñāma'awaambä.

²⁶ 'Cabä cu'ug hajxy mdsähgø'ōwät. Nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'øy hamee'ch, cāhxø'ōgaamb jaduhñ. ²⁷ Waambátyhøch mijts hamee'chhaam nnajtsapxøøyyäm, majiāya'ayhagujc hajxy myajcapxø'ōwät. ²⁸ Cab hajxy mdsähgø'ōwät pøñ ja'a mnaaxni'x hajxy xyaghó'cäp; cabä mhāañmā hajxy jaduhñ xyaghó'cät. Ja'a Dios hajxy mdsähgø'ōwäp; je'edsä cuhdujt jaduhñ møød coo hajxy jibcy xquixät haxøøgtuum. Jiiby ja'a mnaaxni'xhajxy quihdägöyyät møødä mhāañmāhajxy.

²⁹ 'Ja'a muuxyhuunghajxy, coo hajxy quia'ay, yhiijxyp ja'a nDeedyhajtāmhajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja tsowä. ³⁰ Jaanä jaduhñ mijts xyhiijxpä, høxtä xñajuøøyyäp mijts naag mijts mguhwaay. ³¹ Cabä jāya'ay hajxy mdsähgø'ōwät; hiç, mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

³² 'Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiøodyajtu'ugøøby maa ja'a cu'ugwiinduumän, mänitøch ja'a miädia'agyhajxy nmøodyajtu'ugø'ōwaambä maačhā nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp. ³³ Pero pønjátyhøch jaduhñ tu'ugmädia'agy tøø xquia'a møødhity maa ja'a cu'ugwiinduumän, ni høøch jaduhñ tu'ugmädia'agy nga'a møødhidaambä maachā nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp.

³⁴ Cooch yaa tøø ngäda'agy, paadiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii ja'a høøch nmädia'agyquiøxpä. Cab hajxy jootcujc yhida'añ. ³⁵⁻³⁶ Tu'tøjc hajxy jaduhñ ñimiädsibø'øwa'añii, møødä tiaj møødä tieedy, møødä ñøøx møødä miajc, møødä jiaxie'eb møødä xiocy.

³⁷ Pønä tiaj pønä tieedy maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, cábøch ja'a nmädia'agy hoy xpianøcxät. Y pønä ñøøx pønä miajc maas tsojp quejeech høøch jaduhñ xchocy, ni je'e'ch ja'a nmädia'agy hoy xquia'a panøcxäbät. ³⁸ Pønä jioot tsojp coo'ch høøch xpianøcxät, pero cabä jioot jaduhñ chocy coo chaachpøgät nebiøch jaduhñ ndsaachpøga'añän, cábøch nmädia'agy jaduhñ hoy xpianøcxät. ³⁹ Pønä jiugyhajt jaduhñ ja wi'i yaghoyø'øwaamb, tågóyyäp ja'a jiugyhajt jaduhñ. Pero pønä jiugyhajt najtshixø'øwaamb ja'a høøchcøxpä, je'eds hodium nøcxaamb.

⁴⁰ Pøn mijs jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwínøch høøch xchojpä. Y pøn'øch høøch jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwínädsä Dios jaduhñ chojpä, ja'a'ch tøø xquiéxiäbä. ⁴¹ Ja'a Diosquexyhajxy, hodium hajxy ñøcxa'añ. Jaaná jim hajxy ñøcxaambä pøn jaduhñ tsojp ja'a Diosquexy. Paady hajxy chogyii coo hajxy jaduhñ Dyosquexiä. Jaaná jim hajxy ñøcxaambä hodium pøn jaduhñ tsojp ja'a hojiäya'ay. ⁴² Coo hädaa häyoobäya'ay tøchñøø ñä'a mo'owøøjät je'eguiøxpä coo'ch jaduhñ xpianøcxy, mänit jaaya'ay piäda'agøøjät hodium, ja'a nøø tøø yéquiäbä. Tehñ tøyhajt jaduhñ.

11

¹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamioødhajxy yajwiingapxøøbiädøøyy, mänit jim choññ. Mänit tiägøøyy yajnähixøøbiä maa ja'a cajpt mäwiingonän.

² Ja'a Juan, tsumyhäñaaby hänäjty je'e. Coo miädoyhajty coo ja'a Cristo hänäjty wiädity yajnähixøøbiä, mänitä miägu'ughajpät metsc quiejxy maa ja'a Jesúsän. ³ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miich ja'a Cristojä, ja'a Dios jaduhñ quixaambiä, tøgä wiinghänä'c je'ejä.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx ja'a Juan hajxy hawaanä neby hajxy xii mhix mmädoyy. ⁵ Nøcx hajxy yajmøødmädia'ag coo ja'a wiindshajxy tøø yhiixø'øgy, coo ja'a tecymia'adpähajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy tøø ñähwa'a'ch, coo ja'a cuhnatpähajxy tøø miädoowø'øgy, coo ja'a ho'ogvyjäya'ayhajxy tøø jiuypio'cy, coo ja'a häyoobäya'ayhajxy tøø yajmøødmädia'agyii ja'a Diosmädia'agy. ⁶ Jootcujc hajxy jaduhñ yhity ja'a'ch nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot tøø xmiäbøjcäbä.

⁷ Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä ja'a Juancøxpä.

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, ja'a Juan miädia'agy hajxy hänäjty mmädowaanäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänäjty mmädowaanä. ⁸⁻⁹ Diosquexy je'e, paadiä miädia'agy hajxy hoy tøø mmädoowä, hoy ja'a howyit hänäjty quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxø'øgy. Pero ja'a Diosmädia'agy hajxy nä'ä jaac yajnähixøøbiä, je'edsä cuhdajt hajxy maas may tøø mio'oyii ja'a Diósäm.

¹⁰ Ja'a Diosmädia'agy jecy mädiäcäbä, Juan je'e. Nømä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänäjty jayøjp quixa'añ maa ja'a cu'ugän, ween yajwiinxiic yajwiingapxø'øgy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Høøxháamhøch

hänajty ngäda'aga'añ. Jayøjp ja'a Juan jiaanč quejxä; høxháamhøch njaanč cädaacy. ¹¹ Ni pøn jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooçh hänajty tøø nho'nä, cooçh hänajty tøø nnøçxtägach maath nhuuc tsohmän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøgaamb ja'a høøchcøxpä, maas mayyä cuhdujt hajxy hänajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan miøødä, hoy ja'a møjcuhdujt hajxy hänajty quia'a ja møødä.

¹² 'Coo ja'a Juan tiägøøyy mäyajnäbejpä, høxtä je'enä jäda'anäbaadyñä, nägøø nädecypiä ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i tiägøøwa'añ maa ja'a Dios wyiin-duumän. ¹³⁻¹⁴ Ja'a Diosquexyhajxy jecypiä, jaduhñ hajxy jecy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxøøga'añ. Jaduhñä Moisés miädia'agy miänaambä. Pero jayøjpäc ja'a Elías hijty myina'añ. Y coo ja'a Juan tøø miech, Elías je'e, pø mwiinjusøøwaamy hajxy jaduhñ. ¹⁵ Pøn mädohd møød, ween mädoy.

¹⁶ Pänébiøch jäya'ayhajxy nyajmäbáadät ja'a jäda'ahatypä. Cab hajxy tii yhojiäwøøwa'añ. Jaduhñ mäwlinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy ñäma'ay: ¹⁷ "Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja hoy, pero cab hajxy tøø mjøøy." ¹⁸ Coo ja'a Juan miejch, cab hänajty quiaya'añ yhu'uga'añ. Mänit mijts mnänøømy coo je'e quiu'umañøøbiä. ¹⁹ Mänitøch nbasejtspä, høøch ja'a Diosquexyä. Mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jaduhñhøch mijts xñänøømbä cooçh nwi'i quiaya'añ cooçh nwi'i yhu'uga'añ, cooçhä cuboypä cugädieebä nmägu'ughaty møødä yajñahuudiutpädøjc. Pero yajcähxøøgaamby ja'a Dios jaduhñ ja'a wyiinmahñdyhaam cooçh ja'a tøyhajt jaduhñ nmøødä.

²⁰ Mänitä Jesús tiägøøyy hamänajpä. Ja'a cajptjäya'ayhajxy jaduhñ hojjä, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä maa ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty tøø jia yajcähxøøguiän. Paady jaduhñ yhamänajty, coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty tøø quia'a najtshixøøy. Mänitä Jesús miänaañ:

²¹ —Haxøøg mijts mjada'añ mhabeta'añ, mijts yaa tsänaabiä Corazín møødä Betsaida. Ja'a jecyjäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Tiro møødä Sidón, coo hajxy häxøpy tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä nej mijts tøø mja hixiän, tøø ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy häxøpy ñajtshixøøy. ²² Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghábáadät, maas haxøøgtuum mijts jaduhñ xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänäyyäbä Tiro møødä Sidón. ²³ Y mijts jim tsänaabiä Capernaum, mja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumaya'añ. Ja'a jecyjäya'ayhajxy hijty jim tsänaabiä Sodoma, coo ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hajxy häxøpy tøø yhixy nej mijts tøø mja hixiän, cab hajxy häxøpy tøø quiuhdägoy. ²⁴ Tøyhajt jaduhñ, coo ja'a Dios yaghábáadät, maas haxøøgtuum mijts xpiäda'aga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jim jecy tsänäyyäbä Sodoma.

²⁵ Mänitxøø ja'a Jesús miänaañ:

—Teedy, miich nba'yaaxyp. Miich jim häñaaby tsajpootyp; miich yaa Dioshajp maa hädaa yaabä naaxwiinän. Dioscuju'uyäp coo ja'a tøyhajt tøø myajñähixøøy ja'a hajxy tii ca'a jajpä. Caj tøø myajñähixøøy ja'a hajxy tyijy jajpä. ²⁶ Tøyhajt jaduhñ, Teedy, je'eguiøxpä coo miich mjoot jaduhñ chocy.

²⁷ Mänitä Jesús miänängumbä:

—Tøøçhä nDeedy ja'a tøyhajt xquiøxy yajcøødägøøy. Cábøch pøn xyhixyhaty, høøch ja'a Dioshuung. Tøyhajt jaduhñ. Jagóoyyøch nDeedy xyhixiä. Y cábøch ja'a nDeedy pøn xyhixyhajtä. Jagóoyyøch jaduhñ nhixiä, høøch

ja'a Dioshuung. Nyajnáhdjábøch pønjátyhøch nDeedy hixyhádäp. ²⁸⁻³⁰ Mijts, pøn jaduhñ ca'a mee'xtugaamb neby hajxy hijty mguhdujthatiän, høøch nguhdujt habøjcäc. Hojiøthøch nmøød; cábøch nyajcumaya'añ. Mänitäs ja'a hoybä weenbä hajxy mbáadät. Cáboch ja'a jemčhpä mapxypä jaduhñ nbáda'aga'añ.

12

¹ Mänitxøø ja'a Jesúsahajxy hánajty wiädity trigoni'ibyquiujc poo'xxiøøjooty. Yähó'cäp ja'a Jesús jiamioødhajxy hánajty. Mänit hajxy tiägøøyy trigotøjpä.

² Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ yhiixy, mänitá Jesús hajxy ñämaayy:

—Huug hix, xiidsä mmägu'ughajpä trigo hajxy wyi'i tiøjy. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo hajxy tii nduunämät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitá Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä. Jim jaduhñ myiñ cujaay coo ja'a Davidhajxy yäho'pøjcä. ⁴ Mänit hajxy tiägøøyy Diostøgooty. Mänitá Diostsajcaagy hajxy quiaaayy, ja'a teedyhajxy hánajty tøø quiuy-oxó'øyäbä. Cabä cuhdujt hánajty pøn miøødä coo hajxy quiáyät ni ja'a Davidhajxy. Jagoooyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hánajty miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵ Jaduhñ cujaay myiimbä maa ja'a Moisés miädia'aguian coo ja'a teedyhajxy tsajtøgootypä quia'a nä'ägädä poo'xy ja'a poo'xxiøøjooty; y cab jaduhñ ñeipiä. ⁶ Y høøch, maas møc-høch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä quejee ja'a tsajtøjc. ⁷ Caj mijts mwiinjuø'øy waamb ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añ: “Mänáambøch jaduhñ coo hojiøot hajxy mmøødhádät; cáboch jaduhñ nmäna'añ coo animal hajxy myóxät ja'a høøchcøxpä.” Coo hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwät, cabä jáya'ay hajxy nä'ä hägoødä mwiingapxpédät.

⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän.

⁹ Mänitá Jesús jim choññ. Mänit tiägøøyy tsajtøgooty. ¹⁰ Jiibiä mähdiøjc hánajty tu'ug; cø'ødø'øds hánajty tu'nax. Jiibiä fariseoshajxy hánajty näje'le tiänaabiä. Mänitá Jesús miäyajtøwä:

—Nej, hoy jaduhñ coo ja'a pa'amjäya'ay mayajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjootiä.

Paadiä fariseoshajxy jaduhñ miänaañ, yhøxtaaby ja'a wiinmahñdy hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. Coo ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjooty, mänitá Jesús hajxy hánajty yajtsuma'añii.

¹¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Hoy pues. Coo pøn mieeg quiuga'awø'øy nøøjutjooty ja'a poo'xxiøøjooty, mänit hajxy nøcxy yajpádsømy, túhmäts. ¹² Y maas tsoobaatp ja'a jáya'ay quejee ja'a meeg. Hoy jaduhñ coo jáya'ay mnäxúudsät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹³ Mänitá Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänit xiajtøøyy. Mänit miäbaaty nebiä tu'ugpän. ¹⁴ Mänitá fariseoshajxy tiøjpádsøømy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

¹⁵ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädoyhajty, mänit jim choññ. Mänitá jáya'ay may piadu'ubøjcy. Mänitá Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy nägøxiä. ¹⁶ Mänit jaduhñ miänaañ coo hajxy quia'a nägápät pøn je'e. ¹⁷ Jaduhñdsä tiøjiajty nebiä Isaías jecy miänaañ, ja'a Diosquexypä. Dios jaduhñ mänaamb:

¹⁸ Høøchä nmoonsä hädaa, ja'ačh tøø nwiimbíyyäbä.

Ndsøjpiøch jaduhñ. Jootcújc-høch nnijiäwø'yii yø'øgøxpä.

Nbáda'agáambiøch ja'a nhEspíritu maa yø'øjän.

Høøch nguहुdujt jaduhñ xyajwiingapxø'øwáanäp maa ja'a jäya'ayhajxy nägøxiän.

¹⁹ Caj chiptuna'añ; caj ya'axa'añ caj jioga'añ.

Hahuum jaduhñ wiädita'añ cajptooty.

²⁰⁻²¹ Jiootcapxmøcpøgaamby pøn hobiä nejpiä mäbøjp.

Mäbøgåanäxäp ja'a miädia'agy ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

Mänit jaduhñ tiägø'øwa'añ hoyhanehmä.

²² Mänitä mähdiojc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Wiindsä mähdiojc hänajty, møød hänajty yhuumä, møød ja'a møjcu'uba'am hänajty miøødä. Mänitä Jesús jaduhñ yajnähwaach, yaghijxø'cy, yajcapxø'cy. ²³ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayya:

—Nej, David yhap yhocäda'a yøøduhnä.

²⁴ Coø ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Coø yøø craa ja'a møjcu'uwiinmahñdy jaduhñ miøødä, paadia møjcu'uba'am jaduhñ yajnähwa'açh.

²⁵ Ñajuøøbiä Jesús hänajty nebiä fariseoshajxy hänajty wyiinmahñdyhaty. Mänit miänaañ:

—Coø ja'a tu'hagajtpä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cuhdägöyyäp ja'a quiajpthajxy jaduhñ. Y coø ja'a tu'ugtøgootypä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, cab hajxy hoy yhjñät tu'ugtøgooty. ²⁶ Jaanä jaduhñduhmä, coø ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwøøjät, tägöyyäp ja'a wyiinmahñdyhajxy jaduhñ. ²⁷ Hoorä, mijts jaduhñ mänaamb coøch ja'a møjcu'uba'am nyajnähwa'açh ja'a møjcu'uwiinmahñdyhaam. Coø häxøpy jiaduhñä, maa mijts ja'a mjamiøød ja'a wiinmahñdy hajxy piaady coø ja'a møjcu'uba'am hajxy yajnähwa'açh. Hamdsoo hajxy myajcähxø'øgy coø ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁸ Pero høøch, Dioshespírituhámhøch ja'a møjcu'uba'am nyajnähwa'açh. Cähxø'p jaduhñ coø tøø yhabaatnä coø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

²⁹ Coø ja'a møjcu'u xquia'a yajmäjädá'agät, cabä miäjaa jaduhñ mbøjät.

³⁰ Pøñhøch jaduhñ xquia'a møødpädø'p, høøch nmädsip je'e. Y pøñhøch jaduhñ xquia'a møødtuumb, xmiähahñájpoçh je'e.

³¹⁻³² 'Je'eguiøxpøch mijts jaduhñ nnäma'ay, coø pøn jaduhñ tiu'udägöyyät, hoy jaduhñ ñähwá'adsät, höyhøch jaduhñ xjia nanømy, høøch ja'a Diosquexypä. Pero coø pøn jaduhñ ñänømät ja'a Dioshespíritu, cab jaduhñ mänaa ñähwa'adsa'añ.

³³ 'Mhøxcábäp hajxy jaduhñ pøn ja'a howyiinmahñdy møød; je'eds hoy wädijp. Pøn ja'a howyiinmahñdy ca'a møød, cab hoy wiädity. ³⁴ Jaduhñ mäwiinäts mijts hajxy mjatcø'øy nebiä tsahñdiän. Paadia hoybä hajxy mga'a mädia'aga'añ, coø ja'a haxøøgwiiinmahñdy hajxy mmøødä. Haagä mgopcooty ja'a mmädia'agyhajxy jaduhñ chohñda'agy. ³⁵ Jaaya'ay hojiäya'aybä, hoy jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coø ja'a howyiinmahñdy miøødä quiopcooty. Pero jaaya'ay ca'a hoybä, haxøøg jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coø ja'a haxøøgwiiinmahñdy miøødä quiopcooty. ³⁶ Chaath mijts nnäma'ay, coø jaduhñ yhabaadät coø ja'a Dios hänajty yajnähdija'añ, mänitä Dios hajxy xmiäyjtøwa'añ waambaty hajxy hänajty tøø mgapxtägy, hoy hajxy jaduhñ tøø mja nää wiingapxnaxy. ³⁷ Pø haxøøg hajxy hänajty tøø mmädia'agy, mänit Dios hajxy xpiäda'aga'añ haxøøgtuum. Pø hoy hajxy hänajty tøø mmädia'agy, mänitä Dios hajxy xpiäda'aga'añ hodiium.

³⁸ Mänitä Jesús ñämaayyá ja'a fariseoshajxy näje'e mөөдä ley-yajnähixөөbiähajxy:

—Wiindsón, hөjts ja'a hijxtahnd huuc yaghíxác ja'a hoy-yagjuөөñäbä.

³⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxөөг hajxy jiatcөөy; cabä Dios hajxy chocy. Ja'a hijxtahnd hajxy mja wi'i yhixaamby. Jagooyyä hajxy jaduhñ mhixa'añ nebiä hijxtahnd jecy quiähxө'quiän ja'a Jonáscөxpä, ja'a Dios jecy quiéjxäbä. ⁴⁰ Ja'a ballenajoodooty ja'a Jonás yhiyty tэгөөгxөө tэгөөгtsuhm. Jaduhñäts hөөч nhidaambä naaxjutjooty tэгөөгxөө tэгөөгtsuhm, hөөч ja'a Diosquexypä. ⁴¹ Coö ja'a Jonás jaduhñ piädsөөmy ballenajoodooty, mänitä Diosmädia'agy hoy yajwa'xy maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Nínive. Coö hajxy jim miädooyy, mänit hajxy miäböjcy. Mänitä yhaxөөгwiinmahñdy hajxy ñajtshixөөyy. Y cabä Jonás möjtuung hijty jaduhñ jiaty mөөдä. Maas möjtúunghөch nmөөдä hөөч. Pero cábөch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. Coö jaduhñ yhabäadät coö hajxy hänäjty yajnähdija'añii, mänit hajxy ñäma'awa'añii coö hajxy jaduhñ piäda'agöøjät haxөөgtuum. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ mäna'anaamb, ja'a hajxy hijty jegyhajty tsänaabiä Nínive. ⁴² Jaduhñdsä to'oxiөc miäna'anaambä, ja'a jecy gobiernhäjtäbä jäguemnaax ja'a jөөmbojmanajpä. Mänitä Salomón hoy miämädoowhity, j'eguioxpä coö ja'a Salomón hänäjty jiaanч теһ quihwijiä. Y cabä Salomón ja'a möjtuung hijty jiaty mөөдä. Maas möjtúunghөch nmөөдä hөөч. Pero cábөch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

⁴³⁻⁴⁵ Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxөөгwiinmahñdy hajxy miөөд. Y coөch nmädia'agy hajxy xquia'a mäböjcät, maas haxөөг hajxy jaduhñ jiädät. Jaduhñ mäwiinäts hajxy jiädät nebiä jäya'ay möjcu'umөөdpän. Coö ja'a möjcu'u jiiy piädsөmät maa jaaya'ay quiopcän, mänitä poo'xtaact nөcxy jäguemduum yhөxta'ay maa ja'a тө'өdsnähgapän. Coö ja'a poo'xtaact jim quia'a päadät, mänit miäna'ana'añ: “Mejor nnä'ägä nөcxtägächhөch maaч nhuuc tsohmбän.” Coö jaduhñ wyiimbídät, mänitä jäya'ay quiopc jaduhñ piäatät nebiä yajwa'adstөjcän, ja'a yajxón төө pie'edyijäbä. Mänitä jiamiөөд nөcxy juxtuyc jiaac woy, ja'a maas haxөөgpä. Mänit hajxy nägөxiä tiägөөy maa jaaya'ay quiopcootiän. Y maas haxөөг jaaya'ay jaduhñ jiada'añ quejee hijty yhity.

⁴⁶ Jimnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänäjty miөөdmädia'agyñä, mänitä tiajhajxy miejch mөөдä piuhya'ayhajxy. Jim hajxy miähmөөyy төba'am. Ja'a Jesús hajxy hänäjty miөөdmädia'agaamby. ⁴⁷ Mänitä Jesús hoy ñäma'ayii:

—Xiidsä mdaj xmiөөdmädia'aga'añ төba'am mөөдä mbuhya'ayhajxy.

⁴⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pөnhөch ndajhajpy; pөnhөch nbuhya'ayhajpy.

⁴⁹ Mänitä jiamiөөд ñädsiiwөөyy. Mänit miänaañ:

—Hөөч ndaj yөө; hөөч nbuhya'ay yөө. ⁵⁰ Pөnhөch ja'a nDeedy miädia'agy xquiuidiünäp ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwiinäts hajxy je'e nébiөch nbuhya'ayän, nébiөch nbuhdo'oxiän, nébiөch ndajján.

13

¹ Mänitxөө ja'a Jesús jim chohñ төgooty. Mänit jim miejch mejypia'a. Hoy jim yhäñaaguiäda'agy. ² Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesús hänäjtiän. Mänitä Jesús tiägөөyy barcojooty. Hoy jiiy yhөxta'agy. Cөjxä jäya'ayhajxy

jim miähmø'oy pu'uwiing. ³ Mänitä Jesús tiägøøyy yajnähiçøöbiä madiu'u. Mäbaadyhaam jaduħñ yajnähiçøøyy. Mänit miänaañ:

—Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. ⁴⁻⁸ Coø ja'a tøømd tiägøøyy wøjpä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam, näje'e quiahy tsaanähgøxp, näje'e quiahy haptiooty, näje'e quiahy maa ja'a hoñaaxän. Ja'a jim cähwäbä tu'haam, yajpäðø'c ja'a muuxyhajxy je'e. Ja'a jim cähwäbä tsaanähgøxp, paquia jaduħñ jia mujxy, je'eguiøxpä coø ja'a naax quia'a jaty cøøcä. Coø quiøxxøøjøøyy, mänitä tiøøch, coø ja'a tyicts hänajty quia'a møøðä. Ja'a cähwäbä haptiooty, ja mujx jaduħñ. Ja yee'c jaduħñ, pero cabä ñä'ä tøømbejty. Hiç, ja'a hapyt je'e xaam. Y ja'a cähwäbä maa ja'a hoñaaxän, may jaduħñ tiøømhajty, näje'e mägo'xhaam, näje'e tägøøghii'xhaam, näje'e hii'xmajc-haam. ⁹ Pøn jaduħñ wiinjuøby, weenç hädaa nmädia'agy xmiäbøjçä.

¹⁰ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a jiamjøødhajxy. Mänit miäyajtøøwä:

—Tii ja'a cu'ug coø myajnähiçø'oy yajmäbaadyhaam.

¹¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøø mijts ja'a Dios xyajwiinjuø'oy nebiaty yhane'emy. Cab hijty ya-wiinjuø'oy. Y yø'ø cu'ughajxy, cab hajxy hoy wyiinjuø'owa'añ. ¹² Pøn madiu'u jaduħñ møøð, maas may jaduħñ mio'owa'añii. Pero pøn weençtiä møøð, pøgáañäxäp je'e mäduhñtiä jim miøøðä. ¹³ Páadyhöch jaduħñ nmädia'agy yajmäbaadyhaam. Jia wi'i yhee'py hajxy, cab hajxy tii yhixy. Jia wi'i miämädoowhijpy hajxy, cab hajxy wyiinjuø'oy, neby hajxy tii quia'a mädoybän.

¹⁴ Tøjiajp jaduħñ yø'øya'aguiøxphajxy nebiä Isaiäs jecy miänaañän, ja'a hijty jegyhajty wädijpä Diosquexy:

Mmädoowaamby hajxy jaduħñ, cab hajxy mwiinjuø'owa'añ;

Mheebaamby hajxy, cab hajxy mhixa'añ.

¹⁵ Tøø hädaa jäya'ayhajxy quiuhxexy;

nebiä cuhnatpän, nebiä wiimbi'idspän hajxy jaduħñ ñibiäda'agyii neby hajxy jaduħñ quia'a wiinjuø'owät,

nébiøch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjçät.

Cooçh nmädia'agy hajxy xmiäbøjçät,

mänitøch hajxy jaduħñ nyajnähwá'adsät.

¹⁶ 'Jootcujc jaduħñ mhity je'eguiøxpä coø hajxy jaduħñ mhixy, coø hajxy jaduħñ mmädoy. ¹⁷ Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, may ja'a Diosquexyypähajxy, may ja'a hojiäya'aybähajxy jia hixaañ nej mijts cham mhixiän. Jia mädoowaan hajxy nej mijts cham mmädoyän.

¹⁸ 'Huuc mädoow hajxy waamb ja'a niippä cwieento miädia'agytiägø'oy.

¹⁹ Näje'e ja'a jäya'ayhajxy, coø ja'a Diosmädia'agy hajxy miädoy nebiä Dios yhane'emiän, cab hajxy wyiinjuø'oy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy piøjçäxä ja'a møjcu'ugong. Jaduħñ mäwínäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyän tu'haam. ²⁰⁻²¹ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot yhuuc ja mäbøcy. Pero coø hajxy chaachtiiñii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mänit hajxy piädsøømnä. Jaduħñ mäwínäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyän tsaanähgøxp. Paquia jaduħñ tiø'øch je'eguiøxpä coø ja'a tyicts quia'a hity.

²² Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yhuuc ja mädooy. Pero jiaanç tehñ jiahmiejchp hajxy jaduħñ hädaa yaabä naaxwiimbä. Jiaanç tehñ yhadsojpy ja'a xäðø'øn hajxy, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a panøcxa'añ. Jaduħñ mäwínäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyän haptiooty. ²³ Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'oy. Hoy hajxy jaduħñ pianøcxy

hamuumdu'joot. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän hoñaaooty.

²⁴ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä tu'jäya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän maa ja'a ñaañän. ²⁵ Mänitcoods hajxy quiøxy maah'ocy. Mänit miädsip ja'a cizañatøømd hoy wiøxy maa ja'a trigotøømd hänajty tøø wiøjjiän. ²⁶ Tu'cuhdujt ja'a trigo miujxy møødä cizaña. Coo ja'a trigo xiäbaajøøyy, mänitä cizaña quiähxø'pä. ²⁷ Mänitä jäya'ay hoy ñäma'ayijäm ja'a mioonsähajxy: “Wiindsøn, hodiøømd miich mwøj, túhmäts. Pämaadä yø'ø cizañahujts tøø chooñ.” ²⁸ Mänitä wyiindsøn miänaañ: “Nmädsiphøchäda'a jaduhñ tøø jiatcø'øy.” Mänitä mioonsä miänaañ: “Nej, nøcxäp højts yø'ø cizañahujts nwixiä.” ²⁹ Mänitä wyiindsøn miänaañ: “Caj, cab hajxy mwixät coo ja'a trigo jaduhñ ñä'a mädäø'øgø'wät. ³⁰ Ween yhity; ween tu'cuhdujt yeegy. Coo ja'a trigopux jaduhñ yhabaadät, mänitøch nmoonsä nguexa'añ, weenä cizañahujts hajxy jayøjp quiøxy yajpädø'øgy. Ween hajxy quiøxy haxoch. Mänit hajxy jaduhñ ño'ogät. Mänitä trigo hajxy ñähmädsät. Mänit hajxy piädä'agät tsehxyooty.”

³¹ Mänitä Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä mostazapajcän. Jím tu'jäya'ay tøø ñi'iby maa ja'a ñaañän. ³² Tøyhajt jaduhñ coo ja'a mostazapajc jiaançh tehñ chayyä. Pero coo yeegy, cruty jaduhñ jiaty nebiä quepychaajän. Mäðøyyä ja'a muuxyhajxy nøcxy jím mia'ay yhaajiooty.

³³ Mänitä Jesús miänáangumbä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä to'oxiøjc ja'a tsajcaagyochoo yajmädiø'yäbän harinajooty tægøøgquipxøhñdy. Mänit jaduhñ cøxiä yajmäyabicø'yy.

³⁴ Jaduhñä Jesús ja'a cu'ug yajnähxøøyy haagä yajmäbaadyhaam.

³⁵ Jaduhñds tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy quiujahyyän:

Mäbaadyháamhøch nmädia'aga'añ.

Nyajcähxø'øgáambiøch mädyijjaty hänajty yu'uçhtium hijp mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän; cahnä quiähxø'øgyñä.

³⁶ Mänitä Jesús ja'a cu'ughajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiøjtägøøyy. Mänit ja'a jiamioødhajxy miejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Højts capxwíjjäc ja'a cizañahujtsøxpä.

³⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwínhøch høøch nebiä jaaya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän. ³⁸ Y hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ mäwínäts hädaa nebiä naaxän maa ja'a hodiøømd wiøjjiän. Jaaya'ayhajxy hanéhmbä ja'a Diósäm, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä hodiøømdän. Jaaya'ayhajxy hanéhmbä ja'a møjcu'ugong, jaduhñ mäwínäts hajxy je'ebä nebiä cizañahujtsän. ³⁹ Y ja'a møjcu'ugong, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jaaya'ay ja'a cizañahujts tøø wiøjjiäbän. Coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä trigo hajxy yajpädø'quiän møødä cizañahujts. Y ja'a Dios ja'a mioonsähajxy tsajpootypä, jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiä jaaya'ay ja'a trigo hajxy yajpädø'quiän. ⁴⁰ Coo ja'a naaxwiimbä jaduhñ wyiimbida'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä cizañahujts hajxy ño'quiän. ⁴¹ Mänitøch nmoonsä nhane'ema'añ coo hajxy ween nøcxy yajpädsømy pønjaty ja'a haxøøgwiinmahñdy møød, møødä pønjaty jaduhñ ja wi'i yhadugaamb ja'a

Diosmädia'agy. Jim hajxy jajpäsoma'añii maach hänäjty nhane'ema'añän, hөөч ja'a Diosquexypä. ⁴² Mänit hajxy hänäjty quiujuipö'owa'añii jөөnjooty. Jiiby hajxy jö'owa'añ xiuuds'añ. ⁴³ Ja'a hajxy jaduһn howiädijpä, jaanč tehм miоj jaanč tehм jiaanč hajxy yhida'añ maa ja'a Tieedyhajxy yhane'ema'añän. Pө jii mmädohndhajxy, mmädöwäp hajxy jaduһn.

⁴⁴ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxö'oga'añ, jaduһn mäwínäts je'e nebiä jäya'ay maxiädö'өнñ tiajö'oyäbän naaxpa'c. Coo pөñ piäadät, mänitä tia-jөөdiägats'añ. Xoonđa'agaamb jaduһn. Mänit nөcxy tiogy tijaty jim miөөd. Mänitä naax nөcxy jiuy maa ja'a maxiädö'өнñ tөө piadiän.

⁴⁵ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxö'oga'añ, jaduһn mäwínäts je'e nebiä perlatsaahajuubiän, ja'a jaanč tehм yajxonbä. Ja'a perlatsaa, pic je'e mööd pioobä. ⁴⁶ Coo jaduһn tu'ug piäadät jaanč tehм chowbä, mänit nөcxy tiogy tijaty jim miөөd. Mänitä perlatsaa nөcxy jiuy.

⁴⁷ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxö'oga'añ, jaduһn mäwínäts je'e nebiä hacxjohмd hajxy piädä'aguiäbän mejjiooty coo hacx hajxy hänäjty jiooma'añ madiu'u. ⁴⁸ Coo ja'a hacxjohмd jaduһn yhúdsät, mänit hajxy yhөxwoһmbädsөmy. Mänitä hacx hajxy wyiimbiy ja'a hojiatypä. Mänit hajxy piäda'agy cachjooty. Mänitä ca'a hojiatypä hajxy ñөөga'adsө'y. ⁴⁹ Jaduһn mäwínäts jiada'añ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Mänitä Dios ja'a mioonsähajxy wyiimbiwa'añ ja'a hojiäya'aybä. ⁵⁰ Pөñ ca'a hojiäya'ay, je'e hajxy cujuipö'owáanäp jөөnjooty. Jiiby hajxy jö'owa'añ xiuuds'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, mwiinjuөby hajxy jaduһnä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsөñ, nwiinjuөby höjts jaduһn.

⁵² Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo ja'a ley-yajnähixөөbiähajxy tiägö'owät habөjpä nebiä Dios yhane'emiän, mejtstu'u ja'a mädia'agy jaduһn jiada'añ möödä jecypä möödä jemybiä. Jaduһn mäwínäts je'e nebiä cudөjc madiu'u miөөdhätiäbän, möödä jemybiä möödä jecypä.

⁵³ Coo ja'a Jesús jaduһn miädiaacpädөөyy, mänit jim chohñ. ⁵⁴ Mänit miejch maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit tiägөөyy yajnähixөөbiä tsajtөгooty. Mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehм yagjuөөyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Maa yө'ө wiinmahñdiäda'a tөө yhabөcy. Nebiä hoy-yagjuөөñäjatypä jaduһn yajcähxö'ogy. ⁵⁵ José yhuung yө'ө, yө'ө tsejtspä pujxpä. María ja'a tiaj xiөhaty. Jue'e piuhya'ayhajxy xiөhaty, Jacobo, José, Simón, möödä Judas. ⁵⁶ Yaa hajxy chána'ay maa höjts ngajptän möödä piuhdo'oxyhajxy. Pämaadä yө'ө wiinmahñdy yө'өduһmbä tөө yajtsooñ.

⁵⁷ Mänitä Jesús miädia'agy quia'a mäböjcäxa. Mänitä Jesús miänaañ:

—Homiaajä ja'a Diosquexy wiädity, cumäayyap jaduһn. Pero cab jim quiumayii maa yhamdsoo naax maa yhamdsoo töjcän.

⁵⁸ Cabä Jesús ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä jim jiaty yajcähxө'cy, je'eguiөxpä coo ja'a miädia'agy hänäjty quia'a mäböjcäxä.

14

¹ Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty jim wiädity. Ja'a Herodes, jim hänäjty je'e guiobernadorhaty Galileanaaxooty. ² Mänitä Herodes ja'a mioonsä ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpäda'a je'e. Tøøda'a jiuypioçy. Paadiä mœcmäjaa jiaançh tehñ miøødä.

³⁻⁴ Tøø ja'a Herodes ja'a Juan hänäjty yajtsumyii. Tøø ja'a Juan hänäjty quiø'øxoçhiï cadenahaam. Paadiä Juan jaduñ chuumä coo ja'a Herodes hänäjty tøø ñäma'ay coo jaduñ quia'a hoyyä coo ja'a Herodes ja'a piuhya'ay tio'oxioçj miøødtsänáayyät. Jue'e ja'a Herodes piuhya'ay hänäjty xiøhaty, Felipe. Jue'e ja'a Felipe tio'oxioçj hänäjty xiøhaty, Herodías. ⁵ Jaduñä Herodes hänäjty tiajy miay coo ja'a Juan hänäjty yagho'oga'añ. Pero jaançh tehñ chähgøøby ja'a Herodes hänäjty. Ja'a cu'ug hänäjty chähgøøby je'eguiøxpä coo ja'a cu'ughajxy hänäjty miäna'añ coogä Juan ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwa'xy.

⁶ Mänitä Herodes jiumøjt jaduñ piejtä. Jimä Herodes hänäjty yhäña'ay møødä pawoy pawichpähajxy. Mänit hajxy tiägøøyy wiinhéjtsäbä. Ja'a Herodías yhuung jaduñ tägøøyy hejtspä. Mänitä Herodes xioondaacy nägø'ø nädecypiä. ⁷ Mänitä Herodes ja'a quiçy yajwiinwaanøøyy:

—Hotyijj miïch xmiäyujwá'anät, nmó'owäbøch miïch jaduñ.

⁸ Mänitä quiçy ja'a tiaj hoy yhawaanä. Mänitä tiaj jaduñ miänaañ coo ja'a Juan mäyajnäbejpä quiopc jaduñ miäyujwá'anät. Mänitä quiçy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøçhä Juan mäyajnäbejpä quiopc móooyäc texyjooty.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Herodes jiootmadiägøøyy nägø'ø nädecypiä. Pero tøø hänäjty miäna'añ jäya'awyinduom coog hänäjty yega'añ hotyijatiä. Mänit yhanehmy coo ja'a Juan quiopc yhøxpúxäxät jiiby pujxtøgooty. ¹¹ Mänitä Juan quiopc yajnøcxäxä texyjooty maa ja'a Herodeshajxiän. Mänitä quiçy miooyyä. Mänitä quiçy ja'a tiaj hoy mio'oy.

¹² Mänitä Juan ñäxäwa'ay yo'tuc hoy quiøøyyäxä; ja'a Juan miägu'ughajpähajxy jaduñ hoy quiø'øy. Mänitä Juan hajxy hoy yajnaaxtägø'øy. Mänitä Jesús hajxy hoy yhawaanä cooc ja'a Juan hänäjty tøø yagho'ogyii.

¹³ Coo ja'a Jesús jaduñ miädoyhajty cooc ja'a Juan tøø yagho'ogyii, mänit jim chohñ barcojooty nidiuhñ. Mänit ñøçxy hanidiuhmduum. Mänitä cu'ughajxy miädoyhajty cooc ja'a Jesús hänäjty jim tøø chooñ. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy cajptooty. Tecy-yo'oy hajxy pianøçxy. Jayøjp hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hänäjty ñøçxiän. Mänitä Jesús piamejch høxhaam. ¹⁴ Coo ja'a Jesús piädsøømy barcojooty, mänitä majiäya'ay yhiçy. Mänit ñäxuu'ch. Mänitä pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy. ¹⁵ Mänittsuu ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy piamejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøø chuujø'oy y cabä tøjcy yaa. Quejxwiimbit yø'ø jäya'ayhajxy; weenä caagy hajxy nøçxy jiuyc cajptooty.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj, ween hajxy yhity. Mijts jaduñ ween myajcáyät.

¹⁷ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä. Jagooyyä højts ja'a tsajcaagy mägooyyä nmøødä chaadsä hacx metscä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämiñxä yø'ø.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy coo hajxy ween yhøxta'agy møøwyiing. Mänitä tsajcaagy quiøøçhooyy møødä hacx. Mänit yuughee'py çøxp. Mänit miänaañ:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy yhaguidøoyy. Mänitä miägu'ughajpähajxy miooyy. Mänit hajxy hoy yajwa'xy majiäya'ayhagujc. ²⁰ Nägøxiä hajxy jaduhñ quiaaay cu'uxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä tsajcaagyhaguujc hajxy yajpädø'cy majmejtscach. ²¹ Nämägøoxmil hajxy quiaaay haagä ya'adiøjc. Hawiingä to'oxiøjc-hajxy møødä pigäna'c-hajxy.

²² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy coo hajxy ween tiägø'oy barcojooty, coo hajxy ween ñøønajxø'ogy. Mänitä Jesús ja'a majiäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. ²³ Mänitä Jesús ñøcxy nidiuhñ tunñähgøxp Diospa'yaaxpä. Coo quioodsøoyy, jimñä Jesús hänäjty nidiuhñ tunñähgøxp. ²⁴ Ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy, mejyquuijc hajxy hänäjty tøø miech barcojooty. Møc hajxy hänäjty jiojcbujoø'oy; paadiä nøø hänäjty miojädseembejty barcomøjc. ²⁵ Coodsnä Jesús tiu'ubøjcy tecy-yo'oy. Mejywyiing jaduhñ yohy. Mänit miejch maa ja'a miägu'ughajpähajxiän. ²⁶ Coo ja'a Jesús hajxy yhijxy coo hänäjty yo'oy mejywyiing, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. Mänit hajxy chähgø'øyaaxy:

—Haañämäda'a yø'ø.

²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Høøch ja'a Jesús.

²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsón, pø miich ja'a Jesús, høøch huuc hanéhmäc cooch jimñ mnócxät yo'oy maa miichän.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Minxä.

Mänitä Pedro piädsøømy barcojooty. Mänit tiägøoyy yohbiä mejywyiing. Jim hänäjty ñøcxa'añ maa ja'a Jesúsän. ³⁰ Coo jäwøoyy coo møc piojy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänit tiägøoyy quiimbä. Mänit yaaxy:

—Wiindsón, høøch yajpädsøømäc.

³¹ Mänitiä ja'a Jesús ja'a Pedro quiø'ø miajtsä. Mänit miänaañ:

—Caj miich mhuuc mäbøjpä. Tiich nmädia'agy coo xquia'a mäbøjcä.

³² Coo ja'a Jesús tiägøoyy barcojooty møødä Pedro, mänitä poj yuungøoyy.

³³ Mänitä Jesús hajxy wyiinjjcädaacy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøyhajt miich mDioshuungä.

³⁴ Mänit hajxy miejch mejyhawiimb maa hänäjty xiøhatiän Genesaret.

³⁵ Coo ja'a Jesús yhøxcajpä ja'a jäya'ayhajxy jimñä, mänitä mädia'agy tiägøoyy wädijpä coo ja'a Jesús jimñ tøø miech Genesaret. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. ³⁶ Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a wyitpa'a hajxy ween ñähdoonä. Coo hajxy jaduhñ ñähdoonñ, mänit hajxy miøcpøjcy.

15

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajñähixøøbiähajxy näje'e. Jerusalén hajxy hänäjty choonñ. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

²—Yø'ø mmägu'ughajpähajxy, tii ja'a cuhdujt hajxy coo quia'a cudiuhñ nebiä jecyjiäya'ayhajxy xyajmämähmøøyyäm. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cø'øbujp hajxy hijty coo hajxy hänäjty quiaya'añ. Jaduhñ hajxy hijty quiuhdujthaty. Pero yø'ø mmägu'ughajpähajxy, cab hajxy jaduhñ quiuhdujthaty.

³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pero mijts, cabä Dios miädia'agy hajxy myajtuunä. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuumby. ⁴ Ja'a Dios jaduñ mänaañ coo ja'a ndaj ndeedy hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ miänaambä, coo pøn ja'a tiaj ja'a tieedy haxøøg ñänómät, tsipcøxp jaduhñ yho'oga'añ. ⁵⁻⁶ Pero wiing mijts mmänaambä. Mijts jaduhñ mänaamb coo jaduhñ yhooyä coo ja'a mdaj ja'a mdeedy jaduhñ mnämä'awät: “Cábøchä xädøøñ nmøødä cooch mijts nbuhbédat. Tøøchä Dios ngøxy mo'oy mäduhñtiä mijts hijty nmo'owa'añ.” Coo hajxy jaduhñ mmäna'añ, cabä Diosmädia'agy hajxy hänäjty myajtuñ. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy hänäjty myajtuumby. ⁷ Jaduhñ mäwiinäts mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän. Pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Mijtsøøxpä ja'a Isaías Diosqueyxpä jecy miänaañ:

⁸ Nä'ä mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy hajxy xwyiingudsähgøøy hamuumdu'joot.

⁹ Xiøøbä hajxy jaduhñ ñä'ä mäna'añ; cábøch nmädia'agy hajxy xñä'ä panøcxä. Yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajwiinhixøøby, nømä Dios miäna'añ.

¹⁰ Mänitä Jesús jäya'ay may miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Huuc mäduw hajxy, huuc wiinjuø'ow hajxy. ¹¹ Mädyijaty tågøøby mhaawjooty, cab jaduhñ xyajtägøyyät. Je'eduhñ xyajtägøyyäp mädyijaty pädsøømb mhaawjooty.

¹² Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Cabä fariseoshajxy yhojiäwø'oy coo jaduhñ tøø mmäna'añ.

¹³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädyijatyhöch nDeedy tsajpootypä tøø quia'a päda'agy, cab jaduhñ yhoø'owa'añ. ¹⁴ Weends yø'ø fariseoshajxy yhity. Jaduhñds hajxy wiädity nebiä haagä wiindspän coo hajxy ñibiawoyii. Nämetsc hajxy nøcxy wiocca'ay.

¹⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Cab højts ndu'jootwiinjuø'oy. Højts capxwíjjäc.

¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, ni mijts tii mga'a wiinjuø'oyñä. ¹⁷ Jaduhñds je'e, mädyijaty tågøøby mhaawjooty, jiiby jaduhñ yhäda'agy mjoodooty. Mänitä jaduhñ piädsøømdägach. ¹⁸ Pero mädyijaty jaduhñ pädsøømb mhaawjooty, jiiby jaduhñ chohñda'agy mgopcooty. Je'eduhñ xyajtägøyyäp. ¹⁹ Haagä ji-ibiä haxøøgwiinmahñdy chohñda'agy mgopcooty hoñä'ä mädyiibä. Je'eduhñ xøhøj ja'a haxøøgwiinmahñdy, ja'a jäya'ay-yagho'ogyiibä, møødä meeçhiibä, møød coo wiingjäya'ay tio'oxiøjc mmøødtsänäayyät, møød coo mhøhñdá'agät, møød coo häna'c haxøøg mnänómät. ²⁰ Je'eds jaduhñ xyajtägøyyäp. Pero coo mgáyät jaguiø'øbuji, cab jaduhñ ñejiä; cab jaduhñ xyajtägøyyät.

²¹ Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä Canaán maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tiro møødä Sidón. ²² Mänitä Jesús tajiäya'ay tu'ug ñämejtsä. Jim hänäjty chäna'ay Canaán. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, miich ja'a David hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Høøch näxúu'tsäc. Tøøch ndo'oxyhuung miaçhii ja'a møjcu'u. Hanaxiä jaduhñ chaaçhtiuñi —nøm je'e yaaxy.

²³ Cabä Jesús yhadsooyy. Mänitä ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huuc quejxiwimbit yø'ø tajiäya'ay. Tsaächyáaxäp jaduhñ xpiawädíjtäm.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Yáayyöçhä Dios tøø xquiexy maa hädaa judiøshajxiän. Cábøch wiingtuum tøø xquiexy.

²⁵ Mänitä tadjäya'ay ja'a Jesús wyiinjjicädaacy. Mänit nämaayy:

—Wiindsøñ, tunä mayhajt. Høøch puhbéjtäc.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduñ yhooyä coochä huc tsajcaagy nmó'owät mädyii ja'a pigäna'c-hajxy quiaaamby.

Ja'a judiøš Jesús yajmäbaat nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judiøshajxy, je'eduhñ yajmäbaat nebiä hucän. ²⁷ Mänitä tadjäya'ay miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ. Pero quiaaby ja'a huc ja'a tsajcaagyhawaagy coo jim quia'ay maa ja'a wyiindsøñ ja'a mieexän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhájthøch miich nmädia'agy xmiäbøjcä. Weenä mhuing miøcpøcy.

Mänitiä ja'a yhuung jiaançh møcpøjcy.

²⁹ Mänitä Jesús jim chohnnä. Mänit ñøcxnä maa ja'a mejypia'ajän, ja'a xøhjäpä Galileä. Mänit hoy piety tunnähgøxp. Mänit yhøxtaacy.

³⁰ Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesúsän, møødä pa'amjäya'ay, møødä cø'ømucypiä tecymiucypiä, møødä wiindspä, møødä huumbä. Mänitä Jesús yajmäbaadøoyy. ³¹ Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøøyy coo hajxy jaduñ yhiyx coo ja'a huumbähajxy tøø quiapxø'øgy, coo ja'a cø'ømucypiahajxy tøø yhojø'øy, coo ja'a tecymiucypiahajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a wiindspähajxy tøø yhi-jxø'øgy. Mänit hajxy miänaañ coogä Dios miøjjä jiaançhä.

³² Mänitä Jesús miøjyaaxy ja'a miägu'ughajpä. Mänit miänaañ:

—Nnäxú'chpøch yø'øya'ayhajxy. Tägøøgxøøjøch hajxy tøø xpiawädity, y cabä caayyøøc hajxy miøødä. Cábøch hajxy nguejxwiimbida'añ jaguiay maa tiøjcän coo hajxy maa tiu'ugädäwät.

³³ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miänaañ:

—Pero maadsä cay hajxy jaduñ nnä'ä páatämät maa yø'øya'aguixphajxiän. Pactuümäda'a yaa.

³⁴ Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Juxtujc, chaadsä hacxhuung mejtstägøøg.

³⁵ Mänitä Jesús miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy yhøxtá'agät naaxwiin.

³⁶ Mänitä tsajcaagy quioondsooyy møødä hacxhuung. Mänitä Dios nämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy hajxy yajnäguidøøyy møødä hacxhuung. Mänit hajxy yajwa'xtägajch maa ja'a jäya'ayhajxiän. ³⁷ Mänit hajxy quiaayy cu'uxiä nägøxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy-haguijc hajxy yajpädø'cy juxtujcach. ³⁸ Nämädaaxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy quiaayy. Pagaayy ja'a to'oxiøjc-hajxypä møødä pigäna'c-hajxy. Pero cab jaduñ yajnajuø'øy nanaagä hajxy hånajty je'ebä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a jäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiägøøyy barcojooty. Mänit ñøcxy Magadännaaxooty.

16

¹ Mänitä Jesús nämejtsä ja'a fariseøshajxy näje'e møødä saduceøshajxy. Mänitä Jesús nämaayyä coo hijtahnnd ween yajcähxø'øgy jim tsajpootyp.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ coo ja'a Jesús hajxy hänäjty jia wi'i jiojcapxø'owa'añ. ² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hänäjty chuujuø'oy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Wa'ads ja'a tsajt; wa'ads jaboom yhida'añ.” ³ Y coo hänäjty jioj'ø'oy, mänit hajxy naxy mmäna'añ: “Tøø wyiimbøcy; tu'uwaamb.” Mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä tsajt yhida'añ, pero cabä hijxtahnd hajxy mwiinjuø'oy ja'ačh chaa nya-jcäyxø'piä. Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jäya'ayhajnä; cabä Dios hajxy chocy. ⁴ Hijxtahnd hajxy jaduhñ yujwaamby, pero cab hajxy mio'owa'añii. Jagooyyä hajxy jaduhñ yaghixa'añii nebiä Jonás jecy jiajty yhabejtiän.

Mänitä Jesús jim jäwaach. Mänit jim tiu'ubøjcy.

⁵ Mänitä Jesús hajxy miejyñajxy. Pero jiahdiägooyy ja'a quiaayyøøc hajxy, ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Huuc mädoow hajxy. Cabä fariseos chajcaagychooyhajxy yhooyä, ni ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä.

⁷ Mänitä miägu'ughajpähajxy tiägøøyy mädiaacpä:

—Paady jaduhñ miäna'añ, coo ja'a caayyøøc hajxy nga'a jahmiejtsäm.

⁸ Najuøøby ja'a Jesús hänäjty nebiaty hajxy hänäjty miädia'agy. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coo mwi'i miädia'agy coo ja'a caayyøøc hajxy mga'a møødä. Cábøčhä nmädia'agy hajxy jaduhñ xñä'ägädä mäbøjcä. ⁹ Cahnøch nmädia'agy hajxy xwyiinjuøøyyä. Cab hajxy jaduhñ mjahmiejtsnä nébiøch ja'a mägooxpä tsajcaagy nyajnäwa'xøøyyän ja'a nämägooxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cy. ¹⁰ Ni jaduhñ hajxy mga'a jahmiejtsnä nébiøch ja'a juxtujpä tsajcaagy nyajnäwa'xøøyyän ja'a nämädaaxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cumbä. ¹¹ Coočh jaduhñ nmänaañ coo ja'a fariseos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä, coo ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyä, cábøch tsajcaagychooy hänäjty ndehmñ ñänøømy. Pero caj mijts mwiinjuøøyy.

¹² Mänit hajxy wyiinjuøøñä tii Jesús hänäjty miädiaacpyy. Ca'a chajcaagychooyä hänäjty tiehmñ miädiaacpyy, ja'a hajxy jajtsajcaagyquiojpiä. Jaduhñ hänäjty miädia'agy cooc ja'a fariseos miädia'agyhajxy quia'a hoyyä, cooc ja'a saduceos miädia'agyhajxy quia'a hoyyä.

¹³ Mänitä Jesús hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Mänitä Jesús miäyajtøøyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Waambätyhøch ja'a cu'ughajxy xñänøømy pøñhøch høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Näje'e ja'a cu'ughajxy miäna'añ cooc miich mJuan mäyajnäbejpä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mhElíasä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mJeremíasä, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwä'xäbä; näje'e hajxy miänaambä cooc miich mDiosquexiä.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijtsäts, wäambøch mijts xñänøømbä.

¹⁶ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Miich je'e ja'a Cristo. Miich ja'a Dios tøø xquiexy, ja'a jim tsajpootypä. MDioshuung miich.

¹⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Miičh Simón, Jonás miičh xyhuunghajp. Caj miičh pøn tøø xyhawaanä cooch nDioshuungä. Ja'a nDeedyhöch tøø xyhawaanä, ja'a jim tsajpootypä. Paady miičh hoyhajt weenhajt mbaada'añ. ¹⁸ Miičh jaduhñ nnämaaby coo miičh mxøhata'añ Pedro; je'edu'unñ nänøømby “tsaa.” Miičhcøxpøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy may xmiäbøgaanä. Hoy hajxy cu jia ho'og, cab hajxy jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp. ¹⁹ Nmo'owäämbiøch miičh cuhdujt cooch miičh nmädia'agy xyajwá'xät nébiøch ja'a jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcät. Dios jaduhñ xñajtscapxø'øwääñap nebiaty ja'a jäya'ayhajxy mhané'emät coo hajxy jaduhñ ween quiuiduñ, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owät.

²⁰ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä yhanehmy coo hajxy ween quia'a mädia'agy coo je'e Cristo.

²¹ Mänitxøø ja'a Jesús tiägøøyy hawääñäbä ja'a miägu'ughajpähajxy cooc hñajty jim ñøcxa'añ Jerusalén, cooc hñajty jim yajtsaächpøga'añijäm ja'a martuumädøjc møødä teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajñähixøøbiädøjc. Mänit miänaambä cooc hñajty yagho'oga'añii, pero cumäaxcäc hñajty jiuypjøga'añ.

²² Mänitä Pedro ja'a Jesús yajwooduuty. Mänitä Jesús wyiingugapxøøyyä:

—Wiindsøn, cab jaduhñ yhooyä miäbaadä coo jaduhñ mjädät mhabätät.

²³ Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänitä Pedro yhojjä:

—Jua'ads jim, møjcu'u. Naxyhöch miičh xjijøjcapxø'øy. Jaduhñ miičh mwiinmahñdy nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhatiän. Caj miičh mwiinmahñdy tiuhñä nebiä Dios wyiinmahñdiän.

²⁴ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpä:

—Pønñhöch nmädia'agy jaduhñ xpiaadu'ubøgaanäp, weenä yhamdsoo cuhdujt ñajtshixø'øy; ween jaduhñ chaačhpøjpät nébiøch ndsaächpøga'añän; weenčh nmädia'agy xjijøjtägøøyyä. ²⁵ Pøn yhamdsoo wiinmahñdy ja wi'i yaghidaamb, cuhdägoyyaamb je'e. Pero coo pøn jaduhñ yhö'ogät ja'a høøčhcøxpä, nä'ägä hodiium je'e nøcxy miähmø'owa'añ. ²⁶ Coo pøn jaduhñ quiuhdägoyyät, hoy jaduhñ yaa tøø jia mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin, caj tii piaada'añ. Cabä jjugyhajt jaduhñ piaadaañnä, homiäduhñtiä xädø'øn cu jia yec.

²⁷⁻²⁸ Cädaactägatsäämbøch yaa, høøčh ja'a Diosquexypä. Ja'a Diosmóonsøch nmøødcäda'agaamby, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Møødhøch nDeedy quiuhdujt jaduhñ ngädaactägatsa'añ. Mänitøch ja'a jugyhajt hñajty njaac mo'owa'añ pønjayt hñajty hoy tøø wiädity. Pero pønjayt hñajty hoy tøø quia'a wädity, je'eds hajxy hñajty yajcumädowääñap. Mänitøch ndägø'owa'añ hanembä. Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooch hñajty ngädaactägatsa'añ, mänitøch hajxy näjë'eyyäm xyhixa'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä. Cajnä hajxy hñajty yho'ogyñä.

17

¹ Cudädujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro wioonøcxy tunñähgøxp møødä Jacobo møødä Jacobo yhuch Juan. Nämädaaxc hajxy jaduhñ ñøcxy møødä Jacobo. ² Mänitä Jesús wyiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduuhajxiän. Jaduhñsä wyiin jijøp cøjx jiaty nebiä haambän. Mänitä wyit hobioob jiajty. ³ Mänitä Moiséshajxy ñäguehxtøø'xy møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødmäiaacpä. Coo hajxy yhiixä, ⁴ mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, hoyooyy jaduñ coo hõjts yaa tõõ nbéjtám. Pø chojpiä mjoot jaduñ, ween hõjts tõjquemyhuung tågøøg nhuuc hädiuñ ja'a mijsctõxpä cõjtu'ug; tu'ug miich mje'e, tu'ug ja'a Moisés jie'e, tu'ug ja'a Elías jie'e.

⁵Mädiaaccujc ja'a Pedrohajxy ñähgådaacpejtä ja'a nämä'a. Hajajp ja'a nämä'a hånajty. Mänit hajxy miädooyy quiapxy nämä'ajooty:

—Hõõch nHuung hädaa; njaanç tehñ chõjpiõch. Xyagjootcugõõbiõch. Huuc mädoowä ja'a miädia'agy hajxy.

⁶Coo ja'a Pedrohajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miägutscädaacy naaxwiin. ⁷Mänit hajxy ñähdoonä ja'a Jesús. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Pädø'og hajxy; ca'a hajxy mdsähgø'øy.

⁸Mänit hajxy piädø'cy. Mänit hajxy yhiwxwädiyty. Cab hajxy pøn yhiixy; jagooyyä ja'a Jesús hajxy nidiuhñ yhiixy.

⁹Mänit hajxy miänajcy tunñähgøxp. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Cab hajxy pøn mhawáanät nebiaty hajxy jim tõõ mhixy tunñähgøxp, hõxtä cõonõch hånajty tõõ njujypiojtägach, hõõch ja'a Diosquexypä.

¹⁰Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

—Yø'ø ley-yajñähixõõbiädøjc, tii hajxy coo miäna'añ cooc ja'a Elías miejtsø'oga'añ.

¹¹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ coo ja'a Elías hijty miejtsø'oga'añ. Mänit hijty cõxiä wiinä yaghoyø'owa'añ. ¹²Pero mijs jaduñ nnämaaby coo ja'a Elías tõõ jia hoy; pero caj yhõxcapä. Jaduñ tiuunä nebiä jäya'ay jioothajxy chojjuian. Jaduñch hajxy xchaaçhtiunaambä, hõõch ja'a Diosquexypä.

¹³Mänitä Pedrohajxy wyiinjuøõñä coo ja'a Jesús ja'a Juan mäyajnäbejpä hånajty miädia'agy.

¹⁴Mänitä Jesús hajxy miejch maa ja'a jäya'ayhajxy miayyän. Mänitä tu'jäya'ay ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

¹⁵—Wiindsón, hõõch nhuung näxúu'tsác. Mayhooc jaduñ tõõ quiäday pojmoød. Hanaxiä jaduñ chaaçhpøcy. Naxy jiõøngädawø'øy; naxy ñõøgädawø'øy. ¹⁶Yaaç tõõ nja yajmehc maa miich mmägu'ughajpädøjcän, pero cab hajxy hijty yajñähwa'adsa'añ.

¹⁷Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj mijs mnä'ägä mäbøcy. Cábõch nmee'xtugaannä cooch mijs njaac mõõdhidät. Mämín ja'a pigána'c yaa.

¹⁸Mänitä Jesús ja'a mõjcu'u yhojy. Mänitiä ja'a pigána'c ñähwaach.

¹⁹Mänitä Jesús hawiing ñämaayyä ja'a miägu'ughajpädøjc.

—Tii hõjts ja'a mõjcu'u hijty coo nga'a yajpädsøma'añ.

²⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijs hijty mnä'ägädä mäbøcy. Tøyhajt mijs nnäma'ay, coo hajxy jaduñ mmäbõgät howieeñtiä, mänit hajxy hotyijä mjádät. Hõxtáhmäts yø'ø tun, coo yø'ø tun hajxy mnämá'awät: “Jua'ads jim, nõcx wiingtuum”; mänitäts yø'ø tun jiaanç jäwá'adsät. Hotyijä hajxy jaduñ mjádät coo hajxy tøyhajt mmäbõgät. ²¹Mänitä mõjcu'u hajxy myajpädsømat coo ja'a Dios hajxy mba'yá'axät, coo hajxy mhamajtschádät.

²²Jimä Jesús hajxy hånajty wiädity Galileanaaxooty. Mänitä Jesús miänaañ:

—Xyajcø'ødägø'owáambõch ja'a cu'ughajxy, hõõch ja'a Diosquexypä.

²³Mänitõch hajxy xyagho'oga'añ. Pero cudägøøgxõõch njujypiojtägatsa'añ.

Mänitä miägu'ughajpädøjc-hajxy jiootmadiägøoyy.

²⁴ Mänitä Jesúshajxy miejch Capernaum. Mänitä Pedro miäyajtøwä ja'a yajnähuudiutpädøjc:

—Nej, cabä mwiindsønñhajxy ññhuudiu'udy maa ja'a tsajtøjcänä.

²⁵ Mänitä Pedro yhadsooy:

—Ññhuudiutyp pues.

Mänitä Pedro tiøjtägøoyy maa ja'a Jesús hñajty yhäña'ayän. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaay:

—Simón, nej miich mmäna'añ, ja'a gobiernahajxy, pøn hajxy yajnähuudiutyp, yhamdsoo cu'ug, tøgä wiingjäya'ay.

²⁶ Mänitä Pedro yhadsooy:

—Wiingjäya'ay hajxy yajnähuudiutyp.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Entonces, cabä yhamdsoo cu'ug hajxy yajnähuudiu'udy. ²⁷ Pero cáboch pøn nyagjootma'ada'añ. Nøcx mejypia'a. Jiibiä xuhñdy mnøøwobø'owät. Coö hacx mxúyät, mänit myajpädsømät. Jiibiä xädø'ñ mbaada'añ hacx-haawjooty. Mädyhadaamb jaduhñ coö nämetsc nyajniññhuudiütämät. Mänitäts nøcxy mnñhuudiu'udy.

18

¹ Mänitä Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy miejch maa ja'a Jesús wyiindu-umän. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Pønjaty ja'a mõjtuung møød maa ja'a Dios yhane'emiän.

² Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tu'ug miøjyaaxy. Mänitä pigäna'c cujc piädaacä.

³⁻⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a pigäna'c-hajxy, cabä mõjtuung hajxy ñiyhøxtáayyäch. Pøn ja'a mõjtuung yaa nyihøxtáayyächáp hädaa yaabä naaxwiin, cab jim tiägø'owa'añ maa ja'a Dios wyiinduümän. Pero pøn ja'a mõjtuung jaduhñ ca'a høxtaaby, nebiä hädaa pigäna'c jaduhñ quia'a høxta'ayän, je'eds ja'a mõjtuung jaduhñ jim paadaamb maa ja'a Dios yhane'emiän. Tøyhajt jaduhñ. ⁵ Pøn jaduhñ mägu'ugpögäp hädaa pigäna'c jaduhmbä maa ja'a høøchcøxpän, jaduhñ mäwiinhøch høøch xmiägu'ughaty.

⁶ Hädaa pigäna'c-høch nmädia'agy hajxy xmiäböjcäbä, coö hajxy pønjaty jøjcaxø'owøøjät, maas hoy hit jaduhñ coö ja'a mäjøjcaxøøbiä paan yajyo'xodsø'owøøjät y coö miejiäwipø'owøøjät hagomduum. ⁷ Hanaxiä hajxy yaa chaächpøcy ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiin tsänaabiä. Paady hajxy chaächpøcy coö ja'a jøjcaxøøbiä hajxy piaady. Pero Dios jaduhñ yajcumädowaamb ja'a mäjøjcaxøøbiä.

⁸⁻⁹ Coö tii hoyhadsojnä mhixät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä wiindspän, nebiä cøøducpä. Pø caj, jim haxøøgtuum mga'awa'añ.

¹⁰ Ca'a yøø pigäna'c hajxy mxøøghaty. Cueendähajtäp hajxy jaduhñ. Ja'a Diosmoonsähajxy ja'a Dioswiinduumbä, je'edsä pigäna'c hajxy cueendähajp.

¹¹ Høøch mõjhajp. Yaaçh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy nyajnähwä'adsät coö hajxy hijty quihüdägoyya'añ.

¹² Tsøc mädiácäm. Jii tu'jäya'ay meeg mägo'x miøødä. Coö tu'ug tiägøyyät, mänit nøcxy yhøxta'ay. Jimä meeghajxy miähmø'oy tunhøjx, ja'a hajxy tøø quia'a tägøyyäbä. ¹³ Y coö piäadät, mänit xioonda'aga'añ nägø'ø nädecypä. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁴ Jaduhñ mäwiinäts je'e neby højts nDeedyhajtäm ja'a jim tsajpootypä; cabä jiøot chocy coö ni mädyii pigäna'c quia'a cuhdägøyyät.

15 'Coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, mänit hamee'ch mmägapx mhané'emät. Coo jaduhñ xmiäbøjcät, mänit jaduhñ yhojó'owät. 16 Pero coo jaduhñ xquia'a mábøjcät, mänitä jäya'ay mmøjyá'axät mejtstägøøg neby hajxy jaduhñ tiestigohádät waambaty hajxy hánajty mmädia'agy. 17 Y coo ni jaduhñ quia'a mábøgät, mänitáts ja'a hermanodøjc mhawáañät. Y coo ni jaduhñ quia'a mábøgät, mänit hajxy mbuhwá'adsät.

18 Tøyhajt mijts nnäma'ay coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa myajwá'xät hádaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ hoy yhidät. Dios hajxy jaduhñ xyhané'emäp nebiaty hajxy mmädia'agät.

19 'Jaduhñ mijts nnämaabiä, coo hajxy nämetsc mnøcxät tu'ugmädia'agy hádaa yaabä naaxwiin, y cooçh nDeedy hajxy homiädyiibä xmiäyujwáañät ja'a jim tsajpootypä, mänit jaduhñ xmió'owät. 20 Coo hajxy nämetsc nädägøøg tiu'ugmúgät maa ja'a høøchcøxpän, jimhøch jaduhñ nhidaambä cujc.

21 Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, cooçh nmäjøøn cooçh mmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, naaghóc-høch jaduhñ nmämée'xät. Nej, mädøyyä jaduhñ cooçh juxtujc-hooc nmämée'xädä.

22 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ miädøyyä. Cunaaghooc hánajty xmiägädieey, mänit mmämée'xät.

23 'Neby hajxy hoy mwiinjuó'owät nebiä Dios yhane'emiän. Tsøc yamäbáatäm nebiä rey tu'ugän. Mänitä rey wyiinmahñdyhajty coo ja'a mioonsähajxy ñuu'xycápçät. 24 Naamnä hánajty ñuu'xycapxtsooñ coo ja'a mioonsä tu'ug miejch. Mamyillón hánajty miänuu'xyhadyii. 25 Pero cabä mioonsä xädø'øñ hánajty miøødä neby jaduhñ yajnähwá'adsät. Mänitä rey miänaañ coo ween tiogøøjät møødä yhuung møødä tio'oxy, møødä chømy møødä tiajy, cøxiä nebiä ñuu'xy jaduhñ ñähwá'adsät. 26 Mänitä rey wyiinjjicadaacä ja'a miøonsäm. Mänit miänuu'xtaacä: "Wiindsøn, mee'x. Cøxáambøch nyega'añ." 27 Mänitä wyiindsøn hojioot ñä'a møødhajty. Mänit miänaañ coo tøø ñähwa'ach, coo ween yhawa'adspädsømy. 28 Coo ja'a moonsä jim choññ, mänitä miämoonsä tu'ug piaaty. Mejtsmil tægøøgmil hánajty miänuu'xyhadyii. Mänitä miämoonsä yo'mämadsøyy. Mänit miänaañ: "Høøch móoyyác mädühñtiøch miich xmiänuu'xyhady." 29 Mänit wyiinjjicadaacä. Mänit miänuu'xtaacä: "Mee'x, cøxáambøch nyega'añ." 30 Pero cabä craa hojioot ñä'a møødhajty. Mänitä mähdiøjc yajtsuunä. Jiiby jaduhñ yhida'añ pujxtøgooty høxtä coonä quioxy yégät. 31 Coo ja'a moonsädøjc-hajxy yhiixy, ja'a hajxy hánajty jaac jimbä, mänit hajxy jiootmabiøjcy. Mänitä wyiindsøn hajxy hoy yhawaañä nebiaty hánajty tøø jiaty tøø yhabety. 32 Mänitä rey ja'a mioonsä miøjyaaxy, ja'a hánajty tøø ñähwá'achäbä. Mänit miänaañ: "Haxøøghána'c miich. Tøøch miich cøxiä nyajnähwa'ach mädühñtiøch miich hijty xmiänuu'xyhady. Páadyhøch miich tøø nyajnähwa'ach, cooçh miich tøø xmiänuu'xta'agy. 33 Jaduhñ miich mmämoonsä cu mnäxuu'ch nébiøch miich tøø nnäxuu'chän." 34 Hoyhoy ja'a rey jaduhñ yhawa'andaacy. Mänit miänaañ coo ja'a mioonsä quiumädöwät høxtä coonä hánajty tøø yajnähwa'ach mädühñtiä hánajty miänuu'xyhadyii. 35 Jaduhñch nDeedy mijts xyajcumädoowaambä, ja'a jim tsajpootypä, coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc hajxy mga'a mämée'xät hamuumdu'joot.

Mänitä Jesús jaduhñ miädiacmaayy.

19

1 Mänitá Jesús jim chohñ Galilea. Mänit jim ñocxy Judeanaaxooty. Jimäts je'e Jordánmøjñøøhawiimb maa ja'a xøø piädsømiän. 2 Mänitá jáya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. Mänit hajxy yajmøcpøjcä ja'a Jesúsäm.

3 Mänitá Jesús ñámejtsä ja'a fariseoshajxy näje'ebä. Mänitá Jesús hajxy miäyjtøoyy:

—Nej, hoy jaduñ coo jáya'ay ja'a tio'oxiøjc nä'ä nägoobä yhøxmädsädä.

Paady hajxy jaduñ miänaañ, jia jøjcaxø'øwaan ja'a Jesús hajxy jaduñ.

4 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä. Jiiby jaduñ myiñ coo ja'a Dios jáya'ay jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy. 5 Paadiä ya'adiøjc ja'a tiaj ja'a tieedy hajxy ñähgueecnä, coo ja'a to'oxiøjc hajxy wyiingpøjnä. Nämetsc hajxy jaduñ ñimiøødtsäna'awáanänä. 6 Jaduñ hajxy yhidaannä nebiä tu'que'expän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy myajniyhøxmädsøøjät pønjaty ja'a Dios jaduñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsäna'awóøjät —nømä Jesús miänaañ.

7 Mänitá Jesús hajxy miäyjtøøgumbä:

—Tii ja'a Moisés jaduñ coo miänaañ coo ja'a to'oxiøjc yhøxmädsøøjät cuhdujthaam.

8 Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo ja'a mgopc-hajxy jaduñ wyi'i xiexä, paadiä Moisés hajxy jaduñ xquiuhdujtmoooy coo ja'a mdo'oxiøjc hajxy mhøxmädsät. Pero cabä Dios jaduñ quiunuu'xy. 9 Cab jaduñ yhooyä coo wiingto'oxiøjc mwiingpøjtägätsät, pø nä'ä nägoobä ja'a mdo'oxiøjc hänäjty tøø mhøxmach. Ni jaduñ quia'a hoyyä coo høxmachtio'oxiøjc mwiingpøgät.

10 Mänitá Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Maas hoyyäda'a jaduñ coo mga'a nä'ägädä pøgät.

11 Mänitá Jesús miänaañ:

—Cab hajxy nägøxiä wyiinjuø'øwa'añ hädaaduhmbä. Jayooyyä hajxy jaduñ wyiinjuø'øwa'añ pønjaty ja'a Dios jaduñ tøø yajwiinjuø'oy. 12 Näje'e ja'a ya'adiøjc-hajxy ma'ad myiñguia'ay; paady hajxy quia'a ñibiøgyii. Näje'e hajxy yajtsucy. Coo ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ, paady hajxy näje'e quia'a nibiøgyii. Pøn jaduñ mee'xtugaamb, ween miee'xtucy.

13 Mänitá pigäna'c-hajxy näje'e wioomejtsä maa ja'a Jesús wyiindumän nebiä Jesús ja'a hoyhajt jaduñ mió'owät. Pero cabä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy jaduñ yhojiäwøoyy. Mänit hajxy yhojjä, ja'a pigäna'c hajxy hänäjty tøø wiooméchébä. 14 Mänitá Jesús miänaañ:

—Caj, wéenhøch ja'a pigäna'c-hajxy xñäméch. Ca'a hajxy mhojy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänitá Dios hajxy jaduñ xyhuunghädät.

15 Coo ja'a Jesús ja'a pigäna'c-hajxy hänäjty tøø mio'oy ja'a hoyhajt, mänit jim chohñ.

16 Mänitá Jesús jáya'ay tu'ug ñámejtsä. Mänit miäyjtøøwä:

—Wiindsøn, tii høybøch ndünäp nébiøch njugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhätian.

17 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tiich ja'a hoybä coo xmiäyjtøy. Caj pøn jaduñ yhooyä; jagooyyä Dios jaduñ yhooyä. Pø chojpy ja'a mjoot jaduñ coo mjugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhätian, mgudiünäp ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

¹⁸ Mänitä craa miänaañ:

—Mädyiibä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Caj mjäya'ay-yaghó'ogät; caj mméedsät; caj pøn mnähöönó'owät;

¹⁹ mwiingudsähgó'owäp ja'a mdaj ja'a mdeedy; mmöødniijootpaadó'öpäp ja'a mmäjöön ja'a mmädöjc hamuumdu'joot.

²⁰ Mänitä craa miänaañ:

—Tööch jaduhñ ngöxy cudiuñ. Múutsnöch hänäjty coöch jaduhñ ngudi-uundsohñ. Tijátyhöch jaduhñ nga'a cudiuumyñä.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pö mjaančh cudiuanaamby hoy yajxón, nöcx yø'ø mje'e cöxy toog. Mänitä häyoobädöjc mnä'ä mó'owät cöxiä. Jaduhñ jim mdägó'owät tsajpootyp. Mänitöch jaduhñ xpiadu'ubögät.

²² Coö ja'a craa jaduhñ miädooy, mänit jaduhñ jiootmadiägöoy. Hix, mäyöø ja'a craa hänäjty. Mänit wyiimbijnä.

²³ Mänitä Jesús nāmaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Nä'ägä töyhajt mijts nnäma'ay, tsip jaduhñ coö mäyöøhäna'c jim ñöcxät tsajpootyp. ²⁴ Töyhajt jaduhñ, cab jaduhñ jiaty tsipä coö ja'a camello ñäxät xuhñdyjutjooty. Maas tsip coö mäyöøhäna'c jim ñöcxät tsajpootyp.

²⁵ Hü hajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy yajguöoy. Mänit hajxy ñimiäyajtöwä:

—Pönds jaduhñ nähwá'adsäp.

²⁶ Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Jesúsäm. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ayhajxy jaduhñ ñä'ä jájpät; pero hotyijä ja'a Dios jaduhñ jiaty.

²⁷ Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsón, töø höjts cöxiä nnähgue'egy nhöxyo'oy. Töø höjts miich nbadu'uböjnä. Tii höjts jaduhñ nbaadaamby.

²⁸ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Nä'ägä töyhajt mijts nnäma'ay, coö ja'a xöøwiimbä naaxwiimbä cöxiä jieemdagätsät, mänitöch jim nöcxxy nhöxta'aga'añ maa ja'a Dios wyiindu-umän, hööch ja'a Diosquexypä. Jimhöch nhane'ema'añ. Y mijts, jim hajxy jaduhñ nöcxxy mhöxta'agaamby pönjátyhöch yaa töø xpiawädity. Cödu'ug häñaabiejt hajxy jim mbaada'añ, majmetspä. Jim mijts ja'a judiöshajxy mhane'ema'añ, ja'a majmetsc-hagajptpä. ²⁹ Pönjaty ja'a tiöjc jaduhñ töø nähgue'egy ja'a hööchcöxpä, o ja'a piuhya'ay ja'a piuhdo'oxy, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, o ja'a ñaax, majiäduhñtiä pi-aattägatsa'añ, y cöjxta'axiöø jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatian. ³⁰ Ja'a hajxy möjtuungmöödpä jäda'ahaty, nämay ja'a tiuung hajxy yajtägoyya'añ; y ja'a möjtuung hajxy jäda'ahaty ca'a möödpä, nämay hajxy miöjtuungpada'añ.

20

¹ 'Maa ja'a Dios yhane'emiän, tsöc yajmäbáatäm nebiä cudsaaatpcamän tu'ug. Jopy jaduhñ tiu'uböjcy moonsähöxtaabiä, pøn jaduhñ miöödtünäp ja'a chaatpcamjooty. ² Coö piaaty, mänit hajxy quiojyquiapxtiuuñ coö ja'a xiöøhajxy jiuýáañäxä mägooxmiljaty. Mänit hajxy quiejxä tuumbä maa ja'a tsaatpcamän. ³ Møjpetyxiöø ja'a cudsaaatpcam tiu'uböjcumbä moonsähöxtaabiä. Mänitä jäya'ay jim yhiixy maa halaplaazän. Nämetsc nädagöøghajxy hänäjty jim tiäna'ay. Cabä tuung hajxy hänäjty miöödä. ⁴ Mänit hajxy nāmaayy: "Jam hajxy cudún maačh ndsaatpcamän. Nä'ä

mädöyyäjuóbyhóch jaduñ njuya'añ." Mänit hajxy ñöcxy cuduumbä.⁵ Mänitä cudsatypcam yhöoguiumbä moonsähöxtaabiä cujyxiósho'ogy. Mänit yhöoguiumbä mänacyxió. ⁶Möjmánacyxió tiu'ubójcumbä. Jimä jäya'ay yhiixy halaplaaz. Cabä tuung hajxy hánajty mióodä. Mänit hajxy ñämaayyá: "Tii mi-jts coo myaajä. Tii hajxy yaa coo mwi'li xiunaxy." ⁷Mänit hajxy miänaañ: "Cab hõjts pøn waamb tõe xñäma'ay." Mänit hajxy ñämaayyá: "Jam hajxy cuduñ maach nnaaxootiän. Nä'ä mädöyyäjuóbyhóch jaduñ njuya'añ." ⁸Coo chuujóoyy, mänitä cudsatypcam ja'a moonsäwiindsón möjhajpä ñämaayy: "Mmõjyá'axäp yøø moonsähajxy. Mänit hajxy mmäjúyät. Pønjaty hõxhaam tõe jiaac tägø'oy cuduumbä, je'eds hajxy jawyiin mmäjúuchóonäp. Y pønjaty jawyiin tägø'oy cuduumbä, je'eds hajxy hõxhaam mmäjúyap." ⁹Mänit hajxy yajmäjuuy. Jawyiin hajxy yajmäjuuy ja'a hajxy hánajty tõe tiägø'oyäbä mänacyxió. Pedyii hajxy jaduñ miooyyä mägooxmiljaty. ¹⁰Ja'a hajxy hánajty tõe tiägø'oyäbä jayõp, jaduñ hajxy hánajty tiajy miay coo hajxy maas majiaty mio'owa'añii. Pero jaduñ hajxy mióoyyäbä mägooxmiljaty. ¹¹Coo hajxy jaduñ yajmäjuuy tu'cuहुdujtä, paadiä cudsatypcam hajxy miäjootma'ty. ¹²Mänit hajxy miänaañ: "Yøø häna'c-hajxy hõxhaam tõe jiaac tehñ tiägø'oyäbä, tu'hóräyyä hajxy jaduñ ñä'a tuuñ. Pero jaduñ miich tõe mmäjuy neby hõjts tõe xmiäjúyyän. Cab jaduñ yhooyä. Tõe hõjts tõe hõjts nmee'xtucy. Jaan'ch tehñ yhan jaduñ. Hamäjaa hõjts jaduñ tõe nmánaxy." ¹³Mänitä cudsatypcam yhadsooyy: "Mägu'ughajpä, cábøch miich tõe nyajniwiiindoyii. Jaduñ ngojyquiapxtiunäm cooch miich mägooxmil nmo'owa'añ. ¹⁴Chadsä mmäjuhñdy. Nöcxnä. Chõjpiøch njoot jaduñ cooch yøø craa nmó'owät nébiøch miich tõe nmo'oyän, yøø craa hõxhaam tõe jiaac tägø'oyäbä. ¹⁵Nej, cábøch ja'a cuहुdujt jaduñ nmóodä cooch nxädø'õñ jaduñ nyajwä'xät nébiøch njoot choquiän. Tögä paady jaduñ mjootma'adiä, cooch hojioot nmóodä." ¹⁶Pønjaty hõxhaam tägø'oy, copc-hadaamb je'e. Pønjaty jawyiin tägø'oy, hõxhaamø'owaamb je'ebä. Nämäy hajxy jaduñ tõe jia möjya'axyii, pero näweeñtiä hajxy tõe wyiimbiyii.

¹⁷Mänitä Jesúshajxy jim chohñ, ñöcxy hajxy Jerusalén. Nämäy ja'a cu'ughajxy hánajty ñöcxy. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesúshajxy yohwia'xy móodä miägu'ughajpädøj-c-hajxy nämajmetpä. Mänitä Jesús miänaañ:

¹⁸—Yam hajxy nnócxäm Jerusalén. Høøch ja'a Diosquexypä, jimhøch häna'c xyajcø'ødägø'owa'añ maa ja'a teedywiindsøn'hajxiän, maa ja'a ley-yajnahixø'obiädøj-c-hajxiän. Jimhøch hajxy xyajyagho'oga'añii. ¹⁹Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän, ja'a jäguemnaaxtsohmä. Mänitøch hajxy xwyiinwoona'añ. Mänitøch hajxy xwiobho'oga'añ. Mänitøch hajxy xmiøjpahbedä'añ cruzøxp. Pero cudägøøgxøøch jaduñ njuyppiøga'añ cooch hánajty tõe nho'ogy.

²⁰Jaduñä Jesús miägu'ughajpähajxy hánajty xiøhaty metscä, Jacobo móodä Juan. Zebedeo ja'a tiedyhajxy hánajty xiøhaty. Coo ja'a Jesúshajxy hánajty ñöcxy Jerusalén, jimä Jacobo tiajhajxy hánajty piawädjpä. Mänit miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús wyiinijcädaacä, miäyujwaanä ja'a mayhajt.

²¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii mayhajtøch jaduñ ndúnäp.

Mänitä tajjäya'ay yhadsooyy:

—Coo miich hánajty tøø mgoody maa mhane'ema'añän, mänit mhané'emät cooch nhuunghajxy yaghøxta'agøøjät hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä maa miich mwiinduumän.

²² Mänitä Jesús ja'a nämajmetspä ñämaayy:

—Cab hajxy jaduhñ mnajuø'øytii hajxy jaduhñ myujwaamby. Nej, hoy hajxy jaduhñ mjada'añ mhabet'a'añ nébiøch jaduhñ njada'añ nhabet'a'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Hoy pues.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhajt jaduhñ coo mijts jaduhñ mjadaambä mhabetaambä nébiøch njada'añ nhabet'a'añän. Pero cábøch cuhdujt jaduhñ nmøødä coo hajxy jim mhøxtá'agät maačh nwiinduumän, hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä. Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduhñ tøø yajnähdiij, je'eds jaduhñ jim høxta'agaamb maačh nwiinduumän.

²⁴ Coo ja'a Jesús miägu'ughajpádøjc-hajxy jiaac mädooyy ja'a jaac nämajcpä, mänitä Jacobo hajxy miäjootma'ty møødä Juan. ²⁵ Mänitä Jesús jiämioød quioxy møyjaaxy. Mänit miänaañ:

—Mnajuøøby hajxy coo ja'a gobiernähajxy yhane'emy maa hajxy tiuñän. Ja'a hajxy møytuungmøødpä, je'eds hajxy maas hanehmb. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mhane'ema'añ. Pøn ja'a møytuung jaduhñ tsojpp maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä piuhbédät. ²⁷ Y jaaná jaduhñduhmbä, pøn jaduhñ yajcumayaamb maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä yajtuñøøjät. ²⁸ Høøch ja'a Diosquexypä, puhbéjppøch jaduhñ tøø ngäda'agy. Cáboch jaduhñ nyajpuhbed'a'añ. Päädyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch ja'a jáya'ay jaduhñ may nnähho'tu'udät.

²⁹ Tøø hajxy hánajty quioody maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Jericó. Coo hajxy quiajptpádsøømy, mänitä jáya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. ³⁰ Jimä wiindspähajxy hánajty quiuhxna'ay tu'uba'a nämetscä. Coo ja'a Jesús hajxy miädooyy ñajxy, mänit hajxy yaaxy:

—Wiindsøn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxúu'tsäc.

³¹ Mänit hajxy yhojjä ja'a cú'ugäm, ween hajxy jaduhñ yhamoñ. Pero cab hajxy miäbøjcy. Mänit hajxy tehngajnä yáaxy:

—Wiindsøn, miich ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxúu'tsäc.

³² Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänitä wiindspähajxy miøjyaaxy:

—Tii mayhajt hajxy jaduhñ mdsojpy.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts yaghijxø'cäc.

³⁴ Mänit hajxy ñaxuu'tsä. Mänit hajxy wyiingudsiiwøøyyä. Mänit hajxy jiaanč hijxø'cy. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

21

¹ Mäwiingoomb ja'a Jesús hajxy hánajty jim Jerusalén. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betfagé, jim mädooyyä maa ja'a Olivostunän.

² Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy maa yø'ø cajpt ximhaampiän. Jimä burrataj hajxy mbaada'añ cuxoch møødä yhuung. Mmäguej'øwäp hajxy jaduhñ. Mänit hajxy yaa mwitsmínät. ³ Coo hajxy pøn waamb xñámá'awät, jaduhñ hajxy mnámá'awät coo ja'a wiindsøn jaduhñ yajmaajiaty, coo hajxy mänit mmoodiägatsa'añ.

4 Jaduhnds tiõjiajty nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy quiujahyyän:

5 Jaduhndsä cu'ug hajxy mhawáanät ja'a hajxy jim tsánaabiä Jerusalén: “Huuc heeb hajxy, xiidsä mgobiernä hajxy jaduhñ xñägooty burrohuungnähgøxp mөөдä burrataj.

Cab jaduhñ yajcumaya'añ.”

6-7 Mänitä burrataj hajxy hoy wyich mөөдä burrohuung, neby hajxy hánajty tөө nãma'ayijän. Mänitä Jesús miägu'ughajpä wyithajxy yagjãbe'enøyy ja'a burrohuung. Mänitä Jesús yajpejty. 8 Jimä cu'ughajxy hánajty may tөө yhamugø'oy. Mänitä wyit hajxy ye'py tu'haam maa ja'a Jesús hánajty ñaxø'owa'añän. Ja'a jäya'ayhajxy näje'ebä, mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñäbuxy. Mänitä hujtshaa'x hajxy hoy ñajtswidø'oy tu'haam. 9 Mänit hajxy nägøxiä tiägøyy hayaaxpä:

—¡Viva ja'a rey David yhap yhoc! Tsøg hajxy wiingudsähgøyyäm, ja'a Dios tөө quiéxiabä. Weenä Dios jim wyiingudsähgø'oyii tsajpootyp.

10 Mänitä Jesús hajxy quioo'ty Jerusalén. Coö hajxy tiägøyy cajpooty, mänitä cu'ughajxy tiägøyy haamhajpä. Mänit hajxy nämay ñimiäyajtөөwä:

—Pøn jäya'ay yø'øduhñ.

11 Mänit hajxy yhadsooy:

—Jesús yø'ø. Nazaret chooñ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ yajwa'xyp.

12 Mänitä Jesús tiägøyy Diostsajtøgooty. Jiibiä jäya'ayhajxy hánajty may jiuudioogy. Mänit hajxy yhøxquejxpädsøømä. Mänitä xädø'øñguiuwijtpäðjc ja'a mieexä hajxy yajtsitø'cäxä mөөдä palomatoø'päðjc ja'a yhäñaabiejthajxy.

13 Mänitä Jesús miánaañ:

—Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: “Jue'ech ndøjc hajxy xwiáanät cooñ hajxy jaduhñ jiiby xpia'yá'axät.” Dios jaduhñ mänaan; pero mijts jaduhñ mwa'añ meedsøhñdy podøhñdy.

14 Mänitä Jesús ñãmejsä ja'a wiindspä mөөдä tecymia'adpä. Jiiby hajxy hánajty ñä'ägä hity tsajtøgooty. Mänit hajxy yajmøcpøjcä yajmábaadøyyä.

15 Jiibiä pigäna'c-hajxy hánajty wyi'i ya'axy tsajtøgooty: “¡Viva ja'a rey David yhap yhoc!” Ja'a teedywiindsøñhajxy mөөдä ley-yajñähixøøbiädøjc-hajxy, coö hajxy yhiyxy nebiä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñjatypä hánajty yajcähxø'øguiän, coö hajxy miädooy coö pigäna'c-hajxy hánajty wyi'i ya'axy, mänit hajxy yhawa'andaacy. 16 Mänitä Jesús ñãmaayä:

—Nej, mmädooby jaduhñ waambaty hajxy ya'axiä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Jexio'ch, nmädóobiøch jaduhñ. Pero mijts, nej, cajnä hajxy jaduhñ mmädoyhatyñä nebiä Diosmädia'agy myiñän cooc ja'a Dios jaduhñ tөө miána'añ coo ja'a pigäna'c-hajxy ween yhøy maa ja'a Diosøxpän.

17 Mänitä Jesús hajxy jim choññ. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betania. Jim hajxy jaduhñ chuunajxy.

18 Coö jioböyy, mänitä Jesús hajxy wyiimbijty. Yähó'cäp hajxy hánajty.

19 Tu'haamnøcxpä piids hajxy jaduhñ piaaty. Pero cabä tii tөөm hánajty miөөдä. Haagä haay hánajty je'e. Mänitä Jesús ja'a piids ñãmaay:

—Ni mänaa miich mga'a tөөmbejtägatsaanä.

Mänitiä ja'a piids jaduhñ jiaanç tөөch. 20 Coö ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy jaduhñ yhiyxy, mänit hajxy jiaanç tehñ yagjuøyy. Mänitä Jesús miäyajtөөwä:

—Neby yø'ø piids jaduhñ paquiä jiaanç tөөch.

21 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhájthöch mijts nnäma'ay, coo hajxy hamuumdu'joot mjaančh mábögät, hotyijjá hajxy jaduhñ mjádät, nébiöch yøø piids jaduhñ tøø nya-
jtøøchän. Coo yøø tun hajxy jaduhñ mnämä'awät: “Jua'ads jim, nøcx
mejjiooty tågø'ow”, mänit jaduhñ jiaančh tågø'owät. 22 Pø mjaančh mábøjp
hajxy jaduhñ, coo ja'a Dios hajxy tijaty mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ
xmió'owät.

23 Mänitá Jesús tiägøøyy tsajtøogooty. Mänit tiägøøyy yajnähixøöbiä. Mänitá
teedywiindsøn hajxy miejch møødä martuumädøjc. Mänitá Jesús miäyajtøowä:

—Pøn miich cuhdujt tøø xmió'oy coo miich yaa mhané'emät.

24 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Cooch mijts ja'a tøyhajt xmió'owät nébiöch mijts chamñ nmäyajtøwa'añän,
mänitčh mijts ja'a tøyhajt nmoodiägátsät pønñhöch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy
cooch yaa nhané'emät. 25 Pønä Juan jaduhñ quejx mäyajnäbejpä, Dios tøgä
jäya'ayä.

Cab hajxy nä'a hadsooyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiööbiä:

—Coo hajxy nhadsóowämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit hajxy
xmiäyajtøwáañäm tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø nga'a mábøjcäm.

26 Ni jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy nhadsóowämät coo jäya'ay jaduhñ
quiejxy; cabä cu'ughajxy jaduhñ yhojiäwø'owät. Jaduhñ hajxy miäna'añ
cooc ja'a Juan Dyiosquexiä.

27 Mänitá Jesús nämaayyä:

—Cab højts nnajuø'øy.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Cáböch nnägapxaambä pønñhöch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy cooch yaa
nhané'emät.

28 Mänitá Jesús miänaañ:

—Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'aga'añ. Jii jäya'ay hijty
tu'ug; metscä yhuung hänäjty. Mänitá yhuung nämaayy tu'ug: “Huong,
nøcx jim huuc tun maačh ndsaatypcamän.” 29 Mänitá yhuung yhadsooyy:
“Cáböch nnøcxa'añ.” Pero mänit wyiinmahñdyhajty jadähooc coo jaduhñ
ñøcxáangumbä. 30 Mänitá yhuung tu'ug ñämäaguiumbä coo ñöcxät tuumbä.
Mänit yhadsooyy coo ñøcxa'añ. Pero cab jaduhñ nä'a nøcxy. 31 Mädyii craa
jaduhñ cudiuun nebiä tieedy hänäjty tøø miäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a jawyihinjäpä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhájthöch mijts nnäma'ay, jawyiin ja'a ya-
jnähjuudiutpädøjc-hajxy tiägø'owa'añ Dioswiinduum møødä cuh-
hindo'oxiøjc-hajxy. Pero mijts, høxhaam mijts mdägø'owa'añ. 32 Ja'a
Juan mäyajnäbejpä, hoy mijts xjia yajnähixøøyy neby hajxy hoy
mwädítät, cab hajxy mmábøjcy. Ja'a yajnähjuudiutpädøjc-hajxy møødä
cuhhindo'oxiøjc-hajxy, je'eds hajxy jaduhñ mábøjc. Hoy mijts mja hijxy coo
hajxy miábøjcy, caj mijts mwiiinmahñdyhajty jadähooc coo hajxy mmábøjpät.

33 Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'agaangumbä. Jii jäya'ay hijty
tu'ug naaxmøød. Mänitá tsaatypcam quiojy. Mänit curaa piädaacy. Mänitá
tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy tsajooty. Mänitá häña'awøhñdy cøxp quiojy.

'Mänitá wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yaghajoodiujcä. Mänita cud-
saatypcam jim chohñ, ñöcxy jäguem. 34 Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitá

cudsaatypcam miejtstägajch. Mänitā mioonsä quiejxy coo ja'a tsaatyp hajxy yajmédsät mäduhñtiä hajxy hānajt y mio'owa'añii. ³⁵ Mänitā mioonsāhajxy miájtšaxä; ja'a naaxhajoodiujpāhajxy jaduhñ māmajts. Wojpā mähdiøjc tu'ug; yagho'cä tu'ugpä; ca'tsä tu'ugpä. ³⁶ Mänitā cudsaatypcam ja'a mioonsä quiejxy maas may. Jaanä jaduhñ hajxy yhayoowhijxäbä.

³⁷ Mänitā yhamdsoo huung jaduhñ quiejxy coo tyijy jaduhñ wyiingdsähgøoyyaxät. ³⁸ Pero coo yhuung jaduhñ yhiixäxä, mänitā naaxhajoodiujpāhajxy ñiñāmaayyā: “Coo yø'ø craa ja'a tieedy yho'ogät, mänit yø'ø craa ja'a tsaatypcam miāmähmø'owa'añ. Tsøg hajxy yagho'cäm. Mänit højts ja'a tsaatypcam jaduhñ nmāmähmøoyyämät.” ³⁹ Mänit hajxy jiaanč majch. Mänit hajxy yhøxuijpadšøømy. Mänit hajxy yagho'cy. ⁴⁰ Hoorä, coo ja'a cudsaatypcam jaduhñ miédsät, nebiä naaxhajoodiujpāhajxy tiuna'añii.

⁴¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Yagho'tägatsāanāp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy quia'awiindøyyä. Mänitā wiingjäyā'y ja'a naax yaghajoodiuga'añ, pønā tsaatyp jaduhñ yegaamb coo ja'a tsaatyptuc yhabáadät.

⁴² Mänitā Jesús miānaañ:

—Nej, cajnā ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä maa jaduhñ myiññan cujaayā:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojphajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsohñ.

Dios jaduhñ pädaac, paady højts njaanč tehñ yagjuø'y.

(Jesús jaduhñ hamdsoo niyajmäbaatā nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hānajt quia'a tsocy quia'a mee'xylijäm ja'a cu'ug. Pero mo'owāanāp ja'a Jesús ja'a møjtuung ja'a hodiung hānajt.) ⁴³ Paady, xpiøgāanāp ja'a mguhdujt hajxy coo hajxy jim mdägø'owät Dioswiinduum. Wiingjäyā'ayäts jaduhñ tægø'owaamb pønajat jaduhñ howiädiip. ⁴⁴ Pøn jaduhñ cá'awāp yø'ø tsaanähgøxp, tægøyyāp jaduhñ. Y coo pøn jaduhñ ñähgahbedøøjät yø'ø tsāajäm, jaanä tægøyyāp je'ebä.

⁴⁵ Coo ja'a teedywiindsønhajxy jaduhñ miādooyy møødä fariseodøjc-hajxy, mänit hajxy ñajuøoyy coo hajxy hānajt tøø miādia'agyii ja'a Jesúsäm.

⁴⁶ Mänitā teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy jia madsañ; cab hajxy ñä'ä majch je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hānajt chähgø'y; hix, jaduhñ cu'ughajxy hānajt miāna'añ cooc ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hānajt yajwa'xy.

22

¹ Mänitā Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä. Mänit miānaañ:

² —Maa ja'a Dios yhane'emiän, jaduhñ mäwīnāts je'e nebiä rey tu'ugän.

Yajpøgaamby ja'a yhuung hānajt je'e. Yagjadāanāp ja'a cay ja'a hu'ug hānajt je'e. ³ Mänitā mioonsāhajxy quiejxy woobä wijtpä; pero cabä jāyā'ayhajxy hānajt ñøcxa'añ mägaabiä. ⁴ Mänitā rey ja'a mioonsä quiejxcumbä. Mänit miānaañ: “Nøcx hajxy nāma'aw coo ja'a cay ja'a hu'ugy tøø quioønā, coochä waj tøø nyajyagho'ogyii ja'a ni'xpä. Tøø ja'a cayiibä yhabaady; weends hajxy min quiai.” ⁵ Pero cabä jāyā'ayhajxy ñä'ägädä mabøjcy. Tu'jāyā'ay ñøcxy maa ja'a quiamän; tu'jāyā'ay ñøcxy too'pä. ⁶ Mänitā rey mioonsāhajxy miájtšaxä ja'a jāyā'ayhajxy hānajt jaac jimä. Mänit hajxy yaghāyowhijxy; yagho'cä hajxy jaduhñ. ⁷ Mänitā rey yhawa'andaacy. Mänitā soldadohajxy quiejxä mäyagho'pä. Ja'a hajxy hānajt tøø mioonsāyagho'oguiäbä, je'e hajxy nøcxy yagho'ogyii; møødä quiajpthajxy nøcxy ñø'cäxä. ⁸ Mänitā rey

ja'a mioonsähajxy ñämaayy: “Tøø jaduñ yhabaady coothä nhuung jaduñ piøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy tøø nja woy tøø nja wíchäbøch, cab hajxy hawiinmats myinät. ⁹ Nøcx hajxy wow wits pønjaty hajxy mbaatyp jim tu'haam.” ¹⁰ Mänitä mioonsähajxy hoy wioy wyich nägøxiä, pønjaty hajxy jaduñ piaatyp, møødä hojiäya'ay møødä haxøøgjäya'ay. Mänitädsä tøjcaduñ yjuhch.

¹¹ Mänitä rey tiøjtägøøyy woybä wichpä hijxpä. Mänitä craa tu'ug yhi-jxä, cabä wyit hänajty yhooyä. ¹² Mänit ñämaayy: “Mägu'ughajpä, cab yøø mwit yaa hawiinmäts mmädägø'owät maa ja'a pøc jaduñ jiadyiijän.” Pero cabä craa ñä'a hadsoowiimbijty. ¹³ Mänitä rey ja'a mioonsä ñämaayy, ja'a hajxy hänajty texycøøbiä: “Cø'øxots tecyxiots yøø craa. Mänit hajxy mhøxjuijpäsømat maa wyiingoodsän. Jim jaduñ jiø'owa'añ xiuudsä'añ.” ¹⁴ Nämäy hajxy jia møjya'axa'añii, pero näweeñtiä hajxy jaduñ wyiim-biwa'añii.

¹⁵ Mänitä fariseoshajxy jim chohñ. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Jesús hajxy jøjcapxø'owa'añ neby hajxy jaduñ jajnähsømat. ¹⁶ Mänitä miägu'ughajpähajxy quiejxy møødä Herodes miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miich ja'a tøyhajt myecy, coo ja'a Diostu'u myajnähixø'oy. Caj miich mmøjpäda'agy nebiaty ja'a cu'ughajxy miädia'agy; caj miich mmøjpäda'agy pøn tyijy møjcuhdajtmoød. ¹⁷ Højts capxwíjjäc. Nej, hahixøøby jaduñ coo ja'a gobiernä xädø'øñ mmó'owädä, ja'a jim tsänaabiä Roma.

¹⁸ Najuøøbiä Jesús hänajty coo hänajty jia jøjcapxø'owa'añii. Mänit miänaañ:

—Haxøøg mijts mwiinmahñdyhajxy, hoy hajxy mja nibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Tiich hajxy coo xjia jøjcapxø'owa'añ. ¹⁹ Tsøgä xädø'øñ tu'ug huuc híjxäm.

Mänitä Jesús wa'xxiädø'øñ miooyy. ²⁰ Mänit miänaañ:

—Pøn yahädiuunnaxy hädaaduhñ; pøn xiøø hädaaduhñ.

²¹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Mmó'owäbä gobiernä hajxy mädyii je'e jie'e; y mmó'owäbä Dios hajxy mädyii je'e jie'e.

²² Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy yagiuøøyy. Mänit hajxy wyiim-bijnä.

²³ Mänitxøø ja'a saduceodøjc-hajxy näje'e miehch maa ja'a Jesúsän. Jaduñ hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy hajxy nga'a juypjøjtägatsaanäm. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁴ —Wiindsøn, ja'a Moisés jecy mänaañ, coo ja'a pøcy-ya'adiøjc yhó'ogät, ja'a cajpä yhuung, mänitädsä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøgät, nebiä yaamgto'oxy jaduñ yhuungpäädat ja'a ya'adiøjcxøxpä, ja'a tøø yhó'oguiäbä. ²⁵⁻²⁶ Bueno, näjxutjyc hajxy hijty tu'que'ex, haagä ya'adiøjc. Ja'a coobhuung, jayøjp jaduñ piøjcy; mänit yho'cy. Cabä yhuung hänajty. Mänitädsä jiädsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Mänitäts je'e yhó'cumbä. Mänitädsä miädägøgpä jaduñ jiäjcumbä. Jaduñ hajxy nägøxiä jiajty møødä miäjxutjycpä. ²⁷ Mänitä to'oxiøjc yho'pä høxhaam. ²⁸ Bueno, coo hajxy jaduñ juypjøjgät, mädyii tehñ tiøybä hänajty to'oxiøjc-hadaamb, ja'a näjxutjycpä puhya'ayhajxy, ja'a hajxy hänajty tøø jia pøquiäbä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts ja'a tøyhajt mnä'ägädä mөөdä. Cabä Diosmädia'agy hajxy mhixiä ni ja'a Diosmäjaa. ³⁰ Coo ja'a jäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cab hajxy hänajty piöğa'añ, ni cabä yhuung hajxy hänajty yajpöğa'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähaxiän, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ³¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy jaduhñ tөө xñäma'ay cujaayhaam coo ja'a jäya'ayhajxy jiuypioğa'añ: ³² “Xwyiingudsähgöböch ja'a Abraham mөөdä Isaac mөөdä Jacob.” Hoorä, wiingudsähgöyöp ja'a Dios ja'a jujcyjiäya'ayhaxiäm. Cab jaduhñ wyiingudsähgö'yii ja'a ho'ogyjiäya'ayhaxiäm.

³³ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hänajty yajnähişö'y, mänit hajxy yagjuöoyy.

³⁴ Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús quia'a yamjädaacy ja'a saduceos, mänitä fariseoshajxy yhamugöoyy. ³⁵ Jimä fariseo hänajty tu'ug; ley-yajnähişööby hänajty je'e. Ja'a Jesús hänajty jöjcapxö'owáañäp. Mänitä Jesús miäyajtөөwä:

³⁶ —Wiindsón, mädyii cuhdujt maas möj maa ja'a ley myiñän.

³⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—“Wiingudsähgö'ow ja'a nDioshajtäm hamuumdu'joot; mäböjcä ja'a miädia'agy; mjahmiédsäp cöjxta'axiöö.” ³⁸ Hädaa cuhdujt, jawyiin jaduhñ myiñ maa ja'a leyän y maas möj jaduhñ. ³⁹ Jaanä jaduhñ ja'a miämetspä miänaambä: “Mөөdnijootpaadöö ja'a mmäjöön ja'a mmädöjc hamuumdu'joot.” ⁴⁰ Hädaa cuhdujt metspä, ja'a ley yhöjx tiecy jaduhñ mөөdä cöxiä mäduhñtiä ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy tөө miädia'agy.

⁴¹ Jimnä ja'a fariseoshajxy hänajty tiäna'ayñä. ⁴² Mänitä Jesús miäyajtөөoyy: —Waamb mijts mmäna'añ ja'a Cristocöxpä. Pön je'e yhaphajpy tieedyhajpy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—David yhap yhoc je'eduhñ.

⁴³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero ja'a Diosheşpíritucöxpä ja'a David ja'a Cristo ñämaayy: “Wiindsón.” Jaduhñä David miänaañ:

⁴⁴ Tөөchä Dios ja'a nWiindsón xñämaayyä:

“Häña'aw yaa hahooyhaamby höxtä coonä ja'a mmädsip jaduhñ quia'a mäjädä'agät”,

nömä Dios miänaañ.

⁴⁵ Bueno, pөө tөө ja'a David ja'a Cristo ñäma'ay: “Wiindsón”, nébiäts jaduhñ yhapht yhoc-hädät.

⁴⁶ Caj pön waamb ñä'ägädä hadsooyy. Y cabä Jesús waamb miäyajtөөwänä höxtä coonä hänajty yho'oga'añ.

23

¹ Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy mөөdä jiamiöödhajxy:

² —Ja'a ley-yajnähişööbiädöjc mөөdä fariseoshajxy, cuhdujtmö'oy hajxy jaduhñ coo ja'a Moisés miädia'agy hajxy yajnähişöoyyä. ³ Mgudiünäp hajxy jaduhñ waambaty hajxy xñäma'ay. Pero cab hajxy mbahixät nebiaty hajxy jiatcö'y. Cabä yhamdsoo mädia'agy hajxy quiudiüñ. ⁴ Hanaxiä hajxy tsipjaty yajnähişö'y; y mänaamb hajxy jaduhñ coo ja'a cu'ug tsipcöxp quiudiünät. Pero cab hajxy hamdsoo quiudiüñ. ⁵ Jaanč tehñ yajcumayaamb hajxy

maa ja'a cu'ugwiinduumän. Paadiä nocyquiuaaybä hajxy yajxon̄ yajni-wyiinnähgopxods'öyii; paady hajxy yajniguiö'oxods'öyii. Paadiä wit hajxy piägö'öy ja'a hoxyoñbä. ⁶ Coo hajxy maa miägay, häña'awaamb hajxy hänäjty maa ja'a meexäteecän. Y coo hajxy ñöcx y tsajtögooty, häña'awaamb hajxy hänäjty maa ja'a häñaabiejt yajxon̄bän. ⁷ Coo hajxy maa wiädity cajptooty, yajwiingudsähgö'owaamb hajxy hänäjty maa ja'a cu'ugän. Yajnäma'awaamb hajxy hänäjty: "Wiindsón."

⁸ 'Pero mijts, cab hajxy mmänä'anät coo ja'a cu'ug hajxy xñämä'awät: "Wiindsón." Tu'ugä mWiindsónhajxy jaduhñ; ja'a Cristo je'e. Jaduhñ hajxy mnijäiwö'owöjät nebiä tu'que'expän. ⁹ Cab hajxy pön̄ mmämä'awät: "Teedy", hädaa yaabä naaxwiimbä. Tu'ugä mDeedyhajxy jim̄ cöxp. ¹⁰ Cab hajxy mmänä'anät coo pön̄ xñämä'awät coo hajxy xquiopc-hädät. Tu'jaya'ay hajxy jaduhñ xyhané'emät; ja'a Cristo je'e. ¹¹ Pön̄ jaduhñ puhbejp ja'a jiamioödhajxy, je'edsä möjtuung jaduhñ paadaamb maa mijtsän. ¹² Hix, pön̄ jaduhñ yajcumayaamb, cabä möjtuung jaduhñ piaada'añ. Pero pön̄ jaduhñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä möjtuung jaduhñ paadaamb.

¹³ Mänitā ley-yajñähixöbiädöjc-hajxy ñämaayä möödä fariseoshajxy:

—Jaduhñ mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän; pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Haxöög hajxy mjada'añ mhabet'añ. Cab hajxy jim̄ mdägö'owa'añ maa ja'a Dioswiinduumän, y cab hajxy jaduhñ mmäna'añ coo wiinghäna'c jim̄ tiägö'owät, hoy hajxy hänäjty hamdsoo jia mäna'añ coo hajxy jim̄ tiägö'owa'añ.

¹⁴ 'Xiöobä ja'a Dios hajxy jejcy töö mnä'a pa'ya'axy. Mänitā yaamgto'oxy ja'a tiöjc hajxy mböjcä. Paady hajxy hoyhoy mdsaaçhpöga'añ.

¹⁵ 'Wiinduhmyhagajpt jamiöod hajxy naxy mhöxta'ay pön̄ jaduhñ xmiöödtünäp maa ja'a mguhdujthaxiän. Y coo hajxy hänäjty töö mbaady, mänitā haxöögcuuhdujt hajxy myajñähixö'öy. Maas haxöög hajxy jaduhñ jiatcö'owa'añ quejee mijts.

¹⁶ 'Cab hajxy hoy mnä'ägä yajñähixö'öy. Jaduhñ hajxy mmäna'añ; coo hajxy hänäjty tii myajwiinwaanö'owa'añ, coo ja'a tsajtöjc mgapxpäädät, cab tyijy jaduhñ ñeipiä coo hajxy mga'a cudiünät neby hajxy hänäjty töö myajwiinwaanö'öyän. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo ja'a oro hajxy mgapxpäädät, ja'a jii by tsajtögootypä, tsipcöxp hajxy tyijy mgudiünät.

¹⁷ Mguhmäñöoby hajxy jaduhñ; cab hajxy tii mwiinjuö'öy. Haa ca'a, maas tsoobaatp ja'a tsajtöjc quejee ja'a oro. Hix, Dios ja'a tsajtöjc jaduhñ cunuu'x. Ja'a oro, ñä'a yajmägunuu'xööy je'eduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduhñ hajxy mmänaambä, coo mgapxpäädät ja'a cuyoxöñdy, cábäc tyijy jaduhñ ñeipiä coo mga'a cudiünät. Pero jaduhñ hajxy mmänaambä, coo hajxy mgapxpäädät tijaty töö mguyoxö'öy, tsipcöxpäc tyijy jaduhñ mgudiünät. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuö'öyä coo ja'a cuyoxöñdy miaas tsoobaady quejee tijaty hajxy mguyoxö'öy. ²⁰ Pön̄ jaduhñ capxpaatp ja'a cuyoxöñdy, jaanä jaduhñ quiapxpaatpä tijatycöxpä ja'a jäya'ayhajxy jii by töö quiuyoxö'öy. ²¹ Pön̄ jaduhñ capxpaatp ja'a tsajtöjcöxpä, jaanä Dios quiapxpaatpä, ja'a jii by tsänaabiä tsajtögooty. ²² Pön̄ jaduhñ capxpaatp ja'a tsajpootyp, jaanä Dios yhäñaabiejt quiapxpaatpä, möödä Dios ja'a jim̄ häñaabiä.

²³ 'Mijts myajcopcöby mädyyi ca'a tsoobaatp coo hajxy hänäjty tii mguyoxö'owa'añ maa ja'a tsajtöjcän. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy myajcopcö'öy coo jaduhñ miäna'añ coo mhojiäya'ayhädät, coo hojiot mmöödhädät, coo ja'a Diosmädia'agy mmäböät. Maas hoy jaduhñ coo hajxy mgudiünät ca'xy

pedyii. ²⁴ Jaduhñ mäwínäts hajxy myajwiinhixó'øy nebiä wiindspän; cab hajxy myajcopcø'øy mädyii tsoobaatp.

²⁵⁻²⁸ 'Jaduhñ mijts mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän maa ja'a cu'ugwiinduumän. Pero haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøød. Tsipecøxp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixó'øwät, jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mhídat.

²⁹ 'Naxy hajxy yajxón mguhmuuch maa ja'a Diosquexypähajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Hojiäya'ayhajxy hijty. ³⁰ Mänit hajxy mmäna'añ: "Coo højts häxøpy jecy tøø njugyhájtäm, cabä nhap ndeedy hajxy häxøpy tøø nbuhbéjtäm coo ja'a Diosquexypä hajxy yagho'cy." ³¹ Cab jaduhñ tiøyyä. Tøø ja'a mhap mdeedy hajxy häxøpy mbajatcøøbiä; ³² y jaduhñ hajxy mjaančh pajatcø'owaambä.

³³ 'Jaduhñ mäwínäts hajxy mga'awiindøyyä nebiä tshañdiän. Hoyhoy hajxy jaduhñ jiiy mdsaačhpøga'añ mõjcu'uhaam. ³⁴ Nguexáambiøch ja'a Diosquexypä maa mijtsän, møødä cuhwijypiä, møødä yajnähixøøbiä. Naje'e hajxy myagho'oga'añ; naje'e hajxy mmøjpahbeda'añ cruzcøxp; naje'e hajxy mwobho'oga'añ tsajtøgooty. Naje'e hajxy mbäbo'owa'añ cajpt-cajpt. ³⁵ Mijts jaduhñ mmøødhadaamby ja'a pojpä coo ja'a hojiäya'ayhajxy nägøxiä yagho'cä møødä Abel møødä Zacarías, ja'a Berequías yhuung. Tsajtøgooty ja'a Zacarías yagho'cä; ja'a mhap ja'a mdeedyhajxy jaduhñ jecy jatcøøyy. ³⁶ Tehñ tiøyhajt jaduhñ, mijts ja'a pojpä mmøødhadaamby.

³⁷ 'Mijts Jerusalénpäjäya'ay, tøø ja'a Diosquexypä hajxy mguhga'ačh. Jaduhñ mäwínhøch mijts mayhooc tøø nja nawa'añ nebiä tseey ja'a yhuung ñähmuhxtägoyyän; pero caj mijts myajnäwa'ana'añ. ³⁸ Mobädájpøch mijts nnähgue'ega'añ, ³⁹ y cábøch jaduhñ xyhixaannä høxtä cóonøch hánajty ngädaactägatsa'añ. Mänit hajxy mmäna'ana'añ: "Tsøc yø'øya'ay wiindgudsähgøøyyäm, yø'øya'ay Diosquexypä."

24

¹ Mänitä Jesúshajxy piädsøømy tsajtøgooty. Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huug hiç yø'ø mõj tsajtøjc.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tehñ tiøyhájtøch mijts nnäma'ay, yø'ø mõj tsajtøjcä, cøxaamb jaduhñ piuma'añ; cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³ Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän. Mänitä Jesús yhøxtaacy naaxwiin. Mänitä Jesús hamee'ch ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Højts hawáañac mänaa yø'ø tsajtøjc jaduhñ piuma'añ. Mädyii hijxtahñd jaduhñ cähxø'øgaamb coo hánajty mgädaactägatsa'añ, coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ.

⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy myajwiinhøøñ. ⁵ Minaamb hajxy nämay. Jaduhñ hajxy ñibiäda'aga'añii nébiøch høøchän. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: "Høøch je'e Cristo." Nämayyä jäya'ay yajwiinhøøna'añ. ⁶ Mänit hajxy mmädoyhada'añ coo ja'a tsip jaduhñ tøø piäðø'øgy. Pero cab hajxy mdsähgø'øwät. Tsipecøxpä häyohn jaduhñ jiada'añii. Pero cajnä hánajty yhabaady coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ. ⁷ Cajpthaam hajxy jaduhñ ñimiädsibø'owa'añii. Naxaambä yuuba'am wiinduhmyhagajpt møødä hujx. ⁸ Pero nä'a tshñdaacnä ja'a tsø'ty hánajty jaduhñ.

9 'Mänit mijts myaghäyooowhixa'añ myajyagho'oga'añ. Mänit mijts myajmähanhada'añ maa ja'a hөөчхөxpän wiinduhmyhagajpt. 10 Mänitä Dios hajxy ñajtshixө'owa'añ nämay. Mänit hajxy ñimiähanhada'añii hamiiñ haxөpy mөөдä hajxy tijaty yajniñähdсөma'añii. 11 Wäditaambä höhndaacpähajxy hänajty may. Mäna'anaamb hajxy hänajty cooc tyijy hajxy wiädity ja'a Dioscөxpä. Nämayyä cu'ughajxy yajwiinhөөna'añ. 12 Cab hajxy ñimiägu'ughadaañänä je'eguiөxpä coo ja'a haxөөgpä hänajty jiaanч теһм wiädity. 13 Pero pөnjaty jaduhñ ca'a öjwa'adsaamb, je'eds ja'a hoybä paadaamb. 14 Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy wiädita'añ mädyii jaduhñ mänaamb coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxө'oga'añ. Cөxaambä cu'ughajxy miädoyhada'añ; mänitäts ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ.

15 (Pөñ hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuө'өy.) Ja'a Daniel, Dios jaduhñ jecy quejx. Je'eduhñ cujahy coo ja'a haxөөgpä miedsa'añ maa ja'a Diostөjcän, y coo mänit jaduhñ yajma'ada'añ. Coo ja'a haxөөgpä hajxy mhixät, 16 mänit hajxy päyө'өguiä mnөcxät maa ja'a tunän, mijts yaa tsänaabiä Judeanaaxooty. 17 Y ja'a hajxy hijpä töjwiing, jaduhyyä hajxy piäyө'tөwät, cab hajxy jaduhñ tii yajpädsөmät tögooty. 18 Y ja'a hajxy jim hijpä camjooty, jaduhyyä hajxy piäyө'tөöbät, cab hajxy jaduhñ nөcxy tii wyich maa ja'a tiөjcän. 19 Pobre ja'a to'oxiөjc-hajxy hänajty maaxhuungmөөdpä, mөөд hajxy hänajty huungyajtsi'tspä. 20 Mmänuu'xtä'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween mga'a päyө'өgy coo hänajty tiөөchcä, ni ja'a poo'xxiөjooty. 21 Porque jaanч теһм miөc ja'a tsaachpä ñaxa'añ. Ni mänaa jaduhñ төө quia'a jadyii nebiä jaduhñ jiada'añiiñän. Y caj mänaa jiajtägatsa'añii jiadähoocän. 22 Pero Dios jaduhñ төө yajnähdijy coo ja'a tsaachpä jecy quia'a jadөöjät, je'eguiөxpä coo chocy ja'a төөbä wyiimbiiyyäbä. Coo häxөpy jaduhñ төө quia'a yajnähdijy, caj pөñ häxөpy cho'oga'añ.

23 'Coo mijts pөñ xñämä'awät: "Huug hix, chaadsä Cristo", o "Huug hix, xiids je'e", cab hajxy mmäbögät. 24 Hix, minaambä wiinhөhmbähajxy; jaduhñ mäwiin hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Criston; jaduhñ mäwinaäts hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Diosquexypän. Yajcähxө'өgaamby hajxy ja'a hoy-yagjuөөñäjatypä nebiä cu'ug hajxy jaduhñ wyiinhөөнät; höxtä ja wiinhөөнäanäp hajxy je'ebä, ja'a Dios төө wyiimbiiyyäbä. 25 Chaads mijts nnäma'ay jäguemiä. 26 Coo pөñ xñämä'awät: "Huug hix, jim wiädity pactuum", cab hajxy jim mnөcxät; o coo hajxy xñämä'awät: "Huug hix, jiiby je'e yu'uchtiuum", cab hajxy mmäbögät. 27 Cooch hänajty nwiimbida'añ, hөөч ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwiin quiähxө'өga'añ nebiä wädsucän. Wiinduhmyhagajpthөч ja'a jäya'ayhajxy xyhixa'añ. 28 Tspicөxp jaduhñ jiada'añii nebiөch chaa nmäna'añ.

29 'Coo ja'a tsaachpä hänajty төө ñajxnä, mäniä hänajty wyiingoodsө'owa'añ; cabä po'o hänajty yhana'añ. Chaadsä madsa'a may quia'awa'añ; chaadsä tsajt chäyuyya'añ. 30 Mänitөч ja'a nhijxtahnd jim quiähxө'өga'añ tsajpootyp cooch hänajty nwiimbida'añ, hөөч ja'a Diosquexypä. Mänitä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt jio'owa'añ xiuudsä'añ. Mänitөч hajxy xyhixa'añ cooch hänajty ngäda'aga'añ jocjooty. Diosmäjaahäamhөч jaduhñ ngäda'aga'añ hajájjäp. 31 Mänitөч ja'a nmoonsä tsajpootypä nhane'ema'añ coo ween hajxy möc xiu'uxy xuuxthaam. Mänitөч ja'a nwiimbiiyyähajxy xyajtu'ugmugaanä wiinduhmyhagajptpä.

32 'Tsөг ja'a tsө'ty jaduhñ yajmäbaatäm nebiä piidsquepiän. Coo yhaabiädsөmy, mänit hajxy mnajuө'өy coo pioodtägөөнä. 33 Jaduhñ

mäwínäts je'e, coo ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät, mänit hajxy mnajuø'owät cooch hánajty mobädajpä nwiimbida'añ. ³⁴ Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, cooch hánajty nwiimbida'añ, cajnä jáya'ayhajxy hánajty quiøxy ho'ogy, ja'a hajxy jáda'ahaty jugyhajpä. ³⁵ Ja'a tsajtwiing jaduhñ tägoyyaamb møødä naaxwiimbä. Tøjiadaamb jaduhñ nébiøch cham nmädia'aguiän.

³⁶ Pero ni pøn jaduhñ quia'a najuø'øy mänaaxøø jiada'añii ni mäduhnajtä. Ni ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hajxy quia'a najuø'øy. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Dioshuung. Jagooyä Dios jaduhñ ñajuø'øy, ja'a nDeedyhájtäm.

³⁷ Coochjaduhñ nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwínäts hánajty jiada'añii nebiä Noé jecy jiajtiän. ³⁸ Cajnä Dios ja'a nøøgomdägoy hánajty quiexyñä. Jimä jáya'ayhajxy hánajty quiaiy yhu'ugy, piøcy yhu'ugy, høxtä coo ja'a Noé hánajty tøø tiägø'øy barcojooty. ³⁹ Ni mänit hajxy hánajty quia'a najuø'øyñä høxtä coonä ja'a nøøgomdägoy miejch. Mänit hajxy øjx chømdu'ubøgyii. Jaduhñ mäwínäts jiadaañbä cooch hánajty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴⁰ Mänitxøø ja'a ya'adiøjc-hajxy hánajty nämetsc yhida'añ camjooty. Tu'ug hánajty yajnøcxa'añii; tu'ug hánajty yajmähmø'owa'añii. ⁴¹ Metscä to'oxiøjc-hajxy hánajty jiøch. Tu'ug hánajty yajnøcxa'añii; tu'ug hánajty yajmähmø'owa'añii.

⁴² Nähix hahixø'ø hajxy mhídät; cab hajxy mnajuø'øy mänaa ja'a mWiindsøn hajxy quiäda'aga'añ. ⁴³ Jaduhñ mäwínäts ja'a cudøjc-hajxy, coo hajxy jaduhñ ñajuø'owät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miedsa'añ coods, jujcy hajxy jaduhñ yhidät, y cabä mee'tspä hajxy jaduhñ yajtøjtägø'owät. ⁴⁴ Jaduhñ mäwínäts mijtspä, nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Cabøch mijts xñä'ägä najuø'owät mänájøch jaduhñ ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁵ Ja'a moonsäwiindsøn, je'edsä miämoonsä yajcaaby maa ja'a wyiindsøn tiøjcän. Hoy jaduhñ coo ja'a wyiindsøn miädia'agy miäbøjcät, coo cuhwijy tiúnät. ⁴⁶ Coo ja'a wyiindsøn miédsät, jootcuyc ja'a moonsä ñijjiawø'owa'añii mädyii jaduhñ cudiuumb. ⁴⁷ Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, jaduhñä moonsä piäda'aga'añii nebiä wyiindsønän jim maa ja'a wyiindsøn tiøjcän, mäduhñtiä ja'a wyiindsøn hánajty miøødä. ⁴⁸ Pero ja'a moonsä ca'a hoybä, je'eds jaduhñ mäna'anaamb cooc tyijy ja'a wyiindsøn quia'a tsoj medsa'añ. ⁴⁹ Mänitä miämoonsä tiägø'owa'añ häyoowhijxpä. Mänitä mu'ugyiäya'ay miøødtägø'owa'añ caabiä huucpä. ⁵⁰ Cabä wyiindsøn jaduhñ yhuuc jahmiedsaannä coo wyiimbida'añ. Coo ja'a wyiindsøn jaduhñ jiaanč médsät, ⁵¹ mänitäts ja'a craa hoyhoy quiumädo'wa'añ møødä miäga'awiindøybä. Mänit hajxy jiø'owa'añ xiuudsä'añ.

25

¹ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mäwínäts je'e nebiä pøc hu'ug tøø jiadyijjän. Jimä cäxyiidøjc ja'a jamiø'ød hajxy hánajty yhahixy. Nämajc hajxy hánajty. Candilcön hajxy hánajty yhahixy. ²⁻⁴ Nämägoøxc-hajxy, cab hajxy hánajty nähix hahixø'ø tøø tiu'ubøcy. Cabä guiaastä hajxy hánajty nä'ä tägø'øbä tøø jiuuy. Pero ja'a jiamioødhajxy ja'a jaac nämägoøxpä, nähix hahixø'ø hajxy hánajty tøø tiu'ubøcy mæbøjpä. Nä'ä tägø'øbä ja'a guiaastä hajxy hánajty tøø jiuuy. ⁵ Coo ja'a jamiø'ød jaduhñ quia'a tsoj mejch, mänitä cäxyiidøjc-hajxy øjx miaaho'ogy. ⁶ Coo quiupt-suhmdäjøøyy, mänitä jáya'ay tu'ug yaaxy: "Xiidsä jamiø'ød miech; nøcx hajxy jøjcubaadø'ow." ⁷ Mänitä cäxyiidøjc-hajxy øjx piädø'øgy. Mänitä quiandilhajxy

quihdøø'xøøyy. ⁸ Mänit hajxy miänaañ, ja'a hajxy hänäjty nähix hahixøø tøø quia'a tu'ubøquiäbä: "Højtsä gaastä weeñtiä móoyyác; pi'idsaamb højtsä ngandil jaduñ." ⁹ Mänit hajxy yhadsooyy, ja'a hajxy hänäjty nähix hahixøø tøø tiu'ubøquiäbä: "Caj, ni jaduñ quia'a mädøyhada'añ maa ja'a højtscøxpän. Nøcx hajxy jaduñ ñijiuuyyáxä maa tiogyiijän." ¹⁰ Mänit hajxy ñøcxy juubiä. Mänitä jamioøød jaduñ meijch. Ja'a cáxyiidøjc-hajxy gaastämøødpä, mänitä jamioøød hajxy miøødtägøøyy tøgooty. Mänitä tøjc hajxy yhağøøñä. ¹¹ Mänitä cáxyiidøjc-hajxy jia mejtsnä, ja'a gaastä hajxy hoy tøø jiuuyyábä. Mänitä hajxy jia cugapxøøyy: "Wiindsón, huuc yaghawa'ads hädaa tøjc." ¹² Mänit hajxy ñämaayä: "Cábøch mijts jaduñ nhixiä. Tøyhajt jaduñ."

¹³ Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpädøøyy, mänit miänaañ:

—Jaduñ hajxy mnibiäda'agøøjät nähix hahixøø. Caj mijts mnajuøøy mänäjøch nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴ 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduñ yajcähxøø'oga'añ, jaduñ mäwíñäts je'e nebiä jäya'ay tu'ugpän. Nøcxaamb hänäjty je'e wiingnaaxooty. Mänitä mioonsähajxy miøjyaaxy. Mänitä xiädøøñ yajmämähmøøyy.

¹⁵ 'Tu'ug jaduñ yajmämähmøøyyä mägooxmillón. Paady may miooyyá coo hänäjty jiaty xädøøñyajmayøøw. Tu'ug jaduñ yajmämähmøøyyä mejtsmillón. Tu'ug jaduñ yajmämähmøøyyä tu'millón. Mänitä wiindsón tiu'ubøjcy. ¹⁶ Jaaya'ay ja'a mägooxmillón wiingpójcäbä, yajtägøøyy jaduñ niyhajjätäbä. Yajmayøøyy ja'a xädøøñ jaduñ; mägooxmillón jaduñ jiaac paaty. ¹⁷ Jaanä jaduñduhmbä, jaaya'ay ja'a mejtsmillón wiingpójcäbä, mejtsmillón jaduñ jiaac paaty. ¹⁸ Pero jaaya'ay ja'a tu'millón wiingpójcäbä, hoy ja'a jut jaduñ tijay. Mänitä wyiindsón xiädøøñ hoy yú'tsäñä jutjooty.

¹⁹ 'Cujecy ja'a wyiindsøñhajxy miejtstägajch. Mänit hajxy tiägøøyy cueentäyajpädsøømbä. ²⁰ Jayøjp jaaya'ay meijch ja'a mägooxmillón hänäjty tøø wyiingpøquiäbä. Mänitä wyiindsón miooyy cøxiä møødä mägooxmillón tøø jiaac páadiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, mägooxmillónhöch jaduñ xmiooyy; chaads je'e møødä mägooxmillónhöch tøø njaac yajmayøøyábä."

²¹ Mänitä wyiindsón miänaañ: "Hoy miich jaduñ tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miich nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miich ja'a xädøøñ jaduñ njaac mo'owa'añ neby jaduñ mjaac yajmayøøwät. Tøjtägøøw tøgooty, ween nxoondáacäm."

²² Mänitä craa jiaac mejch ja'a mejtsmillón hänäjty tøø wyiingpøquiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, mejtsmillónhöch jaduñ xmiooyy; chaads je'e møødä mejtsmillónhöch tøø njaac yajmayøøyábä."

²³ Mänitä wyiindsón miänáangumbä: "Hoy miich jaduñ tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miich jaduñ nyajmämähmøøyy. Maas máyhøch miich ja'a xädøøñ jaduñ njaac mo'owa'añ neby jaduñ mjaac yajmayøøwät. Tøjtägøøw tøgooty, ween nxoondáacäm."

²⁴ Mänitä craa jiaac tehm meijch ja'a tu'millón hänäjty tøø wyiingpøquiäbä. Mänit miänaañ: "Wiindsón, nnajuøøbiøch coo miich hojioot mga'a møødä. Miich ja'a xädøøñ jaduñ mbaadaamby maa tøø mga'a tuñän. ²⁵ Páadyhöch hijty ndsähgøøy. Páadyhöch ja'a xädøøñ hoy nyu'u'uch naaxjutjooty. Huug hix, chaads je'e."

²⁶ Mänitä wyiindsón yhadsooyy: "Caj miich hoy mgudiuñ. Mjaanç tehm ñuux miich. Mnajuøøby miich jaduñ cooç hojioot nga'a møødä, cooçhä xädøøñ nbaada'añ maaç tøø nga'a tuñän. ²⁷ Páadyhöch nxädøøñ jaduñ cu xpiädaacä bancojooty. Jiiby cu miayøøyy. Mänitøch nxädøøñ cu xmiooyy møødä xädøøñhuung." ²⁸ Mänitä hajxy ñämaayä, ja'a hajxy jim tänaabiä: "Pøjcä yøø craa xädøøñ hajxy tu'millón; mo'ow yøø craa hajxy ja'a

majcmillónmøødpä. ²⁹ Pøñ may nä'ägä møød, maas may jaduñ mio'owa'añii. Hanaxiä jaduñ miøødhada'añ. Pero pøñ jaduñ weeñtiä møød, pøgáanaxäp je'e mäduhñtiä miøødä. ³⁰ Yø'ø craa jaanch tehñ ñuuxpä, høxwijtspädsøm hajxy hagoonstuum. Jiiby jaduñ jiø'owa'añ xiuuds'a'añ."

³¹ 'Cooch jaduñ ngädá'agät hanehmbä, høøch ja'a Diosquexypä, jimhøch jaduñ nhäña'awa'añ maa ja'a hoyhäänaabiejtän ja'a yajxonbä. Quipxyhøch nmoonsä tsajpootypähajxy xmiøødcäda'aga'añ nägøxiä. ³² Mänitøch ja'a jäya'ayhajxy xwyiingumedsø'owa'añ ja'a wiinduhmyhagajptpä. Mänitøch hajxy jaduñ nyajwa'xa'añ nebiä meegän nebiä chiübän.

³³ Nbäda'agäämbiøch näje'e maach nhahooguiø'øjän, näje'e maach nhanajtycø'øjän. ³⁴ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänitøch hajxy nnäma'awa'añ: "Min hajxy yam; tøøch mijts nDeedy xwyiimbiiy coo hajxy mhané'emät. Jequiän hajxy jaduñ xwyiimbiiy, cajnä ja'a naaxwiin hánajty yhädiuñ. ³⁵ Mänáajøch hijty nyäho'ogyiijän, mänitøch hajxy xyajcaayy. Mänáajøch hijty ndødsø'oyiijän, mänitøch hajxy xyajnoøhuucy. Mänáajøch hijty nwäditiän nebiä jäguembäya'ayän, mänitøch hajxy xyaghamejtstaacy.

³⁶ Mänáajøch wit hijty nga'a møødän, mänitøch hajxy xñähxojxy. Mänáajøch hijty mba'amgo'na'ayän, ndsumyhääna'ayän, mänitøch hajxy hoy xquiuhixy."

³⁷ Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänit hajxy yhadsowa'añ: "Wiindsøn, mänaa højts miich tøø nyajcay; mänaa højts miich tøø nyajnoøhu'ugy; ³⁸ mänaa højts miich tøø nyaghamejtsta'agy; mänaa højts miich tøø nnähxoxy; ³⁹ mänaa højts miich hoy tøø nguhixy."

⁴⁰ Mänitøch nhadsowa'añ: "Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooch mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xñäxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mõjtøjcä, jaduñ mäwiinhøch tøø xñäxuu'tspä."

⁴¹ 'Mänitøch hajxy nnäma'awa'añ ja'a hajxy hanajtycø'øbä: "Jua'ads hajxy jim, mijts haxøøgtuum hijpä. Häda'ag hajxy jiiby maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän. Paadiä jøøn tøø piäda'agyii, jiibiä mõjcu'uhajxy chaachpøga'añ. ⁴² Mänáajøch hijty nyäho'ogyiijän, cábøch hajxy xyajcaayy; mänáajøch hijty ndødsø'oyiijän, cábøch hajxy xyajnoøhuucy; ⁴³ mänáajøch hijty nwäditiän nebiä jäguembäya'ayän, cábøch hajxy xyaghamejtstaacy; mänáajøch wit hijty nga'a møødän, cábøch wit hajxy xmiiooy; mänáajøch hijty nba'amgo'na'ayän, ndsumyhääna'ayän, cábøch hajxy hoy xquiuhixy."

⁴⁴ Mänit hajxy miäna'ana'añ: "Wiindsøn, mänaa højts miich nga'a puhbejty; mänaa højts miich nhijxy coo hánajty myäho'ogyii, coo hánajty mdødsø'oyii, coo hánajty mwädity nebiä jäguembäya'ayän, coo wit hánajty mga'a møødä, coo hánajty mba'amgo'na'ay, coo hánajty mdsumyhääna'ay."

⁴⁵ Mänitøch nhadsowa'añ: "Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooch mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xquia'a näxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mõjtøjcä, jaduñ mäwiinhøch tøø xquia'a näxuu'tspä."

⁴⁶ Yø'øds hajxy jiiby häda'agaamb maa hajxy chaachpøga'añän cøjxta'axiøø. Pero pøñjätýhøch tøø nwiimbiiy, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhätian.

26

¹ Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpädøøyy, mänit ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

² —Mnajuøøby hajxy jaduñ coo ja'a pascuaxøø cumaaxc yhadsu-ujø'owa'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'ødägo'owa'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp.

³ Mänitä teedywiindsøn'hajxy yhamugøøyy møødä ley-yajnähiøøbiähajxy møødä jäya'ayhajxy martuumähajpä maa ja'a judiøshajxiän. Jim hajxy

yhamugooyy maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a hänäjty møjcuhdutmoødpä maa ja'a teedyhajxiän. ⁴ Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy miádsät, neby hajxy jaduhñ yaghó'ogät. ⁵ Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy nmájtsämät ja'a xøøjooty coo ja'a cu'ughajxy ñä'ä haamhadät.

⁶ Jimä Jesús hänäjty maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Betania, maa ja'a Simón tiøgootiän, ja'a hänäjty tøø ñähwa'açhiijäbä ja'a haxøøgpa'am. ⁷ Jimä Jesús hänäjty quiay, mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch, perfumecón, ja'a jaançh tehñ chowbä. Mänitä Jesús ja'a perfume yajcuhda'xøøyyä. ⁸ Coo ja'a Jesús jiamioødhajxy jaduhñ yhiixy, cab hajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tii yø'ø perfume jaduhñ coo yaghäyooyy. ⁹ Coo jaduhñ cu tioo'cy, mänitä häyoobäya'ay jaduhñ cu ñä'ägä puhbejty.

¹⁰ Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Ca'a yø'ø to'oxiøjc hajxy mhadsipy. Ca'a yhaxøøgpä jaduhñ tøø tiuñ maa ja'a høøçhcxpän. ¹¹ Ja'a häyoobädøjc, homiänaajä mijts jaduhñ xmiøødhida'añ; pero høøçh, cáboch mijts jejcy nmøødhida'añ. ¹² Páadyhøch yø'ø to'oxiøjc perfume xyajcuhda'xøøyy, cooçh mobädajpä nho'oga'añ. ¹³ Tøyhajtäts mijts nnäma'ay, homiäajä hädaa hoguiapxy hädaa homiädia'agy hajxy yaghawa'xø'øwät maa hädaa yaabä naaxwiinän, mänit hajxy jaduhñ miädia'aga'añ nébiøch yø'ø to'oxiøjc perfume tøø xyajcuhda'xø'øy. Jaduhñds yø'ø to'oxiøjc jiahmiedsa'añii.

¹⁴⁻¹⁵ Ja'a Jesús jiamioødhajxy ja'a nämajmetspä, tu'ug hänäjty xiøhaty Judas Iscariote. Mänitä Judas ja'a teedywiindsønghajxy hoy ñäma'ay:

—Mädühñtiøch hajxy xmiäjúyät cooçh ja'a Jesús hajxy nyajcø'ødägø'øwät.

Mänitä Judas miooyyä hii'xmajc plataxadø'øñ. ¹⁶ Mänit wyiinmahñdyhajty nebiä Jesús yajcø'ødägø'øwät.

¹⁷ Ja'a tehñ xiøøhadsuujø'ø hajxy hänäjty quiuhdujthaty coo ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty quiay ja'a ca'a tsoomiødpä. Mänitä Jesús ja'a jiamioøð ñämejtsä. Mänit miäyajtøwä:

—Maa hajxy ndsuugäayyämät ja'a pascuaxøøjooty.

¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx hajxy cajptooty maaçh nmägu'ughajpä tiøjcän. Mänit hajxy mnämä'awät: “Nøm højts nWiindsón miäna'añ cooc tøø yhabáataxä, y cooc højts yaa ndsuugaya'añ ja'a pascuaxøøjooty maa miüch mdøgootiän.”

¹⁹ Mänit hajxy jiaançh cudiuuñ neby hajxy ñämaayyän. Mänitä jøø'xy hajxy yhädiuuñ.

²⁰ Coo quioodsøoyy, jimä Jesús hajxy hänäjty quiay møøðä nämajmetspä.

²¹ Mänitä Jesús miänaañ caaguiujc:

—Tøyhajtäts mijts nnäma'ay cooçh mijts mjamiøðd tu'jäya'ay xyajcø'ødägø'øwa'añ maaçh nmädsipän.

²² Mänit hajxy jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajtøøbä:

—Wiindsón, nej, høøçh je'ejä.

²³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'açh tu'ugtety xmiøødcaamiujpä, jé'eçhäts jaduhñ xyajcø'ødägø'øwaamb. ²⁴ Jadúhñhøch njada'añ nhabeta'añ, høøçh ja'a Diosquexypä, nebiä Diosmädia'agy jaduhñ miäna'añän. Pero jaançh tehñ chaachpøgaamb jaaya'ay häyoobä ja'açh tøø xyhawaanø'øyábä. Mejor häxøpy tøø quia'a miñ tøø quia'a ca'ay.

25 Mänitá Judas miánaañ, ja'a hánajty tøø yhawaañó'oyäbá:

—Wiindsón, nej, høøch je'ejä.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Miich je'e.

26 Jimná hajxy hánajty quiayñá, mänitá Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitá tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitá jiamiøød miooyy. Mänit miánaañ:

—Cay hajxy; jaduñ mäwiin hádaa tsajcaagy nébiøchä nni'x nébiøchä nopcän.

27 Mänitá Jesús taza quionø'cy. Mänitá Dioscujú'uyäp yéjcumbä. Mänitá jiamiøød ja'a taza miooyy. Mänitá Jesús miánaañ:

—Hu'ug hádaa vino hajxy nägøxiä.

Mänitá vino hajxy yhuucmujcy tu'ugtaza.

28 Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Jaduñ mäwiin hádaa vino nébiøchä nnø'tiän. Hijxtahnd jaduñ coochä jemyguiuhdujt nyajwiimbädsøma'añ coochä jáya'ayhajxy may nnähho'tu'uda'añ, cooch jaduñ nyajnáhwa'adsaanä ja'a piojpä quiadieey.

29 Pero nnämäabiøch mijts cooch hádaa vino nga'a huuctägatsa'añ høxtä cóonøch hánajty tøø nho'ogy. Mänitøch mijts jaduñ nmøødhuucmujtägatsa'añ jim maachä nDeedy jaduñ yhane'emiän.

30 Mänitá Dioshøy hajxy yhøøyy. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Olivostunän.

31 Mänitá Jesús miánaañ:

—Hádaa coods, cábøch mijts ja'a nmädia'agy hajxy hoy xmiäbøgáañä. Mänitøch hajxy jaduñ xñähgue'ega'añ. Jaduñhá Diosmädia'agy miána'añ: “Nyagho'ogaambiøch ja'a meegcueendähajpä. Mänitá meeghajxy xii yaa ñøcxø'øwa'añ.” 32 Pero cooch hánajty tøø njujypio'cy, mänitøch nnøcxø'øga'añ jim Galilea; mänit mijts høxhaam mnøcxa'añ.

33 Mänitá Pedro miánaañ:

—Hoy miich hajxy nägøxiä xjia nähgué'egät, cábøch miich nnähgué'egät.

34 Mänitá Jesús miánaañ:

—Tøyhájtøch miich nnäma'ay, coo ja'a tseyy hánajty quia'a ya'axyñá hádaa coods, tøø miich hánajty tågøøghooc mnijjogapxyii cóogøch tyijy jaduñ xquia'a hixiä.

35 Mänitá Pedro miánaañ:

—Høyhøch miich näguipxy nja møødhó'ogät, cábøch jaduñ nnijjogapxøøjät. Jaduñ hajxy nägøxiä piamánaambä.

36 Mänitá Jesús hajxy miejch maa hánajty xiøhatiän Getsemaní. Mänitá Jesús miánaañ:

—Yaa hajxy høxta'ag naaxwiin; nócxyhøch jimhaamby nhuuc Diospa'ya'axy.

37 Mänitá Jesús ja'a Pedro wioonøcxy hawiing møødä Zebedeo yhuunghajxy nämetsä. Mänitá Jesús tiägøøyy jootmayhajpä hoyhoy. 38 Mänit miánaañ:

—Jaanch tehñ jootmayhájpøch jaduñ. Jadúñhøch nnijjåwø'oyii nebiä ho'ogaambän. Yaa hajxy mmähmø'øwät. Tsøg hajxy jujcy hjítäm.

39 Mänitá Jesús weentiä jiaac nøcxy. Mänit miägutscädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy:

—Teedy, miich mee'x, ca'a yhndijy jaduñ cu ndsaächpøjcy. Pero ca'a yhøøchä nguhdujt jaduñ nyajtunaamby; miichä mguhdujt nyajtunáañäm.

40 Mänitá Jesús wyiimbijty maa ja'a nädägøøgpä hánajty tøø nähgue'eguiän. Jim hajxy hánajty mia'ay coo ja'a Jesús jim miejch. Mänitá Pedro ñämaayä:

—Nej, ni tu'horá hajxy jujcy mga'a hida'añä. ⁴¹ Jujcy hajxy mhídät. MDiospa'yá'axáp hajxy jaduñ nebiä møjcu'u hajxy jaduñ xquia'a jøjcapxø'owät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduñ coo hajxy jujcy mhídät, pero ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduñ ca'a mee'xtugaamb.

⁴² Ja'a miämetsc-hoocpä Jesús ñøcxy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mee'x, cábøch ndijy jaduñ cu ndsaachpøjcy. Pero ween miichä nguhdujt nyajtúñäm.

⁴³ Mänit wyiimbjícumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Tøø hajxy hánajty mi-aahó'cumbä. Jaanč tehñ mia'awaamb hajxy hánajty hanaxiä. ⁴⁴ Mänitä Jesús ñähguéecumbä. Mänit ñøcxcumbä miädägøøghoocpä Diospa'yaaxpä. Mänit jaduhyä miánañgumbä. ⁴⁵ Mänit miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxiän. Mänit miánañ:

—Ma'awxä hajxy, poo'xxä hajxy. Tøøds je'e yhabaady cooçh hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ maa ja'a cubojpä cugädieejäya'ayän, høøçh ja'a Diosquexypä. ⁴⁶ Pädø'øg hajxy, jamds hajxy. Xiids je'e myiñ ja'a høøçh jaduñ xyegaambä.

⁴⁷ Mädiaacnä ja'a Jesús hánajty coo ja'a Judas miehch, ja'a Jesús hánajty tøø miøødwädtiäbä ja'a miämajmetspä. Jaanč tehñ miay ja'a jäya'ay hánajty miøøä, pujxtmøødpä, paçycappä. Ja'a teedywiindsøn'hajxy jaduñ quejx møøää martuumädøjc. ⁴⁸ Ja'a Judas ja'a Jesús hánajty yegaamb. Tøø ja'a Judas ja'a jäya'ay hánajty ñäma'ay:

—Ja'a høøçh hánajty ndsu'xaambiä, je'eds hajxy mmádsáp.

⁴⁹ Mänitä Judas ja'a Jesús ñámejch. Mänitä yajpoo'xy. Mänit chu'xy.

⁵⁰ Mänitä Jesús miánañ:

—Mägu'ughajpä, tiich xwia'ana'añ.

Mänitä Jesús hajxy miäjch.

⁵¹ Mänitä Jesús jiamiøød ja'a piujxt jiuu'ty. Mänitä teedywiindsøn mionsä tu'ug tiaatpujxtúutäxä. ⁵² Mänitä Jesús miánañ:

—Cuyuugø'ow yø'ø mbujxt. Pøñjaty jaduñ pädø'p pujxthaam, jaanä pujxthaam yho'ogaambä. ⁵³ Nej, caj miich mnajuø'oyä, cooçh nDeedy jaduñ nnämä'awät cooçh ween xpiuhbety, mänitøch ja'a mionsä tsajpootypä milhaam xyajnäguéxät. ⁵⁴ Pero cooçh jaduñ nnämä'awät, cabä Diosmädia'agy jaduñ tiøjiädät maa jaduñ myiñän cujaay cooçh jaduñ tsipcøxp njada'añ nhabet'añ.

⁵⁵ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Pujxtmøød paçycap hajxy tøø mbädø'øgy. Jaduhñhøch hajxy tøø xmiach nebiä mee'tspän. Jabom-jabómhøch mijts hijty nyajñähixø'oy tsajtøgooty, y cábøch hajxy mänaa tøø xmiach. ⁵⁶ Pero páadyhøch jaduñ njaty nhabety, jaduñä Diosmädia'agy jaduñ tiøjiädät, nebiä Diosquexypähajxy jecy quiuhajyyän.

Mänitä Jesús jiamiøødhajxy quiøxy päyø'cy. Nidiuhmä Jesús jaduñ ñähguēcä.

⁵⁷ Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a Caifás tiøjcän, ja'a møjcuuhdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. Jimä ley-yajñähixøøbiähajxy hánajty tøø yhamugø'oy møøää martuumädøjc-hajxy. ⁵⁸ Ja'a Pedro, jäguemjuøøby hánajty pianøcxy. Mänit jilby tiägøoyy maa ja'a Caifás tiøjwiingän. Mänitiä yhøxtaacy maa ja'a policíahajxiän. Yhixaamby hánajty je'e nebiä Jesús hánajty tiuna'añii.

⁵⁹ Ja'a Jesús, tøø hánajty yajtøjtägø'oyii maa ja'a teedywiindsøn'hajxy hánajty tøø yhamugø'oyän møøää ley-yajñähixøøbiähajxy møøää møjtøjc-hajxy. Jiiby

hajxy hánajty wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy jaduñ ñähøøñó'øwät, hoy jaduñ quia'a ja tøyyä, nebiä Jesús hajxy jaduñ yajyagho'ogóøjat. ⁶⁰ Pero cabä tøyhajt hajxy piaaty, hoy jäya'ay may jia wi'i ñähøøñøøyy. Mänitä hòhndaacpä metsc piädsøømy. ⁶¹ Mänit hajxy miänaañ:

—Nøñ yø'ø craa miänaañ coogä Diostøjc jaduñ yajma'ada'añ; mänitäc cumaaxc wiingpä yajpäðø'ogáangumbä.

⁶² Mänitä teedywiindsón tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Tii hajxy jaduñ coo xñäxø'øwø'øy.

⁶³ Pero cabä Jesús waamb ñä'a mänaañ. Mänitä teedywiindsón miänaangumbä:

—Ja'a Dioscøxpä miich ja'a tøyhajt myégät; højts hawáañac pø tøyhajt jaduñ coo miich ja'a Dios tøø xquiexy, coo ja'a Dios xyHuunghaty.

⁶⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduñ nej miich mmäna'añän. Jadúñhøch mijts nnämaabiä, høøch ja'a Diosquexypä, cooch hajxy xyhixa'añ hñä'a maa ja'a Dios yha-hooyhaampiän, ja'a mäjaamøødpä; y cooch jaduñ nmänajtägatsa'añ jocjooty.

⁶⁵ Mänitä teedywiindsón ja'a wyit quiøø'ch. Paady quiøø'ch coo hánajty yhawa'anda'agy. Mänit miänaañ:

—Tøø hädaa craa quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä. Tii testigo hajxy njaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø mmädoy nej tøø quiapxtägoyyän. ⁶⁶ Neby hajxy mmäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tøø jaduñ quiapxtägoy ja'a Dioscøxpä; ween yho'ogy.

⁶⁷ Mänitä Jesús wyiingudsujøøyyä. Mänit wiojpä. Mänit wyiingugoxøøyyä.

⁶⁸ Mänit ñämaayyä:

—Pø tøyhajt jaduñ coo Dios tøø xquiexy, najuø'ow pøñ tøø xquioxy.

⁶⁹ Jimnä ja'a Pedro hánajty yhäñ'a'ay tøjwiing. Mänitä Pedro ñämejtsä to'oxy moonsä tu'ug. Mänit ñämaayyä:

—Miich ja'a Jesús hijty mmøødwädijpy, túhmäts, ja'a Galileatsohmä.

⁷⁰ Mänitä Pedro ñijjogapxä maa ja'a jäya'ayhajxiän:

—Pätiidä jaduñ mnä'a mädiaacypy.

⁷¹ Tøjpädsømäáñnáp ja'a Pedro hánajty, mänit yhíxägumbä ja'a to'oxy moonsä tu'ug. Mänitä moonsä ñämaayy ja'a hajxy hánajty jimnä:

—Yø'ø mixy ja'a Jesús hijty møødwädijp ja'a Nazarettsohmä.

⁷² Jadähooç ja'a Pedro ñijjogapxä:

—Tøyhajt, cábøch ja'a craa nhixiä.

⁷³ Mänitjuøøby ja'a Pedro ñämáayyägumbä, ja'a hajxy hánajty jimnä:

—Tøyhajt jaduñ coo miich ja'a Jesús hijty mmøødwädity; jaduñ miich mmädiaacpä nebiä Galileatsohmän.

⁷⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Pø cábøch tøyhajt nmädia'agy, wéenhøch ja'a Dios jaduñ xyajcumädoy. Cábøch ja'a craa nhixiä.

Tuunä ja'a Pedro jaduñ ñä'a mänaañ, mänitiä tsey yaaxy. ⁷⁵ Mänitä Pedro quiøxy jahmiejch nebiaty ja'a Jesús hánajty tøø miäna'añän: “Cajnä ja'a tsey hánajty ya'axy, tøø miich hánajty tägøøghooç mnijjogapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jim chohñ. Mänit tiägøøyy jøøbiä hoyhoy.

27

¹ Coo jio**bøø**yy, mäni**tä** teedywiindsøn**h**ajxy quiojyquiapxytiuu**ñ** møø**dä** martuumä**dø**jc-hajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogát. ² Mäni**tä** Jesús hajxy cø'ø**xoch** hoy yajcø'dägø'ø**y** maa ja'a Poncio Pilatän, ja'a hänäjty tuumbä**g**overnador.

³ Ja'a Judas ja'a Jesús hänäjty tøø y**h**awaanø'ø**y**. Coo ja'a Judas yhi**j**xy coo ja'a Jesús hänäjty yaghø'oga'a**ñ**ii, cabä jioot jaduh**ñ** ñä'a møc-hajty. Mäni**tä** hii'xmajcpä plataxä**dø**'ø**ñ** hoy yajwiimbity maa ja'a teedywiindsøn**h**ajxiän, maa ja'a martuumä**dø**jc-hajxiän. ⁴ Mäni**tä** miänaa**ñ**:

—Tøø**ch** jaduh**ñ** ngädieey coo**chä** craa ho'cøøc tøø nhawaanø'ø**y**, ja'a cajpä pojpä cädieemiøø**d**pä.

Mäni**tä** hajxy yhadsoo**y**:

—Ca'a yho**jts** ngüee**ndä** yø'ø**duh**ñ. Mii**ch** mgüee**ndä** yø'ø**duh**ñ.

⁵ Mäni**tä** Judas ja'a xä**dø**'ø**ñ** ñajtsxäbapøø**y** jii**by** tsajtøgooty. Mäni**tä** hoy ñiyo'tøø**y**änä.

⁶ Mäni**tä** teedywiindsøn**h** ja'a xä**dø**'ø**ñ** hajxy pyiwø'cy. Mäni**tä** hajxy miänaa**ñ**: —Cab hä**dä**a xä**dø**'ø**ñ** hajxy hawiinmats nbä**dä**acämät maa ja'a xä**dø**'ø**ñ** hajxy quiu**yoxø**'ø**y**än, je'eguiøxpä coo jä**yä**'ay jaduh**ñ** tøø tioo**y**ii ho'cøøc.

⁷ Mäni**tä** hajxy quiojyquiapxytiuu**ñ** coo ja'a naax hajxy hänäjty jiu**yä**'a**ñ**, ja'a xø**h**ajpä Tu'tspojtstaact, ja'a xä**dø**'ø**ñ**haam ja'a Judas hänäjty hoy tøø ñajtsxäbapø'ø**yä**bä. Je'e hajxy hänäjty wia'ana'a**ñ** cabäsantä maa ja'a jäguembä**jä**yä'ayhajxy ñaaxtä**gø**'ø**wät**. ⁸ Coo ja'a naax hajxy jaduh**ñ** jiu**y**yy ja'a xä**dø**'ø**ñ**haam ja'a Judas hänäjty hoy tøø ñajtsxäbapø'ø**yä**bä, paady jaduh**ñ** xiø**h**aty Nø'ñaax høxtä jä**dä**'anäbaady**ñä**. ⁹ Jaduh**ñ**dsä tiø**j**ajty nebiä Jeremiäs jecy miänaa**ñ**än, ja'a Diosque**yypä**: “Mäni**tä** plataxä**dø**'ø**ñ** hajxy mioo**yä** hii'xmajc (nebiä judiøshajxy tøø ñägapxiän). ¹⁰ Mäni**tä** tu'tspojtstaact hajxy hoy jiu**y** nebiø**ch** ja'a Dios tøø xyhane'emiän.”

¹¹ Mäni**tä** Jesús yajmejtsä maa ja'a gobernadorän. Mäni**tä** miä**yaj**tø**wä**:

—Nej, mii**ch** ja'a judiøshajxy xguiobiernähajpä.

Mäni**tä** Jesús yhadsoo**y**:

—Tø**y**hajt jaduh**ñ** nej mii**ch** mmäna'a**ñ**än.

¹² Mäni**tä** Jesús ñähwaambejtä ja'a teedywiindsøn**h**ajxy møø**dä** martuumä**dø**jc-hajxy. Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä mänaa**ñ**. ¹³ Mäni**tä** Pilato miänaa**ñ**:

—Nej, caj mii**ch** jaduh**ñ** mmä**doo**yyä nebiaty hajxy jaduh**ñ** xñänø**miä**nä.

¹⁴ Pero cabä Jesús ñä'a hadsoo**y**; paadiä gobernador jiaan**ch** teh**m** yajjuøø**y**. Cab hänäjty ñajuø'ø**y** nebiaty jaduh**ñ** wyiinmah**ñ**dyhä**dät**.

¹⁵ Jaduh**ñ**dsä gobernador hänäjty quiuhdujthaty coo ja'a tsum**yjiä**yä'ay hänäjty tu'ug yho**x**mach xøø**joo**ty pø**ñ** ja'a cu'ug jaduh**ñ** ñänø**mä**p coo yho**x**madsøø**jät**. ¹⁶ Jiibiä craa hänäjty tu'ug chum**y**chäna'ay ja'a xø**h**ajpä Barrabäs. Tøø ja'a Barrabäs xiøø hänäjty wyi'i wia'xy. ¹⁷ Coo ja'a cu'ughajxy hänäjty tøø quiøxy hamugø'ø**y**, mäni**tä** Pilato yajtøø**y**:

—Pø**ñ** mijts jaduh**ñ** mnänøø**m**by coo**ch** nhøxmädsät, Barrabäs tøgä ja'a Jesús ja'a Cristohajpä.

¹⁸ Ñajuøøbiä Pilato hänäjty coo ja'a Jesús jaduh**ñ** yajcø'dägøø**yä** je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt hänäjty quia'a yajmädsøjcä**xä**.

¹⁹ Jim**ñä** ja'a Pilato hänäjty yhä**ña**'ay**ñä** maa hänäjty tiu**ñ**än, mäni**tä** Pilato quiapxy**ñä**güe**jä** ja'a tio'oxiø**jäm**: “Cab jaduh**ñ** cu mdsaa**ch**tiuu**ñ**; hoyhäna'c yø'ø**duh**ñ. Tøø**ch** haamyquioods haxøø**g** nguma'ay yø'ø**gø**xpä.”

20 Mänitá teedywiindsón ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøoyy coo ween hajxy miäna'añ coo ja'a Barrabás yhøxmadsojät, y coo ja'a Jesús yagho'ogójät.

21 Mänitá gobernador ja'a cu'ug miäyajtóögumbä:

—Mädyii häna'c mijts mnänøømby cooçh nhøxmädsät.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Barrabás.

22 Mänitá Pilato yajtøoyy:

—Ja'a Jesúsäts, ja'a xøhajpä ja'a Cristo, nébioch je'e ndúnät.

Mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy:

—Møjpahbet cruzcøxp.

23 Mänitá Pilato miänaañ:

—Tii haxøøgpä jaduhñ tøø tiuñ coo jaduhñ yagho'ogójät.

Mänit hajxy jaduhñ yáaxcumbä:

—Møjpahbet cruzcøxp.

24 Coo ja'a Pilato jaduhñ yhiijxy coo ja'a cu'ughajxy hänäjty quia'a mädowa'añ, coo hajxy maas hanaxiä yhaamhada'añ, mänitá nøø yujwaañ. Mänit quiø'øbujiy cu'ugwiinduum. Mänit miänaañ:

—Ca'a yhøøch jaduhñ mänaamb coo yø'ø hoyhäna'c jaduhñ yagho'ogójät; mijts jaduhñ mänaamb.

25 Mänitá cu'ughajxy nägøxiä miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Højts jaduhñ mänaamb møød højts nnøøx møød højts nmajc.

26 Mänitá Pilato ja'a Barrabás yhøxmajch. Mänitá Jesús yajwojpä. Mänit yajcø'dägøoyy coo nøcxy miøjpahbedyii.

27 Mänitá Jesús yajdnøcxä ja'a gobernador soldadohajxy. Mänitá Jesús jiuhibigøoyy ja'a soldadohajxy nägøxiä. 28 Mänitá wyit yajtsiijäxä. Mänitá tsaptswit yajpägøoyy. 29 Mänitá hapytycoronä piädaacä maa ja'a quiuhduumän. Mänitá paxy yajcø'ogabøoyy yhahooyhaampiäcøø. Mänit wyiinji-cädaacä. Mänit wyiingapxpejtä:

—iViva ja'a judíos ja'a guobiernahajxy, viva!

30 Mänitá Jesús wyiingutsujøoyy. Mänitá paxy piójcäxä. Mänit wiojpä quiuhduum. 31 Coo yhuuc wiingapxpejtäbä, mänit tsaptswit yajtsiijägumbä. Mänit yhamdsoo wit yajpägøoyyägumbä. Mänit yajnøcxänä maa hänäjty miøjpahbeda'añiijän.

32 Tu'haamnøcxpä jäya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøoyy ja'a Cirenetsohmbä. Simón hänäjty xiøhaty. Mänitá Simón ja'a cruz hadsip yajcajtsoowä.

33 Mänit hajxy miejch maa jaduhñ xiøhatiän Gólgota. Je'eduhñ nänøømby: “Maa ja'a ho'ogyjiäya'aguiopc nãhgäda'aguiän.” 34 Mänitá Jesús tsaatyñøø jia yaghuucä ja'a jaançh tehñ tiahmäbä. Coo jaduhñ yhuucmajch, cab jaduhñ chojcy.

35 Mänitá Jesús miøjpahbéjtänä cruzcøxp. Mänitá soldadohajxy yhäyø'cy dadoshaam nebiä Jesús ja'a wyit hajxy yajwá'xät. Jaduhñdsä tiøjiajty nebiä Diosqueypä jecy miänaañän: “Dadoshaam hajxy yhäyø'cy nébioch nwit hajxy jaduhñ xyajwá'xät.” 36 Mänitá soldadohajxy jim yhøxtaacy nebiä Jesús hajxy jaduhñ wyiinhäñá'awät. 37 Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcuhduum tiiguøxp ja'a Jesús coo tøø miøjpahbedyii: “Jesús hädaa, ja'a judíos guobier-nohajxy.”

38 Jimä mee'tspä metsc miøjpahbéjtäbä. Cujc ja'a Jesús miähmøoyy, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby. 39 Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty najxpä,

wyi'i wyiingapxpejpy hajxy hānajt̃y mōōd hajxy hānajt̃y wyi'i quiuhjägōñ.
⁴⁰ Jaduhñ hajxy hānajt̃y ñiñāma'ayii:

—Ja'a, miich jaduhñ mānaañ coo mahñdy ja'a tsajt̃ojc myagjida'añ, y cumaaꝑc mahñdy mhādiuna'añ wiingpā. Niyajmānacōōjāts hamdsoo pō t̃yħajt̃ jaduhñ coo miich Dios xyHuunghaty.

⁴¹ Jaduhñ ja'a teedywiindsōñhajxy piāmānaambā mōōdā ley-yajñāhixōōbiāhajxy, mōōdā fariseoshajxy, mōōdā martuumādōjç-hajxy.

⁴² —Tōō jaduhñ yhuuc wi'i miāyajnāhwa'ačh, y caj hamdsoo ñiyajnāhwa'adsa'añii. Pō t̃yħajt̃ jaduhñ coo jaduhñ guiobiernāhaty maa ja'a judiōshajxiān, ween jaduhñ hamdsoo ñiyajmānaqyii cruzcōxp neby hōjts jaduhñ nmābōjçmāt. ⁴³ Jaduhñ tōō xnāmāyyām coo yHuunghadyii ja'a Diōsām y coo ja'a Dios jaduhñ cwieendāhada'añ. Pō t̃yħajt̃ jaduhñ coo ja'a Dios jaduhñ jiaanč tsoy, ween jaduhñ yajñāhwa'ačh.

⁴⁴ Jaduhñdsā mee'tspāhajxy piāmānaambā, ja'a hajxy jim̃ mōjphabetypā cruzcōxp.

⁴⁵ Mānitcujyxiōō ja'a naaxwiimbā wyiingoodsōōyy. Tägōōghorā jaduhñ yħijty wiingoods. ⁴⁶ Mānitmānacyxiōō ja'a Jesús mōc yaaxy: “Elí, Elí, lama sabactani”, je'eduhñ ñānōōmby: Dios mee'x, Dios mee'x, tiich jaduhñ coo tōō xñajtshixō'ōy.

⁴⁷ Ja'a hajxy hānajt̃y jim̃ wi'i tiānaabiā, coo hajxy jaduhñ miādooyy, mānit hajxy naje'e miānaañ:

—Elías yō'ō craa jaduhñ jia wi'i miōjyaaxy.

⁴⁸ Mānit tu'jāya'ay xo'od hoy quioñ pāyō'ōguiā. Mānit quiumadsōōyy ja'a tsaatyñōōxunjooty. Cōjx je'e chomō'ōy. Mānit paꝑy yagjōjwōōnōōyy ja'a xo'od. Mānitā Jesús yaghaguubōōyyā neby jaduhñ miūgāt. ⁴⁹ Mānitā hāna'c-hajxy wiingpā miānaañ:

—Huug hahijxnā, ween yhuuc cāhxō'ōgy pō minaaambā Elías yajñāhwa'adsa'añ.

⁵⁰ Mānitā Jesús jadāhooc mōc yāaxcumbā. Mānit yho'nā. ⁵¹ Mānitā tsajt̃ojc-hadōōdiuc quiōō'tswa'xy cujjiā. Cōxp jaduhñ quiōō'tsohñ. Mānitā hujx ñajxy. Mānitā tsaa jaduhñ wia'xy. ⁵² Mānitā ho'ogyjiāya'ajiut may yhawaach. Mānitā ho'ogyjiāya'ayhajxy may jiuꝑyipiōjcy, ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajt̃y tōō miābōquiābā. ⁵³ Coo ja'a Jesús hānajt̃y tōō jiuꝑyipiōcy, mānitā ho'ogyjiāya'ayhajxy yhawa'adspādsōōmy, ja'a hajxy hānajt̃y tōō jiuꝑyipiōquiābā. Mānit hajxy quiajptägōōyy Jerusalén. Jim̃ hajxy jaduhñ yħijxā nāmay.

⁵⁴ Jim̃ā soldadowiindsōñ ja'a Jesús hānajt̃y cwieendāhaty mōōdā soldadoħajxy. Coo ja'a tsō'ty hajxy jaduhñ yħijxy, mānit hajxy jiaanč tehñ chāhgōōyy. Mānit hajxy miānaañ:

—T̃yħajt̃ām ħijty coo hādaa craa ħijty Dyioshuungā.

⁵⁵ Jim̃ā tājāya'ay ja'a Jesús hajxy hānajt̃y wyi'i ñāheebō'ōy jāguemduum. Jim̃ā Jesús hajxy hānajt̃y tōō piadsooñ Galilea. Tōō hajxy hānajt̃y piuhbety.

⁵⁶ Jim̃ā Mariā hānajt̃ypā ja'a Magdalatsohm̃bā, mōōdā Mariā ja'a Jacobo tia-ħhajxy, mōōdā Zebedeo tio'oxiōjç. ⁵⁷ Coo quioodsōōyy, mānitā māyōōjāya'ay tu'ug miejch, ja'a xōħajpā José. Jim̃ hānajt̃y chooñ Arimatea. Pihanōcxābā ja'a Jesús miādia'agy hānajt̃y je'e. ⁵⁸ Mānitā José ja'a Pilato cuħdujt̃ hoy miāyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiāya'ay yajmānācāt cruzcōxp. Mānitā José ja'a cuħdujt̃ miooyyā. ⁵⁹ Mānit jaduhñ yajmānajcy. Mānitā poobwit yajñāħbijty.

⁶⁰ Mānit jaduhñ ħiiby piādaacy tsaajutjooty ja'a naam̃dajypā. Paadiā José

ja'a tsaajut hánajty t00 yajtajyíi, jíiby hánajty piäda'aga'añii coo hánajty t00 yho'ogy. Mänitá tsaajut yhahámoomtágooyy tsaahaam maa ja'a Jesús hánajty t00 ñaaxtägø'oyän. Mänitá José wyiimbijty. ⁶¹ Jimä María Magdalatsohmähajxy miähmøoyy mөөdä María tu'ugpä. Jim hajxy hánajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hánajty t00 ñaaxtägø'oyän.

⁶² Viernes ja'a Jesús jaduñ yho'cy. Cujaboom ja'a teedywiindsøn hajxy miejch maa ja'a Pilatän mөөdä fariseoshajxy. ⁶³ Mänitá Pilato ñämaayyá:

—Miich mõjteedy, ja'a craa häxøoy hó'cäbä, t00 hijty miäna'añ cooc tyijy cumaaxc hijty jiuypioğa'añ. Pero nä'ä hõhndaac jaduñ. ⁶⁴ Entonces, quex ja'a soldado jim maa t00 ñaaxtägø'oyän, jaduñ hajxy jaduñ jim yhadäná'awät jadu'tsuhm. Jaduhñdsä Jesús miägu'ughajpä ja'a ñaaxni'x hajxy nõcxy quia'a yajpädsøømä. Jaduhñdsä cu'ug hajxy quia'a nämá'awät cooc tyijy t00 jiuypioçy. Maas hanaxiä hajxy jaduñ cu yhõhndaacy quejee ja'a Jesús hijty yhõhnda'aguiän.

⁶⁵ Mänitá Pilato miänaañ:

—Xiidsä soldadohajxy. Ween hajxy jim nõcxy yhadäna'ay neby jaduñ quia'a pädsømät.

⁶⁶ Mänit soldadohajxy jim quiejxä hadänaabiä. Mänitá tsaa hajxy xiøøjøoyy ja'a jim hämoomnaabiä maa ja'a tsaajuthaawän. Mänit hajxy jim miähmøoyy.

28

¹ Cujaboom näxøø jopyñä, mänitá María Magdalatsohmä jim miejch maa ja'a Jesús hánajty t00 ñaaxtägø'oyän mөөdä María tu'ugpä. ² Mänitiä hujx mөc ñajxy. Jimä Dios ja'a mioonsä hánajty tu'ug tiäna'ay. Tsajpootyp hánajty t00 chooñ. Mänitá tsaa jihämoomy ja'a hijty hijpä juthaguum. Mänitá yhøxtaacy tsaanähgøxp. ³ Jaanç tehñ yhaamb hánajty je'e. Jaanç tehñ pioob ja'a wiyt hánajty. ⁴ Coo ja'a soldado ja'a Diosmoonsä hajxy yhiyxy, mänit hajxy tiägøoyy tsäyuuabiä. Jaanç tehñ chähgøøby hajxy hánajty. Mänit hajxy quidaayy. Jaduhñ hajxy miähmøoyy nebiä ho'ogypiän. ⁵ Mänitá María hajxy ñämaayyá ja'a Diosmoonsän:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy. Nnajuøøbiøch jaduñ coo ja'a Jesús hajxy mhøxta'ay, ja'a hijty t00 miøjpahbedyíjábä. ⁶ Cabä jii; t00 jiuypioçy neby hijty t00 miäna'añän. Min hajxy huug hiç maa t00 ñaaxtägø'oyän. ⁷ Coo hajxy jaduñ mhíxät, mänitá miägu'ughajpä hajxy nõcxy paquiä mhawaanä coo jaduñ t00 jiuypioçy, coo jaduñ ñøcxø'oga'añ Galilea. Jim hajxy jaduñ mbaada'añ. Jaduhñhøch mijts nhawáañäm.

⁸ Mänitá María hajxy hoy yhiy paquiä maa ja'a Jesús hánajty t00 ñaaxtägø'oyän. Jíibädä hajxy chähgø'oy, jíibädä hajxy xioonda'agy. Mänitá miägu'ughajpä hajxy hoy yhawaanä päyø'øguiä. ⁹ Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús ñäguehxtø'xy. Mänitá María hajxy yajpoo'xä. Mänitá Jesús hajxy wyingumedsøoyy. Mänit hajxy tiecymiämäneñøoyy. Jaduhñ hajxy wyingudsähgøoyy. ¹⁰ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy. Nøcxhøch ja'a nmägu'ughajpä hajxy hawáañäc coo hajxy jim ñøcxät Galilea, cooç hajxy jim xpiaada'añ.

¹¹ Coo ja'a María hajxy hánajty t00 wyiimbity maa ja'a Jesús hánajty t00 jiuypioquiän, mänitá soldadohajxy näje'e nõcxy cajpooty, ja'a hajxy hánajty t00 yhadäná'ayäbä. Mänitá teedywiindsøn hajxy hoy yhawaanä nebiaty hajxy hánajty t00 yhiyxy. ¹² Mänitá teedywiindsøn hajxy hoy miøødmädia'agy

ja'a martuumädøjc-hajxy neby hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiúnät. Mänitá soldado xädø'øñ hajxy may miooyä. ¹³ Mänitá soldadohajxy ñämaayä:

—Jaduhñ hajxy mmáná'anät coo hajxy coods mmaahø'cy, y coo ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy hoy yajpädsømyi. ¹⁴ Y coodsä gobernador jaduhñ miädoyhädät, højts jaduhñ nyajmäbøgäp. Jaduhñ hajxy xquia'a capxpáadät.

¹⁵ Mänitá soldado ja'a xädø'øñ hajxy wyiingpøjcy. Mänit hajxy hoy jiatcø'øy neby hajxy hánajty tøø ñäma'ayijän. Jaduhñsä judioshajxy miädia'agyñä høxtä jäda'anäbaadyñä.

¹⁶ Mänitá Jesús miägu'ughajpähajxy jim ñøcxy Galilea, ja'a nämajtu'ugpä. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a tunän maa ja'a Jesús hánajty tøø ñägaxiän.

¹⁷ Coo ja'a Jesús hajxy yhiijxy, mänit hajxy wyiingudsähgøøyy, hoy hajxy hánajty näje'e quia'a ja mäbøcy hamuumdu'joot. ¹⁸ Mänit hajxy wyiingumed-søøyyä. Mänit hajxy ñämaayä:

—Tøøchä Dios cuhdujt cøxiä xmio'oy jim tsajpootyp, møød hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁹ Nøcx hajxy wiinduhmyhagajpt. Yajwiingapxø'øw hajxy nébiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Jaduhñ hajxy myajnäbétät ja'a Dios-teedycøxpä, møødä høøchcøxpä, møødä Dioshespíritucøxpä. Høøch ja'a Dios xyHuunghajp. ²⁰ Jaduhñ hajxy myajnähixø'øwät coo hajxy jaduhñ miäbøgät nebiátyhöch mijts tøø nhane'emiän. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cooch mijts nmøødhida'añ cøjxta'axiøø høxtä coonä naaxwiimbä wyiimbidät.

San Marcos

¹ Jaduhnä Diosmädia'agy chohnäda'agy ja'a Jesucristocøxpä, neby jiajty, neby yhabejty. Dioshuungä Jesucristo je'eduhn.

² Jaduhn jim cujaay myiñ nocjyiooty, ja'a Isaias jecy quiujähyyäbä. Ja'a Isaias, je'e ja'a Diosmädia'agy jecy jajwa'x. Jaduhnä Dios ja'a yHuung jecy ñämaayy:

Huuc mäadow, chámhøčhä nguguexy nguejxø'øga'añ maa miich mnøcxø'øwa'añän.

Je'e ja'a mädia'agy nøcxy jajwa'xa'añ coo miich jim nøcxy mwäditaambä.

³ Mänitä Dios jiaac mänaañ:

“Pactúmhøčhä nguguexy nøcxy wiädita'añ. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhn miädoyhada'añ coo ja'a wiingapx jøjcapxøöbiä jim tøø quiäda'agy pactuum,

mänit hajxy nøcxy wyiingapx jøjcapxø'øwa'añii coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'ød,

coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäböjcat, ja'a hajxy mWiindsønhadambaä.”

Ja'a Juan jaduhn nänøømä, ja'a hänäjty mäyajnäbetaambä.

⁴⁻⁵ Mänitä Juan je'e jiaančh tægøøyy mäyajnäbejpä jim jäguemduum, maa ja'a mõjnøø hänäjty xiøhatiän Jordán. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Juan hänäjtian. Jim hajxy hänäjty chooñ maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Judea, møød jim maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Jerusalén. Mänitä Juan ja'a cu'ug tiægøøyy jajwiingapxøöbiä coo hajxy ñäbétät, weenä jiootä wyiinmahñdy hajxy jajtagach. Jaduhnä Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy jajnähwáatsät. Mänitä cu'ugä piojpä quiädieey hajxy ñägäpxy. Jaduhn hajxy hänäjty miäna'añ cooc ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty ñajtshixø'øwa'añ. Mänit hajxy ñäbejnä.

⁶ Ja'a Juan, camellopøjt hänäjty wyithajpy. Wajhac hänäjty wiøønhajpy. Mu'u hänäjty chu'uchhajpy. Møjtsiinnøø hänäjty yhu'ugyhajpy. ⁷ Mänitä Juan ja'a cu'ug jajwiingapxøøyy: “Jimhøčhä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ jajwiingapxøöbiä. Maas mäjaamøød je'e miedsa'añ quejeečh høøčh. Cábøch cuhdujt jaduhn njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän, ja'a jaac medsaambä. ⁸ Coo mijts nyajnäbejty, nøøhaam mijts nyajnäbejty. Pero ja'a jaac minaambä, Dioshespírituhaam hajxy jadähooc xyajnäbejtägatsa'añ.” Jaduhnä Juan miänaañ.

⁹ Cujequiä Jesús jim miejch maa ja'a Juan hänäjty miäyajnäbetiän, jim maa ja'a mõjnøø hänäjty xiøhatiän Jordán. Jimä Jesús hänäjty tøø chooñ maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret, jim maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Galilea. Mänitä Juan ja'a Jesús jajnäbejty. ¹⁰ Tuunä Jesús ñä'a tø'ødspädsøømy, mänit yhiixy coo ja'a tsajt yhawaach. Mänitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhiixy coo hänäjty ñägäda'agyii nebiä paloman. ¹¹ Mänitä Dios jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp. “Høøčh miich tu'uquiä nHuunghajpy. Miich njaančh tehñ chojpy. Miich njaančh tehñ quiumaaby.” Jaduhnä Jesús ñämaayyä.

¹² Mänitä Jesús miødhajtä pactuum ja'a Dioshespíritu. ¹³ Mänitä Jesús jim piuhwaatsä. Nidiuhñ jim miähmøøyy. Jagooyyä animalhajxy hänäjty jim wiädity. Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a mõjcu'ugong. Mänitä Jesús jia tægøøyyä jøjcapxøøyyäbä. Juxychägui'xxøø ja'a Jesús jim yhiyty jäguemduum. Mänitä

Jesús ñämejtsä ja'a Diosmoonsähajxy ja'a jim tsajpootypä. Mänitá Jesús piuhbejtä.

¹⁴ Ja'a Juan, cujegy je'e chuumä. Coo je'e jaduñ chuumä, mänitá Jesús jim ñocxtägajch Galilea. Mänitá Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy cooc hänajty yhabaahnä coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. ¹⁵ “Habáatnáp jaduñ coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ. Paadiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mmábøjcät. Weenä mjootä mwiinmahñdy hajxy myajtägach. Weenä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øy.” Jaduñä Jesús miänaañ.

¹⁶ Cujequiä Jesús tiägøøyy wädijpä maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Galilea. Jim hänajty wiädity mejypia'a, mänitá jäya'ay metsc yhiyxy, ja'a Simón møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats ja'a Simóñghajxy hänajty tiuunghajpy. Jiibiä yhacxjohmd hajxy hänajty piäda'agy mejjiooty. ¹⁷ Mänitá Simóñghajxy ñämaayyá:

—Jam hajxy wädijtäm. Je'e mijts hijty mduunghajpy, hacxmats. Wiingtuung høøch mijts nmo'owaamby. Nyajñähixø'øwáambiøch mijts nebiä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy myajwiingapxø'øwät —nømä Jesús miänaañ.

¹⁸ Tuunä jaduñ ñä'ä mänaañ, mänitá Simón ja'a yhacxjohmd hajxy hoy ñajtswidsø'øy mejypia'a. Mänitá Jesús hajxy piadu'ubøjcy. ¹⁹ Weeñtiä ja'a Jesúshajxy hänajty tøø miejypia'ayo'oy, mänitá Jesús ja'a Zebedeo yhiyxy møødä yhuunghajxy, ja'a Santiago møødä Juan. Barcohuungooty ja'a Zebedeohajxy hänajty yhäña'ay. Jiibiä yhacxjohmd hajxy hänajty yhaxodsø'øy. ²⁰ Mänitá Jesús ja'a Santiago miøjyaaxy møødä Juan. Mänitá Santiago ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjpä. Nähgueec ja'a tieedy hajxy jiiby barcohuungooty møødä mioonsähajxy.

²¹ Mänitá Jesúshajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Capernaum. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitá Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ²² Mänitá cu'ughajxy yagjuøøyy coogä Jesús hänajty hoy yajñähixø'øy nebiä møjcuhdjmtøødpän. Maas høyyäc hänajty yajñähixø'øy quejee ja'a häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajñähixøøbiä tsajtøgooty. ²³ Jiibiä mähdiøjc hänajty tu'ug tsajtøgooty, tøø hänajty yajtägø'øyii ja'a møjcu'u. Mänitá møjcu'u tiägøøyy yaaxpä møc:

²⁴ —Miič Jesús, Nazaret miič mdsöön. Tii højts coo xmiädsibø'øy. Højts jaduñ xjia wi'i yajcuhdägoyyaamb, túhmäts. Nnajuøøbiøch pøn miič. Miičhä Dios xyHuunghajp —nømä mähdiøjcä møjcu'u yajmänaañä.

²⁵ Mänitá Jesús ja'a møjcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim maa yø'ø mähdiøjcän —nømä Jesús miänaañ.

²⁶ Mänitá møjcu'u ja'a mähdiøjc je'e yajpojpaaty. Yáaxäbä mähdiøjc ñähwaatsä. Ja'a møjcu'u jaduñ yajyaax. ²⁷ Coo ja'a Jesús ja'a mähdiøjc jaduñ yajñähwaach, jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduñ nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyy niñámáayyábä:

—Maa yø'ø craa cuhdjyt jaduñ tøø ñä'ä mahñ piøcy coo yø'ø mähdiøjcä møjcu'u jaduñ yajñähwaatsä. Nej, hawiinjemyguiuhdujtäda'a miøødäjä —nømä Jesús ñänøømä.

²⁸ Paquiä mädia'agy jim wia'xy Galileanaaxooty wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús ja'a miøcmäjaa hänajty tøø yajcähxø'øgy.

²⁹ Coo ja'a Jesúshajxy jiiby chajtøjpädsøømy møødä jiamiøødtøjc, mänit hajxy jim ñocxy maa ja'a Simóñghajxy hänajty chäna'ayän møødä Andrés.

Quipxiä Santiagohajxy hänajty choonä mөөдä Juan. ³⁰ Ja'a Simón ja'a miө'өdhoc, pa'amgo'naaby hänajty je'e. Tobia'am hänajty miөөд. Coо ja'a Jesús jim miejch maa ja'a Simón tiөjcän, mänitä Jesús yhawáanäxä coo ja'a pa'amjäya'ay hänajty jiiьy tögooty. ³¹ Coо ja'a Jesús tiөjtägөөyy, mänitä pa'amjäya'ay wyidsө'cy. Mänitä ja'a tiөy tiөjch. Mänitä Jesús yajcaayy yaghuucä ja'a Simón ja'a miө'өdhoc.

³² Mänittsuu, coo ja'a xөө hänajty tөө quiuhnaxy, mänitä Jesús pa'amjäya'ay may yajnämejtsä, jim maa ja'a Simón tiөjcän, mөөдä möjcu'umөөdpähajxy. ³³ Jimä cu'ughajxy hänajty may tiäna'ay tögħaawjooty. ³⁴ Mänitä Jesús jäya'ay may yajpa'amnajxy. Madiu'ujä pa'am hajxy hänajty miөөдä. Mөөдä möjcu'umөөdpähajxy, yajnähwaatsä hajxy je'ebä. Mänitä Jesús ja'a möjcu'u yhanehmy coo hajxy quia'a cápxät, je'eguiөxpä coo ja'a Jesús hänajty ñajuө'yii pөң je'e.

³⁵ Cujaboom, je'enä hänajty wyiingoodsä, mänitä Jesús piädө'cy. Mänit tiөjpädsөөmy. Mänit jim ñөcxy jäguemduum. Mänitä Tieedy hoy pia'ya'axy. ³⁶ Coo jioбөөyy, mänitä Simónghajxy yhiьxy coo Jesús hänajty tөө tiu'ubөcy. Mänit hajxy tiu'ubөjcy hөxtaabiä. ³⁷ Coo ja'a Jesús piaatä, mänit ñämaayyä:

—Jim miichä cu'ug xjia wi'i yajtөy maačhä ndөjcän.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam hajxy wiingtuum wädijtäm maa ja'a cajpt wiingonbän. Jadúhñhөchä cu'ugä Diosmädia'agy jim nyajwiingapxөөbiät. Jadúhñhөch nwiinguexiä coohä Diosmädia'agy wiinduhmyhagajpt nmäwädítät.

³⁹ Mänitä Jesús tiägөөyy wädijpä tsajtөc-tsajtөc wiinduhmyhagajpt jim Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwiingapxөөby, mөөдä pa'amjäya'ay hänajty yajnähwaatspä, ja'a hajxy möjcu'umөөdpä.

⁴⁰ Mänitä Jesús pa'amjäya'ay ñämejtsä tu'ug, ja'a leprapa'ammөөdpä. Mänitä Jesús wyiinijcädaacä, miänuu'xtaacä:

—Pө chojpy miichä mjoot jaduһñ, hөөch hädaa nba'am yajnähwäatsäc —nөmä Jesús ñämaayyä.

⁴¹ Mänitä mähdiojс ñäxuu'tsä. Mänit ñähdoonä. Mänit ñämaayyä:

—Tii coo quia'a cabä. Tөө jaduһñ mnähwa'ačh.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduһñ ñä'ä mänaañ, mänitä mähdiojсä pia'am ñähwaatsä. ⁴³⁻⁴⁴ Mänit miägäpx yhanehmä:

—Huuc mäadow, cab jaduһñ pөң mhawáanät coo tөө mba'amnähwa'ačh. Tu'uda'aquiä jim mnөcxät maa ja'a teediän, ween jaduһñ xyhiьxy coo tөө mjaanč pa'amnähwa'ačh. Mänit mguyoxө'өwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän, jaduһñä cu'ughajxy ñajuө'өwät coo tөyhajtä mba'am tөө jiaanč naxy —nөmä Jesús miänaañ.

⁴⁵ Pero cabä craa ñä'ä mädia'agymiäбөjcy, ja'a pia'am hänajty tөө yajnähwa'ačhijjäbä. Coo tiu'ubөjcy, mänit tiägөөyy mädiaacpä nebiaty hänajty tөө jiaty. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy jaduһñ wia'xy. Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduһñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty miäyajpa'amnaxy, mänitä Jesús hajxy tiägөөyy hөxtaabiä coo ja'a pia'amhajxy yajnäxäxät. Paadiä Jesús hänajty quia'a cajptägө'өwaañn coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty jia wi'i ñämech. Paadiä Jesús miähmөөñä jäguemduum maa jäya'ay quia'a hitiän. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajptjaty hajxy hänajty chooñ.

2

1 Cujequiä Jesús jadähooc quiajptägøøyy Capernaum. Mänitä mädia'agy wia'xy coo hänajty jim tøø miejtscumbä. ² Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Jesús hänajty miejtsa'aguiän. Paquiä ja'a tøjc jaduñ yjuhch. Høxtä tøguubiaady hajxy miejch. Mänitä Jesús ja'a cu'ugä Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ³ Mänitä pa'amjäya'ay tu'ug quiøømiejtsä cøømucy tecymiucy. Nämädaaxcä jäya'ayhajxy hänajty quiøø'oy tsaajiooty. ⁴ Cabä pa'amjäya'ay hänajty hoy yajmedsa'añii maa ja'a Jesúsän, coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiaanč tehñ miayyä. Mänitä mähdiøjc miäbejtä cuhjodiøjnähgøxp. Mänitä tøjc hajxy weentiä yajcuhwaach, jim mädyöy maa ja'a Jesús hänajty pia'täna'ayän, mäduhñtiä pa'amjäya'ay hoy ñanaxy. Mänit jaduñ quiuhdøøñajxä tsaajiooty. Jiiby hoy quiäda'agy maa ja'a Jesús wyiinduuman. ⁵ Paadiä pa'amjäya'ay yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, ñajuøøby hajxy hänajty coo ja'a pia'am hänajty yajnaxáañäxä. Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixy coo ja'a miädia'agy hänajty miäbøgáañäxä coo hänajty miäyajtso'oga'añ, mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä, tøø ja'a mboj tøø ja'a mgädieey xñähwa'ačh —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Jiibiä häna'c-hajxy hänajty näje'e piahäña'ay, ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy yajnähiøøbiä tsajtøgooty. Jiiby hajxy hänajty miämädoonaabiä. Mänit hajxy näje'e miänaañ quiopcooty. ⁷ “Tii yøø craa jaduñ coo miäna'añ cooc tyijy yøø pa'amjäya'ay piojpä quiädieey tøø yajnähwäatsäxä. Cap pøn cuhdujt miøødä coo jäya'ayä piojpä quiädieey yajnähwäatsät; jagooyyä Dios tu'uquiä miøødä.” ⁸ Ñajuøøyy ja'a Jesús jaduñ waambaty hajxy hänajty miädia'agy quiopcooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii hajxy jaduñ coo mw'i'i miädia'agy mgopcooty. ⁹⁻¹¹ Høøčh, Diosquéyhøch høøčh, páadyhøch cuhdujt nmøødä coočh jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy yaa nyajnähwäatsät hädaa yaabä naaxwiin. Hädaa mähdiøjc, nyajpa'amnaxáambiøch hädaa. Jaduhñhøch nyajcähxøøga'añ coočh njaanč Diosquexiä. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhájpät coočh cuhdujt njaanč møødä coočh jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwäatsät —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:

—Tänaayyøøg. Widsøøg yøø mdsaa. Nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

¹² Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'a mänaañ, mänitä pa'amjäya'ay jiaanč møcpøjcy. Mänit tiänaayyøøcy. Mänitä chaay wyidsøøcy. Mänit tiu'ubøjnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ yhiixy, mänit hajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Ni mänaa højts jaduñ nga'a híjxäm.

Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy.

¹³ Mänitä Jesús ñøcxtägajch maa ja'a mejjiän. Mänitä jäya'ay jim may ñämiejtsägumbä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. ¹⁴ Jimä Jesús hänajty miejypia'ayo'oy, mänitä Leví yhiixy, ja'a Alfeo yhuung. Jim hänajty yhäña'ay meexäpa'a maa hajxy hänajty yajnähuudiuduian. Mänitä Leví ñämaayyä:

—Jam wädjítäm —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä Leví tiänaayyøøcy. Mänit piadu'ubøjcy.

¹⁵ Mänitä Jesús hajxy wioowä mägaabiä maa ja'a Leví ja'a tiøjcän, møødä jiamioødtøjc. Nämayyä jäya'ayhajxy jim piamejch, ja'a Jesús

hajxy hānajty pawādijpā. Jiibiä yajnähjuudiutpādōjcä Jesús hajxy hānajty may miōōdcaamiucy miōōdhuucmucy, mōōdä cuboj cugädieediōjc. ¹⁶ Jiibiä fariseoshajxy hānajty näje'e miähee'pna'ay, mōōdä hāna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty naxy yajnähixōōbiä tsajtōgooty. Coō ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhiyxy coō ja'a yajnähjuudiutpādōjc-hajxy hānajty miōōdcaamiugyii mōōdä cuboj cugädieejiäya'ayhajxy, mänitä Jesús ja'a jiamiōōdhajxy ñāmaayyā:

—Yō'ō mwiindsōñ, tii yō'ō yajnähjuudiutpādōjc coō miōōdcaamiucy, mōōd yō'ō cuboj cugädieejiäya'ay —nōmā fariseoshajxy miānaañ.

¹⁷ Miādoow ja'a Jesús jaduhñ coō hajxy jaduhñ miānaañ. Mänit hajxy ñāmaayyā:

—Pōñ jaduhñ mōc, cab hajxy yajtsooyō'ōy. Pōñ jaduhñ pa'ammōod, je'eds hajxy jaduhñ yajtsooyōōby. Pāadyhōch yaa tōō ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin coōchā cuboj cugädieebiāhajxy nnāmá'awāt coō ja'a yhaxōōgwiinmahñdy hajxy ween ñajtshixō'ōy. Pōñäc tyijy pojpa cādieey ca'a mōōd, cābōch hajxy je'e waamb nnāma'awa'añ —nōmā Jesús miānaañ.

¹⁸ Cujecy, jimā Juan ja'a jiamiōōdhajxy hānajty jaguiay yhity, mōōdä fariseoshajxy näje'e. Mänitä jäya'ayä Jesús hajxy hoy näje'e miāyajtōy:

—Yō'ō Juan ja'a jiamiōōdhajxy, jaguiay hajxy yō'ō yhity, mōōd yō'ō fariseoshajxy. Pero miichā mjamiōōdhajxy, cab hajxy jaduhñ yhijpā. Tisān —nōmā Jesús ñāmaayyā.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a pōc ja'a hu'ug naxy jiadyii, cabā jäya'ayhajxy yhity jaguiay, ja'a hajxy woybā wichpā, coō ja'a jamiō'ōd hajxy hānajty wyiingay wyiinhū'ugy. Cab hajxy hānajty jiootmayhaty. ²⁰ Pero habaadāāñp jaduhñ coōch yaa ndsoonaañ. Mänitōch mabōjnābā ja'a njamiōōdhajxy yhida'añ jaguiay. Jootmayhadaamb hajxy hānajiān.

²¹ 'Ni pōñä tucwit quia'a hagōyō'ōy jemyywiythāam. Ja'a jemyywit, mūgāp je'e. Ja'a tucwit, cōōdsāp je'ebā. Maas hanaxiā jiaac pagōōdsāt. ²² Jaanā jaduhñduhmbā, ni pōñä jemyyvino quia'a cudemō'ōy tucwajhacxujiooty. Jaac xūñp ja'a jemyyvino jaduhñ. Māgōōdsō'ōb ja'a tucwajhacxuy jaduhñ. Cōxāp ja'a jemyyvino yhōxyocy. Nā'ägā tägōyyāp jaduhñ nāmetsc. Tägōyyāp ja'a tucwajhacxuy. Jaanā tägōyyābā jemyyvynābā. Pāadiādsā jemyyvino hajxy quiudemō'ōy jemyywajhacxujiooty —nōmā Jesús miānaañ.

²³ Poo'xxiōōjooty hānajty je'e, jimā Jesūshajxy hānajty wiādity trigocamjooty, mōōdä jiamiōōdtōjc. Mänitä jiamiōōdhajxy yohguiujc tiägōōy trigow- ingādsujtspā. Je'e hajxy hānajty jiōō'xaamby. ²⁴ Jimā Fariseoshajxy hānajty näje'e piawādijpā. Mänitä Jesús ñāmaayyā:

—Tii yō'ō mjamiōōdhajxy coō trigowiingādsuch poo'xxiōōjooty. Nej, cab hajxiāda'a ñajuō'ōyā coō ja'a cuhdujt jaduhñ myiñā coō hajxy jaduhñ mga'a tūnāt poo'xxiōōjootiā —nōmā fariseoshajxy miānaañ.

²⁵ Mänitä Jesús miānaañ:

—Nej, cahnā Diosmädia'agy hajxy mgapxiā coō ja'a Davidhajxy jecy yāho'pojca mōōdä jiamiōōdtōjc. ²⁶ Ja'a Abiatar hānajty tuumb teedywiindsōñ. Mänitä David jiiy tiägōōy Diostōgooty. Mänitä tsajcaagy quiaay, ja'a teedyhajxy hānajty tōō quiuyoxō'ōyābā Dioswiinduum. Mänitä David ja'a jiamiōōdtōjc piuhmooy. Hoorā, cabā cuhdujt hānajty myiñ coō ja'a David ja'a tsajcaagy hajxy jaduhñ quiāyāt. Jagooyyā teedy cuhdujt hajxy hānajty miōōdä coō hajxy quiāyāt.

²⁷ Mänitá Jesús miánáangumbä:

—Paadiä Dios ja'a poo'xxiøø quiunuu'xy, weenä jäya'ayhajxy mänit pioo'xy. Mijts jaduñ ja mänaamb, paadiä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy cooc ty-ijy ja'a poo'xxiøø hajxy wyiingudsähgó'owät. Cab jaduñ ñä'a tøyä. ²⁸ Cooč jaduñ nDiosquexiä, páadyhöch cuhdujt nmøødä cooč nmähané'emät høxtä poo'xxiøøjootypaady —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

3

¹ Mänitá Jesús jadähooc tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug cø'øma'ad. ² Jimä fariseos ja'a Jesús hajxy hänäjty miähee'pna'ay pø jaanč mäyajpa'amnaxaamb hänäjty je'e poo'xxiøøjooty. Wiinmahñdy hajxy hänäjty yhöxtaaby nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. ³ Mänitá cø'øma'adpä ñämaayyä:

—Tänaayyø'øg. Min yam cujc täna'aw —nømä Jesús miänaañ.

Mänitá mähdiojç jaduñ quiudiuuñ. ⁴ Mänitá fariseoshajxy ñämaayyä:

—Nebiä cuhdujt myiñ coo hajxy ndúunämät poo'xxiøøjooty, hoy tøgä haxøögä. Nej, jaduñä cuhdujt myiñ coo jäya'ay hajxy nyajtsóócämät poo'xxiøøjootiä, tøgä jaduñ myiñ coo jäya'ay hajxy nyaghó'cämädä —nømä Jesús miánáangumbä.

Pero cabä fariseoshajxy waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy wyiinee'ppejtä, mäduhñtiä Jesús hajxy hänäjty jiuhdänaawiädity. Jootmayhajpä Jesús hänäjty coo ja'a fariseos ja'a cø'øma'adpä hajxy hänäjty quia'a näxuuch. Cabä Jesús hänäjty jiootcujcä. Mänitá mähdiojç ñämaayyä:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitá quiø'ø jiaanč xajtøøyy. Tuunä jaduñ ñä'a xajtøøyy, mänitä quiø'ø yhooyøøyy. ⁶ Mänitá fariseoshajxy wyiimbijty. Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a Herodes jiamiøødhajxiän. Ja'a Herodes, gobiernä hänäjty tiuumby. Mänitá fariseoshajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yajgho'ogøøjät.

⁷ Coo ja'a Jesús hajxy jii by chohñ tsajtøgooty møødä jiamiøødtøjç, mänit hajxy jim ñøcxtägajç maa ja'a mejypia'ajän. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty may piawädity. Galilea hajxy hänäjty chooñ. ⁸ Tøø ja'a mädia'agy hänäjty wia'xy wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús madiu'u hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty yajcähxø'øgy. Coo ja'a jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy jaduñ miädooy wiinduhmyhagajpt, mänitä Jesús jäya'ay may ñämejtsä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty chooñ, møød jim Judeanaaxooty, møød jim Jerusalén, møød jim Idumea, møød jim Jordánmøjnøøhawiimb, møød jim Tiro, møød jim Sidón.

⁹⁻¹⁰ Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänäjty may tøø yajmøcpøgyii, paadiä Jesús hänäjty jia wi'l'i ñähdona'añii ja'a jäya'ayhajxy jaac pa'ammøødpä, ween hajxy jaduñ ñähwaatspä. Høxtä niyhanø'tsmújcäp hajxy hänäjty. Mänitá Jesús ja'a jiamiøødtøjç ñämaayy coo barchohung hajxy jim nähix hahixø'ø miähäñä'awät, jaduñä Jesús jii by paquiä piédät coo hänäjty pianø'ødsa'añii ja'a cu'ug.

¹¹ Jimä jäya'ayhajxy hänäjty wiädijpä ja'a møjcu'umøødpä. Homiaajä Jesús hajxy hänäjty yhixy, mänitä Jesús hajxy hänäjty wyiinjiçädä'agy, mänitä Jesús hajxy hänäjty ñäma'ay:

—Dios miich xyHuunghajp —jaduñä møjcu'umøødpähajxy hänäjty wyi'i ya'axy.

¹² Mänit hajxy yhanehmä coo ja'a Jesús hajxy quia'a nägäpxät ma-jiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jaduñ hanehm.

¹³ Mänitä Jesús jim ñöcxý tunguhduum. Mänitä Jesús ja'a jiamiööd miöjyaaxy, pön hänajty hoy quipxy miöödwäditaamby. Coö hajxy jim quioo'ty maa Jesús hänajtiän, ¹⁴ mänit hajxy nämajmetsc wyiinguejxä coö ja'a Jesús hajxy quipxy miöödwädität, mööd coö ja'a Diosmädia'agy hajxy nõcxý yajwa'xy. ¹⁵ Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä coö jäya'ay hajxy yajnähwa'adsät, ja'a hajxy møjcu'umöödpä. ¹⁶ Jadhunä Jesús ja'a jiamiöödhajxy hänajty xiöhaty, ja'a hajxy nämajmetspä. Tu'ug hänajty xiöhaty Simón. Je'e ja'a Jesús yajxöbejt Pedro. ¹⁷ Jimä Zebedeo yhuunghajxy hänajtypä, ja'a Santiago möödä Juan. Jue'e hajxy yajxödägöoyyä Boanerges. Jadhun hänajty miädia'agytägö'öy coö hajxy hänajty paquiä jiaanč tehñ yhawa'anda'agy nebiä hääejän. ¹⁸ Ja'a hajxy hänajty jaac jimbä, jadhun hajxy hänajty xiöhaty Andrés, möödä Felipe, möödä Bartolomé, möödä Mateo, möödä Tomás, möödä Santiago, ja'a Alfeo yhuung, möödä Tadeo, möödä Simón, ja'a hänajty xöhajp ja'a celote. ¹⁹ Ja'a miämajmetspä hänajty xöhajp Judas Iscariote. Je'e ja'a Jesús cujegy too'c; ja'a Jesús miädsiphajxy cö'ödägöoyyä. ²⁰ Mänitä Jesús hajxy nõcxý maa töjçän möödä jiamiöödhajxy.

Mänitä jäya'ayhajxy may miéjtscombä maa ja'a Jesús hajxy hänajtiän. Paadiä Jesús hajxy hänajty quia'a näbaadöoyyäxä mänaa hajxy jadhun quiáyät möödä jiamiööd, coö ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänajty wyi'i yhadsipy coö ja'a piä'amhajxy yajnájxäxät. ²¹ Coö ja'a Jesús ja'a juijy miägu'ughajxy jadhun miädojhajty coö ja'a Jesús hänajty jiaanč tehñ yhadsipyi, mänitä Jesús hajxy ñämejch. Mänitä Jesús hajxy jia yajnöcxaañ hadsip. Jadhun hajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesús hänajty töö quihhiñ.

²² Mänitä häna'c-hajxy näje'e quiädaacy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty naxy yajnähixöobiä tsajtögooty. Jerusalén hajxy hänajty töö chohnda'agy. Mänit hajxy miänaañ:

—Yö'ö Jesús, puhbéjtäp yö'ö ja'a møjcu'ugong, paadiä mäjaa miöödä coö jäya'ay yajnähwa'ačh, ja'a hajxy møjcu'umöödpä. Haa ca'a, ja'a møjcu'ugong ja'a møjcu'u hajxy wyiindsönhajpiä —nömä Jesús wyiingapxpejtä.

²³⁻²⁶ Mänitä yajnähixöobiädöjç-hajxy miöjyaaxä. Mänitä Jesús tiägöoyy yajnähixöobiä cuento yajmäbaadyhaam.

—Coö jäya'ayhajxy ñimiädsibö'öwöjät quipxyjiaty tu'cajpt, cab hajxy hoy ñimiöödtunäñänä. Jaanä jadhunduhmbä, coö jäya'ayhajxy ñimiädsibö'öwöjät quipxyjiaty tu'que'ex, cab hajxy hoy tögooty ñimiöödhidäñänä. Jaanä jadhunduhmbä, coö ja'a møjcu'uhajxy ñimiädsibö'öwöjät quipxyjiaty møjcu'u, cab hajxy jadhun hoy wiäditaannä. Cöxäp hajxy jadhun quiuhdägoyy. Jadhunä töyhajt hajxy mmöödhädät coohä møjcu'ugong xquia'a puhbety.

²⁷ Jaanä jadhunduhmbä, ni pönä möcjäya'ay hoy mga'a mäméedsät tijaty jiijy miööd tiögooty. Mänit maböcypiä coö jawyiin mgö'öxots mdecyxiódsät, mänitäts hoy mmäméedsät.

²⁸ Töyhajt jadhun coö ja'a Dios jäya'ay miämee'xa'añ nebiatiä pojpa cädiey hajxy miöödä, waambatiä Dios hajxy töö miägapxtägoy. ²⁹ Pero pönä Dioshespiritu töö miägapxtägoy, je'e maböcypiä, cab hajxy mänaa miämee'xáañänä. Homiänaaxöö ja'a piojpa quiädiey hajxy miäwädita'añ —nömä Jesús miänaañ.

³⁰ Paadiä Jesús jadhun miänaañ, coö hänajty töö ñänömyii cooc tyijy ja'a møjcu'ugong hänajty miöödwädity.

13-32 Jimä Jesús hánajty miádia'agyñä, mänitä tiahajxy miejch mөөдä piuhya'ayhajxy. Coо jäya'ayhajxy hánajty jiaanč tehñ miayyä tögooty, paadia tiahajxy töguum miähmөөyy. Mänitä capxy hajxy quiejxy tögooty coо ja'a Jesús ween yhuuc pädsөmy. Jiibiä Jesús jäya'ay hánajty may juuhhñaawiädityii tögooty. Mänit hajxy miánaañ:

—Ximä mdaj xwyi'i yajtөy mөөдä mbuhya'ayhajxy mөөдä mbuhdo'oxyhajxy.

33 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pөnhөch ndajhajpy; pөnhөch nbuhya'ayhajpy.

34-35 Mänitä Jesús jäya'ay wyiinhee'ppejty mäduhñtiä hánajty juuhhñaawiädityii. Mänit miánaañ:

—Pөnjátyhөch nDeedy miádia'agy cudiúunäp, je'ečh ndajhajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy —nomä Jesús miánaañ.

4

1 Mänitä Jesús jadähooc yhädaaccumbä mejypia'a Diosmädia'agy-yajwiingapxөbiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa je'e hánajtiän. Coо hawa'adspä hánajty jim quia'a hity pu'uwiing, paadia Jesús barcohuungooty tiägөөyy mejywyiing. Mänit jiiby yhäñaaguiädaacy. Jimä jäya'ayhajxy miähmөөyy pu'uwiing hamädoowhijpä waambatiä Jesús hánajty miádia'agy. 2 Mänitä Jesús tiägөөyy yajnähixөbiä cuento-yajmäbaadyhaam.

3 —Huuc mädow hajxy, mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubөjcy trigowөjpä.

4 Näje'e trigotөmd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy pyiwө'ögy.

5 Wiingtuumä trigotөmd hoy quiähgumbä tsaajoot maa naax hánajty quia'a mөөдän. Paquiä trigotөmd miujxy coо naax hánajty quia'a cөcä. 6 Pero nägooyyä xөө piädsөmy, cөjxä trigohuung tiө'өčh coo tyicts hánajty cөc tөө quia'a häda'agy. 7 Wiingtuum hoy quiähgumbä maa hapy hánajty jiaanč tehñ miayyän. Coо hapy jaduñ yee'cy, cөjx jaduñ nähäna'ayii. Ni tiөөm ja'a trigo quia'a pejty. 8 Wiingtuum hoy quiähgumbä maa ja'a naax hánajty jiaanč tehñ tiöo'quiän. Jaanč tehñ yhoyөөyy ja'a trigo jim. Näje'e hii'xmajcpajc miөдä tu'wipä; näje'e tägөghii'xpajc miөдä; näje'e mägo'xpajc miөдä tu'wipä.

9 Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Pөñ hädaaduhñ wiinjuөөby, wéenhөch nmädia'agy xmiäbөjcä.

10 Coо majiäya'ayhajxy wyiimbijty, jimä Jesús ja'a jiamiөөd miөөdmähmөөyy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä, mөөдä wiingjäya'ay ja'a näwéeñtiäbä. Mänitä Jesús ñämaayyä coo quiapxtөwät waambaty hánajty tөө miádia'agy. 11 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñä Dios jioot chody coo mijts mwiinjuө'өwät nebiä miäjaa yajcähxө'oga'añ. Hijty, cap pөñ hijty wyiinjuө'өy. Yө'ө wiinghäna'c-hajxy, ni yө'өhajxy quia'a wiinjuө'өy. Pädyyhөch yө'ө häna'c-hajxy yajnähixө'өy cuento-yajmäbaadyhaam. 12 Hoy hajxy jia mädoy, cab hajxy wyiinjuө'өy; jaduñä Dios hajxy quia'a jөjpөгө'өwät; jaduñä piojpä quiädieey hajxy quia'a yajnähwäatsäxät.

13 Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Mijts, pө cab hajxy jaduñ hoy mwiinjuө'өwa'añ waambátyhөch naamnä tөө ngapxy cuento-yajmäbaadyhaamä, ni jaduñ hajxy hoy mga'a wiinjuө'өwa'añ waambátyhөch njaac yajmөөdmädia'aga'añ cuento-yajmäbaadyhaam. 14 Ja'a jäya'ay trigowөjpä, jaduñ mäwínäts

miäbaady nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpän. ¹⁵ Ja'a trigotømd cáhwäbä tu'haam, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mädooyän. Pero nägooyä ja'a møjcu'u ñamech, mäniä hajxy yagjahdiägooyäxä waambaty hajxy tøø yajwiingapxø'øyii. ¹⁶ Ja'a tøømd cáhwäbä tsaajoot, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e paquiä miäbøquiän, Jaanč tehñ xioondaacp hajxy jaduñ. ¹⁷ Pero cab hajxy jejcy miäböcy. Nägooyä hajxy jaduñ chaačhtiuñii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mäniä hajxy ñajtshixøñä. ¹⁸ Ja'a tøømd cáhwäbä maa hapyt jiaanč tehñ miayyän, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mäbøquiän. ¹⁹ Pero jiaanč tehñ jiahmiejchp hajxy jaduñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Je'e hajxy jaduñ wyi'i ñädajpy wyi'i ñämaaby neby hajxy hoy chänä'awät, neby hajxy hoy yhäyöwät, møød maa mäyøøhadyiibän. Yajtägoobiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. ²⁰ Ja'a tøømd cáhwäbä maa naax jiaanč tehñ tioo'quiän, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e hamuumdu'joot miäbøquiän. Hoy hajxy jiaanč tehñ quiudiuñ. Jaduñ hajxy miäbaady nebiä trigo hii'xmajcpajc miøødän tu'wipä, møød nebiä tägøøghii'xpajc miøødän, møød nebiä mägo'xpajc miøødän tu'wipä.

²¹ Mäniä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo jäya'ay jøøn hajxy quiudøø'xø'øy, cøxp hajxy yujcoñ. Cab hajxy jiiy quiuhjupy cubetapa'c. Ni jiiy hajxy quia'a päda'agy maabejtpa'c.

²² Jaanä jaduñduhmbä, tijaty jaduñ hijp yu'učh, tsipcøxp jaduñ quiøxy cáhxø'øga'añ. ²³ Pøñ jaduñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäböjca.

²⁴ Mäniä Jesús jiaac mänaañ:

—Huuc wiinjuø'øw hajxy nébiøch cham nyajmøødmädia'aga'añ; pøñ hädaa mädia'agy hoy wiinjuøøby, maas hoy jaduñ jiaac yajwiinjuø'øwa'añii.

²⁵ Pøñhøch nmädia'agy tøø xmiäböjca, je'ečh njaac yajnähixø'øwaamby. Pero pøñhøch nmädia'agy tøø xquia'a mäböjca, cábøch je'e tii nyajnähixø'øwaanä. Høxtä jiahdiägooyaaamby je'e mädyii tyijy tøø jia wiinjuø'øy.

²⁶ Mäniä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ñi'ibiän. ²⁷ Coo ñiippädø'øy, mäniä nøcxy miaanä coo tøø quioodsø'øy. Cujaboom, coo jiohö'øy, mäniä piädø'cumbä. Pero cab jaduñ ñajuø'øy nebiä tøømd miuxy. Hix, hamdsoo ja'a tøømd miuxy yeegy. ²⁸ Ja'a tøømd, jiiä miäjaa piaady naaxooty. Coo miuxy, mäniä yeegy. Coo yeegy, mäniä piøjy. Coo piøjy, mäniä tiøømbety. Coo tiøømbety, mäniä miäjay. ²⁹ Coo miäjay, mäniä hajxy chucy. Tøø jaduñ yhabaatnä coo hajxy yajpädø'øgät.

³⁰ Mäniä Jesús jiaac mänaañ:

—Nebiaduñ njaac yajmäbäatämät coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa jaduñ yajcähxø'øga'añ. ³¹⁻³² Coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mäwiin miäbaady nebiä mostazapajcän. Jaanč tehñ chay ja'abi' mostazapajc jaduñ. Ni mädyii hujs piäc jaduñ quia'a tsayyä nebiä habi' mostazapajc chayyän. Pero coo mni'ibät, jaanč tehñ piaquiä jaduñ yeegy cøxp. Mäjatyjaty yhaa'x yeegy. Høxtä hoyyä muuxyhajxy jim pie'eñ yhaa'xjooty.

³³⁻³⁴ Haagä hädaaduhmbä cuento-yajmäbaadyhaamä Jesús ja'a cu'ug hänäjy yajwiingapxø'øy, mäduhñtiä hajxy hänäjy hoy wyiinjuø'øwa'añ. Pero coo ja'a cu'ug hänäjy tøø wyiimbijnä, mäniä Jesús ja'a jiamioød hawiing ca'xy quiapxtøönä, ja'a hajxy hänäjy nämajmetspä.

³⁵ Coo chuujøøyy, mäniä Jesús ja'a jiamioød ñämaayy:

—Tsoc hajxy jáamäm barcojooty; jam hajxy jimhaamby mejyhawiimb.

³⁶ Jiibiä Jesúshajxy hánajty yháña'ay barcojooty mөөдä jiamioөdhajxy. Mänit hajxy tiu'uböjcy. Jiibiä jáya'ayhajxy näje'e piadu'uböjpä wiingbarcojooty. Pero ja'a majiäya'ay, jim hajxy miähmөөyy mejypia'a. ³⁷ Mänit mөc tiägөөyy pojpä. Mänitä meju tiägөөyy ja'tspä. Mänitä barco nähja'tspejtä. Mänitä nөө com tiägөөyy barcojooty. Hөxtä hujs ja'a barco jaduһ. Quinaambä barco hánajty. ³⁸ Pero ja'a Jesús, maab hánajty je'e jiiby barcohöjxhaam. Cuhnө'өxө'өy hánajty jiiby mia'ay. Jaanч tehм chähgөөbiä Jesús ja'a jiamioөdhajxy hánajty. Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänitä Jesús nñamaayyä:

—Wiindsön, nej, caj mdajy mmayyä coo hajxy nguhdägoyyáanämä.

³⁹ Coo ja'a Jesús mia'abiädө'cy, mänitä poj yhojy mөөдä meju coo yungö'owät. Mänitä poj jiaanч mooñ; mөөдä meju, yuungөөyy je'ebä.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a jiamioөd nñamaayy:

—Tii hajxy hijty coo mwli' chähgө'өy. Nej, cab hajxy mmäbөquiä cooч mөcmäjaa nmөөдä.

⁴¹ Jaanч tehм chähgөөby hajxy hánajty. Mänit hajxy hamee'ch nññamaayyä:

—Pөnäda'a yө'ө; hөxtä poj mөөдä meju, cudiuunäxäbä miädia'agy yө'ө.

5

¹ Mänitä Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb, maa ja'a naax hánajty xiөhatiän Gerasa. ² Coo hajxy miänajcy barcojooty, jimä jáya'ay hánajty tu'ug tiána'ay jäguemjuөөby. Mөjcu'u hánajty tөө yajtägө'өyii. ³ Jutjooty hánajty chána'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hánajty nñaxtägө'өyän. Jaanч tehм miөcä craa hánajty. Ni cadenahaamä jáya'ayhajxy hánajty hoy quia'a cө'өxots quia'a tecyiodsa'añ. ⁴ Mayhooс hajxy hánajty tөө jia cө'өxoch tөө jia tecyioch cadenahaam. Pero wyi'i yaghapodөөbiä cadena hánajty. Ni pөñ hánajty quia'a mäjäda'aga'añ. ⁵ Xөөmdsuhм hánajty jim ya'axy jiocy cabäsantäjooty mөөд tunjooty. Naxy hánajty tsaahaam hamdsoo nñchugyii. ⁶ Coo ja'a Jesús jaduһ yhiјxä jäguem, mänit päyө'өguiä nñnөcxä. Mänit hoy wyiinjjicäda'agyii. ⁷⁻⁸ Mänitä Jesús ja'a mөjcu'u nñamaayy:

—Jua'ads miich jiiby maa yө'ө craajän.

Mänitä mөjcu'u mөc yaaxy:

—Miiч Jesús, miiчhä Dios xyHuunghajp, ja'a jim tsajpootypä. Nej mni-jiäwө'өyii mөөд hөөчhөxpä. Tunä mayhajt, ca'aч xchaaчtiuñ. Dios, cөxp je'e.

⁹ Mänitä Jesús ja'a mөjcu'u miäyajtөөyy:

—Tii mxөhaty.

Mänitä mөjcu'u yhadsooyy:

—Legiөnghөch nxөhaty. Páadyhөch jaduһ nxөhaty coo hөjts jaduһ njaanч tehм nñamayyä.

¹⁰ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a mөjcu'uhajxy quia'a hөxquexөjät jäguem.

¹¹⁻¹³ Jim wiingön maa ja'a Jesúshajxy hánajtiän, jim mejypia'a, jimä hädsөmhajxy hánajty may yuumydiajy tunmөjc. Námejtsmil hajxy hánajty wiädity. Mänitä Jesús jadähooс miänuu'xtaacä coo ja'a mөjcu'uhajxy ween jim quiexyii maa ja'a mayhädsөmän, weenä hädsөmhajxy nөcxy yajtägө'өyii. Mänitä mөjcu'uhajxy jiaanч quejxä maa ja'a hädsөmän. Mänitä craa nähwaach, ja'a hánajty tөө miөjcu'uyajtägө'өyijäbä. Mänitä hädsөmhajxy cөjx

yajtägø'øyii. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy mejjiooty. Cøjx hajxy jiiby ñøøji'xø'øy.

¹⁴ Ja'a häna'c-hajxy hänajty jim hädsømgüeendähajpä, cøjx hajxy piäyø'øgy. Hoyy mädia'agy hajxy jim yajwa'xy cajptooty møød cajtpa'a neby hänajty tøø jiadyii tøø tiuñii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooy, mänit hajxy hoy yhiyxy. ¹⁵ Coo hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hänajtiän, mänitä craa hajxy yhiyxy, ja'a hijty pa'ammøødpä, coo hänajty tøø ñähwäatsänä ja'a møjcu'u. Jim je'e hänajty witmøød yhäñaañä. Coo hijty pia'ammøødä, nähwa'ads høxwa'ads hijty wiädity. Tøø hänajty wyiinnmahñmejtsnä. Jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduñ coo ja'a craa hajxy yhiyxy coo ja'a pia'am hänajty tøø ñähwäatsänä. Høxtä tsähgøøyy hajxy jaduñ. ¹⁶ Mänit hajxy cøjx yajmøødmädia'agyii neby hänajty tøø jiadyii tøø tiuñii. Ja'a jäya'ayhajxy jaduñ hñjxäbä coo ja'a hädsøm ja'a møjcu'u hajxy yajtägøøyyä, je'edshajxy jaduñ mädiaac. ¹⁷ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo jim choonät maa ja'a quiajpthajxiän.

¹⁸ Coo ja'a Jesús hänajty wyiimbidaannä barcojooty, mänit jaduñ ñämaayä coo ween piadu'ubøgyii. Ja'a craa jaduñ mänaañ, ja'a pia'am hänajty tøø yajnájxäxäbä. ¹⁹ Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Caj, ca'ač xpianøcxy. Nøcxä jim maa ja'a mdøjčän, maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ugän. Nøcxä mädia'agy yajwa'x coo miičhä Dios tøø xñäxuuch, coo miičhä Dios ja'a møjcu'u tøø xyajnähwa'ačh.

²⁰ Mänitä craa jiaanč nøcxy maa ja'a tiøjčän. Mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä maa naax hänajty xiøhatiän Decápolis. Jaduñ je'e miädia'agytiägø'øy majc-cajpt. Jaduñä miädia'agy hänajty yajwa'xy coo ja'a Jesús ja'a mähdiojç møjcu'umøødpä hänajty tøø yajnähwa'ačh. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy.

²¹ Mänitä Jesús hajxy wyiimbijnä barcojooty møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jim miejtscombä mejyhawiimb maa hajxy hänajty tøø chohñda'aguiän, mänit hajxy jim biarcomänajcy mejypia'a. Mänitä Jesús jäya'ay may ñämejtsä. ²² Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug wyiinjicädaacä. Jairo hänajty xiøhaty. Je'e hänajty jim tuumb wiindsøn maa ja'a tsajtøjčän. ²³ Mänitä Jesús miänuu'xtaacä:

—Wiindsøn, møjtä'agyhøch nhuung. To'oxiäna'c je'e. Majmetscjumøjt miøødä. Jámhøch nhuung cø'ønähgájpäc, ween jaduñ miøcpøcy —nømä Jairo miänaañ.

²⁴ Mänitä Jairo ja'a Jesús miødhajty. Jimä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hänajty may pianø'øch piaboön. ²⁵ Jimä tajiäya'ay hänajty tu'ug pa'ammøød majjäya'ayhagujc. Majmetscjumøjtä ñø'ty hänajty tøø xiee'xy jabom-jabom.

²⁶ Tøø ja'a mähdiojç hänajty jeycy jia yajtsooyø'øy maa ja'a doctorhajxiän. Pero cabädsä pia'am hänajty ñä'ägä yajnájxäxä. Tøø ja'a xiädø'øñ hänajty quiojxnä tii jaduñ ñä'ä jaac yajniñämäjuyø'owøøjáp. Coo hänajty jaduñ ñä'ägä yajtsooyø'øy tehngajnä, maas hanaxiä pia'am hänajty jaduñ jiaac tehñ miøjta'agy. ²⁷⁻²⁸ Coo ja'a mähdiojç jaduñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänajty wiädity mäba'amyajnaxpä, mänit jaduñ wyiinmaayy quioopcooty: “Coočh yø'ø wyit häyaa nnä'ä nähdoönät, naxäbøch nba'amäda'a häyaaä.” Mänitä Jesús jioGuyohdiägøøyyä. Mänitä wyit jiaanč nähdoönäxä. ²⁹ Mänitä tajiäya'ay ñø'ty jiaanč hadujcy. Mänit ñijiäwøøyyä coo ja'a pia'am hänajty tøø ñaxy. ³⁰ Mänitä Jesús ñijiäwøøyyä coo tu'jäya'ay hänajty tøø miøcpøcy ja'a miäjaahaam. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cøjx wyiinhee'ppety. Mänit miänaañ:

—Pøñhøch nwit tøø xñähdoönä.

³¹ Mänitá jiamioðdhajxy yhadsooyy:

—Tii jaduñ coo myajtøy pø tøø miich jäya'ay mwit xñähdoonä. Haa ca'a, majiäya'ay hajxy jaduñ xwyi'i pianø'tsamä —nømä Jesús ñämaayyá.

³² Pero jimä Jesús hänäjty yhöxta'ayñä pønä wyit hänäjty tøø ñähdoonäxä.

³³ Ja'a tajiäya'ayä, jaanč tehñ chähgøøby hänäjty je'e. Paady hänäjty chähgø'øy coo hänäjty ñajuø'øy neby hänäjty tøø miøcpøcy. Mänitá Jesús hoy wyiinjicäda'agyii tsäyüuyyap. Mänitá tajiäya'ay ñägapxy neby hänäjty tøø miøcpøcy. ³⁴ Mänitá Jesús miänaañ:

—Huung, paady miich mba'am tøø ñaxy coo tøø mmäbøcy cooñ mäjaa nmøødä coočhä jäya'ay tøy njaanč yajpa'amnaxy. Nøcxnä jootcuç.

³⁵ Jimä Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitá jäya'ayhajxy näje'e miehch. Jim hajxy hänäjty tøø choñda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitá Jairo ñämaayyá:

—Tøø ja'a mhuung yho'nä. Ca'a Jesús mhadsijpnä. Tii jaduñ jim ñä'a jaac tünäp. Tøø ja'a mhuung yho'nä.

³⁶ Coo ja'a Jesús jaduñ yhamädoonajxy, mänitá Jairo ñämaayyá:

—Ca'a mga'a mäbøcy. Ca'a mjootmayhaty —nømä Jesús miänaañ.

³⁷ Mänitá Jesús miänaañ coo pøn jim quia'a panøcxät maa ja'a Jairo tiøjcän. Jagooyyägä Pedrohajxy jim ñøcxät møødä Santiago møødä Juan, ja'a Santiago piuhya'ay. ³⁸ Coo hajxy jim miehch maa ja'a Jairo tiøjcän, jaanč tehñ jiøøby jaanč tehñ yaaxpä jäya'ayhajxy hänäjty jim. ³⁹ Mänitá Jesús hajxy tiøjtägøoyy. Mänitá Jesús miänaañ:

—Cajxä yø'ø to'oxiäna'c ñä'a hó'oguiäbä. Tii hajxy coo mwi'i jiø'øy coo mwi'i ya'axy. Nä'a maab yø'øduñ.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jaduñ miänaañ, mänit ñäxiicä. Mänitá Jesús ja'a jäya'ay cøjx yhöxquejxpädsømy tøghaguuy. Mänitá Jesús ja'a to'oxiäna'c hajxy ñänøcxy maa to'oxiäna'c hänäjty quio'na'ayän, møødä Jesús ja'a jiamioðdhajxy, møødä to'oxiäna'cä tiaj tieedyhajxy. ⁴¹ Mänitá Jesús ja'a to'oxiäna'c wyidsø'cy. Mänit ñämaayy:

—Quixyhuung, pädø'øg.

⁴² Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'a mänaañ, mänitiä to'oxiäna'c jiaanč pädø'cy. Mänit yo'oyø'cy. Jiaanč tehñ yagjuøoyy ja'a Jairohajxy jaduñ møødä Jesús ja'a jiamioðdhajxy. ⁴³ Mänitá Jairohajxy yhanehmä coo hajxy jaduñ quia'a mädiä'agät coogä yhuung hänäjty tøø jiuypjøcy. Mänit hajxy ñämáayyabä coo yhuung hajxy yajcáyät. Ja'a Jesús jaduñ mänaañ.

6

¹ Coo ja'a Jesús hajxy jim chóñgumbä møødä jiamioðdhajxy, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Nazaret. Jimä Jesús hänäjty ñä'ägädä tsoof. ² Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitá Jesús jim ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänit tiägøoyy yajnähixøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuøoyy. Mänit hajxy tiägøoyy niñämáayyabä:

—Maa yø'ø craa mädia'agy jaduñmä tøø ñä'a maañ yhabøcy coo jaduñ jiaanč tehñ jiaty jiaanč tehñ ñajuø'øy, coo jaduñ hoy-yagjuøøñäjat yajcähxø'øgy. Haa ca'a, højts nmägunaaxhätäm yø'øjä. ³ Je'e yø'ø, ja'a hijty tsejtpä puixpä. Ja'a María yhuung yø'ø. Hajchhätäp yø'ø, ja'a Santiago, møødä José, møødä Judas, møødä Simón. Yaa ja'a piuhdo'oxyhajxy chäna'ay maa højts ngajptän.

Coo ja'a Jesús hánajty jim̄ chooñ Nazaret, paady hánajty jim̄ quia'a mämøjø'øy quia'a mämayø'øyii.

⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ miädooy, mänit miänaañ:

—Homiaajä ja'a Dioswiingueypähajxy wyiingudsähgø'øyii. Jagooyä hajxy jim̄ quia'a wiingudsähgø'øyii maa yhamdsoo cajpthajxiän, maa yhamdsoo tøjc-hajxiän.

⁵ Coo ja'a Jesús hánajty jim̄ quia'a mämøjø'øy quia'a mämayø'øyii, paady hánajty jim̄ madiu'u hoy quia'a yajcähxø'øga'añ. Nämets nädägøøquiä pa'amjäya'ayhajxy jim̄ ñä'ä maañ yajpa'amnajxä cø'ønähgapyhaam. ⁶ Jiaanč tehñ yagjuøbiä Jesús hánajty jaduñ coo ja'a miädia'agy jim̄ quia'a jøjpøgø'øyyäxä.

Mänitä Jesús ja'a mädia'agy jim̄ tiägøøyy yajwa'xpä mäduñjatiä cajpthuung wiingonbä. ⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød wyiinguejxy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä, coo hajxy wiädítät cajpt-cajpt, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy hánajty møjcu'umøødpä. Nämetscjaty hajxy hánajty wiädita'añ. ⁸ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød jiaac nääaoy coo hajxy tii quia'a mänöcxät, ni tsajcaagy, ni morral, ni xädø'øñ. Jagooyä yomybiaxy hajxy quiäbät tu'uquiä. ⁹ Tu'tehñquiä cø'øg hajxy miänöcxät møød tu'xojxyä wit. ¹⁰ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Coo hajxy jim̄ mmédsät homiädyii cajptä, jimä tøjc hajxy tu'ug myu'wá'anät maa hajxy hánajty mmejtsta'aga'añän. Jimä hajxy jaduñ mhíädät. Cabä tøjc hajxy myajtagátsät. ¹¹ Majaty mijtsä cu'ugä mmädia'agy hánajty xquia'a jøjpøgø'øwaañä, mänitä mdecy hajxy mwiinxit mwiinwöbät, weenä naaxoc jaduñ jaduñ quiøxy ca'ay. Jaduñä hijxtahnd miähmø'öwät coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø quia'a jøjhadsowø'øy. Mänit hajxy jim̄ mdsöönät.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy tiu'ubøjnä mädia'agy-yajwa'xpä. Jaduñä cu'ug hajxy hánajty yajwiingapxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubøjnät, møød coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøñät. ¹³ Mayyä jäya'ayhajxy hánajty yajnähwa'achii, ja'a hajxy hánajty møjcu'umøødpä. Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hánajty yajmøcpøgyii coo hon hajxy hánajty yajnähjaaxyii.

¹⁴ Jimä Herodes hánajty guiobiernähaty maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Galilea. Mänitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñajatypä hánajty yajcähxø'øgy. Mänitä Herodes miänaañ cooc tyijy ja'a Juan mäyajnabejpä tøø jiuypjøjtägach. Ja'a Juan, je'e ja'a Herodes yhajodhajt cooc tyijy hánajty je'e Jesúsä; páadiägä hoy-yagjuøøñajatypä yajcähxø'øgy ja'a wyiinmahñdycøxpä, cooc tyijy hánajty tøø jiuypjøjtägach.

¹⁵ Wiingatiä jäya'ayhajxy hánajty miänaambä. Näje'e hajxy hánajty miäna'añ cooc tyijy Jesús hánajty je'e yhElíasä. Näje'e hajxy hánajty miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús hánajty wiädity nebiä jecyjiaäya'ayhajxy hánajty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xiän jegyhajty. ¹⁶ Pero ja'a Herodes, tehngajnä je'e hánajty miäna'añ cooc tyijy je'e Jwiangä, ja'a hánajty tøø yajyo'puxyijäbä. Je'eg tyijy jaduñ tøø jiuypjøjtägach.

¹⁷⁻¹⁸ Hix, haxøögä Herodes hánajty jiäya'ayhaty; ja'a yhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc hánajty miøødtsänáayyap. Felipe ja'a Herodes piuhya'ay hánajty xiøhaty. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hánajty xiøhajpä, ja'a Herodes hánajty miøødtsánaabiä. Mänitä Juan ja'a Herodes yhojy: “Cab jaduñ yhooyä coo ja'a

mhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc jaduñ mmøødtsánáayyät." Coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Juan yajmajtsä. Mänitä Juan chuumaä.

¹⁹ Cabä Herodias hänajty yhojwiø'øy coo ja'a Herodes jaduñ yhojjä, paadiä Herodias ja'a Juan hänajty jia wi'i jajyagho'oga'añii. ²⁰ Pero cabä Herodes hänajty jaduñ miäna'añ coo ja'a Juan yagho'ogóøjät. Hix, wyi- ingudsähgøøbiä Herodes ja'a Juan hänajty. Najuøøbiä Herodes hänajty coo ja'a Juan hänajty jiaanč tehñ yhojhäna'cä. Jaanč tehñ yhomiädoonä ja'a Herodes ja'a Juan miädia'agy hänajty miädoowä. Pero cabä Herodes hänajty ñajuø'øy neby jiatcø'øwät. ²¹ Cabä Herodias wiinmahñdy hänajty ñä'ägädä paady nebiä Juan jajyagho'ogóøjät. Mänit yhabaaty coo ja'a Herodes xiøø hänajty jiada'añii. Mänitä Herodes ja'a jiamiøødtøjc miøødcaayy miøødhuucy, møødä mioonsähajxy, møødä generalhajxy, møødä mäyøødøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsánaabiä Galilea. ²²⁻²³ Jim hajxy hänajty quaiy yhu'ugy, mänitä Herodias yhuung jii by tiøjtägøøyy. Mänitä quixy tiägøøyy hejtspä pujpä. Jaanč tehñ yajxón yhejch piujty. Jaanč tehñ xioondaac ja'a Herodeshajxy jaduñ møødä wioybä wyichpä. Mänitä Herodes ja'a quixy ñämaayy:

—Tehñ tiøy nnämä'awät, høøch yajmäyujwáanäc tii mdsogaamby, nmó'owäbøch miich je'e, hotyijä, høxtä nmó'owäbøch miich naax cupc maath yaa ngobiernähatiän.

Paadiä Herodes jaduñ miänaañ, jaanč tehñ xioondaacp hänajty jaduñ coo ja'a quixy hänajty yajxón yhech. ²⁴ Mänitä quixy piädsøømy. Mänitä tiaj hoy miäyajtøy tiig jaduñ yujwá'anäp. Mänitä Herodias wiinmahñdy piaaty nebiä Juan mäyajnäbejpä jajyagho'ogóøjät. Mänitä yhuung ñämaayy coo ja'a Juan ja'a quiopc yujwáanäxät. ²⁵ Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan quiopc móoyyác texyjooty.

²⁶ Coo ja'a Herodes jaduñ ñämaayy, mänit jiaanč tehñ jiootmadiägøøyy. Mänit jaduñ ñähadsooyy. Hix, tøø hänajty jaduñ miäna'añ cooc hänajty hoy ñä'a tiijä yega'añ. Hix, tøø ja'a wioybä wyichpä hänajty jaduñ yajmädoy. ²⁷ Mänitä Herodes ja'a mioonsä jii by quiejxy pujxtøgooty coo ja'a Juan nøcxy yo'puxyii. ²⁸ Mänit hoy jiaanč yo'puxyii. Mänitä quixy ja'a Juan quiopc hoy yajcø'ødägø'oyii texyjooty. Mänitä tiaj hoy mioodiägach.

²⁹ Coo ja'a Juan jiamiøødhajxy jaduñ miädoyhajty coo ja'a Juan hänajty tøø yagho'ogyii, mänitä Juan ñi'x hajxy hoy yajpäð'cä. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy.

³⁰ Mänitä Jesús ñämejtstägajtsä ja'a jiamiøød, ja'a hajxy nämajmetspä. Cøjxä Jesús yhawáanäxä, nebiaty hajxy hänajty tøø miäba'amyajnaxy, møød waambaty hajxy hänajty tøø yajnähixø'øy. ³¹ Jaanč tehñ miayyä Jesús jäya'ay hajxy hänajty ñämechi. Wiimbijp hadøjpa majiäya'ayhajxy hänajty. Coo ja'a jäya'ayhajxy may wyl'i miech, paadiä Jesús hajxy hänajty quia'a nabaadøøyyäxä mäduhnajtä hajxy quaiy yhu'ugät. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jam hajxy paquia pó'oxäm wiingtuum maa majiäya'ay hajxy xquia'a paadaañäm.

³² Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy barcojooty. Tsoñ hajxy jimän. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a majiäya'ayhajxy hänajty quia'a jadyhitiän.

³³ Coo ja'a Jesús hajxy jaduñ yhiixtu'ubøjcä, mänitä majiäya'ayhajxy wyl'i piadu'ubøjpa. Najuøøby hajxy hänajty jaduñ maa ja'a Jesús hajxy hänajty ñøcxa'añ. Päyø'øguiä hajxy jaduñ ñä'ägä nøcxy. Jawyiin hajxy jim ñä'ägä mejch maa ja'a Jesús hajxy hänajty ñøcxiän. Wiinduhmyguiajpt hajxy

hänajty chooñ. ³⁴ Coo ja'a Jesús jiiiby piädsøomy barcojooty, mänitå jäya'ay yaghixøøyy may. Mänit näxuu'tscapxy miøødhajty. Jaduhñ yhiixy nej coo meeg wyiindsøn ca'a hijpän, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty quia'a yajnähixø'oyii. Mänitå Jesús madiu'u tiägøøyy yajnähixøøbiå. ³⁵ Tøø hänajty chuujøøñå. Mänitå Jesús ja'a jiamiøød ñämejtså. Mänitå Jesús ñämaayyå:

—Jue'e jaduñ yaa, pactuum. Cabå cajpt yaa maa ja'a cu'ug quiaayyøøc hajxy häyaa jiiüyät. Tøø jaduñ hoyhoy jiaançh tehñ chuujø'oy. ³⁶ Näma'aw yø'ø cu'ug, ween hajxy nøcxy quiayhøxta'ay maa ja'a cajpt yaa wiingonbän —nømä Jesús ñämaayyå.

³⁷ Mänitå Jesús yhadsooyy:

—Tsøg hajxy nä'ägå yajcåayyäm højtshåjtäm.

Mänit hajxy yhadsoøgumbå:

—Haa tii hajxy jaduñ nhuuc nä'å yajcåayyåmbåp. Cajx nä'å caayyøøcpå nä'å huucøøcpå. Nej, jaduñ miich mmåna'añå coo højts tsajcaagy nøcxy njuy mejtsmägo'x denario —nømä Jesús jiamiøød ñämåayyågumbå.

³⁸ Mänitå Jesús miänångumbå:

—Huuc mäyajtøw yø'ø cu'ug pøn caayyøøc møød. Pønjaty jaduñ møød, ween hajxy yajmucy.

Coo hajxy hänajty tøø yajmujnä, mänitå Jesús ñämaayyå:

—Jagooyyå højts tsajcaagy mägooxyå tøø nbaady møødå hacx metsyå.

³⁹⁻⁴⁰ Mänitå Jesús miänaañ coo ja'a cu'ughajxy yhøxtå'agät necchooty tu'hagøøbiåjaty, nämågo'xhaam møød näjuxychågui'xmajc-haam. Mänit hajxy jaduñ jiaançh yhøxtaacy. ⁴¹ Mänitå Jesús ja'a tsajcaagy mägooxpä quioondsooyy møødå hacx metspå. Coo chajhee'py, mänitå Dioscuju'uyåp yejcy ja'a tsajcaagy quiooxpä møødå hacx quiooxpä. Mänitå tsajcaagy tiägøøyy haguiddøøbiå. Mänitå jiamiøød tiägøøyy moobiå ja'a tsajcaagy møødå hacx, ween hajxy jaduñ yajwa'xy maa ja'a cu'ugån. Tehngajnå Jesús ja'a tsajcaagy hänajty yajwa'añguiojy møødå hacx. Jiaac tehñ yajmayøøby hänajty jaduñ. ⁴² Cu'uxiå jäya'ayhajxy jaduñ jiaançh tehñ quiaayy. ⁴³⁻⁴⁴ Hoyyå jäya'ayhajxy hänajty jaduñ jia mayyå, majmetscachå tsajcaagy quinajxy møødå hacx. Ja'a Jesús jaduñ yajwa'añguioj. Nämågooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy jaduñ quiaayy yhuucy.

⁴⁵ Mänitiå Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy coo hajxy tiägø'øwät jiiiby barcojooty, wéenac hajxy jim ñøcxø'øgät mejyhawiimb maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiån Betsaida. Coogå Jesús ja'a majiåya'ay jaduñ ñåhguéecnåt, mänitåc hajxy jim ñibiaadøøjåt. ⁴⁶ Coo ja'a Jesús ja'a majiåya'ay ñåhgueecy, mänit jim ñøcxy tungøxp Diospa'yaaxpä. ⁴⁷⁻⁴⁸ Coo quioodsøøyy, jimå Jesús hänajty tøø miåhmø'oy mejypia'a nidiuhñ. Ja'a barco, jagooyyå hänajty mejyquiuyc tøø ñå'å mahñ miech. Jiaançh tehñ miøcå barco hänajty jiojcujoø'oyii. Tøø ja'a Jesús jiamiøødhajxy hänajty jiaançh tehñ yhanuu'xøøñå coo ja'a barco hajxy hänajty jia wi'i quiaaby. Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixy coo hajxy hänajty tøø yhanuu'xøøñå, mänit yo'oyhaam tiu'ubøjcy nøøwiing. Mobådajpä hänajty jioø'øwaañnä, tøø ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänajty ñajtspaadøøñå. Wyiinnaxåañnäbå Jesús ja'a jiamiøød hänajty jaduñ. ⁴⁹ Coo ja'a Jesús yhiixå coo hänajty yo'oy nøøwiing, mänitå jiamiøødhajxy miänaañ cooc tyijy hänajty je'e yhäañåm. Mänit hajxy møc chaaçhyaaxy. ⁵⁰ Nägøxiå hajxy hänajty chåhgø'oy coo ja'a Jesús hajxy jaduñ yhiixy coo hänajty yo'oy nøøwiing. Cab hajxy choj høxcajpy. Mänitå Jesús miänaañ:

—Møcå mjoot hajxy päda'ag; høøçh hädaa; ca'açh hajxy xchåhgø'oy.

⁵¹ Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty, mänitã poj miooñ. Jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jiamioødhajxy jaduhñ coo poj miooñ. ⁵² Hoy hajxy hãnajty tøø jia hixy coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy yajwa'añguiojy møødã hacx, cab hajxy hãnajty ñajuø'øyy coo ja'a Jesús møcmãjaa miøødã ja'a Dioscøxpã. Jaanč tehñ quiuhxex hajxy hãnajty.

⁵³ Coo ja'a Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hãnajty xiøhatiã Genesaret, mänitã barco hajxy jim quiuxojch mejypia'a. ⁵⁴ Tuunã hajxy jaduhñ ñã'ã barcopãdsøømy, mänitiã Jesús yhøxcajpã ja'a cu'ug. ⁵⁵⁻⁵⁶ Paquiã mädia'agy jim wia'xy coo ja'a Jesús hãnajty jim tøø miech. Mänit tiägøøyy wãdijpã cajpt-cajpt. Mänitã pa'amjäya'ayhajxy tiägøøyy cøømiejtsãbã tsaajiooty maa ja'a Jesús hãnajty wiãditiã. Jimã pa'amjäya'ayhajxy hãnajty tøø ñajtscøyø'øyii møjtu'uba'a maa ja'a Jesús hãnajty ñaxø'øwa'añã. Mänitã Jesús hajxy miãnuu'xtaacy coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy yajpa'amnaxøøjãt. Pønãtiã Jesús wyitpa'a hãnajty nã'ã nãhdøønãxãp, tehñ ñajxpã pia'amhajxy hãnajty mänitiã.

7

¹ Mänitã fariseos ja'a Jesús hajxy ñãmejch, møødã hãna'c ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnãhixøøbiã. Jim hajxy hãnajty chooñ Jerusalén. ² Mänitã fariseoshajxy yhiixy coo ja'a Jesús jiamioød ja'a cuhdujt hajxy hãnajty nãje'e quia'a yajtuñ, coo hajxy quia'a cø'øbujy coo hajxy hãnajty tiägø'øwa'añ caabiã huucpã. Ja'a fariseoshajxy, jaanč tehñ yhooyã judiocuhdujt hajxy hãnajty quiudiuñ. ³ Hix, jaduhñã judiøshajxy hãnajty nãgøxiã quiuhdujthatyñã nebiã yhapã tieedyhajxy hãnajty jegyhajty tøø yajnãhixø'øyii. Naaghooc hajxy hãnajty quiaya'añ, tsipcøxpã quiø'ø hajxy hãnajty hoyhoy ñã'ãgã pujy wa'ads. ⁴ Møød coo hajxy hãnajty tøø yhoy halaplaaztøjpa'c, cab hajxy hãnajty quiaya'añ jaguiø'øbujy. Madiu'u cuhdujt hajxy hãnajty miøødã coo hajxy cøxiã wiinã ñãhbujy ñãhje'ečh, møødã cayøhñdy hu'ugøhñdy, møødã tu'ts, møødã pu-jxtu'ts. ⁵ Mänitã fariseos ja'a Jesús hajxy miãyajtøøyy:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy jaguiø'øbujy coo quiay. Cabã jecyquiuhdujt hajxy yajtuñ neby jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quiuhdujthatiã.

⁶ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Jue'e mijts, mjaanč tehñ miãhane'emaamb mijts, pero cab hajxy mnã'ã cudiuñ waambaty hajxy hamdsoo mja hane'emy. Mijtscøxpã ja'a Isaías jecy quiujahy, mänitã Dios miãnaañ:

Hãdaa jäya'ayhajxy, ja mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyijy hajxy xwyiin-gudsãhgø'øy,

pero cábøch hajxy hamuumdu'joot xñã'ã tsoy.

⁷ Xiøøbøch hajxy xjia wi'i pia'häyoy.

Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cóogøch tyijy nmãdia'agy hajxy xjia yajnãhixøøyyã, pero yhamdsoo mädia'agy hajxy ñã'ã wi'i miãdiaacyy,

nømä Isaías jecy quiujahy. ⁸ Mijts, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajts-hixøøñã. Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myaghjñãp —nømä Jesús ja'a fariseos ñãmaayy.

⁹⁻¹⁰ Mänitã Jesús ñãmäaguimbã:

—Paadiã Diosmädia'agy hajxy tøø mnajts-hixø'øy, jaduhñã mhamdsoo cuhdujt hajxy hoy myaghida'añ. Jaduhñã Moisés jecy miãnaañ coo ja'a mdaj coo ja'a mdeedy hajxy mwiingudsãhgø'øwãt. Pero pønãgã tiaj ja'a tieedy haxøøg nãnøømb, yajcuyagho'ogø'øwããñãbãc jaduhñ. ¹¹⁻¹² Pero wiing mijts

mja mäna'añ cooc tyjy jaduñ yhawinmatsä cooc pønä tiajjä tieedy haxoog ñämä'awät: "Cáböch mijts nbuhbedaanä. Hix, tóöchä Dios nnäma'ay cooch je'e cöxiä nmo'owa'añ ja'ačh mijts hijty nmo'owaambiä." ¹³ Coo hajxy jaduñ mmäna'añ, myajcähxø'py hajxy jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a yajtuunnä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajñähixøøñä. Madiu'u hajxy jaduñ myajcähxø'ogy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mna-jtshixøøñä, møød coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtuunnä —nømä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug yajwiingapxøøguiumbä:

—Høøch nmädia'agy hajxy hamädoowhjtäc. ¹⁵ Tijaty hajxy mgaaby mhucy, cab hajxy xyajcädieey. Pero ja'a haxoogwiinmahñdy, je'eds hajxy mäböcy xyajcädieeyäp. ¹⁶ Pøn jaduñ wiinjuøøby, wéenhöch nmädia'agy xmiäböjcä.

¹⁷ Coo ja'a Jesús ja'a quiapxy miädia'agy jaduñ yajmaayy, mänitä cu'ughajxy quiøxy wiimbijnä. Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøñä møødä jiamiøødtøjc, ja'a hajxy hänäjty ja'a nämajmetspä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä neby hänäjty jaduñ miädia'agytiägø'oy ja'a hänäjty jaduñ jim tøø miädiä'aguiäbä majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jiamiøødhajxy jaduñ yajtøøw yajtøø'x. ¹⁸ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Nej, ni mijtshajxy jaduñ tøø mga'a wiinjuø'oyä waambátyhöch tøø nja mädia'aguiä. Jaduhnds je'e, tijaty hajxy mgaaby mhucy, cab hajxy xyajcädieey. ¹⁹ Hix, ja'a jøø'xy ja'a pøcy, jiiby jaduñ yhäda'agø'oy maa ja'a mjøø'xytiøjc-hajxiän. Jadähooc nøcxy piädsømy. Cab jaduñ jiiby tiehm tiägø'oy maa ja'a mjuøhñdyhajiän —nømä Jesús miänaañ.

Jaduñ hädaaduhñ miädia'agytiägø'oy coo ni mädyi jøø'xy pøcy quia'a hamajtscä. ²⁰ Mänitä Jesús miänäänqumbä:

—Pero ja'a haxoogwiinmahñdy, je'eds hajxy mäböjnäbä xyajcädieeyäp. ²¹⁻²² Coo ja'a jäya'ay haxoogwiinmahñdy hajxy jiaanč tehñ miøødä, paady hajxy haxoogjaty jiaanč tehñ jiatcø'oy; paady hajxy miämeech, paady hajxy ñiyagho'ogyii, paadiä jäya'adio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ay, paadiä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy, paady hajxy miäwiinhøøñ, paady hajxy ñiñähoyii, paady hajxy jiaanč tehñ yajcumaya'añ, paady hajxy quia'a nä'ägädä wiinmahñmech. Coo hajxy naxy miu'ugyii, paadiä hadsojwiinmahñdy hajxy miøødä. ²³ Jaduhnds je'e, jaanč tehñ miadiu'u ja'a haxoogwiinmahñdy jii. Je'eds hajxy jaduñ mäböcy xyajcädiehy.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøñä.

²⁴ Coo ja'a Jesús jim chohñ, mänit jim ñøcxy maa ja'a naax jaduñ xiøhatiän Tiro møød Sidón. Mänitä tøjc tu'ug piaaty maa hänäjty mietjsta'aga'añän. Hamee'ch jim jia hidaañ. Pero miädoow ja'a cu'ughajxy jaduñ coo ja'a Jesús hänäjty jim tøø miech. ²⁵⁻²⁶ Jimä tajiäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay. Hagriego hänäjty miädia'agy. Ca'a hänäjty je'e juidiosä. Jimä yhuong hänäjty tu'ug, to'oxiäna'c. Tøø ja'a to'oxiäna'c hänäjty pia'ambety. Møjcu'u hänäjty tøø yajtägø'oyii. Coo ja'a quixiä tiaj jaduñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty jim tøø miech, mänitä Jesús hoy wyiinjiçäda'agyii. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a to'oxiäna'c nøcxy yajpa'amnäxäxä. ²⁷ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab jaduñ yhähixø'oy coöchä huc-huong tsajcaagy nmø'owät, ja'a pigäna'c-hajxy hijty quiayaambiä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, ja'a judíoshajxy jaduhñ yajmábaatä nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy jaduhñ yajmábaatä nebiä hucän. ²⁸ Mänitá tadjäya'ay yhadsooy:

—Wiindsón, tøyhajt jaduhñ. Pero jiiä huc-huunghajxy pia'piy pia'coñ meexäpa'c tijaty ja'a pigäna'c-hajxy yajwiinga'awøøby.

²⁹ Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo jaduhñ tøø mmäna'añ, cähxø'p jaduhñ cooçh nmädia'agy xmiäböjçä. Tøø ja'a mhuungä møjcu'u ñähwáatsänä. Nøcxnä jootcuyc maa ja'a mdøjçän.

³⁰ Mänitá tadjäya'ay wyiimbijty. Coo jim miejch maa ja'a tiøjçän, tøø ja'a yhuungä møjcu'u hänäjty jiaançh nähwáatsänä. Jimä yhuung hänäjty quio'na'ay maabejtçøxp hoy weenän.

³¹ Mänitá Jesús jim wyiimbijtägajch maa ja'a naax xiøhatiän Tiro. Mänit jim ñaxøøyy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Sidón. Mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Decápolis. Mänit jim miedsøøyy maa ja'a mejy hänäjty xiøhatiän Galilea. ³² Mänitá mähdiøjç tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesús ja'a wyiinduümän. Cabä mähdiøjçä mädia'agy hänäjty hoy yhabädsømy, møød hänäjty quiuhnatä. Mänitá Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a quio'ø ya-jnähgäbät maa ja'a mähdiøjç cuhnatpän. Ja'a mähdiøjçä jiamioødhajxy jaduhñ mänaañ. ³³ Mänitá Jesús ja'a mähdiøjç jäguemjuøøby miødhajty niduiuhñ. Mänitá Jesús ja'a mähdiøjçä tiaatsc piadsihwä. Mänitá Jesús ja'a quio'øwahçc chuyñähbo'ty. Mänitá mähdiøjç tiaatsc chuyjhabo'odøøyyäxä. ³⁴ Mänitá Jesús çhajhee'py. Mänit miänaañ: “Efata.” Jaduhñ hädaa miädia'agytiägø'øy: “Hawa'ads.”

³⁵ Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä mähdiøjç quiapxø'cy miädoowø'cy. Jaançh tehñ yhoy jaduhñ miädiaacnä. ³⁶ Mänitá Jesús miänaañ coo hajxy quia'a mädiä'agät coo ja'a mähdiøjç jaduhñ tøø yhoø'øy. Pero cab hajxy jaduhñ jioodhajty. Mänitiä hajxy jaduhñ hoy yhamädiaagø'øy. Hoyyá Jesús mayhooc jia hanehmy coo hajxy quia'a hamädiaagø'øwät, maas hanaxiä ja'a mähdiøjç hajxy yhamädiaagøøyy. Cabä Jesús miädia'agy jaduhñ ñä'ä yajtuunäxä. ³⁷ Jiaançh tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hänäjty jaduhñ. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä: “Jaançh tehñ miøjmayhajt jaduhñ tiuumby coo ja'a cuhnatpä yajmädoowø'øgy, møød coo ja'a huumbä yajcapxø'øgy.”

8

¹ Cujaboom cumaaçc, mänitá jäya'ayhajxy nämay yhamugøøguiumbä maa ja'a Jesús hänäjtiän. Ja yähø'cäp hajxy hänäjty, cabä caayyøøc hajxy hänäjty ñä'ägädä møødä. Mänitá Jesús ja'a jiamioødtøjç yaaxmujcy, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä. Mänitá Jesús miänaañ:

² —Nnäxúu'chpøch hädaa jäya'ayhajxy. Tägøøgxøøjçhajxy tøø xpi-awädijnä. Tøø ja'a quiaay tøø ja'a yhu'ugyhajxy quiojxnä. Tii hajxy jaduhñ ñä'ä jaac cáyap. ³ Cooçh hajxy jaguiay nguejxwiimbidät, wehndä hajxy jim tiu'uyuugädäwät. Hix, näje'e hajxy jäguem tøø chohnda'agy.

⁴ Mänitá Jesús yhadsoowä ja'a jiamioødtøjç:

—Tii hädaa jäya'ay hajxy häyaa nnä'ä yajcäyyämb. Cabä cajpt yaa. Maa tsajcaagy hajxy häyaa nnä'ä päatämät —nømä Jesús jiamioødhajxy miänaañ.

⁵ Mänitá Jesús ja'a jiamioødtøjç miäyajtøøyy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

—Juxtujc —nømj hajxy yhadsooy.

⁶ Mänitá Jesús miánaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy yhöxtá'agät naaxwiin. Mänitá Jesús ja'a tsajcaagy quioononsooy. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitá tsajcaagy tiägöoy haguidöbiä. Mänitá jiamiödtöjc miooy. Mänitá majiäya'ayhajxy miooyä. Coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty yhaguidö'oy, yajwa'añguiojpy hänäjty tehngajnä. ⁷ Jimä hacxhuung hajxy hänäjty miöddäbä mejtstägöög. Mänitá Jesús quiunuu'xy. Mänit miánaañ coo ja'a majiäya'ayhajxy mio'owöjät. Jaduhñ je'e may yajwa'añguiojpä. ⁸ Mänitá jäya'ayhajxy tiägöoy caabiä. Höxtä cuuxä hajxy hoyhoy. Höxtä jiaac piwö'c hajxy juxtujcach, ja'a hänäjty töø quiunáxiäbä. ⁹ Nämädaaxmil jäya'ayhajxy jaduhñ quiaaay yhuucy. Mänitá Jesús miánaañ coo hajxy wyiimbijnät. ¹⁰ Mänitá Jesús hajxy jadähooc biarcopéjcumbä möödä jiamiödtöjc. Mänit hajxy jim ñöcxý maa ja'a cajpt hänäjty xiöhatiän Dalmanuta.

¹¹ Mänitá Jesús ja'a fariseos näje'e ñämejtsä. Mänitá fariseos ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hajxy miödyajtsiböoy. Mänitá Jesús jia nämaayyä:

—Huuc yajcähxö'ögä hijxtahñd hoy-yagjuöñäbä ja'a tsajpootypä. Jaduhñ höjtsä töyhajt nmöødhädät coo miichä Diosmäjaa mjaançh möödä —nömä fariseoshajxy miánaañ.

¹² Mänitá Jesús jiootmaxieje. Jootmadiägöoy jaduhñ. Mänit miánaañ:

—Tii ja'a Diosmäjaa hajxy coo mwil'i yhixa'añ. Töyhajt mijts nnämä'awät coo hajxy mga'a hixa'añ —nömä fariseoshajxy ñämaayyä.

¹³ Mänitá Jesús hajxy wyiimbijnä möödä jiamiödtöjc. Mänit hajxy tiägöoy barcojooty. Mänit hajxy tiu'uböjcy. Mejihawiimb hajxy hänäjty ñöcxä'añ.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitá Jesús ja'a jiamiödtöjc ñämaayy:

—Mnigwieendähadöjöp hajxy. Ca'a ja'a Herodes chajcaagychooy hajxy mmäwädijtä, ni ja'a fariseos jie'ehajxy.

Mänitá Jesús jiamiödhajxy yhihxy coo ja'a tsajcaagy hajxy hänäjty töø quia'a jaac juy. Jagooyyä tsajcaagy hajxy hänäjty tu'uquiä möödä barcojooty. ¹⁶ Mänit hajxy tiägöoy niñämäayyäbä:

—Paady hajxy jaduhñ xñämäayyäm, coo tsajcaagy hajxy töø njahdiägöoyäm.

¹⁷ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhamädoonajxy waamñbatiä jiamiödhajxy hänäjty ñiñäma'ayii, mänit hajxy ñämaayyä:

—Nej, jaduhñ hajxy mwiinjuö'oyä coochä tsajcaagy töø nmädia'aguiä, ja'a hajxy töø mjahdiägöoyäbä. Cab hajxy töø mnä'ägädä wiinjuö'oy tijátyhöch töø nmädia'agy. Mjaançh tehñ quiuhxex mijts jaduhñ. ¹⁸ Xiidsä mwiin hajxy mja möödä, cab hajxy tii mhijxmähmö'oy. Xiidsä mmädohnd hajxy mja möödä, cab hajxy tii mmädoomähmö'oy. ¹⁹ Mänájöçhä nämägooxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a mägooxtsajcaagy, naac cachä caadiuc hajxy mbiwö'cy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Majmetsc.

²⁰ Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Jaanä mänájöçhä nämädaaxmilpä jäya'ay nyajcayyän ja'a juxtujtsajcaagy, naag cach hajxy mbiwö'pä.

Mänit hajxy yhadsoogumbä:

—Juxtujc.

²¹ Mänit hajxy ñämäayyägumbä:

—Caj mijts töø mnä'ägä wiinjuö'oy tijátyhöch töø nmädia'agy —nömä Jesús miánaañ.

22 Mänitä Jesúshajxy jim mietstägajch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Betsaida. Mänitä wiinds tu'ug wyitsmeitsä maa ja'a Jesúsän. Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo ja'a wiinds ween nähdoñii, ween jaduñ yhiyxø'ogy. 23 Mänitä Jesús ja'a wiinds wiyitstsooy. Mänitä wiinds cajtpa'a quipxy miødhajtä. Mänitä wiinds wyiingutsujøøyyä. Mänit wyiingumo'xøøyyä. Mänit miäyajtøøwä pø tøø hánajty yhiyxø'ogy. 24 Mänit tiägøøyy hijxø'pä weenjaty. Mänit miänaañ:

—Tøøch weenjaty nhijxø'ogy. Cábøchä jäya'ay hoy nhøxcaba'añ. Nna-juøbiøch jaduñ coo jäya'ayä, pero jadúhñhøch nhixy nebiä quepychaajän.

25 Mänitä Jesús ja'a wiinds jadähooc wyiingumo'xøøguiumbä. Mänitä wiinds hoy tiägøøñä hijxpä. Hotyijä hánajty jäguemjaty yhiyxnä. 26 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tu'uda'aquiiä mnøcxät maa ja'a mdøjcän. Ca'a cajptooty mguyo'oy mgubøgø'oy —nømä craa ñämaayyä, ja'a hánajty tøø yhiyxø'øguiübä.

27 Mänitä Jesúshajxy jim tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc. Jim hajxy hánajty ñøcxa'añ maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Cesarea de Filipo. Cajpt-cajpt hajxy hánajty wiädita'añ. Tu'haamnøcxpä, jimä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøøyy:

—Høøch, pøñhøchä cu'ugäda'a xtyijp.

28 Mänitä Jesús yhadsoowä:

—Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy miich mJuan mäyajnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miich mhElíasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyijy miich mDiosquexiä, cooc tyijy miichä Diosmädia'agy jecy myajwa'xy.

29 Mänitä Jesús yajtøøgumbä:

—Mijtsäts, pøñhøch mijtshajxy jaduñ xtyijp.

Mänitä Pedro yhadsooy:

—Jue'e miich, Cristo. Dios miich tøø xwyiinguexy.

30 Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy coo ja'a Jesús hajxy quia'a mädiä'agät pøñ hánajty je'e.

31 Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch, Diosquéxyhøch høøch. Madiu'ujøchä tsaachpä nøcxy nhab-aada'añ. Xmiähanhadäambøchä jäya'ayhajxy, ja'a hajxy jiiby wiindsønñajpä maa ja'a tsajtøjcän, møødä teedywiindsønñajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby Diosmädia'agy-yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänithøch hajxy jaduñ xjia yajyagho'oga'añii. Pero cooth hajxy hánajty tøø xyajyagho'ogyii, cudägøøgxøøyyä, mänithøch njuypiojtägatsa'añ.

32 Howyiinjuøøñä ja'a Jesús jaduñ miädiaacy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hawiingtuum wioonøcxy. Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, ca'ads jaduñ mwi'i miäna'añ. Caj miich nej mjada'añ mhabeta'añ —nømä Jesús ñämaayyä.

33 Mänitä Jesús wia'wiimbijty. Mänitä jiamiøødtøjc wyiinhee'ppejty. Mänitä Pedro yhojjä:

—Møjcu'u, jua'ads yaa maaçh nwiinduumän. Jaduñ miich mwiinmahñdyhaty nebiä jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhajnän. Caj miich jaduñ mwiinmahñdyhaty nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän —nømä Jesús miänaañ.

34 Mänitä Jesús ja'a cu'ug miøjyaaxy møødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús miänaañ:

—Pøñ jioot tsojp cooth xjamiøødhädät, weenä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'øy, weenä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy chaachpøjpat nébiøch ndsaaçhpøga'añän. Wéenhøchä nmädia'agy hajxy tehngajnä

xmiäbøjcä. ³⁵ Pønä jioot ja pädaacp coo hajxy hoy jiugyhádät, cab hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pønä jioot pädaacp coo hajxy yhö'ogät ja'a høøhcøxpä møødä Diosmädia'agyquiøxpä, je'edshajxy homiänaajä jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁶ Coo hajxy hodiuum mga'a mähmø'owät coo hajxy hänäjty tøø mho'ogy, cab hajxy jaduñ mniyaghoyø'owøøjät, hoy hajxy hänäjty yaa tøø mja mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin. ³⁷ Ni ti yaa quia'a nä'ägädä tsoobaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä mjugyhajthajxy choobaada'añän, coo hajxy homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän. ³⁸ Pønähøch xmiädsähdiuumb møødhøchä nmädia'agyquiøxpä maa hädaa jäya'ay wyiinduuhajxiän, hädaa pojmoødpä cädieemiødpähajxy, hädaahajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpä, cooh yaa ngädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitøch hajxy jadähooc nmädsähdiuundägatsa'añ, pønjätyhøch hänäjty yaa tøø xmiädsähdiuñ. Diosquëxyhøch høøch. Diosmøcmäjaamøødhøch hänäjty yaa ngäda'aga'añ, näguipxy møødä Diosmoonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

9

¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts tøyhajt ndermñ nāmá'awät, mijts xii tanaabiä, näje'e hajxy hänäjty mga'a ho'ogyñä coo hänäjty quiähxø'øga'añ coo ja'a Dios hänäjty yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam.

² Cudädujxøø, mänitä Jesús ja'a Pedro wioonøcxy maa ja'a tun jaanč tehñ quiøxpän, näguipxy møødä Santiago møødä Juan. Nämädaaxyä hajxy hänäjty jim. Mänitä Jesús wyiin jiojp wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduuhajxiän. ³ Høxtä haamb høxtä tsämaambä Jesús hänäjty møødä wyit møødä tiucy. Jaanč tehñ pioobä wyit hänäjty nägø'ø nädecypiä. ⁴ Mänitä Elíashajxy jim ñäguehxtøø'xy møødä Moisés. Jimä Jesús hajxy hänäjty wyl'i miøødmädia'agy. Nägoojä Pedrohajxy hänäjty ñä'a hijxcäda'agy ñä'a hee'pcäda'agy. ⁵⁻⁶ Jaanč tehñ chähgøøbiä Pedrohajxy hänäjty. Cab hajxy hänäjty ñajuø'oy waamb hajxy jaduñ ñä'a mäná'anät. Mänitä Pedro nä'a nägoobä miänaañ:

—Wiindsøn, hoyøoyy jaduñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Nhuuc hädiuñ højts tøjquemyhuung tägøøg maa mijtshajxy häyaa cødu'ug myaghäña'awø'owät, møød miich, møødä Moisés, møødä Elías —nømä Jesús ñämaayyä.

⁷ Tuunä ja'a Pedro jaduñ ñä'a mänaañ, mänit hajxy ñäma'anähbejty. Mänitä Dios jii by quiapxy näma'ajooty: “Høøch nHuung hädaa. Njaanč tehñ chøjpiøch hädaa. Mäbøjcä miädia'agy hajxy.” ⁸ Coo ja'a näma'a chajpejty, tøø ja'a Moiséshajxy hänäjty yhadägoyyø'oy møødä Elías. Coo ja'a Pedrohajxy jia hijxwädijty, cabä Moisés hajxy yhiixnä ni ja'a Elías; jagooyyä ja'a Jesús hajxy jiaag hijxy nidiuhñ.

⁹ Jimä Jesús hajxy hänäjty wyiinmänacy tunñähgøxp møødä jiamioød nädägøøgpä, mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy pøn mnä'ägädä hawaanä tijaty hajxy yaa tøø mhixy tøø mmädoy høxtä cøonøch hänäjty tøø njujypiøjtägach cooh hänäjty tøø nho'ogy. Diosquëxyhøch høøch —nømä Pedrohajxy ñämaayyä.

¹⁰ Coo ja'a Pedrohajxy jaduñ ñämaayyä, paadiä mädia'agy hajxy jaduñ miäbøjcy. Jioodhajt hajxy jaduñ nebiaty hajxy hänäjty tøø yhixy tøø miädoy. Hamiñ haxøpy hajxy hänäjty jia ñimiäyajtøyii waambä Jesús hänäjty jaduñ jia

mäna'ana'añ coo jaduñ miänaañ cooc hänäjty jiuypjotägatsa'añ. ¹¹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Ja'a häna'c hajxy jii by yajnähi xøøbiä maa ja'a tsajtøjcän, jaduñ hajxy miäna'añ coogä Elías tsipcøxp jawyiin quiädá'agät. Mänitägä Cristo høxhaam jiaac tehñ quiäda'aga'añ. Tii hajxy jaduñ coo miäna'añ. Nej, tøyhajt jaduñä.

¹²⁻¹³ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñä Diosmädia'agy jiaančh mäna'añ coogä Elías jawyiin quiäda'aga'añ. Tøyhajt jaduñ. Mänitägä cøxiä wiinä yagjema'añ yajtägatsa'añ. Tøø ja'a Elías jia cäda'agy. Pero tøø jaduñ jiaančh tehñ chaačhtiuñii nebiatiä jäya'ay jioothajxy chocy. Tøjiajt jaduñ nebiä Diosquexyhajxy jecy quiujahyyän. Nej, mnajuøøby hajxy jaduñä waambátýhøčhä Diosmädia'agy xmiädiaacpä, høøčh ja'a Diosquexypä, coočhä jäya'ayhajxy xchaačhtiuñaambä, møød coočh hajxy xquia'a jaac hixaanmä.

¹⁴ Coo ja'a Jesúshajxy jii by quiädaacy maa ja'a jiamiøødhajxy hänäjty tøø miähmø'øyan, ja'a hajxy hänäjty jii by nädaaxtupä, mänitä Jesús yhi jxy coo ja'a jiamiøødhajxy hänäjty piquiä tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay. Jimä häna'c hajxy hänäjty miøødnyhojyii, ja'a häna'c-hajxy jim yajnähi xøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. ¹⁵ Nägoo ja'a cu'ugä Jesús hajxy jiojcuhi xøøyy, mänit hajxy jiaančh tehñ xioondaacy. Mänitä Jesús jiojcu b ä y ø ø g ø ø y y ä . Mänit yajpoo'xä. ¹⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy mwi'i yajni guihu jøøyyäp.

¹⁷ Mänit tu'jäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaačhä nhuung tøø nja møødmeh. Møjcu'u jaduñ miøød. Ja'a mõjcu'u wi'i yaguhmb. ¹⁸ Naxy jaduñ yajcädayyii. Mänit tiägø'oy hahoo'pä. Mänitä tiøøts tiägø'oy yajcädajpä. Mänit møc-häwøønä jiaty. Tøøčhä mjamiøødtøjc nja mänuu'xta'agy coočh nhuung hajxy cu xya-jpa'amnä hwaatsä. Pero cab hajxy tøø miäjäda'agy —nømä Jesús nãmaayyä.

¹⁹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc nãmaayy:

—Ja'a! Cábøch mijtsä nmädia'agy xñä'ä mæbøjcä coočh nDiosquexiä. Tøøčh mijts jecy nja møødwädity, y cahnä hajxy tii mnä'ägädä habøcyñä. Jaančh tehñ yhanaxiä mijts jaduñ mguhxexä. Nébiøch mijts nnä'ä tunät. Hoorä, witsmiñxä ja'a pa'amjäya'ay yaa —nømä Jesús miänaañ.

²⁰ Mänitä Jesús miädia'agy quiudiünäxä. Coo ja'a Jesús yhi jxä ja'a mõjcu'u, mänitä mähdiøjcä pia'am tiehñ nãmejtsä. Mänitä mähdiøjcä quiädaayy naaxwiin. Mänit piayajch piadøø'py. Mänit tiägøøyy hahoo'pä. ²¹ Mänitä craa tieedy miäyajtøøwäxä:

—Mänaa hädaa mhuing tøø pia'ambety.

Ja'a Jesús jaduñ yajtøøw.

—Muutsnä hänäjyñä —nømä craa tieedy yhadsooyy.

²² Mänitä tieedy miänáangumbä:

—Naxyhöch hädaa nhuung jioøngädaw jioømbogø'oy coo pia'am jaduñ naxy nãhbaadyii. Naxy nioøgädaw nioøbogøøbiä. Ja weenjaty jaduñ quiaa yagho'ogyii. Tunä mayhajt. Pø jii miich møcmäjaas mmøødä, højts näxuu'tsäc, højts puhbéjtäc —nømä Jesús nãmaayyä.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, jadúhnhøch miich xmiøyajtøyyä pø nmøødhøch møcmäjaajä. Pøn jaduñ mæbøjp, hotyijä jaduñ yho y ø w ä ä n ä x ä .

²⁴ Mänitä pa'amjäya'ay tieedy yaaxy:

—Nmäböpjioch. Høøch puhbéjtäc, jadúhnhøch maas hoy njaac mäbögat.

²⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänäjty may wyl'i miamiucy. Coö ja'a Jesús ja'a majiäya'ay jaduhñ yhiixy, mänitä Jesús ja'a møjcu'u ñämaayy:

—Høøch miich nhanehmby coö hädaa craa mhøxmäjtsnät. Cab jaduhñ mänaa mnämejtstägäjtsnät. Naxy miich hädaa mähdiojc myaghuumy myajnaty—nømä møjcu'u yhojjä.

²⁶ Mänitä mähdiojc møc yajtsaachyaaxä. Mänit jäwipjø'cy xiäyaayyø'cy. Mänit ñähwaatsä quiuhwaatsä. Nebiä ho'ogypiän jiajty. Coö jaduhñ yhiixä, mänitä jäya'ayhajxy may miänaañ cooc tyijy hänäjty tøø yho'ogy. ²⁷ Mänitä Jesús ja'a craa wyidsø'cy. Mänitä craa hoy tiänaayyø'nø.

²⁸ Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøoyy møødä jiamiøødtøjc. Mänitä Jesús hamee'ch miäyajtøøwä ja'a jiamiøød:

—Tii højts jaduhñ coö tøø nga'a mäjädaacpä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coö Dios hajxy mjaanč tehñ miänuu'xtá'agät, mänit yø'øduhmä pa'am hajxy hoy myajnáxät. Pero pø caj, cab hajxy myajnáxät.

³⁰ Coö ja'a Jesús hajxy jim chohñ, mänit hajxy ñøcxy Galilea. Cabä Jesús hänäjty yajnajuo'øwa'añii maa hänäjty nøcxy wiädita'añ. ³¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøoyy yajwiingapxøöbiä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, nøcxáambøch nniñähduga'añii coothä jäya'ayhajxy xyaghó'ogät. Y coöch hänäjty tøø nho'ogy, cumáaxc-høch hänäjty njujypjøjtägats'añ —nømä Jesús miänaañ.

³² Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñä'ägädä wiinjuøoyy waambatiä Jesús hänäjty tøø miädia'agy. Cab hajxy hänäjty jia nä'a wi'i miäyajtøwaambä. Hix, tsähgøøby hajxy hänäjty.

³³ Mänit hajxy jim miejch Capernaum maa hajxy hänäjty chäna'ayän. Coö hajxy hänäjty tøø tiøjtägø'oy, mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miäyajtøoyy:

—Tii hajxy hijty mwi'i yajcapxiøøby jim tu'haam-miimbä.

³⁴ Pero cab hajxy waamb ñä'ägädä hadsooyy. Hix, jue'e hajxy hänäjty tøø yajtsibø'oy tu'haam-miimbä, pøñä cuhdujt hänäjty maas møc møød. Tsähdiuumb hajxy hänäjty, paady hajxy quia'a nä'ägädä hadsooyy. ³⁵ Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, Mänitä jiamiøødtøjc ñämaayy, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä:

—Yam hajxy weeñtiä huuc møjwa'ag. Pøñ jaduhñ pøc-juøøby coö møjcuhdujt miøødhädät, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägädä møødhada'añ. Moonsä jaduhñ ñä'ägä tunaambä.

³⁶ Mänitä Jesús pigäna'c-huung tu'ug miøjyaaxy. Mänit piädaacy cujc maa ja'a jiamiøødhajxy hänäjtiän. Mänit chehñø'cy. Mänitä jiamiøødtøjc ñämaayy:

³⁷ —Pøñ hädaa pigäna'c hädaaduhmbä tsojp ja'a høøchcøxpä, jaduhñ mäwínhøch xchojpä. Jaanä jadúhnhøchä nDeedy hajxy xchójcäbä —nømä Jesús miänaañ.

³⁸ Mänitä Juan ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, tøø højts jäya'ay tu'ug nbaady. Jimä pa'amjäya'ay hänäjty yajpa'amnaxy, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Miichä mxøø hänäjty xquiapxpáatäp. Mänit højts nnämaayy coö quia'a yajpa'amnájxnät. Paady højts jaduhñ nnämaayy, coö højts näguipxy xquia'a møødwädijtäm.

³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábäts hajxy waamb cu mnämaayy. Põnhöchä nxøø xquiapxpáatáp coo ja'a hoy-yagjuøøñäbä hänäjty yajcähxøøgy, cábøch jaduhñ xchoj mägapxtägoyya'añ. ⁴⁰ Põñ hõjts jaduhñ xquia'a mädsiphájtäm, je'eds hajxy jaduhñ xmiägu'ughájtäm. ⁴¹ Coo mijts põñ xyajñøøhú'ugät je'eguiøxpä cooch mijts xpiauwädity, høøch ja'a Cristo, jimä hoyhajtä weenhajt piaada'añ Dioswiinduum.

⁴² Põnjátyhøchä nmädia'agy xmiäböjçäp, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiiä, coo hajxy jiojcapxø'øwøjät, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mäjöjcapxøøbiä, mejor paandsaa hajxy häxøpy tøø yajyo'xodsø'oyii, jaduhñds hajxy häxøpy tøø miejiäwipø'oyii. ⁴³⁻⁴⁴ Pø jimä mgø'ø hänäjty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiu gyhatiän, hoyyä mgø'ø hänäjty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jii by mhädá'agät haxøøgtuum maa ja'a jøøn mänaa quia'a nä'ägädä pi'ichän, hoyyä mgø'ø hänäjty jia ca'xiä. ⁴⁵⁻⁴⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mdecy hänäjty xya-jcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiu gyhatiän, hoyyä mdecy hänäjty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jii by mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyä mdecy hänäjty jia ca'xiä. ⁴⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mwiin hänäjty xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnä'ägädä yajpädsómät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jaduhñäts homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios jiu gyhatiän, hoyyä mwiin hänäjty metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädieeyät, jii by mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyä mwiin hänäjty jia ca'xiä. ⁴⁸ Jii by haxøøgtuum, cabä tøønghajxy jii by mänaa ñä'ägä ho'ogy, møød cabä jøøn jii by mänaa ñä'ägä pi'tspä.

⁴⁹ Põñ jii by hijp haxøøgtuum, cab hajxy jaduhñ jii by mänaa quiøxy toya'añ. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä tsu'u'ch caanø'øybän, cabä jøøn jaduhñ jii by mänaa pyi'ich. ⁵⁰ Ja'a caan, tuun gpaatp je'e. Pero coo ja'a tiaamdspä quiøxät, cab jaduhñ mänaa tiuun gpaatnät. Jaduhñ mäwínäts mijtspä, hoy yajxon hajxy mnimiøødhidøjät. Cab hajxy jaduhñ mänaa myajni guuidsip myajni guiuma'adø'øwøjät.

10

¹ Mänitä Jesús jim chónhgumbä Capernaum. Mänit ñøcxy Judea-naaxooty, ja'a xøøbädsømyhaampiä, jim Jordán-møjnøøhawiiimb. Mänitä jäya'ay may ñäméjtsägumbä. Mänitä Jesús tiägøøguiumbä yajñähixøøbiä, neby hänäjty naxy yajñähixø'øyhatiän. ² Mänitä fariseodøjç-hajxy näje'e miejch. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miimbä cuhdujt jaduhñä coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmdsøøjädä.

Paadiä Jesús jaduhñ miäyajtøøwä, hijxmdsääñäp hänäjty jaduhñ waamb hänäjty yhadsowa'añ. ³ Mänitä Jesús yajtøødägajch:

—Nej, jaduhñä Moisés jecy quiujahyyä coo hajxy mniyhøxmdsøøjädä.

⁴ Mänitä fariseoshajxy yhadsooyy:

—Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jäya'ayhajxy ñiyhøxmdsøøjät.

⁵ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Coo mijts mjaanç tehñ quiuhxexä, paadiä Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ jecy yejcy coo mdo'oxiøjç hajxy mhøxmdsät. ⁶ Mänaa ja'a naaxwiimbä jecy

yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänitå Dios jäya'ay metsc quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁷⁻⁸ Coo ja'a Dios ja'a jäya'ay jaduħ jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy, paadiå ya'adio'jcy jaduħ tiø'oxiøjwiingpøgät. Jaduħ hajxy jaduħ yhiñät nebiå tu'que'expän. Hawiingøøby hajxy jaduħ. Cab hajxy wioowhíjtänå jä'a tiaj ja'a tiædiäm. ⁹ Pønjataiå Dios jaduħ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødsåna'awøød nämetsc, cab hajxy jaduħ ñiyhøxmadsoøjät —nømä Jesús miånaañ.

¹⁰ Mänitå Jesús hajxy tiøjtågøøyy møødå jiamioødtøjc. Mänitå Jesús jadåhooc miåyajtøøwå ja'a jiamioød waambatiå Jesús ja'a fariseodøjc hånajty tøø miøødmådia'agy. ¹¹ Mänitå Jesús yhadsooyy:

—Pønå tiø'oxiøjc høxmajtsp, y mänitå wiingto'oxiøjc wyiingpøcy, miågädiehbiå tiø'oxiøjc jaduħ. Haxøøg jaduħ jiatcø'øy. ¹² Jaanå jaduħduħmbå, coo ja'a to'oxiøjc ñiyhap yhøxmädsät, y coo wiingya'adio'jcy wyiingpøgät, jaduħñå ñiyhap miågädiehbiå. Jaanå haxøøg je'eduhñ jiatcøøbiå —nømä Jesús miånaañ.

¹³ Mänitå Jesús pigåna'c mejtstågøøg yajnåmejtså, coo hajxy ween quiunuu'xyii. Coo ja'a Jesús jiamioød hajxy jaduħ yhiijxy cooc tyijy ja'a Jesús hånajty yhadsiba'añii, mänitå pigåna'cå tiajhajxy yhadújcåxå coo ja'a Jesús hajxy jaduħ quia'a nånøcxät. ¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduħ yhiijxy coo ja'a pigåna'c-hajxy hånajty wyl'i yhadugyii, mänitå Jesús ja'a jiamioød yhojy:

—Ca'a yøø pigåna'c hajxy mwil'i yhaducy. Wéenhøch hajxy jaduħ xñåmiñ. Coo mijtså Diosmädia'agy jaduħ mmåbøgät neby hädaa pigåna'c-hajxy miåbøquiän, mänit mijtså Dios jaduħ xyhuunghädät. ¹⁵ Hiç, ja'a pigåna'c-hajxy, cab hajxy tii quia'a nä'a mäbøcy. Tsipecøxp hajxy jaduħ ñå'ägå mäbøcy. Jaduħnds je'e, coo mijts mmåbøgät nebiå pigåna'c-hajxy miåbøquiän, mänit hajxy jaduħ mjugyhädät cøjxta'axiøø nebiå Dios jiugyhatiän. Tøyhajt jaduħ —nømä Jesús miånaañ.

¹⁶ Mänitå Jesús ja'a pigåna'c tiågøøyy cunu'xpå tu'ugjaty-tu'ugjaty. Cøøñåhgåjpåp hajxy hånajty.

¹⁷ Mänitå Jesús jim chohñ. Jim hånajty tiu'uyo'oyñå, mänitå Jesús jäya'ay tu'ug päyøøguiå ñajtspaadøøyyå. Mänit wyiinjjicådaacå. Mänit ñåmaayyå:

—Wiindsøn, mjaançh tehñ yhojhåna'c miich. Nébiøch ngudiünät cooçh cøjxta'axiøø njugyhädät nebiå Dios jiugyhatiän —nømä Jesús miåyajtøøwå.

¹⁸ Mänitå Jesús yhadsooyy:

—Tiich miich jaduħ coo xñåma'ay cooçh nhoyhåna'cå. Ni pøn jaduħ quia'a hoyhåna'cå. Jagooyyå Dios tu'uquiå yhojhåna'cå. ¹⁹ Mnajuøøby miich jaduħ nebiatiå Moisés cuħdujt jecy yejcy, túhmåts. “Cab hajxy mniyagho'ogøøjät. Cabå wiingto'oxiøjc hajxy mmøødsånå'awät. Cab hajxy mméedsät. Cab hajxy mhøhñdå'agät. Cab hajxy mmäméedsät høhñdå'agymiådia'agyhaam. Mwiingudsåhgøøwåbå mdajjå mdeedy hajxy” —nømä Jesús miånaañ.

²⁰ Mänitå Jesús ñåmäayyågumbå:

—Pero Wiindsøn, homiånåajøch jaduħ ngudiuiñ. Múutsnøçhå hoguiuhdujt nmådsøhñdaacy —nømä Jesús ñåmaayyå.

²¹ Mänitå Jesús ja'a craa wyiinhee'ppejty. Jiaançh tehñ chójcåbå craa hånajty je'e. Mänitå Jesús miånaañ:

—Tu'tu'uuyyå mga'a cøxy cudiuiñ. Nøcx cøxy toog tijaty jim mmøød, jaduħnds mmó'owät pønjaty hajxy häyoob. Coo jaduħ ngudiünät, mänit

jim̄ mnócxät Dioswiinduum. Jim̄ miichä hoybä weenbä mbáadät tsajpootyp. Hoorä, hooçh padu'ubójcäc.

²² Coo ja'a craa jaduñ ñämaayyá, mänit jootmadiägøøyy. Mänit wyiimbinä tájjäp máayyap. Hix, jaanç tehñ miäyøø hánajty je'e.

²³ Jim̄ä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hánajty piadána'ay. Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Jaanç tehñ chip jaduñ coo yø'ø mäyøødøjc-hajxy jim̄ ñócxät Dioswiinduum. Tehñ tiøyhajt jaduñ.

²⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ miänaañ, jiaanç tehñ yagjuøøyy ja'a jiamiøødhajxy jaduñ. Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Mägu'ughajpádøjc, pønjetiä xiädø'øn hajxy hajoodhajp, jaanç tehñ chip jaduñ coo hajxy jim̄ ñócxät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä camello tu'ug jiiby ñaxó'owät xuhñdyjutooty quejee ja'a mäyøøhänä'c-hajxy jim̄ tiägó'owät Dioswiinduum.

²⁶ Coo ja'a Jesús jaduñ miänáangumbä, mänitä jiamiøødhajxy maas hanaxiä yagjuøøguiumbä. Mänitä Jesús miäyajtøøwä:

—Pønxada'aduñ jaanç tøy nähwa'adsaamb.

²⁷ Mänitä Jesús wyiinhee'ppéjcumbä. Mänit miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy, cab hajxy hamdsoojoot hoy yajniñhwa'adsóøját. Pero Dios, je'eds mäyajnähwaatasp. Hotyijä Dios jaduñ jiaty.

²⁸ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Huuc mäadow, coo højts miich nbadu'ubøjcy, cøjx højts nnähgue'egy tijaty højts hijty nmøød.

²⁹⁻³⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønjaty cøxiä tøø nähgue'egy ja'a hooçhcøxpä møødä Diosmädia'agyquioøxpä, maas may hajxy jaduñ jiaac paada'añ hädaa yaabä naaxwiin tijaty hajxy hánajty tøø nähgue'egy tøø yhøxyo'oy, tiøjc, piuhya'ay, piuhdo'oxy, tiaj tieedy, yhuung, ñaax. Møød jim̄ hajxy ñócxä'añ tsajpootyp. Jim̄ hajxy jaduñ homiänaajä yhida'añ, hoy hajxy hánajty yaa tøø jia tsaachpøcy ja'a hooçhcøxpä hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt jaduñ. ³¹ Pønjetiä møjtuung jäda'ahaty ca'a møød, nämay hajxy miøjtägø'owa'añ. Pero pønjetiä møjtuung jäda'ahaty ja møød, nämayyä tiuunghajxy piøgáañäxä —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä Jesús hajxy jim̄ tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc. Jerusalén hajxy hánajty ñócxä'añ. Jawyiinä Jesús hánajty yo'oy. Mayyä jäya'ayhajxy hánajty pianøocy møødä Jesús jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hánajty nämajmetspä. Jaanç tehñ yagjuøøby hajxy hánajty. Høxtä tsähgøøby hajxy hánajty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød hawiing wiionøcy. Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiaty hánajty jiada'añ yhabeta'añ:

³³ —Huuc mäadow hajxy, yam̄ hajxy nnócxäm Jerusalén. Coo hajxy jim̄ ngoodáañäm, mänitøchä teedywiindsøn hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ, møødä häna'cä Diosmädia'agy hajxy jim̄ yajnáhixøøbiä tsajtøgooty, hooçh ja'a Diosquexypä. Mänitøch hajxy jaduñ xyajnáhdija'añ cooçh hajxy xyagho'oga'añ. Mänitøch hajxy xyajcø'ødägø'owa'añ ja'a häna'c-hajxy jim̄ tsohmä Roma. ³⁴ Madiü'ujøch hajxy xchaaçhtiuna'añ. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingutsujø'owáambøch hajxy. Xwiobho'ogáambøch hajxy. Mänitøch hajxy xjia yagho'oga'añ. Pero cudägøøxøøyyøch njujyipiøjtägatsa'añ, —nømä Jesús miänaañ.

³⁵ Mänitä Jesús wyiinguwa'agøøyyä ja'a Santiago møødä Juan. Ja'a Zebedeo yhuunghajxy hänajty je'e. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsøn, huuc tunä mayhajt ja'a højtscøxpä.

³⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tii mayhájthøch ndúnäp.

³⁷ Mänitä Santiagohajxy miänaangumbä:

—Coo miich hänajty tøø mmøjtägø'øy, coo hänajty tøø mdägø'øy hanehmä, mänit højts cuhdujt xmió'owät coo højts jim nhäná'awät miichä mnähmøjc, hahooyhaampiä møød hanajtyhaampiä.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsoogumbä:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy tii hajxy jaduhñ mnänøømby. Nej, mmee'xtügäp hajxy jaduhñbä nébiøch ndsaachpøgå'añänä.

³⁹ Mänitä Santiagohajxy yhadsooyy:

—Nmee'xtügäp højts jaduhñ.

Mänitä Jesús miänaangumbä:

—Jaduhñ mijts mjaan'ch tsaachpøgaambä nébiøch ndsaachpøgå'añän. Tøyhajt jaduhñ. ⁴⁰ Pero cábøchä cuhdujt jaduhñ nmøødä coo mijtsä cuhdujt nmó'owät coo hajxy jim mhäná'awät høøchä nnähmøjc mänájøch hänajty tøø ndägø'øyän hanehmä. Dios ja'a cuhdujt møød pøn yajnähdiijaamby coo hajxy jim yhäñá'awät. Je'edshajxy jaduhñ jim häñá'awaamby —nømä Jesús miänaañ.

⁴¹ Coo Jaha Jesús jiamiøødhajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy hänajty jaac nämajcpä, mänitä Santiagohajxy miäjootma'tä møødä Juan. ⁴² Mänitä Jesús miøjyaaxy ja'a hajxy hänajty jaac nämajcpä. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a gobiernähajxy, møødä häna'c-hajxy yaa møjtuungmøødpä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a häná'cätshajxy jaduhñ yaa hanehmä. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. ⁴³⁻⁴⁴ Pero mijts, cab hajxy mbøc-juó'owät coo møjtuung hajxy mmøødhädät. Pønä jioot tsojp coo wyiingudsähgø'owóøjät, weenä jioot piäda'agy coo jiamiøød piuhbédät. ⁴⁵ Høøchpaady, høøch ja'a Diosquexypä, mähuhbéjpoç jaduhñ yaa tøø ngäda'agy. Høxtä nnähho'tu'udáambiøchä jäya'ayhajxy nägøxiä. Cáboch jaduhñ nmäna'añ coöchä jäya'ayhajxy xpiuhbédät.

⁴⁶ Mänitä Jesúsuhajxy quioo'ty maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jericó. Coo hajxy jim chøhngumbä, mayyä jäya'ay hajxy piadu'ubøjcä. Jimä wiinds hänajty tu'ug yhäñá'ay tu'haam. Bartimeo hänajty xiøhaty. Timeo ja'a tieedy hänajty xiøhaty. Xädø'øñyjuwaambä Bartimeo hänajty. ⁴⁷ Coo ja'a Bartimeo jaduhñ miädooyy coo hänajty je'e Jiesúsä, ja'a hänajty tsohmä Nazaret, mänitä Bartimeo møc yaaxy:

—Jesús, David miich jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

⁴⁸ Mänitä Bartimeo yhojmujcä nämay coo cu yhamooñ. Pero cab jaduhñ ñä'ä hamooñ. Tehngajnä maas møc tiägøøyy yaaxpä:

—Jesús, miichä David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Høøch näxúu'tsäc.

⁴⁹ Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy. Mänit miänaañ coo ja'a Bartimeo miøjya'axøøjät. Mänitä Bartimeo tu'jäya'ay ñämaayyä:

—Xoonda'ag, tänaayyø'øg. Ximä Jesús xmiøjya'axy.

⁵⁰ Mänitä Bartimeo paquiä tiänaayyø'cy. Mänitä yoñwit yajnñähnaajptuutä. Mänitä Jesús päyø'øguiä hoy wyiingumedsø'øy. ⁵¹ Mänitä Jesús ja'a Bartimeo miäyajtøøyy:

—Tii mayhajt jaduhñ myajtunäanäp.

Mäniä Bartimeo yhadsooy:

—Wiindsón, hөөч yaghijx'cäc.

⁵² Mäniä Jesús miänaañ:

—Ja'a hoy, tisän coo quia'a cabä. Coochä nmädia'agy tөө xmiäböjcä, paady tөө mhijx'no.

Tuunä Jesús jaduñ ñä'a mänaañ, mäniä Bartimeo jiaanč hijx'cy. Mäniä Jesús piadu'uböjnä.

11

¹ Jimä Jesúshajxy hänäjty quioodaannä maa ja'a cajpt hänäjty xiöhatian Betfagé mööd Betania, jimä mäðöyyä maa ja'a tun hänäjty xiöhatian Olivos. Jim hänäjty miäwiingón Jerusalén. Mäniä Jesús ja'a jiamiöod metsc ² ñämaayy:

—Nöcx hajxy jimhaamby maa y'ö'ö cajpthuungän. Coo hajxy jim mmedsa'añ, jimä burro hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pön yajpe-jmachñä. Mmägüeje'öwäp hajxy. Jaduhnds hajxy yaa mwitsminät. ³ Y pö jimä jäya'ay hajxy xmiäyajtöy tii hajxy jaduñ coo mmägüeje'öy, mäniä hajxy mnämä'awät: “Ja'a nwiindsón höjts cham yajmaajajp. Paquiä höjts nnä'a yajtuna'añ. Mäniä höjts min nnajtswidso'öy.” Jaduhñ hajxy mmäná'anät —nömä Jesús ñajtsapxöoyy.

⁴⁻⁵ Mäniä burro hajxy hoy jiaanč paady cuxoch jim möjtu'haam, jim tönähmöjc mäðöyyä. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty näje'e tiäna'ay. Coo ja'a Jesús jiamiöodhajxy tiägöoyy burromägüeje'öbiä, mäniä hajxy ñämaayyä:

—Tii y'ö'ö burro hajxy jaduñ coo mmägüeje'öy.

⁶ Mäniä hajxy jaduñ yhadsooy waambaty hajxy hänäjty tөө yhane'emyii coo hajxy jaduñ yhadsoöwät. ⁷ Mäniä Jesús ja'a burro yajnaméjtsäxä. Mäniä jiamiöödä wyit hajxy jim piädaacy burronähgöxp. Mäniä Jesús jim piejty.

⁸ Jaanč tehñ miayyä jäya'ayhajxy hänäjty pianöcxy. Mäniä wyit hajxy näje'e chijy. Jaduhnds hajxy tu'haam ñajtsye'eböoyy maa ja'a Jesús hänäjty burronähgöxp ñaxö'öwa'añän. Näje'e hujtshaay hajxy hänäjty piuxpä. Jim hajxy hänäjty piädaapä tu'haam. ⁹ Cu'ughagujcä Jesús hänäjty ñöcxy. Mäniä cu'ughajxy nägöxiä tiägöoyy yaaxpä jojpä:

—¡Viva Jesús, viva! ¡Gloria a Dios! Diosquexy hädaa Jesús jaduñ. ¹⁰ ¡Gloria a Dios tsajpootypä! Jaduhñ hädaa Jesús yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtäm.

¹¹ Mäniä Jesúshajxy jim quioo'nä Jerusalén, möödä jiamiöod ja'a nämajmetspähajxy. Mäniä hajxy jim ñöcxöoyy maa ja'a tsajtöjcän. Coo hajxy jiiby chajtöjtägöoyy, mäniä hajxy yhiwxwädipty tijaty hänäjty jiiby. Mäniä hajxy wuiimbíjcumbä. Mäniä hajxy jiiby yhadáaccumbä Betania. Hix, tөө hänäjty chuujö'öy, y jiiby hajxy hänäjty miejtsta'aga'añ Betania.

¹² Cujaboom, mäniä Jesúshajxy jim tiu'uböjcumbä. Mäniä Jesús yäho'pöjcä.

¹³ Mäniä piids tu'ug ñäheeböoyy coo hänäjty jim tiäna'ay picxumñä. Coo wiingón ñämejch, mäniä yhiixy coo tiööm hänäjty quia'a nä'ägädä hity. Haagä haay hänäjty je'e. Cahnä yhi'its hänäjty yhabaadyñä mänaabä hänäjty naxy tiöombetiän. ¹⁴ Mäniä Jesús piids ñämaayy:

—Ni mänaa miich mga'a töömbejtägatsaanñä.

Coo ja'a Jesús jaduñ miänaañ, miädoow ja'a jiamiöodhajxy jaduñ.

¹⁵ Coo ja'a Jesúshajxy jim miejstägajch Jerusalén, mäniä Jesús jiiby chajtöjtägöoguiumbä. Mäniä Jesús ja'a too'pädöjc juubiädöjc tiägöoyy höxpäboobiädsömbä jiiby tsajtögooty. Mäniä meexä tiägöoyy höxjuipä maa

xädøñ hajxy hānajtý quiuwichān, møødä hāñaabiejt maa hajxy hānajtý yhāña'ayān coo hajxy hānajtý pialomatoogy. ¹⁶ Mānitä Jesús tiägøøyy hadujpā coo ja'a jāya'ayā tiogy hajxy jiiiby quia'a mädägøñät tsajtøgooty. ¹⁷ Mānitä Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pa'yaaxtäächthöchä ndøjc hajxy nägøxiä xwiāānät, ja'a jāya'ayhajxy wiinduhmyhagajtpā.” Jaduhñä Dios jecy miānaañ. Pero mijts, wiing mijtsä tsajtøjc mwa'añ. Jaduhñ hajxy mwa'añ nebiä mee'tstaactān —nømä Jesús miānaañ.

¹⁸ Coo ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädooyy, møødä hāna'cä Diosmädia'agy hajxy hānajtý jiiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, mānit hajxy tiägøøyy cojquiapxytiuumbā nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Hix, chähgøøbiä Jesús hajxy hānajtý je'eguiøxpā coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hānajtý jiaanč tehñ yhamädoowhijtāxä ja'a cu'ug. ¹⁹ Pero coo quioodsøñä, mānitä Jesúshajxy jiiiby yhädāaccumbā Betania.

²⁰ Cujabomā Jesúshajxy ñøcxtägajch Jerusalén. Coo hajxy jim ñaxøøguiumbā maa ja'a Jesús ja'a piids hānajtý tøø ñābogø'oyān, mānitä piids hajxy yhiixy coo hānajtý tøø quioxy tø'øch. ²¹ Coo ja'a Pedro jaduhñ jiahmiejtstaacy, mānitä Jesús ñāmaayyā:

—Wiindsøn, huug hix yø'ø piids. Hāxøøy miich yø'ø mnābogøøyy coo ni mānaa quia'a tædoohjñtāxä. Tøø yø'ø quioxy tøøtsnä —nømä Pedro miānaañ.

²² Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Mābøjcä ja'a Dios miädia'agy coo jiaanč tehñ tiømiädia'aguiä. ²³ Coo hajxy hamuumdu'joot mmābøgät, høxtä yø'ø tun ja'a mmädia'agyhajxy xquiudiúunāp coo hajxy mnāmá'awät coo ween nøcxy miejyquia'awø'øy. Mānitä mmädia'agyhajxy jaduhñ xquiudiúunät coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmābøjcät coo tiømiädia'aguiä. Tøyhajt jaduhñ.

²⁴ Coo mijtsä Dios tijaty mmäyujwá'anät, xmió'owāp hajxy jaduhñ, coo ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmābøjcät coo tiømiädia'aguiä. ²⁵ Coo mijtsä Dios hānajtý mba'ya'axa'añ, tsipcøxpā hāna'c hajxy jayøjp mmāmée'xät, ja'a mijts hānajtý tøø xñägädieeyø'øyäbā, jaduhñä Dios hajxy jaduhñ xmiāmée'xpät tijaty hajxy hānajtý mgädieeyhajpy. ²⁶ Pero pø cab hajxy mmāmée'xa'añ, ni mijtsä mDeedy tsajpootypā xquia'a māmée'xtägatsa'añ —nømä Jesús miānaañ.

²⁷ Coo ja'a Jesúshajxy jim quioo'tägajch Jerusalén, mānitä Jesús jadāhooc tiägøøyy tsajtøgooty. Jiiibiä Jesús hānajtý wiädity, mānit ñāmejtsä ja'a teedywiindsøn, møødä hāna'c-hajxy jiiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjāya'adiøjc. ²⁸ Mānitä Jesús hajxy miāyajtøøyy:

—Pøn miich cuhdujt tøø xmiø'oy coo miich hāxøøy yaa tsajtøgooty tøø mdsiptuñ.

²⁹⁻³⁰ Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Nhadsóowābøch häyaa jaduhñ cooçh mijts häyaa jayøjp xyhadsóowät. Pønä Juan māyajnābejpā quejx, Diosä tøgä jāya'ayā. Hadsóowägøch hajxy. Cooçh hajxy häyaa xyhadsóowät, mānitøch mijts häyaa nhadsóowägäjtspät —nømä Jesús miānaañ.

³¹ Cabä teedywiindsøn hajxy hānajtý ñajuø'øy waambā Jesús hajxy yhadsoowät. Mānit hajxy tiägøøyy niñāmāyābā: “Coo hajxy häyaa nmānāñāmät coo ja'a Dios ja'a Juan quejxy, jaduhñ jadāhooc xyhadsowāñām: Aa, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a Juan jiaanč quejxy, tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mābøjcä. ³² Y coo hajxy

häyaa nmänánañämät coo ja'a Dios ja'a Juan quia'a quejxy, mänitá cu'ug hajxy häyaa xmiädsibóoyyämät.” Hix, jadhunä cu'ughajxy hánajty miána'añ coogä Juan hánajty Dyiosquexiä. ³³ Mänitá Jesús hajxy ñämaayy coo hajxy hánajty quia'a najuø'oy. Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pues, ni høøch jadhun nga'a nägapxaambä põnhøchä cuhdujt tøø xmiø'oy.

12

¹ Mänitá Jesús tiägøøyy yajnähiøøbiä cuentäyajmäbaadyhaam:

—Mänitá jäya'ay tsaatypcam tu'ug piädaacy. Mänit jiuhguraajøøyy. Mänitá tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy. Mänitá nähbettøjc tu'ug yhädiuun coo hajxy jim yhäñá'awät coo ja'a tsaatypcam hajxy hánajty cwiendähada'añ. Mänitá wiingjäya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yajcø'ødägøøyyäxä coo hajxy cøguipxyjiaty cwiendähädät. Mänitá cudsatyp jäguemnaax ñøcxy. ² Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitá cudsatyp ja'a mioonsä quiejxy coo hajxy cøgujjiä ween yajwa'xy. ³ Coo ja'a craa jim miejch, mänit hoyhoy quioxho'cä. Mänit piäboowyiimbjittä cø'owa'ads. ⁴ Mänitá cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Maas hanaxiä craa je'e wiobhó'cäbä. Høxtä yajtsäbjiätaxä ja'a quiopc jadhun. Hoyhoy jadhun chaachtuunä. ⁵ Mänitá cudsatyp ja'a mioonsä mäwiingpä jia quéjxcumbä. Mänit hajxy je'e yagho'cy. Maas mayyä mioonsä jia jaac tehñ quiejxy. Näje'e hajxy wiobho'cä; näje'e hajxy yagho'cä.

⁶ Jimä cudsatyp ja'a yhuung hánajty tu'ug. Jiaanč tehñ chojpiä yhuung hánajty. Mänit ñämaayy: “Nhuuc quéxyhøch miich jim. Wehndä miich hajxy häyaa xñä'a wiingudsähgø'owät.” ⁷ Coo ja'a cudsatyp yhuung jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä, ja'a tsaatypcam hajxy hánajty tøø miämähmø'oyäbä: “Coo hädaa craa tieedy häyaa ñä'a hó'ogät, hädaa craa jadhun cøxiä mämähmø'owaamb mäduhñtiä hädaa tsaatypcam. Tsøc hädaa craa hajxy jadhun nä'ägä yagho'cäm, jadhun højts hädaa tsaatypcam nje'ehájtämät.” ⁸ Mänitá cudsatyp yhuung miájtsäxä. Mänit yagho'cä. Mänit hajxy hoy yhøxchømy jäguemjuøøby.

⁹ Haa, nebiä cudsatypäda'a hánajty jiatcø'owa'añ. Nøcxaambäda'a hajxy yagho'tägatsa'añii, ja'a hajxy hánajty tøø miäyagho'oguiäbä. Mänitá wiinghäna'cä tsaatypcam hajxy hánajty yajcø'ødägø'owa'añii.

¹⁰ Jadhun jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjmuu'tspädøjc-hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsohn maa ja'a tøjteecän.

¹¹ Ja'a Dios jadhun mänaañ coo ja'a tsaa jadhun jim tiuundsóonät.

Paady hajxy jadhun jaanč tehñ yajxonñ nhijxäm

—nømä Jesús miädiaacy.

¹² Ja'a teedywiindsønñhajxy, ñajuøøby hajxy hánajty jadhun coo hajxy hánajty tøø yajmäbaadyii nebiä cahwiindøyhäna'cän, ja'a hajxy hánajty tsaatypcweendähajpä. Coo hajxy jadhun ñajuøøyy, paadiä Jesús hajxy hánajty jia wi'i miadsa'añ. Pero cab hajxy jadhun ñä'a majch, je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hánajty chähgøøy. Mänitá Jesús hajxy ñähgueecnä. Mänit hajxy wyiimbjinnä.

¹³ Mänitá fariseøshajxy näje'e wyiinguejxä, møødä Herodes quiu'ughajxy näje'ebä, coo ja'a Jesús hajxy yajcapxtägóyyät, jadhun hajxy hoy ñäxø'owø'owät. ¹⁴ Mänitá Jesús ñämejtsä. Mänit ñämaayyä:

—Nnajuøøby højts coo miich tøy mjaanč tehñ miädia'agy. Caj miich jadhun mnä'ägä møjpäda'agy waambatiä cu'ug xjia nämä'ay. Tu'cuhdujt

miichä jäya'ay mhixy, pønjaty hajxy mäyøø, pønjaty hajxy häyoob. Tøyhajt hõjts miich xyajnähxø'øy coo hõjts hoy njäya'ayhädät nebiä Dios choquiän. Hoorä, coo hõjtsä gobiernä Rómabä hänajty xyajnähuudiu'uda'añ, nej, hahixøøby jaduhñ coo hõjts nnähjuudiu'udädä —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiič hajxy jaduhñ coo xjia wi'i yajcapxtägoyya'añ. Høøčhä xädø'øñ tu'ug huuc yaghjxcä.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo hänajty jia wi'i yajcapxtägoyya'añii. ¹⁶ Mänitä Jesús xädø'øñ jiaančh yaghijxä. Mänit miänaañ:

—Pøn wyiin jiojy yø'øduhñ. Pøn xiøø yø'øduhñ jim miimb.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä wyiin jiojy yø'ø, ja'a jim tuumbä Roma. Jaaya'ay xiøø yø'øbä.

¹⁷ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tøyhajt jaduhñ. Mo'owxä ja'a gobiernä hajxy pø je'e jie'e yø'ø. Pero mädyii ja'a Dios jie'e, mo'ow hajxy je'ebä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ yhadsooyy, jaančh tehñ yagjuøøyy ja'a fariseoshajxy jaduhñ.

¹⁸ Mänitä Jesús ja'a saduceos näje'e ñämejtsä. Cabä saduceoshajxy hänajty miäbøcy coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä saduceoshajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juypiojtägatsa'añ. ¹⁹ Mänitä saduceos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, jaduhñä Moisés jecy quiujahy neby hõjts nguhdujthätämät, hõjts judiojäya'ayhätäm. Hoorä, coogä ya'adiøc tu'ug yhó'ogät, coog hänajty piøquiä, pø cahnäg hajxy hänajty yhuungpaadyña, pø jimägä piuhya'ay, wéenägä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøcy, jadúhñäc hajxy jaduhñ yhuungpaadät. Jadúhñäc quiähxø'øgät coog hänajty je'e yhuungä, ja'a hänajty tøø yhó'oguiäbä. ²⁰ Hoorä, jii jäya'ayhajxy hänajty näjuxtujya'ay, haagä tu'que'ex. Mänitä tehñ quioobhuung tio'oxiojwiingpøjcy. Cab jejcy miøødtsänaayy, mänitä craa yho'cy. Cabä huung hajxy ñä'a paaty. ²¹ Mänitä jiojdsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Ni je'ehajxy quia'a huungpaatpä. Mänitä craa yho'pä. Jaduhñä jiojdsømy je'ebä jia wiingpøjcumbä. Jaanä jaduhyyä je'e jiajpä nebiä yhajchhajxy jiajtiän. ²² Jaduhñ hajxy näjuxtujc jia miøødtsänaayy, ni pøn je'e quia'a yaghuungpaaty. Nägøxiä hajxy jaduhñ yho'cy. Høxtä ja'a to'oxiojç, jaac tehñ yho'c je'ebä. ²³ Bueno, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty nägøxiä jiuypiojtägatsa'añ, ponda'a je'e tehñ tiøybä miøødtsäna'awaamb, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä. Hix, näjuxtujc hajxy hänajty tøø jia miøødtsäna'ay. Paady hõjtsä tøyhajt ndsocy —nømä Jesús ñämaayyä.

²⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mijsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a nä'ägädä wiinjuø'øy. Møød cab hajxy mnajuøøbiä nebiatiä Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øgy. ²⁵ Coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ, cab hajxy mänit piøga'añ, cab hajxy mänit yhu'uga'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmøosähajxy jim yhiitiän tsajpootyp. ²⁶ Tii mijs coo mga'a mäbøga'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä Dios tähooc miøødnibiaatä jim pactuum maagä hujts haptymøødpä hänajty tioyyän.

Mänitägä Dios ja'a Moisés ñämaayy: “Høøchä Abraham xDyioshajp, møødä Isaac, møødä Jacob.” ²⁷ Coo ja'a Dios jaduñ jecy miänaañ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Abrahamhajxy hänäjty tøø jiuypiojtägach, møødä Isaac, møødä Jacob. Hix, jujcyjiäya'ay ja'a Dios jaduñ Dioshájtäp, ca'a yho'oguiäya'ayä. Coo mijts jaduñ mmäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juyjpiojtägatsa'añ, caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug yhamädoowhity. Tsajtøgooty hänäjty tiuñ. Coo miädooyy coo ja'a Jesús hänäjty hoy tøø yhadsoy, mänitä Jesús hoy wyiinguwa'agø'oyii. Mänit ñämaayyä:

—Madiu'u ja'a Moisés hajxy jecy xyhanéhäm. Mädyii jaduñ maas tuungpaatp —nømä Jesús miäyajtøwä.

²⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduñ je'e miäna'añ: “Pønatiä Israel jecy haphajt teedyhajt, hamädoowhit hajxy. Ja'a Dios hajxy nWindsønhájtäm. Tu'uquiiä Dios jaduñ Dyioshaty. ³⁰ Hamuumdu'jootä Dios hajxy mjaanč tehñ wyiingudsähgø'owät nägøø nädecypiä. Mäbøjcä miädia'agy hajxy homiänaajä. Jahmiets hajxy jaduñ cøjxta'axiøø.” ³¹ Jaduñä miämetspä miänaambä: “Mdsögäbä jäya'ay hajxy nägøxiä nej mijts hamdsooyyä nničhogyiijän. Ni mädyii mädia'agy jaduñ quia'a mäbaady neby hädaa mädia'agy metspä tiuungpaadiän” —nømä Jesús miänaañ.

³² Mänitä craa miänáangumbä, ja'a hänäjty tuumbä tsajtøgooty:

—Wiindsøn, jaanč tehñ yhoy miič mhadsooyy. Tøyhajt jaduñ nej miič mmäna'añän coo Dios tiu'uquiiä. Cabä wiingDios jyiiä. Xjiaanč tehñ tiuungpáatäm hajxy jaduñ ³³ coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøoyyämät, møød coo jäya'ay hajxy nägøxiä ndsójcämät neby hajxy hamdsooyyä nničhøjcäm. Pero cab hajxy xjiaty tuungpáatäm coo animal hajxy jiiy nøcxy nnä'ä hayójxäm tsajtøgooty no'cøøc —nømä Jesús ñämaayyä.

³⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ miädooyy coo ja'a craa hänäjty najuøøyyhaamby tøø quiapxy, ja'a hänäjty tuumbä tsajtøgooty, mänitä craa ñämaayyä:

—Jaac mäbøc ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot, jaduñds miič jim mnøcxät Dioswiinduum —nømä Jesús miänaañ.

Mänitä häna'c-hajxy yhamoønä, ja'a Jesús hajxy hänäjty jia wi'i yagho'ogaambä. Cabä Jesús hajxy waamb miäyajtøønä je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hajxy hänäjty chähgø'oy.

³⁵ Jiibiä Jesús hänäjty yajnähixø'oy tsajtøgooty. Mänit miänaañ:

—Yøø häna'c-hajxy jii yajnähixøøbiä tsajtøgooty, tii hajxy jaduñ coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo yhaphaty yhoc-haty. ³⁶ Haa ca'a, jaduñ jim myiñ cujaayä maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a David hamdsooyyä jecy miänaañ:

Mänitøchä Dios ja'a nWiindsøn xñämaayyä:

“Yaa min häña'aw maachä nhahooyhaampiän,

høxtä cónøchä mmädsip nga'a yajmäjädáacämät.”

Ja'a Dioshespírituhaamä David jaduñ jecy miänaañ. ³⁷ Jaduñä David jecy miänaañ coogä Cristo hänäjty wyiindsønhaty. Hoorä, pø tøyhajt jaduñ coo ja'a David ja'a Cristo jaduñ jecy wyiindsønhaty, tii yø'ø jäya'ayhajxy coo miäna'añ coogä David ja'a Cristo ñä'ä haphaty ñä'ä hoc-haty —nømä Jesús miänaañ.

Jaanč tehñ yhomiädoonä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty miädoy nebiä Jesús hänäjty yajñähixø'yän. Nämayyä jäya'ayhajxy hänäjty.

³⁸ Mänitä Jesús jiaac mänaañ:

—Yøø häna'c-hajxy jii yajñähixøøbiä tsajtøgooty, cab yøø miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Yoñwitmøød hajxy naxy wiädity cajptooty je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Wi'i yajwiingudsähgø'owaamb hajxy jaduñ. ³⁹ Jiiby hajxy jia wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxonjatypän, hädaa yaabä tsajtøgootypä, møød jim maa ja'a cay hu'ugy naxy jiadyiijän. ⁴⁰ Pero cabä quiuhdujthajxy ñä'ägädä hoyyä. Hix, pøjcäxäbä yaamgtø'oxiä tiøjc-hajxy. Hoy hajxy jaduñ jia jatcø'øy, jejcyjatiä Dios hajxy jia wi'i pia'ya'axy. Pero jaanč tehñ yhojyoy hajxy jaduñ yajcumädowa'añii —nømä Jesús miänaañ.

⁴¹ Mänitä Jesús jim mädooyä hoy yhøxta'agy maa ja'a jäya'ay xädø'øn hajxy hänäjty naxy quiuyoxø'yän. Ja'a mäyøøjäya'ayhajxy, majiatiä xädø'øn hajxy hänäjty piäda'agy. Jimä Jesús hänäjty miähee'pna'ay. ⁴² Mänitä yaamgtø'oxy tu'ug miejch. Jaanč tehñ yhäyoob hänäjty je'e. Mejtsmägo'xä häyoobä je'e quiugonøoyy. ⁴³⁻⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Huug hix yøø yaamgtø'oxy hajxy. Cøxiä yøøduñ tøø yecy mäduhñtiä hijty miøødä, ja'a hijty ñägayaambä. Pero yøø mäyøøhäna'c-hajxy, weeñtiä hajxy jaduñ ñä'a puhyejcy.

13

¹ Coo ja'a Jesúshajxy jiiby chajtøjpädsøømy, mäniä jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsøn, huug hix yøø tsajtøjc, jaanč tehñ yajxón yøøduñ miuuchä.

² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy huuc tehñ yheeb. Hoy yøø tøjc jaduñ jia cruundä, cøxaamb yøøduñ jyida'añ. Haxit hatajø'øy yøø muuch jiada'añ.

³ Mänitä Jesúshajxy jim ñøcxy maa ja'a tuñ hänäjty xiøhatiän Olivos, jim Jerusalén-woc-hawiimb. Coo hajxy jim miejch, mäniä Jesús hanidi-hmduum hoy yhøxta'agy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hajxy ñänøcxy, møødä Santiago, møødä Juan, møødä Andrés. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøoyy:

⁴ —Mänaads yøø tsajtøjc jaduñ jyida'añ. Mädyi hijxtáhñdäts jaduñ cäxø'tsoonaamb coo hänäjty jaduñ yhabaada'añ.

⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'owøøjap hajxy. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁶ Mayyä jäya'ayhajxy min miäwiinhøøna'añ. Jaduñ hajxy hänäjty miäna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Mayyä jäya'ayhajxy hänäjty jiaanč tehñ miäbøga'añ.

⁷ Coo hajxy mmädoyhädät coo tsip pleetä hänäjty xii yaa tøø piädø'ogy, cab hajxy jaduñ mmäná'anät cooc tyjy ja'a naaxwiimbä hänäjty wyiimbida'añ. Homiänaajä tsip pleetä jiadyi. ⁸ Nimiädsibø'owáanap hajxy hänäjty wiinghagajptjaty. Wiinduhmyhagajpt hujx hänäjty ñaxa'añ. Jadáanäbä yuuxøø hänäjty wiinduhmyhagajpt. Coo jaduñ jiada'añii, hijxtahñdäts jaduñ cäxø'tsoonaamb coo tsøty häyohn hočhähgøøñäjaty hänäjty jiada'añii.

⁹ Mniyajcopcø'owøøjap hajxy mäniä. Mäjähñdium hajxy hänäjty mhida'añ. Xmiadsaambä mmädsip hajxy hänäjty. Mänit hajxy jim xyajñøcxa'añ hagujc. Møød jim maa ja'a judios chajtøjc-hajxiän, xwiobho'ogaamb hajxy hänäjty jim. Xyajñøcxaamb hajxy hänäjty jim maa ja'a gobiernä wyiinduumhaxjiän, je'eguiøxpä cooçh mijts xpiawädity. Jimhøch hajxy jaduñ xmiädiä'agät gobiernäwiinduum. ¹⁰ Hix, cahnä naaxwiimbä hänäjty wyiimbityñä, cøxaambä

jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy miädowa'añ wiinduhmyhagajpt. ¹¹ Y coo hajxy jim xyajnöcxät haguyc, cab hajxy mänit mnädaj mnämáyät waambaty hajxy mhadsówät. Hix, ja'a Dios ja'a mädia'agy hajxy hänäjty xmio'owaamb. Cab hajxy hänäjty hamdsoo mmädia'aga'añ; ja'a Diosh-espíritu hajxy hänäjty xyajmädia'agaamb. ¹² Hamiñ haxöpiä jäya'ayhajxy hänäjty tu'que'ex ñiñähduga'añii coo hajxy yagho'ogöjät. Jaanä jaduhnä yhuung hajxy hänäjty ñähdugaambä. Ja'a muutsc-häna'c-hajxy, jaanä jaduhnä tieedy hajxy hänäjty tiunaambä. ¹³ Nägöxiä mijtsä jäya'ay xmiähanhada'añ je'eguiöxpä cooch mijts xpiawädity. Pero pøn hänäjty tøø miee'xtucy, hoy hänäjty tøø jia ho'ogy, nähwa'adsaamb hänäjty je'e.

¹⁴ Habaadaamb jaduhñ coo ja'a haxögpä ca'a hoybä miedsa'añ maa ja'a Diostöjcän —pøn hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuöy—. Mänitä Diostöjc jaduhñ yajma'ada'añii. Coo ja'a haxögpä hajxy jaduhñ mhixät, mänit hajxy päyö'ögüiä mnöcxät tunjoot, pønjaty yaa tsänaaby Judeanaaxooty. ¹⁵ Pønjaty hänäjty häñaaby töjnähgöxp, ween ñä'ägä päyö'ögy, cap nöcxty tii jii by yajpäsömy tögooty. ¹⁶ Pønjaty hänäjty camjooty, cab jaduhñ jim ñöcxät maa ja'a tiöjcän. Cap nöcxty jii by tii yajpäsömy, ni wyit ni tii. ¹⁷ Jaanç tehñ chaächpögaambä to'oxiöjc-hajxy hänäjty, ja'a hajxy hänäjty co'na'awaambä, møød ja'a hajxy hänäjty huungyajtsi'tspä. ¹⁸ Mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy coo tsö'ty häyohn ween quia'a jadyii coo hänäjty jiaanç tehñ tiööchä. ¹⁹ Jaanç tehñ yhöyhoyä jäya'ayhajxy hänäjty chaächpöga'añ. Ni mädyii tsaächpä jaduhñ quia'a mäbaada'añ neby hänäjty jiada'añijän, ni ja'a jecy näjxäbä, ni ja'a jaac minaambä. ²⁰ Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jecy quia'a tsaächpöga'añ, je'eguiöxpä coo chocy pønjaty jaduhñ tøø wyiimbij. Coo ja'a Dios häxöpy jaduhñ tøø quia'a mäna'añ, jejquiiä jäya'ayhajxy häxöpy chaächpöga'añ. Ni pøn häxöpy quia'a nähwa'adsa'añ.

²¹ Coo mijts pøn xñämá'awät coog tyijy ja'a Cristo hänäjty jii wiädity, cab hajxy mmäbögat. ²² Hix, mayyä jäya'ayhajxy hänäjty wiädita'añ mäwiinhömbä, cooc tyijy hajxy hänäjty je'e Cristo, møød cooc tyijy hajxy hänäjty Dyiosquexiä. Piayajcähxö'ögaambiä hijxtahnd hajxy hänäjty hoy-yagjuöönäbä. Jaduhnä jäya'ayhajxy hänäjty jia wi'i wyiinhöna'añii, møød ja'a hajxy hänäjty Dioswiimbijyäbä. ²³ Mniyajcopcö'öwöjöp hajxy. Jäguemiä hajxy cham nnäma'ay coo hajxy mniyajcopcö'öwöjöpät.

²⁴ Mänitxöøbä, coo ja'a tsaächpä hänäjty tøø ñajxnä, mänitä xøø wyiingoodö'öwahñ møødä po'o. ²⁵ Mänitä mamiadsa'a hänäjty quia'awa'añ. Tsäyuyyaamb hänäjty jaduhñ, tijaty jim cuhdujtmøød tsajtcöxp. ²⁶ Mänitöch hänäjty ngäda'aga'añ jocjooty, hooçh ja'a Diosquexypä. Møcmäjaamödhöch hänäjty ngäda'aga'añ. Yajxöñhöch hänäjty mänit ngäda'aga'añ. Mänitöchä jäya'ayhajxy hänäjty may xpia'hee'ptägö'owa'añ. ²⁷ Mänitöchä nmoonsä tsajpootypähajxy hänäjty nguexa'añ coo hajxy jaduhñ quioxy yajtu'ugmügät pønjätyhöch hänäjty tøø nwiimbij. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty wioomuga'añii.

²⁸ Høxtahmäsä higueraquepy, coo jaduhñ wiämät, hijxtahnd jaduhñ coo hänäjty tøø pioodtägöönä. ²⁹ Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a tsö'ty hajxy jaduhñ mhixät nébiöch naamnä tøø nmädia'agy, hijxtahnd hänäjty jaduhñ cooch hänäjty mobädajpä ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, hooçh ja'a Diosquexypä. ³⁰ Cöxaamb jaduhñ jiada'añii nébiöch naamnä tøø nmädia'agy, cahnä jäya'ayhajxy hänäjty quioxy ho'ogyñä, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä.

Tøyhajt jaduñ. ³¹ Cuhdägoyyaambä tsajt mөөдä naaxwiimbä. Pero tsipcөxp jaduñ tiөjiada'añ nébiөch chamь nmädia'aguiän.

³² 'Ni pөñ jaduñ quia'a najuө'өy mänaa jaduñ jiada'añii. Jagooyä Dios nidiuññ ñajuө'өy, ja'a hajxy nDeedyhajtäm. Ni ja'a Diosmoonsähajxy jaduñ quia'a najuө'өy, ja'a hajxy jimь tsajpootypä. Ni hөөч nga'a najuө'өy, hөөч ja'a Diosquexypä.

³³ 'Paady, nähix hahixө'ө hajxy mhídät homiänaajä, je'eguiөxpä coo hajxy mga'a najuө'өy mänaa jaduñ jiada'añii. ³⁴ Jii jäya'ay hänäjty tu'ug, coo hänäjty ñөcxa'añ jäguemnaax, mänitä mioonsä ñämaayy coo ja'a tiөjc cwieendähajtäxät. Nägөxiä hajxy jaduñ yhaagä nä'ä tuungmooyä. Jaduñnä tu'jäya'ay ñämäayyabä coo jimь tiünät maa ja'a төghaawän, weenä төjc yaghawa'aч jopy; tsuu jadähooc yhagөөguiumbät. ³⁵⁻³⁶ Ja'a cudөjcä mioonsähajxy, cab hajxy hänäjty ñajuө'өy mänaa ja'a wyiindsөñhajxy hänäjty mjejstägatsa'añ, pө coodsөөñäp hänäjty jaduñ, o pө tsumhdä hänäjty, o pө tu'tseye-yaaxө'өgy hänäjty, o pө jobөөñäp hänäjty. Nähix hahixө'ө ja'a wyiindsөñ hajxy jaduñ yhahixät. Pө caj, coo hajxy jaduñ jaguiapxiä ñähmejtspedөjät, wehndä hajxy hänäjty mia'ay. Jaduñ mäwinäts mjejtspä, cab hajxy jaduñ mnajuө'өy mänäajөch yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy nähix hahixө'ө homiänaajä mnä'ägä hídät. ³⁷ Jadúñhөчhä jäya'ayhajxy nägөxiä nnämaabiä coo hajxy nähix hahixө'ө ñä'ägä hídät homiänaajä.

14

¹ Mejtsxөө ja'a pascuaxөө hänäjty quia'a habaady mänaa ja'a judíos tsajcaagy hajxy hänäjty quiaayän, ja'a cajpä tsoomiөdpä. Ja'a teedy-wiindsөñhajxy, mөөдä häna'c-hajxy, ja'a hajxy hänäjty jilby yajñähixөөbiä tsajtөгooty, cojyquiapxytiuumb hajxy hänäjty jaduñ nebiä Jesús hajxy yajtsumөjät hөhnda'agymiädia'agyhaam, jaduñ hajxy jaduñ hoy ya-yagho'ogөjät. ² Mänit hajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Cab hajxy tsөc nej jatcөoyyäm coo ja'a cu'ug hajxy jaduñ xñä'ä nähbädө'cämät.

³ Tөө ja'a Jesús hänäjty yhäda'agy Betania. Jimь hänäjty miädsuugay maa ja'a Simón tiөjcän, ja'a hijty leprapa'ammөdpä. Mänitä to'oxiөjc tu'ug mjejch. Jimä nardoperfume hänäjty quio'өgonhaty alabastro-vidriojooty. Jaanч tehм chowä nardoperfume hänäjty ñөcxy. Mänitä to'oxiөjcä perfume-vidrio piuhy. Mänitä Jesús ja'a perfume yajcutemөoyyä. ⁴ Mänitä jäya'ayhajxy näje'e jiootma'ty, ja'a hajxy hänäjty jimь pahäñaabiä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Cap yө'ө perfume jaduñ cu yaghäyooyy. ⁵ Coo jaduñ cu ñä'ägä too'cy, tsoobaadaamь yө'ө hijty, tägөөgmägo'x-xөөгuduñ. Jimä häyoobädөjcä chow hajxy jaduñ cu miooyyä coo jaduñ cu ñä'ägä too'cy.

Jaduñnä to'oxiөjc yhojjä.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Weends yhity. Ca'a hajxy mwi'i yhojy. Nébiөch yө'ө jaduñ төө xtiuñän, cab jaduñ ñejpiä; hoy jaduñ. ⁷ Homiänaajä mjejtsä häyoobäjäya'ay mhixy. Homiänaajä hajxy jaduñ mbuhbédät. Pero hөөч, cábөch mjejts jejcy xy-hixa'añ. ⁸ Xwyiingudsähgөөbiөch yө'өya'ay jaduñ, päadyhөчhä perfume jaduñ xyajcutemөoyy. Jaduñ miäbaady nej coөch häxөpy төө nho'oguiän. Jadúñhөч yө'ө hijty xyajñähdema'añ. ⁹ Majatiä Diosmädia'agy wiädita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a hөөчcөxpä, jaduñnä jäya'ayhajxy miädia'aga'añ

nébiŋoch yø'oya'ay naamnä tøø xtiun̄. Jaduhn̄ yø'ø homiänaaja jiahmiedsaañänä. Tøyhajt jaduhn̄.

10 Jimä Jesús ja'a jiamiøød hänajty tu'ug xiøhaty Judas Iscariote, ja'a hajxy hänajty nämajmetspä. Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn̄ hoy miøødcojyquiapxytiun̄ coo ja'a Judas ja'a Jesús hänajty tioga'añ. 11 Coo ja'a teedywiindsøn̄hajxy jaduhn̄ miädooyy, mänit hajxy jaduhn̄ jiaančh tehñ xioondaacpøjcy. Mänitä Judas jajwiinwaanøøyyä coo xädø'øn̄ hänajty mio'owa'añii. Mänitä Judas tiägøøyy wiinmaabiä nebiä Jesús paquia jajcø'ødägø'owät.

12 Mänitä pascuaxøø yhabaatnä. Jaduhn̄ä judiøshajxy hänajty quiuhdujthaty coo tsajcaagy hajxy naxy quiaj, ja'a cajpä tsoomiøødäbä. Jaduhn̄ hajxy hänajty quiuhdujthajpä coo meeghuung hajxy naxy yoxy ja'a pascuaxøøjooty. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøwä:

—Maada'a yhooyä coo pascuaxøø hajxy häyaa nwiindsuugáyyämät.

13 Mänitä Jesús ja'a jiamiøød nämetsc ñämaayy:

—Nøcx hajxy jim̄ Jerusalén. Jimä jäya'ay hajxy tu'ug mbaada'añ nøøgón.

14 Je'eds hajxy mbadu'ubógäp. Mänit hajxy mbadøjtägø'owät. Mänitä cudøjc hajxy mnämä'awät: “Ja'a nWiindsøn̄ højts jaduhn̄ tøø xwyiinguexy coo højts nyajtøwät maa højtsä pascuaxøø häyaa tsuu nwiindsuugáyät.” 15 Mänit mijtsä cudøjc cuarto nøcxy xyajñähixø'owa'añ nähbettøjcøp. Jaančh tehñ quiäruundä ja'a cuarto jaduhn̄ møød yajxonä. Jimä cay hu'ugy hajxy mnähix mhahixø'owät coo hajxy jim̄ ndsuugayáañäm —nømä Jesús miänaañ.

16 Mänit hajxy nämetsc jiaančh nøcxy jim̄ cajptooty. Jiaančh paat hajxy jaduhn̄ neby hajxy hänajty tøø ñäma'ayijän. Mänitä tsuugay hajxy tiägøøyy nähix hahixøebiä.

17 Coo quioodsøøn̄ä, mänitä Jesús hajxy jim̄ ñøcxy maa ja'a pascuaxøø hajxy hänajty wyiindsuugaya'añän, møødä jiamøødhajxy ja'a jaac nämajcpä. Mänit hajxy tiägøøyy caabiä. 18 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tü'ughøøch mijts mjamiøød xñäxø'owø'owa'añ. Quipxy hajxy je'e cham xmiøødczaamijcäm. Tøyhajt jaduhn̄ —nømä Jesús miänaañ.

19 Mänit hajxy nägøxiä jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Nej, høøch je'eda'a tyijy xñänøømbä.

20 Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mijts mjamiøød jaduhn̄ tu'ug jatcø'owaamb, näguipxiä tsajcaagy hajxy jaduhn̄ jiiby xmiøødpaguhmä'tsäm texyjooty. 21 Høøch, ja'a Diosquexypä, jadühñhøch njada'añ nhabet'añ nepy jim̄ myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Tøjiadaambä Diosmädia'agy jaduhn̄. Pero ja'a cräajøch jaduhn̄ xñähdugaambä, jaančh tehñ yhooyhoy jaduhn̄ chaachpøga'añ. Maas hoy häxøpy coo quia'a nä'ägä naaxwiimbädsøømy —nømä Jesús miänaañ.

22 Caabyñä ja'a Jesús hajxy hänajty, mänitä Jesús ja'a tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dios ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänitä jiamiøødä tsajcaagy nägøxiä yajñäguidøøyy. Mänit miänaañ:

—Cay hädaa hajxy; høøch nni'x ngøpc hädaa —nømä Jesús miänaañ.

23 Mänitä Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hänajty vinomøødpä. Mänitä Dios ñämäguiumbä: “Dioscujú'uyäp.” Mänitä Jesús ja'a vino yhuuctsohñ. Mänitä jiamiøød miooyy. Nägøxiä hajxy jaduhn̄ yhuucy. 24 Mänitä Jesús miänängumbä:

—Høøch nnø'ty hädaa. Hijxtahnd hädaa jaduhn coočhä nnø'ty nyajxee'xa'añ coočhä jäya'ayhajxy hänajty nnähho'tu'uda'añ. Jaduhnhøchä cuhdujt nyajtødiägø'øwa'añ, ja'a Dios ja'a Abraham jecy miøødyajcuhdüjcäbä. ²⁵ Tøyhájthøch jaduhn nnämä'awät, cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä cøonøch hänajty jim tøø nnøcxtägach maachä nDeediä wyiinduumän. Mänitøchä vino jemybiä nhuucmadsa'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁶ Mänitä Jesús ja'a Dioshöy hajxy yhöøyy, møødä jiamiøødtøjc. Mänit hajxy jim chohñ. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Olivos.

²⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Nägøxiøch mijts xñähgüe'ega'añ, je'eguiøxpä coøch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbögaanä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Nyagho'ogáambjøchä meegcueendähajpä. Cøxaambä meeghajxy piäy'øga'añ. Xii yaa hajxy ñøcxø'øwa'añ.” ²⁸ Cøøch hänajty tøø nho'ogy, mänitøch jadähooc njujypiøjtägatsa'añ. Mänitøch jim nnøcxa'añ Galilea. Mänitøch mijts jim nøcxy xpiaada'añ —nømä Jesús miänaañ.

²⁹ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Høøch mäböcypia, cábøch miich mänaa nbuhwa'adsa'añ, hoy miich hajxy nägøxiä xjia puhwá'adsät.

³⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhájthøch miich nnämä'awät, häyaa coods miich tægøøghooc mniguiugapxa'añii coøch tyjy xquia'a hixiä.

³¹ Pero Pedro, tehngajnä je'e jiaac miänaañ:

—Cábøch mänaa nniguiugapxa'añii coøch tyjy miich nga'a hixiä, høyhøch miich quipxy nja møødhó'ogät —nømä Pedro miänaañ.

Jaduhñ hajxy nägøxiä piahadsoobä.

³² Mänitä Jesúshajxy jim ñøcxy maa hänajty xiøhatiän Getsemani. Mänitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Jiids hajxy huuc häña'aw, nøcxy nhuuc Diospa'ya'axy.

³³ Mänitä Jesús ja'a Pedro hawiing miøødnøcxy, møødä Santiago, møødä Juan. Mänitä Jesús hoyhoy jiaançh tehñ jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänitä Pedrohajxy ñämaayyä:

—Høyhöyhøch jaduhn njaançh tehñ jiootmayhaty. Høxtä ho'ogáambjøch nnijiawø'yii. Huuc mähmø'øw hajxy yaa. Cab hajxy mmaahó'ogät. Jucy hajxy mhídät —nømä Jesús miänaañ.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús weeñtiä jiaac nøcxy. Mänit jaduhn miägutscädaacy. Mänitä Dios tiägøøyy mänuu'xtaacpä: “Teedy, mee'x, coo miich jaduhn cu mga'a mänaañ, cábøch häxøpy ndsaachpøga'añ nébiøch chañ nmánaxa'añän. Pero cábøchä nguuhdujt yhidät nébiøchä njoot jia tsoquiän. Miichä nguuhdujt jaduhn nä'ägädä hidaamb.”

³⁷ Mänitä Jesús jim ñøcxtägajch maa ja'a Pedrohajxy hänajty tøø miähmø'øyän. Coo jim miejch, mänit jaduhn yhiixy coo hajxy hänajty tøø quiøxy maaho'ogy. Mänitä Pedro ñämaayyä:

—Simón, nej, mmaabä. Nidu'hora miich tøø mga'a mee'xtucy. ³⁸ Jucy hajxy hit. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy xquia'a jøcaxpø'øwät. Jia tsojpiä mjoothajxy jaduhn coo hajxy jucy mhídät, pero cabä mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduhn miee'xtuga'añ.

³⁹ Mänitä Jesús ja'a Dios hoy pia'yáaxcumbä. Jaduhñ jadähooc ñämánaanøøguiumbä. ⁴⁰ Mänit jadähooc miéjtscumbä maa ja'a Pedrohajxy hänajty tøø miähmø'øyän. Tøø hajxy hänajty miaahó'cumbä. Hix, tøø hajxy

hänajty jiaanč tehñ yhanuu'xø'øý. Coó hajxy jaduhñ yujxä, cab hajxy hänajty ñä'ägä najuø'øý waamb hajxy yhadsówät. ⁴¹ Coó ja'a Jesús jaduhñ miejch ja'a miädägøøghoocpä, mänit miänaañä:

—Nej, je'enä hajxy mwi'i mia'ayñä. Ween tiuhñä. Tøø yhabaatnä coöchä cahwiindøyhäna'c-hajxy xquiuø'ødägø'øwaañä, høøčh ja'a Diosquexypä. ⁴² Pädø'näts hajxy. Jam hajxy. Ximä craa myiñ ja'ačh jaduhñ xyajcø'ødägø'øwaambä.

⁴³ Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitä Judashajxy miejch, møødä majiäya'ay, haagä espada-cap. Näje'e hajxy hänajty wiojptcappä. Ja'a teedywiindsønñhajxy jaduhñ mäguejx, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, møødä majjäya'adiøjc-hajxy. ⁴⁴ Tøø ja'a Judashajxy hänajty quiojyquiapxytiuiñ: “Ja'ačh hänajty ndsu'xaambiä, je'e hänajty je'e. Mänit hajxy mmádsät. Mänit hajxy nøcxy mdsuñy”, nømä Judas hänajty tøø miäna'añ.

⁴⁵ Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänit ñämaayy:

—iWiindsøn!

Mänitä Judas ja'a Jesús jiaanč tsu'xy. ⁴⁶ Mänitä Jesús miajtsä.

⁴⁷ Ja'a Jesús ja'a jiamiøød tu'ug, jimä espada hänajty miøjnädawhaty. Coó jaduhñ yhijxy coó ja'a Jesús hänajty tøø miächii, mänitä yhespada jiuu'pädsøømy. Mänitä teedywiindsønñä mionsä tu'ug tiaatspujxtuutä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Tiich hajxy jaduhñ coó tøø xñämiñ espada-cap wojptcap. Tiich hajxy xyhixy, mée'tspäjä. ⁴⁹ Tiich hajxy jim coó xquia'a majtspä tsajtøgooty. Nébyhøch hajxy jaduhñ høxtä yaa tøø xñämiñ. Nej, ca'a, jabom-jabómhøch hijty jim nøcxy nyajñähixø'øya. Pero páadyhøch chamñ njaty nhabetý, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjiádtä ja'a høøčhcøxpä.

⁵⁰ Nidiuhmä Jesús hänajty jiaac mädia'agy. Tøø ja'a jiamiøødhajxy hänajty quioxy päyø'øgy. ⁵¹ Jimä høxcujc-häna'c ja'a Jesús hänajty tu'ug piawädijpä, poobwit-nähcäjeenä. Mänit jaduhñ jia madsaanä. ⁵² Mänitä poobwit yajñiñähajptuutä. Nähwa'ads høxwa'ads je'e piäyø'cy.

⁵³ Mänitä Jesús yajñøcxä maa ja'a teedywiindsønñ wyiinduumän, ja'a jaac tehñ miøjpä. Mänitä teedywiindsønñhajxy jiaac tehñ miejch, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. ⁵⁴ Jimä Pedro hänajty jäguemjuøøby piädäna'ay maa ja'a teedywiindsønñ tiøjwiingøn. Mänit jim piahøxtaacy maa ja'a hadänaabiähajxy hänajty jiømba'axamiän.

⁵⁵ Jimä teedywiindsønñhajxy hänajty jia wi'i wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøját. Pero cab hajxy hänajty ñä'ägä wiinmahmybiaady. ⁵⁶ Hix, hoyä Jesús hajxy hänajty nämay jia nähøønø'øý, wiingaty hajxy hänajty miädia'agy; cab hajxy hänajty tiu'ugmädia'aguiä. ⁵⁷⁻⁵⁸ Mänitä wiinghäna'c-hajxy tiänaayyø'cy; nøm hajxy je'e miänaambä:

—Tøø højts jaduhñ nmädoy coó jaduhñ miänaañ: “Hädaa tsajtøjc, jäya'ayhajxy hädaa hädiuñ. Pero høøčh, nyajñajtsjidø'øwäbøch hädaa. Cudägøøgxøøyyøchä wiingpä nhädiuundägätsät. Ca'a jäya'ayhajxy je'e hädiünäp” —jaduhñ hajxy je'e yhøñdaacpä.

⁵⁹ Ni je'e hajxy hänajty quia'a tu'ugmädia'aguiäbä.

⁶⁰ Mänitä teedywiindsønñ tiänaayyø'cy majiäya'ayhagujc, ja'a tehñ miøjpä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Nej, cab jaduhñ mnä'ä hadsowa'añä waambaty hajxy miäna'añä.

⁶¹ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägä hadsooyy. Mänit ñämáayyägumbä:

—Nej, tøyhajt jaduhñä coo miichä Dios tøø xquixiä, Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

⁶² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ. Høøch je'e. Xyhixáambøch mijts jaduhñ cooch jim nhäña'awa'añ Dioswiinduum, maa ja'a yahooyhaampiän. Mänitøch hajxy jadähooc xyhixáangumbä cooch hñajty yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jöcjötyhøch hñajty nmänaca'añ.

⁶³ Mänitä teedywiindsøn ja'a wyit quiøø'ch. Paady jaduhñ jiatcøøyy coo hñajty jiaanç tehñ jiootma'ady. Mänit miänaañ:

—Tii testigo hajxy jaduhñ nnä'a jaac wäänämät. ⁶⁴ Tøø hajxy jaduhñ mhamdsoo mädooy coo ja'a Dios tøø miägaptägoy. Waamb hajxy jaduhñ mmäna'añ, neby hajxy ndúunämät.

Haagä jaduhñ hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús tøø quiädieey, møød cooc ween yagho'ogyii.

⁶⁵ Mänitä Jesús tiägøøyyä wiingutsujøøyyäbä. Mänit wyiinguxodsøøyyä. Mänit wyiingutexøøyyä. Mänit ñämaayyä:

—Najuø'ow pøn xquiojx.

Mänitä hadänaabiädøjc ja'a Jesús hajxy wyiingulä'abøøyy.

⁶⁶⁻⁶⁷ Y ja'a Pedro, jii by hñajty je'e hanaaxyp jioømba'axamy maa ja'a tøjwiingän. Mänitä teedywiindsønä qyixymoosä tu'ug miejch maa ja'a Pedro hñajtiän. Coo ja'a Pedro jaduhñ yhiixä, mänit wyiinhee'ppejtä. Mänit ñämaayyä:

—Naxy miich yø'ø Jesús mmøødwädity, túhmäts. Haagä Nazaret hajxy mdsooñ nämetsc, túhmäts.

⁶⁸ Mänitä Pedro ñijjøgapxä:

—Ni nga'a hixiøch yø'ø. Ni nga'a najuø'øyhøch jaduhñ tiich jaduhñ xjia wi'i yajmøødmädiaacp —nømä Pedro yhøhndaacy.

Mänitä Pedro quiuraabädsøømy. Mänitiä tsey tu'ug jiaanç yaaxø'cy.

⁶⁹ Mänitä quixymoosä ja'a Pedro yhiixcumbä. Mänitä jäya'ayhajxy ñämaayyä, ja'a hajxy hñajty jim jaac padänaabiä:

—Xii Jesús jiamioød tu'ug. Je'e yø'ø —nømä quixymoosä miänaañ.

⁷⁰ Mänitä Pedro jadähooc ñiguiugápxägumbä. Cab jaduhñ ñä'a jegøøyy, mänitä Pedro ñämáyyägumbä:

—Mbawädiipy miichä Jesúsä, túhmäts. Nyo'mädooby højts jaduhñ coo miich jim mdsooñ Galilea.

⁷¹ Mänitä Pedro jadähooc miänáangumbä:

—Tøyhajt, cábøch jaduhñ nnä'ägä hixiä pøn hajxy jaduhñ mja mädiaacpy.

Tähooccapxiä ja'a Pedro jaduhñ miänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hñajty quia'a nä'ägädä hixiä. ⁷² Mänitiä tsey miämetsc-hoocpä yáaxcumbä. Mänitä Pedro jiahmiejstaacy coo ja'a Jesús hñajty tøø miäna'añ: “Cahnä tsey hñajty miämetsc-hoocpä ya'axy, tøø miich hñajty tægøøghooc mniguiugapxyii cooch miich hñajty xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jioøguioo'ty coo ja'a tsey miämetsc-hoocpä jiaanç yaaxy.

15

¹ Coo jioøøyy, mänitä teedywiindsøn hajxy nägøxiä yhamugóøguiumbä, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä häna'c-hajxy jii by yajñähixøøbiä tsajtøgooty. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ nebiä Jesús hajxy hñajty tiuna'añ. Mänitä Jesús hajxy quiøøxojch. Mänitä Pilato hajxy hoy

yajcø'ødägø'øy maa je'e hänäjty guobiernähatiän. ² Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtøoyy:

—Nej, tøyhajt jaduhñä coo miichä judiøshajxy xguobiernähatiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ.

³ Madiu'u ja'a teedywiindsøn ja'a Jesús hajxy hänäjty jia wi'i ñäxø'øwø'øy. Pero cabä Jesús hänäjty waamb ñä'ägä hadsooyy. ⁴ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—Nej, caj mhadsowa'añä. Madiu'u miich hajxy xjia wi'i ñäxø'øwø'øy —nømä Jesús ñämaayä.

⁵ Pero cabä Jesús waamb ñä'ägädä hadsooyy. Jiaanč tehñ yagjuøoyy ja'a Pilato jaduhñ coo ja'a Jesús jaduhñ quia'a nä'ägädä hadsooyy.

⁶ Jaduhñä Pilato hänäjty jomøjt-jomøjt quiuhdujthaty coo xøø hänäjty jiadyyi, mänitä tsumyjiäya'ay naxy tu'ug yajpäsømy, ja'a judiøshajxy hänäjty yajnähdijpiä. ⁷ Jiibiä jäya'ayhajxy hänäjty näje'e chumyčhäna'ay. Tsip hajxy hänäjty tøø yagjadyii. Tøø hajxy hänäjty miäjäya'ay-yagho'ogy. Tu'ugä tsumyjiäya'ay hänäjty xiøhaty Barrabás. ⁸ Coo ja'a cu'ughajxy jim miejch maa ja'a Pilato wyiinduumän, mänitä Pilato hajxy jaduhñ ñämaayy coo ja'a tsumyjiäya'ay tu'ug yhøxmádsät. ⁹ Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Nej, jaduhñ hajxy mmäna'añä coočhä Jesús nhøxmádsädä, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä.

¹⁰ Paadiä Pilato jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänäjty je'eduhñ tiiguiøxpä ja'a Jesús coo yajcø'ødägøøyyä ja'a teedywiindsøn. Paadiä Jesús jaduhñ yajcø'ødägøøyyä je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hänäjty quia'a yajmädsójcäxä.

¹¹ Mänitä teedywiindsøn ja'a cu'ug hajxy jiojcapxøoyy coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miäná'anät coo ja'a Jesús ween quia'a høxmačhii, weenä Barrabás ñä'ägä høxmačhii. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ jiaanč mänaañ, ¹² mänitä Pilato ja'a cu'ug jadähooc miäyajtøoyy:

—Y yøø Jesúsäts, ja'a tyijy hajxy mgobiernähajpiä, neby hajxy yøø myänähdiy nébiøch yøø ndúnät.

¹³ Mänitä cu'ughajxy møc yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁴ Mänitä Pilato miänáangumbä:

—¡Pero tisän! Tii tøø quiädieey.

Mänit hajxy maas møc yáaxcumbä:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁵ Mänitä Pilato jiaanč mänaañ coo ja'a Barrabás hajxy ween nøcxy yajpäsømy pujxtøgooty. Hiñ, cabä Pilato ja'a cu'ug hänäjty yagjootma'ada'añ. Mänitä Pilato miänaañ coo ja'a Jesús wiobho'ogøjät. Mänit miänáangumbä coo ja'a Jesús hajxy nøcxy cruzcøxp miøjpahbety.

¹⁶ Mänitä soldado ja'a Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a hagučän. Mänitä soldado ja'a jiamiøød hajxy quiøxy møyjaaxy. ¹⁷ Mänitä Jesús hucywyit yajnähtämoogøoyyä. Mänitä hptycorona yajcuhjenøoyyä. ¹⁸ Mänitä Jesús tiägøoyyä wiinyäaxäbä:

—¡Viva ja'a Jesús, ja'a judiøshajxy jaduhñ guobiernähajpiä! ¡Viva!

Jaduhñ Jesús hänäjty wyiinwooñii. ¹⁹ Mänit hoyhoy wiojpä quiuhduum paxyhaam. Møød wyiingutsujøoyyä. Mänit wyiinjjicädaacä. Jaduhñä soldadohajxy hänäjty jiatcø'øy nebiä wyiingudsähgøøbiän. ²⁰ Pero wyiinwohmäbiä Jesús hajxy hänäjty jaduhñ. Mänitä hucywyit hajxy yajtsijy. Mänitä

yhamdsoo wit yajpøgøøyyäxä. Mänit hajxy yajnøcxy maa hajxy hänajty miøjpahbeda'añän.

²¹ Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug jiøjcubaadøøyy. Camjooty hänajty tøø yhoy. Simón hänajty xiøhaty. Jim hänajty chooñ Cirene. Jue'e yhuunghajxy hänajty xiøhaty Alejandro møødä Rufo. Jimä Jesús cruz hänajty chømä. Mänitä Simón haadsip ñämaayyä coo ja'a Jesús ween piuhdsømø'øy. Mänitä Simón ja'a cruz jiaančh tsømø'cy.

²² Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a nähgaphuung hänajty xiøhatiän Gólgota. Jaduhñä nähgaphuung hänajty quiähxø'øgy nebiä ho'ogyjiäya'aguiopcän, paady hajxy jaduhñ yajxøbejty Gólgota. ²³ Mänitä Jesús vino jia mooyyä. Mirra ja'a vino hajxy hänajty tøø yajmädemø'øy. Pero cabä Jesús jaduhñ ñä'ägä huucy. ²⁴⁻²⁵ Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp. Møjpetyxiøø hänajty jaduhñ. Tøø ja'a Jesús ja'a wyit hänajty jadähooc yajtsijjäxä. Mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy tiägøøyy yajniGUIUHäyø'cäbä. ²⁶ Mänit hajxy jim yuugjahy cruzocpuhdum tiGUIøxpä ja'a Jesús jaduhñ coo miøjpahbejtä: "Hädaa ja'a judiøshajxy guobiernähajpy", nøm hajxy jim quiujahy. ²⁷ Mänitä mee'tspähajxy nämetsc miøjpahbéjtäbä. Tu'jäya'ay miøjpahbejtä maa ja'a Jesús yhaooahaampiän. Jatu'ug miøjpahbéjtäbä maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiän. Cujcä Jesús jaduhñ hoy piäda'agyii. ²⁸ Coo ja'a Jesús ja'a mee'tspä jaduhñ näguipxy miøødhø'cy, jaduhñä Diosmädia'agy tiøjajty maa jaduhñ myiñän cujaay: "Haxøøghäna'c jaduhñ pianänøømä."

²⁹ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jaduhñ jim naxøøbiä, høxtä yagjuøøby hajxy hänajty coo ja'a Jesús hajxy jim yhiixy cruzcøxp. Møød hajxy hänajty wyiinwoon:

—Ja'a, miich mahñdy ja'a tsajtøjc mwil'i yagjidaamby, y cudägøøgxøøyyä mahñdy miich je'e mhädiuundägätsät. ³⁰ Pø tøy miich møcmäjaa mjaančh møødä, tiids miich jim coo mga'a mänacy cruzcøxp. Jaduhñäts mbäyø'øgät —nømä Jesús ñämaayyä.

³¹ Jaanä jaduhñä teedywiindsønhajxy hänajty miäwiingapxpejpä, møødä häna'c-hajxy hänajty jim yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Jaduhñ hajxy hänajty ñiñäma'ayii:

—Tøø yø'ø wiinghäna'c may yajnähwa'ačh, pero caj yø'ø hamdsoo hoy yajniñähwa'adsa'añii. Jaduhñ hijty ñibiäda'agyii nebiä Dioshuungän. Jaduhñ hijty niñänømyii cooc tyijy ja'a judiøshajxy guobiernähaty. ³² Mänit hajxy häyaa njaančh mäbøjcämät, nägooyyä jim miänäcät cruzcøxp.

Jaanä jaduhñä mee'tspähajxy hänajty miäwiingapxpejpä, ja'a Jesús hajxy hänajty näguipxy tøø miøødmøjpahbedyijjäbä.

³³ Nägooyyä quiujxyxiøøjøøyy, mänit jaduhñ cøjx wyiingoodsø'øy. Tägøøghora jaduhñ yhiijty wiingoods. ³⁴ Coo ja'a xøø jaduhñ wyiinajtuutumbä, mänitä Jesús møc yaaxy: "Eloi, Eloi, lema sabactani." Jaduhñ miädia'agytiägø'øy: "Diosteedy, Diosteedy, tiich coo tøø xñähgue'egy."

³⁵ Jimä jäya'ayhajxy hänajty näje'e miähee'pna'ay. Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Mädow, Elíasäda'a møyjáaxäp.

³⁶ Mänit tu'jäya'ay esponja hoy quioñ päyø'øguüä. Mänit jiiiby piama'tsnajxy xunvinojooty. Mänitä esponja yujxojch paxyjøbhaam. Mänitä Jesús yaghaabøøyyä coo jaduhñ wyiinmüügät. Mänit jaaya'ay miänaañ:

—Tsøc huuc híxäm pø minaañbä Elías, pø yajmänacäänäbä Jesús cruzcøxp.

³⁷ Mänitá Jesús mœc yáaxcumbä. Mänit yho'nä. ³⁸ Tuunä ja'a Jesús jaduññä'ä ho'cy, mänitä tsajtøjc-hadøødiujt cujjiä quiøø'tswa'xy. Quiuhduum choñdaacy, hœxtä yhoxhaam jaduññ yhagøødsøøyy. ³⁹ Jimä capitán ja'a Jesús hánajty tu'ug wyiindána'ay. Coø yhiyx coø ja'a Jesús hánajty tøø yho'ogy, mänit miánaañ:

—Tøyhajt yø'øduññ hijty Dyioshuungä.

⁴⁰ Jimä tajjäya'ayhajxy hánajty näje'e miähee'pna'ay jäguemjuøøby. Jimä María hánajtypä, ja'a hánajty jim tsohmä Magdala, møødä Salomé. Ja'a María, ja'a Santiago møødä José tiaj, jim hánajty je'ebä. Ja'a muutspä Santiago jaduññ ñänøømby. ⁴¹ Hädaa tajjäya'ayhajxy, quipxiä Jesús hajxy hánajty tøø piawädity jim Galilea. Tøø hajxy hánajty piuhbety mänaa hánajty jim tøø yhiitiän. Y coø ja'a Jesús jaduññ piejnä Jerusalén, quipxy hajxy piabejty, näguipxy møødä wiingjäya'ayhajxy nämay.

⁴²⁻⁴³ Ja'a viernes hánajty tsuujøøby. Ja'a poo'xxiøø hánajty tsohñda'agaamb, ja'a pascuaxøø. Nähix yahixøøbiä judíoshajxy hánajty ja'a pascuaxøøgøxpä. Jimä jäya'ay hánajty tu'ug chooñ Arimatea. José hánajty xiøhaty. Jim hánajty miøjtuungmøødä tsajtøgooty. Jaançh tehñ yhojiäya'ayä José hánajty. Jiøbhixyp hánajty jaduññ coø ja'a Dios ja'a mœcmäjaa hánajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä José ja'a Pilato ja'a Jesús ñaaxni'x hoy miäyujwaanä. Hix, cabä José ja'a Pilato hánajty chähgø'øy. ⁴⁴ Cahnä Pilato hánajty miädoyhatyñä coø ja'a Jesús hánajty tøø yho'nä. Yagjuøøyy je'eduhñ coø ja'a Jesús paquiä yho'cy. Mänitä Pilato ja'a capitán miøjyaaxy. Mänit miäyajtøøyy mäduhnajtä ja'a Jesús yho'cy. ⁴⁵ Coø ja'a Pilato jaduññ yhawáanäxä coø ja'a Jesús hánajty tøø jiaançh ho'ogy, mänit miánaañ coø ja'a José ja'a ho'ogyjiäya'ay ween yajmännacy cruzcøxp. ⁴⁶ Mänitä José sáana hoy jiuu. Mänitä Jesús hoy yajmännacy cruzcøxp. Mänit ñähbijty ñähmojch sáanaaam. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy tsaajutjooty. Mänitä tsaajut ja'a tsaax hajxy yaghadäguejtägooy. ⁴⁷ Jimä Maríahajxy hánajty miähee'pna'ay, møødä Magdala-tsohmä, møødä José tiaj.

16

¹ Coø ja'a poo'xxiøø hánajty tøø ñajxnä, mänitä María perfume hajxy hoy jiuu, møødä Magdala-tsohmä, møødä Santiago tiaj, møødä Salomé. Ja'a Jesús ja'a perfume hajxy hánajty yajnähjaaxaamby. ² Cujaboom jopy ja'a Maríahajxy jim ñøcxy maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägø'øyän. Näxøø hánajty je'e. Tøø ja'a xøø hánajty piädsøømnä. ³ Tu'haamnøcxpä hajxy tiägøøyy niñämäayyabä:

—Pønä tsaa häyaa hadäguejtú'udäp.

⁴ Tehñ miejtsp hajxy hánajty jim, mänitä tsaajut hajxy yhiyx coø hánajty yhawa'adsän. Tøø häna'cä tsaa hánajty yagjua'açh, hoyyä tsaa hánajty jia cruundä. ⁵ Coø hajxy jiihy chaajuttägøøyy, mänitä muutsc-häna'c hajxy tu'ug yhiyx. Jiihy hánajty yhäña'ay hahooyhaamby. Yomybioobwit hánajty miøød. Coø ja'a Maríahajxy jaduññ yhiyx, mänit hajxy chähgøøyy. ⁶ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Ja'a Jesús hajxy mhøxtaaby, ja'a jim tsohmä Nazaret, ja'a tøø miøjpahbedyijjäbä cruzcøxp. Tøø jiuypiojtägach. Tøø yaa choñnä. Huuc tehñ yhiyx hajxy, cab je'e yaajan maa je'e piädaacän. ⁷ Nøcx ja'a jiamioød hajxy yhawáanä. Møødä Pedro, mhawáanäp je'ebä. Jaduññ hajxy mhawáanät cooc jim ñøcxa'añ Galilea. Jimäc hajxy nøcxy piaady, neby hajxy hijty tøø yajmøødmädia'agyijän —nømä muutsc-häna'c miánaañ.

⁸ Päyø'øguiä Maríahajxy jiutpadsøømy. Tsähgøøyyäp tsäyúuyyap hajxy piädsøømy. Cab hajxy jaduñ pøn ñä'ägädä hawaanä. Hiḵ, jaanč tehñ chähgøøby hajxy hñajty.

⁹ Näxøø jopy ja'a Jesús jiuypiojtägajch. Mänitä María jayøjp yhiixtsohñnä, ja'a hñajty jim tsohmä Magdala, ja'a møjcu'u juxtujc-hooc yajnähwáatsäbä. Ja'a Jesús jaduñ mäyajnähwaats. ¹⁰ Mänitä María ja'a Jesús jiamioødhajxy hñajty. ¹¹ Hoy hajxy jia nämaayyä coogä Jesús hñajty tøø jiuypiojcy, møød coogä María hñajty tøø yhiixy hajujcy, cab hajxy ñä'ägä mabøjcy.

¹² Cujecy, jimä Jesús ja'a jiamioødhajxy hñajty nämetsc ñøcxy camjooty. Mänitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa wyiinduuhajxiän. ¹³ Mänitä jiamioød hajxy hoy jia hawaanäbä. Ni je'e ja'a miädia'agyhajxy jaduñ quia'a mabøjcäxä.

¹⁴ Cujequiä Jesús jiamioødhajxy hñajty quiaiy, ja'a hajxy hñajty nämajtu'ugpä. Mänitä Jesús jim ñäguehxtøø'xcumbä maa hajxy hñajty quiayyän. Mänit hajxy jaduñ ñämaayyä:

—Tii mijtsä miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mabøjcä, ja'a mijts tøø xjia hawaanäbä cóogøch hajxy tøø xyhiixy hajujcy, cóogøch tøø njuypiojtägach.

¹⁵ Nøcx hädaa mädia'agy hajxy yajwa'x wiinduhmyhagajpt. Jaduhñä jäya'ay hajxy nägøxiä myajwiingapxø'owät neby hajxy ñähwá'adsät.

¹⁶ Pønjaty jaduñ mabøjp, pønjaty jaduñ näbejp, je'edshajxy jaduñ nähwa'adsaamñb. Pero pønjaty jaduñ ca'a mabøjp, haxøøgtuum hajxy je'e miähmø'owa'añ. ¹⁷ Pønjaty jaduñ mabøjp, hijxtahñd hajxy yajcähxø'øgaamby hoy-yagjuøññäbä. Ja'a høøchcøxpä, jaduhñä pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Wiinghayuuc hajxy miädia'agaañp.

¹⁸ Hoyyä tsahñdy hajxy tiehñ wyidsø'ogät, cab hajxy nej tiunøøjät. Hoyyä veneno hajxy tiehñ yhú'ugät, ni jaduñ hajxy nej quia'a jádät. Y coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy quio'ønähgäbät, náxäbä pia'amhajxy.

¹⁹ Coo ja'a Jesús ja'a jiamioødtøjc miøødmädiaacpädøøyy, ja'a hajxy nWiindsønhtëmbä, mänit ñøcxnä tsajpootyp. Mänit hoy yhøxta'agy maa ja'a Tieediä yhahooyhaampiän. ²⁰ Mänitä jiamioødhajxy jiaanč tu'ubøjcy. Mänitä mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy wiinduhmyhagajpt. Piuhejpjiä Jesús ja'a jiamioødtøjc hñajty. Majaty hajxy hñajty wiädity, yajcähxø'piä hijxtahñd hajxy hñajty hoy-yagjuøññajaty. Jaduhñ hñajty yajnajuø'oy coo hajxy hñajty tiømiädia'agy. Amén.

San Lucas

1-4 Mägu'ughajpä Teófilo, miichcǝxpǝch hádaa nocy nhädiuñ nej miich ja'a tǝyhajt jaduñ nmǝǝdhádät ja'a Jesucristocǝxpä, nej jiajty nej yhabejty, nej ñibiancxyii. Pedyiijǝch jaduñ tǝǝ nhabǝcy. Jaduñ miich tǝǝ nmǝǝdoyhajpä. Nämay jäya'ay ja'a nocy capxy hajxy tǝǝ yajpǝdǝ'ǝgy ja'a Jesucristocǝxpä. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpǝhajxy, je'eds hajxy jaduñ tǝǝ xyajmädoyhǝjtǝm. Yhamdsoo wiinhaam hajxy tiehñ yhijsy.

5 Coo ja'a Herodes hǝnajty jim̄ guiobiernǝhaty Judeanaaxooty, jim̄ jäya'ay hǝnajty tu'ug xiǝhaty Zacarías. Teedy ja'a Zacarías hǝnajty tiuumby maa ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy hǝnajty myiñǝn. Ja'a Abías ja'a quiuhdujt hǝnajty yajtuñǝxǝp neby hǝnajty jecy tǝǝ yhane'emiǝn. Ja'a Zacarías ja'a tio'oxiǝjc, Elisabet hǝnajty xiǝhaty. Ja'a Aarón yhap yhoc ja'a Elisabet jaduñ. 6 Pedyii ja'a Zacarías hajxy hǝnajty quiudiuiñ ja'a Diosmädia'agy. Hoy hajxy hǝnajty yajtuñ nebiǝ Dios choquiǝn. 7 Pero cabǝ yhuunghajxy hǝnajty nitu'ugtǝ. Cahnǝ Elisabet hǝnajty ñǝ'ägädǝ huungpaadyǝn. Tǝǝds hajxy hǝnajty miǝjaanǝ.

8 Tu'ugxǝǝbǝ, jiiibiǝ Zacarías hǝnajty tiuñ mǝjtsajtǝgooty. 9 Mǝnitǝ piaatǝ coo ja'a poom jiiiby jiǝgǝt maa ja'a poomjojtaactǝn, jim̄ Dioswiinduum. Jaduñǝ teedyhajxy hǝnajty quiuhdujthaty. 10 Mǝnit yhabaaty coo ja'a Zacarías ja'a poom hǝnajty jiiiby jioga'añ. Mǝnitǝ cu'ughajxy yhamugǝyy mǝjtsajtǝghaguuy. Mǝnit hajxy tiǝgǝǝyy Diospa'yaaxpǝ. 11 Jim̄ Zacarías hǝnajty piomjocy, mǝnitǝ Dios mioonsǝ tu'ug ñǝguehxtǝ'xy hahooyhaamby maa ja'a poom hǝnajty jioquiǝn. Jim̄ hǝnajty tǝǝ chooñ Dioswiinduum. 12 Coo ja'a Zacarías jaduñ yhijsy, mǝnit chǝhgǝǝyy. Cabǝ wiinhahñdy piaaty nej jiatcǝ'ǝwǝt. 13 Mǝnit ñǝmaayǝ:

—Zacarías, ca'a mdsǝhgǝ'ǝy. Tǝǝ ja'a Dios miǝdoy nej tǝǝ nmǝǝgapxiǝn coo huung xmiǝ'ǝwǝt. Huungpaadaamb ja'a mdo'oxiǝjc jaduñ. Juan ja'a mhuung myajxǝhǝtǝt. 14 Mxoonǝda'agaamb miich jaduñ ja'a mhuungcǝxpǝ. Nämay ja'a jäya'ayhajxy jaduñ xioonda'agaambǝ coo mhuung myiñǝt miǝdsǝt. 15 Cumay ja'a mhuung piǝdsǝma'añ ja'a Dioscǝxpǝ. Miǝǝdhadaambiǝ Dioshespíritu; jaduñ miǝmín miǝga'awa'añ. Cabǝ jocnǝǝ yhu'uga'añ ni ja'a vino. 16-17 Jaduñdsǝ cuhdujt miǝǝdhada'añ nebiǝ Elías jecy miǝǝdhajtiǝn. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xaamby. Mǝnitǝ judíos ja'a Dios hajxy jiahmiejtǝaactǝgatsa'añ jadǝhooc. Jaduñǝ Juan yajwiingapxǝ'ǝwa'añ coo ja'a yhuung hajxy quia'a mǝǝdnimiǝdsiphǝjtǝnǝt, y coods hajxy miǝbǝjñǝt ja'a hoguiapxy ja'a homiǝdia'agy pǝñ yhamdsoo cuhdujt ja' wi'i yajtunaamb. Coo hajxy jaduñ quiudiúnǝt, mǝnitǝ Dios jaduñ quiuhbǝga'añ.

18 Mǝnitǝ Zacarías miǝnaañ:

—Nébiǝch ja'a tǝyhajt jaduñ nmǝǝdhádät cooñ nhuung myina'añ. Tǝǝ hǝjts nmǝjaanǝ mǝǝdhǝch ndo'oxiǝjc.

19 Mǝnitǝ Dios mioonsǝ yhadsooyy:

—Gabriélhǝch nxǝhaty. Jim̄hǝch ndsooñ Dioswiinduum. Je'eth tǝǝ xquiexy cooñ miich min̄ nhawaanǝ coo ja'a mhuung jaduñ myina'añ. 20 Cooñ miich ja'a nmǝdia'agy tǝǝ xquia'a mǝbǝjcǝ, huum miich mmǝhmǝ'ǝwa'añ. Hǝxtǝ coonǝ ja'a mhuung myiñǝt, mǝnit mgapxǝ'ǝga'añ. Tǝjiadaamb jaduñ nébiǝch cham̄ nmǝdia'aguian.

²¹ Jimä cu'ug ja'a Zacarías hajxy hänäjty jia wi'i yhahixy mojtšajtoğhaguuy. Yaguuøøby hajxy hänäjty coo ja'a Zacarías jiiby wyi'i jiecý tsajtøgooty. ²² Coo ja'a Zacarías tøjpadšøømnä, tøø hänäjty jiaanč huumy. Mänitä cu'ughajxy ñajuøøyy coo ja'a Zacarías ja'a tsø'ty hänäjty tøø yhixy. Hix, cø'øhaam ya-ñähixøøñä.

²³ Hoorä, coo ja'a Zacarías yaghabejty mäduhñtiä hänäjty tiuna'añ tsajtøgooty, mänit ñøcxnä maa ja'a quajptän. ²⁴ Mänitä tio'oxiøjc jiaanč mähmøøyy maaxhuungmøød. Jiiby ñä'ägä mähmøøyy tøgooty mägooxpo'o. Caj ñä'ägä tøjpadšøømnä. Jaduhñ hänäjty wyi'i miädiaacta'agy quioopcooty: ²⁵ "Päadyhøch ja'a Dios jaduhñ tøø xñäxuučh nébiøch ja'a cu'ughajxy jaduhñ xquia'a péjxnät."

²⁶ Tädujpo'ø ja'a Elisabet hänäjty tøø yhity maaxhuungmøød, mänitä Dios ja'a Gabriel quiejxcumbä. Jimä Gabriel quiejxä maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret jim Galileanaaxooty. ²⁷ Ja'a María jaduhñ yajnäguejxä. Cäxyiihajpnä hänäjty je'enä. Tøø hänäjty tiødiägø'øy coo ja'a José hänäjty piøga'añ. Jue'e ja'a José, David yhap yhoc je'e, ja'a hijty jegyhajty gobiernätuumbä. ²⁸ Mänitä Gabriel tiøjtägøøyy maa ja'a María hänäjtiän. Mänitä María ñämaayyä:

—Diøshøch tøø xquiey cooçh miičh jaduhñ nmägäpxät. Miičhcøxpä ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ. Xmiøødhijp miičh ja'a Dios. Maas hoy miičh ja'a Dios yxihy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy.

²⁹ Cabä María hänäjty ñajuø'øy tii jaduhñ coo tøø ñäma'ayii ja'a Dioscøxpä. Tsähgøøyy jaduhñ siëmprä. ³⁰ Mänitä ñämáayyägumbä:

—María, ca'a mdsähgø'øy. Møj ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ ja'a miičhcøxpä. ³¹ Mhuungpaadaamb miičh jaduhñ. Jesús ja'a mhuung mya-jxøhata'añ. ³² Møj jaančh jaduhñ yhida'añ. Høxcabäañp jaduhñ coo Dyioshuungä. Dios jaduhñ päda'agaamb gobiernä nebiä David jecý tiuuñä, ja'a Jesús yhap tieedy. ³³ Paady jaduhñ piäda'aga'añii gobiernä nebiä judiøshajxy yhané'emät cøjxta'axiøø. Nimänaa jaduhñ quia'a hanehñbädø'owa'añ.

³⁴ Mänitä María yajtøøyy:

—Nébiøch jaduhñ nnä'ä huungpäädät; cahnøch ya'adiøjc nhixyhatyñä.

³⁵ Mänitä Gabriel yhadsooyy:

—Minaambä Dioshespíritu xyhuungmo'owa'añ. Dioshuung jaduhñ mi-naamb ca'awaamb. Cabä pojpä cädieey mänaa tiuna'añ. ³⁶ Y miičh mhoc-naam, ja'a Elisabet, jaduhñ je'e miaaxhuungpaadaambä, hoy jaduhñ jia majjä jia petiä. Tädujpo'øhájñp je'e. Cábäc tyijy hijty miaaxhuungpaada'añ; jaduhñä cu'ughajxy hijty miäna'añ. ³⁷ Pero cabä Dios tii tsip ñä'ägä juø'øy. Hotyijjä jaduhñ tiuna'añ.

³⁸ Mänitä María miänaañ:

—Wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xñä'ägä moonsähaty. Wéenhøch jaduhñ njaty nébiøch tøø xñäma'ayän.

Mänitä Gabriel wyiimbijnä.

³⁹⁻⁴⁰ Mänitiä ja'a María ñøcxy maa ja'a Elisabethajxiän. Judeanaaxooty hajxy hänäjty chäna'ay tunjooty. Mänitä María tiøjtägøøyy. ⁴¹ Mänitä Elisabet yajpoo'xä. Mänitä maaxhuung jiiby yu'xy Elisabet jioodooty. Mänitä Elisabet ja'a Dioshespíritu ñämejtsä. ⁴² Mänitä Elisabet møc yaaxy:

—Maas hoy miičh ja'a Dios yxihy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy. Jaduhñ miičh mhuung yxihixäänabä. ⁴³ Ja'a miičh mhuung, nwiindsøñhadäämbiøch je'e. Nyagjuøøbiøch jaduhñ cooçh miičh xwyiingudsähgø'øy. ⁴⁴ Túunøch miičh xñä'ä yajpoo'xy, mänitiøch nhuung yaaby jiaanč tehñ yu'xy

njoodootyhøch. Jootcuyc jaduħn ñijjãwø'oyii, paady yu'xy. ⁴⁵ Tøjjadaam̃b jaduħn nej miich ja'a Dios tøø xñãma'ayãn. Coø jaduħn mmãbøcy, jootcuyc mhida'añ —nømä Elisabet ja'a María ñãmaayy.

⁴⁶ Mänitã María miãnaañ:

Tøyhajtã Dios miøjjã jiaančhã.

⁴⁷ Jootcuyc-høch nñijãwø'oyii coøch je'e xyhixy.

⁴⁸ Xjiahmiéjtspøch jaduħn, hóyhøch nja häyoy.

Jootcuyc-høch ja'a jäya'ayhajxy xñã'ägã nãnømaannã,

⁴⁹ je'leguiøxpã coøch ja'a Dios tøø xyhuungmo'oy.

Møj jaančh ja'a Dios.

⁵⁰ Pønjaty ja'a Dios jaduħn wiingudsãhgøøby,

Dios jaduħn nãxuudsãmb cøjxta'axiøø.

⁵¹ Tøø ja'a Dios ja'a miãjaa yajcãhxø'ogy;

tøø hajxy quia'a mãjäda'agy, ja'a hajxy hijty yajcumayaam̃bã.

⁵² Tøø ja'a gobiernã quiuhdujthajxy piøjcãxã,

tøø ja'a häyooobãjäya'ayhajxy miøjtãgø'oy.

⁵³ Tøø ja'a häyooobãjäya'ayhajxy cøxiã wiinã mio'oyii;

cabã mãyøøjäya'ayhajxy tii tøø piaady.

⁵⁴ Piuħbejt ja'a Dios ja'a judiøshajxy.

Cøjxta'axiøø nãxuuch pia'häyoy,

⁵⁵ nebiã Abrahamhajxy jecy ñãmaayyãn,

ja'a nhaphãjtãm ja'a ndeedyhãjtãm.

⁵⁶ Tãgøøgpø'o ja'a María jim̃ jiaac hijty maa ja'a Elisabetãn. Mänit yhädaacnã maa ja'a quiajptãn.

⁵⁷ Mänitã Elisabet miaaxhuungpaatnã; ya'ayhäna'c jaduħn miingahw.

⁵⁸ Mänitã Elisabet hoy quiuhixyijãm ja'a jiuju ja'a miãgu'ughajxy møødã miädøjc-hajxy. Mänit hajxy nãgøxiã xioondaacy coø Dios ja'a mayhajt jaduħn tøø tiuñ.

⁵⁹ Cuductujxøø ja'a pigãna'c hajxy hoy yajcircuncidarhadyii nebiã judiøshajxy hãnajty quiuhdujthatiãn. Mänit hajxy jia yajxøhataañ Zacarías nebiã tieedy hãnajty xiøhatiãn. ⁶⁰ Mänitã tiaj miãnaañ:

—Cãbøch jaduħn nyajxøhata'añ. Juãnhøch jaduħn nyajxøhata'añ.

⁶¹ Mänitã Elisabet ñãmaayyã:

—Tii jaduħn coø myajxøhata'añ. Caj pøn jaduħn xiøhaty maa miich mjuju maa miich mmãgu'ugãn.

⁶² Mänitã Zacarías miãyajtøøwã cø'øhaam nebiã yhuung xiøhãtãt. ⁶³ Mänitã pu'uyhuung ñãdsiiwøøyy coø mio'owøøjat. Mänit yuugjahy pu'uguiøxp: "Juan xiøhata'añ." Mänit hajxy nãgøxiã yagjuøøyy. ⁶⁴ Mänitã Zacarías quiapxø'nã. Mänitã Dios Dioscujú'uyãp miooyy. ⁶⁵ Jaančh teh̃m yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduħn. Mänitã mãdia'agy tiãgøøyy wãdijpã jim̃ Judeanaaxooty jim̃ tunjooty nebiaty ja'a Zacarías tøø jiaty. ⁶⁶ Coø ja'a jäya'ayhajxy nãgøxiã miädoyhajty, mänit hajxy tiãgøøyy najuøødiaacpã. Mänit hajxy miãnaañ:

—Pãtiidã yø'ø pigãna'c tiunaam̃by coø hãnajty tøø yeegy.

Tøyhajtã Dios hãnajty piuhbeda'añ.

⁶⁷ Mänitã Zacarías ñãmejtsã ja'a Dioshespíritu. Mänitã Zacarías jiomãdiaacnajxy neby hãnajty tøø miøødmãdia'agyijãn ja'a Diøsam̃:

⁶⁸ Møj jaančh ja'a Dios;

paady jaduħn tøø quiaäda'agy coø højts xyajnãhwa'ads xyajcuhwa'adsãañãm, højts judiøshãjtãm.

69 Tøø højts ja'a yajnáhwaatspá yajcuhwaatspá xyajnáguéjxám; je'edsá møjcuhtujt jaduñ møød; ja'a David yhap yhoc je'e.

70-73 Jaduñä Dios jecy miänaañ coo højts xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm højts nmädsiphajtäm.

Jaanä jaduñ miänaambä coo xñäxuuds xpia'häyowáañäm.

Yajtøjjadaamby jaduñ nebiä Abrahamhajxy jecy miøødyajcuhdujquiän, ja'a nhap ja'a ndeedyhajtämhajxy.

Ja'a Diosquexyhajxy jaduñ jømädiaacnajx.

74 Coo ja'a Dios hajxy jaduñ xñäwáañäm maa ja'a nmädsiphajtämhajxiän, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä. Hoyyá Dios hajxy nbanøcxämät.

75 Hawa'adstuum hajxy xyaghidáañäm cøjxta'axiøø.

76 Huung, miich nnämaaby coo Diosmädia'agy-yajwa'xpä mwädita'añ.

77 Myajwiingapxøøwaamby ja'a Dios quiu'ughajxy neby hajxy jaduñ ñähwa'ads quiuhwa'adsät.

Coo ja'a Dios ja'a piojpä quiädieey hajxy yajmøødmädiá'agät, mänit hajxy yajnáhwa'ads yajcuhwa'adsøøjät.

78 Xñäxúu'tsäm ja'a Dios hajxy jaduñ, paadiä yajnáhwaatspá yajcuhwaatspá quiejxy.

79 Xpiädáacäm hajxy hawa'adstuum, xmióøyyäm ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy, nømä Zacarías miänaañ.

80 Hoorä, yee'c møjjøøyy ja'a Juan jaduñ. Wiinmahñdymejts jaduñ. Ñajuøøyy jaduñ mädyii hoy mädyii mäbaad. Miøødhajt ja'a Dioshespíritu jaduñ. Coo miøjjøøyy, mänit tiägøøyy wädijpä haniduihmduum. Jim yhiyty høxtä coonä tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

2

1 Coo ja'a xøø jomøjt yhabaaty, mänitä gobiernä Augusto yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy ween nøcxy nägøxiä ñiguiujaayii maa ja'a yhamdsoo cajpthajxiän, ja'a hajxy wiinduhmyhagajptpä. 2 Ja'a Augusto jaduñ hanehmðsohn; cahnä pøn hånajty jaduñ yhane'emyñä. Ja'a Cirenio, je'e hånajty jim tuumb gobernador Sirianaaxooty. 3 Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanñ cudiuuñ nebiä Augusto hånajty tøø yhane'emiän. 4-5 Jue'e ja'a José hånajty, ja'a David yhap yhoc hånajty je'e. Belén ja'a cajpt hånajty xiøhaty maa ja'a David hånajty tøø myiñ tøø quia'ayän, jim Judeanaaxooty. Coo ja'a David hånajty jim tøø myiñ tøø quia'ay, paadiä Joséhajxy hånajty jim nøcxy ñiguiujaaya'añii møødä María. Tøø hånajty tiødiägøøñä coo hajxy hånajty piøgaannä. Maaxhuungmøød ja'a María hånajty. Galileanaaxooty hajxy hånajty tøø choñda'agy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. 6 Coo hajxy jim miejch Belén, mänitä María miaaxhuungpaaty. 7 Ja'a quioobhuung jaduñ miingahw. Mänitä María ñähbijty ñähmojch. Mänit quiugo'ogøøyy wajjøø'xøñdyjooty. Hix, cabä mejtstaact hajxy hånajty maa tøø ñä'ägädä paady jim cajptooty. Paady hajxy jim ñä'ä nøcxøøyy tøjpa'c maa häna'c ja'a waj hajxy hånajty yajtäna'ayän.

8 Jim häna'c-hajxy hånajty näje'e mieegcueendähaty cajtpä'a. Coods hånajty je'e. 9 Mänitä Dios ja'a cujappä cudøø'xpä yajcähxøø'cy maa hajxy hånajty mieegcueendähatiän. Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy maa wyiinduumhajxiän; jim hånajty tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy chähgøøyy. 10-11 Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy. Naamnä ja'a Cristo tøø myiñ tøø quia'ay jim Belén. Mijts jaduñ xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb. MWI-indsøhadaamby hajxy jaduñ. Páadyhöch nhawáañam nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä xioondá'agät. ¹² Coo ja'a pigäna'c hajxy jaduñ mbáadät nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty, jaduñ hajxy mnajuø'owät coo hánajty jie'ejá.

¹³ Mänitá Diosmoonsähajxy nämay jiaac nägøhxtøø'xy; Haagá jim hajxy hánajty tøø choon tsajpootyp. Mänit hajxy miánaañ:

¹⁴ Møj jaanč ja'a Dios; tsajpootyp jaduñ yhity.

Jootcujc ja'a jäya'ayhajxy yaa yhida'añ hádaa yaabä naaxwiin pønjaty ja'a Dios quiumaaby.

¹⁵ Mänitá Diosmoonsä hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy tsajpootyp. Mänitá meegcueendähajpähajxy ñiñämaayyá:

—Jam hajxy híxäm Belén nebiä Diosmoonsä hajxy tøø xyhawáañam.

¹⁶ Päyø'øguiä hajxy tiu'ubøjcy. Mänitá Jesucristo hajxy hoy jiaanč paady møødä María møødä José. Jiibiä Jesucristo hánajty quio'na'ay nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty. ¹⁷ Mänitá mädia'agy hajxy hoy yajwa'xy nebiaty hajxy hánajty tøø yhixy tøø miädooy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy jaac mädoyhájtäbä, yagjuøøyy hajxy jaduñ. ¹⁹ Pero cabä María jaduñ yagjuøøyy. Tøø hánajty miøødmädia'agyii coo jaduñ jiada'añ yhabeta'añ. Jiiby quioopcooty miädiaactaacy. Caj pøn yajmøødmädiaacy. ²⁰ Haa ja'a meegcueendähajpähajxy, mänit hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy. Mänitá Dios ja'a Dioscujú'uyäp hajxy miooy coo hajxy tøø yhixy tøø miädooy nebiaty hajxy hánajty tøø miøødmädia'agyii.

²¹ Cuductujxøø ja'a Jesús hajxy yajcircuncidarhajtä. Mänit hajxy yajxøbejty Jesús nebiä María hánajty tøø ñäma'ayii coo hánajty quia'a huungmo'oyiinä. Ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hánajty hoy tøø ñäma'ay.

²² Coo ja'a xøø hánajty tøø yhabejnä, mänit hajxy hoy chi'iy nebiä ley myiñän, ja'a Moisés jecy quuijáhyyabä. Mänitá Jesús hajxy jiiby chehñhádaacy Jerusalén jim møjtsajtøogooty. ²³ Jaduñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Ja'a coobhuung ya'ayhäna'cöpähajxy, Diostuung hajxy tiunaamby.” ²⁴ Mänitá paloma hajxy metsc vojxy nebiä jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

²⁵ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug chäna'ay Jerusalén; Simeón hánajty xiøhaty. Hojiäya'ay hánajty je'e. Hoyyá Dios hánajty wyiingudsähgø'oy. Miøød ja'a Dioshespíritu hánajty je'e. ²⁶ Tøø hánajty miøødmädia'agyiiäm ja'a Dioshespíritu coo hánajty quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Cristo hánajty tøø yhamdsoo hixy, ja'a Dios hánajty quixaambiä. ²⁷ Mänitá Simeón ñämaayyá ja'a Dioshespíritu coo jim ñøcxät tsajtøogooty. Mänitá Jesús hoy jiiby piaady møødä tiajhajxy. Cahnä hajxy hánajty wyiimbityñä. ²⁸⁻²⁹ Mänitá Simeón ja'a Jesús chehñdsooy. Mänitá Simeón miánaañ:

Diosteedy, Dioscujú'uyäp, jootcujc-høch nhó'ogät,

je'eguiøxpä coo tøø myajtøjiaty nébiøch hijty tøø xmiøødmädia'aguiän.

³⁰ Hamdsøjøch tøø nhixy ja'a yajnähwaatspä, ja'a yajcuhwaatspä,

³¹ ja'a miich tøø mgøxiäbä hádaa yaabä naaxwiin.

³² Ja'a hajxy ca'a judiøspä, yajwiingapxø'øwáañäp ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy hajxy.

Ja'a judiøshajxy, cumayáañäp hajxy je'e;

møj jaanč hajxy piäda'aga'añii.

³³ Mänitá Jesús tiajhajxy yagjuøøyy coo yhuunghajxy hánajty jaduhñ tøø ñänøømäxä. ³⁴⁻³⁵ Mänit hajxy ñämaayyá:

—Weená Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmiø'oy.

Mänitá María nidiuhñ ñämaayyá:

—Näje'e ja'a judíøshajxy yhida'añ tu'ugmädia'agy møød miich mhuung. Piaadaamby ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy je'e. Pero nämay hajxy jaduhñ quia'a møødhida'añ tu'ugmädia'agy. Nähwaambedaamby hajxy je'e. Tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ. Cähxøøgaambä wyiinmahñdyhajxy jaduhñ neby hajxy tiajy miay.

³⁶⁻³⁷ Jiibiä yaamgto'oxy hánajty tu'ug tsajtøgooty; Ana hánajty xiøhaty. Fanuel ja'a tieedy hánajty tøø xiøhaty. Aser ja'a yhap ja'a tieedy jegyhajty xiøhaty. Juxtujcjomøjt ja'a ñihyhap hánajty tøø miøødtsána'ay. Mänitá ñihyhap yho'na. Mänitáts hánajty tøø jiaac jugyhaty mädaaxc-hii'xcumädaaxcjomøjt nidiuhñ. Tøø hánajty miäjaaná. Ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwa'xyp. Jiiby hánajty ñä'ägä tuñ tsajtøgooty. Xøømdsuhñ ja'a Dios hánajty wyiingudsähgø'oy. Hayuu hánajty yhyt táhoocjaty nebiä Diosmädia'agy jaduhñ maas hoy wyiinjuø'øwät. ³⁸ Coo ja'a Ana jaduhñ miädooyy nebiä Simeón ja'a Jesús ñänøømiän, mänitá Dios miooyy Dioscujú'uyäp. Mänitá mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä jimñ Jerusalén coo ja'a Cristo tøø quiaäda'agy. Nägøxiä jäya'ayhajxy miädoyhajty, ja'a Cristo hajxy hánajty yhähijxypä.

³⁹ Coo ja'a Maríahajxy hánajty tøø quiudiuñ nebiä Diosley myiñän, mänit hajxy wyiimbijnä, yhädaacnä hajxy Nazaret jiiby Galileanaaxooty, maa hajxy hánajty tøø chooñän. ⁴⁰ Yee'c møjjøøyy ja'a Jesús jaduhñ. Wiinmahñdymejts jaduhñ. Dios jaduhñ mooyy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

⁴¹ Wiingujomøjt ja'a judíos ja'a xøø hajxy hánajty yagjadyii jimñ Jerusalén mänaabä ja'a meeghuung hajxy hánajty yoxiän. ⁴² Coo ja'a Jesús majmetscjomøjt yaghabejty, mänitá Maríahajxy ñøcxy xøøhajpä Jerusalén møødä Jesús, nebiä cuhdujt hajxy hánajty miøødän. ⁴³ Coo ja'a xøø hánajty tøø miaañä, mänit hajxy wyiimbijnä. Pero ja'a Jesús, jimñ je'e miähmøøyy Jerusalén nidiuhñ. Cabä tiajhajxy hánajty ñajuø'oy pø tøø miähmø'oy. ⁴⁴ Jaduhñ hajxy hánajty miäna'añ cooc tyijy hajxy hánajty jimñ piamänaqyii møødä miägu'ughajpähajxy. Tu'xøø ja'a Maríahajxy hánajty tøø tiu'uyo'oy, mänitá Jesús hajxy yhixpaaty coo hánajty jimñ quia'a pamänacy høxhaam. Mänit hajxy jia høxtaayy maa ja'a jiuuy ja'a miägu'ughajxiän. ⁴⁵ Coo hajxy quia'a paaty, mänit hajxy wyiimbijcumbä. Mänit hajxy ñøcxtägajch Jerusalén jadähooc.

⁴⁶ Jimä Jesús hajxy jiaanč paaty tsajtøgooty. Miädägøøgxøøbä hánajty jimñ tøø yhyt. Jiiby hánajty yhäñä'ay maa ja'a ley-yajnahixøøbiädøjc-hajxiän, ja'a hajxy jiiby tsajtøgootypä. Jiibiä capxy mädia'agy hánajty miämädoona'ay. Cøxiä wiinä hánajty yajtøy. ⁴⁷ Jaduhñ hánajty yhadsoy nebiä jajpäñ, nebiä tøøbä quiapxtä'aguaiäbän. Yagjuøøby hajxy hánajty, ja'a hajxy hánajty jiiby häñaabiä tsajtøgooty. ⁴⁸ Coo ja'a Jesús jaduhñ piaatä ja'a tiajhajxy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänitá tiaj miänaañ:

—Huung, tii højts jaduhñ coo tøø xyhäyoowhixy coo tøø mmähmø'oy. Jiiby højts miich nja wi'i yhøxta'ay.

⁴⁹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tiich mijts coo xyhøxta'ay. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä cooçh tsipcøxp nduna'añ maach nDeedy tiøjcänä. Haa ca'a, Diøshøch jaduhñ nDeedyhajpiä.

⁵⁰ Pero cabä tiajhajxy wyiinjuøøyy tii jaduhñ coo tøø miäna'añ.

⁵¹ Mänitá Jesús jiaanth padu'ubøjnä, piahädaacy jii by Nazaret. Hix, jiaac mäbøjcäp ja'a tiaj miädia'agyhajxy hänäjty. Y ja'a María, jii by hänäjty yajnoçxy yagjuø'oy quiopcooty nebiä yhuung hänäjty tøø xyl'igy tøø miädia'agy jii by tsajtøgooty. ⁵² Yee'c-habejt ja'a Jesús jaduħñ; jaac wiinmahñdymejts jaduħñ. Quiumaayy ja'a Dios jaduħñ møødä tsaan møødä cu'ug.

3

¹⁻² Coø ja'a Juan hänäjty tøø miøjjøøñä, ja'a Zacarías yhuung, mänit miägaxä ja'a Diósäm. Mänit tiägøøyy wädijpä haniduhmduum. Maj-mocxjomøjt ja'a Tiberio hänäjty tøø guobiernähaty. Ja'a Poncio Pilato hänäjty tuumb gobernador Judeanaaxooty. Ja'a Herodes hänäjty tuumb gobernador Galileanaaxooty. Ja'a piuhya'ay Felipe hänäjty tuumb gobernador Itureanaaxooty møødä Traconitenaaxooty. Ja'a Lisania hänäjty tuumb gobernador Abiliniaanaaxooty. Ja'a Anás hänäjty tuumb teedywiindsøn møødä Caifás. ³ Mänitá Juan ñøcxøøyy maa ja'a Jordánmøjnøø mäwiingonän. Jaduhñä tsaangu'ug hänäjty yajwiingapxø'oy coø hajxy ñäbétät, coø ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owät, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduħñ ñähwá'adsät. ⁴⁻⁵ Tøjjajt jaduħñ nebiä Isaiás ja'a Diosquexypä jecy jiahyän: Jimä jäya'ay tu'ug yaaæwädity haniduhmduum: "Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy. Jaduhñ ja'a mWiindsøn hajxy hoy mhahixät; jaduħñ hajxy hoy mwiingudsähgø'owät.

⁶ Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduħñ ñajuø'owa'añ neby hajxy yajnäha'adsøøjät ja'a Diósäm."

⁷ Coø ja'a tsaangu'ughajxy hänäjty yajnäbeta'añlijäm ja'a Juángäm, jaduħñ hajxy hänäjty ñäma'ayii:

—Haay møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägä møødä. Paady hajxy jaduħñ mhuuc näbetaambä nebiä Dios hajxy jaduħñ xquia'a yajcumädowät, túhmäts. ⁸ Hoy hajxy mwädität neby jaduħñ quiähxø'ogät coø ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty tøø mnajtshixøøñä. Y cab hajxy jaduħñ mmáná'anät: "Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt, páadyhøch ja'a Dios xquia'a yajcumädowa'añ." Mänitá Dios hajxy xyajnähwá'adsät coø ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät; ca'a jie'eguiøxpä coø Abraham hajxy mhaphajty mdeedyhajty. ⁹ Hoy hajxy mwädität nebiä Dios hajxy jaduħñ xquia'a pädá'agät haxøøgtuum. Pøn hoy ca'a wädijpä, jaduħñ mäwíinäts je'e nebiä quepychaa ca'a tøømhajpä. Piuxaamby hajxy je'e; mänit hajxy ño'oga'añ.

¹⁰ Mänitá tsaangu'ughajxy miänaañ:

—Neby højts ndúnät coø højts hoy nwädität.

¹¹ Mänitá Juan yhadsooyy:

—Pøn camiixy metsc møød, ween tu'ug ñä'a mo'oy pøn quiamiixy ca'a hijp. Jaaná jaduħñduhmä, pøn jøø'xypøcy møød, ween mio'oy pøn mähdiojc ca'a møød —nømä Juan miänaañ.

¹² Näje'e ja'a yajnähuudiutpähajxy miejtspä näbejpä. Mänitá Juan hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, højtsäts, neby højts jaduħñ ndúnät.

¹³ Mänitá Juan yhadsooyy:

—Cab hajxy nä'a tägø'øbä myagjuuñáxät.

¹⁴ Jaaná jaduhñä policíahajxy näje'e yajtøøbä. Mänitä Juan yhadsooyy:

—Cabä xädø'øñ pøn mbójcät nä'ä nagoobä. Y caj pøn mnähwaambédät nä'ä nagoobä. Mjootcädä'agäp ja'a mmäjuhñdy hajxy.

¹⁵ Ja'a tsaangu'ughajxy, jaduhñ hajxy hänäjty wyi'i yajtøy wyi'i yajtø'xy pø Cristo je'e ja'a Juan. Paady hajxy hänäjty wyi'i yajtøy, coo ja'a Cristo hajxy hänäjty yhähixy. ¹⁶ Mänitä Juan yhadsooyy:

—Nøøháamhöch mijts chaa nyajnäbety. Pero xiichä jäya'ay tu'ug xji-aac pamiñ. Je'eds mijts mähöcy xmio'owaamb ja'a Dioshespíritu. Xya-jnähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas møc cuhdujt jaaya'ay miøødä quejeech høøch. Cábøchä cuhdujt nnä'ägä møødä ni weefitiä maa jaaya'aguiøxpän. ¹⁷ Pøn ja'a haxøøgwiiimahñdy jaduhñ ca'a najt-shixø'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Cøjxta'axiøø jiiy chaaçhpøga'añ. Pero pønä herodiä'agy pawädiyp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

¹⁸ Madiu'u ja'a Juan ja'a cu'ug hänäjty yajwiinxiic yajwiingapxø'oy ja'a Diosmädia'agy. Møc hänäjty jiaançh tehñ miädia'agy. ¹⁹ Mänitä Juan ja'a Herodes hoy yhojy, ja'a hänäjty tuumbä gobernador. Paadiä Herodes yhojjä coo yhamdsoo puhya'ay ja'a tio'oxiøjc hänäjty miøødtsänaayä. Felipe ja'a piuhya'ay hänäjty xiøhaty. Jiinä hänäjty jiugyhatyñä. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hänäjty xiøhaty. Madiu'u ja'a Herodes hänäjty jiatcø'oy haxøøg. ²⁰ Coo ja'a Herodes jaduhñ yhojjä, mänitä Herodes ja'a Juan yajtsuumä. Hiç, haxøøgwiiimahñdy ja'a Herodes hänäjty miøød.

²¹ Coo ja'a Juan hänäjty quia'a tsumyiinä, jimä cu'ug hänäjty yajnäbety. Mänitä Jesús miejch näbejpä. Juan hänäjty je'e yajnäbetaamb. Jimä Jesús hänäjty Dyiospa'ya'axy, mänitä tsajpootyp yhawaach. ²² Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús nägädaacy nebiä paloman. Mänit hoy yhäñaaxiøpy ja'a Jesús ja'a quihduum. Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—NHuunghájpioch miich. Njaançh tehñ chøjpiøch miich. Jootcuçj-høch jaduhñ nnijjävø'oyii maa miichcøxpän.

²³ Hii'xmajcjomøjt ja'a Jesús hänäjty miøødä mänaabä tiägø'oyän yajnähixøøbiä. Ja'a cu'ug jaduhñ mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús ja'a José hänäjty tieedyhaty. Ja'a José yhap tieedyhajxy, jaduhñä xiøøhajxy ñibianøcxä: Elí ja'a José tieedy xiøhajty. ²⁴ Ja'a Elí tieedy, Matat je'e xiøhajty. Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Jana je'e xiøhajty. Ja'a Jana tieedy, José je'e xiøhajty. ²⁵ Ja'a José tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Amós je'e xiøhajty. Ja'a Amós tieedy, Nahúm je'e xiøhajty. Ja'a Nahúm tieedy, Esli je'e xiøhajty. Ja'a Esli tieedy, Nagai je'e xiøhajty. ²⁶ Ja'a Nagai tieedy, Maat je'e xiøhajty. Ja'a Maat tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Semei je'e xiøhajty. Ja'a Semei tieedy, Josec je'e xiøhajty. Ja'a Josec tieedy, Judá je'e xiøhajty. ²⁷ Ja'a Judá tieedy, Joanán je'e xiøhajty. Ja'a Joanán tieedy, Resa je'e xiøhajty. Ja'a Resa tieedy, Zorobabel je'e xiøhajty. Ja'a Zorobabel tieedy, Salatiel je'e xiøhajty. Ja'a Salatiel tieedy, Neri je'e xiøhajty. ²⁸ Ja'a Neri tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Adi je'e xiøhajty. Ja'a Adi tieedy, Cosam je'e xiøhajty. Ja'a Cosam tieedy, Elmodam je'e xiøhajty. Ja'a Elmodam tieedy, Er je'e xiøhajty. ²⁹ Ja'a Er tieedy, Josué je'e xiøhajty. Ja'a Josué tieedy, Eliezer je'e xiøhajty. Ja'a Eliezer tieedy, Jorim je'e xiøhajty. Ja'a Jorim tieedy, Matat je'e xiøhajty. ³⁰ Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Simeón je'e xiøhajty. Ja'a Simeón tieedy, Judá je'e xiøhajty. Ja'a Judá tieedy, José je'e xiøhajty. Ja'a José tieedy, Jonam je'e xiøhajty. Ja'a Jonam tieedy, Eliaquim je'e

xiøhajty. ³¹ Ja'a Eliaquim tieedy, Melea je'e xiøhajty. Ja'a Melea tieedy, Mena je'e xiøhajty. Ja'a Mena tieedy, Matata je'e xiøhajty. Ja'a Matata tieedy, Natán je'e xiøhajty. ³² Ja'a Natán tieedy, David je'e xiøhajty. Ja'a David tieedy, Isai je'e xiøhajty. Ja'a Isai tieedy, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tieedy, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tieedy, Sala je'e xiøhajty. Ja'a Sala tieedy, Naasón je'e xiøhajty. ³³ Ja'a Naasón tieedy, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab tieedy, Admin je'e xiøhajty. Ja'a Admin tieedy, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom tieedy, Fares je'e xiøhajty. Ja'a Fares tieedy, Judá je'e xiøhajty. ³⁴ Ja'a Judá tieedy, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob tieedy, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac tieedy, Abraham je'e xiøhajty. Ja'a Abra'am tieedy, Taré je'e xiøhajty. Ja'a Taré tieedy, Nacor je'e xiøhajty. ³⁵ Ja'a Nacor tieedy, Serug je'e xiøhajty. Ja'a Serug tieedy, Ragau je'e xiøhajty. Ja'a Ragau tieedy, Peleg je'e xiøhajty. Ja'a Peleg tieedy, Heber je'e xiøhajty. Ja'a Heber tieedy, Sala je'e xiøhajty. ³⁶ Ja'a Sala tieedy, Cainán je'e xiøhajty. Ja'a Cainán tieedy, Arfaxad je'e xiøhajty. Ja'a Arfaxad tieedy, Sem je'e xiøhajty. Ja'a Sem tieedy, Noé je'e xiøhajty. Ja'a Noé tieedy, Lamec je'e xiøhajty. ³⁷ Ja'a Lamec tieedy, Matusalén je'e xiøhajty. Ja'a Matusalén tieedy, Enoc je'e xiøhajty. Ja'a Enoc tieedy, Jared je'e xiøhajty. Ja'a Jared tieedy, Mahalaleel je'e xiøhajty. Ja'a Mahalaleel tieedy, Cainán je'e xiøhajty. ³⁸ Ja'a Cainán tieedy, Enós je'e xiøhajty. Ja'a Enós tieedy, Set je'e xiøhajty. Ja'a Set tieedy, Adán je'e xiøhajty. Ja'a Adán, Dios jaduñ cunuux pädaac.

4

¹ Jimä Jesús hñajty maa ja'a Jordánmøjnøñän. Miøødä Jesús ja'a Diosh-espíritu hñajty. Mänitä Jesús wioonøcxä hanidiuhmduum ja'a Diosh-espíritu. ²⁻³ Jim jaduhñ yhiyty juxychägui'xxøø. Hayuu hñajty ñä'ägä hity. Jimä Jesús hñajty jia jøjcapxø'owa'añii ja'a mõjcu'ugóngäm coog tyijy cu tiu'udägooyy. Mänitä Jesús yuu piaatä. Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a mõjcu'ugóngäm:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuonghaty, yajwa'añguioj yø'ø tsaa nebii tsajcaaguian —ja jøjcapxø'owaanä ja'a Jesús jaduhñ, paady jaduhñ ñämaayyä.

⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Ca'a quiaaguia ja'a jäya'ayhajxy miäjyghädät hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmädia'agy hajxy miäjyghädät.”

⁵ Mänitä mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy maa ja'a tun jaanç tehñ quiøxpän. Mänitä Jesús tu'habaquiä yajnäheebøøyyä ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶⁻⁷ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Høøch nje'e yø'øduhñ cøxiä mäduhñtiä jii quiähxø'øgy. Yajxon yø'ø cajpt jaduhñ. Møj jaanç ja'a jäya'ayhajxy, ja'a hajxy xiiby tsänaabiä. Høøch jaduhñ cøxiä tøø xquiøcxy cø'ødägø'øgy. Nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhñ cooçh hopiønä nyajcø'ødägø'øwät. Y cooçh miich jaduhñ xwyiingudsähgø'øwät, mänitøch miich ngøxy mó'owät.

⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Mwiingudsähgø'øwäp ja'a Dios; je'eduhñ mWiindsøñhädäp. Cab jaduhñ wiingpä mwiindsøñhädät.”

⁹ Mänitä mõjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén-cajptooty. Mänit miøødwiimbejty mõjtsajtøjcuhduum. Mänitä mõjcu'ugong miänaañ:

—Pø tøy miich ja'a Dios xyHuonghaty, cuhdøpxnaç jiiiby naaxwiin. ¹⁰ Caj miich nej mjädät. Jaduhñ jiiiby myiñ maa ja'a Diosmädia'aguian:

Dios hane'emaamb ja'a mioonsähajxy tsajpootypä coo miich xcwieendähädät.

11 Xchehñhidaamb miich hajxy jaduhñ nej miich tsaajooty jaduhñ mga'a cuhnébät.

12 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñá Diosmädia'agy miánaambä: “Cabä Dios mjøjcapxø'øwät, ja'a mWiindsøñhajiä.”

13 Coo ja'a møjcu'ugong miädia'agy hänajty quia'a jøjtägø'øwáanäxä, mänit ñähgueecnä. 14 Mänitá Jesús yhädaactägajch Galileanaaxooty. Diosmäjaa hänajty miøød. Mänitá mädia'agy wiädijty ja'a Jesúscoxpä wiinduhmyhagajpt.

15 Cajpt-cajpt ja'a Jesús hänajty wiädity yajñähixøøbiä tsajtøgooty. Mänitá Jesús quiumaayyá ja'a jáya'ayhajxy nägøxiä.

16 Mänitá Jesús miejch Nazaret maa hänajty tøø miuutsc-hatiän. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Jaduhñ hänajty ñä'ägä cuhdu-jthaty ja'a poo'xxiøøjooty. Mänit ñämaayyá coo ja'a Diosmädia'agy quiápät. Coo tiänaayyø'cy majiäya'awyiinduum, 17 mänitá libro miooyyá, ja'a Isafas hänajty jegyhajty tøø jíáayäbä, ja'a Diosquexypä. Mänitá libro queijtøøyy. Mänit tiägøøyy capxpä:

18 Ja'a Dioshespíritøch nmøød.

Je'ech tøø xpiäda'agy coochä häyoobäya'ayhajxy nhawáanät coo hajxy yaghoyø'øwa'añii.

Jaduhñhöch tøø xwyiinguexy coochä jáya'ayhajxy nhawáanät nebiä piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwä'adsät, nebiä Diosmädia'agy hajxy pedyii quiudiünät.

19 Tøø jaduhñ yhabaady coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduhñ tiuna'añ møj may.

20 Mänitá Jesús ja'a libro yhabädiñä. Mänitá tsajtøjyohbiä jaduhñ miooyyá. Mänitá Jesús yhäñaaguídaacy. Wyl'i wyiinhee'ppejpy ja'a cu'ug ja'a Jesús hajxy hänajty. 21 Mänitá Jesús miänaañ:

—Tøø ja'a Diosmädia'agy tiøjiaty nébiøch tøø ngapxiän.

22 Mänitá cu'ughajxy yagjuøøyy coo ja'a Jesús hänajty hoy tøø quiapxy. Hoy ja'a Jesús hajxy hänajty ñänømy:

—Maa yø'ø capxy yø'ø mädia'aguída'a tøø yhuug habøjpä. Haa ca'a, ja'a José yhuung yø'øduhñ, cabä —nøñ hajxy hänajty miäna'añ.

23 Mänitá Jesús miänaañ:

—Jaduhñhöch mijtsäda'a xñäma'awa'añ: “Huuc yajcähxø'øg ja'a hijxtahñd yaa maa ja'a mhamdsoo cajptän nej miich jim tøø mhuuc yajcähxø'pän jim Capernaum.”

24 Mänitá Jesús jiaac mänaañ:

—Pero høøch jaduhñ mänaamb, ja'a Diosquexypähajxy, cabä miädia'agyhajxy miäbøgáanäxä maa yhamdsoo cajpthajxiän. Tehm tiøyhajt jaduhñ. 25-26 Coo ja'a Elías hänajty jegyhajty wiädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä yaa Israelpä-naaxooty, tægøøgjomøjtä cupc caj ñä'ägädä tuuyy. Chaadsä yuuxøø jiaançh tehñ jiajtä. Mänitá Dios ja'a Elías queijxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sarepta, jim Sidón mäwiingón. Jimä Elías ja'a yaamgto'oxy hoy tu'ug piuhbety. Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy yaabä, cab hajxy yajñäguejxä, hoy hajxy hänajty jia nämayyá. 27 Jaanä jaduhñduhmbä, jii haxøøgpa'ammøødpähajxy hänajty nämay yaa Israelpä-naaxooty mänaa ja'a Eliseo hänajty yaa wiäditiän Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Pero cabä pia'amhajxy jaduhñ yajñajx yajmäayyäxä. Jagooyyá Naamán pia'am

nidiuhm̄ ñajxy miaaayy, y jäguem̄ hānajty chāna'ay jim̄ Sirianaaxooty, ca'a yaaja.

²⁸ Coo ja'a jāya'ayhajxy jaduh̄n miādooyy nebiā Jesús miānaañ, ja'a hajxy hānajty jiiḃy tsajt̄ogootypā, c̄ojx hajxy jiootma'ady. ²⁹ Mānitā Jesús hajxy ñādānaayy'cy. Mānitā Jesús hajxy jim̄ yajn̄ocy tunguhduum jim̄ cajtpa'a. Jim̄ Jesús hajxy hānajty quihuijpnaxa'añ. ³⁰ Pero cabā Jesús hajxy nej ñā'a tuuñ. Jaduhyyā je'e yajyohñajxy majiāya'ayhagujc. Mānit jim̄ wyiimbijnā.

³¹ Mānitā Jesús ñ̄ocy Capernaum, jim̄ Galileanaaxooty. Coo ja'a poo'xxīōō yhabaaty, mānitā Jesús ja'a cu'ug tiäḡooyy yajn̄hix̄ōōbiā tsajt̄ogooty.

³² Jaduhñā Jesús hānajty yajn̄hix̄ōōy nebiā capxta'agypiān, paadiā cu'ughajxy hānajty yagju'̄ōy.

³³ Jiibiā jāya'ay hānajty tu'ug ja'a m̄ojcu'uba'amm̄ōdpā. Mānit m̄oc yaaxy:

³⁴ —Ween h̄ojts nhity. Tii jaduh̄n mh̄oxtaaby maa h̄ojtsān. Nej, xya-jcuhd̄ägoyyaamb h̄ojtsā. Nh̄ixyh̄och miich. Jesús mx̄ohaty. Nazaret mdsooñ. Nnajūōōbīoch jaduh̄n coo miichā Dios xyHuunghaty.

³⁵ Mānitā Jesús ja'a m̄ojcu'u yhojy:

—Hamón, jua'ads jim̄ maa ȳōō craajān.

Mānitā m̄h̄dīojc quiādaayy naax̄wiin maa ja'a jāya'ay wyiinduumhajxiān. Mānitā m̄ojcu'u piāds̄ōomy. Cabā m̄h̄dīojc nej jiajnā. ³⁶ Mānitā jāya'ayhajxy n̄äḡxiā ch̄h̄ḡooyy. Mānit hajxy ñiñāmaayyā:

—H̄oxtah̄m̄ds jaduh̄n quiapxy miādia'agy. Cuhdujtm̄ōdāda'a ȳōōduh̄n maa ja'a m̄ojcu'uhajxiān. Jaan̄ch p̄ads̄ōomb hajxy jaduh̄n coo hajxy ñāma'ayii coo hajxy piāds̄ōm̄āt.

³⁷ Mānitā mādia'agy tiäḡooyy wādijpā ja'a Jesús̄c̄oxpā jim̄ wiin-duh̄myhagajpt.

³⁸ Mānitā Jesús piāds̄ōomy tsajt̄ogooty. Mānit ñ̄ocy maa ja'a Simón tīojc-hajxiān. Jiibiā Simón mīō'̄dhoc hānajty pia'amgo'na'ay tomīōod. Mānitā Jesús hajxy miānuu'xtaacy coo ja'a toy ween yajt̄ojtsäxā. ³⁹ Mānitā Jesús ja'a pa'amjāya'ay wyiinguwoods̄ooyy. Mānit miānaañ coo ja'a toy ween ñāhwa'āchii. Mānitā ja'a toy jiaan̄ch t̄ojtsnā. Mānitā pa'amjāya'ay piād̄'cy. Mānit tiäḡooyy mayhajt-tuum̄bā maa ja'a Jesús̄hajxiān.

⁴⁰ Coo chuuj̄ooyy, mānitā pa'amjāya'ayhajxy may wiomejtsā maa ja'a Jesús̄n. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hānajty mīōdā. Mānitā Jesús n̄äḡxiā quīō'̄n̄h̄gajpy tu'ugjaty-tu'ugjaty. Jaduhñā pia'amhajxy ñāhwaats quihwaatsā. ⁴¹ Nāmay hajxy hānajty m̄ojcu'uba'amm̄ōdā. Coo ja'a m̄ojcu'uhajxy piāds̄ōomy, mānit hajxy yhayaaxy:

—Dios miich xyHuunghajp.

Mānitā Jesús ja'a m̄ojcu'u yhojy. Cab hajxy ñā'ägā yajcapxā. Hix̄, ñajūōōby hajxy hānajty coo ja'a Jesús̄ jie'ejā ja'a Cristo, ja'a Dios t̄ōō quiēxiābā.

⁴² Coo jiōōoyy, mānitā Jesús ñ̄ocy cajtpa'a hanidiuh̄m̄duum. Jim̄ cu'ug ja'a Jesús̄ hajxy hānajty yh̄oxta'ay. Coo hajxy piaaty, mānit hajxy jia yajm̄h̄m̄ō'̄waañ. ⁴³ Mānitā Jesús̄ miānaañ:

—Pāadyh̄och ja'a Dios yaa t̄ōō x̄quiexy hādaa yaabā naax̄wiin coōch wiin-duh̄myhagajpt n̄wādītāt, coōch nyajwiingapx̄ō'̄wāt coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhx̄ō'̄gaañnā. Paady, cāb̄och yaa nm̄h̄m̄ō'̄owa'añ.

⁴⁴ Jaduhñā Jesús̄ hānajty wiādity yajn̄hix̄ōōbiā jim̄ Galileanaaxooty. Wiin-duh̄mychaj̄t̄ojc hānajty wiādity.

5

1 Mänitá Jesús hánajty jim tiána'ay Genesaretmejypia'a. Mänitá jáya'ayhajxy may miejch Diosmädia'agymiadöobä. Nøøçhpän ja'a jáya'ayhajxy hánajty tiána'ay maa ja'a Jesúsän. Cabä hawa'adspä hánajty maa. 2 Mänitá Jesús barco yhijsy metsc jim mejypia'a. Yajwa'adsä barco hánajty. Jimä cubarcohajxy hánajty quiuhjuijptsaabijuy mäwiingón. 3 Mänitá Jesús ja'a barco tu'ug yajpejty ja'a Simón jie'e. Mänitá Jesús ja'a Simón ñämaayy coo barco weenä yajmäwiingónät wiinduum. Jimä Simón ja'a Zebedeo yhuunghajxy hánajty miøødä nämetscä. Jacobo hánajty tu'ug xiøhaty. Tu'ug hánajty xiøhjäpä Juan. Mänitá Jesús yhäñaaguüdaacy barcojooty. Mänitá cu'ughajxy tiägøøyyä yajwiingapxøøyyäbä. 4 Coo ja'a Jesús jaduñ quiapxäpøøyy, mänitá Simón ñämaayyä:

—Yajmøjyo'oy ja'a mbarco ja ween comduum. Jiibiä mguhjuijptsaa hajxy mbädä'agät.

5 Mänitá Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tu'tsuhm højts tøø nja cuhjuipy. Cab højts tii tøø nnä'ägädä mach. Pero cooch müich jaduñ tøø xñäma'ay, nõcxyhøch nhuuc jaac juipy.

6 Coo hajxy jaduñ jiaançh cuduuñ, mänitá hacx hajxy may miajch, høxtä tsøømgøø'tsä ja'a cuhjuijptsaa jaduñ. 7 Mänitá miägu'ughjäpä hajxy miøjyeemy, ja'a hajxy hánajty wiingbarcojootypä, coo hajxy min piuhbedyii. Mänitá barco hajxy metsc yaghujch. Ja weenjaty hajxy quia'a mäguinä. 8-10 Mänit hajxy yagjuøøyy coo hacx hajxy may miajch. Mänit hajxy ñajuøøyy coo ja'a Jesús ja'a hijxtahnd jaduñ yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñä. Mänitá Simón Pedro ja'a Jesús wyiinjiçcädaacy. Mänit miänaañ:

—Wiindsón, cábøch müich hawiinmats xmiøødhidät. Cábøch hoguiuhdujt nmøødä.

Mänitá Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Ca'a mdsähgø'øy. Wiingtuuñg mbanøcxáañpä. Myajwiin-gapxø'øwaambiä cu'ug ja'a Diosmädia'agy.

11 Mänitá barco hajxy yajmøjyohbiejty mejypia'a. Mänitá Jesús hajxy piadu'ubøjcy. Ñähgueecy hajxy jaduñ cøxiä.

12 Mänitá Jesús wiingcajpt miejch. Jimä jáya'ay hánajty tu'ug haxøøgpu'udsmøød. Coo ja'a Jesús yhijsä, mänit wyiinjiçcädaacä. Mänit ñämaayyä:

—Wiindsón, müich nnämaaby, høøçh nbu'uds yajtsöocä.

13 Mänitá Jesús ja'a mähdiojç ñähdoon. Mänitá Jesús miänaañ:

—Tøø jaduñ mdso'ogy.

Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'ä mänaañ, mäniitiä ja'a mähdiojç choocy.

14 Mänitá Jesús miänaañ:

—Caj pøn mhawáañät coo tøø mdso'ogy. Nøcx tu'uda'aquiä maa ja'a teediän. Jimä xädø'øn mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Paadiä xädø'øn mguyoxø'øwät, jaduñhä hijxtahnd myajcähxø'øgät coo tøø mdso'ogy.

15 Mänitá mädia'agy hajxy yajwädijty jäguembaady cooc ja'a Jesús ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy. Mänitá jáya'ayhajxy maas may jiaac hamugøøyy maa ja'a Jesúsän. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hánajty yhamädoowhidäänpä. Møødä pia'amhajxy hánajty yajnaxáañäxä. 16 Coo ja'a jáya'ayhajxy hánajty wyi'i yhamugø'øy maa ja'a Jesúsän, paadiä Jesús haniduihmduum ñøcxy Diospa'yaaxpä.

¹⁷ Wiinghoočá Jesús ja'a cu'ug hánajty yajwiingapxø'oy. Jaančh tehñ yhujs ja'a tøjc hánajty. Jiibiä fariseoshajxy hánajty yháña'ay mөөдä ley-yajnáhixøöbiähajxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hánajty chooñ Galileanaaxooty mөөдä Judeanaaxooty mөөдä Jerusalén. Miөөдä Jesús ja'a Diosmájaa hánajty nebiä pa'am jaduñ yajnáxät. ¹⁸ Mänitä cø'omucypiiä tecymiucypiiä tu'ug quiømiejtsä tsajjiooty. Jiiby hajxy jia yajtøjtägø'owaañ maa ja'a Jesús hánajty miädia'aguiän. ¹⁹ Pero jaančh tehñ yhujs ja'a tægø'owøødiaact hánajty. Mänit hajxy ñiñämaayyá coo hajxy jim yaghawa'adsa'añ tøjnähgøxp. Mänit pa'amjaya'ay hajxy quiuhdøøñajxy tøjcuhdum maa ja'a Jesús hánajty pia'tána'ayän. ²⁰ Coo ja'a Jesús ñajuøøyy coo ja'a miädia'agy hánajty miäbögåñäxä, mänitä cø'omucypiiä tecymiucypiiä ñämaayyá:

—Mägu'ughajpä, miičh nnämaaby coo ja'a mbojpä mgädieey tøø xñähwa'ačh tøø xquiuhwa'ačh.

²¹ Mänitä fariseoshajxy quiopcooty tiägøøyy mädiaactaACPä mөөдä ley-yajnáhixøöbiä: “Tii yø'ø craa jaduñ coo miäna'añ. Capxtägooby yø'øduñ. Jagooyyá Dios ja'a cuhdujt jaduñ miөөдä coo ja'a pojpä cädieey mié'e'xät.”

²² Mänitä Jesús ñajuøøyy nebiaty hajxy hánajty miädiaacta'agy quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii hajxy jaduñ coo mmädiaacta'agy mgopcooty. ²³ Nej, maas páquiøch yø'ø mähdiojC nnämä'awädä: “Tøøch miičh mbojpä mgädieey nmämee'xy”, tögä maas páquiøch jaduñ nnämä'awädä “Tänaayyø'og, yo'oyø'og.” ²⁴ Mhuug híxäp hajxy nebiøch hádaa mähdiojC nyajmøcpøga'añ. Jaduñ hajxy mna-juø'owät coočhä cuhdujt jaduñ nmөөдä hádaa yaabä naaxwiin coočhä pojpä cädieey jaduñ nmé'e'xät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä mähdiojC ñämaayyá:

—Tänaayyø'og; widsø'og yø'ø mdsaa; nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

²⁵ Mänitiä ja'a mähdiojC jaduñ tiänaayyø'cy maa ja'a wyiinduumhajxiän. Mänitä tsaay wyidsø'cy maa hánajty tøø quio'na'ayän. Mänit ñøcxnä maa ja'a tiøjcän. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. ²⁶ Mänit hajxy nägøxiä jiaančh tehñ yagjuøøyy. Jaančh tehñ chähgøøyy hajxy jaduñ. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp hajxy miooyy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøødsä hoy-yagjuøøñäbä hajxy nhíxäm jäda'a.

²⁷ Mänitä Jesús wyiimbijnä. Mänitä jäya'ay tu'ug yhijsy, ja'a Levihajpä. Jimä Leví hánajty yháña'ay maa hajxy hánajty yajnähjuudiu'udiän. Je'e ja'a Leví hánajty tiuunghajpy. Mänitä Jesús ja'a Leví ñämaayy:

—Høøch pamíñäc.

²⁸ Mänitä Leví tiänaayyø'cy, pianøcxy ja'a Jesús. Cøjx jaduñ ñähgue'egy mäduhñtiä hánajty miөөдä.

²⁹ Mänitä Leví ja'a xøø yagjajtä maa ja'a tiøjcän ja'a Jesúscøxpä. Jiibiä yajnähjuudiuutpähajxy hánajty nämay miägaabiä mөөдä wiinghána'c-hajxy. ³⁰ Jiibiä fariseoshajxy hánajty miägaabiä mөөдä ley-yajnáhixøöbiähajxy. Mänitä Jesús jiamiøødhajxy ñämaayyá ja'a fariseoshajxy:

—Tii yø'ø yajnähjuudiuutpä hajxy coo mmøødcay coo mmøødhu'ugy. Haa ca'a, jue'e yø'ø hajxy, pojpäya'ay cädieejiäya'ayhajxy jaduñ.

³¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Põn mœc, cab hajxy yajtsooyø'oy. Põn pa'ammoød, je'eds hajxy ya-tsooyøøby. ³² Jaduhñ mäwíinäts hœœch ja'a pojpyä'ay cádieejäya'ay nya-jñähwa'açh nyajcuhwa'açh. Pero mijts jaduñ mänaamb cooc tyijy pojpä cádieey hajxy mga'a mœødä. Páadyhœch mijts waamb nga'a näma'ay.

³³ Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Ja'a Juan jiamiøødhajxy, naxy hajxy yhity hayuu; naxiä Dios hajxy pia'ya'axy. Jaduhñä fariseos jiamiøødhajxy naxy quiudiuumbä. Pero miich mjamiøødhajxy, nä'ä caaby nä'ä huucp hajxy je'e. Cab hajxy yhity hayuu. Cab jaduñ yhooyä.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a pœc hu'ug maa jiadyii, cabä woybä wichpähajxy hayuu wyiim-bity. Jaduhñ mäwíinäts hœœch nebiä jamiøødän ja'a pœgaambä. Páadyhœch njamiøødhajxy hayuu quia'a hity. ³⁵ Habaadaannäp jaduñ cooch yaa nd-soonaanñä. Mänitœch njamiøødhajxy yhida'añ hayuu mäbœcypä.

³⁶ Mänitä Jesús jadähœc wyiingapxœøguiumbä:

—Cabä tucwit põn yhagoyø'oy jemýwyithaam. Cœødsäp ja'a jemýwyit jaduñ; cab jaduñ ñibiaada'añii mœødä tucwit. ³⁷ Jaaná jaduñduhmbä, cabä jemývyino põn quiudemø'oy ja'a tucwajhacxujiooty. Cœødsäp ja'a tucwajhacxuy jaduñ; hœxyógäp ja'a vino jaduñ. Haagä tågöyyäp ja'a tucwajhacxuy jaduñ mœødä vino. ³⁸ Pero jiibiä jemývyino hajxy quiudemø'oy ja'a jemýwajhacxujiooty. Cab jaduñ tii mia'ady, ni ja'a jemývyino, ni ja'a jemýwajhacxuy. ³⁹ Cabä jemývyino põn hoyhuucnä jiäwø'oy coo ja'a vino hänäjty tœø yhu'ugy ja'a tehñ jiecypä. “Maas hoyhuucnä ja'a jecyvyino” —nœmä jäya'ayhajxy miäna'añ.

6

¹ Mänitxœø ja'a Jesús hajxy hänäjty wiädity trigoni'ibyquiuyc. Poo'xxiøøjooty hänäjty je'e. Mänitä jiamiøød ja'a trigo hajxy tiøjy. Mänit hajxy ñähxajtstuuty. Mänit hajxy jioø'xy. ² Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo hajxy jaduñ mdúnät ja'a poo'xxiøøjooty.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä nebiä David tiuñ coo hänäjty yäho'ogyii mœødä jiamiøødhajxy. ⁴ Mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä tsajcaagy hajxy quiaaayy ja'a teedyhajxy hänäjty tœø quiuyoxø'oyäbä. Cabä David ja'a cuhdujt hajxy hänäjty miøødä coo hajxy jaduñ quiáyät. Jagooyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hänäjty miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵ Hœœch ja'a Diosquexypä, jadúhñhœch hœœchpä, nmøødhœch ja'a cuhdujt jaduñmbä hœxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän —nœmä Jesús miänaañ.

⁶ Jatu'ugpä poo'xxiøøjootypä ja'a Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajwiingapxœøbiä. Jiibiä mähdiojc hänäjty tu'ug hadu'ugcø'øddøøds ja'a yhähooyhaampiä. ⁷ Jiibiä fariseoshajxy hänäjty tiäna'ay mœødä ley-yajñähixœøbiähajxy. Jiibiä Jesús hajxy hänäjty wyi'i yheebý. Yhijxmajchp ja'a Jesús hajxy hänäjty pœ yajnaxaambiä pa'am ja'a poo'xxiøøjooty. Yhœxtaabiä fariseos ja'a wiinmahñdy hajxy hänäjty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät coo ja'a pa'amjäya'ay hänäjty yajmœcpøgyii ja'a poo'xxiøøjooty. ⁸ Ja'a Jesús, ñajuøøby hänäjty je'e nebiä fariseoshajxy hänäjty tiajy miay. Mänitä Jesús ja'a mähdiojc ñämaayy ja'a hadu'ugcø'øddøødspä:

—Tänaayyø'og, miñ huuc täna'aw cujc.

Mänit jiaançh tänaayyø'cy. ⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a fariseoshajxy:

—Mijts nmäyajtøby, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt jaduñ coo hajxy hoy ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo hajxy haxøøg ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä. Jaanä jaduñduhmbä, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt coo ja'a jäya'ay hajxy nyajnáhwáatsämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo jäya'ay hajxy nyajcuhdägøoyyämät ja'a poo'xxiøøjootiä.

¹⁰ Mänitä Jesús ja'a jäya'ay wyiinhee'ppejty nägøxiä. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc nāmaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaančh xajtøyy. Mänitä quiø'ø hoy jiajnä. ¹¹ Mänitä fariseoshajxy jiootma'ty hoyhoy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy tiuna'añ.

¹² Cujaboogumaaxc ja'a Jesús ñøcxy tunguhduum. Tu'tsuhmä Tieddy pia'yaaxy. ¹³ Coo jiobøyy, mänitä jiamioødhajxy miøjyaaxy. Mänitä nāmajmetspähajxy wyiimbiiwä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. ¹⁴ Jaduhñdsä nāmajmetspähajxy hānajty xiøhaty: Simón, ja'a Jesús hānajty tøø yajxøbétiäbä Pedro, møødä piuhya'ay Andrés, møødä Jacobo, møødä Juan, møødä Felipe, møødä Bartolomé, ¹⁵ møødä Mateo, møødä Tomás, møødä Jacobo, ja'a Alfeo yhuung, møødä Simón ja'a celote, ¹⁶ møødä Judas, ja'a Jacobo yhuung, møødä Judas Iscariote; je'e ja'a Jesús hānajty yajcø'ødägø'owaamb ho'cøøc maa ja'a fariseoshajxiän.

¹⁷ Mänitä Jesús hajxy miänajnä tunguhduum. Mänit hajxy hoy ñaaxoguiädaacnä. Jimä Jesús jiamioødhajxy hānajty nāmay. Jimä jäya'ayhajxy hānajty may tøø miech. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hānajty yhamädoowhidāañp. Yajnaxāañxäp ja'a pia'amhajxy hānajty. Jäguembaady hajxy hānajty tøø chooñ Judeanaaxooty, møødä Jerusalén, møødä mejypia'a jim Tiro møødä jim Sidón. ¹⁸ Ja'a jäya'ayhajxy hānajty møjcu'uba'ammøødpä, yajnáxäxä ja'a pia'amhajxy je'ebä. ¹⁹ Nägøxiä ja'a Jesús hajxy hānajty ñāhdona'añ. Mänitä pia'amhajxy yajnáxäxä ja'a Jesús miäjaahaam.

²⁰ Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty ja'a jiamioødhajxy. Mänit miänaañ:

—Jootcujc mijts mhity, mijts häyoobädøjc. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy jim mnøcxa'añ maa ja'a Diosän.

²¹ Jootcujc mijts mhity, mijts yajmaajiajppä. Paady hajxy jootcujc mhity coo ja'a Dios hajxy cøxiä wiinä xmiø'owa'añ.

²² Jootcujc mijts mhity, mijts jioøbiä xuu'tspä. Paady hajxy jootcujc mhity coo hajxy mxi'ig mxoonda'aga'añ.

²³ Jootcujc mijts mhity, hoy mijts jäya'ay xjia māhanhaty ja'a høøchcøxpä, hoy mijts jäya'ay xquia'a ja tsoey xquia'a ja mee'xy, hoy mijts xjia nānømy, hoy mijts xjia pexy. ²⁴ Mxi'ig mxoonda'agap hajxy jaduñ. Mbaadaambiä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim tsajpootyp. Jaduhñ hajxy jiajpä yhabejpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy tøø yajwá'xiäbä.

²⁵ Pero mijts mäyøøjäya'ayhajxy, ja'a tsaachpä hajxy mbaadaamby. Cab hajxy mxoonda'agaannä neby hajxy hijty mxoonda'aguiän.

²⁶ Hoy mijts tii hamaay mga'a ja juø'øy, myajmaajiaadaamby hajxy jaduñ.

Hoy mijts mja xi'igy mja xoonda'agy, pero mnä'ägädä jø'øw mnä'ägädä xuudsaaamb hajxy.

²⁷ Tspicøxpä tsaachpä hajxy mbaada'añ, hoyyä cu'ug hajxy xjia cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty yajcumay ja'a hajxy hijty jegyhajty nā'a wädijpä hønndaacpä. Nā'a mānaamb hajxy hijty jaduñ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

27 'Huuc mäadow hajxy, mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp hädaa yaabä naaxwiin; mmée'xäp hajxy pøn jaduhñ xmiähanhajp. 28 Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo ja'a Dios ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty mijts jaduhñ xyhäyoowhijxp, pønjaty mijts jaduhñ haxøg xñänømb. 29 Coo pøn xyhatejxó'ógät tu'nax, mmøjcøogumbäp jaduhñax; ween jaduhñ jadu'nax xjiaac tehñ yhatejxø'ogy. Coo pøn mjocxwit xpió'jät, mänitä mgamiixy mjaac tehñ mió'owät. 30 Coo pøn tii jaduhñ xmiäyujwá'anät, mmó'owäp jaduhñ. Y coo pøn tii xpió'jät, cab je'e mmäyujwaanädägátsnät. 31 Jaduhñds mijts wiinghäna'c mnäxúudsät nej mijts hñajty myajnäxuuds'añän.

32 'Coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä hajxy mmøødnijootpaadø'jät, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejäya'ayhajxy ñichó'jcbä. 33 Coo hajxy jagooyä mmøødniiñäxuudsø'jät pønjaty jaduhñ xñäxuu'tsp, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejäya'ayhajxy ñiñäxúu'tsábä. 34 Coo jagooyä xädø'ñ hajxy myaghanúu'xät pøn jaduhñ mnajuøøby xmioodiägatsaamb pedyii, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpäya'ay cädieejäya'ay xädø'ñ hajxy yajnimiähanúu'xäbä. Najuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy pedyii mioodiägatsa'añii. 35 Mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp. Mnäxúudsäp hajxy jaduhñ. Coo pøn xädø'ñ xmiäyujwá'anät, mnä'ä mó'owäp jaduhñ. Mänitä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mbáadät may. Mänitä Dios hajxy xyhuunghádät jim tsajpooty. Hix, Dios, ñäxuu'chp ja'a jäya'ayhajxy høxtä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Dioscujú'uyäp hajxy quia'a jejpä, møød ja'a hojioot hajxy ca'a møødpä. 36 Mmøødhädäp ja'a hojioot hajxy jaduhñ nebiä nDeedy hojioot miøødhájtäm.

37 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähó'jät coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät. Pero mmámée'xäp hajxy jaduhñ; mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät. 38 Mäduhñtiä wiinghäna'c hajxy mmo'oy, nä'ä tægø'øbä hajxy mbaattägatsa'añ. 39 Jaduhñhöch mijts nyajmábáadät nebiä wiindspän. Coo ja'a wiindspähajxy ñiwytswädityii, tsipcøxp hajxy jiuuca'ay. Paady mijts jaduhñ mga'a wädítät nebiä wiindspän. 40 Cabä capxtaacpäna'c-hajxy jiaty jaty nebiä wyiindsøn'hajxy jiatian. Coo hajxy nägø'ø nädecypäiä quiapxtá'agät, mänit hajxy jaduhñ ñajtspaadø'owät.

41-42 'Coo ja'a mmägu'ughajpä weeñtiä quidiéeyät, y coo miich hñajty maas hanaxiä tøø mgädieey, cabä mmägu'ughajpä hawiinmats waamb mnä'ägädä nämá'awät. Coo miich hñajty tøø mnähwa'açh, mänitä mmägu'ughajpä hawiinmats mwiingapx mjøcäpxø'owät.

43 'Mädyii quepychaa pa'ag nä'ägädä tømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a xunä. Jaanä jaduhñduhmbä, mädyii quepychaa xun nä'ägädä tømbejp, ni mänaa ja'a tiøøm quia'a pa'agø'oy. Tøyhajt jaduhñ. 44 Mnajuøøby hajxy jaduhñ mädyii quepychaa hoy tøm'hajp. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøøm'haty nebiä piidsän. Y ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøøm'haty nebiä tsaatpän. 45 Jaduhñ mäwíñädsä hojiäya'ay ja'a howyiinmahñdy miøødá. Hoy jaduhñ wiädity. Pero ja'a ca'awiindø'jia'ayhajxy, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødá. Haxøøgwíñmahñdy hajxy miäwädijpy. Haxøøg hajxy jaduhñ ñä'ägädä capxy ñä'ägädä mädia'agy.

46 'Wiindsøn'hoch mijts xwyli'ñäma'ay; pero cab hajxy jaduhñ mgudi-una'añ nébiøch mijts nja hane'emiän. 47 Pøn'hoch nmädia'agy xmiädóowäp, pøn'hoch nmädia'agy xmiäbójcäp, jaduhñ mäwíñäts je'e 48 nebiä jäya'ay

tiöjcojjiän. Cøøc jaduññ tiajöøyy. Tsaawiing jaduññ miuu'tsø'cy. Coø ja'a nõøgomdägoy quiädaacy, coø ja'a tøjc jaduññ ñøøñähgoombejty, cab jaduññ piädø'cy, je'eguiøxpä coø hänajty cøøc miuu'tsø'øguiä. ⁴⁹ Pero põnhøch nmädia'agy jaduññ xquia'a mäbøjcäp, jaduññ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay tiøjc cøøc quia'a muu'tsø'quiän. Coø ja'a tøjc ñøøñähgoombejty, pädø'c jaduññ; cøjx jaduññ quiäday.

7

¹ Coø ja'a Jesús miädiaacpädøøyy, mänit quiajptägøøyy Capernaum. ² Jimä soldadowiindsøn hänajty tu'ug. Roma hänajty chooñ. Tøø ja'a mioonsä hänajty tu'ug pia'ambety. Jaduññ hänajty jäwø'øyy nebiä yhamdsoo puhya'ayän. Nä'ägädä ho'ogääñnöp hänajty je'e. ³ Coø ja'a soldadowiindsøn miädoyhajty coø ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøcy, mänitä majtøjc näje'e quiejxy maa ja'a Jesúsän. Judíos hajxy je'e. ⁴ Mänitä Jesús hajxy hoy miänuu'xta'agy coø ja'a pa'amjäya'ay ween nõcxy yajmøcpøcy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Ja'a soldadowiindsøn, hojiäya'ay je'e. Hahixøøby jaduññ coø mbuhbedät. ⁵ Xhöjcäm hajxy jaduññ. Tøø højts ndsajtøjc xyajcöjjäm.

⁶ Mänitä Jesús ja'a majtøjc miøødtu'ubøjcy. Ja ween hajxy hänajty quia'a coody maa ja'a soldadowiindsøn tiøjcän, mänitä soldadowiindsøn ja'a Jesús capxy yajnäguejxy:

—Wiindsøn, jaduhyä mmäná'anät cooçh nmoonsä miøcpøgät. Cábøch cuhdujt nmøødä nej miich cuhdujt nmøødän; paady jaduññ caj yhawinmatsä coø mdägø'owät maaçh ndøgootiän. Páadyhøch miich hamdsoo tøø nga'a mägapxy. ⁸ Hix, hané'emyhøch nhity; y cooçh nsoldado howiaambä nhané'emät møødhøch nmoonsä, xquiudiüunäbøch nmädia'agy hajxy —nømä soldadowiindsøn ja'a Jesús quiapxyñäguejxy.

⁹ Jaançh tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jaduññ coø jaduññ ñämaayyä. Mänitä cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Cábøch nmägunaaxhajxy jaduññ miäbøcy nej yø'ø craa miäbøquiän, y jäguem chooñ.

¹⁰ Ja'a majtøjc hänajty tøø quiexylijäbä maa ja'a Jesúsän, mänit hajxy wyiimbijnä. Coø hajxy mjejtstägajch maa ja'a soldadowiindsøn tiøjcän, tøø ja'a soldadowiindsøn mioonsä hänajty miøcpøjnä.

¹¹ Mänitä Jesúshajxy nõcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Naín møødä miägu'ughajpähajxy. Nämayyä jäya'ayhajxy hänajty pianøcxy. ¹² Jim hajxy hänajty miäwiingoñ cajptpa'a, mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy hoy jiojcubaadø'øyy. Cabäsantä hänajty nõcxy ñaaxtägø'øyy. Tu'ughuung hänajty je'e. Yaamgtø'oxy ja'a tiaj je'ebä. Majiäya'ay hänajty panøcpx. ¹³ Coø ja'a Jesús ja'a yaamgtø'oxy yhjyxy, mänit ñäxuu'ch. Mänit ñämaayy:

—Ca'a mjø'øyy ca'a mxuuch.

¹⁴ Mänitä Jesús miänaañ coø hajxy yhuuc yaghahixät. Mänitä cøøbiädøjc-hajxy tiänaaxiojpy. Mänitä Jesús ja'a ho'ogyjiäya'aguiajä hoy ñähdoñ. Mänitä ho'ogyjiäya'ay ñämaayy:

—Jexy, pädø'øg.

¹⁵ Mänitä craa yhäñaaoyø'cy. Mänit quiapxø'cy. Mänitä tiaj miødhajnä. ¹⁶ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiaançh tehñ yagjuøøyy. Mänitä Dios hajxy ñämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänit hajxy ñiñämaayyá:

—Diosquexy yø'ø craa. Møj jaančh yø'øduhñ. Paadiä Dios tøø quiexy, piuhbedaamby ja'a quiu'ug jaduñ, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹⁷ Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädiypä jim Judeanaaxooty coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay tøø yagjuypiøcy. Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy jaduñ wiädipty.

¹⁸ Ja'a Juan, tøø je'e hänajty chumyii. Coo ja'a miägu'ughajpähajxy miädoyhajty nebiatiä Jesús hänajty tiuñ, mänitä Juan hoy yhawáañäxä. ¹⁹⁻²⁰ Mänitä Juan ja'a miägu'ughajpä metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy quiejxä maa ja'a Jesúsän. Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Juan mäyajnäbejpä højts tøø xquiexy coo højts miich nmäyajtøwät pøn miich. Nej, miich ja'a Dios hijty jaduñ xquiexaamhä, tøgä wiinghäna'c je'ejä.

²¹ Jimä Jesús ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøcy. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänajty miøødä møødä møjcu'u. Møødä wiindspähajxy hänajty nämay yaghixø'øgyii. ²² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcxä Juan hajxy hawaañä nebiaty hajxy yaa mhixy mmädoy. Hixø'p ja wiindspähajxy, yo'oyø'p ja'a tecymia'adpähajxy, nähwaatsp ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy, mädoowø'p ja'a cuhnatpähajxy, juyyipiøjp ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy, yajwiingapxøøyyäp ja'a häyoobäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy. ²³ Pønjätyhöch nmädia'agy xmiäbøjcäp tehngajnä, jootcujc hajxy jaduñ ñijiäwø'oyii —nømä Jesús miänaañ.

²⁴ Coo ja'a Juan miägu'ughajpähajxy wyiimbijnä, mänitä Jesús miänaañ:

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, Juan miädia'agy hajxy hänajty mmädowáañäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänajty mmädowáañä. ²⁵ Diosquexy je'e, paady hajxy hoy tøø mmädoowä, hoyyä howyit je'e quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. ²⁶ Tøyhajt jaduñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwa'xy. Maas may ja'a Dios ja'a Juan cuhdujt tøø mio'oy quejee ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. ²⁷ Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy nägäpxäbä, Juan je'e. Jaduñä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänajty jayøjp quiexa'añ coo ja'a cu'ug ween yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Høxháamhöch hijty ngäda'aga'añ. Jayøjpä Juan quiejxä; høxháamhöch njaančh cădaacy. ²⁸ Ni pøn jaduñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduñ. Pero cooçh hänajty tøø nho'nä, cooçh hänajty tøø nnøçxtägach maaçh nhuuc tsohmän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy hänajty mäbögaamb ja'a høøchøxpä, maas may ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødhada'añ quejee ja'a Juan jäda'ahaty miøødän, hoyyä møjcuuhdujt hajxy hänajty quia'a ja'a møødä.

²⁹ Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy møødä yajnähjuudiutpädøjc-hajxy, mänitä Dios hajxy quiapxpaaty coo yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty tøø yajnäbetyii ja'a Juángäm. ³⁰ Pero ja'a fariseoshajxy møødä ley-yajnähixøøbiähajxy, cab hajxy hänajty tøø yajnäbetyii ja'a Juángäm. Paadiä Dios hajxy quia'a jøjpøgøøyy. Cabä jioot hajxy hänajty chocy coo hajxy yajnähwa'adsøjät ja'a Diosäm. ³¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Nhuuc yajmäbäadyhöch ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. ³² Cab hajxy tii yhojiäwø'owa'añ. Jaduñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pigäna'c-hajxy wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyø'pä tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy

ñäma'ay: “Tøø højts nja xu'uxy, pero cab hajxy tøø mhech. Tøø højts hojiøøñä nja høy, pero cab hajxy tøø mjø'øy.”³³ Hoorä, coo ja'a Juan mäyajnäbejpä miejch, cabä tsajcaagy hänajty quiaya'añ, ni ja'a vino hänajty quia'a hu'uga'añ. Y mijts jaduħn mänaamb coo quiuhmäñø'øy.³⁴ Y cooĉ nnamejtspä, høøĉ ja'a Diosquexyypä, mänitøch ndägøøyy caabiä huucpä. Jadhñch mijts xñänøømbä cooĉ nwi'i quiaya'añ, cooĉ nwi'i yhu'uga'añ, cooĉä pojpäya'ay cädieejäya'ay nmägu'ughaty møødä yajnähjuudiutpäðøjc.³⁵ Pønjaty ja'a Dios jaanĉ jahmiejtsp, yajcähxø'py hajxy jaduħn coo ja'a Dioswiinmahñdy hajxy miøødä.

³⁶ Mänitä fariseo ja'a Jesús tu'ug hoy wioy caabiä. Simón hänajty xiøhaty. Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy caabiä maa ja'a Simón tiøjcän.³⁷ Mänitä to'oxiøjc tu'ug miejch cuhhiñbä. Haxøøgcuhdujt hänajty miøød. Tøø hänajty miädoyhaty coo ja'a Jesús jii by tøø miech maa ja'a Simón tiøjcän. Perfume quionmejts alabastrofrascoty.³⁸ Mänit tiägøøyy jøøbiä. Mänitä Jesús tiecyp-iujy wyiinnøøhaam. Mänit tiecymieexy quiuhwaayhaam. Mänit tiecychu'xy. Mänit tiecyñähjahxy perfumehaam.³⁹ Mänitä Simón tiägøøyy tajpä maabiä: “Coo ja'a Jesús häxøpy quiunajuohñdiä, tøø häxøpy ñajuø'øy coo yø'ø to'oxiøjc quiuhhiñä.”⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Simón, tsøg mädiäacäm.

Mänitä Simón yhadsooyy:

—Wiindsøn, tsøc.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Jimä jäya'ay hijty tu'ug miänuu'xyhadyii jäya'ay metscä. Tu'jäya'ay hänajty miänuu'xyhaty mägooxmägo'x denarios. Jatu'ug, juxychägui'xmajc.

⁴² Cab hajxy hänajty tii miøødä nebiä ñuu'xy hajxy yajnähwá'adsät. Mänit hajxy ñämaayyä: “Weends yhity.” Hoorä, pønäda'a maas mädsögäp.

⁴³ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Jue'eda'a, ja'a craa ja'a ñuu'xy maas may hijty miøødpä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'e pues.

⁴⁴ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc miøjhee'py. Mänitä Simón ñämaayy:

—Cooĉ yaa ndägøøyy maa miič mdøgootiän, cábøch miič nøø tøø xmio'oy cooĉ ndecypiiujät. Jaduħn hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, wyiinnøøháamhøch ndecy tøø xpuijjä, quiuhwaayháamhøch ndecy tøø xmieexä.⁴⁵ Cábøch miič tøø xchu'xy, pero yø'ø to'oxiøjc, tehngänøch ndecy xwyi'i chu'xä.⁴⁶ Cábøch miič ja'a nguhwaay tøø xyhoonä. Jadhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, perfumeháamhøch ndecy tøø xyhoonä.⁴⁷ Xjiaanĉ tehñ chójpøch yø'øduħn; paadiä piojpä quiädieey yajnähwáatsäxä, hoy hijty may jia møødä. Pero pønä pojpä cädieey hijty ca'a jaty møød, cábøch jaduħn xjiaty wiingudsähgø'øy.

⁴⁸ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Tøøĉ miič ja'a mbojpä mgädieey nyajnähwáatsäm.

⁴⁹ Ja'a hajxy hänajty jii by pahäñaabiä, mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Maa ja'a cuhdujtäda'a tøø yhuuc paatpä coo ja'a pojpä cädieey yajnähwa'aĉh.

⁵⁰ Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämäaguiumbä:

—Cooĉ nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, páadyhøch ja'a mbojpä mgädieey tøø nyajnähwa'aĉh. Nøcñä jootcujc.

8

1 Mänitá Jesúsahajxy tiägøøyy wädijpä wiinduhmyhagajpt møødä jiamiøødhajxy ja'a nämajmetspä. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy hánajty wiädity. Jaduhñá Jesús hánajty miána'añ cooc ja'a Dios ja'a miájaa hánajty yajcähxø'ogaanñä. ² Quipxiä to'oxiøjc-hajxy hánajty nämay piawädijpä, ja'a Jesús hánajty tøø yajpa'amnáxiäbä, møød ja'a møjcu'u hajxy hánajty tøø yajnähwa'ačhiijäbä. Paadiä Jesús hajxy hánajty piawädity, mioobiä Jesús hajxy hánajty tijaty je'e hánajty miäjyuhajpy. María ja'a to'oxiøjc hánajty tu'ug xiøhaty ja'a Magdalatsohmä. Juxtuyc ja'a møjcu'u hánajty tøø yajnähwa'ačhi. ³ Jatu'ug hánajty xiøhaty Juana, ja'a Cuza tio'oxiøjc. Ja'a Cuza hánajty copc-hajp maa ja'a Herodes hánajty yhane'emiän. Møødä Susana hánajty piawädijpä.

⁴ Mänitá Jesús jáya'ay may ñänøcxä. Mayhagajpt hajxy hánajty chooñ. Cooc hajxy hánajty may tøø yhamugø'øy, mänitá Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiä yajmäbaadyhaam:

⁵ —Mänitá jáya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. Cooc ja'a tøømd tiägøøyy wøjpä, näje'e ja'a tøømd quiahy tu'haam. Mänitá muuxyhajxy hoy yajpädø'øgy. Mäduhñtiä ja'a muuxyhajxy quia'a yajpädø'cy, je'edsä jáya'ay jiaac yajtehñ. ⁶ Näje'e ja'a tøømd quiahy tsaanähgøxp. Ja mujx je'eduhñ, pero tøøts. Hix, weeñtiä ja'a naax jim tsaanähgøxp. ⁷ Näje'e ja'a tøømd quiahy haptiooty. Ja mujx je'eduhñ. Ja yee'c, pero caj ñä'ä tøømbejty. Hix, ja'a hapy je'e xaam. ⁸ Näje'e ja'a tøømd quiahy maa ja'a hoñaaxän. May je'e tiøømhajty høxtä mägo'xhaam.

Mänitá Jesús møc miánaañ:

—Pøn hädaa wiinjuøøby, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjca.

⁹ Mänitá Jesús miäyajtøøwä neby jaduñ miädia'agytiägø'øy. Ja'a miägu'ughajpähajxy jaduñ yajtøøw. ¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Chojpiä Dios jioot jaduñ coo mijts mwijnjuø'øwät nebiä miájaa yajcähxø'oga'añ. Pero ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, cabä Diosmädia'agy hajxy tiu'joottsocy. Hoyyä mädia'agy hajxy jia mädoy, pero cab hajxy wyijnjuø'øy tii jaduñ jia mädiaacyy.

¹¹ Jaduñds miädia'agytiägø'øy nébiøch hajxy tøø nyajwiingapxø'øyän. Jaduñdsä tøømd miäbaady nebiä Diosmädia'aguiän. ¹² Ja'a tøømd cáhwäbä tu'haam, jaduñ miäbaady nebiä jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jia mädoyyän. Cooc ja'a møjcu'u miech, mänit hajxy wyiinhøøñii neby hajxy jaduñ quia'a mäbøgät, nebiä piojpä quiädieeyhajxy jaduñ quia'a nähwá'adsät. ¹³ Y ja'a tøømd cáhwäbä tsaanähgøxp, jaduñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoyyän. Tu'habaquiä hajxy jaduñ xioonda'agy. Pero cab hajxy hamuumdu'joot pianøxy. Cooc hajxy cøxypänejpä tiuñii, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁴ Y ja'a tøømd cáhwäbä haptiooty, jaduñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoyyän. Pero cabä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ møødä miäyøøhajt. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuna'añ. ¹⁵ Y ja'a tøømd cáhwäbä hoñaaxooty, jaduñ miäbaady nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjpän. Jaanč tehñ yhoy hajxy jaduñ quiudiuñ.

¹⁶ Cooc jáya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'øy, cøxp hajxy yujcoñ neby hajxy quiudøø'xøøjät, ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä pøn jøøn quihujpy, ni maabejtpa'c hajxy quia'a päda'agy. ¹⁷ Jaduñ mäwíinäs mijts ja'a nmädia'agyhøch hajxy xwyijnjuø'owaanä, ja'a tsipjátypøch jaduñ tøø nya-wiingapxø'øyäbä.

18 'Huuc wiinjuø'ow hajxy hoy. Põnhøch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, njaac jajnähixø'owáambjøch je'e. Põnhøch nmädia'agy tøø xquia'a mäbøjcä, cábøch tii nyajnähixø'owaanä. Høxtä jiahdiägoyyaamby hajxy je'e mädyii tyijy ja'a tøø wyiinjuø'oy.

19 Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a tiaj møødä piuhya'ayhajxy. Cab hajxy hoy tiehm wyiingumedsooyy, je'eguiøxpä coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty ñämayyä jiihy tøgooty maa ja'a Jesús hänajtiän. 20 Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Ximä mdajhajxy tøghaguuy møødä mbuhya'ayhajxy. Miich hajxy xjia wi'i miøødmädia'agaamb.

21 Mänitä Jesús miänaañ:

—Pønä Diosmädia'agy jaduhñ mäbøjp, pøn jaduhñ cudiumb, je'ečh ndahajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy.

22 Miäwiinghoopä ja'a Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty møødä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jam hajxy jim mejyhawiimb.

Mänit hajxy jiaančh tu'ubøjcy. 23 Nøcxnä hajxy hänajty jaduhñ, mänitä Jesús miaaho'cy. Mänitä poj møc piädø'cy. Mänitä nøø quiubojoøyy barcojooty. Hújtsnäp ja'a barco hänajty. 24 Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänit hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, Wiindsøn, pädø'og, quinaambä barco cham.

Mänitä Jesús piädø'cy. Mänitä poj yhojy møødä nøø. Mänitä poj yuungøøyy. Moñdiucy jaduhñ jiajnä. 25 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy ñämaayy:

—Tii hajxy coo mw'i' chähgø'oy. Nej, cab hajxy mnajjuø'öyä coočh mijts homiänaajä ngüendähada'añ.

Jaančh tehñ yagjuøøyy hajxy jaduhñ. Mänit hajxy hamiñ haxøpy ñiñämaayyä:

—Pønäda'a yø'øduhñ coo ja'a miädia'agy miäbøjcäxä ja'a poj møødä nøø.

26 Mänit hajxy miejyhawiimpädsøømnä jim maa ja'a naax hänajty xiøhatian Gadara, jim jaduhñ mejyhawiimpä maa ja'a Galileanaaxootiän. 27 Coo ja'a Jesús biarcopädsøømy, mänitä jäya'ay tu'ug miejch Jesús wyiinduum, ja'a jim cajpooty tsänaabiä. Tøø hänajty jiegeø'oy mänaa ja'a mähdiojc møjcu'u hänajty tøø ñäméchiiän. Cabä wit hänajty miøødhajnä, ni quia'a häña'ay hänajty tøgooty. Jim hänajty yhyty maa ja'a cabäsantän. 28 Coo ja'a Jesús yhiijy, mänit wyiinjiicädaacy. Mänitä møjcu'uhajxy yaaxy:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ. Dios miich xyHuunghajp ja'a tsajpootypä. Tunä mayhajt, ca'a højts jiihy xquiexy maa jiaančh tehñ chaačhpän.

29 Paadiä mähdiojc jaduhñ yaaxy, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a møjcu'u hänajty tøø yhane'emy coo ñähwa'adsøøjät. Mayhooc ja'a mähdiojc hänajty tøø ñäméchii ja'a møjcu'ujäm. Paadiä jäya'ayhajxy hänajty jia wi'i yaghida'añ cø'øxoch tecyxioch cadenahaam neby jaduhñ hoy yhidät. Pero nimiäpodøøyyäp hänajty je'e, y jajnöcxäp hänajty pactuum ja'a møjcu'ujäm.

30 Mänitä Jesús ja'a mähdiojc miäyajtøøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänit yhadsooyy:

—Legiónhøch nxøhaty.

Paady jaduhñ miänaañ coo ja'a møjcu'u hänajty may miøødä. 31 Mänitä møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo hajxy jiihy quia'a quexøøjät møjcu'uhaam maa jiaančh tehñ chaačhpän. 32 Jimä mayhädsøøm hänajty yuummy tunmøjc. Mänitä møjcu'u ja'a Jesús hajxy miänuu'xtäaccumbä coo

hajxy jim̄ quieχōōjät maa ja'a mayhädsōm̄ hānajtīän. Mānitä Jesús cuhdujt miooyy. ³³ Mānitä mähdiōjc ja'a mōjcu'u nāhwāatsänä. Mānitä hädsōmhajxy hoy nāmečhi. Mānit hajxy wyiinmānacpāyō'cy. Mānit hajxy quihgahnajxy naaxōjpcōxp mejjiooty. Jiiby hajxy cōjx nōōho'ogō'ōy.

³⁴ Coo ja'a hädsōmgüēendāhajpāhajxy jaduhñ yhiixy, mānit hajxy piäyō'cy. Mānitä cu'ug hajxy hoy yhawaanā cajptooty mōōdā cajtpa'a. ³⁵⁻³⁶ Mānitä cu'ughajxy hānajt nōcxy yhixa'añ neby hānajt tōō jiadyiijän. Mānit hajxy miejch maa ja'a Jesús hānajtīän. Jiibiä mähdiōjc ja'a Jesús hānajt wyiin-hānā'ay, ja'a mōjcu'u hānajt tōō nāhwa'achijābā. Tōō wit hānajt piägōōñā. Tōō hānajt wyiinmahñdymejtsnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiixy, mānit hajxy chāhgōōbiōjcy. Paady hajxy chāhgōōy, haxōōgjāya'ay tyijy ja'a Jesús. Mānitä cu'ughajxy yhawānāxā nebiä mähdiōjc ja'a mōjcu'u hānajt tōō nāhwa'achijän. Ja'a hajxy hānajt tōō yhixiābā, je'e hajxy jaduhñ nāgapx. ³⁷⁻³⁹ Mānitä Jesús hajxy tiägōōy mānuu'xtaacpā coo jim̄ chōōnāt Gadara. Hix, jaanč tehñ chāhgōōby hajxy hānajt. Jim̄ tyijy ja'a Jesús cōxypānejpiä jiaac jatcō'owa'añ. Ja'a mähdiōjc hānajt tōō nāhwa'achābā, mānitä Jesús miānuu'xtaacy coo cu miōdhajty. Mānitä Jesús yhadsooyy coo miāhmō'ōwät maa quaijptän:

—Nōcx maa ja'a mdōjcän; mädia'ag nebiaty ja'a Dios tōō xpiuhbety.

Mānitä craa jiaanč nōcxy, miādiaacy jiiby cajptooty nebiaty hānajt tōō piuhbedyijäm ja'a Jesús. Mānitä Jesús biarcotägōōñā, wyiimbijnā.

⁴⁰ Coo ja'a Jesús jim̄ miejstägajch mejyhawiimb, jimā cu'ughajxy hānajt yhahixy. Mānit hajxy xioōndaacy. ⁴¹ Mānitä jāya'ay tu'ug miejch ja'a xōhajpā Jairo. Tsajtjwiindsōñ hānajt tiuumby. Mānitä Jesús wyiinjjcādaacy. Mānit miānuu'xtaacy coo nōcxät maa ja'a tiōjcän. ⁴² Jimā Jairo yhuung hānajt yho'ogaanā. Tiu'ughuung hānajt je'e. Majmetsjomōjt ja'a to'oxyhāna'c hānajt miōōdā. Mānitä Jesús tiu'ubōjcy. Mayyā jāya'ayhajxy piadu'ubōjcy, hōxtä yhanō'tsmujpy ja'a Jesús hajxy hānajt.

⁴³⁻⁴⁴ Mānitä Jesús ja'a tājāya'ay tu'ug jiōgyuhdiägōōyā. Pa'ammōōd hānajt je'e. Majmetsjomōjt ja'a pa'am hānajt tōō miāhāyoy. Nō'ty hānajt wi'i xiee'xp, pero weenjaty weenjaty. Ni pōñ hānajt quia'a najuō'ōy nebiä choomiāyät. Mānitä Jesús wyitpa'a nāhdōōnāxā. Mānitä ja'a tājāya'ay nō'ty yhadujnā. ⁴⁵ Mānitä Jesús miānaañ:

—Pōñhōch xñāhdoōñ.

Ni pōñ quia'a mānaañ coo hajxy nāhdooñ. Mānitä Pedrohajxy miānaañ:

—Wiindsōñ, xjiaanč tehñ yhanō'tsmujp miēch ja'a cu'ug. Tii nyajna-juōōyām pōñ tōō xñāhdoñ.

⁴⁶ Mānitä Jesús miānāngumbā:

—Nnajuōōbiōch coo pōñ tōō miābaadō'ōy hōōčh nmājaahaam. Pāadyhōch jaduhñ tōō nn'ā najuō'ōy coōch hajxy tōō xñāhdoñ.

⁴⁷ Mānitä tājāya'ay jaduhñ najuōōy coo ja'a Jesús hānajt najuō'ōy coo je'e hānajt tōō miānāhdoñ. Mānitä Jesús wyiingumedsōoyy tsāyūuyāp. Mānitä Jesús wyiinjjcādaacy. Mānit nāgapxy cu'ughagujc cooc ja'a Jesús wyit hānajt tōō nāhdōōñā, y cooc mānitä pia'amnajxy. ⁴⁸ Mānitä Jesús ja'a tājāya'ay nāmaayy:

—Huung, paady miēch tōō mba'amnaxy coo tōō mmābōcy. Nōcxnā jootcujc.

⁴⁹ Jimā Jesús hānajt miādia'agyñā, mānitä jāya'ay tu'ug miejch. Jim̄ hānajt tōō choñda'agy maa ja'a Jairo tiōjcän. Mānitä Jairo nāmaayyā:

—Tøø ja'a mhuung yho'ogy. Cabä wiindsøn mhadsjpnät.

⁵⁰ Miädoow ja'a Jesús jaduñ. Mänitä Jairo ñämaayy:

—Ca'a mjootmayhaty. Mäbøc. Juyypiögäp ja'a mhuung häyaa.

⁵¹ Mänit hajxy jim miejtsnä maa ja'a Jairo tjojcän. Coø ja'a Jesús tjojtägøøyy, caj pøn miøødtjojtägøøyy, jagooyyä Pedro møødä Juan møødä quixy tiaj tieedy. ⁵² Tøghaguuy ja'a cu'ughajxy miähmøøyy jøøbiä xuu'tspä. Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i jio'øy mwi'i xiuuñ. Caj tøø yho'ogy, nä'ä maab jaduñ.

⁵³ Mänitä Jesús ñäxicä. Ñajuøøby hajxy hñajty coø ja'a quixy hñajty tøø yho'ogy. ⁵⁴ Mänitä Jesús ja'a quixy quio'ø miajtsä. Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Huang, pädø'øg.

⁵⁵ Mänitä quixy juijyipiøjcy. Mänit piädø'cy. Mänitä Jesús miänaañ coø hajxy yajcäyät. ⁵⁶ Jaanñ tehñ yagjuøøyy ja'a tiaj ja'a tieedy jaduñ. Mänitä Jesús miänaañ coø hajxy pøn quia'a yajmøødmädiá'agät neby hñajty tøø jiatñ.

9

¹ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miøjyaaxy ja'a hajxy nämajmetspä. Mänitä cuhdujt hajxy miooyyä coø ja'a møjcu'uba'ammøødpä hajxy nägøxiä yajñhäwá'adsät. Møødä mäjaa hajxy miooyyäbä coø ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøcpøgät. ² Mänit hajxy wyiinguejxä coø ja'a Diosmädiá'agy hajxy yajwá'xät, coø ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajmøcpøgät. Jaduhñ hajxy miädiá'agät coø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. ³ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Cab hajxy ti mmänøcxät, ni cuhdajt, ni pijty, ni tsajcaagy, ni xädø'øñ. Tu'xoixc-hajtiä ja'a mwit hajxy mmänøcxät, ca'a mietscä. ⁴ Homiädyyi tøjcä hajxy mmejtstá'agät, jim hajxy mmähmø'owät høxtä coonä hajxy jim jadähooc mwiimbidät. ⁵ Y coø hajxy maa xquia'a yajtøjtägø'owá'anät, mänit hajxy jim mdsöonät maa ja'a cajptän. Mänitä mdecy hajxy mwiinwöbät nebiä hijxtahñd jaduñ miähmø'owät coø mijts tøø xquia'a yajtøjtägø'øy —nømä Jesús miänaañ.

⁶ Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hñajty wiädity Diosmädiá'agy-yajwa'xpä, pa'amjäya'ay-yajmøcpøjpä.

⁷ Ja'a Herodes hñajty jim tuumñ gobernador. Mänit miädoyhajty nebiatiä Jesús ja'a hijxtahñd hñajty yajcähxø'øguiän. Cab hñajty ñajuø'øy nebiä wyiinmahñdyhadät. Hiñ, näje'e hajxy hñajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Juan hñajty tøø juijyipiøcy. Hiñ, tøø ja'a Juan hñajty yagho'ogyi. ⁸ Näje'e hajxy hñajty miänaambä cooc tyijy je'e Elías, ja'a Diosmädiá'agy jecy yajwá'xäbä. Näje'e hajxy hñajty jiaac mänaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay tøø juijyipiøcy, ja'a Diosmädiá'agy jecy yajwá'xäbä. ⁹ Mänitä Herodes miänaañ:

—Høøchä Juan nyajyo'pujxä. Pønäda'a jaduñ wädijp. Madiú'ujøch jaduñ nmädoy yajcähxø'øgy.

Jiaanñ tehñ yhixaambiä Herodes ja'a Jesús hñajty.

¹⁰ Coø ja'a Jesús jiamiøødhajxy wyiimbijtagajch, mänitä Jesús hajxy yajmøødmädiacy nebiaty hajxy hñajty tøø wiädity. Mänit hajxy miøødnøcxä pactuum, jim mäwiingøn maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Betsaida. ¹¹ Coø ja'a cu'ughajxy jaduñ miädoyhajty, mänitä Jesús hajxy jim piamejch. Mänit hajxy ñämaayyä coø hajxy jim miähmø'owät. Mänitä Diosmädiá'agy hajxy yajmøødmädiacä cooc ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Møødä pa'amjäya'ayhajxy may yajmøcpøjcä.

¹² Tsuij⁰õñäp hänäjty, mäniä Jesús wyiingumedsooyyá ja'a jiami⁰õdhajxy ja'a nämajmetspä. Mäniä Jesús ñämaayyá:

—Näma'aw y⁰õ jäya'ayhajxy coo hajxy nõcxy pioo'xnä, coo hajxy nõcxy quiyh⁰xta'ay wiingtuum maa ja'a cajpt miäwiingonän. Yaa maa hajxy nhj⁰täm, cabä tii yaa.

¹³ Mäniä Jesús miänaañ:

—Huuc yajcay mijts.

Mäniä hajxy yhadsooyy:

—Cab h⁰jts tii nm⁰õdä; jagooyyá h⁰jts tsajcaagy mägooxc nm⁰õdä m⁰õdä hacx metscä. Tögä nõcxäp h⁰jts njuuyyá ja'a hajxy quiyayaambä, hoy hajxy jia nämayyá.

¹⁴ Nämägooxmil ja'a ya'adij⁰c-hajxy hänäjty näg⁰xiä. Mäniä Jesús ñämaayy ja'a jiami⁰õdhajxy:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhäñaaguiäda'agy naaxwiin näjuxychägui'xmajcjaty.

¹⁵ Mäniä hajxy ñämaayy coo hajxy jaduh⁰ yhäñaaguiädä'agät. Mäniä hajxy yhäñaaguiädaacy näg⁰xiä. ¹⁶ Mäniä Jesús ja'a mägooxpä tsajcaagy quioondsooyy m⁰õdä metspä hacx. Mäniä chajhee'py. Mäniä Dios pia'yaaxy, miänaañ:

—Dioscujú'uyäp coo h⁰jts hädaa t⁰õ xmi⁰oy.

Mäniä jaduh⁰ yhaguid⁰ooyy. Mäniä jiami⁰õd miooyy coo hajxy jaduh⁰ jajwá'xät maa ja'a cu'ugän. ¹⁷ Mäniä hajxy näg⁰xiä quiaayy cu'uxiä. Majmetjtsach ja'a caadiuc quiunajxy.

¹⁸ Wiingx⁰õ hänäjty je'ebä, jimä Jesús ja'a Tieedy hänäjty pia'ya'axy hanid- iuhmduum. Jimä jiami⁰õdhajxy hänäjty mi⁰õdä. Mäniä Jesús yajt⁰ooyy:

—Nébyh⁰õch ja'a cu'ughajxy xñänomy p⁰ñh⁰õch h⁰õõch.

¹⁹ Mäniä hajxy yhadsooyy:

—Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy miich mJuangä ja'a hijty mäyajnäbejpä. Näje'e hajxy miänaambä cooc tyijy miich mhEliasä. Näje'e hajxy jiaac mänaambä cooc tyijy ja'a jecyjiäya'ay t⁰õ jiuypioocy, ja'a Diosmädia'agy jecy jajwá'xäbä, y cooc tyijy miich mje'ejä.

²⁰ Mäniä Jesús yajt⁰õgumbä:

—Mijtsäts, nej mijts mmänaambä p⁰ñ xtyijy h⁰õõch.

Mäniä Pedro yhadsooyy:

—Diosquexy miich.

²¹ Mäniä Jesús m⁰õc miänaañ coo hajxy quia'a nägápxät p⁰ñ hänäjty je'e.

²² Mäniä Jesús miänáangumbä:

—H⁰õõch ja'a Diosquexypä, hoyh⁰yh⁰õch njaan⁰ch teh⁰m chaachp⁰ga'añ. Cáb⁰õch ja'a tsajt⁰wiinds⁰õhajxy xñä'ägädä wiingudsähg⁰owa'añ, ni ja'a teedywiinds⁰õhajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy jim⁰ cuhdujtm⁰õdpä tsajt⁰oogy. Xyagho'ogáamb⁰õch hajxy, pero cudäg⁰õgx⁰õj⁰õch njuypio'ga'añ.

²³ Mäniä jiaac mänáangumbä:

—P⁰ñjatyh⁰õch nmädia'agy xpiadu'ub⁰gáañäp, ween yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshix⁰oy, ween hajxy chaachp⁰jpä jabom-jabom nébi⁰õch ndsaachp⁰ga'añän. Jaduh⁰h⁰õch nmädia'agy hajxy hoy xpian⁰õcxät. ²⁴ P⁰ñ jjugyhajt ja wi'i yagho'y⁰owaamb, nä'ägä cuhdägoyyaamb je'e. Pero p⁰ñ jjugyhajt jaduh⁰ yajt⁰ogoyyaamb ja'a h⁰õõchc⁰xpä, nä'ägä hodiuum je'e miähm⁰owa'añ. ²⁵ Coo hajxy hodiuum mga'a mmähm⁰owät, cab hajxy jaduh⁰ mniyaghoy⁰ow⁰jät, hoy hajxy mja mäy⁰õjä hädaa yaabä naaxwiin.

26 Pónhøch xmiädsähdiuumb møødhøch nmädia'agyquiøxpä, mänitøch jaduñ nmädsähdiunaambä cooçh hänäjty ngädaactägatsa'añ. Hajajaamb hänäjty yaa neby jim yhajajiän tsajpootyp maaçh nDeedy yhitiän, maa ja'a mioonsähajxy yhitiän. 27 Tøyhájthøch jaduñ nmäna'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä, näje'e hajxy jaduñ quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ.

28 Cuductujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro miøødwiimbejty tunguhduum Diospa'yaaxpä, møødä Juan møødä Jacobo. 29 Jimä Jesús ja'a Tieedy hänäjty pia'ya'axy, mänitä wyiin jøjp høxtä haamb høxtä tsämaamb quiähxø'cy. Jaançh tehñ pioob ja'a wyit jaduñ jiajnä. 30-31 Mänitä Moisésähajxy ñäguehxtøø'xy maa jiajy maa çhämamiän møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy miøødtägøøyy mädiaacpä. Je'e hajxy hänäjty miädiaacpyp coo ja'a Jesús hänäjty jim nõcxy yho'oga'añ Jerusalén. 32 Hoyyä Pedrohajxy hänäjty jia wi'i mia'awa'añ, cab hajxy ñä'ägädä maaho'cy. Mänit hajxy yhiijxy coo ja'a Jesúshajxy hänäjty jiajy çhämamy møødä Moisés møødä Elías. 33 Coo ja'a Moisésähajxy hänäjty wyiimbidaañnä, coo ja'a Jesús hajxy hänäjty piuhwa'adsaañnä, mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, hoyøøyy jaduñ coo hajxy yaa tøø nbéjtäm. Ween højts tøjquemy tægøøgc u nhädiuun, tu'ug miich mje'e, tu'ug Moisés jie'e, tu'ug Elías jie'e.

Nä'a nagoobä ja'a Pedro jaduñ miänaañ. 34 Mänitä näma'a tehñ miapxy quiädaacy maa hajxy hänäjtiän. Nädägooy hajxy jaduñ. Mänitä Pedrohajxy çhähgøøbiøjcy. 35 Mänit hajxy miädooy ja'a Dios quiapxy näma'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa. Høøch tøø nwiinguexy. Mhamädoowhjtäp ja'a miädia'agy hajxy.

36 Mänitä Jesús hajxy yhiijxy coo hänäjty nidiuhñ tiänaañ. Hamoñ hajxy jaduñ miähmøøñä. Cab hajxy pøn yajmøødmädiaacy nebiaty hajxy hänäjty tøø yhiijxy.

37 Cujaboom hajxy jim wyiimbijnä tunguhduum. Mänitä Jesús jäya'ay may jøjcubaadøøyyä. 38-39 Mänit tu'jäya'ay møc quiapxy maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsøn, tú'ucuiøch nhuung. Náxyhøch nhuung møjcu'u xjiaançh tehñ ñämejtsä. Møc jaduñ ya'axy, møc çhäyuy. Høxtä hahoop jaduñ. Hanaxiä jaduñ çhaaçhtiunii, y cab jaduñ ñä'ägädä nähwa'açh. Wiindsøn, tunä mayhajt, yajnähwäätsägøch nhuung. 40 Tøøch ja'a mjamiøød nja wi'i miänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy xyajnähwäätsät, pero cab hajxy jaduñ ñä'a jajty.

41 Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Nej, çájtäm mijts mänaa mmäbøga'añä. Pämädühñtiøch mijts jaduñ njac mäme'e'xtuga'añ.

Mänitä cuhuung ñämaayy:

—Woomiñxä mhuung.

42 Cahnä craa hänäjty miechñä maa ja'a Jesúsän, mänit yajcädaawä ja'a møjcu'ujäm. Mänit yajtsäyuyy. Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhøxquejxy. Mänitä craa ñähwaach. Mänitä tieedy yajcø'ødägøøyyä. 43 Mänitä cu'ughajxy nägøxiä yagjuøøyy coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä, nebiä Jesús ja'a hijxtahnd hänäjty yajcähxø'øguiän.

Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

44—Hoy hajxy wiinjuø'øw; ca'a hajxy mjahdiägoy; høøch ja'a Diosquejypä, nmädsíphøch hajxy jim xyajcø'ødägø'øwaamb maa ja'a cu'ughajxiän nägøxiä.

45 Pero cabä jiamioðdhajxy ñä'ägädä wiinjuoøyy neby hajxy hänäjty tøø miøødmädia'agyviijän. Hix, Jesús jaduñ ca'a yajwiinjuoøyy. Cab hajxy jaduñ yajtøøyy. Tsähgøøby hajxy hänäjty.

46 Mänit hajxy tiägøøyy yajtsiptaacpä pøn cuhdujt maas møj mo'owáañäp.

47 Ñajuøøbiä Jesús hänäjty nebiaty hajxy hänäjty tiajy miay. Mänitä pigäna'c hoy tu'ug wioy, piädaacy miøjc-haamby. 48 Mänit miänaañ:

—Pøn hädaa pigäna'c jaduñ tsögäp ja'a høøchcøxpä, jaduñ mäwínäts høøch xchojpä. Y pønhoç jaduñ xchojp, je'eçh nDeedy jaduñ xjiah-miéjtsäp ja'açh jaduñ tøø xquiéxiäbä. Pøn ja'a møjcuuhdujt ca'a tsogaamb maa mijtsän, je'eds ja'a møjcuuhdujt jaduñ nä'ägädä mo'owáañäp.

49 Mänitä Juan miänaañ:

—Wiindsón, tøø højts tu'jäya'ay nhixy. Miichcøxpä ja'a møjcu'u hijty yhoqxexy. Mänit højts jaduñ nnämaayy coo quia'a høxquéjxnät, je'eguiøxpä coo højts xquia'a møødwädjítäm.

50 Mänitä Jesús miänaañ:

—Cab hajxy jaduñ cu mnämaayy. Pøn højts jaduñ xquia'a mädsiphjítäm, je'e højts jaduñ xmiägu'ughjítäm.

51 Tøø hänäjty miäwiingoonnä coo ja'a Jesús hänäjty ñøcxaanä tsajpootyp, mänitä jioot yajmøødmädiaacy coo jim ñøcxnät Jerusalén. 52 Mänitä jiamioð mejtstägøøg quiejxø'cy. Mänitä mejtstaact hajxy hoy jia høxta'ay maa ja'a cajpthuung tu'ugän jim Samarianaaxooty. 53 Pero cab hajxy jaduñ ñä'ä tøjmooyä, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jim jiaac nøcxa'añ Jerusalén. Hix, cabä Samariabä-jäya'ayhajxy hänäjty miøødnijiootpaadyi ja'a jäya'ayhajxy hänäjty tsänaabiä Jerusalén. 54 Coo ja'a Jacobo jaduñ miädooyy møødä Juan, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, tähooc ja'a Elías jøøn jim miøjyaaxy tsajpootyp nebiä haxøøgjäya'ayhajxy jaduñ tióyät. Nej, mmänä'anäp miich jaduñ coo højts jøøn jim nmøjyáaxpäť tsajpootyp neby hajxy jaduñ tiøobiät ja'a højts jaduñ xquia'a tøjmo'owaambä.

55 Mänitä Jesús wyiinhee'ppejty; mänit yhojy:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'oy coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä.

56 Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy jaduñ nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät. Cábøch hajxy jaduñ nyajcuhdägoyya'añ.

Mänit hajxy jim tiu'ubøjnä, ñøcxy hajxy wiingcajpt.

57 Jim hajxy hänäjty tiu'uyo'oyñä, mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty jim tu'haam. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiøch miich majaty miich mnøcxa'añän.

58 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a xøøgaa, jimä jiuť je'e; ja'a muuxy, jimä pie'eñ je'e; pero høøch ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc jaduñ maach nboo'x nhäñä'awät.

59 Mänitä Jesús wiinghäna'c ñämáaguiumbä:

—Høøch padu'ubøjcäc.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänitøch miich nbadu'ubøgät cooçh ndeedy hänäjty tøø yho'nä, cooçh hänäjty tøø nyajnaaxtägøøñä.

60 Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a mäbøjpä, je'e miich ja'a mdeedy hajxy xyaj-naaxtägø'øwáanäp. Pero miich, nøcx ja'a Diosmädia'agy yajwa'x coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

⁶¹ Mänitá Jesús ñämaayyá wiingjäyá'ayägumbä:

—Wiindsøn, nja wi'li pianøcxáambiøch miich, pero nøcxyhøch ja'a njujy nmägu'ug nhuuc hawaanä jayøjp cooçh miich jaduhñ nbadu'ubøgaanä.

⁶² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Pønhøch jaduhñ xjia wi'li piawäditaamb, cooçh nmädia'agy hamuumdu'joot xquia'a mäbøjcät, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxät.

10

¹ Mänitá Jesús jäya'ay jiaac wiimbiyy nädägøøghii'xcumajc. Mänit hajxy metscaty metscaty quiejxø'cä majaty ja'a Jesús hánajty ñøcxa'añän. ² Mänit hajxy ñämaayyá:

—Nämayyá jäya'ayhajxy jia mäbøga'añ; je'eds ca'a hijp pøn ja'a Diosmädia'agy yajwá'xäp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jiaac quéxät. ³ Nøcx hajxy. Mnigwieendähadóøjäp hajxy. Ca'awiindøyhána'c-hagujc hajxy mwädita'añ. ⁴ Cabä xuummy hajxy mmänøcxät, ni xädø'øñ. Tu'tehngä cø'øg hajxy mmänøcxät. Cab hajxy pøn mwiindánaaxiøbät tu'haam. ⁵ Coo hajxy muum maa mhamejtstä'agät, myajpó'ø'xäp ja'a cudøjc hajxy. “Weenä Dios hajxy xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.” Jaduhñ hajxy mnämä'awät. ⁶ Pø hojiäya'ay ja'a cudøjc-hajxy jaduhñ, mänitá Dios jiaançh mó'owät ja'a hoyhajt ja'a weenhajt; pø caj, cab hajxy jaduhñ mio'owøjät. Y cab hajxy jim mnä'ägä mähmø'owät. ⁷ Cab hajxy tøjc-tøjc mwädität. Jim hajxy mnä'ägädä hidät maa hajxy hánajty tøø mmejtsta'aguiän. Jim hajxy mmähu'ug mmägáyät. Je'e hajxy jaduhñ mhú'ugäp mgáyäp tijaty hajxy jaduhñ xmiøoby. Hawiinmats jaduhñ coo hajxy jaduhñ xmiø'owät, je'eguiøxpä coo hajxy mwiinguexiä. ⁸ Homiädyyi cajptä hajxy jaduhñ xtjøjmo'owät, mgáyäp hajxy jaduhñ tijaty hajxy xmiøoby. ⁹ Myajmøcpøgäp ja'a pa'amjäya'ay hajxy maa ja'a cajptän. Jaduhñ hajxy mnämä'awät: “Tøø miäwiingooñnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtscøxpä.” ¹⁰ Pero homiädyyi cajptä hajxy jaduhñ xquia'a tøjmo'owät, callejooty hajxy nøcxy mya'axy: ¹¹ “Hädaa cajpt yaabä, cabä quiuhdujthajxy yhoyyá. Paady højts ndecy nwiinwoba'añ. Jaduhñä hijxtahñd miähmø'owät coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyá. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo miäwiingooñnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtscøxpä.” ¹² Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ, maas hanaxiä ja'a cajpt jaduhñmäbä chaächpøga'añ quejee ja'a Sodomacajpt jecy chaächpøjquiän.

¹³⁻¹⁴ 'Mjaançh tehñ chaächpøgaamb hajxy pønjaty jim tsänaaby Corazincajptooty møødä Betsaidacajptooty. Maas hanaxiä hajxy mdsaaçhpøga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jecy chaächpøjquiän, ja'a hajxy jecy tsänáayyábä Tirocajptooty møødä Sidoncajptooty. Coo je'e hajxy cu yhiixy ja'a hijxtahñd nej mijs mja hixiän, cu ñajtshixøøyy ja'a yhaxøgcuhdujt hajxy; cu jioøyy cu xiuu'ch hajxy jaduhñ. ¹⁵ Y mijs jim tsänaabiä Capernaum, haagä jiiiby mijs mhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Cab hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp neby hajxy mdijjiän.

¹⁶ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädägøøghii'xcumajcpä:

—Pønjaty mijts mmädia'agy xyhamädoowhíjtáp, jaaná jadúhñhøch nmädia'agy hajxy xyhamädoowhíjtábä. Pero pønjaty mijts mmädia'agy xquia'a hamädoowhíjtáp, ni høøch nmädia'agy hajxy xquia'a hamädoowhíjtábä; ni ja'a nDéedyhøch miädia'agy xquia'a hamädoowhíjtábä, ja'aäch tøø xquiéxiábä.

¹⁷ Mänitä nádägøøghii'xcumajcpähajxy tiu'ubøjcy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Cujecy hajxy wyiimbijtagajch. Jaanç tehñ jiootcujc hajxy hånajty. Mänit hajxy miänaañ:

—Wiindsón, høxtä ja'a møjcu'u højts nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä ja'a miichcøxpä.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Nhíxhøch ja'a Satanás coo jim quiahy tsajpootyp. Nebiä wädsucän jaduhñ jiatcøoyy. ¹⁹ Huuc mädoow hajxy, tøøch mijts ja'a mäjaa nmo'oy coo mijts tsahñdy myajtéenät møødä caa'pty, y coo ja'a møjcu'u hajxy mga'a yajmäjädá'agät; y cab hajxy nej mjada'añ. ²⁰ Paady hajxy mxoondá'agät coo ja'a mxøøhajxy jim yhity cujaay tsajpootyp. Cab jaduhñ ñejpiä pø tøø ja'a møjcu'u ja'a mmädia'agyhajxy xmiäbøjcä.

²¹ Mänitä Jesús jiaanç tehñ yajxoondaacpøjcä ja'a Dioshøspíritu. Mänitä Jesús miänaañ:

—Teedy, miichäts jim Wiindsønhajp tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Chøjpy miich mjoot jaduhñ coo ja'a hajxy ca'a høxpøcypiä wyiinjuó'owät tijaty ja'a hajxy høxpøcypiä tøø mga'a yajwiinjuó'oy. Páadyhøch miich hoy nnänømy.

²² Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamioødhajxy:

—Tøøch nDeedy ja'a cuhdujt xquiøxy mo'oy. Cábøch pøñ xñajuó'oy pønñhøch høøch, jagóoyyøch nDeedy jaduhñ xñajuó'oy. Y jagóoyyøch nDeedy nnajuøøbiä. Ñajuøøby hajxy je'ebä pønjátyhøch tøø nyajnähdiyy coo hajxy ñajuó'owät.

²³ Mänitä Jesús ja'a jiamioød wyiinhee'ppejty ja'a hajxy nämajmetspä. Mänit hajxy hawiing ñämaayyä:

—Jootcujc hajxy jaduhñ mhídat je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a hijxtahñd may tøø nyajnähixø'oy. ²⁴ Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy møødä gobiernähajxy, nämay hajxy jia hixaañ tijaty mijts mhijxyp. Nämay hajxy jia mädoowaañ tijaty mijts mmädooby.

²⁵ Mänitä ley-yajnähixøøbiä tu'ug tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hoy miäyajtøy:

—Wiindsón, tiich ngudiúnäp nébiøch cøjxta'axioø njugyhádät nebiä Dios jjugyhatiän.

Paadiä Jesús jaduhñ ñämaayyä, nä'ä mädia'agyhixáañäp hånajty je'e waamñb hånajty yhadsowa'añ. ²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Neby jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a leyän. Neby jaduhñ mwiinjuó'oy.

²⁷ Mänitä ley-yajnähixøøbiä yhadsooyy:

—Jaduhñ jim myiñ maa ja'a leyän coo ja'a Dios mwiingudsähgø'owät hamuumdu'joot. Jaaná jaduhñ jim myiimbä coo hopiønä mdsógät mba'häyöwät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsøqiän.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Hoy jaduhñ tøø mhadsoy; coo jaduhñ mgudiúnät, mänit jim mnócxät tsajpootyp.

²⁹ Pero yajcumayaambä ley-yajnähixøøbiä hånajty. Mänit miänáangumbä:

—Pøñ jaduhñ mnänøømy cooçh hopiønä ndsógät nba'häyöwät.

³⁰ Mänitá Jesús yhadsoogumbä:

—Nhuuc yajmøødmädiá'agyhøch mädia'agy tu'ug, nej miich jaduñ hoy mwiinjuó'owät. Jiibiä jäya'ay hánajty tu'ug yháda'agy Jericó. Jerusalén hánajty tøø chohnda'agy. Tu'haamhádaacpä ja'a mee'tspä piaaty. Cøjx jaduñ mié'e'tsäxä møødä wyit. Mänit hoyhoy wiobho'cä. Nebiä ho'ogypiän hajxy jaduñ ñähgueecy. ³¹ Mänit teedywiindsøn tu'ug ñajxy. Coo ja'a mähdiøjc jaduñ yhiyx, cab jaduñ tiänaaxiøjpy. Jiuhyohy jaduñ. ³² Jaduhñdsä tsajtøjcueendähajpä tu'ug ñajxpä; jaduñ je'e jiuhyohbiä. ³³ Mänitá Samariabäya'ay tu'ug ñajxpä. Coo jaduñ yhiyx, mänitá hojiot miøødhajty. ³⁴ Mänitá mähdiøjc chooyøøyy aceitehaam møødä vinohaam. Mänit yhamäguijty withaam maa hánajty tøø jiotiän. Mänitá yhamdsoo jäyujcøxp yujtsehñ. Mänitá mähdiøjc hoy ñajtsømo'øyii maa ja'a mejtstaactän. Mänit jim yhiyxä. ³⁵ Cujaboomä Samariabäya'ay ja'a cudøjc plataxädo'øn metsc miooyy. Mänit ñämaayy: “Tunä mayhajt, huuc cuendähat yøø mähdiøjc. Mäduhñtiä xädø'øn mjaac yajtuñ, mänitøch jaduñ nmoodiägätsät cooch nwiimbijtägätsät.”

³⁶ Mänitá Jesús ja'a ley-yajnähiøøbiä miäyajtøøyy:

—Pøn maas hoyhána'c tøø piädsømy yø'ø nädägøøgpähajxy.

³⁷ Mänitá ley-yajnähiøøbiä yhadsooyy:

—Ja'a hána'c hojiot møødhajtäbä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Nøcx, y jaduñ miich hojiot mmøødhajpät.

³⁸ Mänitá Jesúsahajxy tiu'ubøjcumbä. Mänit hajxy miejch wiingcajptooty.

Mänitá Jesús yajtøjtägøøyyä ja'a to'oxiøjc tu'ug ja'a xøhajpä Marta. ³⁹ Jimä Marta piuhdo'oxy hánajty tu'ug ja'a xøhajpä María. Mänitá María ja'a Jesús wyiinhøxtaacy. Yhamädoowhidaamby hánajty je'e waambaty ja'a Jesús hánajty miädia'aga'añ. ⁴⁰ Pero wyi'i jioodhadøøtsäp ja'a Marta tiuung hánajty. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Wiindsøn, nej miich jaduñ mnijiäwø'øyii cooch nbuhdo'oxy ja'a tuung tøø xyajmänähgueegø'øy. Huuc näma'aw weenç xpiuhbety.

⁴¹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Marta, Marta, madiu'u miich mwi'i tiajy mwi'i miay. ⁴² Tu'tu'uyyä jaduñ yhawiinmatsä. Hoyyä mbuhdo'oxy jaduñ quiudiuñ. Cabä Maria ja'a cuhdujt jaduñ pøn piøgäänäxä cooch nmädia'agy jaduñ xyhamädoowhijtät.

11

¹ Wiingtuumä Jesús ja'a Dios hánajty pia'ya'axy. Coo pia'yaaxpädoøyy, mänitá jiamiøød tu'ug miänaañ:

—Wiindsøn, højts Diospa'ya'ax yajnähiøøyyäc nebiä Juan ja'a jiamiøød yajnähiøøyyän.

² Mänitá Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios hajxy hánajty mba'ya'axa'añ, jaduñ hajxy mmäná'anät:

Dios, miich højts nDeedyhajpy. Jim mhity tsajpootyp.

Weenä jäya'ayhajxy nägøxiä xwyiingudsähgø'øy. Weenä mmäjaa myajcähxø'øgy.

Weenä mmädia'agy hajxy yaa xmiäböjcä hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jim xmiäböjcän tsajpootyp.

³ Móoyyäc højts ja'a cay jäda'axøø neby højts cu'uxiä ngáyät.

⁴ Højts ja'a pojpa cädieey mämee'xäc neby højts jaduhñ nmämee'xiän pønjaty højts xñägädieeyøoby.

Cabä møjcu'ugong cuhdujt mmó'owät coo højts xjijcaxpø'owät, coo højts ja'a haxøøgpä xyajnähdjät.

⁵ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tsøg hajxy jaduhñ mänáanäm coo mijts mmägu'ughajpä mmøødä tu'ug. Coo miich cuptsuhmdä nøcxy mnäma'ay: “Mägu'ughajpä, høøchä tsajcaagy tægøøg yajyuwáanäc. ⁶ Ja'a nmägu'ughájøch tu'ug tøø miech. Jäguem chooñ. Cábøch tii nmøødä tiich jaduhñ nnä'ä mó'owäp.” ⁷ Wehñdä mmägu'ughajpä jiiiby tøgooty xyhadsówät: “Ca'a xyhadsipy. Hagø'øy ja'a tøjcän. Tøø højts ngøxy maaho'nä móødhøch nhuunghajxy. Cábøch nbädø'ogaanä cooçh miich jaduhñ tijaty nmó'owät.” ⁸ Tøyháthøch jaduhñ nmäna'añ, hoy jaduhñ xjia mägu'ughaty, cab jaduhñ xñä'ä näbädø'ogáambät coo miich tijaty xmió'owät. Pero coo miich tehngajnä mwil'i ñé'emät, mänit jaduhñ piädø'ogät, mänit jaduhñ xmió'owät tijaty miich hänajty myajmaajjapy. ⁹ Tøyháthøch jaduhñ nmäna'añ, coo mijts ja'a Dios tijaty mmäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp jaduhñ xñä'ägädä mó'owät. ¹⁰ Coo pønä Dios tijaty miäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp jaduhñ ñä'ägädä mó'owa'añii.

¹¹ 'Pø jim mhuunghajxy, coo tsajcaagy xmiäyujwá'anät, cabä tsa mmo'owa'añ; coo hacx xmiäyujwá'anät, cabä tshñdy mmo'owa'añ. ¹² O coo tseedi'uudy xmiäyujwá'anät, cabä caa'pty mmo'owa'añ. ¹³ Hojiatypä ja'a mhuung hajxy jaduhñ mmooby, hoy hajxy mja ca'awiindøyyä. Mänaxiä ja'a mDeedyhajxy jim tsajpootypä xmió'owät ja'a yhEspírity coo mijts jaduhñ mmäyujwá'anät.

¹⁴ Wiinghoocä Jesús ja'a møjcu'u hänajty yhøxquexy. Tøø jäya'ay hänajty tu'ug yaghuumyii. Coo ja'a mähdijc ñähwaatsnä, mänit quiapxø'nä. Yagjuøøyy ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ. ¹⁵ Pero näje'e hajxy jaduhñ miänaañ:

—Yøø craa, ja'a møjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miøødhajtäp, paadiä møjcu'u yhøxquexy. Ja'a møjcu'ugong, ja'a møjcu'u wyiindsøn'hajxy je'e.

¹⁶ Näje'e häna'c ja'a Jesús hajxy hänajty ñäma'ay coo hijxtahñd ween yajcähxø'ogy, ja'a jim tsajpootypä. Wyiinmahñdyhixaambiä Jesús hajxy hänajty. ¹⁷ Pero ñajuøøbiä Jesús hänajty nebiaty hajxy hänajty wyl'i tiajy wyl'i miay. Mänit miänaañ:

—Homiädyyi cajptä, coo ja'a cu'ughajxy ñiyhawiingpäda'agøøjät, coo hajxy tu'tøjc ñimiädsibø'owøøjät, cuhdägøyyäp ja'a chäna'ahajxy jaduhñ. ¹⁸ Jaanä jaduhñduhmbä, coo Satanášhajxy ñimiädsibø'owøøjät, cuhdägøyyäp hajxy je'ebä. Mijts jaduhñ mänaamb cooçh tiyji ja'a møjcu'uhajxy nhøxquexy ja'a møjcu'ugongä miäjaagøxpä. ¹⁹ Pero coo häxøpy jaduhñ tiøyyä, maä mijts mjamiøød ja'a mäjaa hajxy yhuuc paatpä coo ja'a møjcu'u hajxy yhøxquexy. Cähxø'p jaduhñ coo mijts ja'a tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁰ Pero høøch, ja'a Diosmäjaagøxpøch ja'a møjcu'uhajxy nhøxquexy. Y cähxø'p jaduhñ coo miäwiingoonnä coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ ja'a mijtsøxpä.

²¹ Tsøg jaduhñ mänáanäm, coo ja'a jäya'ay jaançh møøcpä cwieendähädät ja'a yhamdsoo tøjc, coo pujxt coo wojpt hänajty miøødä, cabä mee'tspä jaduhñ tiägø'owät. ²² Pero coo jäya'ay maas ca'awiindøybä miädsät, cabä cudøjc jaduhñ miäjädä'agät. Pøjcäxäp ja'a piujxt ja'a wiojpt jaduhñ ja'a tiyji yajmäjäda'agaambiä. Møød jaduhñ piøjcäxäbät tijaty jiiiby miøød tøgooty. Y høøch, jaduhñ mäwiinäts høøch ja'a møjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy.

²³ 'Pónhóch jaduñ xquia'a mөөdpädө'p, hөөч nmädsip je'eduhñ. Y pónhóch jaduñ xquia'a mөөdtuumb, je'e jaduñ yajma'p pönjátyhөch nmädia'agy xjia wi'li miäbögaanäp.

²⁴ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tsөг jadähooc mädiäaccumbä. Coo ja'a mөjcu'u piädsömät maa jäya'ay tu'ugän, mänit tiägө'өy poo'xtaacthөxtaabiä pactuum. Y coo jaduñ quia'a päädät, mänit miäna'añ cooc jim wyiimbida'añ maa tөө yhuuc pädsөmbän.

²⁵ Coo jim miejtstägätsät maa ja'a jäya'ayän, tөө ja'a jäya'ay hänajty wyiinmahñdymech nebiä төjc wa'adspän. ²⁶ Mänitä mөjcu'u ja'a jiamitөd nөcxy wioy juxtujc ja'a maas haxөөгpä. Mänit hajxy nägөxiä tiägө'өy maa ja'a jäya'ayän tsänaabiä. Y maas haxөөг ja'a jäya'ay ñä'ägä jaty quejee hänajty.

²⁷ Jimä Jesús hänajty miädia'agyñä, mänitä to'oxiөjc tu'ug yaaxy cu'ughagujc:

—Jootujc miich mdaj mdsi'tsc jaduñ yhity je'eguiөxpä coo miich tөө xyajtso'ogy tөө xyajyeegy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'eds maas jootujc hijp, pönjatiä Diosmädia'agy cudiuumb.

²⁹⁻³⁰ Tehngajnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänajty jiaanч tehm ñämugө'өyii may. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ay howyiinmahñdy hajxy miөөdä, ja'a hajxy jäda'ahatypä. Ja'a hijxtahnd hajxy jia wi'li yhixaamby, ja'a hoy-yagjuөөñäbä. Pero cab hajxy jaduñ yaghixa'añii. Jagooyä hajxy jaduñ yhixa'añ cooch hөөч jaduñ njada'añ nebiä Jonäs jecy jiajtian mänaa jim quiexyijän Ninivecajttooty. Dios jaduñ quejx. ³¹ Coo jaduñ yhabäädät coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty yajnähdija'añii, mänitä to'oxiөjc piädө'oga'añ, ja'a jecy hanéhmäbä jim jäguemnaax ja'a jөөmbojmänajpä. Je'e jaduñ mäna'anaamb coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agөөjät haxөөгtuum. Je'eds ja'a Salomón hoy tөө miämädoona'ay, je'eguiөxpä coo ja'a Salomón hänajty jiaanч tehm quiuhwijjiä. Y cabä Salomón cuhdujt hänajty jiaty mөөdä nébiөch hөөч jaduñ nmөөdän. ³² Y ja'a jäya'ayhajxy jecy tsänäayyäbä Ninivecajttooty, jaduñ hajxy miäna'anaambä coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agөөjät haxөөгtuum. Coo ja'a Jonäs ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy jim Ninivecajttooty, mänitä jäya'ay ja'a yhaxөөгwiinmahñdy hajxy ñajtshixөөyy. Y cabä Jonäs cuhdujt hänajty jiaty mөөdä nébiөch hөөч nmөөdän.

³³ Coo ja'a jäya'ay jөөн hajxy quiuhno'ogө'өy, cөxp hajxy jaduñ piäda'agy, nebiä jäya'ayhajxy jaduñ quiudөө'xөөjät ja'a hajxy төjtägөөbiä. Cabä jөөн hajxy yu'uch, ni cab hajxy quiuhjupy cajonghaam. ³⁴⁻³⁶ Cooch mijs ja'a nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäböjcät, hoy hajxy jaduñ mwädifät homiänaajä. Pero cooch nmädia'agy hajxy xquia'a mäböjcät, hagoodstuum hajxy jaduñ mhidät. Homiänäjөch nmädia'agy hajxy xmiäböjcät neby hajxy hagoodstuum mga'a cá'awät.

³⁷ Coo ja'a Jesús miädiaacpädөөyy, mänitä Jesús wioonөcxä mägaabiä ja'a farisewäm. Coo jim miejch maa ja'a fariseo töjцän, mänit yhäñaguiädaacy meexäwiinduum. ³⁸ Jaguiө'өbujy ja'a Jesús yhäñaguiädaacy. Caj quio'өbujy nebiä judiөshajxy hänajty quiuhdujthatiän. Coo hajxy hänajty tiägө'өwa'añ caabiä, mänit hajxy hänajty quio'өbujy. Coo ja'a Jesús quia'a cө'өbujy, yagjuөөyy ja'a fariseo jaduñ. ³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts fariseodøjc, jaduñ hajxy mja wi'i quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän jim cu'ughagujc. Pero cabä mjoot cabä mjuøhñdyhajxy yhooyä, je'eguiøxpä coo hajxy mwi'i mieeč mwi'i pioty. ⁴⁰ Caj mijts mwiinmahñdy yhooyä. Tøø ja'a Dios ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy xquiunuu'xä. Tøø ja'a mjoothajxy xjia cunu'xäbä coo ja'a mjuøhñdyhajxy hoy cu mhijty. ⁴¹ Coo ja'a häyöbäya'ay hajxy mbuhbédät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

⁴² 'Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Xiøøbä hajxy mja nä'ä wi'i quiuyoxø'øy yø'øbi'c jøø'xychooy jiiby tsajtøgooty. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy mgudiuna'añ maa jaduñ myiñän coo hajxy hoy mwädítät, coo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät. Pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy mgudiünät.

⁴³ 'Mijts fariseodøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ. Jiiby hajxy mja wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt hojiatypän jiiby tsajtøgooty. Y chojpy ja'a mjoothajxy jaduñ coo ja'a cu'ug hajxy xi'ig xon xwyiingudsähgø'øwät jiiby halaplaaz.

⁴⁴ 'Mijts fariseodøjc, mijts ley-yajnähixøøbiädøjc, mhøhñdaacp hajxy jaduñ. Cab hajxy myajcähxø'øgy coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Y pønjaty ja'a mmädia'agyhajxy xpianøcxäp, tu'udägooby hajxy je'ebä, je'eguiøxpä coo hajxy quia'a najuø'øy coo mijts mguhdujt jaduñ yhaxøøgä.

⁴⁵ Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a ley-yajnähixøøbiä tu'ug:

—Wiindsøn, coo jaduñ mmäna'añ, haxøøg højts jaduñ xñänøømbä.

⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts ley-yajnähixøøbiädøjc, jaanä haxøøg mijts mjadaambä mhabetaambä. Hanaxiä mijts ja'a tsipjatypä myajnähixø'øy. Ni pøn jaduñ quia'a jada'añ nej mijts myajnähixø'øyän. Y cab hajxy hamdsoo mgudiuna'añ neby hajxy myajnähixø'øyän ni weeñtiä.

⁴⁷⁻⁴⁸ 'Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Haxøøg mijts mguhdujt nebiä mhap ja'a mdeedyhajxy hijty chäna'ay yhäyoyyän jegyhajty. Je'eds hajxy jaduñ yagho'c ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Y mijts ja'a tiøjc-huunghajxy myajcójäp maa hajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Myajcähxø'øpy hajxy jaduñ coo ja'a mhap ja'a mdeedy hajxy tu'ugwiinmahñdy mmøødhity.

⁴⁹ 'Najuøøbiä Dios jaduñ. Je'e jaduñ mänaañ: “Nguexáambiøch nguguexyhajxy maa yø'ø häna'c-hajxiän. Näjé'ejøch nguguexyhajxy xyagho'ogaanä. Naje'e hajxy ñä'ä tsaächtiuna'añii.” ⁵⁰ Ja'a jäya'ayhajxy jada'ahatypä, pojpätuum cädieedium hajxy jaduñ miähmø'øwa'añ ja'a Dios quiuguexyøxpähajxy, ja'a hajxy tøøbä yagho'ogyijäbä nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyyä yaghó'cäbä mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁵¹ Møødä Abel yaghó'cäbä møødä Zacarias. Tsajtøghaguuy ja'a Zacarias yagho'cä jim mädyoyä maa ja'a altarän. Tøyhajt jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy jada'ahatypä miähmø'øwa'añ pojpätuum cädieedium.

⁵² 'Mijts ley-yajnähixøøbiädøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cabä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä mo'owa'añ. Cabä tøyhajt hajxy hamdsoo mnä'ä tsocy. Mijts ja'a cu'ug mwi'i quiapxhiimby nebiä tøyhajt hajxy jaduñ quia'a päädät.

⁵³ Mänitä Jesús jiaanč tehñ miäjootma'tä ja'a fariseodøjc møødä ley-yajnähixøøbiädøjc. Mänit hajxy tiägøøyyä mäyajtøøbä madiu'u. ⁵⁴ Jia wiinmahñdyhixaañ ja'a Jesús hajxy jaduñ neby hajxy jaduñ cu yajnähdsoømy.

12

1 Mänitá jäya'ayhajxy yhamugøøyy milhaam høxtá niñø'tsmujcá hajxy jaduhñ. Mänitá Jesús ja'a jiamiøød hawiing ñämaayy:

—Cabá fariseos miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Nämay häna'c jaduhñ tiu'udägooy coo ja'a fariseos miädia'agy hajxy miäbøjcä. Hiñ, høñndaacp ja'a fariseoshajxy jaduhñ. Yajñajuø'owaamb jaduhñ tsipcøxp coo hajxy jaduhñ yhöñnda'agy. Hoy hajxy hoy jia capxy jia mädia'agy, cab hajxy hamdsoo hoy quiudiuñ. 2 Hiñ, cab jaduhñ tii ñä'ägädä mähmø'owa'añ jañägapxy. Haagä cáhxø'øgaamb jaduhñ cøxiä. 3 Jaanä jaduhñduhmä ja'a mi-tscøxpä, waambaty hajxy tøø mmäna'añ hamee'ch, yajmädowaamb jaduhñ cu'ughagujc.

4 Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mdsähgø'owät pøn ja'a mni'x ja'a mgopc xyaghó'cäp. Cab jaduhñ nej xjiaac túnät. 5 Pero ja'a Dios hajxy jaduhñ mdsähgø'owäp. Je'edsä cuhdujt møød coo ja'a mjugyhajthajxy xya-cuhdägøoyyät, y coo hajxy xpiädá'agät haxøøgtuum.

6 Høxtahmäsä muuxyhuunghajxy, hoy hajxy yaa tii quia'a ja wa'añ, jiahmiejchpä Dios je'e. 7 Mänañä miñts ja'a Dios xquia'a jahmiédsät. Paady hajxy jaduhñ mga'a tsähgø'owät. Xjiaanç tehñ chojp miñts ja'a Dios høxtá xmiøoby hajxy tijaty hajxy myajmaaajajpy.

8 Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ, høøch ja'a Diosquexypä, pønñøch xquiapxpaatp cu'ughagujc, je'eçh jaduhñ ngapxpaattägatsaamb by jim tsajpootyp ja'a Diosmoonsäwiinduum. 9 Pero pønñøch jaduhñ xquia'a capxpaatp cu'ughagujc, ni je'eçh jaduhñ nga'a capxpaadaambä ja'a Diosmoonsäwiinduum.

10 Pønñøch haxøøg xñänøømb, mee'xáanäp je'e. Pero coo ja'a Dioshespíritu hajxy haxøøg ñänømät, cab hajxy jaduhñ miée'xänät.

11 Coo miñts häna'c mädsibø'øbä xyajnøcxät tsajtøgooty o jim maa ja'a hagu-jtøjcän, cab hajxy mdaj mmáyät waamb hajxy mmädiá'agät, 12 je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy xñajtsapxøoyyät waambaty hajxy jaduhñ mhadsówät.

13 Mänitá Jesús ñämaayyá tu'jäya'ay maa ja'a cu'ugän:

—Wiindsøn, nämäyyägøch nbuhya'ay cooçhä nnädeedyñaax xpiuhmó'owät.

14 Mänitá Jesús miänaañ:

—Pønñøch tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh miñts nhané'emät.

15 Mänitá Jesús miänáangombä:

—Mnigwieendähadøøjap hajxy coo hajxy tii mga'a hadsógät. Cab hajxy nøcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä mga'a møødä.

16 Mänit miänáangombä:

—Tsøg hajxy mänáañäm, jii jäya'ay hijty tu'ug jaanç tehñ miäyøø. Mänitá ñøø miooc may yajpädø'cy. 17 Mänit tiägøøyy tajpä maabiä:

“Nébiøch nnøø nmooc ndúnät. Maaçh jaduhñ nnä'a pädá'agät.” 18 Mänit miänáangombä: “Tøøch nnajuø'øy maaçh nbädá'agät. Nyajmä'adabøch yøø ndsehñ. Maas crúundøch ngóçjät. Jíibyhöch nnøø nmooc ngøxy pädá'agät, mäduññtiøch nmøødä. 19 Cábøch jaduhñ tii ndánjät nmóaañät. Jootcujc-høch jaduhñ ndsánaañät nhäyoonät majiomøjt. Poo'xáambøch, cayáambøch hu'ugáambøch, xoonða'agáambøch.” 20 Mänitá Dios ja'a craa ñämaayy: “Miiçh, cab jaduhñ mnä'ägä mabøcy. Jäda'a coods mho'oga'añ. Yøøduhñ tøø mwi'i piädá'aguiäbä, pøn jaduhñ mämähmø'owaamb.” 21 Jaduhñdsä

mäyöøjäya'ayhajxy jiaty yhabety pønjaty maxiädø'õñ jaduhñ tehñgajnä yajmujp yhamdsoogøxpähajxy. Pero maa ja'a Dioswiinduumän, häyooob hajxy jaduhñ.

²² Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Ca'a hajxy mdajy mmay tii hajxy mnäjyghadaamby, tii hajxy mgayaamby, tii hajxy mwithadaamby. ²³ Cab hajxy nõcxy mdajy mmay coo hajxy cøxiä wiinä mga'a møødä. ²⁴ Høxtahmds yø'ø muuxyhajxy, cab hajxy tiuñ xiajy. Cab hajxy tii ñi'iby; cab hajxy tii yajpädø'øgy; cabä tsehñ hajxy miøødä. Ja'a Dios jaduhñ yagjøø'xp. Y mijts, mmaas tsoobaatp hajxy quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁵ Hoy hajxy mäduhñtiä mja taj mja máyät, cab hajxy hamdsoo mniyajyeegøøjat ni weeñtiä. ²⁶ Pø cab hajxy hoy hamdsoo mniyajyeega'añii, cab hajxy tii mdaj mmáyät.

²⁷ Høxtahmds yø'ø pøjy, yee'p yø'ø. Pero cab tiuñ xiajy; cab pyiidyhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ, ni ja'a rey Salomón jecy quia'a nä'ägä mäbaaty nej yø'ø pøjjiän, hoy howyit hänajty jia møødä. ²⁸ Hoyyä Dios yø'ø pøjy yajxon jia cunuu'xy, cab jecy. Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a witmó'owät, hoy mijts jaduhñ mga'a ja mabøcy. ²⁹ Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tii hajxy mgayaamby mhu'ugaamby. ³⁰ Ja'a hajxy jaduhñ ca'a mabøjpä, je'eds hajxy wyi'i tiajpy wyi'i miaaby. Pero mijts, ñajuøøbiä mDeedyhajxy tijaty hajxy myajmaajiajpy. ³¹ Taj may hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät, mänitä Dios cøxiä xmió'owät.

³² Mägu'ughajpädøjc, ca'a hajxy mdsähgø'øy, hoy hajxy jaduhñ mja nä'ä weeñtiä. Chojpä mDeedy jioot jaduhñ coo mijts xyhuunghädät. ³³ Mdøogäp hajxy mäduhñtiä hajxy mmøødä; mänitä häyooobäya'ay hajxy mnä'ä mó'owät cøxiä. Jaduhñ mijts hoyhajt weenhajt jim mbáadät tsajpootyp. Cab jaduhñ pøn jim tii xpiðjät. ³⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuuumdu'joot mgudiünät, mbáadäp ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Coo ja'a yaabä naaxwiimbä hajxy mbøcjuø'owät, cab hajxy tii mbáadät.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiä jiamiøødhajxy nähix hahixø'ø yhidät coo hänajty quiädaactägatsa'añ jadähooç. Mänit miänaañ:

—Nähix hahixø'ø hajxy mhídät nebiä homioonsähajxiän coo ja'a wyiindsøn hajxy wyiimbídät mägaabiä mähuucpä maa ja'a pøc hu'ug jiadyijjän. Jøønmøød hajxy jaduhñ yahixy. Coo ja'a wyiindsøn hajxy miech maa ja'a tiøjcän, mänit hajxy yajtøjtägø'øy. ³⁷⁻³⁸ Pø jujyñä ja'a mioonsähajxy hänajty, hoy ja tshumdä, hoy ja moññä, cumayaambä wyiindsøn jaduhñ. Tøyhajt jaduhñ. Høxtä yajcayøøjöp hajxy ja'a yhamdsoo wiindsøn. ³⁹ Y jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a cudøjc jaduhñ ñajuø'owät mäduhñajtä ja'a mee'tspä miédsät, cab jaduhñ ñä'ägä maahó'ogät nebiä mee'tspä jaduhñ quia'a tøjtagø'owät. ⁴⁰ Jaduhñ mijts nähix hahixø'ø mhíjpat. Cab hajxy mnä'ägä najuø'owät mänäajøch ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴¹ Mänitä Pedro yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich hädaa myajmøødmäiaacpy, højtsyähajtiä tögä nägøxiä.

⁴² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ cudiuumb nebiatiä wyiindsøn yhane'emian, je'eds jaduhñ hoy copc-hajp maa ja'a wyiindsøn tiøjcän. Coo ja'a wyiindsøn maa ñøcxy, je'eduhñ mähmøøby coo jaduhñ yajcáyät pøn jii by hijp tøgooty. ⁴³ Pø cudiuumbä copc-hajpä hänajty hoy, coo ja'a wyiindsøn wyiimbijtagätsät, cumayaañäp jaduhñ ja'a wyiindsøn. ⁴⁴ Mänitä wyiindsøn yajnähdija'añii coo

jaduhñ quiopc-hádát mädühñtiä ja'a wyiindsón miøødä cøxiä. ⁴⁵ Pero coo ja'a copc-hajpä miäná'anát coo ja'a wyiindsón quia'a tsoj medsa'añ, coo ja'a miämoonsä yhäyoowhixät, coo tiägø'øwät huucpä caabiä, coo miu'ugøøjät, ⁴⁶ mäniä wyiindsón miejstägatsa'añ jaguiapxy, mäniä jaduhñ jiaanč tehñ chaačhtiuna'añii neby hajxy chaačhtiunñijän ja'a hajxy ca'a mabøjpä.

⁴⁷ Mädyii moonsä jaduhñ ca'a mädia'agymiäbøjp, hoy jia najuø'øy nebiaty ja'a wyiindsón yhane'emyii, jiaanč tehñ chaačhtiunáanäp je'e. ⁴⁸ Pero mädyii moonsä ca'a mädia'agymiäbøjp je'eguiøxpä coo quia'a najuø'øy, cab jaduhñ jiaty tsaáčhtiuna'añii. Pøñ madiuung jaduhñ yajcø'ødägøøyyäp, tsipcøxp jaduhñ quiudiúnät nebiaty yhane'emyii.

⁴⁹ Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hádaa yaabä naaxwiin nebiä tsip jaduhñ piädø'ögät. Weenä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'oyii. ⁵⁰ Mobadájpoč nho'oga'añ. Jiaanč tehñ chøjpiöch njoot coo paquiä yhabáadät. ⁵¹⁻⁵² Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy hádaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy ñimiädsibø'owøøjät. Cabä jäya'ayhajxy jootcuç ñä'ägä hidaannä. Nimiädsibø'owáanäp hajxy tu'ugtøgooty. Nädägøøgpána'c-hajxy yajmuga'añ ja'a nämetspäya'ay. ⁵³ Miøødnimiädsibø'owáanäp ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy. Miø'ødhoc jixie'ebhajxy ñimiädsibø'owa'añii.

⁵⁴ Mäniä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy:

—Coo ja'a joc piädø'ogy maa ja'a xøø quiuhnaxiän, hijxtahñd je'e coo tiu'uwa'añ. ⁵⁵ Y coo jioømbojy, hijxtahñd jaduhñ coo han yhida'añ. Y mnajuøøby hajxy jaduhñbä. ⁵⁶ Tøyhajt jaduhñ, mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä xøø ñaxa'añ, pero cab hajxy mnajuø'øy tijaty jadáannäp habetáannäp. Hix, hamdsoo ja'a mjoothajxy quia'a tsoçy coo hajxy jaduhñ mnajuø'owät.

⁵⁷ Tii hoguiuhdujt hajxy hamdsoo coo mga'a jada'añ. ⁵⁸ Coo pøñ hánajty tøø xñäxø'owø'øy, coo hánajty xyajnxøçy haguç, tu'haamnøçxpä myajtødiägø'owät. Pø caj, xchúmäp hajxy jaduhñ. ⁵⁹ Y cab jaduhñ mdsoj pädsømät høxtä coonä mnuu'xy myajnáhwá'adsät pedyii. Jaduhñ mäwíinäts Dios hajxy xyajcumädöwät.

13

¹ Mäniätiä ja'a Jesús yhawáanaxä coo ja'a Pilato ja'a Galileabäya'ay hánajty näje'e tøø yajyagho'ogyii tsajtøghaguuy. Animalyøjxpä Galileabäya'ayhajxy hánajty. Jaduhñ hajxy hánajty quiuhdujthaty. ² Mäniä Jesús miänaañ:

—Nej, mmánaamb hajxy jaduhñä, paady yøø häna'c-hajxy yagho'cä je'eguiøxpä coo maas may ja'a pojpä cädieey hajxy hánajty tøø tiuñ quejee ja'a miägunaaxhajxiä. ³ Høøč jaduhñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixø'owät, jaduhñ hajxy mjájpät nägøxiä.

⁴ Y yø'ø häna'c-hajxy nämajmoxctägøøgpä tøø yhö'oguiäbä jim Siløe mänaa ja'a mõj torre tøø ñähgahbetiän, nej, mmánaamb mijts jaduhñä coo maas may pojpä cädieey hajxy hánajty tøø tiuñ quejee ja'a jiamioødhajxy jim tsánaabiä Jerusalén. ⁵ Høøč jaduhñ mänaamb, caj. Y coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a najtshixø'owät, jaduhñ hajxy mjájpät nägøxiä.

⁶ Mäniä Jesús miänaañgombä:

—Tsøc mädiáacän, jii jäya'ay piids hijty tu'copc miøødä maa ja'a ñaaxän. Mäniä hoy jia hixø'øy pø tøø tiøømbety. Cahnä hánajty tiøømbetyñä. ⁷ Mäniä mioonsä ñämaayy: “Huug hix yø'ø piids, tøø ndijy häxøpy tiøømbejnä cudägøøgjomøjt, y cahnä ñä'ägädä tøømbetyñä. Puxäts, xiøøbä jim ñä'ä naaxnáhdána'ay.” ⁸ Mäniä mioonsä miänaañ: “Wiindsón, ween jiaac täna'ay

tu'jomøjt. Nhuuc nä'ä juhdajtú'udyhøch. Nhuuc tsooyó'øyhøch abonohaam.
⁹ Wehdä jaduħñ ñä'ä tømbedät. Pø caj, mänitøch nbúxät."

¹⁰ Wiinghoocä Jesús hánajty jiiŋy yajwiingapxø'øy tsajtøgooty.
 Poo'xxiøøjooty hánajty je'e. ¹¹ Jiibiä tadjäya'ay hánajty tu'ug.

Majmocxtägøøgjomøjt ja'a pa'am hánajty tøm miähäyoy. Jøney ja'a mähdiøjc
 hánajty tøm yagjadyii ja'a møjcü'ujäm; ni cab hánajty hoy ñä'ägä tøwa'añ.
¹² Coø ja'a Jesús ja'a tadjäya'ay yhiŋxy, mänit miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Pi'maam, tøm ja'a mba'am jaduħñ xñähwa'açh.

¹³ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon. Mänitiä ja'a mähdiøjc tiøøyy.
 Mänit miänaañ coø ja'a Dios miøjjä jiaançhä. ¹⁴ Mänitä tsajtøjwiindsøn
 jiootma'ty je'eguiøxpä coø ja'a Jesús ja'a pa'am yajnaxxy ja'a poo'xxiøøjooty.
 Mänitä cu'ug ñämaayy:

—Tädujxøø ja'a Dios tøm quiunuu'xy coø hajxy ndúunämät. Mänitä mba'am
 hajxy min myajniñähwa'açhii. Pero cab hajxy myajniñähwa'adsøøjät ja'a
 poo'xxiøøjooty.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mhøhndaacp mijts jaduħñ. Nej, caj mijts mweey mburro hajxy mya-
 jnøøhu'uy ja'a poo'xxiøøjootiä. Hoy hajxy hoy mja capxy mja hane'emy,
 cab hajxy hamdoo hoy mgudiun. ¹⁶ Y hädaa tadjäya'ay, Abraham yhap
 yhoc hädaaduħñ. Majmocxtägøøgjomøjt hijty tøm yaghidyii pa'ammøød ja'a
 møjcü'ujäm. Nej, cábøch ja'a cuħdujt hijty nmøødä cooçh poo'xxiøøjooty tøm
 nyajñähwa'açhä.

¹⁷ Mänitä Jesús miädsiphaxxy çähdiuun. Pero ja'a cu'ug, jaançh tehñ
 xioondaac hajxy jaduħñ je'eguiøxpä coø ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä
 hánajty tøm yajcähxø'øgy.

¹⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Coø ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty yajcähxø'øga'añ, jadúhñhøch nya-
 jmäbaada'añ ¹⁹ nebiä habi'c mostazapajcän. Coø jäya'ay jaduħñ ñi'libät maa
 ja'a ñaaxän, cøxp jaduħñ yéegät. Høxtä pe'eñhädiünäp ja'a muuxyhajxy
 yhaa'xcøxp.

²⁰ Mänitä Jesús miänáangombä:

—Coø ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty yajcähxø'øga'añ, jadúhñhøch nya-
 jmäbaada'añ ²¹ nebiä to'oxiøjc tsajcaagychooy hajxy yajtuñän coø tsajcaagy
 hajxy yhädiuñ. Tägøøgquipxøhñdy ja'a harina hajxy yajmäbädaagø'øy ja'a
 tsajcaagychooy. Mänit jaduħñ hoy piädø'øgy.

²² Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Jerusalén hánajty ñøcxa'añ. Tu'haamnøcxpä
 ja'a Jesús hánajty yajnähixø'øy maa ja'a cajpthuungän. ²³ Mänitä Jesús
 miäyajtøwä:

—Nej, näweñtiä hajxy ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä cádieeyhajxiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

²⁴ —Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät nebiä cuħdujt hajxy
 hoy mmøødhädät neby hajxy jim mdägø'øwät tsajpootyp. Nämäy hajxy
 jia wi'i tiägø'øwa'añ, pero cab hajxy hánajty yajtägø'øwa'añii coø cuħdujt
 hajxy hánajty quia'a møødä. ²⁵ Coø ja'a Dios ja'a tøjc hánajty tøm yhagøøñä,
 mänitä tøghagø'øw hajxy hánajty jia wi'i quiojxnoga'añ, pønjaty tøba'am
 hánajty tøm miähmø'øy. Mänit hajxy hánajty jia wi'i miäna'ana'añ: “Dios,
 yaghawa'ads yø'ø tøjc.” Mänitä Dios yhadsowa'añ: “Cábøch mijts nhixiä.”

²⁶ Mänit hajxy hánajty miäna'anáangombä: “Pero tøøds miich nmøødcay
 nmøødhu'ugy; tøøds miich mmädia'agy xyajñähixø'øy mänaa jim mhitiän

maa hõjts ngajptän.” ²⁷ Mänitā Dios hānajtj yhadsowāngombā: “Tøø hajxy nnāma'ay coo hajxy nga'a hixiā. Wiimbit hajxy. Caj mijts mguhdujt nā'ägā hoyyā.” ²⁸ Mänitā Abraham hajxy hānajtj jim mhixa'añ tsajpootyp jim Dioswiinduum mөөdā Isaac mөөdā Jacob mөөdā Diosquexyhajxy nāgōxiā. Mänit hajxy mjø'owa'añ mxuudsa'añ coo ja'a Dios hajxy tøø xquia'a y-jtägø'y. ²⁹ Nøcx aambā jāya'ayhajxy miägaya'añ Dioswiinduum ja'a hajxy wiinduhmyhagajpt-tsohm̄bā. ³⁰ Jaaya'ayhajxy jāda'ahaty péjxábā, nāje'e møjtuuṅ hajxy piaada'añ. Y jaaya'ayhajxy jāda'ahaty møjtuuṅmөөdpā, nāje'e tiuunghajxy piögānāxā.

³¹ Mänitxøøbā ja'a fariseoshajxy nāje'e miejch maa ja'a Jesúsān. Mänitā Jesús hajxy nāmaay:

—Mdsóonāp yaa coo ja'a Herodes xjia wi'i yajyagho'oga'añii.

³² Mänitā Jesús yhadsooy:

—Ca'awiindøyyā Herodes jaduṅ. Nøcx hajxy nāma'aw cooṅ mejtsxøø tægøgxøø njaac tuna'añ. Njaac høxquexáambiøch ja'a møjcu'uhajxy. Njaac yajmøcpøgáambiøch ja'a pa'amjāya'ayhajxy. Mänitøch nduumbādø'owa'añ.

³³ Jexioo, mejtsxøø tægøgxøøjøch njaac tu'uyo'oya'añ. Mänitøch jim nmedsa'añ Jerusalén. Cab jaduṅ yhawiinmatsā coo ja'a Diosquexy wiingtuum yhó'ogāt.

³⁴ Mänitā Jesús miānāngombā:

—Ja'a hāna'c-hajxy jim tsānaabiā Jerusalén, tøø ja'a Diosquexy hajxy may quiuhga'ačh. Tøøčh mayhooc nja wi'i nāma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nājstshixø'owāt; pero cab hajxy nā'ā najstshixø'owa'añ. ³⁵ Coočh jim ngóodāt Jerusalén, páquiøch jim nhida'añ. Mänitøch mijts jim nnāhgue'egāngombā. Cábøch hajxy xyhixaannā høxtā coonøch hānajtj ngādaactägatsa'añ. Mänit hajxy hānajtj mmāna'ana'añ: “Jaančh tehṅ mijø jaančh tehṅ jiaančh ja'a Dios tøø quiéxiäbā.”

14

¹ Wiinghoocā Jesús nøcxy māgaabiā maa ja'a fariseowiindsønā tiøjcān. Poo'xxiøøjooty hānajtj je'e. Jiibiā Jesús hānajtj miāhijxna'aylijām tøgooty ja'a fariseoshajxy. ² Jiibiā mähdiøjc hānajtj tu'ug qui'ixypa'ammøød. Jesúswiinduum hānajtj tiāna'ay. ³ Mänitā Jesús miāyajtøoy ja'a ley-yajnāhixøøbiāhajxy mөөdā fariseoshajxy:

—Nej, jii cuhdujt jaduṅ coo ja'a pa'amjāya'ay myajmøcpøgāt poo'xxiøøjootiā.

⁴ Pero cab hajxy waamb nā'ā hadsooy. Mänitā Jesús ja'a pa'amjāya'ay nāhdooñ, yajmøcpøjcy. Mänit nāmaay coo wyiimbidāt. ⁵ Mänitā fariseoshajxy nāmāyyägombā:

—Coo mijts mburro mweey quiuga'awø'owāt nøøjutjooty, nej, cab hajxy mänitiā myajpādsómädā, hoy hānajtj jia poo'xxiøøjootiā.

⁶ Cab hajxy waamb nā'ägā hadsooy.

⁷ Mänitā Jesús yhiyx coo ja'a woybā wichpā hoyhāñaabiejt hajxy jia wi'i yhøxta'ay. Mänit miānaañ:

⁸ —Coo ja'a pøc ja'a hu'ug hānajtj mānaa jiadyii, coo mijts myajwōwāt, cabā hoyhāñaabiejt hajxy myaghāña'awø'owāt. Hix, coo hāna'c maas cuhdujtmөөdpā jiaac médsāt, ⁹ mänitā cudøjc xñāmá'awāt: “Pādø'og, mo'ow yø'ø hāñaabiejt yø'ø hāna'c tøø jiaac méchäbā.” Xyajtsähdiünāp jaduṅ. Mänit nøcxy mhāña'ay maa ja'a hāñaabiejt ca'a hojiatypān. ¹⁰ Pero jayøjp

mhøxtá'awät ja'a häñaabiejt ca'a hojiatypä. Mänitá cudøjc xñámá'awät: "Mägu'ughajpä, yaa naχ maa hädaa häñaabiejt hojiatypän." Xquiumáyap ja'a jäya'ayhajxy ja'a hajxy jim häñaabiä. ¹¹ Pøn ja wi'i yajcumayaamb, yajpex-aamb je'eduhñ. Pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jaduhñ møjtägø'owaamb.

¹² Mänitá Jesús ja'a fariseowiindsøn ñämaayy, ja'a hánajty tøø miäwóyyäbä: —Coo ja'a tsuunaχ hánajty mänaa myagjada'añii, cabä mmägu'ughajpähajxy mwówät, ni ja'a mbuhya'ayhajxy, ni ja'a mjuy ja'a mmägu'ughajxy, ni ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc-hajxy ja'a mäyøøbä. Xwioodägátsäp hajxy je'e ja'a miich hánajty tøø mwóyyäbä. ¹³ Pero je'eds mwówäp ja'a häyøøbä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä. ¹⁴ Hoy miich jaduhñ xquia'a ja woodägátsät, jootcujc mhídat jadähooc je'eguiøxpä coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mbaada'añ mänaa ja'a jäya'ayhajxy hánajty jiuypjøjtägatsa'añän, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø quiudiúñäbä.

¹⁵ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug yhäña'ay meexäwiinduum. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Jootcujc je'e, pøn mägayaamb Dioswiinduum.

¹⁶ Mänitá Jesús miänaañ:

—Tsøc mädiáacäm. Jaduhñä jäya'ay tsuunaχ tu'ug yagjajtä. Mänitá jäya'ay may yajwoowä. ¹⁷ Coo hánajty tøø yhabaady, mänitá mioonsä ñämaayy: "Nøcx ja'a woybä wichpähajxy nämä'aw coo hajxy yhadø'ødsät, coo ja'a cay tøø yhabaatañä." ¹⁸ Pero mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy cooc hajxy quia'a näbaadø'wáañäxä. Tu'jäya'ay miänaañ: "Tøøchä naχ njuy; nøcxáambøch chamñ nhixa'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'waañä." ¹⁹ Mänit wiingpä miänaañgombä: "Tøøchä waj njuy mägoøxmancuerno. Je'e'ch nøcxy nya-jtuunghabøga'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'waañä." ²⁰ Mänitä wiingpä jiaac mänaañgombä: "Naambøcyhøch høøch; páadyhøch nga'a nøcxa'añ mägaabiä." ²¹ Coo ja'a moonsä wyiimbijtägajch, mänit je'e øjx ñägäpxy waambaty hajxy yhadsooyy. Mänitä wyiindsøn jiaanç tehñ jiootma'ty. Mänitä mioonsä ñämäaguioombä: "Nøcx jim päyø'øgiä maa ja'a møjtu'ujän. Pønjaty jim mbaatyp, ja'a häyøøbä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä, je'e jaduhñ mwoomiñäp." ²² Coo ja'a moonsä jadähooc wyiimbijtägajch, mänit miänaañ: "Wiindsøn, Tøøch ngudiñ nébiøch miich tøø xyhane'emiän. Pero xiinä hawa'adspä." ²³ Mänitä wyiindsøn yhadsooyy: "Nøcx jim maa ja'a xu'udstu'ujän, maa ja'a padu'ujän; pønjaty jim najxp, mnámá'awäp hadsip coo hajxy myíñät, nébiøch ndøjc jaduhñ yhúdsät. ²⁴ Pero pønjátyhøch tøø nja yajwoyii, cab hajxy min quiaya'añ maaçh ndsuunaχ nyagjadiijän."

²⁵ Nämäyá jäya'ay ja'a Jesús hánajty pianøcxy. Mänitá Jesús wia'wiimbijty. Mänit miänaañ:

²⁶⁻²⁷ —Pønjátyhøch xpianøcxaamb, wéenhøch xmiaas tsocy quejee ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy chocy, møødä yhuch ja'a piuhya'ay; quejee ja'a yhuungä tio'oxy chocy. Pø caj, cábøch hoy xpianøcxät. Pøn ja'a jiugyhajt ca'a nähdujp, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxät. ²⁸ Coo pønä tøjc hánajty quioja'añ, jayøjpä xiädø'øñ miächoy pø pedääñäp jaduhñ. ²⁹ Pø caj, mänit jaduhñ ñäxi'igøøjät coo hánajty quia'a maya'añ. ³⁰ Jaduhñ hajxy miän'anät: "Xiøøbä yø'ø craa ñä'a yajtsohñdaacy; maa jaduhñ ñä'a yajmaayy." ³¹ Coo ja'a reyhajxy hánajty ñimiädsibø'owa'añii, jayøjp hajxy yhahixø'øy pø mäjäda'agaamb coo nämajcmil soldado jia møødä, coo ja'a miädsip ja'a soldado nähii'xmil miøødä. ³² Pø

caj, jäguemiä ja'a quiuguexy quiéxät weenä miädsip jaduñ miee'xy. ³³ Jaaná jaduñ mijtspä, coo hajxy cõxiä wiinä mga'a najtshixó'owät ja'a hõöchcõxpä, cáböch hajxy hoy xpianócxät.

³⁴ Tuungpaatpä caan hit. Pero coo jió'owät, cab jaduñ mänaa yhojó'ñät.

³⁵ Cab jaduñ tiuungpaadaañä. Nä'ä tägooby jaduñ. Põ mwiinjüöby hajxy, wéenhõch hádaa nmädia'agy xmiäböjçä.

15

¹ Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a yajnähjuudiutpähajxy nämay mөөдä cubojpä cugädieeybähajxy. Miädoawaambiä miädia'agy hajxy hänäjty. ² Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy tiägööy mädiaacpä mөөдä ley-yajnähixõöbiähajxy:

—Cab jaduñ yhooyä coo yõ'õ craa ja'a cubojpä ja'a cugädieeybä miägu'ughädät, coo miөөdcáyät.

³ Mänitä Jesús tiägööy mädiaacpä:

⁴ —Tsõc mänáañäm, põñ meeg hänäjty mөөд mägo'x, coo tu'ug tiägóyyät, nej, cabäda'a nägõ'õ nädecypä mhõxtá'awädä. ⁵ Y coo mbáadät, mänit mxoondá'agät. Mänitä meeg mdsehñó'ögät. Mänit mdsehñõcxät maa ja'a mdõjçän. ⁶ Coo jim mmédsät, mänit mmäjõөн mmädõjç mwoomúgät mөөдä mmägu'ughajpähajxy. Mänit mmäná'anät: “Tsõg hajxy xoondáacäm; tõõchä meeg nbaady ja'a hijty tõõ tiägóyyäbä.” ⁷ Tõyhajt, jaaná jaduñ hajxy jim xioonnda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxõõgcuñdujt hajxy ñajtshixó'owät. Ja'a jaac nämádaaxc-hii'x-cumajmocxmádaaxc jáya'ayhajxy, ja'a hijty tõõ quia'a tu'udägóyyäbä, cab hajxy jiaty näxoonnda'aga'añii.

⁸ *Tsõg jaac mänáañäm, mädyii to'oxiõjç xädõ'õñ majc mөөд, coo tu'ug tiägóyyät, mänitä jõөн quiudõõ'xõ'õy. Mänit tiägõ'õy tõjpeetpä hodia'agyhaamby, cham jaduñ yhõxta'ay. ⁹ Coo ja'a xädõ'õñ piaady, mänitä miäjõөн miädõjç wioomucy mөөдä miägu'ughajpähajxy. Mänit miäna'añ: “Tsõg hajxy xoondáacäm; tõõchä xädõ'õñ nbaady ja'a hijty tõõ tiägóyyäbä.”

¹⁰ Tõyhajt jaduñ, jaaná jaduñ ja'a Diosmoonsähajxy jim xioonnda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxõõgcuñdujt hajxy ñajtshixó'owät.

¹¹ Mänitä Jesús jadähooc miänaañgombä:

—Tsõc mädiáacäm, jaduñnä jáya'ay hänäjty tu'ug, metsc yhuung.

¹² Mänitä muutspä ñämaayy ja'a tieedy: “Teedy, hõõchä xädõ'õñ móoyyác mäduñhõtõch hijty tõõ xyajñähdiy.” Mänitä yhuunghajxy miooyy ja'a xädõ'õñ. ¹³ Cujaboom cumaaxçä craa muutspä tiu'ubõjnä. Cõjxä xiädõ'õñ miädu'ubõcy. Mänit ñõcxy jäguemnaax. Mänitä xiädõ'õñ cõjx ñähaduñ ñähána'ma'awõ'õy. Haxõõg hänäjty wiädity. ¹⁴ Coo ja'a xiädõ'õñ hänäjty tõõ quiojxnä, mänitä yuu miejch maa ja'a craa hänäjtiän. Mänitä yuu hoyhoy piáatanä. ¹⁵ Mänitä tuung hoy piaady mähädsõmyagjõõ'x. ¹⁶ Jia wi'i jiõõ'xaamby hänäjty ja'a hädsõm hänäjty jiõõ'xypä, pero cab hänäjty tii ñä'ägä mo'oyii. ¹⁷ Mänit wyiinmahñdymejch: “Jim maach ndeedy tiõjçän, jaanç tehñ quiu'uxiä ja'a moonsähajxy jim quiai yhu'ugy. Y hõõch, coõch yaa nmähmõ'owät, yuuhó'ogäböch háyaa. ¹⁸ Nnä'ägä nõcxyhõch jim maach ndeedy tiõjçän. Jadúñhõch nnäma'awa'añ: Teedy, tõõch ngädieey ja'a Dioscõxpä mөөдä miichcõxpä. ¹⁹ Cáböch miich hawiinmats xyhuungháñät. Hóyhõch miich xñä'a wá'anät moonsä.” ²⁰ Mänitä craa wyiimbijty, ñõcxtägajch maa ja'a tieedy tiõjçän.

'Mõjnä hänajty quia'a mech, mänitā tieedy jiojcuheebõõyyä. Mänitā tieedy jioot xiuu'tspõjcy jadāhooc. Mänit päyõ'õguiä hoy jiojcubaadõ'õy. Mänit ñähmäneeñ quiuhmäneeñ. Mänit chu'xy. ²¹ Mänitā yhuung miānaañ: "Teedy, tõõch ngādieey ja'a Dioscõxpä mõõdä miichcõxpä. Cábõch miich hawiinmats xyhuunghājñät." ²² Mänitā tieedy ja'a moonsä tu'ug ñāmaayy: "Tsõgām, nõcx ja'a howyit yajpādsõm. Yajniguiubõgõõ. Pādaacä cõ'õjādsõhñdy tu'ug mõõdä xäguiõ'õg. ²³ Nõcxä wajhuung hajxy yagho'og ja'a ni'xpä. Tsõgä xõõ hajxy yagjājñät. Tsõg hajxy caayy tsõg hajxy hüucām. ²⁴ Jadúhñhõch hädaa nhuung hijty nebiä ho'ogypñän nebiä tägoybän. Pero tõõch jadāhooc xyhajuõ'õy. Y chaach tõõ xñāmech." Mänitā xõõdsuu hajxy yagjājñä.

²⁵ Ja'a craa mõjpä, jim hänajty je'e camjooty. Mänit wyiimbijty. Coõ hänajty miedsaannä maa tõjcän, mänit miädooy coõ hajxy wyi'i xiu'uxy, coõ hajxy wyi'i yehch wyi'i piuty. ²⁶ Mänitā moonsä tu'ug miõjyaaxy. Mänit miäyajtõõy: "Tii jaduñ jājñät." ²⁷ Mänit ñāmaayy: "Tõõ ja'a mhuch miech hoy ween. Paadiä mdeedy ja'a wajhuung ni'xpä tõõ yajyagho'õgyii." ²⁸ Mänitā craa mõjpä jiootma'ty. Cab hänajty tiõjtägõ'õwa'ñ. Mänitā tieedy tiõjpādsõõmy. Mänit hoy miānuu'xta'agyii coõ tiägõ'õwät. ²⁹ Mänitā craa ja'a tieedy ñāmaayy: "Tõõch miich majiomõjt nja mõõdtuñ. Homiänāajõch miich mmädia'agy tõõ nmäbõjcam. Pero cábõch miich mänaa tii tõõ xñä'ägä mo'oy, nébiõchä xõõ jaduñ nyagjadõõjät mõõdhõch nmägu'ughajpādõjç-hajxy. ³⁰ Pero xidsä mhuung tõõ miech. Tõõ miich mxädõ'õñ xñä'ä yaghäyõ'cä maa ja'a cuhñindo'oxiõjcän. Y yõ'õ craagõxpä miichä wajhuung ni'xpä tõõ myajyagho'õgyii." ³¹ Mänitā tieedy miānaañ: "Huong, homiänāajõch miich tõõ xmiõõdhity. Y haagä miich mje'e jaduñ mädúhñtiõch jii nmõõdä. ³² Pero hawiinmats jaduñ coõ ja'a xõõ nyagjājñämät, coõ nxõõndäacämät, je'eguiõxpä coõ yõ'õ mhuch tõõ miech. Jaduñ hijty nebiä ho'ogypñän nebiä tägoybän. Pero tõõds jadāhooc xyhajuõõyyäm."

16

¹ Mänitā Jesús ja'a jiamiõõd ñāmaayy:

—Jaduñdsä mäyõõjāya'ay hänajty tu'ug. Mänit hoy yhawáañäxä coõ ja'a xiädõ'õñ hänajty yajtúunäxä ja'a mioonsä. ² Mänitā mioonsä miõjyaaxy: "Nej, tõyhajt jaduñ coõch miich ja'a nxädõ'õñ xwyi'i yajtúunājä. Hoorä, hõõch moõyyc mädúhñtiõch miich hijty tõõ nyajcõ'õdägõ'õy. Cábõch miich nmoonsähadaannä." ³ Mänitā craa tiägõõy tajpā maabiä: "Nébiõch jaduñ nnä'ä jatcõ'õwät. Xpiõgáañbõch ja'a nduung jaduñ. Cábõch mõcmäjaa nmõõdä coõch nyu'uw coõch nbúxät. Tsähdiünäbõch jaduñ coõch ndägõ'õwät xädõ'õñyujwaambä. ⁴ Tõõch nnajuõ'õy nébiõch njatcõ'õwät, nébiõchä jāya'ayhajxy xtiõjmó'owät, coõch nduung hänajty tõõ xpiõjcä." ⁵ Mänit tu'ugjaty tu'ugjaty miõjyaaxy põnjaty ja'a wyiindsõñ hänajty mänuu'xyhajp. Mänitā tu'jāya'ay jayõbjat miäyajtõõy: "Mädúhñtiõch yõ'õ nwiindsõñ xmiānuu'xiä." ⁶ Mänit yhadsooy: "Mägo'xlatä acéitõch nmānuu'xiä." Mänitā craa miānaañ: "Hädaa nocy jaduñ mänaamb coõ miich mägo'xlatä mmānuu'xyhaty. Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coõ juxychägui'xmajc-latä mmānuu'xyhaty." ⁷ Mänit tu'ug miäyajtõõgombä: "Míichäts, mäduhñtiä mnuu'xy." Mänit yhadsooy: "Mägo'xquipxõhñdyhõchä trigo nmānuu'xyhaty." Mänitā craa miānaañ: "Chaadsä nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coõ mädaaxc-hii'x mmānuu'xyhaty." ⁸ Mänitā mäyõõjāya'ay ja'a mioonsä quiumaayy coõ

quihwijiä. Maas cuhwijy ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä maa ja'a tiuunghajxiän quejee yø'ø Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä.

⁹ 'Tsiꝑcøxpä xädø'øñ quiøxa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Myajtúnäp hajxy jaduñ nebiä jäya'ay hajxy jaduñ xmiägu'ughädät. Coö hänajty tøø mho'nä, mänitä Dios jim xwyiingpøgät tsajpootyp.

¹⁰ 'Pønä xädø'øñ hoy yajtuumb, hoy jia weeñtiä, coö ja'a xädø'øñ hänajty miayyä, mänit hoy yajtuunghombät. Pero pønä xädø'øñ hoy ca'a yajtuumb coö hänajty weeñtiä, ni jaduñ hoy quia'a yajtúnät coö hänajty miayyä.

¹¹ Jaduñds je'e, coö mijts ja'a xädø'øñ hoy mga'a yajtúnät hädaa yaabä naaxwiin, caj mijts ja'a Diosxyajcø'ødägø'owät mädyii jaančh tsoobaadaamb.

¹² Y coö wiingjäya'ay xiädø'øñ hajxy hoy mga'a yajtuunät, cabä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim mbäadät tsajpootyp.

¹³ 'Coo ja'a moonsä ja'a wyiindsøn metsc miädúnät, ja'a tu'jäyá'ayäbä, je'e miädia'agy hoy quidiuunäp; ja'a tu'jäyá'ayäbä, cabä miädia'agy miäbøjcät. Jaanä jaduñduhmbä, coö ja'a xädø'øñ hajxy mwi'i chögät, cabä Dios hajxy hoy mmädúnät.

¹⁴ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e miämädoona'ay. Jiaančh tehñ piøcjuøøbiä fariseos ja'a xädø'øñ hajxy hänajty. Mänitä Jesús hajxy näxiicy.

¹⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts, mjaančh tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ maa ja'a cu'ughagujcän. Pero xñajuøøyyäp ja'a Dios ja'a mwiiinmahñdyhajxy. Mädyijaty ja'a jäya'ayhajxy quiumaaby, je'edsä Dios jaduñ piejxyp.

¹⁶ 'Ja'a Moisés miädia'agy hijty cudiuunäxäp møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Pero coö ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä, nägøxiä jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'owa'añ maa ja'a Diosmädia'aguian.

¹⁷ 'Pero cabä Moisés miädia'agy tiägøyya'añ. Maas paquä ja'a tsajpootyp tiägøyyät møødä naaxwiin quejee ja'a Moisés miädia'agy.

¹⁸ 'Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, tu'udägooby jaduñ coö wiingto'oxiøjc wyiingpøjnät. Jaanä jaduñ tiu'udägoobiä pønä to'oxiøjc wiingpøjp ja'a tøø yhøxmačhijäbä.

¹⁹ 'Jaduñdsä mäyøøjäya'ay hänajty tu'ug. Jaančh tehñ yajxon ja'a wyit hänajty miøødhaty. Jabom-jabom ja'a xøø hänajty yagjadyii jaančh tehñ yajxon. ²⁰ Jimä mähdiojc hänajty tu'ug xiøhaty Lázaro. Jaančh tehñ nähbu'uds jaančh tehñ quihbu'udsä Lázaro hänajty. Jim naxy yhäña'ay naaxwiin maa ja'a mäyøøhäna'c tiøghaawän. ²¹ Je'e ja'a Lázaro hänajty jia wi'i quiayaamby tijaty jii by cahb naaxwiin maa ja'a mäyøøjäya'ay mie-exän. Høxtä nähwehyäxäbä Lázaro piu'uds hänajty ja'a húcäm. ²² Mänitä Lázaro yho'nä. Mänitä yháañämä yajnøcxäxä tsajpootyp maa ja'a Abraham wyiinduumän. Ja'a Diosmoonsä yajnøcx. Mänitä mäyøøjäya'ay yho'pä. Mänit yajnaaxtägøøyyä. ²³ Mänitä yháañämä yhädaacy møjcu'uhaam. Mänit tiägøøyyä tsaächtiuunäbä. Mänit chajhee'py. Jimä Abraham nähbeøøyy møødä Lázaro. ²⁴ Mänit yaaxy: "Abraham, høøch näxú'utsäc. Høøchä Lázaro yajnäguéjxäc. Weenä quiø'øjøp yajxoogy wéenhøch ndoots min xyajtøjtsä. Jaančh tehñ chaächpøjpøch yaa jøønjooty." ²⁵ Mänitä Abraham yhadsooyy: "Huung, jahmiets jaduñ nej tøø mdsäna'ay nej tøø mhäyoyyän yajxon. Pero Lázaro, jaančh tehñ yhäyoob je'e hijty. Pero coö yaa tøø quioo'nä, jootcuyc yhiñä. Míichäts jii by tsaächpøjnäp. ²⁶ Y chaads je'ebä, cabä najxtaact maa, coö ja'a Lázaro jii by yhädá'agät, ni coö miich yaa mbédät."

²⁷ Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañ: "Abraham, tunä mayhajt, huuc quex ja'a

Lázaro jim̄ maačh ndeediän. ²⁸ Mägóoxc-höch nbuhya'ay jim̄. Weenä Lázaro nøcxy ñäma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät, neby hajxy yaa miñ quia'a tsaachpójpät.” ²⁹ Mänitá Abraham miänaañ: “Jim̄ hajxy je'e miøødä ja'a Moisés miädia'agy møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Je'e hajxy quiudiünäp.” ³⁰ Mänitá mäyøøjäya'ay miänángombä: “Abraham, tøyhajt jaduñ, pero coo ja'a ho'ogyjiäya'ay jim̄ miésät maačh ndeedyhajxiän, mänit mäbøcypä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät.” ³¹ Mänitá Abraham yhadsoogombä: “Pø cab hajxy quiudiuna'añ nebiä Moisés jia hanehmiän, nebiä Diosquexyhajxy jia hanehmiän, nej, je'e hajxy nøcxy ñä'ä mäbøquiä coo ja'a ho'ogypiä jia médsädä.”

17

¹ Mänitá Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Tspcxpä jäya'ay hajxy xjia wili yajtu'udägoyya'añ. Pero pøn jaduñ jatcøby, haxøøg jiada'añ. ²⁻³ Nägüentä hajxy mwädítät. Coo pøn yø'ø pigána'c yajtu'udägöyyät, haxøøg jaduñ jiädät. Mejor ñä'ägä mejjwyipø'øwøøjät molinopaanyo'xodsø'øy.

'Coo ja'a mbuhya'ay xñägädieeyó'owät, mhójäp jaduñ. Y coo xñämá'awät coo mmée'xät, mmée'xäp jaduñ. ⁴ Coo juxtujc-hooc xñägädieeyó'owät tu'xøøbä, y coo juxtujc-hooc xñämá'awät coo quia'a jatcø'owaanñä jaduñ, mmée'xäp jaduñ.

⁵ Mänitá Jesús ñämaayyä ja'a jiamiøødhajxy:

—Højtsä mäjaa jaac móoyyác neby højts maas hoy nmäbögät.

⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Coo mijts häxøpy mmäbøcy hoy jia tu'lii'xiä, coo yø'ø quepychaa hajxy mnämá'awät coo nøcxy ñimiejwyipø'øyii, xquiudiüunäbä mmädia'agyhajxy jaduñ.

⁷ Tsøg jaduñ mänánañäm, coo ja'a mmoonsä tu'ug wyiimbídät camjooty, nej, jaduñ mnämá'awädä: “Min cay.” ⁸ Caj pues, cab jaduñ mnämá'awät. Jaduñ mnämá'awät: “Høøch njøø'xy hädiüünäc, høøch puhbéjtäc maačh cham̄ ngaya'añ nhu'uga'añän. Mänit miich häyaa høxhaam mgäyät mhú'ugät.” ⁹ Ni mga'a Diosmó'owät coo ja'a mmädia'agy hánajty tøø xquiudiüunä. ¹⁰ Jaaná jaduñ mijtspä, coo hajxy hánajty tøø mgudiüñ nebiatiä Dios hánajty tøø xyhane'emiän, jaduñä Dios hajxy mnämá'awät: “Cab højts hawiinmats xmió'owät Dioscujú'uyäp. Jadhuyyä højts tøø ngudiüñ neby højts miich tøø xyhane'emiän” —nømä Jesús miänaañ.

¹¹ Tu'uyóhñäbä Jesúsahajxy hánajty. Jerusalen hajxy hánajty ñøcxy. Mänit hajxy jim̄ miejch maa ja'a Samarianaax miøødnibiaadyiijän ja'a Galileanaax. ¹² Mänit hajxy miejch maa ja'a cajthuing tu'ugän. Mänitá Jesús jiojcubaadøoyyä ja'a häna'c nämajcpä ja'a haxøøgpu'udsmøødpä. Pero cabä Jesús wiingón̄ tiehm̄ ñámejtsä. ¹³ Mänit hajxy yaaxy:

—Jesús, Wiindsøn̄, højts näxúu'tsäc.

¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduñ yhiijxy, mänit miänaañ:

—Nøcx hajxy niyajcähxø'øgøø maa ja'a teedyhajxiän.

Coo hajxy wyiimbijty, mänit hajxy cøjx ñähwa'ačh ja'a piu'uds. ¹⁵ Coo hajxy yhiijxy coo hajxy hánajty tøø ñähwa'ačh, mänit tu'jäya'ay wyiimbijcumbä. Mänit møc yaaxy coo ja'a Dios miøøjä jiaančhä. ¹⁶ Mänitá Jesús hoy wyiinjicäda'agy. Høxtä mägüjtcädaac naaxwiin. Mänitá Jesús Dyiosmooyy. Samaria ja'a craa hánajty chooñ. ¹⁷ Mänitá Jesús miänaañ:

—Nämajc ndijy hajxy tøø ñähwa'aäch. Maa ja'a jiamioødhajxy ja'a nädaaxtujcpä. ¹⁸Jagooyä hädaa craa nidiuhm tøø wyiimbity Diospa'yaaxpä, y Samaria chooñ.

¹⁹Mänitä Jesús ja'a craa ñämaayy:

—Tänaayyø'og, nøcxnä. Coo tøø mmäbøcy, paadiä mbu'uds tøø cho'ogy.

²⁰Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyjtøoyy mänaa hänajty yhabaada'añ coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänajty yajcähxø'øga'añ. Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yaghixa'añ mänaa jaduhñ yhabaada'añ. ²¹Cab hajxy jaduhñ miäna'ana'añ: “Xiids je'e”, o “Chaads je'e.” Tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

²²Mänitä Jesús ja'a jiamioød ñämaayy:

—Habaadaamb jaduhñ cooç mijs xjia wi'i yhixtägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä; pero cábøch hajxy xyhixa'añ. ²³Mänitä cu'ughajxy miäna'ana'añ cóogøch tyijy tøø ngäda'agy; pero cab hajxy mmäbøgät.

²⁴Jaduhñhøch ngäda'aga'añ nebiä wädsucän coo xim yam tiägøøy haja-jpä. ²⁵Pero jaanç tehñ chaaçhpøgáambøch jayøjp. Cábøch jäya'ayhajxy xmiee'xa'añ ja'a hajxy jäda'ahatypä. ²⁶Cooç hänajty ngädaactägatsa'añ, jaduhñä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'owa'añ nebiä jecyjiäya'ayhajxy hänajty jiatcø'oyän mänaa ja'a Noé hänajty jyijän. ²⁷Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i piøjp wi'i yhuucp hajxy hänajty. Mänitä Noé tiägøøy barcojooty. Mänitä Dios ja'a nøøgomdägoy quiejxy. Cøjx hajxy jaduhñ yho'ogy. ²⁸Jaduhñ hajxy hänajty jiatcøøbiä mänaa ja'a Lot hänajty jyijän. Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hänajty, wi'i jiuuby wi'i tioo'p hajxy hänajty, wi'i ñiip hajxy hänajty, wi'i tøjcojp hajxy hänajty. ²⁹Coo ja'a Lot jim choñ maa ja'a Sodomacajptootiän, mänitä jøøn tiägøøy cahbä møødä azufre. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ³⁰Jaduhñä jäya'ayhajxy hänajty jiatcø'owaängombä cooç hänajty ngädaactägatsa'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

³¹'Mänitxøø, pøn hänajty hijp tøjwiing, caj tøjtgäø'owät coo cøxiä wiinä yajpädsómät; jaduhyä piäyø'ogät. Y pøn hänajty hijp camjooty, caj wyiimbidät maa ja'a tøjcän; jaduhyä tiu'ubøjtowät. ³²Høxtahmäsä Lot tio'oxiøjc jiajty. ³³Pønä jiugyhajt hädaa yaabä naaxwiin ja wi'i yaghoyø'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Pero pønä jiugyhajt nähdugaamb, hodium je'e ñä'ägä nøcxa'añ.

³⁴'Tøyhajt jaduhñ, mänitcoods, nämetsc hajxy hänajty mia'awa'añ tu'ugmaabejt. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁵Jaduhñä to'oxiøjc-hajxy hänajty jjøjtspä nämetsc. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii. ³⁶Jaduhñä ya'adiøjc-hajxy hänajty nämetsc tiuumbä camjooty. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmähmø'owa'añii.

³⁷Mänitä Jesús miäyjtøowä:

—Wiindsøn, maa jaduhñ jiada'añii.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tspicøxp jaduhñ jiada'añii nébiøch cham nmädia'aguian.

18

¹ Mänitä Jesús tiägøøy yajwiingapxøøbiä coo hajxy tehngajnä Dyiospa'ya'axät, coo hajxy mänaa quia'a jootmayhädät, hoyyä Dios quia'a ja tsoj hadsowät. ² Mänit miänaa'ñ:

—Tsog hajxy mädiäacäm. Jaduhñä jäya'ay hijty tu'ug quiuduunghaty. Cabä Dios hänajty wyiingudsähgøøy ni ja'a miägajptjäya'ay. ³ Jimä yaamgtø'oxy

hänajty tu'ug maa ja'a cajptän. Ja'a miädsip hänajty jia wi'i ñäxø'owø'owaamby. Paady hänajty jabom-jabom ñöcxý maa ja'a cuduungän neby jaduñ piuhbedøøját. ⁴ Cabä yaamgto'oxy miädia'agy hänajty ñä'ägä cudiunáanäxä. Mänitä cuduung tiägøøyy tajpä maabiä: “Cáböch pøn nwiingudsähgø'oy ni ja'a Dios ni ja'a jáya'ay. ⁵ Pero cooch yø'ø yaamgto'oxy xwyi'i yhadsipy, ngudiunáanäbøçhä miädia'agy jaduñ, nébiöch min xquia'a wi'i yhadsijpnät. Pø caj, jootmä'adäbøch háyaa.”

⁶ —Nømä cuduung miánaañ, ja'a Dios ca'a wiingudsähgøøbiä. ⁷ Jaduñhä Dios ja'a yhuung piuhbedaambä, ja'a hajxy xøømdsuhñ pa'yaaxpä. ⁸ Paquiä yhadsowa'añ. Pero høøçh ja'a Diosquexypä, cooch yaa ngädaactägätsät hádaa yaabä naaxwiin, nej, je'enä ja'a jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøcyñjä.

⁹ Jimä jáya'ayhajxy hänajty näje'e, wi'i yajcumayaamb hajxy hänajty. Wyi'i piejxyp wyi'i tiehmby ja'a miägu'ughajpä hajxy hänajty. Mänitä Jesús miánaañ:

¹⁰ —Tsög hajxy mädiacäm. Jaduñhä jáya'ay metsc ñöcxý tsajtøgooty Diospa'yaaxpä. Tu'ug hänajty tiuñ fariseo, tu'ug hänajty tiuñ yajnähjuudiutpä. ¹¹ Ja'a fariseo, täna'a hänajty Dyiospa'ya'axy: “Haay Dios, Dioscujú'uyäp cooch nguहुdujt quia'a haxøögä. Cáböch nmeech cáböch nboty, cáböçhä to'oxiøjc nmøødä wiingpä. Cáböch jaduñ njatcø'oy nej yø'ø yajnähjuudiutpä. ¹² Hayúujøch naxy nhity metsc-hooc tu'ugpä semana. Nyéjpiøçhä diezmo homiánaajä.” ¹³ Jáguemjuøøbiä yajnähjuudiutpä hänajty tiána'ay. Cab hänajty ñä'ägä tsajheeby. Jaançh tehñ jiootmayhajp hänajty je'e. Jaduñ hänajty miána'añ: “Haay Dios, høøçh näxúu'tsäc. Nnajuøøbiöch cooch ngubojpä cooch ngugädieeyä.” ¹⁴ Tøyhajt jaduñ, coo ja'a yajnähjuudiutpä wyiimbijnä, tøø ja'a piojpä quiädieey hänajty yajnähwa'açhíjäm ja'a Diósäm. Pero ja'a fariseo, cab jaduñ yajnähwaatsä. Pøn ja wi'i yajcumayaamb, cabä Dios quiumay. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, je'edsä Dios jaduñ quiumaaby.

¹⁵ Mänitä pigäna'c-huunghajxy näje'e wiioomejtsä maa ja'a Jesúsän, nebiä Jesús jaduñ quiunú'xät. Coo ja'a jiamioødhajxy jaduñ yhiixy, mänit hajxy tiägøøyy hojpä ja'a pigäna'c-hajxy tøø wiioomeçhíjábä. ¹⁶⁻¹⁷ Mänitä Jesús ñämaay ja'a jiamioødhajxy:

—Weençh yø'ø pigäna'c-hajxy xñämiñ. Ca'a hajxy mhaducy. Yø'ø pigäna'c-hajxy, chojpiä jioothajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøçgät. Cab hajxy yajcumaya'añ. Pønä jioot jaduñ tsojpc coo ja'a Diosmädia'agy miäbøçgät, pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jim nøcxaamb maa ja'a Dioswiinduuman. Tøyhajt jaduñ.

¹⁸ Mänitä Jesús miäyajtøwä ja'a copc-hajpä tu'ug:

—Wiindsøn, mhoyhána'c miieç. Tiieç ngudiunäp nébiöch cøjxta'axiøø njugyhádät nebiä Dios jjugyhatiän.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiieç coo xñäma'ay cooch nhoyhána'cä. Jagooyyá Dios tu'ug yhooyä.

²⁰ Mjajpy jaduñ nebiä Dios tøø xyhanéhmäm, tuhmds: “Cabä to'oxiøjc wiingpä mmøødhádät; ca'a mjäya'ay-yagho'ogy; ca'a mmeech; ca'a mhøhnda'agy; mwiiingudsähgø'owäp ja'a mdaj ja'a mdeedy.”

²¹ Mänitä copc-hajpä miánaañ:

—Ngudiúumbiöch jaduñ. Chúucnøch jaduñ nmädsohndaacy ja'a wiinmahñdy hoybä.

²² Mänitá Jesús miánaaŋ:

—Jadu'tu'uyyá mga'a jajpedyíi. Cøx toog máduhñtiá mmøødä; mänitá häyoobäya'ay mnä'ä mó'owät. Coó jaduhñ mgudiünät, mänit jim mdägó'owät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubójcäc.

²³ Mänitá craa jootmabiøjcy, je'eguiøxpä coo hánajty jiaanč tehñ miäyøøjä. ²⁴ Coó ja'a Jesús yhiŋxy coo ja'a craa hánajty tøø jootmabiøcy, mänit miánaaŋ:

—Jaanč tehñ chip jaduhñ coo ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägó'owät Dioswiinduum. ²⁵ Maas paquiä ja'a camello ñaxó'owät ja'a xuhñdyjutjooty quejee ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägó'owät Dioswiinduum.

²⁶ Mänitá jäya'ayhajxy miánaaŋ, ja'a hajxy hánajty jim mämädoonaabiä:

—Pønäda'a jim nä'ä tägó'owäp Dioswiinduum.

²⁷ Mänitá Jesús miánaangombä:

—Mädyíi ja'a jäya'ayhajxy quia'a jadaamby, Dios mäböcypiä jadaamby.

²⁸ Mänitá Pedro miánaaŋ:

—Tøøds højts ngøxy najtshixø'øy máduhñtiá højts hijty nmøødä, neby højts miich hoy nbanøcxät.

²⁹ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Tøyhajt jaduhñ, pønä tiøjc najtshixø'øwaamb, o ja'a tiaj ja'a tieedy, o ja'a piuhya'ay, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, ³⁰ piaadaamby ja'a maas hoybä ja'a maas weenbä hädaa yaabä naaxwiin. Y coo hánajty tøø yho'nä, mänit hánajty cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

³¹ Mänitá Jesús ja'a jiamiøød hawiing wioonøcxy ja'a nämajmetspä. Mänit miánaaŋ:

—Yam hajxy nnøcxäm Jerusalén. Jimhøch njada'añ nhabeta'añ nébiøchä Diosquexyhajxy jecy xmiädiaaquiän, høøch ja'a Diosquexypä.

³² Xquiø'ødägø'owáambøch ja'a teedywiindsønñhajxy ja'a jäguembäya'ayhajxy. Xñäxi'igáambøch hajxy. Xwyiinwoonáambøch hajxy. Xwyiingut-sujø'owáambøch hajxy. ³³ Xwiobho'ogáambøch hajxy. Mänitøch hajxy xyagho'ogaannä. Y cudägøøgxøøjøch njuyypiøga'añ.

³⁴ Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hánajty ñä'ägä wiinjuø'øy nebiä Jesús hánajty miädia'agy. Tsip hánajty miädia'agy.

³⁵ Coó ja'a Jesúshajxy hánajty tøø miäwiingoonnä maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Jericó, jimä wiindspä hánajty tu'ug yhäña'ay tu'haam. Xädø'øñ hánajty yujwaamby. ³⁶ Coó miädooy coó jäya'ay hánajty may wyi'i ñaxy, mänit yajtøøy tii jájtäp. ³⁷ Mänitá yhawáanäxä coó ja'a Jesús hánajty ñaxy, ja'a Nazaret-tsohmä. ³⁸ Mänitá wiindspä yaaxy:

—Jesús, miichä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsäc.

³⁹ Ja'a hajxy hánajty jawyiin najxpä, mänit hajxy yhojy coo yhamónät. Pero maas møc jaduhñ jiaac yaaxy:

—Miichä David xyhaphajp xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsäc.

⁴⁰ Mänitá Jesús tiánaaxiøjpy. Mänit miánaaŋ:

—Yajmets yø'ø wiindspä yaa.

Coó ja'a mähdiojc yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, mänitá Jesús ja'a wiindspä miäyajtøøy:

⁴¹ —Nébiøch miich nbuhbédat.

Mänitá mähdiojc yhadsooy:

—Wiindsøn, høøch hii yaghixó'cäc.

⁴² Mänitiä Jesús miänaaŋ:

—Tøø jaduhŋ mhijxø'ogy coo tøø mmäbøcy.

⁴³ Mänitiä ja'a wiindspä jiaančh hijxø'cy. Mänitiä Jesús piadu'ubøjcy. Mänit tiägøøyy mänaambä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhŋ hijxäbä, jaduhŋ hajxy miänaambä nägøxiä coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä.

19

¹ Mänitiä Jesús quiajptägøøyy Jericó. Mänit ŋajxy cajptooty. ² Jimä mäyøøjäya'ay hánajty tu'ug ja'a xøhjäpä Zaqueo. Wiindsón hánajty tiuumby maa ja'a yajnähjuudiutpähajxiän. ³ Ja'a Zaqueo, jia wi'i yhixaambiä Jesús hánajty, pero cab hánajty hoy yhixa'añ je'eguiøxpä coo hánajty jiaančh tehŋ ŋaaxypä, møødä jäya'ayhajxy hánajty jiaančh tehŋ miayyä.

⁴ Mänit päyø'oguiä ŋøcxy maa ja'a Jesús hánajty ŋaxø'owa'añän. Mänit piejty quepyquiøxp, nebiä Jesús jaduhŋ hoy yhixät. ⁵ Coo ja'a Jesús jim ŋajxy, mänit yuughee'py maa ja'a Zaqueo hánajty yhäñ'ayän. Mänitiä Jesús miänaaŋ:

—Zaqueo, tsógämäts, mänácäts, mejtsta'agäambøch jim maa miich mdøjcän.

⁶ Mänitiä ja'a Zaqueo miänajcy. Mänitiä Jesús hoy yajtøjtägø'øy jootcujc.

⁷ Coo ja'a cu'ug jaduhŋ yhjxy, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coo jaduhŋ quia'a hoyyä coo ja'a Jesús jim miejtstä'agät maa ja'a cubojpäya'ay cugädieejäya'ay tiøjcän. ⁸ Mänitiä Zaqueo tiänaayyø'cy. Mänitiä Jesús ŋämaayy:

—Wiindsón, huuc mäadow, mäduhñtiøch nmøødä, cúpc-høchhä häyoobäya'ay nnä'a mo'owa'añ. Pønjátyhøch tøø nmämeech høhñda'agy miädia'agyhaam, mädaaxcjaduhñtiøch nyajwiimbida'añ.

⁹ Mänitiä Jesús miänaaŋ:

—Jädä'ajøchä piojpä quiädieeyhajxy nyajnähwa'adsaanä hädaa tøgootypä, je'eguiøxpä coo yhAbraham yhap yhocä hädaa craabä, hoy jia nä'a yajnähjuudi'udy. ¹⁰ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a Diosquexypä, nébiøchhä jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy jaduhŋ nyajnähwa'adsät. Jaduhñhøch njoot chocy.

¹¹ Mäwiingóonnäbä Jesúshajxy hánajty Jerusalén. Miädóowäbä cu'ugä Jesús miädia'agy hánajty. Jaduhŋ hajxy hánajty miäna'añ cooc hánajty tøø yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa hánajty yajcähxø'oga'añ. ¹² Paadiä Jesús tiägøøyy mädiaacpä:

—Jaduhñä mäyøøhäna'c hánajty tu'ug. Nøcxaamb hánajty jäguemnaax coo hánajty mio'owa'añii møjtuumŋ maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit hánajty wyiimbida'añ. ¹³ Coo hánajty tiu'ubøga'añ, mänitiä mioonsä ja'a majcpä miøjyaaxy. Mänitiä maxiädø'øñ hajxy nägøxiä yajcø'ødägøøyyä. Mänitiä mäyøøjäya'ay miänaaŋ: “Mäduhñtiøch jäguem nhida'añ, nyajmayø'owäp hädaa xädø'øñ hajxy.” Mänitiä craa tiu'ubøjcy. ¹⁴ Jaančh tehŋ xiøghjätbä craa jim maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänitiä cu'ugä capxy quiejxy coo hajxy hánajty quia'a tsocy coo ja'a craa jim quiopc-hädät maa ja'a quia-jphajxiän. ¹⁵ Coo ja'a craa hánajty tøø tiuumgwiingpøjnä, mänit wyiimbijnä maa ja'a quiajptän. Mänitiä mioonsä miøjyaaxy ja'a xädø'øñ hajxy hánajty tøø yajcø'ødägø'øyijäbä. Yajtøwaambiä craa hánajty mäduhñjaty hajxy hánajty tøø nyajmayø'øy. ¹⁶ Mänit tu'ug miejch. Mänit miänaaŋ: “Wiindsón, majc-jaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy.” ¹⁷ Mänitiä craa yhadsooyy: “Jaančh tehŋ yhoy miich tøø mgudiuñ. Wéeñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødägø'øy. Coo hoy tøø mgudiuñ, páadyhøch miich nyajnähdiy coo mgopc-hädät maa

yø'ø majcpä cajptän.” ¹⁸ Mänitä wiingpä miejtspä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, mägooxjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ tøø miayø'øy.” ¹⁹ Mänitä craa yhadsóogombä: “Jim miich mgopc-hada'añ maa ja'a mägooxpä cajptän.” ²⁰ Mänitä wiingpä jiaac mejtspä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, chaadsä mxädø'øñ. Paayyájøotyhøch hijty nyaghity. ²¹ Miichhøch hijty ndsähgøøby je'eguiøxpä coo miich mjootmøjjä, coo miich myajpädø'øgy maa hijty tøø mga'a päda'aguiän.” ²² Mänitä mäyøøhäna'c miänaañ: “Caj miich hoy tøø mgudiñ. Hamdsoo miich mmäna'añ cooçh njootmøjjä, cooçh nyajpädø'øgy maaçh hijty tøø nga'a päda'aguiän. ²³ Jimhøch nxädø'øñ häxøpy tøø xpiädaacä maa ja'a bancon, neby jaduhñ cu miayøøyy, mäduhñtiøch hoy jäguem tøø nwädity.” ²⁴ Mänitä craa ja'a jäya'ay ñämaayy ja'a hajxy hänajty jiiy tänaabiä: “Pøjcä yø'ø craa yø'ø xädø'øñ. Mo'ow yø'ø craa ja'a xädø'øñ majcjaduhñtiä tøø yajmø'øyäbä.” ²⁵ Mänit hajxy yhadsooy: “Wiindsón, tisän, ximä xädø'øñ may miøødäbä.” ²⁶ Mänitä mäyøøhäna'c yhadsooy: “Høøch jaduhñ mänaamb; pøn may møød, maas may mio'owa'añii. Pero pøn weeñtiä møød, pøgáanaxäp cøxiä mäduhñtiä miøødä. ²⁷ Y ja'a nmädsiphøchhajxy, ja'a høøch hajxy xxiøøghajpä, yajmñ hajxy yaa; yagho'og hajxy yaa maaçh nwiindu-män” —nømä Jesús miänaañ.

²⁸ Mänitä Jesúshajxy tiu'ubøjcombä. Jerusalén hajxy hänajty ñøcxy. ²⁹ Mäwiingomb hajxy hänajty maa ja'a cajpt hänajty metsc xiøhatiän Betfagé møødä Betania, mäwiingón maa ja'a tun hänajty xiøhatiän Olivos. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød metsc ³⁰ ñämaayy:

—Nøcxø'øg hajxy jim maa yø'ø cajptän. Jim cajtpa'a ja'a burrohuung hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn ñä'ägä yaghäñaabietyñä.

Mmäguejø'øwäp hajxy; mänit hajxy yaa mmämínät. ³¹ Coo pøn xmiäyajtøwät tii ja'a burro hajxy coo mmäguejø'øy, mänit hajxy mhadsówät cooçh høøch jaduhñ mäna'añ.

³² Mänitä burro hajxy hoy jiaançh paady nebiä Jesús hänajty tøø miäna'añän. ³³ Jimä burro hajxy hänajty miäguejø'øy, mänit hajxy ñämaayyä ja'a cuburrohajxy:

—Tii yø'ø burro hajxy coo mmäguejø'øy.

³⁴ Mänit hajxy yhadsooy:

—Højts nwiindsón jaduhñ mänaamb.

³⁵ Mänitä burro hajxy yajnøcxy maa ja'a Jesúsän. Mänitä wyit hajxy piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús hajxy yajpejty burronähgøxp.

³⁶ Mänitä cu'ugä wyit hajxy tiägøøyy najtswidsøøbiä tu'haam maa ja'a Jesús hänajty ñaxø'owa'añän. ³⁷ Olivostunmøjcä tu'u hänajty ñaxø'øy. Coo hajxy miejtsnä maa ja'a wiinnäcän, mänitä Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy yaaxpä jøpä je'eguiøxpä coo hajxy hänajty xioonda'agy. Nämäyyä Jesús jiamiøødhajxy hänajty. Jaduhñ hajxy hänajty ya'axy coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä, coo hajxy hänajty tøø yhixy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä ja'a Jesús hänajty tøø yajcähxø'øguiäbä:

³⁸ —Møj jaançh hädaa gobiernä; Diosquexy hädaaduhñ. Møj jaançhä Dios jim tsajpootypä; ween hajxy jim xioonda'agy —nøm hajxy hänajty ya'axy.

³⁹ Jimä fariseoshajxy hänajty näje'e piadäna'ay. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, mhøjäp yø'ø mjiamiøødhajxy.

⁴⁰ Mänitä Jesús yhadsooy:

—Høyhøch yø'ø häna'c cu nja hoj, cab häna'c häyaa ñä'ä hamóombät; maas møc hajxy ñä'ägä yá'axät.

⁴¹ Coo ja'a Jesús hánajty jim miedsaanñä Jerusalén, coo jaduñ ñäheebøøyy, mänit tiägøøyy jøøbiä. ⁴² Mänit miänaañ:

—Yøø Jerusalempäya'ayhajxy, cooçh hajxy cu xchojcy, jootcujc hajxy häxøpy yhity. Tøø yhabaady coo ja'a cu'ughajxy cu jiootcugøøyy. Pero cab hajxy yjiinjuø'owa'añ. Cábøch hajxy xchoga'añ xmiee'xa'añ. ⁴³ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ. Medsaambä miädsiphajxy. Mänit hajxy jiuhgu-raajø'owa'añii piqüiä. ⁴⁴ Cab hajxy yajmäjäda'aga'añii. Yagho'ogáañäp hajxy jaduñ. Mänitä quiajphajxy quihdägoyya'añ. Paady hajxy jaduñ jiada'añ yhabeta'añ cooçh hajxy jaduñ xquia'a tsoga'añ.

⁴⁵ Coo ja'a Jesús miejch cajptooty, mänit tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy høxquejxpädsøømbä pønjaty jiiby juuby too'p. ⁴⁶ Mänit miänaañ:

—Jim jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiäanät cooçh hajxy jim xpia'yá'axät.” Ja'a Dios jaduñ mänaañ. Pero mijts, jaduñ hajxy mwa'añ meedsøhñdy.

⁴⁷ Najxpäxøø ja'a Jesús hánajty jiiby yajnähiðø'oy tsajtøgooty. Pero ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnähiðøøbiähajxy, quiojyquiapxytiuumby hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, møødä cu'ugwiindsønñhajxy. ⁴⁸ Pero cab hajxy hánajty ñajuø'oy neby hajxy jiatcø'owät je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug ja'a Jesús miädia'agy hajxy hánajty jiaançh tehñ miämädoonaayä.

20

¹ Jiibiä Jesús ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy hánajty yajnähiðø'oy tsajtøgooty, mänitä Jesús ñämejtsä ja'a teedywiindsønñhajxy møødä ley-yajnähiðøøbiähajxy møødä copc-hajpähajxy. ² Mänit hajxy miänaañ:

—Pønä cuhdujt tøø xmiø'oy coo ja'a cu'ug tøø mhøxquejxpädsømy tsajtøgooty, y coo tøø mdægø'oy yajnähiðøøbiä.

³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Chaads mijts nmäyajtøwaambä. Mhadsówäp hajxy jaduñ: ⁴ Coo ja'a Juan hijty wiädity mäyajnäbejpä, pøn jaduñ quejx, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'a hadsooyy. ⁵ Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Neby hajxy nnä'a hadsówämät; coo hajxy nmänáañämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit yhadsowa'añ: “Tii hajxy coo mga'a mäbøjcä.” ⁶ Y coo hajxy nmänáañämät coo jäya'ay quiejxy, mänitä cu'ug hajxy xquihgá'tsämat. Hiç, haagä mänaamb hajxy jaduñ coo ja'a Juan tøø quiexylijäm ja'a Dios.

⁷ Mänit hajxy yhadsooyy coo hajxy quia'a najuø'oy pønä Juan quejx mäyajnäbejpä.

⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch nga'a nägapxa'añ pønñøch ja'a cuhdujt tøø xmiø'oy.

⁹ Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä:

—Jaduñä jäya'ay tsaatycam piädaacy maa ja'a ñaaxän. Mänit yhadoo'tujcy. Mänit tiu'ubøjcy. Jäguem ñøcxy. Jegaamb hánajty jim. ¹⁰ Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä mioonsä tu'ug quiejxy coo ja'a tsaatycam piuhmo'owøøjät. Mänitä mioonsä quioxhó'cäxä. Caj ti yajmäwiimbijtä.

¹¹ Mänitä mioonsä tu'ug quiejxcumbä. Jaduñä mähdiojc quioxhó'cägombä. Haxøøgiaty jaduñ ñämaayä. Ni je'e tii quia'a mooyä. ¹² Mänitä wiingpä jiaac quiejxcombä. Nähdsäbit cuhdsäbit ja'a mähdiojc piädäacänä.

¹³ Mänitä cudsaatycam miänaañä: “Nébiøch nnä'a jatcø'owät. Tøøch cham nnajuø'oy. Hädaa nhúunghøch, njaançh tehñ chójpiøch njaançh tehñ pia'häyøobiøch hädaa. Nhuuc quéxyhøch hädaa. Coo yhøxcabøøjät,

wehndä wyiingudsähgø'owóøjät." Mänitä yhuung quieijxy. ¹⁴ Coo yhøxcajpá, mänit hajxy tiägøøyy ñiñámáayyábä, ja'a tsaatypcam hajxy hánajty ha-joodiujpá: "Ja'a cudsatypcam yhuung yø'ø. Coo yø'ø tieedy jaduhñ yhó'ogät, yø'ø máhmø'owaamb cudsatypcam. Tsøg hajxy yaghó'cäm neby hajxy jaduhñ nmámáhmøøyyámät." ¹⁵ Mänitä cudsatypcam yhuung yhøxwijtspádsøømäxä. Mänit hajxy yagho'cy.

Mänitä Jesús yajtøøyy:

—Nebiä cudsatypcam jiatcø'owa'añ coo yhuung yaghó'cäxä. ¹⁶ Nøcxaamb yagho'tägatsa'añ ja'a yhuung tøø yaghó'cäxäbä. Mänitä wiinghänä'c ja'a tsaatypcam yaghajoodiuga'añ.

Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miádoøyy, mänit hajxy miánaañ:

—Ni ja'a Dios jaduhñ quia'a mäná'anät.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miánaañ:

—Nej mijts ja'a Diosmädia'agy myajmädia'agytiägø'øy coo miána'añ:

Ja'a tsaá mädyii ja'a tøjcojpa hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'e nä'ägä tuundsøhn.

(Jesús hamdsoo niñänøømä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hánajty quia'a tsoey quia'a mee'xyíjäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáañäbä Jesús hánajty møjtuung.)

¹⁸ Mänitä Jesús miánaangumbä:

—Pøn jaduhñ cá'awáp yø'ø tsaanähgøxp, tágóyyäp jaduhñ. Y coo pøn ñähgahbedøøjät yø'ø tsaá, tágóyyäp je'ebä.

¹⁹ Mänitiä ja'a Jesús jia madsaanä ja'a teedywiindsøn'hajxy møødä ley-yajnáhixøøbiähajxy. Ñajuøøby hajxy hánajty coo hajxy hánajty tøø miádia'agyii. Pero cabä Jesús ñä'a majtsä je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hánajty chähgø'øyíjäm ja'a teedywiindsøn'hajxy. ²⁰ Mänitä hänä'c hajxy yajnáhdijy coo hajxy ñibiáda'agøøjät nebiä hoyhána'cän. Nøcxäp hajxy miádooy nebiaty ja'a Jesús hánajty miádia'aga'añ. Coo ja'a Jesús quiapxtägóyyät, mänit hajxy ñäxø'owø'owa'añ maa ja'a gobernadorän. ²¹ Mänitä Jesús hajxy miáyajtøøyy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä tøyhajt myajnáhixø'øy ja'a Diosmädia'agy. Hopiønä miich mmøødmädia'agy; y caj miich pøn mmøøjpäda'agy, hoy pøn møjtuung jia møødä. ²² Højtsä tøyhajt móøyyäc. Coo højtsä gobiernä hánajty xyagjuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyáda'a jaduhñ coo højts njúyädä.

²³ Pero ñajuøøbiä Jesús hánajty coo hánajty jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miánaañ:

—Tiich hajxy coo xjia wi'i jiojcapxø'owa'añ. ²⁴ Høøchä xädø'øñ tu'ug yaghíjxäc. Pøn yhajahñaxy yø'øduhñ, pøn xiøø yø'øduhñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

²⁵ Mänitä Jesús miánaangombä:

—Pues, mmó'owäp ja'a gobiernä hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owäbä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

²⁶ Cabä Jesús hajxy hánajty hoy yajcapxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduhñ coo hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb miánaañä.

²⁷ Mänitä Jesús ñamejtsä ja'a saduceøshajxy näje'e, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy ni pøn ja'a juypioğa'añ. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁸ —Wiindsøn, jaduhñsä Moisés jecy quuijahy, cooc ja'a ya'adiøjc hánajty tu'ug tøø yho'ogy, y cooc ja'a yaamgto'oxy ja'a huung quia'a møødä, mänitägä quiapyy wyiingpógät, nébiägä yhuung jaduhñ miáhmø'owät ja'a

piuhya'aguiøxpä. ²⁹ Jaduhnä häna'c-hajxy hänäjty, näjxutujc tu'que'ex. Ja'a craa mõjpä, mänit jia pøjcy. Mänit yho'cy. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøyy. ³⁰ Mänitä jiødsømy ja'a yaamgto'oxy jia wiingpøjcombä. Mänit je'e yho'combä. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøbiä. ³¹ Mänitä yaamgto'oxy ja'a quiapy jia wiingpøjcombä jatu'ug. Jaanä jaduuh yho'combä. Nägøxiä ja'a yaamgto'oxy ja'a quiapy jia møødsänaayy ja'a näjxutujpä; øjx hajxy yho'ogy, y ni pøn yhuung quia'a mähmøøyy. ³² Mänitä yaamgto'oxy jiaag ho'pä. ³³ Hoorä, coo hajxy hänäjty tøø jiuypijönä, pønä to'oxiøjc tøyhajt møødsäna'awaamb ja'a näjxutujpä, jim tsajpootyp.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hädaa yaabä naaxwiin, pøjp huucp ja'a jäya'ayhajxy yaa. ³⁵ Pero pønjat juiypioogaamb, pønjaty nøcxaamb tsajpootyp, cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. ³⁶ Cab hajxy mänaa yho'tägatsaannä. Coo hajxy hänäjty tøø jiuypijönä, jaduuh hajxy miähmø'øwaañnä nebiä Dioshuungän, nebiä Diosmoonsän. ³⁷ Hamdsoo ja'a Moisés hajxy xyajnähixøøyyäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypiooga'añ, jii by maa jaduuh myiñän coo ja'a hutshuung hänäjty tiøy tu'ug. Jaduhñ jii by myiimbä coo ja'a Dios wyiingudsähgø'øyiñäm ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ³⁸ Cabä Dios wyiingudsähgø'øyiñäm ja'a ho'ogypiähajxy. Ja'a jujcyjiäya'ayhajxy, je'eds hajxy jaduuh wiingudsähgøøby ja'a Dios.

³⁹ Mänitä ley-yajnähixøøbiähajxy näje'e miänaañ:

—Wiindsøn, yajxon miič jaduuh mmädia'agy.

⁴⁰ Cabä Jesús hajxy waamb ñämaañä je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty chähgøñä.

⁴¹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mmäna'añ cooc ja'a David yhuunghaty ja'a Diosquexy.

⁴² Hamdsoo ja'a David miänaañ maa ja'a Salmos quiujahyyän:

Mänitøchä Dios ja'a nwiindsøn xñämaayyä:

“Yaads min häña'aw nhahooguiø'øháampiøch,

⁴³ høxtä cóonøchä mmädsip tøø nga'a yajmäjädaacäm.”

⁴⁴ Coo ja'a David ja'a Diosquexy hamdsoo ñämaayy “wiindsøn”, nebiäts jaduuh ñä'a huunghädät.

⁴⁵ Jimä cu'ughajxy hänäjty nägøxiä miämädoona'ay, mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamioødhajxy:

⁴⁶ —Ca'a yø'ø ley-yajnähixøøbiä miädia'agy hajxy mmäbøjcä. Yoñwitmøød hajxy wyi'i wiädity je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Jaduhnä jioothajxy jia tsocy coo hajxy jim wyiingudsähgø'øwøøjät halaplaaz. Jii by hajxy yhäña'awa'añ maa ja'a häñaabiejt yajxonjatypän jii by tsajtøgooty, chaads jim maa ja'a xøø jiadyiñän. ⁴⁷ Y piøjcäbä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy. Wi'i yajcumayaamb hajxy, paady hajxy wyi'i Dyiospa'ya'axy jejcyjaty. Hanaxiä hajxy chaächtiuna'añii.

21

¹ Tsajtøgootiä Jesús hänäjty, mänitä mäyøøjäya'ay yhiñxy coo xädø'øñ hajxy hänäjty quiuyoxø'øy. ² Mänitä yaamgto'oxy tu'ug yhiñxpä ja'a jaanč tehñ yhäyøobä. Jagooyyä xädø'øñhuung hänäjty miøødä metsc. Je'eduhñ øjx yecy. ³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduuh, maas may hädaa yaamgto'oxy häyøobä ja'a xädø'øñ tøø quiuyoxø'øy quejee yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy. ⁴ Yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy, je'e

hajxy quiuyoxøøyy mäduhñtiä hajxy tøø yajcunaaxy. Pero hädaa yaamgto'oxy, je'e cøjx quiuyoxø'øy mäduhñtiä hijty ñägaya'añ.

⁵ Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty näje'e tsajtøgooty. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coo ja'a tsaa jiaanč tehñ yajxonjatiä, coo hajxy tøgooty yajxon jiaanč tehñ yihxy nebiatiä jäya'ayhajxy hänajty tøø piäda'aguian. Mänitä Jesüs miänaañ:

⁶—Habaadaamb jaduhñ coo hädaa tsajtøjc jyida'añ cøxiä.

⁷Mänitä Jesüs ñämaayyä:

—Wiindsón, mänaa jaduhñ jiada'añii. Tii hijxtahñd jaduhñ naxaamb coo hänajty tøø yhabaatnä.

⁸Mänitä Jesüs yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'øwøjöp hajxy, cab hajxy myajwiinhøönät. Nämay hajxy wiädita'añ. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: “Høøchä Dios tøø xquiexy”, y “Tøø yhabaatnä.” Pero cab hajxy mmäbögät. ⁹ Coo hajxy jaduhñ mmädoyhádät coo tsip piädø'oga'añ, cab hajxy mdsähgø'øwät. Jayøjpä tsip jiada'añii, cahnä hänajty yhabaadyñä.

¹⁰Mänitä Jesüs jiaac mänaañ:

—Nimiädsibø'øwáañäbä wiingcajptjaty. ¹¹ Møc hujx jiädita'añ. Jadaañäbä yuuxøø møødä pa'am wiinduhmyhagajpt. Y jimä høchähgøøñjatypä quiahxø'oga'añ tsajtwiing.

¹² 'Pero cahnä hänajty yhabaadyñä, xmiadsaamb mijts ja'a jäya'ayhajxy. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a tsajtøjcän. Jiiby hajxy xñäxø'øwø'owa'añ. Xchumaamb hajxy jaduhñ. Xyajnøcxaamb hajxy maa ja'a gobiernäwiinduumhajxiän. Ja'a høøchcøxpä hajxy xchaächtiuna'añ. ¹³ Coo hajxy jaduhñ mjádät mhabétät, mänitøch hajxy xmiädiä'agät. ¹⁴ Wiinjuø'ow hajxy jaduhñ. Cab hajxy jäguemiä mwiinmahñdyhádät waambaty hajxy mhadsówät. ¹⁵ Høøch mijts nbuhbedaañby. Nmo'owáambiøch mijts ja'a wiinmahñdy nebiä mmädsip hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁶ Høxtä xñähdugaambä mdeedy hajxy møødä mbuhya'ayhajxy møødä mjujy mmägu'ughajxy møødä mmägu'ughajpähajxy. Näje'eyyäm mijts häna'c xyagho'oga'añ. ¹⁷ Nägøxiä hajxy xxiøøghada'añ maa ja'a høøchcøxpän. ¹⁸ Hoy hajxy cøxypanejpiä cu mja jat cu mja habet, tsipcøxp hajxy hodium mnøcxa'añ. ¹⁹ Coo hajxy hamuumdu'joot mme'e'xtügät, mdägø'owäp hajxy jim tsajpootyp.

²⁰ 'Coo hajxy mhixät coo ja'a Jerusaléncajpt hänajty tøø jiuhibigø'øyijäm ja'a miädsip, mänit hajxy mnajuø'owät coo hänajty tøø yhabaatnä coo Jerusalén quiuhdägoyya'añ. ²¹ Pønjaty hänajty yaa hijp Judeanaaxooty, tsipcøxp hajxy piäyø'ogät, nõcxäp hajxy jim maa ja'a tunän. Pønjaty hänajty yaa hijp Jerusaléncajptooty, tsipcøxp hajxy yaa choonät. Pønjaty hänajty hijp camjooty, cab hajxy ñøcxtägätsät quiajptootyhajxy. ²² Jaanč tehñ chaačhpøgaambä jäya'ayhajxy nägø'ø nädecypäiä. Jadaañäp jaduhñ nebiaty jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo jiada'añii. ²³ Jaanč tehñ chaačhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty moxtsa'amhajpä, ja'a hajxy hänajty maaxhuungmøødpä. Hoyhoyyä jäya'ayhajxy yaa chaačhpøga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč tehñ yajcumädowáañäp hajxy jaduhñ. ²⁴ Näje'e hajxy yho'oga'añ coo ja'a tsip jiada'añii. Näje'e hajxy miadsa'añii. Mänit hajxy yajnøcxa'añii wiinduhmyhagajpt. Minaambä jäguemjäya'ay ja'a Jerusaléncajpt hajxy yajma'ada'añ, høxtä coonä yhabétät coo ja'a cuhdujt hajxy piøjcäxät coo hajxy jaduhñ quia'a jatcøøñät.

²⁵ 'Cähxø'øgaambä hijxtahnd maa ja'a xøøjän, maa ja'a po'ojän, maa ja'a madsa'ajän. Pädø'øgaambä mejy; jäditaamb jaduñ. Paadiä cu'ughajxy chähgø'owa'añ wiinduhmyhagajpt. ²⁶ Wiinmahñtiägoyyaambä jäya'ayhajxy coo hočähgøøñä yaa jiada'añii hädaa yaabä naaxwiin. Tsäyuyyaambä xøø chaadsä po'o chaadsä madsa'a. ²⁷ Mänitøch ngädaactägatsa'añ joc-haguju, høøč ja'a Diosqexypä. Hajäjjäbøch ngäda'aga'añ mäjaamøød. Xyhixäambøčhä jäya'ayhajxy. ²⁸ Coo jaduñ jiadøøjät, mänit hajxy mjootcugø'owät. Mänit hajxy mbädsøma'añ hawa'adstuun.

²⁹ Mänitä Jesús miänängombä:

—Høxtahmdsä quepychaa, ³⁰ coo hajxy mhixy coo wiamy, mnajuøøby hajxy coo pioodtägøøñä. ³¹ Jaduhñ mäwiinäts je'e coo ja'a hijxtahnd hajxy mhijxtsøonät, mnajuø'owäp hajxy jaduñ coo yhabaatnä coo Dios ja'a miäjaa yjähxø'øga'añ.

³² 'Coo jaduñ yhabaadät nébiøch cham nmädia'aguiän, cahnä jäya'ayhajxy hänajty quiøxy ho'ogyñä ja'a hajxy jäda'ahatypä. Tøyhajt jaduñ.

³³ Tägoyyaambä tsajtwiing møødä naaxwiin, pero tøjiadaamb nébiøch cham nmädia'aguiän.

³⁴⁻³⁵ 'Mniyajcopcø'owøøjäp hajxy. Cab hajxy mnajuø'øy mänäajøch ngädaactägatsa'añ. Paady hajxy hoy mhídät. Cab hajxy mhu'ug cab hajxy mjøø'xät. Cab hajxy tii mhadsögät hädaa yaabä naaxwiin. Pønajat jaduñ ca'a cudiuumb, haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, høxtä hoy hajxy maa cu jia tsäna'aw. ³⁶ Nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Homiänaajä hajxy mDiospa'yá'axät neby hajxy haxøøg mga'a jat mga'a habétät, nébiøch hajxy hoy xwyiingudsähgø'owät, høøč ja'a Diosqexypä.

³⁷ Xøømbaadiä Jesús hänajty jajnähiø'øy tsajtøgooty. Coodspaady hänajty wiädity maa ja'a tun xiøhatiän Olivos. ³⁸ Jopyñä ja'a jäya'ayhajxy hänajty quiøxy hamugø'øy tsajtøgooty coo ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänajty wyi'i yhamädoowhidañä.

22

¹ Tøø ja'a pascuaxøø hänajty miäwiingoonnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy hänajty quiayyän ja'a cajpä tsooy miøødäbä. ² Jia wi'i xyiictaacypy jia wyi'i miädiaactaacypy ja'a teedywiindsøn hajxy hänajty møødä ley-jajnähiøøbiähajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Pero chähgøøbiä cu'ug hajxy hänajty.

³ Mänitä Judas Iscariote ja'a Satanás jioottägøøyy quiøptägøøyyä. Jesús jiamiøød hänajty je'e tu'ug maa ja'a nämajmetspän. ⁴ Mänitä Judas ja'a teedywiindsøn hoy miøødmädia'agy møødä møjhjäp hajxy maa ja'a tsajtøjçän. Je'e yajmøødmädiac nebiä Jesús yajcø'ødägø'owät. ⁵ Mänitä teedywiindsøn hajxy xioondaacy. Mänitä Judas hajxy ñämaayy coo xädø'øñ hajxy mio'owa'añ. ⁶ Mänitä Judas ñähadsooyy. Mänitä tiägøøyy wiinmahñdyhjäp nebiä Jesús yajcø'ødägø'owa'añ, mänaa ja'a cu'ughajxy hänajty quia'a jaty mayyän.

⁷ Mänitä pascuaxøø yhabaatnä mänaa ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a cajpä tsooy miøødäbä. Yojaxypä meeghuung hajxy hänajty ja'a pascuaxøøjooty. ⁸ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a Pedro møødä Juan:

—Nøcx ja'a tsuugay hajxy yaghoyø'ow. Tøø yhabaady coo hajxy ndsuugayäänäm ja'a pascuaxøøgøxpä.

⁹ Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Maa højts nyaghoyø'owät.

¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Coo hajxy mgajptäg'owät, mbaadaambiä jäya'ay hajxy tu'ug ma-jtcón. Mbanócxáp hajxy maa tiójtäg'owa'añän. ¹¹ Mänitá cudójc hajxy mnámá'awät: “Hójts nWiindsón tóø xquiexy coo hójts miieh nmäyajtówät maa hawa'adspä jii maa hójts ndsuugáyät ja'a pascuaxóøgøxpä.” ¹² Mänitá hawa'adspä hajxy xmio'owa'añ cruundä jim cøxp. Tóø hajxy hánajty hoy yajxón yaghoy'øy. Jimä tsuugay hajxy myaghoy'owät.

¹³ Mänit hajxy hoy piaady nebiatiä Jesús hánajty tóø miäna'añän. Mänitá tsuugay hajxy yaghoy'øoy ja'a pascuaxóøgøxpä.

¹⁴ Coo yhabaatnä, mänitá Jesús hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum móødä jiamióødhajxy. ¹⁵ Mänitá Jesús miänaañ:

—Cooch nho'ogaannä, jootcújc-høch nnijjåwø'øyii cooçh mi-jts nmóødt suugaya'añ ja'a pascuaxóøgøxpä. ¹⁶ Cábøch mijts nmóødt suugaadiägatsa'añ høxtä coonä yhabaadät mänaa ja'a Dios ja'a miäjaa yajcåhxø'øga'añän. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁷ Mänitá Jesús ja'a vaso tu'ug quionø'cy vinomóød. Mänitá Dioscujú'uyäp yejcy. Mänit miänaañ:

—Huucmuc hajxy hädaa nägøxiä. ¹⁸ Cábøçhä vino nhuuctägatsa'añ høxtä coonä yhabaadät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcåhxø'øga'añ.

¹⁹ Mänitá Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitá Dioscujú'uyäp yéjcombä. Mänitá tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitá jiamióød miooyy. Mänit miänaañ:

—Høøçh nni'x ngopc hädaa. Ja'a mijtscøxpøch nniñähduga'añii cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ. Naaghóoc-høch mijts xjahmiejtsa'agy, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgáyät.

Coo hajxy quiaabiädøoyy, mänitá Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hánajty vinomóødpä. Mänit miänaañ:

²⁰ —Hädaa vino, hijxtahnd jaduhñ miähmø'owa'añ nébiøch nnø'ty nyaghäyowa'añän cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ.

²¹ Pero ja'a craa xyegåambøçhä, yaach jaduhñ xmióødhäña'ay maa hädaa meexän. ²² Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøçhä Dios tóø xyajnáhdijjään, høøçh ja'a Diosquexyä. Pero ja'a craa xyegaambä, maas haxøøg jiada'añ yha-beta'añ.

²³ Mänitá Jesús jiamióødhajxy tiägøoyy nimiäyajtówäbä hamiñ haxøpy pønä Jesús yegaamb.

²⁴ Mänit hajxy tiägøoyy yajcapxióøbiä pøn møjtuung mo'owåanäp. ²⁵ Mänitá Jesús miänaañ:

—Hädaa hajxy yaa gobiernähajpä hädaa yaabä naaxwiin, nä'ä hanehmb hajxy. Tsipcøxpä cu'ughajxy quiudiuñ neby hajxy yhane'emyiijän. ²⁶ Pero mijts, cab hajxy mnibiäda'agóøjät nebiä gobiernän. Pøn møjtuung móød maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä tuung møj ca'a móødpän. Pøn hanehmb maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä moonsän. ²⁷ Pøn møjtuung móød, ja'a craa caabiä, tøgä craa mäyajcaabiä. Ja'a craa caabiä, je'eds møjtuung móød. Pero høøçh mijts nyajcaaby, høyhøch møjtuung nja móødä.

²⁸ Tøøçh mijts xmióødyo'oy xmióødnaxy tsip xex. ²⁹ Páadyhøch mi-jts møjtuung nmo'owa'añ, nébiøch nDeedy tóø xmio'oyän, ³⁰ neby hajxy jim mgay mhú'ugät maaçh nmeexäwiinduumän maaçh ngobiernähada'añän, nebiä hoyhäñaabiejt hajxy myaghäña'awø'owät mänaa ja'a judíos hajxy mhane'ema'añän, ja'a nämajmetsc-hagajtpä.

³¹ Mänitá Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, Simón, mniyajcopcø'wóøjáp. Tøøchä Satanás cuhdujt xjia mäyujwa'añ coo mijts xyajtu'udägóyyät. ³² Pero tøøchä Dios nmänuu'xta'agy ja'a miichcøxpä nébiøch miich nmädia'agy homiänaaja xmiäbøjcat. Coö miich hänäjty tøø mwiinmahñdymejtsnä, mjoodcapxmøcpøgáp ja'a mjamiøødtøj neby hajxy jaduhñ quia'a tu'udägóyyät.

³³ Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Homiaájøch miich nbanøcxät, hoy jia pujxtøgootiä. Høxtä näguipxy jaduhñ nmøødhó'ogät.

³⁴ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pedro, chamñ nnäma'ay, cahnä tsee y hänäjty ya'axyñä, tøø miich hänäjty tägøghooc mnijjøgapxyi cooch tyijy xquia'a hixiä.

³⁵ Mänitä Jesús miäyajtøyy ja'a jiamiøødhajxy:

—Cooch mijts nguejxy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänitøch mijts nnämaayy coo hajxy tii mga'a wähatät, ni xuummy, ni xädø'øñhidøhñdy, ni cø'øg. Y tii hajxy myajmaajiajt.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ni tii.

³⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero chaaçh nmänaañnä coo xuummy hajxy mwähätät møødä xädø'øñhidøhñdy. Pøn espada ca'a møød, weenä wyit tioogy nebiä espada jiüyät. ³⁷ Tsipcøxp tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian ja'a høøchcøxpä: “Ca'awiindøyhäna'c jaduhñ tyijjä.” Cøxiä jaduhñ tiøjiada'añ neby jim myiñän cujaay ja'a høøchcøxpä.

³⁸ Mänit hajxy miänaañ:

—Chaa højts espada metsc nmøødä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädøyyä jaduhñ.

³⁹ Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Mänit ñøcxy maa ja'a Olivostunän neby hänäjty ñä'ägä cuhdujthatiän. Quipxiä jiamiøødhajxy pianøcxy. ⁴⁰ Coö hajxy jim miejch, mänitä Jesús miänaañ:

—Tsøgä Dios hajxy pa'yáaxäm; jaduhñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴¹ Mänitä Jesús ñøcxy jäguemjuøøby nidiuhñ Diospa'yaaxpä. Mänit jyi-jcädaacy. ⁴² Mänit miänaañ:

—Teedy, coö miich jaduhñ mmäná'anät, cábøch hädaa tsaachpä peenä nmänáxät. Pero ca'a yhøøch nguhdujtä nyaghidaamby; miich mguhdujt hidaamb.

⁴³ Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøøxy. Tsajpootyp hänäjty chooñ. Ja'a Jesús ja'a mäjaa hoy mio'oy. ⁴⁴ Jaançh tehñ chaaçhpøjpä Jesús hänäjty. Mänitä Dios miänuu'xtaacy nägø'ø nädecypä. Mänit xiäbitnøø tiägøøyy ta'xpä naaxwiin nebiä nø'tiän.

⁴⁵ Coö ja'a Jesús Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit tiänaayyø'cy. Mänitä jiamiøødhajxy hoy yhixø'øy. Haagä maab hajxy hänäjty je'eguiøxpä coö hajxy hänäjty jiaançh tehñ jiootmayhaty. ⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coö mwi'i mia'ay. Päðø'øg hajxy. MDiospa'yá'axäp hajxy; jaduhñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴⁷ Jimnä ja'a Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitä cu'ug miejch. Ja'a Judas hänäjty copc-hajp maa ja'a cu'ughajxiän. Je'e ja'a Jesús hänäjty tøø jiamiøødhaty maa ja'a nämajmetspähajxiän. ⁴⁸ Mänitä Jesús hoy chu'xy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Judas, nej, tsu'xyháamhøch miich xyega'añä, høøch ja'a Diosqueypä.

49 Mänitá Jesús jiamioðdhajxy miánaañ:

—Wiindsón, nej, päðó'ogäp højts espadahaamä.

50 Mänitá Jesús jiamioðd tu'ug tiaatspujxtuuty ja'a teedywiindsón mioonsä. Ja'a hahooybä taatsc ñäbujx. 51 Mänitá Jesús miánaañ:

—Ween hajxy yhity. Ween tiuhnä.

Mänitá Jesús ja'a craa tiaatsc piädaacä. Tsooc je'e. 52 Mänitá Jesús ñämaayy ja'a teedywiindsónhajxy, mөөдä tsajtøjwiindsónhajxy, mөөдä mөjtөjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hänajty yajpäðó'ogaambä:

—Nej, mée'tspөch hajxy jaduһn xtyijjiä coo espada coo wojpt hajxy mmäbäðó'oguiä. 53 Cooch mijts hijty nmөөdhity tsajtögooty najxpäxөө, cábөch mijts hijty nej xtiuñ. Pero төө yhabaatnä cooch mijts xmiädsät ja'a haxөөgpä miäjaagөxpä.

54 Mänitá Jesús hajxy miajch. Mänit hajxy yajnөcxy maa ja'a teedywiindsón tiөjcän. Jäguemjuөbiä Pedro hänajty piayo'oy. 55 Mänitá soldado jөөн hajxy tiägөөyy yajmөjөöbiä jim төba'amhagujc. Mänit hajxy yhöxtaacy piquiä jөөmba'axaambä. Mänitá Pedro piahөxtaacpä. 56 Mänitá to'oxymoonsä ja'a Pedro yhjxy coo jilby piahäñaabiä. Mänit miánaañ:

—Yө'ө mixy, ja'a Jesús jiamioðd yө'ө.

57 Mänitá Pedro ñijjigapxä:

—Pi'muuxy, cábөchä Jesús nhixiä.

58 Mänitá Pedro yhöxcäjpägombä wiinghäna'c. Mänit ñämaayyä:

—Miičh mjamiөөd je'e, tuhmds.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Joom, caj tiöyyä.

59 Tөө hänajty tu'horä yhity, mänitá Pedro ñänөmä:

—Tөyhajt jaduһn coo ja'a Jesús jiamioðd yө'ө. Galilea yө'ө craa choһmbä.

60 Mänitá Pedro miánaañ:

—Joom, pätiidä miičh jaduһn mnä'ä mädiaacypy.

Tuunä Pedro jaduһn ñä'ä mänaañ, mänitiä ja'a tsee yiaanch yaaxy.

61 Mänitá Jesús ja'a Pedro miөjhee'py. Mänitá Pedro cөjx jiahmiech waambaty hänajty төө ñäma'ayijäm ja'a Jesús: “Cahnä tsee hänajty ya'axyñä, төө miičh hänajty tägөөghooc mnijjigapxyii cöogөch tyjy xquia'a hixiä.” 62 Mänitá Pedro wyiimbijnä. Mänit hoyhoy jioöyy.

63 Mänitá Jesús tiägөөyyä näxícäbä näyáaxäbä ja'a häna'c-hajxy hänajty hadänaabiä. Mänit tiägөөyyä wobhö'cäbä. 64 Mänit hajxy wyiinguxodsөöyy. Mänit hajxy wyiinguwobөöyy. Mänitá Jesús ñämaayyä:

—Najuө'өw pөñ төө xwiopy.

65 Jaanch tehм yhaxөөгjatiä Jesús ñämaayyä.

66 Coo jioбөöyy, mänitá judiohajxy yhamugөöyy, mөөдä mөjtөjc-hajxy, mөөдä teedywiindsónhajxy, mөөдä ley-yajnähixөөbiähajxy. Mänitá Jesús hajxy yajnөcxy maa junta hajxy hänajty yagjadyijän. Mänit hajxy miäyajtөöyy:

67 —Hөjtsä төyhajt móoyyäc, nej, miičh Dios төө xquiexiä.

Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Hөyhөch jaduһn cu nja mäna'an, cábөch mijts häyaa xñä'ä mäböjцäbät.

68 Y cooch mijts waambaty nmäyajtөwät, cábөch hajxy xyhadsöwät, ni cábөch hajxy xyhöxmädsät. 69 Tөө yhabaatnä cooch jim nnөcxaannä maa ja'a Diosän, ja'a möjcuһdujtmөөdpä. Jimhөch nөcxy nhäña'awa'añ maa ja'a yhahooyhaampiän, hөөch ja'a Diosquexypä.

70 Mänit hajxy wyi'i miäyajtөöyy:

—Nej, miichä Dios xyHuunghajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej mijts mmäna'añän.

⁷¹ Mänit hajxy miänaañ:

—Tii testigo hajxy nnä'a jaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø nmádowäm coo hamdsoo tøø ñimiädia'agyii.

23

¹ Mänit hajxy nägøxiä tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy jajnøcxy maa ja'a Pilato wyiinduumän. ² Mänit hajxy tiägøøyy nähwaambejpä:

—Jim hädaa craa ja'a cu'ug hijty wyl'i quiapxhiñ. Nøñ hijty miäna'añ coo højtsä gobiernä xädø'ñ nga'a mó'owät ja'a jim tsänaabiä Roma. Jaduhñ hijty miänaambä cooc tyijy ja'a Dios tøø quiexyii gobiernähajpä.

³ Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Nej, jaduhñ miich mnibiäda'agyii nebiä gobiernän maa hädaa judioscájtänä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej miich mmäna'añän.

⁴ Mänitä Pilato ñämaayy ja'a teedywiindsønhhajxy møødä cu'ug:

—Cábøch hädaa craa nhixy coo tii pojpä quia'a møødä.

⁵ Mänit hajxy tehngajnä wyl'i ya'axy:

—Høhnda'agymiädia'agyhaam yø'ø craa jajnähixø'oy ja'a Judeabä-jäya'ayhajxy. Jim jajtsohndaacy Galilea. Yaa tøø miech. Jaduhñ yaa jiatcøøbiä.

⁶ Coo ja'a Pilato jaduhñ miädooyy, mänit jajtøøyy pø jimä Jesús jiaançh tsooñ Galilea. ⁷ Coo ja'a Pilato yhawáanäxä cooc ja'a Jesús jim chooñ, mänitä Pilato ja'a Jesús quiejxy maa ja'a Herodes wyiinduumän. Hix, gobernador ja'a Herodes hñajty jim tiuumby Galilea. Tøø hñajty quiody Jerusalén xøøhajpä. ⁸ Coo ja'a Herodes ja'a Jesús yhiixy, mänit jiootcugøøyy je'eguiøxpä coo hñajty jia wil'i yhixa'añ. Tøø hñajty miädoyhaty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hñajty tøø yajcähxø'ogy. Jaduhñä Herodes hñajty jia wil'i yhixa'añ coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäbä yajcähxø'ogät.

⁹ Mänitä Herodes ja'a Jesús madiu'u jia wil'i miäyajtøøyy, pero cabä Jesús ñä'ägä hadsooyy. ¹⁰ Tehngajnä ja'a Jesús hñajty ñähwaambedyijäm ja'a teedywiindsønhhajxy møødä ley-jajnähixøøbiähajxy. ¹¹ Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy tiägøøyy näxiicpä näyaaxpä møødä soldadohajxy. Mänitä wit hajxy yajpägøøyy yajxonbä nebiä rey wyitän. Mänitä Herodes ja'a Jesús quiejxwiimbijty maa ja'a Pilatän. ¹² Mänitxøø ja'a Pilato ja'a Herodes miøødnimiägu'ughajpøjcä. Nimiädsiphájtäp hajxy hñajty.

¹³ Mänitä Pilato yaaxmujcy ja'a teedywiindsønhhajxy møødä copc-hajpähajxy møødä cu'ughajxy. ¹⁴ Mänit miänaañ:

—Mijtshøch hädaa craa tøø xyajnämech. Mmänaamb mijts jaduhñ coo ja'a cu'ug hijty quiapxhiñ. Tøøch nja yajmäyach maa mijts mwiinduumhaxiän, y tøø hajxy mhixy mmädooy coo ja'a pojpä quia'a møødä nej mijts tøø mja nähwaambetiän. ¹⁵ Ni ja'a Herodes quia'a mäna'añ coo ja'a pojpä miøødä, paady tøø quiejxwiimbity. Tøø hajxy mhixy coo ja'a pojpä quia'a møødä. Paady, cábøch nyajyagho'oga'añii. ¹⁶ Jayøjphøch nyajcumädowa'añ, mänitøch nhøxmadsaannä.

17 Jaduhñ hajxy hñanjty quihdujthaty coo ja'a tsumyjiäya'ay hajxy hñanjty tu'ug yhøxmach ja'a pascuaxøøjooty. 18 Mänit hajxy nägøxiä yaaxy:

—Ca'a yøø craa mhøxmach. Jue'e mhøxmádsäp ja'a craa Barrabáshajpä.

19 Paadiä Barrabás hñanjty tøø chumyii coo ja'a tsip hñanjty tøø yajpädøøgy cajptooty, møød coo hñanjty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. 20 Jia wi'i yhøxmadsaamby ja'a Pilato ja'a Jesús hñanjty. Jaduhñä cu'ug jia nämáaguimbä.

21 Mänitä cu'ughajxy maas møc jiaac yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp, møjpahbet hajxy cruzcøxp.

22 Miädägøøghoocpä ja'a Pilato jia mänáangombä:

—Pero nébiämäts jaduñ tøø jiatcøøy. Cabä pojpä tii miøødä. Nébiøch nyajyagho'ogøøjät. Nyajcumädowáambiøch. Mänitøch nhøxmadsaannä.

23 Pero tehngajnä hajxy jiaançh tehñ ya'axy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. Jaduhñdsä teedywiindsønñhajxy yaaxpä. Mäjädaac hajxy jaduñ neby hajxy hñanjty miäna'añän. 24 Mänitä Pilato miänaannä coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp. 25 Mänit Barrabás yhøxmajch, ja'a cu'ughajxy hñanjty tøø yajnähdíjjiäbä, ja'a hñanjty tøø chumyijjibä je'eguiøxpä coo tsip hñanjty tøø yajpädøøgy, møød coo hñanjty tøø miäjäya'ay-yagho'ogy. Mänitä Pilato yhanehmy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

26 Jimä soldado ja'a Jesús hajxy hñanjty yajnøcxy maa hajxy hñanjty miøjpahbeda'añän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug miajch, ja'a xøhjäpä Simón, ja'a Cirenetsohm bä. Camjootiä Simón hñanjty tøø yhoy. Mänitä cruz hadsip yajtsmdu'ubøjčä. Høxhaamä cruz miäyohy.

27 Jaançh tehñ ñamay hajxy hñanjty pianøcxy møødä to'oxiøjc-hajxy. Jóøyyäp yáaxäbä to'oxiøjc-hajxy hñanjty ñøcxy. Jootmayhajp hajxy hñanjty ja'a Jesúscøxpä. 28 Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc-hajxy miøjhee'ppejty ja'a hajxy tsohm bä Jerusalén. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'açh hajxy xñäjøøy. Mijts hamdsoo mniñäjøøwøøjöp møødä mhuung-hajxy. 29 Habaadaamb jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy miäna'ana'añ: “Jootcujčä to'oxiøjc-hajxy yhity ja'a yhuung ca'a hijpä.” 30 Mänitä jäya'ay ja'a tun hajxy ñäma'awa'añ: “Højts nähgabhéjtäc, højts yú'tsäc.” 31 Xchaaçhtiuñáambøch ja'a jäya'ayhajxy, hóyhøçhä pojpä cädieey nga'a ja møødä. Maas hanaxiä mijts mjada'añ mhabeta'añ.

32 Metscä mee'tspädøjc ja'a Jesús hñanjty quipxy nøcxy miøødmøjpahbeda'añii. 33 Coo hajxy jim miejch maa hñanjty xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguiopc Nähgädá'aguiän”, mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzcøxp møødä mee'tspädøjc, tu'ug hanajtyhaamby, tu'ug hahooyhaamby.

34 Jimñä ja'a Jesús hñanjty miøjpahbedyiinä, mänit miänaa'ñ:

—Teedy, mee'x yøø häna'c-hajxy; cab hajxy ñajuoøy tii hajxy jaduñ coo jiatcøøy.

Mänitä soldado ja'a Jesús wyit hajxy tiägøøyy yajniguiuhäyø'cäbä. 35 Jimä cu'ughajxy hñanjty miähee'pna'ay møødä tuungmøødpähajxy. Jimä Jesús hajxy hñanjty wyi'i ñaxi'igy:

—Yajnähwaachp yøø craa hijty wiinghäna'c. Ween hamdsoo yajniñähwa'açhiü pø jaduñ Dyioshuungä, pø tøy jaduñ Dyiosquexiä.

36 Jaanä jaduñä soldadohajxy wyi'i ñäxiicpä. Mänitä Jesús vinagre yaghu-ucä. 37 Mänit ñämaayyä:

—Pø tøy miichä judioshajxy xquiobiernähaty, hamdsoods yajniñähwa'adsøø.

38 Mänitá soldado pu'uyhuung hajxy jim yujpahy cruzcuhduum. Tägøøgtu'u hayuuc hánajty miøødá cujaay: "Hádaadsá judíoshajxy guibiernáhajpy." Griegohaam hánajty quiujaayá, møødá latínhaam, møødá hebreohaam.

39 Mänitá mee'tspá tu'ug miánaañ, ja'a hánajty tøø miøjpahbéjtábá cruzcøxp: —Pø tøyýá Dios tøø xquiexy, hamdsoods yajniñáhwa'adsøø, y yajnáhwáatsägäts højtspá —nømä Jesús ñámaayyá.

40-41 Mänitá craa yhojjá jiamiøød:

—Nej, cájtämä Dios mwiingudsähgø'øyá. Paady højts ngumadowáañäm coo tøø ngádiéhyám. Pero hádaa craa, caj nej tøø jiatcø'øy.

42 Mänitá Jesús ñámaayyá:

—Jesús, høøch xjiahmiédsáp coo miích hánajty mdägø'øwa'añ gobiernáhajpá.

43 Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduuhñ nnäma'ay, jádá'ajøch miích jim xmiødhada'añ tsajpootyp.

44 Cujyxioø hánajty je'e, mänit wyiingoodsøoyy wiinduhmyhagajpt. Tägøøghorá yhiyty wiingoods. 45 Cabá xøø hánajty maa ñá'a hañ. Mänitá tsajtøjc-hadøødiuc quiøø'tswa'xy cujjiá. 46 Mänitá Jesús yaaxy:

—Teedy, høøch miích njoot njuøhñdy nyajcø'ødägø'øwaamby.

Jagoo jaduuhñ jiaac mänaañná, mänitiá yho'ná.

47 Mänitá soldadowiindsøn yhiyx nebiá Jesús jiajtiän. Mänit jia mänaañ coo ja'a Dios miøjjá jiaanthá, coo ja'a Jesús ja'a pojpa hijty quia'a møødá.

48 Coo ja'a cu'ughajxy yhiyx nebiá Jesús jiajtiän, mänit hajxy wyiimbijná jootmayhájtáp. 49 Jimá Jesús miägu'ughajpáhajxy hánajty tiána'ay jägemjuøøby møødá to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty jim tøø piadsóñábá Galilea. Yhiyx hajxy je'ebá nebiá Jesús jiajtiän.

50 Jimá hojiäya'ay hánajty tu'ug ja'a xøhájpa José. Arimatea hánajty chooñ jim Judeanaaxooty. Møjtuung hánajty miøød maa ja'a judioscajtän. 51 Pero cab jaduuhñ piamánaañ coo ja'a Jesús cu yagho'cá. Jiøbhixyp hánajty je'e coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. 52 Mänitá José ja'a Pilato ja'a cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmánácät cruzcøxp. 53 Coo ja'a cuhdujt jaduuhñ miooyyá, mänit yajmánajcy. Mänitá poobwit yajnáhbijty. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy maa ja'a tsaajutän ja'a naamhädiúñábá. 54 Mänacyxioø hánajty je'e mänaa ja'a Jesús ñaaxtägø'øyän. Viernes hánajty je'e. Hadsuu-jøøñáp hánajty; ja'a poo'xxiøø hánajty habáatnáp.

55 Ja'a to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hánajty tøø piadsóñábá Galilea, mänitá Jesús hajxy hoy yhiyx maa hánajty tøø ñaaxtägø'øyän. 56 Coo hajxy wyiimbijty, mänitá pa'agxuu'pähón hajxy hoy jiu. Mänit hajxy pioo'xná ja'a poo'xxiøøjooty neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän.

24

1 Näxøøjopiá to'oxiøjc-hajxy ñøctägajch maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägø'øyän møødá jiamiøødhajxy wiingpá. Pa'agxuu'pähongón hajxy ñøcxy ja'a hajxy hánajty tøø jiüyábá. 2 Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy yhiyx coo ja'a tsaajut hánajty tøø yhawa'ach. 3 Mänit hajxy jiiby tiägøøyy. Cab hajxy jiiby pøn piaaty. 4 Mänit hajxy chähgøøyy. Cab hajxy hánajty ñajuø'øy neby hajxy jiatcø'øwät. Mänit hajxy yhiyx coo ja'a jäya'ay hajxy hánajty metsc miøødtána'ay. Yajxonjatiá wyithajxy hánajty. Høxtá haambá

wyithajxy hānajtj. ⁵ Mānitā to'oxiōjc-hajxy űāaxcooyj je'eguiōxpā coo hajxy hānajtj chāhgō'oy. Mānit hajxy űāmaayyā:

—Tii ja'a Jesús hajxy yaa coo mhōxta'ay maa ja'a ho'ogyjiāya'ayhagujcān. ⁶ Cab je'e yaajān. Tōō jiuypiojnā. Nej, cab hajxy mjahmiechā neby hajxy jii by tōō xyajmōōdmādia'aguian Galilea. ⁷ Nōmā Jesús ja'a Diosquexpā hajxy xyhawaanā cooc hijty quiō'ōdāgō'ōwa'añii ja'a cubojpāya'ay ja'a cugādiejiāya'ay, cooc hijty miōjpahbeda'añii cruzcōxp, cooc cudāgōōgxōō hijty jiuypiojga'añ.

⁸ Mānit hajxy jiaanch jahmiejtsnā neby hajxy hānajtj tōō űāma'ayiiān Jesúsām. ⁹ Mānit hajxy wyiimbijnā. Mānitā jiamiōōd hajxy hoy yhawaanā ja'a nāmajtu'ugpā mōōdā nāmāybā. ¹⁰ Ja'a to'oxiōjc ja'a mādia'agy hajxy māmējtsābā, jue'e hajxy hānajtj nāje'e xiōhaty Marīa Magdalatsōhmbā, mōōdā Juana, mōōdā Marīa ja'a Jacobo tiaj. ¹¹ Pero cabā to'oxiōjc ja'a miādia'agyhajxy miābōjcāxā ja'a Jesús jiamiōōdhajxy. Nebiā cuh-hiimbā-mādia'aguian hajxy jaduhñ miādooyj.

¹² Pero ja'a Pedro, miābōjc je'e. Pāyō'ōguā űōcxy maa ja'a Jesús hānajtj tōō űāaxtāgō'oyān. Coo jii by quiuwoodsōoyj, mānitā poobwit yhiijxy coo wiingtuum yhiijnā. Mānit wyiimbijnā. Yagjuōoyj jaduhñ neby hānajtj tōō jiadyiiān.

¹³ Mānitxōōbā ja'a Jesús jiamiōōdhajxy hānajtj metsc űōcxy maa ja'a cāpt hānajtj xiōhatiān Emaús. Majtu'ugkilómetro hānajtj jiāguemā maa ja'a Jerusalēncāptān. ¹⁴ Mādiācāp hajxy hānajtj tiu'uyo'oy tijaty tōō jiadyii. ¹⁵ Mānit hajxy wyiingumedtsōoyyā ja'a Jesús. Mānit hajxy miōōdtu'ubōjcy. ¹⁶ Hoy hajxy jia hijxy, cab hajxy yhōxcāpy. ¹⁷ Mānitā Jesús miānaañ:

—Tii hajxy mmādiaacy. Tii hajxy coo mdajy coo mmay.

¹⁸ Tu'jāya'ay hānajtj xiōhaty Cleofas. Mānit yhadsooyj:

—Hopiōnā űajuō'oy tii jim tōō jiadyii Jerusalēn jāda'a xōōbā. Nej, miich nidiuhñ mga'a najuōōby tii jim tōō jiadyiiā, hoy miich jim tōō mja hijpā.

¹⁹⁻²⁰ Mānitā Jesús yhadsooyj:

—Tii jaduhñ tōō jiadyii.

Mānit hajxy yhadsooyj:

—Ja'a Jesús tōō yagho'ogyii cruzcōxp. Ja'a teedywiindsōnhajxy yejc mōōd hōjts ngopc-hajpā. Diosquexy hijty wiādity. Hoy-yagjuōōñājatypā hijty yajcāhxō'py. Hoy hijty miādia'agy ja'a Dioscōxpā cu'ughagujc. ²¹ Jaduhñ hōjts njoot hijty chocy coo ja'a Jesús ja'a gobiernā Rōmaba ja'a quiuhdujt cu piōjcā nebiā gobiernā yaa quia'a hanéhmnāt maa hōjts ngajptān, hōjts judiōsjāya'ayhajxy. Maaxtōjcy mādāgōōy jaduhñ yagho'cā. ²² Haamiān ja'a to'oxiōjc-hajxy nāje'e yhooy maa ja'a Jesús hānajtj tōō űāaxtāgō'oyān. ²³ Pero cābāc hajxy piaaty. Mānitāgā Diosmoonsā hajxy metsc yhiijxy ja'a tsajpootypā-tsohmbā. Mānitāc hajxy yhawāānāxā cooc ja'a Jesús hānajtj tōō jiuypiojnā. Hoy-yagjuōōñā hōjts hajxy xyajmōōdmādiacy. ²⁴ Mānit hōjts njamiōōdhajxy hoy yhiijxpā. Jāduhñāc hajxy piaatpā nebiā to'oxiōjc-hajxy hānajtj tōō űāgapxiān. Ni jé'egādsā Jesús hajxy quia'a hijxy.

²⁵ Mānitā Jesús miānaañ:

—Nej, cab hajxy mnā'āgā wiinjuō'oyā, cab hajxy mnā'āgā mābōquiā nebiā Diosquexyhajxy jecy miānaañān. ²⁶ Tsipcōxpā Diosquexy chaāchpōjga'añ coo hānajtj jim űōcxaānā tsajpootyp.

²⁷ Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy majaty miädia'agyijän. Jim quiapxtsohñ maa ja'a Moisés hänajty tøø quiujaayän. Cøjx quiapxy mäduhñtiä ja'a Diosquexyhajxy quiujahyyän.

²⁸ Coo hajxy jim miejch Emaús, mänitä Jesús miänaañ cooc jiaac yo'oya'añ.
²⁹ Mänit hajxy ñämaayho'cy:

—Huuc mähmø'ow yaa maa højtsän. Tøø chuujøøñä. Coodsøøñäp jaduñ.

Mänitä Jesús jiaanč mähmøøyy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy. ³⁰ Mänit hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. Mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiøød miooyy.
³¹ Mänitnäs hajxy yhøxcajpnä. Mänitä Jesús yhadägoyyøøñä. ³² Mänit tu'jaya'ay miänaañ:

—Wíinghøch hijty nnijäwø'oyii tu'haambejpä coo ja'a Diosmädia'agy xya-jmøødmädiäcäm.

³³ Mänitä hajxy wyiimbijnä, ñøcxtägajch Jerusalén. Mänitä jiamiøød hajxy hoy piaady maa hajxy hänajty tøø yhamugø'oyän, ja'a nämajtu'ugpä møød hajxy nämaybä. ³⁴ Mänit hajxy nämetspä ñämaayyä:

—Tøyhajt jaduñ coo ja'a nWiindsønhtëäm tøø jiuypio'cy. Ja'a Simón jaduñ tøø yhixy.

³⁵ Mänit hajxy je'e ñägäpaxpä cooc ja'a Jesús hajxy tøø piaady tu'haam. Mänitác hajxy yhøxcajpnä coogä Jesús ja'a tsajcaagy qyijwa'xy.

³⁶ Jiiby hajxy hänajty miädia'agyñä, mänitä Jesús ñägøhxtøø'xy maa hajxy hänajty yhäña'ayän. Mänit yajpoo'xy ja'a jiamiøødhajxy. ³⁷ Mänit hajxy jiaanč tehñ chähgøøyy. Háañämä tyijy hajxy nämejtsä. ³⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'oy. Tiich hajxy coo xquia'a høxcapy.

³⁹ Høxtáhmdsøch hädaa ngø'ø, høxtáhmdsøch hädaa ndecy. Høøch je'e Jesús. Høøch hajxy nähdoönäc. Cabä háañämä ni'x copc miøødá nébiøch høøch nmøødän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a quio'ødiecy yaghijxy ja'a jiamiøødhajxy. ⁴¹ Pero cab hajxy hamuumdu'joot ñä'ägä mabøjcy. Xoondaacp hajxy hänajty møød hajxy hänajty yagjuø'oy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy jii mmøød cooch ngáyät.

⁴² Mänitä hacxtsa'ay hajxy miooyy møødá møjtsiinjøødy. ⁴³ Mänitä Jesús quioonndsooyy. Mänit quiaaay maa ja'a wyiinduumhajxiän. ⁴⁴ Mänit miänaañ:

—Nébiøch tøø njatiän, tøøds hajxy hijty nhawáañäm mänaa hajxy quipxy tøø nhjätäm. Tøjiajt jaduñ ja'a høøchcøxpä neby jiiby myiñän cujaay maa ja'a Moisés miädia'aguiän, chaads jiiby maa ja'a Sálmosän, chaads jiiby maa ja'a librän ja'a Diosquexyhajxy jecy jiáhyyäbä.

⁴⁵ Mänitä Diosmädia'agy quiapxtøøyy:

⁴⁶ —Jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Diosquexy tsipcøxp yho'oga'añ, y cooc cudägøøgxøø jiuypiojtägatsa'añ, ⁴⁷ y cooc miädia'aga'añii wiinduhmyhagajpt. Yaa Jerusalén miädiaactsoona'añii. Jaduñä cu'ughajxy yajwiingapxø'owa'añii coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät. Mänit hajxy yajnähwa'adsa'añii ja'a piojpa quidiiey hajxy.

⁴⁸ Hamdsoo hajxy tøø mhixy tøø mmädoy nébiøch cham nmädia'aguiän.
⁴⁹ Nyajnägøxämbiøch mijts ja'a Dioshøspiritu ja'a nDéedyhøch tøø xyajwiinwaanø'øyäbä cooch mijts nmø'owät. Jim choona'añ tsajpootyp. Yaa hajxy mmähmø'owät Jerusalén høxtä coonä ja'a Dioshøspiritu hajxy hänajty tøø xñägäda'agy.

⁵⁰ Mänitã Jesús miøødcajptpãdsøømy ja'a jiamiøødhajxy. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt xiøhatiän Betania. Mänitã Jesús ja'a quiø'ø chajxajy. Mänitã Dioscujú'uyäp yejcy ja'a jiamiøødcøxpähajxy.

⁵¹ Mänit hajxy ñähguécänã. Mänitã Jesús jim ñøcxy tsajpootyp. ⁵² Mänitã Jesús hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnã jaançh tehñ jiootcujc. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. ⁵³ Jabom-jabom hajxy hãnajty ñøcxy tsajtøgooty. Nøcxy hajxy hãnajty quiapxy miãdia'agy coo ja'a Dios miøjjã jiaançhä. Amén.

San Juan

¹ Ja'a Dioshuung, je'e hajxy xyajnáhixóoyyám nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiyyám hánajty je'e mánaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jiyyám hánajty je'e møødä Dios; Diósäts je'e. ² Jim hánajty je'e møødä Dios mánaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. ³ Jaaya'ay jaduhñ hádiuun cøxiä. Nidiuhñ yhädiuunñ. ⁴ Ja'a Dioshuung, yejpy ja'a jugyhajt je'e. Jaduhñ mäwiin je'e nebiä cujajpä nebiä cudøø'xpän. Xyajpädsóomäm hajxy hagoonstuum. ⁵ Coø jøøn yhajajy hagoonstuum, hoy jaduhñ nhíxäm. Ja'a Dioshuung, jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä jøønän coø xyaghíxäm neby hajxy hoy nwädijtämät.

⁶ Mänitä Dios jäya'ay tu'ug quiejxy, ja'a xøhjäpä Juan. ⁷ Paadiä Juan quiejxä, jaduhñä Dioshuung nägäpxät, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä miäböğät. ⁸ Ja'a Juan, ca'a je'e Dyioshuungä. Nä'ä nägapxpä jaduhñ quiejxä. ⁹ Tøø ja'a Dioshuung hánajty yaa miejtsnä hádaa yaabä naaxwiin. Je'e ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyám nägøxiä maa hajxy yaa ndsánáayyám hádaa yaabä naaxwiin. Cøxiä xyajnáhixóoyyám.

¹⁰ Coø yaa miejch hádaa yaabä naaxwiin, cabä miädia'agy miäböjcäxä, hoy hánajty cøxiä tøø jia hädiuñ. ¹¹ Jim je'e jia medsøoyy maa ja'a yhamdsoo cajptän, pero cab jim chojčä. ¹² Pero näje'ejaty hajxy chojcy. Pøn jaduhñ tsojč, pøn ja'a miädia'agy mäböjcä, je'edsä cuhdujt hajxy mooyyá coø hajxy yhidät nebiä Dioshuungän. ¹³ Cab hajxy xyhuunghájtäm nebiä yaabä teedy hajxy xyhuunghájtäm. Pero coø hajxy nmäböjcämät ja'a Dios ja'a miädia'agy, mänit hajxy jaduhñ xyhuunghájtämät.

¹⁴ Ja'a Dioshuung, jäya'ayhajjt je'e neby højts chaa njäya'ayhájtäm. Hádaa yaabä naaxwiin je'e chánaayy maa højtshájtäm. Tøø højts nhíxy coø je'e miøjjä jiaančhä. Paady miøjjä jiaančhä coø je'e Dyioshuungä. Tiuumb by je'e ja'a mayhajt homiánaajä. Tømiädiaacp je'e homiánaajä. ¹⁵ Jaayá'ayädsä Juan jaduhñ nägapx:

—Yøøya'ayhøch hijty nnägapxyp, yøø høxhaam tøø jiaac méchäbä. Høøch hijty jayøjp tøø nmech. Yøødsä mõjcuhdujt nä'ägädä møød. Høøch, cábøchä cuhdujt jaduhñ nmøødä neby yøøya'ay miøødän. Jímiam yøøya'ay hánajty coøch yaa nmiiñ ngahy.

¹⁶ Jaayá'ayäts ja'a mayhajt tuumb ja'a højtscøxphájtäm homiánaajä. ¹⁷ Dios ja'a Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ mooyy. Højts ja'a Moisés ja'a cuhdujt xmiöödiägátsäm. Pero xchøjcäm ja'a Dios hajxy møød xmióoyyám ja'a tøyhajt. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä. ¹⁸ Ni pøn ja'a Dios quia'a hixyñä. Ja'a yHuung, je'e hajxy xyhawáanäm nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiaanč tehñ chojpy ja'a Dios ja'a Jesucristo. Tu'ughuunghajp ja'a Jesucristo.

¹⁹ Mänitä teedyhajxy näje'e jim quiejxä møødä levitashajxy maa Juangän. Ja'a levitashajxy, tsajtøjcueendähjäpä hajxy hánajty tiuunghajpy. Jim hajxy chohñdaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíos wyi-indsønñhajxy jaduhñ mäguejx. Paadiä teedyhajxy jaduhñ quiejxä coø ja'a Juan hajxy ween nøcxy tiøyhajtmädoyp pøn je'e. ²⁰ Coø ja'a Juan jaduhñ miäyajtøøwa, yejč je'e ja'a tøyhajt. Caj yhøhñdaacy:

—Ca'a yhøøchä je'e ja'a Cristo, ja'a hajxy nhahíxämbä, ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbä coø hajxy xyhanéhämät.

21 Mänitá jadähooc miäyajt~~0~~wägumbä:

—P~~0~~n miičh. Nej, miičh Elíashajpá ja'a mináambjä.

Mänitá Juan yhadsooyy:

—Caj.

Mänitá miäyajt~~0~~wägumbä:

—Nej, tögä miičh ja'a Diosmädia'agy jecy t~~0~~0 mhuuc mäwädijpä.

Mänitá Juan yhadsoogumbä:

—Cábämäts.

22 Mänitá miäyajt~~0~~wägumbä:

—P~~0~~n miičh. H~~0~~jtš ja'a t~~0~~yhajt móoyäc neby h~~0~~jtš ja'a nwiinds~~0~~n häyaa nhawaandägájtšät p~~0~~n miičh.

23 Mänitá Juan yhadsooyy:

—H~~0~~čh, nyajcapx~~0~~bi~~0~~ch ja'a Diosmädia'agy m~~0~~c pactuum. Pan~~0~~cx ja'a Diostu'u hajxy nebiä Isaiás jecy miánaañän coo hajxy mban~~0~~cxät. Diosmädia'agy ja'a Isaiás jecy yajwa'x.

24 Ja'a hajxy hänäjty t~~0~~0 quiexyijäbä maa ja'a Juangän, näje'e hajxy hänäjty pian~~0~~cxä ja'a fariseos ja'a miädia'agy hajxy.

25 Mänitá Juan miäyajt~~0~~wa:

—Tii miičh coo mnä'ä mäyajnäbejpä p~~0~~ cá'adäm miičh mGrístjä, p~~0~~ cá'adäm miičh ja'a yä'ay ja'a Diosmädia'agy jecy t~~0~~0 yajwá'xiäbä.

26 Mänitá Juan yhadsooyy:

—H~~0~~čh, n~~0~~häämh~~0~~ch nmäyajnäbety. Pero ximä jäya'ay tu'ug ma-jiäya'ayhagujc. Cahnä hajxy mhixyhatyñä. 27 Jay~~0~~p~~0~~h~~0~~ch nmejch. Mänit y~~0~~'öya'ay h~~0~~xhaam jiaac mejch. M~~0~~jcuhdujt y~~0~~'öya'ay mi~~0~~öd quejeečh nm~~0~~ödä.

28 Jimä Juan hänäjty miäyajnäbety maa ja'a cajpt hänäjty xi~~0~~hatiän Betábara, ja'a Jordängpä m~~0~~j~~0~~n~~0~~haawiimbä jaduh~~0~~n maa ja'a x~~0~~0 piäds~~0~~mian.

29 Cujaboom ja'a Juan ja'a Jesús yhiijxy. Jimä Jesús hänäjty miänacy maa ja'a Juan hänäjty tiäna'ayän. Mänitá Juan miánaañ:

—Huug hi~~0~~x hajxy, xii jäya'ay tu'ug miänacy. Y~~0~~'~~0~~ jaduh~~0~~n x~~0~~hajp ja'a Meeghuung ja'a Dios t~~0~~0 quiéxiäbä. Y~~0~~'~~0~~ds hajxy je'e xñähho'tu'udääñäm. Y~~0~~'~~0~~ds hajxy je'e xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. 30 Y~~0~~'~~0~~čh hijty nnän~~0~~omby ja'a h~~0~~xhaam t~~0~~0 jiaac méchäbä. H~~0~~čh hijty jay~~0~~jp t~~0~~0 nmech. Y~~0~~'~~0~~ds je'e ja'a m~~0~~jcuhdujt m~~0~~öd quejeečh nm~~0~~ödä. Jímiäm y~~0~~'öya'ay hänäjty mänaäch nmiñ nga'ayän. 31 Cáb~~0~~ch hijty nnaju~~0~~'~~0~~y p~~0~~n jaduh~~0~~n tunaamb nébi~~0~~ch t~~0~~0 nmädia'aguian. Pero páadyh~~0~~ch t~~0~~0 nmech mäyajnäbejpä n~~0~~ohaam neby hajxy jaduh~~0~~n nnaju~~0~~'~~0~~wät p~~0~~n je'e, mijts judíos.

32 Mänitá Juan miánangumbä:

—T~~0~~čhä Diosh~~0~~spíritu nhixy coo jim t~~0~~0 choon tsajpootyp. Mänit~~0~~ch nhixy coo hänäjty miänacy nebiä palomän. Mänitá ñaaxcädaacy. Mänitá jim yh~~0~~xtaacy y~~0~~'öya'ay quiuhduum. 33 Cahn~~0~~ch hänäjty nnaju~~0~~'~~0~~y p~~0~~n je'e. Pero jaayá'ayh~~0~~ch t~~0~~0 xquiéxiäbä mäyajnäbejpä n~~0~~ohaam, je'ečh jaduh~~0~~n xñämaayy: “Mhixaambiä Diosh~~0~~spíritu maa je'e miänac~~0~~'~~0~~wa'añän. Jim jaduh~~0~~n miähm~~0~~'~~0~~wa'añ maa tu'jäya'ay quiuhduumän. Jaayá'ayäts ja'a Diosh~~0~~spíritu jaduh~~0~~n yegáannäp.” 34 T~~0~~čh njaančh hi~~0~~x. T~~0~~čh nnägapxy coo y~~0~~'öya'ay jiaančh Dioshuungä. Nyéjpi~~0~~ch ja'a t~~0~~yhajt jaduh~~0~~n.

³⁵ Cujaboom ja'a Juan hānajtj jīm tiānāaguiumbä mөөдä jiamiөөд metscä.
³⁶ Jīmā Jesús hānajtj wiädijpä. Coο ja'a Juan ja'a Jesús miөjhee'py, mānitä Juan miānaañ:

—Yө'өds jaduhñ xөhajtj ja'a Meeghuung ja'a Dios tөө quiéxiäbä.

³⁷ Coο ja'a Juan ja'a jiamiөөdhajtj jaduhñ miädooyy, mānitä Jesús hajtj piadu'ubөjcy nāmetscä. ³⁸ Coο Jesús jiäwөoyy coο hānajtj pianөcxyii, mānitä wia'wiimbijty. Mānitä yhijxy coο hānajtj nāmetscä pianөcxyii. Mānitä miānaañ:

—Tii hajtj mhөxtaaby.

Mānit hajtj yhadsooyy:

—Wiindsөñ, maa miich tөө mmejtsta'agy.

³⁹ Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Jam huug hjxām.

Mānit hajtj hoy jiaanч hixy maa Jesús hānajtj tөө mjejtsta'aguian. Tөө hānajtj miānacxyiөөjөөñä. Jīm hajtj miähmөөñä maa Jesúsän.

⁴⁰ Tu'ugä Juan ja'a jiamiөөд hānajtj xiөhaty Andrés, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Je'eds ja'a Jesús hānajtj tөө piadu'ubөcy mөөдä jiamiөөд tu'ug.

⁴¹ Mānitä Andrés ja'a piuhya'ay hoy piaady, ja'a xөhajtj Simón. Mānitä Simón nāmaayy:

—Tөө hөjts ja'a Mesías nbaady —je'e jaduhñ nänөөmby ja'a Cristo, ja'a Dios tөө wyiinguéxiäbä coο hajtj yaa xyhanéhämät.

⁴² Mānitä Andrés ja'a Simón jīm wioonөcxy maa ja'a Jesús hānajtj. Coο ja'a Jesús ja'a Simón yhijxy, mānit miānaañ:

—Miich, Simón miich mxөhaty. Jonás miich mdeedyhajtj. Pero Pedro mxөhataañä —je'e jaduhñ nänөөmby tsaa.

⁴³ Cujaboom ja'a Jesús hānajtj nөcxa'añ Galilea. Mānitä Felipe hoy piaady. Mānitä Felipe nāmaayy:

—Jámhөch quipxy mөөdwädjttäc. Hөөчhä nmädia'agy habөjcäc.

⁴⁴ Jīmā Felipe hānajtj chooñ maa ja'a cajpt hānajtj xiөhatiän Betsaida. Jīm ja'a Andrés hānajtj chohmbä mөөдä Pedro. ⁴⁵ Mānitä Felipe ja'a Natanael hoy piaady. Mānitä Natanael nāmaayy:

—Tөө hөjts jaaya'ay nbaady ja'a Moisés tөө nägäpxiäbä maa ja'a nocy piädө'quiän, ja'a Diosmädia'agymiäwädijpähajtj tөө nägäpxiäbä. Jesús jaduhñ xiөhaty. José yhuung je'eduhñ. Jīm jaduhñ chooñ Nazaret.

⁴⁶ Mānitä Natanael miānaañ:

—Nazaretä. Cabä ndijy hoybäda'a jīm Nazaret.

Mānitä Felipe yhadsooyy:

—Jam huug hjxām.

⁴⁷ Jīmā Natanael ja'a Jesús hānajtj nāmehc. Coο Jesús ja'a Natanael yhijxy, mānitä Jesús miānaañ:

—Yө'ө judío xii miimbä, hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy quiudiuiñ. Ni mānaa quia'a hөhnda'agy.

⁴⁸ Mānitä Natanael ja'a Jesús miäyajtөoyy:

—Maaч miich tөө xyhixy cooч miich jaduhñ tөө xyhөxcapy.

Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby miich hānajtj māna'ay piidspa'c. Cahnä Felipe hānajtj xmiägapy.

⁴⁹ Mānitä Natanael miānaañ:

—Wiindsөñ, Dios miich xyhuunghajtj. Mhanehmby miich ja'a judiөshajtj.

⁵⁰ Mānitä Jesús miānaañ:

—Páadyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä cooçh jaduñ nmänaañ cooçh miich jiiby tøø nhixy piidspa'c. Pero mhixaamby cooçh maas hoy-yagjuøøñajaty pä nyajcähxø'øga'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Chaadš mijs nnämä'awät, mhixaamby hajxy coo ja'a tsajpootyp yhawa'adsa'añ. Mhixaamby ja'a Diosmoonsä hajxy ja'a tsajpootypä coo hajxy çajpeda'añ coo hajxy ñaaxcäda'aga'añ maachä nwiinduumän, høøçh ja'a Diosquexypä.

2

¹ Cumaaxc ja'a pøc hu'ug hänajty jiada'añii maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Caná de Galilea. Jimä Jesús ja'a tiaj wioowä ² møødä Jesús møødä jiamioødhajxy. ³ Mänitä vino quiøjxy. Mänitä Jesús ñämaayyä ja'a tiaj coog ja'a vino tøø quiøxy. ⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Maam, ca'a mhaaw mbäda'agy. Ca'a myiichä mgüeendä. Høøçh nna-juøøby. Cahnä yhabaadyñä cooçh nmayhajtúnät.

⁵ Mänitä Jesús ja'a tiaj miänaañ, ñämaayyä ja'a moonsähajxy:

—Naxy hajxy mdehm miäbøgät coo Jesús hajxy xmiägäpax xyhané'emät.

⁶ Jimä hamøj tsaanøøgow hänajty quiärumna'ay tädujcä. Tägø'øwaamb jiiby tu'nøøgow mädaaxc-hii'xlitro o mägo'xlitro. Jue'e ja'a judíos hajxy hänajty wia'añ, cø'øbujnøøhidøhñdy. Jaduñ hajxy hänajty quiuhdujthaty. ⁷ Mänitä Jesús miänaañ, ñämaayyä ja'a moonsähajxy:

—Cudemø'øw nøø hajxy nøøgowooty. Cøxy yaghuts hajxy.

Mänit hajxy jiaançh yaghujch. ⁸ Mänit Jesús miänáangumbä:

—Jee'ppädsøm nøø hajxy weeñtiä. Nøcx ja'a mwiindsøn hajxy mo'ow.

Mänit hajxy jaduñ quiudiuuñ. ⁹ Tøø ja'a nøø hänajty wia'añguiojy vino. Jesús jaduñ yajwa'añguioj. Mänitä moonsäwiindsøn ja'a vino quiøøçhooyy. Mänit yhuucmajch. Cab hänajty ñajuø'øy maa ja'a vino tøø chooñ. Pero ñajuøøby ja'a moonsähajxy hänajty; hiç, je'e ja'a nøø hajxy hänajty tøø jiee'ppädsømy. Mänitä moonsäwiindsøn ja'a jamiø'ød miøjyaaxy. ¹⁰ Mänit ñämaayyä:

—Jayøjp ja'a hovyino hajxy naxy ñä'ägädä temy. Coo ja'a woybä wichpähajxy hänajty com tøø yhu'ugy, mänit hajxy hänajty jiaac tema'añ ja'a vino ca'a jaty hoybä. Pero miich, cahnä hovyino mdemyñä.

¹¹ Coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy jim Caná de Galilea, hijxtahnd jaduñ yajcähxø'tsohn coo miøjjä coo jiaançh. Coo Jesús ja'a jiamioødhajxy jaduñ yhiixy coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy, paadia Jesús miädia'agy miäbøjcäxä.

¹² Mänitä Jesúsahajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Capernaum, møødä tiaj, møødä piuhya'ayhajxy, møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jiiby quiädaacy, mejtsxøø tägøøgxøø hajxy jiiby yhiyty.

¹³ Jadáanäp ja'a pascuaxøø hänajty jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíoshajxy hänajty jim yagjadáanäp. Mänit Jesús jim ñøcxy Jerusalén. ¹⁴ Coo jim quioo'ty, mänit jiiby tiøjtägøøyy maa ja'a tsajtøjc hamøjpän maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øyan. Jiiby ja'a wajtoo'pähajxy hänajty møødä meegtoo'pä møødä palomatoopä. Jaanä jiipiä xädø'øñguiuwijtspähajxy hänajty yhäñaabiä. ¹⁵ Coo Jesús jaduñ yhiixy, mänitä xaach wyidsø'cy. Mänitä ju'xt yhädiuñ. Mänitä jäya'ayhajxy øjx

yhøxpäbo'oyii jii by tsajtøgooty møødä waj møødä meeg cøxiä. Mänitä Jesús yajtsitø'cy ja'a xädø'øñguiuwijtspä mieexähajxy. Cøjx ja'a xiädø'øñhajxy yhøxxity.

¹⁶ Mänitä palomatoopähajxy ñämaayyä:

—jYajpädsø m yø'ø mbaloma hajxy! ¡Cábøch nDeedy ja'a tiøjc hajxy xwiáañät halaplaaz!

¹⁷ Mänitä jiamioødhajxy jiahmiejtstaacy coo jaduhñ yhity cujaay: “Mjaanç tehñ cwieendhadáañäbøch hädaa miich mdøjc nägø'ø nädecypä, høyhøch hajxy cu xjia yajcuyagho'ogø'øw.”

¹⁸ Mänitä judíoødhajxy miänaañ, ñämaayyä Jesús:

—Tii hijxtahnd højts xyajcähxø'øgåañäp hoy-yagjuøøñäjatypä pø mmøød miich cuhdujt jaduhñ coo yø'øya'ayhajxy tøø mgøxy høxpäbo'oy.

¹⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa tsajtøjc hajxy myagjidät, pues cudägøøgxøyyøch nyaghoyøødiägätsät.

²⁰ Mänitä judíoødhajxy miänaañ:

—Cujuxychägui'xtädujcumøjt hädaa tsajtøjc jecy miaayy y tægøøgxøyyä miich myaghoyøødiägätsa'añ. Cab højts jaduhñ nmäbøcy.

²¹ Pero jue'e Jesús hänajty ñänøø mby “ja'a tsajtøjc”, ja'a yhamdsoo ni'x ja'a yhamdsoo copc. ²² Coo Jesús hänajty cujey tøø jiaanç juypiøcy, mänitä jiamioødhajxy jiahmiejtstaacy nebiaty hänajty tøø miäna'añän. Mänitä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä møødä Jesús ja'a miädia'agy.

²³ Mänaa ja'a Jesús jim yhitiän Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty, mänitä cu'ugä Jesús hajxy yhiixy coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämøj nämay. ²⁴ Pero cabä Jesús hänajty yajwiinhøøñ, je'eguiøxpä coo hänajty ñajuø'øy hamdsoohaamby coo ja'a cu'ughajxy hänajty hamuumdu'joot quia'a mäbøcy. ²⁵ Hix, hamdsoohaambiä Jesús hänajty ñajuø'øy coo hajxy haxøøg nwiinmahñdyhajtäm nägøxiä. Cabä Jesús hänajty pøñ miäyajtøy neby hajxy nwiinmahñdyhajtäm.

3

¹⁻² Coo maxioø hänajty tøø yhiijnä, mänitä copc-hajpä jim tu'ug miejch maa Jesúsän. Nämay hajxy hänajty quiopc-haty maa judíoøhaxiän. Nicodemo ja'a copc-hajpä hänajty xiøhaty. Pianøcxäp ja'a fariseos miädia'agyhajxy hänajty. Tøø hänajty quioodsø'øy coo jim miejch maa Jesúsän. Mänit Jesús ñämaayyä:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä Dios tøø xquiexy yajnähixøøbiä. Coo miichä Dios häxøpy xquia'a puhbety, caj miich hoy-yagjuøøñäjatypä häxøpy myajcähxø'øgy.

³ Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät, cabä Dios xyhané'emät.

⁴ Mänit Nicodemo yajtøoyy:

—Pero neby jaduhñ mmiindägats mgahdägätsät coo hänajty tøø mmäjaanä. Neby jii by mdägøødiägätsät ja'a mdaj jioodooty coo jii by jadähooc mmaaxhuunghädat.

⁵ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Pues caj. Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämä'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät nøøhaam møødä Dios yEspirituhaam, cabä Dios xyhané'emät. ⁶ Coo tøø mmiñ tøø mga'ay nebiä maaxhuungän, Dios je'e xmiiooyy ja'a mni'x ja'a mgopc møødä mjuøhñdy. Y jaduhñ mäwiinäts

je'e, coo Dioshespíritu mbadu'ubógät, nebiä miindägach cahdägachpäñ mmähmó'owät. ⁷ Ca'a myaguó'oy cooch jaduñ nnäma'ay coo tsipcøxp mmiindägats mgahdägätsät. ⁸ Coo poj jaduñ xiämemy, cab hajxy nna-juóoyyäm maa myinó'oy maa ñøcxø'oy. Homiaajä poj xiämemy. Mmädówäp jaduñ pero caj mhíxät. Jaduñ mäwínäts ja'a Dios yhEspíritu coo xjióttägó'ow coo xquioptägó'owät. Coo jaduñ mmábógät hamuumdu'joot, jaduñ njádät nebiä miindägach cahdägachpäñ —nømä Jesús miánaañ.

⁹ Mänitä Nicodemo yajtóogumbä:

—Neby je'eduhñ mnänømy.

¹⁰ Mänit Jesús yhadsooy:

—Yajnähixøöbiä miich mduunghajpy maa ja'a judioshajxiän pero cáhnøch nmädia'agy xwyiinjuóoyyabä. ¹¹ Chaads miich tehñ tiøyhajt nnämá'awät. Nmädiaacyy højts mädyiiyaty højts nnajuóoby y nnägäpaxp højts mädyiiyaty højts tøø nhixy. Pero mijts, cab højts mijts nmädia'agy xñä'ägädä mábøjcä. ¹² Tøø hajxy nja yajmøødmädia'agy tijaty yaa ja hijp hádaa yaabä naaxwiin, pero cab hajxy mmábøcy. Hoorä, cooch ja'a tsajpootypä hajxy njamøødmädiä'agät, ni je'e hajxy mga'a wiinjuó'owät.

¹³ 'Ni pøn jim quia'a hoyñä tsajpootyp. Jagóoyyøch jim nidiuñ ne-sooñ, høøch ja'a Diosquexypä. Páadyhøch ja'a tøyhajt nmøødä neby jim. ¹⁴ Ja'a Moisés, jimä tsahñdyhahädiuunnaxy yujpahy quepyquixp jim pactuum. Jaaná jadúhñhøch jäya'ay xyujpa'awaambä, høøch ja'a Diosquexypä. ¹⁵ Pønjätyhøch nmädia'agy xmiábøjcäp, cabä yháañämähajxy mänaa quiuhdägóoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Jesús miánaañ.

¹⁶ Xjiaanñ tehñ chojc xjiaanñ tehñ pia'häyóowäm ja'a Dios hajxy nägøxiä, mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm hádaa yaabä naaxwiin; paadiä tiu'ughuung ñähdujcy. Coo ja'a mädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmábøjcämät ja'a Dioshuungcøxpä, cabä nháañämähajxy mänaa quiuhdägóoyyämät. Jaduñ hajxy cøjxta'axiøø njugyhátämät nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷ Paadiä Dios ja'a yHuung yaa tøø quixy hádaa yaabä naaxwiin coo hajxy jaduñ ween xñähho'túütäm. Cab hajxy jaduñ xaycumädowáañäm.

¹⁸ Pønjätiä Dios yHuung ja'a miädia'agy mábøjcäxäp, cab hajxy je'e yajcumädowa'añii. Pønjäty ca'a mábøjp, tøø Dios miána'añ cooc hajxy yajcumädowa'añii, coogä Dios ja'a yHuung ja'a miädia'agy quia'a mábøjcäxä. ¹⁹ Coo Dios yHuung yaa yhooyy hádaa yaabä naaxwiin, hagoonstuum jäya'ayhajxy hánajty yhity. Paady hajxy hánajty yhity hagoonstuum coo haxøøgwiinmahñdy hajxy hánajty tiuñ. Cabä Dios yHuung miädia'agy hánajty miábøjcäxä. Jaduñ mäwínäts je'e nebiä jøønän. Paady jaduñ nebiä jøønän, jaduñ jäya'ayhajxy piädsømmät hagoonstuum. Pønjäty hagoonstuum mähmø'owaamb, je'eds Dios ñänøømby coo hajxy yajcumädowa'añii. ²⁰ Pønjäty haxøøgwiinmahñdy tuumb, cab hajxy chocy maa jiajjiän. Cähxø'ogaamb yhaxøøgwiinmahñdyhajxy je'e, paady hajxy quia'a pädsøma'añ jajtuum. ²¹ Pønjäty panøcxaamb ja'a tömiädia'agy, je'eds jaduñ pädsømaamb jajtuum. Paady hajxy jaduñ piädsøma'añ, jaduñ quiähxø'oga'añ coo Dios hajxy tøyhajt jiaanñ puhbedyüi.

²² Mänitä Jesús hajxy jim ñøcxy Judeanaaxooty møødä jiamioødhajxy. Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy mäyajnäbejpä. Maxiøø hajxy jim yhjity mäyajnäbejpä. ²³ Jaaná jimä Juanghajxy hánajty miäyajnäbejpä maa ja'a cajpt

hänajty xiøhatiän Enón. Salim cajpt mäwiingón jaduhñ. Comä nøø hänajty jim. Mejtsp jäya'ayhajxy hänajty jim näbejpä. ²⁴ Cahnä Juan hänajty chumyii.

²⁵ Mänitä Juan ja'a jiamiøødhajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä judíoshajxy nämejtsc nädägøøg. Je'e hajxy hänajty miädiaacpy neby hajxy ñäbétät.

²⁶ Mänit Juan hoy ñäma'ayii:

—Wiindsón, xiiby yø'øya'ay miäyajnäbety, ja'a miich hijty jim xmiøødhijpä ja'a Jordánpä møjnøøhawiimb, ja'a miich tøø mnägäpxiäbä coo Dios tøø quiexy. May jäya'ay tøø ñämech maa miäyajnäbetiän.

²⁷ Mänit Juan miänaañ:

—Coo ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, paadiä Jesús miädia'agy pianócxäxä nämay. ²⁸ Tøø hajxy mmädoy cooch nga'a Cristo. Jawyíinhøch Dios xquiejxy. Páadyhøch jawyíin xquiejxy cooch mädia'agy nyajwá'xät yø'ø Jesúscøxpä. ²⁹ Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, ja'a jamiø'ød, je'eds ja'a jaxie'eb møød. Ja'a jamiø'ød ja'a miägu'ughajpä jii hijpä, xoonäacp je'eduhñ coo jamiø'ød quiäpxy. Jaanä xoonäacpøch høøçhpä je'eguiøxpä coo Jesús miädia'agy pianócxäxä nämay. ³⁰ Tehñgahnä hajxy miayø'øwa'añ, ja'a Jesús miädia'agy hajxy panócxäbä. Pero pønjätyhøchä nmädia'agy xpianócxäp, haweenø'øwaamb hajxy je'e.

³¹ Xyhanéhäm hajxy je'e nägøxiä, jaaya'ay jim toshmbä tsajpootyp. Yaayyä hajxy ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin, y hädaa yaabä naaxwiimbä mädia'agy hajxy nmädiacäm. Pero jaaya'ay jim toshmbä tsajpootyp, ³² je'eduhñ miädiaacpy nebiaty jim tøø yhixy tøø miädoyän tsajpootyp. Pero cabä miädia'agy miäbøjcäxä nämay. ³³ Pønjätiä Jesús miädia'agy mäbøjcäp, je'eds tøyhajt yejp coo Dios tiømiädia'agy. ³⁴ Jaaya'ay Dios tøø quiéxiäbä, Diosmädia'agy je'eduhñ miädiaacpy. Hamuumdu'joot Dios ja'a Jesús ja'a Dioshøpíritu miooyy nebiä Jesús jaduhñ miädiaactägätsät. ³⁵ Chøjpy ja'a Dios ja'a yHuung; paadiä cøxiä wiinä tøø yajcø'ødägø'øy. ³⁶ Pønä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäbøjcäp, je'eds cøjxta'axiøø juyghadaamb nebiä Dios juyghatiän. Ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, cab hajxy jaduhñ juyghada'añ nebiä Dios juyghatiän; yajcümädozáanäp hajxy je'e ja'a Diósäm.

4

¹⁻³ Coo Jesús miädoyhajty coogä fariseoshajxy hänajty tøø miädoyhaty coogä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänajty maas may yajmäbøcy y yajnäbety quejee Juan, mänit Jesúshajxy wyiimbijty Judea. Galilea hajxy ñøcxtägajch.

⁴ Jim hajxy ñaxøøyy Samarianaaxooty. ⁵ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Sicar jim Samarianaaxooty, mäwiingón maa José ñädeedyñaaxän. Ja'a tieedy jaduhñ jecy xøhajt Jacob. ⁶⁻⁸ Jimä nøøjut mädyii José yajmäähmøøyyä coo Jacob yho'cy. Coo Jesúshajxy jim miejch maa nøøjutän, tøø Jesús hänajty yhanuu'xø'øy. Mänit Jesús yhøxtaacy nøøjutpa'a. Tøø hänajty quiuyxiøøjø'øy. Mänitä jiamiøødhajxy ñøcxy cajpooty ju-uguaabiä. Mänitä to'oxiøjc tu'ug quiädaacy nøøgoombä; Samaria hänajty choon. Mänit Jesús to'oxiøjc ñämaayy:

—Høøchä nøø móoyyäc.

⁹ Mänit Jesús ñämaayyä:

—Tiiçh miich nøø coo xmiäyujwa'añ. Jue'e miich mdsoon Judea. Høøch, yaach ndsoon Samaria.

(IX, cabä Judéabä jäya'ayhajxy hänäjty miøødnijootpaadyii ja'a Samáriabä jäya'ayhajxy.) ¹⁰ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo häxøpy mnaajuø'ø y tii mayhajt Dios tiunaamby maa miichcøxpän y pønch høøch cooch ja'a nøø tøø nja yujwa'añ, mänitøch cu xmiäyujwaañ ja'a nøø ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Tsäguhm, cøøc hädaa nøøjut. Caj miich tii mmøødä coo ja'a nøø myajwøhmbädsømat. Maa tyijy miich ja'a nøø mbäadät, ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä. ¹² Nejy, maas møctäm miich cuhdujt mmøødä quejee Jacob cuhdujt jegyhajty miøødä, ja'a hajxy hijty nhaphajt ndeedyhajtäm. Je'e hädaa nøøjut xyajmämähmøøyyäm. Yaa jecy ñøøhuucy møødä yhuunghajxy møødä yhani-malhajxy.

¹³ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa nøø hajxy yhu'ugy, najxp tiødsø'øhajxy jaduhn. Mänit hajxy tiødsø'øbäatägumbä cujaboom cumaaxc. ¹⁴ Høøch, nyèjpiøch ja'a nøø, ja'a ni mänaa ca'a tøøtpä. Coo hajxy yhu'ugät, ni mänaa ja'a tødsø'ø hajxy quia'a paattägäjtänät. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhn juyghada'añ nebiä Dios juyghatiän.

¹⁵ Cahnä to'oxiøjc ja'a mädia'agy hänäjty wyiinjuø'øyñä nebiä Jesús ja'a nøø ñägäpxiän. Jue'e Jesús jaduhn ñänøøm ja'a mayhajt ja'a Dios jaduhn tiunaamby maa højtscøxpän. Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Høøchä nøø móoyyac nébiøch tødsø'ø xquia'a páatnät. Jadúhñhøch yaa miñ nga'a nøøwóhñnät.

¹⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Nøcx ja'a mnihyhap møyja'ax; mänit yaa mwoomínät.

¹⁷ Mänit to'oxiøjc yhadsooyy:

—Cábøch mnihyhap.

Mänit Jesús miänaañ:

—Tehm tiøyhajt miich jaduhn mmäna'añ coo nihyhap mga'a møødä.

¹⁸ Mägooxcä mnihyhap tøø mmøødtsäna'ay, y yø'ø ya'adiøjc xim mmøødpä, tøyhajt, ca'a myiichä mhamdsoo nihyhap yø'ø.

¹⁹ Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Tsäguhm, nyo'mädöobiøch jaduhn coo miich ja'a Dioshespíritu mmøødä.

²⁰ Jim højts nhap ndeedy ja'a Dios hajxy hijty jecy wyiingudsähgø'ø y maa yø'ø tunän. Pero mijts mänaamb coo hajxy jim nwiingudsähgøøyyämät jim Jerusalén.

²¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Muuxy, mabøjcägøch nmädia'agy. Habaadäänäp je'ejän coo mijts ja'a Diosteedy homiajä mwiingudsähgø'øwaañnä. Ca'a ñä'a jiiyyä hajtii mwiingudsähgø'øwa'añ maa yø'ø tunän ni jim Jerusalén. ²² Hoy Dios hajxy mja wiingudsähgø'ø y, cab hajxy mhixiä. Højts, nhixy højts ja'a Dios. Jaduhn ja'a Diosmädia'agy miäna'añ coo ja'a judíos jäya'ay tu'ug yajnáhwa'ads yajcuhwa'adsa'añ. ²³ Pøn ja'a Dios tehm tiøyhajt wiingudsähgøøñäp, je'eds hamuumdu'joot wiingudsähgøøby. Jadúhñäts ja'a Dios chocy coo wyiingudsähgø'øwøød hamuumdu'joot. ²⁴ Jaduhnä Dios nebiä poj nebiä täxa'ajän. Tsipcøxp hit ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät.

²⁵ Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Ja'a Cristo, ja'a Dios quixaambiä, je'e højts nhahíxäm. Coo je'e quiäda'aga'añ, mänit højts je'e cøxiä xyhawaanäänäm.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—Hóöchäts je'e ja'a Cristo.

²⁷ Mänit Jesús jiamiøødhajxy miejch. Coo hajxy yhiijxy coo Jesús ja'a to'oxiøjc hänäjty miøødmädia'agy, yagjuøøy hajxy jaduhñ. Pero cab hajxy yajtøøy tiiguiøxpä Jesús ja'a to'oxiøjc hänäjty coo miøødmädia'agy. ²⁸ Mänitä to'oxiøjc jiiy choññ maa hajxy hänäjty miädia'aguiän. Jiiä mijañ ñähgueecy, ñøcxy je'e cajptooty, hoy ja'a cu'ughajxy ñäma'ayii:

²⁹ —Jam jäya'ay hajxy tu'ug huug híjxäm. Tøøch je'e xñajuøøy nebiátyhøch haxøøgpä tøø nduñ. Jaduhñhøch je'e tøø xyhawaanä. Je'e ndijjiäda'a je'e ja'a Cristo.

³⁰ Mänitä cu'ughajxy tiu'ubøjcy cajptooty, ñänøcxy ja'a Jesús hajxy. ³¹ Jimä Jesús hänäjty ñäma'ayii ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsøn, cay.

³² Mänit Jesús yhadsooyy:

—Xiičh jøø'xypøcy nmøødä. Cab hajxy mnajuøøy tii je'eduhñ.

³³ Mänitä jiamiøødhajxy ñiñämaayyä:

—Nejy, tøø jioø'xypøquiäda'a yajmèjtsäxä.

³⁴ Mänit Jesús miänaañ:

—Cooch jaduhñ nmänaañ cooch jøø'xypøcy nmøødä, je'ečh hänäjty jaduhñ nnänøømbcy cooch njootcujcä, cooch ngudiünät nébiøch Dios tøø xyhane'emiän, cooch tiuong nyajmäayyät; je'ečh jaduhñ tøø xquiexy.

³⁵ Huug híx yøøya'ay hajxy xii mänajpä. Xmiäbøgáañäbøch nmädia'agy hajxy yøø. Jaduhñ mäwínäts høøchä nmädia'agy nebiä tøømd paquiä miayøøyän. Tehñ quiähxø'p jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ mdehñ miäna'anät nebiä niippädøjc-hajxy miäna'añän cooc mädaaxpo'o yhabety, mänitác hajxy je'e yajpäðøga'añ. ³⁶ Pøñhøch jäya'ay ja'a nmädia'agy xyajmäbøgáañäp, xoonäda'agaamb hajxy je'e coo hajxy je'e may miäbøga'añ. Quipxy hajxy miøødxoonäda'aga'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt yaghawa'xøøchóhñbä. Ja'a hajxy yajmäbøgáañäbä, je'edshajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatiän. ³⁷ Tøyhajt je'eduhñ nebiä jäya'ayhajxy miäna'añän: “Wiingpä je'e niip, y wiingpä je'e yajpäðø'p.” ³⁸ Tøøch mijts nwiinguexy coo mijts jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy myajmäbøgät, ja'a hajxy hijty tøø miädoyhätibä. Wiingpä hajxy jayøbajt yajmädoyhajt; mijts høxhaam myajmäbøgaambcy —nøm Jesús miänaañ.

³⁹ Ja'a Sicarpä jäya'ayhajxy, nämay hajxy je'eduhñ miäbøjcä ja'a Jesús miädia'agy. Paady hajxy je'eduhñ miäbøjcy coo ja'a to'oxiøjc hänäjty jaduhñ tøø ñägäpxy cooc yhaxøøgwinnmahñdy cøjx ñajuøøyaxä, møød cooc cøjx yhawaandøøwäxä. Jimä Sicarpä jäya'ayhajxy hänäjty xiøønaaxy Samarinaaxoooty. ⁴⁰ Mänit Jesús hoy miänu'xta'agyii coo jim miähmøøwät maa quia-jpthajxiän. Mänit jiaančh mähmøøyy. Mejtsxøø je'eduhñ jim yhiijty. ⁴¹ Coo Jesús jiaac yajmøødmädiaacy ja'a jäya'ayhajxy, nämay ja'a miädia'agy jiaac mäbøjcäxä. ⁴² Mänitä to'oxiøjc hajxy ñämaayy:

—Høxtahmðs miičh jim hoy mnägäpxiän cajptooty, cab højts tu'joot nmäbøjcy. Pero coo højts jiiy ngädaacy, mänit højts je'e xtiehñ yhamdsoo møødmädiaacy. Mänit højts nmäbøjcy. Mänit højts nnajuøøy coo yøøyá'adiäm Cristohaty. Yøøds hajxy xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin.

⁴³ Nägooyyä mejtsxøø yhabejty, mänit Jesús hajxy tiu'ubøjnä, ñøcxnä hajxy jim Galilea. ⁴⁴ Hamdsoo Jesús je'eduhñ miänaañ cooc hajxy

quia'a wiingudsähgø'øyii maa yhamdsoo cajptän, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaghawa'xøøbiä. ⁴⁵ Pero coo Jesús jim miejch Galilea maa yhamdsoo cajptän, mänit yajpoo'xä haxi'ig haxón. Paadia Jesús yajpoo'xä, coo jäya'ayhajxy hänajty tøø yhixy hoy-yagjuøøñäjatypä, nebiaty Jesús jim tøø tiuñ tøø yajcähxø'øgy Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty.

⁴⁶ Mänit Jesús jim jadähoc miéjtscumbä Caná de Galilea maa ja'a nøø hänajty tøø yajwa'añguiojjiän vino. Jimä gobiernä mioonsä hänajty tu'ug tøø miech. Tu'ugä yhuung hänajty tøø pia'ambety jim Capernaum. ⁴⁷ Coo ja'a gobiernä mioonsä miädoyhajty coo Jesús hänajty tøø miech jim Galilea, mänit Jesús hoy miänuu'xta'agyii coo yhuung nøcxy yajmøcpøjcäxä. Møjta'agy yhuung hänajty. ⁴⁸ Mänitä gobiernä mioonsä ñämaayyä:

—Mijts, cahnä hajxy mmäbøcyñä, hoy hajxy tøø mja mädoxyaty cooçh hoy-yagjuøøñäjatypä tøø nduñ. Mänit hajxy mmäbøga'añ coo hajxy mhuuc tehñ yhixa'añ.

⁴⁹ Mänitä gobiernä mioonsä miänaañ:

—Tsógäm, jam hadø'øçhä; chámhøch nhuung yho'ogaannä.

⁵⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Wiimbit jootcujc. Cabä mhuung yho'oga'añ.

Mänit Jesús miädia'agy jiaançh mäbøjcäxä. Mänit gobiernä mioonsä jiaançh wiimbijty. ⁵¹ Tu'haamhädaacpä ja'a mioonsähajxy jioçcubaadøøyyä. Mänit yhawáañäxä cooc yhuung hänajty tøø jiaançh møcpøcy.

⁵² Mänit yajtøøyy mäduñäjtä hänajty tøø miøcpøcy. Mänit ñämaayyä:

—Häxøøy ja'a tiøy tiøjch cujyxiøøho'ogy.

⁵³ Mänit ja'a gobiernä mioonsä jiaançh jahmiejch coo Jesús hänajty häxøøyhajty cujyxiøøho'ogy tøø miäna'añ cooc yhuung miøcpøga'añ. Mänit Jesús ja'a miädia'agy çøx miäbøjcäxä mäduñtiä hajxy tiu'ugtøjcä.

⁵⁴ Miämetsc-hoocpä Jesús je'eduhñ yajcähxø'cy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim Galilea. Mänit je'eduhñ yajcähxø'cy coo hänajty tøø yhoý Judea.

5

¹ Mänit Jesús ñøcxcumbä jim Jerusalén xøøhajpä. Ja'a judíos xiøøhajxy hänajty jadaañäp. ² Jimä tsiidaact jaduñ tu'ug xiøhaty Betzata, ja'a hebreohayuuc-haamby. Jimä tsiidaact mädoxyä maa ja'a meegtoø'taactän. Mägoøxc-hit ja'a tøjwiing wäditiä jim maa ja'a tsiidaactän. ³ Mayyä pa'amjäya'ay hänajty jim quio'na'ay møødä wiindspä møødä tecymia'adpä møødä tecymiucypä. Jim hajxy hänajty yhahixy coo ja'a nøø jaduñ jädsenyó'oyät. ⁴ Wiingumänaa ja'a Dios mioonsä tsajpootypä hänajty tu'ug quia'da'agy nøøyagiädsenyohbiä maa ja'a tsiidaactän. Pero cab hänajty quia'hxø'øgy. Nägooyä ja'a nøø hajxy hänajty jaduñ yhixy tiägø'øy jädsenyohbiä, mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägø'øy nøøjooty. Ja'a hänajty jayøbajt tehñ tiägøøçohmbä, je'eds hänajty jaduñ møcpøjp nidiuhm. Hoy tyii pa'amä hänajty jia møødä, yajnaxyp je'e. ⁵ Jim jäya'ay hänajty tu'ug pia'amgo'na'ay. Miähii'xmajmocxtägøøggumøjtpä hänajty jim tøø yhiyty. ⁶ Coo Jesús ja'a pa'amjäya'ay jaduñ yhiixy, mänit Jesús yajtøøyy:

—Nejy, mmøcpøgaambä.

⁷ Mänitä pa'amjäya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nbøn pønñøch xpiädä'agäp nøøjooty coo ja'a nøø tiägø'øy jädsenyohbiä. Cooçh hänajty jiiby nja tägø'øwa'añ, tøø wiingpä hänajty tiägøøñä.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Pädø'og, yajpädø'og mdo'ogy, yohñä.

⁹ Mänitiä pa'amjäya'ay jaduñ jiaančh møcpøjcy. Mänitiä miaabejt jiaančh yajpadø'cy yo'oyø'cy. Poo'xxiøøjooty hänäjty je'e. ¹⁰ Mänitiä judíosahjxy miänaañ, ñämaayyá ja'a craa ja'a hänäjty tøø yajmøcpøgyijäbä:

—Poo'xxiøø jäda'a. Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo yøø mdo'ogy jäda'a mgapwädítät.

¹¹ Mänit jäya'ay yhadsooyy ja'a hänäjty tøø miøcpøquiäbä:

—Jaayá'ayhöch tøø xyajmøcpøquiäbä, je'ečh jaduñ xñämaayy cooçh ndo'ogy nyajpädø'ogät.

¹² Mänit miäyajtøwa:

—Pøñ jaduñ tøø xñäma'ay coo mdo'ogy myajpädø'ogät, coo myo'oyø'ogät.

¹³ Cabä mähdiøjc ñä'ä hadsooyy. Hiç, jaančh tehñ ñämay jäya'ayhajxy hänäjty jim. Tøø Jesús hänäjty yhiçtagóoyyänä. Paadiä mähdiøjç hänäjty quia'a najuø'oy waamb yhadsowät. ¹⁴ Mänit cueeñtiä, mänit Jesús yhiçcumbä maa ja'a tsajtøjç hamøjpän. Mänit Jesús miänaañ:

—Huuc mäadow, chaa miičh nnämä'awät, tøø miičh mmøcpøjcy. Ca'a tii pojpa cädieey mduñ coo maas haxøøg mjädät.

¹⁵ Mänitiä mähdiøjç hoy ñägapxy maa ja'a judíosahjiän cóodäm Jesús je'e, ja'a hänäjty tøø miäyjmøcpøquiäbä. ¹⁶ Coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, paadiä judíos Jesús hajxy miädsiphajty; paady hajxy wyiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ¹⁷ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyá ja'a judíosahjxy:

—Cábøch nDeedy mänaa tiuumbädø'oy. Jäda'anäbaadyñä tiuñ. Páadyhöch jaduñ nbaduumbä, hoy jaduñ jia poo'xxiøøjootiä.

¹⁸ Paady hajxy jia wiinmaayy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, coo Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, møød coo jaduñ miänaañ cooc Dios Tieedyhaty, møød coo yajnimiäbaatä nebiä Diosän.

¹⁹ Mänit Jesús miänaañ, ñämaayyá ja'a judíosahjxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, cábøch nhamdsoo tuuñ nduñ; jadúhñhöch nduñ nébiøch nDeedy jim tiuñän. Nebiátyhöch nDeedy tiuñ, jadúhñhöch nduumbä. ²⁰ Xchójpøch nDeedy. Xyajnähixøøbiøch nebiaty je'e tiuñ. Maas hoy-yagjuøøñätyhöch nDeedy xyajnähixøøwa'añ neby hajxy myagjuøøwät. ²¹ Yagjujyipiøjpøch nDeedy ja'a ho'ogyjiäya'ay. Jaaná jadúhñhöch nyagjujyipiøgaambä, pønjátyhöch nyajnähdiçp. ²² NDéedyhöch, cab je'e pøñ yajcumädowa'añ. Høøch je'e tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh jäya'ay nyajcumädowät, ja'a hajxy ca'a mädia'agy miäbøjpä. ²³ Páadyhöch jaduñ tøø xquiuhdujtmø'oy cooçh jäya'ayhajxy ween xwyiingudsähgø'oy nébiøch nDeedy wyiingudsähgø'oyiän. Pønjátyhöch hajxy xquia'a wiingudsähgøøby, ni nDeedyhöch hajxy xquia'a wiingudsähgøøyyäbä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

²⁴ 'Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjaty højts nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanp møødhøch nDeedy, tøø ja'a haxøøgpä hajxy quiøxy najtshixøøñä. Je'eds hajxy çøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jjugyhatiän. Cab hajxy je'e mänaa quiumädowa'añ. ²⁵ Ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, tøø yhabaady cooçh nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Cooçhä nmädia'agy hajxy jaduñ xmiäbøçjät, jaduñ hajxy jugyhada'añ çøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. ²⁶ Miøødhøch nDeedy cuhdujt coo jäya'ayhajxy ñämä'awät coo hajxy jaduñ jjugyhádat tsajpootyp çøjxta'axiøø. Je'ečh cuhdujt tøø xmiø'oy cooçh jäya'ayhajxy jaduñ nnämä'awät coo hajxy jim yhidät

cøjxta'axiøø. ²⁷ Coočh je'eduhñ tøø xwyiinguexy, páadyhøch jaduhñ tøø xquiuhdujtmø'oy coočh nyajnähdíjät nebiaty jäya'ayhajxy jiädät. ²⁸ Ca'a hajxy myagjuø'øy. Habaadaamb je'e coočhä ho'ogyjiäya'ayhajxy nyaaxpádsøma'añ. Mänitøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä. ²⁹ Mänit hajxy nägøxiä quiøxy jutpádsøma'añ mäduhñtiä hajxy hänäjty tøø yho'ogy. Ja'ačh nmädia'agy hajxy hänäjty tøø xmiäböjčäbä, je'eds hajxy nøcxaamb tsajpootyp. Ja'ačh nmädia'agy hajxy hänäjty tøø xquia'a mäböjčäbä, je'eds hajxy ca'awaamb haxøøgtuum.

³⁰ 'Nyajtødiägøøbiøch nébiøch nDeedy xñäma'ayän. Ca'a yhøøchä nhamdsoo wiinmahñdy nyaghijpy. Ngudiümbiøch jaduhñ nébiøch nDeedy xmiägapy xyhane'emiän. Coočh jaduhñ ngudiüñ, páadyhøch ja'a tøyhajt nyecy coočh nyajtødiägø'øy. ³¹ Coočh häxøpy hamdsoo nniñägapyii, mänit hajxy cu mmánañ coočhä tøyhajt nga'a mädia'agy. ³² Jičhä wiingpä xñägapy; nnajuøøbiøch coo ja'a tøyhajt je'eduhñ yecy. Diøshøch je'e xñägaxp. ³³ Tøøčh mijts hoy xyajtøy maa Juangän øø Diøshøch tøø xjiaančh quexy. Mänitä Juan ja'a tøyhajt hajxy xmiøoy. ³⁴ Pero høøčh, ca'a jiäyá'ayhøch tøø xyhawaanä coočh Dios tøø xquiexy. Nyagjahmiějchpøch mijts nebiä Juan hajxy tøø xyhawaanän coočh Dios tøø xquiexy, neby hajxy jaduhñ mnähwa'ads mguhwá'adsät. ³⁵ Yajwa'xyp ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy hijty. Xyajnähixøøby hajxy hijty neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Hoy ja'a miädia'agy hajxy hijty mmädøwä. Pero cabä miädia'agy hajxy hijty mmäbögaanä. ³⁶ Nduümbiøch nébiøch nDeedy tøø xyhane'emiän. Coočh jaduhñ nduñ, cähxø'p jaduhñ coočh nDeedy tøyhajt tøø xquiexy. Coočh hajxy jaduhñ xyhixy nébiøch nduñän, páquiøch nmädia'agy hajxy xmiäböjčät, hoy ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy tøø mga'a ja mäböjčä ja'a høøchcøxpä coočh xñägapy. ³⁷ Ja'a nDeedyhøch, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, høøchcøxpä jüby tøø xyajcujaayii maa Diosmädia'aguiän. Pero cab hajxy mnajuø'øy coočh nDeedy ja'a miädia'agy jaduhñ nmädiaacä. Cab hajxy mnajuø'øy coočh jaduhñ nduñ nébiøch nDeedy tiuñän. ³⁸ Pero cábøch mijts nDeedy ja'a miädia'agy tøø xmiäböjčä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä. Coo hajxy häxøpy tøø mmäböcy, cu xmiäböjčøch mijts ja'a nmädia'agy. ³⁹ Myajmädiaac-ho'py ja'a Diosmädia'agy hajxy, ja'a jecy mähmøøyyäbä cujaay. Paady hajxy jaduhñ myajmädiaac-ho'ogy coo tyijy hajxy jaduhñ mjugyhádat nebiä Dios jiu gyhatiän. Chaads mijts hajxy nnämä'awät, coočh nmädia'agy hajxy xyajtüünät, mänit hajxy jaduhñ mjugyhádat. Pero høyhøch Diosmädia'agy xjia nägapxy, ⁴⁰ cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbögaanä. Coočh mijts nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäböjčät, mänit hajxy mäböcy mjugyhádat nebiä Dios jiu gyhatiän.

⁴¹ 'Cábøch nmøjpäda'agy, høyhøch jäya'ayhajxy xquia'a ja wiingudsähgø'øy. ⁴² Nnajuøøbiøch coo mijts Dios mga'a tsocy. ⁴³ NDéedyhøch tøø xjia hamdsoo quexy. Pero cábøch mijts nmädia'agy xmiäbögaanä. Coo wiingpä miédsät, je'eds mijts ja'a miädia'agy paquiä mmäbögaanäp. ⁴⁴ Cábøch mijts nmädia'agy hoy xmiäbögaanä. Jia tsojpy ja'a mjoothajxy jaduhñ coo jäya'ay hajxy xwyiingudsähgø'owät. Pero cabä mjoothajxy chocy coo Dios hajxy xchögät. ⁴⁵ Ca'a yhøøchä mijts jim nnäxø'owø'øwaamby maa Dios wyiinduumän. Ja'a Moisésäts mijts jaduhñ xñäxø'owø'øwaamb. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tyijy Diosmädia'agy hajxy mmäböcy, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁴⁶ Coo mijts cu mjaančh mäböjcy, cu xmiäböjčøch nmädia'agy hajxypä. Høøchcøxpä

Moisés jaduhñ jecy quiujahy. ⁴⁷ Pero pø cab hajxy mmäbøga'añ nebiä Moisés jecy quiujahyyän, ni høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgáañäbä.

6

¹ Cumejtspo'o cudägøøgpø'o Jesús jim ñøcxy mejyhawiimb. Mejtstu'u ja'a mejy xiøhaty Galilea møød Tiberias. ² Nämäy Jesús hänäjty pianøcxyii jäya'ayhajxy. Paady hänäjty pianøcxyii coo hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty tøø yajcähxø'øgy, møød coo pa'amjäya'ay hänäjty tøø yajmøcpøcy. ³ Mänit Jesúshajxy jim wyiimbejty maa ja'a tunguhduumän møødä jiamioødhajxy. Mänit hajxy jim yhøxtaacy tunguhduum. ⁴ Mäwiingooomb ja'a pascuaxøø hänäjty, ja'a judiøshajxy yagjätäbä. ⁵ Mänit Jesús wyiinhee'ppejty coo jäya'ay hänäjty may pianøcxyii. Mänit Jesús ja'a Felipe ñämaayy:

—Maa ja'a caayyøøc hajxy nbáatämät coo yø'øya'ay hajxy nyajcáayyämät nämäy.

⁶ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, yhuuc nää mädia'agyhixaamby hänäjty waambä Felipe hänäjty yhadsowa'añ. Tøø Jesús hänäjty hamdsoo wyiinmay nebiä jäya'ayhajxy hänäjty yajcaya'añii. ⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Ni mejtsmägo'x denariojuy ja'a tsajcaagy quia'a mäðøyhädät, hoy hajxy tu'lii'xyjaty cu nja móoyäm.

⁸ Andrés ja'a Jesús ja'a jiamioød hänäjty tu'ug xiøhaty, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Mänitä Andrés ja'a Jesús ñämaayy:

⁹—Chaadsä pigäna'c ja'a cebadatsajcaagy mioødä mägoøxcä, møødä hacx metscä. Pero cab jaduhñ miäðøyhädät. Hiç, majiäya'ay yø'øduhñ.

¹⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhøxta'agy.

Møj jim mioøjiootä. Jim hajxy yhøxtaacy ja'a mägoøxmilpä ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy hawiing. ¹¹ Mänit Jesús ja'a tsajcaagy quioonðsooyy. Mänit Jesús Dios jaduhñ ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänit Jesús ja'a jiamioød ja'a tsajcaagy miooyy. Mänitä jiamioød ja'a tsajcaagy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä maa jäya'ayhajxy hänäjty yhäña'ayän. Møødä hacx hajxy yajmäwa'xøøbiä. Jaduhñtiä jäya'ayhajxy miooyy mäduhñtiä hajxy hänäjty quiaya'añ. ¹² Coo hajxy quiaabiäðøoyy, mänit Jesús ja'a jiamioød ñämaayy:

—Yajpäðø'og tsajcaagyquiaadiuc hajxy møødä hacxtsu'tstuc, neby hajxy jaduhñ nga'a nähguécämät.

¹³ Mänit ja'a tsajcaagyquiaadiuc hajxy cøjx yajpäðø'øgy møødä hacxtsu'tstuc. Majmetscach hajxy yaghujch ja'a tsajcaagyquiaadiuc. ¹⁴ Coo jäya'ayhajxy yhiixy nebiä Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty tøø yajwa'añguiojjiän, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä:

—Pues tehm tiøyhajt, yø'øds je'e, ja'a hajxy hijty nahijxämbä coo hajxy hijty xñämedsáañäm nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

¹⁵ Coo Jesús ñajuøøy coo hänäjty nøcxy piäda'aga'añii gobiernä mädsibø'øbä, mänit jim chohñnä. Mänit jim ñøcxnä niduhñ tunjoot.

¹⁶ Coo chuujøøyy, mänitä Jesús jiamioødhajxy yhädaacy mejypia'a. ¹⁷ Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jim Capernaum hajxy hänäjty ñøcxa'añ mejyhawiimb. Wiingoods hänäjty. Cahnä Jesús ja'a jiamioød hänäjty piadyñä. ¹⁸ Mänitä poj piäðø'cy møc. Mänitä mejy chajcujy cøxp. ¹⁹ Mägoøxkilómetro tädujkilómetro hajxy hänäjty tøø ñøcxy, mänitä Jesús hajxy yhiixy coo ja'a barco hänäjty tøø ñajtspaaðø'øy. Yohby Jesús hänäjty mejywyiing. Mänitä jiamioødhajxy chähgøøbiøjcy. ²⁰ Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'oy; Jesúshøch høøch.

²¹ Mänit hajxy jiootcugøøyy. Mänitä Jesús yajtägøøyyä barcojooty. Mänitiä hajxy jim miejtsnä mejypia'a maa hajxy hänäjty ñøcxian.

²² Cujaboom, jimnä majiäya'ayhajxy hänäjty mejyhawiimnä, maa hajxy hänäjty tøø yajcayijän. Najuøøby hajxy hänäjty coo Jesús hänäjty tøø quia'a møødtu'ubøgyii ja'a jiamioødhajxy quipxy. Hijxä ja'a Jesús jiamioødhajxy coo hajxy tiu'ubøjcy barcojooty ja'a majiäya'ayhajxy. Jagoo barco hänäjty tu'ug; je'e hajxy hänäjty tøø yajtu'ubøcy. ²³ Mänitä barco hajxy yajmejch wiingpä, ja'a Tiberiastsohmä. Jim hajxy miedsøøyy maa jäya'ayhajxy hänäjty tøø chajcaagyquiayän, mänaa Jesús ja'a Dioscujú'uyäp yequian. ²⁴ Coo ja'a majiäya'ayhajxy yhiixy coo Jesúshajxy quia'a jiiän, mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy Jesúshøxtaabä. Jim hajxy ñøcxy mejyhawiimb jim Capernaum.

²⁵ Coo hajxy jim miejch mejyhawiimb, mänitä Jesús hajxy jim piaaty. Mänit Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, mänaa mmejch.

²⁶ Mänit Jesús miänaañ:

—ChaaDs mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, páadyhøch mijts hijty xyhøxta'ay cooçh mijts je'e cu'uxiä nyajcaayy. Cábøch mijts je'e xmiäyajtøwa'añ ti-iguiøxpøch ja'a hoy-yagjuøøñäbä coo nyajcähxø'cy.

²⁷ Paady hajxy mduñ, jaduñä cay hu'ugy hajxy mbaady. Pero chaads mijts nnämä'awät jadunajtä coo hajxy mhøxtä'awät neby hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän. Høøch mijts cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jaduñ mjugyhádat. Páadyhøch mijts jaduñ nmo'owa'añ, cooçhä Dios tøø xquiuhdujtmø'oy, høøch ja'a Diosquexypä.

²⁸ Mänit Jesús miäyajtøøwa:

—Neby højts ngudiünät nebiä Dios choquiän.

²⁹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Chojpy ja'a Dios cooçh mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjçät, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

³⁰ Mänitä Jesús miäyajtøøwägumbä:

—Tii hijxtahnd hoy-yagjuøøñäbä myajcähxø'øgaamby neby højts miich ja'a nmädia'agy jaduñ nmäbøjçät coo miich ja'a Dios tøø xquiexy. ³¹ Ja'a hajxy hijty nhaphajtäm ndeedyhajtäm ja'a jecypiä, jimä maná hajxy quiaayy maa hänäjty pøn quia'a tsäna'ayän. Moisés ja'a maná yajwa'añguioj. Ja'a maná, nebiä tsajcaaguiän je'e. Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Yajcaayyä jäya'ayhajxy ja'a tsajcaagyhajpä ja'a tsajpootyptsohmä. Dios jaduñ quejx."

³² Mänitä Jesús yhadsooyy:

—ChaaDs mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: Caha Mioisésä mijts ja'a tsajcaagy xyajnäguejx ja'a tsajpootyptsohmä. Dios, je'eds hajxy je'e xyanjäguejx. Je'eds hajxy je'e xquiuhdujtmø'owaamby coo hajxy jim mdägø'øwät tsajpootyp. ³³ Ja'a Dios tøø quiéxiäbä, jim tsajpootyp je'e tøø chooñ. Paady je'e yaa tøø quiäda'agy nejy mijts xquiuhdujtmø'owät coo hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän.

³⁴ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Højts yø'ø tsajcaagy móoyäc øøjxta'axiøøbä, ja'a tsajpootyptsohmä.

Paady hajxy jaduñ miänaañ coo hajxy quia'a wiinjuøøyy coo Jesús jaduñ ñiñänøøma hamdsoo coo je'e tøø quiexyii ja'a Dios.

³⁵ Mänitá Jesús miänaañ:

—Høøch je'e, ja'a Dios tøø quiéxiábä. Cuhdujtyéjþøch coo hajxy jim tiäg'ø'owät tsajpootyp þønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhidät. ³⁶ Pero mijts, cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä, hoy hajxy tøø mja hixy coothä hoy-yagjuøøñäbä tøø nja yajcähxø'øgy. ³⁷ Þønjátyhøch ja'a nDeedy jaduñ xyajcø'øwaanøby, je'eçhä nmädia'agy xmiäbøgäänäp. Nguhøgäänbiøch hajxy je'e. ³⁸ Páadyhøch tøø ndsoon tsajpootyp cooth ngudiünät nébiøch nDeedy xyhane'emiän, ja'açh tøø xquiéxiábä. Cáboch ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyaghida'añ. ³⁹ Cábochä nDeedy miäna'añ coo hajxy haxøøgtuum quiá'awät, ja'açh hajxy tøø xyajcø'øwaanø'ø'yäbä, coo ja'a xøø jumøjt jaduñ yhabéjnät. Pero jaduñ miäna'añ cooth hajxy nyajnøcxät tsajpootyp. ⁴⁰ Jadúhnhøch ja'a nDeedy miäna'añ coo hajxy cøjxta'axiøø jjugyhádat neby jaaya'ay jjugyhatiän, þønjaty jaduñ najuøøby coothä Dios xyHuunghaty, þønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Je'eçh hajxy jim nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjnät.

⁴¹ Coo Jesús miädiaacpádøøyy, mänit tiägøøyyä wiingapxpéjtäbä ja'a judiøshajxy. Paadiä wyiingapxpejtä coo hánajty tøø miäna'añ coo jim choon tsajpootyp. ⁴² Jaduñ hajxy ñiñämaayyä:

—Jesús yø'øya'ay xiøhaty; José yhuung yø'ø. Nhixyhájtäm ja'a tiaj tieedy yø'ø. Høhndaacp yø'øduñ cooc tyijy jim tøø choon tsajpootyp.

⁴³ Mänitá Jesús ja'a judiøsyhojy:

—Ca'a hajxy mgapxtägoonä. ⁴⁴ Þønñhøch ja'a nDeedy yajnähdiþy, je'eçhä nmädia'agy xmiäbøgäänäp. Je'eçh nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjnät. ⁴⁵ Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo Dios jáya'ay nägøxiä yajnähixø'øwa'añ. Þønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy tøø xwyiinjuøøyyä tøø xyhabøjcä, jé'edshøch ja'a nmädia'agy tøø xmiäbøjcä.

⁴⁶ 'Cábøch nDeedy mänaa yhixyii jáya'ayäm; høøch nidiuhm tøø nhixy. Jímhøch ndsoon Dioswiinduum. ⁴⁷ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, þønñhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds jugyhadaamþ cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. ⁴⁸ Høøch hajxy jaduñ jim nyajtägø'øwaamby. ⁴⁹ Ja'a nhaphájtäm ndeedyhájtämhajxy, ho'c hajxy je'e, hoy ja'a maná hajxy jia caayy pactuum. Ja'a maná, mäjaayejc jaduñ. Pero paquiä ja'a miäjaahajxy quiøjxy.

⁵⁰⁻⁵¹ Høøch, páadyhøch tøø ndsoon jim tsajpooty nébiøch jáya'ayhajxy jim nyajtägø'øwät. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø þønjátyhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nñähdugäänbiøch ja'a nni'x ja'a ngopc. Nñähho'tu'udäänbiøch jáya'ayhajxy nägøxiä.

⁵² Mänitá judiøshajxy yajcapxiøøyy ja'a Jesús ja'a miädia'agy:

—Nejy, xmio'owäänäm yø'øya'ay ñi'x quiopcäda'a coo ndsú'tsämädä.

⁵³ Mänitá Jesús ñämaayy ja'a judiøshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, høøch ja'a Diosqueypä, cooth mijts ja'a nni'x ja'a ngopc xquia'a tsú'tsät, cooth mijts ja'a nnø'ty ja'a njoot xquia'a húcät, cab hajxy jim mdägø'øwät maa Dioswiinduumän. ⁵⁴ Þønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, þønjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúccäp, je'eds je'e hidaamþ cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. ⁵⁵ Tsu'tsøøc-høch ja'a nni'x ja'a ngopc; huucøøc-høch ja'a nnø'ty ja'a njoot. ⁵⁶ Þønjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, þønjátyhøch ja'a nnø'ty

ja'a njoot xyhúucäp, je'ech jaduhñ nnänøømby ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xmiäbøjcäp. Je'ech hajxy nguhdujtmø'owaamby coo hajxy yhidät cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy nmøødhida'añ. ⁵⁷⁻⁵⁸ Ja'a nDeedyhøch, ja'ačh tøø xquiéxiäbä, je'ech jaduhñ tøø xquiuhdujtmø'oy coočh jäya'ayhajxy jim nyajnøcxät tsajpootyp, pønjátyhøch ja'a nmädiá'agy xmiäbøjcäp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm, ho'c hajxy je'e jequiän, hoy ja'a maná hajxy jia caayy. Pero pønjátyhøch ja'a nmädiá'agy xmiäbøjcäp, cab hajxy quia'awa'añ haxøøgtuum mänaa.

⁵⁹ Jaduhñ Jesús jim miädiaacy Capernaum coo hänäjty yajnáhixø'oy tsajpogooty maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hänäjty wyiingudsähgø'øyän.

⁶⁰ Coo Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ jim miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cab hajxy jaduhñ nguhbøjcämät; tsip xex yø'ø mädiá'agy jaduhñ.

⁶¹ Najuøøyy Jesús jaduhñ nebiaty hajxy hänäjty miädiá'aguiän. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nejy, cábøchä nmädiá'agy hajxy xjiøjpøgø'øwáanäjä. ⁶² Coočh mijts xyhixät coočh hänäjty jim nnøcxy tsajpootyp, mänitøch mijts ja'a nmädiá'agy xmiäbøgaanä coočh jim ndsooñ tsajpootyp, høøch ja'a Diosquexypä. ⁶³ Ja'a mjuøhñdyhajxy, je'eds hajxy yaa xyagjyghajp. Ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy, cab hajxy je'e yaa xyagjyghaty. Coočh mijts ja'a nmädiá'agy xmiäbøjcät, mänit hajxy mdägø'øwät jim tsajpootyp. ⁶⁴ Pero cahnä hajxy nägøxiä mmäbøcyñä.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hänäjty jaduhñ pønjaty hänäjty je'e ca'a mädiá'agymiäbøgaamb. Najuøøby hänäjty je'ebä pøn hänäjty yegáanäp ho'cøøc. Jäguemiä Jesús jaduhñ ñajuøøyy mänaa ja'a miägu'ughajpähajxy tiägø'øyän yajnáhixøøbiä. ⁶⁵ Mänit Jesús miänáangumbä:

—Páadyhøch mijts jaduhñ nnämaayy: “Pønñhøch ja'a nDeedy yajnáhdijpy, je'echä nmädiá'agy xmiäbøgáanäp.”

⁶⁶ Coo Jesús jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitä jiamiøødhajxy nämay wyiimbiñä. Cabä Jesús hajxy hänäjty miøødwäditaanä. ⁶⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøyy ja'a nämajmetspähajxy:

—Nejy, xpiuhwa'adsáambøch mijtspä.

⁶⁸ Mänitä Simón Pedro yhadsooyy:

—Wiindsøn, caj. Tii højts miich coo nnä'ä puhwá'adsät. Miich højts je'e xyajnáhixøøby neby højts jim ndägø'øwät tsajpootyp. ⁶⁹ Nmäbøjcäp højts miichä nmädiá'agy. Nnajuøøby højts coo jim tøø mdsooñ maa Diosän, coo mGristähaty, ja'a højts hijty nhahixypä, ja'a Dios hijty quixaambiä.

⁷⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Páadyhøch mijts tøø nwiimbiy nébiøch hajxy jaduhñ xmiøødwädität, mijts ja'a nämajmetspä. Pero xii hajxy tu'jäya'ay mmøødä, ja'a møjcu'uwiinmahñdymøødpä.

⁷¹ Ja'a Judas jaduhñ nänøøma, ja'a Simón Iscariote yhuung. Ja'a Judas, je'edsä Jesús hänäjty yegaamb ho'cøøc, hoy ja'a Judas ja'a Jesús hänäjty jia møødwädity møødä nämajtu'ugpähajxy.

7

¹ Mänitä Jesús tiägøøyy cajpthayohbiä jim Galilea. Cab hänäjty jim wiäditaanä jim Judea, je'eguiøxpä coo ja'a judíøshajxy hänäjty yhøxta'ay

nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ² Jadáañäp ja'a judíos xiøøhajxy hánajty coo ja'a ramada hajxy yhädiuñ. Jim hánajty jiada'añii Jerusalén. ³ Mänitä Jesús ñämaayyá yhuchhajxy:

—Ca'a yaa mmähmø'øy. Nøcx jim Judea. Ween ja'a mmägu'ughajpähajxy jimbä yhuug hijxpä nejy miich ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä myajcähxø'øguiän. ⁴ Myajcähxø'py miich hijty maa jäya'ay quia'a mayyän. Pero pø chojpy ja'a mjoot jaduñ coo ja'a mmädia'agy wiädifät ja'a miichcøxpä, mänit hijxwiinduum myajcähxø'ogät majiäya'ayhagujc.

⁵ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hánajty miäbójcäxä ni ja'a yhamdsoo huchhajxy. Paady hajxy jaduñ miänaañ. ⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cahnä yhabaadyñä cooth jäya'ayhajxy nhawáañät põñhøch høøch. Pero mijts, homiänaajä hajxy jim mnøcxät Jerusalén. ⁷ Caj mijts cu'ug xmiähanhaty. Pero høøch, xmiähanhájpøch cu'ug. Páadyhøch hajxy xmiähanhaty cooth nnägapy coo hajxy yhaxøøgwädity. ⁸ Nøcx mijts xøøhat. Cábøch nnøcxa'añ høøch. Cahnä yhabaadyñä cooth jäya'ayhajxy nhawáañät põñhøch høøch.

⁹ Mänit Jesús miädiaacpádøøñä. Mänit jim jiaançh mähmøøñä jim Galilea.

¹⁰ Mänit Jesús yhuchhajxy jim ñøcxy xøøhajpä Jerusalén. Mänit Jesús jim pianøcxy hamee'ch. ¹¹ Jimä judíos ja'a Jesús hajxy hánajty yhøxta'ay maa ja'a xøø hánajty jiadyiiän. Jaduñ hajxy hánajty miäna'añ:

—Maada'a tyijy je'e.

¹² Mädiäcäp ja'a Jesús hánajty ja'a majiäya'ayhajxy. Näje'e hajxy hánajty miäna'añ cooc yhojiäya'ayä. Näje'e hajxy hánajty miänaambä cooc tyijy yhaxøøgjäya'ayä, cooc tyijy hánajty wiädity cu'ugwiinhøhmbä.

¹³ Pero hamee'ch hajxy hánajty miädia'agy. Hix, chähgøøby hajxy hánajty ja'a judíos wyiindsøn'hajxy.

¹⁴ Mägujnä xøø hánajty jiadyii, mänit Jesús tiägøøyy tsajtøgooty yjnähixøøbiä. ¹⁵ Mänitä judiøshajxy yagjuøøyy, miänaañ hajxy:

—Tii yø'øya'ayäda' coo jiaançh tehñ jiaty madiu'u y caj yhøxpøquia.

¹⁶ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; nDéedyhøch miädia'agy hädaa jaduñ, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Pøñ jaduñ cudiunaamb nebiä Dios miäna'añän, je'e najuø'øwaamb coo quia'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa, coo Diosmädia'agy hädaa. ¹⁸ Pøñ jioot jaduñ tsojp coo yajcumáyät, je'edsä yhamdsoo mädia'agy mädiaacp. Pero chójpiøch njoot coo Dios wyiingudsähgø'øwøjät, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Nmóødhøch ja'a tøyhajt; cábøch nhøhnda'agy.

¹⁹ Tøyhajt coo Moisés ja'a ñocy jecy jejcy, túhmäts. Jiiby jaduñ miäna'añ ñocyjiooty coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Pero cab hajxy mgudiuñ. Mmänaamb hajxy jaduñ cooth hajxy xyagho'oga'añ.

²⁰ Mänitä cu'ug yhadsooyy:

—Nej, mguhmäñøøbiä coo jaduñ mmäna'añ coo højts miich nyagho'oga'añ. Pøñdsän miich xyagho'ogaamb.

²¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tähóoc-høch ja'a hoybä tøø nduñ ja'a poo'xxiøøjooty; mänit hajxy myagjuøøyy nägøxiä. Mmänaamb hajxy jaduñ coo hajxy tii nga'a túuñämät ja'a poo'xxiøøjooty; paady hajxy myagjuøøyy. ²² Moisés ja'a cuhdujt jecy jejcy coo hajxy mnicircuncidarhadøjät. (Ca'a Mioisésä yajtsohndaac; yhaphajpä tieedyhajpähajxy jecy yajtsohndaac.) Paadiä mhuung hajxy mcircuncidarhaty hoy jia poo'xxiøøjootiä. ²³ Mgudiuumbay hajxy jaduñ nebiä

Moisés ja'a cuhdujt jecy yejquiän; pero mjootma'p hajxy coochä jäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty. ²⁴ Cabä jäya'ay hajxy paquiä mwiinmahñdyhixät nebiä wyiinmahñdy je'e. Coø jejcy mmøødhidät, mänitäs ja'a wyiinmahñdy je'e mhíjxät. Coochä pa'amjäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty, paady hajxy jaduhñ mmäna'añ coøgøch tyijy ja'a haxøøgwiinmahñdy nmøødá. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tii nga'a tüünämät ja'a poo'xxiøøjooty. Pero Dios mänaamb coo yhahixø'øcy coo hajxy ndüünämät.

²⁵ Mänitä Jerusaléngpä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy mänaambä:

—Yø'øds hajxy yhøxtaaby coo hajxy yagho'oga'añ. ²⁶ Xiidsä quiapxy majiäya'ayhagujc, y caj waamb ñäma'ayii. Nej, mänaamb højts nwiindsønhajtämhajxiäda'a coo yø'ø Miesiasä, ja'a hajxy nhahíjxämbä. ²⁷ Nnajuøøyyäm hajxy maa yø'øya'ay chooñ. Pero ja'a Mesías, ja'a gobiernähadaambä, cab hänäjty yajnajuø'øwa'añ maa hänäjty chooñ.

²⁸ Jiihiä Jesús hänäjty yajñahixø'øcy tsajtøgooty. Coø jaduhñ miädooyy waambaty hajxy hänäjty miäna'añ, mänitä møc miänaañ:

—Xyhixyhájpøch hajxy. Mnajuøøby hajxy maačh ndsooñ. Pero ca'a yhøøchä hamdsoo tøø nwiinmay coochä yaa ngädä'agät. Ja'a nDéedyhøch tøø xquiexy. Pero cab hajxy mnajuø'øcy. ²⁹ Nhíxyhøch je'e. Jímhøch ndsooñ. Je'ečh jaduhñ tøø xquiexy.

³⁰ Coø Jesús jaduhñ miänaañ, mänitä jia madsaanä. Pero caj ñä'a yajmajch. Cajnä hänäjty yhabaadyñä coø Jesús yagho'ogøøjät. ³¹ Hoy ja'a Jesús hänäjty jia madsa'añii, nämay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänäjty miäböjçäxä. Mänit hajxy miänaañ:

—Coo ja'a Mesías jaduhñ miédsät, ja'a hajxy nhahíjxämbä, nej, maas hoy-yagjuøøñäjaty ja'a Mesiasäda'a yajcähxø'øga'añ quejee nej yø'øya'ay jaduhñ yajcähxø'øguiän.

³² Mänitä fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty waambaty Jesús hänäjty miädia'agyii. Mänitä policíahajxy quiejxä coø Jesús hajxy miädsät. Ja'a fariseoshajxy jaduhñ mäguejx møødá teedywiindsønhajxy. ³³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts jejcy nmøødhidaannä. Nøcxäannäbøch maačhä ndsohñän.

³⁴ Xjia høxta'awáambøch hajxy, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy jim hoy mnøcxät maačh nhida'añän.

³⁵ Mänitä judiøshajxy ñiñämaayä:

—Maa yø'øya'ayäda'a ñøcxa'añ coo hajxy jaduhñ nga'a páatämät. Nej, nøcxaambäda'a jim maa ja'a judiøshajxy wa'xyjaty chäna'ayän maa ja'a hajxy ca'a Israelpähajpän, coø Diosmädia'agy yajñahixø'øwät ja'a hajxy ca'a judiøshajpä. ³⁶ Tiida'a tyijy coø miäna'añ cooc hajxy nja høxta'awáanam, pero cábäc hajxy nbaadäänäm, y cooc hajxy hoy nga'a nøcxämät maa yhida'añän.

³⁷ Coø ja'a xøø hänäjty miayaannä, ja'a møjxøøjooty, mänitä Jesús tiänaayø'cy. Mänitä møc miänaañ:

—Pøn tødsøøyyäp, ween yaa myiñ maačh høøchän, ween miñ yhu'ugy mädyiibøch nmo'owaamby.

Jaduhñ Jesús yajniäbaatä nebiä møjnøøgopçän. Mänitä miänäänqumbä:

³⁸ —Pønjätyhøch ja'a nmädia'agy xmiäböjçäp, je'ečhä nmädia'agy xya-jwa'xtägäjtäp, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

³⁹ Jaduhñ Jesús miänaañ, pønjaty ja'a miädia'agy mäbögåanäp, mänitä Dioshøspíritu mio'owa'añii. Cahnä Dioshøspíritu hänäjty quiäda'agyñä.

Cahnä Jesús hánajty yagho'ogyii; cahnä hánajty yhoodiägachñä maa ja'a Tieddiän.

⁴⁰ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hánajty tøø miädia'aguiän, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tehñ tiøyhajt ja'a Dios ja'a quiugapxy yø'ø, ja'a Dios hijty quiexaambä.

⁴¹ Näje'e hajxy miänaambä:

—Ja'a Mesías yø'ø, ja'a gobiernähadaambä.

Pero näje'ehajxy miänaambä:

—Pero cabä Mesías jim choona'añ Galilea. ⁴² Jaduhñ Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Mesías ja'a David yhaphada'añ tieddyhada'añ, y cooc jim choona'añ Belén maa ja'a David jecy chänaayän.

⁴³ Coo hajxy hánajty jaduhñ miädia'agy, cab hajxy hánajty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii ja'a Jesúscøxpä. ⁴⁴ Näje'e ja'a Jesús hajxy hánajty jia madsa'añ, pero caj pøñ ñä'a majch.

⁴⁵ Mänitä policiahajxy wyiimbijty maa ja'a teedywiindsøñhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä policiahajxy ñämaayä:

—Tii hajxy coo mga'a yajmejch.

⁴⁶ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab jaduhñ pøñ mänaa miädia'agy nej yø'øya'ay miädia'aguiän.

⁴⁷ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Cab jaduhñ yhooyä coo mijts jaduhñ tøø myajwiinhømbä. ⁴⁸ Caj yø'øya'ay ja'a miädia'agy miäböjcäxä ja'a wiindsøñhajxy møødä fariseoshajxy. ⁴⁹ Pero yø'ø cu'ughajxy, cabä jecyquiuhdujt hajxy jiaty. Ween hajxy chaachpøcy.

⁵⁰ Jimä Nicodemo hánajty, ja'a Jesús hánajty tøø ñähóyyäbä. Fariseohajp hánajty je'ebä. Mänitä Nicodemo miänaañ:

⁵¹ —Cab højts nguhtujthájtäm jaduhñ myíñäm coo jäya'ay nyajcumädóowämät coo hánajty tøø nga'a mädia'agymiadóowäm jayøjp.

⁵² Mänitä Nicodemo wyiinwohñä ñämaayä:

—Jaduhñ miich mbamädiaacpä nebiä Galileabä jäya'ayhajxy miädia'aguiän. Huuc tehñ yajmädia'ag ja'a Diosmädia'agy. Cab jaduhñ jiiby maa myiñ coo ja'a Dios ja'a quiugapxy jim choona'añ Galilea.

⁵³ Mänit hajxy ñøcñä maa ja'a tiøjc-hajxiän.

8

¹ Mänitä Jesús jim ñøcxy maa ja'a tuñ jaduhñ xiøhatiän Olivos.

² Cujaboom jopyjiajjo'ogyñä, mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämejtsä. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, tiägøoyy yajñähixøøbiä.

³ Mänitä to'oxiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Ja'a cuhdujtyajñähixøøbiähajxy mäyajmejts møødä fariseoshajxy. Paadiä to'oxiøjc hánajty tøø miächii coo hánajty tøø tiu'uma'ady tøø tiu'udägoy. Mänitä to'oxiøjc jim yajñøcxä maa ja'a cu'ughagujcän. ⁴ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, paady hädaa to'oxiøjc tøø miächii coo tøø piaadyii wiingya'adiøjmøød. ⁵ Jiiby maa ja'a Diosmädia'aguiän, jiibiä Moisés hajxy xyhanéhñäm coo ja'a to'oxiøjc jaduhñbä hajxy nguhtá'tsamät. Miichäts, waamb miich mmänaambä.

⁶ Paady hajxy jaduhñ yajtøoyy, coo hajxy hánajty miädowa'añ pø tu'ugmädia'agy ja'a Jesús hánajty møødä Diosmädia'agy. Yhøxtaaby hajxy hánajty nebiä Jesús hajxy ñähwaambédät coo häxøpy quia'a tu'ugmädia'aguiä.

Pero cabä Jesús waamb yhadsooy. Mänitä Jesús ñaaxcooy. Mänitä tiägöoy jahbiä cø'øhaam naaxwiin. ⁷ Mänitä Jesús jaduñ miäyajtøwägumbä. Mänit yhäñaaguiugöoy. Mänit miänaañ:

—Pønä pojpä cädieey ca'a møød, ween quia'tstsooñ.

⁸ Mänitä Jesús ñaaxcøogumbä. Mänit tiägøguiumbä jahbiä naaxwiin. ⁹ Coo hajxy jaduñ miädiuuy nebiä Jesús hånajty tøø miäna'añän, mänit hajxy je'e tiu'ubøjnä hanidiuhmjaty. Ja'a møjpä, je'e jawyiin tehñ tiu'ubøjtsohñ. Niñajuøoyä hajxy hamdsoo coo ja'a pojpä cädieey hajxy hånajty miøødä, paady hajxy tiu'ubøjcy. Mänämetscä Jesús ja'a to'oxiøjc miøødmähmøoy. Jimä to'oxiøjc hånajty tiäna'ay Jesús ja'a wyiinduum. ¹⁰ Mänitä Jesús yhäñaaguiugöoy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñämaayy:

—Maa jaaya'ayhajxy, ja'a hajxy hijty xquihga'adsaambä. Nej, caj pøn tøø xñä'ä cuhga'açhä.

¹¹ Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, caj.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch jaduñ nga'a mänaambä coo miich myajcuhgá'adsät. Nøcx; cab jaduñ haxøøg mjatcøøñät.

¹² Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduñ mäwihhøch nyajnimiäbaadyii nebiä jøøñän cooçhä jäya'ayhajxy nyajnähiø'øy ja'a tu'u hoybä. Pønjaty ja'a nmädia'agy xpianøcxáanäp, cab jaduñ wiädita'añ hagoonstuum. Cøjxta'axiøø jim yhida'añ tsajpootyp.

¹³ Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Hamdsoo miich mniñänømyii. Pero caj miich mnä'ä tømädia'agy.

¹⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tømädiäacpøch, høyhøch hamdsoo nja niñänømyii. Nnajuøøbiøch maach ndsooñ maach nnøcxy. Pero mijts, cab hajxy mnajuø'øy. ¹⁵ Nä'ä nägøøbøch mijts xñä'ä nähwaambety. Pero høøçhä, cábøch jäya'ay nä'ä nägøobä nnähwaambety. ¹⁶ Tøyhájthøch nnä'ägädä mädia'agy. Ca'a yhøøçhä nhamdsoo mädia'agy hädaa; ja'a nDéedyhøçhä miädia'agy hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷ Miimb jaduñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän, coo jäya'ayhajxy tiu'ugmädia'aguiä nämetscä, pues tøyhajt hajxy jaduñ yejpy. ¹⁸ Pues højts, tu'ugmädia'agy højts møødhøch nDeedy cooçhä je'e tøø xquiexy.

¹⁹ Mänitä fariseohajxy miänaañ:

—Maa mDeedy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch mijts xñajuø'øy; ni ja'a nDéedyhøch hajxy xquia'a najuøøyyä. Cooçhä mijts häxøpy xñajuø'øy, xñajuøøyyäbøch ja'a nDeedy hajxy häxøpy.

²⁰ Yajnähiøøguiujc ja'a Jesús jaduñ miänaañ jiiby tsajtøgooty, jiiby mäðøyyä maa ja'a cajän maa ja'a xädø'øñ hajxy hånajty yajnähgäda'aguiän. Pero cabä Jesús hånajty pøn miadsa'añii, hoy hånajty jia mädia'agy cu'ughagujc. Cahnä hånajty yhabaady coo je'e miadsøøjät.

²¹ Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Nøcxáannäbøch høøch. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy hoy mnøcxät maach nnøcxa'añän. Coo hajxy mhø'oga'añ, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

²² Mänitä judiøshajxy ñiñämaayyä:

—Nej, hamdsooda'a ñiyagho'oga'añii, coo hajxy jaduñ nga'a nøcxämät maa ñøcxä'añän.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa mijts mdsöön, hädaa yaabä naaxwiin. Pero hөөч, tsajpóotyрөч ndsoön, ca'a yaajä. ²⁴ Tөөч mijts jaduһn nnäma'ay, coo hajxy һänajty төө mho'ogy, cahnä mbojpä mgädieey hajxy һänajty xñähwa'achñä. Cabä mbojpä mgädieey hajxy xñähwa'adsa'añ coočhä nmädia'agy hajxy xquia'a mäböjcät pөnhөch hөөч.

²⁵ Mänitä Jesús hajxy miäyajtөөy:

—Pөһäsän miich.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tөөч mijts nja hawáanäm pөnhөch hөөч. ²⁶ Madiú'ujөch nnägäpxät coo hajxy haxөөg mjäya'ayhaty. Cábөch mijts ja'a nmädia'agy xmiäböjcä. Nhawáanäm mijts jaduһn nebiätyhөch jaaya'ay төө xñajtscapxөөyyän, ja'ach төө xquiéxiäbä.

²⁷ Pero cab hajxy wyiinjuөөy coo Jesús ja'a Tieedy jaduһn ñägäpxy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cөөч mijts һänajty төө xmiөjpabhety, mänit hajxy mnajuө'owa'añ pөnhөch hөөч, y coočhä nhamdsoo cuhdujt nga'a yajtuñ. Pero jaduһn nhawáanäm nebiätyhөch ja'a nDeedy төө xyajñähixө'oy. ²⁹ Xmiөөdwädjпөch je'e, ja'ach төө xquiéxiäbä. Cábөch nidiumh төө xñähgue'egy je'eguiөxpä coөch homiänaajä ngudiuñ nébiөch төө xyhane'emiän.

³⁰ Coo ja'a Jesús jaduһn miädiaacy, mänitä miädia'agy miäböjcäxä nämay.

³¹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judiөshajxy, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy һänajty төө miäböjcäbä:

—Cөөч mijts ja'a nmädia'agy xquiudiuñät homiänaajä, mänitөch mijts hamuumdu'joot xmiөөdwädität. ³² Jaduһndsä төyhajt hajxy mmөөdhädät coөch ja'a Dios төө xquiexy. Jaduһndsä mhaxөөgwiinmahñdy hajxy mnajtshixө'өwät, nebiä möjcu'ugong hajxy jaduһn xquia'a hané'emät.

³³ Mänitä judiөshajxy yhadsooyy:

—Abraham һөjts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Cab һөjts pөһ xyhane'emy. Tii jaduһn coo mmäna'añ coo һөjts ja'a möjcu'ugong xquia'a hané'emät.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts teһn төyhajt nnämä'awät, pөһjaty ja'a pojpä cädieey jaduһn mөөөd, möjcu'ugong jaduһn haneһmb. ³⁵ Ja'a moonsähajxy, cab hajxy jim yhyty cөjxta'axiөө maa hajxy quiuduñän. Pero ja'a cumoonsä yhuungä, je'eds jim nä'ägä hijp maa ja'a tiөjcän. ³⁶ Hөөч, nbuhbédäbөch mijts jaduһn nebiä mhaxөөgwiinmahñdy hajxy mnajtshixө'өwät, nebiä möjcu'ugong hajxy jaduһn xquia'a hané'emät. ³⁷ Nnajuөөbiөch jaduһn coo Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. Pero xyagho'ogáambөch mijts, je'eguiөxpä coo hajxy tul'joot mga'a tuna'añ nébiөch mijts nja nämä'ayän. ³⁸ Nmädiäcypiөch nébiөch ja'a nDeedy төө xyajmөөөdmädia'aguiän. Pero mijts, jaduһn mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedy yaa jiäya'ayhatian hädaa yaabä naaxwiin, nebiä cu'ug yhane'emiän.

³⁹ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Abraham һөjts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Pө төyhajt ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty, jaduһn hajxy mjäya'ayhäjpät nebiä Abraham jecy jiäya'ayhatian. ⁴⁰ Pero xyagho'ogáambөch mijts, höyhөch mijts ja'a төyhajt төө nja yajmөөөdmädia'agy, mädyibөch ja'a Dios төө xyajmөөөdmädia'agy. Cábөчhä Abraham häxөpy

xyagho'oga'añ. Caj mijts mjäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jäya'ayhajtjän.

⁴¹ Jaduhñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedyhajxy jäya'ayhatiän.

Mänitä Jesús ñämaayyá:

—Tøyhajt højts ja'a Abraham hijty nhaphaty ndeedyhaty. Jaduhñ højts njäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jäya'ayhajtjän. Tu'ug højts nDeedy; Dios je'e.

⁴² Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo Dios hajxy häxøpy tøyhajt mDeedyhaty, xchójpøch mijts häxøpy yaabä. Jimhøch tøø ndsooñ maa Diosän; pero yaačh nhijnä hädaa yaabä naaxwiin. Ca'a yhamdsoo jóothøch yaa tøø ngäda'agy. Dióshøch xquiejx.

⁴³ Xióøbøch yaa nja mädia'agy; cábøch mijts ja'a nmädia'agy xñä'a cudi-naañä. ⁴⁴ Ja'a møjcu'ugong hajxy mdeedyhajxy. Jaduhñ hajxy mjäya'ayhaty nebiä mdeedy jäya'ayhatiän. Mänit je'e tiägøøyy jäya'ay-yagho'pä mänaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Cabä tiømiädia'agy. Cabä hädaa yaabä naaxwiin hoy jäya'ayhaty. Høhndaacp je'e; jaduhñ ñä'ägä cuhdujthaty. Jaduhñ jäya'ayhajxy yaa yajnähixø'øyii ja'a møjcu'uwiinmahidy. ⁴⁵ Pero høøch, cooçh mijts ja'a tøyhajt nyajmøødmädia'agy, cábøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcä. ⁴⁶ Hopiønä ñajuø'øy cooçhä pojpä cádieey nga'a møødä. Jaduhñ hajxy nnajuø'øwät cooçhä tøyhajt nmädia'agy. ⁴⁷ Ja'a Dios ja'a yhuungä, miädóowäp je'e ja'a Dios ja'a miädia'agy. Pero mijtsä, caj mijts Dios xyhuung-haty; paadia Dios miädia'agy hajxy mga'a mädownaanä.

⁴⁸ Mänitä Jesús ñämaayyá ja'a judiøshajxy:

—Nej, cab jaduhñ tiøyyä coo jim mdsooñ Samaria, coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'öyá.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøçhä møjcu'ugong tøø xyajtägø'öy. Nwiinguhdsähgøøbiøch ja'a nDeedy. Pero cábøch mijts xwyiingudsähgø'öy. ⁵⁰ Cábøch hamdsoo nmäna'añ cooçh hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Ja'a nDeedyhøch jaduhñ mänaamb. Yajcumädownaamby je'e pønñøch haxøøg xñänøømb. ⁵¹ Chaads mijts tehñ tøyhajt nnämä'awät, cooçhä nmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät.

⁵² Mänitä judiøshajxy yhadsooyy:

—Hoorä sí, tøø højts nnajuø'øy coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'öy. Tøø ja'a Abraham yho'ogy møødä Dios ja'a quiugapxyhajxy. Pero miich mänaamb coo nmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mänaa quia'a hó'ogät. ⁵³ Nej, maas møc miichä cuhdujt mmøødä quejee ja'a Abraham jecy miøødhajty, ja'a hajxy hijty nhaphajtäm ndeedyhajtämbä. Tøø je'e yho'ogy. Jaduhñ ja'a Dios ja'a quiugapxyhajxy tøø yho'pä. Pøn tyijy miich coo jaduhñ mniñänømyii.

⁵⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhäxixø'øy cooçh hamdsoo nniguiumayøøjat. Pero Dióshøch xquiumaaby, ja'a tyijy mijts mDioshajxy. ⁵⁵ Cahnøch nDeedy hajxy xñajuøøyyä. Pero høøch, nhíxyhøch høøch. Cooçh nmäná'anät cooçh nga'a hixiä, høhnda'agäbøch jaduhñ nej mijts mhøhnda'aguiän. Pero nhíxyhøch høøch. Nmäbøjcábøch ja'a miädia'agy je'e. ⁵⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy jecy nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtämbä, xoondaacp je'e hijty cooçh hñajty xyhixa'añ mänáajøch hñajty nhida'añän hädaa yaabä naaxwiin. Tøøch je'e xjiaančh hixy. Mänit jiaančh xoondaacy.

⁵⁷ Mänitä Jesús ñämaayyá ja'a judiøshajxy:

—Je'enä jaduhñ mdsaanä. Nej, tøø ja'a Abraham mhixiä.

⁵⁸ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, jíyyämøch hánajty; cahnä Abraham hánajty jiiñä.

⁵⁹ Mänitá tsaa hajxy quionø'cy; Jesús hajxy hánajty quiuhga'adsaamby. Pero tøø ja'a Jesús hánajty ñiguiu'uchii. Mänit piädsøømnä tsajtøgooty.

9

¹ Jimä Jesús hánajty ñaxy. Mänitá wiindspä tu'ug yhijsy. Jaduhnä mähdiøjc ñä'ägä maaxhuunghajty wiinma'ad. ² Mänitá Jesús ñämaayyá ja'a jiamiøødhajxy:

—Wiindsón, tii yø'øya'ay wyiinäda'a coo mia'adä. Pønä pojpä cädieeyäda'a tøø tiuñ, yø'øya'ayä, tøgä tiaj tiediä.

³ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ni pøn. Paady yø'øya'ay wyiin mia'adä nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ quiähxø'øgät maa yø'øya'aguiøxpän. ⁴ Tsøc Diostuung hajxy túunäm, ja'açh tøø xquiéxiäbä, mäduhñtiä jugyhajt hajxy nmøødhajtäm. Coø hajxy nhó'cänät, cab hajxy jaduhñ mänaa ndúunänät. ⁵ Cooçh yaa nhity hädaa yaabä naaxwiin, nyajcähxø'piøch jäya'ay piojpa quiädieeyhajxy.

⁶ Mänitá Jesús ñajtsujøøyy naaxwiin. Mänitá chujy yajmo'ondscojy. Mänitá pyiinø'cy. Mänitá wiindspä yajwiingupiinøøyy ja'a chujy, ja'a hánajty tøø mio'ondscójiäbä. ⁷ Mänitá Jesús ja'a wiindspä ñämaayy:

—Nøcx niwyiimbujøø maa ja'a tsidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé —je'e jaduhñ ñänøømby, Quexy.

Mänitá wiindspä hoy jiaançh niwyiimbujyii. Coø wyiimbijnä, tøø hánajty wyiindøø'xø'nä. ⁸ Mänitá mähdiøjc yhijsä ja'a miäøøjc-hajxy møødä hajxy hijty yhijsypä coø hánajty xiädø'øñyujwa'añ. Mänitá hajxy miänaañ:

—Nej, caj jie'e yø'øjä, ja'a hijty naxy xädø'øñyujwaambä häña'a.

⁹ Näje'e hajxy hánajty miäna'añ:

—Jaançh je'e yø'ø.

Näje'e hajxy hánajty miäna'añ:

—Ca'a jie'ejä; pero tehñ jiaduhñ quiähxø'øgy.

Pero ja'a mähdiøjc, hamdsoo hánajty ñiñänømyii:

—Høøçh je'e hijty wiinds.

¹⁰ Mänitá miäyajtøøwa:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

¹¹ Mänit yhadsooyy:

—Jaaya'ay ja'a Jesúshajpä, jaaya'ay ja'a chujy yajmo'ondscoj. Mänitøch xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch xñämaayy coøçh nøcxy nniwyiimbujyii maa ja'a tsidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé. Mänitøch hoy njaançh niwyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'cy.

¹² Mänitá miäyajtøøwägumbä:

—Maa jaaya'ayäda'a.

Mänit yhadsooyy:

—Pämäadädä.

¹³ Mänitá mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a fariseos wyiinduumhajxiän, ja'a hánajty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä. ¹⁴ Poo'xxiøøjooty ja'a Jesús ja'a chujy yajmo'ondscojy, yajwiindøø'xø'cy ja'a wiindspä. ¹⁵ Mänitá mähdiøjc miäyajtøøwägumbä ja'a fariseoshajxy:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

Mänit yhadsooyy:

—Chujy jaaya'ay yajmo'ondsoj; je'ečh je'e xyajwiingubiinøøyy. Mänitøch hoy nniwyyimbujy. Mänitøch nwiindøø'xø'nä.

¹⁶ Mänitä fariseohajxy näje'e miänaañ:

—Ca'a yø'øya'ay Dyiosquexiä. Tuumb yø'øduhñ poo'xxiøøjooty. Cabä cuhudjyt miøødä coo jaduhñ tiünät poo'xxiøøjooty.

Pero näje'e hajxy hänäjty miänaañ:

—Pero nebiä cuboj cugädieejäya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jaduhñ ñä'ä yajcähxø'øgät.

Cab hajxy hänäjty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii. ¹⁷ Mänitä mähdiøjc ñämaayä, ja'a hänäjty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä:

—Miičhäts, waamb miich mmänaañ. Nejy yø'øya'ay mnänømy, ja'a tøø xyaghijxø'øguiäbä.

Mänit yhadsooyy:

—Dios je'e tøø quiexy.

¹⁸ Cabä judiøshajxy hänäjty miäböga'añ coo jaaya'ay hijty wyiindsä, coo jaaya'ay hijty tøø wyiindøø'xø'øgy. Paady hajxy miøjyaaxy jaaya'ay tiaj tieedy. ¹⁹ Mänit hajxy miäyjtøøwa:

—Nej, mijts ja'a mhuung yø'ø, ja'a hajxy mnänøømbiä coo hijty wiinds tøø miäaxhuunghatiä. Nebiäda'a tøø yhiyxø'øgy.

²⁰ Mänitä tiaj tieedyhajxy yhadsooyy:

—Højts nhuung jaančh yø'ø. Wiinds jiaančh maaxhuunghajty. ²¹ Pero cab højts nnajuø'øy nejy tøø yhiyxø'øgy o pøn jaduhñ tøø yaghijxø'øgy. Yø'ø hajxy mäyjtøw. Møj yø'øjån. Ween hamdsoo ñägapxy.

²² Paady hajxy jaduhñ miänaañ, coo ja'a teedywiindsøn hajxy hänäjty chähgø'øy. Tøø ja'a teedywiindsøn hajxy hänäjty quiojyquiapxyhaty coo hajxy hänäjty yajpädsøma'añ tsajtøgooty pøn jaduhñ mäna'anaamb cooc Jesús Miesiashaty. Nägooyä hajxy hänäjty yajtøjpädsøma'añ, cab hajxy hänäjty yajtøjtägø'øwaanä tsajtøgooty. ²³ Paady jaaya'ay tiaj tieedyhajxy miänaañ: “Yø'ø hajxy mäyjtøw. Møj yø'øjån.”

²⁴ Mänitä mähdiøjc miøjyaxägumbä, ja'a hänäjty tøø yhiyxø'øguiäbä. Mänitä ñämaayä:

—Højts tøyhajt móoyyác. Nnajuøøby højts coo Jesús quiuboj quiugädieeyä.

²⁵ Mänit yhadsooyy:

—Cábøch nnajuø'øy pø cuboj pø cugädieey je'e. Pero nnajuøøbiøch coočh tøø nhijxø'øgy, hóyhøch hijty nja wiindsä.

²⁶ Mänit ñämaayä:

—Nej xyaghijxø'cy.

²⁷ Mänit yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Pero cab hajxy mmäböjcy. Tii hajxy coo mmädowáangombä. Nej, mbanøcxáañäp ja'a miädia'agy hajxypä.

²⁸ Mänit yhojjä ñämaayä:

—Miičh jaduhñ mbanøcxäp ja'a miädia'agy. Højtsä, Moisés ja'a miädia'agy nbanøcxäp. ²⁹ Nnajuøøby højts coo Dios ja'a Moisés miøødmäiaacy jequiän. Pero jaaya'ayä, cab højts nnajuø'øy maa chooñ.

³⁰ Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Hoy-yagjuøøñä jaduhñ. Cab hajxy nnajuø'øy maa jaaya'ay chooñ, hóyhøch tøø xjia yaghijxø'øgy. ³¹ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy coo Dios jaduhñ quia'a mädoowa ja'a miädia'agy ja'a cuboj ja'a cugädieey. Pero pøn ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, pøn jaduhñ cudiumb nebiä

Dios yhane'emiän, je'e ja'a miädia'agy jaduḡḡ mädóowäxäp ja'a Diósäm.
³² Høxtahm̄ds ja'a naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän, ni mänaa jaduḡḡ quia'a
 yajmädoyhaty coo jāya'ay yaghijxø'øgyii, ja'a wiinds tøø miaaxhuunghátiäbä,
 høxtä jäda'anäbaady. ³³ Coo jaaya'ay häxøpy quia'a Diosquexiä, cab jaaya'ay
 cu yajcähxø'cy hoy-yagjuøñäbä.

³⁴ Mänitā mähdiøjc yhojjä:

—Nej, xyajnähihxø'øwaamb højts miichä. Pojpatuum cädieeduum miich tøø
 mmaaxhuunghaty.

Mänitā mähdiøjc je'e yajpädsøøma tsajtøgooty.

³⁵ Mänitā Jesús miädoyhajty coo ja'a mähdiøjc hānajtý tøø yajpädsømyii
 tsajtøgooty. Mänitā Jesús ja'a mähdiøjc yHøxtaayy. Mänit jāanč paaty. Mänitā
 Jesús miānaañ:

—Nej, mmäbøjcäp ja'a miädia'agy, ja'a Dios tøø quiexiäbä.

³⁶ Mänitā mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, pøn jaduḡḡ mnänøømby. Høøch hawáañäc nébiøch ja'a
 miädia'agy nmäbøjcät.

³⁷ Mänitā Jesús miānaañ:

—Tøø je'e mhixy. Høøch je'e.

³⁸ Mänitā mähdiøjc miānaañ:

—Wiindsøn, mähøjpøch.

Mänitā Jesús wyiinjjcädaacä, wyiingudsähgøøyyä.

³⁹ Mänitā Jesús miānaañ:

—Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jaduḡḡ
 yhiyxø'øgät, ja'a hajxy hijpä nebiä wiindspän; møød neby hajxy jaduḡḡ
 wyiindsø'øwät, ja'a hajxy hijpä nebiä hijxpän.

⁴⁰ Jimä fariseoshajxy hānajtý näje'e tiāna'ay maa Jesús hānajtý mädøyyän.
 Coo hajxy jaduḡḡ miädooyy nebiä Jesús miānaañän, mänitā Jesús hajxy
 ñāmaayy:

—Nej, mmānaamb miich jaduḡḡ coo højts jaduḡḡ nhijpä nebiä wiindspän.

⁴¹ Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy häxøpy mhity nebiä wiindspän, cabä pojpä cädieey hajxy
 häxøpy mhixyhyaty. Pero coo hajxy jaduḡḡ mmāna'añ coo hajxy mhity nebiä
 hijxpän, paadiä mbojpä ja'a mgädieey hajxy xquia'a nähwa'ačñä.

10

¹ Mänitā Jesús miānāngombä:

—Chaads mijts tehḡḡ tiøyhajt nnämä'awät: cabä mee'tspähajxy jiiiby
 tiägø'øwø'øy maa ja'a meegcuraahaawän. Wiingtuum hajxy je'e tiägø'øwø'øy
 maa ja'a curaahaaw quia'a hitiän. ² Pero ja'a cumeeg, je'eds jiiiby tægø'øwøøby
 maa ja'a curaahaawän. ³ Yajtägøøby ja'a curaagüendähajpä ja'a cumeeg
 jiiiby curaajooty. Coo hānajtý mieegmøjya'axa'añ, mänitā mieeg quioxy
 xøøguya'axy. Yo'mädooby ja'a meeg ja'a wyiindsøn hajxy. Mänitā cumeeg
 yhøxwoobädsømy. ⁴ Coo ja'a meeghajxy hānajtý tøø piädsømy, mänitā wyi-
 indsøn hajxy cøjx piadu'ubøcy. Paady hajxy jaduḡḡ piadu'ubøcy coo ja'a
 wyiindsøn hajxy yo'mädooy. ⁵ Cabä wiingjäya'ay hajxy pianøcxa'añ. Coo
 wiingjäya'ay hajxy yo'mädooy, cøjx hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

⁶ Ja'a Jesús, yajmäbaadyhaam hānajtý miädia'agy; pero cabä miädia'agy
 hānajtý wyiinjuøøyyäxä.

⁷ Mänitā Jesús miānāngumbä:

—Chaads mijts tehṁ tøyhajt nnämä'awät: Øöçh, jaduḥṁ mäwínhöçh nebiä curaahaawän maa ja'a meeghajxy tiägø'owø'øyän. ⁸ Cáhñöçh hánajty nmech, tøø jäya'ayhajxy hánajty may miech höhndaacpä. Jaduhṁ hajxy ñibiäda'agyii nebiä Diosquexyän. Jaduhṁ mäwíñäts hajxy miäbaady nebiä meegmee'tspän. Pero cabä miädia'agyhajxy miäböçcäxä. Jaaya'ayädhajxy jaduḥṁ ca'a mäböçc, pønjätyhöçh nmädia'agy xmiäböçcäp. Jaduhṁ mäwíñäts hajxy je'e miäbaatpä nebiä meeg mädia'agymiäböçcäp. ⁹ Ja'a meeghajxy, jii hajxy je'e tiägø'owø'øy maa ja'a curaahaawän. Hööçh, jaduḥṁ mäwínhöçh nebiä curaahaawän. Pønñhöçh ja'a nmädia'agy xmiäböçcäp, je'eçh ngüeendähadaamby.

¹⁰ Ja'a hajxy jäya'awyiinhömbä, Diosmädiä'aguiäc tyijy hajxy je'e yajwa'xyp. Yhamdsoo copcooty ja'a mädia'agy hajxy hánajty yajpädsömy. Pero hööçh, páadyhöçh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduḥṁ jim ñöcxät tsajpootyp, neby hajxy jaduḥṁ jim yhidät cöjxta'axiøø.

¹¹ Ja'a cumeeg, cwieendähajpy ja'a mieeg je'e. Jaduhṁ mäwínhöçh je'e, ngüeendähadaambiöçh ja'açh nmädia'agy hajxy xmiäböçcäbä. Jaaya'ay ja'a meeg jaançh tehṁ chojpä, höxtä ñähho'tú'udäp ja'a mieeg. ¹²⁻¹³ Ja'a moonsähajxy, cabä meeg hajxy tu'joot cwieendähaty. Paady hajxy je'e tu'joot quia'a cueendähaty, coo hajxy je'e quia'a yhamdsoo je'eja. Mäjuy hajxy je'e jia cuduñ. Coo ja'a pahuc miech meegtsu'tspä, mänitä moonsähajxy piäyø'ogy. Mänitä meeg mähdioçc-hajxy ñä'ägä machii. Mänit hajxy chähgø'øbäyø'ogy.

¹⁴⁻¹⁵ 'Pero hööçh, jaduḥṁ mäwínhöçh nebiä jäya'ay meeg hajxy jaançh tehṁ chojpän. Xyhixyhájpöçh ja'a nDeedy, y nhixyhájpöçh je'ebä. Jaanä jaduḥñds je'e, jaanä nhixyhájpöçh pønjätyhöçh nmädia'agy hajxy xmiäböçcäp. Nñähho'tu'udäambiöçh hajxy je'e. ¹⁶ Jaanä xmiäböçcäñäböçh ja'a nmädia'agy hajxy, ja'a jäya'ayhajxy tsánaabiä wiinghagajpt. Tu'ugmädia'agy hajxy yhida'añ möøð hädaa jäya'ayhajxy yaabä. Tu'cuhdüjthöçh ja'a nmädia'agy hajxy xmiäböçcäñä nägøxiä.

¹⁷ 'Páadyhöçh ja'a nDeedy xhocy coöçh jaduḥṁ nmäna'añ coöçh häna'c ween xyaghø'ogy nébiöçh jaduḥṁ njujypiögät jadähooç. ¹⁸ Hööçh, hamdsoöçh nmäna'añ coöthä jäya'ay xyaghø'ogät. Cooçh häxöpy nga'a mänaambä, cáböçhjä jäya'ay häxöpy xyaghø'oga'añ. Nmøødhöçh cuhdujt coöçh nhø'ogät; y nmøødhöçh cuhdujt coöçh njujypiögät jadähooç. Páadyhöçh ja'a nDeedy tøø xwyiinguexy coöçh nhø'ogät, coöçh njujypiögät.

¹⁹ Coo Jesús jaduḥṁ miädiaacy, paadiä judíoshajxy tu'ugmädia'agy quia'a nibiaatä. ²⁰ Mänit hajxy nämay miänaañ:

—Møjcu'uda'a miøøð. Cuhmäñøöbiäda'a jaduḥṁ. Tii yøø miädia'agy hajxy coo mmäadowaanä.

²¹ Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cabä møjcu'umøøðpä jaduḥṁ miädiä'agät. Cabä møjcu'u ja'a wiindspä jaduḥṁ yaghixø'ogät.

²² Jajtäbä xøø hánajty jim Jerusalén, ja'a xøhajpä ja'a Dedicación. Tøøchpojooty hánajty. ²³ Jiibiä Jesús hánajty wiädity tsajtøgooty, jiiby maa ja'a tøjwiingän, ja'a xøhajpä Salomón. ²⁴ Mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy maa Jesús hánajty wiäditiän. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Mänaa höjts xyhawañaanä pø tøyhajt mMesiashty.

²⁵ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm, pero cab hajxy mmäböçc. Cooçh jaduḥṁ ngudiuñ nébiöçh ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän, cähxø'pöçh jaduḥṁ coöçh nGristohaty. ²⁶ Pero, coöçh mijts ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a panöcxä,

páadyhøch ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a mæbøgaanä. ²⁷ Nhixyhájpiøch pønhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp; je'ečh ja'a nmädia'agy xpianøcxäp. ²⁸ Nyajnøcxáambiøch hajxy jim tsajpootyp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Cábøch hajxy je'e pøn xpíøjcät. ²⁹ Miøødhøch ja'a nDeedy ja'a mäjaa. Cabä pøn ja'a mäjaa jaduhñ miøødä nébiøch ja'a nDeedy miøødän. Ja'a nDeedyhøch jaduhñ tøø miäna'añ coøch jaaya'ay ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Cábøch ja'a nDeedy jaaya'ayhajxy mänaa piøgåanaxä. ³⁰ Høøčh møødhøch ja'a nDeedy, tu'ugmädia'agy højts nhity.

³¹ Mänitä judíøshajxy tiägøøguiombä tsaagonø'pä. Jesús hajxy hånajty quia'adsaamby. ³² Mänitä Jesús ja'a judíos ñämaayy:

—Madiú'ujøch ja'a hoybä tøø ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän. Tiiguiøxpøch mijts coo xquia'adsa'añ.

³³ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Paady højts miich nga'adsa'añ coo Dios haxøøg mnänømy, coo mnibiäda'agyii nebiä Diosän; ca'a jie'eguiøxpä coo hodiunug jaduhñ tøø mduñ.

³⁴ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby jaduhñ myiñ maa mijts mguhdujtän coo Dios jaduhñ miänaañ: “Mdioshajp hajxy.” ³⁵ Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ ñä'ägädä mädia'agy. Jaduhñ miäna'añ cooc hajxy jaduhñ dyioshaty, ja'a jäya'ayhajxy tøø wyiingpøquiäbä ja'a Diosmädia'agy. ³⁶ Hoorä, Diøshøch tøø xquiunuu'xy tøø xpiäda'agy. Yaačh tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cábøch Dios tøø nwiin-gapxpty coøch nmänaañ coøchä Dios xyHuunghaty. Tøyhájthøch jaduhñ xy-Huunghaty. ³⁷ Coøch häxøpy nga'a tuñ nébiøch ja'a nDeedy tiuñän, cábøchä nmädia'agy hajxy häxøpy xmiäbøjcä. ³⁸ Pero jaančh túumbøch jaduhñ. Mmæbøgäp hajxy jaduhñ coøchä Dios tøø xquiexy, høyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a ja mæbøjcä. Jaduhñds hajxy mnajuøøñät coo højts tu'ugjäya'ay nhity møødhøchä nDeedy.

³⁹ Mänitä Jesús jia madsaanägumbä. Pero cabä ñä'a yajmajch.

⁴⁰ Mänitä miøjnøønájxcumbä ja'a Jordángpä møjnøøbä maa ja'a Juan miäyajnæbejtsohñän. ⁴¹ Mänitä Jesús hajxy nämejch nämay. Mänit hajxy miänaañ:

—Cabä Juan ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty ñä'a yajcähxø'cy. Pero tøyhajt jaduhñ cøxiä nebiä Juan yø'øya'ay tøø ñägapxiän.

⁴² Mänitä Jesús ja'a miädia'agy hajxy jim miäbøjcä nämay.

11

¹ Tu'ug jäya'ay hånajty xiøhaty Lázaro. Tøø hånajty pia'ambety. Jim hånajty chäna'ay Betania møødä piuhdo'oxyhajxy, ja'a María møødä Marta.

² Cahnä hånajty yhabaady mänaa María ja'a Jesús ja'a perfume hånajty yajtecytia'xø'øwa'añ, mänaa María ja'a Jesús hånajty tiecymie'exa'añ ja'a quiuhwaayhaam. ³ Coo Lázaro hånajty tøø pia'ambety, mänitä piuhdo'oxy ja'a capxy hajxy quieixy maa Jesúsän coogä Lázaro tøø pia'ambety. Jesús ja'a miägu'ughajpä hånajty je'e. ⁴ Coo Jesús ja'a mädia'agy jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Cabä mæhdiøjc tiehm yho'oga'añ. Paady tøø pia'ambety neby jaduhñ quiahxø'øgät coo Dios miøjjä jiaančhä, neby jaduhñ quiahxø'øgät coøch nmøjjä njaančhä. Diøshøch xyHuunghajp.

⁵ Hoy ja'a Jesús hánajty jia jaan'ch tehṃ miøðdnijiootpaadyii ja'a Lázarahajxy, ⁶ mejtsxøø jim jiaag hijty maa hánajty ñá'ägä hitiän. ⁷ Mänitá Jesús ja'a jiamiøød ñámaayy:

—Jamds hajxy jadähooc Judea.

⁸ Mänitá Jesús hajxy ñámaayy:

—Wiindsón, cahná jieğø'øy mänaa ja'a judíoshajxy xjia cuhga'adsa'añän. Tii jim coo mnøcxtägatsa'añ.

⁹⁻¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ja'a Diostuung hajxy tuumbä, coo ja'a tiuunghajxy je'e quia'a mayñä, cahná hajxy je'e yho'oga'añ. Jaduhñ mäwínäts hajxy je'e nebiá xøømbä tiu'uyo'oyän. Cab hajxy je'e quiuhnepy. Hoy hajxy je'e yhiyx.

¹¹ Mänitá miänáangombä:

—Tøø højts nmägu'ughajpä Lázaro miaahó'cäm. Nøcxáambøch cham nyuxa'añ.

¹² Mänitá jiamiøødhajxy miänaañ:

—Pero, wiindsón, pø nä'ä maaho'c jaduhñ, møcpøjtägatsaambäda'a jaduhñ, cabä.

¹³ Coo Jesús jaduhñ miänaañ cooc Lázaro miaaho'cy, jaduhñ hánajty miäna'anaañ cooc tøø yho'ogy. Pero cabä jiamiøødhajxy jaduhñ wyiinjuøøyy coo Lázaro tøø yho'ogy. Jaduhñ hajxy wyiinjuøøyy coo tøø miaaho'ogy.

¹⁴ Mänitá Jesús howyiinjuøøñä tiehñ ñägaxnä:

—Tøø ja'a Lázaro yho'ogy. ¹⁵ Xoondáacpøch jaduhñ cooch hánajty nga'a jimä. Coo hajxy jaduhñ mhixa'añ nébiøch nduna'añän, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiaas mäbøgaanä. Páadyhøch jaduhñ nxoonða'agy. Jamds hajxy jim maa Lázaran.

¹⁶ Tu'ugä Jesús ja'a jiamiøød hánajty xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hánajty ñänøømbiä hametsc-huung. Mänitá Tomás ñámaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Jamxä Jesús hajxy møødhó'cäm.

¹⁷ Coo hajxy jim miehch Betania, mänitá Jesús yhawáanäxä coo ja'a Lázaro hánajty jiiyb tøø yhity mädaaxxøø jutjooty maa cabäsaantän. ¹⁸ Mäwiingón Betania hánajty jim Jerusalén. Jaduhñda'a jiäguema, mejtskilómetro ja cupcäda'a.

¹⁹ Nämäy ja'a judíoshajxy hánajty tøø ñámech ja'a Marta møødä María. Capxmøcpøgåañap hajxy hánajty coo ja'a piuhya'ayhajxy hánajty tøø yho'ogy.

²⁰ Coo ja'a Marta jaduhñ miädoyhajty coo Jesús hánajty miäwiingoñ, mänit hoy jiojcubaadø'øy. Pero María, jiiyb miähmøøyy maa ja'a tiøgootyhaixiän. ²¹ Mänitá Marta ja'a Jesús ñámaayy:

—Wiindsón, coo häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

²² Nnajuøøbiøch jaduhñ, hoytyijä Dios mmäyujwá'anät, xmió'owäp je'e.

²³ Mänitá Jesús ja'a Marta ñámaayy:

—Juyypiøgaambä mbuhya'ay.

²⁴ Mänitá Marta miänaañ:

—Nnajuøøbiøch coo jiiuyypiøga'añ coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añ, coo hajxy nägøxiä njuyypiøgáanäm.

²⁵⁻²⁶ Mänitá Jesús miänaañ:

—Nyagjuyypiøgåambiøch hajxy je'e pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäböjcap. Nyajnøcxáambiøch hajxy je'e jim tsajpootyp, hoy hajxy hánajty jia juycyñä, hoy hajxy hánajty tøø jia ho'ogy. Nejy, mmäbøjpy jaduhñä.

²⁷ Mänitá Marta miänaañ:

—Wiindsón, nmábójpíoch coo miich ja'a Dios xyHuunghaty, coo mMesíashaty, coo miich ja'a Dios tøø xquiexy hádaa yaabä naaxwiin.

²⁸ Mänitä Marta ja'a piuhdo'oxy hamee'ch hoy ñäma'ay:

—Tøø ja'a nWiindsónháltäm miétsäm. Miich xyajtøøb.

²⁹ Coo ja'a María miädooy, mänitiä tiänaayyø'cy. Mänitä María ja'a Jesús ñänøcxy. ³⁰ Jimä Jesús hänajty tøø miähmø'øy maa ja'a Marta hänajty hoy tøø miøødmädia'aguiän. Cahnä Jesús hänajty quiajptägø'øy. ³¹ Ja'a judíoshajxy hänajty jiiby maa ja'a María tiøgootyhajiän, coo hajxy yhiixy coo María tiänaayyø'cy, coo tiøjpädsøømy, mänitä María hajxy piadøjpädsøømy. Jim tyijy María hänajty ñøcxy cabäsaantä jøøbiä xuu'tspä.

³² Coo ja'a María jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tøø miähmø'øyän, mänitä Jesús yhiixy. Mänitä María ja'a Jesús wyiinjiicädaacy. Mänitä María miänaaŋ:

—Wiindsón, coo miich häxøpy myaajä, cábøchä nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy.

³³ Coo Jesús jadhñ yhiixy coo María hänajty jiø'øy møødä judíoshajxy, ja'a hänajty tøø piamehíjábä, mänitä Jesús jiootmabiøjcy. ³⁴ Mänit miänaaŋ:

—Maa hajxy tøø myajnaaxtägø'øy.

Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, jam nyajñähixø'øy.

³⁵ Mänitä Jesús jiøøyy. ³⁶ Mänitä judíoshajxy miänaaŋ:

—Høxtahm̄ds jiø'øy coo Lázaro hijty jiaanč tehñ miøødnijiootpaadyii.

³⁷ Mänit hajxy näje'e miänaaŋ:

—Tisän yø'øya'ay ja'a Lázaro coo quia'a yajmøcpøjcy. Tøø yø'øya'ay ja'a wiindspä yaghijxø'ogy, túhmäts.

³⁸ Mänitä Jesús jiootmabiøjcombä. Mänit jim ñøcxy maa ja'a naaxjutän maa ja'a Lázaro hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Jimä tsaä ja'a jut hänajty yhadäguéc-haty. ³⁹ Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä juthaguum:

—Hadäguejtu'ud yø'ø jut hajxy.

Jimä cuhäyohnd hänajty tiänaabiä, ja'a Martahajpä. Mänitä Marta ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero mädaaxxøø jiiby tøø yhity jutjooty. Haxøøgxuu'päda'a yø'øjän.

⁴⁰ Mänitä Jesús ja'a Marta ñämaayy:

—Tøøch miich nhawáañäm, coo mmábøgät, mänit mhíxät coo Dios miøjjä jiaančä.

⁴¹ Mänitä jut hajxy jiaanč yhadäguejtuuty. Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit miänaaŋ:

—Teedy, Dioscujú'uyäp cooçh miich ja'a nmädia'agy tøø xmiädoowa.

⁴² Nnajuøøbiøch jadhñ cooçh miich ja'a nmädia'agy hoymiänaajä xmiädoowa. Päadyhøch miich tøø nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” neby hajxy miäbøgät cooçh miich tøø xquiexy, yø'øya'ayhajxy xii tänaabiä.

⁴³ Mänitä Jesús møc yaaxy:

—¡Lázaro, pädsómäts!

⁴⁴ Mänitä Lázaro jiaanč pädsøømy, ja'a hänajty tøø yho'oguiäbä. Nähbity nähmoch piädsøømy. Mänitä Jesús ñämaayy ja'a hajxy hänajty jim tänaabiä:

—Nähbjtu'ud yø'ø hajxy. Ween ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

Mänitä Lázaro hajxy jiaanč nähbjtuuty. Mänit ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

⁴⁵ Mänitá Jesús ja'a miädia'agy miäbójcäxä nämay ja'a judiöshajxy, ja'a María hajxy hánajty tøø miøødhítiäbä maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy hánajty tøø yhiäxiäbä coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøjcy. ⁴⁶ Pero cab judiös hajxy näje'e miäbøjcy. Paady ja'a fariseos hajxy hoy yhawaanä nebiä Jesús hánajty tøø tiuñ. ⁴⁷ Mänitá teedywiindsøn hajxy yhamugøøyy møødä fariseoshajxy møødä tuungmøødpähajxy. Mänit hajxy ñiñämaayä:

—Neby hajxy nwiinmahñdyhätämät. Madiu'u jaaya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäbäjaty tøø yajcähxø'øgy. ⁴⁸ Coo hajxy nga'a májtsämät, mänitá miädia'agy miäbøgäänäxä nägøxiä. Minaambä romano jäya'ayhajxy ja'a møjcuहुdjujtmøødpä. Mänitá ndsajtøjc hajxy xyajma'adaänäm. Mänitá nguhdujt hajxy xpiøgäänäm.

⁴⁹ Caifás ja'a teedywiindsøn hánajty xiøhaty ja'a møjcuहुdjujtmøødpä. Mänit miänaañ:

—Cab hajxy tii mjaty mnajuø'øy. ⁵⁰ Cab hajxy mwiinjuø'øy coo maas hoy hit jaduñ coo ja'a cu'ug tu'jäya'ay xñähho'tuütämät. Cab hajxy jaduñ nägøxiä nguhdägóoyämät.

⁵¹ Ca'a Quiaifás ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduñ. Pero coo hánajty tiuñ teedywiindsøn møjcuहुdjujtmøødpä, paadiä Dios ja'a Caifás jaduñ yajñägäpax coo ja'a Jesús ja'a judiös hánajty ñähho'tu'uda'añ, ⁵² møød hajxy nägøxiä, ja'a Dios hánajty tøø wyiimbíyyäbä, ja'a wiinghagajptjatypä. ⁵³ Mänitá møjcuहुdjujtmøødpähajxy quiojyquiapxyhajty coo Jesús hajxy hánajty yagho'oga'añ.

⁵⁴ Paadiä Jesús hánajty jim quia'a wäditaannä mayjiäya'ayhagujc maa ja'a Israelpähajxiän. Mänitá Jesúshajxy jim chohñ jim Judea, ñøxcy hajxy jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Efraín. Jimä Jesúshajxy miähmøøyy møødä jiamøødhajxy. Mäwiingón ja'a cajpt hánajty tøødsnähgäp.

⁵⁵ Habaadäänäp ja'a pascuaxøø hánajty, ja'a judiöshajxy yagjätäbä. Nämay hajxy jim ñøxcy xøøhajpä jim Jerusalén, ja'a hajxy jim tsohmäbä maa ja'a cajpthuungän. Cahnä xøø hánajty jim chohnda'agy coo hajxy jim quioo'ty. Jayøjp hajxy hánajty yhuuc tsi'owa'añ. Jadúñác tyjy hajxy hánajty ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä quiädieey. ⁵⁶ Jiibiä Israelpäjäya'ay ja'a Jesús hajxy hánajty yajcopcø'øy tsajtøgooty. Jiiby hajxy hánajty ñimiäyajtøyii:

—Nej, cabä Jesúsäda'a miedsa'añ xøøhájpäjä.

⁵⁷ Tøø ja'a teedywiindsøn hajxy hánajty yhane'emy møødä fariseoshajxy, coo Jesús pøn yhiäxät, mänit hajxy ñägäpxät, nebiä Jesús hajxy jaduñ miädsät.

12

¹ Ja tädujxøø ja'a pascuaxøø hánajty quia'a habaady. Mänitá Jesús jim ñøxcy Betania, maa Lázaro hánajty chäna'ayän, ja'a Jesús hánajty tøø yagjujypiøquiäbä coo hánajty tøø yho'ogy. ² Nämayyä jäya'ayhajxy jiiby yhamugøøyy tsuugaabiä ja'a Jesúscøxpä. Ja'a Marta hánajty texyhabøgøøby. Jiibiä Lázaro ja'a Jesús hánajty miøødtsuugay tøgooty. ³ Mänitá María ja'a perfume quionmejch cuplitro. Haagä nardopøjy ja'a perfume hánajty ja'a tsowjatypä. Mänitá María ja'a Jesús yajtecytia'xøøyy ja'a perfume. Mänitá María ja'a Jesús tiecymieexy quihwaayhaam. Mänitá perfume tiägøøyy pu'xø'pä tøgooty. ⁴ Jiibiä Judas hánajty, ja'a Simón Iscariote yhuung. Jesús ja'a jiamioød hánajty je'ebä. Je'edsä Jesús hánajty yegaamb coo hánajty yajcø'ødägø'øwa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Mänitá Judas miänaañ:

5 —Maas hoy hijty coo yø'ø perfume cu ndóo'cäm nebiä häyooädøjc ja'a xädø'øñ cu nnä'ä móoyyäm.

6 Pero cabä Judas ja'a häyooädøjc hänäjty nñ'ägädä näxuuch. Je'e ja'a xädø'øñ hänäjty yajconwädíjtáp. Pero hamdsoo hänäjty wyi'i yajpádsømy. Paady jaduhñ miänaañ coo ja'a perfume hajxy cu tioo'cy nebiä xädø'øñ jaduhñ miédsät. 7 Mänitä Jesús ja'a Judas nñämaayy:

—Ween yø'ø to'oxiøjc yhity. Ca'a waamb mnäma'ay. Ween yø'ø perfume yaghity høxtä cóonøch nhó'ogät. Mänitøch yø'ø perfume xyajnähjáaxät. 8 Hoymiänaajä mijts ja'a häyooädøjc xmiøødhida'añ. Pero høøch, cábøch mijts hajxy jeycy nmøødhida'añ.

9 Nämäyvä Israelpä jäya'ayhajxy miädoyhajty coogä Jesús hänäjty jim tøø miech Betania. Mänitä Jesús hajxy hoy yhixy møødä Lázaro, ja'a Jesús hänäjty tøø yagujypiøquiäbä. 10-11 Coo Jesús ja'a Lázaro hänäjty tøø yagujypioøcy, paadiä Israelpä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hänäjty tøø piadu'ubøcy nämay. Y paadiä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänäjty tøø miäböjcäxä nämay. Coo ja'a teedywiindsøn ja'a miädia'agyhajxy hänäjty quia'a jaty panøcxäxä, paady hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Lázaro hajxy ween yagho'ogy nebiä Jesús hajxy hänäjty yagho'oga'añän.

12 Nämäyvä jäya'ayhajxy hänäjty jim tøø miech Jerusalén pascuaxøøhajpä. Cujaboom hajxy miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty miedsa'añ cajtooty. 13 Mänitä xi'iwhaay hajxy hoy piuxy. Mänitä Jesús hajxy hoy jioøcubaadø'øy xi'iwhaaguiap. Yáaxäp ja'a Jesús hajxy hänäjty nñänøcxy:

—¡Viva Jesús! Tsøc yø'øya'ay hajxy wiingudsähgøøyyäm, yø'ø Dios tøø quiéxiäbä. Paadiä Dios tøø quiexy coo hajxy ngobiernähjätämät, højts ja'a Israelpäjäya'ayhjäjtäm.

14 Mänitä Jesús ja'a burrohuung tu'ug piaaty. Mänit yajpejty. Jaduhñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

15 Ca'a hajxy mdsähgø'øy, mijts jim tsänaabiä Jerusalén.

Huug hiø hajxy, xiidsä ngobiernähajxy piety burrohuungnähgøxp.

16 Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty nñajuø'øy pøn jaduhñ nñänøømby coo miedsa'añ burrohuungnähgøxp, ja'a Dios quiexaambiä. Pero cujeycy, coo Jesús hänäjty tøø jiuuypiøjnä, coo hänäjty tøø nñøcxnä tsajpootyp, mänitä jiamioødhajxy jiahmiejtstaacnä coo jaduhñ jiaan'ch miñ cujaay ja'a Jesúscøøxpä y coo Jesús hajxy hänäjty tøø piuhbety.

17 Mädiaacp hajxy hänäjty neby hajxy hänäjty jim tøø yhixy mänaa Jesús ja'a Lázaro jiiiby yhöxyaaxpádsømiän tsajjutjooty. Ja'a hajxy hänäjty tøø quia'a yhiäxiäbä, je'eds hajxy hänäjty miøødmädiaacy. 18 Coo jaduhñ yajmädoyhajty nebiä Jesús ja'a Lázaro hänäjty tøø yagujypiøquiän, paadiä Jesús hajxy hänäjty nøcxy jioøcubaadø'øy mayjiäya'ay.

19 Mänitä fariseoshajxy nñinämaayyä:

—Nejy yø'øya'ay ndúunämät coo jaduhñ piawädityii nägøxiä.

20 Tøø ja'a ca'a Israelpähajpähajxy hänäjty näje'e quioo'pä xøøhajpä. Dioswiingudsähgøøbiä hajxy hänäjty tøø quioody. 21 Mänitä Felipe hajxy hoy nñamech. Betsaida Felipe hänäjty choon jim Galileanaaxooty. Mänitä Felipe nñämaayyä:

—Tsäguhñ, maa ja'a Jesús. Je'eds højts nja møødmädia'agaan.

22 Mänitä Felipe ja'a Andrés hoy yhawaanä coogä Jesús hajxy hänäjty hoy tøø jia møødmädia'aga'añ. Mänitä Felipe ja'a Jesús hajxy hoy yhawaandägajtsä møødä Andrés. 23 Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøø yhabaady cooch nhó'ogät. Páadyhøch Dios tøø xquiexy. ²⁴ Chaads mijs tehñ tiøyhajt nnámá'awät, coo jäya'ay ja'a trigo hajxy ñi'iby, mänitä tøømd tyictspädsømy yhaabiädsømy. Coo jaduñ tyictspädsømat yhaabiädsømat, mänit hoy tiägøøñä yee'pä. Mayø'øb ja'a trigo jaduñ. Pero coo quia'a tiictspädsømat quia'a haabiädsømat, jaduhyä piú'udsät. Cabä miüxät. Cabä trigo miayø'owät. ²⁵ Pønjätyhøchä nmädia'agy xquia'a mäbøgaanäp, cab hajxy jim ñöcxät tsajpootyp. Páadyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøgaanä coo hajxy chähgø'øy coo hajxy yagho'oga'añii. Pønjätyhøchä nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eds hajxy jim nøcxaamb tsajpootyp, hoy hajxy jia yagho'ogyii ja'a høøhcøxpä. ²⁶ Pø xWyiindsønhadäämbøch hajxy je'e, wéenhøchä nmädia'agy hajxy xpianøcxä. Nwøwhidäbøch hajxy je'e. NDéedyhøch päda'agaamb coo hajxy wyiingudsähgø'øwøød wiingjäya'aybä.

²⁷ 'Jootmayhájøch cham. Cab jaduñ yhahixø'øy coochä nDeedy nnámá'awät ween xyajtso'ogy cooch hänäjty yaa nho'oga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy cooch yaa nhó'ogät. ²⁸ Teedy, yajcähxø'øg ja'a mmäjaa.

Mänitä Dios jim yhadsooy tsajpootyp:

—Tøøch tähooc nyajcähxø'øgy. Nyajcähxø'øgåambiøch jadähooc.

²⁹ Ja'a hajxy hänäjty jim tänaabiä nämay maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän, jia mädoow hajxy, pero cab hajxy wyiinjuøøyy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy hänee yaaxy. Näje'e hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Dios ja'a mioonsä jim tsajpootyp tu'ug quiaapxy. ³⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a yhøøhcøxpä ja'a Dios jaduñ miänaañ. Paady jaduñ miänaañ nej mijs mnajuø'owät cooch jaduñ xmiägäpxy. ³¹ Cooch nhó'ogät, cábøch ja'a mõjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ, jaaya'ay hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Dios jaduñ mänaamb coo hajxy ween yajcumädoy, ja'a høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcäbä. ³² Høøch, cooch nyajmøjpahbedät cruzøxp, mänithøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä, ja'a hajxy tsänaabiä wiinduhmyhagajpt.

³³ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ, neby hajxy ñajuø'owät neby hänäjty yagho'oga'añii. ³⁴ Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jiiby jaduñ myiñ maa højts nguhdujtän coo jaaya'ay hänäjty yhane'ema'añ mayjiomøjt, ja'a Dios quiexaambiä, ja'a højts nhahijxypä. Pero miich jaduñ mänaamb coo tsipcøxp ja'a Diosquexypä yajmøjpahbedä'añ cruzøxp. Pøn miich jaduñ mnänøømby ja'a Diosquexypä.

³⁵⁻³⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch mijs hajxy jecy nmøødhida'añ. Jaduñ mäwínhøch mijs ngudøø'xy nebiä jøønän. Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy, mäduññtiøch hädaa yaabä naaxwiin nhidät, nébyhøch mijs jaduñ hoy xpianøcxät, neby hajxy mga'a hidät hagogdstuum. Pøn hajxy jaduñ hijp hagogdstuum, tågodium hajxy ñä'ägädä hity. Høøch, nøcxaännäbøch. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiädowáanänä.

Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpädoøyy, mänitä tiu'ubøjnä. Mänit ñiguii'tsä.

³⁷ Cabä Jesús ja'a miädia'agy hänäjty miäbøgaanäxä, hoy hänäjty ma-di'u hoy-yagjuøøñäjaty tøø jia yajcähxø'øgy. ³⁸ Paady hajxy hänäjty quia'a mäbøga'añ nebiä profeta Isaías ja'a miädia'agy jaduñ tiøjiädät, nebiä jecy quijuhayyän:

Dios, cab højts ja'a nmädia'agy pøn tøø xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mmäjaa mja yajcähxø'øgy, pero cab hajxy tøø xmiøjpäda'agy. ³⁹ Cabä Jesús ja'a miädia'agy miäbøgáanäxä nebiä Isaiás wiingtuum quiu-jahyyän:

⁴⁰ Tøø ja'a Dios miäna'añ:

Tøøchä quiopc-hajxy nyajxejxä nébyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a wiin-juøøyyät,

nebiä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy quia'a najtshixø'øwät.

Cábøch ja'a piojpä quiädieey hajxy nyajnáhwáatsät.

⁴¹ Jaduhñä Isaiás jecy quiujahy nebiä Isaiás ja'a Jesús hánajty tøø yhixiän tsajpootyp. Cahnä Jesús hánajty yaa quiäda'agy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴² Siémpräm ja'a Israelpä jäya'ay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä, møødä copc-hajpähajxy nämay. Pero hamee'ch hajxy miäbøjcy. Cabä Jesús hajxy hánajty quiapxpaady mayjiäya'ayhagujc. Tsähgøøby hajxy hánajty coo hajxy yajpädsømmøød maa ja'a chajtøjc-hajxiän ja'a fariseoshajxy. ⁴³ Ja'a judioshajxy, cab hajxy chocy coo hajxy quiumayøød ja'a Dios. Je'e hajxy chojpy coo hajxy ween ywiingdøøhø'øyii ja'a cu'ug.

⁴⁴ Mänitä Jesús møc miänaañ:

—Pøñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaanä xmiäbøjcäbøchä nDeedy ja'a miädia'agy hajxypä, ja'a'ch yaa tøø xquiéxiäbä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴⁵ Pøñhøch jaduhñ xyhijxp, jaanä xyhijxäbøchä nDeedy hajxypä. ⁴⁶ Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy quia'a mähmø'øwät hagogostuum pønjätyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäp. Jaduhñ mäwiinhøch ngudøø'xy nebiä jøønän neby hajxy hoy yhiät. ⁴⁷ Ca'a yhøøchä hajxy nyajcumädowaamby, ja'a nmädiä'agyhøch hajxy xquia'a mäbøjcäbä, hoy hajxy jaduhñ tøø jia mädoxyhaty. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, nébyhøch ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ nnähho'tú'udät. Ca'a yhøøchä hajxy je'e nyajcumädowaamby. ⁴⁸ Pøñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcäp, mänit hajxy quiumädowa'añ coo ja'a naaxwiimbä hánajty wyiim-bida'añ. Paady hajxy quiumädowa'añ, coo'chä nmädia'agy hajxy hánajty tøø xquia'a mäbøjcä. ⁴⁹ Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädiä'agy jaduhñ tøø nyaghity. Ja'a nDéedyhøch, ja'a'ch tøø xquiéxiäbä, je'e'ch jaduhñ tøø xyhane'emy nebiätyhøch nmädiä'agät. ⁵⁰ Høøchä, nmøødhøch ja'a tøyhajt jaduhñ coo hajxy jim yhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø, pønjätyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy mäbøjcäp. Nmädiäcypjøch nébyhøchä nDeedy tøø xyhane'emiän.

13

¹ Mänitä pascuaxøø hánajty tiehm yhadssuujø'øy. Tøø ja'a Jesús hánajty ñajuø'øy coo hánajty tøø yhabaady coo hánajty yaa choonaanä hädaa yaabä naaxwiin, coo hánajty jim ñøcxaanä maa ja'a Tieediän. Chojpy ja'a Jesús ja'a jiamøød hánajty hamuumdu'joot hädaa yaabä naaxwiin.

² Coo ja'a Jesús hajxy hánajty chuugaya'añ, tøø Judas hánajty wyiinmahñdyhaty, ja'a Simón Iscariote yhuung, coo Jesús hánajty yajcø'øwaañø'øwa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Ja'a møjcu'ugong ja'a Judas jaduhñ yajwiinmahñdiägooy. ³ Ñajuøøbiä Jesús hánajty nebiaty ja'a cuhdujt hánajty tøø mio'oyii ja'a Tieedy. Ñajuøøby hánajty coo hánajty jim tøø chooñ maa ja'a Tieediän, coo hánajty jim ñøcxaangombä jadähooc. ⁴ Coo hajxy hánajty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús tiänaayyø'cy. Mänitä wyit chijy. Mänitä cuhbe'en tu'ug yajnimioxmäguitøøyyä. ⁵ Mänitä nøø quidemøøyy

palanganajooty. Mänitá Jesús tiägøøyy tecypiujpä ja'a jiamioød. Coo tiecypiujpádøøyy, mänit tiecymieexcombä.

⁶ Coo ja'a Jesús ja'a Simón Pedro hánajty tiecypiuja'añ, mänitá Simón Pedro miánaañ:

—Nej, xtiecypiujáambøch høøchpäjä.

⁷ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Miičh, caj miičh mnajuø'øyy tiiguiøxpøch miičh coo ndecypiujy. Mänit jaduñ mnajuø'øwa'añ cooçh jaduñ njádät nhabétät.

⁸ Mänitá Pedro miánaañ:

—Cab jaduñ yhahixø'øyy cooçh miičh jaduñ xtiecypiujät.

Mänitá Jesús yhadsooy:

—Pø cájtäm miičh myajtecypiuja'añ, cájtämøch miičh hoy xjiamioødhadaañä.

⁹ Mänitá Simón Pedro miánaañ:

—Bueno, Wiindsøñ, cøxiøch jaduñ xpiujät móødhøçhä ndecy, móødhøçhä ngø'ø, móødhøçhä ngopc.

¹⁰ Mänitá Jesús yhadsooy:

—Pøñ tøø chi'iy, wa'ads ja'a ñi'x ja'a quiopc je'e. Jagoo ja'a tiecy piujät. Mijts, mwa'ads mijts hajxy, pero cab hajxy nägøxiä mwa'adsä.

¹¹ Ñajuøøbiä Jesús hánajty pøñ hánajty yajcø'øwaañø'øwáañäp. Paady jaduñ miánaañ coo tu'jäya'ay hánajty quia'a wa'adsä.

¹² Coo ja'a Jesús cøjx tiecypiujpádø'øyy ja'a jiamioødhajxy, mänitá Jesús wyitpägøøñä. Mänit yhøxtaacnä. Mänit miánaañ:

—Chøjpiøçhä njoot jaduñ coo hajxy mnajuø'øwät tiiguiøxpøch mijts coo tøø ndecypiujy. ¹³ Hoy jaduñ cooçh mijts jaduñ xñäma'ay: “Wiindsøñ.” Tøyhájthøch mijts hajxy jaduñ xWyiindsøñhaty. ¹⁴ Tøøçh mijts hajxy ndecypiujy, hóyhøch Wiindsøñ nja tuñ. Jaaná jaduñ mijtpä, mnidiecypiujøøb hajxy hamiñ haxøpy. ¹⁵ Mbahíäp hajxy jaduñ nebiátyhøch mijts tøø nduñ. ¹⁶ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, cabä moonsä cuhdujt møc miøødä quejee ja'a wyiindsøñ. Jaaná jaduñ je'ebä ja'a tøø quiexyijäbä, cabä cuhdujt je'e møc miøødäbä quejee ja'a tøø miäguéxiäbä. ¹⁷ Cooçhä nmädia'agy hajxy xwyiinjuøøyyät, coo hajxy jaduñ mgudiünät, jootcuyc hajxy jaduñ mhíädät.

¹⁸ Cábøch mijts nägøxiä nnägäpxy. Nnajuøøbiøch pøñjátyhøch tøø nwiimbiy. Pero tøjiajpä Diosmädia'agy maa jaduñ miána'añän: “Ja'a craaçh tu'ugmucy xmiøødcaabiä, tøøçh je'e xmiädsibø'øy.” ¹⁹ Jäguémioch mijts chaa nhawáañäm cooçh haxøøg njada'añ nhabeta'añ. Cooçh jaduñ njaančh jádät njaančh habétät, mänit hajxy mhuuc mábøgät cooçhä Dios tøyhajt tøø xjiaančh quexy. ²⁰ Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, pøñ hajxy mägu'ugpøgaamb ja'ačh nguexaambiä, møød høøçh jaduñ xmiägu'ugpøgaambä. Jaaná jaduñds je'ebä, pøñhøch je'e xmiägu'ugpøgaamb, møødä Dios jaduñ miägu'ugpøgaambä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

²¹ Coo ja'a Jesús miädiaacpádøøñä, mänit jootmadiägøøñä. Mänit miánaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät cooçh mijts ja'a mjamiøød tu'ug xyega'añ ho'cøøc.

²² Mänitá jiamioødhajxy ñiwyiinhee'ppejtä. Cab hajxy hánajty ñajuø'øyy pøñ ja'a Jesús hánajty jaduñ ñänøømby. ²³ Jimä Jesús ja'a jiamioød hánajty yháña'ay tiehñ ñähmøjc. Jaančh tehñ yhoy ja'a Jesús hánajty

miøødnijootpaadyii. ²⁴ Mänitä Simón Pedro ja'a craa miäwø'xy. Mänit hamee'ch ñāmaayy:

—Huuc mäyajtøw pøn jaduhñ ñänøømby.

²⁵ Mänitä craa ja'a Jesús tiaatsmägowøøyy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn jaduhñ mnänøømby.

²⁶ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nbama'tsnaxáambiøch hádaa tsajcaagyhaguijt. Mänitøch ja'a craa nmo'owa'añ, ja'açh xyegaambä ho'cøøc.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagyhaguijt jiaançh pama'tsnajxy. Mänitä Judas yajcø'ogonøøyy, ja'a Simón Iscariote yhuung. ²⁷ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'ä coonðsooyy, mänitiä miøjcu'ujoottägøøyyä. Mänitä Jesús ja'a Judas ñāmaayy:

—Tsögäm. Nøcx jatcø'øw ney jmatcø'øwa'añän.

²⁸ Ja'a hajxy hānajtj jim caabiä, cab hajxy hānajtj ñajuø'øyy tiiguixpā Jesús jaduhñ coo miānaañ. ²⁹ Nāje'e hajxy hānajtj wyiinnmahñdyhaty coo tyijy ja'a Jesús ja'a Judas hānajtj quiexy juubiä mädyijaty tyijy hānajtj yajtunaamby xøøjooty. Nāje'e hajxy hānajtj wyiinnmahñdyhappā coo tyijy Jesús ja'a Judas ja'a häyoobāya'ay hānajtj yajmo'owa'añ xādø'øñ. Paady hajxy hānajtj wyiinnmahñdyhaty, coo ja'a Judas ja'a xādø'øñ hānajtj yajwijtswādityi. ³⁰ Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'ä coonðsooyy, mänitiä tiøjpādsøømy. Tøø hānajtj quioodsøøñä.

³¹ Coø ja'a Judas tiøjpādsøømy, mänitiä Jesús miānaañ:

—Tøø yhabaady cooçh ngähxø'øga'añ cooçh nmøjjä njaançhä. Høøçhcøxpā Dios jaduhñ quiähxø'øga'añ coo miøjjä jiaançhä. Díøshøch tøø xwyiinguexy.

³² Nyajcähxø'øgāambiøch ja'a Dios coo miøjjä jiaançhä. Mobädájpcøch ja'a Dios xyajcähxø'øgaambä cooçh nmøjjä njaançhä. ³³ Mägu'ughajpādøjc, cábøch mijts jejcy nmøødhida'añ. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Chaads mijts hajxy nnämä'awät nébyhøçhä Israelpā jāya'ayhajxy tøø nnāma'ayän: Cab hajxy jim hoy mnøcxät maach nhida'añän.

³⁴ Chaads mijts hajxy ja'a hawiinjemyguiuhdujt nmó'owät coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød nébyhøch mijts ndsoquiän. ³⁵ Coø hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød, cähxø'øgāp jaduhñ cooçh mijts ja'a nmādia'agy xjiaançh panøcxä. Xyhixāp ja'a jāya'ayhajxy jii nägøxiä.

³⁶ Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, maa mnøcxa'añ.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch miich jadunajtä hoy xpianøcxät maach nnøcxa'añän. Miich, høxhaam miich mnøcxät.

³⁷ Mänitä Pedro ja'a Jesús miäyajtøøgumbä:

—Tiich miichäda'a jadunajtä hoy coo nga'a panøcxät. Nnähho'tú'udäbøch miich häyaa.

³⁸ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaançhä; cabä ndijy miichäda'a xñähho'tú'udät. Chaads miich jadunajtä nnämä'awät, cahnä tseey hānajtj ya'axyñä, tøø miich hānajtj tägøøghooc mnijjogapxyi cooçh tyijy miich hānajtj xquia'a hixiä.

14

¹ Mänitä Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Mäbøjcä ja'a Dios ja'a miādia'agy hajxy, y mäbøjcägøch ja'a nmādia'agy hajxypä. ² Jim tsajpootyp maachä

nDeediän, mayyá tsána'awøhñdy jim̄. Coó hæxøpy quia'a tøyýä, cab hajxy cu nhawáañäm. Nøcxáambøch ja'a tsána'awøhñdy nbáda'aga'añ nahix hahixø'ø maa mijts mhídat. ³ Cooch jim̄ nnøcxa'añ, cádaactägatsáambøch jadáhøocägumbä. Mänítøch mijts jim̄ ngøxy woonøcxa'añ maačh nhida'añän. Näguipxy hajxy jim̄ nhidáañäm. ⁴ Mnajuøøby hajxy maačh nnøcxa'añ. Jaduhñ hajxy mnajuøøbiä neby hajxy jim̄ mnøcxät.

⁵ Mänitá Tomás ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero cab højts nnajuø'øy maa miich mnøcxa'añ. Neby højts jaduhñ jim̄ nnä'ä nøcxät.

⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ mäwínhøch høøch nebiä tu'ujän. Høøchcøxpä hajxy jim̄ mgooda'añ pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Høøchcøxpä hajxy jim̄ mhida'añ cøjxta'axiøø. Paady hajxy jim̄ mhida'añ coochä tøyhajt nyajcähxø'øgy ja'a Dioscøxpä. ⁷ Pønjátyhøch je'e xyhixyhajp, jaaná xyhixyhajtäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tøø hajxy mhixy.

⁸ Pero cab hajxy wyiinjuøøyy waambä Jesús jaduhñ jia mänaañ. Mänitá Felipe ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, ween højts ja'a mDeedy xyhuuc yaghíxät. Mänit højts jootcujc nmähmø'øwät.

⁹ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Felipe, tii jaduhñ coo mmäna'añ. Tøøch miich jejcy xpiaawädity. Xyhixyhájpøch miich jaduhñ. Pønch xyhixp, jaaná xyhixäbøch ja'a nDeedy je'ebä. Tiich miich jaduhñ coo xñäma'ay cooch mijts ja'a nDeedy nyaghixät.

¹⁰ Nej, cab jaduhñ mmäbøquiä coochä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Ja'a nDeedyhøch miädia'agy, je'ečh jaduhñ nmädiäcäp; ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy nmädiäcäp. Ja'a nDeedyhøch ja'a mäjaa jaduhñ xmiøoby; je'ečh ja'a tiuung jaduhñ ndúunäp. ¹¹ Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy coochä nDeedy jaduhñ tu'ugmädia'agy nmøødhity. Hoy hajxy mwiinjuø'øy mga'a ja wiinjuø'øy, mmäbøgäp hit hajxy jaduhñ. Páadyhøch hit hajxy ja'a nmädia'agy xmiäbøjcät, cooch hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øgy. ¹² Chaads mijts tehñ tøyhajt nnámáaguimbä, pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaaná yajcähxø'øgaamy je'ebä ja'a hoy-yagjuøøñäjaty. Maas hoy-yagjuøøñäjatypä je'e yajcähxø'øga'añ quejeeth nyajcähxø'øgy. Paady jaduhñ yajcähxø'øga'añ cooch jim̄ nnøcxa'añ maačhä nDeediän. ¹³⁻¹⁴ Coó hajxy mmäbøgät cooch ja'a cuhdujt tøyhajt nmøødä, coó hajxy hänäjty tii myujwa'ana'añ, ngudiúnäbøch jaduhñ neby jaduhñ quiähxø'øgät coochä nDeedy je'eduhñ miøjjä jiaanchä.

¹⁵ 'Pø xchójpøch mijts, mänítøch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät nebiátyhøch mijts tøø nmägäpxy tøø nhane'emiän. ¹⁶ Nnámäbiøch ja'a nDeedy coo mijts ja'a jootcapxmøcpøjpä wiingpä xyajnägüéxät, ja'a tomädiäcäp. Ja'a Dioshespíritu je'e. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ xmiøødhida'añ. ¹⁷ Pønjaty ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, cabä Dioshespíritu hajxy choga'añ. Cab hajxy mänaa yhixyhada'añ. Pero mijts, möbädajpä hajxy je'e mhixyhada'añ. Xmiøødhidáannäp hajxy je'e. Jiiby hajxy nmøødhada'añ mjoodootyhajxy. ¹⁸ Cábøch mijts je'e nnähgue'ega'añ nidiuhñ nämetsc. Cádaactägatsáambøch yaa jadáhøoc maa mijtsän. ¹⁹ Mejtsxøø tægøøgxøøch ja'a jäya'ayhajxy xjiaag hixa'añ. Cábøch hajxy hänäjty yaa xyhixaañnä cooch yaa ndsoonaañä. Cooch cøjxta'axiøø nhida'añ, paady mijts cøjxta'axiøø mhidaambä. ²⁰ Möbädajpä hajxy jaduhñ mnajuø'øwa'añ coochä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Jaaná tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ

nhidáanãmbã. ²¹ Põnjátyhøch ja'a nmädia'agy xquiudiúunãp nébiøch tøø nmägäpxy tøø nhane'emiän, xchójpøch je'e. Jaanã ndsojpy højts je'ebã møødhøch ja'a nDeedy. Nyaghixáambiøch ja'a nwiinmahñdy hajxy.

²² Jii Jesús ja'a jiamøød hãnjaty tu'ug xiøhaty Judas. Pero ca'a je'e yHscariote. Mänitã Judas ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii højts ja'a mwiinmahñdy coo xyaghixa'añ, pero cabã cu'ughajxy myaghixa'añ.

²³ Mänitã Jesús yhadsooyy:

—Põnhøch xchojpp, xquiudiúunãbøch ja'a nmädia'agy je'e. Y chójpiøchã nDeedy je'ebã. Tu'ugmädia'agy højts nmøødhida'añ møødhøch ja'a nDeedy.

²⁴ Põnhøch jaduhñ xquia'a tsojpp, cábøchã nmädia'agy xyajtuunã. Ca'a yhøøchã nhamdsoo mädia'agy hádaa, hádaa hajxy nyajmøødmäiaacypiã. Ja'a nDéedyhøch miädia'agy hádaa, ja'açh tøø xquiéxiãbã.

²⁵ 'Mijts, nyajmøødmäiaacypiøch mijts jaduhñ mäduhñtiã hajxy yaa nmøødhitiän. ²⁶ Nãgøoyyøch nnøcxaanã ndu'ubøgaanã, mänitøch ja'a nDeedy yHespíritu quiexa'añ maa mijtsän. Je'eçh jaduhñ nguwitshadaamby. Mijts jaduhñ xjiootcapxmøcøgaamb. Cøxaamb hajxy xyajnáhixø'owa'añ. Cøxaamb hajxy xyagjahmiejtsta'aga'añ nebiátyhøch mijts yaa tøø nyajmøødx'i'igy tøø nyajmøødmäia'agy.

²⁷ 'Jootcujc-høch mijts nyajmähmø'owa'añ. Cab mijtsã cu'ug xyagjootcugø'owät nébiøch mijts jootcujc tøø nyaghitiän. Ca'a hajxy tii mnädajy mnämay. Ca'a hajxy mdsähgø'oy mdsähdiuñ. ²⁸ Tøøch mijts nhawáanãm cooçh nnøcxa'añ ndu'ubøga'añ. Pero cádaactägatsáambøch jadãhooc. Pø xchójpøch mijts tøyhajt, mxoondá'agãp hajxy coo nhawáanãm cooçh jim nnøcxa'añ maachã nDeediän. Míaaas møødá mäjaa je'e quejeetçh nmøødá. ²⁹ Tøøch mijts jäguemiã nhawáanãm nébiøch yaa njada'añ hádaa yaabã naaxywiin y cooçh jim nnøcxaanã maachã nDeediän. Cooçh jaduhñ njádät, cooçh jim nnøcxät, mänit hajxy mhuuc tehñ miãbøgät.

³⁰ 'Tu'habáquiøch mijts nhuuc jaac møødmäia'agyñã. Medsaambã møjcu'ugong, ja'a yaa cu'ughanehmbã; pero cabã cuhdujt miøødá maach høøçhcøxpãn. ³¹ Ngudiunãanãbøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xmiägäpxy tøø xyhane'emiän. Páadyhøch jaduhñ ngudiuna'añ neby jaduhñ quiãhxø'ogät cooçhã nDeedy tøyhajt njaançh tsocy. Tãnaayyø'og hajxy. Jam hajxiän.

15

¹ 'Høøch, jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiã tsaatyptequiän ja'a tøyhajtpã. Ja'a nDéedyhøch, jaduhñ je'e nebiã cudsaatypcamän. ² Ja'a nDéedyhøch, xyhøxpújxãbøch ja'a nhaads mädyii ca'a tømbejpp; pero mädyiids jaduhñ tømbejpp, je'eds jaduhñ weenjaty yhøxpuxyp, nebiã maas majiaty tiøømbédät. ³ Coo hajxy jaduhñ tøø nmäbøcy nebiátyhøch mijts je'e tøø nyajnáhixø'oyän, jaduhñhøch ja'a nDeedy mijts tøø xyajnáhwa'açh ja'a mhaxøøgwiiinmahñdyhajxy. Jaduhñ mäwíinãts je'e nebiã tsaatyp hajxy jjojpuxiän. ⁴ Tehngájñøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxät; tehngájñøch mijts nbuhbeda'añ. Ja'a tsaatyphaads, cab je'e tiøømbeda'añ coo ja'a yhøjxã tiecy hãnjaty quia'a hity. Jaduhñ mäwíinãts mijtspä, pø cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tehngajnã xpianøcxaanã, cab hajxy hoy mwädítät.

⁵ 'Høøch, jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiã tsaatyptequiän. Høøch mijts jaduhñ nhaadshajpy. Cooçhã nmädia'agy hajxy tehngajnã xpianøcxät, mänit hajxy hoy mwädítät. Nbuhbédãbøch mijts jaduhñ. Cooçh mijts nga'a

puhbédät, cab hajxy tii hoy mduna'añ. ⁶ Pónhòchä nmädia'agy xquia'a panòcxäp, jaduñ mäwínäts je'e nebiä tsaatyphaads hajxy yhøxpuxiän. Coo jaduñ tüø'øch, mäñit hajxy yajpädø'ogy; mäñit hajxy ño'ogy.

⁷ 'Coochä nmädia'agy hajxy tehngajnä xpianòcxät, coo hajxy mga'a jahdiägóyyät nebiátyhöch mijts tøø nyajnáhixø'oy, ngudiúnäbøch jaduñ mädyibäjaty mijts xmiäyujwa'anaamb. ⁸ Coo hajxy hoy mwädítät, cähxø'ögäp jaduñ coochä nmädia'agy hajxy tøyhajt xpianòcxä. Jaanä cähxø'ogaamb jaduhmbä coochä nDeedy je'e miøjjä jiaančhä. ⁹⁻¹⁰ Nébiøchä nDeedy xchoquiän, jadúñhøch mijts ndsojpä. Coochä nmädia'agy hajxy xyajtúunät, ngumáyäbøch mijts jaduñ; hoy miánájøch mijts ndsógät. Jadúñhøchä nDeedy xchoxy coochä miädia'agy nyajtúunäbä.

¹¹ 'Páadyhöch mijts jaduñ nyajmøødxi'igy nyajmøødmädia'agy coo hajxy tehngajnä mxoondá'agät nébiøch nxoonda'aguiän. ¹² Mijtshöch jaduñ nmägapxy nhaneñby coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød mñibia'häyowøød nébiøch mijts ndsoquiän. ¹³ Pøn jaduñ jaanč tehñ chójcäp, coo hánajty yagho'oga'añii, náhho'tu'udøøb je'e ja'a miägu'ughajpä. ¹⁴ Coo hajxy mgudiúnät nebiátyhöch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy, xmiägu'ughajpøch mijts hánajty jaduñ. ¹⁵ Cábøch mijts nnäma'awaannä "moonsä." Ja'a moonsä, cabä ñajuø'oy tii ja'a wyiindsøn tiuumby. Pero mijts, tøø mijts ngøxy hawáañäm nebiátyhöch ja'a nDeedy je'e tøø xyhawaannä. Páadyhöch mijts nnäma'awaannä "mägu'ughajpä." ¹⁶ Ca'a yhøøch mijts je'e tøø xwyiimbiy; høøch mijts je'e tøø nwiimbiy. Tøøch mijts jaduñ nwiinguexy coo hajxy hoy mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy nyajwá'xät, neby hajxy jaduñ mmayø'owät. Weenä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä pianøcxpä; ween hajxy hoy wiädijpä. Jadúñhøch mijts nDeedy xmió'owät tijaty mijts hánajty mdsogaamby, coochä nmädia'agy hajxy hánajty xmiäbøjcä. ¹⁷ Chámhøch mijts jadähooç nmägapxy nhane'emy coo hajxy mniçhogøød mñibia'häyowøød hamiñ haxøpy.

¹⁸ Mijts, xmiähanhajaamb ja'a tsaan ja'a cu'ug hajxy. Moorä høøch hajxy tøø xmiähanhajpä. ¹⁹ Xmiähanhajaamb mijts je'e, ja'a hajxy haxøøgwädijpä. Paady mijts xmiähanhajaamb coo mijts ja'a haxøøgpä tøø mgøxy najtshixøñä. Tøø mijts ja'a mbojpä mgädieey nyajnáhwáatsäm. Coo mijts häxøpy tøø mga'a najtshixø'oy ja'a haxøøgpä, cu xmiägu'ughajty jäya'ay hajxy may. ²⁰ Huuc jahmiets hajxy nejy mijts tøø nnäma'ayän, cabä moonsähajxy quiuhdujtmøød quejee wyiindsøñhajxy. Coochä jäya'ayhajxy näje'e xmiädsiphaty, paady mijts hajxy xmiädsiphajaamb. ²¹ Y coochä nmädia'agy hajxy näje'e xmiäbøjcä, paady mijts ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgåañäbä. ²¹ Høøchøcxpä mijts ja'a cu'ug xmiädsiphada'añ, je'eguiøxpä coochä nDeedy hajxy xquia'a hixyhajtä, ja'ačh tøø xquiéxiäbä.

²² 'Tøøch jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy hoy nyajmädoyhaty. Coochä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcä, paady hajxy quiumädowa'añ. Coochä nmädia'agy hajxy häxøpy tøø xquia'a mädoyhajtä, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²³ Pónhöch xmiähanhajp, jadúñhøchä nDeedy xmiähanhajtäbä. ²⁴ Tøøchä hoy-yagjuøøñajatypä nyajcähxø'ogy. Cay pøn jaduñ yajcähxø'ogy hádaa yaabä naaxwiimbä. Hoy jäya'ayhajty tøø jia hixy tøø jia mäday, xmiähanhajp højts møødhøchä nDeedy. Paady hajxy je'e quiumädowa'añ. Coochä hoy-yagjuøøñajatypä häxøpy tøø nga'a yajcähxø'ogy, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²⁵ Coochä jäya'ayhajxy xmiähanhaty, tøjiajp

jaduhñ nebiä Diosmädia'agy myiññän, neby hajxy jecy quiujahyyän: “Pues, nä'ä nägóoböch hajxy xmiähanhaty.”

²⁶ 'Nguexáambiöch ja'a Dioshespíritu, ja'a mijts xjootcapxmöcpögaambä, ja'a tömiädiaacpä. Jim jaduhñ choona'añ maachä nDeediän. Coö quiäda'aga'añ, mänitöch je'e xñägapxa'añ. ²⁷ Jaduhñhöch mijts xñägapxaambä, nebiätyhöch mijts yaa töø nmöødwädity. Höxtáhmdsöchä jáya'ayhajxy nyajnáhixöøchöoñän, quipxyhöch mijts nmöødtägöøyy wädijpä höxtä jáda'anäbaadyñä.

16

¹ Páadyhöch mijts cham nyajmöødxi'igy nyajmöødmadia'agy, coöch mijts ja'a nmädia'agy ni mänaa xquia'a najtshixöøyyät, hoy mijts jáya'ay mäduññtiä xjia mädsiphaty xjia máhanhaty. ² Xyajpádsömaamb mijts je'e tsajtögooty. Höxtä habaadaamb jaduhñ coö mijts xyagho'oga'añ je'eguiöxpä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiuñ. ³ Paady mijts je'e xmiädsiphada'añ coö höjts je'e xquia'a hixiä möødhöchä nDeedy. ⁴ Coö hajxy jaduhñ mjadät mhabetät, mänit hajxy jaduhñ mjahmiédsät coö hajxy nhawáañäm. Paady cham nhawáañäm.

⁵ 'Cooch hijty quipxy nmöødwädity, paady hajxy hijty nga'a hawáañäm. ⁵ Nöcxáañböch jim maachä nDeediän, ja'ach töø xquiéxiäbä. Jimhöch nhidaañnä. Pero cáböch mijts xmiäyajtöy maach nnöcxä'añ. ⁶ Mjootmayhajp mijts jaduhñ coöch mijts jaduhñ töø nyajmöødmädia'agy. ⁷ Chaads mijts tehñ töyhayt nnámá'awät, hoyö'öwaamb jaduhñ mijtsöxpä coöch nnöcxä'añ. Nguexáambiöch pöñ mijts xjootcapxmöcpögaamb. Coöch nga'a nöcxät, cab jaduhñ quiäda'agät maa mijtsän. ⁸⁻⁹ Tsipcöxp jaduhñ ñä'ägä cáda'aga'añ. Mänitä jáya'ayhajxy yajwiinjuö'owa'añii coö pojpä cádieey hajxy töyhayt jiaañch möødá. Paady hajxy miöødá, coöchä nmädia'agy hajxy töø xquia'a mäböjca. Paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm. ¹⁰ Jaduhñ hajxy yajwiinjuö'owáañäbä coöch ja'a pojpä cádieey nga'a möødá. Nöcxáamböch jim maachä nDeediän; cáböch mijts yaa xyhixaañnä. ¹¹ Jaduhñ hajxy yajwiinjuö'owáañäbä coö hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, pönjaty ja'a möjcu'ugong ja'a miädia'agy panöcxäp, ja'a yaa hanehmbä hádaa yaabä naaxwiin. Töø ja'a Dios miäna'añ coö ja'a möjcu'ugong quiumädowa'añ.

¹² 'Madiu'u mijts nja hawaañañäm, pero cab hajxy mwiiinjuö'owät. ¹³ Coö ja'a Dioshespíritu hánajty quiäda'aga'añ, mänit mijts ja'a töyhayt xquiöxy yajwiinjuö'owa'añ. Ca'a yhamdsoo mädia'agy je'e miädia'agaamby. Piamädia'agaamby jaduhñ nebiaty je'e töø miädoy. Je'e mijts xyajmädoyhadaamb tijaty jadaañ tunáañäp. ¹⁴ Xñägapxáamböch je'e coöch nmöjjä jiaañchä. Mijts xyajmädoyhadaamb nebiätyhöch je'e töø nnäma'ayän. ¹⁵ Coö höjts nhity tu'ugmädia'agy möødhöchä nDeedy, páadyhöch mijts cham nnäma'ay coö mijts ja'a Dioshespíritu xyajmädoyhada'añ nebiätyhöch je'e töø nnäma'ay.

¹⁶ 'Mobädájpöch jim nnöcxáañnä maachä nDeediän. Pero cáböch njega'añ; mänitöch mijts hánajty xyhixjtägatsa'añ.

¹⁷ Mänitä Jesús ja'a jiamöødhajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Pätiidä yö'öya'ay jaduhñ coö ñä'ä mäna'añ cooc mobädajpä ñöcxáañnä; cábac jaduhñ jiega'añ. Mänitác nhixáañägombä. Pätiidä coö ñä'ä mäna'añ cooc ñöcxä'añ maa ja'a Tieediän. ¹⁸ Pätiidä coö ñä'ä mäna'añ “mobädajpä.” Páwaambtä jaduhñ jia mäna'ana'añ.

19 Ñajuøøbiä Jesús hānajtjy coo hānajtjy miāyajtōwa'añii. Mānit miānaañ:

—Xmiāyajtōwāambøch mijts tijátyhøch jaduhñ tøø nja mādia'agy, túhñmāts. 20 Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnāmá'awāt, mjøøwaamb mxuudsaaamb mijts ja'a høøchcøxpā. Pero yøø cu'ughajxy, jaanč tehñ xioonda'agaamb hajxy. Pero cab hajxy jejcy mjootmayhada'añ. Paquiä hajxy mjootcugøøwāangombā. 21 Coo ja'a to'oxiøjc ja'a xiøøbio'ohajxy piedyii, mānitā jioothajxy piädø'ogøøgy. Nägooyyā ja'a yhuunghajxy je'e miejtsnä, hagādaacp ja'a jioothajxy je'e. Cab hajxy je'e jiahmiejtsnä coo ja'a jioothajxy hānajtjy tøø piädø'ogøgy. Xoonāacnāp hajxy coo yhuunghajxy hoy ween tøø myiñ tøø quia'ay. 22 Jaduhñ māwīnāts hajxy mjootmayhaty nebīā to'oxiøjc ja'a jioothajxy piädø'oguiān. Pero nägooyyā højts nniyhjxāgumbā, mānit mijts mxoonda'aga'añ. Caj mijts pøn xyagjootmayhadaañnā.

23 'Cábøch mijts hānajtjy tii xmiāyujwa'anaañnā. Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnāmá'awāt, cooçh mijts nDeedy hānajtjy tijaty xmiāyujwa'anaañnā, xmiø'owaamb mijts je'e ja'a høøchcøxpā. 24 Cahnā hajxy tii mhuuc yujwa'añ ja'a høøchcøxpā. Coo hajxy tijaty myujwā'anāt, xñā'ägā mo'owaamb hajxy je'e. Jaduhñ hajxy hoy jootcujc mhīdāt.

25 'Yajmābaadyháamhøch mijts tøø nmøødmādia'agy. Habáatnāp jaduhñ cooçh nga'a mādia'agaañnā yajmābaadyhaam. Howyiinjuøøñøch ja'a nDeedy nmādia'agaañnā. 26-27 Mānitøch mijts ja'a nDeedy hoy tyiijā xmiāyujwa'anaañ ja'a høøchcøxpā. Mānit hajxy xmiø'owa'añ. NDéedyhøch mijts xyhamdsoo māyujwa'anāañp je'eguiøxpā cooçh mijts nDeedy xjiaañč tehñ chocy. Paady mijts xchocy cooçh mijts xchojpā, cooçh mijts ja'a nmādia'agy hajxy tøø xmiäbøjcā cooçh jim tøø ndsooñ maachā nDeediān. Hamdsoo hajxy mmāyujwa'ana'añ; cábøch waamb nmāna'ana'añ. 28 Høøch, jimhøch tøø ndsooñ maachā nDeediān. Yaaçh tøø ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin. Pero tsoonāambøch yaa jadāhóocāgumbā. Nøçxtāgatsāambøch jimāgumbā maachā nDeediān.

29 Mānitā Jesús ja'a jiamioødhajxy miānaañ, ñāmaayyā Jesús:

—Hoorā sī, howyiinjuøøñā miičh mmādiaacnā. 30 Tøø højts nnajuøøgy. Cab højts miičh tii nmāyajtōwaañnā. Nmābøjnāp højts jaduhñ cóodām miičh jim mjaanč tsooñ maa Diosān.

31 Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Mjaanč mābøjpiäda'a tyijy hajxiā. 32 Habáatnāp jaduhñ coo mijts ja'a cu'ug xquiøxy päboowia'xa'añ. Mānit hajxy jim mnøcxaañnā maa mdøjc-hajxiān. Nidiúhnhøch hajxy yaa xñāhgue'egaañnā. Pero cábøch nid-iuhñ tøyhajt nhida'añ. Ja'a nDeedyhøch jaduhñ xmiøødhidaamb. 33 Pāadyhøch mijts jaduhñ cham nyajwiinxiic nyajwiingapxøøgy coo mijts ween jootcujc mhjñāt cooçhā nmādia'agy hajxy xmiäbøjcāt. Mbaadaambīā tsaachpa peenā hajxy hādaa yaabā naaxwiin. Pero ca'a hajxy tii mdajy mmay; cábøçhā møjcu'ugong nyajmājāda'aga'añ.

17

1 Nägooyyā Jesús miādiaacpādøøyy, mānit yuughee'py tsajpootyp. Mānit miānaañ:

—Teedy, tøø yhabaatnā. Huuc yajcāhxøøg cooçh nmøjjā cooçh njaančhā. Jadúhnhøch nyajcāhxøøgaambā coo miičh nmøjjā coo miičh mjaančhā. 2 Tøøch miičh cuhdujt jaduhñ xmiø'oy cooçhā jāya'ayhajxy nägøxiā nguh-dujtmóowāt coo hajxy jim jaduhñ ween yhyt maa miičhān cøjxta'axiøø,

pønjátyhøch miich tøø xyajcø'owaanø'oy. ³ Jadhun hajxy jim cøjxta'axiøø yhida'añ maa miichän, coo højts ja'a nmädia'agy jadhun xmiäbøjcamät coo miich nidiuhm mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy, cooçh miich yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ Høøch, ngudiümbiøch hädaa yaabä naaxwiin nébiøch miich tøø xyhane'emian. Nyajcähxø'piøch jadhun coo miich ja'a mäjaa tøyhajt mmøødä. ⁵ Teedy, høøchä nmäjaa yajcähxø'cäc jim maa miichä mwiinduumän nébiøchä mäjaa hijty jim nmøødän mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁶ Pønjaty miich yaa tøø mwiimbij hädaa yaabä naaxwiin, je'eth hajxy jayøjp nyajmädoyhajt coo miich nidiuhm mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Miichä mgø'øjooty hajxy je'e hijty. Pero jadähøoc-høch miich je'e tøø xyajcø'owaanøøguiumbä. Tøø ja'a mmädia'agy hajxy je'e xmiäbøjca xquiudiunä. ⁷ Najuøøñäp hajxy cooçh miich jadhun tøø xmio'oy mäduhñtiøch nmøødä. ⁸ Tøøch hajxy ngøxy yajnähixø'oy nebiätihøch miich tøø xyajnähixøøbiän. Najuøøñäp hajxy cooçh jim tøyhajt ndsooñ maa miichän. Tøøchä nmädia'agy hajxy jadhun xmiäbøjca cooçh miich tøø xquiexy.

⁹ Teedy, tunä mayhajt. Cueendähat hädaa jäya'ayhajxy, hädäajøch miich tøø xyajcø'owaanø'oyäbä. Ca'a jie'emøødøch jadhun nnänømy ja'a mmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäbøjcabä. ¹⁰ Højts hädaa jäya'ay nje'ehajmüjcam; päadyhøch miich nnäma'ay coo mgüeendähädät. Hädaa jäya'aguiøxpä jadhun quiahxø'øga'añ coo højts nmøjhajtäm coo højts njaançhhajtäm.

¹¹ Cábøch yaa nhidaannä hädaa yaabä naaxwiin. Nøcxäänäbøch jim maa miichän. Pero yaachä njamiøødhajxy miähmø'owa'añ. Cueendähat hajxy neby hajxy jadhun yhidät tu'ugmädia'agy neby højts nhjätäm tu'ugmädia'agy. Miichä mmäjaagøxpä mgüeendähädät. Miichhøch hajxy tøø xyajcø'owaanø'oy. Jaançh tehñ wia'ads miichä mjoot miichä mwiinmahñdy. ¹² Høxtä jäda'anäbäadyñøch hajxy ngüeendähaty miichä mmäjaagøxpä. Caj miichä mmädia'agy hajxy nägøxiä tøø xñajtshixøyyä. Jagooyä tu'jäya'ay ja'a mmädia'agy tøø xñajtshixøyyä, ja'a hijty nä'ägä tu'udägoyyaambä. Paady jadhun tiu'udägoyy nebiä mmädia'agy jadhun tiøjiädät nebiä cujaaybä miähmøyyän.

¹³ Høøch, nøcxäänäbøch jim maa miichän. Päadyhøch miich jadhun chamñ nyajmøødmädia'agy hädaa jäya'ay wyiinduumhajxy neby hajxy jadhun xioondäacpäät nébiøch nxoonä'aguiän. ¹⁴ Tøøch miichä mmädia'agy hädaa jäya'ayhajxy nyajmøødmädia'agy. Paady hajxy yaa miähanhadyii hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy haxøøgtuum quia'a wädijnä. Høøch hajxy xpiahijxp cooçh haxøøgtuum nga'a wädity. ¹⁵ Chaads miich nnämä'awät coo miich hädaa jäya'ayhajxy mgüeendähädät maa ja'a møjcu'ugongän. Cábøch jadhun nmäna'añ coo hajxy yaa chóonät hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁶ Hoy hajxy jadhun wiädity nébiøch nwäditiän. ¹⁷ Cunuu'x hädaa jäya'ayhajxy ja'a miichä mhomiädia'agyhaam nebiä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiünät. Mäduhñtiä miichä mmädia'aguiä, tøyhajt je'e. ¹⁸ Høøch, hädaa yaabä naaxwiinhøch miich tøø xquiexy nébiøch miich ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy nyajmädoyhädät. Jadhunhøch yø'oya'ayhajxy nwiinguexaambä nebiä mmädia'agy hajxy xyaghawa'xøøyyät. ¹⁹ Nnähhø'tu'udäambiøch hädaa jäya'ayhajxy neby miichä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiünät.

20-21 'Jadúhñhøch nmánaambä coo jäya'ayhajxy ween yhity tu'ugmädia'agy nägøxiä mäduhñtiøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbögaanä majatyhagájpthøchä njamiøød ja'a nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ween hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy neby højts nhjätäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy miäböga'añ cooch miich tøyhajt tøø xjiaançh quexy. 22 Tøøch hajxy nguhdujtmø'oy coo hajxy yhidät tu'ugmädia'agy, nébiøch miich tøø xquiuhdujtmø'oyän coo nhjätämät tu'ugmädia'agy. 23 Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy xmiøødhity nébiøch miich nmøødhitiän tu'ugmädia'agy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhidät tu'ugmädia'agy, ja'a nmädiá'agyhøch hajxy tøø xmiäböjcäbä. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy ñajuø'øwa'añ nägøxiä cooch miich tøø xquiexy, coo miich hajxy jaduhñ mdsocy nébiøch miich xchoquiän.

24 'Teedy, mänáambøch jaduhñ cooch hajxy jim ween xmiøødhity maaçh nhida'añän, ja'açh miich tøø xyajcø'øwaañø'oyäbä. Jadúhñhøch nmánaambä coo ja'a mäjaa hajxy ween yhixy, ja'açh miich tøø xmiø'oyäbä. Xjiaançh tehñ chójpøch miich hñajty mänaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Høxtä jäda'anäbáadyñøch miich xchocyñä. 25 Teedy, tøyhajt miich mnä'ägädä mädia'agy. Ja'a cu'ughajxy, cab hajxy wyiinjuø'oy coo miich mdømiädia'agy. Pero høøch, nhixyhøch miich. Hädaa njamiøødhøch hajxy chaa tänaabiä, ñajuøøby hajxy je'e cooch miich tøø xquiexy. 26 Tøøch hajxy je'e nyajmøødmädia'agy coo miich nidiuhñ mDioshaty, coo miich mdømiädia'agy. Tehngájñøch jaduhñ nyajmøødmädia'aga'añ neby hajxy jaduhñ ñichogøød ñibia'häyowøød nébiøch miich xchoquiän. Wéenhøch hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhity.

Mänitä Jesús miädiaacpäðøøy.

18

1 Coo Jesús miädiaacpäðøøy, mänitä Jesúshajxy chohñ cajptooty møødä jiamøødhajxy. Mänitä woc hajxy yajnajxy, ja'a hñajty xøhjäpä Cedrón. Mänit hajxy tiägøøy olivocamjooty. 2 Ja'a Judas, yhixy hñajty je'e jiiyby olivocamjooty. Mayhooc ja'a Jesúshajxy hñajty jiiyby tøø yhamugø'oy. Ja'a Judas ja'a Jesús hñajty yegaamb. Ja'a Jesús ja'a miädsiphajxy hñajty yajcø'ødägø'øwáañäp. 3 Mänitä Judas ja'a soldadohajxy hoy wioy. Møødä policíahajxy hoy wioy maa ja'a teedywiindsøñhaxjiän, maa ja'a fariseosha-jxiän. Mänitä Jesús jiiyby ñägádaacä olivocamjooty, ja'a Judashajxy møødä soldado møødä policia. Tøø hñajty quioodsøñä. Møødä jiøøn møødä quiuhñd hajxy quiädaacy. 4 Ja'a Jesús, ñajuøøby hñajty je'e nebiaty hñajty je'e tiuna'añii. Mänitä Jesús hoy jiojcuyo'oyø'oy ja'a Judashajxy. Mänit miäyajtøøy:

—Pøñ hajxy mhøxtaaby.

5 Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch jaduhñ xøhajp.

6 Coo ja'a soldadohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhyyä yhøxtägø'øwa'cy. Jaduhyyä hajxy cøjx quiäday. 7 Mänit Jesús miäyajtøøgumbä:

—Pøñ hajxy mhøxtaaby.

Mänitä Judashajxy yhadsoogumbä:

—Ja'a Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

⁸ Mänit Jesús miänaañ:

—Tøøds mijts nja hawáañäm. Hóøchämäts je'e. Pø høøçhtiäm mijts xyhøxtaaby, wéenhøchä njamiøødhajxy wyiimbity.

⁹ Paadiä Jesús jaduñ miänaañ neby jaduñ tøjíadät nebiä Tieedy hánajty tøø ñäma'ayän: “Pøñhøch miüch tøø xyajcø'øwaañø'øy, cáboch pøñ xpiøgaanä. Cab hajxy nej jiada'añ.” ¹⁰ Mänitä Simón Pedro ja'a espada jiadupädsøømy. Mänitä teedywiindsøn ja'a mioonsä tiaatsc ñä'ä pújxäxä, ja'a hahoodiaatsc. Malco hánajty xiøhaty. ¹¹ Mänitä Jesús ja'a Pedro yhojy:

—Cuyuugø'øw yø'ø mhespada. Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøçhä nDeedy tøø xñäma'ayän.

¹² Mänitä Jesús miajtsä quiø'øxojsä. Ja'a soldadohajxy jaduñ jatcøøyy møødä wyiindsøn hajxy møødä policiahajxy, ja'a judiøshajxy hánajty tøø quiéxiäbä. ¹³ Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a Anás ja'a tøjcän. Ja'a Anás ja'a Caifás hánajty miø'ødhajpy. Teedywiindsøn ja'a Caifás hánajty tiuumby. ¹⁴ Ja'a Caifás, je'e ja'a judiøshajxy hánajty tøø ñäma'ay cooc yhahixø'øy jaduñ coo tu'jäya'ay ja'a cu'ug ñähho'tú'udät.

¹⁵ Høxhaam ja'a Simón Pedro ja'a Jesús hajxy hánajty pianøcxy nämetscä. Ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy nämetscä. Ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä, yixy ja'a teedywiindsøn hánajty je'e. Mänitä Jesús piadägøøyyä ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä maa ja'a teedywiindsøn tiøghawa'adsän. ¹⁶ Ja'a Pedro, jim je'e miähmøøyy tøghawa'adshaguum. Mänitä Pedro miägu'ughajpä piädsøømy. Mänitä to'oxymoosä miägapy ja'a tøjcøendähajpä. Mänitä Pedro quiuwowøøyyäbä tøghawa'ads ja'a yhamdsoo mägu'ughajpä. ¹⁷ Mänitä to'oxymoosä ja'a Pedro miäyajtøøyy:

—Miiçh yø'øya'ay mmøødwädijpy, túñämäts.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Ca'a yhøøçhä.

¹⁸ Jimä policiahajxy hánajty jiøømba'axamy møødä moonsähajxy. Tøøchc hánajty. Paady hajxy hánajty tøø jiøønyajmøjjø'øy. Jimä Pedro hánajty jiøømba'axaambä.

¹⁹ Mänitä Jesús miäyajtøøwa ja'a jiamiøødcøxpä møødä miädia'agyquiøxpä. Ja'a teedywiindsøn jaduñ yajtøøw. ²⁰ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jimhøch hijty tøø nmädia'agy majiäya'ayhagujc. Jimhøch hijty nmäyajnähixø'øy Diostøgooty møød tsajtøgooty maa ja'a judiøshajxy naxy yhamugø'øyan. Cáboch jim mänaa pactuum tøø nmädia'agy. ²¹ Tiiçh miüch coo xmiäyajtøy. Yø'øya'ayhajxy mmäyajtøwäp yø'ø nmädia'agyhøch hajxy tøø xmiädøowäbä. Yø'øhajxy je'e najuøøby nebiátyhøch jim tøø nmädia'aguiän.

²² Tuunä Jesús jaduñ ñä'ä hadsooyy, mänt yhala'abø'cä. Policia jaduñ tu'ug jatcøøyy. Mänitä policia Jesús ñämaayy:

—Cab jaduñ yhooyä coo ja'a teedywiindsøn jaduñ mhadsówät.

²³ Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøøçh ngapxtägoy, yec ja'a tøyhajt yaa. Pø caj, cab jaduñ yhooyä cooçh miüch nä'ä nägoobä xñä'ä hala'abø'øgät.

²⁴ Mänitä Anás ja'a Jesús quiejxy cø'øxoch maa ja'a Caifás ja'a wyiindu-män. Caifás hánajty teedywiindsøn tuumb.

²⁵ Ja'a Simón Pedro, jim hánajty jiøømba'axamy. Mänt miäyajtøøwa:

—Miiçh yø'øya'ay mmøødwädijpy, túñämäts.

Mänitä Pedro ñiguiugapxä:

—Ca'a yhøøçhä.

²⁶ Mänitá Pedro miäyajt⁰⁰wägumbä:

—T⁰⁰ch miich jiiby nhixy olivocamjooty m⁰⁰od y⁰ya'ay, túhñämäts.

Ja'a teedywiinds⁰ⁿ ja'a mioonsä jaduhñ mäyajt^{00w}, jaaya'ayä jiuju miägu'ug ja'a tiaatsc hänäjty t⁰⁰ ñä'a pújxäxä ja'a Pedro. ²⁷ Mänitá Pedro ñiguiugápxägumbä. Tuunä jaduhñ ñä'a mänaañ, mänitá tsee yaa^{xy}.

²⁸ Mänitá Jesús yajn^{0cxä} maa ja'a gobernador ti^{0jcän}. Pilato hänäjty tuumb gobernador. Job⁰waamb hänäjty. Coö hajxy jim quioo'ty, cabä teedywiinds^{0nhajxy} ñä'a t^{0jtäg⁰⁰oyy}. Cabä Israelpä quiuhdujthajxy hänäjty jaduhñ myiñ coö hajxy jiiby ti^{0jtäg⁰öwät} maa ja'a ti^{0jc}-hajxiän, ja'a hajxy ca'a Israelpähajpä, ja'a pascuax⁰⁰jooty. Coö hajxy jiiby ti^{0jtäg⁰öwät}, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. Coö hajxy jaduhñ quiädiéeyät, cab hajxy miägäyät ja'a pascuax⁰⁰jooty. Paady hajxy jiiby quia'a t^{0g⁰⁰oyy} Pilato ti^{0gooty}. ²⁹ Coö Pilato miädooyy coö hajxy hänäjty t⁰⁰ quioody, mänit hajxy ñäd^{0j}päds^{00m}a. Mänitá Pilato miänaañ:

—Tii mijts y⁰ya'ay myajcux⁰w⁰waamby.

³⁰ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Coö hädaa jäya'ay häx^{0py} t⁰⁰ quia'a cädieey, cab h^{0jts} miich häx^{0py} t⁰⁰ nyajnägooty.

³¹ Mänitá Pilato miänáangumbä:

—Yajwiimbit y⁰ya'ay hajxy. N^{0cx} mijts mädia'agymiädo^w nej mijts ja'a mguhdujt myiñän p⁰ t⁰⁰ quiädieey.

Mänitá judi^{0shajxy} yhadsooyy:

—Ja mäná'anäp h^{0jts} jaduhñ coö yagho'og^{00d}; pero h^{0jts}, cab h^{0jts} ja'a cuhdajt jaduhñ nm^{00dä} coö h^{0jts} jäya'ay nyagh⁰ogät.

³² Paady hajxy jaduhñ yhadsooyy, ween ja'a Pilato jaduhñ ñägäp^{xy} p⁰ t⁰⁰ Jesús t^{0yhajt} jiaanch cädieey. T^{0jiajt} jaduhñ nebiä Jesús hänäjty t⁰⁰ miäna'añän coö hänäjty yega'añii maa ja'a ca'a Israelpähajxiän, coö hänäjty yagho'oga'añii cruz^{0xp}. ³³ Mänitá Pilato ti^{0jtäg⁰⁰oyy}. Mänitá Jesús quiuyaa^{xy} t^{0gooty}. Mänit miäyajt^{00wa}:

—Nej, miichä judi^{0shajxy} xguiobiernähajpä.

³⁴ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—P⁰ⁿ jaduhñ xñämaayy. T^{0gä} miichä mhamdsoo copcooty mnä'a yajcojjiä.

³⁵ Mänitá Pilato jadähooc yhadsoogumbä:

—Tiich nyajnaju⁰öb. Ca'a yh⁰⁰chä Israelpäjäya'ay. Miichä mhamdsoo mägunäax^{0h}och miich t⁰⁰ xyajnägooty m^{00dä} teedywiinds^{0nhajxy}. Tii jaduhñ t⁰⁰ mgädieey.

³⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—H⁰⁰ch, cáb^{0ch} yaa nduñ gobiernä hädaa yaabä naax⁰wiin. Cooth häx^{0py} nduñ, t⁰⁰chä nmoonsähajxy häx^{0py} xñäwa'añ. Cáb^{0chä} judi^{0shajxy} häx^{0py} t⁰⁰ xñä'a mach. Cáb^{0ch} yaa nduñ gobiernä.

³⁷ Mänitá Pilato miänaañ:

—Mduumbäda'a gobiernä.

Mänitá Jesús miänaañ:

—Jex^{0oo}, túumb^{0ch} jaduhñ. H⁰⁰ch, nmädiáacy⁰och ja'a t^{0yhajt} hädaa yaabä naax⁰wiin. Páadyh^{0ch} yaa t⁰⁰ nmiñ t⁰⁰ nga'ay. P^{0njaty} ja'a t^{0miadia}'agy mäb^{0j}p, je'e^{0chä} nmädia'agy xmiäb^{0j}cäp.

³⁸ Mänitá Pilato miänaañ:

—Pätiidä miich jaduhñ mnän^{00m}by ja'a t^{0yhajt}.

Mänitá Pilato ti^{0j}päds^{00m}gumbä. Mänitá judi^{0shajxy} ñämaayyä:

—Høøch, cáboch yø'øya'ay tøø nhamdsoo hixy tøø nhamdsoo paady pø tøø quiädieey. ³⁹ Jii mijtsä mguhdujt jaduñ cooch mijts ja'a jäya'ay tu'ug nhøxmájtsämät ja'a pascuaxøøjooty. Nej, mmánaamb hajxy jaduñä coo ja'a mgobiernähajxy nhøxmájtsämät.

⁴⁰ Mänit hajxy møc yhadsooyy:

—¡Ca'a yø'øya'ay mhøxmach! ¡Høxmats ja'a craa Barrabáshajpá!

Paadiä Barrabás hánajty chumyčhána'ay coo hánajty tøø mieeč tøø pioty. Mänitä Pilato tiøjtägøøñä.

19

¹ Mänitä Pilato ja'a Jesús yajwojpä. ² Mänitä soldado ja'a wädsatscorona hajxy yhädiuñ. Mänitä Jesús ja'a quiuhduum piädácäxä. Mänitä Jesús ja'a hucywyit yajnähgäjenøøyyä nebiä gobiernähajxy hánajty wyithatiän. Paadiä Jesús jaduñ tiuñä, neby hajxy hánajty ñä'a wi'i ñäxi'iga'añ ñä'a wi'i ñäya'axa'añ. Paady hajxy hánajty ñä'a wi'i ñäxi'iga'añ coo ja'a Pilato hánajty tøø miäna'añ coogä Jesús hánajty guobiernähaty. ³ Mänitä Jesús miäwiingoonä. Mänit ñäxiicä:

—¡A poco miič tuumb gobiernäjäl!

Mänitä Jesús tiägøøyyä coxhó'cäbä.

⁴ Mänitä Pilato tiøjöpädsøømgumbä. Mänitä judiøshajxy ñämaayyä:

—Nyajtöpädsøømämbiøch yø'øya'ay nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhädät cooch tøø nhixy tøø nbaady coo tøø quia'a cädieey.

⁵ Mänitä Jesús piadöpädsøømy hucywyitmøød, coronamøød. Mänitä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäjäya'ayhajxy:

—Xiids yø'øya'ay tøø tiøjöpädsøømy.

⁶ Coo Jesús jaduñ yhiñä ja'a teedywiindsøñhajxy møødä policiahajxy, mänit hajxy ñäyaaxøøyy:

—¡Møjpahbétäts hajxy cruzcøxp! ¡Møjpahbétäts hajxy!

Mänitä Pilato miänaañ:

—Hamdsoo hajxy mmøjpahbédät. Høøch, cáboch jaduñ nmäna'añ coo tøø quiädieey.

⁷ Mänitä Israelpäya'ayhajxy yhadsooyy:

—Jaduñ højts nguhdujt myiñ coo yø'øya'ay ween yagho'ogyii je'eguiøxpä coo tøø miäna'añ coogä Dios Tieedyhaty.

⁸ Coo Pilato jaduñ miädooyy, mänitä chähgøøbiøjcy. ⁹ Mänitä Pilato ja'a Jesús miøødtøjtägøøñä. Mänitä miäyajtøøyy:

—Maa miič mjaanč tsoñ.

Pero cabä Jesús waamb miänaañ.

¹⁰ Mänitä Pilato miänängumbä:

—Nej, cáboch xñä'ägä hadsowa'añä. Nej, caj miič mnajuø'oyä coothä cuhdujt nmøødä cooch miič nhøxmádsät, ó cooch miič nyajmøjpahbedøød.

¹¹ Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios miič cuhdujt häxøpy tøø xquia'a mo'oy, caj miič ja'a cuhdujt häxøpy mmøødä maach høøhcøxpän. Paady miič ja'a pojpä caj mjaty møødä quejee ja'a teedywiindsøñ, ja'a høøch yaa tøø xyajméchäbä maa miičä mwiinduumän.

¹² Mänit Pilato jia wiinmahñdyhajty nebiä Jesús yhøxmádsät. Pero mänitä Israelpäya'ayhajxy ñäyaaxøøguiumbä:

—iPø mmägu'ughajpy miich ja'a gobiernä César, caj miich yø'ø craa mhøxmádsät! Pøñ jaduñ wi'í ñibiádaacäp nebiä gobiernän, je'edsä gobiernä César møøtnimiádsiphájtäp.

¹³ Coo Pilato jaduñ miädooy, mäniä Jesús miøødtøjpädsøømägumbä. Mäniä Pilato yhøxtaacy hãñaabiejtcøxp maa hajpy hãnajty xiøhdaacthatiän. Jue'e hãnajty jim xiøhaty Gabata, hebreohayuuc-haamby. Je'eduhñ ñänøømby “maa ja'a tsaa quiøøñ'a'yän.” ¹⁴ Tøø hãnajty quiujyxiøøj'ø'y. Hadsuujø'øwaambä pascuaxøø hãnajty. Mäniä Pilato ñämaayy ja'a Israelpäya'ayhajpy:

—iXiidsä mgobiernähajpy!

¹⁵ Mäniä hajpy ñäyaaxøøguiumbä:

—iWeen yho'ogy! iWeen yho'ogy! iNøcx hajpy møjpahbet!

Mäniä Pilato miänaañ:

—Nej, mmänä'anäp mijts jaduñä coo mijts ja'a mgobiernä nmøjpahbéjtämät.

Mäniä teedywiindsøn'hajpy yhadsooyy:

—César højts ngobiernähajpy. Ca'a wyiinghäna'cä.

¹⁶ Mäniä Pilato Jesús yajcø'ødägøøyy maa ja'a Israelpähaxiän, coo Jesús miøjpahbedøød.

¹⁷ Mäniä Jesús jim yajnøcxä maa jaduñ xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguipcän.” Gølgota jim xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Yhamdsoo cruz je'e yajquejyquiaphajtä. ¹⁸ Jimä Jesús hoy miøjpahbedyii. Metscä jäya'ay jim miøjpahbéjtäbä Jesús ja'a ñähmøjc. Cujc ja'a Jesús quiuba'awøøyyä. ¹⁹ Mäniä Pilato yagjahyyä pu'uyhuungcøxp: “Jesús Nazaretpä, ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajpy.” Mäniä pu'uyhuung yajyujpahwa cruzcuhdum. ²⁰ Tägøøghayuuc-haamby jaduñ yagjahyyä, møødä hebreo, møødä griego, møødä latín. Cajptmäwiingøn Jesús miøjpahbejtä. Paadiä judiøshajpy nämay yajmädiaacy nebiä Pilato hãnajty tøø yajyuugjaayiyän cruzcøxp. Mäniä teedywiindsøn ja'a Pilato hajpy ñämaayy:

²¹ —Cab hijty jaduñ yhähixø'øy coo jaduñ cu mjahy: “Ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähajpy.” Jaduñ cu mjahy: “Nä'ä nibiádaacäp jaduñ nebiä Israelpäjäya'ay ja'a guiobiernähaxiän.”

²² Mäniä Pilato yhadsooyy:

—Tøøch jaduñ njaay; cábøch nyajtägatsa'añ.

²³ Coo Jesús hãnajty tøø miøjpahbedyii, mäniä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajpy yajpädø'cä. Nämädaaxc ja'a soldadohajpy hãnajty. Mäniä wit hajpy yajwa'xy cødu'ug. Jii Jesús ja'a yoñwit hãnajty tu'ug. Tu'ugwit hãnajty tøø quiojy; cab hãnajty maa xiuyyä.

²⁴ Mäniä soldadohajpy ñiñämaayyä:

—Cab jaduñ yhooyä coo hädaa wit hajpy nhagøødsøøyyämät. Tsøg hajpy häyø'cäm. Pøñ hädaa wit jaduñ cuhäyø'øgäp, je'e jaduñ je'ehädäp.

Mäniä soldadohajpy jaduñ jiaanç häyø'cy. Jaduñdsä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduñ cujaay myiñän: “Xyajwä'xøch ja'a nwit hajpy; xquiuhäyø'cøch ja'a nwit hajpy jaduñ.”

²⁵ Jimä Jesús ja'a tiaj hãnajty tiäna'ay maa hãnajty mädooyyä tøø miøjpahbedyijän, chaadsä tiaj ja'a piuhdo'oxy, chaadsä María ja'a Cleofas ja'a tio'oxiøjc, chaadsä María Magdalena. Jimä Jesús ja'a miägu'ughajpä hãnajty

tu'ug tiäna'ay maa ja'a Jesús tiaj mädöyyän, ja'a Jesús hänajty jiaanč tehñ chojpiä. ²⁶ Coo hajxy yhiixä ja'a Jesús, mänitä Jesús ja'a tiaj ñämaayy:

—Maam, hädaads mhuunghádäp.

²⁷ Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy:

—Hädaads mdajhádäp, ja'a hөөчhä ndaj.

Mänit jiaanč tajnäbøjcy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Tөdsөyyäböch.

Tөjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ. Ñajuөөbiä Jesús hänajty coo hänajty төө yhabejnä. ²⁹ Jimä texy hänajty tu'ug quiөөña'ay vinoxunmөөд. Mänitä xo'od hajxy quiugonөөyy vinojooty. Cөjx je'e chomө'өy. Mänitä paxy hajxy yagjөwөөнөөyy ja'a xo'od. Mänitä Jesús ja'a xo'od hajxy yaghayuugөөyy.

³⁰ Coo Jesús ja'a vino miuu'cy, mänitä miänaañ:

—Tөөds jaduhñ miaañä.

Mänitä quiopc yagjänaañnä. Mänit yho'nä.

³¹ Mänaa ja'a Jesús yho'oguiän, ja'a pascuaxөө hänajty tehñ yhadсуuяөөby. Cujaboom ja'a möjpasуaxөө hänajty jiada'añii, poo'xxiөөjooty. Jaduhñdsä judiөshajxy hänajty quiuhdujthaty, cabä ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty jim yajmähmө'өy cruzcөp ja'a poo'xxiөөjooty. Mänitä Israelpä ja'a Pilato hajxy hoy ñäma'ay coo soldado quiéxät weenä Jesús ja'a tieczyhajxy nөcxy töjjäxä neby hajxy paquiä yhö'ogät. Nägooyä hajxy jaduhñ yhö'ogät, mänit hajxy yajmänacөөд cruzcөp. ³²⁻³³ Mänitä Pilato ja'a soldado jiaanč quejxy. Coo ja'a soldadohajxy jim miejch, mänit hajxy yhiixy coo ja'a Jesús hänajty төө yho'ogy. Cabä tieczy hajxy je'e ñä'a төjjä. Mänitä ñähmөjcpähajxy tieczytөjjä nämetscä. Cahnä hajxy hänajty yho'ogy.

³⁴ Mänitä Jesús quiaachmägumөөyyä cuhmdhaam. Soldado jaduhñ tu'ug jatcөөyy. Mänitä nөty piädsөөmy chaadsä нөө. ³⁵ Hөөч, төyhájthөch jaduhñ төө nhixy. Pädyyhöch mijts jaduhñ nyajmädoyhaty neby hajxy jaduhñ mmäböğät. ³⁶⁻³⁷ Jecy hajxy jaduhñ quiujahy Diosmädia'agyjiooty ja'a Jesúsөxpä: “Cabä piäcj töjjaanaxä.” Jaduhñ hajxy quiujahbiä ja'a Jesúsөxpä: “Wyiinhee'ppedaamby hajxy, ja'a hajxy hänajty төө quiümüäbä.” Coo ja'a Jesús ja'a tieczy jaduhñ quia'a jaanč töjjäxä, coo jaduhñ jiaanč cuuma, төjjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

³⁸ Tu'ugä jäya'ay hänajty jim chooñ Arimatea. José hänajty xiөhaty. Hamee'ch ja'a Jesús hänajty miөөdnimiägu'ughadyii. Chähgөөbiä José ja'a judiөs hänajty. Paadiä Jesús hänajty hijxwiinduum quia'a mөөөdwädityii. Mänitä José ja'a cuhdujt hoy yajpädsөmy maa ja'a Pilatan coo ja'a Jesús yajmäna'ca'añ cruzcөp. Mänitä Pilato ja'a cuhdujt jiaanč yecy. Mänitä José ja'a Jesús yajmänajcy cruzcөp. ³⁹ Mänitä Nicodemo ja'a perfume miämejch hii'xmajc kilo. Mäyäbicө'өy miämejch mөөдä mirra mөөдä äloes. Tөө hänajty jiegө'өy coo ja'a Nicodemo hänajty төө yhuug hoobiä coods maa ja'a Jesúsän.

⁴⁰ Mänitä José ja'a Jesús hajxy ñähbijty mөөдä Nicodemo. Jiibiä perfume hajxy yajmäñähbidөөyy. Jaduhñdsä judiөshajxy hänajty quiuhdujthaty. Perfumemänähbidө'өy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty yajnaaxtägө'өy. ⁴¹ Jimä olivocam hänajty tu'ug mäwiingon maa ja'a Jesús hänajty төө miөj pahbedyjiän. Jiibiä tsaajut hänajty tu'ug olivocamjooty wiinmөjtuum. Naamba'ay ja'a tsaajut hänajty. Cahnä ho'ogyjiäya'ay hänajty jii by piädaactsoofiinä. ⁴² Ja'a judiөshajxy, tsuu ja'a pioo'xxiөө hajxy hänajty yajtsohnda'agy. Cab hajxy hänajty quiuhdujthaty coo hajxy tii tiünät ja'a poo'xxiөөjooty. Ja ween

ja'a poo'xxiøø hánajty quia'a habaady, paadiä Joséhájty quia'a nábaadøøyyä coo hajxy hoy jäguem cu yajnaaxtägøøyy. Paady hajxy jimíä ñä'a pádaacy tsaajutjooty ja'a olivocamjootypä.

20

¹ Cumaaxc, näxøø hánajty je'e. Mänitá María Magdalenahájty jim ñøcxy maa ja'a tsaajutän, maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägøøyän. Cahnä hánajty hoy jiajjo'øgyñä. Coodsjuøøbyñä hánajty. Mänit hajxy yhihxxy coo ja'a tsaaj jim tøø jiwawa'ach juthaguuy. ² Coo ja'a María yhihxxy coo ja'a tsaaj quia'a jimän juthaguuy, mänit wyiimbijty päyø'øguiä. Mänitá Simón Pedrohájty piaatä chaadsä Jesús ja'a miägu'ughajpä, ja'a Jesús hánajty jiaanč tehñ chojpiä. Mänitá María miänaañ:

—Tøø ja'a nWiindsøn hájtäm hajxy xyajpádsøømäm tsaajutjooty. Cab højts nnajuø'øy pámaadä hajxy tøø piäda'agy.

³ Coo ja'a Pedrohájty jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jim ñøcxy päyø'øguiä maa ja'a tsaajutän. Mänitá María jadähooc pianøcxcumbä. ⁴ Mänitá Pedro yhøxpäyø'cä. Jayøjp ja'a Pedro jiamioød jim miejch maa ja'a tsaajutän. ⁵ Mänit jii by quiuwoodsøøyy tsaajutjooty. Mänitá wit yhihxxy coo jii by yhochna'ay jutjooty. Pero cab jii by tiehñ tiägøøyy. Nä'a cuhixøøyy jaduhñ. ⁶ Mänitá Simón Pedro høxhaam jiaac mejch. Tu'uda'aquiä jii by tiägøøyy tsaajutjooty. Jaduhñä wit yhihxxy coo jii by yhochna'ay. ⁷ Mänitá paayyá yhihxxy, ja'a Jesús hajxy hánajty tøø yajcuhmäguitiäbä. Hawiing hánajty jim ñe'na'ay. ⁸ Mänitá Pedro jiamioød piädägøøbiä, ja'a hánajty jayøjp tøø miéčhäbä. Mänitá paayyá yhihxxy coo hawiing ñe'na'ay. Paady jaduhñ miäbøjcy coo ja'a Jesús hánajty tøø jii yypioøcy. ⁹ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy wyiinjuø'øyñä ja'a jecypiä maa jaduhñ myiñän coo ja'a Jesús hánajty jii yypioøga'añ coo hánajty tøø yho'ogy. ¹⁰ Mänitá Pedrohájty wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy maa ja'a tiøjc-hajxiän.

¹¹ Tøø ja'a María hánajty piáméjtscumbä høxhaam maa ja'a tsaajutän. Coo ja'a Pedrohájty wyiimbijnä, mähmøøyy ja'a María jim nidiuhñ. Wi'i jiwøby hánajty. Mänit jii by quiuwoodsøøguiumbä tsaajutjooty. ¹² Mänitá Diosmoonsä metsc yhihxxy, ja'a tsajpootyptsohmä. Haagä nähboobwit hajxy hánajty. Jii by hajxy hánajty yhäña'ay maa ja'a Jesús hánajty tøø wyijtsna'ayän. Tu'jäya'ay hánajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a quiopc hánajty tøø quioonna'ayän. Y tu'jäya'ay hánajty yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a tiecy hánajty tøø quiajpnä'ayän.

¹³ Mänitá María miäyajtøøwa:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiwø'øy.

Mänitá María yhadsooyy:

—Tøøchä nWiindsøn hajxy xyajpádsøømäm. Pámaadä hajxy tøø piäda'agy.

¹⁴⁻¹⁵ Tuunä María jaduhñ ñä'a hadsooyy, mänitá wia'wiimbijty. Mänitá Jesús yhihxxy. Jim hánajty tiäna'ay; pero cab jaduhñ yhøxcajpy. Olivocamgüendähajpä je'e yhajoodhajt. Mänitá Jesús miänaañ:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiwø'øy. Pøn mhøxtaaby.

Mänitá María yhadsooyy:

—Tsäguhm, pø miich tøø myajpádsøømy, høøch hawáanäc maa tøø mbäda'agy nébiøch häyaa nøcxy nyajpádsøøgy.

¹⁶ Mänitá Jesús yhadsooyy:

—¡María!

Tuunä María jaduḥñ ñä'ä nāmaayyā, mānitā wyiinhee'ppejty. Mānitā yḥoxcajpy coo je'e Jiesúsä. Mānitā jaduḥñ miānaañ hebreohayuuc-haamby:

—¡Rabonil! —je'e jaduḥñ ñänøømby “Wiindsøn.”

¹⁷ Mānitā María ja'a Jesús jia mats jia māneñaañ. Mānitā Jesús miānaañ:

—Ca'ačh xmiach. Cāhnøch jim̄ nḥoyñā maachā nDeediān. Nøcxhøchā njamiøødhajxy hawāanāc coočh jim̄ nnøcxa'añ maachā nDeediān, maachā nDiosān. Jaanā je'e mįjts mDeedyhajpā mDioshajpā.

¹⁸ Mānitā María ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy hoy jiaančh nāma'ay:

—Tøøch je'e nhixy, ja'a hajxy nWiindsønḥajtāmbā.

Mānit hajxy cøjx yhawāanāxā nebiaty ja'a María hānajty tøø ñāma'ayii.

¹⁹ Coo quioodsøøñā, mānitā Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñiyhagøøyyānā. Hix, chāhgøøby ja'a judíos hajxy je'e hānajty; paady hajxy ñiyhagøøyyā. Mānitā Jesús jiiḥby ñāguehxtøø'xy haguyc hawa'ads. Mānitā Jesús miānaañ:

—Māguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁰ Mānitā Jesús yajcāhxø'cy ja'a quiø'øjoot møødä quiaačhḥac maa hānajty tøø jiotiān. Coo hajxy yhiḥxy, mānit hajxy ñajuøøyy coo je'e Jiesúsä. Mānit hajxy xioondaacy. ²¹ Mānitā Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy tii mdajy mmay. Nébiøchā nDeedy tøø xwyiinguexiān, jaanā jadūḥñhøch mįjts nwiinguexaamḥā.

²² Mānitā Jesús ñābāxujy ja'a jiamiøødhajxy. Mānitā miānaañ:

—Wiingpøc ja'a Dioshespīritu hajxy. ²³ Høøch mįjts ja'a mājaa nmo'owaamby. Pønjaty mįjts mhawāanāp coo Dios ja'a piojḥā quiādieeyhajxy tøø yajnāḥwa'ačh, pues tøyhajt jaduḥñ coo Dios tøø yajnāḥwa'ačh. Pønjaty mįjts mhawāanāp coo Dios tøø quia'a yajnāḥwa'ačh, pues tøyhajt jaduḥñ coo Dios tøø quia'a yajnāḥwa'ačh.

²⁴ Majmetscjāya'ay ja'a Jesús hānajty tøø miøødwādity. Tu'ug hānajty xiøḥaty Tomás, ja'a hajxy hānajty ñänøømbiā “Hametsc-huung.” Mānaa ja'a Jesús ñāguehxtøø'xtsoñān jayøbajt, cabā Tomás hānajty jim̄. ²⁵ Mānitā Tomás ñāmaayyā ja'a jiamiøødhajxy:

—Tøø ḥøjts nhixy, ja'a hajxy nWiindsønḥajtāmbā.

Mānitā Tomás miānaañ:

—Mānitøch nmābøgāt coočh ndehm̄ yḥixāt pø jaančh jot ja'a quiø'ø, coočhā ngø'ø jiiḥby nhuuc tehḥ piādā'agāt maa ja'a quiaačhmøjc jiiḥtān. Pø cabā, cabøch jaduḥñ nnā'ägā mābøgāt.

²⁶ Cuductujxøø, jiiḥbiā Jesús ja'a jiamiøødhajxy hānajty tøgøotīāgumbā. Jiiḥbiā Tomás hānajtypā. Tøø ja'a tøjc hajxy hānajty yhagøøguiumbā. Mānitā Jesús jiiḥby ñāguehxtøø'xcumbā haguyc hawa'ads. Mānitā miānaañ:

—Māguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁷ Mānitā Tomás ñāmaayy:

—Tehḥ quiudsiwøøw yø'ø mgø'ø yaaby ngø'øjōotyḥoch maa ja'a clavo-haawān. Hįjxāgøch ḥādaa ngø'ø. Pāda'ag yø'ø mgø'ø yaaby ngaačhmøjc-ḥøch. Miīch, caj miīch ḥijty mmābøcy. Chaačh miīch nnāmā'awāt coo mmābøgāt.

²⁸ Mānitā Tomás yhadsooyy:

—Miīchhøch nWiindsønḥajpy, nDioshajpy.

²⁹ Mānitā Jesús miānaañ:

—Coočh miīch tøø xyhiḥxy, paady jaduḥñ mmābøcy. Jootcuyc hajxy je'e, ja'a hajxy tøø miābøquiābā, hōyḥøch hajxy je'e tøø xquia'a ja hixy.

³⁰ Madiu'u ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñājätypā yajcāhxø'cy ja'a jiamiøødā wyiinduumhajxy. Cab yaḥ cøxiā quiujaayy ḥādaa librocøxp. Cujwa'xy je'e

yam quiujaayä. ³¹ Paady yam quiujaayä neby hajxy jaduhñ mmäbögät coo Jesús ja'a Dios Tieedyhaty, coo Jesús je'e Miesíashaty, coo ja'a Dios jaduhñ tøø quixy. Coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy mmäbójcät, mhídäp hajxy jim tsajpootyp cøjxta'axiøø.

21

¹ Jadähooc ja'a Jesús yhíjägumbä ja'a jiamiøødhajxy jim mejypia'a ja'a xøhjäpä Tiberias. ² Jimä Simón Pedrohajxy hänäjty møødä Tomás, ja'a hajxy hänäjty ñänøømbiä “Hametsc-huung”, møødä Natanael ja'a Caná de Galilea tsohmä, møødä Zebedeo yhuunghajxy, møød hajxy jaac nämetspä. Haagä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. ³ Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nøcxy nhuuc jaac hacxmach.

Mänitä jiamiøødhajxy miänaañ:

—Ween hajxy nnócxäm.

Mänit hajxy jiaančh nøcxy mejypia'a. Mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy hoy jia hacxmadsa'añ. Tu'tsuhm hajxy jaduhñ jia wädijty. Pero cab hajxy tii ñä'ägä paaty. ⁴ Coo jioböøyy, jimä Jesús hänäjty tiäna'ay pu'uwiing. Pero cabä Jesús yhöxcäjpä ja'a jiamiøødhajxy. ⁵ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpäðjc, nej, cab hajxy tii tøø mnä'ägä paadiä.

Mänit hajxy yhadsooyt:

—Joom mägu'ughajpä, cab højts tii tøø nnä'ägä paady.

⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Päda'ag yø'ø mdsaa y hajxy jimhaamby ja'a barcohaooyhaampiä pa'ahaam. Mänit hajxy jaduhñ mbáadät.

Mänitä chaay hajxy jim jiaančh pädaacy. May ja'a hacx hajxy jiaančh tehñ yaghadjy. Cab hajxy hänäjty miaya'añii coo ja'a tsaay hajxy hänäjty jia wijtspädsøma'añ nøøjooty. ⁷ Mänitä Pedro ñämaayä ja'a Jesús ja'a jiamiøød, ja'a Jesús hänäjty jiaančh tehñ chojpiä:

—ja'a nWiindsønhájtämhajxy yø'ø!

Tuunä Pedro jaduhñ ñä'ä mädooy coo je'e Jiesúsä, mänitä wyitpägøøyy. Höxyø'øhuungmøød hajxy hänäjty yhacxmach. Mänitä quiuhtøpxnajxy nøøjooty. Nøcxaamb hänäjty pu'uwiing maa ja'a Jesúsän. ⁸ Ja'a jiamiøødhajxy, jii by hajxy miähmøøyy barcojooty. Mejypia'a mäwiingón hajxy hänäjty yhacxjoomy. Jaduhñäda'a ja'a mejypia'a hajxy hänäjty tøø ñähgüe'egy mägo'xmetro. Hujts ja'a tsaay ja'a hacx hänäjty miøødä. Mänitä tsaay hajxy pawich jajnøcxy mejypia'a barcojooty. ⁹ Mänit hajxy biarcopädsøømy. Mänitä juhñdy hajxy yhi jxy coo jim wyi'i tiøy pu'uwiing. Jimä Jesús hänäjty yhacxtsa'ay. Jimä tsajcaagy hänäjty yajcoonna'ay. ¹⁰ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämín ja'a hacx hajxy mejtstägøøg, ja'a hajxy tøø mmächäbä.

¹¹ Mänitä Pedro tiägøøguiumbä barcojooty. Mänitä tsaay pawich yajmejch mejypia'a. Mägo'x cu juxychägui'xmajtägøøg ja'a hacx hänäjty jii by tsaajooty, haagä majatypä. Hujts ja'a tsaay hänäjty, pero cabä hacx yajcøø'ch.

¹² Mänitä Jesús miänaañ:

—Minds hajxy cay.

Cab hajxy miäyajtøøyy pøn je'e. Tøø hajxy hänäjty yhöxcapy coo je'e Jiesúsä.

¹³ Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy miooy møødä hacxtsa'ay.

¹⁴ Miädägøøghoocpä ja'a Jesús hajxy hänäjty tøø yhi jxy mänaa hänäjty tøø jiiuypiøquiän.

¹⁵ Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a Simón Pedro ñämaayt:

—Simón, Juan miich mdeedyhajpy. Pønhøchäda'a xmiaas tsojp, yø'ø njamiøødhájtäm o miich.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooçh miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitá Jesús miánaañ:

—Yaghójcägøçhä nmeeghuunghajxy.

Ca'a mieeghuungä ja'a Jesús jaduñ tiehm ñänøøm. Je'eduhñ ñänøøm coo ja'a Simón Pedro ja'a jäya'ayhajxy yajñähixø'øwät, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy panøcxäbä. ¹⁶ Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Simón, nej, xchójpøch miichä.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miich cooçh miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitá Jesús miánaañ:

—Cueendähájtägøçhä nmeeghajxy.

¹⁷ Ja'a miädägøøghoocpä ja'a Simón Pedro ñämäayyägumbä:

—Simón, nej, jaduñch xjwiø'øyä nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitá Pedro jiootmadiägøøyy coo miäyajtøøwa ja'a miädägøøghoocpä.

Mänitá Pedro yhadsooyy:

—Cøxiä miich mnajuø'øy. Mnajuøøby jaduñ cooçh miich njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitá Jesús miánaangumbä:

—Pues, yaghójcägøch ja'a nmeeghajxy. ¹⁸ Tehñ tiøyhájtøch miich chaa nnämä'awät, coo hijty mdsucywiajyhatyñä, hamdsoo ja'a mwit hijty mbägø'øy. Mwädiip hijty maa ja'a mjoot hijty choquiän. Pero coo hánajty tøø mmäjaanä, mänit mgø'ø mxajtøwa'añ. Mänitá wiinghänac ja'a mwit xyajpägø'øwa'añ. Mänit xyajñøcxä'añ maa ja'a mjoot hánajty quia'a tsoquiän.

¹⁹ Paadiä Jesús jaduñ miánaañ nebiä Pedro jaduñ ñajuø'øwät neby hánajty yagho'oga'añii, nebiä Dios ja'a miäjaa jaduñ yajcähxø'øgät ja'a Pedrocøxpä. Mänitá Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Jam hajxy wädjítäm.

²⁰ Mänitá Pedro quioowiimbijty. Mänitøch xyhijxy cooçhä Jesús hánajty nbanøcxpä. Høøch, Juárezhøch høøch. Høøçhä Jesús hijty xjiaançh tehñ chojp. Høøch je'e hãñaay ja'a Jesús ja'a ñähmøjc mänaa højts ndsuugayyän. Høøch jaduñ nyajtøøw: "Wiindsøn, pøñ miich jaduñ xyegaamb."

²¹ Cooçhä Pedro xyhijxy, mänitá Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, yø'øyá'ayäts, nej yø'øya'ay jiada'añ.

²² Mänitá Jesús yhadsooyy:

—Ca'a myiichä mgüeentä yø'ø pø chójpjøçhä njoot jaduñ coo yø'øya'ay hánajty jiiñä cooçhä ngädaactägätsät. Pero miich, panøcxägøch ja'a nmädia'agy.

²³ Mänitá mädia'agy jii wiädijty maa ja'a jäya'ayhajxiän ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä cóogøch tyijy nga'a ho'oga'añ. Pero cabä Jesús jaduñ miánaañ cóogøch nga'a ho'oga'añ. Nøñ jaduñ miánaañ: "Ca'a myiichä mgüeentä yø'ø pø chójpjøch ja'a njoot jaduñ coo yø'øya'ay hánajty jiiñä cooçh ngädaactägätsät."

²⁴ Høøch, Juárezhøch høøch. Tehñ tiøyhájtøch jaduñ tøø nhixy nébiøch chaa ngujaayän. Ñajuøøbiøçhä njamiøødhajxy cooçhä tøyhajt nmøødä.

²⁵ Madiu'u ja'a Jesús jaduñ jiaančh tuuñ. Cábøch yam cøxiä tøø ngujaay. Coočh häxøpy cøxiä tøø ngujaay, cabä ndijy hädaa naaxwiimbä miädøyhädät. Amén.

Hechos

¹ Mägu'ughajpä Teófilo, mänáajøch miich jayøbajt nnäjaayø'øyän, mänitøch ngøxy cujahy nebiatiä Jesús yaa wiädijty hädaa yaabä naaxwiin, møød nebiaty yajnáhixøøyy, ²⁻⁴ mänaa jaduhñ tiägø'øyän wädiijpä høxtä coonä hänäjty ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp. Cahnä Jesús hänäjty yho'ogyñä, tøøyyämä jämiøød hänäjty wyiinguexy coo miädia'agy yajwá'xäxät wiinduhmyhagajpt. Coo Jesús yho'cy, mänit jiuypiojtägajch. Coo Jesús jaduhñ yhiixä ja'a jämiøødhajxy, jaduhñä tøyhajt hajxy miøødhajty coo Jesús hänäjty tøø jiaançh juyjiojtägach. Coo Jesús jaduhñ jiuypiojtägajch, mänitä jämiøød jiaac møødwädiijty juxychägui'xxøø. Jaduhñä Jesús hänäjty yajnáhixø'øy coo Dios hajxy xyhanéhämäm ja'a miøcmjäjaahaam. Coo juxychägui'xxøø yhabejty, mänitä Jesús ja'a jämiøød miøødhamugøøyy maa tun hänäjty xiøhatiän Olivostun. Mänitä Jesús tiägøøyy hanehmbä ja'a Dioshëpíritu miäjaahaam. Mänit miänaañ:

—Coo hajxy jim mnøcxtägätsät Jerusalén, cab hajxy jim mdsøhñdägätsät. Jim hajxy jaduhñ mjøbhixøt cooçh mijtsä nDeedy ja'a yhEspíritu xyajñäguéxät nej mijts tøø nnäma'ayän. Tøøch mijtsä nDeedy xyhuuc yajwijnwaanøøbiä coo hajxy jaduhñ xyajñäguexa'añ. ⁵ Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety. Tøyhajt jaduhñ. Pero jaboom juxtøpc mijtsä Dios ja'a yhEspíritu xjiaançh yajñäguexa'añ. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduhñ xyajñäbeta'añ —nømä Jesús ja'a jämiøød ñämaayy, ja'a hajxy hänäjty tøø yhamugø'øyäbä.

⁶ Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Wiindsøn, nej, jaduhñ miich tøø mwiinmahñdyhatiä coo højtsä nmädsip mga'a yajmäjädaacnädä, højts judíos, møød coo højtsä nhamdsoo mägunaax ngobiernähäjnät.

⁷ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a nDeedyhøchä tøyhajt møød mänaa jaduhñ yajtøjiada'añ nej mijts myajtøyyän. Je'e cuhdajt nidiuhñ møød coo jaduhñ yajtøjiädät. Pero mijts, caj yhähixø'øy coo mijtsä tøyhajt mmøødhädät. ⁸ Coo mijtsä Dioshëpíritu xñägädä'agät, mänitä mäjaa hajxy xmio'owa'añ. Mänitøch hajxy jim xmiädiä'agät Jerusalén cooçh tøø njuypiojtägach, høyhøch hänäjty tøø nja ho'ogy. Møød jim hajxy xmiädiäcpäť Judea-naaxooty, møød jim Samaria-naaxooty, møød jim wiinduhmyhagajpt høxtä mäduhñtiä cajpt quiugøxø'øyän.

⁹ Mänitä Jesús miädiäcpädøøyy. Jimä Jesús hänäjty wyiinhee'ppedyyi ja'a jämiøødhajxy, mänitä Jesús nä'ä nägoobä chajpejty. Mänit hoy tiägø'øy jocjooty. Mänitä Jesús yhiixtägøoyy ja'a jämiøødhajxy. ¹⁰ Jim hajxy hänäjty chajheebýñä, mänitä jäya'ayhajxy metsc ñäguehxtøø'xy jim maa Jesús ja'a jämiøødä wyiinduumhaxjiän. Nähboobwit hajxy hänäjty nämetsc. ¹¹ Mänitä Jesús ja'a jämiøødhajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpäðøjc, jim hajxy mdsøñ Galilea maa Jesús chooñän. Mijtsä mmägunaax yø'ø. Quipxy hajxy miçh mmmøødwädity. Ca'a hajxy mw'i'i yuugheebý. Ca'a hajxy mw'i'i tiajy mw'i'i miay. Tøø Jesús jaduhñ ñøcxiñä tsajpootyp. Pero coo yhabädät, mänit jaduhñ wyiimbijtägatsa'añ neby hajxy tøø mhijxnøcxiän.

¹² Mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy jim chohñ maa tun hänajty xiøhatiän Olivos. Mänit hajxy ñocxy Jerusalén. Tu'kilómetro hänajty jäguemä. ¹³ Jue'e Jesús ja'a jiamioødhajxy hänajty xiøhaty: Pedro, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Simón ja'a Celote, mөөдä Judas. Nämetsc hajxy hänajty xiøhaty Santiago. Judas ja'a piuhya'ay je'e ja'a tu'jäya'aybä. Alfeo ja'a Judas ja'a tiedyhajxy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Naxy hajxy hänajty yhamugø'oy Diospa'yaaxpä nägøxiä, näguipxy mөөдä Jesús ja'a tiaj Maria, mөөдä Jesús ja'a piuhya'ayhajxy, mөөдä to'oxiøj-c-hajxy, ja'a Jesús hänajty quipxy tøø piawädityijäbä.

¹⁵ Cujaboom cumaaxc, mänitä mäßöjpädøj-c-hajxy yhamugøøyy. Nämägo'x-cu-ii'x hajxy hänajty. Mänitä Pedro tiänaayyø'cy. Mänit miänaañ:

¹⁶⁻²⁰ —Mägu'ughajpädøj, jéquiänä David quiujahy salmosjooty ja'a Judascøxpä, nebiatiä Dioshespíritu ñajtsapxøøyyä: Pactsacä tiøjç jiada'añ; caj pøn jim chäna'awaanñä. Ja'a Judas ja'a tiøjç jaduñ nänøømäxä. Jaduñ jim miänaambä coogä Judas wiiingjäya'ay hänajty nähduundu'uda'añii. Jaançh tøjajt jaduñ ja'a Judascøxpä nebiatiä David jecy quiujahyyän. Näguipxy højtsä Judas hijty xmiøødwädijtäm. Näguipxy højts hijty xmiøødtuunmüjçäm. Mänitä Judas wyiinmahñdyhajty coo Jesús nähdtügät. Mänitä Judas ja'a jäya'ay wiomejch maa Jesús hänajtiän, ja'a Jesús hajxy hänajty madsaambä. Coo Judas jaduñ haxøøg jiatcøøyy, mänit miäjuuyä. Mänitä naax hoy jiuuy. Mänit hoy quiuhgahnaxy cuhmänac. Coo mioxtsäbijty, mänitä tyiinch yhøxhänøømbädsøømy. Coo jäya'ayhajxy jaduñ miädoyhajty, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén, coo ja'a Judas hänajty tøø yho'ogy, mänitä naax hajxy yajxøbejty Acéldama, ja'a Judas hänajty tøø jiuuyäbä; jaduñ miädia'agytägø'oy yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy, Nø'ñaax.

²¹⁻²² 'Jii højtsä nmägu'ughajpähájtäm, näguipxy hajxy tøø xmiøødwädijtäm mänaa Jesús hijty jijjän, mänaa Juan ja'a Jesús yajnäbetiän, høxtä coo Jesús chajpejty cøxp. Hahixøøby jaduñ coo hajxy tu'jäya'ay nwiinguejçämät, ja'a Judas nähduundu'udaambä. Näguipxiä mädia'agy hajxy xmiøødyajwä'xämät coo Jesús tøø jiuuypiøcy —nømä Pedro miänaañ.

²³ Mänitä jäya'ay metsc nähøømä. Tu'ug hänajty xiøhaty Matías. Jatu'ugpä, tægøøgtu'u hänajty xiøhaty: José, Barsabás, Justo. ²⁴ Mänitä Pedrohajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mnajuøøby neby højts nägøxiä nwiinmahñdyhatiän. Højts hawáañac mädyii miich tøø mwiimbyi hädaahajxy nämetspä, ²⁵ mädyiibä Judas jaduñ nähduundu'udäp. Coo Judas jaduñ quiädiehy, paadiä tiuung yajtägøøyy. Paady jiiyby yhädaacy haxøøgtuum —jaduñä Dios hajxy pia'yaaxy.

²⁶ Mänit hajxy yhäyø'cy suertheaam mädyii hänajty tuungtägø'owaamb. Mänitä Matías piaatä. Mänitä Matías hajxy quiumaayy, ja'a hajxy hänajty nämajtu'ugpä.

2

¹ Coo Pentecostés-xøø yhabaaty, mänitä mäßöjpädøj-c-hajxy nägøxiä yhamugøøyy. ² Jiiby hajxy hänajty tøgooty yhäna'ay. Mänit hajxy miädooyy nebiä poj yhamuuyän coo møc piojy. Cøxp jaduñ chohñdaacy. Møc jiiyby yhawaañdsøøyy tøgooty. ³ Mänit hajxy nägøxiä ñägädaacä hanidiuhmjaty ja'a Dioshespíritäm. Jaduñ hänajty quiähxø'ogy nebiä tootsän, nebiä jøønhaayän. ⁴ Mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm. Mänit

hajxy tiägøøyy mädiaacpä wiinghayuucjaty. Ja'a Dioshespíritu hánajty jaduhñ yajmädiaacp.

⁵ Tøø judíoshajxy hánajty námay miech Jerusalén xøøhjäpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hánajty chooñ. Paady hajxy miech Jerusalén xøøjooty, quiudiunaambiä quiuhdujt hajxy hánajty jaduhñ neby hajxy hánajty quiuhdujthatiän. ⁶⁻⁷ Coo judíoshajxy miädooyy coo poj hánajty møc yhamuuy jibby tøgooty maa mábøjpädøjc-hajxy hánajty tøø yhamugø'øyän, mänitä judíoshajxy jibby tiøjtägøøyy. Coo judíoshajxy jaduhñ miädooyy coo mábøjpädøjc-hajxy hánajty quiapxy miädia'agy wiinghayuucjaty, mänitä judíoshajxy wyiinjuøøyy yhamdsoo hayuuc-haamby neby hajxy hánajty miädia'aguian majaty hajxy hánajty chooñ wiinduhmyhagajpt. Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypä. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy xiiby capxpä mädiaacpä, haagä Galilea yø'ø hajxy chooñ. ⁸ Tii hajxiäda'a coo tøø nmädóowäm nebiaty hajxy cøjwiinghayuuc tøø nmämñ tøø nmäga'awøøyyäm. ⁹ Hix, wiinduhmyhagajpt hajxy ndsóhnäm, Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia, ¹⁰ Frigia, Panfilia, Egipto, møød jim Libia, Cirene mäwiingón. Høxtä Roma hajxy näje'e ndsóhnäm, ¹¹ møød Creta, møød Arabia. Näje'e hajxy judíos nmämñ nmäga'awøøyyäm. Näje'e ja'a judíos quiuhdujt wyiinmahñdy hajxy tøø njøjpøgøøyyäm neby hajxy quiuhdujthatiän. Coo yø'ø Galileabä-jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiapxy tøø miädia'agy wiinghayuucjaty nebiatiä Dios ja'a hoy-yagjuøøñbä tøø yajcähxø'øgy, jaduhñ hajxy tøø nwiinjuøøyyäm ja'a nhamdsoo hayuuc-haamby cøjwiinduum —nømä judíoshajxy ñiñämaayyä.

¹² Coo judíoshajxy jaduhñ wyiinjuøøyy ja'a yhamdsoo hayuuc-haamby, paady hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypä. Mänit hajxy ñimiäyajtøøwä:

—Tii yø'ø jäya'ayhajxy coo quiapxy coo miädia'agy wiinghayuucjaty, yø'ø hajxy tsohmä Galilea.

¹³ Mänit hajxy näje'e yhadsooyy xi'igy hanähaty:

—Múucäp hajxiäda'a.

¹⁴⁻¹⁵ Mänitä Pedrohajxy tiänaayø'cy møødä jiamiøødhajxy ja'a nämajtu'ugpä, ja'a hajxy hánajty jaduhñ Dioswiinguexypä. Mänitä Pedro møc tiägøøyy mädiaacpä:

—Mägu'ughjäpädøjc, nägøxiä hajxy njudíoshájtäm mäduhñtiä hajxy yaa nyajpáatäm, mäduhñtiä hajxy jäguem mdsooñ, møød mijts yaa tsohmä Jerusalén. Näje'e mijts mmäna'añ cooc tyijy højts nmu'ugyii. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Cab jaduhñ pøñ yhu'ugy jopynä. ¹⁶ Coo hajxy tøø mhixy tøø mmädooy coo højts tøø ngapxy tøø nmädia'agy wiinghayuucjaty, jaančh tøjajt jaduhñ nebiä Joel jecy quiujahyyän ja'a Dioscøxpä. Diosquexiä Joel hánajty. Jaduhñä Joel jecy quiujahy:

¹⁷ Jaduhñä Dios miänaañ: Coo hánajty yhabaadaannä coo naaxwiimbä hánajty wyiimbidaannä,

mäníthøčhä nhEspíritu nguexa'añ maa jäya'ayhajxy nägøxiän, mäduhñtiä hajxy yaa yhity hádaa yaabä naaxwiin.

Y mijtsä mnøøx mmajc-hajxy, mäníthøčhä nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ja'a høxcujc-hána'c-hajxy, hoy-yagjuøøñjätyhøch hánajty nyajwiinhixa'añ. Jaanä jaduhñä majjäya'adiøjc-hajxypä, nyajcuma'awáambiøch hajxy hánajty hoy-yagjuøøñjäty.

18 Coo hánajty yhabaada'añ, mäníthøçhä nhEspíritu nyajnägüexaambä ja'a nmoonsähajxy, ja'a ya'aybä, ja'a to'oxypä.

Mäníthøçhä nmädia'agy hajxy xyajwa'xáanäbä.

19 Nyajcähxø'øgáambøçhä hijxtahnd hoy-yagjuøøñäjatypä jim tsajtcøxp møød hädaa yaabä naaxwiin.

Hochähgøøñäjätyhøch jaduhñ nyajcähxø'oga'añ nebiä nø'tiän, nebiä jøønän, nebiä jøønjocän.

20 Wiingoodsø'owaambä xøø hánajty.

Ja'a po'o, tsapts hánajty yhana'añ nebiä nø'tiän.

Ja ween hánajty quia'a habaadyñä coochä naaxwiimbä nyajwiimbidaannä, coochä nHuung Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii.

Jaduhñhøçhä nmøcmäjaa hánajty nyajcähxø'oga'añ.

21 Pøñjatiä Jesucristo hánajty capxpaadaamb, je'e hánajty hodium mähmø'owaamb,

nømä Dios miänaañ. Jim jaduhñ myiñ maa Joel jecy quiujahyyän.

22 Mijts israelitas, huuc hamädoowhit hajxy hoy. Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a Jesús ja'a Nazarettsohmä wyinguejxy coo jii tiünät maa mijtsän. Madiu'u ja'a Jesús hijxtahnd yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñäjatypä maa mijtsä mwiinduumhajxiän. 23 Tøø Dios hánajty yajñähdiy coo mijtsä Jesús mmádsät. Mänitä cahwiindøyhäna'c hajxy hoy myajcø'ødägø'øy. Mänitä Jesús hoy miøjpahbedyii cruzcøxp. Mänit yho'cy. 24 Pero mänitä Dios ja'a Jesús yagjuypjøjtägajch. Jaduhñä Dios hánajty tøø miäna'añ coogä Jesús tsipcøxp jiuypjøjögät. 25 Hix, jaduhñä David jecy miädiaacy ja'a Jesúcøxpä:

Nnajuøøbiøch jaduhñ cooch homiänaajä xpiuhbety.

Homiänaajøch jaduhñ xcwieendähaty, jaduhñhøch pøñ xquia'a hadsähgø'øwøt.

26 Páadyhøch jootcujc njaançh tehñ ñijäwø'øyiy.

Páadyhøçhä Dios jootcujc nba'ya'axy.

Cábøçhä nho'og ndsähgø'øy je'eguiøxpä coochä njuøhñdy nbäda'agy maa Diosän.

27 Xyagjuypjøjögáambøch miïch jaduhñ.

Cábøch miïch jii by jutjooty xyajmähmø'owa'añ cooch jii by nbú'udsät, je'eguiøxpä cooch miïch xyHuunghaty.

28 Xyagjyghadäämbøch miïch øjxta'axiøø nej miïch homiänaajä mjyghatiän.

Cooch miïch jaduhñ xmiøødhida'añ tehngajnä, páadyhøch jootcujc nni-jjäwø'owa'añii.

29 Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Mägu'ughajpædøjc, nmøødhájtämä tøyhajt hajxy jaduhñ coo David jaduhñ jecy quia'a nimiädiaacä hamdsoo. Hix, coo David jecy yho'cy, mänit hoy ñaaxtägø'øy. Jii by jaduhñ yhityñä jutjooty høxtä jäda'anäbaadyñä.

30 Coo David jaduhñ jecy miädiaacy, ñajuøøby hánajty jaduhñ coo yhapä yhoc hánajty tu'ug wyinguexáanäxä ja'a Diósäm, møød coo hánajty yhanëmaambä nebiä David jecy yhanehmiän. Tøøyyämä Dios hánajty miäna'añ coo hánajty yajtøjiada'añ coo David ja'a yhapä yhoc hánajty tu'ug wiindsøn tiuna'añ. 31 Jaduhñä David tøyhajt jecy miøødhajty coo Dios ja'a wyinguexypä yagjuypjøjoga'añ coo hánajty tøø yho'ogy, møød coo

hänajty quia'a mähmø'owa'añ jutjooty, møød coo ñi'xä quiopc hänajty jiiby quia'a pu'uda'añ. ³² Ja'a Jesúsøxpä David jecy miädiaacy coo Jesús hänajty jiiypiojtägatsa'añ. Tøø højts nhamdsoo hixy coo jiaanč jiiypiojcy. ³³ Mänitä Jesús jim miøjyaaxä maa Tiediä wyiinduuman. Mänit nämaayyä coo jim yhøxtá'agät maa Tiediä yhahooyhaampiän. Mänitä Jesús jaa Tiediä yhEspiritu miooyyä nebiä Tiediä hänajty tøø yajwiinwaanø'oyijän. Mänitä Jesús ja'a Tiediä yhEspiritu yaghawa'xøoyyä. Je'e hajxy jaduhñ tøø mhixy tøø mmädoy. ³⁴ Ja'a Jesúsäts jim møjyaaxä tsajpootyp, ca'a Diavitä. Hix, jaduhñä David jecy miänaambä:

Ja'a høøčhä nWiindsøn, je'e jaduhñ nämaayyä ja'a Tiédiäm:

“Min yaa häña'aw maač nhahooyhaampiän.

³⁵ Nmo'owäämbiøch miich cuhdujt jaduhñ coo mmädsip mga'a yajmäjädá'agät.” Jaduhñä Dios ja'a yHuung nämaayy.

³⁶ Mänitä Pedro miänäängumbä:

—Jaduhñds je'e, ja'a Jesús, ja'a mijts mmøjpahbéjtäbä cruzøxp, je'e ja'a Dios jaduhñ wyiinguejx coo hajxy nWiindsønhtëämät, coo hajxy xyajnhwäätsämät. Tøyhajt jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nägøxiä mmäbøgät ja'a Jesúsøxpä, mijts israelitas. Ca'a hajxy mga'a mäbøcy —nømä Pedro miänaañ.

³⁷ Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiiby hamädoowhijpä, coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy tiägøoyy tajpä maabiä hoyhoy. Mänitä Pedrohajxy nämaayyä møødä jiamioødtøjc:

—Mägu'ughajpädøjc, neby jaduhñ yhahixø'oy højts ngudiünät.

³⁸ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Najtshixø'ow ja'a mxaxøøgcuhdujt hajxy. Jøpøgøoyyä ja'a Dios ja'a quiuhdujt hajxy. Näbet hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajnhwäätsät. Jaduhñä yhEspiritu hajxy xmiöobiät. ³⁹ Pønatiä Dios ja'a nWiindsønhtëämbä møjyaaxyp, jé'egädsä piojpä quiädieeybä yajnhwäätsäxäp, jé'egädsä Dios yhEspiritu mio'owaamby, møød mijts, møødä mhäp møødä mhoc-hajxy, møød pønajat jäguem tsänaaby. Jaduhñ hajxy xyajwiinwaanø'oyyäm —nømä Pedro miänaañ.

⁴⁰ Madiu'ujä Pedro jiaac mädiaacy. Mänit jiaac tehñ miänaañ:

—Yøø cahwiindøjiäya'ayhajxy, ca'a hajxy tehngajnä mbahixy neby hajxy quiuhdujthatiän, coo hajxy jaduhñ mnä'a padägöyyät —nømä Pedro miägäpxy yhanehmy.

⁴¹ Mänitä Pedro miädia'agy miäbøjcäxä nädägøøgmil-jäya'ay. Mänit hajxy hoy nägøxiä näbety. ⁴² Hamuumdu'joot hajxy hänajty miäbøcy nägøxiä neby hajxy hänajty yajnhixø'oyijän ja'a apøstoldøjcäm. Naxy hajxy hänajty yhamugø'oy tsajcaagyuiaamiujpä, møød hajxy hänajty Dyiospa'ya'axy. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy hänajty yhity. Hamiñ haxøpy hajxy hänajty ñibiuhbedyii.

⁴³ Madiu'ujä apøstoldøjcø hijxtahñd hajxy hänajty yajcähxø'ogy hoy-yagjuøøñajaty. Jiaanč tehñ yagjuøøbiä mäbøjpädøjc-hajxy hänajty neby hajxy hänajty yhixiän. ⁴⁴ Tu'ugmädia'agy hajxy hänajty yhity mäduhñtiä hajxy hänajty miäbøcy. Yajtuunmujpy hajxy hänajty tijaty hajxy hänajty miøød. ⁴⁵ Mänit hajxy nägøxiä tiägøoyy too'pä tijaty hajxy hänajty miøød. Pønatiä xädø'øñ hänajty yajmaajajp, mänitä xädø'øñ hajxy hänajty mio'oyii mäduhñjaty hajxy hänajty yajmaajaty. ⁴⁶ Jabom-jabom hajxy hänajty yhamugø'oy maa møjtsajtøjcän Diospa'yaaxpä. Jootcujc hajxy hänajty

quiaamiucy yhuucmucy maa yhamdsoo tøjc-hajxiän. Hojioot hajxy hänajty miöod. ⁴⁷ Wyiingudsähgöobiä Dios hajxy hänajty. Möödä cu'ug hajxy hänajty wyiingudsähgöobiä. Jabom-jabomä mäbøjpädøjc-hajxy hänajty yajmayö'oyii ja'a Diösäm. Jaduhñ hajxy hänajty yajnahwa'ačhii.

3

¹ Tu'ugxöobä Pedrohajxy hänajty ñöcxy tsajtögooty möödä Juan. Mänacyxiöö hänajty je'e. Jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty jabom-jabom coo hajxy mänacyxiöö Dyiospa'ya'axy. ² Jimä pa'amjäya'ay hänajty tu'ug yhäña'ay maa tsajtögħaawän. Tecymia'adä mähdiojc hänajty töö myiñ töö quia'ay. Jabom-jabom hänajty jim yajmethii maa tsajtöcän xädö'öñyujwaambä. Jim hänajty jabom-jabom ñajtshäña'awö'oyii maa tsajtögħaawän, ja'a hänajty xöħajpä ja'a yajxonbä. Pönjaty hänajty jiiby tögöoby, mänitä xädö'öñ hajxy hänajty miäyujwa'añii ja'a pa'amjäya'ay. ³ Coo Pedrohajxy hänajty jiiby tiöjtägö'owa'añ tsajtögooty, mänit hajxy yhiixä ja'a pa'amjäya'ay. Mänitä xädö'öñ hajxy miäyujwaanä. ⁴ Mänitä Pedro ja'a mähdiojc ñaaxcuheeböoyy maa hänajty yhäña'ayän. Mänitä Pedro miänaañ:

—Höjts wiinhee'ppéjtäc.

⁵ Mänitä Pedrohajxy jiaanč wiinhee'ppejtä. Jaduhñ mähdiojcä yhaa jioot hänajty yagjaty coo xädö'öñ hänajty mio'owa'añii. ⁶ Mänitä Pedro miänängumbä:

—Cab höjtsä xädö'öñ nnä'a möödä tii höjts miich nnä'a mó'owäp. Pero ndunaamby höjtsä mayhajt maa miichcöxpän. Jaduhñ höjts miich nnäma'ay coo mbädö'ögät, coo myo'oyö'ögät. Ja'a Jesucristocöxpä höjts miich jaduhñ nnäma'ay, ja'a hijty jim tsohmä Nazaret.

⁷⁻⁸ Mänitä Pedro ja'a mähdiojcä yhaooğuio'ö miajtsä. Mänitä ja'a mähdiojcä tiicy miögöoyy möödä tiicy-yo't. Coo Pedro wyidsö'cy, mänitä pa'amjäya'ay tiöpxö'cy. Mänit yo'oyö'cy. Mänitä Pedrohajxy jiiby miöodtöjtägöoyy tsajtögooty. Töpxäp júhyyp ja'a craa tiöjtägöoyy, ja'a hänajty töö miöcpöquiäbä. Mänit tiägöoyy Dioscapxpaatpä. ⁹ Jiibiä jäya'ayhajxy hänajty nämay tsajtögooty. Mänit hajxy yhiixy coo craa hänajty yo'oy, mööd coo Dios hänajty quiapxpaady. ¹⁰ Mänitä craa yhöxcäjpä coo hänajty je'e jie'ejä, ja'a hänajty jim töö xiädö'öñyujwä'añbä maa tsajtögħaawän, ja'a hajxy hänajty tyijpiä ja'a jaanč tehñ yajxonbä. Mänitä jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuöoyy nägö'ö nädecypiä coo craa hänajty töö miöcpöcy.

¹¹ Jimä Pedrohajxy hänajty tiäna'ay maa hajxy hänajty tyijjiän Pórtico de Salomón, möödä Juan, möödä craa ja'a hänajty töö miöcpöquiäbä. Cabä Pedrohajxy hänajty piuhwa'adsa'añii. Mänitä jäya'ayhajxy jim ñöcxöoyy yagjuöoyyap maa Pedrohajxy hänajty tiäna'ayän. ¹² Coo Pedro jaduhñ yhiixy coo jäya'ayhajxy hänajty yagjuö'oy, mänitä jäya'ay ñämaayy:

—Mägu'ughajpädöjc, israelitadöjc, tii hajxy jaduhñ coo mwi'i yagjuö'oy. Tii höjts jaduhñ coo xwyi'i yheeby. Coo hädaa craa töö miäböcy ja'a Jesúsöxpä, paady jaduhñ töö yo'oyö'ögy, ca'a jie'eguiöxpä coo höjts mäjaa nmöödä, ni quia'a je'eguiöxpä coo höjtsä Dios hoy nwiingudsähgö'oy. ¹³⁻¹⁵ Jue'e hajxy jecy nhaphäjtäm ndeedyhäjtäm, ja'a Abrahamhajpä, möödä Isaac-hajpä, möödä Jacobhajpä. Wyiingudsähgöobiä Abraham ja'a Dios hajxy hänajty jeyhajty. Pero coo Dios ja'a yHuung Jesús yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy mwiingudsähgöoyy. Mänit hajxy hoy mmach. Mänitä tuungmöödpä hajxy hoy myajcö'ödägö'oy. Mänitä Pilato ja'a Jesús jia yaghöxmdsaanä.

Pero mijts, caj mijts jaduñ mmänaañ coo Jesús yhoxmadsóójät, hoyyá Jesús tii pojpä tii cádieey hánajty quia'a jagá mөөдä. Mänit mijtsä haxөөghána'c mnä'ägä nähdujcy coo yhoxmadsóójät, ja'a hánajty tөө jiäya'ay-yaghó'oguiábä. Mänit hajxy mmänaañ coo Jesús yagho'ogóójät. Coo Jesús jaduñ yho'cy, xyajnáhwáatsäm hajxy jaduñ; jaaná jaduñ hajxy xyagjyghadäänäm cөjxta'axiөө neby je'e jiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiөjtägajch. Jaduñä Dios ja'a Jesús yajmөjtägөөyy. Coo Jesús hánajty tөө jiujypiөcy, mänit hөjts nhijxy, paady hөjts tөyhajt jaduñ nmөөдä. ¹⁶ Hoorä, hädaa craa, mnajuөөby hajxy hijty coo hijty tiecymia'adä. Mhíjxnäp hajxy jaduñ coo tөө choocnä. Paady tөө cho'ogy coo tөө miäböcy ja'a Jesúscөxpä, coo Jesús mөcmäjaa miөөдä, mөөдä mөccuhdujt.

¹⁷ 'Mägu'ughajpädөjc, huuc mädwө hajxy. Nnajuөөbiөch jaduñ coo mijts hánajty mga'a najuөөy coo Jesús Dyioswiinguexiä, paady hajxy myajyagho'cä. Ni ja'a mwiindsөnhajxy hánajty quia'a najuөөy coo je'e Dyiosquexiä. ¹⁸ Jéquiänä Dios ja'a profetadөjc ñajtscapxөөyy coo Mesías hánajty tsipcөxpө yho'oga'añ, ja'a Dios hánajty tөө wyiinguexiábä. Jaduñä profetadөjc-hajxy jiaanch cujahy. Y coo Jesús jaduñ jiaanch ho'cy, jaduñä Dios yajtөjiaty neby hánajty jecy tөө miäna'añän. ¹⁹ Paadiä mhaxөөgcuhdujt hajxy mnajtshixө'өwät. Jөjtägөөyyä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy. Jaduñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajnáhwáatsät. Y jaduñä hoybä weenbä hajxy xmió'owät. ²⁰ Coo yhabáadät, mänitä Dios ja'a Jesús yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a tөө wyiinguexiábä coo mijts xyajnáhwá'adsät. ²¹ Cahnä yhabaady coo Jesús jim chohndägätsät tsajpootyp, coo yaa miänajtägätsät hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduñ yhida'aññä hөxtä coonä yhabáadät coo Dios yagho'yөdiägätsät tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñä Dios ja'a profetadөjc jecy ñämaayy coo hajxy quiujiäyät, ja'a Dios hánajty tөө wyiinguexiábä. ²² Hix, jéquiänä Moisés jaduñ ñämaayy ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm: "Tөөchä Dios xwyiinguexy coöchä profeta ndúnät. Coo yhabáadät, mänitä Dios tu'jäya'ay wyiinguexa'añ, ja'a hөjts nmägunáaxäm. Jaduñ je'e tiunaambä profeta nébiөch nduñän. Nebiaty mijts xyhane'ema'añ, mgudiúunäbä miädia'agy hajxy. ²³ Pөnjaty hánajty ca'a mäbögaamb, yajcuhdägoyáañäp hajxy hánajty ja'a cú'ugäm", nөmä Moisés jecy miänaañ.

²⁴ 'Jaduñä profetadөjc-hajxy jecy miädiaacy nägөxiä nebiaty jädä'ahaty jiadyii tiuñii, mөөдä Samuel, mөөд hajxy jaac túunäbä profeta. ²⁵ Ja'a hajxy jecy túunäbä profeta, mänitä Dios hajxy ñajtscapxөөyyä coo mijtsä Dios xñämaayy coogä Dios ja'a Mesías hánajty wyiinguexa'añ mijtscөxpä. Jaaná jaduñduhmä, jéquiänä Dios yajcuhdujcy mөөд hөjtsä nhaphájtäm mөөд hөjtsä ndeedyhájtäm coo Mesías hánajty wyiinguexa'añ mijtscөxpä. Hix, jaduñä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy: "Ja'a miichä mhapä mhөccөxpä tu'ug, jadúñnhөchä jäya'ay nägөxiä ngunu'u'xa'añ wiinduhmyhagajpt", nөmä Dios jecy miänaañ. ²⁶ Y coo Dios ja'a yHuung yagjujypiөjtägajch mänaa hánajty tөө yho'oguiän, mijts jayөjp xyajnáguejx. Paady mijts jaduñ xyajnáguejxy coo mijts jaduñ xquiuunú'xät, coo weenä mhaxөөgcuhdujt hajxy jaduñ nägөxiä mnajtshixө'өwät, —nөmä Pedro miänaañ.

4

¹⁻² Jimä Pedro ja'a cu'ug hánajty miөөdmädia'agyñä tsajtөгooty, mänitä teedyhajxy miädoyhajty mөөдä saduceodөjc coogä Pedro ja'a cu'ug hajxy

hänajty yajnahixø'oy coogä Jesús hänajty tøø jiuypiojtägach mänaa hänajty tøø yho'oguiän. Coogä Jesús jaduhñ jiuypiojcy, jaduhñägä Pedro tøyhajt hajxy hänajty miøødä coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypioğaambä. Coo teedyhajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Pedrohajxy hänajty jaduhñ yajnahixø'oy, mänitä teedyhajxy jiaančh tehñ jiootma'ty møødä saduceodøjc-hajxy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsønhajxy. Mänitä Pedrohajxy ñämejtsä møødä Juan. ³ Mänitä Pedrohajxy hoy chumyü. Tøø hänajty chuujø'oy. Mänit hajxy jiiby yhiyty pujxtøgooty tu'tsuhñ. ⁴ Mänitä jäya'ayhajxy nämay miäbøjcy ja'a Jesúcøxpä, ja'a hajxy hänajty tøø miädöyyäbä nebiä Pedrohajxy yajnahixøyyän tsajtøgooty. Nämägooxmil ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ jiajty, haagä ya'adiøjc.

⁵ Cujaboom, mänitä judíos wyiindsønhajxy jim yhamugøøyy Jerusalén, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä cuhdujtyajnahixøobiädøjc-hajxy, ⁶ møødä Anás, ja'a hänajty tuumbä teedywiindsøn, møødä Caifás, møødä Juan, møødä Alejandro, møødä teedywiindsøn jiuju miägu'ughajxy. ⁷ Mänitä Pedrohajxy yajnöcxä møødä Juan jim maa judíos wyiindsønhajxy hänajty tøø yhamugø'oyän. Mänitä Pedrohajxy piädaacä cujc. Mänit hajxy miäyajtøwä:

—Coo mijts hädaa craa tecymia'adpä tøø myajtso'ogy, pønä quiuhdujthaam, pønä miäjaahaam hajxy jaduhñ myajtsoocy.

⁸ Haa ja'a Pedro, miøødä Dioshespíritu hänajty je'e. Mänitä Pedro miänaañ:

—Mijts cu'ugwiindsøndøjc, mijts majjäya'adiøjc, ⁹ mijts højts jaduhñ xmiäyajtøøb neby højts hädaa mähdiojc tøø nyajtso'ogy, hädaa hijty tecymia'adpä. ¹⁰ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hajxy weefñtiä neby højts chañ nmädia'aga'añän maa mijtsä mwiinduumhajxiän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nägøxiä mmøødhädät møødä israelitadøjc-hajxy nägøxiä neby hädaa mähdiojc miøcpøjcy, hädaa hijty tecymia'adpä, hädaa yaa tänaabiä mijtsä mwiinduum. Ja'a Jesucristo jaduhñ yajmøcpøjc, ca'a yhojtsä. Nazaret ja'a Jesucristo hijty choon. Mänit mijts myajmøjpahbejtä cruzøxp. Mänitä Dios yaguijyiojtägajch. ¹¹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Jaa tsaa mädyiibä tøjcojpadøjc-hajxy quia'a cumaayy, je'eds jaduhñ jayøjp pädaactsohñä jim tøjteec.” Haa jaa Jesucristo, jaduhñ je'e miäbaady nebiä tsaajän, ja'a jayøjp jim pädaactsóhñäbä teectuum. Pero mijts, cab hajxy mgumaayy, paady hajxy myajyagho'cä. ¹² Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajñhwaats xyajcuhwäätsäm. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo Jesús hajxy jaduhñ xyajñhwaats xyajcuhwäätsämät —nømä Pedro miänaañ.

¹³ Coo Pedrohajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj, paadiä mõjtøjc-hajxy hänajty yagiuø'oy. Hix, ñajuøobiä mõjtøjc-hajxy hänajty coo Pedrohajxy hänajty quia'a høxpøquiä. Mänitä mõjtøjc-hajxy ñajuøoyy coo Pedro ja'a Jesús hänajty tøø piawädity, paady hajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj. ¹⁴ Cabä Pedrohajxy hänajty hoy quiapxaduga'añii, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty piuhdäna'awø'oyii ja'a craa ja'a hänajty tøø chó'oguiäbä. ¹⁵ Mänitä Pedrohajxy jiiby yhøxquejxpädsøømä. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy yajcapxiøobiä:

¹⁶ —Neby hajxiäda'a nnä'a jatcøøyyämät maa yø'ø häna'cøxpän. Mäduhñtiä cu'ughajxy yaa chäna'ay Jerusalén, quiøxy hixy quiøxy mädooy hajxy jaduhñ coo yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'ogy. Neby hajxy jaduhñ nnä'a mänäänämät coo jaduhñ quia'a tøyä neby yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tøø yajtso'oguiän. Pero cab jaduhñ yhahixø'oy coo yø'ø capxy coo yø'ø mädia'agy jaduhñ tehngahnä yhawa'xø'owät.

17 Hahixøøby jaduñ coo hajxy nhadsähgøøyyämät, jaduñnä dijuuntä Jesús hajxy tehngahnä quia'a ja wi'i quiapxpáadät —nømä teedyhajxy ññämaayä.

18 Mänitä Pedrohajxy yajmøjyaaxä møødä Juan. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpáatnät, coo cu'ug hajxy quia'a yajñähixøøñät ja'a Jesúsøxpä. 19 Mänitä Pedrohajxy yhadsooy:

—Huuc wiinmahñdyhat hajxy waambä Diosäda'a miäna'añ, pø hahixøøby jaduñ coo højts mijsä mmädia'agy ngudiüünämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiüünä. 20 Caj pues, cab jaduñ yhahixøøy coo højts mijsä mmädia'agy ngudiüünämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hänajty ngudiüünä. Hoorä, jaduñ højtsä Dios tøø xyhane'emy coo højtsä miädia'agy tehngahnä ngapxwá'xät coo højtsä Jesús tøø nhijxujyypioøcy, coo højts tøø nmädoøy nebiatiä Jesús tøø yajñähixøøyän. Paady højts jaduñ nga'a hamona'añ —nømä Pedrohajxy miänaañ.

21-22 Mänitä Pedrohajxy jadähooc yhadsähgøøyyä. Mänit hajxy yhøxmajtsä. Paady hajxy jaduñ yhøxmajtsä coo teedywiindsønñhajxy hänajty quia'a najuøøy nebiä Pedrohajxy ñä'a tsaaçhtiunøøjät. Hix, chähgøøbiä teedywiindsønñä cu'ug hajxy hänajty je'eguiøxpä coo cu'ugä Dios hajxy hänajty tehngahnä wyi'i quiapxpaady coo mähdiøjc tøø cho'ogy, ja'a hänajty tøø myiñ tøø quia'ayäbä tecymia'ad. Jiaanč tehn yagjuøøbiä cu'ughajxy hänajty jaduñ, je'eguiøxpä coo mähdiøjc juxychägwi'x naxxy jomøjt hänajty miøødä, ja'a tøø chó'oguiäbä.

23 Coo Pedrohajxy yhøxmajtsänä møødä Juan, mänit hajxy jim ñøøcy maa jiamioødhajxiän. Mänit hajxy quiøxy mädiaacy waambatiä teedywiindsønñhajxy hänajty tøø miäna'añ, møødä majtøjc-hajxy. 24 Coo jiamioødhajxy jaduñ miädooy, mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Diostedy, miich højts nWiindsønñhajpy. Miichä tsajt jaduñ mhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jim hijp tsajtøøxp, møød hädaa yaabä naaxwiin, møød jiiyby mejjiooty. 25-26 Jaduñ miichä David jecy mnajtsøøpøøyyä ja'a mhEspirituhaam:

Nä'a nägoobä jäya'ayhajxy yhawa'anda'agy, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä.

Xiøøbä hajxy ñä'a wiinmahñdyhaty, cab hajxy tii yhoyøøyyäxä.

Mänitä gobiernähajxy yhamugøøyy, ja'a hajxy yaa hanehmäbä hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitä Dios hajxy jia näbädø'cy.

Jaanä Mesías jaduñ ja näbädø'cäbä, ja'a Dios hänajty wyiinguexaambiä, nømä David jecy miänaañ, ja'a miich jecy mmoonsähjäbtäbä, ja'a højts jecy nhaphajt needyhjäbtäbä.

27 Coo Jesús jaduñ miajtsä, mänitä Herodeshajxy yaa yhamugøøyy jun-tahajpä yaa Jerusalén, møødä Poncio Pilato, møødä israelitahajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a israelitabä. Jaduñ jiaanč tøjiajty nebiä David jecy jiaanč mänaañän. Mänitä Herodes ja'a Jesús hajxy ñähwaambejty, hoyyä Jesús hänajty tii cädieey quia'a jagä møødä. Miichä mHuung je'e. Miich je'e mwiinguejx coo Mesías tiünät. 28 Tøøyyäm miich hänajty jaduñ mmäna'añ coo Jesús hänajty jaduñ tsipcøxp jiada'añ yhabeta'añ, paady miich jaduñ waambä mga'a mänaañ coo Jesús jaduñ jiaanč jajtj jiaanč habejty. 29 Hoorä, Diostedy, mnajuøøby miich jaduñ coo højtsä teedywiindsønñøøjc tøø xjia hadsähgøøy. Højts miich jaduñ xmioonsähajp. Højtsä mäjaa jaac móoyäc, jaduñ højts miichä mmädia'agy jaduñ hoy

njaac yaghawa'xóoyyät hamøj jootmøj. ³⁰ Højts jaac puhbéjtäc, jaduñ højtsä pa'amjäya'ay nyajmøcpógät ja'a miichä mHuungä miäjaagøxpä, ja'a Jesúshajpä, weenä cu'ughajxy jaduñ jiaanč tehñ yagjuø'oy nej mičtsä møcmäjaa hajxy mjaanč tehñ miøødä —nømä Pedro ja'a Dios hajxy pia'yaaxy.

³¹ Coo Pedrohajxy jaduñ Dyiospa'yaaxpädøoyy, mänit jim chäyuuuy maa hajxy hánajty tøø yhamugø'oyøn. Mänitä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägøøyyä jioottägøøyyä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä hamøj jootmøj.

³² Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä mábøjpädøjc-hajxy hánajty nägøxiä. Mäduñjaty hajxy hánajty miøødä cøxiä wiinä, tu'ugmucy hajxy hánajty yajtuuñmucy. Cab hánajty pøn miäna'añ coo hánajty nidiuhñ jie'ehaty. ³³ Haa ja'a apóstoldøjc-hajxy, Diosmäjaamøød hajxy hánajty quiapxy miädia'agy coogä Jesús hánajty tøø jiuypjøcy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Jaanč tehñ piuhbéjtäp hajxy hánajty nägøxiä ja'a Diósäm. ³⁴ Cab hánajty pøn tii yajmaajiaty. Hiç, pønjatii naax hánajty møød, møødä tøjc, tioo'py hajxy hánajty. Pønjaty hánajty tøø ñaaxtoogy tøø tøjtoogy, ³⁵ mänitä xädø'øñ hajxy hánajty yecy maa apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä mábøjpädøjcä xädø'øñ hajxy hánajty yajniñäwa'xø'oyii pønjaty hánajty yajmaajiajp. ³⁶ Jimä mábøjpä hánajty tu'ug xiøhaty José. Chiprenaaxooty hánajty choof. Ja'a Leví ja'a José hánajty jegyhajty tøø yphaty tøø tieedyhaty. Bernabé ja'a José yajxøbejtä ja'a apóstoldøjcäm. (Jue'e Bernabé miädia'agytiägø'oy hahebreohaam, "mäjootcapxmøcpøjp.") ³⁷ Jimä José naaxcam hánajty miøødä. Mänit tioo'cy. Mänitä xädø'øñ hoy yecy maa apóstoldøjc-hajxiän.

5

¹ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug xiøhaty Ananías. Safira ja'a tio'oxiøjc hánajty xiøhaty. Mänitä ñaax hajxy je'e piadoo'pä. ² Tøø hajxy hánajty quiojyquiapxytiuñ møødä tio'oxiøjc coogä xädø'øñ hajxy hánajty cujjiä yega'añ maa apóstoldøjc-hajxiän. Cújjiäc hajxy hánajty miämähmø'owa'añ. Coo Ananías ja'a Pedro ja'a xädø'øñ yajnämiejch, mänitä Ananías miänaañ cooc tyijy ja'a xädø'øñ hánajty tøø quioxy yecy mäduhñtiä hánajty tøø tioogy. ³⁻⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Ananías, coo miichä mnaax tøø mdoogy, cujjiä xädø'øñ tøø mmämähmø'oy mäduhñtiä tøø xquijuuyy. Cooch miichä xädø'øñ cujjiä tøø xmio'oy, jaduñ miich tøø mmäna'añ cooch tyijy cøxiä tøø xmio'oy. Coo naax hánajty mga'a toogyñä, mje'ehajpyñä hánajtyñä. Coo tøø mdoonä, miich mje'e hijty je'e ja'a naaxtsow. Coo jaduñ tøø mhøhnda'agy, mgädiehy jaduñ. Ja'a Dios miich mja wiinhøonaan, ca'a yhöjtsä. Ja'a mõjcu'ugong miich jaduñ xyajcapxtägooyy, paadiä Dioshespíritu jaduñ mja wiinhøonaan —nømä Ananías ñämaayyä.

⁵ Coo Ananías jaduñ miädooyy, mänitiä ho'ogy quiaädaayy. Pønjaty jaduñ mädoyhajt coo Ananías jaduñ yho'cy, mänit hajxy chähgøøbijøcy. ⁶ Mänitä høxcujc-häna'c-hajxy näje'e miejch. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy ñähbijty. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy.

⁷ Cudägøøghorä, mänitä Ananías tio'oxiøjc piamejtspä, ja'a hánajty xøhajpä Safira. Cahnä Safira hánajty miädoyhatyñä coo ñihyap hánajty tøø yho'ogy. Mänitä Safira tøjtagøøoyy maa Pedro hánajtiän. ⁸ Mänitä Pedro ja'a Safira miäyajtøoyy:

—Nej, jaduһnä mnaax hajxy mjaančh yejquiä, neby hajxy tøø mnägapxiän.

—Jaduһnä —nømä Safira yhadsooy.

⁹ Mäniitä Pedro miänáangumbä:

—Tii hajxy coo mja cojyquiapxytiuuñ coo hajxy hänäjty mhøһnda'aga'añ. Nej, cab hajxy mnajuø'oyä coo Dioshespíritu hotyijä yajcopcø'oy. Cab hajxy jaduhñ hoy mwiniһhøønät. Coo mnihyhap yhøһndaacy, paady tøø hoy'ogy. Xii häna'c-hajxy je'e tiøjtägø'oy, ja'a hajxy hoy tøø miäyajnaaxtägø'oyäbä. Nøcxaamb miich yø'ø häna'c xyajnaaxtägø'øwaambä —nømä Safira ñämaayä.

¹⁰ Tuunä Safira jaduһnä ñä'a mädooy, mäniitä Pedro tiecyquiädawøøyyä ho'ogy. Coo høxcujc-häna'c-hajxy tiøjtägøøyy, mäniitä Safira hajxy yhiixy coo hänäjty tøø yho'ogy. Mäniit hajxy yhøxcøøbiädsøømy. Mäniit hajxy hoy yajnaaxtägø'oy maa ñihyhap ñähmøjcän. ¹¹ Pønjaty jaduһnä mädoyhajt nebiä Ananiashajxy hänäjty tøø jiaty tøø yhabetiän, mäniit hajxy nägøxiä chähgøøbiøjcy, møødä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä.

¹² Mäniitä apøstoldøjc-hajxy jim tiägøøyy mäba'amyajnajxpä cajptooty. Jaančh tehñ yhoy-yagiuøøñä hajxy hänäjty tiuñ. Jaduhñ hajxy hänäjty yajcähxø'øgy coo Dios mäjaa jiaančh tehñ miøødä. Jimä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty yhamugø'øyhaty tsajtøgooty maa hänäjty xiøhatiän ja'a Pórtico de Salomón. ¹³⁻¹⁴ Tehngahnä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty miayø'oy näya'ay-nädo'oxy, ja'a hajxy hänäjty mäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty ca'a mäbøjpä, cab hajxy hänäjty jim ñä'ägädä nøcxy maa mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty naxy yhamugø'øyän, hoyyä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty jiaančh tehñ quiumayii ja'a cú'ugäm. Paady hajxy hänäjty jim quia'a nøcxa'añ, ja'a hajxy hänäjty ca'a mäbøjpä, coo hajxy hänäjty chähgø'oy.

¹⁵ Coo apøstoldøjcä pa'amjäya'ay hajxy hänäjty may yajmøpcøcy, paadiä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim quioøñøcxyii tu'haam maa Pedro hänäjty ñaxø'øwa'añän. Jaduhñägä pa'amjäya'ayhajxy jaduһnä näje'e miøcpøgät coogä Pedro yhahapc hajxy ñä'a páatät maa hajxy hänäjty quio'na'ayän cøjxcøxp, møød to'ogyquiøxp. ¹⁶ Mayyä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim yajmechiü Jerusalén, møød ja'a hajxy haxøøgpä ca'a hoybä møødpä, ja'a hajxy hänäjty tshømbä Jerusaléncajptpa'a mäwiingøn. Nägøxiä hajxy hänäjty yajmøcpøgyii.

¹⁷ Coo teedywiindsøñhajxy jaduһnä miädoyhajty coo pa'amjäya'ayhajxy hänäjty may tøø wyi'i miøcpøcy, mäniit hajxy nägø'ø nädecypiä jiootma'ty, møødä saduceodøjc-hajxy. Hiç, cabä apøstoldøjc-hajxy hänäjty yajmädsogyii coo hajxy hänäjty tehngahnä wyi'i yajnähiø'øy ja'a Jesuscøxpä. ¹⁸ Mäniitä apøstoldøjc-hajxy hoy chumyii. ¹⁹ Mäniitcoodsä Diosmoonsä ja'a pujxtøghaaw hoy yaghawa'ačh. Mäniitä apøstoldøjc-hajxy yhøxwoobädsøømä ja'a Diosmoonsäm. ²⁰ Mäniit hajxy ñämaayä:

—Coo jiobø'øwät, mäniit hajxy jim mnøcxät maa tsajtøjcän. Jimä cu'ug hajxy myajnähiø'øwät neby hajxy ñähwä'adsät, neby hajxy jaduһnä jiugyhädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Diosmoonsä miänaañ.

²¹ Coo jiobøøyy, mäniitä apøstoldøjc-hajxy jim jiaančh nøcxy tsajtøgooty neby hajxy hänäjty tøø ñäma'ayijän ja'a Diosmoonsäm. Mäniitä cu'ug hajxy tiägøøyy yajnähiøøbiä.

Mäniitä teedywiindsøñhajxy miänaañ coo hajxy nägøxiä yhamugø'øwät juntahäjpä, møødä majtøjc-hajxy israelitabä. Mäniit hajxy miänaañ coo tsumyhäna'c-hajxy jim yajmedsøøjät maa junta hajxy hänäjty yagjadyijän.

²² Coo policiashajxy jim miejch maa pujxtøjcän, cab pøn hänäjty jiiibiän. Mäniitä policiashajxy wyiimbijty. ²³ Mäniit hajxy miänaañ:

—Coo hõjts jim nmejch maa pujxtõjcän, je'enä hänäjty hoy yhaawguiichä. Jimä soldadohajxy hänäjty yhadäna'aynä maa pujxtõghaawän. Pero coo hõjts jiiiby nja tõjtägõõyy, cab põn hänäjty jiiibiän —nõmä policiahajxy miänaañ.

²⁴ Coo teedywiindsõnhajxy jaduhñ miädooyy, mõödä tsajtõjcueendähajpä wyiindsõnhajxy, mõödä mõjteedywiindsõn, mänit hajxy jiaanč tehñ yagjuõõyy. Cab hajxy hänäjty ñajuõ'õy tii hänäjty jãjtãp tũunãp. ²⁵ Mänitã jäya'ay tu'ug miejch maa teedywiindsõnhajxy hänäjty juuntahatiän. Mänitã craa miänaañ:

—Ximã cu'ug wyi'i yajnähixõõyyägumbä tsajtõgooty —nõmä teedywiindsõnhajxy ñämaayyã.

²⁶ Mänitã apõstoldõjc-hajxy hoy wioyii. Ja'a tsajtõjcueendähajpähajxy hoy miäwoy mõödä policiahajxy. Hahoy haweenä apõstoldõjc-hajxy jaduhñ jim yajmejtsä maa junta hänäjty jiadyiijän. Hix, tsãhgõõbiõ policiahajxy hänäjty coo hajxy ñã'ã paga'ads ñã'ã pawobõõjãt ja'a cõ'ugãm. ²⁷ Coo apõstoldõjc-hajxy jim wioomejtsä maa junta hänäjty jiadyiijän, mänit hajxy jim yajnõcxã maa mõjteedywiindsõnä wyiinduumän. Mänitã apõstoldõjc-hajxy ñämaayyã:

²⁸ —Tõõ hõjts mijts nja näma'ay coo hajxy mga'a nã'ägädä yajnähixõõñãt ja'a dijuuntã Jesõscõxpã. Pero cab hõjts mijtsä nmãdia'agy tõõ xquiudiuunã. Tõõ cu'ug hajxy jaduhñ mgõõy yajnähixõ'õy, mãduhñtiã hajxy yaa chãna'ay Jerusalén. Y hõjts mijts jaduhñ xjia wi'i yajnãhdsõmaamb cooc tyijy hõjtsã dijunto Jesõs nyajyagho'cã.

²⁹ Mänitã Pedrohajxy yhadsooyy mõödä jiamiõõdhajxy:

—Cab yhahixõ'õy coo hõjtsã jäya'ay miãdia'agy ngudiũunãt, cahnã hõjtsã Dios miãdia'agy hänäjty ngudiũunã. ³⁰ Coo mijtsã Jesõs myajyujmãnoonã cruzcõxp, mänitã Dios ja'a Jesõs yagjujpiõjtãgajch, ja'a hõjtsã nhapã ndeedyhãjtãm jecy wyiingudsãhgõõyyãbã. ³¹ Mänitã Dios ja'a Jesõs cuhdujt miooyy coo Jesõs jim miãhané'emãt tsajpootyp maa Dios yhaooyhaampiän. Coo judíos ja'a yhaxõõgcuhdujt hajxy ñãjtsxixõ'õwãt, jaduhñã piojpä quiãdieeybã hajxy jaduhñ yajnãhwaats yajcuhwãatsãxãt Jesõsãm. ³² Hõjtsã tõyhãjt nyejpy coo Jesõs jiuypjpiõjtãgajch coo hänäjty tõõ yho'õgy. Jaanã jaduhñã Dioshẽspiritu tõyhãjt yejpã coo Jesõs jiuypjpiõjcy. Põnjatiã Dios ja'a miãdia'agy jaduhñ cudiũunãp, je'e ja'a Dios ja'a yhEspõritu miooby —jaduhñã Pedrohajxy miänaañ.

³³ Coo teedywiindsõnhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaanč tehñ jiootma'ty. Mänit hajxy jaduhñ jia mänaañ coo Pedrohajxy yagho'ogõõjãt.

³⁴ Jimä fariseo hänäjty tu'ug teedywiindsõnhagujc. Jue'e hänäjty xiõhaty Gamaliel. Ley-yajnähixõõbiã hänäjty tiuunghajpy. Jaanč tehñ wyiingudsãhgõõyyãp hänäjty je'e ja'a cõ'ugãm. Mänit tiãnaayyõ'cy. Mänit yhanehmy coo apõstoldõjc-hajxy nõcxy yajpãdsõmyii tu'habaquia. ³⁵ Mänitã Gamaliel ja'a jiamiõõdtõjc ñämaayy:

—Mãgu'ughajpãdõjc, huuc wiinmahñdyhat hajxy hodiãgaamby neby yõõ hãna'c hajxy mduna'añ. ³⁶ Huuc jahmiets hajxy nebiã Teudas jecy jiajtiän. Mänit jootmõj ñibiãdaacã. Mänit ñiñãnõõmã cooc tyijy miõjjãya'ay jiaančjãya'ayã. Mänit piadu'ubõjcã nãmãdaaxmãgo'x jäya'ay. Mänitã Teudashajxy tiãgõõyy tsiptuumbã. Mänitã Teudas yagho'cã. Ja'a soldadohajxy jaduhñ mãyagho'c. Mänitã Teudas jiamiõõdhajxy xii yaa ñõcxõõyy. Mänitã tsip jaduhñ yhamaadiujnã. ³⁷ Mänitã tsip wiingpã jadãhooc chohñdãaccumbã mãnaa censo hajxy hänäjty yajpãdõõguiän. Ja'a craa Judas ja'a tsip

jaduhñ yajtsohndaac, ja'a hänäjty jim̄ tsohm̄bä Galilea. Mänitä cu'ug may piadu'uböjcbä. Mänitä Judas yaghó'cäbä ja'a soldadohajxy. Jaduhñä Judas jiamiödhajxy xii yaa ñöcxööbiä. ³⁸ Paady, hoxmats yø'ø häna'c hajxy. Cab jaduhñ yhähixø'öy coo hajxy nej mdünät. Hix, pø yhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ yajtuumby, cab jaduhñ yhyoyø'öwät; tu'umä'adäp jaduhñ. ³⁹ Pero pø yø'ø häna'cä Dios wyiinmahñdy hajxy yajtuunäp, cab hajxy jaduhñ hoy mgapxadügät. Hix, jaduhñ quiähxø'ögät nejpiä Dios hajxy hänäjty mmädsiphajpiän —jaduhñä teedywiindsøn̄hajxy ñämaayyä.

Jiaančh mäsöjyc hajxy jaduhñ nebiä Gamaliel miänaañän.

⁴⁰ Mänitä apóstoldöjyc-hajxy jadähooc quiuyaaxööyyä tögooty. Mänit hajxy wiobho'cä. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpäatnät. Mänit hajxy ñajtsmadsööyyä. ⁴¹ Xoonädaacäp hajxy tiöjpadsoömy maa junta hänäjty jiadyiijän. Paady hajxy hänäjty xioonda'agy, hix, hähixööby hänäjty jaduhñ coo hajxy hočhähdiiunnä chaächpögät ja'a Jesüscöxpä. ⁴² Mänit hajxy tiägöguimbiä yajnähixööbiä ja'a Jesüscöxpä, tsajtögooty mööd tögooty paady. Tehngahnä hajxy hänäjty yajnähixø'öy jöjwidsø'ö.

6

¹ Tehngahnä mäsöjpadöjyc-hajxy hänäjty jiaančh tehñ miayø'öy. Jaduhñ hajxy hänäjty quiuhdujthaty coo yaamgtø'öxy cay hu'ugy hajxy jabom̄-jabom̄ mio'owöøjät. Cujwa'xiä mäsöjpadöjyc-hajxy hänäjty quiapxy hagriegio. Cujwa'xiä hajxy hänäjty quiapxy hahebreo. Ja'a hajxy hänäjty capxpä hagriegio, mänit hajxy tiägööyy mänaambä coo yaamgtø'öxy cay hu'ugy hajxy hänäjty pedyii quia'a móöyyänä, ja'a hajxy hänäjty capxpä hagriegio. Höxtä yajtsip yajma'adööby hajxy hänäjty ja'a yaamgtø'öxycöxpä. ² Mänitä apóstoldöjyc ja'a nämajmetspähajxy miänaañ coo mäsöjpadöjyc hajxy nägöxiä yhamugö'öwät. Mänitä apóstoldöjyc-hajxy miänaañ:

—Mägu'ughajpädöjyc, cab jaduhñ yhähixø'öy coo höjtsä cay hu'ugy njaac yajwä'xät tehngahnä. Hix, cab höjtsä Diosmädia'agy jaduhñ hoy ngapxwa'xaanä. ³ Paadiä, hähixööby jaduhñ coo hajxy mniwyiimbiwöøjät näjxutjyc coo cay hu'ugy hajxy yajwä'xät. Jue'e hajxy mwiimbiwäp mädyii hoyhäna'c, mädyii Dioshespíritumööd, mädyii jajp najuööby. ⁴ Y höjtsä ja'a nämajmetspä, tehngahnä höjtsä Dios nba'ya'axa'añ. Tehngahnä höjtsä miädia'agy nyajnähixø'öwaañä —nömä apóstoldöjyc-hajxy miänaañ.

⁵ Mänitä mäsöjpadöjyc-hajxy nägöxiä cojyquiapxy miähmööyy pönjaty hajxy hänäjty wyiimbiwaamby. Jue'e hajxy jaduhñ wiimbiwä, ja'a Esteban, möödä Felipe, möödä Prócoro, möödä Nicanor, möödä Timón, möödä Parmenas, möödä Nicolás. Haa ja'a Esteban, hoyyä Diosmädia'agy hänäjty jiaančh tehñ miäböcy. Miöödä Dioshespíritu hänäjty je'e. Haa ja'a Nicolás, Antioquia hänäjty chooñ. Coo hänäjty tøø miöjjo'öy, mänit jaduhñ tiägööyy maa judíos quiuhdujthajxiän. ⁶ Mänitä näjxutjupähajxy jim̄ wioonöcxä apóstolwiinduumhajxy. Coo näjxutjupähajxy jim̄ miejch, mänit hajxy quiö'önähgäp ja'a apóstoldöjyc. Mänitä apóstoldöjycä Dios hajxy pia'yaaxy coo näjxutjupä cuhdjyt hajxy mio'owöøjät coo hajxy jaduhñ tiünät nebiä apóstoldöjyc-hajxy hänäjty tiuñän.

⁷ Tehngahnä Diosmädia'agy hänäjty yhawa'xø'öy. Mayööbyñä ja'a mäsöjpadöjyc-hajxy hänäjty tehngahnä jim̄ Jerusalén. Mayyä teedywiindsøn̄hajxy hänäjty miäböjypä.

⁸ Haa ja'a Esteban, miøødä Diosmäjaa hänajty je'e. Dioswiinguexy hänajty jaduñ. Mänit tiägøøyy pa'amyajnajxpä maa cu'ugän. Hoy-yagjuøøñä hänajty jaduñ wyl'i tiuñ. ⁹ Mänitä judíos ja'a Esteban hajxy näje'e tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiatiä Esteban hänajty yajnahixø'øy. Tøø hajxy hänajty yhyty nebiä cudoogø'øybän. Pero tøø hajxy hänajty yhöxmájtäsänä. Jimä yhamdsoo tsajtøjc hajxy hänajty miøødä. Jäguembaady hajxy hänajty chooñ wiinghagajptjaty, møød jim Cirene, møød jim Cilicia-naaxooty, møød jim Asia-naaxooty. ¹⁰ Pero cab hajxy hänajty miäjäda'aga'añ je'eguiøxpä coo Esteban hänajty jiaanč tehñ jaty mädia'ag. Hix, miøødä Esteban ja'a Dioswinmahñdy hänajty nebiaty hänajty mio'oyii ja'a Dioshespiritäm. ¹¹ Mänitä judioshajxy quiojyquiapxytiuuñ coo wiinghäna'c hajxy miäjüyät coo weenä Esteban nähwaambeyii cooc tyijy ja'a Moisés hänajty haxøøg tøø ñänømyii møødä Dios. ¹² Coo Esteban jaduñ nähwaambejtä, mänitä cu'ughajxy hoyhoy jiootma'ty, møødä majtøjc-hajxy, møødä ley-yajnahixøøbiädøjc-hajxy. Mänitä Esteban yajmujcä. Mänit miajtsä. Mänit yajnøcxä maa teedywiindsønwiinduumhajxiän, maa junta hajxy hänajty yagjadyiijän. ¹³ Mänitä wiinghäna'c-hajxy yajmejtsä maa junta hänajty jiadyiijän. Mänitä Esteban tiägøøyyä nähwaambejtäbä:

—Tehñgahnä yø'ø craa hädaa tsajtøjc haxøøg ñänømy maa Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämän. Jaduñä ley haxøøg ñänøombä, ja'a Moisés jecy quijähyyäbä. ¹⁴ Jaduñ højts nmädooyy coo jäya'ayhajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Jesús Nazaretpä hädaa tsajtøjc yajma'ada'añ, cooc tyijy ja'a cuhdujt yajtägatsa'añ, ja'a Moisés hajxy jecy xyajmänähgueegøøyyämbä —nømä Esteban nähwaambejtä.

¹⁵ Mänitä tuungmøødpä Esteban hajxy wyiinhee'ppejty, mäduhñtiä hajxy hänajty jim yhäña'ay maa junta hänajty jiadyiijän. Haamb tsämaambä Esteban wyiin jiojtp hänajty quiahxø'øgy nebiä Diosmoonsä wyiin jiojphajxy quiahxø'øguiän, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp.

7

¹ Mänitä teedywiindsønä Esteban miäyajtøøyy:

—Nej, jaanč tøyhajt jaduñä nej miich yø'ø häna'c xñänømiän.

² Mänitä Esteban yhadsooyy:

—Majtøjc, puhya'adiøjc, høøchä nmädia'agy hajxy huuc hamädoowhjtäc. Ja'a Abraham hajxy jecy nhaphajt ndeedyhjtäm. Jim hänajty chäna'ayñä Mesopotamia-naaxooty maa Caldeabä-jäya'ayhajxy hänajty chäna'ayän. Cahnä Abraham hänajty jim jiojbajnaxyñä maa naax hänajty xiøhatiän Harán. Mänitä Dios tsajpootypä jim ñäguehxtø'xy maa Abraham wyiinduumän. ³ Mänitä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Mdsóonäp yaa maa mnaax maa mgajptän. Mnähgué'egäbä mjujy mmägu'ug. Jim mnøcxät maath miich nwoonøcxä'añän. Mänitøch miich jim nyajnahixø'øwät maa mdsänaadiaacpøgät”, nømä Abraham jecy nämaayy. ⁴ Mänitä Abraham jim jiaanč tsohnä Mesopotamia. Mänit jim ñøcxy tsänaadiaacpøjpä Harán-naaxooty. Pero cab jim jecy yhiyty Harán-naaxooty. Coo Abraham teedy yho'cy, mänit jim chøhngumbä. Mänitä Dios ja'a Abraham yaa wiomejch hädaa yaabä naax hädaa yaabä cajtp maa hajxy jäda'ahaty nhjtäm. ⁵ Pero cabä Dios ja'a Abraham cuhdujt ñä'ägä mooyy ni weeñtiä coo yaa chänaadiaacpøgät. Jaduñä Abraham cuhdujt ñä'a mooyy coo yaa ñä'a hahidät. Mänitä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy coogä cuhdujt

hänajty mio'owa'añ coo yhap yhoc-hajxy yaa chänáañät coo Abraham hänajty tøø yho'ogy, hoyyá Abraham yhuung hänajty quia'a jagá jiijá mänaa jaduñ yajwiinwaanøøyyän. ⁶ Jaduñä Dios jiaac mänaañ coogä Abraham yhap yhoc-hajxy hänajty wiingnaaxooty nøcxy yhadsäna'awa'añ, møød coog hajxy hänajty yhida'añ nebiä cudoogø'øybän mädaaxmägo'xjumøjt, møød coog hajxy tsaächtiuñ yhida'añ. ⁷ Mänitä Dios miänáangumbä: "Coo miichä mhapä mhoc-hajxy hänajty tøø yagjaamduñ tøø yajtsaächtiuñ, mäníthøchä jáya'ay nyajcumädowa'añ, ja'a miichä mhapä mhoc hänajty tøø xjiaamduuñ tøø xhaächtiuñäbä. Mänitä mhapä mhoc-hajxy jim choona'añ. Mänit hajxy yaa myina'añ. Yaač hajxy jaduñ xwyiingudsähgø'owa'añ." ⁸ Coo Dios ja'a Abraham jaduñ yajmøødmädiaacy, yajcuħdujcy hajxy jaduñ neby hajxy jaduñ miädiaaquiän. Mänitä Dios ja'a Abraham yhanehmy coo Abrahamhajxy yajcircuncidarhädät, møødä yhuunghajxy, møødä yhapä yhoc-hajxy. Jaduñä hijxtahnd miähmøøyy coo Dios ja'a Abraham jaduñ miøødyajcuħdujcy. Paadiä, coo Abraham yhuung Isaac jiaanč miñ jiaanč cahy, cuductujxøø ja'a Abraham ja'a yhuung jiaanč circuncidarhajty. Y coo Isaac hänajty tøø miøøj'øy, jaduñä yhuung Jacob tiuumbä. Y ja'a Jacob, jaanä jaduñä ñøøx miajcy yajpanøc xpä, ja'a nämajmetspä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhajtämbä.

⁹ Jue'e Jacob yhuung hänajty tu'ug xiøhaty José. Coo José hänajty jiaanč tehñ chogyii ja'a tiédiäm, paadiä José yhajchhajxy jiootma'ty. Mänitä José jim quiudoogøøyyä Egipto-naaxooty. José yhajchhajxy jaduñ jatcøøyy. Pero tehngahnä Dios ja'a José hänajty cwieendähaty. ¹⁰ Coo José hänajty hoyhoy tøø chaächtiuñii, mänit yajnähwaatsä ja'a Diósäm. Mänitä José wiinmahñdy miooyyä. Mänitä Dios miänáañ coo José quimayøøjät ja'a Faraóngäm, ja'a hänajty jim tuumbä gobiernä Egipto-naaxooty. Mänitä Faraón ja'a José wyiinguejxy coo José jim yhané'emät mäduhñtiä Egipto-naax, møød jimbaady maa Faraón tiøcän.

¹¹ Mänitä yuuxøø hoyhoy jiajtä jim Egipto møød jim Canaán-naaxooty. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy jiaanč tehñ chaächpøjcy ja'a yuugøxpä, coo cay hu'ugy hänajty jim quia'a hijnä. ¹² Pero coo Jacob jaduñ miädoyhajty coo trigo hänajty jim yajpaady Egipto, mänitä ñøøx miajcy jim quiejxy trigojubiä. Coo Jacob yhuunghajxy yhoothohñ jayøbajt, cabä José choj høxcajpä ja'a yhájchäm. ¹³ Coo hajxy miämetsc-hoocpä yhoodiägajch, mänitä José ñiñägäpää. Mänit yhöxcájpanä. Mänitä Faraón ñajuøøñä coo José yhajchhajxy hänajty je'e. ¹⁴ Mänitä José quiapxyñäguejxy coo tieedyhajxy jiiyween miänacy Egipto, møødä jiiy miägu'ughajxy nägøxiä. Jue'e hajxy hänajty nägøxiä, nädägøøghii'xcumajmocx. ¹⁵ Mänitä Jacobhajxy jiiy jiaanč hädaacnä Egipto møødä yhuunghajxy. Jiiy hajxy nägøxiä yho'taacy, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtämbä. ¹⁶ Cujequiä Jacob piäjc-hajxy yagiødsohñnäjxäxä møødä José piäjc. Jimä piäjc-hajxy yajnøcäxä maa cajpt hänajty xiøhatiän Siquem. Jim hajxy hoy ñaaxtägøødiägach maa Abraham ja'a naax hänajty tøø jiiyyän. Ja'a Hamor yhuungä naax hajxy too'c.

¹⁷ Coo hänajty yhabaadaañnä coo Dios hänajty yajtøjiada'añ nebiä Abraham hänajty tøø yajwiinwaanøøyijän, tøø højtsä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy hänajty miayøøñä jim Egipto. ¹⁸ Mänitä wiingobiernä jim nägøxiä yho'taacy Egipto-naaxooty. Cabä gobiernä miøøpääacy nebiä José hänajty tøø tiuñän. ¹⁹ Mänit højtsä nhaphajtämä ndeedyhajtämhajxy wyiinhøñä. Ja'a gobiernä jaduñ mäwiinhøñ. Mänit hajxy jiaamduuñä chaächtiuñä. Mänit

hajxy yhanehmä hadsip coo yhuung hajxy yhøxtseenät yhøxcónät, ja'a naammiñ ja'a naammechpä, coo hajxy jaduhñ ween yho'ogy. ²⁰ Mänitá Moisés myiñguiahy. Yajxón jiaanč tehñ miaaxhuunghajty. Cabä Moisés yhøxtsehnä nebiä gobiernä hñanjty tøø jia hane'emiän. Yu'uthä Moisés yaghijtä tägøøgp'o tøgooty. ²¹ Coo Moisés hñanjty hoy yu'učh quia'a hidaannä, mänitá gobiernä tio'oxyhuungä Moisés yohbiaaty. Mänit yajtsoocy nebiä hamdsoo huungän. ²² Coo Moisés miøjjøøyy, mänitá cuhdujt cøxiä yajwiinhixøøyyä nebiä egipcioshajxy hñanjty quiuhdujthatiän. Jaanč tehñ jiajpp jaduhñ piädsøømy. Jaanč tehñ yajxón hñanjty quiapxy miädia'agy nebiä jajp nebiä najuøøbiän. Jaanč tehñ yhoj hñanjty miähane'emy.

²³ 'Coo Moisés jiumøjt juxychägui'x yhabejty, mänit wyiinmaadiaacy coo ja'a miägunaax nøcxy quiuhixa'añ. ²⁴ Jimä Moisés ja'a miägunaax hñanjty tu'ug chaachtuñii ja'a egipcio-jäyá'ayäm. Coo Moisés jaduhñ yhiixy, mänitá miägunaax ñäwaañ. Mänitá egipcio-jäyá'ay yagho'cy, ja'a hñanjty mädsaačhtiuumbä. ²⁵ Paadiä Moisés jaduhñ jiatcøøyy, jaduhñ hñanjty tiajy miay coo miägunaaxhajxy hñanjty tøø miäbøcy coo Moisés hñanjty tøø wyinguexyii ja'a Diósäm coo miägunaax jaduhñ yajñähwá'adsät. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'a mabøjcy. ²⁶ Cujaboom, jimä israelitahajxy hñanjty nämetsc ñiguioxyii. Coo Moisés jaduhñ yhiixy, mänit jia mänaañ coo hajxy ñiyhøxmadsøøjät. Mänit miänaañ: "Mägu'ughajpädøjc, jue'e mijs jaduhñ, mdu'ugcnaax mijs jaduhñ. Cab jaduhñ yhahixø'øyy coo hajxy jaduhñ mniguioxøøjät." ²⁷ Mänitá Moisés yhøxjahmä tu'jäyá'ay, ja'a hñanjty mäjäda'agaambä. Mänitá Moisés ñämaayy: "Pøñ miich tøø xpiäda'agy coo højts miich xyhané'emät. ²⁸ Nej, jaduhñ miich mdaj mmaabiä coočh miich xyagho'ogaambä nej miichä egipcio-jäyá'ay häxøøyy myagho'quiän." ²⁹ Coo Moisés jaduhñ miädooyy, mänit piäyø'cy. Mänit jim ñøcxy jäguem maa naax hñanjty xiøhatiän Madiän. Mänit jim tiägøøyy hadsänaabiä. Mänitá jäyá'ay wyiingpøjcy. Mänitá huung hajxy metsc piaaty.

³⁰ 'Coo Moisés hñanjty jim tøø yhijnä Madiän juxychägui'xjumøjt, mänit jim tiägøøyy wädiipä pactuum, jim mädooyy maa ja'a tun hñanjty xiøhatiän Sinaí. Mänitá Moisés yhiixy coo ja'a wädsats hñanjty tioy. Mänitá Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy jøønhaajiooty. Tsajpootyp hñanjty tøø chooñ. ³¹ Coo ja'a Moisés jaduhñ yhiixy, mänit jaduhñ jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitá Dios ja'a Moisés ñämaayy: ³² "Høøch Dioshajp. Høøchä Abrahamhajxy jecy xwyiingudsähgøøyy, møødä Isaac, møødä Jacob, ja'a miich jecy mhaphajt mdeedyhájtäbä." Mänitá Moisés tiägøøyy tsäyuubiä. Jaanč tehñ chähgøøby hñanjty jaduhñ. Cab hñanjty jim ñä'ägä møjheeba'añ maa hñanjty miägapyiijän. ³³ Mänitá Moisés ñämaayyägumbä: "Jen yø'ø ngø'øg. Høøch nwiinduum miich yaa mdäna'ay. ³⁴ Tøøch nhixy coočaä ngu'ughajxy jim jiaanč tehñ chaächpøcy Egipto-naaxooty. Tøøch nmädooy coo hajxy wyi'i jio'øyy wyi'i xiuuuch. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a ngu'ughøch nyajñähwa'ads nyajcuhwa'adsaamby. Miich jim nguexaamby Egipto yajñähwaatpä", nømä Dios miänaañ.

³⁵ Mänitá Esteban jiaac mädiaacy:

—Tøø ja'a Moisés ja'a miädia'agy hñanjty quia'a mäbøjcäxä. Ja'a yhamdsoo miägunaaxhajxy hñanjty tøø quia'a mäbøcy. Mänit hajxy miänaañ: "Pøñ miich tøø xwyiinguexy coo mmøjhädät, coo mmähane'emät." Hoyyá Moisés hñanjty jaduhñ tøø jia näma'ayii, mänitá Dios ja'a Moisés wyinguexy wiindsønhaajpä maa ja'a quiu'ugän, coo hajxy jaduhñ ñähwa'ads

quiuhwá'adsät. Ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés jaduñ najtscapxøøyyä, ja'a hñajty tøø ñäguehxtó'xiäbä maa ja'a wädsats hñajty tioyyän. ³⁶ Mänitä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñajaty pä may yajcähxø'cy jim Egipto-naaxooty. Mänitä miägunaax jim hoy wioobädsømy. Majatiä Moisés hñajty wiädity, yajcähxø'piä Moisés ja'a hoy-yagjuøøñajaty pä hñajty, møød jim maa ja'a Tsaptsmejiän, møød jim pactuum. Juxychägui'xjumøjt hñajty jim wiädijty pactuum. ³⁷ Mänitä Moisés ja'a miägunaax ñämaayy: "Nébiøchä Dios tøø xwyi-inguexiän coo mijts nyajñáhwá'adsät, jaanä jaduñä Dios wiinghäna'c wyi-inguexaambä, ja'a jaac miimbä ja'a jaac cahbä. Mijtsä mmägunaax jaduñ pädsømaamb. Naxiä miädia'agy hñajty mdehn quidiüünät waambaty hñajty miäna'ana'añ", nømä Moisés jecy miänaañ. ³⁸ Hanäguipxiä Moisés ja'a miägunaax jim miøød wädijty pactuum, ja'a højts nhaphajt ndeedyhajtäm. Coo hñajty jim miehch maa ja'a tun hñajty xiøhatiän Sinai, mänitä Diosmoonsä ja'a Moisés jim tu'ug miägapxy, ja'a hñajty jim tsohmä tsajpootyp. Mänitä Moisés ja'a Diosmädia'agy ñajtsapxøøyyä. Paady jaduñ ñajtsapxøøyyä, coo højts jaduñ xyajmähgüegøøyyämät. Ja'a Diosmädia'agy, cab jaduñ mänaaxøø quiuhdägoyya'añ.

³⁹ Pero cabä Moisés ja'a miädia'agy hñajty yajtunáanaxä. Ja'a højts nhaphajt ndeedyhajtäm hñajty hñajty ca'a cudiunaamb. Jaduñä jioot hñajty hñajty tøø piäda'agy coo hñajty hñajty wyiimbida'añ, coo hñajty hñajty jim ñøcxtägatsa'añ Egipto. ⁴⁰ Jimä Moisés ja'a piuhya'ay hñajty tu'ug xiøhaty Aarón. Coo ja'a Moisés hñajty tøø ñøcxy tunmøjc, mänitä cu'ugä Aarón hñajty ñämaayy: "Huuc tunä mayhajt, højtsä saandä mejtstägøøg hädiüünäc, jaduñ højts nwiingudsähgø'owät. Je'e højts jaduñ xwyiñwówäp. Ja'a Moisés, ja'a højts tøø xwioobädsømbä jim Egipto-naaxooty, cab jaduñ yajnajuo'øy neby jaduñ tøø jiaty tøø yhabety", nømä Aarón ñämaayy. ⁴¹ Mänitä saandä hñajty yhädiuñ wajhuunghahädiuunnaxy. Mänitä saandä hñajty tiägøøyy wiingudsähgøøbiä. Mänitä animal hñajty tiägøøyy yojxpä ja'a saandäcøxpä. Mänitä saandä hñajty wyiinxoonädaacy, ja'a hñajty hñajty hamdsoo tøø yhädiüñäbä. ⁴² Mänitä Dios ja'a tsangu'ug piuhwaatsnä. Mänit ñähgüecnä, je'eguiøxpä coo ja'a xøø hñajty hñajty tøø tiägøøyy wiingudsähgøøbiä møødä po'o møødä madsa'a. Hix, jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a profeta jecy quijahyyän:

Mijts Israelpäjäya'ay,

mänaa hñajty jecy mwäditiän pactuum juxychägui'xjumøjt,
ca'a yhøøhcøxpä ja'a animal hñajty mwi'i yojxy,
ca'a yhøøchä mijts xwyiingudsähgøøyy.

⁴³ Caj pues, ca'a yhøøchä.

Je'e hñajty mwiingudsähgøøyy ja'a saandä hñajty xøhjäpä Moloc.

Je'e chajtøjc-hahädiuunnaxy hñajty mmädajnaxä, møødä saandä Renfán ja'a miadsa'ahahädiuunnaxy.

Hamdsoohaambiä saandä hñajty mhädiuñ neby hñajty jaduñ mwiingudsähgø'owät.

Coo hñajty jaduñ mjatcø'øy, paady mijts nhøxquejxpädsøma'añ maa ja'a mhamdsoo naaxhajiän.

Jäguem mijts nguexa'añ Babilonia-nänaxy.

Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁴ 'Hoorä, mänaa højts nhaphajt ndeedyhajtäm hñajty jecy wiäditiän pactuum, carpa-tøbia'cä Dios hñajty hñajty wyiingudsähgø'øy. Tsajtøjcä carpa-tøyy hñajty hñajty wia'añ. Hoy ñä'a majatiä carpa hñajty hñajty

ñä'ä tøy. Jaduhñä carpa-tøy hajxy yhädiuññä nebiä Dios ja'a Moisés ja'a hijxtahñd jecy yaghiixiän coo jaduhñ piahädiünät. ⁴⁵ Ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämhajxy, ja'a hajxy jaac púhwäbä jaac hi'cäbä, tehñgahnä cuhdujt hajxy hñanjty jiaac panøcxy coo ja'a Dios hajxy hñanjty wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c. Jaduhñ hajxy hñanjty jiaac paduññä mänaa ja'a Josue hajxy jim wioonøcxyijän wiinghagajpt maa ja'a wiingjäya'ayhajxy hñanjty chäna'ayän. Coo ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämä naax hajxy ñädägøøyy tsiptuumbä, ja'a Diosøxpä hajxy miäjädaacy. Ja'a miädsiphajxy, cøjxä ñaax hajxy yhøxpäyø'ogy. Y coo ja'a David cujecy tiägøøyy gobiernähajpä, je'enä ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtämä cuhdujt hajxy hñanjty jiaac paduñ coo ja'a Dios hajxy hñanjty wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c, ja'a hajxy hñanjty tøø jiaac tehñ piü'uyäbä, ja'a hajxy hñanjty tøø jiaac tehñ yhi'iguiäbä. ⁴⁶ Ja'a David, jaanč tehñ quiumaabiädsøøm jaaya'ay maa ja'a Diosän. Mänitä David ja'a Dios cuhdujt miäyujwaañ coo ja'a tsajtøjc yhädiünät maa ja'a Jacob yhap yhoc ja'a Dios hajxy jaduhñ pia'yá'axät. ⁴⁷ Ca'a Diavitä ja'a tsajtøjc hädiuun ja'a Diosøxpä. Ja'a David ja'a yhuung Salomón, je'edsä tsajtøjc jaanč hädiuun. ⁴⁸ Pero ja'a Dios tsajpootypä, cab jaduhñ tiehñ yhity tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy yhädiuumbiä. Jaduhñä profeta tu'ug jecy quiujahy coogä Dios miänaañ:

⁴⁹ Høøch Dioshajp. Yaač nhäña'ay tsajpootyp.

Yaač nmähane'emy. Jiiby naaxwiin, jiiyhyøchä ndecy nyaghity.

Cábøchä tøjc nyajmaajiaty maač nbó'xät. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo mijtsä tøjc xquiójjäät.

Tiičhä tøjc jaduhñ nnä'ä wá'anät.

⁵⁰ Haa ca'a, høøch cøxiä tøø nhuuc hädiuumbä mäduhñtiä yaa tsajpootypä møød jiiy naaxwiin, nømä Dios miänaañ.

⁵¹ Mänitä Esteban jiaac miänaañ:

—Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, jaanč tehñ quiuhxex hajxy hijty, nebiä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpän. Jaanä jaduhñ mijtspä, caj mijtsä Diosmädia'agy mmäbøgaambä. Høxtä Dioshespíritupaady hajxy jaduhñ homiänaajä mmädsiphaty. ⁵² Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, quiøxy jaamduun quiøxy tsaachtuun ja'a profetadøjc hajxy jecy, ja'a Dios hñanjty tøø wyiinguéxiäbä coo ja'a mädia'agy hajxy jajwá'xät coogä Dios ja'a yHuung hñanjty yaa quixea'añ hádaa yaabä naaxwiin, ja'a pojpa cádieey ca'a møødpä. Høxtä yagho'cä ja'a profetadøjc-hajxy jaduhñ. Y coo ja'a Dios yHuung yaa jiaanč cádaacy, mänit mijts mgø'øyejcy coo yagho'ogøøjät. ⁵³ Coo ja'a Dios ja'a Moisés cuhdujt jecy miooyy, ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés najtsapxøøyyä, ja'a jim tsohmbä tsajpootyp, mänit mijtsä mhapä mdeedy ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ mioodiägajtsä. Hoyyä Diosmoonsä ja'a cuhdujt hajxy jia yejcy, cab hajxy jaduhñ mgudiuñ —nømä Esteban miädiaacpädøøyy.

⁵⁴ Coo ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Esteban hñanjty miädia'aguiän, mänitä Esteban hajxy jaduhñ jiaanč tehñ miäjootma'ty. Høxtä tøøtsädajp hajxy hñanjty. ⁵⁵ Pero cabä Esteban jaduhñ ñä'ä møjpadaacy. Hix, miøødhajpiä Esteban ja'a Dioshespíritu hñanjty. Mänitä Esteban yuughee'py tsajpootyp. Mänit jaduhñ yhiixy coo jim jiaanč tehñ jajxonä maa ja'a Dios yhäña'ayän. Mänitä Jesús jaduhñ yhiixäbä coo jim yhäñaabiä maa ja'a Dios ñähmøjcän yhahooyhaamby. ⁵⁶ Mänitä Esteban miänaañ:

—Huug hix hajxy. Jadúhnhöçhä tsajt nhixy nebiä hawa'adspän. Ximä Jesucristo yhäña'ay Diosnähmøjc maa yhahooyhaampiän.

⁵⁷ Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hänajty yhamädoowhity, mänit hajxy ñidiaatsmo'xä; haa ca'a, cab hajxy hänajty tehngahnä miädowaannä nebiatiä Esteban hänajty miädia'agy. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä joppä møcjaty. Mänitä Esteban yajmujcä. ⁵⁸ Mänit yajnøcxä cajtpa'a hadsip. Ja'a häna'cä Esteban hajxy hänajty tøø ñähwaambétiäbä, mänitä jiocxwit hajxy nägøxiä yhöxchijy. Jimä høxcujc-häna'c hänajty tu'ug piädäna'ay, ja'a hänajty xøhajpä Saulo. Mänitä Saulo ñämaayyä coo ja'a jiocxwithajxy cwieendähájtäxät. Mänitä Esteban tiägøøyyä ca'adshó'cäbä. ⁵⁹ Jimä Esteban hänajty quia'adsho'ogyii, mänit tiägøøyy Diospa'yaaxpä. Mänit miänaañ:

—Wiindsón Jesús, tunä mayhajt, høøch njuøhñdy jim wiingpøjcäc tsajpooty.

⁶⁰ Mänitä Esteban jyjicädaacy. Mänit møc yaaxy:

—Dios, ca'a jaduhñ mmøjpäda'agy nébiøch yø'ø häna'c xchaachtuññän, hoy jia møjpoj jia møjcädieeyä.

Coo ja'a Esteban jaduhñ jiaac tehñ quiapxy, mänit yho'nä.

8

¹ Y ja'a Saulo, quiumaayy je'eduhñ coo ja'a Esteban yagho'cä.

Ja'a mänitxøøbä ja'a mäbøjpädøjc-hajxy tiägøøyyä jaamduuñ tsaachtuññäbä jim Jerusalén. Mänit hajxy xii yaa ñøcxøøyy. Näje'e hajxy miähmøøyy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy ñøcxøøbiä Samaria-naaxooty. Jagooyyä ja'a apóstolädøjc-hajxy jim jiaac mähmøøyy Jerusalén. ² Mänitä dijuuntä Esteban hoy yajnaaxtägø'oyii. Näje'e jäya'ayhajxy hoy miäyajnaaxtägø'oy, pønjiatiä hojiot hänajty møød. Hoyhoyyä Esteban ñäjøøyy ñäxuu'tsä. ³ Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mäbøjpädøjc hänajty jiaamduñ chaaçhtuñ wiinduhmyhagajpt. Høxtä jäya'adiøogootypaadiä Saulo hänajty tiägø'oy. Pønjaty hänajty yajpaatp tiøgooty, mänit hajxy hänajty yhöxwich yhöxwooñii, ja'a ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc.

⁴ Y ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø chóoñäbä Jerusalén, je'enä ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tehngahnä yajwa'xy ja'a Jesúscøxpä, majaty hajxy hänajty wiädity. ⁵ Høxtáhmdsä craa Felipehajpä, coo jim choññ Jerusalén, mänit jim ñøcxy Samaria-cajptooty. Coo jim miejch, mänit jaduhñ tiägøøyy mädiaacpä ja'a Jesúscøxpä, coo hänajty je'e Dyiosquexiä. ⁶ Mayyä jäya'ayhajxy hänajty yhamugø'oy mädia'agyhamädoowhipä waambatiä Felipe hänajty miäna'añ. Madiu'u ja'a Felipe hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty yajcähxø'ogy, paadiä miädia'agy hänajty jiaanç tehñ yhamädoowhíjtäxä. ⁷ Pønjiatiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, mänit hajxy nämay pia'amnaja. Yáaxp jójcäbä haxøøgpä ca'a hoybähajxy hänajty piädsomy. Jaduhñä cø'ømucypia tecymiucypiaähajxy hänajty miøcpøjpä møødä tecymia'adpähajxy. ⁸ Paadiä cu'ughajxy hänajty jiaanç tehñ xioonda'agy jim Samaria.

⁹⁻¹¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiøhaty Simón. Tøø ja'a magia-wiinmahñdy hänajty jejcy tiuñ jim Samaria. Tøø ja'a Simón ja'a jäya'ay hänajty jim may jiaanç tehñ wyiinhøøñ. Jaduhñä Simón hänajty ñiñänomyii cooc tyijy ja'a magia jiaanç tehñ miø jiaanç tehñ jiaançhä, je'eguixøxpä cooc tyijy ja'a magia hänajty jiaanç tehñ jiaty. Madiu'u ja'a Simón ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty jiaanç tehñ yajcähxø'ogy, paadiä miädia'agy hänajty jiaanç tehñ miäbøjcäxä nägøxiä høxtä ja'a møjtøjcpaady:

—Yø'ø Simón, jue'eda'a yø'ø, Dioswiinguexiäda'a yø'ø, paadiä møcmäjaa jaduhñ jiaanç tehñ miøødä.

Jaduhñä Simón hänajty ñänømyii ja'a cú'ugäm. ¹² Jaduhñä Felipe hänajty yajñähixø'øy coogä Dios yhane'emy ja'a miøcmäjaahaam, møød coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy näya'ay nädo'oxy. Mänit hajxy nägøxiä hoy ñäbety. ¹³ Y ja'a Simón, miäbøjc je'eduhmbä. Mänit hoy pianäbejpä. Mänitä Simón ja'a Felipe tiägøøyy møødäwädjipä. Yagjuøøbiä Simón hänajty nebiä Felipe ja'a hoy-yagjuøøñbä hänajty yajcähxø'øguiän.

¹⁴ Y ja'a apóstoldøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø miähmø'øyäbä Jerusalén. Mänit hajxy miädoyhajty coogä cu'ug ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø jiojppøgø'øy jim Samaria. Mänitä Pedrohajxy jim quiejxä møødä Juan.

¹⁵ Coø hajxy jim miejch Samaria, mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä ja'a mäbøjpädøjcøxpähajxy, weenä Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägø'øy jioottägø'øyii. ¹⁶ Hix, cahnä Dioshespíritu hänajty pøn yhadägø'øy jioottägø'øyii. Tøø hajxy hänajty jia näbety ja'a Jesúscøxpä. Cahnä hajxy hänajty miädoyhatyñä ja'a Dioshespíritucøxpä. ¹⁷ Coø ja'a Pedrohajxy Dyiospa'yaaxpædøøyy møødä Juan, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy quiø'ønähxajjä. Mänit hajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm.

¹⁸ Y ja'a Simón, coø jaduhñ yhjxy, mänitä Pedro xädø'øn hajxy jia yamähawaanøøyyä. ¹⁹ Mänitä Simón miänaañ:

—Høøçh yø'ø mäjaa jaduhmbä yaghabøjcäc. Hix, cooçh pøn jaduhñ ngø'ønähxajät, tehñ jiaduhñ je'e yhadägøøyy jioottägøøyyäbät ja'a Dioshespíritäm.

²⁰ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Coø miiçh jaduhñ mwi'i tiajy mwi'i miay coø højts miiçh ja'a Diosmäjaa nyaghabøgät juyhaam, paady miiçhä Dios xyajcuhdägoyya'añ møødä mxädø'øn. Hix, ñä'a yejpiä Dios jaa miäjaa jaduhñ, caj pøn yajmädoogy.

²¹ Caj miiçh cuhdujt mnä'ägädä møødä coø højts miiçh ja'a Diostuung xmiøødtünät, je'eguiøxpä coø miiçhä mwiinmahñdy quia'a nä'ägädä hoyyä ja'a Diosøxpä. ²² Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhñ. Jimbädä Dios xñä'a mämée'xät coø mmänuu'xtä'agät. ²³ Tøøçh miiçh nhøxcapy coø miiçhä mhaa mjoot jiaanç tehñ yhaxøøgä, møød coø miiçh haxøøg mjaanç tehñ tiajy mjaanç tehñ miay mjoodooty mgopcooty.

²⁴ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc Diospa'ya'ax hajxy ja'a høøçhcøxpä, jaduhñhøçhä Dios xquia'a yajcumädöwät nébiøch hajxy tøø xyajcmøødmädia'aguiän —nømä Simón miänaañ.

²⁵ Jimä Pedrohajxy hänajty jiaac capxy jiaac mädia'agy ja'a Jesúsøxpä møødä Juan, nebiaty hajxy hänajty tøø yhamdsoo yajñähixø'øyii ja'a Jesúsäm. Mänit hajxy wyiimbijnä, mänit hajxy jim ñøçxtägajch Jerusalén näguipxy møødä Felipe. Tu'haamnøcxpä, nøødänáayyap tu'udänáayyap hajxy hänajty ñøçxy. Majatiä cajpthuung jim Samaria-naaxooty, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xy nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quihwá'adsät.

²⁶ Coø hajxy jim quiø'øty Jerusalén, mänitä Felipe ja'a Diosmóonsäm tu'ug ñämaayyä, ja'a jim tsohmä tsajpootyp:

—Nøcxø'ow jim jøømboj mänajpä. Ja'a møjtu'u mbanøcxäp, ja'a jim nøcxpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Gaza.

Ja'a mɔjt'u'u jaduhmbä, pactuum jaduhñ ñɔcxɔ'ɔy. ²⁷⁻²⁸ Mänitä Felipe jiaanč tu'ubɔjcy. Ja'a tu'haamnɔcxpä, mänitä Felipe ja'a jäya'ay tu'ug piaaty, ja'a hänajty tsohmbä Etiopía. Tøø jaaya'ay hänajty yhoy Jerusalén Dioswiingudsähgøøbiä. Quiajptooty hänajty ñɔcxnä. Eunuco je'e. Mɔjtuung hänajty jim miøød maa ja'a ñaax maa ja'a quiajptän. Xädøøñgwiendähajpä hänajty jim tiuumbɔy. Ja'a reina mioonsä hänajty je'eduhñ, ja'a hänajty jim mähanehmbä Etiopía. Carretajooty jaaya'ay hänajty ñɔcxy nocyhé'e'päp. Jue'e hänajty quiapxyp, ja'a nocy ja'a Isaiás jecy quiujähyyäbä, ja'a jecy túunäbä profeta.

²⁹ Mänitä Felipe ñämaayä ja'a Dioshespíritäm coo jim miøwá'agät carretawiinduum. ³⁰ Coo ja'a Felipe jim jiaanč mɔjwa'cy carretawiinduum, mänitä Felipe miädooy coo ja'a Etiopíabä jäya'ay ja'a nocy hänajty quiapxy, ja'a Isaiás jecy quiujähyyäbä. Mänitä Felipe jaaya'ay miäyajtøoyy:

—Nej, mwiinjuøby miich jaduhñä nebiaty mgapxiän.

³¹ Mänitä jaaya'ay yhadsooyy:

—Cábøch nwiinjuø'oy. Cábøch pøn nmøødä pøñhøch jaduhñ xquiapxtøwäp.

Mänitä Felipe ñämaayä coo jim piédät carretajooty, coo jim yhøxtá'agät maa ja'a Etiopíabä jäya'ay ñähmøjcän. ³² Jaduhñä jaaya'ay hänajty quiapxy: Hadsipä mähdiøc yajnøcxä maa ja'a yagho'taactän, jaduhñ nebiä meeg yajnøcxyijän maa ja'a yagho'taactän.

Cabä mähdiøc waamb ñä'ägädä capxy;

jaduhñ hamoñ yhiyty nebiä meeg hamoñ yhitiän coo ñähme'xyii.

³³ Hočhähdiiunnä ja'a mähdiøc yagho'cä.

Cab jaduhñ pøn ñähgapxtuuty.

Cabä ñøøxä miajc miøødhajty; hix, tøø ja'a jiugyhajt hänajty yaa quiøjxnä hädaa yaabä naaxwiin.

³⁴ Mänitä Felipe ñämaayä:

—Tunä mayhajt, høøch huuc hawáanäc, coo ja'a Isaiás jaduhñ jecy quiujahy, pøn jaduhñ miädiaac, wiingjäya'ay tøgä je'eguiøxpä —nømä Etiopíabä jäya'ay yajtøoyy.

³⁵ Mänitä Felipe tiägøoyy capxtøøbä waambaty hänajty jaduhñ miädia'agytiägø'oy. Mänit miädiaacy ja'a Jesúscøxpä, coo hajxy hoy xñähho'tuutäm. ³⁶ Weeñtiä hajxy jaduhñ jiaac yohy carretajooty, mänitä nøø hajxy piaaty. Mänitä Etiopíabä jäya'ay miänaañ:

—Xi nøø. Nej, cab jaduhñ yhähixø'oyä cooch nnäbétädä.

³⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Hähixøøby jaduhñ pø tøyhajt jaduhñ mmäbøcy hamuumdu'joot.

Mänitä Felipe yhadsoowä:

—Nmäbøjpøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

³⁸ Mänitä Etiopíabä jäya'ay ja'a carreta yajyajtänaxiøjpä. Mänitä Felipehajxy nämetsc quiarretamänajcy, møødä Etiopíabä jäya'ay. Mänit hajxy nämetsc ñøødägøoyy. Mänitä Etiopíabä jäya'ay ñäbejty. ³⁹ Coo hajxy ñøøbädsøømgumbä, mänitä Felipe wiingtuum yajnøcxä ja'a Dioshespíritäm. Cabä Felipe yhixtägájtänä ja'a Etiopíabä jäyá'ayäm. Xoonäcäcäp ja'a Etiopíabä jäya'ay ñøcxnä. ⁴⁰ Y ja'a Felipe, mänit jim miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Azoto. Mänit tiägøoyy wädijpä cajpt-cajpt. Yajwa'xypä Felipe ja'a Diosmädia'agy hänajty nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänit jim miejch Cesarea.

9

¹ Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mäbøjpädøjc hänäjty yhadsähgø'øyy yhajuø'øyy coo hajxy hänäjty yagho'oga'añii, pønjaty hänäjty mäbøjp ja'a Jesúscøxpä. Coo ja'a Saulo hänäjty jaduhñ tehngahnä jia wi'i miähadsähgø'øwa'añ, paady jim ñøcxy maa ja'a teedywiindsønän. ² Mänitä Saulo cuhdujt mioooyä nocyhaam coo jim ñøcxät Damasco, coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jim yhøxta'awøjøät wiinduhñchajtøjc, majatiä judíoshajxy hänäjty yhamugø'øyän. Jaduhñä Saulo hänäjty tiajy miay coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty jim ñøcxy chuma'añii Jerusalén, ya'adiøjcä tio'oxiøjcä. ³ Mänitä Saulohajxy tiu'ubøjcy møødä jiamøød nämetsc nädägøøg. Ja ween hajxy hänäjty jim quia'a mech Damasco, mänitä Saulo jøøn møc quihajcädaacä wäditiä. Tsajpootypä jøøn chohñdaacy. ⁴ Mänitä Saulo quidaaacy. Mänit miädooy coo jäya'ay hänäjty tu'ug quiajxy:

—Saulo, Saulo, tiich miich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øyy.

⁵ Mänitä Saulo yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich jaduhñ.

Mänit yhadsoowä:

—Jesúshøch høøch. Høøch miich jaduhñ xwyi'i miädsibøøby. Cooth miich jaduhñ xwyi'i miädsibø'øyy, hamdsoo miich jaduhñ mniçhaächtiuñii.

⁶ Tsähgøøyy tsäyüuyäbä Saulo yajtøøgumbä:

—Wiindsøn, neby yhahixø'øyy njatcø'øwädøch.

Mänit yhadsoowägumbä:

—Pädø'øg, ñøcx cajptooty. Jim häna'c xyhawäaäñät nej njatcø'øwät.

⁷ Y ja'a Saulo jiamøødhajxy, coo hajxy jaduhñ miädooy nebiatiä Saulo hänäjty tøø miägaxyijän, jaanç tehñ chähgøøyy hajxy jaduhñ. Hiç, cab hajxy pøn yhiçxy. Høxtä hahuum høxtä hawiinds hajxy miähmøøyy. ⁸ Mänitä Saulo jiaanç tänaayyø'cy. Coo jaduhñ jia wiindøø'xy, cab jaduhñ tii yhiçxy. Hiç, tøø hänäjty wyiinxooç. Coo hajxy jaduhñ tiu'ubøjtägajch, wichhaamä Saulo jim yajmejtsä Damasco. ⁹ Tägøøgxøø ja'a Saulo jim yhiçty wiinxoods Damasco. Ni quia'a cay ni quia'a hu'ugy hänäjty tii.

¹⁰ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay Damasco, ja'a hänäjty xøhajpä Ananías. Tøø ja'a Diosmädia'agy hänäjty miäbøcy. Mänitä Ananías ja'a Jesú wyiinhijxy haguma'ayhaam. Mänitä Ananías miägaxä:

—Ananías.

Mänit yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaach høøch, tisän.

¹¹ Mänitä Jesú miänaañ:

—Pädø'øg. Nøcx jim maa ja'a møjtu'u jaduhñ xiøhatiän Tødiu'u. Jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay, ja'a xøhajpä Judas. Jimä craa tu'ug yhahity, ja'a xøhajpä Saulo. Jim je'e choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Tarso. Diospa'yaaxp jim jadunajtä maa ja'a Judas tiøjcän. Coo jim mmédsät, mänitä Saulo myajtøwät. ¹² Tøø miichä Saulo xwyiinhixy haguma'ayhaam coo miich hoy mnähoñ, jaduhñ yhiçtägätsät.

¹³ Coo ja'a Ananías jaduhñ miädooyy, mänit miänaañ:

—Wiindsøn, tøøch jaduhñ mayhooc nmädoyhaty nebiä craa Saulo naçy jiatcø'øyy jim Jerusalén. Naxiägä mäbøjpädøjc-hajxy jim jiaamduñ chaächtiuñii, ja'a miichä mmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä. ¹⁴ Jaduhñhøch tøø nmädoyhajpä coogä cuhdujt jim mioooyä coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy yaabä yajnøcxøjøät

jim Jerusalén, coo hajxy jim chúumäbät, pønjaty miich jaduñ yaa xquiapx-paatp. Ja'a teedywiindsønä cuhdujt hajxy jaduñ yejc. Hoorä, tøø ja'a Saulo yaa miejtsnä Damasco —nømä Ananías miänaañ.

¹⁵ Mänitä Jesús ja'a Ananías ñämäaguumbä:

—Tsögäm, nøcx cudiün nébiöch miich tøø nhane'emiän. Tøøchä Saulo nya-ñähdiy coo miädiä'agät ja'a høøçhcøxpä jim maa ja'a israelitahajxiän, møød jim maa ja'a ca'a israelitahajxypän, møød jim maa ja'a guiobiernähajxiän.

¹⁶ Høøchä Saulo nyajñähdijaamby mäduhñtiä jaduñ yhahixø'øy chaachpögät ja'a høøçhcøxpä.

¹⁷ Mänitä Ananías jiaançh nøcxy maa ja'a Saulo hänajty tøø miejtsta'aguiän. Coo ja'a Ananías tiöjtägøøyy, mänitä Saulo quiø'ønähgäpä. Mänit ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä Saulo, ja'a Jesús miich jaduñ jim mhijx tu'haammiiimbä. Jaayá'ayhöch jaduñ yaa tøø xquiexy nej miich jaduñ mhijxø'tägätsät hoy. Y jaduñ miichä Dioshespíritu xyhadägø'ow xjioottägø'owät.

¹⁸ Tuunä ja'a Ananías jaduñ ñä'a mänaañ, mänitiä Saulo wyiingahduutä nebiä tsaamghacän. Mänitä yhijxø'tägajch. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit hoy ñäbety. ¹⁹ Mänit quiaayy yhuucy. Møcpøjc je'le jaduñ. Mänit jim jiaac mähmøøyy mejtsxøø tägøøgxøø Damasco maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiän.

²⁰ Mänitä Saulo tiägøøyy mädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmçhajtøjc jim Damasco maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jaduñ hänajty miädia'agy coogä Jesús Dyioshuungä. ²¹ Pønjaty ja'a Saulo miädia'agy hänajty hamädoowhítäp, jiaançh tehñ yagjuøøby hajxy hänajty jaduñ nebiä Saulo hänajty miädia'aguiän ja'a Jesúsøxpä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä:

—Yø'ø craa Saulo, jue'le yø'ø, yø'ø ja'a mäbøjpädøjc jim wi'i miädsibøøby Jerusalén, pønjatiä Jesús capxpaatp. Paady yø'ø yaa tøø piejpä Damasco coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy yaa miäjtsäbät, møød coo hajxy jim yajñøcxøød Jerusalén hadsip, jaduñ hajxy jim nøcxy quiø'øgyy maa ja'a teedywiindsønähajxiän —nømä Saulo ñänøømä.

²² Y ja'a Saulo, tehñgahnä hänajty hamøj jootmøj jiaty coo ja'a tsaanä cu'ug hänajty yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Jaançh tehñ homiäbøjnä hänajty miädia'agy. Y ja'a judioshajxy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Damasco, cabä Saulo hajxy hänajty hoy quiapxhaduga'añ, je'leguiøxpä coo Saulo hänajty miädia'agy hamøj jootmøj.

²³ Cujecy, mänitä judioshajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coogä Saulo hajxy hänajty yagho'oga'añ. ²⁴ Xøømdsuhmä Saulo hänajty miäxojna'ayii mäduhñjatiä tägø'owøødiaactän maa ja'a Damasco-cajpt jiuhmuu'tswäditiän. Mänitä Saulo jaduñ miädoyhajty cooc hänajty yagho'oga'añii. ²⁵ Mänitä mäbøjpädøjcä Saulo hajxy coods piädaacy møjcachjooty. Mänit hajxy quiuhdøøñajxy maa ja'a cajpt hänajty piqüiä yhamuudsø'øguiän. Jaduñdsä Saulo piäyø'cy.

²⁶ Coo Saulo jim chohñ Damasco, mänit jim ñøcxtagajch Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänit jim ñøcxøøyy maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiän. Pero je'enä ja'a Saulo hajxy hänajty nägøxiä jiaançh tehñ chähgø'øy. Hiç, cab hajxy hänajty ñajuø'øy pø mäbøjp hänajty je'ebä. ²⁷ Jimä mäbøjpä hänajty tu'ug xiöhaty Bernabé. Je'le mäbcypiiä, cab hänajty chähgø'øy. Mänitä Bernabé ja'a Saulo wioonøcxy maa ja'a apóstoldøjc-hajxiän. Mänitä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmøødmädiaacy coogä Saulo ja'a Jesús hänajty tøø wyiinhixy tu'haamnøcxpä jim Damasco-mäwiingón, møød coogä Jesús ja'a Saulo jim

miägäpaxy, mөөд coogä Saulo tiägөөyy mädiaacpä hamøj jootmøj jim Damasco ja'a Jesúscөxpä. Jaduhnä Bernabé ja'a apóstoldøjc yajmөөdmädiaacy ja'a Saulocөxpä. ²⁸ Mähmөөyy ja'a Saulo jim Jerusalén. Mänitä Saulo ja'a apóstoldøjc tiägөөyy mөөдwädijpä. Mänitä mädia'agy tiägөөyy yajwa'xpä ja'a Jesúscөxpä hamøj jootmøj. ²⁹ Jimä judiöshajxy hänäjty näje'e, hagriego hajxy hänäjty yhayuuc-hajpy. Mänitä Saulo tiägөөyy mөөdyajcapxiөөbiä ja'a Jesúscөxpä. Pero cabä judiöshajxy jaduñ yhojiäwөөyy. Mänit hajxy wyl-inmaaxy coo ja'a Saulo hajxy yaghó'ogät. ³⁰ Coo ja'a mabөjpädøjc-hajxy jaduñ miädoyhajty coogä Saulo hänäjty yagho'oga'añii, mänitä Saulo hajxy miөөdnөcxy jim Cesarea. Coo hajxy jim miejch, mänitä Saulo hajxy quiejxtägajch Tarso.

³¹ Mänitä tsip jaduñ yhamaadiujnä ja'a mabөjpädøjcөxpähajxy, mäduñjaty hajxy hänäjty xii yaa chäna'ay, mөөд jim Judea, jim Galilea, jim Samaria. Tehngahnä möcmäjaa hajxy hänäjty mio'oyii jөjwidsө'ө ja'a Dioshеспiritäm, paady hajxy hänäjty jabom-jabom miayө'өy.

³² Y ja'a Pedro, wiinduhmчhajtөjc hänäjty wiädity mäduñjatiä mabөjpädøjc-hajxy hänäjty chäna'ay. Mänit jim ñөcxөөbiä maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Lida. Jimä mabөjpädøjc-hajxy hänäjty chänaabiä. ³³ Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug pia'amgo'na'ay, ja'a hänäjty xөhajpä Eneas. Tuctujcujmөjt hänäjty tөө piөgyii. Jue'e hänäjty je'e, cө'өmucy tecymiucy. Coo ja'a Pedro jim miejch Lida, mänit jim ñөcxy maa Eneas tiөjcän. ³⁴ Mänitä Pedro miänaañ:

—Eneas, ja'a Jesucristo miich xyajmөcpөgaamb. Pädө'өг. Pädit yө'ө mgөjxt.

Tuunä ja'a Eneas jaduñ ñä'a nämaayyä, mänitiä jiaanч pädө'cy. ³⁵ Mäduññitiä jäya'ayhajxy hänäjty chäna'ay jim Lida mөөд jim maa ja'a joy hänäjty xiөhatiän Sarón, coo hajxy jaduñ miädoyhajty coogä Eneas hänäjty tөө pia'amnaxy, mänitä Eneas hajxy nägөxiä hoy yhixy coo tөө jiaanч mөcpөcy. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägөөyy mabөjpä ja'a Jesúscөxpä. Mänitä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixөөñä.

³⁶ Jimä tajiäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Jope. Tabita ja'a tajiäya'ay hänäjty xiөhaty arameo-ayuuc-haamby. Hagriegohaamby, jue'e hajxy hänäjty tyjy Dorcas. Jaduhnä miädia'agytiägө'өy “Gacela.” Hoorä, ja'a Dorcas, miäbөjpiä Diosmädia'agy hänäjty je'e, paadiä häyobädөjc hänäjty naxy piuhbety, pөnjaty hänäjty ti yajmaajiajp. Jaanч tehм yhoyyä Dorcas hänäjty jiäya'ayhaty. ³⁷ Mänitä Dorcas pia'ambejty. Mänit yho'cy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy yajtsiyy. Mänit hajxy hoy piäda'agy cөxp nähbettөгooty. ³⁸ Jim Jope, wiingón hänäjty jim Lida maa ja'a Pedro hänäjty yhitiän. Hoorä, ja'a mabөjpädøjc-hajxy hänäjty jim tsänaabiä Jope, coo hajxy jaduñ miädoyhajty coogä Pedro hänäjty jim wiädityñä Lida, mänitä cugapxy hajxy metsc quiejxy coo Pedro paquiä yhuuc nöcxät jim Jope maa ja'a Dorcas hänäjty tөө yho'oguiän.

³⁹ Mänitä Pedro jiaanч panөcxy. Coo hajxy jim miejch Jope, mänitä Pedro wioonөcxä nähbettөгooty maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hänäjty wyijtsna'ayän. Piquiä ja'a yaamgto'oxy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänäjty tөө piäda'agy. Wi'i jiөөby wi'i xiuu'tsp hajxy hänäjty. Mänitä Pedro ja'a wit tucxy yaghijxä mädyijatiä Dorcas hänäjty tөө yhädiuñ. ⁴⁰ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay nägөxiä yhөxquejxpädsөөmy. Mänitä Pedro jyiçädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Tabita, pädө'өг.

Mänitä Dorcas wyiindøø'xø'cy. Coo ja'a Dorcas ja'a Pedro yhiixy, mänitä Dorcas yhäñaayøø'cy. ⁴¹ Mänitä Pedro ja'a Dorcas wyidsø'cy. Mänitä Pedro ja'a mäbøjpädøjc quiuyaaxøøyy tøgooty møødä yaamgto'oxy. Coo hajxy tiøjtägøøyy, mänit hajxy yhiixy coo ja'a Dorcas hänajty tøø jiuypiojñä. ⁴² Mänitä mädia'agy paquiä wia'xy jim Jope cooc jaduhñ tøø jiuypiojcy. Mänitä jäya'ayhajxy may jiaanč mäbøjcy ja'a Jesúscøxpä. ⁴³ Mänitä Pedro jim jiaac mähmøøyy Jope maxiøø. Jim hänajty miejsta'agy maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a wajhacyajtøøtspä.

10

¹ Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Cesarea, ja'a hänajty xøhappä Cornelio. Soldado-wiindsøn hänajty tiumby. Italia ja'a soldadohajxy hänajty chooñ. Nämäyä soldadohajxy hänajty jim yhity Cesarea. ² Hoyyä Cornelio ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgøø'oy møødä yhuung møødä tio'oxy. Hojiotä Cornelio hänajty jiaanč tehñ miøød. Nañiä judiøshajxy hänajty piuhbedyii xädøøñhaam, ja'a hajxy hänajty häyoobä. Jabom-jabomä Cornelio hänajty Dyiospa'ya'axy. ³ Mänacyiøø hänajty jaduhñ, jimä Cornelio hänajty tiuñ xiayj tøgooty, mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy maa Cornelio hänajtiän. Tsajpootyp ja'a Diosmoonsä hänajty tøø choñda'agy. Mänitä Diosmoonsä ja'a Cornelio ñämaayy:

—Cornelio.

⁴ Coo ja'a Cornelio ja'a Diosmoonsä jaduhñ yhiixy, chähgøøyy jaduhñ. Jeycy-juøøby miähee'pnaayy. Mänit miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, tii mdsojpy.

Mänitä Diosmoonsä yhadsooyy:

—Xquiumaaby miichä Diosjaduhñ coo miich tehngahnä mba'ya'axy, møød coo miichä häyoobäjäya'ay naxy mbuhbety. ⁵⁻⁶ Jim Jope, jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay mejypia'a, ja'a xøhappä Simón. Jue'e Simón tiuunghajpy, wajhacyajtøøtsp. Jimä craa tu'ug yhäñä'ay maa ja'a Simón tiøjcän. Mejtstu'u ja'a craa xiøø, Simón møød Pedro. Jimä cugapxy mejtstägøøg mguéxät Jope, weenä Pedro jaduhñ nøcxy ñäma'ayii cooc miich yaa min xquiuhixy. Jaaya'ay jaduhñ xyhawañäp tii miichä Dios xyajmädsojpy coo mgudiünät —nømä Diosmoonsä miänaañ.

⁷ Coo ja'a Diosmoonsä wyiimbijnä, mänitä Cornelio ja'a mioonsä metsc quiuyaaxøøyy møødä soldado tu'ug. Dioswiingudsähgøøbiä soldado hänajty. Miøødniijootpäatäbä Cornelio ja'a soldado hänajty. ⁸ Mänitä Cornelio quiøxy yajmøødmäiaacy waambaty hänajty tøø ñäma'ayii ja'a Diosmoonsäm. Mänitä Cornelio ja'a mioonsä jim quiejxy Jope nädägøøg møødä soldado.

⁹ Cujaboom cuyxiøø, jim hajxy hänajty tiu'uyo'oyñä. Ja ween hajxy hänajty jim quia'a mech Jope. Y ja'a Pedro, mänit jim wyiimbejty tøjñähgøxp Diospa'yaaxpä. ¹⁰ Jaanč tehñ yähó'cäbä Pedro hänajty. Jaguiay hänajty je'eduhñ. Jimä quiaay hänajty yaghoyøøyyäxä. Mänit jaduhñ wyiinhixy ¹¹ coo ja'a tsajt hänajty tøø yhawa'ač. Mänit jaduhñ yhiixy coo tii jaduhñ quihdøøñaxyii nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hitä poobwit hänajty xiojtsøøguiä. Jaduhñ hänajty miänoonna'ay. ¹² Madiu'u animalhajxy hänajty jim quiahxøøgy poobwittøguiøxp, møødä hamädaaxtecypiähajxy, møødä tshañdy, møødä muuxy. ¹³ Mänitä Dios ja'a Pedro ñämaayy:

—Pedro, pädøøg. Yagho'og yøø animal maybä. Mänit mdsú'udsät.

¹⁴ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Wiindsón, caj; cáboch yø'ø animal jaduħmbä mänaa ndsu'učh. Hiḡ, cab højts nguhdujt jaduħn myiñ coo højts animal hoñ'ä mädyiibä ndsú'udsät.

¹⁵ Mänitä Pedro ñämäayyägumbä:

—Tijátyhöch nyajnähdijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduħn yhahixø'øy coo hajxy mwiiingápçät —nømä Dios miänaañ.

¹⁶ Tägøøghoocä Pedro jaduħn miägaxä, mänit yhiḡxy coo ja'a poobwit cha-
jpécumbä tsajpootyp. ¹⁷ Wyi'i tiajpy wyl'i miaabiä Pedro hänäjty tiiguiøxpä
hänäjty jaduħn coo tøø wyiinhixy. Y ja'a Cornelio quiugapxyhajxy, tøø ja'a
Simón ja'a tiøjc hajxy hänäjty piäatänä. ¹⁸ Mänit hajxy møc quiugapxøøyy pø
jiibiä Simón Pedro jiaančh hity.

¹⁹ Y ja'a Pedro, je'enä hänäjty wyl'i tiajpy wyl'i miay tiiguiøxpä hänäjty
jaduħn coo tøø wyiinhixy. Mänitä Dioshespíritu ja'a Pedro ñämaayy:

—Mädoḡ, xiiby miich häna'c nädägøøg xyhøxta'ay. ²⁰ Mänaç, nøcx yø'ø
häna'c yajtøjtägø'øw. Hoy jaduħn coo mbanøcxät coo hajxy hänäjty wyl-
imbida'añ. Hiḡ, høøch yø'ø häna'c jaduħn tøø nguexy coo miich jaduħn
xwioonøcxät maa ja'a quiajpthaxiän.

²¹ Mänitä Pedro jiaančh mänajcy. Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä
ñämaayy:

—Høøch Pedrohajp. Høøch mijts xyhøxtaaby. Tiičh mijts xwia'ana'añ.

²² Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Cornelio højts tøø xquiexy, ja'a soldado-wiindsón. Jaančh tehḡ
yhøjiäya'ay je'e. Dioswiingudsähgøøby je'e. Jiaančh tehḡ chojpiä judíos
ja'a Cornelio hajxy. Jiaančh tehḡ quiumaaby hajxy jaduħn —nømä Pedro
ñämaayyä.

²³ Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä ñämaayy coo hajxy tiøjtägø'øwät,
møød coo hajxy jim miejststä'agät. Cujaboom hajxy wyiimbijnä näguipxy
møødä Pedro. Näje'e ja'a mäbøjpädøjc-hajxy pianøcxpä, ja'a hajxy hänäjty jim
tsänaabiä Jope.

²⁴ Cumaaxç hajxy jim miejch Cesarea. Jimä Cornelio hänäjty yhahixy,
møødä jiuḡy møødä miägu'ug, møødä miägu'ughajpähajxy. ²⁵ Coo ja'a Pedro
jim miejch maa ja'a Cornelio tiøjcän, mänitä Cornelio ja'a Pedro yajpoo'xy.
Mänitä Cornelio ja'a Pedro wyiinjicädaacy. Wyiingudsähgø'øwaambiä Corne-
lio ja'a Pedro hänäjty jaduħn. ²⁶ Mänitä Pedro ja'a Cornelio ñämaayy:

—Tänaayyø'øg, ca'ačh nDiosä. Nä'ä pajäya'ayhäjpyøch høøch nej miichän.
Cab jaduħn yhahixø'øy cooçh miich xwyiingudsähgø'øwät.

²⁷ Mänitä Cornelio jiaančh tänaayyø'cy. Mänit hajxy paquiä miädiaacy.
Mänit hajxy tiøjtägøøyy maa ja'a Cornelio miägu'ughajpähajxy hänäjty nämay
tøø yhamugø'øyän. ²⁸ Mänitä Pedro miänaañ:

—Højts judíos-jäya'ay, jaduħn højts nguhdujt myiñ coo højts jiiby nga'a
tøjtägø'øwät maa jäya'ay tiøjc-haxiän, ja'a hajxy ca'a judiøspä, nébiøch chaa
tøø ndøjtägø'øyän. Coočhä Dios jaduħn xyajwiinhijxy, jadúħnhøch tøø xya-
jwiinjuø'øy coo jaduħn quia'a hahixø'øy cooçh pøn nbéxät. ²⁹ Paady, coočhä
Cornelio tøø xyajmøjya'axyi, páadyhöch jaduħn tøø nga'a mäna'añ cooçh
hänäjty nga'a mina'añ. Huuc tuñä mayhajt, høøch huuc hawáañäç tiičh
jaduħn coo tøø xyajmøjya'axyii.

³⁰ Mänitä Cornelio yhadsooyy:

—Maaxtøjcy mädagøøyy, yáabiøch hänäjty nDiospa'ya'axy tøgooty.
Mänacyiøø hänäjty je'e. Mänitä jäya'ay tu'ug nägüehxtøø'xy høøch
nwiinduum. Jaančh tehḡ yhaambä wyit hänäjty. ³¹ Mänitøch xñämaayy:

“Cornelio, tøø miichä Dios xmiädoy coo jaduhñ jabom-jabom mba'ya'axy. Xquiumaaby miichä Dios jaduhñ coo miichä häyoobädøjc mnäxuuch. ³² Capxyñäguex ja'a Simón Pedro jim Jope coo ween yaa myiñ. Jim jaduhñ yhäähä'ay maa ja'a craa Simónhjäpä tiøjcän, ja'a wajhacyajtøøtspä. Mejypia'a mäðøyyä chäna'ay. Coo ja'a Simón Pedro yaa miedsät, mänit miich jaduhñ xmiøðmädia'aga'añ.” ³³ Mänitøch häna'c jim njaanç quejxy coo miich nøcxy xwioy. Hoy jaduhñ coo tøø mmiñ. Paady højts yaa tøø nhamugø'øy coo højts miich mgapxy mmädia'agy nhamädoowhidäanäm nebiaty miichä Dios tøø xñajtsapxøøyyän coo højts jaduhñ xyajmøødmädiaactägätsät. Xyhijxp højtsä Dios jaduhñ coo højts hamuumdu'joot nmäbøga'añ —nømä Pedro ñämaayä.

³⁴ Mänitä Pedro tiägøøyy mädiaacpä:

—Tøøch nwiinjuøøñä coo højtsä Dios tu'cuहुdujt xchójcäm. Cabä Dios pøn hixy heeby piäda'agy. Tøyhajt jaduhñ. ³⁵ Pønjätiä Dios jaduhñ wiingudsähgøøby hamuumdu'joot, pønjäty hojiot møød, je'edsä Dios quiumaaby, homiädyyi cajptä hajxy jia tsooñ. ³⁶⁻³⁷ Mänaa ja'a Juan tiägø'øyän mäyajnäbejpä, mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä Galilea-naaxooty cooc ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty quiexa'añ maa ja'a Israelita-jäya'ayhajxiän, majaty hajxy hänajty chäna'ay, jaduhñä piojpä quiädieeybä hajxy ñähwa'ads quiuhwä'adsät. Jaaya'ay hajxy nägøxiä nWiindsønähjtäm. ³⁸ Nazaret ja'a Jesús hänajty chooñ. Mänitä Dios ja'a Jesús ja'a yhEspíritu miooyy møødä mäjaa. Jaduhñä Jesús wyiinguejxä coo wiädität mayhajtuumbä. Pønjäty hänajty pøjcäp, yajpa'amnäxäp hajxy hänajty. Pønjätiä haxøøgpä ca'a hoybä hänajty møød, yajnähwäatsäp hajxy hänajty. Puhbéjtäbä Jesús hänajty ja'a Diósän. ³⁹ Højts, hamdsoo højts nhijxy tijatiä Jesús jim tiuun Judea-naaxooty møød jim Jerusalén. Paady højtsä tøyhajt nmøødä coo tiøyyä. Mänitä Jesús miøjpahbejtä cruzøxp. Jaduhñ yho'cy. ⁴⁰⁻⁴¹ Pero cumaaxcä Dios ja'a Jesús yagjuypiojcy. Mänit højtsä Dios ja'a Jesús xyaghijxy coo hänajty tøø jiaanç jujypiojcy. Cabä jäya'ayhajxy nägøxiä yhjxy. Jagooyyä højts nhijxy. Paady højtsä Dios xyaghijxy coo højts hänajty jaduhñ tøø xyajnähdijy. Mänit højtsä Jesús nmøødcaayy nmøødhuucy. ⁴² Mänit højtsä Jesús xwyiinguejxy coo højtsä Diosmädia'agy nøcxy nyajwa'xy wiinduhmyhagajpt ja'a Jesuscøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús tøø piäda'agy coo jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyegøøjät, yho'oguiä, jiujuquiä. ⁴³ Jaduhñä profetadøjc-hajxy jecy quiujahy coogä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy yajnähwa'açh yajcuwä'açhi, pønjätiä Jesús ja'a miädia'agy mäbøjcäp.

⁴⁴ Cahnä ja'a Pedro hänajty miädiaacpäðø'øyñä, mänit hajxy nägøxiä yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshëpëritäm, pønjätiä Pedro ja'a miädia'agy hänajty hamädoowhjtäp. ⁴⁵ Y ja'a judiøshajxy, ja'a Pedro hajxy hänajty tøø piamechüjibä, ja'a hajxy hänajty mäbøjpä, coo hajxy jaduhñ yhjxy coo ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøshajpä yhadägøøyy jioottägøøyyä, mänit hajxy jiaanç tehñ yagjuøøyy. ⁴⁶ Hix, miädoow ja'a judiøshajxy jaduhñ coo ja'a ca'a judiøspähajxy hänajty wiinghayuuc miädia'agy. Jaduhñä Dios hajxy hänajty quiapxpaady coo miøjjä coo jiaançhä. ⁴⁷ Mänitä Pedro ja'a judiø ñämaayy:

—Neby højtsä Dioshëpëritü yhadägøøyy xjioottägøøyyäm, jaanä jaduhñ hädaa jäya'ayhajxy yaabä tøø yhadägøøyy tøø jioottägøøyyäbä, hädaa ca'a judiøshajxypä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy ñäbéjpät.

⁴⁸ Mänitä Pedro ja'a jäya'ay ca'a judiøspä jiaanç nämaayy coo hajxy ñäbëtät ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy hoy jiaanç näbety. Mänitä Cornelio

ja'a Pedro ñämaayy coo Pedro jim jiaac hídät mejtsxøø tægøøgxøø maa ja'a Cornelio tiøjcän.

11

¹ Mänitä mädia'agy jim wia'xy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø jiojþøø'oy, ja'a hajxy ca'a judiöspä. Jaduhnä apøstoldøjc-hajxy miädojhajty møødä mäbøjpädøjc-hajxy. ²⁻³ Pero coo ja'a Pedro jim ñøcxtägajch Jerusalén, mänit ñähojjä:

—Tii miichä jäya'ay hoy coo tøø mguhixy, ja'a hajxy ca'a judiöspä. Tii hoy coo tøø mmøødcay coo tøø mmøødhu'ugy.

Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänäjty mänaambä coo ja'a ca'a judiöshajxy tsipcøxp yajcircuncidarhåjpät nebiä judiöshajxy quiuhdujthatiän. ⁴ Mänitä Pedro quiøxy mädiaacy tiiguiøxpä hänäjty coo tøø yhoy Cesarea:

⁵ —Jimhøch hänäjty nDiospa'ya'axy maa ja'a cajpt xiøhatiän Jope, mänitøch nwiinhijxy coo tii hänäjty quiuhdøøñaxyii tsajpootyp nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hit hänäjty xiojtsø'øguiä. Jaduhñ hänäjty miänooñna'ay. Coo jaduhñ ñaaxcädaacy maach hänäjtiän, ⁶ mänitøch jii by nguheebøøyy poobwittøjiooty. Mänithøchä animal madiu'u nhijxy møødä hamädaaxtecypiähajxy, møødä hawa'anjatyä, møødä tsahñdy, møødä muuxy. ⁷ Mänithøchä Dios xñämaayy: “Pedro, pädø'og. Yagho'og yøø animal. Mänit mdsú'udsät.” ⁸ Mänitøch nhadsooyy: “Wiindsón, caj, cábøch yøø animalduhmbä mänaa ndsu'uuch. Hix, cab højts nguhdujt jaduhñ myiñ coo højtsä animal hoñä'ä mädyiibä ndsu'udsät.” ⁹ Mänithøchä Dios jadähoo xñämäaguiumbä: “Tijátyhøch nyajnädhijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhahixø'oy coo hajxy mwiingåpxät.” ¹⁰ Tægøøghøoc-høchä Dios jaduhñ xñämaayy, mänithøchä poobwit nhijxy coo chajpéjcumbä tsajpootyp. ¹¹ Mänithøchä häna'c nädägøøg xñämejch maaçh hänäjty nmejtsta'aguiän. Jim hajxy hänäjty tøø choñda'agy Cesarea. ¹² Mänithøchä Dioshøspiritu xñämaayy cooch tähoocapxiä nbadu'ubøgät. Mänitøch njaançh møødnøcxy. Mänit hädaa mäbøjpädøjc-hajxy nädädujc piadu'ubøjpa. Jope hajxy chooñ. Coo højts jim nmejch Cesarea, mänit højts jim ndøjtägøøyy maa ja'a craa Corneliohåjpä tiøjcän. ¹³ Mänit højtsä Cornelio xyajmøødmäiaacy nébiägä Diosmoonsä tsajpootypä ñäguehxtøø'xiän ja'a Cornelio wyiinduum. Mänitägä Diosmoonsä ja'a Cornelio ñämaayy: “Jimä craa tu'ug yhity Jope, ja'a xøhåjpä Simón Pedro. Capxyñagux ja'a craa jaduhñ coo yaa myñät. ¹⁴ Coo yaa miëdsät, mänit miich xyhawaanaañ nebiä mbojpa mgädieeybä hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät, møødä mhuung møødä mdo'oxy.” ¹⁵ Cooch ndägøøyy mädiaacpä, mänitä Corneliohajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshøspiritäm, neby højts jayøbajt xyhuuc nägädaacambän. ¹⁶ Mänitøch njahmiejtstaacy nebiä Jesús tähooc miänaañ: “Ja'a Juan, nøøhaam hijty miäyänäbety. Tøyhajt jaduhñ. Pero mijts jaduhñ xyajñbetaamb ja'a Dios yhEspirituhaam”, nom højtsä Jesús xñämaayy. ¹⁷ Y coo hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios ja'a yhEspiritu hajxy tøø xmiøoyyäm. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiöspä, tøø ja'a Dios ja'a yhEspiritu miøobiä, neby hajxy tøø xmiøoyyambän. Pøñhøch høøch coochä Dios jaduhñ nnä'ä capxadügät —nomä Pedro miädiaacy.

18 Coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädoyhajty jim Jerusalén, mänit hajxy hamoñ haducy miähmøøyy. Mänitå Dios hajxy pia'yaaxy coo miøj coo jiaančhå. Mänit hajxy miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiospä, tøø ja'a cuhdujt hajxy miøoyyåbå coo ja'a Dios hajxy jiøjpøgø'øwåt, møød coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwåt, jaduhñ hajxy cøjxta'axiøø jiuqyhådåt nebiå Dios jiuqyhatiån.

19 Tøøyyämä Esteban hånajty jim yagho'ogyii Jerusalén, mänitå mäbøjpädøjc-hajxy jim tiägøøyyå jaamduunåbå tsaachtiuunåbå. Coo hajxy jim choññ, näje'e hajxy jäguembaady ñøcxøøyy, Fenicia, Chipre, Antioquia. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hånajty yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpå homiaajå, jagooyyå judios ja'a Diosmädia'agy hajxy hånajty yajnahixø'øyyii. Pønajaty hånajty ca'a judios, cab hajxy hånajty yajnahixø'øyyii. 20 Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hånajty jim tsohmå Chipre møød Cirene, coo hajxy näje'e miejch maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Antioquia, hopiønå Diosmädia'agy yajnahixøøyyå ja'a Jesuscøxpå, møødå judioshajxy, møødå ca'a judioshajxypå. Jaduhñ hajxy yajnahixøøyyå coo ja'a Jesús hajxy nWiindsønñåjtäm. 21 Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, miøødhåjtåbå Dios ja'a miøcmåjaa hajxy hånajty. Mänitå jäya'ay ja'a jiecyquiuhdujt hajxy nämay ñajtshixøøyy. Mänitå Dios hajxy jiøjpøgøøyy.

22 Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hånajty hijpå Jerusalén, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hånajty jim miayø'øyy Antioquia, mänitå Bernabé hajxy jim quiejxy. 23 Coo ja'a Bernabé jim miejch Antioquia, mänit yhiixy coo ja'a Dios ja'a mayhajt hånajty möj tøø tiuñ, coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hånajty tøø jiaančh mayø'øyy. Mänitå Bernabé jiaančh tehñ xioønñdaacpøjcy. Mänitå Bernabé ja'a mäbøjpädøjc ñåmaayy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngahnå miåbøgåt hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpå. 24 Hojiotå Bernabé hånajty jiaančh tehñ miøød. Jiaančh tehñ miøødå Dioshespiritu hånajty je'eduhñ. Hamuumdu'jootå Diosmädia'agy hånajty miåböcy. Paadiå mäbøjpädøjc-hajxy hånajty jaduhñ tehngahnå miayø'øyy, ja'a hajxy hånajty mäbøjpå ja'a Jesuscøxpå.

25 Coo ja'a Bernabé jim choññ Antioquia, mänitå Saulo hoy piaady. Mänit hajxy jim nämetsc ñøcxtågajch Antioquia. 26 Tu'jumøjtå Bernabéhajxy jim yhiyty møødå Saulo maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxiån. Jimå cu'ugå Diosmädia'agy hajxy nämay yajwiingapxøøyyå. Jim Antioquia, jimå mäbøjpädøjc-hajxy yajxøbejtsoññå cristianos, je'eguiøxpå coo ja'a Jesucristo hajxy hånajty tøø jiøjpøgø'øyy.

27 Mänitå jäya'ayhajxy näje'e jiiby quiådaacy Antioquia. Jerusalén hajxy hånajty tøø choññda'agy. Tøø hajxy hånajty ñajtscapxøøyyå ja'a Diøsäm. 28 Tu'jäya'ay hånajty xiøhaty Agabo. Tøø ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hånajty yhamugø'øyy. Mänitå Agabo tiånaayø'ocy jäya'ayhagujc. Mänit miänaañ coogå yuuxøø hånajty jejcy jiada'añii wiinduhmyhagajpt. Mänit jaduhñ jiaančh tøjiajty cujcy mänaa ja'a Claudio hånajty jim tiuungmøødån Roma. 29 Mänitå mäbøjpädøjc-hajxy quiojyquiapxytiuunñ jim Antioquia coo ja'a xådø'øñ hajxy hånajty jim quiexa'añ Judea maa ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jimbån. Jaduhñ hajxy haniduhmjaty jejcy, mäduhñtiå xådø'øñ hajxy hånajty miøødå. 30 Mänitå xådø'øñ hajxy jaduhñ jiaančh quejxy. Ja'a Bernabéhajxy jim mänøcx Judea møødå Saulo. Mänitå majjäya'adiøjc ja'a xådø'øñ hajxy hoy mio'oyii, ja'a hajxy hånajty tsånaabiå jim Judea.

12

¹ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy näje'e tiägøøyyä jaamdúunäbä tsaachtíuunäbä. Ja'a Herodes jaduhñ jatcøøyy, ja'a hánajty tuumbä gobiernä jim Judea. ² Mänitä Herodes ja'a Santiago yajyagho'cä espadahaam, ja'a Juan yhajch. ³ Coó ja'a Herodes jaduhñ yhiyxycó coó ja'a judíoshajxy hánajty xioonda'agy je'eguiøxpä coó ja'a Santiago hánajty tøø yagho'ogyii, mänitä Herodes ja'a Pedro yajmajtsä. Ja'a xøø hánajty jájtáp mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy hánajty quiayyän, ja'a ca'a tsoomiøødpä. ⁴ Coó ja'a Pedro jaduhñ yajmajch, mänit chuumä. Xøømdsuhñ ja'a Pedro hánajty cwieendähadyii ja'a soldadäm. Tädujc-horajatiä soldadohajxy hánajty nämädaaxcjaty yhadäna'ay. Niguiuwjtsäp hajxy hánajty. Tøø ja'a Herodes hánajty wyiinmay coó ja'a Pedro hánajty xøønaxy yajtøyhajtyega'añii cu'ughagujc. ⁵ Hoyyä Pedro hánajty jia tsumiä, tehngahnä mäbøjpädøjc ja'a Dios hajxy hánajty pia'ya'axy ja'a Pedrocøxpä, coó yhøxmadsøøjät.

⁶ Cujaboomä Herodes ja'a Pedro hánajty yajnøcxa'añ cu'ughagujc, jimä Pedro hánajty mia'ay pujxtøgooty. Coods hánajty jaduhñ. Soldadohajxy hánajty mia'ay. Cøøxoch hánajty jaduhñ mejtsnax. Jimä soldadohajxy hánajty yhadäna'ay pujxtøghaawjooty. ⁷ Mänitä Diosmoonsä tu'ug näguehxtøø'xy ja'a Pedro wyiinduum. Mänitä jøøn jiihy yagjajøøyy pujxtøgooty. Mänitä Diosmoonsä ja'a Pedro jiahmyu'xy. Mänitä Pedro ñamaayyä:

—Tsógäm, pädø'øg.

Mänitä Pedro ja'a cadena quiø'øgahduutä. ⁸ Mänitä Diosmoonsä miänáangumbä, ja'a hánajty jim tsohmä tsajpooty:

—Niwiøhñda'adsøø. Pägø'øw yø'ø mgø'øg.

Coó ja'a Pedro jaduhñ quiudiuuñ, mänit ñämäayyägumba:

—Pägø'øw yø'ø mjocxwit. Høøch pajáamäc.

⁹ Mänitä Pedro ja'a Diosmoonsä jiaanç padu'ubøjcy. Cabä Pedro hánajty ñajuø'øy pø tøyyä ja'a Diosmoonsä jiaanç hijxy, tøgä ñä'a wiinhijx jaduhñ. ¹⁰ Mänitä Pedrohajxy jim ñajxy maa ja'a soldado jayøjpä hánajty yhadäna'ayän. Mänit hajxy ñajxy maa ja'a miämetspän. Coó hajxy jim miejch maa tehñ piujxtøghaawän, mänit yhawaach hamdsoo. Coó hajxy piädsøømy, mänit hajxy weeñtiä jiaac nøcxy. Mänitä Diosmoonsä yhadägoyyøøñä. Nidiuhmä Pedro jaduhñ miähmøøyy.

¹¹ Mänitä Pedro wyiinmahñmejtsnä. Mänit miänaañ quiopcooty:

—Tøyhajt jaduhñ coothä Dios ja'a mioonsä tøø xyajnäguexy. Tøøch jaduhñ xyajnähwa'açh ja'a Herodescøxpä møødä judíoshajxy.

¹² Mänitä Pedro jim ñøcxy maa ja'a María tiejçän, ja'a Juan ja'a tiaj. Jaduhñä Juan hajxy hánajty tyijpä Marcos. Tøø jäya'ayhajxy hánajty may yhamugø'øy tøgooty Diospa'yaaxpä. ¹³ Coó ja'a Pedro jim miejch, mänitä tøgħaaw quiojxnøjcy. Mänitä quixy tu'ug jim miejch maa ja'a tøgħaawän, ja'a hánajty xøhjäp Rode. Miädowaambiä Rode hánajty jaduhñ pønä tøjç cojxnøjç.

¹⁴ Coó ja'a Rode ja'a Pedro yo'mädooyy, mänitä Rode päyø'øguiä wyiimbijty xoonäacäp. Cabä Rode ja'a tøjç ñä'a yaghawaach. Mänit hoy ñägäpxy coogä Pedro hánajty jim tiäna'ay tøguuy. ¹⁵ Mänitä Rode ñamaayyä:

—Tøø miiçhädä'a mguhhiñ.

Pero tehngahnä Rode hánajty miäna'añ cooc hánajty jie'ejä ja'a Pedro. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'ada'a yø'ø jie'ejä. Ja'a yhaañmädah yø'ø.

¹⁶ Jimä Pedro ja'a tōghaaw hānajt看 tehngahnä jia wi'i quiojxnocy. Coö hajxy hoy yaghawa'ačh, mānit hajxy yhihxy coö hānajt看 jiaančh je'ejä. ¹⁷ Mānitä Pedro seña tiuun̄ quio'øhaam coö hajxy yhamōnāt. Mānit jaduhñ miādiaacy neby hānajt看 tōø yajpādsom̄yii pujxtōgooty ja'a Diōsām. Mānit jiaac mānaañ:

—Nōcxä Santiago hajxy hawaanä mōødä mābōjpādōjc coočh tōø nnāhwa'ačh.

Coö ja'a Pedro jaduhñ miādiaacpādōøyy, mānit wiingtuum ñōcxnā.

¹⁸ Coö jiohōøñä, mānitä soldadohajxy jiaančh tehñ yagjuōøyy coö ja'a Pedro hānajt看 quia'a jiiibiān pujxtōgooty. ¹⁹ Mānitä Herodes yhanehmy coö ja'a Pedro yhōxta'awōøjät. Coö ja'a Pedro maa quia'a yajpaaty, mānitä soldadohajxy yajnāhdsōm̄ä, ja'a hajxy hānajt看 tōø yhadānā'ayābä maa ja'a pujxtōjcān. Mānitä Herodes yhanehmy coö ja'a soldadohajxy yagho'ogōøjät. Mānitä Herodes jim̄ chohñ Judea. Mānit jim̄ ñōcxy tsānaabiä Cesarea.

²⁰ Mānitä Herodes ja'a cu'ug jiaančh tehñ miājootma'ty, ja'a hajxy hānajt看 tsānaabiä jim̄ Tiro mōød jim̄ Sidōn. Mānitä cu'ughajxy nägōxiä quiojyquiapxytiuun̄ coö hajxy nägōxiä jim̄ ñōcxät ja'a Herodes wyiinduum. Jimä Herodes ja'a mioonsä hānajt看 tu'ug xiōhaty Blasto. Mōjtungä Blasto hānajt看 jim̄ miōød maa ja'a Herodes wyiinduumān. Mānitä cu'ugä Blasto hajxy miājuuy coö ja'a Blasto ja'a cu'ug piuhbēdāt, weenä tsip jaduhñ ñaxy miay. Hix, jimä cu'ughajxy hānajt看 tiuun̄daacthaty maa ja'a Herodes ñaaxootiān. ²¹ Coö hajxy hānajt看 tōø yajcuhduy mānaa hajxy hānajt看 jim̄ yhamugō'owa'añān maa ja'a Herodes wyiinduumān, mānitä Herodes ja'a reewiyit piägōøyy. Mānit jim̄ yhōxtaacy maa ja'a yhäñaabiejtān, maa ja'a cu'ughajxy hānajt看 tōø yhamugō'oyān. Mānitä Herodes ja'a cu'ug tiägōøyy mōødmādiaacpā. ²² Mānitä cu'ughajxy tiägōøyy yaaxpā:

—Yō'ø craa xim̄ capxpā, jue'e yō'ø, Diosäda'a yō'ø; ca'ada'a yō'ø jia'ya'ayä neby hōjtshājtām.

²³ Tuunä hajxy jaduhñ ñä'ä mānaañ, mānitä ja'a Diosmoonsä ja'a Herodes yajpa'ambejty. Paady jaduhñ yajpa'ambejtä je'eguiōxpā coö ja'a Dios hānajt看 tōø quia'a wiingudsāhgō'oy. Mānitä Herodes tiōngcuhdsu'tsä. Mānit yho'nä.

²⁴ Pero ja'a Diosmädia'agy, tehngahnä hānajt看 jaduhñ wia'xy wiinduhmyñāax wiinduhmyguiajpt.

²⁵ Hoorä, coö ja'a Bernabé mōødä Saulo ja'a majjäya'adiōjc ja'a xādō'øñ hajxy hānajt看 tōø mio'oy jim̄ Jerusalén, mānit hajxy wyiimbijnä. Mānit hajxy ñōcxtāgjāch jim̄ Antioquā. Quipxiä Juan Marcos pianōcxy.

13

¹ Jim̄ Antioquā, jimä jäya'ayhajxy hānajt看 may tōø yhamugō'oy Jesúswiingudsāhgōøbiä. Näje'e hajxy hānajt看 tiuun̄ Diosmädia'agy-yajwiingapxōøbiä. Näje'e hajxy hānajt看 tiuumbä yajnāhixōøbiä. Ja'a hajxy hānajt看 jaduhñ tuumbä, jue'e hajxy hānajt看 xiōhaty: Bernabé, Simón ja'a humybiä, Lucio ja'a Cirene-tsohm̄bä, Saulo, mōød Manaén. Quipxiä Manaén ja'a Herodes hānajt看 tōø miōødmuutsc-haty, ja'a hānajt看 jim̄ tōø guioiernähātiäbä Galilea. ² Jiibiä Dios hajxy hānajt看 wyiingudsāhgō'oy jaguay jayhu'ugy maa ja'a chajtōjc-hajxiān. Mānit hajxy ñāmaayy ja'a Dioshespīritām:

—Tōøchä Bernabé mōødä Saulo nyajnāhdijy coočhā nduung hajxy xtiuunāt. Mwiinguéxap hajxy jaduhñ.

³ Coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ Dyiospa'yaaxpäðøøyy, mänitå Bernabéhajxy quiø'ønåhgajpä møødå Saulo. Mänitå Bernabéhajxy tiu'ubøjnå møødå Saulo.

⁴ Mänitå Bernabéhajxy wyiinguejxå ja'a Dioshespíritåm coo hajxy wiådítåt Diosmädia'agy-yajwa'xpå. Mänit hajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Seleucia. Mänit hajxy hoy biarcotågø'øyy. Mänit hajxy ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Chipre, ja'a mejyhagujpä.

⁵ Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy jim biarcotågøøyy maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Salamina. Mänit hajxy tiågøøyy Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiå maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiån. Jimå Juan Marcos hånajty piawådijpä nåå jamiøøð.

⁶ Coo ja'a Bernabé ja'a cajpthuung hajxy hånajty tøø quiøxy hawådity jim Chipre, mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Pafos. Jimå jäya'ay hånajty tu'ug wiådijpä, ja'a hånajty xøhåjpå Barjesús. Judío hånajty je'e. Wiinmahñmøød hånajty je'e. Jaduhñ hånajty yhøhnda'agy cooc tyijy hånajty je'e Dyiosquexiå. ⁷ Hoyyå Barjesús ja'a Sergio Paulo hånajty miøødnimiågu'ughadyi, ja'a hånajty tuumbå gobernador. Coo ja'a Sergio Saulo jaduhñ miådoyhajty coo ja'a Bernabé ja'a Diosmädia'agy hajxy hånajty miåwådity, mänitå Bernabéhajxy miøjyaaxå møødå Saulo. Miådowaambiågå Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hånajty. ⁸ Haa ja'a Barjesús, Elimas hånajty xiøhaty hagriegohaam. Hoorå, coo ja'a Elimas jaduhñ miådoyhajty coogå Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hånajty miådowa'añ, cabå Elimas jaduhñ yhojiåwøøyy. Mänitå Elimas ja'a Sergio Paulo jia jøjcaxøøyy coo quia'a mabøgåt. ⁹ Haa ja'a Saulo, mejtstu'u hånajty je'e xiøhåjpå møødå Pablo. Hoorå, miøødå Pablo ja'a Dioshespíritu hånajty. Mänitå Pablo ja'a Elimas wyiinhee'ppejty. ¹⁰ Mänit yhojy:

—Møjcu'uhuung, mjaançh tehñ yhøhndaacp miich. Jaançh tehñ yhaxøøg miichå mwiinmahñdy. Caj miich myajmådsoçy coo jäya'ayhajxy hoy quiuhdujthådåt. Tii miich jaduhñ coo mw'i miåna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a tøyyå. ¹¹ Xyajcumådowaamb miichå Dios. Xyajwiinwoodsaañb miich jaduhñ. Jecy miich wiinds mmåhmø'owa'añ. Caj miichå jajpä mdsoj hixa'añ, —nømä Elimas ñåmaayyå.

Mänitå Elimas jiaançh wiinxoo'ch. Hobiånejpiå hånajty tioonda'ay maa ñøcxø'øwåt. Yhøxtaaby hånajty jaduhñ pøn jaduhñ wiinwiðsäp. ¹² Coo ja'a Sergio Paulo jaduhñ yhiçxy nebiå Elimas hånajty tøø jiaty tøø yhabetiån, mänit yagjuøøyy. Mänitå Diosmädia'agy jiaançh mabøjcy coo tiøyyå.

¹³ Mänitå Pablohajxy jim biarcotågøøguiumbå, møødå Bernabé, møødå Juan Marcos. Mänit hajxy miejyñåjxcumbå. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Perga, jim maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Panfilia. Jimå Juan Marcos wyiimbijnå niduihm. Mänit yhädaacnå Jerusalén. ¹⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim choññ Perga, møødå Bernabé, mänit hajxy jiaac nøcxy maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Antioquia, jim maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Pisia. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitå Pablohajxy chajtøjtågøøyy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiån. Mänit hajxy jiiby yhänaaguiådaacy. ¹⁵ Ja'a häna'c-hajxy hånajty jiiby tuumbå tsajtøgooty, mänitå Diosmädia'agy hajxy quiapxy maa ja'a Moisés jecy quiujahyyån, møød maa ja'a profetahajxy jecy quiujahyyån. Mänitå Pablohajxy ñåmaayyå:

—Mågu'ughajpådøjc, pø jii mijts mädia'agy hajxy mmädia'aga'añ, huuc capx hajxy, weenå cu'ughajxy miådoy.

16 Mänitá Pablo tiänaayyø'cy. Mänitá quiø'ø chajtsihy, weenä cu'ughajxy jaduhñ yhamádoowhity. Mänit miänaañ:

—Huuc hamádoowhit hajxy nägøxiä, mijts israelitashajxy, møød mijts ca'a israelítabä. Mhaagä wiingudsähgøøbiä Dios hajxy. 17 Højts israelítabä, Dios højts nDioshajpy. Jegyhajty højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jim yhadsäna'ay maa ja'a naax xiøhatiän Egípto. Mänit hajxy jaduhñ yajnáhdijj ja'a Diósäm coo hajxy hánajty quuu'ughada'añii ja'a Diósäm. Mänit hajxy jim Egípto yhøxwoobádsøømä ja'a Diósäm. Jaduhñä Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy. 18 Coo hajxy jim wioomejtsä pactuum maa hánajty pøn quia'a tsäna'ayän, jim hajxy miähmøøyy juxychägui'xjomøjt. Míee'xtujpiä Dios hánajty jaduhñ, hoyyá miädia'agy hánajty quia'a jagä yajtúunäxä. 19 Mänitá israelitashajxy jim ñøcxy maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Canaán. Ja'a jäya'ayhajxy hánajty jim tsänaabiä, ja'a näjuxtujc-hagajtpä, cøjx hajxy yajcuhdägoyyii ja'a Diósäm. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy ñaaxpaatnä. 20 Mädaaxmägø'xjomøjt ja cupc hánajty tøø yhity coo hajxy hánajty tøø choon Egípto.

'Mänitá Dios miänaañ coo cuduung hajxy miøødhádät. Jaduhñ hajxy jecy miøødhajty. Ja'a Samuel, je'eds jaac tehñ tiuun cuduung. 21 Mänitá cu'ughajxy miänaañ coo gobiernä hajxy mio'owøøjät, coo hajxy jaduhñ yhane'emøøjät. Mänitá Dios ja'a Saúl yajnáhdijy coo je'e tiunät gobiernä, ja'a Cis yhuung. Benjamín ja'a Cis hánajty jegyhajty tøø yphaty tøø tieedyhaty. Juxychägui'xjomøjtä Saúl jaduhñ tiuun gobiernä. 22 Mänitá Dios miänaañ coo Saúl jaduhñ quia'a tiuunnät gobiernä. Jaduhñ miänaañ coo David jaduhñ ween tiuunnä gobiernä: "Njaançh tehñ quiümáabiøçhä David jaduhñ, ja'a Isaí yhuung. Cøxaamb jaduhñ quiudiuna'añ waambátyhøch nnäma'awa'añ", nømä Dios ja'a David jecy ñänøømy. 23 Mänitá Jesús cujey jiaac mejch. Ja'a Jesús ja'a David jecy yphajht tieedyhajt. Paadiä Dios ja'a Jesús quiejxy coo ja'a israelitashajxy jaduhñ ween min yajnáhwa'açhii. Jéquiänä Dios hajxy jaduhñ yajwiinwaanøøyyä coogä yajnáhwaatspä hánajty quiëxa'añ. 24 Cahnä Jesús hánajty tiägø'øyñä wädijpá, jimä Juan ja'a israelitas ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä ñajtshixø'øwät, møød coo ja'a Dios hajxy hamuundmu'joot wyiingudsähgø'øwät, møød coo hajxy ñábétät. 25 Coo ja'a Juan hánajty tiuumbädo'øwaanä, mänit miänaañ: "Jadúhnhøch mijtsäda'a xñänømy coo tyijy høøch nGristo. Ca'açh nje'ejä. Jímhøçhä njamiøød tu'ug jiaac medsa'añ. Maas møcmäjaamøød je'e miedsa'añ queeçh høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ njaty møødä nebiä cuhdujt je'e miøødän ja'a jaac medsaambä."

26 'Mägu'ughajpádøjc, højtsä Abraham jecy nhaphajht ndeedyhájätäm; møød mijts ca'a judíospä, mwiingudsähgøøbiä Dios hajxypä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy tøø xyajnáhdijjäm coo hajxy nägøxiä xyajnáhwa'adsaanäm. 27 Coo ja'a Jesús quioo'ty Jerusalén, cabä cu'ughajxy hánajty ñajuø'øy coo hánajty je'e Dyiosquexiä. Ni ja'a teedywiindsøñhajxy hánajty quia'a najuøøbiä. Coo ja'a Jesús hajxy yajyagho'cä, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy yajtøjiajty nej myiñän cujaay coo ja'a Diosquexy hánajty yagho'oga'añii. Ja'a profetadójc-hajxy jaduhñ jecy cujahy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty jegyhajty mäwädijpá. Hoyyá cu'ugä Diosmädia'agy hánajty jia mädoy wiingusábadohaam nebiä profetadójc ja'a Diosquexy hajxy hánajty jia mädia'aguiän, cabä cu'ughajxy hánajty ñajuø'øy coo ja'a Jesús hánajty Dyiosquexiä. 28 Jaduhñä cu'ughajxy hánajty tehngajnä ñä'ägä mänaañ cooc tyijy ja'a Jesús hánajty hanaxiä tøø quiädieey. Pero cab hánajty jaduhñ ñä'a tóyyäbä. Hoy hánajty quia'a jagä

tøyyä, tehngajnä cu'ug ja'a Pilato hajxy jaduhñ ñämaayy coo ja'a Pilato ja'a Jesús yajyagho'ogóójàt. ²⁹ Coo ja'a Jesús jaduhñ jiaanç ho'cy, cøjx jaduhñ tiøjaty nebiaty jim miädia'agyijän maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Mänit yajmänajcä cruzcøxp. Mänit hoy yajnaaxtägø'øyii. ³⁰ Mänitä Dios ja'a Jesús yagjujyipiøjtägajch. ³¹ Mayhooçä Jesús jaduhñ jiaac hijxä ja'a jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hänajty quipxy tøø piadsohndá'aguiäbä jim Galilea. Quipxiä Jesús hajxy piagoo'ty Jerusalén. Hoorä, jäda'ahatiä Jesús hajxy miädiaacpä maa ja'a judíoshajxiän coogä Jesús Quiäristo.

³² Paady højts mijts jaduhñ nyajwiingapxø'øy ja'a Jesús cøxpä. Jequiän højts nhap ndeedyhajxy yhawáañäxä ja'a Diosäm coogä Dios ja'a yajnähwaatspä hänajty quixea'añ. ³³ Coo ja'a Jesús hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo jiu-jyipiøjtägajch, jaduhñä Jesús hajxy tøø xjiaanç yajnähwaatsäm. Jaduhñä Dios ja'a miädia'agy yajtøjiajty neby højts nhap ndeedyhajxy jecy yhawáañäxäm coogä Dios ja'a yajnähwaatspä hänajty quixea'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a salmo miämetspän: “Høøch miich nHuunghajpy. Jäda'açh miich tøø nyagjujyipiøjtägach.” ³⁴ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä yHuung hänajty yagjujyipiøjtägatsa'añ, jaduhñäc je'e quia'a pú'udsät. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Míjtshøch ngunuu'xaamby nébiøchä David tøø nyajnäma'ayän. Nyajtøjiadäämbiøch jaduhñ.” ³⁵ Jaduhñ jim myiimbä cujaay wiingsalmojooty: “Caj miich mmäna'ana'añ coo ja'a mHuungä ñi'xä quiopc piú'udsät, coo hänajty tøø yho'ogy. Myagjujyipiøjtägatsaamby miich jaduhñ”, nõmä Dios ñämaayyä. ³⁶ Hoorä, coo ja'a David jecy miähanehmädøøyy nebiä Dios hänajty tøø yajnähdiijän, mänitä David yho'nä tiägoonä. Mänit hoy ñaaxtägø'øy. Mänit piuutsnä. Tøyhajt jaduhñ. ³⁷ Pero ja'a Jesús, coo je'e yho'cy, cab je'e piuuch, je'eguiøxpä coo yagjujyipiøjtägajtsä. ³⁸⁻³⁹ Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy, jaduhñ højts mijts nyajwiingapxø'øy coo ja'a Jesús hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, møød coo jädähooc jiu-jyipiøjtägajch. Pønjaty jaduhñ mäbøjp, nähwa'adsaamby hajxy je'e; hawa'adstuum hajxy miähmø'øwa'añ. Hoyyä jecy quiuhdujt hajxy hijty nja wi'i quiudiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, cab hajxy hoy pedyii ngudiunáañäm, paady hajxy hijty nga'a nähwa'adsáañäm. ⁴⁰ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm miäbögåt neby højts mijts cham nyajwiingapxø'øyän. Pø caj, wehndä hajxy mjat mhabétät nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujähyyän:

⁴¹ Huuc mäadow hajxy, pønjaty jaduhñ mäwiingapxpejp, myagjuø'øwäp hajxy jaduhñ;

mniguiu'uds mniguiuhhämeedø'øwøøjäp hajxy.

Hix, hoy-yagjuøøñøch jaduhñ njaanç tehñ yajcähxø'øga'añ maa mijts mwi-induumhajxiän.

Pero cab hajxy jaduhñ miäböga'añ, ja'a hajxy hamdsoo ca'a hixaamby, nõmä Dios jecy miänaañ.

⁴²⁻⁴³ Mänitä Pablo miädiaacpädøøñä. Coo ja'a Pablohajxy chajtøjpädsøømy møødä Bernabé, mänit hajxy ñämaayyä coo hajxy jädähooc ween min miädia'agy ja'a sábado hänajty jaac miimbä, neby hajxy hänajty tøø yhuuc mädiaacpä. Mänitä Pablo jäya'ay hajxy may piadu'ubøjcä, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíospähajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mäbøjpä. Mänitä Pablohajxy miänaañ coo ja'a jäya'ayä Dios hajxy homiänaajä yhajodhadät.

⁴⁴ Coo ja'a sábado hänajty jädähooc yhabáatcumbä, mänitä cu'ughajxy jim miejch maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tøø ja'a cu'ughajxy

hänajty miädoyhaty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty jadähooc miädia'agäängumbä. ⁴⁵ Coo ja'a judíos wyiindsønhajxy jaduhñ yhiijxy coo ja'a cu'ughajxy hänajty jaančh tehñ miay tøø miech Diosmädia'agyhamädoowhiijpä, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty yhöñnda'agy. Wiingapxpéjtäbä Pablohajxy hänajty jaduhñ. ⁴⁶⁻⁴⁷ Pero cabä Pablohajxy ñä'ägä möjpädaacy. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jaduhñ höjtsä Dios tøø xwyiinguexy coo höjts mijts judíospä jayøjp nyajwiingapxø'owät ja'a mädia'agy ja'a Jesúsøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy mnä'ägä mädowa'añ. Coo hajxy jaduhñ mga'a määbøga'añ, paady jaduhñ quia'a hawiinmatsä coo hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios homiänaajä jiugyhatiän. Cab höjts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim höjtsä jäya'ay nøcxy nnä'ägä yajwiingapxø'owaannä, ja'a hajxy ca'a judíospä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian.

⁴⁸ Coo hajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, mänit hajxy xioondaacpøjcy. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coogä Diosmädia'agy ja'a Jesúsøxpä jiaančh tehñ yhooyä. Mänit hajxy nägøxiä miäbøjcy, pønjetiä Dios hänajty tøø yajnähdiij coo hajxy jiugyhada'añ homiänaajä neby'e je'je jiugyhatiän. ⁴⁹ Mänitä Diosmädia'agy ja'a Jesúsøxpä tiägøøyy wa'xpä wiinduhmyhagajpt. ⁵⁰ Mänitä mäyøøjäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty Dioswiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo miädia'agyhajxy quia'a mäbøjcäxät. Ja'a judíoswiindsønhajxy jaduhñ mänaañ. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy yhöxpäbo'owøøjät. ⁵¹⁻⁵² Mänitä Pablo ja'a tiecy hajxy wyiinxijty wyiinwojpy, weenä naaxoc jaduhñ quioxy ca'ay. Hijxtahnd hajxy jaduhñ yajcähxø'c coo ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty nämay quia'a mäbøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy hänajty mäbøjpä, jaančh tehñ xioondaacp hajxy hänajty. Höxtä piaatypä Dioshespíritu hajxy hänajty. Mänitä Pablohajxy jim choñnä møødä Bernabé. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Iconio.

14

¹ Mänitä Pablohajxy jim miehch Iconio. Coo sábadø yhabaaty, mänit hajxy ñøcxy maa ja'a judíos ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy, møødä judiøshajxy, møød hajxy ca'a judíospä. ² Pero cabä judiøshajxy nägøxiä miäbøjcy. Mänitä jäya'ayhajxy jiojcapxøøyyä, ja'a hajxy hänajty ca'a judíospä, ja'a hajxy hänajty mäbøjpä. Jaduhñ hajxy jiojcapxøøyyä coo ja'a Pablo miädia'agy hajxy quia'a mäbøjcäxät. Ja'a judiøshajxy jaduhñ mänaañ, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy wyiingapxpedøøjät. ³ Jeiquiä Pablohajxy jim jiaac hijty Iconio. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty tsähgø'ø-tsähgø'ø ñä'ä mädia'agy. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coogä Dios hajxy xjiaančh tehñ chójcäm. Madiu'u ja'a Pablo pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Hijxtahnd hajxy hänajty yajcähxø'py jaduhñ coo ja'a Pablo ja'a Jesús ja'a miäjaa hajxy hänajty tøø mio'oyii. Hix, ja'a Jesús ja'a miäjaahaamä pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Jaduhñä cu'ughajxy hänajty ñajuø'oy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaančh tsójcäm. ⁴ Pero cabä cu'ughajxy hänajty tiu'ugmädia'aguia. Näje'e ja'a

judíos miädia'agy hajxy hänäjty miäbøjcä. Näje'e ja'a Pablo miädia'agy hajxy hänäjty miäbøjcä. Dioswiinguexiä Pablohajxy hänäjty tiumby mөөdä Bernabé. ⁵ Mänitä møjtuungmөөdpähajxy quiojyquiapxytiuun coo ja'a Pablohajxy quiuhga'adsøøjat. Jaduhnä judiöshajxy piamánaambä mөөd hajxy ca'a judiöspä. ⁶ Coo ja'a Pablohajxy jaduhn miädooyy, mänit hajxy jim piäyø'cy. Mänit hajxy ñöcx'y maa ja'a naax hänäjty xiöhatiän Licaonia, mөөd maa ja'a cajpt hänäjty xiöhatiän Lистра mөөd Derbe. ⁷ Mänitä Diosmädia'agy hajxy jim tiägøøyy yajwiingapxøøbiä Licaonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt.

⁸ Jimä pa'amjäya'ay hänäjty tu'ug chäna'ay Lистра. Tecymiuquiä mähdiojc hänäjty tøø myiñ tøø quia'ay. Cahnä hänäjty mänaa yo'oyø'ogy. ⁹ Jiaančh tehñ yhamädoowhijpiä mähdiojc hänäjty waambatiä Pablohajxy hänäjty miädia'agy. Coo ja'a Pablo ja'a mähdiojc jaduhn yhiixy coo ja'a mähdiojcä jioot hänäjty tøø piäda'agy coo miöcpögät, mөөd coo hänäjty miäbøcy coo ja'a Pablo ja'a Jesús miäjaa hänäjty miödhajtä, ¹⁰ mänitä Pablo ja'a mähdiojc ñämaayy:

—Pädø'og, tänaayyø'og.

Möcä Pablo jaduhn miänaañ. Mänitä craa jiaančh tänaayyø'cy. Mänit hoy tiägøøñä yohbiä. ¹¹⁻¹² Coo ja'a cu'ugä craa hajxy jaduhn yhiixy coo hänäjty tøø miöcpøcy, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy:

—Tøø ja'a Zeus hajxy xñägädäacäm mөөdä Hermes, ja'a hajxy nwiingudsähgøøyyämbä. Høy hajxy jaduhn ñibiäda'agyii neby jäya'ayän —nömä Pablohajxy ñänøömä.

Jaduhnä Bernabé hänäjty yhajodhadyii nebiä Zeusän. Haa ja'a Pablo, jaduhn hänäjty je'e yhajodhajtäbä nebiä Hérmesän, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hänäjty jiaančh tehñ miädia'agy. ¹³⁻¹⁴ Pero cabä Pablohajxy hänäjty wyinjwø'oy waambaty hajxy hänäjty ñänømyii. Hoorä, jimä tsajtøjc hänäjty tu'ug cajtpa'a maa ja'a cu'ugä Zeus hajxy hänäjty wyiingudsähgø'oyän. Ja'a jäya'ay hänäjty jim tuumbä teedy, mänitä waj may yajmejch maa ja'a Pablohajxy hänäjty cajtpa'a tøø miähmø'oyän. Mayyä øjy jaduhn yajmejtspä. Mänitä Pablohajxy tiägøøyyä wiingudsähgøøyyäbä. Ja'a cu'ughajxy mөөdä teedy, je'e hajxy hänäjty mäwiingudsähgøøby. Mänitä teedyhajxy tiägøøyy mänaambä coogä waj hajxy hänäjty yoxa'añ ja'a Pablocøxpähajxy. Hagriego-haam hajxy jaduhn miänaañ. Coo ja'a Pablohajxy jaduhn wyiinjuøøñä nebiä cu'ughajxy hänäjty jiatcø'owa'añ, mänitä Pablohajxy tiägøøyy tajpä maabiä. Mänitä wyit hajxy quioø'ch. Mänit hajxy jim tiägøøyy cu'ughagujc. Mänit hajxy yaaxy:

¹⁵ —Mägu'ughajpädøjc, ca'a højts xwyiingudsähgø'oy. Jäya'ay højts nej mijsän. Paady højts yaa tøø nmech maa mijs mgajptän, coo højts mijsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, jaduhnä Dios juppiä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jéquiänä Dios ja'a tsajt yhädiuñ, mөөdä naaxwiin, mөөdä mejy, mөөd tijaty jaac jii, cøxiä. Jaduhnä Dios miäna'añ coo hajxy je'e mwiingudsähgøøñät, coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy mnajtshixøøñät, ja'a ca'a tsoobaatpä. ¹⁶ Hijty, jaduhnä Dios hijty miäna'añ coo ja'a jäya'ayä yhamdsoo cuhdujt hajxy ween yajtuñ. ¹⁷ Homiänaajä ja'a Dios yajcähxø'ogy coo hojioot jiaančh tehñ miöødä maa mijscøxpän, mөөd coo yajtu'uy coo yajta'xy, mөөd coo ja'a camä tu'u yaghoyø'oy, jaduhn hajxy ngaayy nhüücäm jootcujc —nömä Pablohajxy miänaañ.

¹⁸ Hobiänejpiä ja'a Pablo ja'a cu'ug hajxy jaduhn yajmäbøjcy coo ja'a waj hajxy quia'a yóxät, coo ja'a Pablohajxy jaduhn quia'a wiingudsähgø'owөөd mөөdä Bernabé.

¹⁹ Mänitä judiöshajxy näje'e miejch. Antioquia hajxy hänajty chooñ mөөд Iconio. Mänitä cu'ug hajxy yajmäbөjtägajch cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänajty yhönda'agy mөөдä Bernabé. Mänitä cu'ugä Pablo hajxy jaduhñ jia ca'ch. Jaduhñ hajxy hänajty yhajodhаты coo ja'a Pablo hänajty tөө yho'ogy, pero cab hänajty tөө ñä'ä ho'pä. Mänitä Pablo hajxy hoy yhöxwich cajtpa'a.
²⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduhñ tөө miäböquiäbä, mänitä Pablo hajxy hoy juhmugö'öy. Mänitä Pablo jadähooc wyiinmahñmejch. Mänitä Pablohajxy jaduhñ jiiby tiägööguiumbä cajptooty mөөдä mäbөjpädöjc. Cujaboomä Pablohajxy jim chohñ mөөдä Bernabé. Mänit hajxy ñöcxы maa ja'a cajpt hänajty jaduhñ xiöhatiän Derbe.

²¹ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Derbe, mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägööy hawaan hayaaxööbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy, mänit hajxy may miäböjcy. Mänitä Pablohajxy jim wyiimböjcumbä. Mänit hajxy jim ñöcxtägajch Lистра, mөөд jim Iconio, mөөд jim Antioquia, majaty hajxy hänajty tөө yhuuc hoobiän. ²² Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tөө miäböquiäbä, mänit hajxy wyiingapxööyyä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianöcxät tehngahnä, hoy hajxy jaduhñ cu jia mänax cu jia yajnaç ja'a tsaächpä ja'a peenä. Mänit hajxy jaduhñ jim ñöcxät Dioswiinduum. ²³ Majatiä Pablohajxy hänajty wiädity, wyiinguejxyp hajxy hänajty pөñ jaduhñ jim túnäp wiindsön maa ja'a tsajtöjcän. Mänitä Pablo ja'a Dios hajxy pia'yaaxy coo hajxy jaduhñ quiuweendähadööjät ja'a Diösäm, ja'a hajxy hänajty tөө miäböquiäbä. Jaguiay jayhu'uguiä Dios hajxy hänajty miänuu'xta'agy.

²⁴ Mänitä Pablohajxy jim ñaxööy mөөдä Bernabé maa ja'a naax hänajty xiöhatiän Pисidia. Mөөд hajxy jim yhoobiä maa ja'a naax hänajty xiöhajpäñ Panfilia. ²⁵ Mänitä Pablohajxy jim jadähooc miéjtscombä Perge. Jimä Diosmädia'agy hajxy jadähooc yajwä'xcumbä. Mänit hajxy ñöcxы jadähooc Atalia. ²⁶ Jim hajxy jadähooc hoy biarcotägö'öy. Mänit hajxy jim ñöcxcombä Antioquia maa hajxy hänajty jaduhñ tөө yhuuc tsohndaacpäñ, maa hajxy hänajty jaduhñ tөө wyiinguexyijän coo ja'a Dios ja'a tiuung hajxy tiünät. Coo hajxy jaduhñ jim miejtstägajch Antioquia, yaghabejt hajxy jaduhñ nebiä Dios hänajty tөө yhane'emiän coo hajxy jaduhñ tiünät. ²⁷ Coo hajxy jim miejch Antioquia, mänitä Pablo ja'a mäbөjpädöjc hajxy wioomujcy. Mänit hajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tөө piuhbedyijän, mөөд coo ja'a Dios cuhdujt jaduhñ tөө yecy coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miäböjpät, ja'a hajxy hänajty jaduhñ ca'a judiöspä. ²⁸ Jejquiä Pablohajxy jim yhiyty Antioquia. Xyiicy xioondaacy hajxy jaduhñ mөөдä mäbөjpädöjc-hajxy.

15

¹ Mänitä jäya'ayhajxy jaduhñ jim näje'e miejch Antioquia. Judea hajxy hänajty tөө chohnda'agy. Mänitä mäbөjpädöjc-hajxy yajnähihööyyä coo hajxy jaduhñ quiudiünät nebiä Moisés hänajty jegyhajty tөө yhane'emiän, coo hajxy yajcircuncidarhädät. Cooc hajxy jaduhñ quia'a cudiünät, cábäc hajxy jaduhñ ñähwä'adsät. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tsohmä Judea, je'edsä mäbөjpädöjc hajxy jaduhñ yajnähihööyy. ²⁻³ Pero cabä Pablohajxy jaduhñ quiumaay coo ja'a mäbөjpädöjc-hajxy jaduhñ yajnähihööwööjät. Mänitä Pablo ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ yajcapxiööy coo ja'a mäbөjpädöjc-hajxy jaduhñ quia'a mäböät neby hajxy hänajty tөө yajnähihööyijän coo hajxy tspcөxp yajcircuncidarhädät. Mänitä Pablohajxy jim quiejä Jerusalem

møødä Bernabé, møødä wiinghäna'c-hajxy. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ mäguejx coo ja'a tsip ja'a pleetä jaduhñ ween nõcxy yajcøxy yajmay. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tuumbä Jerusalén maa ja'a tsajtøjcän, je'edsä tsip ja'a pleetä hajxy hänajty miøødyajcøxaamby miøødyajmayaamby, jaduhñ hajxy quia'a tsipyajpädøñät. Coo ja'a Pablohajxy jim tiu'ubøjcy Antioquia, mänit hajxy jim ñaxøøyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Fenicia, møød jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Samaria. Jimä Pablo ja'a mäbøjpädøjc hajxy miøødmädiaacy, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Fenicia møød jim Samaria. Jaduhñä Pablohajxy miädiaacy coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø piadu'ubøcy, ja'a hajxy hänajty ca'a judiøspä, møød coogä yhamdsoo cuhduj hajxy hänajty tøø ñajtshixøøñä. Coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiaanch tehñ xioñdaacy.

⁴ Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Jerusalén møødä Bernabé, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy jim yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcän, møødä Dioswiinguexyypähajxy, møødä tsajtøjc-wiindsøñhajxy. Mänitä Pablohajxy miädiaacy nebiatiä Dios hajxy hänajty tøø piuhbedyijän. ⁵ Jimä fariseoshajxy näje'ebä. Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy tiänaayyø'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Tsipcøxpä mäbøjpädøjc-hajxy yajcuncidarhájpät, hoy hajxy jaduhñ quia'a jagä judiøspä; weenä mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän —nømä fariseoshajxy miänaañ.

⁶ Mänitä Dioswiinguexyypähajxy yhamugøøyy møødä tsajtøjc-wiindsøñhajxy. Mänit hajxy tiägøøyy mädiaacpä waambatiä fariseoshajxy tøø miäna'añ.

⁷ Mänitä Pedro tiänaayyø'cy mädiaaccujc. Mänit yajcapxøøyy:

—Puhya'adiøjc, mnajuøøby hajxy jaduhñ coochä Dios jecy xwyiinguejxy coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät, ja'a hajxy ca'a judiøspä, coo hajxy miäbøgät, jaduhñ hajxy ñähwa'ads quiuhwä'adsät. ⁸ Haa ja'a Dios, xyhixyhájtämä njootä njuøhñdyhajxy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjcy, ja'a ca'a judiøspä, mänitä Dioshèspíritu hajxy miøoyyabä, nebiä Dios ja'a yHèspíritu hajxy tøø xmiøoyyäm højtshájtäm. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a nähwaatstaact hajxy jaduhñ piaatpä, neby højts tøø nbáatäm. ⁹ Tu'cuhdujtä Dios hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm møødä cajpä judiøpähajxy. Coo hajxy jaduhñ tøø miäbøjpä, paadiä piojpä quiädieyhajxy tøø ñähwaatpä. ¹⁰ Pero jaduhñ mijts mja mäna'añ coo ja'a cajpä judiøspä ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiúumbät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Ni højts pedyii nga'a cudiúunäm, højts judiøshájtäm. Ni højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jegyhajty hoy quia'a cudiúunämbä. Coo mijts jaduhñ mja mäna'añ coo ja'a cajpä judiøshajxy jaduhñ quiudiúumbät, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgy nebiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mga'a mäbøjcäbän. ¹¹ Pero jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo ja'a Jesús hajxy tøø xñä'ä yajñähwáatsäm tu'cuhdujt, møød højts judiøspähájtäm, møødä cajpä judiøshajxy. Hojiootä Jesús jaduhñ miøødhajpy maa højtscøxphájtäm —nømä Pedro miänaañ.

¹² Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy miädiaacpädøøyy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jerusalén. Mänitä Pablohajxy tiägøøyy mädiaacpä møødä Bernabé nebiatiä Dios ja'a miäjaa hänajty tøø yajcähxø'øgy maa ja'a jäya'aguixøpähajxiän, ja'a cajpä judiøspähajxy, møød nebiatiä Pablo ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hajxy hänajty tøø tiuñ. ¹³ Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitä Santiago miänaañ:

—Puhya'adiøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hädaa mädia'agy hajxy. ¹⁴ Jaduhnä Simón tøø miädia'agy coo ja'a Dios ja'a hojoot miøðhajnä maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judiøspä, møød coo ja'a Dios wyiimbiy pønjaty jaduñ quiu'ughädäp. ¹⁵ Jaduhn jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiapxy miädiaquian coo ja'a Dios hojoot hänajty miøðhada'añ maa ja'a jäya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy cajpä judiøspä. Jaduhnä profeta Amós jecy quiujahy quiuguee'ch ¹⁶ coo ja'a Dios jaduñ miänaañ: Nguexäambiøchä nguuexy coo ween jaduñ yhanehmä nebiä David jecy yhanemiän,

¹⁷ jaduhn høchä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øwät,

ja'a hajxy cajpä judiøspä, pønjätyhøch tøø nwiimbiy cooçh je'e ngu'ughädät.

¹⁸ Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coo jaduñ yajtøjiada'añ.

¹⁹ Mänitä Santiago jiaac mänaañ:

—Tøyhajt jaduñ nebiä Diosmädia'agy miäna'añän. Cab jaduñ yhäxixø'øy coo ja'a mäbøjpädøjc hajxy nhanehmämät, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Cab hajxy nnämäyänät coo højtsä nguhdujt hajxy xpiahijxämät, højts judiøshajtäm.

²⁰ Jaduhn mäböcypä, tsøc hajxy yajnäjaayøøyyäm coo hajxy jaduñ quia'a tsú'udsät tijatiä jäya'ayhajxy tøø xoxy quepychechwiinduum, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmä'awät, møød coo animal hajxy quia'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo animalnø'ty hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. ²¹ Jaduhnä Moisés jecy quiujahy coo højts jaduñ nguhdujthajtämät, højts judiøshajtäm. Jaduhn højts wiindu'ugpoo'xxiøø nyañähixøøyyäm maa ja'a tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt.

²² Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä quiojyquiapxyhajty møødä Dioswiinguexypähajxy, møødä tsajtøjc-wiindsøn'hajxy, coo ja'a cunocy hajxy jim quieät Antioquia, coo ja'a Pablohajxy miøðhadøøjat møødä Bernabé. Mänitä Judashajxy jaduñ wyiinguejxä møødä Silas coo hajxy jaduñ quiunocyhädät. Jimä Judashajxy hänajty quiopc-haty møødä Silas maa ja'a tsajtøjcän. Mejtstu'u ja'a Judas hänajty xiøhaty møødä Barsabás. ²³ Mänitä mäbøjpädøjcä nocy hajxy yhädiuñ. Mänitä Pablo ja'a nocy hajxy yajcø'ødägøøyyä coo hajxy miänøcxät Antioquia. Jaduhnä nocy hajxy quiujahy:

“Puhya'adiøjc, mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts ca'a judiøspä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø nmäböcy, pønjaty jim tsänaaby Antioquia, møød jim Siria, møød jim Cilicia. Højts hädaa nocy tøø nhädiuñ, højts mäbøjpädøjc yaa hijpä Jerusalén, møødä Dioswiinguexypähajxy, møødä tsajtøjc-wiindsøn'hajxy.

²⁴ Tøø højts jaduñ nmädoyhaty coo højtsä nmägu'ughajpähajxy näje'e jim tøø yhoy maa mijtsän. Ca'a yhøjts jaduñ nguejx; hamdsoo joot hajxy jim tøø ñøcxy. Jaduhn højts tøø nmädoyhaty coo mijtsä häna'c xjia wi'i wyiinhøøna'añ, ja'a hajxy jim tøø yhöyyäbä maa mijtsän, møød coo mijts näje'e tøø myajwiinhøøñ. ²⁵ Coo mijtsä häna'c jaduñ xjia wi'i wyiinhøøna'añ, paady højts tøø ngojyquiapxyhaty coo højtsä nmägu'ughajpä nämetsc jim nguexät maa mijtsän näguipxy møødä Pablo møødä Bernabé. Højtsä Pablo njaanç tehñ chojpy njaanç tehñ pia'häyooby møødä Bernabé. ²⁶ Jaanç tehñ yhooyä Pablo ja'a Jesucristo hajxy miäduñ. Coo hajxy jaduñ hoy miäduñ, paady hajxy mayhooc tøø jia wi'i yagho'oga'añii. ²⁷ Ja'a Judas højts nwiinguejxyp møødä Silas coo hajxy jim ñøcxät maa mijtsän. Hajäya'ayhaam mijts jaduñ xmiøødmädia'aga'añ waambaty højts cham njaay ngueeçhän nocyquiøxp. ²⁸⁻²⁹ Jaduhn højtsä Dioshøpíritu tøø xmiøødcøjyquiapxyhaty coo

mijts nhané'emät coo hajxy mga'a tsú'udsät mädyijjaty animal ja'a häna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo animal hajxy mga'a tsú'udsät ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy mga'a møødmá'awät. Coo hajxy jaduñḡ mgudiúnät, jaduñḡ hajxy mniyaghoyø'øwøøjät. Cabä wiingcuhdujt yaghane'ema'añ. Ja'a Dios hajxy jaduñḡ xcwieendähädäp." Jaduñḡ mäbøjpädøjcä nocy hajxy yhädiuñḡ, ja'a hajxy hänajty jimḡ hijpä Jerusalén.

³⁰ Mänitä Pablohajxy jimḡ tiu'ubøjcy møødä Bernabé, møødä Judas, møødä Silas. Mänit hajxy jimḡ ñøcxy Antioquia. Coo hajxy jimḡ miejch, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä jimḡ yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjcä nocy hajxy yajcø'ødägøøyy. ³¹ Mänitä mäbøjpädøjcä nocy hajxy quiapxy. Mänit hajxy jiaañch tehḡ jiotcugøøyy je'eguiøxpä coo hajxy jaduñḡ quiapxmxøpcøjcä nocyhaam. ³² Mänitä Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyyä. Ja'a Judashajxy jaduñḡ capx møødä Silas. Yoñ hajxy jaduñḡ quiapxy miädiaacy. Diosquexiä Judashajxy hänajty møødä Silas nämetsc. ³³ Maxiøø ja'a Judashajxy jimḡ yhiyty Antioquia møødä Silas. Coo hajxy hänajty wyiimbidaañnä, mänit hajxy ñämaayy coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jimḡ nõcxy yecy Jerusalén. Mänitä Judashajxy ñøcxnä Jerusalén maa hajxy hänajty tøø yhuuc tsoñḡdaacpän. ³⁴ Pero cabä Silas ja'a Judas pi-anøcxy. Jimḡ miähmøøyy Antioquia ³⁵ näguipxy møødä Pablo møødä Bernabé. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä näguipxy møødä mäbøjpädøjc-hajxy nämaybiä.

³⁶ Mänitä Pablo ja'a Bernabé cujecy ñämaayy:

—Jamḡ jadähooc wädjätäm majatiä Diosmädia'agy hoy nyajwä'xäm. Jamḡ mäbøjpädøjc cuhijxäm pø tehḡgahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxy.

³⁷ Jia nähadsoww ja'a Bernabé jaduñḡ. Mänit jaduñḡ jia mänaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy cu miødhajty. ³⁸ Pero cabä Pablo jaduñḡ miänaañ coo ja'a Juan Marcos hajxy jaduñḡ miødhädät je'eguiøxpä coo ja'a Juan Marcos hajxy hänajty tøø piuhwa'açhii mänaa hajxy hänajty jimḡ wiäditiän Panfilia maa ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty yajwa'xiän. ³⁹ Coo ja'a Pablo hänajty quia'a tu'ugmädia'aguiä møødä Bernabé, paady hajxy mänit ñiwiä'xä. Mänitä Bernabé ja'a Marcos wiowø'cy. Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy jimḡ ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Chipre. ⁴⁰ Haa ja'a Pablo, mänit je'eduhḡ miänaañ cooc ja'a Silas hänajty miøødwädita'añ. Mänitä mäbøjpädøjcä Dios hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a Pablohajxy piuhbedøøjät. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjnä møødä Silas. ⁴¹ Mänit hajxy jimḡ ñaxøøyy Siria møød jimḡ Cilicia. Majatiä Pablohajxy hänajty wiädity, jimḡ mäbøjpädøjc hajxy hänajty quiapxmxøpcøcy.

16

¹ Mänitä Pablohajxy jimḡ ñøcxy Derbe. Coo hajxy jimḡ tiu'ubøjcumbä, mänit hajxy jimḡ ñøcxcumbä Listra. Jimḡ craa hajxy tu'ug hoy piaady. Timoteo ja'a craa hänajty xiøhaty. Miäbøjpiä Timoteo ja'a Diosmädia'agy hänajty. Ja'a Timoteo ja'a tiajjä, judiä hänajty je'e. Jaanä miäbøjpiä Diosmädia'agy hänajty je'ebä. Ja'a Timoteo ja'a tieediä, ca'a hänajty je'e juüdiosä. ² Quiumaabiä mäbøjpädøjcä Timoteo hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty jimḡ tsänaabiä Listra møød jimḡ Iconio. ³ Mänitä Pablo ja'a Timoteo ñämaayy coo hänajty miøødwädita'añ. Pero cahnä Timoteo hänajty yajcuncidarhaty. Mänitä Pablo ja'a Timoteo yajcuncidarhajtä, jaduñḡ

judioshajxy jaduħn quia'a jootmä'adät. Hix, ñajuøobiä judioshajxy hänäjty nägøxiä coo ja'a Timoteo hänäjty quia'a yajcircuncidarhatyñä. Coo ja'a Timoteo ja'a tieedy hänäjty quia'a judiosä, paadiä Timoteo hänäjty quia'a yajcircuncidarhatyñä. ⁴ Mänitä Pablohajxy tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt møødä Silas møødä Timoteo. Majaty hajxy hänäjty wiädity, jimä mäbøjpädøjc hajxy hänäjty yajmädyhaty waambatiä Dioswiinguexyypähajxy hänäjty tøø yhane'emiän, møødä tsajtøjc-wiindsønhajxy, ja'a hajxy hänäjty jim hi-jpä Jerusalén. ⁵ Jaanä jaduħnä Pablo ja'a mäbøjpädøjc hajxy hänäjty quiapxmøcpøjpä wiinduhmyhagajpt, paadiä mäbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy jiaac tehñ miäböcy. Møød hajxy hänäjty jiaac tehñ miayøøy jabom-jabom.

⁶ Pero cabä Pablo cuħdujt hajxy choj mooyyä ja'a Dioshespiritäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jim nõcxy yajwa'xy Asia. Paady hajxy jim jiaac wädijty Frigia møød jim Galacia. ⁷ Mänit hajxy jim miejch maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Misia. Mänit hajxy jia mänaañ coo hajxy jim ñöcxät maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Bitinia. Pero cabä Jesús yHespíritu jaduħn miänaañ coo hajxy jim ñöcxät. ⁸ Coo hajxy jim ñaxøøyy Misia, mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Troas. ⁹ Mänitcoodsä Pablo jäya'ay tu'ug wyiinhijxy. Jim hänäjty chooñ maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Macedonia. Tänaaby hänäjty jaduħn. Mänitä Pablo ñämaayy: "Huuc tunä mayhajt, jam højtsä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyyäc jim Macedonia." Jaduħnä Pablo miänuu'xtaacä. ¹⁰ Coo ja'a Pablo jaduħn wyiinhijxy, mänit højts jaduħn nwi-inmaayy coo højts jim njaančh nõcxät Macedonia. Jaduħn højts hänäjty nwi-injuøøy coo højtsä Dios hänäjty tøø xwyiinguexy coo højtsä Diosmädia'agy jim nõcxy nyajwa'xy.

¹¹ Mänit højts hoy nbarcotägøøy. Mänit højts jim ndsoħñ Troas. Mänit højts nõcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Samotracia. Mejihagujcä naax jaduħn. Cujaboom højts jadähooc nbarcotägøøguiumbä. Mänit højts njaac nõcxy mejyhawiimb maa ja'a cajpt hänäjty jaduħn xiøhatiän Neápolis. Coo højts jim nmejch mejyhawiimb, mänit højts nbarcopädsøømnä. ¹² Mänit højts nnøcxumbä maa ja'a cajpt hänäjty jaduħn xiøhatiän Filipos, jim Macedonia-naaxpa'a. Jimä Rómabä jäya'ayhajxy hänäjty nämay chäna'ay. Jim højts jaduħn maxioø nhijnä. ¹³ Coo ja'a poo'xxioø yhabaaty, mänit højts jim nnøcxy mõjnøøba'a, jim cajtpa'a. Jimä judios ja'a Dios hajxy hänäjty naxy pia'ya'axy. Jimä to'oxiojc-hajxy hänäjty näje'e tøø yhamugøøy. Mänit højts jim nhøxtaacy. Mänit højtsä jäya'ay ndägøøyy yajmøødmädiacpä ja'a Diosmädia'agy, ja'a hajxy hänäjty tøø yhamugøøyabä. Haagä to'oxiojc hajxy hänäjty je'e. ¹⁴ Tu'jäya'ay hänäjty xiøhaty Lidia. Jim hänäjty chooñ maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tiatira. Hucywyit hänäjty tioo'py, ja'a hojiatypä. Wyiingudsähgøøbiä Lidia ja'a Dios hänäjty. Mänitä Dios ja'a Lidia yajmäböjcy waambatiä Pablo hänäjty yajnähixøøy. ¹⁵ Mänitä Lidiahajxy hoy ñäbety nägøxiä mäduħñtiä hajxy hänäjty jim yhity maa ja'a tiøjcän. Mänit højtsä Lidia xñämaayy:

—Pø mmänaamb hajxy jaduħn coochä Dios ja'a miädia'agy hamuumdu'joot nmäböjcä, jam hajxy jim mejtsta'ag maačhä ndøjcän —nøñ højts jaduħn xñämaayyho'cy.

Mänit højts jim hoy nmejtsta'agy.

¹⁶ Wiinghooc højts hänäjty jim nõcxy maa ja'a Dios hajxy hänäjty pia'ya'axiän. Tu'haamnøcxpä, jim højtsä cäxyiihäna'c tu'ug hoy nbaady.

Cudoogø'oy hånajty je'eduhñ. Ja'a haxøøgpä hånajty miøød. Cuwiinmahñdy hånajty je'eduhñ. Cøxiä hånajty jaduññ ñajuø'oy tijaty hånajty jadaañp tunañp. Majiatia xädø'øñ hånajty ñámechii coo hånajty jaduññ cøxiä ñajuø'oy. Coo xädø'øñ hånajty mio'oyii, cøxiä wyiindsøn hånajty mioodiägach, mäduhñtiä hånajty quianarhaty. ¹⁷ Mänit højtsä cäxyiihäna'c xpiadu'ubøjcy høxhaam. Mänit tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy, ja'a Dios hajxy miäduumby, ja'a maas møc cuhdujt møødpä. Mijts hajxy xyajwiingapxø'owaamb neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät.

¹⁸ Maxiøø højtsä quixy jaduññ xpiawädipty yäaxäp wáañp. Coo ja'a Pablo jaduññ chíjpänä coo ja'a quixy jaduññ wyi'i ya'axy, mänitä Pablo ñäwa'wiimbijty. Mänitä Pablo ja'a haxøøgpä yhøxquejxy:

—Ja'a Jesucristocøxpøch miich nhøxquexy; pädsøm jii by maa yø'ø cäxyiihäna'cän —nømä Pablo miänaañ.

Mänitä haxøøgpä jaduññ jiaanç pädsøømy.

¹⁹ Coo ja'a quixiä wyiindsøn hajxy jaduññ yhiixy coo ja'a quixy hånajty jaduññ tøø ñähwa'açhii, mänit hajxy jaduññ ñajuøøyy coo ja'a quixy hånajty jaduññ quia'a canarhadaañnä, møød coo xädø'øñ hajxy hånajty quia'a mo'owáañä. Mänitä Pablohajxy miajtsä møødä Silas. Mänit hajxy yajnøcxä hagjcy. ²⁰ Mänit hajxy jaduññ ñäxø'owøøyyä:

—Hädaa judiøshajxy, cajptyajma'p hajxy jaduññ. ²¹ Wiingcuhdujt højts xjia wi'i yajnähixø'owáañäm. Cab hajxy hawiinmats nmäböjcamät, je'eguiøxpä coo hajxy jim ndsøñäm Roma —nømä Pablohajxy ñänøømä.

Ja'a quixiä wyiindsøn hajxy jaduññ mänaañ.

²² Mänitä Pablohajxy ñäbädø'cä ja'a cú'ugäm. Mänitä cuduunghajxy miänaañ coo ja'a Pablo ja'a wyithajxy yajtsijjät, møød coo hajxy wiobho'ogøøjät paxyhaam. ²³ Coo ja'a Pablohajxy hånajty tøø wiobho'ogyii, mänit hajxy hoy chumyii. Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä yhanehmä coo ja'a Pablohajxy hoy cwieendähadøøjät. ²⁴ Mänit hajxy hoy piäda'agyii hadsihxtuum jii by pujxtøgooty. Pu'uyhawa'adsootiä tiecyhajxy jaduññ yhame'mújcäxä.

²⁵ Cuptsuhmdä hånajty jaduññ, jii biä Pablo ja'a Dios hajxy hånajty pia'høy pia'ya'axy. Jii biä miädsomyjiäya'ayhajxy hånajty jaduññ yhamädoowhity. ²⁶ Mänitä hujx møc ñajxy. Høxtä tsäyuuuy ja'a pujxtøjcy jaduññ. Cøjxä tøgħaaw jaduññ yhawa'açh. Møødä cadena jaduññ cøjx pioty maa ja'a tsumyjiäya'ayhajxy hånajty jaduññ quiuxochän. ²⁷ Coo ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä mia'abiädø'cy, mänit jaduññ yhiixy coo ja'a tøgħagø'ow hånajty jaduññ tøø quiøxy hawa'açh. Mänit jaduññ miänaañ cooc tyijy ja'a tsumyjiäya'ayhajxy tøø quiøxy päyø'ogy. Mänitä espada jiuu'ty. Niyaghø'ogáañp hånajty jaduññ hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy cu piäyø'cy. ²⁸ Mänitä Pablo yaaxy:

—Ca'a jaduññ mniyaghø'ogyii. Chaa højts jaduññ nägøxiä. Caj pøn tøø piäyø'ogy —nømä tsumyjiäya'agwieendähajpä ñämaayyä.

²⁹ Jaanç tehñ chähgøøby hånajty je'eduhñ. Høxtä tsäyuu by hånajty je'eduhñ. Mänitä jøøn hoy quioñ. Päyø'oguiä tiøjtägøøguiumbä. Mänitä Pablohajxy hoy wyiinjiäcäda'agyii møødä Silas. ³⁰ Mänit hajxy yhøxwoobädsøømä pujxtøgooty. Mänit hajxy miäyajtøwä:

—Wiindsønøjcy, ja wi'i ñähwa'adsáambøch høøch. Nébyhøch jaduññ njatcø'øwat.

Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduhñ mänaañ. ³¹ Mänitã Pablohajxy yhadsooy:

—Coo hajxy jaduhñ mmäbögät ja'a Wiindsõn Jesúscõxpä, jaduhñ hajxy mnähwá'adsät mäduhñtiä hajxy jim mhity maa ja'a mdõjcän.

³² Mänitã tsumyjiäya'agwieendähajpä ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy yajwiingapxõyii mäduhñtiä hajxy hãnajty jim yhyty maa ja'a jioõn maa ja'a tiõjcän. Ja'a Pablohajxy jaduhñ mäyajwiingapxõoy. ³³ Moññã hãnajty jaduhñ. Mänitã Pablohajxy hoy yajtsi'yii mõõdã Silas majaty hajxy hãnajty jaduhñ tõõ chaachõ'yän. Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduhñ mäyajtsiiw. Mänit hajxy nägõxiä hoy ñãbety mäduhñtiä hajxy hãnajty jiiby yhyty maa ja'a jioõn maa ja'a tiõjcän. ³⁴ Mänitã Pablohajxy jim wioonõcxã maa ja'a craa tiõjcän. Mänit hajxy yajcaayy yaghuucã. Jaançh tehñ xioõndaac ja'a craahajxy jaduhñ je'eguiõxpä coo ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hãnajty tõõ miãbõcy.

³⁵ Coo jioõõoy, mänitã cuduunãgã policia hajxy quiejxy maa ja'a pu-jxtõjcän. Mänitã policia ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä hajxy hoy ñãma'ay coo ja'a Pablohajxy ween yhõxmachii mõõdã Silas. ³⁶ Mänitã Pablo hoy ñãmaadiãgachii:

—Tõõchã cuduunghajxy jaduhñ xyhane'emy cooçh mijts nhõxmãdsät. Nõcx hajxy jaduhñ jootucj.

³⁷ Mänitã Pablo ja'a policia ñãmaayy:

—Hõjts, Roma hõjts nxõnaxy. Jaduhñ hõjts cuhdujt nmõõdã nebiã Rómabã jãya'ayhajxy miõõdã. Hoy hõjts jim nja xõnaxy Roma, tõõ hõjtsã cuduunã xyajwobho'ogyii hijxwiinduun. Hoy hõjts tii pojpa tii cãdieey nga'a jagã mõõdã, tõõ hõjts xyajtsumyii. Hoorã, tsãhdiuumbã cuduunghajxy jaduhñ coo hõjts jaduhñ tõõ xchaaçhtiuñ. Paady hõjts hamee'ch xjia wi'i yaghõxmdsa'añii. Ween hõjts min xyhamdsoo hõxmach —nõmã policiahajxy ñãmaayyã.

³⁸ Mänitã cuduunghajxy hoy yhawãanãxã waambatiã Pablo hãnajty tõõ miãna'añ. Coo ja'a cuduunghajxy jaduhñ miãdooy coogã Pablohajxy hãnajty jim xiõnaxy Roma, mänit hajxy chãhgõõbiõjcy. ³⁹ Mänitã Pablohajxy hoy ñãma'ayii mõõdã Silas:

—Huuc tunã mayhajt hajxy, hõjts huuc mãmée'xãc —nõmã cuduunghajxy hoy miãna'añ.

Mänitã Pablohajxy yhõxmãjtsänã. Mänit hajxy miãnuu'xtaacã coo hajxy jim chõõnãt Filipos. ⁴⁰ Coo ja'a Pablohajxy puujxtõjpadõõmy, mänit hajxy jim ñõcxy maa ja'a Lidia tiõjcän. Mänitã mäbõjpadõjç-hajxy jim yhamugõõoy. Mänit hajxy quiapxmõpõjçã ja'a Pablo. Mänitã Pablohajxy jim chohnã mõõdã Silas.

17

¹ Mayhagajptã Pablohajxy ñaxõõoy, mõõd jim Anfipolis, mõõd jim Apolonia. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hãnajty xiõhatiãñ Tesalõnica. Jimã judios ja'a chajtõjç-hajxy hãnajty tu'ug. ² Jaduhñã Pablo hãnajty quiuhdujthaty coo jaduhñ chajtõjyo'oy. Wiindu'ugpoo'xxiõõ hãnajty jaduhñ jim ñõcxy maa ja'a tsajtõjcän. Tãgõõghoocã Pablo jim yhooyy maa ja'a tsajtõjcän jim Tesalõnica. Jimã Pablo ja'a jãya'ay hãnajty miõõdcapxy miõõdmãdia'agy. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hãnajty yajcapxiõõby. ³ Jaduhñã Pablo hãnajty quiapxtõy coo jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coogã Dios ja'a Mesias

hänäjty yaa quixea'añ hädaa yaabä naaxwiin, mөөd cooc hänäjty yho'oga'añ, mөөd cooc hänäjty jiuypjiojtägatsa'añ:

—Ja'a Jesúshөch mijts nyajmөөdmädiaacyy. Jue'e je'e, ja'a Mesías je'e, ja'a Dios jecy ñänөmäbä cooc hänäjty yaa quixea'añ ho'pä —nөmä Pablo miänaañ.

⁴ Näje'e ja'a judiöshajxy miäbөjcy. Nämayyä jäya'ayhajxy miäbөjpä, ja'a hajxy hänäjty ca'a judiöspä, ja'a Dios hajxy hänäjty wiingudsähgөөbiä. Nämayyä to'oxiөjc-hajxy miäbөjpä, pөnjatiä ñihyhaphajxy hänäjty jim tuungmөөd haguyc. Mänitä Pablohajxy miägu'ugpөjcä mөөdä Silas, ja'a jäya'ayhajxy hänäjty tөө miäbөquiäbä. ⁵ Coö ja'a Pablohajxy jaduhñ miägu'ugpөjcä, mänitä judiöshajxy jiootma'ty, ja'a hajxy hänäjty ca'a mäbөjpä. Mänitä haxөөghäna'c-hajxy hoy wioomugyii. Mänit hajxy ñämaayyä coö hajxy ween quiajptyajma'ady. Mänitä haxөөgjäya'ayhajxy miädoyhajty cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänäjty jim tөө miech maa ja'a Jasón ja'a tiөjcän. Jue'e ja'a haxөөgjäya'ayhajxy hänäjty jiatcө'owa'añ mөөdä judiöshajxy, jimä Pablohajxy hänäjty yajnөcxa'añii haguyc. Mänitä Jasón ja'a tiөjc hadsip yhajahmdúutäxä. ⁶ Coö ja'a Pablohajxy jim quia'a paatä, mänitä Jasónhajxy jim wyitsnөcxä haguyc hadsip, mөөdä mäbөjpädөjc-hajxy näje'e. Mänitä judiöshajxy tiägөөyy yaaxpä jojpä, ja'a hajxy hänäjty ca'a mäbөjpä:

—Ja'a Pablohajxy, cajptyajma'pä hajxy jaduhñ wiädity homiaajä. Tөө hajxy yaa miejtpä. ⁷ Jim hajxy miejtsta'agy maa ja'a Jasón ja'a tiөjcän, paadiä Jasón ja'a pojpa miөödäbä. Homiaajä Pablohajxy jaduhñ wiädity, jaduhñä cu'ug hajxy jiojcapxө'өy coö ja'a gobiernä miädia'agy hajxy quia'a mäbөjcänät, ja'a jim möjhajpä Roma. Jaduhñä Pablohajxy yhöñdaacpä cooc tyijy ja'a Jesús jaduhñ miөjhajpä nebiä gobiernän —nөmä judiöshajxy miänaañ, ja'a hajxy hänäjty ca'a mäbөjpä.

⁸ Coö ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy mөөdä möjhajpähajxy, mänit hajxy tiägөөyy yaaxpä waambä. ⁹ Mänitä Jasónhajxy ñiñähjuudiuutä mөөdä mäbөjpädөjc-hajxy, ja'a hajxy hänäjty tөө miächíjábä. Mänit hajxy yhöxmájtšanä.

¹⁰ Coö quioodsөөyy, mänitä Pablohajxy ñämaayyä mөөdä Silas coö hajxy jim chöönät, coö hajxy ñөcxät jim maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Berea. Ja'a mäbөjpädөjc-hajxy jaduhñ mänaañ. Mänitä Pablohajxy jim jiaanч nөcxy Berea. Coö hajxy jim miejch, mänit hajxy ñөcxy maa ja'a judiös chajtөjc-hajxiän. ¹¹ Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägөөyy yajñähixөөbiä. Coö ja'a judiöshajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhñ jiootcugөөyy. Cab hajxy jaduhñ jiootma'ty nebiä miäjudiöshajxy hänäjty tөө jiootma'adiän jim Tesalónica. Mänitä Diosmädia'agy hajxy tiägөөyy capxtaacpä jabom-jabom pө jaanч töyhajt hänäjty jaduhñ nebiä Pablo hajxy hänäjty miädia'aguian. ¹² Paady hajxy jaduhñ may miäbөjcy. Mөөdä jäya'ayhajxy may miäbөjpä, ja'a hajxy hänäjty ca'a judiöspä, mөөdä möjhajpädөjc-hajxy, ya'adiөjc-hajxy mөөdä to'oxiөjc-hajxy. ¹³ Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jim tsänaabiä Tesalónica, ja'a hajxy judiöspä, coö hajxy jaduhñ miädoyhajty coö ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hänäjty jim yajwa'xy Berea, mänit hajxy jiootma'ty. Mänitä jäya'ayhajxy Berëabä hoy jiojcapxө'өyii coö ja'a Pablo ja'a miädia'agy quia'a mäbөjcäxät. ¹⁴ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty mäbөjpä jim Berea, mänit hajxy miänaañ coö ja'a Pablo jim chöönät, coö wiingtuum ñөcxät mejypia'a. Paady hajxy jaduhñ miänaañ je'eguiөxpä coö hajxy hänäjty chähgө'өy coö ja'a Pablo cөxypänejpä tiunөjät. Coö ja'a Pablo jim jiaanч

tsohñ Berea, jimä Silashajxy miähmøøyy møødä Timoteo. ¹⁵ Yajmøødquejxä ja'a Pablo ja'a mäbøjpädøjc nämetsc nädägøøg. Coö ja'a Pablohajxy jim miejch mejypia'a, mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Atenas. Coö hajxy jim miejch, mänitä Pablo jiamioødhajxy wyiimbijnä. Mänitä Pablo capxy jim quiejxy Berea coö ja'a Silashajxy jim paquiä ñøcxpät Atenas møødä Timoteo, coö ja'a Pablo hajxy jim piäädät.

¹⁶ Jimä Pablo ja'a Silas hänajty yhahixy Atenas møødä Timoteo, mänitä Pablo yhiixy coö tsaasaandä hänajty jim jiaanç tehñ miayyä cajptooty. Je'e ja'a cu'ughajxy hänajty wyiingudsähgøøby. Coö ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänit jiaanç tehñ jiootmayhajty. ¹⁷ Nañiä Pablo hänajty jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Ja'a Jesucristocøxpä ja'a Pablo hänajty jim yajcapxy yajmädia'aguioøy møødä judiohajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a judioöpä, ja'a Dios hajxy hänajty wiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä Pablo hänajty jim ñøcxy cajptcujc. Møød jimä Pablo ja'a Jesucristocøxpä hänajty yajcapxy yajmädia'aguioøbiä møødä cu'ug, ja'a hajxy hänajty jim yohby najxpä. ¹⁸ Mänitä jäya'ayä Pablo hajxy näje'e wyiingumedsøøyy. Cujwa'xy hajxy hänajty yhabøcy ja'a epicureodøjcä miädia'agy. Møød kujwa'xy hajxy hänajty yhabøjpä ja'a estoicoedøjcä miädia'agy. Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Yøø craa, jaanç tehñ yajcumayaamb yøøduhñ cooc tyijy jiaanç tehñ yhoøxpøquiä. Pero cap yøøduhñ tü ñä'ägädä jaty —noñmä Pablo jaduhñ ñänøømä.

Mänitä wiinghäna'c-hajxy miänaañ:

—Jäguem yøø craa chooñ. Wiingdiosäda'a miädiaacypy.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coö ja'a Pablo ja'a Jesucristo hänajty miädia'agy, cooc hajxy hoy xiähho'túütäm, møød cooc jadähooc jiuypiojtägajch. ¹⁹ Mänitä Pablo jim wioonøcxä maa ja'a tunhuung hänajty xiøhatiän Areópago. Jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø yhamugøøy. Mänitä Pablo ñämaayyä:

—Højts hawáañäc tii miich jaduhñ mmädiaacypy hawiinjemybiä. ²⁰ Jaanç tehñ wyiing miich jaduhñ mmädia'agy. Højts capxwíjác neby jaduhñ miädia'agytiägøøyän —noñmä Pablo miäyajtøwä.

²¹ Hix, ja'a jäya'ayhajxy hänajty jim tsänaabiä Atenas, møødä jäya'ayhajxy hänajty jim hadsänaabiä, jaduhñ hajxy hänajty quiuhdujthaty coö hajxy hänajty cøxiä wiinä miädowa'añ, ja'a hänajty hawiinjemybiä.

²² Mänitä Pablo tiänaayyø'cy cu'ughagujc. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, mijts yaa tsänaabiä Atenas, tøøch jaduhñ nhixy coö mijtsä tsaasaandä madiu'u mwiingudsähgøøy. ²³ Mayhitä wiingudsähgøødiaact hajxy mmøødä. Tøøchä altar tu'ug nhixy coö letra jaduhñ yuugiaay miøødä: “Jii ja'a Diosäda'a tu'ug, cahnä pøn yhixyñä. Je'e yhaltar hädaa.” Hoorä, mwiingudsähgøøby yøø Dios hajxy jaduhñ, hoy hajxy mga'a jagä hixyhatyñä. Pues je'eçh mijts jaduhñ nyajmøødmädiaacypy.

²⁴ Ja'a Diøshøch jaduhñ nmädiaacypiä, cøxiä je'e yhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty yaa hijp. Wiindsønñajp je'e jim tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä wiinä jaduhñ yhane'emy homiajä. Cab jaduhñ jilby chäna'ay tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ yhädiuumbiä.

²⁵ Cabä Dios tii yajmaajiaty. Cab jaduhñ miäna'añ coö højts nbuhbéjtämät. Pero jaaya'ay hajxy cøxiä xmióoyyäm tijaty hajxy nyajmaajijätäm, møødä jugyhajt, møødä poj, cøxiä.

²⁶ 'Tu'ug jäya'ay ja'a Dios jecy yhädiuundsohñ. Je'e hajxy nägøxiä nhøjxhåjtäm ndecyhåjtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayyäm hädaa yaabä naaxwiin wiinduhmyhagajpt. Cahnä Dios hajxy hånajty xyhädiuunäm, tøoyyäm hajxy hånajty xyajnähdijäm mänaa hajxy nmiin ngåhwämät, maa hajxy ndsänaayy nhäyöowämät. ²⁷ Chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo hajxy nwiingudsåhgøoyyämät, paady hajxy tøø xyhädiuunäm. Coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nba'yåaxämät, xyhadsöowäm hajxy jaduhñ. ²⁸ Hix, jaaya'ay hajxy xyagjugyhåjtäm. Jaduhñ hajxy tøø xquiunuu'xäm coo hajxy ndsänaayy nhäyöowämät, møød coo hajxy nyohy nnåjxämät. Jaduhñä yaabä jäya'ayhajxy näje'e tøø quiujaay coogä Dios hajxy xyhuunghåjtäm. ²⁹ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyhuunghåjtäm. Pero coo jäya'ayä jäya'ayhahädiuunaxy hajxy yhädiuñ, jue'e hajxy yajtuumby, oro, møødä poobhoro, møødä tsaä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo jaduhñbä jäya'ayhahädiuunaxy hajxy nwiingudsåhgøoyyämät. Hix, ca'a Dyiosä je'e jaduhñ. ³⁰ Jegyhajty, cabä jäya'ayhajxy hijty ñajuø'øy pø jii Dios. Y cabä Dios hijty miøjpäda'agy coo hijty quia'a wiingudsåhgø'oyii. Pero jäda'ahaty, tøø ja'a Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä nnajtshixøoyyämät, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayyäm hädaa yaabä naaxwiin. ³¹ Hix, tøø ja'a Dios wyiinmay coo hajxy nägøxiä xyajtøyhajtyegåñäm. Jaanä jaduhñ tøø wyiinmaabiä mänaa hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyegåñäm. Tøø ja'a Dios tu'jäya'ay yajnähdij coo hajxy mänitxøøbä xyajcueendäyegåñäm. Coo tu'jäya'ay jaduhñ yho'cy, mänitä Dios jaaya'ay yagjuypjøjtägajch jadåhooc. Coo jaaya'ay jaduhñ jiaançh juyjijøjtägajch, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhåjtäm coo jaaya'ay hajxy tøyhajt xyajcueendäyegåñäm mänitxøøbä —nømä Pablo miånaañ.

³² Coo ja'a tu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Pablo jaduhñ miånaañ cooc tu'jäya'ay hånajty tøø jiuypjøjtägach, ja'a hånajty tøø yho'oguiäbä, mänitä Pablo hajxy näje'e ñåxiicy. Mänit wiinghäna'c-hajxy näje'e miånaañ:

—Mminåp yaa jadåhooc. Njaac mädoowaamby højts jaduhñ nej miich mmådia'aguiån —nømä Pablo ñåmaayyå.

³³ Mänitä Pablo wyiimbijnä. ³⁴ Näje'e jäya'ayä Pablo hajxy pianøcxy. Miåbøjc hajxy jaduhñ. Tu'jäya'ay hånajty xiøhaty Dionisio. Møjhajp hånajty je'e jim maa ja'a Areópagon. Jaanä jaduhñä to'oxiøjc tu'ug miåbøjpä. Dámaris hånajty xiøhaty. Nåmay hajxy jaduhñ miåbøjcy.

18

¹ Mänitä Pablo jim chohñ Atenas. Mänit wiingtuum ñøcxy maa ja'a cajpt hånajty xiøhatiån Corinto. ² Jimä Pablo ja'a judío tu'ug miøødnibiaatä. Jue'e ja'a judío hånajty xiøhaty Aquila. Jim hånajty choof maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Ponto. Jue'e tio'oxiøjc hånajty xiøhaty Priscila. Naam mech hajxy hånajty jim Corinto. Jim hajxy hånajty tøø chohnda'agy maa ja'a naax hånajty xiøhatiån Italia. Paady hajxy jim chohñ Italia, je'eguiøxpä coo ja'a gobiernä Claudio hånajty tøø yhane'emy coo ja'a judioshajxy jim quiøxy tsóonät Roma. Mänitä Pablo jim ñøcxy cuhijxpä maa ja'a Aquilahajxy hånajty yhäñä'ayän. ³ Jue'e Aquilahajxy hånajty tiuunghajpy, loondøy hajxy hånajty yhädiuumby. Y ja'a Pablo coonä jaduhñ hånajty tiuungmøødäbä. Paadiä Aquila ja'a Pablo ñåmaayy coo ja'a Pablo jim miøødtúnät. Mänitä Pablo jim miåhmøøñä. ⁴ Wiindu'ugåsábado ja'a Pablo hånajty jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiån. Jiibiä Pablo ja'a Diosmädia'agy hånajty yajwiingapxøøy

ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ miäbøcy, møødä judíosahjxy, møødä ca'a judíosahjxypä.

⁵ Mänitä Silashajxy jim miejch Corinto møødä Timoteo. Macedonia hajxy hánajty tøø chohnda'agy. Mänitä Pablo jaduhñ wyiinmaayy coo tu'tu'uyyá hánajty tiunaannä, coo ja'a Diosmädia'agyhajtíä hánajty miäwéditaannä. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy yajmøødmädiacpä coogä Jesús hánajty ja'a Mesías, ja'a Dios hánajty jecy tøø yajnähdíjjiäbä coo hánajty quíexa'añ yajnähwaatspä. ⁶ Mänitä judíosahjxy jiootma'ty. Mänit hajxy miänaañ cooc tyijy ja'a Pablo hánajty yhöhnda'agy. Mänitä Pablo ja'a wyit wyiinxiyty. Jaduhñä hijtahñd jecy coo ja'a judíos wyiinmahñdyhajxy hánajty quia'a hoyyá. Mänitä Pablo miänaañ:

—Hamdsooyyá pojpä hajxy jaduhñ mmøødä coo hajxy jaduhñ mga'a nähwa'adsa'añ. Paady hajxy jaduhñ mga'a nähwa'adsa'añ coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Ca'a yhöøchä pojpä jaduhñ nmøød coo hajxy mga'a nähwa'adsa'añ. Cábøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwaañnä. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eçh hajxy jaduhñ nyajwiingapxø'øwaañnäp —nømä Pablo ja'a judíos ñämaayy.

⁷ Mänitä Pablo chajtøjpädsøømy. Mänit jim ñøocy maa ja'a craa Ticio Justo tiøjcän, jim tsajtøjnähmøjc. Wyiingudsähgøøbiä Ticio Justo ja'a Dios hánajty, hoy hánajty je'e quia'a jagä judíosä. ⁸ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug xiøhaty Crispo. Jue'e hánajty tiuumby tsajtøjwiindsøn. Mänitä Crispo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy nägøxiä, møødä yhuung møødä tio'oxy. Nämayyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøjppä, ja'a hajxy hánajty jim tsänaabiä Corinto. Mänit hajxy hoy ñäbety. ⁹ Mänitä Pablo ja'a Jesucristo wyiinhiyty coods. Mänitä Jesucristo miänaañ:

—Ca'a pøn mdsähgø'øy. Høøch nmädia'agy tehngajnä yajwá'xäc. Caj mhamónät. ¹⁰ Høøch miiech ngüeendähajpy. Caj miiech pøn nej xtiuna'añ. Hix, nämáyhöchä jäya'ay ja'a ngapxy ja'a nmädia'agy hajxy yaa xmiäbøjcä maa hädaa cajptän —nømä Pablo ñämaayyä.

¹¹ Tu'jomøjtä cupcä Pablo jim yhiyty Corinto. Jue'e ja'a Pablo hánajty jaduhñ ñä'ägädä tuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xyiäbä.

¹² Pero coo ja'a craa Galión jim tiägøøyy tuumbä gobernador maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Acaya, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy tiägøøyy mädsibøøbiä. Mänit hajxy jim yajnøocy haguyc maa ja'a Galión hánajty tiuñän. ¹³ Mänitä judíos ja'a Galión hajxy ñämaayy:

—Jue'e hädaa craa jiatø'øy, jiojcapxøøby hädaa craa ja'a cu'ug coo højts nguhdujt hajxy xquia'a yajtúuñät neby højtsä Dios nwiingudsähgø'øyän. Wiingwiinmahñdy jaduhñ yajnähixøøby coo højtsä Dios wiing nwiingudsähgø'øwät —nømä Pablo ñähwaambejtä.

¹⁴ Coo ja'a Pablo hánajty yhadsowa'añ, mänitä Galión yaghadsowøøyy:

—Coo hädaa craa häxøpy tøø quiädieey, mänitøch mijtsä mmädia'agy häxøpy nmädowaanä. ¹⁵ Pero ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy jaduhñ myajtsibøøby. Ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ myajcapxiøøby pøn jaduhñ xøhajt ja'a Mesías. Hamdsoo mijts myajtødiägø'øwät. Cábøch jaduhñbä nmädowa'añ —nømä judíosahjxy yhojjä.

¹⁶ Mänitä Galión ja'a judíos yhöxquejxy maa ja'a hagujtøjcän. ¹⁷ Jimä jäya'ay hánajty tu'ug xiøhaty Sóstenes. Copc-hajt hánajty je'e maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä cu'ugä Sóstenes hajxy miajch. Mänit hajxy jim yajnøocy haguyc. Mänit hajxy jim quioxho'cy. Pero cabä Galión jaduhñ miøjpädaacy.

18 Y ja'a Pablo, maxiøø je'e jim̄ jiaag hijty Corinto. Mänitä Pablo ja'a mäbøjpädøjc ñämaayy coo hänäjty jim̄ choonaanä. Jim̄ hänäjty ñøcxa'añ Siria barcojooty näguipxy møødä Priscila møødä Aquila. Cahnä hajxy hänäjty jim̄ biarcotägø'øy Coocea, mänitä Pablo cuhdøø'x yajcuhme'xy. Paady jaduhñ yajcuhme'xy coo ja'a Dios hänäjty cøxiä wiinä tøø miäyujwa'añ. Mänitä Pablohajxy tiu'ubøjnä barcojooty. 19 Mänit hajxy mejyhawiimb ñajxy. Mänit hajxy jim̄ miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Efeso. Jim̄ä Pablohajxy ñibihyohdiütänä møødä Priscila møødä Aquila. Mänitä Pablo jim̄ ñøcxy nidiuhm̄ maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy møødmädiaacpä. 20 Mänitä judíos hajxy jia mänaañ coo ja'a Pablo jim̄ jecy yhidät. Pero cabä Pablo jaduhñ miänaañ. 21 Mänit miänaañ: "Nøcxaambøch cham̄ Jerusalén xøøhajpä. Pero coo ja'a Dios jaduhñ miäna'anät, mänitøch yaa nmiändägätsät maa mijsän."

Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänit jadähooc biarcotägøøguiumbä. Mänit jim̄ chohñ Efeso. 22 Mänit jim̄ ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Cesarea. Coo jim̄ miejch, mänit biarcopädsøømy. Mänit ñøcxy Jerusalén. Coo jim̄ quioo'ty, mänitä mäbøjpädøjc-hajxy hoy quihixyii. Mänitä Pablo jim̄ ñøcxy Antioquia. 23 Maxiøø jim̄ yhijty. Mänit jim̄ tiu'ubøjcumbä. Mänit jim̄ ñøcxy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Galacia møød jim̄ Frigia. Majatiä Pablo hänäjty wiädity, jim̄ä mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty quiapxmøcøpyii nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajnøcxät.

24 Mänitä judíos jim̄ tu'ug miejch Efeso. Apolos hänäjty xiøhaty. Jue'e hänäjty choon̄ Alejandria maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Egipto. Jøjwidso'ø hänäjty quipxy miädia'agy. Ca'xiä Diosmädia'agy hänäjty jiaanč tehñ jiaty. 25 Tøø ja'a Diostu'u hänäjty jaduhñ hoy yhabøcy. Hamuumdu'joot hänäjty yajnähixø'øy ja'a Jesuscøxpä, neby hänäjty tøø jiaty tøø yhabetiän. Ñajuøøbiä Apolos hänäjty jaduhñ coo ja'a Juan hänäjty tøø miäyajnäbety. Pero cahnä Apolos hänäjty miädoyhatyñä coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty ñäbejnä ja'a Jesucristocøxpä. 26 Mänitä Apolos jim̄ ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä Apolos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä. Møcjoot hänäjty miøød. Jim̄ä Priscilahajxy hänäjty yhamädoowhity tsajtøogoty møødä Aquila. Coo ja'a Apolos jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitä Priscila ja'a Apolos hajxy hawiing wioonøcxy. Mänitä Apolos hajxy ca'xy yajmøødmädiaacy nebiä Apolos ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maas hoy yajnøcxät. 27 Mänitä Apolos miänaañ coo hänäjty jim̄ ñøcxa'añ Acaya. Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy jaduhñ piämänaañ coo ja'a Apolos jim̄ ñøcxät. Mänitä mäbøjpädøjc nocy hajxy yhädiuun̄ coo ja'a Apolos jim̄ pihbedøøjä Acaya. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty jim̄ hijpä Acaya, je'edsä Apolos hajxy puhbedäp. Mänitä Apolos jim̄ chohñ Efeso. Mänit jim̄ ñøcxy Acaya. Coo jim̄ miejch, mänitä mäbøjpädøjcä Apolos hajxy pihbejty nägø'ø nädecypä. Paady hajxy hänäjty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miøødä. 28 Majatiä Apolos ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy hänäjty miøødyajcapxiø'øy cu'ughagujc, cabä judíos hajxy hänäjty yajmäjäda'agyii. Jaduhñä Apolos yajnähixø'øy coogä Jesús hänäjty je'e Miesiasä, ja'a Dios hänäjty jecy tøø yajnähidjiiäbä coo hänäjty yaa quixea'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Apolos hänäjty yajnähixøøbiä coo jaduhñ jim̄ myiñ̄ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Dios jaduhñ jecy tøø miäna'añ coogä Mesias hänäjty yaa quixea'añ.

19

1 Jimä Apolos hänajty yhitynä Corinto, mänitä Pablo jim chohñ Antioquia. Mänit jim ñaxøoyy tunjoot. Mänit jim miejch Efeso. Jimä Pablo ja'a mabøjpädøjc may piaaty. 2 Mänitä Pablo miänaañ:

—Mänaa mijsä Diosmädia'agy mmäbøquiän, nej, mänitiä ja'a Dioshespíritu hajxy xquiorazongtägøoyy —nømä mabøjpädøjc-hajxy miäyajtøwä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tii jaduñ mnänøømby ja'a Dioshespíritu. Cahnä højts jaduñ nmädoyhatyñä.

3 Mänitä Pablo miänaañgumbä:

—Mänaa mijs mnäbetiän, pønä quihdujt hajxy myajtuunä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Juan quihdujt højts nyajtuunä.

4 Mänitä Pablo jiaac mänänaangumbä:

—Jue'e ja'a Juan hänajty yajnäbejpy, pønatiä yhäxøøgwiinmahñdy hänajty tøø ñajtshixø'oy. Jaduñä Juan hänajty yajnähixøøbiä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxät, ja'a hänajty jaac medsaambä —nømä Pablo ja'a mabøjpädøjc ñämaayy.

5 Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy hoy ñäbety ja'a Jesucristocøxpä.

6 Mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc tiägøoyy cø'øguhaxjpä haniduihmjaty. Mänitä Dioshespíritu hajxy ñähgädaacä. Mänit hajxy tiägøoyy capxpä wiinghayuuc-haamby. Mänitä Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøoyy näjtscapxøoyyabä. 7 Nämajmetscä mabøjpädøjc-hajxy hänajty.

8-9 Mänitä Pablo tiägøoyy nøcxpä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän jim Efeso. Sábadohaam hänajty ñøcxy. Mänitä Pablo ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy tiägøoyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä nebiatiä Dios yhane'emiän. Møcjootä Pablo miøødhajt. Jia wi'i yajmäbøgaambiä Pablo ja'a judíos hänajty. Jia mabøjc hajxy jaduñ näje'e. Pero cab hajxy nägøxiä miäbøjcy. Ja'a hajxy hänajty ca'a mabøjpa, mänit hajxy häxøøgjaty ñä'ägä mänaannä jäya'ayhagujc. Häxøögä Diostu'u hajxy piädaacnä. Mänitä Pablo wyiinmaayy coo hänajty jim quia'a nøcxaannä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tägøogpo'o hänajty tøø yhabety coo ja'a Pablo jim tiägøoyy nøcxpä. Coo ja'a Pablo jim chohñ, mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjc jiaac møødnøcxy. Mänit hajxy tiägøoyy hamugøøbiä maa ja'a Tirano tiøjcän. Hamøj ja'a Tirano tiøjc hänajty. Jabom-jabomä Pablohajxy hänajty jim ñøcxy capxpä mädiaacpä. 10 Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaac yajnähixøoyy. Nämäyvä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jaduñ jim miädooyy maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Asia, wiinduhmyhagajpt, møødä judiøshajxy, møød hajxy hänajty ca'a judiøspä. 11 Madiu'ujä Pablo pa'am jim yajnaxxy ja'a Dios miäjaahaam. Hoy-yagjuøøñäjätiä Pablo jaduñ tiuun. 12 Coo ja'a Pablo wyit hänajty ñähdöönäxä, høxtä najxpä pia'amhajxy hänajty, høxtä nähwäatsäp ja'a häxøøgpøj hajxy hänajty.

13 Jimä judiøshajxy hänajty näje'e wiädity. Jäya'ay hajxy hänajty yajnähwaachp, ja'a hajxy hänajty häxøøgpøjmøødpä. Coo ja'a judiøshajxy jaduñ miädooyy cooc ja'a Pablo jäya'ay häxøøgpøj hänajty yajnähwa'ach ja'a Jesús miäjaagøxpä, mänit hajxy wyiinmaadiaacy coo ja'a Pablo hajxy hänajty jaduñ piahixaambä. Mänitä häxøøgpøj hajxy tiägøoyy nämaabiä:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä, ja'a Pablo naxxy miädiaacypiä, jaduñ miich nhane'emy coo miich jii by mjøwä'adsät.

14-15 Jaduhñä Esceva yhuunghajxy hänäjty jiatcøöbiä, ja'a hajxy hänäjty näjuxtupä. Teedywiindsønä Esceva hänäjty tiuumby maa ja'a judíos cha-
jtøjc-hajxiän. Mänitä jäya'ay hajxy tu'ug piaaty. Haxøøgpoj hänäjty miøød.
Mänitä haxøøgpoj hajxy ñämaayy:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä miich nhane'emy coo miich jiiby mjøwá'adsät.

Mänitä haxøøgpoj yhadsooyy:

—Nhixyhøchä Jesús. Nnajuøöbiøch pøn je'e ja'a Pablo. Pero mijts, caj mijts
nhixiä —jaduhñä Esceva yhuunghajxy yhadsoowä.

16 Mänit hajxy hoyhoy quioxhø'cä. Ja'a craa jaduñ jatcøöyy, ja'a haxøøgpoj
hänäjty møødpä. Hoyhoy hajxy jaduñ chaachøöyy. Nähwa'ads høxwa'ads
hajxy jaduñ piädaacä. Mänit hajxy jiiby yhøxpäbooyy maa craa tiøjcän.

17 Mänitä mädia'agy jim wiädijty Efeso nebiä Esceva yhuunghajxy jiajty
yhabejty. Nägøxiä jäya'ayhajxy jaduñ miädoyhajty, møødä judiøshajxy,
møødä ca'a judiøshajxypä. Jaanč tehñ chähgøöyy ja'a cu'ughajxy jaduñ.
Mänitä Jesús hajxy tiägøöyy wiingudsähgøöbiä nägøø nädecypiä, ja'a hajxy
nWiindsønähjtämbä.

18 Mänitä mæbøjpädøjc-hajxy nämay hoy ñägäpax cu'ughagujc nebiaty hajxy
hänäjty haxøøg tøø jäya'ayhaty. 19 Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty tøø tiüñäbä
magiahaam, mänitä magianocy hajxy quiøxy yajmejch. Mänit hajxy quiøxy
no'cy hijxwiinduum. Jue'egä noquiäda'a hänäjty tøø choobaady juxy-
chägui'xmajcmil. 20 Coo ja'a ñocy hajxy jaduñ ño'cy, jaduñä hijxtahnd
hajxy yejcy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy tøø miäböcy. Tehngajnä
ja'a Diosmädia'agy hajxy jim jiaac yajwa'xy wiindumyhagajpt.

21 Mänitä Pablo wyiinmaadiaacy coo hänäjty jim nøcxy wiädita'añ Macedo-
nia møød jim Acaya. Coo hänäjty jim tøø quiøxy wädity, mänit hänäjty jim
ñøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ:

—Cooch hänäjty tøø nhoy Jerusalén, mänitøch jim nnøcxa'añ Roma.

22 Jimä Pablo jiamioød hänäjty miøødä nämetsc, ja'a Timoteo møødä Erasto.
Mänit ja'a Pablo ja'a jiamioød jim quiejxø'cy Macedonia. Haa ja'a Pablo,
maxioø jim jiaag hijty Asia.

23 Mänitä jäya'ayä tsip hajxy näje'e jim yajpädø'cy Efeso. Paady
hajxy jaduñ yajpädø'cy je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
hänäjty quia'a tsocy. 24 Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug xiøhaty Demetrio.
Saandätøjc-hahädiuunxixä Demetrio hänäjty yhädiuumby poobhoroaam
maa ja'a saandä hänäjty yhitiän, ja'a xøhajpä Artemisa. Mayyä Demetrio
moonsä hänäjty miøødä. Jaanč tehñ quianarhajp hajxy hänäjty jaduñ coo
ja'a saandätøjc-hahädiuunxixy hajxy hänäjty tiogy. 25 Mänitä Demetrio
ja'a mioonsä miøødhamugøöyy nägøxiä møød pønjaty hänäjty hawiing
saandähädiuumbä. Mänitä Demetrio miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, coo hädaaduhmbä tuung hajxy ndúuñäm, paady hajxy
njaanč tehñ quianarhajtäm. Tøyhajt jaduñ. 26 Tøø hajxy mhixy, tøø hajxy
mmädoy coo ja'a Pablo jii wiädity, coo jii quiapxy coo jii miädia'agy cooc tyijy
højtsä nsaandä quia'a jujúquäm. Tøø jäya'ayhajxy may miäböcy; ca'a yaayyä
Efeso, pero cøxiä wiindumyhagajpt yaa Asianaaxooty. 27 Coo jäya'ayhajxy
maas may jiaac miäbögat, cab hajxy majiaty nganarhajtänät. Y cabä jäya'ayä
nsaandähajxy xwyiingudsähgø'owáanänä, ni ja'a saandätøjc maa yhitiän.
Jiahdiägoyyaamby hajxy jaduhñän. Wiindumyhagajptä saandä Artemisa
wyiingudsähgø'øyii yaa Asianaaxooty møød jäguembaady.

28 Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpã jojpã.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsã Artemisa yaa nsaandähjãtãm yaa Efeso.

29 Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy coo ja'a Demetrio mioonsähajxy hãnajty jaduhñ wyl'i ya'axy wyl'i jiocy cajptooty, mänitã cu'ughajxy tiägøøyy haamhãjpã. Jimã Pablohajxy hãnajty wiädity cajptooty. Jue'e ja'a jiamioødhajxy hãnajty xiøhaty, Gayo møød Aristarco. Macedonia hajxy hãnajty nãmetsc chooñ. Mänitã Gayohajxy miajtsã møødã Aristarco. Ja'a cu'ughajxy jaduhñ mãmajts. Mänitã Gayohajxy piawijtsã piãjãgujcã maa ja'a hamugøødiaactãn. Mänit hajxy jim ñãxø'øwøøyyã. 30 Haa ja'a Pablo, coo jaduhñ miädoyhajty coo ja'a jiamioød jaduhñ miãjtsãxã, mänit jiiby jia wi'i tiägø'øwaañ jäya'ayhãgujc. Ja'a jiamioød hãnajty jia wi'i ñãhgãpxtu'udaamby. Pero cabã mãbøjpãdøjcã Pablo hajxy jaduhñ quiejxy. 31 Jimã Pablo ja'a miãgu'ughãjpãhajxy ñãje'e miøjhaty Asia. Mänitã Pablo nocy yajnãguejxã coo jiiby quia'a tãgø'øwãt jäya'ayhãgujc. 32 Jaanç tehñ yaaxp jaanç tehñ jiojpã cu'ughajxy hãnajty jim maa hajxy hãnajty tøø yhamugø'øyãn. Wiingjaty hajxy hãnajty ya'axy. Cab hajxy hãnajty tu'cuhdujt ya'axy. Ni quia'a najuø'øy hajxy hãnajty tii hajxy hãnajty jaduhñ tøø ñãhamugø'øy. 33 Jimã judíos hãnajty tu'ug xiøhaty Alejandro. Mänitã Alejandro jaduhñ piãjahmã jäya'ayhãgujc. Ja'a miãgunaaxhajxy jaduhñ ñãje'e jatcøøyy. Mänitã Alejandro yhawãanãxã tiiguixpã yø'ø jäya'ayhajxy hãnajty jaduhñ coo wyl'i yhaamhaty. Mänitã Alejandro ja'a judíos jia ñãhgãpxtu'udaan jäya'ayhãgujc. 34 Coo ja'a cu'ugã Alejandro hajxy jaduhñ yhøxcãjpy coo hãnajty je'e jiidíospã, mänit hajxy tiägøøguiumbã yaaxpã jojpã.

—¡Viva Artemisa, viva! Højtsã Artemisa yaa nsaandähjãtãm yaa Efeso.

Mejtshora hajxy jaduhñ jiaac yaaxy jiaac jojcy.

35 Hobiã nejpiã ja'a secretario ja'a cu'ug yaghamooñ. Mänit miãnaañ:

—Mãgu'ughãjpãdøjc, mijts yaa tsãnaabiã Efeso, jëquiãnã tsaã tu'ug quiahy tsãjtwiing. Artemisa hajxy nyajxøhãjtãm. Je'e hajxy yaa nwiingudsãhgøøyyãm yaa Efeso. Tøø ja'a tiøjc hajxy jaduhñ nhãdiuunãm coo jaduhñ jiiby yhidãt jiiby tiøgooty. Højtsã cuhdujt jaduhñ nmøød'ãjtãm coo højtsã Artemisa ngüeendähjãtãm. 36 Tøyhajt jaduhñ. Hopiønã jaduhñ miãna'añ. Hoorã, huuc tuñã mayhajt hajxy. Huuc hamøn hajxy. Hoy hajxy jaduhñ mhuuc tehñ tiaj mhuuc tehñ miãyãt jayøjp tii hajxy mdunaamby. 37 Hãdaa mãhdiojc hajxy tøø mmãchãbã, cabã tii pojpa tii cãdieey hajxy hãdaa tøø tiuñ. Cabã Artemisa hajxy tøø miãgãpxtãgoy, ni cab hajxy tii tøø mieeth maa ja'a Artemisa tiøgootiãn. 38 Pø tøø hãdaa mãhdiojc-hajxy jaduhñ jiaanç cãdieey nebiã Demetrio hajxy ñãxø'øwø'øyãn, weenã Demetrio hajxy jim nõcxy ñãxø'øwø'øy maa ja'a hãgujtøjcãn. Jaduhñã cuhdujt ñã'ãgã miñ. Paadiã cuduung yhuuc jimãbã. 39 Pø jimã tsip wiingpã hajxy jaduhñ mjaac møødã, mänit hajxy mnãgãpxãt coo junta hãnajty jiaac jada'añii. 40 Cab jaduhñ yhãhixø'øy coo hajxy jaduhñ nwi'i yhaamhãjtãm nã'ã nãgoobã, coo tsip hajxy jaduhñ nã'ã nãgoobã nyajpãdø'cãm. Coo ja'a gobiernã Rómabã jaduhñ miädoyhãdãt neby hajxy jãda'a tøø njatcøøyyãm, wehndã häyaa xñãxø'øwøøyyãmãt. Neby hajxy häyaa nnã'ã hãdsøowãmãt.

41 Mänitã secretario quiaxpxpãdøøñã. Mänit miãnaañ coo ja'a jäya'ayhajxy wyiimbijnãt.

20

1 Coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty t00 mioon t00 tiujnä, mänitä Pablo ja'a mäb0jpad0jc mi0jyaaxy. Mänitä Pablo miägaxy yhanehmy. Mänit miänaañ coo hänäjty jim wyiimbidaannä, m00d coo hänäjty jim ñ0cxaannä Macedonia. 2 Coo jim miejch, mänit jim tiäg00yy wädijpä cajpt-cajpt. Majaty hänäjty wiädity, jimä mäb0jpad0jc hänäjty miägaxy yhan'emy. Mänitä Pablo jim ch0hngumbä Macedonia. Mänit jim ñ0cxy Grecia. 3 Coo jim miejch, mänit jim yhiyty täg00gpo'o. Coo hänäjty jim choonángumbä, mänit hänäjty jim ñ0cxa'añ Siria barcojooty. Cahnä Pablo hänäjty biarcotäg0'oyñä, mänit miädoyhajty coogä judioshajxy hänäjty t00 quiojyquiapxytiun coogä Pablo hajxy hänäjty miadsa'añ, näg00yyädsä Pablo jiiyby tiäg0'0wät barcojooty. Mänitä Pablo wyiinmahñdyhajty coo hänäjty quia'a tu'ub0gaannä barcojooty. Jaduhñ wyiinmahñdyhajnä coo jim ñ0cx0'0wät Macedonia teci-yo'oyhaam. 4 Nämayä Pablo miägu'ughajpähajxy jim mi00dn0cxy Asia, m00dä Timoteo, m00dä Sópater, ja'a hänäjty jim tsohmä Berea, ja'a Pirro yhuung, m00dä Gayo, ja'a hänäjty jim tsohmä Derbe, m00dä Aristarco, m00dä Segundo, m00dä Tíquico, m00dä Tróximo. Tesalónica ja'a Aristarcohajxy hänäjty choon m00dä Segundo. Asia ja'a Tíquicohajxy hänäjty choon m00dä Tróximo. 5 Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Filipos m00dä jiamiódhajxy, mänith0chä Pablo jim nbaattägajch, h00ch Lucas. H00ch hädaa nocy jaduhñ nhädiuumby. Mänitä Pablo jiamiódhajxy jim ñ0cx0'cy Troas. Jim h0jts hänäjty xyhahixa'añ, h00ch m00dä Pablo. 6 Paady h0jts jim nmähm00yy Filipos, coo ja'a judíos ja'a xi00hajxy hänäjty jiada'añii mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy quiaayän, ja'a ca'a levadura m00dpä. Coo ja'a x00 jaduhñ miaaay, mänit h0jts jim nbarcotäg00yy. Mänit h0jts jim ndsohñä Filipos barcojooty. Mägooxx00 h0jts mejjiooty nyohy. Mänit h0jts jim nmejch Troas. Mänit h0jtsä Pablo ja'a jiamiód jim nbaattägajch, ja'a h0jts hänäjty jim xyhahijxpä. Jim h0jts njaac hijty juxtujx00 näg0xiä. 7 Coo näx00 jaduhñ yhabaaty, mänit h0jts nhamug00yy, h0jts mäb0jpad0jc. Mänit h0jtsä Santa Cena nyagajtä. Mänit h0jtsä Pablo xtiäg00yy yajñähix00biä. Jejcy jaduhñ miädiaacy je'egui0xpä coo hänäjty cujaboom tu'ub0gaannä. Cuptsuhmdä hänäjty t00 jiaty, jimnä ja'a Pablo hänäjty miädia'agyñä. 8 Maa h0jts hänäjty t00 nhamug0'0yän, nähbtt0jt0gooty hänäjty jaduhñ jim. Jiibiä j00n hänäjty may tioy. 9 Jimä h0xcujc-häna'c hänäjty tu'ug yhäña'ay ventanahaguuy nähbtt0jnähg0xp ja'a miädäg00gpisobä. Eutico ja'a craa hänäjty xi0haty. Jim Eutico ja'a Pablo hänäjty yhamädoowhity. T00 ja'a Pablo hänäjty jejcy miädiaacnä. Mänitä Eutico jim miaaho'cy maa hänäjty yhäña'ayän ventanahaguuy. Mänit jim quihgahnajxy. Ho'ogy hoy wyids0'cänä. 10 Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiixy, mänit jiiyby yhädaacy naaxpy maa ja'a Eutico hänäjty t00 quia'ayän. Mänitä Pablo ja'a Eutico miäneen0'cy. Mänit h0jtsä Pablo xñämaayy:

—Ca'a hajxy mdsähg0'0y. Jujcyñä hädaa craa jaduhñ.

11-12 Jujcy ja'a craa jiaançh yajn0cxä maa ja'a ti0jcän. Mänitä mäb0jpad0jc-hajxy jiaançh tehñ xioondaacy. Mänitä Pablo jim ñ0cxtägajch c0xp maa hänäjty yajñähix0'0yän. Mänitä Pablo ja'a tsajcaagy yajwa'xy. Mänit h0jts ngaayy nhuucy näg0xiä. Mänitä Pablo jiaac täg00yy yajñähix00biä. Jim h0jts jaduhñ ngujob00yy. Mänitä Pablo miädiaacpäd00ñä. Mänit jim chohnä Troas.

13-14 T00 h0jtsä Pablo hänäjty xñäma'ay cooc hänäjty teci-yo'oyhaam ñ0cxa'añ jim maa ja'a cajpt hänäjty xi0hatiän Aso. Pero h0jts, barcojooty h0jts

jim nnøcxy, høøch Lucas møødä Pablo jiamiøødhajxy. Coø højts jim nmejch Aso, mänitä Pablo jim tiägøøbiä barcojooty. Mänit højts jim ndu'ubøjcumbä Aso näguipxy møødä Pablo. Mänit højts jim nägøxiä nnøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Mitilene. ¹⁵ Coø højts jim ndsøhngumbä, mänit højts kujaboom nnaxøøyy jim mädøyyä maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Quío. Mänit højts jim kujaboom nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Samos. Coø højts jim ndsøhngumbä, kujaboom højts jim nméjtscumbä maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Mileto. ¹⁶ Tøø ja'a Pablo hänajty wyiinmay coø hänajty jim quia'a näxø'øwäängumbä Efeso. Hix, cabä Pablo hänajty jim jejcy wiädita'añ Asianaaxooty. Paady hänajty jim quia'a wädita'añ Asia coø hänajty jim ñøcxa'añ Jerusalén. Mobädajpä ja'a Pentecostésxøø hänajty jim jiada'añii. Paadiä Pablo hänajty yhadø'øch, jaduñnä Pentecostés-xøø mädøyyä piäädät.

¹⁷ Jimnä højts hänajty nhityñä Mileto, mänitä Pablo capxy jim quiejxy Efeso coø ja'a tsajtojwiindsønhaajxy jim ñøcxät Mileto, ja'a hajxy hänajty jim tuumbä Efeso. ¹⁸ Coø hajxy jim miejch Mileto, mänit hajxy ñämaayyä:

—Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän jim Asianaaxooty, jaançh tehñ yhöyhøch jim nduun mädühñtiøch jim nhijty. Mnajuøøby hajxy jaduñ coøch jaduñ nga'a hønnda'agy. ¹⁹ Jaançh tehñ yhöyhøchä Jesús ja'a tiuung hänajty nduunä, ja'a hajxy nWiindsønhtëmbä. Mee'xixiémyhøch hänajty nduñ. Näxyhøch hänajty njootmayhaty coøchä nmägunaaxä Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänajty quia'a mäbøgaanä. Mayhooc hajxy jaduñ quiojyquiapxytiuun coøch hajxy hänajty xjia wi'i yagho'oga'añ. ²⁰ Cøxyhøch mijts hänajty nyajwiinxic nyajwiingapxø'øyy neby hajxy hoy mhidät. Homiänájøch mijts hänajty nyajnahixø'øyy, møød jim jäya'ayhagujc, møød jim maa ja'a mdøjc-hajxiän. ²¹ Jadühñhøch mijts hänajty nmägapxy nhane'emy coø ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduñ mnajtsnixø'øwät, møød coø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøgät ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhtëmbä. Nägøxiøch mijts hänajty jaduñ nmøødmädia'agy, møød mijts judíosahajxy, møød mijts cajpä judiospä. ²² Hoorä, tøøchä Dioshespíritu xñäma'ay coøch jim nnøcxät Jerusalén. Pero cábøch nnajuø'øyy nébyhøch jim njada'añ nhabeta'añ. ²³ Jagóoyyøch jaduñ nnajuø'øyy coøch jim nyajtsuma'añ, coøchä tsaæhpä peenä jim nbaada'añ. Majátyhøch jaduñ tøø nwädity, jadühñhøchä Dioshespíritu tøø xyhawaanä coøch jaduñ njada'añ nhabeta'añ. ²⁴ Pero cábøch ti ndajy nmay. Cabä cueentä jaduñ coøch nnä'a hó'ogät. Je'eyyhäjtjøch nbøcjuøøby coøchä nduung nyajmayaannä, ja'a Jesúshøch xmióoyyäbä, ja'a hajxy nWiindsønhtëmbä. Jadühñhøch xtiuungmooyy coøchä mädia'agy jaduñ nyajwá'xät coø ja'a Dios hojioot jiaançh tehñ miøødä.

²⁵ Tøøch mijts nyajwiinxic nyajwiingapxø'øyy coø ja'a Dios yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam. Hoorä, cábøch mijts mänaa xyhijxtägatsaanä. Tøyhajt jaduñ. ²⁶ Coø mijtsä Diosmädia'agy mga'a mäbøgät nébyhøch tøø nja mädia'aguian, ca'a yhøøchä pojpä jaduñ nmøød. ²⁷ Hix, pedyijjøch mijts tøø nyajmøødmädia'agy nebiatiä Dios tøø yhane'emiän. ²⁸ Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Mgüendähádäbä mäbøjpädøjc hajxy nägøxiä. Ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ xpiädaac coø hajxy jaduñ mgüendähádät. Coø ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'tútäm, paadiä Dios hajxy jaduñ xyhuunghäjtäm, coø ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm. ²⁹ Coøch mijts jaduñ nbuhwa'adsaanä, mänitä wiinghäna'c-hajxy yaa miedsa'añ maa mijtsän. Mäwiinhøhmbä hajxy jaduñ miedsa'añ. Xjia wi'i jiojcapxø'øwaamb mijts jaduñ coø ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtsnixø'øwät. Jaduñ mäwíinätš hajxy jiatcø'øwa'añ

nebiä pahucä meeg hajxy chu'u'chän. Tøyhajt jaduñ. ³⁰ Høxtä mijtsä mjamiøød näje'e tiägø'øwaambä hønndaacpä. Näje'e ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduñ yajtägoyyáañäbä nebiä hønndaacpähajxy tiägoyya'añän. ³¹ Naxy hajxy jaduñ mdehm ñiyajcopcø'owøøját. Tägøøgjomøjthøch mijts jaduñ nmägapxy nhanehmy xøømdsuhm. Jaan'ch tehñ chaachpøjppøch hñanjty. Naxy hajxy jaduñ mdehm jiahmiédsät.

³² Hoorä, mabøjpädøjc, mijtsä Dios nyajcø'owaanøøby ween hajxy jaduñ xcwieendähaty. Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Dios hojiøot jiaan'ch tehñ miøødä. Cooc ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'jøot mmäbøgät, jaduñä Dios hajxy xjiaac tehñ piuhbédät ja'a miäjaahaam. Møød hodiium hajxy jaduñ xpiädá'agät näguipxy møød pønjaty ja'a Dios yhu-unghajpy. ³³ Cábøch pønä wiytä xiädø'øn tøø nhadsojca. ³⁴ Ja'a nhamd-soo cø'øháamhøch jaduñ tøy nniyhixyii. Jadúñhøçhä nmägu'ughajpä tøø nbuhbejpä. Tøyhajt jaduñ. ³⁵ Homiänájøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coo hajxy mniguiudúñäxät, møød coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy jaduñ mbuhbédät møødä häyoobäjäya'ay. Mjahmiédsäp hajxy jaduñ coo ja'a Jesús jaduñ jecy miänaañ: "Coo wiinghãna'c mbuhbédät, jaduñds jootcujc mhídät. Pø mnä'ä yajpuhbedaamb jaduñ, cab jaduñ jootcujc mhídät."

³⁶ Cooc ja'a Pablo jaduñ quiapxpädøøyy miädiaacpädøøyy, mänit hajxy nägøxiä jyijcädaacy näguipxy møødä Pablo. Mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä. ³⁷ Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä coo ja'a Pablo hajxy hñanjty piuhwa'adsäänänä. Mänitä Pablo hajxy miäjch miäneefñ. Mänitä Pablo hajxy chu'xy. ³⁸ Jaan'ch tehñ jiootmayhajp hajxy hñanjty je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hñanjty tøø miäna'añ cooc ja'a Pablo hajxy hñanjty quia'a hijxtägatsaanä. Mänitä Pablo hajxy hoy ñajtshixøøñä maa ja'a Pablo hñanjty biarcotägø'owa'añän.

21

¹ Mänit højtsä mabøjpädøjc nbuhwaatsnä. Mänit højts nbarcotägøøyy. Mänit højts jim ndsohñnä Mileto. Mänit højts jim tu'uda'aguiä nnøocy maa ja'a cajpt hñanjty xiøhatiän Cos. Cujaboom højts njaac nøocy maa ja'a naax hñanjty xiøhatiän Rodas. Cooc højts jim ndsøhngumbä, mänit højts jim njaac nøocy maa ja'a cajpt hñanjty xiøhatiän Pátara. ² Jim højtsä barco wiingpä hoy nbaady. Jim hñanjty ñøcxa'añ maa ja'a naax hñanjty xiøhatiän Fenicia. Mänit højts ndu'ubøjcumbä wiingbarcojøoty. ³ Mänit højtsä naax nnäheebøøyy, ja'a hñanjty xøhajpä Chipre. Hahooyhaamby højts jim nwiinnajxy jäguemjuøøby. Jim højts hñanjty nnøcxø'øyy maa ja'a naax hñanjty xiøhatiän Siria. Cooc højts jim nmejch, mänit højts jim nbarcopädsøømy maa ja'a cajpt hñanjty xiøhatiän Tiro. Paadiä barco jim miedsøøyy Tiro cooc tsoemy hajxy hñanjty jim ñähdsøømdu'uda'añ. ⁴ Jim højtsä mabøjpädøjc näje'e nbaaty. Mänit højts jim nhijty Tiro juxtujxøø maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. Mänitä Pablo hajxy jia nãmaayy coo jim quia'a jaac nøcxät Jerusalén. Jadúñäc hajxy hñanjty tøø ñajtscapxø'øyii ja'a Dioshespíritäm. Pero cabä Pablo jaduñ ñä'ä møjpdäacy. ⁵ Cooc juxtujxøø yhabejty, mänit højts jim ndu'ubøjcumbä. Mänit højtsä mabøjpädøjc nägøxiä hoy xñajtshixø'øyy cajtpa'a møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit højts jim njijcädaacy pu'uwiing. Mänit højts nDiospa'yaaxy. ⁶ Mänit højtsä mabøjpädøjc xpiuhwaatsnä. Mänit hajxy wyiimbijnä maa ja'a tiøjc-hajxiän. Mänit højts ndägøødiägajch barcojøoty.

7 Mänit hõjts jim ndsõhngumbä Tiro. Mänit hõjts jim njaac nõcxy maa ja'a cajpt hänajty xiõhatiän Tolemaida. Coõ hõjts jim nmejch, mänit hõjtsä mäbõjpadõjc hoy nguhixy. Tu'tsuhm hõjts jim nhijty maa ja'a mäbõjpadõjc-hajxiän. 8 Cujaboom hõjts jim ndu'ubõjcbumbä. Mänit hõjts jim nnõcxy maa ja'a cajpt hänajty xiõhatiän Cesarea. Coõ hõjts jim nmejch, mänit hõjts jim nnõcxõõy maa ja'a Felipe tiõjcän. Mänit hõjtsä Felipe xñämaayy coõ hõjts jim nmejstá'agät maa ja'a tiõjcän. Jue'e ja'a Felipe hänajty tiuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy hänajty yajwa'xyp. Tõõ hänajty jaduhñ wyiinguexyii coõ ja'a mäbõjpadõjc piuhbédät. Näjxutujc hajxy hänajty jaduhñ wyiinguejxä coõ hajxy jaduhñ miäbuhbédät. 9 Mädaaxcä Felipe yhuung hänajty haagä cäxyii. Nämädaaxcä Diosmädia'agy hajxy hänajty ñajtsapxõ'oy. 10 Maxiõõ hõjts hänajty jim tõõ nhity maa ja'a Felipe tiõjcän, mänitä jäya'ay tu'ug mejch. Agabo hänajty xiõhaty. Jim hänajty choõñ Judea. Ñajtsapxõõbiä Diosmädia'agy hänajty je'ebä. 11 Coõ ja'a Agabo jim miejch maa hõjts hänajty nmejstá'aguian, mänitä Pablo ja'a wiõõn wiähájtäxä. Mänitä Agabo hamd-soo ñiguiõ'õxõjts ñidiecyxiojtsä ja'a Pablo ja'a wiõõnhaam. Mänitä Agabo ja'a Pablo ñämaayy:

—Jaduhñhõchä Dioshespíritu tõõ xñäma'ay coõch miich nnajtsapxõõyyät. Jaduhñäc miichä judíos xquiõ'õxõts xtiocyxiodsaambä jim Jerusalén nõbyhõch cham tõõ nhamayyän. Mänitäc miich xyajcõ'õdägõ'õwa'añ ja'a soldadohajxy Rómabä.

12 Coõ hõjts jaduhñ nmädooyy, mõõdä mäbõjpadõjc-hajxy, mänit hõjtsä Pablo nja nämaayy coõ jim quia'a nõcxät Jerusalén. 13 Mänitä Pablo yhad-sooyy:

—Tii hajxy coõ mjõ'oy coõ mxuuch. Tiiich hajxy coõ xyagjootmayhaty. Cabä cueentä jaduhñ coõchä häna'c jaduhñ jim xquiõ'õxõts xtiocyxiõdsät Jerusalén. Cabä cueentä jaduhñ coõch häna'c jim xyaghó'ogät ja'a Jesúsõxpä, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä —nõmä Pablo miänaañ.

14 Coõ hõjts jaduhñ nhijxy coõ ja'a Pablo hänajty quia'a mäbõga'añ, mänit hõjts nmänaañnä:

—Ween jaduhñ jiadyii nebiä Dios tõõ miäna'añän.

Mänit hõjts nhamoõnnä.

15 Mänit hõjts nhadsõõmbõjcy, hõõch mõõdä Pablo. Mänit hõjts jim nnõcxy Jerusalén. 16 Näje'e hõjtsä mäbõjpadõjc jim xpianõcxy, ja'a hajxy hänajty jim tsohmä Cesarea. Coõ hõjts jim nmejch Jerusalén, mänit hõjts hoy xñajtsowõ'õy maa ja'a Mnasón ja'a tiõjcän. Jimä Mnasón hänajty jecy tõõ chohnda'agy Chipre. Tõõ hänajty jiege'õy coõ ja'a Mnasón ja'a Diosmädia'agy hänajty tõõ miäbõcy. Jim hõjts nmejstaaacy maa ja'a Mnasón ja'a tiõjcän.

17 Coõ hõjts jim nmejch maa ja'a mäbõjpadõjc-hajxiän, mänit hõjts xquiõñdymooyy xõõndaacäp. 18 Cujaboom hõjtsä Pablo jim xmiõdhajty maa ja'a tsajtõjcän. Jimä Santiago hänajty mõõdä tsajtõjwiindsõnhajxy nägõxiä.

19 Mänitä Santiogohajxy miõõdnijapoo'xä ja'a Pablo. Mänitä Pablo tiägõõy mädiaacpä nebiatiä Diosmädia'agy hänajty tõõ yajwa'xiän maa ja'a cajpa judiõshajxiän, cooc jaduhñ quiapxy miädiaacy ja'a Dios miäjaahaam. 20 Coõ ja'a Santiogohajxy jaduhñ miädooyy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgõõy. Mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Mägu'ughajpä Pablo, mnajuõõby miich jaduhñ coõ ja'a judíos ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy nämay tõõ miäbõjcä. Jaduhñ hajxy nägõxiä miäna'añ coõ ja'a cuhdujt hajxy tsipcõxp ngudiüunämät, ja'a Moisés jecy yhanéhmbä.

²¹ Tøø hajxy jaduhñ miädoyhaty cooc tyijy miichä judíos wiingcuhdujt tøø myajnähið'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. Jaduhñäc tyijy tøø myajnähið'øy coo cuhdujt hajxy ñajtsihið'øwät, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jaduhñäc tyijy tøø myajnähið'øbiä coo højts ja'a nguuhdujt nga'a cudiúunänät, højts judíos, møød coo højts nhuung nga'a circuncidarhajtänät. ²² Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhadät coo miich yaa tøø mgooty Jerusalén, mänitä tøyhajt hajxy choga'añ pø tøyhajt jaduhñ coo miichä judíos jaduhñ tøø mjaanč yajnähið'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. ²³ Tøø højts ja'a wiinmahñdy tu'ug nbaady nej miich myajniyhoyø'øwøjät. Jii højtsä nmägu'ughajpä nämädaaxcä. Tøø xøø hajxy yhagapxtucy coo meeg hajxy hñajty yoxa'añ nebiä Moisés jecy yhanemiän coo hajxy jaduhñ nguuhdujthäjtämät. ²⁴ Mmødhädäp miich yø'ø häna'c yø'ø nämädaaxpä. Jaduhñ miich nmämäjuyø'øwät coo meeg hajxy hñajty yoxa'añ. Jaanä jaduhñ miichä meeg tu'ug myöjxpät. Coo miich jaduhñ mnämäjuyø'øwät, jaduhñ hajxy hoy yajcuhmé'xät. Coo miich jaduhñ mguhdujthädät, jaduhñ miichä cu'ug xyhíxät coo miichä cuhdujt jaduhñ mgudiuumbä, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jaduhñä cu'ugä tøyhajt hajxy miøødhada'añ coo miich wiingcuhdujt tøyhajt mga'a yajnähið'øy. ²⁵ Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a hajxy mäbøjpä, tøø højtsä nocy nyajnäjaayø'øy. Jaduhñ højts tøø nmägäpxy tøø nhane'emy coo hajxy quia'a tsú'udsät mädyiibä häna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coo hajxy quia'a tsú'tspät ja'a tøø quia'a nø'xié'e'xiäbä, møød coo wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmä'awät —nømä Pablo ñämaayyä.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a häna'c miødhajty ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy cujaboom hoy quidiuñ nebiä judíos quihdujthajxy hñajty myiñän. Mänit hajxy tiøjtägøyy tsajtøgooty. Mänit hajxy ñägäpxy cooc juxtujxøø hñajty quia'a habetyñä neby hajxy hñajty tøø yhagapxtuquiän coo meeg hajxy hñajty yoxa'añ.

²⁷⁻³⁰ Ja weenjaty hñajty quia'a habety ja'a juxtujxøøbä. Mänitä jäya'ayhajxy näje'e tiägøyy tsajtøgooty. Jim hajxy hñajty chooñ Asia. Coo ja'a Pablo hajxy jii by yhiixy tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøyy yaaxpä cooc ja'a Pablo hñajty jii by wiädity:

—Judíostøjc, højts puhbéjtäc. Xiids yø'ø craa Pablo wiädity. Yø'ødsä wiingcuhdujt homiajaty nøcxy yajwiinhixø'øy. Jaduhñ yø'ø craa ja'a cu'ug jiojcapxø'øy coo højtsä nguuhdujt hajxy xquia'a cudiúunämät, nebiä Moisés jecy jia hanéhmian. Jaduhñ yø'ø craa yajwiinhixø'øbiä cooc tyijy hädaa tsajtøjc jaduhñ quia'a tsoobaady. Maas hanaxiä haxøøg tøø jiatø'øy coo jäya'ay yaa tøø miøødtägø'øy tsajtøgooty, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hix, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägä miñ coo hajxy yaa tiägø'øwät tsajtøgooty, pønjaty ca'a judíos.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo hñajty tøø yhiixyii cajptooty coo ja'a Tróximo hñajty miøødä. Jaduhñä Asiabäjäya'ayhajxy hñajty miäna'añ cooc tyijy ja'a Pablo ja'a Tróximo hñajty tøø miøødtägøyy tsajtøgooty. Efeso ja'a Tróximo hñajty chooñ. Ca'a jiidíosä hñajty je'e. Hoorä, coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo hñajty jii by wiädity tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøyy haamhajpä. Mänitä Pablo hajxy miajch. Mänit hajxy piawijch piajädujty jim tsajtøghaguuy. Mänitiä tsajtøjc hajxy yhagøyy.

³¹ Jimä cu'ugä Pablo hajxy hñajty ñä'ägä yagho'ogaannä, mänitä soldado-wiindsønä mädia'agy ñämejtsä coogä cu'ughajxy hñajty jim wyi'i yhaamhaty Jerusalén. Roma ja'a soldadohajxy hñajty chooñ. ³² Tuunä ja'a

soldado-wiindsõn jaduñ ñä'a mädooyy, mänitä soldadohajxy yhamugøoyy. Mänit hajxy päyø'oguiä yhádaacy maa ja'a cu'ughajxy hánajty yhaamhatiän. Coö ja'a cu'ugä soldado hajxy jaduñ jiojcuheebøoyy coö ja'a soldadohajxy hánajty miänacy maa ja'a Pablo hánajty wiobho'ogyiijän, mänitä Pablo yhöxmajtsä. ³³ Coö ja'a soldado-wiindsõn jii by quíadaacy, mänitä Pablo chuunä. Hamejtsadena quiø'oxojs ticyxiojtsä. Mänitä soldado-wiindsõnä cu'ug miäyajtøoyy pønä Pablo, møød tii hánajty coö tøø wiobho'ogyii. ³⁴ Mänitä jäya'ayhajxy may yhadsooyy haagä wiingjaty. Cab hajxy hánajty tiu'ugmädia'aguiä. Coö ja'a cu'ughajxy hánajty jaduñ wyi'i ya'axy, cabä soldado-wiindsõnä tøyhajt hánajty hoy piaada'añ. Mänit miänaañ coö ja'a Pablo jim yajnøcxøjät maa ja'a cuartelän. ³⁵ Coö ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jim miøødcooty maa ja'a escalera jaduñ choñda'aguiän, mänitä Pablo hajxy quiøyø'cy. Paady hajxy jaduñ quiøyø'cy coö ja'a cu'ugä Pablo hajxy hánajty jia wi'i yagho'oga'añ. ³⁶ Høxhaamä cu'ugä soldado hajxy hánajty pianøcxy yáaxäp coö ja'a Pablo yagho'ogøjät.

³⁷ Jimä soldado ja'a Pablo hajxy hánajty miøødtägø'owa'añ cuarteltøgooty, mänitä Pablo ja'a soldado-wiindsõn ñämaayy:

—Huuc miñ, nhuuc møødmädiä'agyhøch miich paquiä.

Hagriego haamä Pablo jaduñ miänaañ. Mänitä soldado-wiindsõn yhadsooyy:

—Mjájpytiämä hagriego jaduñä. ³⁸ Cájtm miičh jim mdsooñ Egipto-naaxootiä. Tøø jiegeø'oy coö häna'c tsip jim tøø yajpæø'ogy Egipto. Nämädaaxmilä jiamioød hánajty, haagä cahwiindøyhäna'c. Mänit hajxy piäyø'cy. Mänit hajxy jim ñøcxøoyy pactuum maa pøn quia'a tsäna'ayän.

³⁹ Mänitä Pablo miänáangumbä:

—Cábøch jim ndsooñ Egipto. Judíojäyá'ayhøch høøčh. Jimhøch ndsooñ maa ja'a cajt jaduñ xiohatiän Tarso jim Ciliciánaaxooty. Møjjuøøbyhøch ngajpt. Huuc tunä mayhajt, nhuuc cøxy møødmädiä'agyhøch yø'ø cu'ug.

⁴⁰ Mänitä soldado-wiindsõnä Pablo cuhdujt miooyy coö quiápxät. Mänitä Pablo piejty escaleracøxp. Mänitä quiø'ø chajxajy. Mänitä cu'ughajxy cøjx yhamoñ. Mänit tiägøoyy xiicpä mädiaacpä hebreohayuuc-haamby:

22

¹ —Mägu'ughajpæðjç, huuc hamädoowhit hajxy hoy; mijts nmøødmädiä'agaamby.

² Coö ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy coö ja'a Pablo hánajty quiapxy miädiä'agy hebreohayuuc-haamby, tehngajnä hajxy hánajty hoy yhamädoowhity. Mänitä Pablo jiaac mädiäacy:

³ —Judíojäyá'ayhøch høøčh. Jimhøch nnaaxque'exä Tarso, jim Ciliciánaaxooty. Müutsnøch yaa ngooty Jerusalén. Ja'a teedyhap Gamaliélhøch yaa xyajcapxtaac. Jaančh tehñ yhöyhøch xyajnáhixøoyy ja'a jecyquihdujt. Jaančh tehñ yhöyhøchä Dioscuhdujt hijty nbaduñ hamuumdu'joot nej mijts jada'ahaty mbaduñän. ⁴ Nyajtsaačhpøjpiøčhä jäya'ay hijty, ja'a Diosmädiä'agy hajxy mäbøjpä ja'a Jesúsøøxpä, to'oxiojçä, ya'adiojçä. Høxtä nyaghó'piøch hijty tähoocjaty. Pawichhøch hijty pujxtøgooty nyajnøcxy cø'øxoch ticyxioch. ⁵ Ja'a teedywiindsõn yaa tuumbä Jerusalén, coö hajxy jaduñ mmäyajtøwät pø tøyhájthøch jaduñ tøø njatcø'oy, xmió'owäbä tøyhajt hajxy jaduñ. Jaanä jaduñä majtøjçä tøyhajt hajxy yéjpat coö hajxy jaduñ mmäyajtøwät. Yø'øčhä nocy hajxy tøø xyajmäguexy coö højts nmägunaax jim nmó'owät

maa ja'a cajpt jaduħn xiõhatiän Damasco. Jimħõchä jäya'ay hänajty nõcxy nhõxta'awa'añ Damasco pønjatai Diosmädia'agy mäbõjp ja'a Jesúscõxpä. Je'ečh hänajty nõcxy nmadsa'añ. Yaach hänajty nyajmänaca'añ Jerusalén. Yaach hänajty miñ ndsaachtuuna'añ.

⁶ Jim tu'haamnõcõxpä, ja weenjätyhõch hänajty jim nga'a coody Damasco, mänitã jõõn quiuhjajcãdaacy jaančh tehñ miõc, mäduhñtiõch hänajty nyo'oy. Cujyxioõho'ogy hänajty jaduħn. ⁷ Túuñõchã jõõn jaduħn nnä'ã hijxy, mänitiõch jaduħn ngãdaayy. Mänitõch nmãdooyy coõch häna'c hänajty xxiõõguya'axy: "Saulo, Saulo, tiich jaduħn coo xwyi'i miãdsibõ'oy." ⁸ Mänitõch nmäyajtõõyy: "Wiindsõñ, pøn miich." Mänitõch xyhadsooyy: "Jesúshõch hõõch. Nazaréthõch hijty ndsoõñ. Hõõch miich jaduħn xmiãdsibõõby." ⁹ Pønjätyhõch hänajty nmõõdnõcõxp, yhiyx ja'a jõõn hajxy. Pero cb hajxy miãdooyy coõchã Jesús jaduħn xmiãdõgapy. ¹⁰ Mänitõchã Jesús nmäyajtõõgumbã: "Wiindsõñ, tiich jaduħn mdúnãp." Mänitõch xyhadsoõgumbã: "Tãnaayyõ'õg. Jaac nõcx jim Damasco. Coo miich jim mgõõdat, mänit miich häna'c jim xyhawaanaañã tijaty miichã Dios jaduħn xyajtu-naamb." ¹¹ Hoorã, coõchã jõõn nhijxy, wiinxõo'tshõch jaduħn. Cãbõch hänajty hoy nhijxnã. Ja'a njamiõõdhõch hajxy jim xjiaac witscoo't Damasco.

¹² Jimã jäya'ay hänajty tu'ug chãna'ay. Ananias hänajty xiõhaty. Jaančh tehñ yhooyã Ananias ja'a cuhdujt hänajty piaduñ nebiã Moisés jecy yhanehmiän. Jimã judiõshajxy hänajty näje'e chãnaabiã Damasco. Jiaančh tehñ quiu-maabiã judiõs ja'a Ananias hajxy hänajty jaduħn. ¹³ Hoorã, coõch jim ngoo'ty Damasco, mänitõchã Ananias hoy xquiuhixy. Mänitõch xñãmaayy: "Puhya'ay Saulo, hijxõ'õg jadãhooc cham jaduħnjãt." Tuunã ja'a Ananias jaduħn nã'ã mãnaañ, mänitiõch jaduħn njaančh hijxõ'cy. ¹⁴ Mänitõchã Ananias xñãmãaguiumbã: "Ja'a nhaphãjtãmhajxy ja'a nõdeedyãjtãmhajxy ja'a jecypã haampiã, ja'a Dios hajxy hijty wyiingudsãhgõby jegyhajty. Jaaya'ay miich jaduħn tõõ xyajnãdhijy coo jaduħn mdúnãt neby je'e jioot choquiän, mõõd coo ja'a Jesús mhamdsoo hixãt coo mhamdsoo mädowãt nebiaty je'e miãdia'agy. ¹⁵ Nõcxaamb miich mmãdia'aga'añ wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúscõxpä, nebiaty tõõ mhixy nebiaty tõõ mmãdoy. ¹⁶ Hoorã, tsõgãnamãts, nõcx näbejnã. Jaduħnã Jesús mmãnuu'xtã'agãt coo weenã mbojpã mgãdieey xyajnãhwaats xyajcuhwãatsãt", nõmhõchã Ananias xñãmaayy.

¹⁷⁻¹⁸ Mänitõch yaa nwiimbijtãgajch Jerusalén. Mänitõch nõcõxy tsajtõgooty Diospa'yaaxpã. Mänitõchã Jesús nwiinhijxy, ja'a hajxy nWiindsõnhãjtãmbã. Mänitõchã Jesús xñãmaayy: "Tsõgãnamãts, mdsõõnãp yaa. Caj miichã cu'ugã mmãdia'agy yaa xmiãbõgaanã coõch miich yaa xjia wi'i miãdia'aga'añ." ¹⁹ Mänitõch nhadsooyy: "Wiindsõñ, ñajuõõbiã cu'ughajxy coõch hijty nwãdity wiinduhmyhagajpt maa ja'a judiõs chajtõjc-hajxiän, coõchã jäya'ay hijty nyajnõcõxy pujxtõgooty pønjatai mmãdia'agy xmiãbõjcap. Nãxyhõch hijty nyajwobyii. ²⁰ Y coo ja'a Esteban yagho'cã, jimħõch hänajty nbadsõõnãbã. Mõõdhõch hänajty nbamãnaambã coo yagho'ogõõjãt. Ja'a häna'cã Esteban hajxy yagho'cãbã, hõõchã wyit ngüendãhãjtã. Paadiã Esteban jaduħn yagho'cã je'eguiõxpã coo miichã mmãdia'agy hänajty xyajwa'xã." ²¹ Mänitõchã Jesús xñãmãaguiumbã: "Cabã cuentã jaduħn. Nõcxnã. Jãguemhõch miich nguexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxy chãna'ayän, ja'a hajxy ca'a judiõspã."

²² Mäduhñjatai Pablo hänajty miãdia'agy, hamãdoowhãjtãxãbã miãdia'agy hänajty jaduħn. Pero coo jaduħn miãnaañ cooc hänajty jãguem quiexa'añii maa ja'a jäya'ayhajxy chãna'ayän, ja'a hajxy ca'a judiõspã, cabã cu'ugã Pablo

ja'a miädia'agy hajxy hänäjty yhamädoowhidāānānā. Mänitā cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpā jojpā:

—Ween yø'ø craa yho'ogy. Yagho'og yø'ø craa hajxy.

²³ Tehngajnā hajxy hänäjty jaduħn wyi'i ya'axy wyi'i jiocy. Yamā wyit hajxy hänäjty wyi'i chajyemy. Yamā naaxoc hajxy hänäjty wyi'i chajwøjy. Paady hajxy hänäjty jaduħn wyi'i jiatcø'øyy coo ja'a Pablo hajxy hänäjty jiaanč tehñ miädsiphaty. ²⁴ Mänitā soldado-wiindsøn miānaañ coo ja'a Pablo jilby yajtojtägø'øwøøjät cuarteltøgooty. Mänit jiaac mänaañ coo ja'a Pablo wiobho'ogøøjät, ween jaduħn quiøxy nägapxy tiiguiøxpā cu'ugā Pablo hajxy hänäjty coo tøø wyi'i ñäya'axy. ²⁵ Mänitā soldado ja'a Pablo hajxy quiø'øxoĵch. Wiobho'ogaambiä Pablo hajxy hänäjty. Mänitā Pablo ja'a capitān miägäpaxy, ja'a hänäjty jim tanaabiä wiinduum:

—Caj mijts cuħdujt mmøødä cooĵch mijts xwióbät nä'a nägoobä. Cab hajxy mnajuø'øyy pø tøøĵch ngädieey. Høøĵch, jadúħñhøĵchä cuħdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän —nømä Pablo ja'a capitān ñämaayy.

²⁶ Coo ja'a capitān jaduħn miädooyy, mänitā wyiindsøn ñämaayy:

—Ca'a hajxy jaduħn mwopy. Jadúħñäc yø'ø craa cuħdujt miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁷ Mänitā soldado-wiindsønä Pablo hoy miäyajtøy:

—Nej, tøyhajt jaduħn coo miĵchä cuħdujt jaduħn mmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødänä.

Mänitā Pablo yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduħn.

²⁸ Mänitā soldado-wiindsøn miānaañ:

—Jadúħñhøĵchä cuħdujt nmøødäbä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Pero jaanč tehñ chówhøch jaduħn tøø xyhabädsøømä cooĵchä cuħdujt jaduħn tøø njuy.

Mänitā Pablo miānaañ:

—Cooĵch jim nnaaxque'exä Tarso, páadyhøĵchä cuħdujt jaduħn nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

²⁹ Ja'a soldadohajxy hänäjty mäwobaambä, coo hajxy jaduħn miädooyy coogä Pablo cuħdujt hänäjty jaduħn miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy hänäjty miøødän, mänitā Pablo hajxy piuhwaach. Y ja'a soldado-wiindsøn, coo je'e jaduħn miädooyy, tsähgøøyy je'eduhñ je'eguiøxpā coo ja'a Pablo hänäjty tøø quiø'øxoĵchii tøø tiecyxioĵchii.

³⁰ Cujaboomä soldado-wiindsøn jaduħn miānaañ coo ja'a Pablo quiø'øguejøøjät. Mänit miānaañ coo ja'a teedywiindsøn hajxy yhamugø'øwät møødä majtøjc-hajxy. Mänitā Pablo jim yajnøcxä maa ja'a teedywiindsøn hajxy hänäjty tøø yhamugø'øyän. Mänitā Pablo jim yajtanaaguiädaacä cu'ugwiinduum. Miädownambiä soldado-wiindsøn hänäjty jaduħn tiiguiøxpā judíos ja'a Pablo hajxy hänäjty coo tøø ñäxø'øwø'øy.

23

¹ Mänitā teedywiindsøn hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Pábläm. Mänitā Pablo miānaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, Diøshøch jaduħn xyhiixp cooĵch homiānaajä nho-jjäya'ayhaty.

² Coo ja'a Pablo jaduħn miānaañ, mänitā häna'c-hajxy ñämaayy coo ja'a Pablo hajxy yhapo'xø'øgät, ja'a häna'c-hajxy hänäjty jim tanaabiä Pablo wyi-induum. Ja'a Ananías jaduħn mänaañ coo hajxy jaduħn jiatcø'øwät. Møjhajpā

Ananías hänajty jim maa ja'a teedywiindsønhajxiän. ³ Mänitä Pablo ja'a Ananías ñämaayy:

—Dios miich jaduh xyajcumädowaamb. Caj miich hoy mduñ. Jaduh miich mduungmøødä cooh miich xyajtøyhajtyégät hoy yajxón nebiä cuhdujt myiñän. Pero coo miich jaduh tøø mmäna'añ cooh häna'c xquióxät, myajcähxø'py miich jaduh coo miichä cuhdujt hoy mga'a yajtuñ.

⁴ Ja'a häna'c-hajxy hänajty jim tänaabiä, mänitä Pablo hajxy ñämaayy:

—Tøø miich jaduh ngapxtägoy coo yø'ø møjteedywiindsøn jaduh tøø mwiingapxpety. Haa ca'a, Dios yø'øduh tøø yhuuc pädaacpä.

⁵ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Mägu'ughajpädøjc, huuc mee'x hajxy, cábøch hijty nnajuø'øy coo yø'ø jaduh tiuñ møjteedywiindsøn. Jaduh jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo hajxy nga'a nänómät haxøøg, pøn*j*atiä tuung møød maa ja'a tsaan maa ja'a cu'ugän.

⁶ Mänitä Pablo jaduh yhijxy coo häna'c-hajxy hänajty mejtstu'u tøø yhamugø'øy, møødä saduceoshajxy, møødä fariseoshajxy. Mänitä Pablo møc quiapxy:

—Mägu'ughajpädøjc, høøhch, jue'ehch høøhch, fariséoshøch høøhch. Haagä fariseos højts jaduhñ. Cooh jaduhñ nmäbøcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jaduhñ jiuypiojtagatsa'añ, päadyhøhchä häna'c jaduhñ tøø xñäxø'øwø'øy.

⁷ Coo ja'a Pablo jaduhñ miänaañ, mänitä fariseoshajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä møødä saduceoshajxy. Cabä miädia'agyhajxy hänajty ñibiaadyii.

⁸ Hihx, jaduhñä fariseoshajxy hänajty miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojtagatsa'añ. Jaduhñ hajxy hänajty miäbøjpä cooc ja'a Dios ja'a mioonsä jim miøødä tsajpootyp, møød cooc ja'a nhaañämähátamhajxy quia'a hócäm. Pero cabä saduceoshajxy hänajty miäbøcy nebiä fariseoshajxy hänajty miäbøquiän. ⁹ Tehngajnä hajxy hänajty miäbøcy nāmaysø'øy haamhajpä. Tehngajnä hajxy hänajty yhambøcy. Mänitä fariseoshajxy näje'e tiänaayyø'cy, ja'a hajxy hänajty yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänit hajxy miänaañ:

—Yø'ø craa, cap tii pojpä cädieey miøødä. Jimbädä Diosmoonsä tøø miägapyii, o häñämä.

¹⁰ Maas hanaxiä hajxy hänajty yhambøcy. Tsähgøøbiä soldado-wiindsøn hänajty coo ja'a Pablo hänajty yagho'oga'añii. Mänitä soldado-wiindsønä soldado miøjyaaxy coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jiihy wiyitstsóonät, møød coo hajxy jim yajñøcxät maa ja'a cuartelän.

¹¹ Mänitcoodsä Jesús jiihy ñäguehtøø'xy maa ja'a Pablo wyiinduumän. Mänitä Jesús ja'a Pablo ñämaayy: “Ca'a mdsähgø'øy, Nébyhøch miich yaa tøø xmiädia'aguiän Jerusalén, jaanä jadúhñhøch miich jim nøcxy xmiädia'agáangumbä Roma.”

¹² Cujaboomä judiøshajxy näje'e hoy quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yagho'ogät. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Mäduhñtiä Pablo jiaac jugyhaty, cab hajxy nnä'ägä caayy nnä'ägä huucämät.

¹³ Näjuxychägui'xnaxy hajxy hänajty je'eduhñ, ja'a hajxy hänajty jaduhñ tøø quiojyquiapxyhätibä. ¹⁴ Mänit hajxy hoy ñägapxy maa ja'a majtøjc-hajxiän:

—Tøø højts jaduhñ ngojyquiapxyhaty coo højtsä Pablo nyagho'ogät. Høxtä mänit højts ngaya'añ nhu'uga'aññä. ¹⁵ Hoorä, mijts, nøcxä soldado-wiindsøn hajxy jaduhñ näma'aw coo weenä Pablo yaa yajmethii mijts mwiinduum. Jaduhñ hajxy mwiinhøönät coo tyijy ja'a Pablo hajxy mjaac tehñ

miäyajtøwa'añ. Cahnä Pablo hñajty yaa quioody maa mijts mwiinduumän, jim højts nyaghó'ogät tu'haam —nømä teedywiindsønajxy ñämaayä.

16 Mänitä Pablo chojmajc jaduhñ miädoyhajty coogä Pablo hñajty yagho'oga'añii. Mänitä Pablo hoy yhawäänäxä maa hñajty chumiän.

17 Mänitä Pablo ja'a capitán tu'ug miøjyaaxy. Mänit ñämaayy:

—Huuc tunä mayhajt, huuc woonøcx hädaa craa jim maa ja'a mwiindsønän. Jim jaduhñ miøødmädia'aga'añ.

18 Mänitä Pablo chojmajc wioonøcxäxä maa ja'a soldado-wiindsønän. Mänitä capitán ja'a soldado-wiindsøn ñämaayy:

—Ja'a Pábløch jaduhñ tøø xñäma'ay cooçh hädaa craa yaa nwoomínät maa miichän. Míichäc jaduhñ xmiøødmädia'agaam**b**.

19 Mänitä Pablo chojmajc wiingtuum wyitsnøcxäxä. Mänitä soldado-wiindsøn miänaañ:

—Tiich jaduhñ xyhawaanäänäp —nømä Pablo chojmajc miäyajtøwäxä.

20 Mänitä Pablo chojmajc yhadsooy:

—Tøø ja'a judíoshajxy näje'e quioyquiapxytiuñ cooc miich xñäma'awa'añ coo miichä Pablo jaboom ween mguexy maa ja'a teedywiindsønä wyiinduuhajxiän. Jaduhñäc miich xwyiinhøøna'añ cooc tyijy ja'a Pablo hajxy cøxiä wiinä jiaac tehñ miäyajtøwa'añ. 21 Caj miich jaduhñ mmäböçgät. Näjuxychägui'xnaxiä jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quioyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. Cábäc hajxy jaduhñ ñä'ägä caya'añ ñä'ägä hu'uga'añ. Høxtä coogä Pablo hajxy yaghó'ogät, mänitäc hajxy quiyaya'añ yhu'uga'aññä. Míichäc hajxy xyhuuc jaac hahijxp cooc miich jaduhñ mmäná'anät pø mgudiunaamby jaduhñ —nømä soldado-wiindsøn ñämaayyä.

22 Mänitä Pablo chojmajc ñämáayyäxä coo quia'a nägápät wiingtuum waambaty hñajty jaduhñ tøø miädia'agy. Mänitä soldado-wiindsøn jaduhñ miänaañ coo ja'a Pablo chojmajc wyiimbijnät.

23-24 Mänitä soldado-wiindsønä capitán metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Pablo hajxy coods jim yajnøcxät Cesarea. Nämáayä soldadohajxy hñajty pianøcxa'añ. Námejtsmägo'x hajxy hñajty ñøcxa'añ tacy-yo'oyhaam; møød nädägøøghii'xcumajc hajxy hñajty ñøcxa'añ cuaañähgøxp; møød námejtsmägo'x hajxy hñajty ñøcxaambä cuhmðcap. Jaduhñä capitánhajxy ñämáayyäbä coo ja'a Pablo cuaañähgøxp ñøcxät, møød coo hoy cwieendähadøøjät, jaduhñ nejy quia'a jat quia'a habétät. Jaduhñä soldado-wiindsøn yhanehm**bä** coo ja'a Pablo ja'a gobernador Félix yajcø'odägø'owøøjät. 25 Mänitä soldado-wiindsønä nocy yhädiuuñ. Ja'a gobernador Félix hñajty yajnägüexaamby. Jaduhñ soldado-wiindsøn quijahy:

26 “Høøçh hädaa nocy nhädiuumby, høøçh Claudio Lisias. Wiindsøn Félix, miich jaduhñ cham nyajpoo'xyp. 27 Hädaa jäyá'ayhøch miich nyajnägüejxyp. Pablo jaduhñ xiøhaty. Häxøøyy maaxtøjqüä Pablo yaa miajtsä Jerusalén. Ja'a judíoshajxy jaduhñ mämajts. Yagho'ogäänäbä Pablo hñajty. Pero cooçh jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a Pablo cuhdujt jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän, mänitøchä soldado ja'a Pablo hoy nmøødyajñähwa'açh. 28 Je'eçh hñajty nmädowaamby tiiguiøxpä Pablo hñajty coo tøø miächii, páadyhøch jiiby nmøødhädaacy maa ja'a judíos ja'a junta hajxy hñajty yagjadyijän. 29 Mänitøch nmädooyy coogä Pablo tii pojpä tii cädieey quia'a

møødä. Je'eduhñ yajcumadsøøyyä coo ja'a judíos ja'a quiuhdujthajxy wyi-
ingjatiä. Páadyhøch jaduhñ nga'a mänaañ coo ja'a Pablo yagho'ogóøjät, ni coo
chumøøjät. ³⁰ Cooth jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a judíoshajxy hánajty näje'e
tøø quiøjyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy hánajty yagho'oga'añ, mänítøch
jaduhñ nwiinmaayy cooçh miich jaduhñ nyajnäguéxät. Ja'a häna'cä Pablo
hajxy ja wli' yagho'ogaambä, tøøch nnäma'ay coo ja'a Pablo jim nõcxy
ñäxø'owø'oyii miich mwiinduum.”

³¹ Mänitä soldadohajxy jiaançh cudiuuñ nebiä wyiindsón hajxy hánajty tøø
ñäma'ayiiñän. Mänitä Pablo hajxy jim coods yajnøcxy maa ja'a cajpt hánajty
xiøhatiän Antípatris. ³² Cujaboomä soldadohajxy wyiimbijty, ja'a hajxy
hánajty tøø nõcxy tecy-yo'oyhaam. Ja'a hajxy hánajty cuaañähgøxpä, je'edsä
Pablo hajxy jaac møødnøcxnä. ³³ Mänit hajxy jim quioo'ty Cesarea. Mänitä
Pablo ja'a Félix hoy yajcø'ødägø'oyii møødä nocy, ja'a soldado-wiindsón
hánajty tøø quiéxiäbä. ³⁴ Mänitä Félix ja'a nocy quiapxy. Mänitä Félix ja'a
Pablo miäyajtøøyy maa je'e chooñ. Mänitä Pablo yhadsooyy coo hánajty
jim chooñ Cilicianaxooty. ³⁵ Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy, mänitä Pablo
ñämaayy:

—Weenä jäya'ayhajxy yhuuc mech, ja'a miich hajxy jaduhñ
xñäxø'owø'owaambä, mänitøçhä tøyhajt nmädo'wa'añ ja'a miichcøxpä.

Mänitä Félix ja'a soldado ñämaayy coo ja'a Pablo piäda'agóøjät mõjtøgooty,
ja'a hánajty xøhjäpä Palacio de Herodes. Jaanä jaduhñä Félix miänaambä coo
ja'a Pablo hoy cwieendähadóøjät.

24

¹ Cumägoøxøø ja'a Ananíashajxy jim quioo'ty Cesarea. Møjtēedywiindsónä
Ananias hánajty tiuumby jim Jerusalén. Näguipxiä majtøjc-hajxy näje'e pia-
goo'pä møødä licenciadä tu'ug, ja'a hánajty xøhjäpä Tértulo. Mänit hajxy jim
nøcxy maa ja'a gobernador Félix hánajty tiuñän. Mänitä Félix hajxy ñämaayy
coo ja'a Pablo hajxy hánajty ñäxø'owø'owa'añ. ²⁻³ Mänitä Félix miänaañ coo
ja'a Pablo yajmedsøøjät maa ja'a Félix wyiinduumän. Coo Pablo jaduhñ
yajmejtsä, mänitä Tértulo ja'a Pablo tiägøøyy näxø'owøøbiä:

—Wiindsón Félix, hoy højts njaançh tehñ ñijiäwø'oyii maa miichcøxpän,
coo miich hoy mjaançh tehñ tiuñ. Tøø højts miichä nnaaxä ngajpt xjiaançh
tehñ yaghoyøøyyä. Cabä tsip cabä pleetä jaduhñ maa yajpaady. Coo miich
jaduhñ hoy mjaançh tehñ tiuñ, paady højts Dioscujú'uyäbä njaançh tehñ
yecy maa miichcøxpän. ⁴ Cábøch miich jecy nhadsiba'añ. Huuc tunä may-
hajt, højtsä nmädia'agy hamädoowhíjtäc. Paquiä højts jaduhñ nmädia'aga'añ.
⁵ Yø'ø craa Pablohjäpä, nmøødhajpy højtsä tøyhajt jaduhñ coo yø'ø højts
xjiaançh tehñ miädsibø'oy majaty højts nhity, højts judíoshajpä. Jaduhñ højts
xjia wli' jiojcapxø'oy coo højtsä nguhdujt nnajtshixø'owät. Jaduhñä tsip homi-
aajä yajpädø'ogy. Ja'a jäya'ayä Jesús Nazaretpä miädia'agy hajxy panøcxäbä,
je'e ja'a Pablo hajxy wiindsónhajp. ⁶ Mänitä Pablo jäya'ay nämädaaxc
miøødtøjtägøøyy maa højtsä nmøjtsajtøgootiän. Ja'a hajxy nämädaaxpä, ca'a
hajxy je'e judiosä. Cab højtsä nguhdujt jaduhñ myiñ coo wiingjäya'ay jiiby
tiägø'owät. Mänit højtsä Pablo nyajmajtsä. Nyajcumädoowaamb y højts hánajty,
ti hánajty jiiby tiuumby tsajtøgooty. Jaduhñ højtsä nguhdujt myiñ coo jaduhñ
quiumädowät. ⁷ Mänitä soldado-wiindsón piayajcahw piayajpøgøøyy, ja'a
xøhjäpä Lisias. Mänit højtsä Pablo mädsibø'øbä xpiojca. ⁸ Mänit højtsä Lisias
xñämaayy coo højts yaa nmínät maa miichä mwiinduumän, coo højtsä Pablo

ja'a Pablo quiuhixóŋjät ja'a miägu'ughajpädöjc, møød coo hoy tyiijä ween yajnämečhi.

²⁴ Cumejtsxøø cudägøøgxøø ja'a Félix ja'a tio'oxiøjc miøødmejh maa hagu-jcän. Drusila hänajty xiøhaty. Judia hänajty je'e. Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøøjät maa ja'a Félix wyinduuhajxiän. Miädowaambä Félixhajxy hänajty tiiguiøxpä Pablo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänajty coo pi-anøcxä. ²⁵ Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä coo hajxy hoy njäya'ayhätämät, møød coo hajxy hoy nguhdujthätämät, møød coo ja'a Dios hajxy cøxiä xyajnägapxäänäm nebiaty hajxy hänajty tøø njäya'ayhätäm. Coo ja'a Félix jaduñ miädooy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänitä Félix ja'a Pablo ñämaayy:

—Ween tiuhnä. Tøø ja'a mmädia'agy nmädöowäm. Nøcxnä. Coo jadähooc ñäbaadö'owät, mänit miich jadähooc nyajmøjya'axøøjät —nømä Félix ja'a Pablo ñämaayy.

²⁶ Jaduñnä Félix hänajty miäna'añ cooc tyijy xädø'øñ mio'owa'añii Pábläm, cooc tyijy ja'a Pablo jaduñ yajpädsømøøjät pujxtøgooty. Paadiä Félix ja'a Pablo hänajty ja naañhooc yajmøjya'axyii coo hänajty miøødmädia'aga'añii.

²⁷ Mejtsjomøjtä Pablo hänajty jim tøø chumyčhänä'ay Cesarea, mänitä gubernadorhajxy ñiguiuwijtsä. Coo ja'a Félix piädsøømy, mänit wiinghänä'c tiägøøguiumbä. Porcio Festo hänajty xiøhaty. Cabä Félix ja'a judíos hänajty yagjootma'ada'añ, paadiä Félix miänaañ coo ja'a Pablo jaduñ jiaac hídät tsumy.

25

¹ Mänitä Festo tiägøøyy tuumbä gobernador jim Cesarea. Cudägøøgxøø jim ñøcxy Jerusalén. ² Coo jim quioo'ty, mänitä teedywiindsønhajxy jim miejch maa ja'a Festo wyiinduuhän, møødä møjhjäp judiøshajxy. Mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'owøøbiä. ³ Mänitä Festo hajxy miänuu'xtaacy coo mayhajty cu tiuuh, coo cu yhanehmy coo ja'a Pablo jim cu quiejxä Jerusalén. Hix, tøø ja'a judiøshajxy hänajty quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. ⁴ Pero cabä Festo jaduñ ñähadsooy. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo hänajty jiiby chumyčhänä'ay Cesarea. Jaduñnä Festo miänaambä coo hänajty paquiä jim yhida'añ Jerusalén, møød coo hänajty jiiby yhäda'agängumbä Cesarea.

⁵ —Pøn cuhdujt møød maa mijsän, wéenhøch hajxy jiiby xpiahäda'agy Cesarea. Y pø tøødsä Pablo jaduñ jiaanč cädieey, jiiby jaduñ näxø'owø'owøøjät —nømä Festo ja'a judíos ñämaayy.

⁶ Tuctujxøø ja'a Festo jim jiaac hijty Jerusalén. Mänit jiiby yhädaactägajch Cesarea. Coo jiiby quiädaacy, mänit jim tiägøøyy tuumbä haguyc. Mänit miänaañ coo ja'a Pablo jim yajmedsøøjät. ⁷ Coo ja'a Pablo jim miejch haguyc, mänitä judíos ja'a Pablo hajxy piquiä piädaacy, ja'a hajxy hänajty tøø chohndä'aguübä Jerusalén. Mänitä Pablo hajxy cøxypänejpy ñähwaambejty. ⁸ Mänitä Pablo ñijjøgapxä:

—Cábøčhä cädieey jaduñ maa nmøødä, ni jim maa ja'a judíos quiuhdu-jthajxiän, ni jim maa ja'a chajtøjc-hajxiän, ni jim Roma maa ja'a gobiernä yhane'emiän.

⁹ Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Nej, mmänaamb miich jaduñnä coo højts jim nnøcxämät Jerusalén, coo miich jim mdøyhajtyégät mačhä nwiinduuhän.

Paadiä Pablo jaduhñ ñämaayä, je'eguiøxpä coo ja'a Festo ja'a judíos hänäjty quia'a yagjootma'ada'añ. ¹⁰ Mänitä Pablo yhadsooy:

—Cab jaduhñ yhawiinmatsä cooch jim ndøyhajtyégät Jerusalén. Hix, cáboch tií cádieey nmøðä maa yø'ø judíoshajxiän. Mnajuøøby miích jaduhñ. Jaduhñ mäböcypäi yhawiinmatsä cooch yaa ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä yhane'emiän, ja'a jim tuumbä Roma. ¹¹ Cooch häxøpy tøø ngädieey, hahixøøby hijty jaduhñ cooch nhó'ogät. Pero cáboch tøø ngädieey, hoy yø'ø judíoshajxy jaduhñ tøø xjia nähwaambety. Cab jaduhñ yhahixø'øy cooch pøn xyégät maa yø'ø judíoshajxiän. Jaduhñhöch nja mäna'añ cooch jim ndøyhajtyégät maa ja'a gobiernä wyiinduumän jim Roma —nømä Pablo miänaañ.

¹² Mänitä Festo ja'a jiamiøð miäyajtøøyy neby jaduhñ wyiinmahñdyhädät ja'a Pablocøpä. Mänitä Festo ja'a Pablo ñämaayy:

—Miích jaduhñ tøø mmäna'añ coo miích jim nøcxy mdøyhajtyega'añ jim Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pues jimhöch miích njaanč quexa'añ Roma tøyhajtyejpä.

¹³ Cumejtspo'lo cudägøøgpo'lo, mänitä Agripahajxy jim miejch Cesarea møðä tiø'oxiøjc Berenice. Gobiernä ja'a Agripa hänäjty tiuumby wiingtuum. Mänitä Agripa ja'a Festo hajxy yajpoo'xy. ¹⁴ Maxiøø ja'a Agripahajxy hänäjty jim yhida'añ maa ja'a Festo tiøjcän. Mänitä Festo ja'a Agripa ñämaayy:

—Jimä jäya'ay tu'ug chumychäna'ay. Pablo jaduhñ xiøhaty. Coo ja'a Félix yaa piädsøømy tuumbä, jimä Pablo jaduhñ jiaac mähmøøyy tsumy. ¹⁵ Mänäajøch jim nhoyän Jerusalén, mänitøchä judíoshajxy xñähooyy, ja'a hajxy hänäjty mõjhajpä, møðä teedywiindsønähajxy. Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñäxø'owøøyy maač nwiinduumän. Mänitä judíoshajxy miänaañ coo ja'a Pablo cu yagho'cä. ¹⁶ Mänitøch nhadsooyy: “Jaduhñ hajxy jim quiuhdujthaty Roma, cab jaduhñ pøn yagho'ogyii, pø cahnä hänäjty ñijogapxyii maa ja'a jäya'ayä wyiinduumhajxiän, ja'a hajxy hänäjty mänäxø'owøøbiä”, nömhöchä judíos nnämaayy. ¹⁷ Hoorä, cooch yaa ngädaactägajch Cesarea, mänitøchä judíos xpiamänajcy. Cujabóomhöch ndägøøyy tuumbä. Mänitøchä Pablo nyajmøjyaaxä. ¹⁸ Coo ja'a judíoshajxy jim miejch maač nwiinduumän, mänitä Pablo hajxy tiägøøyy näxø'owøøbiä. Haxøøgaty ndijy ja'a Pablo hänäjty ñäxø'owø'owa'añii. Pero cabä Pablo jaduhñ haxøøgaty ñä'ä nänøømä. ¹⁹ Jue'e ja'a judíoshajxy hänäjty yajcapxiøøby, nebiatiä quiuhdujt hajxy yaghity, møð coogä Pablo hoy quia'a cudiuñ. Møð hajxy hänäjty yajtsibøøbiä pø tøø ja'a Jesús jiaanč jujypjøjtägach, ja'a hänäjty tøø yhó'oguiäbä. Jaduhñä Pablo yhajodthaty coogä Jesús tøyhajt tøø jujyypjøcy. ²⁰ Høøch, cáboch hänäjty nnajuø'øy nébiøchä capxy mädia'agy jaduhñ nyajtødiägø'owät. Mänitøchä Pablo nmäyajtøøyy pø nøcxaamb hänäjty jim Jerusalén coo jim cu tøyhajtyejcy. ²¹ Mänitä Pablo yhadsooyy cooc hänäjty jim quia'a nøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ cooc hänäjty jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä tiuñän. Coo jaduhñ yhadsooyy, páadyhöch jaduhñ nmänaañ coo yaa jiaac hídät tsumy. Coo jaduhñ ñäbaadó'owät, mänitøch jim nguexa'añ Roma, ween jim nøcxy tøyhajtyecy maa ja'a gobiernä wyiinduumän —nømä Festo quiapxy miädiaacy.

²² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Nmädowáambiøch høøchpä waambä craa jaduhñ miädia'aga'añ.

Mänitä Festo yhadsooyy:

—Jaboom mmädowät —nømä Agripa ñämaayyä.

²³ Cujaboomä Agripahajxy jim miejch haguyc mөөдä Berenice. Wi-inxu'uxy wiinwopy hajxy jim miejch. Mänit hajxy jiiby tiөjtägөөyy maa ja'a Festo hänajty tiuñän, näguipxy mөөдä soldado-wiindsөnhajxy, mөөдä mөjtөjc-hajxy. Mänitä Festo ja'a Pablo yajmөjyaaxä. ²⁴ Coö ja'a Pablo jiiby tiägөөyy, mänitä Festo miänaañ:

—Wiindsön Agripa, mөөд pөnjaty yaa tөө mieh maa höjts nwiinduumän, mįtsäts jaduhñ nmägäpхp. Yө'ө craa xii tänaabiä, yө'өds jaduhñ xөhajt Pablo. Yө'өdsä judiөshajxy tөө wyl'i ñäxө'өwө'өy yaa Cesarea mөөд jim Jerusalén. Jaduhñ hajxy tөө wyl'i ya'axy tөө wyl'i jiocy coö yө'ө Pablo ween yho'ogy. ²⁵ Pero höөч, cábөч jaduhñ nmäna'añ coö tөө quiädieey. Páadyhöч jaduhñ nmäna'añ coö quia'a hó'ogät. Pero hamdsoo yө'өduhñ tөө miäna'añ coö jim ñөcxät Roma, coö jim nөcxy yajtөyhajtyega'añii maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Páadyhöч jaduhñ jim nguexa'añ. ²⁶⁻²⁷ Cábөч nnajuө'өy waambätyhöчhä gobiernä Rómabä nnocyñäjaayө'өwät ja'a Pablocөxpä. Cab jaduhñ yhawinmatsä coöчhä Pablo jim nguexät Roma tsumy, pө cábөч tөyhajt nmөөдä pө tөө jiaanч cádieey. Hoorä, páadyhöчhä Pablo yaa tөө nyajmech coö mįts jaduhñ ween myajtөyhajtyecy. Miiч, Wiindsön Agripa, miiч mjaanч tehñ jiajpy mjaanч tehñ ñajuө'өby. Coö mįts hänajty tөө myajtөyhajtyecy nebiaty jaduhñ tөө jiaanч cádieey, mänitөч mäböcy nnajuө'өwät nébiөч njäayät —nөmä Festo miänaañ.

26

¹ Mänitä Agripa ja'a Pablo ñämaayy:

—Hahixө'өby jaduhñ coö miiч hamdsoo mnijjögäpхө'өjät.

Mänitä Pablo ja'a quiө'ө chajxajy. Mänit tiägөөyy mädiaacpä:

² —Wiindsön Agripa, chámhөч nnijjögäpхa'añii nebiätyhöчhä judiөshajxy tөө xñähwaambety. Jootcүc-hөч jaduhñ nnijjäwө'өyii coöч yaa nmädia'aga'añ miiч mwiinduum. ³ Páadyhöч jootcүc nnijjäwө'өyii je'eguixөxpä coö miiч mjaanч tehñ jiaty mjaanч tehñ ñajuө'өy nebiatiä judiөshajxy quiuhdujthaty, mөөд tijaty hajxy naxы yajtsibө'өby. Höөч huuc mé'e'xäc. Höөчhä nmädia'agy huuc hamädoowhįtäc.

⁴ Ñajuө'өbiä judiөshajxy jaduhñ nägөxiä coöчhä quiuhdujthajxy hoy ngudi-uunä homiänaajä, mөөд jim maächä nhamdsoo cajptän, mөөд jim Jerusalén. Múutsnөч hänajty jaduhñ coöчhä quiuhdujthajxy jaduhñ nbadu'ubөjcä.

⁵ Jaanä jaduhñä judiөshajxy ñajuө'өbiä coöчhä fariseos quiuhdujthajxy hoy nyajtúunäbä. Múutsnөч hänajty jaduhmbä coöч ndägөөyy habөjpä. Mөөдä judiөs ja'a tөyhajt hajxy jaduhñ. Hahixө'өby jaduhñ coö hajxy jaduhñ ñägäpхät. Ja'a fariseoshajxy, ca'xiä cuhdut hajxy yajnөcxy nebiä judiөshajxy yajnähixө'өyän. ⁶⁻⁷ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ coogä ho'ogyjiäya'ay yagjujypiögä'añ. Höjts judiөs, jaduhñ höjtsä nhapä ndeedyhajxy jecy xyajwiin-waanө'өyyä ja'a Diösäm. Nägөxiä höjts jaduhñ njөbhixы coö ja'a Dios jaduhñ yajtөjiada'añ neby jecy miänaañän, höjts ja'a majmetsc-hagajtpä. Paady höjtsä Dios xөөmдsuhñ nwiingudsähgө'өy. Hoorä, Wiindsön Agripa, coöч jaduhñ nmäböcy coö ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiögä'añ, páadyhöч yө'ө judiөshajxy chamñ xñäxө'өwө'өy miiч mwiinduum —nөmä Pablo ja'a Agripa ñämaayy.

⁸ Mänitä Pablo ja'a judiөs ñämaayy:

—Tii hajxy jaduhñ coö mга'a mäböga'añ coö ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiögä'añ.

⁹ Mänitá Pablo jiaac mänaañ:

—Bueno, jadúhñhøch hijty nmäna'añ coo hijty yhahixø'oy coohä jäya'ayhajxy ndsaaçhtiunät, ja'a Jesús Nazaretpä ja'a miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. ¹⁰ Jadúhñhøch jim njaanç jatcøoyy Jerusalén. Ja'a teedywiindsøñhøchä cuhdujt hajxy jim xmiøoyy coohä jäya'ayhajxy nyajtsumøød, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänäjty panócxäbä. Nämáyhøch hajxy jaduhñ njaanç yajtsuumä. Y coo hajxy yagho'cä, jadúhñhøch hänäjty nbamänaambä coo hajxy yagho'ogóøjat. ¹¹ Ja naañhöc-høch hajxy tøø nyajtsaaçhtiunäi coo hajxy ñijigapxøøjat ja'a Jesúsøxpä. Wiinduhmyçhajtøjc-høch hijty ndsaaçhtiunä. Hanáxiøch hajxy hijty nmäjootma'ady, páadyhøch hajxy hijty jäguembaady ndsaaçhtiunä.

¹² 'Mänitøchä teedywiindsøñhajxy jim xwyiinguejxy Damasco coohä mäbøjpädøjc jim nyajtsaaçhtiunøøjat. ¹³ Tu'haemnxøxpä, mänit højtsä jøøn xquihjajcädaacy jaanç tehñ miøc. Cujyxiøho'ogy hänäjty je'e. Cabä xøø hänäjty miäbaady nebiä jøøn hänäjty jiajjiän. Høxtä xquih-jajwädjht højts jaduhñ. ¹⁴ Coo højtsä jøøn jaduhñ nhijxy, mänit højts nägøxiä ngädaayy. Mänitøch nidiuhñ nmädooyy coohä häna'c xmiägapxy hahebreohaam. Mänitøch xñämaayy: "Saulo, Saulo, tiich miich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'oy. Cooch miich jaduhñ xwyi'i miädsibø'oy, hamd-soo miich jaduhñ mníçhaaçhtiunäi." ¹⁵ Mänitøch nmänaañ: "Wiindsøñ, pøñ miich." Mänitøch xyhadsooyy: "Jesúshøch høøch. Høøch miich jaduhñ xmiädsibø'oy. ¹⁶ Tänaayyø'og. Páadyhøch jaduhñ tøø nnäguehxtøø'xy ja'a miichøxpä, miichhøch nwiinguexaamby coo ja'a mädia'agy jaduhñ myajwá'xät nebiätyhøch tøø xyhixy, møød nebiätyhøch miich njaac yajnáhixø'owa'añ. ¹⁷ Nnäwa'anäämbiøch miich majaty miich mwädita'añ, jim maa ja'a judíøshajxiän, jim møød maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän, ja'a hajxy ca'a judíøspä. Jimhøch miich jaduhñ nguexa'añ maa ja'a wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁸ Páadyhøch miich jim nguexa'añ, jaduhñ miichä Diosmädia'agy myajwiingapxø'øwät, jaduhñä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät. Cabä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ miäbøjcäxät. Ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøgäp. Y coohä nmädia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcäbät, jadúhñhøch nyajnáhwá'adsät ja'a piojpä quädieeyhajxy, jaduhñ hajxy miähmø'øwät hawa'adstuum", nómhøchä Jesús xñämaayy.

¹⁹ 'Wiindsøñ Agripa, coohä Jesús jaduhñ jim xmiägapxy tsajpootyp, páadyhøchä miädia'agy jaduhñ ngudiunä. ²⁰ Mänitøchä Diosmädia'agy ndägøoyy yajwa'xpä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubøgät. Coo hajxy jaduhñ yhojiäya'ayhadät, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo yhaxøøgcuhdujt hajxy tøø jiaanç najtshixø'oy. Jimhøchä Diosmädia'agy nyajwa'xtsohñ Damasco. Mänitøch jim njaac yajwa'xy Jerusalén, møød jim Judeanaaxooty wiinduhmyhagajpt. Mänitøchä jäya'ayhajxy njaac yajnáhixøoyy, ja'a hajxy ca'a judíøspä. ²¹ Coochä jäya'ayhajxy jaduhñ nyajnáhixøoyy, ja'a hajxy ca'a judíøspä, páadyhøchä judíøshajxy näje'e jim xjia majch møjtsajtøgooty, jim Jerusalén. Cooch hajxy jaduhñ xmiajch, mänitøch hajxy xjia yagho'ogaañ. ²²⁻²³ Pero Dióshøch xpiuhbejp. Tehngájnoçhä Diosmädia'agy nyajwa'xy høxtä jäda'anäbaady, ja'a Jesúsøxpä. Nägøxiøchä jäya'ayhajxy jaduhñ nyajnáhixø'oy, møjtcjç, häyoobädøjc. Jadúhñhøch nnä'ägä mädia'agyhaty neby jim cujaay myiñän nocyjiooty, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiuunäbä, ja'a Moisés jecy yhädiuunäbä. Jaduhñ hajxy jecy quuijahy coogä Dios

ja'a wyiinguexypä hänäjty quixa'añ, ja'a xøhajpä Cristo. Jaduhñ hajxy jecy quuijahbiä coogä Cristo hänäjty yho'oga'añ. Jaayá'ayác hänäjty jayøjp juyppiøgaamb. Jadúhnägä jäya'ayhajxy hänäjty yajnáhwa'adsa'añii, møødä judioshajxy, møødä wiingjäya'ayhajxy. Hoorä, coo ja'a Jesús yaa yhooyy hääaa yaabä naaxwiin, Dios jaduhñ wiinguejx. Jaduhñ tiøjiajty nebiä profetadøjc-hajxy jecy quuijahyyän, nebiä Moisés jecy quuijahyyän —nømä Pablo ñijiøgapxä.

²⁴ Mänitä Festo yaaxy:

—Pablo, tøø miich jaduhñ mguhhiñ. Coo hanaxiä tøø mgapxta'agy, je'e tøø xyajcuhhiñ.

²⁵ Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Wiindsøn Festo, cábøch nguhiñ. Ja'a tøyhajt, je'eçh nmädiaacpy. Homiäbøjnøch jaduhñ nmädia'agy.

²⁶ Mänitä Pablo ja'a Agripa ñämaayy:

—Wiindsøn Agripa, cøxiøch chamñ nmädia'agy maa miich mwiindu-umän. Nmøødhøçhä tøyhajt jaduhñ coo miich jaduhñ mgøxy najuøøbiä nebiátyhøch chamñ nmädia'agy. Hijxwiinduum jaduhñ tøø jiadyii tøø tiuñii, ca'a yhayu'uçh ca'a yhamee'chä. ²⁷ Wiindsøn Agripa, nnajuøøbiøch jaduhñ coo miichä mädia'agy mmäbøcy, ja'a profetadøjc-hajxy jecy yhädiuunäbä.

²⁸ Mänitä Agripa yhadsooyy:

—Ja weenjátyhøch miich xquia'a yajniñähdujcä cooçh jaduhñ nmäbøgät ja'a Jesúscøxpä.

²⁹ Mänitä Pablo miänaañ:

—Hoy jia weenjaty hoy jia møyjaty hajxy mga'a mäbøcyñä, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo ja'a miädia'agy hajxy nägøxiä mmäbøjcät ja'a Jesúscøxpä nébiøch nmäbøquiän, mäduhñtiä hajxy yaa mhamädoowhity, møød miich Wiindsøn Agripa. Pero cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy tsumy mhídät nébiøch høøçhän.

³⁰ Mänitä Agripahajxy tiänaayyø'cy, møødä Festo, møødä Berenice, møødä jäya'ayhajxy nägøxiä. ³¹ Mänitä hajxy tiøjpädsøømy. Mänitä Agripahajxy hawiing ñiñämaayyä møødä Festohajxy:

—Caj yø'ø craa tii cádieey miøødä. Cab jaduhñ yhahixø'øcy coo tsumy jiaac hidät ni coo yagho'ogøøjät.

³² Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Coo yø'ø craa häxøpy tøø quia'a mäna'añ coo jimñ nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän, tøø häxøpy yhøxmächii.

27

¹ Mänitä Festo wyiinmahñdyhajty coo ja'a Pablohajxy jimñ quixøøjät Italia barcojooty møød jiamioødhajxy, ja'a hajxy hänäjty tsumybiä. Mänitä Julio ja'a tsumyhäna'c yajcø'ødägøøyyä. Capitán ja'a Julio hänäjty tiuumby maa ja'a Augusto biatallongän. Høøçh Lucas, høøçhä Pablo hänäjty nbanøcxaamby.

² Mänit højts hoy nbarcotägø'øcy. Jimä barco hänäjty tøø choñda'agy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Adramitio. Tänaayyaambiä barco hänäjty ñøcxa'añ matatiä cajpt hänäjty miejypia'ajän jimñ Asianaaxooty. Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug piadsoonä. Aristarco hänäjty xiøhaty. Jim hänäjty quinaaxä Tesalónica, jim Macedonia-naaxooty. Mänit højts ndu'ubøjnä barcojooty. ³ Cujaboom højts nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Sidón. Jaançh tehñ yhojiootä Julio hänäjty miøød ja'a Pablocøxpä. Paadiä Julio ja'a Pablo cuhdujt miooyy coo

ja'a Pablo ja'a miägu'ughajpä nõcxy quiuhixy cajptooty, weenä Pablo jaduhñ piuhbedyii. ⁴ Mänit højts jim jadähooc ndu'ubõjcumbä Sidón barcojooty. Mõc højts hänajty xjõjcubojõ'oy. Paady højts Chiprenaaxooty hahooyhaamby nwiinnajxy maa hänajty mõc quia'a jaty pojjiän. ⁵ Mänit højts jim nnaxõöyy Cilicia-naaxooty mõõd Panfilia-naaxooty. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiõhatiän Mira, jim Licea-naaxooty.

⁶ Jimä Julio wiingbarco hoy piaady, ja'a hänajty nõcxaambä Italia. Alejandría ja'a barco hänajty tõõ chohnda'agy. Mänit højts barcojooty hoy ndägõõdiägach. Mänit højts ndägõõyy tu'uyohbiä jadähooc. ⁷ Je'enä højts hänajty mõc xjõjcubojõ'oy, paady højts hänajty hodiägaamby ndu'uyo'oy. Mädaaxõõ mägõõxõõ højts hänajty tõõ njaac nõcxy coo højts jim nmejch mäwiingón maa ja'a cajpt hänajty xiõhatiän Gnido. Hobiänejpä højts jim nmejch. Cab højts hänajty hoy ndu'uyo'oyaanä. Je'enä højts hänajty mõc xjõjcubojõ'oy. Mänit højts wiingtuum nnõcxõöyy maa ja'a naax hänajty xiõhatiän Creta. Coo højts jim nnaxõöyy mäwiingón maa hänajty xiõhatiän Cabo Salmón, mänit højts Creta hanajtyhaamby nnõcxõöyy maa hänajty mõc quia'a jaty pojjiän. ⁸ Hamäjaa højts jim nmejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty xiõhatiän Buenos Puertos, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hänajty xiõhatiän Lasea.

⁹ Maxiõõ højts jim nhijty. Tõõ højts hänajty hanaxiä nhõxhaamõ'oy. Mäjahñ ja'a tu'uyo'oyiibä hänajty tõõ jiajnä je'eguiõxpä coo tõõchpoj hänajty tõõ piädsõõmnä. Mänitä Pablo miänaañ:

¹⁰ —Wiindsõndõjc, mäjahñdiägõõbiõchä tu'uyo'oyiibä jaduhñ nhijxnä coo tõõchpoj tõõ piädsõõmnä. Wehnda barco jaduhñ miá'adät mõõdä tsõmydiayj cõxiä. Wehnda højts jaduhñ nhó'cämät.

¹¹ Pero cabä Julio ja'a Pablo ja'a miädia'agy ñä'a jaytuunä. Jue'e ja'a miädia'agyhajxy jaytuunäxä, ja'a barcoyayohbiä mõõdä cubarco. Jaduhñ hajxy hänajty tõõ miänaañ cooc tyijy hänajty quia'a mäjahñä. ¹² Cab hänajty yhahixõ'oy coo højts tõõchpoj jim nyajnáxät Buenos Puertos. Mänit hajxy nämay miänaañ coo højts jadähooc ndu'ubõjcumbät barcojooty. Jim hajxy hänajty ñaxa'añ maa ja'a cajpt hänajty xiõhatiän Fenice. Creta-naaxooty hänajty je'e mejypia'a. Cab hänajty jim jiaty mäjahñä je'eguiõxpä coo jim mõc quia'a pojy. Paadiä tõõchpoj hajxy hänajty jim yajnaxa'añ.

¹³ Mänitä jõõmboj yuung piädsõõmy. Mänit hajxy miänaañ cooc hajxy hoy jiaac tu'uyo'oya'añ barcojooty. Mänit højts njaançh tu'ubõjcumbä. Jim højts njaac mejypia'ayohy Creta. ¹⁴ Weeñtiä højts hänajty tõõ njaac tu'uyo'oy, mänitä tsuxpoj mõc piädsõõmy. ¹⁵ Mõc højts hänajty xjõjcubojõ'oy. Coo ja'a barcoyayohbiä jaduhñ yhiixy coo hänajty quia'a mäjäda'aga'añ, mänit hajxy ñiñämaayä coo ja'a barco ween piabojy. ¹⁶ Mänit højts jim nmejch maa ja'a naax mejyquijc chuucpän, ja'a hänajty xõhajpä Cauda. Mänit højts jim nnaxõöyy hanajtyhaamby maa hänajty mõc quia'a pojjiän. Jim højtsä barcohuung hänajty nbawich. Hobiänejpä højtsä barcohuung jilby nyuugjädujty mõjbarcojooty. ¹⁷ Coo hajxy yajwiimbejty, mänitä barco hajxy yagjuhmägüjwädjty laansähaam, jaduhñä barco quia'a má'adät. Coo ja'a mejy hänajty jim quia'a jaty hagamä, paadiä barcoyayohbiähajxy hänajty chähgõ'oy coo ja'a barco jilby jie'xät tsäbiu'ujooty nõõba'c. Mänitä wit pojyohbiä hajxy yajmänajcy, ja'a barco hänajty quiuhdõyhajpiä. Mänit hajxy miänaañ coo ja'a barco ween jaduhyyä piabojy. ¹⁸ Cujaboom, je'enä hänajty mõc piojy. Mõcä barco hänajty miõjpojpedyii. Ja'a tsõmydiayj ja'a barco

hänajty yajnoxcypä, mänit hajxy ñoøjuip ñoøpogøøyy mejjiooty. ¹⁹ Cujaboom højtsä tuumbejt njaac noøjuip njaac noøpogøøyy, moødä wit pojyohbiä, ja'a barco hänajty quiuhdøyhajpiä, moødä wittøøbiejt. ²⁰ Maxiøø højts jaduhñ nmänajxy nyajnajxy. Tehñgajnä hänajty moç piojy. Jaanč tehñ wyiimbøcy hänajty. Cabä xøø cabä madsa'a hänajty quiähxø'øgy ni weeñtiä. Cab højts hänajty nnajuø'øy maa højtsä poj hänajty xchømnøcxy. Jaanč tehñ chähgøøby højts hänajty coo højts nhó'ogät.

²¹ Tøø højts hänajty maxiøø nhity jaguiay. Mänitä Pablo tiänaayyø'cy jäya'ayhaguic. Mänit miänaañ:

—Wiindsøndøjc, coočhä nmädia'agy hajxy häxøpy tøø xyajtuunä, cab hajxy häxøpy jim tøø mdsøñ Creta, y cabä tsø'ty cabä häyohn hajxy häxøpy tøø nbáatäm. ²² Pero, ca'a hajxy mdsähgø'øy. Caj pøn yho'oga'añ, hoyyä barco cu jia ma'ad. ²³ Hiç, haamyquiøodshøchä Diosmoonsä tu'ug nwi-inhijxy. Jim chooñ Dioswiinduum. Nwiingudsähgøøbiøchä Dios. Je'eč jaduhñ xwyiinguejx. ²⁴ Mänithøchä Diosmoonsä xñämaayy: “Pablo, ca'a mdsähgø'øy. Tsipcøxp yhahixø'øy coo miich jim mmédsät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Miichcøxpä ja'a Dios tøø miäna'añ cooc pøn quia'a ho'oga'añ mäduhñtiä hajxy jiiby mnøcxy barcojooty”, nõmhøchä Diosmoonsä xñämaayy. ²⁵ Paady, ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nmäböjcäbøchä Dios ja'a miädia'agy jaduhñ cooc hajxy xyajnäwha'adsäanäm, nebiätyhøchä Diosmoonsä tøø xyajmøødmädia'agy. ²⁶ Jim mejyquiuic, jimä naaxhuung tu'ug. Jim højts nøcxy nmøjpojpedäanäm. Tøyhajt jaduhñ —nømä Pablo miänaañ.

²⁷ Majmactsxøø højts hänajty tøø nbabojoy barcojooty jim maa ja'a mejy hänajty xiøhatiän Adriática. Cuptsuhñ hänajty jaduhñ, mänitä barcoyajy-ohbiähajxy ñajuøøyy coo højts hänajty naaxpa'a tøø nmäwiingoñ. ²⁸ Mänitä noø hajxy qyipyx mäduhñtiä quiøöcä. Jue'e hänajty quiøöcä, hii'xmajmocxmetro. Coo hajxy weeñtiä jiaac nøcxy, mänit hajxy qyipxumbä. Jue'e hänajty quiøöcä, hii'xjuxtujmetro. ²⁹ Tsähgøøby hajxy hänajty coo ja'a barco tsaa noøba'c miøjpohmbédät, paadiä pujxthajo'c hajxy mädaaxc ñoøjuipøøyy barcohøzhaam. Cuxodsø'øyä pujxthajo'c hänajty. Paady hajxy jaduhñ ñoøjuipøøyy coo ja'a barco jaduhñ jiiby wiohñmähmø'owóøjät. Jaanč tehñ jiootmayhajt hajxy hänajty. Jaduhñ hajxy hänajty miäna'añ coo paquia cu jioboøyy. ³⁰ Mänitä barcoyajyohbiä ja'a barcohuung hajxy quiuhdøøñajxy noøjooty. Jaduhñ hajxy hänajty yajnäno'ma'añ cooc tyijy ja'a pujxthajo'c hänajty ñoøjuipø'owa'añ barcojøbhaam. Ja wi'i piäyø'øgaambä barcoyajy-ohbiähajxy hänajty jaduhñ ja'a barcohuungooty. ³¹ Pero cabä Pablo yajwi-inhøhñ. Mänitä Juliohajxy ñämaayyä moødä soldadohajxy:

—Coo yø'ø yajyohbiädøjc-hajxy häyaa piäyø'øgät, mhó'ogäp hajxy jaduhñ —nømä Pablo miänaañ.

³² Mänitä soldado ja'a barcohuung hajxy miäbuxøøyy. Mänitä barcohuung chømnøcxä nähgapjooty. ³³⁻³⁴ Jobø'owaamb hänajty jaduhñ, mänitä Pablo jäya'ay ñämaayy:

—Joom, huuc wiingaañäxäts hajxy hii. Majmactsxøø hajxy tøø mhity jaguiay jamia'ay. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaguiay mjaac hídät, coo hajxy jaduhñ mnä ä päma'ayø'owät. Hiç, cab hajxy nej mjada'añ.

³⁵ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitä tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dios ñämaayy “Dioscujú'uyäp” jiamiøødwiinduum. Mänitä tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänit tiägøøyy caabiä. ³⁶ Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiyxä coo hänajty quiaay, mänitä jiamiøødhajxy jiootcugøøyy. Mänit hajxy piädägøøbiä

caabiä. ³⁷ Jue'e hõjts hãnajty nhity barcojooty nãmejtsmägo'xcudãgõõghii'x cu majmocxtu'ug. ³⁸ Coo hajxy jaduhñ quiaabiãdõõy, mãnitã trigo hajxy miejwyipõõy, jaduhñã barco ween pie'tiõ'õy.

³⁹ Coo jioõõy, cabã barcoyajyohbiãdõjc-hajxy hãnajty yhajuo'õy. Mãnitã laguun hajxy yhiõxy mejypia'a. Pa'adsãbiu'u hãnajty je'e. Mãnit hajxy miãnaañ coo ja'a barco hajxy jim yajnõcxãt pu'uwiing, coo hajxy jim yajmõjãdsujtspãdãt. ⁴⁰ Mãnitã pujxthajo'c hajxy miãbuxõõy. Jiiby jaduhñ miãhmõõy mejjiooty. Mãnitã barcocoa'pt hajxy yajyuungõõy, jaduhñã barco hoy yõ'oyãt. Mãnitã wit hajxy yujxojch barcojõbhaam, ja'a barco hãnajty quihdõyhajpiã. Mãnitã barco tiãgõõy yohbiã. Jim ñõcxõõy pu'uwiing. ⁴¹ Mãnitã barco jie'xy nõõba'c tsãbiu'ujooty maa nõõ hãnajty quia'a comãñ. Ja'a barcojõbhaam jaduhñ je'x. Mãnitã barcohõxhaam tiãgõõyã mõjcuõpãjtãbã. Mãnit tiãgõõy ma'pã tsaybiig.

⁴² Coo ja'a soldadohajxy jaduhñ yhiõxy coo ja'a barco hãnajty mia'ada'añ, mãnitã tsumyhãna'c-hajxy jia yagho'ogaanã, jaduhñ hajxy cu quia'a pãyo'cy yãhwãp. ⁴³ Pero cabã Julio jaduhñ miãnaañ coo ja'a tsumyhãna'c-hajxy yagho'ogõõjãt. Paady jaduhñ miãnaañ je'eguõõxpã coo ja'a Julio ja'a Pablo hãnajty yajnãhwa'adsa'añ. Mãnitã Julio miãnaañ coo hajxy ñõõga'awõ'owãt, põnjaty yaaw hãnajty jajp, jaduhñ hajxy ñõcxãt tõ'õdstuum yãhwãp. ⁴⁴ Põnjaty hãnajty ca'a yaawjajp, wãnãc hajxy ñõcy pu'ufãhgõõxp, mõõdã barcohãdõjõxp. Jaduhñ hõjts nãgõxiã ndsoocy tõ'õdstuum.

28

¹ Coo hõjts jaduhñ nãgõxiã ndõ'õdspãdsõõmy, mãnit hõjts nmãdoõy coo ja'a naax hãnajty xiõhaty Malta. ² Mãnit hõjtsã jãya'ay xñãxu'ch, ja'a hajxy hãnajty jim nã'ãgã tsãnaabiã. Tuub hãnajty; tõõhc hãnajty jaduhñ. Mãnitã jõõn hajxy yajmõjõõy. Mãnit hõjts xñãmaay coo hõjts njõõmba'axãmãt. ³ Mãnitã Pablo ja'axy tõ'õdspã miãmejch tu'tso'oy. Jiibiã Pablo ja'axy hãnajty piãda'agy jõõnhaajiooty. Mãnitã hawa'andsahñdy tu'ug piãdsõõmy jõõnhaajiooty. Mãnitã Pablo quio'õmãwõdsõõyã. ⁴ Coo ja'a jãya'ayhajxy jaduhñ yhiõxy coo ja'a Pablo tsahñdy hãnajty miõõdã quio'õgõõxp, mãnit hajxy ñiããmaayã:

—Tõõ yõ'õ craada'a miãjãya'ay-yagho'ogy. Coo jaduhñ tõõ quidiëey, paady jaduhñ tispõõxp yho'oga'añ, hoy jaduhñ tõõ jia tso'õgy mejjiooty.

⁵ Mãnitã Pablo ja'a quio'õ xiãdiõty. Mãnitã tsahñdy hoy quia'ay jõõnhaajiooty. Cabã Pablo nej jiajty. ⁶ Nõmã jãya'ayhajxy hãnajty miãna'añ coog ja'a Pablo quio'õ cu qyixta'ch, o cooc cu yho'cy. Pero coo hajxy yhiõxy coo ja'a Pablo nej quia'a jajty, mãnit hajxy miãnaanã cooc tyijy ja'a Pablo Dyiosã.

⁷ Jimã jãya'ay hãnajty tu'ug chãna'ay mãwiingõñ maa hõjts hãnajty njõõmba'axãmãñ. Publio hãnajty xiõhaty. Gobernador ja'a Publio hãnajty jim tuunby Malta. Coo hõjts jim nmejch maa ja'a tiõjãñ, mãnit hõjts jim xyajmejtstaacy tãgõõgõõ. ⁸ Jimã Publio tieedy hãnajty pia'amgo'na'ay. Tõõyãp hãnajty jaduhñ mõõdã nõ'tiõ'õnõõ hãnajty miõõdã. Mãnitã Pablo jiiby tiõjtãgõõy maa ja'a Publio tieedy hãnajty pia'amgo'na'ayãñ. Mãnitã Pablo ja'a Dios pia'yaaxy. Mãnitã Pablo ja'a pa'amjãya'ay ñãhdoõñ. Mãnit pia'amyajnajxã. ⁹ Coo ja'a pa'amjãya'ayhajxy jaduhñ jim miãdoyhajty Malta, mãnit hajxy hoy yajmõõpõjãbã nãgõxiã. ¹⁰⁻¹¹ Mãnit hõjts madiu'u xñã'ã moõy cõxiã wiinã. Jimã barco hãnajty tu'ug tiõõchpõjnaxy. Jue'e ja'a barco hãnajty xiõhaty: “Ja'a Hametsc-huung.” Alejandría ja'a barco hãnajty tõõ chõhnda'agy. Coo hõjts hãnajty jim tõõ nhity Malta tãgõõgõõpõ'o, mãnit hõjts

nbejty barcojooty, ja'a hánajty xøhəjpä: “Ja'a Ametsc-huung.” Mänit højtsä jäya'ay xjiaac mooyy tijaty højts hánajty nmänøcxaamby barcojooty. Ja'a jäya'ayhajxy hánajty tøø miøcpøquiäbä, je'e hajxy jaduhñ xmiøoyy. Mänit højts jim ndu'ubøjnä Malta.

¹² Mänit højts nmejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Siracusa. Jim højts njaac hijty tågøøgxøø. ¹³ Coo højts jim ndu'ubøjcumbä, mänit højts njaac mejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Regio. Cujaboomä jøømboj piädsøømy. Mänit højts jadähooç ndu'ubøjcumbä. Cumaaxc højts jim nmejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Puteoli. Jim højtsä barco nnähmänajtuutnä. ¹⁴ Mänit højtsä jäya'ay näje'e nbaaty. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty miäbøjpy. Mänit højts xñämaayy coo højts jim nmejstá'agät maa ja'a tiøjc-hajxiän. Juxtujxøø højts jim nhijty. Mänit højts jim ndu'ubøjcy tecy-yo'oyhaam. Jaduhñ højts hánajty jim njaac nøcxa'añ Roma. ¹⁵ Mänitä mäbøjpädøjc-hajxy Rómabä miädoyhajty coo højts hánajty jim nnøcxy Roma. Mänit højts näje'e hoy xjiøjcubaadø'øy jim maa hánajty xiøhatiän Foro de Apio. Näje'e højts hoy xjiøjcubadøøbiä maa hánajty xiøhatiän Tres Tabernas. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiijxy, mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänit jiootcugøøyy. ¹⁶ Coo højts jim ngoo'nä Roma, mänitä Pablo cuhdujt miooyyä coo ja'a yhamdsoo tøjc yhøxtá'awät maa jaduhñ yhidät. Mänitä soldado tu'ug yajcø'øwaañøøyyä coo ja'a Pablo cwieendähadøøjät, coo ja'a Pablo jaduhñ ñä'ä päyø'øgät. Mänitä tsumyhäna'c-hajxy jiaac yajcø'ødägøøyyäbä ja'a soldado-wiindsøn, ja'a cope-hajpä.

¹⁷ Cudägøøgxøø ja'a Pablo ja'a judíos yajmøjyaaxä, ja'a hajxy hánajty møjhəjpä maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Coo hajxy hánajty tøø yhamugø'øy, mänit hajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughəjpädøjc, mänäajøch jim nhitiän Jerusalén, jimhøch häna'c näje'e xmiajch, hóyhøch hánajty tøø nga'a jagä cädieey, hóyhøchä cuhdujt hánajty pedyii tøø nja cudiuñ nebiä nhaphəjtämä ndeedyhəjtämhajxy jecy yajtsohndaäquiän. Ja'a nmägunaaxhəjtämhajxy jaduhñ xmiajts. Mänitøch hajxy xquiø'øyejcy maa ja'a soldadohajxiän, ja'a hajxy yaa tsohmä Roma. ¹⁸ Coochä soldadoshajxy hánajty tøø xyajtøyhajtyecy, mänit hajxy jaduhñ ñajuøoyy cooch hánajty tøø nga'a cädieey. Mänit hajxy jia mänaañ cooch hajxy jaduhñ xyhøxmädsät. ¹⁹ Pero cabä judíoshajxy jaduhñ miänaambä cooch nyaghøxmädsät. Mänitøch nwiinmahñdyhajty coo jaduhñ yhahixø'øy cooch yaa ndøyhajtyégät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pero cábøch hánajty nmäna'añ coochä nmägunaaxhajxy nnäxø'øwø'øwät. ²⁰ Hoorä, cooch jaduhñ tøø njaty tøø nhəbety, päadyhøch mijts jaduhñ nmøødmädia'aga'añ. Päadyhøch cham ndsumyhäña'ay coo højts judíos nmäbøjcäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ —nømä Pablo miänaañ.

²¹ Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñämaayy:

—Cab højts tii capxy tii mädia'agy tøø nmädoyhaty maa miichcøxpän. Caj miich pøn waamb tøø xñänømy, ja'a hajxy jim tsohmä Judea. ²² Jaduhñ højts tøø nmädoyhaty coo jäya'ayhajxy wiinduhmyhəgajpt miädsiphadyii, ja'a hajxy jaduhñ mäbøjpä coo ja'a Jesús Dyiosquexiä. Paady højts nhamädoowhida'añ nej miich mwiinmayyän —nømä judíoshajxy miänaañ.

²³ Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy miødcojyquiapxytiuuñ mänaa hajxy jadähooç ñøcxät maa ja'a Pablo hánajty yhitiän. Coo yhabaaty, mänitä jäya'ayä Pablo hajxy nämay jiaançh nämejch. Tu'xøø ja'a Pablo jäya'ayä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy ja'a Jesúsøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús hánajty tøø quiexy,

nebiä Moisés jecy quiujahyyän, nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän. Jia wi'li yajniñähdugáanábä Pablo ja'a jäya'ay hánajty coo hánajty tøyhajt miädia'agy ja'a Jesúscøxpä. ²⁴ Näje'e hajxy miábøjcy nebiatiä Pablo hánajty tøø miädia'aguiän. Näje'e hajxy quia'a mábøjcy. ²⁵ Mänitä mädia'agy hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiä Pablo hánajty tøø miädia'aguiän. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a yajniibiaatä, mänit hajxy tiägøøyy wiimbijpä. Mänitä Pablo miänaañ:

—Jéquiänä Dioshespíritu ja'a profeta Isaías miägäpxy. Mänit højtsä nhaphájtämä ndeedyhájtámhajxy miägäpxtägajtsä:

²⁶ Nøcx yø'ø jäya'ay nämä'aw:

Hoy hajxy mja mädown'añ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ.

Hoy hajxy mja hixa'añ, cab hajxy mmábøga'añ.

²⁷ Tøø hajxy mguhxexy. Jaduhñ hajxy mnibiäda'agyii nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän.

Coo hajxy häxøpy tøø mga'a cuhxexy, cu mwiinjuøøyy hajxy.

Jaduhñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy cu mnajtshixøøyy.

Jaduhñ hajxy cu nyajnähwaach,

nømä Dioshespíritu jecy miänaañ. Tøyhajt jaduhñ miänaañ.

²⁸ Mänitä Pablo jaduhñ jiaac mänaañ:

—Huuc mädown hajxy, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, yajwiingapxø'øwáanábä Diosmädia'agy hajxy je'e coo hajxy yajnahwa'adsáanábä. Je'e hajxy mábøcypia mábøgaamb.

²⁹ Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänitä judíoshajxy quiøxy wiimbi-jnä.

³⁰ Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaag hijty maa ja'a tøjc hánajty yhajoodiuquiän. Pønajat hánajty jim mejtsp tøghayohbiä, mioobiä Pablo háñaabiejt hánajty.

³¹ Hagujc jootcujcä Pablo ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwiingapxø'øy ja'a Jesúscøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesús hánajty yaa tøø quiexy hádaa yaabä naaxwiin. Cabä Pablo hánajty yhagäpxtugyii ni pøn.

Romanos

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Høøchä Jesucristo xya-jtuumb nebiä moonsän. Hamuumdu'jóothøchä miädia'agy jaduñ nyajtu-una. Díøshøch jaduñ xpíadaac cooçh ndúnät apóstol. Cooçh jaduñ nduñ apóstol, je'eduhñ ñänøømby cooçhä Dios xwyiinguejxy cooçhä miädia'agy nmäwädjätät ja'a yHuungcøxpä, coo hajxy yaa hoy xñähho'túutäm.

² Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ cooc ja'a yHuung hánajty yaa quíexa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xábä, jaaya'ayhajxy jaduñ jecy cujahy. ³ Ja'a Jesucristo ja'a Dios jaduñ yHuunghajpy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Jäya'ayhajt je'e hädaa yaabä naaxwiin neby højtshájtäm. Ja'a rey David yhap yhoc hánajty je'e. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypjòjtägajch ja'a yEspírítuhaam. Coo jaduñ jiuypjòjtägajch, jaduñ yajnajuø'øy coo je'e ja'a Dios yHuunghadyii, coo møcmäjaa jiaanç tehñ miøødä, coo ja'a Dioshespírítu jiaanç tehñ miøødä.

⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, coo jiuypjòjtägajch, páadyhøchä Dios tøø xquiexy wiinduhmyhagajpt mädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, ween hajxy hoy yajtuñ, weenä Jesucristo hajxy jaduñ wyiingudsähgø'øy. Cooçhä Dios jaduñ tøø xquiexy, yajcähxø'py je'eduhñ cooçh jaduñ xquiumay. ⁶ Møød mijtsä Dios xyajnáhdijpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxábät, mijts jim hijpä maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Roma. ⁷ Mijts hädaa nocy nyajnájaayøøby, pønjatiä Dios yaghijpy quíø'øjooty jim Roma. Jaaya'ay mijts jaduñ xyajnáhdij coo ja'a miädia'agy hajxy mmäböçjät. Xjiaanç tehñ chojp mijts jaaya'ay jaduñ. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy møødä yHuung Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájäm.

⁸ Jayøjphøchä Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy. Coo ja'a Dioscujú'uyäp hajxy jaduñ nyéçäm, mänitä Jesucristo hajxy jaduñ xñähgäpxtúutäm. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy wiädity cooc mijtsä Diosmädia'agy hoy mjaanç tehñ miäböcy nägøxiä. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nyecy. ⁹ Näjuøøbiä Dios cooçh tøy nmädia'agy cooçh nmäna'añ coo mijts homiänaajä njahmiech cooçhä Dios naxy nba'ya'axy. Hamuumdu'jóothøchä Dios nmøøduñ cooçhä miädia'agy nyajwa'xä ja'a yHuungcøxpä. ¹⁰ Mayhøoc-høch jim tøø nja nøcxa'añ maa mijtsän. Jadúñnhøchä Dios nja wi'i ñäma'ay cooçh jim xyajnácxät. Wehndä jaduñ miänáannät. ¹¹ Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduñ mijts hoy nbuhbédat ja'a Dioshespírítucøxpä, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mmäböçgät. ¹² Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäböçcäm, páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, jaduñ hajxy hoy hamiñ haxøpy nniijootcapxmøçjämät.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, jadúñnhøch nja wi'i miäna'añ cooçh jim nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, cáböch jaduñ nnä'a yajnäbaadø'øy. Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxa'añ, højpiøchä njoot jaduñ coo hajxy mjaac mayø'owät maa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäböçquiän, nebiä mäböçpädøjc-hajxy tøø miayø'øyän wiingtuumjaty, majátyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xiän. ¹⁴ Jadúñnhøchä Dios xwyiinguejxy cooçhä miädia'agy

nyajwá'xät ja'a yHuungcøxpä wiinduhmyhagajpt majatiä jäya'ayhajxy griegohaam miädia'aguiän, møød majatiä jäya'ayhajxy griegohaam quia'a mädia'aguiän. Jadúhnhøch tøø xwyiinguejxpä coothä jäya'ay jaduhñ nägøxiä nyajwiingapxø'owät, hoy hajxy jia høxpøquiä, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä. ¹⁵ Páadyhøch jim nja wi'i ñøcxaambä Roma maa mijtsän, jimhøchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owaambä.

¹⁶ Hix, cábøchä Diosmädia'agy nmädsähdiuñ ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy nägøxiä piäda'aga'añii hawa'adstuum ja'a Dios miäjaahaam, pønjetiä Diosmädia'agy mæbøjp ja'a Jesucristocøxpä. Højts judíos, højts ja'a Diosmädia'agy jayøjp nmäoodsøhn. Høxhaamä jäya'ayhajxy jiaac mädooy, ja'a hajxy ca'a judiøspä. ¹⁷ Ja'a miädia'agyhaamä Dios hajxy xyajwiinjuøyyäm coo piäda'aga'añ hawa'adstuum pønjaty jaduhñ mæbøgaamb coo ja'a Dios yajtøjiada'añ waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Pøn jaduhñ ca'a mæbøgaamb, cab je'e piäda'aga'añii hawa'adstuum. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pønjaty jaduhñ mæbøgaamb coo ja'a Dios yajtøjiada'añ waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'e ja'a Dios jaduhñ piäda'agaamby hawa'adstuum. Je'e jaduhñ nøcxaamb Dioswiinduum."

¹⁸ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'oy coo ja'a Dios tsajpootypä yajcumädowa'añ pønjetiä Dios ca'a wiingudsähgøøby, møød pønjetiä jioot ca'a tsojp coo ja'a Dios wyiingudsähgø'owøjät wiinghäna'c. Paadiä jioothajxy jaduhñ quia'a tsoxy je'eguiøxpä coo hajxy haxøøg jiaac jatcø'owa'añ. ¹⁹ Cabä tøyhajtpä hajxy choxy, hoyä Dios hajxy tøø jia yajwiinjuø'oyii nebiatiä Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty. ²⁰ Jéquiänä Dios cøxiä yhädiuñ, møød yø'ø tsajt, møød hädaa yaabä naaxwiin, cøxiä. Coo hajxy jaduhñ nhíxäm tijaty ja'a Dios jaduhñ tøø yhädiuñ, paadiä tøyhajtpä hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios mæcmäjaa miøødä homiänaajä, møød coo cøxiä wiinä yhane'emy, hoyä Dios hajxy nga'a jagä híxäm. Jaduhñä tøyhajtpä hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Cab jaduhñ pøn hawiinmats miäna'anät cooc tyijy hajxy quia'a najuø'oy coo ja'a Dios jyijä. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiä, cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'oy, hoy hajxy jaduhñ jia najuø'oy coo ja'a Dios jyijä. Ni cabä Dios Dioscujú'uyäp hajxy mio'oy. Paadiä wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaada'añ. Y paady hajxy tehngajnä wyiinmahñdyhada'añ haxøøg. Cabä howyiinmahñdy hajxy hoy miøødhadaannä. ²² Hoy hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiajpän, cab hajxy tii ñä'ägädä jaty. ²³ Ja'a Dios, møj jaanč je'e. Hoy miänaajä yhyty. Cab jaduhñ mänaa yho'ogy. Pero cabä haxøøghäna'cä Dios hajxy wyiingudsähgø'owa'añ. Jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy wyiingudsähgøøby, hoyä jäya'ayhajxy jia ho'ogy; møødä muuxyhahädiuunnaxy hajxy wyiingudsähgøøbiä, møødä tsahñdyhahädiuunnaxy, møødä animalhahädiuunnaxy ja'a hamädaaxtecypiä.

²⁴ Paady, cabä Dios waamb miäna'anaannä, weenä jäya'ayhajxy haxøøg wyiinmahñdyhaty nebiä jioot hajxy choquiän, coo hajxy cøxypänejpä ween ñidiuñii høchähdiuunnä, ²⁵ je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajtpä hajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Dioscøxpä. Ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy jaduhñ miäbøjpy. Cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'oy. Jue'e hajxy wyiingudsähgøøby, tijatiä Dios yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin. Pero, hahixøøby coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät homiänaajä. Tøyhajt jaduhñ.

26 Coo häna'cä Dios hajxy quia'a wiingudsähgø'owa'añ, paadiä Dios waamb quia'a mäna'ana'añ, ween hajxy hoçhähdiiuunnä ñidiuunnä. Høxtä to'oxiøjpaadyhajxy jaduñ jiatcø'øy. Cabä ñihyhap hajxy näje'e miøødtsäna'awaannä; quipxyjatiä to'oxiøjc-hajxy cøxypänejiä ñidiuñii hoçhähdiiuunnä. 27 Jaanä jaduñnä ya'adiøjc-hajxy näje'ebä, cabä tio'oxiøjc hajxy miøødtsäna'awaannä. Diøpxyjatiä ya'adiøjc-hajxy ñimiøødtsäna'awa'añii. Hoçhähdiiuunnä hajxy jaduñ ñidiuñii cøxypänejiä. Coo hajxy jaduñ jiatcø'øy, paady hajxy quia'a niyaghoyø'oyii maa ja'a ñi'xcøxp maa ja'a quiopcøxphajxiän, møød maa ja'a wiinmahñdycøxphajxiän.

28 Coo ja'a haxøøghäna'cä Dios hajxy jaduñ quia'a wiingudsähgø'owa'añ, paady hajxy ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios, cab jaduñ waamb miäna'anaannä, weenä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tiuñ, ween hajxy jaduñ jiaac jatcø'øy haxøøg. 29 Madiu'ua hajxy haxøøg jiatcø'øy cøxypänejiä. Miøødtsänaabiä cuhñindo'oxiøjc hajxy. Møødä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy. Cab hajxy hojiäwø'øy pø jimä miägu'ughajpähajxy cøxiä wiinä miøødä. Høxtä niyaghø'cäp hajxy. Nimiädsiphajtäp hajxy. Høhndaacp hajxy. Niñähøønøyyäp hajxy. 30 Niwyiingapxpéjtäp hajxy. Møødä Dios hajxy miähahaty. Nibiéxäp hajxy. Yajcumayaamb hajxy. Hawiinjemybiä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajcojpy. Cabä tiaj, cabä tieediä miädia'agy hajxy miäbøjcä. 31 Jaanç tehñ quiuhxex hajxy. Ni ja'a yhamdsøo mädia'agy hajxy quia'a cudiuna'añ. Cab hajxy pøn chocy miee'xy. Ni cab hajxy pøn miee'xa'añ. Cabä hojiot hajxy ñä'ägädä møødä. 32 Ñajuøøby hajxy jaduñ coo ja'a Dios tøø yhane'emy coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcø'owät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Jaanä jaduñ hajxy ñajuøøbiä, pøn jaduñ haxøøg jatcøøby, quiumädowaambby hajxy je'e tehngajnä. Pero nägøø nädecypiä hajxy jaduñ jiatcø'øy, hoy hajxy jaduñ jia najuøøy. Høxtä xoonäacp hajxy jaduñ coo wiinghäna'c-hajxy jaduñ haxøøg pijaatcøøbiä.

2

1-3 Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo jaduñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädoowämät je'eguiøxpä coo hajxy nägøxiä haxøøg njatcøøyyäm. Cab jaduñ yhahixø'øy coo højtsä jäya'ay nnänøømämät coo hajxy hoy quia'a hity, coo hajxy ween quiumädoy. Caj pues, haa ca'a, jaduñ højts haxøøg nbajatcøøyyämbä. Hix, ni pøn jaduñ hahixøøby quia'a mäna'anät cooc tyijy hoy tiehñ yhity. Paady jaduñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädoowämät, je'eguiøxpä coo hajxy hoy nga'a hoyhidääñäm. 4 Pero hojiotä Dios jiaanç tehñ miøød, paady hajxy xquia'a tsoj tsaächtiuunnäm. Chojiä jioot jaduñ coo howyiinmahñdy hajxy nbadu'ubøjcänät, coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyänät. 5 Pero jii jäya'ayhajxy näje'e, jaanç tehñ xieä quiopcä tiaatsc-hajxy. Cabä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owa'añ. Y coo hajxy jaduñ tehngajnä quia'a mäbøgät, mänit hajxy hänäjty hanaxiä chaächpøga'añ coo yhabaadät coo ja'a Dios ja'a cahwiindøyhäna'c hänäjty chaächtiuna'añ. 6-10 Pønä jioot nägøø nädecypiä tsojp coo hoy yhidät, pønä jioot pädaacp coo jim ñöcxät Dioswiinduum, coo ja'a hoyhajtä weenhajt jim piäadät, coo jim quiu-mayøøjtät ja'a Diósäm, pues je'edsä Dios jim yajnøcxaamby. Mio'owaambiä Dios je'e ja'a hoyhajtä weenhajt. Quiumayaambä Dios jaduñ. Yaghi-daambiä Dios je'e jootcujc homiänaajä, hopiønä, hoy jia judiösä, hoy quia'a jagä judiösä. Pero hoyhoyä Dios chaächtiuna'añ pøn haxøøg

jatcøoby, pønä Diosmädia'agy ca'a cudiunaamb, pøn ca'a yajmägäpax ca'a yaghane'emaamb waambatiä Dios hajxy jaduhñ xjia hanéhmäm. Hopiønä jaduhñ chaachpøga'añ, pønjaty jaduhñ haxøøg jatcøoby, hoy hajxy jia judiøspä, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä.

¹¹ Hix, cabä Dios miøjpäda'agy pø mjudio miith, pø caj. Je'e yajcopcøoby pø mhoyhäna'c, pø caj. ¹²⁻¹⁵ Højts judiøshajpä, jequiän højtsä Dios xyhanehmy neby højts hoy nguhdujthädät. Mänitä Moisés ja'a mädia'agy jaduhñ quiujahy nebiaty højts hoy nguhdujthädät. Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judiøspä, cabä mädia'agy hajxy miädooyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero hoy hajxy quia'a jagä mädooyä, coo hajxy hamdsoojoot hoy quiudiünät nebiä Dios jioot jia tsoquiän, cähxø'øgäp jaduhñ coo hajxy yhawáanäxä ja'a Diósäm ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy. Jaduhñ hajxy hamdsoo ñajuø'øy pø hoy hajxy quiudiuñ, pø caj. Jaduhñ hajxy yajtuungpaady néjjiäm hajxy häxøpy tøø miädoy ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. Y coo hajxy hoy quia'a cudiünät neby hajxy ñajuø'øy ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy, mänit hajxy quiumädowa'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, højts judiøspä, coo højts nga'a cudiünät neby højtsä Dios jecy xyhanehmiän, nebiä Moisés ja'a mädia'agy jecy quiujahyyän, jaduhñ højts ngumädowaambä. Hix, pøn jaduhñ cudiuumb nebiä Dios yhan'emiän, je'e ja'a Dios piäda'agaamby hawa'adstuum, hoyyä mädia'agy tøø quia'a jagä mädoy nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero pøn jaduhñ ca'a cudiuumb, hoyyä mädia'agy tøø jia mädoy nebiä Moisés jecy quiujahyyän, cab je'eduhñ hawa'adstuum piäda'aga'añii ja'a Diósäm. Jaduhñds je'e, nägøxiä ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy quiumädowa'añ, hoy hajxy jia judiøspä, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä. ¹⁶ Mänit hajxy jaduhñ quiumädowa'añ coo ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy yhixa'añii ja'a Jesucristäm nebiaty hajxy hänajty yaa tøø jiatcø'øy. Mänit hajxy yagjahmiejtsta'aga'añii nebiaty hajxy hänajty tøø wyiinmahñdyhaty hamee'ch. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ ja'a Jesucristocøxpä, ja'açh nyajwa'xypä.

¹⁷ Højts judiøshajpä, naxy højts nniguiumayii coo højts njudiøshaty, coo højtsä mädia'agy nmäböcy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. Jaduhñ højts nniguiumäayyäbä coo højtsä Dios tøyhajt xqui'u'ughaty, højtsyähajtiä, højts judiøshajpä. ¹⁸ Nnajuøoby højts jaduhñ nebiatiä Dios jioot chocy coo højts nhoyhäna'c-hädät. Y ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä, je'e højts jaduhñ xyhawáanäp neby højts nwiimbwät tii hoy tii mäbaad. ¹⁹⁻²⁰ Niyhajuøoyyap højts coo højts häna'c hoy nyajnähixø'øwa'añ, ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a jappä ca'a najuøöbiä. Jim højtsä tøyhajt nbaady maa ja'a mädia'aguiän, ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä. ²¹ Hoorä, coo højts häna'c jaduhñ nyajnähixø'øy ja'a Diosmädia'agy, hahixøoby jaduhñ coo højtsä Diosmädia'agy hoy ngudiünät. Cábøchä nmägunaaxhajxy näje'e hoy quiudiuñ. Y coo højts häna'c nmägäpaxy nhane'emy coo hajxy quia'a méedsät, hahixøoby jaduhñ coo højts nga'a mée'tspät. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²² Y coo højts häna'c nmägäpaxy nhane'emy coo wiinghäna'cä tio'oxiøjc hajxy quia'a møødtsänáayyät, cab jaduhñ yhahixø'øy coo højts jaduhñ njatcøöbiät. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. Cab højts quepychec naaxpoch nwiingudsähgø'øy. Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo højts xädø'øñ nméedsät tsajtøgooty maa ja'a quepychec naaxpoch yhitiän. Jaduhñhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²³ Niguiumäayyap højts jaduhñ coo højtsä mädia'agy nmäböcy ja'a Moisés jecy quiujahyyäbä.

Pero näje'echä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiuidiuñ. Jaduhñ hajxy yajcähxø'ogy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt quia'a wiingudsähgø'oy. ²⁴ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "mijts judioshajpä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ, paadiä Dios haxøøgjaty ñähojyii ja'a häna'c-hajxy ca'a judiospä." Tøyhajt jaduhñ.

²⁵ Højts, judios højts nmäminø'oy nmäga'awø'oy. Mänit højtsä Dios xquiumáyät coo højtsä mädia'agy hoy ngudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero coo højts jaduhñ hoy nga'a cudiünät, cab højtsä Dios jaduhñ xquiumaya'añ. ²⁶ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judiospä, coo hajxy hoy quiudiünät nebiä Dios yhane'emiän, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm. ²⁷ Näje'echä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiuidiuñ nebiä Dios yhane'emiän, hoy hajxy judios jia mäminø'oy jia mäga'awø'oy, hoyyä mädia'agy hajxy jia mädyöy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Je'ehajxy mäböcyä ca'a cumayáañp ja'a Diósäm. ²⁸ Pønjaty hoy cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'edsä Dios quiu'ughajpy, hoy hajxy judios quia'a jagä mäminø'oy quia'a jagä mäga'awø'oy, hoyyä hijxtahnd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxphajxiän neby højts judios nmøødän. ²⁹ Hiç, coo pøñ hoy quiudiünät hamuumdu'joot nebiä Dios choquiän, mänit hajxy quiu'ughada'añii ja'a Diósäm, hoyyä judioshajxy näje'e quia'a ja mäna'añ cooc tyjy hajxy jaduhñ quia'a cu'ughadyii ja'a Diósäm. Hiç, quiumaabiä Dios jaduhñ pøñ jaduhñ cudiuumb hamuumdu'joot.

3

¹⁻² Xchoobáatp højts jaduhñ madiu'u coo højts judios nmäminø'oy nmäga'awø'oy, coo højtsä hijxtahnd nyajpäda'agy maa højts nni'xcøxpän, ja'a jaduhñ yajcähxø'pä coo højtsä Dios xquiu'ughaty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, Dios højts nhap ndeedy jecy xyajcø'ødägøøyyä ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Diósäm coog hajxy hánajty quiu'ughada'añii. ³⁻⁴ Y je'enä højtsä Dios xquiu'ughatyñä neby højts jecy xyajwiinwaanøøyyän, hoy højts nhap ndeedy nämay hoy quia'a jagä cudiuuñ neby hajxy hánajty tøø yhane'emyiijän ja'a Diósäm. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy, hoy hajxy nägøxiä cu nja mänáañäm cooc tyjy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Diosteedy, hopiønä jaduhñ ñajuø'oy coo miich myajtøjiaty waambaty højts miich tøø xyajwiinwaanø'oy.

Coo miich pøñ xñäxø'owø'owät cooc tyjy miich jaduhñ mga'a yajtøjiaty waambaty miich tøø mmädia'agy, cähxø'øgaamb jaduhñ coo je'e yhøhnda'agy, ja'a miich jaduhñ xñäxø'owøøbiä.

⁵ Jaanč tehñ yhooyä Dios yhity. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägä hjítäm. Tøyhajt jaduhñ. Paadiä, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios jiaanč tehñ hoyyä. Hiç, coo højts häxøpy nhjítäm hoy, cab jaduhñ häxøpy quiähxø'ogy coo ja'a Dios jaduhñ hoy jiaanč tehñ yhity. Pero jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyjy ja'a Dios howyiinmahñdy quia'a møødä, je'eguiøxpä coo hajxy xyajcumädowáañäm. ⁶ Pero hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädowämät. Haa ca'a, coo ja'a Dios häxøpy hoy quia'a hity, cabä cuhdajt häxøpy miøødä coo hajxy jaduhñ xyajcumädowämät.

⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyjy ja'a Dios quia'a yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, yajnajuøøby jaduhñ coo ja'a Dios

tøyhajt mänaa quia'a hõhnda'agy. Jaduhnä jäya'ayhajxy nägõxiä ñajuø'øwa'añ coo jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgõøyyämät. Pero coo pønä Dios jaduhñ ñänõmät cooc tyjy quia'a yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, hahixøøby jaduhñ coo je'e quiumädõwät. ⁸ Näje'ethä jäya'ayhajxy xñähøønø'øy cõogøch tyjy nmäna'añ cooc tyjy jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät, jaduhñäc tyjy maas hoy quiahxø'øga'añ coo ja'a Dios jiaanč tehñ yhooyä. Ja'a hänä'c-høch hajxy jaduhñ xñähøønøøbiä, hõhndaacp hajxy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy quiumädõwät.

⁹ Jaanä jaduhñ hõjts judiõspä, cab hõjtsä Diosmädia'agy maas hoy ngudiunñ quejee ja'a häna'c-hajxy ca'a judiõspä. Haa ca'a, tøøch nhuuc mänaambä coo hajxy jaduhñ hoy nga'a nä'ägä hojiäya'ayhätäm, coo ni pønä Diosmädia'agy hoy quia'a nä'ägä cudiunñ, ni hõjts judiõs, ni ja'a häna'c-hajxy ca'a judiõspä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ hoy nga'a jäya'ayhätäm. ¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguianñ:

Ni pøn hoy quia'a wädity.

¹¹ Ni pøn jaduhñ quia'a wiinjuø'øwa'añ nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän.

Ni pønä jioot quia'a päda'agy maa ja'a Diosän.

¹² Tøø ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägõxiä ñajtshixøøñä.

Cõjnøø cõjtu'u hajxy tøø piadu'ubõjnä.

Haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä nägõxiä.

¹³ Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy quiapxy miädia'agy.

Jaduhñä yhaawhajxy tiocxuugy nebiä ho'oguiäya'ajiut tiocxuugianñ, ja'a tøø yhawä'achäbä.

Jaanč tehñ yhõhndaacp hajxy. Jaduhñä haxøøgpä hajxy yaghity yhaawjooty nebiä haxøøgtsahñdyhaawän.

Jaanč tehñ miägapxõp hajxy.

¹⁴ Jaanč tehñ quiapxtägooby hajxy hoñejpiä nebiä jioot hajxy yajmädsoquiän. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy ñiñänømyii.

¹⁵ Jaanč tehñ piaquiä jootma'ad hajxy piaadyii, mänitä miäya'adiõjc hajxy nõcxy yagho'oga'añ.

¹⁶ Jaanč tehñ chipyapädø'p hajxy majaty hajxy wiädity. Chaačtiumbiä cu'ug hajxy jaduhñ.

¹⁷ Jaanč tehñ chiptsojp hajxy.

¹⁸ Cab hajxy tiajy miay pø yajcumädowäänäbä Dios hajxy.

¹⁹ Jaduhñds je'e, yajcumädowaambiä Dios ja'a jäya'ay nägõxiä, pønä miädia'agy hoy ca'a cudiunñäp, møød hõjts judiõs, møødä häna'c-hajxy ca'a judiõspä. Hõjts judiõs, hõjtsä pojpä nmaas møød, je'eguiõxpä coo hõjtsä Dios ja'a nhapä ndeedy jecy xjia hanehmä coo hajxy haxøøgiaty quia'a jatcø'owät nebiõch naamnä tøø ngujaayän. Pero cab hõjts jaduhñ nnä'ägädä cudiuna'añ.

²⁰ Jéquiänä Dios ja'a Moisés yhanehmy coo ja'a miädia'agy quiujähyyäxät. Jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo hajxy nägõxiä hoy nga'a jäya'ayhätäm. Ni pøn jaduhñ hoy quia'a cudiuna'añ ja'a Diosmädia'agy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, paadiä Dios hajxy xpäda'agäänäm hawa'adstuum, caj jie'eguiõxpä cooc tyjy ja'a mädia'agy hajxy hoy ngudiunñäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä.

²¹⁻²⁶ Hoorä, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo hajxy nägõxiä haxøøg njatcøøyyäm, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänäyyäm hädaa yaabä naaxwiin, møød hõjts judiõs, møødä häna'c-hajxy ca'a judiõspä. Cabä Dios pøn

ñä'ägädä cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy hajxy piäda'aga'añii hawa'adstuum coogä jecymiädia'agy hajxy hoy quiudiünät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero tøø hajxy nhíjxäm coo ni pøn jaduhñ quia'a päda'aga'añii hawa'adstuum. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaayy coo ja'a yHuung hänäjty yaa quixa'añ maa højtshájtäm. Mayhajtä Dios hänäjty tiunaamby maa højtshájtäm. Jaduhñ hajxy hänäjty xpiäda'agáanäm hawa'adstuum. Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a jecymiädia'aguian, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero cabä jecyjiäya'ayhajxy hänäjty wyiinjuø'øy. Hojiootä Dios miøød coo ja'a jecyjiäya'ayhajxy quia'a pädaacä haxøøgtuum, hoy hänäjty jia hawiinmatsä coo hajxy jim cu piädaacä, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty haxøøg jatcø'øy. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, jaduhñä jäya'ayä piojpä quiädieey hajxy ñähwä'adsät. Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a jecyjiäya'ay yajñähwaach ja'a piojpä quiädieeyhajxy. Høxtä jäda'anäbaadyñä ja'a Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm neby hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Jaanä jaduhñ hajxy xyajwiinjuøøyyämbä coo hajxy piäda'aga'añii haxøøgtuum pønjaty haxøøg jatcøøby jäda'ahaty. Paadiä Dios ja'a yHuung ñähdujcy, ja'a Jesucristo, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät. Y coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh nähho'túutäm, jaduhñä Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwäatsäm, jaduhñ hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum, hopiønä, møød højts judíos, näguipxy møødä häna'c-hajxy ca'a judióspä. Mayhajtä Dios jaduhñ tiuun maa højtshájtäm coo hajxy jaduhñ xpiädaacäm hawa'adstuum.

²⁷⁻²⁸ Cab jaduhñ yhawinmatsä coo hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Hix, coo hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiäda'agáanäm hawa'adstuum, hoy hajxy nga'a jagä panócxäm nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädaacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy ngudiüünäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, mänit hajxy mäbøcy cu nniguiumáayyäm hamdsoo. Pero caj pøn jaduhñ piäda'aga'añii hawa'adstuum hamdsoo.

²⁹⁻³⁰ Tu'uguiaä Dios jaduhñ. Tu'cuhdujtä Dios hajxy xyhíjxäm nägøxiä, møød højts judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a judióspä. Tøyhajt jaduhñ. Coo hajxy nägøxiä nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy jim xpiädaacämät hawa'adstuum nägøxiä. ³¹ Pero cábøch nmäna'ana'añ coo ja'a jecymiädia'agy quia'a tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, hoy hajxy nja wiinjuøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Hix, maas hoy hajxy jaduhñ nwiinjuøøyyänä coo ja'a jecymiädia'agy jaduhñ jiaančh tøyyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a jecymiädia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiüünäm. Tøø hajxy jaduhñ nwiinjuøøyyänä coo jaduhñ tiøyhajtä.

4

¹Højts judíos, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. ²Hoyyä Abraham hijty jäya'ayhaty jegyhajty. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Abraham häxøpy tøø piäda'agy hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jia jäya'ayhajty, mänitä Abraham cu ñiguiumaayyä. ³Hix, paadiä Dios ja'a Abraham piädaacy hawa'adstuum, coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäbøjcä cooc ja'a

Dios yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hoy jiäya'ayhajty. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. ⁴ Hoorä, ja'a cuduumbädøjc, paady hajxy miäjuyii coo hajxy quiuduñ, cab jaduhñ ñä'a mayhajtä. Jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ayhajxy näje'e wyiinmahñdyhatiän. Yajcumayaamb hajxy ja'a Diósäm, paady hajxy jia wi'i yhojiäya'ayhada'añ. ⁵ Pero pønjaty tøø miäbøcy coo ja'a Dios yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'edshajxy jaduhñ hawa'adstuum päda'agáanäp. Paady hajxy jim piäda'aga'añii coo hajxy jaduhñ miäbøcy, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jia jäya'ayhaty. Jim hajxy jaduhñ piäda'aga'añii, hoy hajxy haxøøg tøø jia jatcø'øy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ. Coo ja'a Dios hajxy häxøpy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy njäya'ayhajtäm, cab hajxy häxøpy nmänaañäm cooc ja'a Dios mayhajt tiuñ. ⁶ Jaduhñä David jecy miänaañ cooc hajxy jootucjy yhida'añ, pønjaty jaduhñ najuøøby coo ja'a Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum ja'a miayhajt haam, hoy hajxy hänäjty haxøøg tøø jia jatcø'øy. Hiç, cabä Dios miøjpäda'agy pø cabä häna'c hänäjty hoy tøø jiäya'ayhaty.

⁷⁻⁸ Coo jaduhñ yhabáatnät coo Dios ja'a jäya'ay yajtøyhajtyega'añ nebiaty hajxy hänäjty tøø quiädieeyän,

mänit hajxy jootucjy yhida'añ pønjatiä Dios piädaacyy hawa'adstuum, pønjatiä Dios miee'xyp,

pønjatiä piojhajpiä ja'a quiädieeyhajpiä hajxy yajnähwäatsäxä, nømä David jecy miänaañ.

⁹ Jue'e ja'a David jecy ñänøøm cooc hajxy jootucjy yhida'añ, pønjatiä Dios piädaacyy hawa'adstuum, hopiønä, møødä judiøshajxy, ja'a Dios quiu'ughajpiä, møødä cajpä judiøshajxy. Je'edshajxy ca'a cu'ughajtäp ja'a Dios. Hiç, jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäbøjcä cooc ja'a Dios mänaa quia'a hønnda'agy, paady piädaacä hawa'adstuum."

¹⁰ Hoorä, jaduhñä judiøshajxy quiuhdujthaty, yajcircuncidarhajpä ya'adiøjc-hajxy. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hijxtahnd hajxy piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpahjxiän. Hoorä ja'a Abraham, tøøyyäm hänäjty je'e piädäacänä hawa'adstuum, cajnä hijxtahnd hänäjty jaduhñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo häna'c-hajxy piäda'agyii hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä cooc ja'a Dios yajtøjaty waambaty je'e tøø quiapxy tøø miädia'agy, hoyyä hijxtahnd hajxy quia'a jagä møødä maa ja'a ñi'xcøxpahjxiän. ¹¹ Paadiä Abraham hijxtahnd jaduhñ piädäacäxä maa ja'a ñi'xcøxpän, jaduhñ yajnajuo'øy coo ja'a Abraham hänäjty tøø piäda'agyii hawa'adstuum. Paady jim piädaacä coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hänäjty tøø miäbøjcäxä. Jaduhñä Abraham piädaactsohnä hawa'adstuum, hoyyä hijxtahnd hänäjty jaduhñ quia'a jagä pädaacäxänä maa ja'a ñi'xcøxpän. Pønjaty jaduhñ mäbøjp nebiä Abraham jecy miäbøjquiän, jaanä jaduhñ hajxy yhixäänäbä ja'a Dios nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhiñxiän, hoy hajxy quia'a jagä judiøspä. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm nebiä Abraham jecy miäbøjquiän, jaduhñ quiähxøøgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhajtäm ndecyhajtäm. ¹² Højts judiøshajxy, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. Jaaya'ay jaduhñ pädaactsohnä hawa'adstuum je'eguiøxpä coo jaduhñ miäbøjcy coo ja'a Dios yajtøjaty waambaty hänäjty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Tøyhajt jaduhñ. Højts judiø, jaduhñ højts nyajcircuncidarhaty nebiä

Abraham jecy yajcircuncidarhajtän. Pero tóoyämä Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy hänäjty miäböjcä, cahnä hänäjty yajcircuncidarhaty. Højts judíos, højts jaduhñ mäßöjpä, jaanä jaduhñ højts nmäßöjpä nebiä Abraham jecy miäßöjquian. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo højtsä Abraham jecy nhøjxhajtý ndecyhajtý, coo højts jaduhñ nmäßöcy, højts judíos.

¹³ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy cooc hänäjty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin näguipxy møøä yhap møøä yhoc. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Paadiä Abraham jaduhñ ñämaayyä je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy hajxy miäßöjcä, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a Abraham jia cudiuuñ nebiaty hänäjty tøø yhane'emyii. Pero coo ja'a Abraham jaduhñ miäßöjcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hänäjty tøø quiapxy tøø miädia'agy, paadiä Abraham jaduhñ ñämaayyä coo ja'a Abrahamhajxy hänäjty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møøä yphaphajxy, møøä yhoc-hajxy. ¹⁴ Haa ca'a, jaduhñä Dios miänaañ cooc hajxy yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin pønjatý jaduhñ mäßöjp coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hänäjty tøø miäna'añ. Jaduhñ miädia'agytägø'øy coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáañäm je'eguiøxpä coo hajxy jaduhñ nmäßöjcäm. Pero coo ja'a hoybä weenbä hajxy häxøpy nbáatäm je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiüunäm, ja'a Moisés jecy quuijáhyäbä, cab jaduhñ cu choobaaty coo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xñmäáayyäm coogä mayhajt hänäjty tiuna'añ coo ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owáañäm. Ni jaduhñ cu quia'a tsoobaaty coo højts cu nmäßöjcäm coo ja'a Dios jaduhñ yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. ¹⁵ Hix, cabä jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiüunäm, ja'a Moisés jecy quuijáhyäbä. Cooc hajxy jaduhñ nga'a cudiüunäm, paady hajxy ngädiéhyäm. Y paady jaduhñ yhäxø'øy coo hajxy ngumäðówämät. Pero pønjatý ja'a jecymiädia'agy tøø quia'a mäðoy, ja'a Moisés jecy quuijáhyäbä, cab hajxy jaduhñ quiumäðowa'añ, hoy hajxy tøø quia'a jagä tuñ nebiä Moisés jecy yhanehmian.

¹⁶ Cooc ja'a Abraham jaduhñ jecy miäßöjcä ja'a Dios miädia'agy coo ñämaayyä coogä Abrahamhajxy hänäjty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møøä yhap møøä yhoc-hajxy, paadiä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy nägøxiä xmio'owáañäm nä'ä mayhajt, coo ja'a Abraham hajxy nbamäßöjcämät coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty tøø miäna'añ, møøð højts judíos, møøð mijts ca'a judiøspä. Cooc ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamäßöjcämät, jaduhñ mäwiin hajxy nägøxiä xyajmäbáatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiahxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájttäm ndecyhájtäm. ¹⁷ Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Dios ja'a Abraham piädaacy coo ja'a jäya'ayhajxy mayhagajtpä yphaphat yhoc-hadøøjät ja'a Abraham. Y miäßöjcä ja'a Abraham jaduhñ coo jaduhñ ñämaayyä coogä tio'oxiøjc hänäjty quio'na'awa'añ, hoy hajxy hänäjty tøø jia miäjaanä. Paadiä Abraham jaduhñ miäßöjcy, ñajuøby hänäjty jaduhñ coo ja'a Dios mäjaa miøøä coo ja'a ho'oguiäya'ay yagjujypiøjtägätsät, y coo mäjaa miøødäbä coo ja'a jäya'ay quiuñu'xät ja'a hajxy hänäjty ca'a miimb ca'a cahbnä. Y coo ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamäßöjcäm, jaduhñ mäwiin hajxy nmäbáatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiahxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájttäm ndecyhájtäm.

¹⁸⁻²¹ Cooc ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ jecy ñämaayy coogä mayhagajtpä-jäya'ayhajxy hänäjty yphaphada'añ tieedyhada'añ ja'a Abraham, tøø

ja'a Abrahamhajxy hänajty miäjaanä mөөдä tio'oxiojç. Mägo'x-jomøjtä Abraham hänajty miөөдä. Y ja'a tio'oxiojç, ja'a Sarahajpä, cahnä hänajty ñä'ägädä huungpaadyñä, hoyyä jomøjt hänajty tөө jia nõcxnä coo yhuungpaadät. Pero cabä Abraham jaduhñ ñä'ägädä mõjpädaacy coo hajxy hänajty tөө miäjaanä. Hamuumdu'jootä Abraham jaduhñ miäbøjcy nägøø nädecypä neby hänajty tөө ñäma'ayiiñ ja'a Diósäm coog hänajty jäya'ay may yhaphat yhoc-hada'añii. Paady jaduhñ tiøjiajty. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy hänajty jiaanč tehñ miayøøwa'añ. Paadiä Abraham jaduhñ miäbøjcy, ñajuøøby hänajty jaduhñ coo ja'a Dios mäjaa miөөдä coo jaduhñ yajtøjiädät waambaty hänajty tөө quiapxy tөө miädia'agy. Mänitä Abraham ja'a Dios jaduhñ miøjpädaacy jiaančpädaacy. ²² Coo ja'a Abraham jaduhñ miäbøjcy, paady hawa'adstuum piädaacä.

²³ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Abraham piädaacä hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy miäbøjcäxä coogä Dios yajtøjiaty waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy. ²⁴ Jaanä jaduhñ højtsä Diosmädia'agy xñänømämä. Coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ nmäbøjcämbät, jaduhñä Dios hajxy xpiädäacämbät hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajch. Ja'a Jesucristo, je'e hajxy nWiindsønähjätäm. ²⁵ Jaaya'ay jaduhñ nähdujçä coo hajxy xñähho'tuütäm. Jaduhñä nbojphjätäm ja'a ngädieyhjätäm hajxy xyajñähwäatsäm. Y coo ja'a Jesucristo jaduhñ yagjujypiøjtägajtsä, jaduhñ hajxy nmähmøyyänä hawa'adstuum.

5

¹ Hoorä, coo hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'tuütäm, paadiä Dios hajxy tөө xyajñähwäatsäm ja'a nbojphjätäm ja'a ngädieyhjätäm. Paady hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Jootcujcä Dios hajxy jaduhñ xmiөөdhjätäm. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tөө xñähho'tuütäm, coo je'e jiujypiøjtägajch, paadiä Dios hajxy xquiumäayänä. Paady hajxy nxoondäcäm. Y coo jaa tøyhajt hajxy jaduhñ nmөөdhjätäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajñøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän, paady hajxy jootcujc nhjätäm. ³⁻⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, xoonäcäm hajxy hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy yaa nja tsaächpøjcäm. Coo hajxy nmee'xtüjcämät, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiüunämät. Y coo hajxy jaduhñ hoy ngudiüunämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmөөdhadäänäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajñøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Coo hajxy jaduhñ nnajuøøyyäm coo hajxy jim xyajñøcxäänäm, paady hajxy yaa nxoondäcäm, hoy hajxy yaa nja tsaächpøjcäm. ⁵ Coo ja'a Dios jaduhñ miäna'añ coog hajxy jim xyajñøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän, yejpiä Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ xwyiinhøñäm. Hiç, tөө ja'a Dioshøpirtu hajxy xyhadäøøyy xjioottägøøyyäm. Jaduhñ hajxy xyajñajuøøyyäm coo hajxy xjiaanč tehñ chøjcäm hamuumdu'joot.

⁶ Coo ja'a Dios yajñähdiy coo hänajty tөө yhabaatnä, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'tuütäm. Jaduhñä nbojhjätämä ngädieyhjätäm hajxy xyajñähwäatsäm. Cab hajxy hänajty hoy nnähwa'adsäänäm hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy hänajty ngahwiindøyhjätäm. ⁷ Hiç, caj miich põñ xchoj nähho'tu'udät, hoy miich hänajty mja hojiäya'ayhaty. ⁸ Pero ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chøjcäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'tuütäm,

hoy hajxy hānajtj nja cuboj nja cugādieeyhājttām. ⁹ Hoorā, coo ja'a Jesucristo hajxy tōø xñāhho'túutām, coo ja'a Dios hajxy tōø xpiādācām hawa'adstuum, jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājttām coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajcumādoŵāānām. ¹⁰ Coo hajxy hijty cōxypānejpiā njāya'ayhājttām, jaduhñ māwiin hijty piaady néjjiām coo ja'a Dios hajxy hijty nmādsiphājttām. Pero coo ja'a yHuung Jesucristo hajxy hoy tōø xñāhho'túutām, ja'a hajxy nWiindsoñhājttāmbā, paady cabā Dios hajxy nmādsiphājttānā. Hoyyā Dios hajxy xyhuunghājttānā. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiā Dios hajxy nmøødhājttānā. Y coo ja'a Jesucristo jiuypijōjtāgajch, coo jim ñcōxtāgajch maa ja'a Tieediān, jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājttām coo hajxy jim xya-jnōcxāānāmbā. ¹¹ Jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājttāmbā coo ja'a Dios hajxy xquiumāayyānā. Paady hajxy jaduhñ xquiumāayyānā coo ja'a Jesucristo ja'a nbojppā ngādieey hajxy tōø xyajñāhwāatsām. Tsōcxā hajxy jaduhñ xoonācām.

¹² Hoorā, tu'jāya'ay jecy quia'a cudiuundsohñ neby hānajtj tōø yhane'emyiijān ja'a Diōsām. Ja'a Adānhōch jaduhñ nnānōømby, ja'a hajxy jecy nhaphājttām ndeedyhājttām. Jaduhñā pojppā cādieey yaa chohndaacy hādaa yaabā naaxwiin. Y coo ja'a Adān jaduhñ jecy quiādiehy, paady jaduhñ yhuuc ho'tsohm̄bā. Y coo ja'a Adān hajxy jaduhñ jecy nhaphājttām ndeedyhājttām nāgōxiā, paady hajxy nbagādiēhyyām, paady hajxy nbahó'cām. ¹³⁻¹⁴ Hōxtā jecyjiāya'abiaady hajxy haxōøg jiāya'ayhajty, paady hajxy nāgōxiā yho'cy, hoyyā Moisés hānajtj quia'a jagā miññā, quia'a jagā ca'ayñā, hoyyā Dios hānajtj quia'a jagā hane'emyñā coo ja'a jāya'ayhajxy hoy jiāya'ayhādāt nebiā Moisés jecy quiujahyyān, hoy hajxy hānajtj quia'a jagā pagādiehbiā nebiā Adān hānajtj tōø quiādieeyān. Hoyyā Dios hānajtj quia'a jagā hane'emyñā coo ja'a jāya'ayhajxy hoy jiāya'ayhādāt, nāgōxiā jāya'ayā pojppā cādieey hajxy hānajtj miōōdā. Y ja'a Adān, jaduhñ je'e jecy ñāmaayyā cooc hānajtj yho'oga'añ, pō cab hānajtj jaduhñ quiudiuna'añ nebiā Dios hānajtj tōø yhane'emiān. Y coo ja'a Moisés jaduhñ cujecy quiujahy nebiatiā Dios hānajtj tōø yhane'emiān, jaduhñā jāya'ayhajxy nāgōxiā ñāmāayyābā coogā Adān hajxy hānajtj nāgōxiā piaho'ogaambā, pō cab hajxy hānajtj quiudiuna'añ nebiā Dios hānajtj tōø yhane'emiān. Ja'a jecyjiāya'ayhajxy hānajtj jiiā, cahñ Moisés hānajtj quiujaayñā nebiatiā Dios hānajtj tōø yhane'emy, cab hajxy hānajtj jaduhñ nāmāy ñajuō'oy coo hajxy hānajtj yho'oga'añ, pō haxōøg hajxy hānajtj jiāya'ayhaty.

¹⁵ Coo ja'a Adān ja'a Dios miādia'agy jaduhñ jecy quia'a cudiuunā, paady hajxy nāgōxiā nhó'cām. Pero coo ja'a Jesucristo ja'a Tieediā miādia'agy jaduhñ quiudiuunā, paady hajxy nnāhwaats nguhwāatsām. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ hoy xñāhho'túutām, paadiā Dios hajxy xpiādācām hawa'adstuum. Mōjmayhajtā Dios jaduhñ tiuun maa hōjtshājttām, pōnjatiā miādia'agy tōø miābōjcā ja'a Jesucristocōxpā. Paady hajxy jim xya-jnōcxāānām maa ja'a wyiinduumān. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tōø xñāhho'túutām, jaduhñā tøyhajt hajxy nmøødhājttām coo ja'a nbojppā ngādieey hajxy jaduhñ xyajñāhwāatsām nāgōxiā, pōnjaty tōø miābōcy ja'a Jesucristocōxpā. Paadiā Dios hajxy xpiādācām hawa'adstuum. Paady hajxy jim xyajñōcxāānām maa ja'a wyiinduumān. ¹⁷ Jaduhñds je'e, coo ja'a Adān ja'a Dios miādia'agy jecy quia'a cudiuunā, paady hijty yhawiinmatsā coo ja'a Dios hajxy xpiādācāmāt haxōøgtuum. Pero tōø ja'a Jesucristo hajxy xyajñāhwaats xyajcuhwāatsām. Mōjmayhajtā Dios jaduhñ tiuun. Paadiā

Dios hajxy xquia'a päda'agáañäm haxøøgtuum, pønjaty hawa'adstuum. Y paady hõjtsä hoyhajtä weenhajt yaa nbaadääñäm hädaa yaabä naaxwiin je'leguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwäätsäm.

18-19 Mänaa ja'a Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, ca'xiä Tieediä miädia'agy quiuidiunä mäduhñtiä yaa yhjity. Y coo hajxy jaduhñ xñähho'túutäm, ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiuidiunä. Jaduhñ hajxy xyajñähwäätsäm. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh nähho'túutäm, mänitä Dios hajxy xpiädääcämät hawa'adstuum. Hoorä, ja'a Adán, haxøøg je'e jecy jiäya'ayhajty. Cabä Adán ja'a Dios miädia'agy jecy ñä'ägädä cudiunä. Y coo ja'a Adán hajxy jecy nhaphajtäm ndeedyhajtäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nga'a nä'ägädä cudiunäañämbä. Coo hajxy jaduhñ nga'a cudiunäañäm, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy jiihy cu xpiädääcäm haxøøgtuum. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajñøcxäänäm Dioswiinduum. Jaduhñä Dios mayhajt mõj jiaančh tehñ tiuunñ maa hõjtshajtäm.

20-21 Coo ja'a Dios jecy yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhädät, mänitä Moisés jaduhñ quiujahy. Y coo ja'a nocy hajxy ngäpxämät, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, jaduhñ hajxy nnajuøøyyämät coo hajxy njaančh cädiéhyäm. Hoy hajxy jaduhñ nja najuøøyyäm, cab hajxy nmäbøjcäm. Pero xjiaančh tehñ ñäxú'utsämä Dios. Paadiä mõjmayhajt jiaančh tehñ tiuunñ maa hõjtshajtäm. Jaduhñds je'e, coo hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm. Pero coo ja'a Dios hajxy xñäxú'utsäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsønñhajtämbä. Jaduhñä Dios hajxy xpiädääcäm hawa'adstuum. Mänit hajxy xyagjugyhadaañäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän.

6

1 Cab jaduhñ ñä'ägädä hahixø'øy coo hajxy nmänääñämät: "Tsøg hajxy cädiéhyäm tehngajnä. Haa ca'a, tehngajnä Dios hajxy xñäxuudsääñäm."

2 Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy tehngajnä ngädiéhyämät. Haa ca'a, tøø ja'a pojpa cädiee hajxy nnajtshixøøyyänä coo ja'a Diosmiädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä. 3-5 Tøgä cab hajxy mna-juø'øyä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo hajxy tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä. Y coo hajxy jaduhñ tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødhó'cäm. Jaanä jaduhñ mäwiin piaatpä néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødnaaxtägøøyyäm. Coo ja'a pojpa cädiee hajxy tøø nnajtshixøøyyänä, jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hajxy jaduhñ ween nga'a jatcøøyyänä haxøøg. Y coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajch ja'a miäjaahaam, mänitä Jesucristo jugyhajt hawiinjemybiä miøødhajty. Jaanä jaduhñ hõjtshajtämbä, coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødjupyiøjtägajtsäm. Paadiä jugyhajt hajxy hawiinjemybiä nmøødhajtämbä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy nmøødhajtämät. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios hajxy xyagjugyhadaañäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. 6 Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøp, mänitä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy quiuhdägøøyyänä nebiä haxøøgwiinmahñdy hajxy nägøxiä hijty nmøødhajtäm. Coo ja'a

nhaxoøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóoyänä, paadiä Jesucristo hajxy nmøødhjítänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paady hajxy jaduhñ tøø xñähho'túútäm, jaduhñä nhaxoøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóoyänä. Jaduhñä njoot hajxy nga'a pádáacänät maa ja'a haxoøgpän. ⁷ Pøñä Jesucristo hñajty møødhjij tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa ja'a Jesucristo yho'oguiän, cabä jioot píadaacnä maa ja'a haxoøgpän. ⁸ Coø hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túútäm møød coo jadähooc jiuypjiojcy, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm coo ja'a Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødujypiøjcäm. Paady hajxy jaduhñ njugyhadaänäm cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän. ⁹ Coø ja'a Jesucristo jiuypjiojtägajch, cab jaduhñ mänaa yho'tägatsaännä. Homiänaaxøøjä homiänaadsuujä jjugyhada'añ. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁰ Hix, tähoocnähho'tu'utiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túútäm. Jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy tøø xyajnáhwaatsäm. Y coo ja'a Jesucristo tøø jiuypjiojtägajtsnä, paady homiänaaxøøjä homiänaadsuujä ja'a Dios miøødhidaännä. ¹¹ Jaaná jaduhñ højtshjítämbä, coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjítänä tu'ugmädia'agy, tsøg hajxy jahmiejstáacäm coo ja'a nhaxoøgwiinmahñdyhajxy tøø quiuhdägóoyänä. Jaduhñ hajxy tsøc jahmiejstáacämbä coo hawiinjemybiä jugyhajt hajxy nmøødhjítänä nebiä Jesucristo hñajty miøødhatiän mänaa jiuypjiojtägachän. Paadiä Dios hajxy nmøødhjítämbä tu'ugmädia'agy.

¹² Cab hajxy cøxypänejpäiä tsøc jatcøoyänä. Cabä njootä ngopc hajxy nbädáacänät maa ja'a haxoøgpän. ¹³ Cabä ngø'ø ndecy hajxy nyaghanájxänät, ni ja'a nhaawhajtäm. Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot cudiúunäm. Coø ja'a Jesucristo hajxy hñajty nmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, møød mänaa jiuypjiojtägachän, paadiä Dios hajxy nmøødhjítänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. ¹⁴⁻¹⁵ Paadiä Dios hajxy xquiümáayäm coo mayhajt tøø tiuñ maa højtshjítäm, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a mädia'agy hajxy nja wi'i quiudiunáanäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coø ja'a Dios mayhajt jaduhñ tiuun maa højtshjítäm, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy xyajnáhwaats, coo hajxy xyajcuhwáatsäm. Hoyyä Dios mayhajt jaduhñ tiuun maa højtshjítäm, cab jaduhñ ñä'ägä hahixø'øy coo hajxy haxoøg njatcøoyämät tehngajnä. ¹⁶ Tsøg hajxy paquiä mädiáacäm neby hajxy yaa nguuhujthjítäm hádaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä cuhdajt hajxy nmøødhjítäm coo hajxy nwiimbliwämät pøñ jaduhñ nmäduñánäm. Y jaduhñ hajxy ngudiúunäm nebiatiä nwiindsøn'hjítäm hajxy xyhanéhäm. Jaaná jaduhñä cuhdajt hajxy nmøødhjítämbä coo hajxy nwiimbliwämät mädyii hajxy nyajtunáanäm, ja'a Diosmädia'agy, o ja'a nhaxoøgwiinmahñdyhajtäm. Coø ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajtunámät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xquiümáayämät. Pero coo ja'a nhaxoøgwiinmahñdy hajxy nyajtunámät, cabä Dios hajxy jaduhñ nmøødhjítämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänitä Dios hajxy xpiädáacämät haxoøgtuum. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁷ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coo mijtsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot myajtuunnä neby hajxy tøø mmäbøquiän. Cahnä Diosmädia'agy hajxy mmädoyñä, haxoøg hajxy hijty mjäya'ayhaty. ¹⁸ Coø mijts tøø mmäbøcy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm, paadiä mhaxoøgwiinmahñdy hajxy tøø mnajstshixøøñä. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo hajxy hamuumdu'joot mhøjiäya'ayhájñä. ¹⁹ (Páadyhøch jaduhñ nmädia'agy neby hajxy yaa nguuhujthjítäm hádaa yaabä naaxwiin, jaduhñ hajxy hoy mwiinjuø'øwät. Cab hajxy jaduhyyä hoy mwiinjuø'øwa'añ.) Hijty, jaançh tehñ yhaxoøgiaty hajxy hijty mjäya'ayhaty.

Cøxypänejpäiä hajxy hijty mjaanč tehñ jiatcø'øy. Maas hanaxiä hajxy hñajty mjatcø'owa'añ tehñgajnä. Pero tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjnä ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Diosmädia'agy hajxy myajtuunnät nägø'ø nädecypiä.

²⁰ Coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hijty myajtuñ, cabä mjoothajxy hijty chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhädat. Coo hajxy häxøpy tøø mhojiäya'ayhaty, tøø ja'a Dios hajxy häxøpy xquimay. ²¹ Höchähdiuunnä hajxy hijty mjatcø'øy. Cabä tii hoybä hajxy hijty mbaady. Haxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä häda'aga'añ. ²² Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ mnajtshixó'owät. Tøyhajt jaduñ. Paadiä Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Coo ja'a mjoot hajxy hamuumdu'joot tøø mbäda'agy coo ja'a Dios hajxy mmøødtuna'añ, paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy mbaada'añ. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, coo mijtsä Dios hoyhäna'c xyagjada'añ nebiä Jesucristo yhoyhäna'c-hatiän, paadiä Dios hajxy xyagjyghada'añ cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. ²³ Coo hajxy cøxypänejpäiä njatcø'oyyämät, cabä Dios hajxy jaduñ nmøødhjätämät tu'ugmädia'agy, møød haxøøgtuum hajxy nhädaacämät. Pero tøø ja'a Dios mayhajt tiuñ coo ja'a yHuung hajxy yaa tøø xyajnäguéjäm, ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhjätämbä. Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä Dios hajxy xpiädaacäm hawa'adstum. Coo hajxy jaduñ nmäböjcämät, mänitä Dios hajxy xyagjyghjätämät cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän.

7

¹ Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduñ nebiä cuhdujt yaa myiñ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy møjcuhdujtmøødpä, ja'a häna'c hajxy jaduñ xyhanéhäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhjätäm, túhmäts. Pero coo hajxy nhó'cänä, cab hajxy jaduñ xyhanéhmänä. ²⁻³ Høxtahmäsä to'oxiøjc ja'a ya'adiøjcmøødpä, jaduñä cuhdujt myiñ coo hajxy ñimiøødtsäna'awøøjät mäduhñtiä hajxy nämetsc jiugyhaty. Hoorä, coo ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc miøødtsänä'awät, y je'enä ñihyhap jiugyhatyñä, haxøøgä to'oxiøjc jaduñ jiatcø'owät. Hix, cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo jaduñ jiatcø'owät. Pero coodsä ñihyhap yhö'ogät, mänitä quixy cuhdujt miøødanä coo piøjtägätsät, y cab jaduñ ñejpiä.

⁴ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo mijtsä Jesucristo hñajty mmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanehmnä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Jaanä jaduñduhmbä, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy hñajty mmøødhjätäbä mänaa jiuypjøjtägächän. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coo jaaya'ay hajxy mmøødtünät. Jaduhñä Dios hajxy mmøødtüumbät. ⁵ Cahnä hajxy hñajty nmäböjcäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä njoot hajxy hñajty nnä'ägädä pädaacäm coo hajxy hñajty jaduñ njatcø'owäänäm hoñejpiä. Paady hajxy hijty nhäda'agäänäm jii by møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhaxøøg hajxy hñajty nwiinmahñdyhjätm. Hoyyä mädia'agy hajxy hñajty nja mädoowäm, ja'a Dios ja'a Moisés jecy ñajtsapxø'oyyäbä, cab hajxy hñajty nyajtunäänäm. ⁶ Cahnä Diosmädia'agy hajxy hñajty nmäböjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tehñgajnä ja'a jecymiädia'agy hajxy hñajty nja wi'i quiudiunäänäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Jaduhñäc tyijy hajxy hñajty nnähwa'adsäänäm. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä jecymiädia'agy jaduñmbä xquia'a hanéhmnä. Coo ja'a Jesucristo hajxy

tøø xyajnáhwáatsäm, jaduñ hajxy xyagjugyhadáañäm cøjxta'axiøø neby jaaya'ay jiuugyhatiän. Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiä Dios hajxy hoy nmøødtuunämät.

7-9 Cáhnočhä jecymiädia'agy hánajty nmädoyñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cábočh hánajty nnajuø'øy coočh hánajty hoy nga'a jäya'ayhaty. Pero coočh jecymiädia'agy jaduñ nwiinjuøøñä, páadyhöch nnajuøøñä coočh cøxypánejpäi njatcø'øy hoñejpiä. Coočhä haxøøgwiinmahñdy jaduñ njaančh tehñ miøødä, páadyhöčhä njoot hijty chocy coočh cøxypánejpäi njatcø'øwät hoñejpiä nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xjia hanéhmäm coo hajxy nga'a jatcøøyyämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y coočhä jecymiädia'agy jaduñ nmädoy, maas hanáxiøch cøxypánejpäi njaac jatcø'øy tehngajnä. Páadyhöčhä tøyhajt nmøødä coočh hijty nga'awa'añ haxøøgtuum. ¹⁰ Hóyhøch ndijy jaduñ ngudiuna'añ ja'a jecymiädia'agy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y coočh häxøpy hoy ngudiunñ, hawa'adstúumhöčhä Dios cu xpiädaacy. Pero cábočhä jecymiädia'agy jaduñ hoy nnä'ägädä cudiuna'añ, páadyhöch hawiinmats nhädá'agät haxøøgtuum. ¹¹ Hoy ndíyhøčhä jecymiädia'agy hánajty nyajtuna'añ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduñ ndíyhøčhä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'owa'añ. Pero cábočhä tøyhajt hánajty nnä'ägä møødä. Coočhä haxøøgwiinmahñdy hánajty nmøødä, páadyhöčhä jecymiädia'agy hánajty hoy nga'a yajtuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Páadyhöch hánajty nga'awa'añ haxøøgtuum.

¹² Ja'a jecymiädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e hajxy xyhanéhmäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Jaduñ miädia'agy neby hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Xyajnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaančh tehñ miøødä. ¹³ Paadiä jecymiädia'agy jaduñ yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero hóyhøch hánajty tøø nja mädoy, tehngájnočh hánajty haxøøg nwi'i jäya'ayhatyñä. Páadyhöch hijty jii by nga'awa'añ haxøøgtuum. Hiix, cábočhä nwiinmahñdy hánajty yhooyä. Y coočhä jecymiädia'agy jaduñ nmädooyy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, maas hanáxiøch hánajty haxøøg njatcø'øwa'añ.

¹⁴ Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a jecymiädia'agy hajxy xyhawáañäm coo ja'a Dios howyiinmahñdy jiaančh tehñ miøødä. Jaanä jaduñ hajxy xyhawáañämbä coo Dios ja'a jioot chocy coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägädä jäya'ayhájtäm, je'eguiøxpä coo højts hádaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy nmøødhájtäm. Hamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm. ¹⁵ Jaduñä njoothajxy jia wi'i hójcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, pero cab hajxy nnä'ägädä jadaañäm hojiäya'ayhat. Pätiidä hajxy jaduñ coo nga'a jadaañäm. Cøxypánejpäi hajxy nwi'i jatcøøyyäm, hoy hajxy nja najuøøyyäm coo jaduñ yhaxøøgä. ¹⁶ Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo ja'a jecymiädia'agy yhooyä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduñä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiunämät nebiatiä jecymiädia'agy hajxy xyhanéhmäm. Pero cab hajxy hoy nnä'ägädä cudiunáañäm. ¹⁷ Pero, ca'a yhamdsoojoot hajxy jaduñ haxøøg njatcøøyyäm. Ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ xyagjatcøøyyäm haxøøg. ¹⁸⁻¹⁹ Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunáañäm hamdsoojoot, hoyä njoothajxy jia tsójcäm coo hajxy ngudiunämät. Haxøøg hajxy njatcøøyyäm, hoyä njoothajxy jaduñ quia'a jagä tsójcäm coo hajxy jaduñ njatcøøyyämät.

20-21 Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy haxøøg xyagjtcóøyyäm, ca'a yhamdsoojootä. 22 Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhñäm nebiaty hajxy hoy njäya'ayhájtmät. Njoodótyhöch ngopcóotyhöch jaduhñ njuø'øy coo ja'a Diosmädia'agy jiaanč tehñ yhooyä. 23 Nnajuøøbiöch jaduhñ coohä haxøøgwiinmahñdy njaanč tehñ miøødä. Páadyhöchä howyiinmahñdy hoy nga'a nä'ägädä yajtuna'añ. Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhöch haxøøg xyagjäya'ayhajp. Y cáböch hoy nnä'ägädä najtshixø'owa'añ.

24 Cooč haxøpy pøn hoy xquia'a yajnähwa'adsa'añ ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhöch, cáböčhä Dios haxøpy hoy nmøødhida'añ tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jiibyhöch haxøpy nhäda'aga'añ møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhoñäxúu'tsnöch haxøpy nhity. 25 Pero nmøøbiöchä Dios Dioscujú'uyäp coohä Jesucristo tøø xyajnähwa'ač, ja'a hajxy nWiindsønähájtmä. Páadyhöchä Diosmädia'agy hoy nyajtuna'añ ja'a nhowyiinmahñdyháamhöch, hóyhöchä haxøøgwiinmahñdy nja møødnä. Je'ečh tähoocjaty haxøøg xyagjtcøøby.

8

1 Hoorä, hawa'adstuum hajxy nmähmøøyyänä coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñ hajxy ngudiúunäm nebiä Diosmädia'agy hajxy xyhanéhñäm. Cab hajxy cøxypänejiä njatcøøyyänä. 2 Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy xmiøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paadiä Dioshespíritu hajxy xyagjyhadäänäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Paadiä Dios hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy xmiøødhidäänäm homiánaajä. Coo ja'a Jesucristo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø xyajnähwáatsäm, paady hajxy jiiby nga'a häda'agäänänä haxøøgtuum. 3-4 Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ yaa jiäya'ayhajty neby højtshjätäm. Jesucristo je'e. Pero cabä Jesucristo haxøøgjiäya'ayhajty neby højtshjätäm. Mänitä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Hoyyä Jesucristo ja'a jecymiädia'agy quiudiuuñ, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Pero højtshjätäm, cab hajxy jaduhñ ngudiúunäm. Paady jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy ngumädóowämät. Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, quiümädoow je'e ja'a højtscøphjätäm jaduhñ. Paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanéhñänä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtänä coo ja'a Dios hajxy xmiøødhjätämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñ hajxy xpiuhbéjtämä coo hajxy haxøøg nga'a jäya'ayhájtmät.

5 Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xpiuhbéjtäm, paady hajxy nxiictaac nmädiaactaacäm nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nyajtúunämät. Pero ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu ja'a miädia'agy hajxy ca'a cudiunäänäbä, jaduhñ hajxy xyiicta'agy miädiaacta'agy nebiä yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajtuñ. 6 Pøn jaduhñ xiictaacp mädiaactaacp nebiä Dioshespíritu ja'a miädia'agy maas hoy miäböjcät, je'e ja'a Dios jaduhñ miøødhijpy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Je'eduhñ nøcxaamb Dioswiinduum. Jootcujc je'e jim yhida'añ møødä Dios. Pero pønä yhamdsoo wiinmahñdy wi'i yajtunaamb, ja'a Dios ja'a miädsip je'eduhñ. Haxøøgtuum je'eduhñ nã'ägä häda'aga'añ, 7-8 je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädsiphaty. Cabä Diosmädia'agy hoy yajtuna'añ, ni ja'a jioot jaduhñ quia'a tsoy coo yajtúnät. Y cab jaduhñ quiumayii ja'a Diósäm.

⁹ Põnã Dioshespíritu ca'a mөөdhijp tu'ugmädia'agy, cabã Diosmädia'agy miäböcy ja'a Jesucristocөxpä. Coö mijtsä jaduһn mjaançh mäböcy, paady mijtsä Dioshespíritu mmөөdhity tu'ugmädia'agy. Y coö ja'a Dioshespíritu hajxy jaduһn mmөөdhity, paadiä mhaxөөgwiinmahñdy hajxy tөө mhөxhijxnä.

¹⁰ Tөyhajt jaduһn coö hajxy nһo'ogäanäm, j'e'eguiөxpä coö ja'a Adán jecy quidiäiehy, ja'a hajxy jecy nhaphajtäm ndeedyhajtäm. Pero coö mijtsä Dios tөө xpiäda'agy hawa'adstuum, y coö ja'a Jesucristo hajxy mmөөdhity tu'ugmädia'agy, paady mijtsä Dioshespíritu xyagjugyhada'añ homiänaajä nebiä Dios juggyhatiän. Jim hajxy xyajnöcxa'añ Dioswiinduum. ¹¹ Coö ja'a Dioshespíritu hajxy xmiөөdhijtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyagjuypiөjtägatsäanäm ja'a yhEspírituhaam coö hajxy hänäjty tөө nhө'cäm. Jaduһn hajxy xyagjuypiөjtägatsäanäm nebiä Jesucristo yagjuypiөjtägajtsän.

¹² Mägu'ughajpädöjc, jaduһnds je'e, hahixөөby jaduһn coö ja'a Dioshespíritu miädia'agy hajxy nyajtúunämät. Cab jaduһn yhahixөөy coö ja'a nhamdsoo wiinmahñdy hajxy nyajtúunänät tehngahnä. ¹³ Hix, coö hajxy tehngahnä haxөөg njatcөөyyänät, cabã Dios hajxy hoy nmөөdhijtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänit hajxy jiiby nhädáacämät haxөөgtuum. Pero coö ja'a nhaxөөgwiinmahñdy hajxy nnajtshixөөyyämät ja'a Dioshespírituhaam, jaduһnä Dios hajxy hoy nmөөdhijtänät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

¹⁴ Hix, pönjaty jaduһn puhbéjtäp ja'a Dioshespíritu nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduһn hoy yajtúnät, Dios yhuung hajxy je'e. ¹⁵ Haa ca'a, ja'a yhEspírituhaamä Dios hajxy xyhuunghajtäm, paady hajxy nnämäayyäm: "Diosteedy." Y coö ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä Dios hajxy nga'a tsähgөөyyänä neby hajxy hijty ndsähgөөyyäm coö hajxy hijty xquia'a pädáacämnä hawa'adstuum. ¹⁶ Y coö ja'a Dioshespíritu hajxy jaduһn xmiөөdhijtäm, jaduһnä төyhajt hajxy xmiөөyyäm coö ja'a Dios hajxy xyhuunghajtänä. ¹⁷ Coö ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm näguipxy mөөdä Jesucristo, paadiä Jesucristo hajxy jim xyajnöcxaanäm Dioswiinduum. Paadiä Dios hajxy madiu'u xquiunuu'xäänäm näguipxy mөөdä Jesucristo, nebiä Dios jecy miänaañän cooc hajxy xquiunuu'xäänäm. Y coö hajxy ndsaächpөjcämät ja'a Dioscөxpä nebiä Jesucristo chaächpөjquiän, mänitä Dios hajxy möj jaançh xpiädáacämät näguipxy mөөdä Jesucristo.

¹⁸ Hөөçh jaduһn mänaamb coö hajxy yaa weenñtiä ndsaächpөjcäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero cab jaduһn nñ'ägädä mäbaady ni weenñtiä nebiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jim xmiө'owäänäm maa je'e wyiinduumän.

¹⁹ Tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jibbhixyp hajxy jaduһn coö yhabáadät coö ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt mio'owa'añ pönjaty jaduһn yhuunghajpy. Mänitä Dios jaduһn miäna'ana'añ coö hajxy nga'a tsaächpөгäänänä. ²⁰⁻²¹ Coö ja'a Adán jaduһn jecy jawyiinhajjt quidiäiehöhñ, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhajtämä, paadiä Dios ja'a tsө'ty ja'a häyohn yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Mädühñtiä Dios yaa tөө quiunuu'xy cөxiä hädaa yaabä naaxwiin, cөxaamb jaduһn quiuhdägoyya'añ. Pero cabä pojpä hajxy tii miөөdä. Ca'a jie'eguiөxpä ja'a Dios ja'a tsө'ty ja'a häyohn yaa quiejxy. Hix, jagooyyä jäya'ay pojpä cädieey hajxy miөөdä, paadiä Dios tsө'ty häyohn yaa quiejxy. Jéquiänä Dios jaduһn wyiinmaayy coö cөxiä wiinä chaächpөгät näguipxy mөөdä jäya'ayhajxy, tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy, hөxtä coonä yhabáadät coö ja'a Dios hajxy xquia'a yajtsaachtüünäänänä. Mänitä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy nägөxiä

xmio'owáanäm, hõjts Dioshuung, näguipxy mөөd tijaty ja'a Dios yaa tөө quiunuu'xy. ²² Hix, tijatiä Dios yaa tөө quiunuu'xy hädaa yaabä naaxwiin, jia wi'i jibbhjxyp hajxy jaduhñ coo yhabáadät coo ja'a Dioshuung ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy mio'owa'añii. Tøyhajt jaduhñ. Pero cahnä yhabaady, jaanč tehñ chaachpõjp hajxy jaduhñ. ²³ Jaanä jaduhñ hõjtshajtämbä, jaduhñ hõjts ndsaachpõjcämbä, jaduhñ hõjts nja wi'i jibbhjxämbä coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy pedyii xmio'owáanäm ja'a hoyhajtä weenhajt. Coo Dios hajxy xyhuunghajtäm, paady hajxy jaduhñ xmio'owáanäm. Mänitä Dios ja'a hawiinjemybiä ni'xcopc xmio'owáanäm, ja'a mänaa ca'a ma'p ca'a tägoobiä. Coo ja'a Dios ja'a yHespíritu hajxy tөө xyajnáguéjxäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmөdhdajtäm coo ja'a Dios hajxy xjiaanč huunghajtäm. Jaanä jaduhñä tøyhajt hajxy nmөdhdajtämbä coo ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy pedyii xmio'owáanäm. ²⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tөө nmäbõjcäm ja'a Jesucristocõxpä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm, paadiä Dios hajxy xmiөdhdijtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Y paady hajxy nja wi'i jibbhjxäm coo yhabáadät coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm ja'a hoyhajtä weenhajt cõxiä. Cahnä yhabaady, paady hajxy nja wi'i jibbhjxännä. Coo häxopy tөө yhabaatnä, cab hajxy häxopy njöbhjxänä. ²⁵ Coo hajxy hamuumdu'joot nmäbõjcäm coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xmio'owáanäm tijaty hajxy xyajmädsõjcäm, paady hajxy tsөc mee'xtújcäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jöbhjxäm, hoy hajxy nej nja jajt nja habéjtäm.

²⁶ Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiaty hajxy hamdsoo nga'a jadaañäm. Hix, coo ja'a Dios hajxy naxy nja wi'i pia'ya'axáanäm, cab hajxy naxy nnajuöõyyäm tijatiä Dios hajxy nmäyujwáanämb, waambatiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Naxy hajxy jaduhñ njájtäm coo ja'a capxy ja'a mädia'agy hajxy hoy xquia'a habädsõmäanäm. Nä'ä möcxéjjäm nä'ä ho'ogyxiéjjäm hajxy jaduhñ. Pero coo hajxy nga'a najuöõyyämät nebiä Dios hajxy nmänuu'xtáacämät, mänitä Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtämät. ²⁷ Piuhbepjiä Dioshespíritu pönjatiä Diosmädia'agy tөө miäböcy. Hoorä, ñajuöõbiä Dioshespíritu jaduhñ waambatiä Dios jioot chocy coo ja'a Dios hajxy nmänuu'xtáacämät. Jaduhñä Dioshespíritu hajxy xyajxiic xyajmädiäcäm ja'a ngopcootyhajtäm. Y ñajuöõbiä Dios jaduhñ waambaty hajxy nxiic nmädiäcäm ja'a ngopcootyhajtäm.

²⁸ Hoorä, cab hajxy njootmayhajtämät coo Dios ja'a tsaathpä peenä hajxy xmiöõyyämät. Haa ca'a, nnajuöõyyäm hajxy jaduhñ coo Dios quiöxy najuöõy nebiaty hajxy njajt nhabéjtäm, pönjatiä Dios tsojp. Nnajuöõyyäm hajxy jaduhñ coo Dios wyiinmay coo hajxy ween xyhoyöõyyäm cõxiä wiinä. Tөө hajxy xyajnáhdijjäm coo hajxy njäya'ayhajtämät nebiä jioot choquiän. Jaanä jaduhñ hajxy xyhawáanämbä cooc hajxy xyhuunghadääñäm. ²⁹ Hix, jéquiänä Dios yhuuc najuöõbiä pönjatiä miädia'agy hánajty mäbögåañäxpä. Je'ehajxy jaduhñ yajnáhdijjä coo hajxy yhojiäya'ayhadät nebiä Jesucristo yhojiäya'ayhatiän, ja'a Dios yHuung. Jaduhñä Dios hajxy nägõxiä xyhixáanänä nebiä Jesucristo yhuchän. Hõjts jaduhñ xñänõmäm coo Jesucristo hajxy nbuhya'ayhadääñäm, je'eguiõxpä coo Dios hajxy xyhuunghajtäm. ³⁰ Coo Dios hajxy jecy xyajnáhdijjäm coo miädia'agy hajxy nmäbõjcämät, paady hajxy tөө xyhawáanäm cooc hajxy xyhuunghadääñäm. Y coo miädia'agy hajxy jaduhñ tөө njaanč mäbõjcäm, mänit hajxy xpiädäcäm hawa'adstuum. Jaduhñ tөө miänaambä coogä cuhdujt hajxy nmөdhdadääñäm nebiä Jesucristo miөdän.

³¹ Homiädoonä hädaa mädia'agy, túhmäts. Coo Dios hajxy jecy xyajnáhdíjäm coo hajxy xyhuunghájtäm, ni pøn jaduhñ xquia'a yajtu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo Dios yajtøjiada'añ tijaty tøø wyiinmay ja'a højtscøxphájtäm. ³² Xjiaanč tehñ chójcämä Dios jaduhñ. Høxtä ñähdujc ja'a yhamdsoo Ung coo hajxy hoy xñäho'túútäm nägøxiä. Jaanč tehñ miøjjiä Dios mayhajt jaduhñ tiuunñ ja'a højtscøxphájtäm. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a mayhajt jaduhñ tehngajnä jiaac tuna'añ. ³³ Coo Dios hajxy tøø xyajnáhdíjäm coo miädia'agy hajxy nmäbójcämät, paady hajxy pøn hoy xquia'a näxø'owø'owáañäm maa Dioswiinduumän. Haa ca'a, tøø Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. ³⁴ Ni pøn hajxy jaduhñ hoy xquia'a päda'agáañäm haxøøgtuum. Haa ca'a, jimä Jesucristo hajxy xñähgaxptúútäm Dioswiinduum. Ja'a Dios yhahooyhaambiä Jesucristo yhäña'ay. Møj jaanč jim yhity. Paady hajxy jim xñähgaxptúútäm, coo hajxy hoy tøø xñäho'túútäm, møød coo hoy tøø jiuypiojtägach. Jaduhñ hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ³⁵ Xjiaanč tehñ chójcämä Jesucristo hajxy jaduhñ nägø'ø nädecypiä. Nnä'ägädä møødhájtämä tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mänaa xquia'a nãhgue'egáañäm, hoyyã tsaačpä peenä hajxy cu nja páatäm, hoy hajxy pøn cu xjia tsaačtiúunñäm ja'a Diosmädia'agyquioxpä, hoyyã yuu hajxy cu xjia páatäm, hoyyã wit tucxy hajxy cu nja yajmaajijájtäm, hoy hajxy mähahñdiuum cu nja wädjítäm, hoyyã cahwiindøyhäna'c hajxy cu xjia yaghó'cäm. ³⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: Xøømdsuhñ højtsä cahwiindøyhäna'c xjia wi'i yagho'oga'añ ja'a miich mmädia'agyquioxpä; ho'cøøc højts xñä'ägädä wa'ana'añ, nømä Dios ñämaayyã.

³⁷ Hoy hajxy jaduhñ cu nja jajt, hoy hajxy jaduhñ cu nja habéjtäm, nnä'ägädä mee'xtugáañäm hajxy jaduhñ. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xñä'ägädä puhbéjtäm, je'eguiøxpä coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Naamgahnä hajxy tii xjiájtäm xyhabéjtäm, jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy nbanøcxämät hamuumdu'joot. ³⁸⁻³⁹ Coo Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, jaduhñä tøyhajt hajxy njaanč tehñ miøødhájtäm coo Jesucristo hajxy tehngajnä xñä'ägädä puhbedáañäm, hoy ñeipiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy cu nja tãgóoyyäm, hoy hajxy cu nja jaac jugyhájtäm, hoy hajxy cu nja jaac tsuxc-hájtäm, hoyyã mõjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, ja'a pojhjäpä täxa'ahajpä, hoyyã mõjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtäm, hoy miaajä hajxy jia hity, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy jyim tsajpootypä, hoy jyiiby mõjcu'uhaamä. Pero cabä cuhdujt hajxy ñä'ägädä møødä maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paadiä Jesucristo hajxy homiänaajä xchójcäm; paady hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm.

9

¹⁻³ Jaanč tehñ jiootmayhájpočhä judiøscøxpähajxy je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mäbøga'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø ñähho'tu'udyii. Høøč nmägunaaxhajxy je'e. Jaanč tehñ chaachøøbiøch njoot jaduhñ coo hajxy quia'a mäbøga'añ. Tøyhøch jaduhñ nmädia'agy. Coočhä Jesucristo nmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät cooč nga'a hønñda'agy. Ja'a nhamdsoo juøhñdyháamhøch jaduhñ nna-juø'øy cooč nga'a hønñda'agy, møød coo Dioshespiritu jaduhñ miänaambä.

Jaanč tehñ chaačhóbiöch njoot jaduhñ cooçhä nmägunaaxhajxy quia'a mäböga'añ; høxtä cu nja nähhdäauctu'udáanhöch hajxy jiiby haxøøgtuum coo Dios jaduhñ cu miánaañ. Jaduhñhöch nmäna'ana'añ cooçhä Jesucristo cu xquia'a yajnáhwaach, pero cooçhä nmägunaaxhajxy cu yajnáhwaatsä. Hoorä, ja'a Israel, højts nhap ndeedy hijty je'e jegyhajty. ⁴ Jéquiänä Dios ja'a Israel miøødyajcuhdujcy coo Israel yhap yhoc-hajxy hñajty piuhbedäänäxä. Jaanč huunghajtä hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. Je'eduhñ ñänøømby coo hajxy jaduhñ quiu'ughajtä ja'a Diósäm. Yhijx hajxy jaduhñ coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy jim mäðøyyä maa Diostöjcän. Jaduhñ hñajty quiähxø'ögy nebiä jöcän. Mänitä Dios hajxy yhanehmä madiu'u. Mänitä Moisés quiujahy nebiatiä Dios hñajty tøø yhane'emiän. Mänitä Dios cuhdujy jejcy nebiatiä Dios hajxy jaduhñ jim wyiingudsähgø'öwät. Mänitä Dios tøyhajty jejcy coo ja'a yajnáhwaatspä hajxy hñajty yajnáguexa'añii. Cooçhä jaduhñ nnänømy coo hajxy yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israel, højts jaduhñ niñänøømäp, højts judiøshajxy. ⁵ Højtsä jecyjiäya'ay nhaphajty ndeedyhajty, ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacobo. Cumaayyä ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ ja'a Diósäm. Y coo Cristo yaa hoy jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin neby højtsähjätm, jaanä jaduhñ je'e yhaphajtäbä yhoc-hajtäbä ja'a Israel. Dioshajpä Cristo. Cøxiä wiinä je'eduhñ yhane'emy homiaajä. Tsøc hajxy wiingudsähgøøyyäm homiänaaxøøjä coo miøjjä coo jiaançhä. Tøyhajty jaduhñ.

⁶ Cooçhä nmäna'añ cooçhä nmägunaaxhajxy quia'a mäböga'añ coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, cáböch jaduhñ nmäna'ana'añ cooc tyijy ja'a Dios ja'a miädia'agy tøø quia'a yajtøjiaty coo jecy miánaañ coogä Israel yhap yhoc-hajxy hñajty yajnáhwa'adsa'añii. Hix, coo Dios ja'a Israel jecy ñämaayy coo yhap yhoc-hajxy hñajty yajnáhwa'ads yajcuhwa'adsäänäxä, cabä Dios hñajty miána'ana'añ cooc tyijy hajxy hñajty nägøxiä ñähwa'ads quiuhwa'adsa'añ. Jue'e hñajty ñänøømby pønjaty mäböjp coo Dios yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. Hix, cabä Israel yhap yhoc-hajxy nämay miäböcy coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. Pønjaty jaduhñ mäböjp, je'eds hajxy jaduhñ tøyhajty haphajtäp hoc-hajtäp ja'a Israel. Pønjaty jaduhñ ca'a mäböjp, cab hajxy tøyhajty yhaphaty yhoc-hadyii ja'a Israéläm. ⁷ Jaanä jaduhñä Abraham ja'a yhuunghajxy je'ebä. Tu'uquiaä jaduhñ ñänøømä ja'a Diósäm coo hoyhajty weenhajty hñajty mio'owáañäbä nebiä Abraham hñajty mio'owa'añiiñän. Ja'a Abraham ja'a yhuung tu'ugpä, cab je'e jaduhñ ñänøømä coo tii mio'owa'añii. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Ja'a miich mhuung Isaac, je'e yhap yhoc-höch jaduhñ nhixäänäp nej miich mhap nej miich mhocän", nømä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy. ⁸ Jaduhñä tøyhajty hajxy nmøødhajtam coo Isaac yhap yhoc-hajxy quiu'ughajtäxä ja'a Diósäm. Paadiä Isaac yhap yhoc-hajxy jaduhñ quiu'ughajtäxä ja'a Diósäm coo Abraham jecy yhawaanä coo tio'oxiöjc hñajty yhuungpaada'añ. Coo ja'a Abraham jaduhñ yhawáañäxä, tøø ja'a Sara hñajty miäjay, y cabä yhuung hñajty ni tu'ugtä. ⁹ Hix, cahnä Sara hñajty yhuungpaadyäñ, tøøyyämä Dios ja'a Abraham hñajty jaduhñ ñäma'ay: "Coo jaduhñ yhabädat, mänit miich mhixa'añ cooçhä nmädia'agy nyajtøjiada'añ. Co'na'awaambä mdo'oxiöjc Sara. Ya'ayhäna'c jaduhñ minaañb ca'awaamb", nømä Dios ja'a Abraham jecy ñämaaguiumbä. Ja'a Isaac jaduhñ ñänøømä coo hñajty myina'añ quia'awa'añ.

¹⁰ Jaanä jaduhñä Rebécabä, ja'a Isaac tio'oxiöjc, coo je'e quio'naabiä, mänitä pigäna'c-hajxy myiñguiahy tähoocmechpä. ¹¹⁻¹² Cahnä Rebeca

hänäjty quio'na'aynä, tóoyyäm hänäjty nãma'ayii ja'a Diósäm coo ja'a Jacobo ja'a Esau hänäjty yhane'ema'añ, hoyyã Esau jayøjp jia mejch, hoyyã Jacobo jia jaac tehñ miejch høxhaam. Paadiã Dios jaduhñ miãnaañ, tóoyyäm hänäjty wyiinmahñdyhaty coo Jacobo yhap yhoc-hajxy hänäjty quiu'ughadaãñã ja'a Diósäm, møød coo Esau yhap yhoc-hajxy hänäjty jaduhñ quia'a cu'ughadaãñã, hoy hänäjty quia'a jagã cãhxø'ogyñã pø hoyhãna'c-hadaambã Rebeca yhuunghajxy hänäjty, pø caj. Hix, hamdsoo-jootã Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty nebiã Jacobo hänäjty yhixa'añ, nebiã Esau hänäjty yhixa'añ. ¹³Jaduhñ jim myiimbã cujaay maa Diosmädia'aguiã: "Ndsøjc-høchã Jacobo møødã yhap møødã yhoc-hajxy, pãadyhøch hajxy nnãxuuds'añ. Pero ja'a Jacobo yhajch, ja'a Esau, cãbøch je'e nnãxuuds'añ. Ni cãbøchã yhap yhoc-hajxy jaduhñ nnãxuudsãñãbã", nømã Dios cujegy miãnaañ.

¹⁴ Pero cab hajxy hawiinmats waamb nmãnaãñãmät cooc tyjy Dios hoy quia'a wiinmahñdyhajty coo miãnaañ coogã Jacobo yhap yhoc-hajxy hänäjty piuhbedãñã, møød coogã Esau yhap yhoc-hajxy hänäjty quia'a puhbedãñã. Caj pues. Haa ca'a, hoyyã Dios jaduhñ wyiinmahñdyhaty homiãnaaxøjã. ¹⁵ Hix, jaduhñã Dios ja'a Moisés jecy nãmaay: "Nnãxuu'chpøch nba'hãyøbøch pønjätyhøch njoot chojpy cooch jaduhñ nnãxúudsät, cooch jaduhñ nba'hãyøwät. Cãbøch nnãxuuds'añ pønøch njoot quia'a tsojpy cooch nnãxúudsät." ¹⁶ Coo Dios jaduhñ miãñaxuuch, jaduhñ hajxy nyajnajuøoyyãm coo hojiot jiaanç tehñ miøødã. Hamdsoo ñãgapxy pøn ñãxuudsamby. Hamdsoojoot jaduhñ miãñaxuuch, caj jie'eguiøxpã coo hajxy cu nja nãmãyyãm coo hajxy ween xñãxúu'tsãm, coo hajxy ween xpia'hãyøwãm. Ni quia'a je'eguiøxpã coo njoot hajxy nbãdãcãm coo hajxy hoy njãya'ayhãjtãmät. ¹⁷⁻¹⁸ Hix, ñãxuu'chpã Dios pøn ñãxuudsamby. Jaanã jaduhñduhmbã, yajnãhdijpiã Dios coo quiopc-hajxy xiãxät pønã Dios jaduhñ yajmãdsojpy coo quiopc-hajxy jaduhñ xiãxät. Jaduhñã Dios ja'a gobiernã ja'a quiopc jecy yajxexã, ja'a hänäjty jim hanehmbã Egiptonaaxooty. Tøyhajt jaduhñ. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiã coo Dios ja'a gobiernã jaduhñ nãmaay: "Pãadyhøch miich tøø nyajmøjtãgø'y, tøøch hänäjty nwiinmay coochã nmãjaa hänäjty nyajcãhxø'øga'añ maa mijts mnaax maa mijts mgajptãn. Cooch ngu'ug jim nhøxwoobãdsøãmät maa mijts mnaax maa mijts mgajptãn, jaduhñhøch nmãjaa njaanç tehñ yajcãhxø'øga'añ. Jaduhñã mädia'agy wiãdita'añ wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpã cooch njaanç tehñ miøjjã cooch njaanç tehñ jiaançã", nømã gobiernã jecy nãmaayã.

¹⁹ Jii hãna'c-hajxiãda'a nãje'e miãna'ana'añ: "Cabã Dios wyiinmahñdy hoyyã je'eguiøxpã coo hajxy xñãxø'øwøoyyãm cooc højts pojã cãdieey nmøødhãjtãm. Haa ca'a, hamdsoo højts ngopc tøø xyajxéjãm. Paady højts pojã cãdieey nmøødhãjtãm." ²⁰ Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo pøn jaduhñ miãná'anät. Tøyhajt jaduhñ. Caj pues. Haa ca'a, yaa hajxy njãya'ayhãjtãm. Cabã cuhdujt hajxy nnã'ãgãdã møødhãjtãm ni weentiã coo Dios hajxy nhãdsøowãmät. Hix, jaduhñ mãwĩnãts højts Dios xyajnãhdijãm nebiã tu'tspojtspãdøjc-hajxy piochãn nebiã jioot hajxy yajmãdsoquiãn. Coo tu'ts quiapxø'øgät, cabã pojtspã hawiinmats ñãmá'awät: "Tiich yajxon coo xquia'a pojch." Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'øy coo tu'ts jaduhñ miãná'anät. ²¹ Haa ca'a, miøødã tu'tspojtspãdøjc cuhdujt hajxy jaduhñ coo tu'tsnaax hajxy yajtúnãt nebiã jioot hajxy yajmãdsoquiãn. Pø chojpiã jioothajxy jaduhñ

coo tsowdu'ts hajxy piódsät, pues mióðä cuhdujt hajxy jaduñ coo hajxy jaduñ piódsät. Y pø chojpiä jioothajxy jaduñ coo cuhga'aybä hajxy piódsät, jaduñä cuhdujt hajxy mióðdäbä coo hajxy jaduñ piódsät. Jaduñ mäwíinädsä Dios cuhdujt mióðdäbä coo hajxy xyajnáhdíjjämät nebiä jioot choquiän. Coo jioot jaduñ chógät coo hajxy xpiáðáacämät hawa'adstuum, pues mióðä cuhdujt jaduñ coo hajxy jim xpiáðáacämät. Y coo jioot jaduñ chógät coo hajxy xpiáðáacämät haxøøgtuum, jaduñä cuhdujt mióðdäbä coo hajxy jaduñ jim xpiáðáacämät.

²² Y jaaná jaduñä Dios cuhdujt mióðdäbä coo jaduñ miee'xtujcy ja'a cahwiindøjiäya'aguixpá. Mióðä Dios cuhdujt jaduñ coo ja'a cahwiindøjiäya'ayhajxy yajcumädoxwøjät. Pero cab hajxy choj cumädowa'añ, hoy hajxy tøø jia cádieey hanaxiä. Hawiinnmats hit jaduñ coo hajxy paquiä quiumädówät. Y coo Dios hánajty yajcumädoxwøjät ja'a quiädieeguiøxpähajxy, hijxtahndä Dios jaduñ yajcähxø'øgaamby coo mäjaa møc mióðä. Jaduñ yajcähxø'øgaambä coo haxøøghána'c-hajxy tehngajnä quia'a mee'xtuga'añii. ²³⁻²⁴ Coo Dios jaduñ jecy wyiinmahñdyhajty coo haxøøghána'c yajcumädoxwøjät, paady jaduñ wyiinmahñdyhajty neby højts jaduñ hoy nwiinjuóøyyämät coo jaduñ yhawiiinmatsä coo haxøøghána'cä quiädieey hajxy quiumädówät. Jaaná jaduñduhmbä, paadiä Dios jäya'ay näje'e quia'a yajcumädox, je'eguiøxpä coo hajxy ñäxuuchii ja'a Diósäm, hoy hajxy hánajty tøø jia cádieey. Jequiän hajxy jaduñ yajnähdiijä coo hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Højts jaduñ xñänøømäm coo Dios hajxy tøø xyajnáhdíjjäm coo hajxy jim xyajnøcxáañäm wyiinduum, pønajaty hajxy tøø xyajwiinwaanjuóøyyäm coo hajxy xyhuunghadääñäm, møðä judiøshajxy, møðä cajpä judiøshajxy. Jaduñ hajxy nwiinjuóøyyäm coo Dios møjmayhajt tøø tiuñ maa højtsøxphájtäm, møðd coo hojioot jiaançh tehñ mióðä. ²⁵ Maa Oseas nocy jecy quiujahyyän, jaduñ jim myiñ cujaay coo Dios jaduñ miänaañ:

Yø'ø jäya'ayhajxy cajpä judiøc, cábøch hijty ngu'ughaty.

Cábøch hijty ndsocy. Pero tøøch nyajnähdiijnä cooçh ngu'ughadääñä. Ndsójnábøch jaduñ.

²⁶ Wiingtuum miänaañgumbä: “Cábøch mijts hijty ngu'ughaty.”

Pero jaduñhájtøch mijts nhuunghadaañä, homiaajä hajxy mhity, nømä Dios miänaañ. Homiänaajä Dios yhity. ²⁷ Y ja'a Isaías, jaduñ je'e jecy quiujahy: “Yø'ø judiøshajxy, hoy hajxy jaduñ jia nämayyä nebiä tsäbiu'ujän, näweeñtiä hajxy jaduñ cho'oga'añ. ²⁸ Ja'a jäya'ayhajxy yaa cádiehbiä hädaa yaabä naaxwiin, mobädajpä hajxy yajcumädoxwøjät ja'a Diósäm. Tähooc-yajcumädoxwøjät hajxy yajcumädoxwøjät ja'a hohoy.” ²⁹ Jaaná jaduñä Isaías jecy miädiáaccumbä ja'a judiøscøxpähajxy:

Cøxiä wiinä Dios yhane'emy homiaajä. Coo højtsä Dios häxøpy tøø xquia'a näxúu'tsäm,

tøø højts häxøpy ngøxy cuhdägóoyäm, nebiä jäya'ayhajxy jecy quiuhdägóoyäm,

ja'a hajxy hijty jegyhajty tsänaabiä maa cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møðd Gomorra.

³⁰ Nébiøch cham tøø ngujaayän, jequiän højtsä Dios xyajnáhdijy coo højts hánajty xquiu'ughada'añ, højts judiøshajpä. Pero, ja'a jäya'ayhajxy cajpä judiøc, cabä Dios hijty je'e ñäxuuch. Ni ja'a jäya'ayhajxy hijty quia'a näxúu'tsábä, ja'a hajxy hánajty ca'a tajp ca'a maabiä maa ñähwaatstaact hajxy

piáadät. Pero cahnä jieğø'øy coo mädia'agy hajxy tøø miádoonä coogä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, cooc ja'a Jesucristo hajxy hoy xñäho'túutäm. Cooc hajxy jaduhñ miádooy, näje'e hajxy miäbøjcy; paady hajxy tøø ñähwa'açh, paady hajxy tøø quiuhwa'açh. ³¹⁻³² Pero yø'ø judíoshajxy, jadúhñäc tyijy hajxy hijty ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy quiudiuñ nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä nähwaach je'eguiøxpä coo tøyhajt hajxy quia'a møødä coo Dios miäyajnähwa'açh je'eguiøxpä coo hojioot miøødä, ca'a je'eguiøxpä coo jäya'ayhajxy hoy jia wi'i jäya'ayhada'añ. Paadiä judíoshajxy quia'a nähwaach je'eguiøxpä coo hajxy quia'a mäbøjcy coo højtsä Jesucristo xñäho'túutäm. Jaduhñ mäwiin hajxy jiaty nebiä häna'c quiuhnepiän tsaanähgøxp päyø'cujc. Cab hajxy ñä'ägä mech maa hajxy hänäjty jia wi'i ñøcxa'añän. ³³ Tøøyyämä Dios hänäjty ñajuø'øy coo judíoshajxy hänäjty quia'a mäbøga'añ coo Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Jimä cajpt tu'ug xiøhaty Sión. Jimä judíoshajxy chäna'ay, ja'a Dios quiu'ughajpiä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jímhøch ngu'ug chäna'ay maa cajpt jaduhñ xiøhatiän Sión.

Jímhøchä tsaä tu'ug nbäda'aga'añ, weenä jäya'ayhajxy jim quiuhnepy maa tsaajän, ween hajxy jim quiäday.

Ja'a Jesucristo jaduhñ mäbaat neby yø'ø tsaajän. Hiç, pøñ jaduhñ ca'a mäbøjp coo højtsä Jesucristo hoy xñäho'túutäm, jaduhñ je'e miäbaady nebiä häna'c cuhnejpän. Quiumädoowaamby je'e. Pero pøñ jaduhñ jaançh mäbøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds hodium päda'agäänäp.

10

¹ Mägu'ughajpädøjc, jia tsøjpiøch njoot jaduhñ coo judíoshajxy ñähwá'adsät. Jadúhñhøchä Dios nja pa'ya'axy jaaya'aguiøxpä. Haa ca'a, judíohájpcøch høøçhpä. ² Jia wi'i quiudiunaambiä Diosmädia'agy hajxy. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy wyiinjuø'øy. ³ Hamdsoo hajxy jia wi'i yajniñähwa'adsa'añii yhamdsoo cuhdujtcøxpä. Hiç, cab hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy tiiguøxpä Dios ja'a jäya'ay piäda'agy hawa'adstuum. Paady hajxy jim piäda'agyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä coo hajxy jaduhñ ñähwa'adsa'añii. ⁴ Pøñjaty mäbøjp coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm, je'edsä Dios ñäxuu'chp. Cooc Jesucristo hajxy cu xquia'a nähho'túutäm, ngumädowaanäm hajxy hijty, je'eguiøxpä coo jecymiädia'agy hajxy tøø nga'a cudiüunäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Ja'a Jesucristo mäbøcypä, ca'xiä jecymiädia'agy quiudiuñ, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, nebiä Dios hänäjty tøø yhane'emiän. Jaançh tehñ yhooyä Jesucristo jaduhñ yhäna'c-hajty. Cabä pojpa cädieey hänäjty ñä'ägädä møødä ni weeñtiä. Paady hijty jaduhñ quia'a hahixø'øy coo jaduhñ cu yho'cy. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñäho'túutäm, paady yø'ø jecymiädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a hanéhmanä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä.

⁵ Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coo judíoshajxy pedyii quiudiünät nebiaty hänäjty tøø quiujaay. Jadúhñägä hoyhajtä weenhajt hajxy piáadät. ⁶ Cooc hajxy nmäbøjcämät maa Jesucristocøxpän, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy nbáatämät. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamñ. Pero cab hajxy ndaj nmäyyämät: "Pøñ jim nõcxäp tsajpootyp coo yajnähwaatspä wioomänácät." ⁷ Ni jaduhñ hajxy nga'a taj nga'a máyyämbät: "Pøñ jiiby hädä'agäp møjcu'uhaam coo ja'a yajnähwaatspä wioobédät, jiiby maa ho'ogyjiäya'ay yháañämähajxy yhitiän." Paady hajxy jaduhñ nga'a taj nga'a

máayyämät je'eguiöxpä coo Jesucristo yaa tøø yhoonä hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy tøø xñähho'túutänä, møød coo jadähooc jiuypiojtägajch. Hix, jaduhñ hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwäatsäm. ⁸ Nägooyä hajxy jaduhñ nnäböjcämät coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy nnähwäatsämät. Cab hajxy jaduhñ pøn xñämáayyämät coo nnähwaatsaact hajxy wiingtuum nhøxtäayyämät. Cab hädaa mädia'agy jaduhñ nñ'ägä tsipä. Howyiinjuøonä hädaa mädia'agy jaduhñ. Jaduhñ højts nnä'ägä yajñähixø'oyhaty. ⁹ Coo hajxy mejtstu'u ngudiunämät, mänit hajxy nnähwäatsämät. Je'eçh jaduhñ nnänøømbý mejtstu'u, coo hajxy nnägäpxämät cu'ughagujc coo Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm, møød coo hajxy nnäböjcämät hamuumdu'joot coo Dios ja'a Jesucristo yaguiypiojtägajch mänaabä hñajty tøø yho'oguiän. Coo Dios ja'a Jesucristo jaduhñ yaguiypiojtägajch, jaduhñ hajxy nnajuøoyyäm coo Dios ja'a Jesucristo quiumay, møød pønjatý ja'a Diosmädia'agy mäböjp ja'a Jesucristocöxpä. ¹⁰ Coo hajxy jaduhñ nnä'ägä mäböjcämät hamuumdu'joot, jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät. Y coo Jesucristo hajxy nmädiäcämät cu'ughagujc coo hajxy nWiindsønähjätäm, mänit hajxy nnähwäatsämät.

¹¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pøn jaduhñ jaançh mäböjp ja'a Jesucristocöxpä, je'eds jaduhñ päda'agäänäp hodiium ja'a Diósäm." ¹² Hix, tu'cuहुdujt højtsä Jesucristo xyhíjxäm, møødä judiøshajxy, møødä ca'a judiøshajxypä. Tu'cuहुdujt højtsä Jesucristo jaduhñ xyhuunghjätäm. Coo højtsä Jesucristo nba'yáaxämät coo nbojpa ngädieey hajxy xyajñähwäatsämät, tsipcöxp højts jaduhñ xñäxúu'tsämät, tsipcöxpä mayhajt jaduhñ tiünät maa højtsçöphjätäm. ¹³ Jaduhñä Diosmädia'agy miänäängumbä: "Pønä Jesucristo pa'yaaxp, hodiium je'eduhñ piäda'aga'añii ja'a Diósäm." ¹⁴ Pønjatý ca'a mädoobnä ja'a Jesucristocöxpä, cabä Jesucristo hajxy jaduhñ hoy miänuu'xäta'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ. Pø cahnä hajxy jaduhñ miädoyhatý coogä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, cab hajxy hoy miäböga'añ. Pø cahnä hajxy yajwiingapxø'oyii ja'a Jesucristocöxpä, cab hajxy hoy miädowa'añ. ¹⁵ Ja'a Diósädsä cugapxy quejx coo ja'a miädia'agy yajwá'xäxät maa jäya'ayhajxiän, ja'a cahnä hajxy hñajty miädoybä. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Pønjatý Diosmädia'agy tøø miädoy coogä Dios yajñähwa'açh pønjatý Dios pa'yaaxp, paady hajxy xioonda'agy coo hajxy jaduhñ tøø miädoonä. Jaançh tehñ yhoý jaduhñ coo Diosmädia'agy jaduhñ wia'xy."

¹⁶ Pero cabä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä tøø miäböcy ja'a Jesucristocöxpä. Jaduhñä Isafas jecý quiujahý: "Dios, tøø miäçh mmädia'agy nja yajwá'xä, pero cab pøn tøø miäböcy." ¹⁷ Mayhagajptä Diosmädia'agy tøø wia'xy ja'a Jesucristocöxpä. Tøø jäya'ayhajxy may miädoonä. Näje'e hajxy hoy tøø wyiinjuø'oy. Je'eds hajxy jaduhñ tøø miäböcy. Coo hajxy quia'a mädowät, cab hajxy jaduhñ miäböçät.

¹⁸ Hoorä, ja'a judiøshajxy, tøyhajt jaduhñ coo hajxy je'e miädöyyäbä. Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädiä'aguiänä: "Wiinduhmyhagajptä mädia'agy tøø wia'xy ja'a Dioscöxpä." ¹⁹ Y jia wiinjuøoy ja'a judiø ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocöxpä. Pero cab hajxy miäböjcy. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, je'eds hajxy jaduhñ mäböjc. Jaduhñä Moisés jecý quiujahý coogä judiøshajxy nñamaayä ja'a Diósäm:

Mbejxyp mijts pønjatý ca'a judiøshajpä cóogøch tyijy nga'a cu'ughaty.

Pero ngu'ughadáambiõch hajxy je'e. Jaduhñ mijts mnänõmy cooc tyijy hajxy tii quia'a jaty quia'a najuõ'oy.

Pero nnäxuudsáambiõch hajxy je'e, paady mijts mjootma'ada'añ, nõmä judiõshajxy jecy ñämaayä. ²⁰ Mäniä Isaiás hõxhaam jiaac cujahy coogä Dios miänaañ:

Põnjatiä nähwaatstaact hijty ca'a hõxtaaby, tõõchä nmädia'agy hajxy xmiäbõjcänä.

Cábõch hajxy hijty xyajtõy, pero tõõch hajxy nyajwiinjuõõnä cooõch hojioot njaanõch tehñ miõõdä.

²¹ Jaduhñägä Dios miänãangumbä: "Yõ'õ judiõshajxy, tõõch hajxy jaduhñ nja wi'i miänuu'xta'agy cooõch nmädia'agy hajxy xmiäbõjcät. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ägä mäbõga'añ. Jaanõch tehñ xieõä quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ", nõmä Dios jecy miänaañ.

11

¹ Pero cábõch nmäna'ana'añ coo judiõshajxy tõõ ñajtsxihõ'oyii ja'a Diõsãm. Caj pues, caj tiähoocnajtsxihõ'oyyã; paquiã hajxy ñajtsxihõ'oyyã. Haa ca'a, judiõshãjõch hõõõhpä. Abrahãmõch nhaphajt ndeedyhajt. Y ja'a Benjamínhajpä, mõõd je'eõch nhaphajty ndeedyhajty. Ja'a Abraham yhap yhoc je'ebã, ja'a Benjamínhajpä. ² Cab hõjtsã Dios tõõ xñajtsxihõ'oy, hõjts judiõshajpä. Hix, jequiã hõjtsã Dios xyajnáhdijy coo hõjts hãnjaty xquiu'ughada'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiã coogä Eliás ja'a miãgunaax jecy ñãxõ'õwõõyy, ja'a judiõshajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hãnjaty quia'a mäbõgaambiã. Ja'a Eliás, jequiã je'e quiuguexyhajtã Diõsãm. Pia'yaaxypã Eliás ja'a Dios hãnjaty coo jaduhñ miänãxõ'õwõõyy: ³ "Dios, yõ'õ judiõshajxy, haxõõg hajxy tõõ jiatcõ'oy. Tõõ miõch mguguexyhajxy xwyiingudsãhgõ'oyñã ja'a hajxy yajma'ady maa animalhõ'ogy hajxy hijty ñõ'oguiã coo miõch hajxy hijty xwyiingudsãhgõ'oy. Nägõxiã jäya'ayhajxy tõõ yagho'ogyii, ja'a miõch hajxy hijty xwyiingudsãhgõõbiã. Nidiühmhõch tõõ nmãhmõ'oy jujcy. Hõõõchpaady hajxy xjia wi'i yagho'ogaambã", nõmä Eliás ja'a Dios jecy ñämaay. ⁴ Mäniä Dios yhadsooy: "Caj tiõyyã cooõch miõch nidiuhñ xjiaac wiingudsãhgõ'oyñã. Jé'enõchã jäya'ayhajxy xwyiingudsãhgõ'oyñã ja'a hajxy najuxtujmilpä. Cabã Baal hajxy wyiingudsãhgõ'oy. Quepychecch je'e ja'a Baalhajpä", nõmä Dios jecy miänaañ. ⁵ Ja'a judiõshajxy, jequiã hajxy jaduhñ yajnáhdijjã ja'a Diõsãm coo hajxy hãnjaty quiu'ughada'añii. Paady hajxy jaduhñ quiu'ughadyii coo Dios hojiot jiaanõch tehñ miõõdä. Pero näweeñtiã judiõs ja'a Dios miãdia'agy hajxy miãbõjcã, caj ñãmayyã. Jãda'anãbaadyñã, jiiñã judiõs ja'a Dios miãdia'agy hajxy näje'e miãbõjcã. Jé'enã hajxy quiu'ughadyiinã ja'a Diõsãm. Coõ hajxy jaduhñ ñãxuõõhii, paady hajxy je'enã wiowõhidyii, jaduhñã Dios miãdia'agy tehngajnä miãbõjcãxãt. ⁶ Jaduhñã judiõshajxy yajnáhdijjã coo ja'a Dios miãdia'agy hajxy miãbõjcät ja'a Jesucristocõxpã. Paady hajxy jaduhñ yajnáhdijjã je'eguiõxpã coo Dios hojiot miõõdä, ca'a jie'eguiõxpã coo hajxy hoy jiãya'ayhaty. Coõ jäya'ayhajxy häxõpy ñãxuõõhii ja'a Diõsãm je'eguiõxpã cooc tyijy hajxy hoy jiãya'ayhaty, cab hajxy jaduhñ cu nmãnaãnam coo Dios hojiot miõõdä.

⁷ Hix, näje'e judiõshajxy yajnáhdijjã coo hajxy ñãhwã'adsãt näweeñtiã. Jaduhñã Dios miãdia'agy hajxy miãbõjcã ja'a Jesucristocõxpã. Ja'a judiõshajxy nãmabã, cab hajxy jaduhñ yajnáhdijjã, hoy hajxy hãnjaty jaduhñ jia wi'i

ñähwa'adsa'añ. Hix, xejx ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ. Cabä Dios miädia'agy hajxy miäböjçä ja'a Jesucristocöxpä. ⁸ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Tøø quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy yhity nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän høxtä jada'anäbaadyñä." ⁹ Jaduhñä David jecy quiujahbiä:

Xøødsuu ja'a judiøshajxy naxy yagjåjtåp. Jaduhñäc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuñ.

Jaduhñäc tyijy hajxy quiumayii ja'a Diósäm. Pero ween hajxy hoy quiumädoy. Hix, cab hajxy tøyhajt miäböga'añ.

¹⁰ Ween hajxy jaduhñ jiaty nebiä wiindspän nebiä xoodspän.

Ween hajxy ni mänaa quia'a wiinjuø'øy nebiä piojpä quiädieeyhajxy ñähwä'adsät.

Jaduhñä David jecy quiujahy.

¹¹ Hoorä, nämayyå judiøshajxy tøø quia'a mäböcy ja'a Jesucristocöxpä. Pero cab hajxy nägøxiä ñajtshixø'owa'añii ja'a Diósäm. Cab hajxy nägøxiä quiumädowa'añ. Pero jaduhñä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween miäböcy ja'a Jesucristocöxpä, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Coö ja'a ca'a judiøshajxy ñähwaatsnä, paadiä judiøshajxy näje'e jia mänaambä coö hajxy ween ñähwåatspät. ¹² Coö judiøshajxy quia'a mäböjcy ja'a Jesucristocöxpä, paady hajxy paquiä ñajtshixøyyä ja'a Diósäm. Pero mänitå Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween ñähwa'äch wiinduhmyhagajpt, ja'a hajxy cajpä judiø. Paadiä judiø ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Paadiä hoyhajtå weenhajt hajxy quia'a mooyyå ja'a Diósäm. Cu miooyyå hajxy jaduhñ coö hajxy cu miäböjcy ja'a Jesucristocöxpä. Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a hajxy jim tsånaabiä wiinduhmyhagajpt, je'edså hoyhajtå weenhajt mäböcypiä mooyyå. Hoorä, habaadaamb jaduhñ coö judiøshajxy miäbögaambä ja'a Jesucristocöxpä. Mänit hajxy je'e ñähwa'adsaambä. Jaanch tehñ jiootcujc hajxy jaduhñ yhidåannäbå. Mänitå jäya'ayå hoyhajtå weenhajt hajxy maas may jiaac mo'owa'añii wiinduhmyhagajpt.

¹³ Mijts jaduhñ ca'a judiøshajpä, mijts nyajwiinmädiaagøøñåp. Diøshøch jaduhñ tøø xwyiinguexy coochä miädia'agy jim nyajwå'xåt maa mijtsån. Xtiuungmöoyhøchå Dios jaduhñ. Nägøø nädécypiøchå nduung jaduhñ nnå'ägå tuñ, ¹⁴ ween mijts nämay mmäböcy ja'a Jesucristocöxpä, ween mijtså judiø jaduhñ xpiahixy. Coö mijtså judiø jaduhñ xyhixåt coö mijtså Dios ja'a hoyhajtå weenhajt tøø xmiø'oy, mänitå judiøshajxy miäbögaambä ja'a Jesucristocöxpä. Høøch nmågunaaxhajxy je'e ja'a judiøshajxy. Ween hajxy jaduhñ ñähwåatspät neby mijts tøø mnähwa'ächån. ¹⁵ Coö judiøshajxy quia'a mäböjcy ja'a Jesucristocöxpä, paady hajxy ñajtshixøyyä ja'a Diósäm. Paadiä Dios hånajty tøø wyiinmay coö mijtså miädia'agy mmäböjçånåt, pønajty jaduhñ ca'a judiøspä. Y coö judiøshajxy jaduhñ miäböjçät ja'a Jesucristocöxpä, mänit hajxy quiuhbögaånägumbä ja'a Diósäm. Mänit hajxy yagjuyghada'añii homiånaajå ja'a Diósäm neby jaaya'ay juyghatiån. ¹⁶ Ja'a judiøshajxy, ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Yhaadshajt tyictshajt ja'a Abraham hajxy jaduhñ. Jéquiånä Dios ja'a Abraham quiu'ughajty. Paadiä judiøshajxy jäda'ahaty quiu'ughåjtåbå ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiinå Abraham miäbaady nebiä quepytyictån. Y ja'a judiøshajxy, jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä quepyhaa'xån.

¹⁷ Hoorä, nämayyå judiøshajxy tøø quia'a mäböcy ja'a Jesucristocöxpä. Paady hajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaady

nebiä olivohaa'x tøø puihdøjjiän. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo judíos ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mo'owáanänä ja'a Diósäm. Y mijts ca'a judiöspä, jaduñ mäwiin hajxy mmäbaatpä nebiä yuuc-holivojaa'xän coo tøø yagjøjheedsø'øy maa olivohaa'x tøø puihdøjjiän. Coo hajxy tøø mmäbøjnä, paadiä Dios hajxy xmiooñä ja'a hoyhajtä weenhajt. ¹⁸ Pero caj mijtsä judíos hawiinmats mbéxät. Ca'a hajxy mniguiumayii. Cab hajxy mmäná'anät: "Cabä judiöshajxy quiu'ughájtänä ja'a Diósäm. Højtsä Dios xquiunuu'xy je'eguiöxpä coo Abraham jecy quiunuu'xä møødä yhap møødä yhoc, ja'a judiöshajxy. Coo Dios ja'a Abraham jecy cu quia'a cunuu'xy, ni mijts hijty xquia'a cunuu'xaambä.

¹⁹ Wehñdä pøñ miäná'anät: "Yøø judiöshajxy tøø quia'a mæbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, høøchcøxpä hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Hiñ, páadyhøchä Dios xchocy cooch nga'a judiösä. Cabä judiöshajxy højcnä ja'a Diósäm." ²⁰ Tøyhajt jaduñ. Paadiä judiöshajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm coo hajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Y mijts, coo hajxy tøø mmäbøcy, paady mijtsä Dios tøø xquiunuu'xy. Pero ca'a hajxy mniguiumayii coo Dios hajxy jaduñ xñä'ä najtshixø'øbiät. Hiñ, caj mijts hijty hoy mjäya'ayhaty. Coo Dios hojioot miøødä, paady hajxy xquiunuu'xy. ²¹ Jaanč tehñ yajcumayaambä judiöshajxy jaduñ. Paady hajxy jaduñ ñiguiumayii coo hajxy tøø quia'a mæbøcy coo hajxy tsipcøp ñäxuudsø'øjät ja'a Diósäm. Paady hajxy ñajtshixø'øyyä ja'a Diósäm, hoyyä Abraham hajxy jecy jia haphajty jia teedyhajty. Jaanä jaduñ mijtspä, mijts ca'a judiöspä, coo mijts jaduñ mniguiumáayyábät, mänitä Dios hajxy jaduñ xñajtshixø'øbiät. ²² Hiñ, jiaanč tehñ quiunuu'xypä Dios ja'a quiu'ug. Pero pønjetiä Dios tøø ñajtshixø'øy, je'eds hajxy jaduñ jaanč tehñ yajcumädowáanäp ja'a Diósäm. Paady mijtsä Dios xjiaanč tehñ quiunuu'xy, coo hajxy mmäbøcy. Pero pø cab hajxy jaduñ mmäbøgaannä, mänitä Dios hajxy xyajcumädowaambä. ²³ Hoorä, ja'a judiöshajxy tøø quia'a mæbøquiäbä, coo hajxy jaduñ miäbøjpät, mänit hajxy jadähooc quiu'ughájtägumbät ja'a Diósäm. Haa ca'a, miøødä Dios mäjaa jaduñ coo hajxy jaduñ quiu'ughájtägumbät. ²⁴ Hiñ, ja'a judiöshajxy, Abraham hajxy jecy yphahajt tieedyhajt. Jéquiänä Abrahamhajxy yajnähdiijä ja'a Diósäm coog hajxy jaduñ quiu'ughadø'øjät ja'a Diósäm, møødä Abraham yhap yhoc-hajxy, ja'a judiöshajxy. Tøyhajt jaduñ, paadiä Abrahamhajxy paquiä hoy quiu'ughadäanägumbä Diósäm. Y mijts, jaanä jaduñ mijtsä Dios xquiunuu'ughájnäbä, hoy mijts hijty jegyhajty xquia'a cu'ughaty. Paady, ca'a hajxy mmäna'añ cooc tyijy ja'a judiöshajxy quia'a cu'ughajtägatsa'añii ja'a Diósäm.

²⁵⁻²⁶ Mägu'ughajpädøjc, nébiøch chamñ nmädia'aga'añän, náamñøchä Dios tøø xñajtsapxø'øyyä. Cahnä jäya'ay hädaa mädia'agy hajxy nämay miädoyñä. Paady mijts jaduñ nhawáanäm, jaduñ hajxy mga'a niguiumayø'øjät, hoyyä Dios hajxy tøø xjia cu'ughaty. Tøyhajt jaduñ coo judiöshajxy nämay tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero habaadaamb jaduñ coo hajxy nägøxiä miäbøgaannä. Mänit hajxy jaduñ miäbøga'añ coo mijts hänäjty tøø mmäbøcy, ja'a mijts ca'a judiöspä, mäduhñtiä hajxy hänäjty mmäbøga'añ. Jaduñ jim myiñ maa Diosmädia'aguian:

Mänitä yajnähwaatpä jim choona'añ maa cajpt jaduñ xiøhatiän Siön, maa judiöshajxy chäna'ayän.

Cøxaambä judiöshajxy jaduñ miäbøga'añ ja'a yajnähwaatpäcøxpä. Cøxaambä piojpä quädieeybä hajxy ñähwa'adsa'añ.

27 Cooč hajxy jaduhñ nyajnáhwá'adsät, mänit jaduhñ tiõjiada'añ nébiõch hajxy hijty tõe nyajwiinwaanõ'õyän mänáajõch hajxy nmõõdyajcuhduquiän hawiinjemy, nõmä Dios miänaañ.

28 Coo judiõshajxy tõe quia'a mäbõcy ja'a Jesucristocõxpä, paady hajxy tõe ñajtshixõ'yii ja'a Diõsäm. Y coo hajxy jaduhñ tõe ñajtshixõ'yii, paady mijtsä Dios tõe xyajnáhdijy coo hajxy mmäbõgät ja'a Jesucristocõxpä, mijts ca'a judiõspä. Pero, hoyyã judiõshajxy tõe quia'a jagä mäbõcy, tsõjcäpnä hajxy jaduhñ ja'a Diõsäm je'eguiõxpä coo yhapä tieedyhajxy jecy yajnáhdijjãxä ja'a Diõsäm coo hajxy quiu'ughadõõjät. 29 Hix, cabä Dios mänaa yhõhnda'agy. Homiänaajä yajtõjiaty waambaty quiapxy miädia'agy. Y coo Dios jaduhñ jecy miänaañ coogä judiõshajxy homiänaajä quiu'ughada'añii, yejcä Dios ja'a tõyhajt jaduhñ. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy mänaa yajtägach. Jaduhñä tõyhajt hajxy nmõõdhãjtãm coo Dios jiaanč yajtõjiada'añ waambaty tõe miäna'añ ja'a judiõscõxpähajxy. 30 Mijts ja'a ca'a judiõspä, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyã. Cabä Dios hajxy hijty mwiingudsãhgõ'õy. Y coo judiõshajxy tõe quia'a mäbõcy ja'a Jesucristocõxpä, paadiä Dios hojoot miõõdä ja'a mijtscõxpä. 31 Jäda'anäbaadyñä, cabä judiõs ja'a Dios miädia'agy jäda'ahaty miäbõgaanä ja'a Jesucristocõxpä. Coo hajxy jaduhñ quia'a mäbõga'añ, paady mijtsä Dios xñãxuu'tsnä, mijts ca'a judiõspä. Hoorä, coo mijtsä judiõs xyhixät coo mijtsä Dios xñãxuuč, mänit hajxy jaduhñ miäbõgaambä ja'a Jesucristocõxpä. Mänit hajxy ñãxuudsãanäbä ja'a Diõsäm. 32 Jéquiänä Dios jäya'ay yhawaanä nägõxiä coo pojpa cãdieey hajxy miõõdä, mõõdä judiõshajxy, mõõdä ca'a judiõshajxypä. Jaduhñ hajxy jecy yhawãanãxä coo hajxy hawiinmats quiumädõwät. Hix, paadiä Dios jaduhñ miänaañ, je'eguiõxpä coo jäya'ayhajxy hãnajty nägõxiä ñãxuudsã'añii tu'cuhdujt, mõõdä judiõshajxy, mõõdä ca'a judiõshajxypä. Coo Dios hajxy häxõpy tõe xquia'a näxuu'tsäm, nägõxiä hajxy hijty ngumädowãanãm.

33 Jaanč tehñ jiajp, jaanč tehñ ñajuõõbiä Dios. Cab hajxy hoy nnä'ägä wiinjuõ'owãanãm nebiatiä Dios wyiinmay. Hix, hojiootä Dios jiaanč tehñ miõõd coo hajxy nägõxiä tõe xñãxuu'tsäm, mõõdä judiõshajxy, mõõd cãjpä judiõshajxy. Nägõxiä ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiõ'owãanãm tu'cuhdujt. 34 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: "Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy põñ ñajuõõyyãxä. Cabä Dios põñ miäyajtõy nebiä wyiinmahñdyhadät. 35 Cabä Dios põñ miänuu'xyhaty." 36 Hamdsoojootä Dios ja'a naaxwiimbä jecy yhädiuun mõõdä jäya'ay nägõxiä. Tijaty yaa jãjtãp tũunãp hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Dios jaduhñ jahanemb coo jaduhñ jiadõõjät, coo jaduhñ tiunõõjät. Y tijaty jaduhñ jadaãanãpnä tunãanãpnä, ja'a Dios jaduhñ yajtõjiadaamb nebiaty hãnajty tõe wyiinmay. Tsõgä Dios hajxy mõj jaanč pädaacãm homiänaajä. Tsõg hajxy homiänaajä wiingudsãhgõ'õyyãm. Amén.

12

1 Mägu'ughajpãdõjc, miõõdä Dios hojioot maa højtscõxpãjtãm. Chamč mijts nhane'emy coo hajxy hamuumdu'joot mniyegõõjät Dios quiuõ'õjooty tiecyjiooty. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy hoy mwiingudsãhgõ'õwät nebiä Dios hajxy xyajmädsõquiän. 2 Ca'a hädaa wiinmahñdy hajxy myajtuñ nebiä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy yaajän. Põnjatiä Dios quia'a cu'ughajpy, je'eds hädaa yaabä wiinmahñdy hajxy yajtuumb. Cabä yhaxõõgwiinmahñdy hajxy

ñajtshixø'owa'añ. Ca'a hajxy mbahixy. Hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduñ mmøødhájnäp, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät tijatiä Dios hajxy xyajmädsojp coo hajxy mdúnät. Homiänaajä Dios hajxy xya-jmädsójcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, coo hajxy hoy ndúunämät. Coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduñ mmøødhájtämät, jaduñä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhájtämät tijatiä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy ndúunämät.

³ Mayhajtä Dios jaduñ ñä'ä tuun ja'a høøhcøxpä cooçhä cuhdujt jaduñ xmiooyy cooçh mijts nmägäp x nahané'emät. Ca'a hajxy mniguiumayii cooc tyijy hajxy cøxiä wiinä mjaançh tehñ jaty. Tijatiä tuungä Dios hajxy tøø xmiø'oy, je'eds hajxy mmøjpädá'agäp. Ca'a wiingtuung hajxy mmøjpäda'agy. Hoy hajxy mdúnät nebiatiä Dios hajxy tøø xyajnáhdijy. ⁴ Hiç, nägøxiä ni'xcopç hajxy mmøødhájtäm møødá cø'ødecy, møødá wiinjøjp, møødá copç-taatsc. Cab hajxy tiu'ugtuungä; haagä hawiingjaty hajxy tiuñ. Pero haagä tuungpaatp hajxy jaduñ. ⁵ Jaduhñ mäwiin højts nmäbáatäm nebiä tu'ugn'i'x tu'ugcopçän coo hajxy tu'cuhdujt nmäböjcäm ja'a Jesucristocøxpä, hoy hajxy nja nämayhájtäm. Jaduhñ hajxy hawiingjaty ndúunäm. Jaduhñ hajxy nnibi-uhbéjtäm hamiñ haxøpy.

⁶ Tsøg hädaa tuung hajxy hoy yajnoçxäm nebiatiä Dios hajxy tøø xy-hanéhmäm. Mayhajtä Dios jaduñ tiuun coo wiinmahñdy hajxy cøjwiinduum xmiøoyyäm nebiaty hajxy ndúunämät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Dios ja'a miädia'agy hajxy yajwá'xät nebiaty hajxy hänäjty tøø ñajtsapçxøoyyaxä, ween hajxy jaduñ yajwa'xy nebiaty hajxy hänäjty pihbedyii. ⁷ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédat, ween hajxy hamuumdu'joot tiuñ. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, ween hajxy hoy yajwa'xy. ⁸ Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäjootcapçxmøøcpøgät, ween hajxy hoy tiuñ. Pønjaty mäyøø, weenä häyooßä hajxy pihbety hamuumdu'joot. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miähané'emät maa tsajtøjcän, ween hajxy hoy miähane'emy. Hiç, Dios ja'a cuhdujt jaduñ yejc coo hajxy jaduñ miähane'emät. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo mayhajt hajxy tiúnät maa häyooßädøjcän, møød maa yaamgtø'oxyhaxjiän, ween hajxy hamuumdu'joot pihbety. Møød weenä pa'amjäya'ay hajxy quiuhixy.

⁹ Tsøg hajxy hamuumdu'joot niçhöjcäm nibia'häyøowäm. Tsøgä haxøøgpä hajxy najtshixøoyyäm. Tehngajnä howyiinmahñdy hajxy tsøc tsøjcäm. ¹⁰ Hamiñ haxøpy hajxy mnichogøøjät mnibia'häyowøøjät neby tu'ugpuhya'ay neby tu'ugpuhdo'oxypän. Hamiñ haxøpy hajxy mnüwiingudsähgø'owøøjät. Cab hajxy mnibiexøøjät.

¹¹ Hamuumdu'jootä Wiindsón Jesucristo hajxy mmädúnät. Jootcuç hajxy jaduñ mdúnät. Cab hajxy jaduñ mänaa mnänuuxø'owät.

¹² Coo hajxy pøn xchaachtiúnät, cab hajxy mmøjpädá'agät; mmee'xtúgäp hajxy jaduñ. Mnajuøøby hajxy jaduñ coo hajxy jim mnøçxa'añ maa Dioswiinduumän. Paady hajxy jaduñ mxoondá'agät. Homiänaajä Dios hajxy mba'yá'axät.

¹³ Coo pøn tii yajmaajiadät, naxy hajxy mdehm pihbédat. Je'eçh jaduñ nnänøømby pøn jaduñ mäböjp ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty jaduñ mejtsp maa mdøjc-haxjiän, myajtøjtägø'owäp hajxy je'e. Myajcáyäp myaghú'ugäp hajxy jaduñ.

14 Coo hajxy pøñ xchaachtuúnät, cab hajxy mmähãnhádät. Pero mmãnuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween ñähwa'aäch.

15 Pøñjaty xoonäacp, mmøødxoondá'agäp hajxy je'e. Pøñjaty jøøby xuu'tsp, mmøødjøøw mmøødxúudsäp hajxy je'ebä.

16 Tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy hajxy mnimiøødhidøjät. Cab hajxy pøñ mbéxät. Jootcujc hajxy mhídät, hoyyã møjtuung hajxy mga'a jagã møødä. Cab hajxy mãnaa mniguiumayøøjät.

17 Coo häna'c hajxy xyhãyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagátsät. Hoy hajxy mjäya'ayhádät, jaduñnä Dios hajxy jaduñ xquiumáyät; jaduñ mijtsä cu'ug waamb xquia'a nãnómät. Pero xwyiingudsähgø'owäbä cu'ug hajxy jaduñ. 18 Coo mijtsä cu'ug xjia wi'i jøjcapxø'owät coo hajxy jaduñ mbahíxät nebiaty hajxy haxøøg jiatcø'oyän, cab hajxy jaduñ mbahíxät. Pero coo hajxy waamb xquia'a nãmá'awät, mãnit hajxy hoy yajxón mmøødmádiá'agät. Cab hajxy pøñ mmädsiphádät. 19 Mägu'ughajpádøjc, coo hajxy pøñ xyhãyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagátsät. Dios jaduñ yaghawiimbídäp. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios jaduñ miãnaañ: "Høøch jaduñ nyaghawiimbídäp." 20 Coo hajxy pøñ xmiädsiphádät, cab hajxy mmädsiphajtägátsät. Jaduñnä Diosmädia'agy miãnaañ: "Pø yähó'cábä häna'c ja'a miích hãnajty jaduñ xmiädsiphajpä, myajcáyäp myaghú'ugäp jaduñ. Pø tødsøyyäp, mmø'owäbä nøø. Coo jaduñ mgudiúnät, hoyhoyyã häna'c chähdiúnät, ja'a miích hãnajty jaduñ xmiädsiphajpä." 21 Nägüeenä hajxy mhídät, cabä haxøøgpä hajxy myaghawiimbijtagátsät. Coo hajxy jaduñ mjatcø'owät, myajcähxø'øgäp hajxy jaduñ coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hãnajty tøø mbadu'ubøjcumä. Pero coo häna'c hoy yajxón mmägápxät, ja'a mijts hãnajty xmiädsiphajpä, jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo hawiinjemybiã wiinmahñdy hajxy hãnajty mmøødhajnä. Mãnitä Dios jaduñ xquiumáyät.

13

1 Tsøg hajxy nãgøxiã cudiúnãm nebiatiã cuduung hajxy xyhanéhãm. Hix, Dios ja'a cuhdujt møc møød. Je'e ja'a cuhdujt yejp jadãhooc. Pøñä cuhdujt møød, paady jaduñ miøødä coo tøø mio'oyii ja'a Diósãm. 2 Pøñ jaduñ ca'a cudiunaamb nebiatiã cuduung jia hane'emian, quiumädowaamb by hajxy je'e. Hix, ja'a Dios ja'a cuduung pädaac coo yhané'emät. Jaduñds je'e, pø cab hajxy jaduñ mgudiuna'añ nebiatiã cuduung yhane'emiän, jaduñ miäbaady coo Dios miädia'agy hajxy mga'a cudiunaanä. 3 Pøñjaty hoy wädjip, cabä cuduung hajxy chähgø'øy. Pero pøñjaty hoy ca'a wädjip, je'eds mäböcypiä tsähgøøby. Coo hajxy hoy mwädítät, mãnitä cuduung hajxy xquiumáyät. Cab hajxy jaduñ xchaachtuúnät. 4 Hix, ja'a cuduunghajxy, moonsähjätäp hajxy je'e ja'a Diósãm. Paady hajxy jaduñ tiuñ, coo mijts hajxy jaduñ xwiowhídät. Jaduñnä cuhdujt hajxy tøø miooyyãbä coo mijts hajxy xyajcumädowät coo mijts hãnajty tøø mgädieey. Paady hajxy jaduñ mdsähgø'owät. 5 Naxy hajxy mdehm quiudiúnät nebiatiã cuduung hajxy xyhane'emiän, coo Dios hajxy jaduñ xñã'a yajcumädowät. Jaanã jaduñduhmä, coo hajxy hamdsoo mnajuø'øy coo jaduñ yhahixø'øy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduñ mgudiúnät waambatiã cuduung hajxy xyhane'emiän. Coo hajxy jaduñ mga'a cudiúnät, cab hajxy jootcujc mhídät, je'eguiøxpä coo hajxy hãnajty mnajuø'øy hamdsoo coo hajxy hãnajty tøø mgädieey. 6 Jaanã jaduñduhmä, tsipcøxp hajxy mnãhjuudiú'udät tijaty

häna'c hajxy xyajnämaaby coo hajxy mnähjuudiú'udät. Hix, ja'a Dios ja'a cuhdujt jaduñ yejc coo mijtsä häna'c jaduñ xyagjúyät.

⁷ Hahixøoby jaduñ coo cuduung hajxy mmäjúyät nebiaty hajxy xyajnäma'ay. Jaaná jaduñ yhahixøøbiä coo cuduung hajxy mwiingudsähgø'owät, miøjjä miuutscä.

⁸ Naxiä nnuu'xy hajxy mdehm jiahmiédsät. Naxy hajxy mniçhogøøjät nebiä tu'ugpuhya'aybän, nebiä tu'ugpuhdø'oxypän. Hix, pøn wiinghäna'c tsojp, hoy jaduñ quidiuñ nebiatiä Dios hajxy xyhanéhäm. ⁹ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pø jim miich mdo'oxiøjc, cabä wiingpä mmøødhidät. Cab mmäyaghø'ogät. Cab mméedsät. Cabä mmädøjcä jie'e mhadsøjcät." Hoorä, coo wiinghäna'c mdsögät hamuumdu'joot, hoy jaduñ mgudiúnät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguian. ¹⁰ Hix, pøn wiinghäna'c jaanç tsojp hamuumdu'joot, cab jaduñ mänaa yhäyoowhixa'añ. Hoorä, coo wiinghäna'c mjaanç tsögät hamuumdu'joot, hoy ca'xy mgudiúnät nebiä Dios yhane'emiän.

¹¹ Naxy hajxy jaduñ mdehm ñiçhogøøjät. Hix, mnajuøoby hajxy jaduñ coo tøø jiecy mänaa hajxy tøø mmäbøquiän. Habáatnäp jaduñ coo Jesucristo hajxy miñ xyajpædø'ogáanam, coo hajxy jim xyajncxáanam tsajpootyp. Nägüeentä hajxy jaduñ mwädität. Hix, cab hajxy nna-juøøyyäm mänaa Jesucristo yaa quiädaactägats'añ, coo hajxy jaduñ xnä'ä nähgädaacpéjtämät. Hix, coo jaduñ quiädaactägätsät, mäniç hajxy xyajtøyhajtyegáanam. ¹² Habáatnäp jaduñ coo hajxy yaa ndsoonáanam, coo hajxy jim nnøcxáanam tsajpootyp. Tsøcxä ja'a haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm neby hajxy yaa tøø njäya'ayhájtäm, cahnä Dios hajxy hänäjty nwiingudsähgøøyyäm. ¹³ Tøø Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy homiänaajä njugyhájtämät neby je'e jjugyhatiän. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy nbanøcxáanam. Tsøcxä hajxy hoy wädíjtäm, ca'a jiaduñä nebiä häna'c-hajxy hagoonstuum wädijpän. Cab hajxy mhaxøøghu'ug mhaxøøgiøø'xät. Cab hajxy comjaty mhú'ugät. Cab hajxy jim mnøcxät maa cuhhiñdø'oxiøjc-hajxiän. Tsøgä to'oxiøjc hajxy wiingudsähgøøyyäm. Hix, ja'a cu'ug hajxy xyhíjxäm neby hajxy njäya'ayhájtäm, pø hoy, pø caj. Cab hajxy haxøøg mnä'ägä jatcø'owät. Cab hajxy pøn mmähänhádat, hoy hajxy jia mäyøøjä que mijts. Cab hajxy tii mmädsibø'owät. ¹⁴ Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm. Je'e hajxy xyhanéhäm. Jaanç tehñ yhoy je'e wyiinmahñdyhaty. Naxy hajxy jaduñ mdehm miøødhidät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hoy mhøxhixät. Jaduñ hajxy hoy mhäna'c-hádät.

14

¹ Jii jäya'ayhajxy näje'e, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøcyñä, hoy hajxy tøø jia mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Hahixøøby jaduñ coo hajxy mmägu'ughádät. Pero cab jaduñ yhahixø'øy coo mädia'agy hajxy mmøødyajyonät ja'a cuhdujtcøxpä. ² Pønjetiä Diosmädia'agy hoy tøø yhabøcy, ñajuøoby hajxy je'eduhñ coo jaduñ yhawiiinmatsä coo hotyijjä mgáyät. Pero pønjaty hoy tøø quia'a habøcy, cábac tyijy yhooyä coo tsu'uçh ndsú'tsamät. Páadiäc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'uçh ndsú'tsamät, yajnajuøoby jaduñ coo häna'c ja'a tsu'uçh hajxy hänäjty tøø quinuun'xy maa habojsnaxy wyiin-duumän. Jádúñäc tyijy miäbaady néjiiämä habojsnaxy jaduñ mwiingudsähgøøbiän. ³ Hoorä, pø mdsu'chp miichä tsu'uçh, cab jaduñ mbéxät ja'a häna'cä tsu'uçh ca'a tsu'tspä. Jaaná jaduñduhmbä, pønä tsu'uçh ca'a tsu'tsp,

cab jaduhñ waamb ñámá'awát ja'a hána'cä tsu'u'uch tsu'tspä cooc tyijy jaduhñ quiädieey. Haa ca'a, ja'a Dios yhuung je'ebä. ⁴ Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo waamb mnámá'awát pønä Diosmädia'agy panöcxp. Haa ca'a, ja'a Dios ja'a mioonsä je'ebä. Jagooyä Dios cuhdujt jaduhñ miöødä coo miäná'anät pø hoyyä mioonsä quiudiuñ, pø caj. Hamdsoojä Dios jaduhñ ñámá'awát neby hoy wiädität. Haa ca'a, ja'a Dios je'e hanehmb.

⁵ Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ coo poo'xxiöø jyijjä mädyii hajxy yhamatsc-hádäp. Näje'e hajxy miänaambä coo Dios hajxy homiänaajä nwi-ingudsähgöøyyämät. Pero mijts, jaduhñ hajxy mgudiünät nebiä Dios hajxy hamdsoo tøø xyajwiinjuø'øyän. ⁶ Hix, pønjaty jaduhñ mänaamb coogä poo'xxiöø jyijjä, nägüeentä hajxy jaduhñ wiädity ja'a poo'xxiöøjooty. Jaduhñä Dios hajxy wyiingudsähgö'øy. Jaanä jaduhñduhmbä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc jaduhñ quia'a cädieeyä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät, hoy hánajty tøø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän, mioobiä Dios Dioscujú'uyäp jaduhñ coo jaduhñ yajcayii. Jaanä jaduhñduhmbä, pøn jaduhñ mänaamb cooc jaduhñ quia'a hoyyä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät, jaanä jaduhñä Dios Dioscujú'uyäp mioobiä coo jaduhñ yajcayii.

⁷ Coö Diosmädia'agy hajxy nmäböjcäm ja'a Jesucristocöxpä, paady hajxy xmiöonsähájtäm. Paady jaduhñ quia'a hahixö'øy coo hajxy njäya'ayhájtämät nebiä nhamdsoojoot hajxy hójcäm. Ni ja'a cuhdujt hajxy nga'a möødhájtäm coo hajxy hamdsoo nniyajnähdíjämät mänaa hajxy nho'ogáanäm ndägoyáanäm. ⁸ Ja'a Jesucristo hajxy xmiöonsähájtäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhájtäm, hoy ñejiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Y coo hajxy nho'c coo hajxy ndägöøyyämät, je'enä hajxy hánajty xmiöonsäháanäm homiänaajä. ⁹ Coö ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, mänit jadähooç juijyipiöjtägajch. Jaduhñ hajxy xquiu'ughájtäm, pønjaty jaduhñ mäböjp, möød hajxy tøø yhö'oguiäbä, möød hajxy jaac jujcypii jaac tsuxpä. Jaanä jaduhñ hajxy xyhanéhmämbä.

¹⁰ Cabä mmägu'ughajpä hajxy hawiinmats mbéxät, hoyyä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a jagä haböcyñä. Cab hajxy pøn mnámá'awát cooc tyijy hajxy hoy quia'a cudiuñ, hoyyä wiingcuhdujt hajxy jia panöcxy. Hix, coö Jesucristo yaa quidaactägätsät, mänit hajxy nägöxiä jim nmaxö'öwáanäm ja'a Jesucristo wyiinduum töyhajtyejpä. ¹¹ Jaduhñ jim myiñ maa Diosmädia'aguiän: Nägöxiöçhä jäya'ayhajxy nöcxy xwyiinjjina'awa'añ.

Xwyiingudsähgö'öwáamböçhajxy jaduhñ. Jaduhñhöçhajxy xquiapx-paadaambä coöç nidiuhñ nDioshaty. Töyhajt jaduhñ, nömä Dios miänaañ. ¹² Jaduhñ hajxy nyajnajuöøyyäm coo hajxy nägöxiä jim nöcxy ndöyhajtyegáanäm Dioswiinduum.

¹³ Cab hajxy tsöc niñänöømänä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nga'a panöcxäm. Pero jaduhñ tsöc cudiünäm nebiatiä mäböjpädöç-hajxy quiudiuñän, jaduhñ hajxy waamb xquia'a nänöømämät. Pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät, pues, hahixöøby jaduhñ coo mga'a tsú'udsät coo hánajty mmöødhity. Hix, wehdä miieç jaduhñ xpiadsú'udsät. Coö miieç jaduhñ xjiaanèch padsú'udsät, cädieeyäp je'eduhñ. ¹⁴ Cab jaduhñ quiädieeyä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät, hoy hánajty tøø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän. Nmöødhöçhä töyhajt jaduhñ. Hix, tu'ugmädiä'agyhöçhä Jesucristo nmöødhity, ja'a nWi-indsönhájtämbä. Pero jii jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'u'uch ndsú'tsämät. Coö hajxy jaduhñ jiaanèch tsú'udsät, ja'a

hajxy jaduhñ mänaambä, pues, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. ¹⁵ Hoorä, coo miichä tsu'u'uch jaduhñ mdsú'udsät, y coo jaaya'ay jaduhñ xpiahixät, ja'a jaduhñ mänaambä cooc tyijy quia'a hoyyä coogä tsu'u'uch mdsú'udsät, myajcädiéeyäp miich je'eduhñ. Pø jaanč tøy mdsocy, cab jaduhñ myajcädiéeyät, je'eguiöxpä coo Diosmädia'agy miäböcy. Hix, ja'a Jesucristo jaaya'ay tøy ñähho'tu'udy. Pero coo myajcädiéeyät, wehndä Jesucristo miädia'agy ñajtshixöyyäxät. ¹⁶ Y coo jaaya'ay jaduhñ myajcädiéeyät, wehndä miich myajnänömät. Y wehndä jaaya'ay yajnänömbät, ja'a Jesucristo miädia'agy tøy ñajtshixöyyäbä. Jaduhñds je'e, maas hoy hit jaduhñ coo tsu'u'uch mga'a nä'ägä tsú'udsät, hoy jaduhñ mja najuö'öy coo jaduhñ quia'a cädieeyä coo mdsú'udsät. ¹⁷ Coo hajxy tøy nmäböjcäm ja'a Jesucristocöxpä, paadiä Dios hajxy xyhanéhmanä. Hix, cabä Dios waamb miäna'añ coo hajxy hotyijjä ngaayy nhúucäm; ni jaduhñ quia'a mänaambä coo hajxy tii nga'a caayy nga'a húucämät. Coo Dios hajxy tøy xpiädäacäm hawa'adstuum, paady hajxy hoy njäya'ayhajtäm, paady hajxy jootcuyc nnimiödhjätäm, paadiä Dioshéspiritu hajxy xyajxoonäacäm. ¹⁸ Hoorä, pønä Jesucristo miädia'agy jaduhñ cudiuñäm, cumayañäp je'e ja'a Diósäm möödä cú'ugäm. Tsöcxä hajxy jaduhñ cudiuñäm nebiä mäböjpadöjc-hajxy quiudiuñän.

¹⁹ Mägu'ughajpädöjc, tsögä hoybä hajxy tehngajnä høxtäayäm, jaduhñ hajxy jootcuyc nnimiödhjätämät, jaduhñ hajxy hoy nnguiapxmcöpcöjämät, jaduhñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy ngudiuñämät hamuumdu'joot. ²⁰⁻²¹ Cab jaduhñ quiädieeyä coo hajxy hotyijjä ngaayy nhúucämät. Pero pø jii mäböjpadöjc-hajxy jaduhñ näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a tsu'u'uch hajxy nga'a tsú'tsämat, cooc tyijy ja'a vino hajxy nga'a húucämät, pues, maas hoy jaduhñ coo mga'a tsú'udsät, coo mga'a hú'ugät. Hix, coo hajxy jaduhñ xyhixät coo hñajty jaduhñ ngay mh'u'ugy, wehndä hajxy jaduhñ xpiahixät. Y coo hajxy jaduhñ xpiahixät, cädiéeyäp hajxy jaduhñ. Jaduhñ quiähxö'ögät coo miich hñajty tøy myajcädieey. Y cab jaduhñ yhooyä coo mäböjpadöjc myajcädiéeyät hoy ñä'a tiiguiöxpä. Hix, jia w'i'i pianöcxäañäbä Jesucristo miädia'agy hajxy jaduhñ, y coo hajxy jaduhñ quiädieeyät, cab hajxy jaduhñ hoy pianöcxät. ²² Hoy miich mja najuö'öy coo quia'a cädieeyä coo hotyijjä ngay mhú'ugät, cab jaduhñ yhooyä coo wiinghänä'c mmöodyajtsibö'öwät. Ja'a Dios miich jaduhñ xyhijxp coo hoy mgudiuñ. Pøn jaduhñ najuöby coo quiumayii ja'a Diósäm nebiä quiuhdujthaty, jootcuyc je'eduhñ yhity. ²³ Pero pøn jaduhñ ca'a najuöby pø yejpiä Dios cuhdujt jaduhñ coo tsu'u'uch ndsú'tsämat, pø caj, coo je'e jiaanč tsú'udsät, cädiéeyäp je'eduhñ, hoy hamdsoo jaduhñ jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios tøy miäna'añ coo hajxy nga'a tsú'tsämat. Paady jaduhñ miäna'añ, wehndä tsu'u'uch hñajty tøy quiunuu'xyii maa habojtsnäxiä wyiinduumän. Jaanä jaduhñduhmbä, hoy ñä'a tiiguiöxpä, pøn jaduhñ ca'a najuöby pø tøy Dios cuhdujt yecy je'eguiöxpä, o pø caj, coo jaduhñ jiaanč jatcö'öwät, cädiéeyäp jaduhmbä.

15

¹⁻² Nnajuöyyäm højts jaduhñ coo quia'a cädieeyä coo hajxy hotyijjä ngaayy nhúucämät. Pero tsögä nmägu'ughajpädöjc ja'a Diosmädia'agy jaac yajmäböjcäm, ja'a hajxy naamdägö'öy haböjpä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy quia'a hawiinmatsä coogä tsu'u'uch ndsú'tsämat, coogä vino nhúucämät. Cabä nhamdsoo cuhdujthatiä hajxy nyaghjätämät; möödä Dioscuhdujt hajxy nyaghjätämät. ³ Hix, mänaa Jesucristo yaa yhitiän hädaa

yaabä naaxwiin, cabä yhamdsoo cuhdujt hänajty yaghity. Ja'a Tieediä miädia'agy jaduñ quiudiuunä, paady jaduñ chaachpøjcy. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Pønjaty miich haxøøg xñänøømb, jaduñ mäwiin miäbaady nëjjiäm høøch xñänøømbän", nømä Jesucristo ja'a Tieedy ñämaayy. ⁴ Ja'a højtsøxpä Dios ja'a miädia'agy jecy jajcujahyyä, jaduñ hajxy hoy ngapxtäcämät. Jaduñ højtsä tøyhajt nmøødhájtäm coo Dios yajtøjiada'añ neby jecy jajcujahyyän coo højts jim xyajncxáanäm maa wyiinduümän. Coø hajxy jaduñ nnajuøøyyäm coo hajxy jim nnøcxáanäm, paady hajxy hotyijä nme'e'xtújcämät. Cab hajxy tsøc jootmayhájtäm, hoy hajxy cøxypänejiä cu nja jajt cu nja habéjtäm. ⁵ Ja'a Dios hajxy jaduñ xpuihbéjtäm coo hajxy jaduñ nme'e'xtújcämät, coo hajxy jaduñ nga'a jootmayhájtämät. Ween mijtsä Dios xpuihbety coo hajxy jaduñ mbahixät nebiä Jesucristo hoy yhiitän. Jootcujc hajxy jaduñ nmimioødhidøøjt tu'ugmädia'agy. ⁶ Jaduñ hajxy tu'ugmädia'agy mhídät coo Dios hajxy mgapxpäädät mõj jaančh. Ja'a Dios, ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm.

⁷ Hoorä, nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm, jaanä jaduñ hajxy hamuumdu'joot nničhójcämät. Coø cu'ug hajxy jaduñ xyhíxämät coo hajxy hänajty nničhójcäm, jaduñä cu'ughajxy ñajuø'owaambä coo Dios miøjjä jiaančh. ⁸ Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coogä yajnähwaats jajcuhwaatspä quixa'añ maa judiøshajiän. Ja'a judíos ja'a yhapä tieedy hajxy, je'eds hajxy jaduñ jecy hawáanäxä, møødä Abraham, møødä Isaac, møødä Jacob. Coø Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin, hoyyä judiøshajxy piuhbodyi. Tøjijajt jaduñ nebiä Dios jecy miänaañän coo yajnähwaats jajcuhwaatspä hänajty quixa'añ. Hix, tømiaäiacpä Dios. Caj mänaa yhøñda'agy. Tøyhajt jaduñ. ⁹ Jaanä jaduñduhmä, paadiä Jesucristo yaa quiejxä, hoyyä jäya'ayhajxy piuhbéjtäbä, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Coø hajxy jaduñ ñäxúu'tsäbä ja'a Dióšäm, paadiä Dios hajxy mõj jaančh quiapxpaady. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Miich ngapxpaadaamby mõj jaančh näguipxy møød hajxy ca'a judiøspä. Høyháamhøch miich nwiingudsähgø'owa'añ,

nømä Dios ñämaayy. ¹⁰ Wiingtuumä Diosmädia'agy myiñgumbä cujaay: Mijts ca'a judiøspä, xoonäda'ag hajxy møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy.

¹¹ Jaduñ cujaay myiñgumbä wiingtuum:

Mijts ca'a judiøspä, weenä Dios hajxy mõj jaančh mgapxpaady wiinduhmyhagajpt.

¹² Wiingtuumä Isaías jecy quiujáhguiumbä:

Ja'a Isai yhapä yhoc, minaanb je'e miähane'ema'añ.

Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, je'eds hajxy jaduñ hane'emáañäp.

Jaaya'ay hajxy jaduñ jiøbhixyp coo hajxy min yajnähwa'ads jajcuhwa'adsa'añii,

nømä Jesucristo jecy ñänøømä, møødä jäya'ayhajxy ca'a judiøspä.

¹³ Hoorä mijts, coo Diosmädia'agy hajxy tøø mmäbøcy, weenä Dios hajxy hoyhoy xyajxoonäda'agy, ween hajxy xyaghity jootcujc. Hix, tøø Dios hajxy xyhawáanäm coogä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owáanäm ca'xy pedyi. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ mjøbhixät. Xpiuhbédbä Dioshespíritu hajxy jaduñ ja'a miäjaahaam.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, nmøødhøchä tøyhajt jaduñ coo hajxy hamuumdu'joot mničhocy mnibia'häyoyii, møød coo hojioot hajxy mmøødä, møød coo Diosmädia'agy hajxy hoy mwiinjuøøy, møød coo hajxy mjaty

mägapx hane'em. ¹⁵⁻¹⁶ Nébiøch hädaa nocy cham ngujaayän, hamøc hadsaach mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy. Nyagjahmiejchp mijts jaduñ jadähooc. Nmøødhøchä cuhdujt jaduñ cooçh mijts nyagjahmiédsät. Hiç, ja'a Diøshøch jaduñ tøø xtiuungmo'oy cooçhä miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä jim maa mijtsän, mäduhñtiä hajxy mga'a judiøshaty. Coø jäya'ayhajxy nämay miäbøgåt hamuumdu'joot ja'a Dioshespíritu miäjaahaam, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diøsäam.

¹⁷ Jootcüjç-høch jaduñ nnijwiø'øyii cooçhä nduung tøø yhojø'øy, ja'a Diøshøch tøø xmió'oyäbä. Ja'a Jesucristøch jaduñ xpiuhbejp, páadyhøch nduung tøø yhojø'øy. ¹⁸ Jayóoyyøch cham nmädia'aga'añ nebiátyhøchä Jesucristo xpiuhbejty mänäabøçhä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøquiän, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Cábøch nmädia'aga'añ nebiatiä wiinghäna'c-hajxy tøø tiuñ. Mädia'agyháamhøchä jaaya'ay nyajmäbøjcy, møød cooçhä hoy-yagjuøøñäbä hänäjty nyajcähxø'øgy. ¹⁹ Ja'a Dios, ja'a miäjaahaamä hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñä. Ja'a yhEspírituhaamä jäya'ay tøø yajmäböcy. Wiinduhmyhagájphøchä Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä, coø jaaya'ay hajxy hoy xñähho'túütäm. Jimhøch ndägøoy wädijpä Jerusalén. Jáguémhøch hoy nwädity. Høxtä jimhøch hoy nwädity maa naax xiøhatiän Iliria. ²⁰ Jayóoyyøch jim tøø nwädity majatiä Jesucristo hänäjty tøø quia'a mädoyhadyijän. Jadúñhøch nnä'ägä wädityhaty. Hiç, cábøçhä Dios xtiuungmooyy cooçh nwädítät maa wiinghäna'cä Diosmädia'agy hänäjty tøø yajwa'xiän. ²¹ Pønjetiä Diosmädia'agy tøø quia'a mädoy, je'eçh tøø nyajwiingapxø'øy. Jaduñ jim myiñ cujaay jaaya'aguioøxpä maa Diosmädia'aguiän, ja'a hänäjty cahnä miädoybä: Pønjaty ca'a mädoobnä coø Dios ja'a yajnähwatspä tøø quiexy, je'edshajxy jaduñ mädoyhadaamb.

Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hijty ca'a mädoobnä, jaduñ hajxy yajmøødmädia'aga'añii coø hajxy näxuuchii ja'a Diøsäam.

²² Tøøch jim mayhooc nja nøcxa'añ maa mijtsän jim Roma. Pero cábøch hijty xñäbaadøoyyä cooçh jim nnøcxät. Hiç, ja'a Diosmädiä'agyhøch hijty nyajwa'xyp wiinduhmyhagajpt. ²³ Pero tøøch nwädijpäðøñä wiinduhmyhagajpt. Mobädájpnøch jim nnøcxaannä maa mijtsän. Tøø jaduñ majiomøjt yhiñnä cooçh jim tøø nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. ²⁴ Cooçh mäböcy hänäjty jim nnøcxa'añ España, mänitøch mäböcy jim ndu'unaxó'owät maa mijtsän. Jootcüjç-høch jaduñ nnijwiø'owøøjät cooçh mijts jaduñ nghixät. Mänitøch njaac tu'uyó'oyät cooçh hänäjty jim nnøcxa'añ España. Mänitäs mijts hii xpiuhbédat. ²⁵⁻²⁶ Pero cab jaduñ choj näbaadø'owa'añ cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Hiç, Jerusalénhøch jayøjp nnøcxa'añ. Xädø'øñhøch jim nøcxy nyega'añ. Ja'a häyoobädøjç-høch nøcxy nmo'owa'añ, ja'a hajxy mäbøjpä. Ja'a mäbøjpädøjç-hajxy jim tsänaabiä Macedonia møød jim Acaya, jaaya'ayä xädø'øñ hajxy yajmujc. Høøçhä xädø'øñ hajxy xya-jmäguexaamb cooçh hänäjty jim nnøcxa'añ Jerusalén. ²⁷ Hamdsoojoot hajxy yajmujcy, ca'a yhøøçhä nnämaayy coø hajxy yajmügät. Hawiinmats jaduñ coø mäbøjpädøjç-hajxy piuhbedøøjät, ja'a hajxy jim tsänaabiä Jerusalén. Hiç, judiøshajp hajxy je'e. Jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jim mäbøjtsohñ Jerusalén mänaabä Diosmädia'agy tiägø'øyän wädijpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä jäya'ayhajxy høxhaam jiaac mädoyhajty, ja'a hajxy ca'a judiøspä. Miäbøjç hajxy je'ebä. Paady jaduñ yhawiinmatsä coø ja'a judiøshajxy piuhbedøøjät ja'a jäya'ayháxiäm, ja'a hajxy ca'a judiøspä. ²⁸ Hoorä, cooçhä

xädö'õñ hánajty jim hoy tøø nyecy Jerusalén, mänítøch mábøcy jim nnøcxa'añ España. Mänítøch jim ndu'unaxó'øwät maa mijtsän jim Roma. ²⁹ Y cooch jim nmédsät maa mijtsän, nägø'ø nädécypiøchä Jesucristo xpiuhbeda'añ cooch mijtsä Diosmädia'agy nyajnahixó'øwät, jaduñ hajxy tu'ugmucy nhjätämät jootcujc. Nmøødhøchä tøyhajt jaduñ.

³⁰ Mägu'ughajpädøjc, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy nmøødhjätämbä, ja'a hajxy nWiindsønhtëäm. Ja'a Dioshespiritu hajxy xyajnihöjcäm. Huuc tunä mayhajt hajxy maaçh høøchcøxpän. Tsøgä Dios hajxy hamuumdu'joot mänuu'xtäacäm maaçh høøchcøxpän ³¹ coochä Dios jim xñäwá'anät Judeanaaxooty maa jäya'ayhajxy ca'a mábøjpän. Jaduhñä Dios hajxy nmänuu'xtäacämbät coochä mábøjpädøjc-hajxy jim jootcujc xtjøjmó'owät jim Jerusalén cooch jim nmédsät xädö'õñyejpä. ³² Y coo Dios jaduñ miäná'anät, mänítøch jim nwiimbídät, mänítøch jim jootcujc nnøcxät maa mijtsän. Jootcujc-høch jaduñ jim nbóo'xät. Hamiñ haxøpy hajxy mänit nnijootcapxmøpcøjcämät. ³³ Xmióoyyämä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy. Wéenäts mijts nägøxiä xpiuhbety.

16

¹ Jimhøchä nmägu'ughajpä tu'ug chäna'ay maa cajpt xiøhatiän Cencrea. Febe xiøhaty. Diosmädia'agymiäbøjp je'ebä. To'oxiøjc je'eduhñ. Mäbuhbejp jaduñ maa tsajtøjcän. ² Coo Febe jim miédsät maa mijtsän, näxy hajxy jootcujc mdehm miägu'ugpógät ja'a Jesucristocøxpä. Hawiinmats coo hajxy jaduñ mmägu'ugpógät pønjatai Diosmädia'agy mábøjp. Mmó'owäbä Febe hajxy jaduñ tijaty yajmaajiajpy. Hiç, näxyhøch jaduñ xpiuhbety. Nämay hajxy jaduñ tøø piuhbety.

³ Nyajpóo'xypøchä Prisca møødä Aquila. Tøøch hajxy jaduñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁴ Tøøch hajxy jaduñ jim xñäwá'añ mähähñdium. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp nmo'oy. Jaduhñä mábøjpädøjcä Dioscujú'uyäp hajxy yejpä, ja'a hajxy ca'a judiøspä, wiinduhmyhagajpt. ⁵ Møødhøchä jäya'ay jaduñ nyajpoo'xpä, pønjatai jaduñ hamugøøby Dioswingudsähgøøbiä maa Prisca tiøjc-hajxiän. Møødhøchä Epeneto nyajpoo'xpä. Jaançh tehñ yhöyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. Jaayá'ayäts jim mábøjtsohn ja'a Jesucristocøxpä maa naax jaduñ xiøhatiän Asia. ⁶ Nyajpóo'xypøchä Mariábä. Jaançh tehñ yhoj jim tiuñ maa mijtsän. ⁷ Nyajpóo'xypøchä Andrónico møødä Junias. Høøch nmägunaaxhajxy je'e. Näguipxyhøch hajxy hijty xmiøødtsumyçhänä'ay. Hoy piønä jaduñ ñajuø'øy coo hajxy Dyiosquexiä. Paady hajxy jaduñ quiejxä, coo Diosmädia'agy hajxy jaduñ yajwá'xät. Jayøjp hajxy miäböjcy ja'a Jesucristocøxpä. Høøch høxhaam njaac mábøjc.

⁸ Nyajpóo'xypøchä Ampliato. Høyhøch je'e xmiøødnijootpaadyii ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhtëäm. ⁹ Nyajpóo'xypøchä Urbano. Näguipxy hajxy je'e xmiøødtuñäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpóo'xypøchä Estaquis. Høyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. ¹⁰ Nyajpóo'xypøchä Apelles. Tøø jiaançh tehñ miee'xtucy ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpóo'xypøch pønjatai jaduñ jim tsänaaby maa Aristóbulo tiøjcän, ja'a hajxy mábøjpä. ¹¹ Nyajpóo'xypøchä Herodiön. Høøch nmägunaax je'ebä. Nyajpóo'xypøch pønjatai jaduñ jim tsänaaby maa Narciso tiøjcän, ja'a hajxy mábøjpä. ¹² Nyajpóo'xypøchä Trifena møødä Trifosa. Tuumb hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhtëämbä. Nyajpóo'xypøchä Pérsida. Jaançh tehñ chójcäp je'e. Hoy jiaançh tehñ tiuumbä maa Jesucristocøxpän.

¹³ Nyajpoo'xypõchä Rufo mөөдä tiaj. Jaanč tehм yhooyä Rufo ja'a Jesucristo miädia'agy pianõcxä. Jadúhnhõchä tiaj njuõõyyä nébiõch nhamd-soo tajján. ¹⁴ Nyajpoo'xypõchä Asincrito, mөөдä Flegonte, mөөдä Hermas, mөөдä Patrobas, mөөдä Hermes, mөөдä mäbõjpädõjc jaac jimbä. ¹⁵ Nyajpoo'xypõchä Filólogo, mөөдä Julia, mөөдä Nereo mөөдä pihudo'oxy, mөөдä Olimpas, mөөдä Diosmädia'agymäbõjпähajxy jaac jimbä.

¹⁶ Xi'ig xõn hajxy mniyajpoo'xõõjät ja'a Jesucristocõxpä. Xyajpoo'xp mijspä, ja'a hajxy mäbõjpä ja'a Jesucristocõxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁷ Mägu'ughajpädõjc, jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, wiing hajxy yajnáhixõ'õy; cab hajxy yajnáhixõ'õy nej mijs tõõ mhabõquiän ja'a Jesucristocõxpä. Cabä jioot hajxy xyajmädsocy coo mijs tu'ugmädia'agy mhídat maa Diosmädia'agyquiõxpän. Jaduhñ hajxy yajnáhixõ'õy coo wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubõgät. Naxy hajxy mdehm ñigwieendähadõjät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. Cab hajxy jim mnõcxõ'õwät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. ¹⁸ Hix, cabä Diosmädia'agy hajxy yajnáhixõ'õy ja'a Jesucristocõxpä. Jaduhñ hajxy yajnáhixõ'õy nebiä cu'ughajxy jia mädowna'añän. Paady hajxy jaduhñ yajnáhixõ'õy, yajmäjuaamb hajxy jaduhñ; jaduhñ hajxy hoy jiatcõ'owa'añ nebiä jioot hajxy choquiän. Hoy yajxõñ hajxy jia capxy jia mädia'agy. Pero xjia wi'i yajtägoyyaamb mijs jaduhñ. ¹⁹ Hopiõnä tõõ miädoyhaty coo mijsä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbõcy ja'a Jesucristocõxpä; páadyhõch jootcujc mniijiäwõ'õyii ja'a mijscõxpä. Jaduhñ mijs nyajmädsocy coo hajxy mniyajcopcõ'õwõõjät, jaduhñ hajxy hoy mwädítät, jaduhñ hajxy haxõõg mga'a jäya'ayhádät. ²⁰ Ja'a Dios hajxy xyaghidaamb jootcujc. Coõ hajxy mga'a mõjpädä'agät waambatiä hõhñdaacpä hajxy xjia wi'i yajnáhixõ'õwa'añ, jaduhñä Dios ja'a mõjcu'ugong quia'a yajmäjädä'agät. Y cabä mõjcu'ugong hajxy nej xtiúunnät. Ween mijsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt tehngajnä xmio'õy, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä.

²¹ Xyajpoo'xp mijsä Timoteo. Hõõch jaduhñ xmiõõdtuumb. Jaanä xyajpoo'xp mijs jaduhñ ja'a Lúciobä, mөөдä Jason, mөөдä Sosípater. Haagä hõõch nmägunaaxhajxy je'e.

²² Hõõch Tercio, hõõch hádaa nocy ngujahby. Jaanä hõõch mijs nyajpoo'xpä ja'a Jesucristocõxpä.

²³ Xyajpoo'xp mijsä Gayo. Yaač jaduhñ nhity ja'a Gayo tiõgooty. Yejpiä tiõjc jaduhñ coo mäbõjpädõjc-hajxy yaa yhamugõ'õwät Dioswiingudsähgõobiä. Xyajpoo'xp mijsä Erasto. Jim je'e tiuñ hagujc. Xädõ'õñgwieendähajp jim. Mөөдä hermano Cuarto hajxy xyajpoo'xpä.

²⁴ Ween mijsä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt xmio'õy nägõxiä. Amén.

²⁵ Hoorä, tsõgä Dios hajxy mõj jaanč capxpáatäm. Jaaya'ay mijs hamuumdu'joot xjiaac yajmäbõgäp ja'a Jesucristocõxpä. Jadúhnhõch nnä'ägä yajnáhixõ'õyhaty coo Dios ja'a Jesucristo quiejxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy hoy xyajnáhwáatsäm nägõxiä, mөөдä judiõshajxy, näguipxy mөөдä ca'a judiõshajxpä. Tõyhajt jaduhñ. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy, pero cab jaduhñ choj yajtõjiajty. Paady hajxy nga'a tsoj wiinjuõõyyäm. ²⁶ Pero jim jaduhñ myiñ cuaja maa Diosquexyhajxy jecy quiujuhyyän. Jim jaduhñ cõxiä quiapxtõy. Naamnä hajxy jaduhñ tõõ nwiinjuõõyyäm. Paadiä Dios jaduhñ yhanehmnä coo mädia'agy ja'a Jesucristocõxpä wiä'xät wiinduhmyhagajpt, jaduhñä jäya'ayhajxy nägõxiä miäbõgät, jaduhñ hajxy quiudiúumbät. Homiänaajä Dios yhity.

²⁷ Jagooyä Dios tøø wyiinmay coo hajxy xyajñähwáatsäm, coo hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyäm. Ja'a Jesucristocøxpä Dios mõj jaančh quiapx-paadyii cøjxta'axiøø. Amén.

1 Corintios

1-2 Høøch Pablo hädaa nocy cham̄ njahby. Dióshøch xwyiinguejx cooçhã Jesucristo xquiuguexyhädät. Mijts hädaa nocy cham̄ nyajnäjahby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøjp̄ maa ja'a cajpt̄ jaduhñ xiøhatian̄ Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduhñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túutäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mäbøjcãp̄ wiinduhmyhagajpt̄. Jaaya'ay hajxy nWiindsønähjtäm. Dios hajxy xyajnähdijäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp̄ mijts je'ebã. ³ Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy møødã Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhãjtäm.

⁴ Homiänãajøch ja'a Dios nnãma'ay Dioscujú'uyãp̄ je'eguiøxpã coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtscoøxpãn. Paadiã Dios mayhajt jaduhñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmøødhity. ⁵ Coo hajxy jaduhñ mmøødhity, paadiã Dios hajxy tøø xpuihbety møj may, jaduhñ hajxy hoy mgãpxãt̄, jaduhñ hajxy hoy mwiinjuø'owãt̄ cøxiã. ⁶ Coo højts mijts ja'a mädia'agy tøø nyajwiingapxø'oy coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiã Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmãbøjnã. ⁷ Coo hajxy jaduhñ mmãbøjnã hamuumdu'joot, paadiã Dios mäjaa hajxy xjiaançh tehñ mio'oy coo hajxy mgudiuñ waambaty hajxy xyhane'emy. Mjøbhixyp̄ mhajuøøbiã Jesucristo hajxy jaduhñ coo quiädaactãgatsa'añ. ⁸ Dios hajxy xpuihbedaaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiúunãt̄. Paady mijts Dios hãnajty xpiaäda'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøøgjãya'ay hãnajty yajcumãdowaanã. ⁹ Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduhñ. Cabã Dios mãnaa yhøhnda'agy. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnähdijy coo yHuung hajxy mmøødhjtãt̄ tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰ Hermanodøjc, ja'a Jesucristo miädiã'agyhøch mijts cham̄ nyajmøødcapx nyajmøødmãdiaactãgatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídãt̄ maa tsajtøjcãn. Cab hajxy tii myajtsibø'owãt̄. ¹¹ Pãadyhøch jaduhñ nmãna'añ, tøøçhã hermanohajxy xyajmädoxyhaty coog hajxy mnimiãdsibø'oyii. Jim̄ hajxy choon̄ maa Cloé tjojcãn. ¹² Wiingãtiãgã mädia'agy hajxy mbanøcxy. Nãje'e hajxy miãna'añ coogøch høøch nmãdia'agy hajxy xpianøcxã. Nãje'e hajxy miãnaambã coogã Apolos miädia'agy hajxy pianøcxã. Nãje'e hajxy miãnaambã coogã Pedro miädia'agy hajxy pianøcxã. Y nãje'e hajxy miãnaangombã coogã Jesucristo miädia'agy hajxy pianøcxã. ¹³ Pero cabã Jesucristo miädia'agy hajxy madiu'u xyajnähxøøyyãm. Hix, jaaya'ay mijts jaduhñ xñähho'tuut cruzcoøp, ca'a yhøøch mijts nnähho'tuut. Paady hajxy mnãbejty coo Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxã, ca'a jie'eguiøxpã cooçh høøch nmãdia'agy hajxy xpianøcxã. ¹⁴⁻¹⁵ Jagøoyøch ja'a craa Crispo nyajnäbejty maa mijtsãn møødã craa Gayo. Cãbøçhã wiinghãna'c jim̄ nnã'ã yajnãbejty. Cab hajxy jaduhñ mmãna'anãt̄ cooc xtyijy nyajnãbejty. Pãadyhøchã Dios jaduhñ nnãma'ay Dioscujú'uyãp̄. ¹⁶ (Jexioo, cham̄ch njahmiejtstãacombã cooçhã Estéfãnahajxy nyajnãbejãp̄, møødã yhuung møødã tio'oxy. Cab ndijy wiinghãna'c njaac yajnãbejty.) ¹⁷ Ca'a jiaäya'ay-yajnãbejtpøch Jesucristo xqueijxy. Diosmädia'agy-yajwã'xpøch xqueijxy coo hajxy xñähho'túutãm cruzcoøp. Cooçh jaduhñ nwãdiy Diosmädia'agy-yajwã'xpã, howyiinjuøøñøch hãnajty ngapxy nmãdia'agy. Pãadyhøch jaduhñ ngapxy nmãdia'agy howyiinjuøøñã, chøjpiøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mwiinjuø'owãt̄ ja'a Jesucristocøxpã.

Cábøch njoot chocy cooçh nmädia'agy hajxy xquiumáayyät je'leguiøxpä coóogøch tyijy yajxøn ngapxy nmädia'agy.

¹⁸ Nmäbøjcäm ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ coo Jesucristo hajxy xñähhø'túutäm cruzcøxp. Pønjaty häda'agaamb møjcu'uhaam, coo hajxy miädooy coo Jesucristo hajxy tøø xñähhø'túutäm cruzcøxp, ñäxiicypy hajxy jaduhñ je'leguiøxpä cooc tyijy jagooyyä cádieeyhäna'c-hajxy yagho'ogyii cruzcøxp. ¹⁹ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymødpä, cábøçhä wyiinmahñdyhajxy nyajtsoobaadaanä,

nømä Dios miänaañ. ²⁰ Hoorä, yajcähxø'piä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaadaañ, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymødpä. Ñäxiicypiä Dios jaduhñ. ²¹ Jaanç tehñ quiuwiinmahñdiä Dios tu'uquiä. Je'e jaduhñ mänaañ coo højts ja'a miädia'agy nyajwä'xämät coo Jesucristo hajxy xñähhø'túutäm. Pønjaty jaduhñ mäbøjp, Dios jaduhñ wiinmahñdyhajt coo hajxy jaduhñ yajnähwa'adsøøjät ja'a piojpä quiädieeyhajxy, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia näxi'ligy. Ca'a yhøjts nhamdsoo wiinmahñdyhaam ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy xyajwiinjuøoyyäm. Jaduhñä Dios miänaañ.

²² Ja'a judiøshajxy, coogä hoy-yagjuøøñbä hajxy yhíxät, mänítac tyijy hajxy jaduhñ miäbøga'añ. Y ja'a griegohajxy, mänítac tyijy hajxy jaduhñ miäbøga'añ coogä jäya'ay miädia'agy hajxy miädoowät, ja'a hajxy niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymødpä.

²³ Pero højtshájtäm, jaduhñ højts nmädiäacäm coo Jesucristo hajxy xñähhø'túutäm cruzcøxp. Cabä judiøshajxy jaduhñ miäbøcy. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy Jesucristo quia'a Dioshuungä. Hix, nøm hajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshuung quia'a ho'oga'añ cruzcøxp. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ni je'e hajxy quia'a mäbøjpä. Hoñäxiicnä Diosmädia'agy hajxy miädooy. ²⁴ Pero coo Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm, paady hajxy nmäbøjcäm coo Jesucristo hajxy xñähhø'túutäm, hoy hajxy nja judiøsam. Coo hajxy jaduhñ xñähhø'túutäm, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo mäjaa miøødä, coo quiuwiinmahñdiä. ²⁵ Coo Dios ja'a yHuung ñähdujcy coo yagho'ogøøjät, paadiä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy Dios quia'a cuwiinmahñdiä, cooc tyijy mäjaa quia'a møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøcy, paady hajxy jaduhñ miäna'añ. Hoyyä Dios ja'a wiinmahñdy häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy häxøpy quia'a najtspaadøoyyä. Jaanä jaduhñduhmbä, hoyyä Dios ja'a mäjaa häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay miäjaahajxy häxøpy quia'a najtspaadøoyyä.

²⁶ Hermanodøjc, huuc mädoow hajxy, mänaa mijts Dios xwyiimbiiyyän, cab hajxy hänäjy nämay mhøxpøquiä, näje'eyyäm; cab hajxy hänäjy nämay nmäyøøjä, näje'eyyäm; cabä møjcuहुdujt hajxy hänäjy nämay mmoødä, näje'eyyäm. ²⁷⁻²⁸ Nmäbøjcäm ja'a Diosmädia'agy hajxy. Xpiéjxäm jäya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a høxpøquiäm, coo hajxy hijty nga'a mäyøøjäm, coo møjcuहुdujt hajxy hijty nga'a møødhájtäm. Xxiøøghájtäm ja'a jäya'ay hajxy hijty jaduhñ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbíiwäm, jaduhñä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuundägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxämbä. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hänäjy tøyhajt quia'a høxpøquiä, coo hajxy hänäjy tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo møjcuहुdujt hajxy hänäjy tøyhajt quia'a møødä. ²⁹ Hix, cab jaduhñ pøn jim ñiguiumayáanänä Dioswiinduum. ³⁰ Dios hajxy jaduhñ xpiädäacäm tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy

coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ hajxy xyajñähwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhájttäm. Jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. ³¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Cab hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Tsogä Dios hajxy møj jaançh pädáacäm.”

2

¹ Hermanodøjc, mänájøch mijts nnähooçhooñän, mänájøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxøøçhooñän, cab mijts yajxón nmøødmädiaacy.

² Cooçh hänajty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøch hänajty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänajty nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy hänajty je'e tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Cábøch wiingmädia'agy hänajty nmädia'aga'añ.

³ Nnajuøøbiøch hänajty cooçh hänajty hoy nga'a capxa'añ ja'a nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä tsähgøøbiøch hänajty; høxtä tsäyúubiøch hänajty.

⁴ Hóyhøch hänajty yajxón nga'a jagä mädia'agy, xpiuhbéjpoçh ja'a Diosh-espíritu hänajty ja'a miäjaahaam neby hajxy jaduhñ ca'xy mwiinjuø'owät.

⁵ Hiç, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Ja'a miäjaahaamä Dios hajxy xyajmábøcy, ca'a quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy jaduhñ xyajmábøjp.

⁶⁻⁷ Ja'a häna'c-hajxy cuwiinmahñdypä hädaa yaabä naaxwiimbä, cábøch hajxy jaduhñ xñänømy cooçh nguwiinmahñdiä. Jaduhñhøch häna'c-hajxy xñänømbä cooçh nga'a cuwiinmahñdiä, ja'a møjcuhdujtmøødpähajxy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mábøjpä. Mänitä miäjaahajxy piøgáanäxä møødä wyiinmahñdyhajxy coo hädaa yaabä naaxwiimbä hänajty quiuhdägoyya'añ. Pønjatä Diosmädia'agy ca'xy cudiuumb, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady hajxy jaduhñ ñajuø'øy cooçh jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo hajxy jim nnøcxa'anäm Dioswiinduum. Jeqüän ja'a Dios jaduhñ wyiinmaayy. Cahnä naaxwiimbä hänajty yhawijy tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁸ Pero cabä møjcuhdujtmøødpähajxy jaduhñ wyiinjuø'owa'añ. Coo hajxy cu wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy cu møjpahbejty cruzcøxp. Piädaac ja'a Dios ja'a yHuung jaduhñ coo yaa wyiingudsähgø'owøøjcät hädaa yaabä naaxwiin. ⁹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøn quia'a hixyñä, ni quia'a mädoynä,

ni quia'a wiinmayñä nebiatiä Dios hoyhajt weenhajt mio'owa'añ pøn jaduhñ chojpy.

¹⁰ Ja'a højtshájttäm, tøø Dios hajxy xyajwiinjuøøyyäm ja'a yhEspirituham nebiaty jaduhñ wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabä yhEspiritu jaduhñ neby hajxy hoy xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹ Cabä wiinghäna'c jaduhñ xñajuøøyyät nebiaty hänajty mwiinmay. Ja-gooyyä miich mhamdsoo juøhñdy jaduhñ ñajuø'owät. Jaanä jaduhñä Diospä, cab jaduhñ pøn ñajuøøbiä nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyyä Dios yhamdsoo Espiritu jaduhñ ñajuø'øy. ¹² Tøø Dios ja'a yhEspiritu hajxy xmióoyyäm coo højts ja'a miädia'agy jaduhñ nmäbøjcäm. Ja'a yaabä juøhñdy, cab jaduhñ miäbaady nebiä Dios ja'a yhEspiritän. Paady hajxy jaduhñ xmióoyyäm, jaduhñ hajxy xyajnajjuøøyyäm coo hoyhajt weenhajt hajxy xñä'ä móoyyäm. ¹³ Jaduhñä jäya'ay hajxy nhawaandägájtsäm coo hajxy jaduhñ

xñä'ä móoyyäm. Jaduhñ hajxy nhawáanäm nebiatiä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuóoyyäm. Jaduhñ hajxy nyajwiinjuóodiägátsäm je'eguióxpä coo Dioshespíritu hajxy mióðhájpä. Ja'a häna'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdyä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy mióðä coo tijaty mädia'agy hajxy hánajty xyajmóðmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a móðä coo Dioshespíritu hajxy quia'a móðä. Pero hõjts, cab hõjts nmädiácäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

14 Põnjatiä Dioshespíritu ca'a móð, cab hajxy wyiinjuó'oy nebiatiä Dioshespíritu hajxy jia wi'i yajmóðmädia'aga'añii. Cábác tyijy jaduhñ choobaady. Hiç, coo Dioshespíritu hánajty mga'a móðä, cab jaduhñ mnä'ägädä wiinjuó'owät nebiä Dioswiinmahñdy. 15 Põnjatiä Dioshespíritu móð, quióxy wiinjuóoby hajxy jaduhñ. Põñä Dioshespíritu ca'a móð, cabä cuhdujt hajxy mióðä coo hajxy miäná'anät cooc tyijy jáya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a yajnáhixó'oy, ja'a jáya'ay ja'a Dioshespíritu hajxy móðpä. 16 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: “Cabä Dios wyiinmahñdy põñ ñajuóoyyá. Cabä Dios põñ yajnáhixó'oyii.” Pero nmóðdhájtäm ja'a Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaduhñ.

3

1-2 Hermanodõjc, cooçh jim nhooçhohñ maa mijtsän, cábøch mijts tsipjaty nyajnáhixóoyy. Ja'a ca'a tsipjatyøch mijts jaduhñ nyajnáhixóoyy. Hiç, je'enä hajxy hánajty mhityñä nebiä naamdägø'oybän maa Jesucristocøxpän. Jaduhñ hajxy hánajty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän. Cahnä hajxy hánajty may mwiinjuó'oyñä maa Dioshespíritucøxpän. Y høxtä jáda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduhñ may mwiinjuó'oyñä. 3 Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiindoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduhñ mniçhocy mnimiee'xyii. Je'enä hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän. 4 Naje'e hajxy mmána'añ: “Høøçh ja'a Pablo miädia'agy nbanócxäp.” Naje'e hajxy mmánaambä: “Høøçh ja'a Apolos miädia'agy nbanócxäp.” Coo hajxy jaduhñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cáhxø'p jaduhñ coo hajxy jaduhñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a mábøjpän.

5 Høøçh Pablo, cábøch mõjcuhdujt nmóðä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quiaa móðäbä. Cab jaduhñ yhähixø'oy coo hõjts nmädia'agy hajxy jaduhñ xya-jtsibóoyyät. Jue'e hõjts, Dios hõjts jaduhñ xñä'ä moonsähajp. Dios hõjts jaduhñ xquiejx coo mijts jaduhñ nyajnáhixø'owät. Jaduhñ hajxy mmábøjcy ja'a Dioscøxpä. Cøjwiinduum hõjts ja'a Dios ja'a tuung xmiooyy. 6 Høøçh mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnáhixøøçhohñ. Mänitä Apolos hajxy jaduhñ xjiaac yajnáhixóoyy. Pero Dios, je'e mijts jaduhñ xyajmábøjc. Y tehngahnä hajxy xjiaac yajmábøga'añ. Tehngahnä hajxy xjiaac yajmayø'owa'añ. 7 Høøçh Pablo, cábøch mõjcuhdujt nmóðä. Ni ja'a Apolos jaduhñ quia'a móðäbä. Jagooyyá Dios mõjcuhdujt mióðä. Je'eduhñ tu'ug xyajmábøgäp. Je'eduhñ tu'ug xyajmayø'owäp. 8 Tu'ugmädiä'agyhøch ja'a Apolos nmóðdhity, hoy hõjts cøjwiingtuung nja móðä. Coo hõjts hoy ndúnät, mänitä Dios mõjmayhajt tiúnät maa hõjtsøxpän. Pero coo hõjts hamuundujoot nga'a túnät, mänitä Dios mayhajt hánajty weefñtiä tiunaambä maa hõjtsøxpän. 9 Hõjts ja'a Dios nmóðdtuumby. Y coo mijts hoy mjäya'ayhaty, jaduhñä jáya'ay tøyhajt hajxy mióðä coo Dios hajxy hoy xyagjáya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtägátsäp neby hajxy jaduhñ mhídät nebiatiä jioot chocy.

10-11 Tøøchä Dios xwyiinguexy coo mijts ja'a miädia'agy nyajnäihixøöyyät ja'a Jesucristocøxpä. Xmióoyyhøchä wiinmahñdy jaduhñ nébiøch mijts jaduhñ hoy nyajnäihixøød. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo pøn ja'a Dios miädia'agy yajtagäjsät ja'a Jesucristocøxpä. Ween hajxy jaduhñ yajnäihixøöbiä nébiøch tøø nyajnäihixø'oyän. ¹² Pønjatiä Diosmädia'agy mäbøjp, jaduhñ hajxy tiuunghaty nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhädät ja'a Jesucristocøxpä. Näje'e hermanodøjc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaanč tehñ quiumayii. Jiiby hajxy näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduhñ quia'a cumayii. ¹³⁻¹⁴ Coo Jesucristo hänäjty yaa quiädaactägatsa'añ, mänit jaduhñ quiähxø'oga'añ pønjaty hänäjty hoy tøø tiuñ. Cøjxta'axiøø ja'a Dios jiahmiedsa'añ neby hajxy hänäjty hoy tøø tiuñäbä. Møjmayhajt ja'a Dios tiunaambä maa häna'c hoy tøø tiuñän. Jaduhñ je'e quiähxø'ogaambä pønjaty hänäjty hoy tøø quia'a tuñ. Cabä Dios mayhajt tiuna'añ maa häna'c hoy tøø quia'a tññäbän. ¹⁵ Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiä nejpä.

¹⁶ Jaduhñ hajxy nmäbáatäm hädaa hajxy njoothájtämbä nebiä Diostøjcän coo Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm maa hädaa njoodootyhajxiän. Mna-juøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. ¹⁷ Pønjaty haxøøg nä'ägädä jäya'ayhajp, hoyyä Dioshespíritu hajxy jia møødä joodooty, päda'agaañap hajxy hajøøxc. Hix, coo ja'a Dioshespíritu hajxy mmøødä ja'a mjoodooty, pädiäts mjoot hajxy wa'ads myaghidät. Hix, cabä Dioshespíritu hoñä'a maajä yhida'añ majaty hänäjty quia'a wa'adsä.

¹⁸⁻¹⁹ Näje'eg tyijy mijts madiu'u mnajuø'oy neby hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguuumayøød coo hajxy mjaty coo hajxy mnajuø'oy. Nømä Dios miäna'añ cooc hädaa yaabä naaxwiimbä wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hahixøøby jaduhñ coo mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajtsihixøñät, coo hajxy jaduhñ mnibiäda'agøøjat nebiä ca'a wiinjuøöbiän. Jaduhñ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwijnjuø'owät nebiä tiøyyän. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Dios yajcumädoowaamb ja'a häna'c jaanč tehñ jiajpä mäwiinhøøn." ²⁰ Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Najuøöbiä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyijpiä cuwiinmahñdy." ²¹⁻²² Näje'e jäya'ayhajxy ñiguuumayii je'eguiøxpä coo jäya'ay miädia'agy hajxy pianøcxä ja'a tyijy tøyhajtmøødpä. Cab hajxy jaduhñ mbahixät. Mijtsøøxpä Dios cøxiä yhädiuunñ tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Møød højts ja'a Dios jaduhñ xyhädiuumbä ja'a mijtsøøxpä, højts yajnäihixøöbiädøjc, møød høøch, møødä Apolos, møødä Pedro. Paadiä Dios jugyhajt hajxy xmióoyäm neby hajxy jaduhñ hoy nyajtuungpáatämät. Hoy hajxy cu nja hó'cäm, hoy hajxy nyajtuungpadaañäm tijaty jäda'ahaty jájtäp tñuñäp, chaads tijaty jadaañap tunaañap, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm. ²³ Hix, coo Jesucristo hajxy mWiindsønhaty, paadiä miädia'agy hajxy myajtuunä. Y jaduhñä Jesucristobä, yajtuunäbä Tieedy miädia'agy je'ebä.

4

¹ Cab højts møjcuhdujt jaduhñ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'a moonsähajp højts ja'a Jesucristo jaduhñ. Dios højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtøwät, mädyiijaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøøby. ² Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipøøxp hajxy quiudiünät neby hajxy yhane'emyii. Paady højts jaduhñ ngudiunaambä neby højts ja'a Dios tøø xwyiinguexy. ³⁻⁴ Pero høøch, cábøch

jaduhñ tii nmøjpäda'agy cooçh pøn waambaty xñänómät pø höyhøch nya-jnähixø'oy, pø caj. Höyhøch cu nja mäna'an cooçh hoy nyajnäihixø'oy, cab jaduhñ choobaada'añ. Tu'uquiiä Jesucristo jaduhñ ñajuø'oy pø höyhøch njaançh yajnäihixø'oy. Y høøçh, cooçh hamdsoo nniñänømøøjät pø höyhøch nyajnäihixø'oy, pø caj, cábøch nmädia'agy jaduhñ choobáadät. Cábøch nna-juø'oy pø höyhøch tøø nyajnäihixø'oy, pø caj. Pero, cab jaduhñ ñeippiä pø nnajuøøbiøch, pø cábøch nnajuø'oy. Ja'a Jesucristo tu'uquiiä nägapxaamb pø höyhøch tøø nyajnäihixø'oy, pø caj. ⁵ Caj pøn nä'ä nägoobä mnä'ä nänómät coo tøø quiädieey pø cabä tøyhajt hñajty mnä'ä møødä. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, mäniit hñajty jaduhñ yajcähxø'oga'añ neby hajxy nwiin-mahñdyhajtäm, nebiaty hajxy hñajty hamee'ch tøø njäya'ayhajtäm. Mäniitä Dios hajxy xquiumayáañäm coo hajxy hñajty hoy tøø ngudiúunäm.

⁶ Páadyhøch cham tøø nmädia'agy ja'a høøçhcøxpä møødä Apolosøxpä neby højts nyajnäihixø'oy, cábøch njoot jaduhñ chocy coo hajxy jaduhñ mnänómät coo tul'jäya'ay jiaty, coo tul'jäya'ay quia'a jaty. Pønñatiä Diosmädia'agy yajnäihixøøby, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy jaduhñ mga'a nänómät. ⁷ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayøøjät. Hiç, Dios mäjaa hajxy jaduhñ xmiooby neby hajxy jaduhñ hoy mmädünät. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj mijts pøn xñänømy cooc tyijy mijts mjaançh tehñ miøj mjaançh tehñ jiaançhä.

⁸ Nøñ mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaançh tehñ miøødä. Jaduhñ mäwiin mijts mnibiädáacänä nebiä jäya'ayhajxy hanehmbän, cooc tyijy mijts cuhdujt mmaas møødä que højts. Pero mgapxtägooby hajxy jaduhñ. Hoy hijty jaduhñ coo hajxy cu mhanehmy. Näguipxy hajxy jaduhñ cu nhanéhäm. ⁹ Pero højts Diosquexypä, jaduhñ mäwíinøch ndijy højts Dios xpíadaacy nebiä cuhdujtmøød ca'a hidaambän. Jaduhñ mäwiin højts xpíadaacpä nebiä cádieeyhána'c yagho'oga'añiñän. Hijxwiinduum højts jaduhñ njaançh tehñ chaächpøcy. Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e højts jaduhñ xyhijxp, møødä jäya'ayhajxy hádaa yaabä naaxwiimbä. ¹⁰ Nøñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'oy. Paady højts jaduhñ xñänømy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Pero mijts, mjaançh tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ cooc tyijy mijts ja'a Dios xjiaançh tehñ yajwiinjuø'oy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ højts jäya'ayhajxy xñänøømbä cooc tyijy højts Diosmäjaa nga'a møødä. Pero mijts, mjaançh tehñ miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøøby. Pero højts jäya'ay xjiaançh tehñ piejxp xjiaançh tehñ tiehmb cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'oy. ¹¹ Jaguiay jayhu'ugy højts naxy nhity homiänaaxøøjä. Hagøødsø'oy højts nwiit nducxy naxy nmäwädity. Xjiaançh tehñ chaächtiuumb højts jäya'ayhajxy yaa homiänaaxøøjä. Cab højts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty ni mänaa. ¹² Hamdsoo cøøhaam hamdsoo tencyhaam højts nduñ nxajy. Jaduhñ højts nnägaayyøøc nbaady. Coo højts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgjaty, cab højts ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxon højts nhadsoy. Coo højts jäya'ay naxy xyajtsaachpøcy, nmee'xtujpy højts jaduhñ. Cab højts waamb jaduhñ nnä'ägädä mäna'añ. ¹³ Coo højts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'ä nägoobä, mee'xxieemy højts jaduhñ njaançh tehñ yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä højts jäya'ay xyhixy nebiä hujts nebiä

haayän.

¹⁴ Hermanodøjc, jadúhnhøch mijts njuøøñä nebiä hamdsoo huungän. Páadyhøch mijts jaduhñ nmägäpxy nhane'emy. Cábøch mijts jaduhñ nya-tsähdiuna'añ. ¹⁵ Hoy mijts häna'c xjia yajnähixø'øy nāmāy ja'a Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhñ tu'uquüä xtieedyhajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä cooçh mijts jayøbjajt nyajnähixø'øyy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'tuütäm, y coo jadähooc jiuypjøjtägajch. ¹⁶ Jadúhnhøch mijts nja nāma'ay cooçh hajxy jaduhñ xpiahíxät.

¹⁷ Y ja'a Timoteo, jadúhnhøch je'e ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii jaduhñ jiaançh tehñ quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Páadyhøch jim tøø nguexy maa mijtsän nébiøch mijts jaduhñ xjahmiejt-stá'agät cooçh Jesucristo nbanøcxy. Wiinduhmyhagájpthøçhä Jesucristo miädia'agy nyajwiingapxø'øyyä maa tsajtøjcän. ¹⁸⁻¹⁹ Høøch, mobädájppøch jim nnøcxaambä maa mijtsän coo Dios jaduhñ miäná'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäbøcy cooc tyijy jaduhñ jim nga'a nøcxa'añ, je'eguiøxpä cooc tyijy njaançh tehñ chähgø'øy. Paady hajxy jiaançh tehñ ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaançh tehñ miäna'añ. Pero cooçh jim jaduhñ njaançh nøcxät maa mijtsän, mänitøch jaduhñ jim nhixa'añ pø jaançh tøyhajt ja'a Diosmäjaa hajxy jiaançh miøødä, ja'a hajxy jaduhñ niguiumäyyäbä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy jiaançh tehñ miøødä. ²⁰ Je'e jaduhñ jaançh tehñ choobaatp coo Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy nä'ä nägoobä mnä'ä xi'ig mnä'ä mädiá'agät. ²¹ Nøcxáambøch jim maa mijtsän. Coo mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät, mänitøch hajxy hoy yajxón nmøødmädiá'agät. Pero pø cabä mhaxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixø'øwa'añ, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coo hajxy nyajcumädöwät.

5

¹ Tøøch nmädoyhaty coo tu'jäya'ay haxøøg jiaançh tehñ jiatcø'øy maa mi-tsän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja mäbøcy. Yhamdsoo huudájjac jaduhñ miøødtsänaaby. Ni pøn jaduhñ quia'a jatcø'øy, ni ja'a cajpä jiuðioshajxy. ² Hahixøøby jaduhñ coo yø'øya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät. Cu mhojy hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiäda'a waamb tøø mnä'ägädä nāma'ay. Hoçhähdiuunnä jaduhñ coo hajxy mga'a hojy. Cab jaduhñ yhojy coo hajxy mniguiumayii. ³⁻⁴ Hóyhøch jim nga'a jagä hity maa mijtsän, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ cooçh mijts nhané'emät ja'a Jesucristocøxpä coo jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduhñ miøødtsänaabiä. Mänit hajxy myajpäsømät coo hajxy hānajt mhamugø'øy. Diøshøch ja'a cuhdujt jaduhñ xmioøyy cooçh mijts jaduhñ nhané'emät. ⁵ Cab hajxy jim myajmėjtsnät maa tsajtøjcän. Ween jaduhñ chaaçhtiuñii ja'a møjcu'ugóngäm. Wehñdä jaduhñ yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät coo haxøøg jiatcø'øy. Mänit jaduhñ ñähwá'adsät ja'a piojpä quiädieey. Mänit jaduhñ jim ñøcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, ja'a nWiindsønähjtämbä.

⁶ Cab jaduhñ yhojy coo hajxy myajcumäyät. Huuc mädoow hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mänitä chooy hajxy piädaacä harina-jooty. Mänit hajxy yajmätjwäditø'øy. Mänitä harina chooy yajtägø'øyyii. ⁷ Paadiä craa hajxy mga'a yajmėjtsnät maa tsajtøjcän coo mijts jaduhñ mnä'ä pahíxpät ja'a haxøøgpä. Jaduhñ mijts jaduhñ mga'a padu'udägöobiät. Hix,

tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojháltäm ngädieeyháltäm hajxy xyajnáhwáatsäm. ⁸ Jaduhñds je'e, tsögä haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm. Tsögä tøyhajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyäm.

⁹ Tøøch mijts ja'a nocy tu'ug nyajnájaayo'øoy coo hajxy mga'a mägu'ughádät ja'a jáya'ayhajxy haxøøgwädijpä. ¹⁰⁻¹³ Je'eçh jaduhñ nnänøømby pønnda'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduhñ mmägu'ughádät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawbdijpä, møød hajxy jáya'ajie'e hadsojpä, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä, møød hajxy jáya'añähwaambejpä, møød hajxy jaduhñ múucäp wädijpä, møødä jáya'ayhajxy mee'tspä. Ni jáya'ay jaduhmbä hajxy mga'a møødcáyät, pøn tyijy jaduhñ tuumb hermano. Tsipcøxp hajxy jaduhñ jim mhøxquejxpädsøömät maa tsajtøjcän, pønjaty jaduhñ haxøøgwädijpä. Pero cab højts cuhdunt nmøødháltäm maa jáya'aguiøxpähajxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduhñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduhñ najuøby nebiä tsaächpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jáya'ay hajxy nbáatäm ja'a hajxy haxøøgwädijpä, møød ja'a jáya'ajie'e hajxy hadsojpä, møød ja'a mee'tspähajxy, møød ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøøbiä.

6

¹ Hermanodøjc, coo mijts hánajty mniñäxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnócxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnócxät maa cuduunghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Jaduhñä hermanohajxy näje'e jiatcø'øy. ² Tögä cab hajxy mnajuø'øyä coo højts jáya'ayhajxy nägøxiä nyajtøyhajtyegáañäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiädaactägátsät. Paady hajxy hánajty jaduhñ ndunáañäm coo Dios hajxy xquiu'ugháltäm. Hoorä, øø myajtøyhajtyegaamby hajxy hánajty jaduhñä, tiä hajxy coo mga'a jajpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty. ³ Tögä cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegáañämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduhñ nyajtøyhajtyéjcämät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä. ⁴ Øø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tiä hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy maa hajxy ca'a mäbøjpän. ⁵ Höçhähdiiuunnä hajxy jaduhñ njatcø'øy. Jii jajpähäna'cäda'aduhñ maa mijtsän tu'ug metsc. Je'eduhñ xyajtødiägøøyyäp ja'a mdsiphajxy, hermanodøjc. ⁶ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy hamiñ haxøpy mniñäxø'øwø'øwø'øjät maa cuduunghän, ja'a Diosmädia'agy ca'a mäbøjpä.

⁷ Coo hajxy hánajty tijaty myajtsibø'øy, myajcähxø'py hajxy hánajty jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ. Maas hoy hit jaduhñ coo pøn xmiägädiéyät, coo pøn xmiäméedsät, cab hajxy mnäxø'øwø'øwät. ⁸ Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mnimiägädieeyø'øjät, cab hajxy mnimiämeedsø'øjät, haagä hermanodøjc.

⁹ Tögä cab hajxy mnajuø'øyä coo haxøøghäna'c-hajxy jim quia'a tägø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduhñ. Jue'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, ja'a hajxy nimioødtsänäayyäbä jabiøcy, møød hajxy quepychech naaxpoch wiingudsähgøøbiä, møød hajxy wiingjáya'ay tio'oxiøjc møødtsänaabiä, møødä jáya'ay miäya'adiøjc møødtsänaabiä, ¹⁰ møødä mee'tspähajxy, møød hajxy jáya'ajie'e hadsojpä, møød hajxy múucäp wädijpä, møød hajxy wi'i quiajpxpä, møød hajxy mee'tspä høhñda'agyhaam. Pønjaty jaduhñ jatcøøby, cab hajxy jim tiägø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. ¹¹ Jaduhñ hajxy hijty näje'e

mbajatcøobiä. Pero tøø Dios ja'a mbojpä mgädieeyhajxy xyajnäwha'açh ja'a yHespírituhaam maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsønähátambä. Jaduhnä Dios hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, coo hajxy hoy njäya'ayhátämät nebiä jioot jaduñ chocy.

¹² Jaduhnä jáya'ayhajxy näje'e miäna'añ coogä cuhdujt jaduñ myiñ cooc hajxy hotyijatiä ndúunämät nnájxämät. Tøyhajt jaduñ. Pero cab jaduñ xyhahixøyyämät coo hajxy coxiä wiinä ndúunämät nnájxämät. Y cab hajxy ndehñ yaghanájxämät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhøxhíjxämät.

¹³ Paadiä Dios jøøxytiøjc caadiøjc hajxy xmiøoyyäm coo hajxy jaduñ ngáayyämät coo hajxy jaduñ nhúucämät. Pero nä'a mädøyyä hajxy ngáayyämät nhúucämät, cab hajxy ngaayyhanájxämät. Pero cab jaduñ ñejpiä pø cáayyäm pø ca'a ngáayyäm; hix, ñä'ägädä yajcuhdägoyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm coo miädia'agy hajxy ngduiunämät. Pero cabä jioot jaduñ chocy coo hajxy haxøøg nwädíjtämät. ¹⁴ Nebiä Dios ja'a yHuung yagjujypiøjqüän, jaanä jaduñ højts xyagjujypiøgáanämbä ja'a miäjaahaam.

¹⁵ Huuc mäadow hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsønähátäm, paady jaduñ quia'a nä'ägädä hoyyä coo cuhñindo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät.

¹⁶ Jaduhnä Diosmiädia'agy miäna'añ, coo jáya'ayhajxy ñimiøødma'awøøjät, jaduñä Dios hixxy nebiä tu'ugpä jáya'ayän. Jaduhñds je'e, coo cuhñindo'oxiøjc hajxy nmøødmáawämät, jaduñä Dios hajxy xyhíjxäm nebiä tu'ugpä jáya'ayän. ¹⁷ Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxämät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduñ nmøødhíjtämät.

¹⁸ Cabä cuhñindo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät; haxøøg jaduñ. Hoy hajxy nej cu mja jatcøøw, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jádät. Pero coo cuhñindo'oxiøjc hajxy mmøødmá'awät, mnä'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduñ. ¹⁹ Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo Dioshespíritu jiiyu yhyty mjuøhñdiotyhajxiä. Dios hajxy jaduñ xmiøoyy. Jaaya'ay hajxy jaduñ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajtúnät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajtúnät. ²⁰ Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy xñäho'tuuty. Paady hajxy hoy mwädítät, jaduñ hajxy myajcähxøøgät coo Dios miøjjä jiaançhä.

7

¹ Hoorä, tsøg hajxy mädiáacäm waambátyhoch mijts xmiäyajtøoyy nocyaam. Hoy hit jaduñ coo ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc quia'a møødtsáná'awät. ² Pero coo hajxy hänäjty mga'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduñ coo to'oxiøjc hajxy mnä'ägädä pøgät, y weenä to'oxiøjc ja'a ñihyhap miøødhájpät. ³⁻⁴ Ja'a pøcyjiäya'ayhajxy, hamiñ haxøpy hajxy ñimiøødma'awøøjät. Cabä cuhdujt hajxy nmøødä maa mhamdsoo ni'xhajxiän. Hix, pø xmiøødma'awaambä mjamiøød jaduñ, naxxy mdehñ miøødmá'awät, cab jaduñ mnimiøj'øgøøjät. ⁵ Jaduhn hajxy mnä'ägädä cuhdujthädät coo møjcu'ugong hajxy xñä'a yajtu'udägøyyät. Coo hajxy jaduñ nämetsc mmáná'anät coo Dios hajxy mba'yá'axät, mänit jaduñ hoyyä coo hajxy mga'a nimioødma'awøøjät hamiñ haxøpy. Hoorä, coo Dios hajxy hänäjty tøø mba'ya'axy, mänit hajxy mnimiøødmáawägombät. Mänitä møjcu'ugong hajxy jaduñ xquia'a yajtu'udägøyyät.

⁶ Cábøch jaduñ nmäna'añ coo hajxy mädsibøøbä mbøgät. Nnä'a móobiøçhä cuhdujt jaduñ. ⁷ Maas hoy hit jaduñ coo hajxy jaduñ

mnä'ägädä hídät nidiuhm nébiøch høøch jaduhñ nhitiän. Pero cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm. Näje'e hajxy tøø xpiädäacäm coo hajxy nidiuhm nhítämät, näje'e caj.

⁸ Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ nidiuhmhajpnä, jaduhñ nñ'ägädä mähmø'øwät nidiuhm nébiøch høøch nhitiän. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a yaamgto'oxyhajxy, cab hajxy piøjtägätsät. ⁹ Pero pø cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduhñ coo hajxy mbøgät, coo cuhñindo'oxiøjc hajxy xñä'a yajcuhñnät.

¹⁰ Pero pønjaty jaduhñ tøø piøjnä, cham hajxy nmägapxy nhane'emy. Ca'a yhøøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; Diosmädia'agy hädaa. Cab jaduhñ yhooyä coo to'oxiøjc ja'a ñihyhap piuhwá'adsät. ¹¹ Pero coods jaduhñ piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiøjc wyiingpøgät. Maas hoy coo ñihyhap nñ'ägädä nämejtstägätsät. Y ja'a ya'adiøjc, jaanä jaduhñ je'ebä, cabä tio'oxiøjc yhxmädsät.

¹² Chámhøch njaac mädia'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhøch hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pø jii ya'adiøjc tu'ug mäbøjpä, pø cabä tio'oxiøjc miäbøcy, cabä tio'oxiøjc yhxmädsät pø jaac møødtsäna'awáañäp ja'a tio'oxiøjcäm. ¹³ Jaanä jaduhñduhmbä, pø jii to'oxiøjc mäbøjpä, pø cabä ñihyhap miäbøcy, cabä ñihyhap ñähgué'egät pø jaac møødtsäna'awáañäp ja'a ñihyhápäm. ¹⁴ Coo ya'adiøjc ja'a Diosmädia'agy hñajty quia'a mäbøcy, yaghoyøøyyäp je'e ja'a tio'oxiøjcäm je'eguiøxpä coo tio'oxiøjc miäbøcy. Jaanä jaduhñduhmbä, coo to'oxiøjc ja'a Diosmädia'agy hñajty quia'a mäbøcy, yaghoyøøyyäp je'ebä ja'a ñihyhápäm je'eguiøxpä coo ñihyhap miäbøcy. Coo hajxy jaduhñ yhodiuumä, paadiä yhuunghajxy jaduhñ yhodiuumäbä. Pø cabä tiaj tieedy häxøpy nidul'jäya'adiä quia'a mäbøcy, cab hajxy häxøpy yhodiuumäbä. ¹⁵ Pøn jaduhñ mäbøjp, coo jiamioød ja'a ca'a mäbøjpä hñsip miäná'anät coo hajxy ñihyhxmädsøøjät, ween hajxy jaduhñ ñihyhxmächi. Jaduhñ jiájcombät nebiä tøø quia'a pøquiäbä. Hix, chojpiä Dios jioot jaduhñ coo hajxy hoy nhítämät. ¹⁶ Pøn jaduhñ mäbøjp, cab jaduhñ yajnajuø'øy pø yajmäbøgaambytiä ja'a jiamioød ja'a ca'a mäbøjpä.

¹⁷ Cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm. Jaduhñ hajxy jootcujc njaac hñjtämät neby hajxy hñajty nhítäm mänaa Dios hajxy xyajñähdiijäm coo hajxy nmäduunämät. Hädaa mädiá'agyhøch homiaajä yajnähixøøby majatiä hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä. ¹⁸ Højts judíos, coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, cab hajxy ndsähdiuunämät, hoy hajxy nja judiøshajtäm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiøspä, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy panøcxpä, ni je'ehajxy quia'a tsähdiunät, hoy hajxy quia'a ja judiøshaty. ¹⁹ Cab jaduhñ ñeipiä pø mjudiøsháj, pø caj. Je'e nä'ägädä tsoobaatp coo Dios miädia'agy mgudiuunät. ²⁰ Jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hñajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajñähdiijän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät. ²¹ Näje'e mijts jäya'ay xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduhñ mmøjpädä'agät. Pero pø cabä mwiindsøn hajxy xyajtunaannä, ween hajxy yhxøxmajtsnä. ²² Tøø mijts ja'a Dios xyajñähdiij coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, hoyyä jäya'ay hajxy hñajty xjia je'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Hix, tøø Jesucristo hajxy xyajñähwäatsäm ja'a nbojpañajtäm ja'a ngädieyhajtäm. Höörä, pønjaty hñajty ca'a je'ehajtäp jaduhñ nebiä waj nebiä cuaayän mänaa hajxy yajnähdiijijän ja'a Diøsam coo miädia'agy hajxy miäbøjcät, moonsä hajxy je'e tiünäp ja'a Jesucristocøxpä. ²³ Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm,

paadia Dios miadia'agy hajxy nmäbøjcänä. Cabä jäya'ay miadia'agy hajxy nmäbøjcänät. ²⁴ Jadhunds je'e, hermanodøjc, jadhun hajxy mjaac hidät neby hajxy hñajty mhitiän mänaa Dios hajxy xyajnähdijjiän coo miadia'agy hajxy mmäbøjcät. Jadhunä Dios hajxy hoy mmädünät.

²⁵ Myajtøow hajxy jadhun pø hahixøøby jadhun coo cäxyiihäna'c-hajxy piögät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jadhun jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero hahixøøby jadhun cooçh mijts nmädia'agy xmiäbøjcät; hix, Diøshøch jadhun tøø xyajnähdijj cooçh nmädünät. ²⁶ Pues høøch jadhun mänaamb coo jadhun yhahixø'øy coo hajxy mga'a pögät, je'eguiøxpä coo tsø'ty häyohn wiädijnä jäda'ahaty. ²⁷ Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmädsät. Y pø cabä to'oxiøjc mmøødä, ca'a mhøxta'ay. ²⁸ Cab jadhun yhaxøøgä coo mbögät; y coo cäxyiihäna'c jadhun piögät, ni jadhun quia'a haxøøgä. Pero coo hajxy jadhun piögät, maas hamäjaa jiuqyhajt hajxy miänaxa'añ. Páadyhøch jadhun nja mäna'añ coo hajxy quia'a pögät.

²⁹ Hermanodøjc, jue'ech jadhun nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy yaa jejcy njaac tunäänäm. Jadhunds je'e, pønjaty to'oxiøjmøød, jadhun hajxy xyiicta'ag miädiaactä'agät nebiä Dios hajxy hoy miädünät. Cabä yhuung tio'oxy hajxy ñädaj ñämääñät. ³⁰ Pønjaty jadhun jootmayhajp, ween hajxy jadhun quia'a jootmayhajnä. Pønjaty jadhun xoonäacp, ween hajxy jadhun quia'a xoonäacnä. Y ja'a hajuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jadhun yhity nebiä toogy hajxy ca'a møødpän. ³¹ Pønjaty jadhun yaa tsänaaby häyoob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jadhun yhity neby hajxy tii ca'a møødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy cham nhixäm, cøxaamb hädaadun quiuhdägoyya'añ.

³² Jadhunhøch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nädaj mga'a nämáyät. Ja'a ya'adiøjc nidiuhmhajpä, caj tii ñädajy ñämaj. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädünät. ³³ Pero ja'a craa to'oxiøjmøødpä, je'e tiajpy miaaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøøhdidät. ³⁴ Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaanä jadhunä cäxyiihäna'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay nebiä Dios hajxy hoy miädünät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmøødpä, nebiä ñihyhap hoy miøøhdidät, je'eyya ñä'ä tajpy ñä'ä maaby.

³⁵ Páadyhøch jadhun nmäna'añ, mijts jadhun nja puhbedaan. Caj mijts jadhun nhane'ema'añ. Pero chøjpiøch njoot jadhun coo hajxy hoy yajxón mwädität, coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät.

³⁶ Pø jii mhuinghajxy tøø quiäxyiijø'øy, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jadhun. Cab jadhun yhaxøøgä coo hajxy jadhun piögät. ³⁷ Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piögät, ween hajxy jadhun quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdujt pøn miøødä coo miich xyhané'emät maa mhuingcøxpän. ³⁸ Hoy jadhun coo mhuing myajpögät. Jaanä hoy jaduhmbä coo mga'a yajpögät; cab jadhun ñejpiä.

³⁹ Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmøødpä, cabä cuhdujt miøødä coo wiingpä miøødtsänä'awät. Pero coo ñihyhap yhø'ogät, mänit mäbøcy wyiingpögät pøn jadhun chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpögät. ⁴⁰ Pero maas jootcuyc yhidät coo quia'a nä'ägädä pøjtägätsät. Høøch jadhun mänaamb. Ja'a Dioshøpøritøch ndijy jadhun xñajtsapxøøyyäp.

8

¹ Näje'ečh hajxy tøø xmiäyajtøy pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum vojxypä. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy nägøxiä tøø nmädoyhájtäm hädaagøxpä. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy nmänáanämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiinjuøøyyäm. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e miänaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä. Pero coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nniimié'e'xämät, mänitä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmäbøjcämät. ² Pøñ jaduhñ mänaamb cooc tyijy hotyijjä jiaty, høhñdaacp jaduhñ. Cab jaduhñ tiøyyä coo hotyijjä jiaty. Ween jaduhñ jiaac habøcy. ³ Pøñä Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, ñajuøøbiä Dios jaduhñ pøñ je'e.

⁴ Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiäacäm pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum vojxypä. Bueno, nnajuøøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nna-juøøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä. ⁵ Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jaduhñ jiaanč wiingudsähgøøby. ⁶ Pero højts jaduhñ mänáanäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyhájtäm. Je'e jaduhñ hädiuun cøxiä näguipxy møødä yHuung. Paady hajxy jaduhñ xquiunú'u'xäm xpíädäacäm coo hajxy jaduhñ ween wiingudsähgøøyyäm. Jaduhñ hajxy nmänáanäm coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm. Cabä wingpä hajxy nwiindsøn'hájtäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyhájtäm hajxy xquiunú'u'xäm.

⁷ Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyñä. Y coo hajxy jaduhñ chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy vojxyp quepychechwiinduum, jootmayhajp hajxy jaduhñ cooc tyijy jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy chú'udsät. Hix, je'enä hajxy jaduhñ miäbøcyñä cooc tyijy quepychech jujyquiä. ⁸ Nnajuøøyyäm hajxy coo Dios quia'a møjpäda'agy pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. Cab jaduhñ ñejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. ⁹ Pero hoy hajxy nja najuøøyyäm jaduhñ coo quia'a nejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm, maas hoy hit jaduhñ coo nga'a tsú'tsämät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo hajxy ndsú'tsämät. ¹⁰ Tsøc mädiäacäm coo miäch mnajuøøy coo jaduhñ quia'a nejpiä coo yø'øduhmbä tsu'u'čh hänajty mdsu'u'čh maa quepychechwiinduumän. Hoorä, coo hermano jaduhñ tu'ug xyhixät, ja'a ca'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo miäch jaduhñ mdsú'udsät, wehñdä je'e xpíadsú'tspät. Wehñdä miäna'anät cooc tyijy jaduhñ tøø quiädieey coo jaduhñ tøø xpíadsu'u'čh. ¹¹ Y coo jaduhñ quiädieeyät, miächä pojpä hänajty mmøød je'eguiøxpä coo miäch hänajty jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. ¹² Y coo miächä mähdiøjc jaduhñ myajcädieeyät, jaduhñ hänajty tøø piaady nejpä miächä Jesucristo hänajty tøø mmägadieeyän. ¹³ Hoorä, pø cädieeyaambä hermano tu'ug je'eguiøxpä coočh høøčh yø'øduhmbä tsu'u'čh ndsu'u'čh, cábøch jaduhñ nnä'ägädä tsú'udsät mänaa, coo hermano ñä'a cädieeyät.

9

¹ Cábøch pøñ xyhane'emy, túhmäts. Dióshøch xwyiinguejx, túhmäts. Hamd-soothä Jesucristo nhixy, túhmäts, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøjc, túhmäts. ² Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy høøčhä Dios tøø xquia'a wiinguexy. Pero mmøødä tøyhajt hajxy jaduhñ

cooĉhä Dios tøø xwyiinguexy, je'eguiøxpä cooĉh mijts nyajmäbøjcy ja'a Diosmädia'agy.

³ Cooĉh pøn mänaa xñäma'ay cooc tyijy høøĉhä Dios tøø xquia'a wi-inguexy, jadúhñhøch naxy nhadsøy: ⁴ Nmøødhøch ndijy cuhdujt jaduhñ cooĉh mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiøxpä cooĉhä Diostuung nduñ. ⁵ Ja'a Jesucristoy yuchhaxjy, miøødá cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädítät to'oxiøjmøød. Jaduhñä Pedro miøødába, møødá Dioswiinguexy pähajxy. Jadúhñhøch cuhdujt nmøøðäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy høøĉh nga'a møøðä. ⁶ Tøgä mmänaamb mijts jaduhñä coo højts cuhdujt nga'a møøðä coo højts nduung nnajtshixø'øwät, coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, høøĉh møøðä Bernabé. Ja'a Diosquexy hajxy nägøxiä, tøø tiuung hajxy ñajtshixø'øy coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ⁷ Yajmäjuuby hajxy je'e, y jaduhñ højts nyajmäjuyaambä. Hiḫ, yajmäjuubiä soldadohajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a cudsaaŧpcamhajxy, jiø'xypä tsaatyptsa'am hajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucypä meegtsi'tsnøø hajxy. ⁸ Ca'a yhøøĉh nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduhñä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁹⁻¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay: "Cabä waj mhaxuu'tsø'ögät coo trigopajc hänäjty tiehñjo'øch." Coo Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñ miänaañ coo højts nyajmäjúyät. Hiḫ, ja'a häna'c naaxpuhbähajxy møøðä tsijpädøj-c-hajxy, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy yajmäjuya'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, jaduhñ højts nyajmäjúubiät. ¹¹ Coo højts mijtsä Diosmädia'agy tøø nyajnähixø'øy, paady hajxy xmiäjúyät. ¹² Mmäjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may højts cuhdujt nmøøðä coo højts mijts xmiäjúubiät.

Pero cahnä højts mänaa nmäna'aññä coo højts nyajmäjúyät. Choippy højts njoot jaduhñ coo Diosmädia'agy wiá'xät, ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nhity jamiäjuy. ¹³ Pero nmøød højts cuhdujt jaduhñ coo højts nyajmäjúyät. Hiḫ, ja'a häna'c-hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, miøøðä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuyoxøøby maa altarän. ¹⁴ Jaanä jaduhñduhmbä, tøø Dios yhane'emy coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy yajmäjúyät. Ja'a jäya'ayhajxy mädoobä, je'eds hajxy jaduhñ mäjúyap. ¹⁵ Pero høøĉh, cábøch mänaa tøø nmäna'añ cooĉh mijts xmiäjúyät. Jadúhñhøch njoot chocy cooĉh jamiäjuy ndúnät. Y cooĉh häyaa nnä'a yuuhø'ogät, cab jaduhñ ñejpiä, nägooĉh hänäjty tøø nduñ jamiäjuy.

¹⁶ Näje'e jäya'ayhajxy yajcumaya'añ je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. Pero Diøshøch xwyiinguejx cooĉh nyajwá'xät høøĉh; cábøch hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady, cábøch nyajcumaya'añ. Y cooĉhä Diosmädia'agy jaduhñ nga'a yajwá'xät, xyajcumädówäbøĉhä Dios jaduhñ. ¹⁷ Cábøch hamdsoojoot ndägøøy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Diøshøch jaduhñ xwyiinguejx cooĉh miädia'agy nyajwá'xät. Cooĉh häxøpy tøø ndägø'øy hamdsoojoot, mänítøch cu nyajmäjuuy. ¹⁸ Jaanĉh tehñ xioondäacpøch jaduhñ cooĉhä Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy, hóyhøĉhä cuhdujt nja møøðä cooĉh cu nyajmäjuuy.

¹⁹ Hiḫ, cooĉh jaduhñ nduñ jamiäjuy, cábøch pøn xyhane'emy. Pero chójpíøch njoot jaduhñ cooĉh hoy piønä xyhané'emät, nägøo Diosmädia'agy hajxy miäbøgät. ²⁰ Cooĉh jim nhity maa judiøshajxiän, jadúhñhøch nguuhdujthajpä nebiä judiøshajxy quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjcy. Y cooĉh jim nhity maa jäya'ayhajxy hänäjty yhane'emyijän ja'a Diosmädia'agy, ja'a Moisés

jecy quiujáhyyäbä, jadúhnhöch nyaghanehmä neby hajxy hänäjty yaghanehmän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjcy, hóyhöchä cuhdujt nja nmøødä cooçh nga'a yaghan'emät. ²¹ Y cooçh jim nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a cajpä judíospä, ja'a mädia'agy hajxy ca'a cudiumbä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jadúhnhöch nguhdujthajpä neby hajxy hänäjty quiuhdujthatiän, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu miäbøjpä. Cábøch nmäna'ana'añ cooçhä Dios ja'a miädia'agy hänäjty nga'a mäbøjcä. Hix, nmäbøjcäbøçhä Jesucristo miädia'agy jaduhñ. ²² Y cooçh jim nhijty maa hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'xy ca'a wiinjuøbiä, jadúhnhöch nbaguhdujthajpä neby hajxy hänäjty quiuhdujthatiän, je'eguiøxpä cooçh hänäjty nyajnahixø'owa'añ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy wyiinjuø'owät. Majätyhöch jaduhñ nwädiy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, cábøçhä jäya'ayhajxy jaduhñ nyagjootma'ady, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäbøcy. ²³ Páadyhöch jaduhñ nguhdujthaty, jadúhnhöchä Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät. Y cooçhä jäya'ayhajxy may nyajmäbøgät, mänitøch jaduhñ nxooñdá'agät.

²⁴ Coö jäya'ayhajxy naxy ñiyhöxpäyø'ogyii, tu'jäya'ay jaduhñ nøcxy quiuhäyø'ogy, ca'a ñägøxiä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin höjtshájtäm, coö Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm, naxy hajxy hoy ndehm quiudiünämät, jaduhñ hajxy jim nnøcxämät Dioswiinduum. ²⁵ Høxtahmäsä häyø'päðøjc-hajxy, tu'jøjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coö hajxy jaduhñ quiuhäyø'ogät, túhmäts. Paadiä haxøøgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nähdoñ. Premio hajxy jaduhñ móoyyap, y cab jaduhñ ñä'a jecy. Pero höjtshájtäm, coö Diosmädia'agy hajxy hoy njaançh tehñ quiudiünämät, mänit hajxy jaduhñ jim nnøcxämät Dioswiinduum. Jimds hajxy jaduhñ nhijtämät cøjxta'axiøø. ²⁶ Ja'a häna'c cuhäyø'päðøjc-hajxy, tøyyä hajxy jaduhñ ñä'a päyø'ogy, cab hajxy jaduhñ yhimybiäyø'ogy miaamybiäyø'ogy. Ja'a boxeadorhajxy jajpä mägox mädex, cab hajxy jaduhñ ñä'a yemy ñä'a wopy. Jaduhñ mäwíinäts høøch, tu'jøjpiøçhä Diosmädia'agy nbanøcxy. ²⁷ Cábøçhä haxøøgpä jaduhñ nnä'ägä nähdoñ. Ngudiúumbiøçhä Diosmädia'agy jaançh tehñ yhoj. Páadyhöçhä Dios jim xyajnöcxä'añ maa wyiinduumän. Y cooçh jaduhñ hoy nga'a cudiiünät, cábøch jim xyajnöcxät, hóyhöchä jäya'ayhajxy hänäjty tøø nja yajwiinhixø'oy.

10

¹ Hermanoðøc, huuc mäadow hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a joc ja'a nämä'a jaduhñ quiejxy maa nhaphájtäm maa ndeedyhájtämhajxy hänäjtiän, møødä Moisés. Mänit hajxy jaduhñ jecy piadu'ubøjcy nägøxiä näwiinä. Mänit hajxy nägøxiä ñøønajxy coö Tsaptsmejy paquiai tiøøch. ² Ja'a Moisés hajxy hänäjty näguipxy miøødwädiipxy nägøxiä maa joc hajxy hänäjty piawäditian, maa hajxy ñøønajxiän Tsaptsmejjiooty. ³ Mänitä Dios hajxy miooyyä ja'a cay ja'a hu'ugy. Mänit hajxy quiaaay nägøxiä. ⁴ Mänitä Dios ja'a tsa tu'ug yajtsäbijty. Mänitä nøø tiägøøyy xee'xpä. Mänit hajxy nägøxiä ñøøhuucy. Jaduhñ mäwíinäts ja'a Cristo neby yø'ø tsaajän. Hix, puhbéjtäp hajxy hänäjty ja'a Cristäm majaty hajxy hänäjty wiädiy. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e. ⁵ Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nämay quiudiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaayyä. Paady hajxy jim tiu'uhø'cy pactuum.

⁶⁻⁷ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty coö haxøøgpä hajxy yhadsojcy, coö quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyy. Hijxtahnd jaduhñ

coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunämät. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Mänit hajxy quiaaay yhuucy quepychechwiinduum; mänit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum." ⁸ Näje'e hajxy haxøøg j-atcøøy. Paady hajxy nähii'xtägøøg mil yho'cy tu'xøøbä. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunämät. ⁹ Näje'e Dios hajxy yhiixmajch pø tøyhajt hajxy hñajty yajcumädowa'añijäm ja'a Dios. Mänit hajxy chahñchu'tsä. Cøjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahijx nga'a padúunämät. ¹⁰ Näje'e hajxy hñajty jootcujc quia'a hity, je'eguiøxpä coo hajxy hñajty quia'a mæbøcy. Paadiä Dios ja'a mioonsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹ Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty, hijxtahnd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunämät. Paady cujaay yhity. Hiç, habáatnáp jaduhñ coo Jesucristo yaa quidaactägatsa'añ. ¹² Pøñ jaduhñ niñänøømäp coo hamuumdu'joot miäbøcy, naxy tiehmñ ñiyajcopcø'owøøjät coo ñä'ä tu'udägóyyät. ¹³ Mijts ja'a møjcu'ugong xjia wi'i yajtu'udägoyyaamb. Hoy piøñä jaduhñ jia yagjatcø'owa'añii haxøøg. Pero jaduhñä Dios miäna'añ cooc hajxy xpiuhbedáañäm, neby hajxy jaduhñ nga'a tu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy xpiuhbedáañäm. Hiç, cabä møjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miäbaady nebiä Dios mäjaa miøødän.

¹⁴ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, cabä quepychech, cabä naaxpoch hajxy mwiingudsähgø'owät. ¹⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooth tøyhajt nmädia'agy. Hiç, mwiinjuøøby hajxy hädaaduhñ. ¹⁶ Coo tsuugay nyagjältäm mänaa vino hajxy nhúucäm, mänitä Dioscujú'uyäp hajxy nyéjçäm. Je'e jaduhñ ñänøømby coo hajxy tu'ugocpc tu'ugwiinmahñdy nhjätäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ñø'ty jiaanç tehñ yaghäyooy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm maa hädaa yaabä naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñägüidøøyyäm, je'e jaduhñ ñänøømgumbä coo hajxy tu'ugocpc tu'ugwiinmahñdy nhjätäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiopc ñähdujcy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm. ¹⁷ Coo tu'ugpä tsajcaagy hajxy ngaamiüjçäm, paady hajxy tu'ugocpc tu'ugwiinmahñdy nhjätäm, hoy hajxy nja námáyyäm.

¹⁸ Jaduhñä judiøshajxy yhijpä tu'ugocpc tu'ugwiinmahñdy møødä Dios mänaa animal hajxy chu'uchän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum. ¹⁹ Jaduhñhøch nmäna'añ coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiiä. Jaduhñhøch nmänaambä coo animal quia'a cunu'u'xiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum. ²⁰ Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, coo animal hajxy yoxy quepychechwiinduum, ja'a møjcu'ugong hajxy jaduhñ wyiingudsähgøøby, ca'a Dyiosä. Cábøch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmøødhidät tu'ugwiinmahñdy, ja'a møjcu'ugong hajxy wyiingudsähgøøbiä. ²¹ Pø mhu'ugaamñbiä vino hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a møjcu'ugongcøxpä. Pø mgayaamñbiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a møjcu'ugongcøxpä. ²² Cab jaduhñ yhoyyä coo Dios hajxy nyagjootmä'tämät. Hiç, maas mäjaamøødä Dios que højtshjätäm.

²³ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmøødhjätäm hoy ñejpiä. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ yhawinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät. Hiç, coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajtu'uyóhyyämät. ²⁴ Näje'e jäya'ayhajxy yhøxta'ay coo hajxy chänä'awät coo hajxy yhäyowät. Pero maas hoy jaduhñ coo nmädøjc hajxy nbuhbéjtämät.

²⁵ Tsu'udsä tsu'üch hajxy jaduhñ mädyijaty jim' tóo'cäp halaplazpa'c. Pero cab hajxy myajtówät pø tøø jäya'ay animal hajxy yoxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhñ mnä'ä taj mnä'ä máyät ja'a tsu'üchcøxpä. ²⁶ Hix, jaduhñ Diosmädia'agy miädia'agy: "Dios jie'e hädaa cøxiä maa hädaa yaabä naaxwiimbän."

²⁷ Coo pøn hajxy jaduhñ xwiówät mägaabiä, hoy jaduhñ coo hajxy mnócxät, hoyyä craa ja'a Diosmädia'agy hänäjty quia'a jagä maböcy. Y cab hajxy myajtówät pø tøø animal hänäjty quepychechwiinduum yoxyii. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'üchcøxpä. ²⁸ Pero coo pøn hajxy jaduhñ xyhawáanät coo häna'c yøø animal hänäjty tøø yoxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduhñ mdsú'udsät, weenä craa jaduhñ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tøø xyhawáanäbä. Jaduhñä craada'a tiajy miay coo jaduhñ quia'a hoyyä coo yø'øduhmbä tsu'üch hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c yo-xypä quepychechwiinduum. ²⁹ Ja'a craa tøø xyhawáanäbä, je'e'ch jaduhñ nnänøømby coo wehndä jiootma'ada'añ. Cábøch jaduhñ nmäna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miäna'ana'añ: "Ween yø'ø craa jaduhñ nñä jootma'ady, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coochä animal ndsú'udsät, hoy häna'c tøø jia yoxy quepychechwiinduum. ³⁰ Haa ca'a, nnämäabiøchä Dios Dioscujú'uyäp coochä tsu'üch hänäjty tøø ndsu'üch. Tiičh yø'ø craa jaduhñ coo xñä'ä näma'ay cooch nga'a tsú'udsät." ³¹ Jaduhñds je'e, tsögä mädia'agy hajxy hoy yajxón yajtuun yaghjtäm homiädyiibä coo hajxy ngaay coo hajxy nhúucäm. Coo jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxämät coo mädia'agy hajxy hänäjty hoy yajxón nyajtuun nyaghjtäm homiädyiibä, mänitä Dios hajxy miøjpäda'aga'añ jiaančpäda'aga'añ. ³² Hix, coo mädia'agy hajxy hoy yajxón nyajtuun nyaghjtämät homiädyiibä, ni pøn jaduhñ quia'a jootmä'adät, ni ja'a judiøshajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy cajpä judiøshajpä, ni ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mabøjpä. ³³ Jaduhñhøch høøčhpä, hoy yajxónhøchä nyajtuñ nyaghity homiädyiibä nébiøchä jäya'ayhajxy jaduhñ xquiumáyät. Cábøch pøn jaduhñ nyagjootma'ady. Hix, chójpiøch njoot jaduhñ coo jäya'ayhajxy nägøxiä nñhwá'adsät ja'a piojpä ja'a quiädieeyhajxy. Cábøch njoot chocy cooch nidiuhñ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11

¹ Nébiøchä Jesucristo nbahixiän, jaduhñhøch mijts xpiahíxypät.

² Hermanodøjc, xoondáacpøch jaduhñ cooch mijts xjahmiejtsta'agy homiänaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiänaajä myajtuñ nebiátyhøch hajxy tøø nnajtscapxøoyäm. ³ Chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy mwiinjuø'ówät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo højtsä Jesucristo nWiindsønhtëmbä, højts ya'adiøjc-häjtäm. Jaanä jaduhñä ndo'oxiøjc-häjtäm hajxy xwyiindsønhtëmbä, højts ya'adiøjc-häjtäm.

⁴ Maa hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän tsajtøgooty, coo ya'adiøjc jim' tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmøød, cabä Jesucristo hamuumdu'joot wyiingudsähgø'øy; ni jaduhñ coo Diosmädia'agy cuhjupmøød yajwiinhixø'ówät. ⁵ Jaanä jaduhñduhmbä, coo to'oxiøjc-hajxy jiihy Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtøgooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jiihy yajwiinhixø'ówät cuhwa'ads, høchähdiuunä hajxy je'eduhñ. Jaduhñ je'eduhñ piaady nejpiän yø'ø to'oxiøjc quiuhwaay hajxy yhøxme'xypän.

⁶ Jaduhñds je'e, pø cabä to'oxiøjc-hajxy tiägø'owa'añ tsajtøgooty cuhjuuxy,

ween hajxy jaduhñ ñä'ägä yajcuhme'xy. Y pø tsähdiuumb hajxy jaduhñ cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxyii. ⁷ Pero ja'a ya'adiøjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtøgooty cuhjupmøød tiägøøbiä. Hiç, jaduhñä Dios ja'a ya'adiøjc yhädiuunñ nebiä Diosän. Ja'a ya'adiøjc-cøxpä jaduhñ quiahxø'øgy coo Dios mäjaa jiaanch tehñ miøødä. Pero ja'a to'oxiøjc-cøxpä quiahxø'øgy coo ya'adiøjc mäjaa miøødäb. ⁸ Coo Dios ja'a to'oxiøjc jecy yhädiuunñ, jayøjpä ya'adiøjc ja'a quiaaäch tu'ug piøjcäxä. Mänitä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä caaächhaam. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian. Pero cab jaduhñ miäna'añ coo ya'adiøjc yajwa'añguiojjä ja'a to'oxiøjc quiaaächhaam. ⁹ Ja'a ya'adiøjc-cøxpä ja'a to'oxiøjc yhädiuunäbä. Cab hajxy nmänánämät coo ya'adiøjc yhädiuunä ja'a to'oxiøjc-cøxpä. ¹⁰ Päädiädsä to'oxiøjc-hajxy wiädität cuhjuuxy, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo hajxy yhane'emyyi ya'adiøjcäm. Jaduhñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ¹¹ Pero jaduhñä Dios hajxy jecy xquiuunú'xäm ya'adio'oxy. ¹² Hiç, jéquiänä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä ja'a ya'adiøjc quiaaächhaam. Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a to'oxiøjc-cøxpä ja'a ya'adiøjc myiñguia'ay.

¹³ Huuc mäna'an mijs pø hawiinmats jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. ¹⁴ Hoçhähdiiuunä jaduhñ coo ya'adiøjc quihwaayhajxy yoñ yajyéegät. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹⁵ Pero hahixøyyäp ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñ coo quihwaay hajxy yajyéegät yoñ; jaduhñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpä. ¹⁶ Jaduhñ højts nnä'ägädä yajnähxø'øgy coo to'oxiøjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. Y jaduhñä hermanohajxy nägøxiä yajnähxø'øbiä tsajtøgooty wiinduhmyhagajpt. Hoorä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc tyjy jaduhñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuhmoch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä møødä.

¹⁷⁻¹⁹ Tøøch nmädoyhaty coo hajxy näje'e haxøøgtøjiämuum mniñäma'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugø'øyän. Tøyhajtä'da jaduhñ. Cab jaduhñ yhooyä y cábøch jaduhñ ngumay, hóyhøch jaduhñ nja najuø'øgy coo jäya'ayhajxy yhixa'añ pønjaty tøyhajt hoy wädijp. ²⁰ Coo Jesucristo hänäjty yagho'oga'añii, mänitä jiamiøød ñämaay coo hajxy chuugaamiügät ja'a Jesucristocøxpä. Pero mijs, coo hajxy naxy tsajtøgooty mhamugø'øy, coo hajxy naxy mdsuugaamiucy, cabä Jesucristo hajxy naxy mjahmiech. ²¹ Haniduihmjaty hajxy naxy mgay. Cab hajxy naxy mdajy mmay pø jii mmägu'ughajpä caayyøøc hajxy miøødä quia'a møødä. Näje'e hajxy naxy mmu'ugyyi. ²² Jim hajxy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamd-soo tøjc-hajxiän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ mjatcø'øgy maa Diostøjcän. Myajtsähdiuumbiä häyoobäya'ay hajxy jaduhñ. Cáboch mijs jaduhñ nnä'ägädä cumay coo hajxy jaduhñ mjatcø'øgy.

²³ Hamdsoočä Jesucristo xyajnähxøyy nebiøch mijs tøø najaçscapxø'øyyäm: Hoorä, mänittsuu, coo Jesucristo hänäjty tiooga'añii, mänitä Jesucristohajxy tiägøoyy tsugaabiä møødä jiamiøødhajxy. Mänitä Jesucristo tsajcaagy quionø'cy. ²⁴ Mänit Dioscuju'uyäp jecy. Mänitä tsajcaagy yhaguidøoyy. Mänit miänaañ: "Huuc cay hajxy. Høøch nni'x høøch ngopc hääa. Mijtsçøxpøchä häna'c xtiiooga'añ. Cooch mijs mänaa xjiahmiejtstä'agät, jaduhñä tsajcaagy hajxy mgáyät." ²⁵ Y coo hajxy hänäjty tøø chuugaabiädøøñä, mänitä Jesús vino quionø'cy copajooty. Mänit miänángombä: "Cooch mijs nnähho'tu'udaannä, cooch nnø'ty nyaghäyowaannä, hawiinjemybiä Dios hajxy xmiøødyajcuhduga'añ.

Hoorá, hádaa vino, hijxtahnd jaduhn miähmø'owa'añ nébiøch nnø'tiän. Y naaghooc hádaa vino hajxy mhu'ugy, mänitøch hajxy xjiahmiejtstá'agät." 26 Homiänaajä hádaa tsajcaagy hajxy hánajty mgaya'añ, homiänaajä hádaa vino hajxy hánajty mhu'uga'añ, myajcøhxø'py hajxy hánajty coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm. Hiç, wiimbijtagatsambä Jesucristo. Yaa jadähooç quiädaactägatsa'añ hádaa yaabä naaxwiin.

27 Nebiä Jesucristo jiamioødhajxy mioødcaayy mioødhuuquiän, jadúhñac hajxy ngaayy, jadúhñac hajxy nhúucämbät. Pønjetiä howyiinmahñdy hánajty ca'a møød coo hánajty jaduhn quiaya'añ, coo hánajty jaduhn yhu'uga'añ, haxøøg hajxy jaduhn jiatcø'øy ja'a Jesucristo ñi'xcøxpä ñø'tycøxpä. 28 Jaduhñds je'e, coo hajxy hánajty mgaya'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hánajty mhu'uga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy jayøppiä mdehm ñiñajuø'wøøjät pø howyiinmahñdy hajxy hánajty mjaanx coo møød. 29 Pønjaty jaduhn caaby huucp ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy jaduhn quia'a møjpadá'agät coo Jesucristo hajxy xñähho'túútäm, yajcumädowáanäp hajxy jaduhn. 30 Naje'e hajxy mba'ambety; naje'e hajxy mga'a majaamøødä. Høxtä naje'ejaty hajxy jaduhn tøø yho'ogy. Paady hajxy jaduhn mjaty mhabety coo hajxy mga'a møjpadá'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm. 31 Pero cabä Dios hajxy xyajcumädóowämät coo howyiinmahñdy hajxy hánajty nmøødhájtäm coo hajxy hánajty ngayáanäm ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hánajty nhu'ugáanäm ja'a Jesucristocøxpä. 32 Paadiä Dios hajxy táhoogaty xyajcumädóowäm, jaduhn hajxy xyajnajuøøyyäm coo miädia'agy hajxy hánajty hoy nga'a yajtuúnäm. Y coo miädia'agy hajxy hoy nyajtuúnämät, cab hajxy jiiby nnä'a hädáacämät møjcu'uhaam maa jäya'ayhajxy yháda'aga'añän, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä.

33 Jaduhñds je'e, hermanodøjc, coo hajxy hánajty mänaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hánajty mänaa mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, naxy hajxy tu'cuहुdujt mdehm quiaachóonät. Mniyhahixø'wøøjöp hajxy jaduhn. 34 Pø myähó'cäp hajxy hánajty, jayøjp hajxy mnä'ägä cáyät maa mdøjc-hajxiän. Jaduhñä Dios hajxy xquia'a yajcumädóowät coo hajxy hánajty mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hánajty mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Madiu'uèch hajxy tøø xjiaac mäyajtøy. Cooèch jim nnøcxät maa mijsän, mänitøch jim nyajtødiägø'owät.

12

1 Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiäcäm nebiatiä Dioshèspiritu hajxy xpi-uhbéjtäm, coo hawiingatiä tuung hajxy xmióoyyäm. Naxy hajxy jaduhn mdehm wiyinjuø'owät.

2 Mnajuøøby hajxy jaduhn, coo Diosmädia'agy hajxy hánajty mga'a panøcxyñä, je'enä quepychech naaxpoch hajxy hánajty mwiingudsähgø'oyñä. Cabä quepychech naaxpoch quiapxy miädia'agy. Jaduhñ hajxy hánajty mwädity nebiä tu'udägoybän. 3 Huuc wiinjuø'ow hádaa mädia'agy hajxy. Pønjetiä Dioshèspiritu jaduhn najtsapxøøyyäp, cabä Jesús hajxy je'e haxøøg ñänømy. Y pønjetiä Dioshèspiritu jaduhn cabä najtsapxøøyyäp, cab hajxy hoy miäna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsønähjtäm.

4 Coo Diostuung hajxy jaduhn ndúunäm, hawiingatiä Diostuung hajxy jaduhn xpiäatäm. Pero ja'a Dios ja'a yhEspirituhajtiä hajxy jaduhn

xtiungmóoyäm. ⁵ Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduhñ njaančh túñäm, pero tu'jäya'ayya hajxy jaduhñ nWiindsønhájtäm. Ja'a Jesucristo je'e. ⁶ Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm coo tiuung hajxy ndúñämät, nebiatiä tiuung hajxy xpiáatäm. ⁷ Paadiä Dioshespíritu hajxy hawiingaty xtiungmóoyäm, jaduhñ hajxy hoy nnibiuhbéjtämät hamiñ haxøpy. ⁸ Hiç, näje'e hermanohajxy tiuungmóoyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy quiapx coo hajxy miädiá'agät nebiä jajp häna'cän. ⁹ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy jiaančh tehñ miäböğät ja'a Diosmädia'agy. Näje'e hajxy miäjaamo'oyii nebiä jäya'ay hajxy yajmøcpøğät, ja'a pøjc ja'a híxäbä. ¹⁰ Näje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Dioshespíritäm coo hajxy hoy-yagjuøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Näje'e hajxy tiuungmóoyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Näje'e hajxy tiuungmóoyäbä coo hajxy yhøxcábät pøn najscapxøoyäp ja'a Dioshespíritäm, pøn najscapxøoyäp ja'a mõjcu'ugøngäm. Näje'e hajxy piaadyii coo hajxy quiäpxät wiinghayuucjaty. Näje'e hajxy piáatäbä coo hajxy quiapxhoyó'owät waambatiä hermanohajxy tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ¹¹ Hanidiuhmjatiä Dioshespíritu hajxy xtiungmóoyäm, nebiä jioot chocy. Tu'uquiiä ja'a Dioshespíritu jaduhñ.

¹² Ja'a tu'ugpä ni'x, ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc miøødä. Pero tu'ugpä ni'x tu'ugpä copc hajxy jaduhñ nmøødhájtäm. Jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nhítäm coo Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm, hoy hajxy nja nämayhájtäm. ¹³ Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñä Dioshespíritu hajxy xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møødä judíoshajxy, møødä cajpä judíoshajxy, møødä jäya'ayhajxy je'ehájtäbä wiinghänä'cäm, møødä jäya'ayhajxy hijpä hawa'adstuum. Nägøxiä ja'a Dioshespíritu hajxy nmøødhájtäm.

¹⁴ Ja'a tu'ugpä ni'x ja'a tu'ugpä copc, madiu'u pajc hajxy nmøødhájtäm. ¹⁵ Coods yøø tecy jaduhñ ñä'ä mäná'anät: "Cábøch tii nmach cábøch tii nnähdoñ nej yøø cøøjän, páadyhøch miich jaduhñ xquia'a yajtuna'añ", cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajyohy nyajnájxäm ja'a tecy jaduhmbä. ¹⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, coo yøø taatsc jaduhñ miänáambät: "Cábøch jaduhñ nhixy nej yøø wiinän, páadyhøch miich jaduhñ xquia'a yajtuna'añ", cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä; haa ca'a, nyajmädóowäm ja'a taatsc jaduhmbä. ¹⁷ Coo hajxy häxøpy nhaagä wiinhájtäm, cab hajxy häxøpy nmädóowäm. Y coo hajxy häxøpy nhaagä mädohndhájtäm, cab hajxy häxøpy tii xjiojxuugøoyäm. ¹⁸ Jaduhñä Dios hajxy xquiunú'xäm nebiaty hajxy xyajmädsójcäm. Paadiä ni'x ja'a copc hajxy nmøødhájtäm, paadiä cøø ja'a tecy hajxy nmøødhájtäm. ¹⁹ Coo hajxy häxøpy nhaagä pajc-hájtäm, cabä nni'x ja'a ngopc-hajxy häxøpy yhjítäm. ²⁰ Madiu'u ja'a pajc hajxy nmøødhájtäm ja'a tu'ugpä jäya'ay. Tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jaduhñ nmøødhájtäm.

²¹ Coo wiin häxøpy quiapxy, cabä cøø jaduhñ ñämá'awät: "Cábøch miich nyajmaajiaty." Jaanä jaduhñä copcpä, coo häxøpy quiapxy, cabä tecy jaduhñ ñämáabiät: "Cábøch miich nyajmaajiaty." ²² Pero nhaagä yajtuungpáatäm ja'a ni'x ja'a copc cøxiä, hoyyá pajc näje'e quia'a jagä møcä. ²³ Cabä ni'x ja'a copc hajxy teeñmuum nyajcähxø'øgáañäm, paadiä wit hajxy nmøødhájtäm. ²⁴ Pero ja'a nwiin ja'a njøjphajtämhajxy, cab jaduhñ ñeipiä coo hajxy nyajcähxø'cämät. Jaduhñhøch cham tøø nmädia'agy nebiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajtämhajxy xquiunú'xäm tu'ughamuum. Hoorä, jaduhñ mäwiin højtshájtäm, tu'ugmädia'agy hajxy nnimiøødhájtäm coo Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäböjçäm, coo Jesucristo hajxy näguipxy

nWiindsõnhájtám. Jaduhñä Dios hajxy xquiunúu'xám coo hermanodõjc hajxy nwiingudsáhghõõyyámät, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy. ²⁵ Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy nhjítámät tu'ugjoot tu'ugcõpc, coo hajxy nnihõjc coo hajxy nnimiée'xámät hamiñ haxõpy. ²⁶ Coo tu'jãya'ay chaathpõgät, mänit hajxy nãgõxiä njootmayhájtámät. Jaaná jaduhñduhmbä, coo tu'jãya'ay wyiingudsáhghõõwõjät, mänit hajxy nãgõxiä nxoõndácámät.

²⁷ Nwiindsõnhájtámä Jesucristo hajxy nãgõxiä põnjatiä Diosmädia'agy mãbõjp. Hawiingatiä Dios hajxy tõõ xquiunúu'xám. ²⁸ Nãje'e hermanohajxy tõõ tiuungmo'oyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios quiuguexyhájtábä, je'e hajxy jayõjp tuungpaat. Mänit hajxy je'e tiuungpaatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpáhajxy, mõõdä Diosmädia'agy-yajwiinhixõõbiähajxy. Nãje'e hermanohajxy hoy-yagjuõõñä tiuñ ja'a Diosmäjaagõxpä. Nãje'e hermanohajxy yajmõcõpõcy ja'a jãya'ayhajxy nãhba'amguhba'ambä. Nãje'e hermanohajxy miãbuhbety. Nãje'e hajxy jaduhñ miãgapxy yhane'emy. Nãje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápxät. ²⁹ Hoorä, cabä Dios hajxy nãgõxiä xquiuguexyhájtám. Cabä Diosmädia'agy hajxy nãgõxiä nyajwá'xám. Cab hajxy nãgõxiä nyajnáhixõõyyám. Cab hajxy nãgõxiä ndúunám hoy-yagjuõõñä ja'a Diosmäjaagõxpä. ³⁰ Cab hajxy nãgõxiä nba'amyajnájxám. Cab hajxy nãgõxiä tõõ xpiaátám coo ngápxámät wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nãgõxiä tõõ xpiaátám coo hajxy ngapxhoyõõyyámät waambatiä hermano tõõ quiapxy wiinghayuucjaty. ³¹ Tsõgä njoot hajxy pädáacäm hamuumdu'joot coo Dios tuung hajxy ween xmiõõyyám ja'a maas tsoobaatpä. Chámhõchä mädia'agy hajxy nyajnáhixõõw'a'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy mmaas yajtu'uyõ'oyät.

13

¹ Coo nmädõjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xámät, cabä Diosmädia'agy hajxy hãnajty hoy ngudiúunám, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiáacäm madiu'u nebiä jãya'ayhajxy yaa jia capxiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsáhajxy jin jia capxiän tsajpootyp. ² Coo nmädõjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xámät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatámät, hoy hajxy cu nja najuõõyyám tii jadaañäp tii tunáañäp, hoy hajxy cõxiä wiinä cu nja najuõõyy cu nja jahmiéjtsäm, hoyyã mõcmãjaa hajxy cu nja jaanç tehñ miõõdhájtám hoy ñã'a tiigõxpä. ³ Coo nmädõjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xámät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatámät, hoyyã häyoobãjãya'ay hajxy cõxiä wiinä cu nja mõõyyám mäduhñtiä hajxy nmõõdhájtám, hoyyã jãya'ay hajxy cu nja nãhho'túütäm.

⁴ Põnä miädõjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ miädõjc-haty. Cabä hadsocywyiinmahñdy hajxy miõõdä. Cab hajxy yajcumaya'añ. ⁵ Põnä miädõjc tsojp mee'xp, cab hajxy chãhdihñdãgõyyä. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy jiootma'ady, hoy hajxy cõxypãnejpiä cu jia tunõõ. ⁶ Cabä haxõõgpä hajxy chocy; ja'a tõyhajtpä hajxy jaduhñ chojpy. ⁷ Põnä miädõjc tsojp mee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coo hajxy cõxypãnejpiä tiunõõjät ja'a miädõjcäm, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñãxõ'õwõ'õy, cab hajxy ñãhõõnõ'õy. Hoy hajxy miãxi'igy, hoy hajxy miãgapxy, weenä craa ja'a tõõ quiãdiéeyãbã jaduhñ yhuuc wiinmahñmech coo jaduhñ tõõ quiãdiéey.

⁸ Habaadaamb jaduhñ coo jãya'ayä Diosmädia'agy hajxy hãnajty quia'a yajwa'xaanñä. Habaadaamb jaduhñ coo jãya'ayhajxy hãnajty quia'a capx quia'a mädia'agaanñä wiinghayuucjaty. Habaadaamb jaduhñ coo

quia'a tsoobaadaannä tijatiä jäya'ayhajxy yaa ñajuøøby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cøjxta'axiøø hajxy nničhoc nnimiee'xáanäm. ⁹ Cahnä hajxy hoy nwiinjuøøyyäm je'eguiøxpä coo hajxy yaa nhjätännä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabøjcäm coo hajxy nyajwá'xämät. ¹⁰ Habaadaamb jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuøøwáanäm, paady hánajty pøñ quia'a wäditaannä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹ Coo hajxy nmuutsc-hájtännä, cahnä hajxy hánajty nwiinmahñméjtsäm. Pero coo hajxy nmøjjøøyyänä, mänit hajxy nnajuøøyyänä. Tøø hajxy nwiinmahñméjtsänä; cab hajxy nwiinmahñdyhájtänä neby hajxy tøø nmuutsc-hájtäm. ¹² Jaduhñ mäwínäts je'e, coo hajxy yaa nhjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuøøyyänä. Cahnä Dios hajxy nhixyhájtäm. Pero coo hajxy jim nnøcxáanäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhadáanäm neby hajxy je'e xyhixyhájtäm. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuøøwáanäm. ¹³ Tägøøgtu'u ja'a Dios hajxy xyhanéhñäm; coo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät coo tiøyhajtä, chaads coo Jesucristo hajxy njøbhjxämät coo yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät. Hädaa høxhaambä jaduhñ maas tsoobaadaamb coo nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät.

14

¹ Naxy hajxy ndehm ñiçhojc ndehm ñimiee'xämät hoy miänaajä. Je'e maas tsoobaatp. Jaaná jaduhñduhmbä, tsogä Dios hajxy nämäyyäm coo mäjaa hajxy ween xmiøøyyäm coo tiuung hajxy jaduhñ nduünämät. Je'e tsoobaatp coo hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ² Naje'e hermanohajxy, coo hajxy hánajty quiapxa'añ tsajtøgooty, cab hajxy howyiinjuøøñä miädia'agy. Hix, ja'a Dios hajxy jaduhñ miøødmädiaacypy, ca'a yhøjtshájtäm, je'eguiøxpä coo Dioshajtiä wyiinjuøøy. Cab højts jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. Najtscapxøøyyäp hajxy jaduhñ ja'a Dioshespiritäm. Jagooyä Dios jaduhñ ñajuøøy waambaty hajxy jaduhñ miädia'agy. ³ Pero coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuøøwät, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxøøyyämät, hoy hajxy jaduhñ nmägapx nhané'emät, hoy hajxy jaduhñ ngapxmøcpøjcämät. ⁴ Pøñ Dioshajtiä nä'ä møødmädiaacp, je'e mäjaa nidiuhñ móooyäp nebiä Diosmädia'agy maas hoy jiaac wiinjuøøwät. Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuøøy waambaty jaduhñ miädia'agy. Pero coo hermanodøjc ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxøøyyämät howyiinjuøøñä, mänit hajxy miäjaamo'owøøjät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy jiaac wiinjuøøwät.

⁵ Maas tsoobaatp jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät howyiinjuøøñä; jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuøøwät, ja'a hajxy mädoobä. Hoy hit jaduhñ coo Dioshajtiä hajxy nägøxiä mmøødmädiá'agät. Mänit mäbøcy yhoýø'owät coo hajxy mgapxhoýø'owät, jaduhñä hermanohajxy nägøxiä wyiinjuøøwät. ⁶ Hermanodøjc, coočhä Dioshajtiä nnä'ä møødmädiá'agät maa mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuøøwät. Pero mänit hajxy jaduhñ mwiinjuøøwät cooč mijtsä Diosmädiá'agy hoy nyajwiinhixø'owät nebiätyhøchä Dios ja'a miädia'agy hánajty xñajtsapxøøyyä.

⁷ Høxtähñmädsä xuuxpädøjc-hajxy, coo hajxy hoy quia'a xú'uxät, nägoodä hajxy nøcxy ñä'ä yajxu'uxy ñä'ä yajpøgø'øy, y cab hoy yajmädoy. ⁸ Janä jaduhñduhmbä maa jäya'ayhajxy chiptuñän, coo soldado ja'a corneta

hoy quia'a yajxú'uxät, cabä jiamiøødhajxy jaduhñ hoy chiptúnät. Nä'ä himybiäyø'og nø'ø maamybiäyø'ogäp hajxy jaduhñ. ⁹ Jaduhñ mäwinäts højtshájtäm, coo Dioshajtiä hajxy nmøødmädiäcämät, cabä nmädia'agy hajxy jaduhñ nniwyiinjuøyyämät hamiñ haxøpy. Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'ä capx nnä'ä mädiäcämät. ¹⁰ Madiu'u hayuuc hajxy yaa ngápãm hädaa yaabä naaxwiin. Hawiingaty hayuuc hajxy nniwyiinjuøyyäm. ¹¹ Y coo mädia'agy hajxy hamiñ haxøpy nga'a nniwyiinjuøyyämät hawiingaty, cab hajxy jaduhñ hoy nnimiøødmädiäcämät. ¹² Jaduhñ mäwinäts mijts, mjaanč tehñ miänaamb mijts jaduhñ coo Dioshespíritu hajxy xtiuungmó'owät. Y myu-jwá'anäp ja'a tuung hajxy mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä hermanodøjc hajxy maas hoy myajwiingapxø'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy wyiinjuø'owät.

¹³ Jaduhñds je'e, pøn jaduhñ howyiinjuøøñä ca'a capxp ca'a mädiaacp, weenä Dios jaduhñ ñäma'ay coo miäjaamo'owøøjat nebiä miädia'agy quiapx-hoyø'owät. ¹⁴ Coe Dios hajxy nba'yáaxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, cab hajxy nwiinjuøøyyämät, hoy hajxy cu nja mädiäcäm wiinmahñdyhaam. Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. ¹⁵ Jaduhñds je'e, tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. Tsøcxä Diosøy hajxy høøwäm juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä. ¹⁶ Coe Dios hajxy nnämäayyämät "Dioscujú'uyäp", ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, cab hajxy hamdsoo nwiinjuøøyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'e hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'owät. Y cab hajxy hoy piamäná'anät "Dioscujú'uyäp." ¹⁷ Hoyyä Dios hajxy yajxon cu nja nämäayyäm "Dioscujú'uyäp", ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, cab hajxy wyiinjuø'owät. Y cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jiaac wiinjuø'owät. ¹⁸ Høøch, nnämäabiøchä Dios "Dioscujú'uyäp" je'eguiøxpä cooçh pøn jaduhñ xquia'a najtspaadø'øy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ¹⁹ Pero maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduhñ cooçh howyiinjuøøñä ngápät, hoy jia weeñtiä. Cab jaduhñ jiaty tsoobáadät cooçh hayuuc-haamby ngápät ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, hóyhøch yoñ cu nja capx. ^{Hix}, cooçh howyiinjuøøñä ngápät, wyiinjuø'owäp ja'a hermanohajxy jaduhñ, jaduhñhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxø'owät.

²⁰ Hermanodøjc, tsog hädaa mädia'agy hajxy hoy wiinjuøøyyäm nebiä mõjhäna'c-hajxy hoy wyiinjuø'oyän. Yø'ø pigäna'c-hajxy, cahnä hajxy wyiinmahñmechñä. Pero cahnä haxøøgpä hajxy yhixy yhabaadyñä. ²¹ Jaduhñä Diosmädia'agy jecy miänaañ: "Ja'a judioshajxy, cábøchä nmädia'agy hajxy xmiäbögaanä. Nguexáambiøchä jäguembä jäya'ay jim maa judioshajiän. Mänit hajxy miøødmädia'aga'añi wiinghayuuc-haamby. Pero ni jaduhñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbögaanä, nõmä Dios miäna'añ." ²² Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngápãm, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ca'a jie'eguiøxpä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mäböjpä. Coe hajxy naxy ngápãm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, jaduhñä Dios hijxtahnd xii yecy coe jäya'ay tsaachpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä. Pero coe Diosmädia'agy hajxy naxy ngápãm howyiinjuøøñä, jaduhñä Dios hijxtahnd xii yecy coe jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäböjpä. ²³ ^{Hix}, coe hajxy nägøxiä ngápãmät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby maa hajxy hänäjty

nhamugóoyyámän tsajtögooty Dioswiingudsähgøöbiä, y coo jäya'ayhajxy jim tiägø'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, jaduñda'a hajxy miäná'anät cooc tyijy hajxy nguhhiinäm. ²⁴⁻²⁵ Pero coo Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngápãmät howyiuñjuøøñä, mänitä jäya'ayhajxy wyiñjuø'owät, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehm wyiñmahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyä ñiñajø'owøøjät coo hajxy hánajty hoy tøø quia'a jäya'ayhaty. Mänit hajxy jaduñ jyicädá'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehm wyiingudsähgø'owät. Mänit hajxy yhuuc tehm miäná'anät coo Dios hajxy hánajty tøy xjiaançh tehm miøødhjätäm.

²⁶ Hermanodøjc, maa hajxy nhamugóoyyámän tsajtögooty Dioswiingudsähgøöbiä, tsøg hajxy yajxón yagjätäm nägøxiä, jaduñnä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmaas mäbøjcämät. Naje'e Dioshøy hajxy yhøwa'añ. Naje'e hajxy yajnähixø'owa'añ. Naje'e hajxy miädia'aga'añ waambatiä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm. Naje'e hermanohajxy quiapxa'añ hayuuc-haamby mädyii Dioshajtii wyiñjuøøby. Y naje'e hermanohajxy quiapxhoyø'owa'añ waambatiä hermanohajxy hánajty tøø quiapxy ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtii wyiñjuøøbiä. ²⁷ Coó hajxy mänaa ngápãmät ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtii wyiñjuøøbiä maa hajxy hánajty nhamugóoyyámän tsajtögooty Dioswiingudsähgøöbiä, námetsyä nádägøøquiä hajxy ngápãmät haniduihmjaty. Mänitä hermano tu'jäya'ay xquiapxhoyøoyyámät. ²⁸ Pero pø cabä hermanohajxy jim naje'e jiaty capxhoyø'ow, mejor ween hajxy jim nga'a nä'ägädä cápxämät tsajtögooty ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtii wyiñjuøøby. Wiingtuum hajxy nõcxy nnä'ägädä cápxäm jaduñ haniduihmjaty. Xmiädóowämäp ja'a Dios hajxy jaduñ. ²⁹ Jaaná jaduñduhmä, coo hermanohajxy hánajty quiapxa'añ waambaty hajxy hánajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, ween hajxy námetsyä nádägøøquiä quiapxy. Y ja'a hermanohajxy jaac jiiä, mänit hajxy jaduñ miäná'anät pø tøø hajxy hoy miädoy, pø caj. ³⁰ Y coo wiinghermano hánajty quiapxa'añ waambaty hánajty ñajtsapxø'øyii ja'a Diósäm, weenä hermano yhuuc hamoñ, ja'a hánajty capxpä. ³¹ Haniduihmjaty hajxy ngápãmät nägøxiä waambatiä Dios hajxy hánajty xñajtsapxøoyyäm. Jaduñ hajxy nägøxiä maas hoy nhabøjcämät; jaduñ hajxy nägøxiä nniguiapxwíjjämät. ³² Hiç, coo miich hánajty mgapxa'añ waambaty miichä Dios hánajty xñajtsapxø'owaanä, mänit mgápçät coo hánajty tøø xyhabaatä. ³³⁻³⁴ Jaduñnä Dios quiumay coo hajxy haniduihmjaty ngápãmät. Cab jaduñ quiumay coo hajxy nägøxiä nxiicmuje nmädiaacmújcämät tsajtögooty.

Cab jaduñ yhoyä coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápçät tsajtögooty maa Dios hajxy hánajty nwiingudsähgøoyyámän. Cabä Dios jaduñ miäna'añ coo hajxy jiiby quiápçät. Jaduñnä hermanohajxy nägøxiä quiuhdujthaty wiinduhmyhagajpt. Jaduñnä Diosmädia'agy miäna'añ coo to'oxiøjc-hajxy miädia'agymiäbøgät. ³⁵ Hoçhähdiuunnä jaduñ coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápçät tsajtögooty. Pø cabä Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø wyiñjuøøby tsajtögooty, jimä ñihyap hajxy miäyajtøwät maa yhamdsoo tøgootyhajxiän.

³⁶ Jaduñnä hermanodøjc-hajxy nägøxiä miäna'añ wiinduhmyhagajpt coo to'oxiøjc-hajxy jiiby quia'a capx quia'a mädiä'agät tsajtögooty nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduñ mijts mbaguhdujthäjpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät. ³⁷ Nébiøch cham ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduhñ. Naxy hajxy jaduñ mdehm miäbøgät, pønjaty

jaduhñ niñänóòmäp coo Dios hajxy ñajtsapxóóyyäxä, coo Dioshespíritu piuhbedyii. ³⁸ Pønjaty hajxy jaduhñ ca'a mäbögaamb, cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'añii.

³⁹ Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsögä Dios hajxy nämáayyäm coo hajxy tehñgajnä ween xpiuhbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtsapxóóyyämät. Jaduhñä miädia'agy hajxy hoy nyajwá'xämät. Pøn jaduhñ capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiñjuuøbiä, ween hajxy jaduhñ quiapxy, ween hajxy jaduhñ miädia'agy. ⁴⁰ Pero tsögä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxón yagjáltäm tsajtøooty.

15

¹⁻² Hermanodøjc, tsög hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'ø. Tøø hajxy jaduhñ nmäböjcäm. Coo hajxy tehñgajnä nmäböjcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jimñ nnöcxämät Dioswiinduum. Pero coo hajxy jaduhñ nga'a mäböjcämät, cab hajxy jimñ nnä'ägädä nöcxämät.

³ Jaduhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'øy nebiátyhøchä Dios tøø xñajtsapxøøyyä. Jančh tehñ choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduhñ. Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; jaduhñä nbojpa ngädieyhajtäm hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ jimñ myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän.

⁴ Coo Jesucristo hánajty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'ø. Mänit hoy jiuypiojtägach cumaaxc. Jaduhñ jimñ myiñgombä cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁵ Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiñguhixø'ø. Mänitä Jesucristo hoy wyiñguhixøøyyägumbä ja'a jiamioødhajxy, ja'a nämajmetspäjäya'ayhajxy. ⁶ Mänit hoy wyiñguhixøøyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Naje'eyyä hajxy tøø yho'nä, caj ñämayyä. ⁷ Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiñguhixøøguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiñguhixøøyyägombä ja'a jiamioødhajxy nägøxiä.

⁸ Høøch, høxháamhøchä Jesucristo njaac tehñ yhihxy. Pero cábøch mähdiojc jaduhñ nnä'ägädä tsoobaady. ⁹ Cábøch cuhdujt møc nmøødä nej yø'ø Dioscuguexypä cuhdujt hajxy møc jiaančh tehñ miøødän. Cábøch mähdiojc nhawiinmatsä cooçh mähdiojc jaduhñ niñänóòmøøjat cooçh Dios xquiuguexyhjäpä. Hiç, haxøøghøch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaathpøjpiøchä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty panøcxpä. ¹⁰ Pero cooçhä Dios xjiaančh cuguexyhaty, páadyhøch jaduhñ xpiuhbety. Hóyhøch nduñ. Maas máyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhøch que ja'a Dios quiuguexypähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jimñä. Ca'a xhøøch jaduhñ tøø nnä'a piy ngopcóotyhøch; Diøshøchä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jaduhñhøchä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam. ¹¹ Pero cab jaduhñ ñejpiä pønjaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'øy, pø høøch, pø wiinghäna'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäböcy.

¹² Jaduhñ højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuypiojtägajch coo hánajty tøø yho'ogy. Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ quia'a mäböcy cooc tyijy ja'a ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juypioğa'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ ñä'ä møødä. ¹³ Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo co jiuypiojcy. ¹⁴ Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juypioçy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduhñ nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mäböcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady.

¹⁵ Jaduhñ hõjtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo Dios ja'a Jesucristo yagjujyipiõjcy. Pø cab häxøpy jaduhñ tiõyyä, hõhndaacp hõjts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hix, pø cab häxøpy jaduhñ tiõyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõga'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagjujyipiõjcy. ¹⁶ Pø cab häxøpy jaduhñ tiõyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõga'añ, cabä Jesucristo cu jiuujyipiõjcy. ¹⁷ Y coo Jesucristo cu quia'a juujyipiõjcy, cabä mädia'agy häxøpy choobaady neby hajxy nmäbõjcäm. Y cabä nbojpä ngädieeyhajxy häxøpy ñähwäätsäm. ¹⁸ Y tøø ho'oguiäya'ayhajxy häxøpy yhäda'agy mõjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mäbøc ja'a Jesucristo miädia'agy. ¹⁹ Coo Jesucristo cu quia'a juujyipiõjcy, cab hajxy häxøpy jim nnøcxäänäm tsajpootyp. Tøø hajxy häxøpy nniwiiinhõhñäm hamiñ häxøpy. Hoñäxuu'tsnä jäya'ay hajxy häxøpy xyhijxäm.

²⁰ Pero tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo jiuujyipiõjtägach. Jayøjp je'e jiuujyipiõjtsohñ. Høxhaam hajxy njaac juujyipiõgäänäm. ²¹ Tu'jäya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a craa Adánhájtäbä. Paadiä Adán jecy yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a quia'a cuuiuñä. Y jaanä jaduhñduhmbä, tu'jäya'ay jiuujyipiõjtsohñ; ja'a Jesucristo je'e. ²² Ja'a Adán, hõjts nhaphajt ndeedyhájtäm je'e, paady hajxy nägøxiä nbaho'ogäänäm. Y jaanä jaduhñduhmbä, nägøxiä hajxy njuujyipiõgäänämbä, pønjataiä Jesucristo miädia'agy mäbõjcäp. ²³ Coo Jesucristo hänäjty tøø jiuujyipiõjtägach, mänit jim ñøcxcombä maa Tieediän. Coo jim quioo'ty, mänit tiägøøyy hanehmbä. Y coo yaa quidaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõjtägatsa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hänäjty tøø miäbõjcäbä. ²⁴⁻²⁶ Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ. Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quihdujthajxy piõgäänäxä nägøxiä. Mänitä jäya'ayhajxy quia'a ho'ogaannä ni mänaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt yajcø'ødägø'owa'añ neby jäda'ahaty yhan'emiän. Mänitä naaxwiimbä wyiimbidaannä: ²⁷ "Tøø Dios ja'a Jesucristo cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä yhan'éemat." Nømä Diosmädia'agy jecy miänaañ. Mänit jaduhñ tiõjiajty mänaa Jesucristo tiägø'oyän jäya'ayhanehmbä. Pero cabä Diosmädia'agy jecy miänaañ coo Dios yaghane'emy. Hix, jaaya'ayä cuhdujt yecy coo Jesucristo jäya'ay cøxiä yhan'éemat. ²⁸ Coo Jesucristo ja'a miädsip hänäjty tøø quia'a cøxy yajmäjäda'agy, mänitä Tieedy cuhdujt quioxy yajcø'ødägø'owa'añ mäduhñtiä cuhdujt hänäjty tøø mio'oyii. Jaduhñä Jesucristo yhan'ema'añii ja'a Tieediäm. Jaduhñä Dios cøxiä yhan'ema'añ.

²⁹ Näje'e jäya'ayhajxy ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä. Pø cab häxøpy jaduhñ tiõyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõga'añ, tiiguiøxpä jäya'ayhajxy jaduhñ coo ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä.

³⁰ Nmäbøjpy hõjts jaduhñ coo hajxy njuujyipiõgäänäm, paady hõjts nga'a mõjpäda'agy, hoy hõjts nja wädity mäjähñdium homiänaajä. ³¹ Cooch nmäna'añ cooch jaduhñ nwädity mäjähñdium, je'eçh jaduhñ nnänøømby coochä ca'awiindøyhäna'c-hajxy xjia wi'i yagho'oga'añ homiänaajä. Hermanodøjc, tehñ tiøyhajt jaduhñ cooch nxoonda'agy mijtscøxpä, je'eguiøxpä coo Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbõjcä, ja'a hajxy nWiindsøhñhájttämbä. Hoorä, jaanä tøyhajt je'eduhmbä cooch nwädity mäjähñdium homiänaajä. ³² Tøøchä ca'awiindøyhäna'c-hajxy mayhooc xjia wi'i yagho'oga'añ yaa Efeso ja'a Diosmädia'agyquixpä. Cooch häxøpy nga'a mäbøcy coo ho'oguiäya'ayhajxy jiuujyipiõga'añ, cábøchä Diosmädia'agy häxøpy nyajwa'xy. Coo häxøpy jaduhñ quia'a tøyä coo ho'oguiäya'ayhajxy

jiujypioğa'añ, cu nmánáañäm hajxy jaduhñ: "Tsög hajxy jaac cáayyäm, tsög hajxy jaac húucäm, coo hajxy jaboom nho'ogáañäm."

³³ Cab hajxy myajwiinhóónät. Cab hajxy mmøødwädiymúgät ja'a häna'c-hajxy mänaambä cooc tyijy ho'oguiäya'ayhajxy quia'a juujypioğa'añ coo hajxy jaduhñ xyajtu'udägóyyät. ³⁴ Najtshixø'øw yø'ø mhaxøøgcuhdujt hajxy. Hoy hajxy myohy, hoy hajxy mnáxnät. Naje'e yø'ø mjamiøødhajxy quia'a mäbøcyañ ja'a Diosmädia'agy. Hoçhähdiuunnä je'eduhñ.

³⁵ Naje'e jäya'ayhajxy yajtøwa'añ: "Nebiä ho'oguiäya'ayhajxy jiujypioğa'añ. Tii ni'x tii copc hajxy miøødhadaamby." ³⁶ Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy. Coo mädyii tøømd mní'ibät, hoy trigo, tsipcøxp jaduhñ piu'udy; pø caj, cab jaduhñ ñä'ä muxy. ³⁷ Y ja'a tøømd jaduhmbä, coo mní'ibät, wiing jaduhñ jiajnä coo miuxy. ³⁸ Dios jaduhñ tøø wyiinmay nebiatiä tøømd jiädät. Wiingatiä tøømd quiunuu'xy. ³⁹ Jaaná wiingatiä Dios ja'a nni'x ja'a ngopc-hajxy xquiunú'xämbä. Y wiingatiä animal ñi'x quiopec-hajxy quiunú'xäxäbä, møødä animalhajxy ja'a tø'ødstuum tsänaabiä, møødä muuxyhajxy, møødä hacxhajxy. ⁴⁰ Ja'a hajxy jim hijpä tsajtcøxp, wiing hajxy jaduhñ quiähxø'øgy. Cab hajxy jaduhñ quiähxø'øgy neby hajxy yaa quiähxø'øguiän, ja'a hajxy yaa hijpä hädaa yaabä naaxwiin. ⁴¹ Haagä hajajp ja'a xøø møødä po'o møødä madsa'a, pero haagä wiingaty yhajajy. Jaaná jaduhñ ja'a madsa'abä, haagä wiingaty yhajajpä. ⁴²⁻⁴⁴ Jaduhñ mäwíinäts højtshájtäm, coo hajxy nho'c coo hajxy ndägóoyyäm, cabä mäjaa hajxy nmøødhájtänä. Mänit hajxy nøcxy nnaaxtägøøyyänä. Ja'a naaxni'x ja'a naaxcøpc jaduhñ naaxtägøøby. Mänit hajxy ngøxy yajxee'xtútänä jutjooty. Mänit hajxy njájtänä hoxiøøghajnä. Pero coo Jesucristo yaa quiädaactägatsáan gombä hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njujypiojtägatsáan gombä, coo hajxy hánajty tøø nho'c coo hajxy hánajty tøø ndägóoyyäm. Wiing hajxy jaduhñ njadaañä coo hajxy jim nnøcxáañänä Dioswiinduum. Hoy yajxøn hajxy hánajty njadaañäm haagä mäjaamøød. Y cab hajxy hánajty mänaa nho'tägatsáañänä. Wiing hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin; wiing hajxy hánajty jim nhidáañänä Dioswiinduum.

⁴⁵ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Coo Adán jaduhñ quiunuu'xtsohnä, mänitä jugyhajt miooyyá." Pero coo Jesucristo jiujypiojtägajch, paadiä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbajujypiojtägatsáañämbä. ⁴⁶ Jawyiin hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy njujypiojtägatsáañäm, mänit hajxy jim nnøcxáañäm Dioswiinduum. ⁴⁷⁻⁴⁹ Ja'a craa Adánhájtäbä, jecy je'eduhñ quiunuu'xtsohnä naaxoc-haam. Yaa jaduhñ jecy chánaabiä hädaa yaabä naaxwiin. Jaaná jaduhñ højtshájtämbä, naaxoc hajxy nni'xhájtäm ngopc-hájtäm nebiä Adángän. Hix, je'e højts nhaphajt ndeedyhájtäm. Haa ja'a Jesucristo, jim je'eduhñ choñ tsajpootyp. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy njujypioğáañäm, pønatiä miädia'agy hánajty tøø miäbøjcä. Jaduhñ hajxy jim nhidáañäm tsajpootyp nebiä Jesucristo jim yhiitiän.

⁵⁰ Hermanodøjc, huuc mädown hajxy, cab hajxy jim hoy nnøcxämät Dioswiinduum ni'xcøpcmøød nebiä nni'xä ngopc hajxy yaa nmøødhájtäm hädaa yaabä naaxwiin, je'eguiøxpä coo hajxy nho'og coo hajxy ndägoyyáañäm. Coo hajxy ndägájtämät nebiä Jesucristo yhiitiän, mänit mäbøcy hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp. ⁵¹ Huuc mädown hajxy nébiøçhä Dios jaduhñ xñajtsapxøøyyä. Coo Jesucristo quiädaactägatsa'añ, cahnä hajxy hánajty nägøxiä nho'c ndägóoyyäm. Naje'e hajxy hánajty njúquiämnä. Pero nägøxiä hajxy ndägatsáañäm, møødä jujycpiä møødä ho'ogypiä. ⁵² Nägooyyä

Diosmoonsä ja'a corneta hänajty hõxhaam jiaac yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä, mänitä ho'oguiäya'ayhajty jiuypiojtägatsa'añ. Cab hajty hänajty mänaa yho'tägatsaanä. Mänitiä hajty nägõxiä ndägatsaanäm, mөөd hajty hänajty yaabä jujcypä, mөөd hajty hänajty tөө yho'oguiäbä. ⁵³ Hädaa naaxni'x hajty nmөөdhajtämbä, nä'ägädä ho'og nä'ägädä tägoyyaanäm hajty jaduñ. Tsipcõxp hädaa nni'x hädaa ngopc-hajty tägatsaanäm, mänit hajty jim nnõcxäänäm Dioswiinduum. Y cab hajty hänajty nho'tägatsaanänä ni mänaa. ⁵⁴ Y coo hajty jaduñ njadäänäm, mänitä Diosmädia'agy tõijadia'añ coo jaduñ miäna'añ: "Cabä jäya'ayhajty hänajty mänaa yho'og tägoyyaanä." Coo Jesucristo hajty tөө xñäho'túutäm, paady hajty jiiby nga'a häda'agäänäm mõjcu'uhaam. ⁵⁵ Y coo hajty jiiby nga'a häda'agäänäm, paady hajty nga'a tsähgõyyänä coo hajty hänajty nho'ogäänäm. ⁵⁶ Hoorä, coo Diosmädia'agy hajty hoy nga'a cudiúunäm, paady hajty ngädiéhyäm, paady hajty nhó'cäm. ⁵⁷ Tsögä Dios hajty nämáyyäm "Dioscujú'uyäp", je'eguiõxpä coo Jesucristo hajty xñäho'túutäm, ja'a hajty nWiindsõnhajtämbä. Coo hajty xñäho'túutäm, paady hajty jiiby nga'a häda'agäänäm mõjcu'uhaam.

⁵⁸ Jaduhnds je'e, hermanodõjc, tsög hajty hoy túunäm hamuumdu'joot ja'a Dioscõxpä. Cabä miädia'agy hajty mänaa nnajtshixõyyämät, howyi-aambatiä jäya'ay hajty cu xjia nämáyyäm. Nnajuõõyyäm hajty jaduñ coo Dios hajty xpiuhbedäänäm.

16

¹ Mguexaambiä xädõ'õñ hajty jim Judeanaaxooty maa hermanodõjc-hajxiän. Jaduhñ hajty myajmújpät nébiõ'chä hermanodõjc-hajty nhanehmy jim Galacianaaxooty. ² Näxõõbaadiä xädõ'õñ hajty mbuhgónät mäduhñtiä hajty hänajty tөө mguduñ. Hawiing hajty jaduñ myaghidät. Mänitõch hajty xmió'owät coõch jim nmédsät maa mijtsän neby hajty jaduñ mänit mõc hadõ'õ'chä nga'a wädijtá'agät. ³ Mänitä hermano hajty mwiimbiwät põnjátyhõchä xädõ'õñ hänajty nyajmäguexaamby jim Jerusalén maa hermanodõjc-hajxiän. Nocymioõd hajty ñõcxät nebiä hermanohajty jim ñajuõ'owät coõch hänajty tөө nguexy. ⁴ Põ hahixõõby hänajty coõch jim nnõcxät, mänitõch hajty xpianõcxät.

⁵ Coõch hänajty jim nnõcxa'añ Corintos, tu'unaxáambõch jim Macedonia. ⁶⁻⁷ Coo Dios jaduñ miäná'anät, jégäbõch jim maa mijtsän. Wéhndoch jim nga'a tsoj wiimbidät hõxtä coo tөөchpoj hänajty tөө ñaxy. Jaduhñhõch mijts jeycy nguhixät. Jaduhñhõch hajty xpiuhbedät majátyhõch hänajty njaac wädita'añ. ⁸ Pero cábõch yaa ndsoj tu'ubõga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostésxõõ hänajty tөө yhabaady, mänitõch ndu'ubõga'añ. ⁹ Hix, jaanç tehñ miábõgaambä jäya'ayhajty yaa, hõyhõch nmädsiphajty jia nämayyä.

¹⁰ Coo Timoteo jim miédsät maa mijtsän, hoy yajxón hajty myajmédsät. Hix, jaduñä Diostuung tiuumbä nébiõch nduñän. ¹¹ Cab hajty jaduñ mbéxät. Mbuhbedäp hajty jaduñ nebiaduñ jootujc jiaac mínät yaa maach hõõchän. Nja wi'i jibõhijxyp hõjts yaa mөөdä hermanodõjc-hajty.

¹² Y ja'a hermano Apolos, nja mänuu'xtáac-hõch je'e coo hermanodõjc cu miõõdnõcxy maa mijtsän, pero cab jäda'a tiehñ ñõcxa'añ. Cooc ñäbaadõ'owäänäxä, mänitnác hänajty ñõcxa'añ.

¹³ Mniyajcpcø'øwøjöp hajxy. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtu'uyó'oyät. Cab hajxy pøn mdsähgø'øwät. Mmee'xtügöp hajxy.
¹⁴ Mniçhoc mnimiee'xøjöp hajxy hamuumdu'joot.

¹⁵ Hermanodøjc, mnajuøøby hajxy coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøp miäbøjtsohñ jim Acayanaaxooty, møødä yhuung møødä tio'oxy. Jimä hermanodøjc hajxy piuhbety. ¹⁶ Jadúhñhøçhä njoot chocy coo hajxy mbahix mbadúnät nebiä Estéfanashajxy tiuñän. ¹⁷ Xoondáacpøch jaduñ coo Estéfanashajxy tøø miech møødä Fortunato møødä Acaico. Nñäjootmayhápiøch mijts coo hajxy mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy tøø miech, paady cábøch njootmayhajnä. ¹⁸ Tøøçhä njoot hajxy xyajmøcpøjcä. Jadúhñhøçhä mjoothhajxy nyajmøcpøgäänäbä. Mnajuó'øwöp hajxy jaduñ coo Estéfanashajxy hoy tiuñ.

¹⁹ Mijtsä hermanodøjc-hajxy xyajpoo'xp ja'a hajxy jim tsänaabiä Asianaaxooty. Xyajpoo'xp mijtsä Aquilahajxypä ja'a Diosøxpä, møødä Priscila, møødä hermanodøjc-hajxy jim hamugøøbiä Dioswiingudsähgøøbiä maa tiøjc-hajxiän. ²⁰ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy yajxón hajxy mniyajpoo'xøjät.

²¹ Nhamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy njahmiay, høøch Pablo.

²² Pønä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä, ween haxøøgtuum ñøcxy. Wiindsøn, min hadø'øçhä.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy nWiindsønñájtämbä. ²⁴ Ndsøjpiøch mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä. Amén.

2 Corintios

¹ Høøch Pablo hädaa nocy njahby. Jesucristøch tøø xwyiinguexy cooch ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Ja'a Dios jaduuh mänaamb cooch nyajwá'xät. Ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmahñdyhøch je'e xmiøødhity cooch hädaa nocy njaay. Mijts hädaa nocy nyajnäguexaamby pønjaty Diosmädia'agymiäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Corinto, møød maa ja'a naax xiøhatiän Acaya wi-induhmyhagajpt. ² Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy møødä Jesucristo. Dios hajxy nDeedyhäjtäm. Jesucristo hajxy nWiindsønähjtäm.

³ Tsøgä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy tehngajnä nämáayyäm Dioscujú'uyäp. Ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Jaançh tehñ yhojioot ja'a Dios miøød. Xjiootcapxmøcpøjcäm hajxy homiänaajä, ⁴ hoy ñebiaty hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Paady hajxy jaduuh xjiootcapxmøcpøjcäm, jaduuh hajxy hoy njootcapxmøcpøjtägäjtämsämd pønjaty häyohmbaatp. ⁵ Hiç, nebiä Jesucristo chaächpøquiän, jaanä jaduuh hajxy ndsaaächpøjcämbä. Y coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xjiaançh tehñ jiootcapxmøcpøjcäm. ⁶ Coo højts ndsaaächpøcy, mänit højts Dios xjiootcapxmøcpøcy. Y jaduuh mijts njootcapxmøcpøjtägajtspä. Y jaduuh mijts Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät neby hajxy jaduuh mnähwá'adsät. Coo mijts ndsaaächpøjpät neby højts ndsaaächpøquiän, mänit mijts njootcapxmøcpøgät neby hajxy jaduuh hoy mmee'xtügät. ⁷ Nnajuøøby højts coo mijts mmee'xtuga'añ, coo mijts Dios xjiootcapxmøcpøga'añ, hoy miäduhñtiä mijts cu mja tsaächpøc neby højts ndsaaächpøquiän. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduuh.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, chojpy højts njoot coo hajxy mnajuø'øwät nebiaty højts jim ndsaaächpøjcy maa ja'a naax jaduuh xiøhatiän Asia. Hanaxiä højts jim njajty nhabejty. Jaançh tehñ jiootmayhajt højts hänäjty. Høxtä mänaan højts jaduuh coo ndijy højts hänäjty jim nho'oga'añ, ⁹ coo ndijy häna'c hänäjty tøø quiojyquiapxytiuñ coo højts hänäjty xyagho'oga'añ. Paady højts jaduuh njajty nhabejty, jaduuh højts nnajuø'øwät coo jagooyä Dios xñäwá'anät, cab højts hamdsoo hoy nniñäwa'anøøjät. Haa ca'a, Dios jaduuh yagjujypjøjtägajtspä ja'a tøø yhö'oguiäbä. ¹⁰ Xñäwaan højts ja'a Dios coo højts häna'c hänäjty jim xjia yagho'oga'añ. Homiänaajä højts jaduuh xñäwa'ana'añ. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduuh. ¹¹ Naxy mijts ja'a Dios mdehm pia'yá'axät maa højtsøxpän. Jaduuh højts mijts hoy xpiuhbédät. Coo jäya'ayhajxy nämay Dyiospa'yá'axät maa højtsøxpän, mänit højts ja'a Dios xñäwa'ana'añ, mänitä jäya'ay ja'a Dios hajxy nämay ñäma'awa'añ “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo højts Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy.

¹² Jootcujc højts nnijiäwø'øyii coo højts hoy tøø njäya'ayhaty maa mi- jtsän hädaa yaabä naaxwiin. Dios højts jaduuh xpiädaac coo højts hoy njäya'ayhädät. Jaaya'ay højts xyhijxp coo højts hoy njaançh jäya'ayhaty. Xpiuhbejp højts jaduuh neby højts hoy njaac jäya'ayhädät. Cab højts hamd- soo hoy nhojiäya'ayhädät. ¹³⁻¹⁴ Hiç, howyiinjuøøñä mijts tøø nnjäyaayø'øy, caj chipjatiä. Caj mijts mänaa tøø nwiinhøøñ. Tøø højts nmädia'agy ha- jxy siémpräm xwyiinjuøøyyä. Chojpy højts njoot coo hajxy ca'xy mwiin- juø'øwät, jaduuh hajxy mxoondá'agät maa højtsøxpän coo ja'a Jesucristo

hänajty quiädaactägatsa'añ. Je'le hajxy nWiindsønhájtäm. Mänit højts nxoon'da'agaambä maa mijtscøxpän.

¹⁵ Nmóødhøch tøyhajt jaduhñ coo højts nmädia'agy hajxy ca'xy xwyi-injuø'owaanä, páadyhøch hijty tøø nja wiinmay coo mijts jadähooç nøçxy cu nguhijxy. Jaduhñ hajxy jadähooç cu nxoon'dáacäm nägøxiä. ¹⁶ Hiç, nøçxáambøch hijty jim maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Macedonia, y jim mijts hijty ndu'uguhixa'añ Corinto. Y cooç hijty nwiimbidaannä Macedonia, mänit mijts hijty jadähooç ndu'uguhixáangombä cooç hijty jim nnøçxa'añ maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Judea. Jim mijts jaduhñ cu xpiuhbejty. ¹⁷ Pero cabä Dios jaduhñ miänaañ cooç jim cu nminøøyy maa mijtsän. Ca'a yhamdsoojóotøch jim tøø nga'a naxø'øy. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmáná'anät cóogøch tyjy jaduhñ ndu'ugcapxy nmetscapxy, cooç jim tøø nga'a naxø'øy. Ja'a hãna'c-hajxy ca'a mæbøjpä, je'eds hajxy tu'ugcapxp metscapxp, ca'a yhøøçhä. ¹⁸ Dios højts xyhijxp coo højts nga'a høhnda'agy. Cab højts mijts mänaa tøø nmøødtu'ugcapxy tøø nmøødmetscapxy. ¹⁹ Hiç, ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, cab je'eduhñ mänaa tiu'ugcapxy mietscapxy. Homiänaajä tiømiädia'agy. Y coo højts mijts nyajwiingapxøøyy ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nga'a tu'ugcapxy nga'a metscapxy, ni høøç Pablo, ni hermano Silvano, ni hermano Timoteo. ²⁰ Waambatiä Dios jecy miänaañ coo hänajty yajtøjiada'añ, cøjx jaduhñ tiøjiaty ja'a Jesucristocøxpä. Y coo højts ja'a mädia'agy nmæbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios møy jaanç nbädaacäm. ²¹ Pero ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiä Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhájtämdu tu'ugmädia'agy tehngajnä, møød højts møød mijts nägøxiä. Jaanä Dios højts jaduhñ xwiinguejxpä coo højts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. ²² Xyaghijp højts ja'a Dios quiø'øjooty ja'a yhEspirituhaam. Xy-huunghajp højts jaduhñ. Xmióoyäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy homiänaajä xcwieendähadaañäm.

²³ Dios ja'a tøyhajt møød cooç nga'a høhnda'agy. Páadyhøch jim tøø nga'a naxø'øy Corinto maa mijtsän, cábøch njoot hänajty chocy coo mijts nhójtät. ²⁴ Pero cab højts mijts nhane'ema'añ nebiatiä Diosmädia'agy hajxy nmæbøgät. Hiç, nnajuøøby højts jaduhñ coo hajxy hamuundu'joot mmæbøcy. Nja wi'i piuhbadaamby højts mijts jaduhñ nebiä Diosmädia'agy hajxy maas hoy mbanøçxät. Jaduhñ hajxy maas jootcuç nhídat.

2

¹ Mánáajøch jim nhuug hoobiän maa mijtsän, mänitøch mijts nhojy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty hoy nga'a tuñ. Jootmayhájtäbøch jim nwiimbijty. Hoorä, tøøç nmædoyhájcombä coo hajxy hoy nga'a túungombä. Tøøç nwiinmahñdyhaty cooç jim nga'a tsoj nøçxtägatsa'añ maa mijtsän, coo mijts jim nnä'tä højtägätsät. ² Hiç, coo mijts nhøjtägätsät, mänitøch jadähooç njootmayhada'añ. Pero chójpjøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy mdúnät. Jaduhñhøch jootcuç nhídat. ³⁻⁴ Mánáajøch mijts jayøbajt nhuuc näjaayøøbiän, mänit mijts nmägapxy nhanehmy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixó'øwät. Jaanç tehñ jootmayhájpøch hänajty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hoy nga'a panøçxy. Høxtä jøøyyhøch jaduhñ. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy nocyhaam, njaanç tehñ chojpy mijts jaduhñ. Cábøch njoot chocy coo hajxy mjootmayhádat. Coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixó'øwät nébiøch chamñ nmägapxy nhane'emiän nocyhaam, mänitøch jim jootcuç nnøçxa'añ maa mijtsän. Coo mijts ja'a Diosmädia'agy

hoy cu mbanøcxy, cáboch jaduhñ mänaa cu njootmayhajty. Nnajuøobiøch jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mja wi'i pianøcxa'añ. Y coo hajxy jaduhñ hoy mbanøcxät, jaduhñ hajxy nägøxiä jootcuyc nhítämd, møød høøch møød mijts.

⁵ Ja'a mijts mmägu'ughajpä ja'a tøø quiädiéeyäbä, nägøxiä hajxy jaduhñ tøø xñägädiéeyøoyäm, ca'a yhøøchähajtiä nidiuhm. Pero cáboch nmäna'añ coo hanaxiä tøø quiädiéey. Hiñ, cáboch hanaxiä nyajtsähdiuna'añ. ⁶ Hoorä, tøø ja'a mmägu'ughajpähajxy chaaçhpøcy. Tu'ugwiinmahñdy hajxy mnib-iaatä, paadiä mmägu'ughajpä hajxy myajcumädooyy. Hoorä, tøø jaduhñ chaaçhpøjnä. ⁷ Hahixøøby hajxy jaduhñ mmämée'xnät. Jaduhñ hoy jootcuçgøøguiumbät, y cab jaduhñ hanaxiä jiootmayhädät. ⁸ Coo hajxy jaduhñ mmämée'xnät, myajcøxø'øgaamby hajxy jaduhñ coo hajxy mjaançh tehñ chocy. ⁹ Paady mijts jayøbajt nnäjaayøøyy, nhijxmajts mijts jaduhñ pø tøyhájthøch nmädia'agy hajxy hñajty xmiäbøgaanä hamuumdu'joot. ¹⁰ Pønjaty mijts mmämée'xyp, jaanä jaduhñhøch nmämée'xaambä. Haa ca'a, pø tøøch hñana'c nmämée'xy, páadyhøch tøø nmämée'xy, jaduhñ mi-jts jootcuyc mhídät. Jesucristøch jaduhñ xyhiixp cooçh nga'a høhñda'agy. ¹¹ Coo hajxy jaduhñ nnimiämée'xämd, cabä møjcu'ugong miäjädá'agät maa højtsøxphájäm. Nnajuøøyyäm hajxy coo ja'a møjcu'ugong jiaançh tehñ miäwiinhøøñ.

¹² Cooçh jim nmejch maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Troas Diosmädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, nbáathøch hawa'adspä cooçh jim ndägø'øwät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. ¹³ Pero cooçhä hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, mänitøch ndägøøyy jootmayhajpä. Mänitøch nwiimbijnä. Mänitøch nnøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Macedonia.

¹⁴ Dioscujú'uyäp ja'a Dios coo højts xpiuhbety, coo højts xyaghity tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñ højts ja'a Dios xpiuhbety coo højts ja'a møjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy majaty højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. Homiädoonä ja'a jäya'ayhajxy miädoy nebiaty højts nyajwiingapxø'øy. ¹⁵⁻¹⁶ Xquiumaaby højts ja'a Dios coo højts ja'a miädia'agy nyajwa'xä ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty hoy mädoob, pønjaty mäbøjp, je'eds nähwa'adsaamb. Juyhadaamb hajxy je'eduhñ øjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. Pero pønjaty hoy ca'a mädoob, pønjaty ca'a mäbøjp, cab hajxy jaduhñ nähwa'adsa'añ. Je'eds hajxy haxøøgtuum nøcxy miähmø'øwa'añ. Caj pøn yhamdsoo jada'añ Diosmädia'agy-yajwa'x. ¹⁷ Højts mäböcyipiä njajpy je'eguiøxpä coo højts ja'a Dios xwyiinguejxy. Hamuumdu'joot højts nduñ je'eguiøxpä coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Xyhiixp højts ja'a Dios jaduhñ coo højts hoy nduñ. Jii hñana'c näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Ja'a Diosmädia'agy tyijy hajxy yajwa'xyp. Pero yhamdsoo mädia'agy hajxy wyi'i miädiaacyy, je'eguiøxpä coo hajxy jia wi'i quiänarhada'añ. Højts, cab højts jaduhñ nbahixy.

3

¹ Cab hajxy mmäná'anät coo tyijy højts nnguiumayii nebiä hñana'c ñiguiumayijän, ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy miäwädiippiä. Coo hajxy hñajty maa ñøcxa'añ, mänitä hermanodøjc hajxy ññama'ay coo nocy hajxy jaduhñ ween yhädiuñäxä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajwa'xy. Pero højts, cab højts jaduhñbä nocy nyajmaajiaty, ni coo mijts nyaghixät, ni

coo mijts xmió'owät. ² Hoy piønä ñajuó'oy coo hõjts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy. Haa ca'a, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy mänaa hõjts jim hoy nyajnahixø'oyän. Hix, njaanç tehñ chojpy hõjts mijts hamuumdu'joot. Homiänaajä hõjts mijts njahmiejtsta'agy. ³ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmäbøcy, jaduhñä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy miøødä coo hõjts ja'a Jesucristo jaduhñ xwyiinguejxy maa mijtsçøxpän, coo hõjts mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät. Jujcy ja'a Dios. YhEspirituhaam ja'a Dios hajxy xya-jmäbøjcy. Jaduhñ miäbaady coo ja'a Jesucristo tøø yuugjaay maa ja'a jäya'ay quiorazonçøxpahjxiän. Cab jaduhñ tøø yuugjaay tsaagøxp tintahaam nebiä Dios jecy yuugjahyyän tsaagøxp maa ja'a tuñ xiøhatiän Sinaí.

⁴ Paady hõjts jaduhñ nmäna'añ, nmøød hõjts ja'a tøyhajt coo hõjts ja'a Jesucristo xwyiinguejxy. ⁵ Pero cab hõjts tii njada'añ hamdsoo. Dios hõjts jaduhñ xpiuhbejp coo hõjts njädät. ⁶ Jaaya'ay hõjts jaduhñ tøø xyänähdiij coo hõjts ja'a hawiinjemybiä mädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Hädaa hawiinjemybiä mädia'agy, yhEspirituhaam hõjts ja'a Dios tøø xmió'oy. Cabä Dios tøø jiahñä tsaagøxp nebiä jecyquihdujt jecy jahyyän tsaagøxp. Yøø jecyquihdujt, cab jaduhñ pøn hoy quidiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. Pero coo ja'a hawiinjemymädia'agy hajxy mmäbøgät, mänitä Dios hajxy xyagjugyhädät çøjta'axiøø yhEspirituhaam neby je'e jjugyhatiän.

⁷ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt jahy tsaagøxp, hõxtä haamb hõxtä tsämaamb ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp hänäjty, hõxtä cabä israelita ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp hajxy hänäjty hoy yheebaanä. Pero paquiä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp jaduhñ ñä'a haañ ñä'a tsämaamy. Paadiä Moisés ja'a wyiin jiojpp hänäjty yhañ çhämamy, tøø ja'a Moisés hänäjty yhoy jim Dioswiindium maa ja'a Dios hänäjty tøø quiiäda'aguiän jim tungøxp. Y møcmäjaa ja'a Dios jiaanç tehñ miøød. Hoorä, yøø jecyquihdujt, cab jaduhñ pøn hoy quidiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. ⁸⁻⁹ Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp jecy yaghaanä yajtsämaamä, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo møcmäjaa miøødä. Y coo ja'a Dios ja'a hawiinjemymädia'agy tøø yejnä coo hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstum, ja'a yhEspirituhaam ja'a Dios ja'a hawiinjemymädia'agy tøø yecy. Jaduhñä Dios maas hoy tøø yajcähxø'ogy coo møcmäjaa miøødä. Hix, hoy-yagjuøøñä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp jecy yhaan çhämamy. Maas hanaxiä ja'a hawiinjemymädia'agy yhoy-yagjuøøñä, ja'a hõjts nyajwa'xypä. ¹⁰⁻¹¹ Jaduhñ quiiähxø'ogy coo ja'a jecyquihdujt jaduhñ quia'a jaty tsoobaatnä. Ja'a hawiinjemymädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhñ tsoobaatnäp. Y cab jaduhñ mänaa tiägoyya'añ.

¹² Tøyhajt jaduhñ, paady hõjts nga'a tsähdiuñ mänaa hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän, ni nga'a mädsähdiuñi hõjts jaduhñ. ¹³ Hix, haamb tsämaambä Moisés ja'a wyiin jiojpp hänäjty coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a miädia'agy miooyy. Mänitä Moisés ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy. Coo ja'a Moisés miädiaacpædøøyy, mänitä wit ñiyajwiinguwidøøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a wyiin jiojpp hänäjty jecy quia'a hanaannä quia'a tsämamaannä. Paady jaduhñ miädsähdiuñä. Hix, yhixaambiä israelita ja'a Moisés hajxy hänäjty coo ja'a Moisés ja'a wyiin jiojpp hänäjty quia'a haannä quia'a tsämaamnä. ¹⁴⁻¹⁶ Pero ja'a israelitahajxy, jaanç tehñ quihxex hajxy hänäjty, cab hajxy hänäjty miädia'agywyiinjuó'oy. Hõxtä chamñäbaadyñä hajxy jaduhñ quihxexä. Coo ja'a jecyquihdujt hajxy mänaa miädooy, cab hajxy jaduhñ wyiinjuó'oy, ja'a Moisés jecy miädiäcäbä. Mänit hajxy jaduhñ wyiinjuó'owät coo hajxy

hänajty t00 miäböcy hamuumdu'joot ja'a Jesucristoc0xpä. Je'e hajxy nWi-inds0nhájtäm. ¹⁷ Hoorä, tu'ugju0hñdy ja'a Jesucristo yhity m00dä Tieediä yhEspiritu. Y coo hajxy nmäb0jcäm ja'a Jesucristoc0xpä, jaduhnä cuhdujt hajxy xmióoyyäm coo Dios hajxy nba'yáaxämd. ¹⁸ Hoorä, p0njaty jaduhñ hamuumdu'joot mäb0jp ja'a Jesucristoc0xpä, t00 hajxy ng0xy wiinju00yyäm coo ja'a Jesucristo mi0jjä jiaančhä. Tehngajnä ja'a Jesucristo hajxy xyagh-aguipxyjati00yyäm neby je'e yhitiän. Hix, tu'ugju0hñdy je'e yhity m00dä Tieediä yhEspiritu.

4

¹ Hojioot ja'a Dios jiaanč tehñ mi00d, paady h0jts t00 xwyiinguexy coo h0jts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristoc0xpä. Paady h0jts nga'a jootmayhaty ni mänaa. ² Nyejpy h0jts ja'a t0yhajt coo h0jts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy. Cab h0jts jaduhñ mänaa nh0hnda'agy. Näju00biä cu'ughajxy jaduhñ coo h0jts mänaa nga'a nh0hnda'agy. Xyhijxp h0jts ja'a Dios jaduhñ. Ja'a häna'c-hajxy h0hndaacpä, cabä Diosmädia'agy hajxy ca'xy yajwa'xy. Yhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ yajmämädiaag00by magämaa. Hočhähdiiunnä hajxy jaduhñ jiatc0'0y. Pero h0jts, ja'a t0yhajt h0jts nmädiaacyy. ³ Cabä jäya'ay ja'a mädia'agy hajxy näg0xiä wyiinju0'0y, ja'a h0jts jaduhñ nyajwa'xypä ja'a Jesucristoc0xpä. Paady hajxy jaduhñ quia'a wiinju0'0y coo hajxy hax00gtuum wiädity. ⁴ Paadiä Diosmädia'agy hajxy quia'a mäb0ga'añ, t00 ja'a wyiinmahñdyhajxy piädäacäxä hax00gtuum ja'a m0jcu'ug0ngäm, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a wyiinmahñdyhajxy t00 piädäacäxä hax00gtuum, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a wiinju0'0wa'añ maa jaduhñ myiñän cujaay coo ja'a Jesucristo m0cmäjaa mi00dä. Tu'ugmädia'agy ja'a Jesucristo yhity m00dä Tieedy. ⁵ Coo h0jts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy, ja'a Jesucristo h0jts nmädiaacyy coo hajxy näg0xiä nWiinds0nhájtäm. Cab h0jts jaduhñ nyajcumaya'añ. Jaduhñ h0jts njoot chocy coo h0jts mijs nbuhbédät, je'egui0xpä coo h0jts ja'a Jesucristo nWiinds0nhaty. ⁶ Dios jecy mänaa coo j00n jiajät hagoonstuum. Cahnä ja'a naaxwiimbä hänajty yho'y0'0y. Jaaya'ay h0jts ja'a miädia'agy jaduhñ t00 xyajwiinju0'0y coo je'e m0cmäjaa mi00dä. Coo ja'a Jesucristo hajxy t00 xyajnähwaats t00 xyajcuhwáatsäm, jaduhñ hajxy nyajnajju00yyäm coo ja'a Dios m0cmäjaa mi00dä.

⁷ Jaaya'ay h0jts t00 xwyiinguexy coo h0jts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristoc0xpä. Jaanč tehñ choobaatp ja'a miädia'agy jaduhñ. H0jts, cab h0jts m0cmäjaa nhamdsoo m00dä. Dios h0jts jaduhñ xpiuhbejp coo h0jts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Coo h0jts jaduhñ xpiuhbety, jaduhñ yajnajju0'0y coo ja'a Dios m0cmäjaa jiaanč tehñ mi00dä. ⁸ T00 h0jts häyohn may nmänaxy nyajnaxy, pero cab jaduhñ tiehñ yhanaxiä. Naxy h0jts nga'a najju0'0y neby h0jts njatc0'0wät, pero cab h0jts hanaxiä njootmayhaty. ⁹ T00 h0jts häna'c mayhooc xjia wi'i chaačhtiuna'añ, pero cab h0jts ja'a Dios mänaa xñajtshix0'0y. Hoy h0jts häna'c mayhooc t00 xjia häyoochwixy, cab h0jts nm0jpäda'agy. Hix, homiänaajä h0jts ja'a Dios jaduhñ xcwieendähaty. ¹⁰⁻¹¹ Nebiä Jesucristo hijty mäjahñdium wiäditiän jabom-jabom, jaanä jaduhñ h0jts mäjahñdium nwädijpä homiänaajä. Ja'a Jesucristoc0xpä h0jts häna'c xjia wi'i yagho'oga'añ. Pero cab h0jts Jesucristo xñä'ägä nähducy. Hix, coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypiojtägajch. Mänit jim ñ00cy maa ja'a Tieediä wyiinduumän. Jimä m0cmäjaa jäda'ahaty mi00dänä. Paady h0jts

jaduhñ homiánaajä xcwieendähaty. ¹² Paady hõjts mäjähñdium nwädity coo hõjts Diosmädia'agy nyajwa'xy. Coo ja'a Jesucristo jiuigyhaty, paady hajxy xcwieendähjätäm homiánaajä.

¹³ Jaduhñ jim myiñ cijaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo tu'jäya'ay jecy miänaañ: “Nmäbõjpiõch ja'a Diosmädia'agy, päadyhõch ja'a Dios ngapxpaady”; jaanä jaduhñ hõjts ja'a Diosmädia'agy nmäbõjpa, paady hõjts ja'a Dios ngapxpaatpä. ¹⁴ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujyipiõjtägajch, ja'a nWiindsõnhjätäm, jaduhñ hõjts ja'a tõyhajt nmõõdä coo hõjts xyagjujyipiõjtägatsaambä näguipxy mõõd mijts. Paadiä Dios hajxy xyagjujyipiõjtägatsaanäm coo hajxy nhjätäm tu'ugmädia'agy mõõdä Jesucristo. Mänitä Dios hajxy nägõxiä xyajncxäänäm jim maa ja'a wyiinduumän näguipxy mõõd mijts. ¹⁵ Paady hõjts häyohn nmänaxy nyajnaxy, chojpy hõjts njoot jaduhñ coo mijts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbõgät coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'tuutäm. Jaanä jaduhñ hõjts njoot chojpa coo ja'a jäya'ayhajxy maas nämay jiaac mäbõgät, weenä Dios hajxy nämay ñäma'ay: “Dioscujú'uyäp”, je'eguiõxpä coo ja'a Dios hojiot jiaanç tehñ miõõdä. Y weenä Dios hajxy nämay ñämaabiä coo mõcmäjaa jiaanç tehñ miõõdä.

¹⁶ Nnajuõby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyagjujyipiõgäänäm, paady hõjts nga'a jootmayhaty. Tehngajnä hõjts ja'a Dios mõcmäjaa xjiaac mo'oy maa hõjts njuõhñdycõxpän, hoy hõjts nni'x ngopc tehngajnä jia mäjay. ¹⁷ Neby hõjts häyohn yaa nmänaxy nyajnañiän, cab hõjts jecy nmänax nyajnaxa'añ. Y cab hõjts jaduhñ njaty tsaaçhpõcy. Coo hõjts jaduhñ tõõ njaty tõõ nhabety, paadiä Dios ja'a mayhajt mõj may tiuna'añ maa hõjtscõxpän cõjxta'axiõõ.

¹⁸ Pero cab hõjts jaduhñ nmõjpäda'agy coo hõjts jaduhñ yaa njaty nhabety hädaa yaabä naaxwiin. Hix, paquiä hõjts nnä'a jacy nnä'a habety. Jim hõjts njoot nbäda'agy maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Cõjxta'axiõõ hajxy jim xyaghidäänäm.

5

¹ Tsipcõxp hajxy nho'ogäänäm ndägoyyaänäm. Pero nmõõdhjätäm ja'a tõyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tõõ xyajnähdijjäm cooc hajxy jim xyaghidäänäm maa ja'a wyiinduumän cõjxta'axiõõ. Diõsätš hajxy jim xyaghidäänäm, ca'a wyiingjäya'ayä hajxy jim xyaghidäänäm. ² Coo hajxy yaa ndsaaçhpõjcäm hädaa yaabä naaxwiin, paadiä njoot hajxy jaduhñ tõõ nbädaacäm coo hajxy jim nnõcxäänäm tsajpootyp. ³ Coo hajxy jim ngõo'täm, jaanç tehñ jootcujc hajxy jim nnijiäwõ'õwäänäm jim Dioswiinduum. ⁴ Mäduhñtiä hajxy yaa njaac hjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy jootcujc nhjätäm je'eguiõxpä coo hajxy yaa ndsaaçhpõjcäm. Pero cab hajxy ndsõjcäm coo hajxy paquiä nho'c ndägõoyyäm. Je'e hajxy ndsõjcäm coo njugyhjätäm cõjxta'axiõõ nebiä Dios jiuigyhatiän. ⁵ Ja'a Diõsätš hajxy jaduhñ xyajnähdijjäm coo hajxy jim xyajncxäänäm maa ja'a wyiinduumän. Tõõ ja'a yhEspiritu hajxy jaduhñ xyajnäguéjxäm coo hajxy jaduhñ xmiõõdhjätäm tu'ugmucy. Jaduhñä tõyhajt hajxy nmõõdhjätäm coo ja'a Dios hajxy tõyhajt xjiaanç yagjujyhadäänäm cõjxta'axiõõ neby je'e jiuigyhatiän.

⁶ Paady hõjts jootcujc nhity jabom-jabom. Mäduhñtiä hõjts yaa njaac jugyhaty hädaa yaabä naaxwiin, cab hõjts jim ndsoj nõcxa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. Tõyhajt jaduhñ. ⁷ Hoy hõjts ja'a Jesucristo yaa nga'a ja hix hajujcy, nmäbõjçäp hõjts ja'a miädia'agy jaduhñ. ⁸ Cab hõjts nnä'ägä

jootmayhaty ni weeñtiä. Chojpy hõjts ja'a njoot coo hõjts nhó'ogät, coo hõjts jim nnócxät maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. ⁹ Cab hõjts nmõjpäda'agy pø ho'ogaamb hõjts, ó pø cab hõjts ndsoj ho'oga'añ. Pero chojpy hõjts njoot jaduñ coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy hoy ngudiúunät. Jaduñ hõjts ja'a Jesucristo xquiumáyät. ¹⁰ Hix, nãgõxiä ja'a Jesucristo hajxy nõcxy nwiindána'awáanäm. Mänit jaaya'ay ñãgapxa'añ pøn hãnajty hoy tøø quidiuñ, pøn hãnajty hoy tøø quia'a cudiuñ. Pønjaty hãnajty hoy tøø quidiuñ, je'eds ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy paadaamb. Pero pønjaty hãnajty hoy tøø quia'a cudiuñ, quiumädowaamb by hajxy je'e.

¹¹ Nwiingudsähgøøby hõjts ja'a Jesucristo. Jia wi'i chojpy hõjts ja'a njoot jaduñ coo hõjts xquiumáyät. Nja wi'i yajmãbøgaamb by hõjts ja'a cu'ughajxy coo hõjts ja'a Jesucristo tøyhajt tøø xwyiinguexy. Ñajuøobiä Dios coo hõjts ja'a miädia'agy hamuumdu'joot ngudiúunä. Chõjpiøchä njoot jaduñ coo mijts mnajuøobiät coo hõjts ja'a Diosmiädia'agy hamuumdu'joot ngudiúñ. ¹² Cab hõjts nyajcumaya'añ, hoy hõjts jaduñ nja niñänømyii coo hõjts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexy. Paady hõjts mijts jaduñ nhawáanäm, jaduñ mijts mnajuø'owät neby hõjts mijts xpuihgapxó'owät coo hõjts hãna'c hãnajty jaduñ tøø xñãhwaambety. Ja'a hãna'c-hajxy jaduñmbä, je'e hajxy yajcopcøøby pø hoy yhamdsoo cuhdujt hajxy quidiuñ. Cab hajxy ñã'ägädä wiinjüøøy coo ja'a wyiinmahñdyhajxy quia'a nã'ägädä hoyyã. ¹³ Jaduñ hõjts hãna'c xñänømy cooc tyijy hõjts nguhmãñøøy coo hõjts ja'a Dios ndsocy. Diósäts hõjts xñajuøøby coo hõjts nga'a cuhhiñ coo hõjts nga'a cuhmãñøøy. Hix, chojpy hõjts ja'a njoot jaduñ coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt xmió'owät. ¹⁴ Coo hõjts ja'a Jesucristo xjiaanç tehñ chõjcäm, paady hõjts ja'a miädia'agy ngudiúunäm hamuumdu'joot. Nmøødhajtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñ coo jaaya'ay hajxy hoy xñãhho'túutäm nãgõxiä. Xyajnãhwáatsäm ja'a nbojpa ngädieeyhajtämhajxy. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñãhho'túutäm, paadiä nhamdsoo cuhdujt hajxy nga'a yajtúunänä. Tsøgä miädia'agy hajxy jaduñ ngudiúunäm mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhajtäm. Y coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo hajxy xyagjugyhadaänäm çõjxta'axiøø nebiä Tieedy jjugyhatiän. ¹⁶ Cab hõjts pøn nyajcopcøøñä pø mäyøøhajxy, pø häyoobhajxy. Ja'a Jesucristo, jaduñ hõjts hijty nhixy nebiä pajäya'ayän. Pero cab hõjts jaduñ nhixnä nebiä pajäya'ayän. ¹⁷ Hoorä, pønjaty ja'a Jesucristo tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy mhøødhijnäp, hawiinjembä wiinmahñdy hajxy jaduñ miøødhajnäp. Tøø ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ yhøxhixnä.

¹⁸⁻¹⁹ Ja'a Dios jaduñ mänaän coo hawiinjembä wiinmahñdy hajxy nmøødhajtäm. Y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñãhho'túutäm, jaduñnä Dios ja'a nbojpa ngädieey hajxy xyajnãhwáatsäm. Jaduñ hajxy xmiøødnijootpaatäm. Y hõjts jaduñ tøø xwyiinguexy coo hõjts ja'a miädia'agy jaduñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñãhho'túutäm, y coo ja'a Dios hajxy xyajnãhwáatsäm, y coo ja'a Dios hajxy jaduñ xmiøødnijootpaadaänäm. ²⁰ Ja'a Dios hõjts tøø xwyiinguexy coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwá'xät. Jaduñ hõjts tøø xñãma'ay coo hõjts mijts nmänuu'xtá'agät coo miädia'agy hajxy mmãbõjçät. Jaduñnä Dios hajxy xyajnãhwá'adsät. Jaduñ hajxy ween xmiøødnijootpaadøøjät. ²¹ Cabä Jesucristo ja'a Dios mänaa miägädiehy. Pero coo Dios hajxy xjiaanç tehñ chõjcäm, paady miänaañ coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpa ngädieeyhajxy

xchomó'cämd. Y coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, jaduñä Dios hajxy xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum.

6

¹ Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäböcy, paadiä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy tøø xmió'oy. Højts mijts nmänuu'xtaacypy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiünät. Paady mijts jaduñ nmänuu'xta'agy, coo højts ja'a Dios nmøødtuñ. ² Hix, jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Tøøch nyajnáhdijy mänáajoch miich ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hawiinmats nmó'owät.

Cooch miich mänit xpia'yá'axät, mäniöch miich nmädówät. Mänit nbuhbédät. Mänit nyajnáhwa'ads nyajcuhwá'adsät, nömä Diosmädia'agy miäna'añ. Hoorä, tøø yhabaatnä coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämd. Jaduhñä Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsämd.

³ Maa højts ja'a Diostuung nduñän, hoy højts njäya'ayhaty. Hix, cab højts ndsocy coo højts pøn xñähwaambédät. ⁴ Hoy højts ja'a Diostuung njaanç tuñ. Nmee'xtujpy højts hoy tyiijä, hoy ñeipiä højts nja jaty nja habety. Hanaxiä højts tøø ndsaachpöcy. Tøø højts häyohn mayhooc nmänaxy nyajnaxy. ⁵ Tøø højts mayhooc nyajwobho'ogy. Tøø højts mayhooc nya-jtsumy. Tøø højts ja'a cu'ug mayhooc xñäbädø'ogy. Tøø højts mayhooc nhanuu'xø'oy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø højts jamia'ay nhity mayhooc ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø højts mayhooc jaguiay jayhu'ugy nhijpä. ⁶ Coo højts ja'a Diostuung nduñ, cab højts haxøøgwiinmahñdy nnä'ägä møødá. Nwiinjuøby højts ja'a Diosmädia'agy. Mee'xixieemy højts nhity, cab højts tii nmøjpäda'agy. Hojioot højts nmøød. Hix, ja'a Dioshespíritu højts nmøød. Hamuumdu'joot højts jäya'ay jaduñ ndsocy nba'häyoy. ⁷ Nyajwa'xyp højts ja'a tøyhajt. Ja'a Diosmäjaa højts nmøød. Jaanç tehñ yhoy højts njäya'ayhaty nebiä Dios choquiän. Jaduhñ højts ja'a haxøøgpä nga'a yajmäjäda'agy. ⁸ Näje'eyyä højts jäya'ay jaduñ xwyiingudsähgø'oy. Näje'e højts xquia'a tsocy xquia'a mee'xy. Näje'e højts xquiumay, näje'e højts xñähojy. Tømiädiaacp højts, hoy højts jäya'ay näje'e xjia nänømy cooc tyijy højts nhøhnda'agy. ⁹ Hoy højts ja'a tsaangu'ug xjia hixyhaty, cab højts häna'c näje'e xmiämøj xmiämayø'oy. Mähahñdium højts njaanç tehñ wiädity, høxtä xyagho'ogaamb højts jäya'ay. Pero ja'a Dios højts jaduñ xcwieendhajt. Tøø højts ja'a Dios xyajcumädoy, pero cabä Dios jaduñ miäna'añ coo højts nhø'ogät. ¹⁰ Jootcujc højts nnä'ägä hity homiänaajä, hoy højts wiingumänaajaty nja mänaxy nja yajnaxy. Hoy højts nja häyoy, nyajnáhixøby højts ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy nämay, jaduñä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy piädät. Hoy højts tii nga'a ja møødá, Dios højts xmiøby tijaty højts nyajmaajijapy.

¹¹ Mägu'ughajpädøjc, ja'a mijts jim hijpä Corintos, mijts jaduñ nmägapxyp. Tøø mijts ngøxy hawaañäm nebiaty højts ja'a mädia'agy nmøødä. Njaanç tehñ chojpy højts mijts jaduñ. ¹² Nja wi'i miøødnijiootpaadäänäp højts mijts. Cab højts nnajuø'oy pø jaduñ mijts xjiäwøøbiä. ¹³ Tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy nijiootpaatäm. Jaduhñ mijts nmägapxy nebiä huungän.

¹⁴ Cab hajxy nmøødwädijmügät pøn ja'a Diosmädia'agy ca'a mæbøjp, coo hajxy jaduñ mnä'ä pahúxpät neby hajxy yhaxøøgwäditiän. Hix, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mæbøjp, hoy hajxy quiudiuñ. Hawa'adstuum hajxy je'e. Pero pønjaty ca'a mæbøjp, cab hajxy quiudiuñ. Wiing ja'a wyiinmahñdyhajxy.

Haxøøgtuum hajxy je'ebä. ¹⁵ Hix, cabä Jesucristo tu'ugmädia'agy yhity mөөдä møjcu'ugong. Jaanä jäduhnduhmbä, pøn ja'a Diosmädia'agy mäßøjp, cab hajxy tu'ugmädia'agy yhiipä mөөд ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäßøjpä. ¹⁶ Cabä cuhdujt jaduuh myiñ coo häna'c quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgö'owät maa ja'a Diostöjcän. Cabä quepychech naaxpoch jiuuyquä. Ja'a Diösäts mäßøcy jujcy. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäßöjcäm, jaduuh mäwiin hajxy nmäßäatäm nebiä Diostöjcän, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy nmөөдhajtäm. Jaduhnä Dios jecy miänaañ:

Pønjätyhöchä nmädia'agy xmiøböjcäp, je'ečhä nhEspíritu nmo'owaamby. Nwoowhidäämbiøch hajxy je'e.

Xwyiingudsähgö'owäämbøch hajxy je'e. Ngu'ughadäämbiøch hajxy je'e, nömä Dios hajxy jecy xmiädiäacäm. ¹⁷ Jaduhnä Dios jecy miänaambä: Puhwaatsnä hajxy ja'a häna'c ja'a quepychech hajxy wiingudsähgöøbiä, ja'a häna'c ja'a naaxpoch hajxy wiingudsähgöøbiä.

Cab hajxy nmөөдwädiymjñät. Høxhix ja'a haxøøgpä hajxy. Mänitøch mijts xquiø'ødägöøñät.

¹⁸ XTieedyhadäämbøch mijts hñajtiän. Nnøøxhadäämbiøch nmajc-hadäämbiøch mijts hñajtiän, nömä Dios jecy miänaañ. Møccuhdujt ja'a Dios miөөд. Hoy piønä jaduuh yhane'emy.

7

¹ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduuh coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. Tsøcxä haxøøgwiinmahñdy hajxy najtshixøyyäm cøxiä. Yøø haxøøgwiinmahñdy, xyajmä'täp ja'a mni'x ja'a mjuøhñdy jaduuh. Tsøgä Dios hajxy wiingudsähgöøyyäm. Tsøgä njoot hajxy pädiäacäm maa ja'a Dioscøxpän.

² Cham højts mijts nnämäaguuibä, tunä mayhajt hajxy, tsøc hajxy nijootpäatäm. Cab højts pøn tøø nhäyoowhixy, cab højts pøn haxøøgwiinmahñdy tøø nyajnähixø'øy, cab højts pøn tøø nwiinhøøñ. ³ Pero cábøch nmäna'añ cooch pøn tøø xñähøøñø'øy. Njaanč tehñ chojpy højts mijts jaduuh mäduhñtiä hajxy yaa njaac jugyhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñ mijts hijty tøø nhuuc nämaabiä. ⁴ Nnajuøøbiøch coo mijts ca'xy mgudiuna'añ waambátyhöch mijts tøø nmägapy tøø nhane'emy. Ngumääbiøch mijts jaduuh. Jootcüc-høch njaanč tehñ ñijiäwø'oyii maa mijtscøxpän. Jaanč tehñ xioondääcøpøch, hoy højts madiu'u nja tsaächpøcy.

⁵ Coo højts ja'a hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a cajpt jaduuh xiøhatiän Troas, paady højts jim nwiimbijty. Y coo højts yaa nmejch Macedonia-naaxooty, ni yaa højts ja'a hermano Tito nga'a paatpä. Coø højts yaa nga'a tsoj paaty, paady højts hijty jootcüc nga'a nä'ägädä ñijiäwø'oyii. Xmiädsiphajp højts jäya'ayhajxy hijty ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Jootmayhajp højts hijty je'eguiøxpä cooc tyijy mijts jaduuh mga'a mäßøga'añ. ⁶ Ja'a Dios, yagjootmøcpøjpy je'e pønjaty jaduuh jootmayhajp. Y coo ja'a hermano Tito jiaanč mejch, mänit højts ja'a Dios xyagjootmøcpøjcy. ⁷ Xjiaanč tehñ yagjootmøcpøjc højts ja'a Dios jaduuh coo højts ja'a hermano Tito xyhawaanä coo mijts je'e myagjootmøcpøjcy mänaa jim yhiitiän maa mijtsän. Cøjx højts xyhawaanä cóogøch mijts xjia wi'i jøbħixy cooch jim nnöcxät maa mijtsän. Jaduhñ højts tøø xyhawaanäbä cooc mijts mjootmayhaty je'eguiøxpä cooch mijts hijty tøø xyhuuc yagjootmayhajp. Y jaduuh højts tøø xyhawaanäbä

coogoch mijts xjiaanč tehñ jiahmiejtsta'agy. Coo hõjts jaduhñ tõõ xquioxxy hawaanä, páadyhõch njaanč tehñ xioonda'agy.

⁸ Mánájõch mijts ja'a nocy jawyiinhajtpä nyajnäguexiän, nhõjjõch mijts jaduhñ siémpräm. Paady hajxy weeñtiä mjootmayhajty. Jootmayhájthõch hõõch wéeñtiäbä coo mijts nhojy. ⁹ Coo mijts nhojy, paadiä mhaxõõgcuhdujt hajxy mhõxhijxy. Xquiumaayy mijts ja'a Dios jaduhñ coo hajxy jaduhñ mhõxhijxy. Coo hajxy jaduhñ mhõxhijxy, páadyhõch nxoonda'agy, ca'a jie'eguiõxpä coo hajxy mjootmayhajty. ¹⁰ Põnjaty yhaxõõgcuhdujt hõxhijxp, je'edshajxy hodium mähmõ'õwäp. Cumay hajxy jaduhñ piädsõmät maa ja'a Diosän. Y cab hajxy jaduhñ jiootmayhájñät. Pero põnjaty yhaxõõgcuhdujt ca'a hõxhijxp, haxõõgtuum hajxy miähmõ'õwät. Hoy miänaaxõõ hajxy jaduhñ jiootmayhada'añ. ¹¹ Pero mijts, hamuumdu'joot hajxy mgudiuiñ nebiaty mijts tõõ nmägapxy tõõ nhane'emiän mänájõch ja'a jayõbjätpä nocy nguexiän. Mjaanč hõxhijx ja'a mhaxõõgcuhdujt hajxy nebiä Diosmädia'agy yhane'emiän. Mjootmayhajt hajxy jaduhñ coo hajxy hijty tõõ mgädieey. Y mdsähgõõyy hajxy jaduhñ weeñtiä. Chojpy ja'a mjoothajxy coo mijts ngumáyät, paadiä craa hajxy mhõxquejxpädsõõmy, ja'a haxõõgjacõõyyäbä. Tõõ hajxy myajcähxõ'nõ coo hajxy tii pojpä tii cädieey mga'a mõõdän. ¹² Paady hõjts ja'a nocy jim nguejxy maa mijtsän, coo häna'c-hajxy haxõõg tõõ ñidiuñii. Ca'a jie'eguiõxphajtiä hõjts yõ'õ nocy nguejxy. Paady hõjts nguejxpä, chojpy hõjts ja'a njoot hánajty coo hajxy myajcähxõ'õgät coo hõjts mijts xchocyñä. Xyhijxp hõjts ja'a Dios jaduhñ coo hõjts nga'a hõhnda'agy. ¹³ Coo hõjts mijts jaduhñ xchocyñä, paady hõjts nxoonda'agy.

¹⁴ Xoonädaacp hõjts jaduhñbä coo ja'a hermano Tito xioondaacpä. Paady xioonda'agy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy mbanõcxyñä nägõxiä mänaa jim yhitian maa mijtsän. Tõõchä hermano Tito hijty nñama'ay coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mgudiuiñ. Y tõyhajt hajxy njaanč cud-iuñ. ¹⁵ Hamuumdu'joot mijts ja'a hermano Tito xjiaanč tehñ chocy, je'eguiõxpä coo mijts ja'a miädia'agy mmäbõjcä hamuumdu'joot nebiaty mijts xyhanehmiän. ¹⁶ Nnajuõõbiõch coo mijts ja'a Diosmädia'agy hoy mbanõcxaanä; páadyhõch nxoonda'agy.

8

¹ Hoorä, mägu'ughajpädõjc, cham hõjts mijts nyajmõõdmädia'aga'añ nebiaty ja'a Dios mayhajt tõõ tiuñ ja'a mäbõjpädõjõxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. ² Jaanč tehñ xioondaacp hajxy, hoy hajxy jaduhñ tõõ jia tsaačhpõcy hoyhoy, hoy hajxy jaduhñ jia häyoy hanaxiä. Coo hajxy jaduhñ jiaanč tehñ xioonda'agy, paadiä xädõ'õñ hajxy may tõõ yajmucy. Hojioot hajxy jiaanč tehñ miõõd, paady hajxy may tõõ yajmucy. Tõõ ja'a häyooõbjäya'ay xädõ'õñ hajxy mio'oyii; ja'a hermanodõjc-hajxy jaduhñ tõõ yecy. ³ Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tõõ yecy, ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä. Tõõch nhamdsoo hixy coo hojioot hajxy jaduhñ jiaanč tehñ miõõdä. Hõxtä yejnajxypä xiädõ'õñ hajxy jaduhñ näjootpä. ⁴ Coo hajxy miädoyhajty coo hõjts ja'a häyooõbjäya'ay hánajty nbuhbeda'añ xädõ'õñhaam, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbõjpä, mänit hõjts xñämaayy coogä xädõ'õñ hajxy jaduhñ quixaambä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Hamuumdu'jootäc hajxy jaduhñ quixa'añ. ⁵ Xoonädaac hõjts jaduhñ coo ja'a hermanodõjc xädõ'õñ hajxy may yecy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia. Y coo hajxy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot quiudiunaanä, paady hõjts maas hanaxiä nxoondaacy. Dios jaduhñ mänaañ coo hajxy jaduhñ

quidiúnát. Jaduhñ hajxy miánaambä cooc hõjts ja'a nmädia'agy hajxy xquidiunánañäbä. ⁶ Mänaa ja'a hermano Tito jim jayõbajt yhooyän maa mijsän, mänit hajxy xñämaayy coo xädø'õñ hajxy myajmügät. Hoorä, jim hõjts ja'a hermano Tito nguejxtägatsaambä maa mijsän, weenä xädø'õñ hajxy mgøxy yajmucy. Mänit hajxy jim mguéxät maa ja'a häyoobäjäya'ayhajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mähõjpä. ⁷ Jaanč tehñ yhoj ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäböcy. Jaanč tehñ yhoj hajxy myajwiingapxø'ø. Jaanč tehñ yhoj hajxy mwiinjuø'ø. Hamuumdu'joot hajxy jaduññ mmäböcy. Xjiaanč tehñ chojpy hõjts mijts. Hoorä, chojpy hõjts ja'a njoot coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mjaanč tehñ piuhbédät hamuumdu'joot xädø'õñhaam.

⁸ Cábøch mijts ndehñ yhane'emy coo hajxy mbuhbédät. Paady mijts jaduññ nyajmøødmädia'agy nebiatiä wiingjäya'ayhajxy tøø miäbuhbetiän, ween hajxy jaduññ mbahjxpät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'ögät coo hajxy tøyhajt mjaanč mädsojpä. ⁹ Tøyhajt jaduññ coo ja'a Jesucristo hojioot jiaanč tehñ miøødä, ja'a nWiindsønñhajtämhajxy. Cahnä hñajty yaa quiäda'agyñä hädaa yaabä naaxwiin nebiä pajäya'ayän, jim hijty møc yhane'emy maa ja'a Tieedy ja'a wyiinduumän. Pero coo yaa quiädaacy, mänit jaduññ jiajty nebiä hädaa yaabä jäya'ayhajxiän, neby hajxy yaa nhäyöowäm. Jaduhñ hajxy hoy xñähhø'túutäm. Y coo hajxy jaduññ tøø xñähhø'túutäm, paady hajxy jim xyajnxøcxäñäm maa ja'a Tieediä wyiinduumän, pønñjatiä miädia'agy jaduññ mähõjçäp.

¹⁰⁻¹² Cham mijts nwiingapx njøjcapxø'øwa'añ coo ja'a xädø'õñ hajxy myajpedøød neby hajxy hadojumøjt mwiinmahñdyhajtjän coo hajxy hñajty myajmuga'añ. Mja nähmajts hajxy jaduññ, pero cahnä hajxy myajpedyii. Hahixøøby jaduññ coo hajxy myajpedøød, jaduññ hajxy myajcähxø'ögät coo hojioot hajxy tøyhajt mjaanč møødä. Mijts jaduññ mwiinmahñdyhajtsoñ coo xädø'õñ hajxy hñajty myajmuga'añ. Jaduhñ hajxy myégät neby hajxy mmäjäda'aga'añ. Mädyøyyä jaduññ. Cab jaduññ yhahixø'ø coo hajxy hanaxiä myégät. Hiç, jaduññä Dios ja'a jioot chocy coo hajxy myajcähxø'ögät coo hojioot hajxy jaduññ mjaanč møødä.

¹³ Cábøch nmäna'añ coo hajxy mhäyoodägø'øwät, páadyhøch tøø nmäna'añ coo hajxy hanaxiä mga'a yégät. ¹⁴ Jaduhñhøchä njoot chocy coo pønñ tii quia'a yajmaajiadät. Jaduhñds je'e, hahixøøby jaduññ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay mbuhbédät, je'eguiøxpä coo mijts nä'ä tægø'øbä mmøødä jäda'ahaty. Y coo mijts hñajty tøø mhäyoodägø'ø, mänit mijts xpiuhbejtägätsät, pø jim hajxy hñajty miøødä nä'ä tægø'øbä. ¹⁵ Jaduhñ jim myiñ cijaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Pønñjaty may jajpädø'c, piuhmooyy hajxy je'e pønñjaty weeñtiä jajpädø'c. Yaghaguipxyjatiøøyy hajxy jaduññ tu'cuहुdujt."

¹⁶ Dios ja'a hermano Tito jaduññ tøø yajnähdiy coo hojioot miøødhádät maa mijtsøxpä, neby hõjts hojioot nmøøðän maa mijtsøxpän. Dioscujú'uyäp ja'a Dios jaduññ. ¹⁷ Coo hõjts ja'a hermano Tito nnämaayy coo jim ñøcxät maa mijtsän, jootcugøøyy je'e coo hõjts jaduññ nnämaayy coo jim ñøcxät. Hiç, hamdsoojoot hijty jaduññ ñä'ägä nøcxä'añ.

¹⁸ Nyajmäguexø'øwaamby hõjts ja'a hermano Tito ja'a mägu'ughajpä wiingpä. Wiinduhñçhajtøjc tøø yajmädyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁹ Jaduhñä mähõjpädøjç-hajxy tøø miánaambä coo hõjts nmøødhádät majaty hõjts ja'a xädø'õñ nyajmucy mänaa hõjts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy hñajty nøcxy nmo'owa'añän. Cähxø'øgaamb jaduññ coo ja'a Dios miøjjä jiaančä. Jaduhñ quiähxø'øgaambä coo hõjts hojioot

nmøddä. ²⁰ Paady højts nämetsc nädägøøg nwädity xädø'øñyajmujpä, cab højts ndsocy coo højts pøn xñänómät cooc tyijy højts nje'ehada'añ. Hix, majiaty højts xädø'øñ nyajmucy. ²¹ Choippy højts ja'a njoot jaduhñ coo højts ja'a jäya'ayhajxy xquiumáyät neby højts ja'a Dios xquiumáyyän.

²² Chaads højts ja'a mägu'ughajpä mäwiingpä nguexáangumbä møøddä hermano Titohajxy. Mayhooc højts hoy tøø xmiøødtuñ hoy ñä'a mädyii tuungä. Hamuumdu'joot jim ñöcxa'añ maa mijsän. Hix, ñajuøøby jaduhñ coo mijts hoy myajtøjtägø'owa'añ. ²³ Naxiä hermano Tito hajxy hoy mdehm yajtøjtägø'owät coo hajxy jim miédsät. Haa ja'a hermano Tito, hoy miänáajøch jaduhñ xñä'ägä møødtuñ, páadyhöch jim nguexa'añ maa mijsän. Y ja'a jiamiøødhajxy nämetspä, ja'a mabøjpädøjc-hajxy yaabä, jaduhñ hajxy tøø miänaambä coo hajxy jim ñöcxät. Hoyyá Jesucristo hajxy wyiingudsähgø'oy. ²⁴ Coo mijts ja'a hermano Tito hoy myajtøjtägø'owät møøddä jiamiøødhajxy, jaduhñ mijts ja'a mabøjpädøjc hajxy xyhixät coo hajxy tøyhajt mjaançh mädsocy. Tøjiádäp jaduhñ neby højts mijts tøø nmädia'aguian coo mijts hojioot mjaançh tehñ miøøddä.

9

¹ Høøch mijts jaduhñ nnä'a jaac näjaayøøby. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy mbuhbeda'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ² Hix, nnajuøøbiøch coo hajxy hamuumdu'joot mbuhbeda'añ. Jaduhñhöchä mabøjpädøjc-hajxy tøø nhawaanä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. Jaduhñhöch hajxy tøø nhawaanä coo mijts hadojumøjt mdägøøyy xädø'øñyajmujpä, pønjatia Diosmädia'agy jim mabøjp Acaya-naaxooty. Y coo mijts jayøjp mnähmajch, paadia Macedoniabä jäya'ayhajxy nämay xpiahixaambä. Jaduhñ hajxy hamuumdu'joot miäbuhbedaambä nej mijts mmäbuhbeda'añän hamuumdu'joot. ³ Páadyhöchä hermano Titohajxy jim nguejxø'oga'añ maa mijsän, weenä xädø'øñ hajxy paquia myajmujpäðø'oy. Jaduhñds je'e, cooch jim nnöcxät, tøø ja'a xädø'øñ hajxy hñajty mgøxy yajmujnä. Haa ca'a, tøøchä Macedoniabähajxy nhawaanä coo mijts ja'a xädø'øñ myajmuga'añä. ⁴ Hix, wéhndøchä Macedoniabä jäya'ayhajxy näje'e nmødhádät jim maa mijsän. Y coo hajxy jaduhñ xyhixät coo ja'a xädø'øñ hajxy hñajty mga'a øxy yajmucyñä, mdsähdiunaamb hajxy jaduhñ. Jaduhñhöch ndsähdiúumbät je'eguiøxpä cooch mijts tøø nmädia'agy coo ja'a xädø'øñ hajxy hñajty myajmuga'añ. ⁵ Páadyhöch jaduhñ nwiinmaayy coo hijty yhahixø'oy coochä hermano Titohajxy jawyiin nguejxø'ögät maa mijsän, jaduhñ mijts jim xpiuhbédät maa ja'a xädø'øñ hajxy myajmuquiän. Jaduhñä xädø'øñ hajxy myaghidät nähix hahixø'ø cooch jim nmédsät, neby hajxy jaduhñ tøø mmäna'añän coo hajxy myaghida'añ. Jaduhñ hajxy myajcähxø'ögät coo ja'a xädø'øñ hajxy myega'añ hojiootcøxpä. Cab pøn jaduhñ miäná'anät cooc tyijy mijts hadsip tøø nhane'emy coo hajxy myégät.

⁶ Jaduhñds je'e, pønjaty jaduhñ wiinduc wiindsaäch, cabä hoyhajt hajxy piaada'añ. Pero pønjatia häyoobäjäya'ay näxuu'tsp, je'edsä hoyhajt hajxy jaduhñ paadaamb. Tøyhajt jaduhñ. ⁷ Jootcuic hajxy myégät hamuumdu'joot neby hajxy hñajty myega'añän, ca'a yhadsip ca'a yhajotma'adä, ca'a hajxy tii mnajtshäyowø'oy. Hix, je'e ja'a Dios choippy pønjaty jaduhñ jootcuic yejp. ⁸ Møj jaançhä Dios. Xmió'owäp mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møj may, jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajiádät ni mänaa. Nä'a tagø'øbä hajxy jaduhñ

xmió'owät, jaduñä wiingjäya'ay hajxy hoy mbuhbejtägätsät hoy ñeipiä.

⁹Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Pøñ hojiäya'ay, mõj mayyä häyoobäjäya'ay piuhbety.

Hoy miänaaxøø ja'a Dios jaduhñ piuhbejtägatsa'añ.

¹⁰Ja'a Dios, yejpy je'e ja'a tøømd mädyii mn'ibäp, mädyii mdúnäp. Yajmayøøby jaduhñ nebiä mgáyät nebiä mhú'ugät. Jaanä jäduñduhmbä, xmió'owäp mijts ja'a Dios nä'ä tægø'øbä tijaty hajxy hänäjty myajmaa-jiajpy, jaduhñ mijts ja'a häyoobäjäya'ay nmoodiägätsät. ¹¹Y coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ hamuumdu'joot mbuhbédät, mänit mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may xmió'owät. Y coo højts ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øñ nøcxy nmo'oy, ja'a mijts hänäjty tøø myéquiäbä, mänitä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy ñäma'awa'añ: "Dioscujú'uyäp." ¹²Hix, coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät, mejtstu'u ja'a hoybä hajxy jaduhñ mduna'añ. Piaadaambiä häyoobäjäya'ayhajxy tijaty hajxy hänäjty yajmaajiajpy, y tehngajnä ja'a Dios hajxy jaduhñ ñäma'awa'añ: "Dioscujú'uyäp." ¹³Coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédät jootcujc hoy miädyii cajptä, myajcähxø'øgaamby hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy mgudiuunä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy mõj jaanč ñäma'awa'añ, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Dios ja'a miädia'agy mgudiuunä, møød coo hojiot hajxy mjaanč tehñ miøødä ja'a häyoobäjäya'aguiøxpähajxy. ¹⁴Coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may tøø xmió'oy, paady mijts ja'a häyoobäjäya'ay xchoga'añ xpia'häyowa'añ, møødä Dios hajxy pia'ya'axa'añ ja'a mijtsøxpä. ¹⁵Tsøcxä ja'a Dios hajxy nägøxiä nämäayyäm: "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxpä coo ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túütäm. Møjmayhajt ja'a Dios jaduhñ tiuun hoy-yagjuøñä.

10

¹Høøch mijts chamñ nmägapxaamby nhane'emaamby, høøch Pablohajpä. Mänaa ja'a Jesucristo yaa wiäditiän hädaa yaabä naaxwiin, jaanč tehñ miøødä hojiot hänäjty. Mee'xxieemy hänäjty jiaanč tehñ wiädity. Jaduhñhøch je'e nja pahixaanñ cooçh mijts jaduhñ nmägapxa'añ nhane'ema'añ. Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhñhøch hajxy xñänømy cooc tyijy mijts hänäjty tsähgø'ø tsähgø'ø nmägäpxy nhane'emy mänäajøch jim nhitiän maa mijtsän, pero cooc tyijy høøch nga'a tsähgø'øñä coo mijts nmägäpxy nhane'emy nocyhaam. Cab jaduhñ tiøyyä, nä'ä høhndaacp hajxy jaduhñ. ²Mägu'ughajpädøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, høxhix ja'a haxøøgpä ja'a ca'a hoybä hajxy. Coo hajxy jaduhñ mhøxhixät, cab mijts jim waamb nnäm'awät cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Pero pøn jaduhñ mänäamb cooc tyijy højts hoy nga'a wädity nebiä hädaa jäya'ayhajxy hoy quia'a wäditiän hädaa yaabä naaxwiin, je'eçh mabøcy hajxy nhøjäp hajäya'ayhaam. Nyajcähxø'øgäbøch jaduhñ cooçh hänäjty tøyhajt nga'a tsähgø'øy. ³⁻⁴Hoy højts yaa nja tsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin, cab højts ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyajtuñ nebiä yaabä jäya'ayhajxy yajtuñän. Ja'a Dios højts xpiuhbejp ja'a miäjaahaam, cab højts ja'a Dios ja'a miädsip jaduhñ nyajmäjädaacä. ⁵Jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, yajcumayaamb hajxy, høhndaacp hajxy. Cabä jioothajxy yajmädsocy coo wiinghäna'c ja'a Dios hajxy pia'häyowät. Nyajcähxø'øpy højts jaduhñ coo yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ yhøhnda'agy. Y coo højts hänäjty tøø nga'a yajmäjäda'agy, mänit

højts nyajmäböga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo ja'a miädia'agy hajxy ween quiudiuna. ⁶ Y coo mijts hänajty hoy tøø mgudiun, cab højts mijts hänajty waamb nnäma'awaannä. Pero pønjaty jaduhn ca'a nä'ägädä cudiunaamb, je'eds højts hahoy nhøxquexaamby maa ja'a tsajtøjcän.

⁷ Pønjaty jaduhn najuøøby coo hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm, ween hajxy ñajuøøbiä cooch ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexxpä. Tøyhajt jaduhn. Hoy piønä jaduhn ñajuøøy. ⁸ Ja'a Jesucristo højts ja'a cuhdujt jaduhn tøø xmi'o'oy coo højts mijts nmägäpx nhané'emät. Chojiä jioot jaduhn coo mijts ja'a miädia'agy mjaac mäböjcät. Cabä jioot chocy coo hajxy mdu'udägöyyät. Tøyhajt jaduhn coochä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduhmä tøø xmi'o'oy. Cooch jaduhn nniñänømyii, cábøch ndsähdiuna'añ, höyhøch häna'c jaduhn xjia nänømy cóogøch tyjy nyajcumaya'añ hanaxiä. ⁹ Cábøch mijts nhadsähgøøwa'añ, hoy mijts nocy naxy nja yajnägüxy. ¹⁰ Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhn hajxy miäna'añ cooc tyjy mijts møc nhane'emy nocyhaam. Pero jaduhn hajxy miänaambä cooc tyjy hänajty møc nga'a hane'emy mänägøch jim nhitiän maa mijtsän, cooc tyjy hänajty weenjaty ndsähgøøy. ¹¹ Pero pønjaty jaduhn mänaamb, cabä tøyhajt hajxy miøødä. Jaduhsä tøyhajt pä, neby højts mijts møc nhane'emiän nocyhaam, jaanä jaduhsä mijts møc nhane'emaambä coo højts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän.

¹² Jii häna'c-hajxy näje'e, jaanç tehñ yajcumayaamb hajxy cooc tyjy hajxy jiaanç tehñ jiaty jiaanç tehñ ñajuøøy. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhn ñiguiumayii. Y cabä wiinghäna'c hajxy quiumay. Pero cabä tøyhajt hajxy miøødä. Højts, cab højts jaduhn nhäna'c-haty. Cab højts jaduhn ñiguiumayii.

¹³ Caj pues, cab højts nyajcumaya'añ. Jaduhn højts nduna'añ neby højts ja'a Dios tøø xyajnähdijian coo højts ndünät. Jaduhn højts tøø xyajnähdijy coo højts jim ndünät høxtä jimbaady maa mijtsän. ¹⁴ Coo højts jim nduñ maa mijtsän, ngudiuumby højts jaduhn neby højts ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Hiç, højts ja'a Diosmädia'agy jim nyajwa'xtsohn maa mijtsän, ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁵ Majaty wiinghäna'c jaduhn tøø tiuundsooñän, cab højts jaduhn nmäna'añ coo højts jim tøø nduñ. Cab højts jaduhn nguhdujthaty. Pero chojpy højts ja'a njoot coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäböggät, jaduhn højts maas hoy njaac tehñ tiünät maa mijtsän. ¹⁶ Y jaduhn højts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwä'xät jäguembaady maa pøn ja'a Diosmädia'agy quia'a mädoynän. Hiç, cab højts nduna'añ maa wiinghäna'c jaduhn tøø tiuundsooñän. Hiç, cab højts jaduhn nyajcumaya'añ.

¹⁷ Jaduhn jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: "Cab jaduhn yhahixøøy coo hamdsoo mniguiumayøøjät. Pero jaduhn yhahixøøy coo ja'a Dios hajxy møj jaanç mnänømat." ¹⁸ Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Dios jaduhn xquiumáyät. Cab jaduhn choobaady coo hamdsoo mniguiumayøøjät.

11

¹ Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc mee'x hajxy weentiä. Chámhøch weentiä nhuuc mädia'aga'añ nebiä jäya'ayhajxy yajcumayaambän. Cooch jaduhn weentiä nniguiumayii, jaduhn yajmädoyn nebiä cuhiimbähajxy miädia'aguian. ² Nej mijts ja'a Dios xchoquian, jadühnhøch mijts ndsoj pä, je'eguiøxpä cooch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nyajmäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Chójpjøchä njoot jaduhn coo ja'a mjoot hajxy mbädä'agät hamuumdu'joot maa ja'a Jesucristocøxpän. Cabä mjoot hajxy wiingtuum

mbädá'agät. ³ Mniגיעendähadóǰäp hajxy, jaduñ hajxy pøñ xquia'a jǰcaxpó'ówät, coo hajxy xyagjahdiägóyyät ja'a Jesucristo. Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Cab mijts xyajmädsocy coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mbanócxnät. Paquiä hajxy jaduñ xwyiinhóñät. Haa ca'a, jaduñä Eva jecy yhuuc wiinhóñnäbä ja'a mǰcu'ugongäm mänaa ja'a mǰcu'ugong ñibiäda'agyiijän nebiä tshññdiän. Siémprämä mǰcu'ugong quiuwiinmahñdiä. Paquiä ja'a Eva yajwiinhøññ. ⁴ Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mmäbǰc'cä pønjaty mijts jaduñ wiing xyanähixøby ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajnähixø'oy neby højts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixø'oyän ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduñ yajnähixø'oy ja'a Dioshespíritucøxpä neby højts nyajnähixø'oyän. Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduñ mbadu'ubǰcä. ⁵ Yø'ø häna'c-hajxy jaduñ wiing yajnähixøbiä ja'a Jesucristocøxpä, jaduñ hajxy ñiñänomyii nebiä Dioswiingexypän, neby jaanč tehñ jiajpän. Cab jaduñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät cooc tyijy hajxy miaas jaty queeč høčñ njaty. ⁶ Wehñdäda'a jaduñ tiøyyä cooč hoy yajxón nga'a xi'igy nga'a mädia'agy; cab jaduñ ñejiä. Pero tøyhajt jaduñ cooč madiu'u njaty nnajuø'oy ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Homiänaajä højts mijts ja'a tøyhajt nmo'oy hoy ñä'ä tiiguiøxpä.

⁷ Mänäajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'oyän, cábøch mijts jaduñ mänaa nnämaayy cooč mijts xmiäjüyät. Niguiuduñäbøch hänäjty hamdsoo, je'eguiøxpä coočhä njoot hänäjty chocy coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbøgät. Y cooč hänäjty hamdsoo nniguiuduñäxä, páadyhøchä jäya'ayhajxy näje'e xñänømy cóogøch tyijy hänäjty hoy nga'a cudiuñ. Pero cab jaduñ tiøyyä. ⁸ Wiingjäya'ayhøchhajxy hänäjty xpiuhbejp, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty mǰbǰpä wiingtuumjaty. Páadyhøch hajxy hänäjty xpiuhbety cooč mijts ja'a Diosmädia'agy hänäjty nyajwiingapx nyajwiinmädiaagø'oy. ⁹ Mänäajøch jimñ nhitiän maa mijtsän, cábøch hänäjty pøñ nnäma'ay cooč hajxy xpiuhbédät xädø'øñhaam, hóyhøch hänäjty tii nja yajmaajaty tähoocjaty. Hix, xpiuhbéjǰchä jäya'ayhajxy hänäjty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty mǰbǰpä, ja'a hajxy hänäjty jimñ tsohmä Macedonia-naaxooty. Xmióbiøch hajxy hänäjty tijätyhøch hänäjty nyajmaajajpy. Y cábøch mijts mänaa nnäma'awa'añ cooč mijts xpiuhbédät xädø'øñhaam. ¹⁰ Tømiädiäacpøch jaduñ nebiä Jesucristo tiømiädia'aguiän. Cábøchä xädø'øñ pøñ nmäyujwa'añ jimñ maa mijts mdsäna'ayän Acaya-naaxooty. ¹¹ Coo pøñ jaduñ miäná'anät cóogøch tyijy mijts nga'a tsoey, høhñdaacp hajxy jaduñ. Ja'a Dios jaduñ najuøby cooč mijts njaanč tehñ chocy njaanč tehñ pia'häyoy.

¹²⁻¹³ Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Ja'a Jesucristäc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät maa ja'a mǰbǰpǰdǰc-hajxiän, neby højts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexxiän coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät. Pero høhñdaacp hajxy; cab hajxy tøyhajt tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Paady hajxy jaduñ yhøhñda'agy coo hajxy yajcumaya'añ. ¹⁴⁻¹⁵ Yø'ø häna'c-hajxy, ja'a mǰcu'ugong hajxy wyiindsøñhajpy. Jaaya'ay hajxy jaduñ piahixyp. Nnajuø'oyyäm hajxy coo ja'a mǰcu'ugong ñibiäda'agyiñ nebiä jaanč tehñ yhojbän, nebiä Diosmoonsän. Hoorä, cab jaduñ yhoj-yagjuøñä coo ja'a mǰcu'ugongä mioonsähajxy piajatcø'oy, coo hajxy yhøhñda'agy cooc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Y coo hajxy jaduñ haxøøg jiäya'ayhaty, je'e hajxy jaduñ

quiumädowaamby.

¹⁶ Hoorä, chámhøch mijts nmägápxcombä. Cab hajxy jaduhñ mmána'anät cóogøch tyjy tøø nguhhiñ, hóyhøch weeñtiä nja niguiumayii. Pero, pø mjaančh mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyjy tøø nguhhiñ, huuc tuñä mayhajt hajxy, høøčhä nmädia'agy hajxy weeñtiä huuc hamädoowhijtác. Nhuuc nimiädia'agyijøch weeñtiä. Nhuuc niguiumayijøch weeñtiä. ¹⁷ Cábøch nmána'añ coočhä Dios ja'a cuhdujt tøø xmio'oy cooč jaduhñ nnguiumayøjät. Jadúhnhøch nnguiumayii nebiä cuhhiimbän. ¹⁸ Hix, ja'a jáya'ayhajxy námaybä, miäniguiumáayyáp hajxy tijaty hajxy yaa miøød hádaa yaabä naaxwiin, møød tijaty hajxy jaduhñ tøø tiuñ. Jaduhñčh høøčhpä, weeñtiøch chamñ nmäniguiumáyáanábä tijátyhøch tøø nduumbä. ¹⁹ Jaduhñ mijts mjaančh tehñ ñibiäda'agyii nebiä jaančh tehñ jiajpän nebiä jaančh tehñ ñajuøøbiän. Paady mijts ja'a cuhhiimbähána'cä miädia'agyhajxy mhamädoowhidaañä. Pero cab hajxy tøyhajt mjaančh jaty mjaančh najuø'øy. ²⁰ Hix, mmeex'tuipyy hajxy hoy ñä'a tijatiä, hoy mijts yø'ø häna'c-hajxy hoy ñebiatiä xjia háyoowhixy, yø'ø häna'c-hajxy høhñdaacpä, yø'ø miädia'agy hajxy mjaančh tehñ yhamädoowhidaañä. Xyhanehmñ mijts jaduhñ nebiä moonsän. Y xñägáayyáp xñähúucáp mijts ja'a mxädø'øñ. Xwyyiinhøhmñ mijts yø'ø häna'c. Xpiejxp mijts yø'ø häna'c. Høxtä xquiojxp mijts yø'ø häna'c, y cab hajxy waamb mmána'añ. Cab mijts yø'ø häna'c xylhixy nebiä jáya'ayän. ²¹ Pero højts, cab mijts jaduhñ mänaa nhäyoowhixy neby mijts yø'ø häna'c xylhäyoowhixiän, yø'ø häna'c-hajxy høhñdaacpä. Cab højts jaduhñ njootmøjjä.

Chámhøch weeñtiä nhuuc mädia'agáangumbä nebiä cuhhiimbän. Tijaty yø'ø häna'c-hajxy miäniguiumáayyáp, nmøødhøčhä cuhdujt høøčhpä cooč jaduhñ nmäniguiumáayyábät. ²² Niguiumáayyáp hajxy je'eguiøxpä coo hajxy yhebroyäya'ayä, coo ja'a Abraham hajxy jecy yphajaty tieedyhajty møødä Israel. Pues jaanä jaduhñčh høøčhpä, jaduhñčh nniänóømábä coočhä Abraham tøø nhaphajpä tøø ndeedyhajpä. ²³ Jaduhñ hajxy ñiguiumáayyábä je'eguiøxpä cooc tyjy hajxy mioonsähadyii ja'a Jesucristø. Pues xmioonsähájjøčhä Jesucristo høøčhpä. Y maas hóyhøch nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tiuñ. Coočh jaduhñ weeñtiä nnguiumayii, jaduhñ yajmädoy nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. Maas móc-høch tøø nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tøø tiuñ. Mayhóoc-høch tøø nyajtsumy tøø nyajmach. Ni pøñ jaduhñ quia'a yajtsumy quia'a yajmachhä nébiøch tøø nyajtsumiän. Mayhóoc-høčhä häna'c tøø xjiaančh tehñ wiobho'ogy. Mayhóoc-høčhä häna'c ja'a weenjaty tøø xquia'a yagho'ogy. ²⁴ Mägooxc-hóoc-høčhä judioshajxy tøø xjiu'xy hii'xmajmocxmädaaxcø'ø. ²⁵ Tägøøghóoc-høčhä häna'c tøø xwiopy paxyhaam. Tähóoc-høčhä häna'c xjia ca'ch; xquihga'adsáambøch hajxy hánajty. Tägøøghóoc-høčhä barco tøø xmiäma'adø'øy mejjiooty. Xjia møødnøøguguñhøch jaduhñ. Mánájøčhä barco táhooc xmiäguiñän, tu'xøøčh jüby nhijty mejwyiing møød tu'tsuhm. ²⁶ Mayhóoc-høčhä yoñdiu'u tøø ndu'uyo'oy. Mayhóoc-høch ja weenjaty tøø nga'a nøøho'ogø'øy møjnøøguj. Tøøčhä mee'tspädøjc mayhooc nyohbiaady. Tøøčhä nhamdsoo mägunaax mayhooc xjia yagho'oga'añ. Tøøčhä wiinghänä'c xjia yagho'ogaambä; ca'a yhøøčhä nmägunaaxhajxy je'e. Tøøčh nwädity mähahñdiuum jim cajptooty, møød jim pactuum, møød jim mejjiooty. Tøøčhä häna'c mayhooc xchaächtuiñ, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyjy hajxy miäbøcy. ²⁷ Tøøčhä tuuñg mayhooc xyaghanuu'xø'øy; høxtä xyajtsaächpøjc-høch jaduhñ. Mayhóoc-høch tøø

ndsunaŋy jamia'ay jayhity. Tøøčhä yuu mayhooc nmänaŋy nyajnaŋy møødä tødsø'ø. Tøøč mayhooc nhity jaguiay jayhu'ugy. Tøøčhä tøøčpä mayhooc nmänaŋy nyajnaŋy. Nja yajmaajiäjpjøčhä wit tucxy hänäjty.

²⁸ Tøøč madiu'u ndsaáčhpøcy, pero cábøch jaduhnajtä ngøxy mädia'aga'añ. Je'ečh nmädia'agaamby coočhä mäbøjpädøjc jabom-jabom nnädajy nnämaj wiinduhmčhajtøjc, pø hoy pø ween hajxy yhity. Hiŋ, høøčhä ngø'øjooty hajxy jaduhñ yhity. ²⁹ Pøñä Diosmädia'agy hoy ca'a cudiunaamb, hoy hajxy jia mäböcy, nnäjootmayhájpjøč hajxy jaduhñ. Pøñ jaduhñ cádiehby je'eguiøxpä coo tøø wyiinhøøñii, nmäjootma'adhájpjøčhä häna'c ja'a tøø miäwiinhøøñäbä. ³⁰ Høøčh, cábøch nyajcumaya'añ. Pero coočh häxøpy nyajcumaya'añ, je'ečh häxøpy nyajniguiumayaañäp coočhä häyohn mayhooc tøø nmänaŋy tøø nyajnaŋy. ³¹ Ja'a Diøshøch jaduhñ xñajuøøby coočh nga'a høhnda'agy. Ja'a Jesucristo ja'a Tieedy je'e. Tsøgä Dios hajxy çøjxta'axiøø wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm. ³² Mänaa ja'a Aretas hänäjty tiuñän gobiernä, mänitøčhä mioonsä xjia yajmadsaañ jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Damasco. Juhmuu'tswäditia cajpt hänäjty jaduhñ. Jia pädaac ja'a hadänaabiä hajxy majatiä tägø'owøødiaact nébiøch jaduhñ nga'a pädsømat. ³³ Pero päyø'c-høch. Ja'a nmägu'ughajpøchhajxy hoy xquiuhdøøñaxy cachjooty maa ja'a muučh hänäjty jiuütän.

12

¹ Cab jaduhñ yhahixø'øy coočh nyajcumáyät. Pero nébiøch cham nmädia'aga'añän, jaduhñ yajmädowa'añ nébiøch nyajcumaya'añän. Je'ečh cham nmädia'agaamby nebiátyhøčhä Jesucristo hijxtahñd tøø xyajwiinhixiän. ²⁻³ Nmøødhjipjøčhä Jesucristo tu'ugmädia'agy. Tøø yhiñnä majmactsjumøjt coočhä Dios jim tøø xyaghoy tsajpootyp maa ja'a wyiindumän. Cábøch nnajuø'øy pø ni'xhaam pø copc-háamhøch jim nhooyy, o pø juøhñdyhaam. Ja'a Dios jaduhñ nidiuhñ najuøøby. ⁴ Madiu'ujøčhä hoy-yagjuøøñäjatypä jim nmädooyy tsajpootyp. Cábøčhä cuhdujt nmøødä coočh nmädiaactägätsät. ⁵ Coo wiinghäna'c häxøpy jim tøø yhoy tsajpootyp, mänitøch häxøpy nmøjpäda'aga'añ. Pero høøčh, cábøch hamdsoo nniguiumaya'añii. Jagøoyøch nmädia'aga'añ nebiátyhøčhä häyohn tøø nmänaŋy tøø nyajnaŋy. ⁶ Nmøødhøčhä cuhdujt jaduhñ coočh nmädiä'agät nebiátyhøčhä Dios tøø nmøødtuñ. Hiŋ, tøyhájthøčhä Dios jaduhñ tøø nmøødtuñ. Cábøch nmädia'aga'añ coočh jim nhooyy tsajpootyp, je'eguiøxpä coočhä njoot quia'a tsocy coočh pøñ xmiøjpäda'agät. Coočhä jäya'ayhajxy xyhixät coočh hoy njäya'ayhaty, coočh hajxy xmiädówät coočh hoy ngapxy nmädia'agy, mänitøch hajxy xquiumáyät.

⁷ Jaančh tehñ yhoy-yagjuøøñäjätyhøch jim nwiinhixy tsajpootyp. Pero cabä Dios ja'a jioot chocy coočh nniguiumayøøjät. Paadia Dios miänaañ coočhä møjcu'ugong ja'a tsaáčhpä xyajpáadät, jaduhñhøch hamdsoo nga'a niguiumayøøjät. ⁸ Tägøøghøoc-høčhä Jesucristo nja mänuu'xtaacy coočh cu xyajñähwaach. ⁹ Mänitøch xyhadsøoyy: "Njaančh tehñ chojpy njaančh tehñ pia'häyóobiøch miičh. Páadyhøch miičhä mdsaačhpä nga'a yajñähwa'adsa'añ, nyajcähxø'øgáambjøch jaduhñ coo miičh mduñ ja'a høøčhä nmäjaagøxpä", nõmhøčhä Jesucristo xñämaayy. Xoondáacpøch jaduhñ coočhä ndsaáčhpä xquia'a yajñähwa'adsaannä, je'eguiøxpä coočh tøø xñäma'ay cóogøch xyajtuna'añ ja'a miäjaagøxpä. ¹⁰ Xoondáacpøch jaduhñ coočhä Jesucristo xyajtuñ, hóyhøčhä tsaáčhpä nja paady madiu'u. Naxyhøčhä häna'c xyhäyoowhixy.

Náxyhøch cøxiä wiinä nyajmaajiaty. Náxyhøchä häna'c xchaachtuñ ja'a Diosmädia'agyquioxpä. Náxyhøchä häyohn nmänaxy nyajnaxy. Pero cábøch nnä'ägä møjpada'agy cooch jaduhñ njaty nhabety. Hix, cooch jaduhñ njaty nhabety, cähxø'p jaduhñ cooch tii nga'a tuñ ja'a nhamdsoo mäjaahámhøch; ja'a Jesucristo miäjaahámhøch jaduhñ nduñ.

¹¹ Hoorä, hógyhøch tii nga'a ja jada'añ hamdsoo, nmaas jájpiøch høøch quejee yø'ø häna'c-hajxy, yø'ø hajxy jaduhñ niñänøømäbä cooc tyijy hajxy Dyioswiinguexiä. Cábcøc tyijy pøn jaduhñ jiaty nébiäc hajxy jiatian. Y cooch yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ tøø xñähwaambety, tiich mijts jaduhñ coo tøø xquia'a nähgapxtu'udy. Cooch mijts tøø xquia'a nähgapxtu'udy, páadyhøch cham hamdsoo nniähgapxtu'udyii. Jaduhñ weenjaty yajmädooy nebiä yajcumayaambän. ¹² Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän, mäníthøchä hijxtahnd madiu'u nyajcähxø'cy hoy-yagjuøñajatyapä. Ja'a Diosmäjaahámhøch jaduhñ nyajcähxø'cy. Nyajcähxø'c-høch jaduhñ coochä Dios jaduhñ tøyhajt tøø xwyiinguexy. Mee'xtújpøch hánajty. ¹³ Jaanç tehñ yhógyhøch nduñ hoy miädyii tsajtøgootiä. Jaanä jadúhnhøch jim hoy nduumbä maa mijtsä mdsajtøjcän. Pero je'e mijts mga'a hojiäwøby cooch mijtsä xädø'øñ tøø nga'a mäyujwa'añ nébiøch wiingtuumjaty nyujwa'añän. Jaanç tehñ wyiingä wiinmahñdy hajxy mmøødä. Pø tøøch mijts nyagjootma'ady, høøch hajxy huuc méé'xäc.

¹⁴ Metsc-hóoc-høch jim tøø nhoonä maa mijtsän. Miädägøøghóocpøch cham nnøcxäangumbä. Cábcøch mijts tii nmäyujwa'ana'añ. Cábcøchä njoot chocy coo hajxy tii xmió'owät. Jaduhñ mijts ndsocy nebiä hamdsoo huungpän, paady mijts jaduhñ nbuhbeda'añ. Pero cábcøch nmäna'añ cooch mijts xpiuhbejtägätsät xädø'øñhaam. ¹⁵ Tøøchä njoot hamuumdu'joot nbäda'agy maa mijtsän coo mijts nbuhbedät hoy ñeipiä, hógyhøch cøxypäneipiä cu nja jat cu nja habet maa mijtscøxpän. Njaanç tehñ chojpy mijts jaduhñ; pätiidä mijts jaduhñ coo xquia'a tsojtägach.

¹⁶ Mänájøch jim nhoyyän maa mijtsän, cab mijtsä xädø'øñ nmäyujwaañ. Mnajuøby hajxy jaduhñ, tuhmds. Pero näje'e mijts jaduhñ nmäna'añ cóogøch tyijy mijts tøø nwiinhøøñ ¹⁷ mänájøchä nmägu'ughajpähajxy jim nguexiän maa mijtsän xädø'øñyajmujpä. Jadúhñägäts tyijy mijts tøø nmämeech. Pero cab jaduhñ tiøyyä. ¹⁸ Mänájøchä hermano Titohajxy jim nguexiän maa mijtsän møødä mägu'ughajpä tu'ugpä, ni je'e mijts xquia'a mämee'tspä. Hix, jaduhñä hermano Tito howyiinmahñdy hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän. Hoguiuhdujt hajxy miøødäbä nébiøch nmøødän.

¹⁹ Jaduhñ mijtsäda'a nmäna'añhaty cooc tyijy højts nja wi'i ñiñähgapxtu'uda'añii maa mijtscøxpän. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Ja'a Dios højts xyhixp coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhty. Mägu'ughajpädøjc, paady højts mijts ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nyajwiingapxø'øy, chojpy højtsä njoot jaduhñ coo mijts hamuumdu'joot mjaac mäbøgät. ²⁰ Cooch jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, mänítøch jootcujc nhidät pø hoy hajxy hánajty mwädity. Jaduhñ hajxy jootcujc mhíjpät ja'a høøchcøxpä. Pero pø cab hajxy hánajty hoy mwädity, jootmayhádäbøch jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijts mjootmayhájpat. Je'eç jaduhñ cham nnädaj nnämaaby. Je'eç jaduhñ nnänøømby ja'a ca'a howiädit, pø mnimiädsibøyyäp hajxy hánajty, pø cab hajxy hánajty mayjniyajmädsogyii, pø mnimiäjootmä'täp hajxy hánajty, pø mnimiädsiphájatp hajxy hánajty, pø mniwiingapxpéjtäp hajxy hánajty, pø mniñänøømäp hajxy hánajty cøxypä waamb, pø mniguiumäayäp hajxy hánajty, pø mdsipyagjätäp

hajxy hānajtj. ²¹ Pø jaduhñ hajxy hānajtj mjaanč jootcø'oy cooçh jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, wéhnðöçhā Dios weenjaty xyajtsāhdiúnāt maa mijtsçøxpān. Je'eçh çam nnādj nnāmaaby. Nnājootmayhādābøçh hajxy je'e, pønjatīā yxaxøøgcuħdujt hajxy hānajtj tøø quia'a najtshixø'oy. Je'eçh jaduhñ nnānøømby coo wiingto'oxiøjc hajxy piawādity tehñgajnā.

13

¹ Miädägøøghócpøçh jim nnøcxa'añ maa mijtsān. Jaduhñ cuħdujt myiñ, coo hajxy hānajtj pøn nnāxø'øwø'owa'añ, tsipcøxpā testigo hajxy myajcāhxø'øgāt mejtstägøøg. ² Mānāajøçh jim nhuug hoobiān maa mijtsān ja'a miāmetsc-hoocpā, mānitøçh hajxy nyajcuħojøoy coo hajxy haxøøg quia'a jootcøøñāt, pønajatj hānajtj haxøøgwādijp. Y çāmhøçh mijts jadāhooc nnāma'awāngumbā nāgøxiā coo hajxy mga'a haxøøgwādītāt. Y pø je'enā hajxy hānajtj mhaxøøgwādity cooçh jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, tsipcøxpøçh mijts nøcxy nyajcumādowa'añ. ³ Jadúhñhøçh nyajcāhxø'øga'añ cooçhā Jesucristo miādia'agy tøyhajt nyajnajxā. Haa ca'a, jadúhñhøçh mijts tøø xyhuuc nāmaabiā cooçh jaduhñ nyajcāhxø'øgāt. Hix, møcmājaahaamā Jesucristo hajxy xyajcumādówāt coo hajxy hoy mga'a wādītāt. ⁴ Coo ja'a Jesucristo miøjpahbejtā cruzcøxp, cabā miøcmājaa hānajtj yajcāhxø'ogy. Pero coo jiuypjøjtägajch, coo jim ñøcxtägajch maa ja'a Tieediān, jímāts jaduhñ yhiññā ja'a Tieediā miøcmājaahaam. Nebiā Jesucristo ja'a miøcmājaa hijty quia'a yajcāhxø'øguiān, jaduhñ højts mājaa nga'a møødābā hamdsoo. Pero coo højtsā Jesucristo nmøødhity tu'ugmādia'agy, paady højts mijts hoy nhane'ema'añ ja'a Dios ja'a miøcmājaahaam.

⁵ Huuc niñajuø'owøø hajxy hamdsoo. Coo ja'a Jesucristo ja'a miādia'agy hajxy hoy mbanøcxāt, jaduhñ hajxy myajnajuø'owāt coo ja'a Jesucristo hajxy tøyhajt mjaanč møødhity tu'ugmādia'agy. Pero coo hajxy hoy mga'a panøcxāt, cabā Jesucristo hajxy tøyhajt mmøødhidāt tu'ugmādia'agy. ⁶ Chojpy højtsā njoot coo hajxy mnajuø'owāt coo højtsā Jesucristo tøyhajt nmøødhity tu'ugmādia'agy. Cab højts jaduhñ nhøhnda'agy. ⁷ Nmānuu'xtaacypy højtsā Dios coo hajxy hoy mwādītāt, coo hajxy haxøøg mga'a jāya'ayhādāt. Pø mwādijp hajxy hānajtj hoy coo højts jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, cab højts hānajtj nyajcāhxø'øga'añ coo højtsā Jesucristo ja'a cuħdujt tøø xmiø'oy coo højts mijts nyajcumādówāt. Y coo højts jaduhñ nga'a yajcāhxø'øgāt coo højtsā Jesucristo ja'a cuħdujt jaduhñ tøø xmiø'oy, cab jaduhñ ñeipiā. Je'e højtsā njoot chojpy coo hajxy hoy mwādītāt. ⁸ Pø mjaanč wādijp hajxy hānajtj hoy coo højts jim nnøcxāt, cab højts mijts hānajtj waamb nnāma'awa'añ. Chojpy højtsā njoot coo hajxy tøyhajt hoy mwādītāt. Pero pø cab hajxy hānajtj tøyhajt hoy mwādity, mānit højts mijts mābøcy nhoja'añ. ⁹ Coo hajxy hoy mwādītāt, xoonđā'agap højts jaduhñ. Cab højts jaduhñ nyajcāhxø'øgāt coo højtsā Jesucristo ja'a cuħdujt hānajtj tøø xmiø'oy coo højts mijts jaduhñ nyajcumādówāt. Nmānuu'xtaacypy højtsā Dios jaduhñ coo ja'a mhaxøøgcuħdujt hajxy mgøxy najtshixø'owāt, coo ja'a hoguiuhdujt hajxy hamuumdu'joot mjaac panøcxāt tehñgajnā. ¹⁰ Pāadyhøçh mijts çam weenjaty nhojy nocyaam, jadúhñhøçhā njoot chocy coo hajxy hoy mwādītāt. Ja'a Jesucristøçhā cuħdujt jaduhñ tøø xmiø'oy maa mijtsçøxpān, weenā miādia'agy hajxy maas hoy mjaac mābøçā. Cabā Jesucristo jioot chocy coo hajxy mdu'udägøyyāt. Y pø mjaanč wādijp hajxy hānajtj hoy cooçh jim nnøcxtägātsāt maa mijtsān, cābøçh mijts hānajtj waamb nnāma'awa'añ. Pø çaj, mānit højts mijts mābøcy nyajcumādówāt.

¹¹ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, chámhøch jaduñ nyajmayaannä maa hajxy cham nmägapxy nhane'emiän. Huuc cudiún hajxy jaduñ nébiøch cham nnäma'ayän. Yaghoyø'ow ja'a mdu'u hajxy. Ca'a haxøøgtu'u hajxy mbanøcxnä. Tsøc hajxy jaduñ nimiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. Cab hajxy tii myajtsip myajma'adóññät. Jaduñä Dios hajxy xmiøødhíjnät. Xchójcäm ja'a Dios hajxy. Chojpiä jioot jaduñ coo hajxy jootcujc nhíjtämät. ¹² Mniyajpoo'xøøjäp hajxy hamuumdu'joot, ween jaduñ quiähxø'øgy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy. ¹³ Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa mäbøjpä.

¹⁴ Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Je'e hajxy nWiindsøñhíjtäm. Weenä Dios hajxy xchójcäm homiänaajä. Weenä Dioshespíritu hajxy xmiøødhíjtäm nägøxiä. Amén.

Gálatas

1-2 Hoočh Pablo, hádaa nócyhøch nhádiuumby mөөдä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hádaa nocy nyajnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsánaabiä Galacia. Cab hajxy mmáná'anät cooch jáya'ay tøø xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguex mөөдä Dios ja'a nDeedyháltäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujpiøjc. 3 Weenä Dios ja'a nDeedyháltäm hajxy xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mөөдä Jesucristo ja'a nWiindsøn'háltäm. 4 Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieyháltäm nebiä Dios ja'a nDeedyháltäm tøø miána'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwáatsämät hádaa yaabä naaxwiin. 5 Tsögä Dios hajxy møj jaančh pädáacäm øjxta'axiøø. Amén.

6 Hermanodøjc, Dios hajxy xmiøjyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xhöjčäm. Pero tøøch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tøø mbadu'ubøjnä. Nyagjuøobiøch jaduñ coo ja'a Dios hajxy paquiä tøø mnajtshixøøñä. 7 Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajnähixøøbiä. Xjia øjcapxø'owaamb mijts jaduñ. Ja'a hønnda'agymiädia'agy mijts hajxy xyajnähixøøby ja'a Jesucristoøxpä. 8-9 Tøøch mijts jaduñ nhuuc nāmaabiä, y chaačh jadāhooc nmānaangumbä, tøøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixøøy neby hajxy jaduñ mnähwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmädia'agy xyajnähixøøwät, jii by nøcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønä, hoy yhøøchá, hoy jim jia tsoon tsajpootyp.

10 Ndsøjpiøch coochä Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy coochä cu'ughajxy xquiumáyät. Cooch häxøpy jaduñ ndsocy, cábøchä Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

11-12 Hermanodøjc, huuc wiinjuø'ow hajxy jaduñ, hádaa mädiä'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiä, ja'a Jesucristøch xmiøoy; ca'a jiäya'ayä xmiøoy hádaa yaabä naaxwiimbä.

13 Tøø hajxy nmädoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mänáajøchä judíos miädia'agy hajxy hānajt nbanøcxnä. Mnajuøoby hajxy nébyhøchä jáya'ayhajxy hijty ndsaächtiuñ nägø'ø nädecypiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Pāadyhøch hijty ndsaächtiuñ nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ ñajtshixøøwät. 14 Maa yø'ø judíos miädia'agyhajxy myiñän, maas hōyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmägunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmädu'ugyee'taact. Hix, maas pedyijøch hijty ngudiuñ ja'a nhap ndeedy quihdujthajxy ja'a jecypiä. 15 Pero tøøchä Dios hijty xwyiimbij, cáhnøch hānajt nmiñ nga'ayñä. Pāadyhøch tøø xmiøjya'axy cooch xjiaančh tehñ chocy. 16 Mānitä Dios miānaañ coochä yHuung nhixyháltät, nébiøchä miädia'agy jaduñ nyajwiingapxøøyyät ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy jaduñ ñähwá'adsät. Cooch jaduñ njajty, cábøch hoy pøn tøø nyajmøødmädia'agy, 17 ni ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tøø wyiinguexyijäbä ja'a Dios. Pero jimhøch nnøcxtøøyy Arabianaaxooty. Mānitøch nwiimbijty, nmejtstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

18 Coo tågøøgjomøjt hānajt tøø ñajxnä, mänitøch jim nnøcxy Jerusalén. Jimhøchä Pedro hoy nhixyhaty. Mānitøch nmøødhijty majmocxxøø.

19 Jímhøchä Jacobo nhixyhajpä ja'a nWiindsønähjätämä piuhya'ay. Pero cábøchä hermano wiingpä nhixy, ja'a wiinguexyppä. ²⁰ Tehm tiøyhajt jaduhñ nebiøch cham njaayän. Cáboch nhøhnda'agy. Diøshøch jaduhñ xyhijxp cooch nga'a høhnda'agy.

²¹ Mänitøch hoy nwädity Sirianaaxooty møødä Cilicianaxooty. ²² Ja'a hermanodøjc-hajy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajy hånajty panøcxäbä, cáhnøch hajxy hånajty nhixyhatyñä. ²³ Jagooyyä hajxy hånajty miädoyyä coochä Diosmädia'agy hånajty nyajwa'xnä. Tøø hajxy hijty miädoyhaty coochä hermanohajxy hijty ndsaaçhtiuñ, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixø'owät. Pero coochä Diosmädia'agy hånajty nyajwa'xnä høøchpä, ²⁴ paadia Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøhcøxpä.

2

¹ Coo majmactsjomøjt hånajty tøø ñajxnä, mänitøch hoy ngoo'nä Jerusalén møødä Bernabé møødä Tito. ² Diøshøch jim xquiejx. Jímhøchä Jacobo nmøødhamugøoyy hamee'ch møødä Pedro møødä Juan. Jim hajxy hånajty quopc-haty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän. Mänitøch hajxy nyajwiindmädiaacy nebiätyhøchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxø'øy, ja'a hajxy ca'a judiøspä, neby hajxy hoy ñähwá'adsät. Páadyhøchä copc-hajpädøjc jawyiin nyajmøødmädiaacy, nebiøch hajxy jaduhñ xquia'a jøjcaxø'owät. ³⁻⁵ Xjiøjpøgøoyy højts jaduhñ; cab højts waamb xñämaayy. Tøø häna'c-hajxy näje'e yajtägø'øy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän; nøm hajxy hånajty miäna'añ cooc tyijy hajxy pianøcxpä; pero cab hajxy hånajty tøyhajt pianøcxxy. Højts hajxy xjia jøjcaxø'owaan. Coo højtsä Jesucristo miädia'agy hånajty nbanøcxänä, cab højtsä judiøspä cuhdujt hånajty nbanøcxnä. Pero cab højts nmøjpädaacy, neby højts mijts hoy njaac yajwiingapxø'owät ja'a tøyhajt, nej mijts jaduhñ hoy mnähwá'adsät. Jaduhñ hajxy hånajty jia mänaambä coo ja'a Tito ween yajcircularhaty nebiä judiøshajxy quihdujthatiän, hoyyä Tito hånajty quia'a ja judiøspä. Cabä copc-hajpähajxy miänaañ coo ja'a Tito yajcircularhädät.

⁶⁻⁹ Cábochä Jacobohajxy hånajty nmøjpäda'agy, hoy hajxy hånajty tøø jia päda'agyii copc-hajpä. Hix, cabä Dios hajxy xmiøjpädaacäm, hoyyä møjtuung hajxy nja møødhjätäm. Mänitøch hajxy xyhixyhajty coochä Dios hånajty tøø xwyiinguexy, coochä miädia'agy nyajwiingapxø'oyyät ja'a ca'a judiøspähajxy, nebiä Pedro hånajty tøø wyiinguexyijän coo ja'a judiøshajxy yajwiingapxø'owät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjiøjpøgøoyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädia'agy nmähmøoyy coo højts nwädítät maa ja'a ca'a judiøspän, chaads häna'c-hajxy jaduhñ wiädítät maa ja'a judiøspän. Y cáboch hajxy nej xyhanehmy. ¹⁰ Jagooyyä højts xñämaayy coo højtsä häyoobäya'ayhajxy nbuhbédat. Jaduhñch nnä'ägä cuhdujthaty.

¹¹⁻¹⁴ Mänitøchä Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xiøhatiän Antioquia. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøoyy caamiujpä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judiøspä. Mänitä Jacobo miägu'ughajpähajxy näje'e quidaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiujcänä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hix, chähgøøbiä Pedro hånajty coo ja'a hermanodøjc-hajxy miädoyhädät jim Jerusalén, ja'a hajxy hånajty jaac panøcxpä ja'a judiøscuhdujt. Mänitä Bernabé piajatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judiøc, coo hajxy quia'a møødcaamiugaanä ja'a hajxy ca'a judiøspä. Hix, mejtstu'u ja'a

wyiinmahñdyhajxy hánajty. Y cooĥ nhijxy neby hajxy hánajty jiatcø'oyän, coodsä tøyhajt hajxy quia'a panøcxnä, ja'a Diosmädia'agy, mänitøĥä Pedro njøcuhøjøyy ja'a hermanodøjc wyiinduumhajxy. “Jue'e miich, mjudios miich, y caj miich hijty nbanøcxy ja'a judioscuhdajt. Caj miichä cuhdajt mnä'ägä møødä coo miichä wiinghana'c mädsibø'øbä mnämä'awät coo hajxy pianøcxät ja'a judioscuhdajt.” Páadyhøĥä Pedro jaduhñ nhojy coo je'e ja'a pojpä hánajty miøødä.

¹⁵ Jue'e højtshájtäm, judíos højts nmiin ngáhwäm. Caj tyijy højts ngahwiindøyyä nebiä wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁶ Pero, paadiä Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcäm, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy ngudiüünäm nebiä jecyquihdujt myiñän. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy mga'a mäbøjcät, cabä Dios xpiädä'agät hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiä jecyquihdujt myiñän.

¹⁷ Pero tsøc mänäänäm, coo jaduhñ quiähxø'øgät coo højts ngahwiindøyyäbä, hoyyä Jesucristo miädia'agy nja mäbøjcäm, cab hajxy nmäänäänämät cooc tyijy ja'a Jesucristo tøø xyajtu'udägøoyyäm.

¹⁸ Coo højtsä jecyquihdujt nnajtshixøyyämät, cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jadähooc nbadu'ubøjcämät. Hiñ, cähxø'øgäp jaduhñ coo højts ja'a pojpä cädieey nmøødhájtäm. ¹⁹ Pero høøĥ, cábøĥä jecyquihdujt nbanøcxnä. Tøøĥ nnajtshixøøñä, nébiøĥä Dios hamuumdu'joot jaduhñ nbanøcxnä. ²⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm cruzcøxp, páadyhøĥ je'e hamuumdu'joot nbanøcxy; cábøĥ nhamdsoo wiinmahñdy nyajtunaannä. Tu'ugmädiä'agyhøĥä Jesucristo xmiøødhijnä. Xchøjpøĥ je'eduhñ, páadyhøĥ tøø xñäho'tu'udy. ²¹ Paadiä Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm; ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy ngudiüünäm. Coo häxøpy quia'a jaduhñä, xiøøbä ja'a Cristo häxøpy tøø ñä'a ho'ogy. Paady, cábøĥä hoyhajt nnajtshixø'øwa'añ mädyijøĥä Dios tøø xmiø'oy.

3

¹⁻⁵ Mijts hermanodøjc, nej, mguhmañøøby hajxy jaduhñä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxaannä. Nej, mbanøcxtägatsaambiä jecyquihdujt hajxy jadähoocä. Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm. Coo mijtsä Jesucristo miädia'agy tøø mmäbøjcä, paadiä Dios ja'a yHespíritu hajxy tøø xmiø'oy, paadiä hoy-yagjuøøñäjatypä tøø yajnaxy maa mijtsän. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty mgudiüñ. Pero cabä ndijy ja'a Diosmädia'agy hajxy tøyhajt nnajtshixø'øwa'añ.

⁶ Ja'a Abraham, ja'a hajxy nhaphájtäm ja'a hajxy ndeedyhájtämbä, miäbøjc je'e ja'a Diosmädia'agy. Paadiä piädaacä hawa'adstuum. ⁷ Y coo højtsä Diosmädia'agy nbamäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xpiädäacämät nebiä Abraham yhap yhocän. Mänit højts xpiädäacänät hawa'adstuum. ⁸ Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Miichcøxpøĥä jäya'ayhajxy nbuhbeda'añ nägøxiä ja'a wiinduhmyhagajtpä je'eguiøxpä coo miich tøø mmäbøcy.” Jiiby jaduhñ myiñ cjaayy maa ja'a Diosmädia'aguiän. Jaduhñ hajxy nyajnajuøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xpiäda'agäänäm hawa'adstuum pønjaty mäbøjp, hoy hajxy quia'a ja judiosä. ⁹ Entonces, ja'a hajxy mäbøjpä, jaduhñ hajxy piuhbedyii nebiä Abraham jecy piuhbejtän.

¹⁰ Ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyjy hajxy ñähwa'adsa'añ je'eguiõxpä coo ja'a jecyquihdujñ hajxy quiudiunñ, haxøøgtuum hajxy je'e piäda'aga'añii. Jaduhñ jiiy myiñ cujaay maa ja'a jecyquihdujtän, "Haxøøgtuum piäda'aga'añii pønajt hoy ca'a cudiuumb nebiaty hädaa libro xyhanéhäm." ¹¹ Jaduhñ jiiy myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbõjcämät, mänitã Dios hajxy xyajñähwáatsämät." Ca'a jie'eguiõxpä cooc tyjy hajxy ngudiunñäm ja'a jecyquihdujñ. ¹² Pero jaduhñä jecyquihdujñ miäna'añ: "Põñä jecyquihdujñ cudiuumb, hawa'adstuum piäda'aga'añii."

¹³ Coodsã jecyquihdujñ hajxy hijty hoy nga'a cudiuunñäm, haxøøgtuumã Dios hajxy hijty xpiäda'agäänäm. Pero xñäxú'tsämã Dios hajxy jaduhñ; paadiã Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; paadiã Dios hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Jaduhñä jiiy myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Põñ möjpahbéjtãp quepyquiõxp, tøø hånajty piäda'agyii haxøøgtuum." ¹⁴ Paadiã Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, nebiã jäya'ayhajxy jaduhñ piuhbéjtãbät, ja'a hajxy ca'a judiõspã, nebiã Abraham jecy piuhbéjtän. Y coo hajxy nmäbõjcämät, mänitã Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmiõ'owäänäm nägøxiã neby hajxy jecy xyajwiinwaanõøyyäm cooc hajxy xmiõ'owäänäm.

¹⁵ Hermanodõjc, tsøg hajxy mädiãacäm neby hajxy yaa nguuhdujñhãjtäm hädaa yaabã naaxwiin. Coo pøñ tii yajcuhdúgät maa ja'a hagujtõjcän, coo fyirmarhadät, ni pøñ jaduhñ quia'a yajtãgãtsät, ni quia'a mäná'anät coo quia'a hoyyã. ¹⁶ Bueno, coo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy cooc hoy miänaajã piuhbeda'añ, jaduhñ miänaambä cooc ja'a Abraham yhap yhoc miøødyajcuhdújcã. Jaduhñ jiiy myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. (Cab jaduhñ myiñ cooc hajxy nämay miøødyajcuhdujçã.) Coo jaduhñ miäna'añ: "Abraham yhap yhoc", ja'a Jesucristo jaduhñ nãnõømãp. ¹⁷ Y coo mädaaxmägo'xcuhi'xmajcjomøjt hånajty tøø ñaxy, mänitã jecyquihdujñ piädaacã. Pero cab jaduhñ yajtãgãch nebiã Dios ja'a Abraham hånajty tøø miøødyajcuhduquiän. ¹⁸ Coo häxøpy quia'a tøyhãjtã jaduhñ, cab häxøpy tiunñ nebiã Dios jecy yajcuhdujquiän.

¹⁹ Paadiã Dios ja'a jecyquihdujñ yecy neby jaduhñ quiähxø'øgät coo ja'a pojpa cãdieey hajxy nmøødhãjtäm. Pero coo ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabã naaxwiin, ja'a hånajty tøø miøødyajcuhdugyijãbã, cabã jecyquihdujñ jaduhñ tiunaannã. Bueno, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujñ piädaacy, mänitã mioonsã tsajpootypã ja'a Moisés hoy miõ'oy. Mänitã Moisés jioyeynajxy. ²⁰ Pero hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy; cabã jioyeynajxpã jaduhñ ñã'a yajtuuñ.

²¹ Cab hajxy nmäänãnmät coo ja'a jecyquihdujñ yajtãgãch nebiã Dios hånajty tøø yajcuhduquiän. Coo ja'a Dios häxøpy tøø miäna'añ coo hajxy cu nnähwáatsäm maa ja'a jecyquihdujñ, pues tøø ja'a jecyquihdujñ hajxy häxøpy xyajñähwáatsäm ja'a nbojpa ngãdieeyhãjtäm. ²² Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb coo hajxy nägøxiã nhãjtäm haxøøgtuum je'eguiõxpä coo ja'a pojpa cãdieey hajxy nmøødhãjtäm. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbõjcämät, mänitã Dios hajxy jaduhñ xyhuunghãjtãmät nebiã jecy yajcuhdujquiän.

²³⁻²⁵ Tuunpaatpã jecyquihdujñ hijty. Tsipcøxp højts hijty ngudiunñäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoy, cab højtsã jecyquihdujñ nbanõxcänã. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbõjcämät, jaduhñä Dios hajxy xyhuunghãjtãmät.

26 Y xjiaančh huunghajp mijts ja'a Dios je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy. 27 Y coo hajxy jaduhñ mmøødhidät, coo hajxy jaduhñ mnäbétät, mänitä Dios hajxy xyhuunghädät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän. 28 Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødä Jesucristo. Cabä Dios tiehm yajtøy pø mjudios, pø caj, pø mmäyøø, pø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøy ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøy. Jaduhñä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huungän. 29 Y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyhuunghaty, nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghajtiän.

4

1-2 Jaduhñds je'e, coo jäya'ayhajxy hänajty näje'e yho'ogaannä, mänit hajxy miäna'añ coo yhuunghajxy yhiñxäxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøjjøøñät, mänit nädeedy hajxy miämähmøøñät. Pero coo hajxy hänajty miuutsnä, jaduhñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä hajxy hänajty tøø miøjjøøñä. 3 Y højtshájtäm, coo ja'a Jesús hajxy hänajty nga'a hixyhájtämnä, jaduhñ mäwiñäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquihdujht hajxy hijty tehngajnä nbanøcxäm. 4 Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshájtämän yaa judíosnaaxooty, maa ja'a jecyquihdujht tiuñän. 5 Paadiä Jesús quiejxä neby højts jaduhñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquihdujht hijty nbanøcxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghájtäm ja'a Dios hajxy jaduhñ.

6-7 Xmio'owáanäm hajxy jaduhñ nebiaty ñägäpxy. Cab hajxy nhíjtänä nebiä hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä yHespíritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnämäayyäm: "Teedy" hamuumdu'joot.

8 Jue'e mijts hijty mwil'i wyiingudsähgøøby, quepychech naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hänajty mhixyhatyñä. 9 Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a jecyquihdujht hajxy jadähooç mbadu'ubøjcombät. Cab hajxy nyaghanéhmanät maa ja'a jecyquihdujhtän. 10 Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwil'i yagjadyii. Jaduhñ tyijy hajxy mnähwa'adsa'añ. 11 Nej, xiøøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja vajwiinhixø'øyä. Pø tøyhajht jaduhñ, njaančh tehñ yagjuøøbiøch jaduhñ.

12-14 Hermanodøjc, nnämä'awäbøch mijts cooçh mijts xpiahixät. Najtshixø'ow ja'a jecyquihdujht hajxy nébiøch tøø nnajtshixø'øyän. Mänájøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøchooñän, høyhøch mijts xmiägu'ugpøjcy. Jaduhñhøch hajxy xjiøjpøgøøyy nebiä Diosquexiän, nebiä Jesucristän. Cábøch hajxy xxiøøghajty, høyhøchä pa'am hänajty nja møødä, høyhøch mijts hoxiøøghajnä hänajty xjia hixy. Cooçhä pa'am hänajty nmøødä, páadyhøch jim nmähmøøyy maa mijtsän. 15 Pero mijts, cab hajxy jootcujc mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mjaty. Mänájøch jim nhitiän maa mijtsän, høøchøxpä mijts hänajty mduñ hoy miädyii mayhajtä. Xmiøobiøch mijts hänajty hoy tyiijä. 16 Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a mägu'ughadaannä cooçh mijts tøø nhawáanäm ja'a tøyhajht.

17 Y häna'c-hajxy hønñdaacpä, paady mijts hajxy xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts jaduhñ xquia'a panøcxnät. Pero caj mijts hajxy hamuumdu'joot xmiägu'ughada'añ. Xñä'ä wiinhøønaamb mijts hajxy jaduhñ. 18 Hoy hit jaduhñ coo mijts pøn hamuumdu'joot xmiägu'ughädät hoy miänaajä, høyhøch

hänäjty jim nga'a ja hity maa mijtsän. ¹⁹ Mägu'ughajpä, jaanč tehṃ jioot-mayhájpöch jadähooč ja'a mijtsčəxpä. Jiaanč tehṃ chójpiöch njoot coo mijts ja'a Jesucristo mmøðhdhät tu'ugmädia'agy. ²⁰ Cu nnöcxyhöch jim maa mijtsän. Cu nmøðdmädiacyhöch mijts jaduhṃ yajxón. Cooč mijts hoy nga'a møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam, cáböch nnajuø'øy nébiöch ndaj nmáyät ja'a mijtsčəxpä.

²¹ Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy tehngajnä coo ja'a jecyquihdujt hajxy mbanöcxa'añ, huuc mädown hajxy neby jiiḃy myiñän maa ja'a jecyquihdujtän. ²²⁻²³ Metscä Abraham yhuung hänäjty. Tu'ug hänäjty xiöhajty Isaac. Tøø Dios Abraham hänäjty jaduhṃ yajwiinwaanø'øy coo ja'a Isaac hänäjty myina'añ quia'awa'añ. Abraham yhamdsoo huunghajxy je'eduhṃ møødä tio'oxiöjc. Jatu'ugpä, Ismael je'e xiöhajpä. Jahuhyä je'e ñä'ä miññ ñä'ä cahy. Moonsä je'e tiajhajt. ²⁴⁻²⁵ Hädaa mädia'agy, nebiä hijxtahndän hädaa jaduhṃ. Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhajpä, moonsähajp hänäjty je'e. Cabä yhamdsoo cuhdujt hänäjty yaghity. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt yejcy maa ja'a tuñ hänäjty xiöhatiän Sinai, jim Arabianaaxooty, jaduhṃ mäwínäts hajxy nhíjtäm nebiä Agar hänäjty mioonsähatiän. Cabä nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm. Mejtstu'u ja'a tuñ hänäjty xiöhaty. Xøhajp hänäjty Sinai, møødä hänäjty xiöhaty Agar. Ja'a cajpt jaduhṃ xøhajpä Jerusalén, ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, jaduhṃ mäwínäts je'e nebiä Agarän. Hix, cabä Jerusalénpä-jäya'ay yhamdsoo cuhdujt hajxy yaghity. ²⁶ Jaduhṃ ja'a cajpt jim xiöhajpä tsajpootyp Jerusalén. Jim hajxy nxøønájxäm. Cabä jecyquihdujt jim tiuunnä nebiä Dios yejquiän Sinai. Jemyguiuhdujtäts jim túunnäp. ²⁷ Jaduhṃ jiiḃy myiññ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Huuc xoonda'ag, hoyyä huung mga'a ja paadyñä, Maas may miich huung mbaada'añ.

Cabä mmoonsä may jiaty paada'añ.

²⁸ Hoorä, hermanodöjc, tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy xyhuunghadäänäm, nebiä Isaac yajnáhdíjjän. ²⁹ Dios ja'a yhEspiritu ja'a Isaac yajmägunuuxøöy coo myínät. Cabä Ismael yajmädsöjcy coo ja'a Abraham ja'a Isaac yhuunghädät. Jaduhṃ mäwínäts højtsä jäya'ayhajxy xquia'a yajmädsöjcäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtämät. ³⁰ Jaduhṃ jiiḃy myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: "Høxquejxpädsøm yø'ø to'oxymoonsä møødä yhuung." Cabä moonsä yhuung ñä'ägädä puhmo'owa'añii ñädeedy. Pero yhamdsoo to'oxiöjc yhuung, je'eds jaduhṃ mio'owaamby. ³¹ Hermanodöjc, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot ndsöjcäm, jaduhṃ mäwínäts hajxy nhíjtäm nebiä Isaac jecy yhiñtiän. Pero ja'a hajxy ca'a tsojpä, jaduhṃ mäwínäts hajxy je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä yhuung.

5

¹ Coo ja'a Dioscuhdujt hajxy nyaghíjtäm, mädyii ja'a Moisés jecy miähooyy, jaduhṃ mäwínäts hajxy hijty nhíjtäm neby hajxy hadsip yajtuñíjjän. Coo ja'a Jesucristo quiädaacy, mäñit hajxy xñämáyyäm coo ja'a jecyquihdujt hajxy nga'a møjpädácänät. Xyhawäänäm hajxy jaduhṃ neby hajxy nnähwaatsämät. Hamuumdu'jootä Jesucristo miädia'agy hajxy mbanöcxät. Cabä Moisés jecyquihdujt hajxy mbadu'uböjčät jadähooč.

² Huuc hamädoowhit hajxy. Coo hajxy nyajcircuncidarhíjtämät cooc tyijy hajxy jaduhṃ nnähwa'adsäänäm, xiøöbä ja'a Jesucristo hajxy häxøpy tøø xñä'ä nähho'túutäm. Høöch jaduhṃ mänaamb, Pablo. Diosquexyhöch

høøch. ³ Jadúhñhøch jadähooc nmänäangombä, pønjaty mänaamb coo hajxy yajcircuncidarhádät, tsipcøxp hajxy quiudiúnät nebiatiä Moisés jiecyquihdujt yajnähdiyy coo hajxy quiudiúnät. ⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ: "Páadyhøch nnähwa'adsa'añ coothä Moisés jiecyquihdujt hoy ngudiunä." Pero cab jaduññ tiøyyä coo hajxy ñähwa'adsa'añ. Hix, cabä Jesucristo hajxy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. ⁵ Pero nmäbøjcäm højts coo hajxy nnähwa'adsa'añ ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Dioshøspiritu hajxy xpiuhbedäa'ñäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätämät, cab jaduññ ñeipiä pø tøø hajxy nyajcircuncidarhájätäm, o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät y coo hajxy hamiññ häxøpy nniçhøjcämät nebiä Jesucristo hajxy xchøjcäm.

⁷ Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mbanøcxy. Pätiiä hajxy coo tøø mnajtshixøøyy. Pæbøndä hajxy tøø xwyiinhøññ. ⁸ Ca'a Dyiosä hajxy xyajnajtshixøøyy. Jaaya'ay hajxy xyajnähdijäm coo ja'a miädia'agy hajxy nbanøcxämät. ⁹ Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ: "Coo tsajcaagychooy weeñtiä nbädäacämät, cøxiä harina yajtägø'yyii." Jaduhñ mäwíñäts højtshájätäm coo häna'c hønnda'agymiädia'agy hajxy xyajnähxøøyyämät; nägøxiä hajxy jaduññ nmá'tämät. ¹⁰ Nbädäacypiøchä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä coo wiingmädia'agy hajxy mga'a mäbøgät. Dios jaduññ yajcumädoowaamb pøn mijts hønnda'agymiädia'agy xyajnähxøøyy.

¹¹ Tehngájnøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Páadyhøchä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'e hajxy miäna'añ cooc tyijy høøchä mädia'agy nyajwa'xy coo hajxy ween ñiseñapäda'agyii. Pero cab jaduññ ñä'a tøyyä. Coothä mädia'agy häxøpy nyajwa'xy coo hajxy yajcircuncidarhádät, cábøchä jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty. ¹² Yø'ø häna'c mijts xjia wi'l'i ñämaabiä coo hajxy myajcircuncidarhádät, ween hajxy jaduññ xpiuhwaatsnä.

¹³ Tøø mijts ja'a Dios xyajnähdijy coo ja'a Moisés jiecyquihdujt hajxy mnajtshixøøyyät. Pero cabä Dios jaduññ miäna'añ coo hajxy cøxypänejpiä mjäya'ayhádät. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy yajxón mniçhogøøjät, coo hajxy yajxón mnibiuhbedøøjät. ¹⁴ Jaduhñä Dios jiecyquihdujt miäna'añ coo hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyówät hädaa yaabä naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsociän. ¹⁵ Cab jaduññ yhooyä coo hajxy mnimiähanhadøøjät tu'ugpä tsajtøjc, jaduññ hajxy mga'a niyajtägøyyøøjät.

¹⁶ Hoy hajxy mwädítät ja'a Diosmäjaagøxpä. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghjñät, hoyyä mjoothajxy hänäjty tii jia tsocy. ¹⁷ Ja'a Diosmäjaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity møødá haxøøgcuhdujt. Coo hänäjty haxøøg mjatcø'øwa'añ, Dios xyhadujp mga'a jatcø'øy jaduññ cøxypänejpiä. Hoorä, coo ja'a mjoot hänäjty chocy coo hänäjty hoy mwädita'añ, ja'a mhaxøøgwíinmahñdy jaduññ xyhadujp. ¹⁸ Pø chojpiä mjoot jaduññ coo ja'a Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés jiecyquihdujt mbanøcxänät.

¹⁹ Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøøgcuhdujthaty: jabiøcy hajxy ñimiøødtsäna'ayii; cøxypänejpiä hajxy jiäya'ayhaty; haxøøg hajxy wiädity, hoy hajxy jia to'oxiøjcmøødá; ²⁰ wyiingudsähgøøbiä quepychech naaxpoch hajxy; máhijxp mábäxujp hajxy; nimiädsiphájät hajxy; yhadsojpy hajxy mädyijjatiä miägu'ughajpähajxy miøød; paquiä hajxy ñimiäjootma'adyii; wiinduc-ho'p hajxy; nibiuhyohdiúutäp hajxy; cab hajxy tiu'ugmädia'aguiä; ²¹ hadsojt hajxy wyl'i miøød; jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøøghuucp hajxy, haxøøgiøø'xp

hajxy; madiu'u hajxy jaduhñ jiatcø'oy. Tøøds mijs nja yagjahmiech, chaads jadähooç nhawáañäm: pøn haxøøgcuहुdujt møød, cab jim ñøçxa'añ tsajpootyp.

²² Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy jaduhñ xpíuhbéjtäm coo ja'a jäya'ay hajxy hoy nmägu'ughájtämät, coo hajxy nx-oonädácämät, coo hajxy jootcujc nhíjtämät, coo hajxy nmee'xtújcämät, coo ja'a nmäjøøn coo ja'a nmädøjc hajxy yajxón nmägu'ughájtämät, coo ja'a hojioot hajxy nmøødhájtämät, coo hajxy nga'a høhndácämät, ²³ coo hajxy mee'xxieemy nhíjtämät, coo hajxy jootxeemy nhíjtämät. Coo hajxy jaduhñ njäya'ayhájtämät, cab hajxy pøn waamb xñámáayyämät. ²⁴ Pønä Jesucristo miädia'agy panøcxäp hamuumdu'joot, tøø ja'a yhaxøøgcuहुdujt yhøxhíxy, y cab jaduhñ jiahmiejtsnä. ²⁵ Pø mänáañäm hajxy jaduhñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtäm, tsøg hajxy hamuumdu'joot pawädíjtäm.

²⁶ Cab hajxy nyajcumáayyämät; cab hajxy nniyagjootmä'tämät hamiñ haxøpy; cab hajxy cøxiä wiinä nniyhadsójcämät.

6

¹ Hermanodøjc, coo pøn tiu'udägóyyät, mee'xxieemy hajxy mmägäp mhané'emät, nej mijsä Diosmäjaa mmøødän, weená yhaxøøgpä yhøxhíxnä. Pero mnigwieendähadóøjäp hajxy coo mijs jaduhñ mnä'ä tu'udägóobiät.

² Nibiuhbedøø hajxy neby hajxy jaduhñ mmäjäädá'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Jaduhñdsä Jesucristo miädia'agy hajxy mgudiúunät.

³ Pøn yajcumayaamb je'eguiøxpä cooc tyijy miøjjä, caj ñä'ä tøyyä coo miøjjä. Nä'ä niwyiinhøhnäp jaduhñ. ⁴ Cøjwiinduum hajxy mnihixøøjät pø hoy hajxy tøø mgudiúñ. Y pø tøø hajxy hoy mgudiúñ, mänit hajxy mxoonädá'agät. Pø tøø ja'a mmägu'ughajp hajxy mbexy, cab hajxy nøçxy nniuguiamayii. ⁵ Cøjwiinduum hajxy nniyajcopcø'owøøjät pø hoy hajxy mgudiúñ.

⁶ Pøn jaduhñ yajnáhixøóyyäp ja'a Diosmädia'agy, tsipcøxpä ofrenda hajxy yégät, mio'owøøjät ja'a yajnáhixøøbiä.

⁷ Ca'a hajxy myajwiinhøøn; ñajuøøbiä Dios neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm. Nej tøø mjäya'ayhatiän, høxtä jaduhñ mguhbédat. ⁸ Pønä Dioshøspíritu panøcxp, je'e cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän; pero pøn yhamdsoo cuहुdujt yajtuumb, cab jaduhñ jiugyhada'äñ nebiä Dios jiugyhatiän. ⁹ Tsøgä njoot hajxy møc pádáacäm; coo hajxy tehngajnä hoy nwädíjtämät, mänit hajxy jim nnøçkämät tsajpootyp coo yhabáatnät. ¹⁰ Hoy miánaajä ja'a jäya'ay hajxy mbuhbédat nägøxiä. Tsipcøxpädsä hermanodøjc hajxy mnä'ägädä puhbédat.

¹¹ Hamdsøøch hádaa letra nhädiúñ, paady miøjjatiä. ¹² Pønjaty mijs xjia wi'i ñämaaby coo hajxy myajcircuncidarhádät, paady hajxy jaduhñ miána'añ coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ cu'ughagujc. Hix, tsähgøøby hajxy jaduhñ coo hajxy miädsibø'owøøjät ja'a homiädia'agyquiuøxpä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm cruzøxp. ¹³ Hoy hajxy näje'e tøø jia yajcircuncidarhaty, cabä Moisés jiecyquiuहुdujt hajxy yajtuunä. Paady mijs hajxy xjia wi'i ñäma'ay coo hajxy myajcircuncidarhájpät, yajcumayaamb hajxy jaduhñ ja'a mijscøxpä. ¹⁴ Pero høøch, cábøch nmäna'añ coo mädyii miøjjä jiaançhä. Jagóoyøch nmäna'añ coo miøjjä jiaançhä cooçhä Jesucristo tøø xñähho'tu'udy cruzøxp. Cábøchä njoot yaa nbádaacnä hádaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cábøch tii nmøjpádaacnä. Cábøch tii hadsojt nmøødän hádaa yaabä naaxwiin. ¹⁵ Cab jaduhñ ñeipiä pø tøø myajcircuncidarhaty o pø caj. Je'eduhñ tsoobáatnäp

coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawiinjemy. ¹⁶ Pøñä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáanäp.

¹⁷ Páadyhøch chaä nnähxäguuäch nguwxäguuächä cooçhä Jesucristo miädia'agy tøø nmädiaacä. Y cooçh jaduñ tøø ngudiñ, páadyhøçhä cuhdujt nmøødän. Páadyhøch hajxy tii xquia'a yajnämáañät.

¹⁸ Hermanodøjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

Efesios

¹ Høøčh xøhajt Pablo. Høøčh hädaa nocy njahby. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coochä Jesucristo xwyinguéxät. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatai Diosmädia'agy mäbøjp jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Efeso, pønjatai Jesucristo miädia'agy jim hoy yajtúunäp. ² Weenä Dios hajxy xmiø'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønajtäm.

³ Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo, Dyioshajpiä Dios je'eduhmbä; y jaduhñ je'e Tieedyhajpä. Coø ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios tsajpootypä ja'a mayhajt ma-diu'u tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. ⁴ Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty chohnda'agy, tøøyyämä Dios hajxy hänajty xwyiimbiiwäm coø ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätämät tu'ugmädia'agy. Jaanä jaduhñ hajxy xwyiimbiiwämbä coø hajxy hoy njäya'ayhajtämät, coø hajxy nga'a cädiéhyämät, jaduhñ hajxy wa'ads hoy nhjätämät maa ja'a Dioswiinduumän. ⁵ Coø ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin ja'a højtscøxphajtäm. Paadiä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coø ja'a Dios hänajty tøø wyiinmay coø hajxy xyhuunghadäänäm. Hamdsoojootä Dios jaduhñ miänaañ coø hajxy xyhuunghajtämät. ⁶ Tsøcxä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm coø hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, coø ja'a Jesucristo yaa quiejxä maa højtsajtäm. Jaduhñä Dios ja'a mayhajt møj tiuñ ja'a højtscøxphajtäm. Paady hajxy xchójcäm coø ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy. Hix, jaanč tehñ chójcäbä Jesucristo ja'a Tieediäm. ⁷ Coø ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy xyajnahwaats xyajcuhwäatsäm. Jaduhñä Dios hajxy xmié'e'xäm. ⁸ Coø hajxy jaduhñ xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy hoy tøø xyajwiinjuøøyyäm nebiaty jaduhñ tøø wyiinmay ja'a højtscøxpä. ⁹ Tøø ja'a wyiinmahñdy hajxy xyhawäänäm ja'a hijty jaduhñ quiuyu'chpä. Hamdsoojootä Dios jaduhñ tøø wyiinmahñdyhaty. Chojpiä jioot hänajty jaduhñ coø ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtscøxphajtäm. ¹⁰ Jaduhñä Dios tøø wyiinmahñdyhaty coø ja'a Jesucristo Wyiindsønhadøøjät cøxiä tijaty jim tsajpootyp, møødä tijaty yaa hädaa yaabä naaxwiin. Coø ja'a Dios jaduhñ yaghabaadät, mänit hänajty tiøjiada'añ coø ja'a Jesucristo jaduhñ Wyiindsønhadä'añii.

¹¹ Ja'a Dios, yajtøjajpy je'eduhñ nebiaty je'e wyiinmay. Hoorä, jéquiänä Dios wyiinmaay coø højts ja'a yHuung xyajnahwa'ads xyajcuhwä'adsät, højts judiøpä, coø højts jaduhñ nmøødhidät tu'ugmädia'agy. ¹² Jequiän højts ja'a nhap ja'a ndeedy ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä mäbøjcäbä coø højts xyajnahwa'ads xyajcuhwä'adsät. Hoorä, paadiä Dios jaduhñ jecy wyiinmaay coø højts ja'a yHuung xyajnahwa'ads xyajcuhwä'adsät, jaduhñä jäya'ayä Dios hajxy nägøxiä wyiingudsähgøø'owät coø jiaanč tehñ miøjja coø jiaanč tehñ jiaančä. ¹³ Y mijts ja'a ca'a judiøpä, jaanä jaduhñä Dios tøø wyiinmaabiä coø mijts ja'a yHuung xyajnahwaats xyajcuhwäatspä. Y jaduhñ hajxy tøø nmäbøjpa coø ja'a yHuung hajxy tøø xyajnahwaats tøø xyajcuhwaatspä. Jaanč tehñ tiømiädiaacpä Dios jaduhñ. Coø hajxy jaduhñ nmäbøjcäm, paadiä Dios ja'a yHEspiritu yaa tøø quiejxy maa

højtshájtäm, jaduhnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh yajnähwaats tøø xjiaančh yajcuhwáatsäm. Hix, jéquiänä Dios jaduhñ miánaañ cooc ja'a yhEspíritu hánajty quíexa'añ maa ja'a jáya'ayhajxiän, ja'a miádia'agy hajxy hánajty mábójcäbä coo hajxy hánajty yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añii. Jaduhnä Dios ja'a tøyhajt hajxy xmióoyäm coo hajxy hoy miánaajä xcwieendhádaänäm. ¹⁴ Y coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu tøø jiaančh quejxnä maa højtshájtäm, jaduhnä tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä coo hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Jaduhnä DioshEspíritu hajxy xmiøødhídaänäm høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios hajxy jim xyaj-nøcxämät maa ja'a wyiinduumän, y coo ja'a Dios ja'a mayhajt jaduhñ tiuñ ja'a højtscøxphájtäm, páadiäts hajxy nwiingudsähgøøyyämät coo jiaančh tehñ miójjä coo jiaančh tehñ jiaančh.

¹⁵ Nmädóyhøch jaduhñ coo ja'a Jesús ja'a miádia'agy hajxy tøø mmábójcä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Jaduhñhøch nmädóyyäbä coo hajxy mdsocy mba'häyoy pønjiatiä Diosmädia'agy panøcxp. ¹⁶ Coočh jaduhñ nmädóyyä, páadyhøch Dios Dioscujú'uyäp nmo'oy ja'a mijtsøcxpä hoy miánaajä, coočh hánajty nDiospa'ya'axy ja'a mijtsøcxpä. ¹⁷ Nmänuu'xtäacypiøchä Dios coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduhñ ween xmiø'oy ja'a yhEspirituhaam, y coo ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduhñ ween xyajwiinjuø'øy. Dioshájtäbä Dios ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. NDioshájtämä Dios hajxy. Møj jaančh je'e. Hawiinmats hajxy jaduhñ nwiingudsähgøøyyämät. ¹⁸ Jaduhñhøchä Dios nmänuu'xtaacpä coo hajxy ween xyajwiinjuø'øy coo je'e tøø wyiinmay coo hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Paady hajxy jim xyajnøcxáanäm coo hajxy xyhuunghájtäm. Jaančh tehñ yhoj jaančh tehñ yajxon hajxy jim nhidáanäm. ¹⁹ Weenä Dios hajxy xyajwiinjuøbiä coo møcmäjaa jiaančh tehñ miøødä, coo ja'a miäjaahaam hajxy xpiuhbéjtäm coo ja'a miádia'agy hajxy nmábójcäm coo tiømiádia'agy. ²⁰ Jaanä miäjaahaamä yHuung jaduhñ yagjujyppiøjtägajtspä. Mänit jim yajnøcxy maa ja'a wyiinduumän. Mänit nãmaayy coo yhøxtä'agät maa ja'a quiø'ø ha-hooyhaampiän. Jimä Jesucristo ja'a Tieedy miøødhanehmnä. ²¹ Ni pønä cuhdujt jaduhñ quia'a nä'ägädä møødä nebiä Jesucristo møjcuhdujt miøødän, ni jim tsajpootyp, ni hádaa yaabä naaxwiin. Ni pønä cuhdujt mänaa quia'a møødhada'añ nebiä Jesucristo møjcuhdujt miøødän. ²² Jaduhnä Jesucristo piädaacä coo cøxiä wiinä yhané'emät hoy miaajä. Jaduhñ je'e piädäacäbä coo højts nWiindsønhájtämät coo ja'a miádia'agy hajxy nmábójcäm coo tiømiádia'agy. ²³ Hoyyä Jesucristo cøxiä wiinä jia hane'emy hoy miaajä, coo hajxy jaduhñ nmábójcäm, xjiotcädäacäm hajxy jaduhñ coo hajxy xmiøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Ni tii jaduhñ quia'a jootcädaacy neby højts xjiotcädäacäm.

2

¹ Jue'e mijts hijty, cabä Dios hajxy hijty mwiingudsähgøø'øy, je'eguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy hijty mmøødä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a cudiuñ. ² Jaančh tehñ yhaxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä hity. Jaduhñdsä jáya'ayhajxy yhity ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mábøjpä. Ja'a møjcu'ugong ja'a miádia'agy hajxy hijty mmábójcäp. Jaayá'ayäts møjtuungmøød tsajtcøxp. Yhanehmby jaduhñ pønjiatiä Diosmädia'agy ca'a mábøjp. ³ Jaduhñ hajxy hijty nägøxiä njatcøøyyämbä. Haxøøg hajxy hijty nwädíjtäm nebiä njootä ngopc-hajxy hijty chójcäm. Paadiä Dios hajxy hijty

xyajcumäadowáañäm nägøxiä näguipxy møødä haxøøgjäya'ayhajxy. ⁴ Pero hojiootä Dios jiaanč tehñ miøød. Xjiaanč tehñ chójcäm hajxy. ⁵ Hoyyä Dios ja'a miädia'agy hajxy hijty nga'a ja cudiuunäm, ja'a miäjaahaamä Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy tøø xyajtägájtäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiuunämät, nebiä Jesucristo yagjujypiøjcän ja'a Tieediä miäjaahaam. Coo ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. ⁶ Nebiä Dios ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajchän, jaanä jaduhñ højts xyagjujypiøjtägatsäänämbä. Tøø hajxy xpiädäacäm coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätämät tu'ugmädia'agy. Y nebiä Dios ja'a Jesucristo ja'a cuhdujt miooyyän coo jim miähané'emät tsajpootyp, jaanä jaduhñ højtsä cuhdujt xmio'owaañämbä. ⁷ Paadiä Dios ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ xmiøoyyäm, jaduhñ yajcähxø'øga'añ coo hojioot jiaanč tehñ miøødä maa højtsøxpän, coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin; paady hajxy hoy xñähho'túutäm. Jimä Dios hajxy hoy miänaajä xyaghidáañäm maa ja'a wyiinduumän. ⁸ Cab hajxy hamdsoo tøø nhawa'adspädsøømäm. Ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. Paady hajxy xyaghawa'adspädsøømäm coo hojioot jiaanč tehñ miøødä, coo hajxy nmäbøjcäm coo hojioot miøødä. ⁹ Coo ja'a nbojpa ngädieey hajxy hamdsoo tøø nga'a yajniñähwäatsäm, paady hajxy hamdsoo nga'a niguuumáayyämät, hoy hajxy tøø nja hojiäya'ayhájäm. ¹⁰ Hix, tøø ja'a Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy xyajtägájtäm coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy. Tøø ja'a Dios ja'a mäjaa hajxy xmiøoyyäm neby hajxy hoy nhjätämät. Jéquiänä Dios jaduhñ wyiinmaayy coo hajxy jaduhñ hoy nhjätämät.

¹¹ Hoorä, højts judiøspä, yajcumaaby højts jaduhñ coo højts nyajcircuncidarhaty. Jaduhñ højts tyijy nyajcähxø'øgy coo højtsä Dios xquiu'ughaty. Coo højts jaduhñ nyajcircuncidarhaty, je'eduhñ ñänøømby coo højtsä seña nbäda'agy maa højtsä nni'xcøxpän. Paady højts mijts nxøøghaty, mijts ca'a judiøspä, coo hajxy mga'a yajcircuncidarhajpä. Tøyhajt jaduhñ. ¹² Hix, højts judiøspä, ja'a Dios højts jecy xquiu'ughajt. Jaduhñ højtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy coo højts hánajty xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Pero mijts ca'a judiøspä, caj mijtsä Dios xñämaayy coo mijts xquiu'ughada'añ, coo mijts xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsa'añ. Hix, cahnä Diosmädia'agy hajxy hánajty mmädoynä ja'a Cristocøxpä. Paady hajxy hijty mga'a najuø'øy coo mijts ja'a Dios xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaambä. ¹³ Caj mijtsä Dios hijty xquiu'ughaty. Cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädooyä. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'tu'udy, paadiä Dios hajxy xquiu'ughajnä. ¹⁴ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xpiädäacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nnimiädsiphájäm. Pero tøø hajxy nnimiägaxø'cänä je'leguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. ¹⁵ Højts judiøspä, mijts hijty nmøødnnimiädsiphájätap, mijts ca'a judiøspä. Hix, højtsä Dios jecy xyhanehñ madiu'u, ca'a myijtsä. Mänitä Moisés quiujahy nebiaty højtsä Dios xyhanehñy, y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios ja'a mädia'agy yaghamaadiujnä nebiä Moisés hánajty jecy tøø quiujaayän. Jaduhñä Jesucristo hajxy tøø xpiädäacäm tu'ugmädia'agy møød je'e, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Paady hajxy nga'a nimiädsiphájätänä hamiñ haxøpy neby hijtiän, højts judiøspä møød mijts ca'a judiøspä. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø

xñähho'túutäm cruzcøxp, paadiä Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhjítänä, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Cabä Dios hajxy jaduñ nmädsiphájtänä.

17 Hoyyä Jesucristo hajxy xyhawáanäm coogä Dios ja'a jioot quia'a tsoey coo ja'a Dios hajxy nga'a mädsiphájtänät. Jaduhñägä jioot chocy coo hajxy nmøødhjítänät tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. 18 Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy nägøxiä nmøødhjítänä tu'ugmädia'agy, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduñ xyajmøødhjítäm tu'ugmädia'agy nägøxiä. 19 Xquiu'ughájnáp mijtsä Dios møødä jáya'ayhajxy nägøxiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy mábøjpä, hoy hajxy mga'a jagä judiøspä. Xyhuunghájnäbä Dios hajxy jaduñ. Cabä Dios hajxy hijty xquiu'ughaty xyhuunghaty, coo ja'a miädia'agy hajxy hijty mga'a mábøjcä. 20 Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, mänit je'e hoy jiuypiojtägach. Mänitä Diosquexy ja'a Diosmädia'agy hajxy tiägøoyy yajwa'xpä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy nmábøjcäm. 21-22 Paadiä Jesucristo hajxy xmiøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmábøjcäm, møød højts judiøspä, møød mijts ca'a judiøspä. Hix, tøø ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpa ngädieehjítäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduñ xyajmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

3

1 Høøch Pablo, páadyhøch chaa ndsumyčhána'ay coočhä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä maa mijtsän, mijts ca'a judiøspä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xpiädáacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, páadyhøchä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä. 2 Tøø hajxiäda'a mmädoyhaty coočhä Dios tøø xwyiinguexy coo mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, coo ja'a Dios ja'a hojioot miøødä ja'a mijtscøxpä. 3 Jéquiänä Dios wyiinmaayy coo højtsä nbojpa ngädieey xyajnáhwaats xyajcuhwáatsät, højts judiøspä. Nnajuøøby højts hijty jaduñ. Pero cuyu'uchä Dios hijty yaghity coo hánajty tøø wyiinmaabiä coo mijts xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judiøspä. Hoorä, tøøchä Dios hádaa mädia'agy xyajwiinjuøøñä nébiøch hádaa mädia'agy weenjaty cham njaayän. 4 Coo hádaa mädia'agy hajxy mgápät, jaduñ hajxy mnajuø'owa'añ coočhä Dios ja'a mädia'agy tøø xyajwiinjuø'oy, ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cuyu'uch tøø yhítiäbä. 5 Cab hádaa mädia'agy hijty pøn miädoyyä. Pero tøø ja'a Dios ja'a wyiinguexyhajxy yajwiinjuøøñä. Ja'a yhEspirituhaam jaduñ yajwiinjuøøyy. 6 Jaduñ hajxy nnajuøøyyäm coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo ja'a Jesucristo hajxy hánajty xñähho'tu'udáanäm, coo hánajty jiuypiojtägatsa'añ. Y coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmábøjcäm, paadiä Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhjítäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød højts judiøspä näguipxy møød mijts ca'a judiøspä. Jaduñä Dios hajxy nägøxiä xyhuunghájtäm. Tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy jaduñ xyaghjítäm ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy jaduñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm. Jéquiänä Dios jaduñ wyiinmaayy.

7-8 Ja'a miøcmäjaahámhøchä Dios tøø xtiuungmo'oy coočhä ja'a miädia'agy nyajwa'xät maa ja'a ca'a judiøshajxypän. Xtiuungmøoyhøchä Dios jaduñ coočhä judiøshajxy nyajwiingapxø'owät coo Dios ja'a mayhajt møj may

tiuna'añ ja'a hõjtsõxphájtäm, je'eguiõxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tõõ xñähho'túutäm. Hojiootä Dios miõõd, páadyhõch jaduhñ xtiuungmooyy, hõyhõch nga'a jagä mäna'añ cooõch nga'a tsoobaady cooõch jaduhñ ndúnät, hõyhõch nja mäna'añ coo ja'a Dioshuunghajxy miaas tsoobáadät, coo hajxy jaduhñ tiúnät. ⁹ Jaanä jaduhñhõchä Dios tõõ xtiuungmoobiä cooõhä jáya'ayhajxy nägõxiä nyajwiinjuõ'õwät coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo mijsä Jesucristo hänajty xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaamä, mijs ca'a judiõspä. Mänitä Dios jaduhñ wyiinmaayy mänaa cõxiä wiinä yhädiuñän. Cab hajxy xchoj yajwiinjuõyyäm. Jecy jaduhñ yaghijty cuyu'uch. ¹⁰ Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy nägõxiä tõõ xyajñähwaats tõõ xyajcuhwáatsäm, mõõd hõjts judiõspä näguipxy mõõd mijs ca'a judiõspä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy nmäbõjcäm coo tiõmiädia'agy, jaduhñä Diosmoonsä hajxy jim ñajuõõñä tsajpootyp coo ja'a Dios jiaanõh tehñ quiuwiinmahñidiä madiu'u. Haa ca'a, xyhíxämä Diosmoonsä hajxy coo hajxy tu'ugmädia'agy jaduhñ nhíjtänä. ¹¹ Jaduhñä Dios ñä'ägädä wiinmaayy jequiän, jajty hädaa naaxwiin yhädiuñ. Jaduhñ yajtõjiajty coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. ¹² Coo ja'a Jesucristo hajxy nmõõdhíjtäm tu'ugmädia'agy, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbõjcäm, jaduhñä tõyhajt hajxy nmõõdhíjtäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmõõdhíjtäm coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxämät. Jaduhñä tõyhajt hajxy nmõõdhíjtämbä coo hajxy xmiädoowäm. ¹³ Mijs nmänuu'xtaacyy coo hajxy mga'a jootmayhädät, hõyhõch yaa nja tsaaõhpõcy. Páadyhõch chaa ndsaaõhpõcy cooõhä Diosmädia'agy nyajwa'xy maa mijsän. Pádiäts hajxy jaduhñ mxoondä'agät.

¹⁴⁻¹⁶ Ja'a nWiindsõnhájtäm Jesucristo, Dios je'e Tieedyhajpy. Tieedyhajpiä Dios hajxy je'ebä pønjaty jim tsánaaby tsajtcõxp mõõd pønjaty yaa tsánaaby hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xpiädáacäm tu'ugmädia'agy mõõd hõjts judiõspä näguipxy mõõd mijs ca'a judiõspä, páadyhõchä Dios hamuumdu'joot nmänuu'xta'agy coo mijsä mäjaa ween xmio'oy ja'a yhEspírítuhaam, neby hajxy jaduhñä mjuõhñdyhaam mmee'xtügät. Xpiuhbedäbä Dios hajxy jaduhñ je'eguiõxpä coo je'e miõjjä jiaanõh. ¹⁷ Jaduhñhõchä Dios nmänuu'xtaacpä coo ja'a Jesucristo yhEspírítu hajxy ween mjaac mõõdhajtä, je'eguiõxpä coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbõjcä. Jaduhñ hajxy hoy yajxõñ mniõhoc mnimiee'xõõjät hoy miänaaxõõjä. ¹⁸⁻¹⁹ Y jaduhñ hajxy mwiinjuõõbiät coo ja'a Jesucristo hajxy xjiaanõh tehñ chõjcäm mõj may. Hanaxiä hajxy jaduhñ xjiaanõh tehñ chõjcäm. Cab hajxy ca'xy nwiinjuõõyyäm nebiaty hajxy jaduhñ xjia tsõjcäm. Cab hajxy pedyii nwiinjuõõyyäm. Coo hajxy hoy nwiinjuõõyyämät, hoyyä nwiinmahñdyhajxy jiädáañäm nebiä Dios ja'a wyiinmahñdiän.

²⁰ Jaanõh tehñ miäjaamõõdä Dios. Ja'a miäjaahaamä nwiinmahñdyhajxy xyajtägátsäm. Jaanä miäjaahaamä mayhajt mõj may tiuumbä ja'a hõjtsõxphájtäm. Hõxtä cab hajxy hoy nwiinjuõ'õwáañäm nebiatiä mayhajt jaduhñ tiuun. Mõj mayyä mayhajt jaduhñ tiuun, hoy hajxy nga'a jagä mäyujwáañäm. ²¹ Tsögä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgõõyyäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbõjcäm, je'eguiõxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túutäm. Tõyhajt jaduhñ.

4

¹ Cooõhä Jesucristocõxpä nduñ, páadyhõch chaa ndsumyõhänä'ay. Coo mijsä Dios tõõ xyajñähdijy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ

mgudiúnät. ² Cab hajxy myajcumáyät. Mee'xxieemy hajxy mhídat. Mmee'xtúgáp hajxy jaduñ. Hamiñ haxópy hajxy mníchoc nmimiee'xósjät. ³ Naxy hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy mdehñ yhidät. Ja'a Diosh-espíritu hajxy jaduñ xyahídáp tu'ugmädia'agy. ⁴ Tu'ugmuquiä Jesucristo miädia'agy hajxy nbanócxäm, mөөd hõjts judíospä näguipxy mөөd mijts ca'a judíospä. Tu'ugmuquiä Dioshespíritu hajxy nmөөdhájtäm. Nägõxiä Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo hajxy jim xyajnöcxáañäm maa ja'a wyiindu-umän. Tu'ugmucy hajxy jaduñ njõbhíjxäm. ⁵ Tu'ugmuquiä Jesucristo hajxy nWiindsõnhájtäm. Tu'ugmuquiä miädia'agy hajxy nmäböjçäm coo tiõmiädia'agy. Ja'a Jesucristocõxpä hajxy nägõxiä nnábéjtäm. ⁶ Tu'ugmuquiä Dios hajxy nDeedyhájtäm nägõxiä. Jaaya'ay hajxy xyhanéhñäm nägõxiä. Ja'a hõjtscõphájtäm jaaya'ayä mayhajt tiuñ nägõxiä. Jaaya'ay hajxy hoy xmiөөdhájtäm nägõxiä.

⁷ Cõjhawingatiä Jesucristo hajxy tөө xyajnáhdíjjäm nebiaty hajxy ndúñämät. ⁸ Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: Coo jim ñöcxy tsajpootyp, tsumiä miädsip yajnöcxy, ja'a hajxy hánajty tөө quia'a mäjädá'aguiäbä.

Mäniä jiamiөөd madiu'u miooy cõxiä wiinä.

⁹⁻¹⁰ Coo jaduñ miäna'añ coo ja'a Jesucristo ñöcxy tsajpootyp, jaduñ miäna'ana'añ coo hánajty yaa tөө yhoy hádaa yaabä naaxwiin. Jim hánajty tөө yhuuc tsohndaacpä tsajpootyp. Y coo jim ñöcxtägajch Dioswi-induum, jim mõj jaanç yhiñä. Jim jaduñ yhanehmñä tsajpootyp mөөd hádaa yaabä naaxwiin. ¹¹ Ja'a Jesucristo hõjts xpíadaac coo hõjts ma-diu'u ndúnät jaaya'aguiõxpä. Näje'e hõjts xyajnáhdíjy coo hõjts ndúnät apóstol. Je'eç jaduñ nnänõmby coo hõjtsä Jesucristo xquiejtsohñ Diosmädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmyhagajpt. Näje'e hajxy yajnáhdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jiaac yajwá'xät. Näje'e hajxy yajnáhdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxó'ówät. Näje'e hajxy yajnáhdíjjäbä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajnáhixó'ówät. Näje'e hajxy yajnáhdíjjäbä coo hajxy quiopc-hádät maa ja'a hermanodõjc-hajxy yhamugõ'oyän Dioswiin-gudsähgõöbiä. ¹² Paady hajxy jaduñ tiuñ, jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy quidiúnät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböcy. Jaanä jaduñ hajxy tiuñbät ja'a Dioscõxpä. Jaduñ hajxy maas hoy wiädítät nägõxiä coo ja'a Jesucristo hajxy pianöcxy. ¹³ Jaduñä Dios ja'a miädia'agy hajxy tu'ugmucy hoy nmäböjçämät nägõxiä coo tiõmiädia'agy ja'a Jesucristocõxpä. Y jaduñä Jesucristo hajxy hoy nmөөdhájtämät tu'ugmädia'agy, ja'a Dioshu-ung. Jaduñä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nwiinjuõyyämät. Jaduñ hajxy maas hoy nyajtúñämät. Mäniä hajxy hoy nwiinmäayämät nebiä Jesucristo wyiinmayyän. Y jaduñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän. ¹⁴ Põnjatiä Diosmädia'agy hoy ca'a wiinjuõöbyñä, jaanç tehñ piaquiä hajxy yajwiinhõõñ. Hoy tyii mädia'aguiä hajxy miäböga'añ. Hix, ja'a häna'c-hajxy mäwiinhõhmbä, jiaanç tehñ jiajpy hajxy mäwiinhõõn. Jaanç tehñ piaquiä hajxy jaduñ xwyiinhõõnät. Pero hõjtshájtäm, cab hõjts jaduñ nyajwiinhõhñämät. ¹⁵ Pero, tsög hajxy tögaiápxäm, tsög hajxy tõiädiácäm. Tsög hajxy tsóçäm, tsög hajxy méé'xäm põnjaty hajxy nmөөdmädiácäm. Jaduñ hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Jesucristo hoy wiäditiän, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. ¹⁶ Coo hajxy nhíjtämät tu'ugmädia'agy, coo hajxy nnibi-uhbéjtämät hamiñ haxópy nebiatiä Dios hajxy tөө xtiungmóoyyäm, jaduñä Jesucristo hajxy xpiuhbéjtämät, neby hajxy jaduñ maas hoy nniçhojc

nnimiée'xämät hamiñ haxøpy, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nwiinjuøøyyämät, neby hajxy jaduhñ maas hoy ngudiüunämät.

17-19 Pønjetiä Diosmädia'agy ca'a panøcxp, cab hajxy miøjpäda'agy ti-jaty jaduhñ tsoobaatp. Cab hajxy tii wyiinjuø'øy. Jaançh tehñ xiexä jiootä quiopc-hajxy; paady hajxy quia'a wiinjuø'øy coo ja'a Dios ja'a möjmayhajt tøø tiuñ ja'a højtsøxphájtäm, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Diósäm. Tsähdiuhndägoy hajxy jaduhñ. Hanaxiä hajxy yhaxøøgjatcø'øy cøxypänejpiä. Paady mijts jaduhñ nmägäpaxy nhane'emy ja'a Jesucristocøxpä coo hajxy jaduhñ mga'a pajatcøøbiät. 20 Coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy jaduhñ mga'a haxøøgwädíjnät, neby hajxy naamnä tøø nmägäpaxy tøø nhane'emiän. 21 Tøyhajt jaduhñ coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy xyajñähixøøyy ja'a yhEspirituhaam. Hiç, tøguiapxp tømiädiacp je'e. 22 Jaduhñ hajxy xyajñähixøøyy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajt-shixø'øwät neby hajxy hijty mhaxøøgjäya'ayhatiän. Mdu'udägoyyaamb hajxy hijty je'eguiøxpä coo hajxy hijty cøxiä wiinä mhadsocy, cooc tyjy hajxy hijty jaduhñ mbaada'añ ja'a hoyhajtä weenhajt. Pero myajwiinhøhmb hajxy hijty. Hiç, cabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ mbáadät. 23 Pero, yajtägätsä mjootä mwiinmahñdy hajxy. 24 Tøø ja'a Dios hajxy xmiøoyyäm ja'a hawiinjembäi howyiinmahñdy nebiä Dios hajxy jaduhñ hoy nbahíjxämät. Jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mjäya'ayhádät. Jaduhñ hajxy tøyhajt haxøøg mga'a wädíjnät.

25 Jaduhñds je'e, cab hajxy mhøhñdáacnät. Tøyhajt hajxy mmädiáacnät. Hiç, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm.

26-27 Coo hajxy tähoocjaty mnimiäjootma'adøøjät, paquiä hajxy jadähooc mnimiägäpaxø'cägumbät, coo ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduhñ paquiä xñä'a yajcädiéeyät.

28 Pønjaty mee'tsp, cab hajxy miée'tsnät. Ween hajxy tiuunnä, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy piuhbedät pøn jaduhñ yajmaajajp.

29 Cab hajxy mhaxøøgcápxät. Coo hajxy hoy mgäpax mmädiä'agät, jiaac wiinjuø'øwaambiä jäya'ayhajxy, ja'a homiädia'agy hajxy hoy mädoobä. Jaduhñä Dios ja'a mayhajt tiünät jaaya'aguiøxpähajxy, ja'a hajxy jaduhñ mädoobä. 30 Cabä DioshEspiritu hajxy myagjootmadiägø'øwät. Hiç, jaaya'ay hajxy jaduhñ xcwieendähadaañäm høxtä coonä ja'a Jesucristo hñajty yaa quiädaactägätsa'añ. Mänit jaduhñ quiäxø'øga'añ coo hajxy hñajty tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwäatsäm, møød coo hajxy hñajty tøø xyajpädsøømäm haxøøgtuum.

31 Cab hajxy mnixiøøghájtänät. Cab hajxy mnimiädsiphájtänät. Cab hajxy mnimiäjootmä'tänät. Cab hajxy mnihøjjánät. Cab hajxy mniñähøjjánät. Cab hajxy mnimiähänhájjtänät. 32 Pero, mniçhoc mnimiee'xøøjöp hajxy hamiñ haxøpy. Mniñäxuudsøøjöp hajxy jaduhñ. Mnimiee'xøøjöp hajxy jaduhñ. Hiç, jaduhñä Dios hajxy tøø xmiée'xäm ja'a Jesucristocøxpä.

5

1 Xyhuunghájtämä Dios hajxy; xchójcäm hajxy jaduhñ. Naxiä Dios hajxy ndehñ piahíjxämät. 2 Mniçhoc mnimiee'xøøjöp hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Coo hajxy jaduhñ xchójcäm, paady hajxy tøø xñähho'túutäm. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ.

³ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy haxøøg mga'a nä'ägädä jatcø'øwät. Ni mga'a hadsógät jáya'adio'oxiøjc hajxy. Jaaná jaduhñ mi-jts to'oxiøjc-hajxypä, caj mijts wiingya'adiøjc mmøødmábät. Ni mga'a hadsójcät hajxy ja'a mmädo'oxiøjcä ñihyhap. Ni cab hajxy mhaxøøgcápät. ⁴ Cabä haxøøghaaw hajxy mmøødhädät. Cab hajxy mguhhinmädi'agät. Cab hajxy mhanähädät. Cab jaduhñ yhawiinmatsä coo hajxy jaduhñ mjatcø'øwät. Pero ja'a Dios hajxy mnämä'awäp: "Dioscujú'uyäp." ⁵ Tøyhajt jaduhñ, pøn haxøøg jatcøøby, pøn jáya'ajie'e jaanç tehñ yhadsojp, cab jim tiägø'øwa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän, maa ja'a Dios ja'a wyi-induumän. Hix, pøn jáya'ajie'e hadsojp, cabä Dios hoy wyiingudsähgø'øy. ⁶ Cab hajxy nyajwiinhøñämät coo jáya'ay hajxy hänäjty xjia nämäayämät cooc tyijy yhooyä coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät, nébiäts naamnä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. Ja'a häna'c-hajxy ca'a mabøjpä, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiä, nébiäts naamnä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän, yajcumädowáanäp hajxy je'eduhñ ja'a Díosäm. ⁷ Paady jaduhñ, tsøc ca'a møødjatcøøyyäm näguipxy.

⁸ Mijts, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädoyyä. Mhaxøøgwädiyp hajxy hijty, møød hajxy hijty haxøøgjiaty mjatcø'øy. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy tøø mmäbøjcänä, paadiä mwiinmahñdy hajxy mmøødän hawa'adstuum. Jaduhñä mwiinmahñdy hajxy mjaac yaghidät. ⁹ Pønjataiä wyiinmahñdy hawa'adstuum, hojiot hajxy miøød. Hoy hajxy jiäya'ayhaty. Tøguiapxp tømiiäiaacp hajxy je'e. ¹⁰ Mjaac habøgäp hajxy jaduhñ nebi-atiä Dios hajxy xyajnähixø'øy neby hajxy jaduhñ maas hoy mjäya'ayhädät. Jaduhñä Jesucristo hajxy xmiaas cumáyät. ¹¹ Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, cab hajxy hoy jiäya'ayhaty. Cab hajxy jaduhñ cøxypänejpä mmøødjatcø'øwät; pero mwiinguhojø'øwäp hajxy jaduhñ. ¹² Jaanç tehñ yhoçhähdiiuñnä hajxy hamee'ch jatcø'øy; páadyhöç nga'a nägapxa'añ nebi-aty hajxy jaduhñ jatcø'øy. ¹³ Coo jáya'ay hajxy nwiinguhojø'øyyämät coo hajxy yhaxøøgwädity, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän, mänit hajxy jaduhñ yhooc tehñ ñajuø'øwät coo hajxy tøyhajt yhaxøøgwädity. ¹⁴ Jaduhñä jáya'ayhajxy näje'e miäna'añ:

Pøn jaduhñ maab, ma'abiäðøg hajxy;

pøn jaduhñ tøø yho'ogy, mjujyipiøjtägätsäp hajxy.

Ja'a Jesucristo mijts xquuijajaamb xquiudøø'xaamb.

Jaduhñ miädia'agytiägø'øy, pønä Diosmädia'agy ca'a mabøjp, ween hajxy miäböcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyajwiinjuø'øwät coo je'eyyä jaduhñ tu'uquüä ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajnähwäatsät.

¹⁵ Jaduhñds je'e, nägüentä hajxy mwädität. Cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jáya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuøøbiän. Paady hajxy hoy mwädität coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mwiinjuø'øy. ¹⁶ Naxy hajxy hoy mdehñ wiädität. Hix, jiaanç tehñ miäwädiypä jáya'ayä haxøøgwiinmahñdy hajxy jäda'ahaty. ¹⁷ Hoorä, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jáya'ayhajxy ca'a jajpän. Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehñ wyiinjuøøyyät mdehñ wyiinmädoowät nebiatiä jiot chocy coo hajxy mgudiüñät. ¹⁸ Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmu'ugøøjät; yajtägoobiä jocnøø jaduhñ. Pero weenä Dioshëpíritu hajxy xjiaac puhbéjtäm coo ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ njaac cudiüñäm. ¹⁹ Coo ja'a Dioshëpíritu hajxy xpíuhbéjtäm, jaduhñ hajxy nni-jiootcapxmøcpøjcäm ja'a Dioshøyhaam. Jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot mwiinhøw mwiinyá'axät. ²⁰ Hoy miäduhñjätä Dios hajxy mnämä'awät:

“Dioscujú'uyäp”, ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ mnämä'awät: “Dioscujú'uyäp”, coo ja'a hoyhajtä ween-hajt hajxy je'e xmióoyyäm. Hix, je'e hajxy nDeedyhájtäm.

²¹ Hoorä, coo ja'a mmähermano waamb xyhané'emät, hamuumdu'jootä miädia'agy mgudiúunät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy nwiind-gudsähgøoyyäm.

²² Mijts to'oxiøjc-hajxy, mgudiúunäbä mnihyhapä miädia'agy hajxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyhane'emy, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. ²³ Coo ja'a mnihyhaphajxy quiopc-haty maa mijtsän, jaduhñ mäwiin miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhájtäm coo ja'a miädia'agy hajxy hoy nmäbøjcäm. Jaaya'ay hajxy xyajnähwáatsäm. ²⁴ Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñ mijtsä mnihyhapä miädia'agy mgudiúunäbät, waambaty hajxy jaduhñ xyhane'emy.

²⁵ Hoorä, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchøjcäm. Hix, tøø hajxy xñähho'túutäm. ²⁶ Paady hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xyajnähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Paady hajxy jaduhñ tøø xyajnähwáatsäm coo ja'a miädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm. Y coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ hajxy nmänäänäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xñähwáatsäm. ²⁷ Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy yajxón xyhíxámät nebiä pujoy nebiä je'eçhpän coo hánajty yaa quiädaactägatsa'añ. Hix, tøø ja'a nbojpä ngädieey hajxy hánajty xyajnähwáatsäm. ²⁸ Jaduhñds je'e, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamd-soo copc hajxy mjuø'øyän. Pønä tio'oxiøjc tsojp mee'xp, jaduhñ miäbaady nebiä yhamdsoo ni'x nebiä yhamdsoo copc choquiän. Hix, tu'ugni'x tu'ugcøpc hajxy jiaty coo to'oxiøjc hajxy wyiingpøcy. ²⁹ Hix, cap pønä yhamdsoo ni'x yhamdsoo copc xiøøghaty. Pero ngüeendähájtämä nni'x ja'a ngopc-hájtäm hajxy; jaduhñ mäwiinäts miäbaady nebiä Jesucristo ha-jxy xcwieendähájtäm. ³⁰ Hix, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo ha-jxy xmiøødhíjtäm coo hajxy nWiindsønhájtäm. ³¹ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Jaduhñds je'e, coo ja'a ya'adiøjc to'oxiøjc piaady, mänitä tiaj tieedy piuhyohdiuutnä. Jaduhñ mäwiinädsä ya'adiøjc-hajxy jiaty møødä tio'oxiøjc nebiä tu'ugni'x nebiä tu'ugcøpcän.” ³² Jaançh tehñ yajxón hädaa mädia'agy jaduhñ. Cabä Dios hajxy hijty xchoj yajwiinjuøoyyäm. Jaduhñch nwiinjuøøy, coo ja'a ya'adiøjcä tio'oxiøjc miøødhity tu'ugmädia'agy, coo jaduhñ miøødhity tu'ugni'x tu'ugcøpc, jaduhñ mäwiinäts miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhíjtämbä tu'ugmädia'agy coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm. ³³ Jaduhñds je'e, jaduhñä mdo'oxiøjc hajxy mdsoc mmée'xät nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsøquiän. Y mijts to'oxiøjc-hajxy, jaanä jaduhñä mnihyhap hajxy mwiingudsähgøøbiät.

6

¹ Mijts pigäna'tøjc-hajxy, mgudiúunäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy jaduhñ mgudiúnät. ²⁻³ Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Pønjatiaä tiaj tieedy wiingudsähgøøby, je'eçh hajxy hoy nyajtsäna'awaamby nyaghäyowaamby hädaa yaabä naaxwiin; je'eçh hajxy jeycy nyagjyghadaamby”, nømä Diosmädia'agy miäna'añ. Coo ja'a Dios

hajxy jaduhñ jecy xyhanéhñmäm, mänit jaduhñ miänaandsohñ coo ja'a mayhajt hänajty tiuna'añ ja'a højtscøxphájtäm.

⁴ Mijts taj teedyhajxy, cabä mnøøx cabä mmajc hajxy hanaxiä mhójtät coo hajxy xmiähanhádät. Jaduhñä mhuung hajxy mmägapx mhané'emät coo hajxy hoy wiädítät. Jaduhñ hajxy quimayóøjtät ja'a Jesucristäm, ja'a hajxy nWiindsønähájtäm.

⁵ Naje'e mijtsä jäya'ayhajxy xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Mgudiúunäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Mwiingudsähgø'owäp hajxy jaduhñ nebiä Jesucristo hajxy nwiingudsähgø'oyyäm. ⁶⁻⁷ Hoyyä jäya'ayhajxy tiuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty wyiindäna'ayii neby hajxy jaduhñ quimayóøjtät ja'a wyiindsønäm. Pero naje'e jäya'ayhajxy hoy quia'a tuñ coo ja'a wyiindsøn hajxy hänajty quia'a jimä. Mijts, cab hajxy jaduhñ mbahixät. Hamuumdu'jootä mwiindsøn hajxy mmädúnät. Jaduhñ hajxy hoy myajcähxø'ögät coo ja'a Jesucristo hajxy hoy mjaanč mäduñ. Jaaya'ay hajxy nmaas Wiindsønähájtäm. Jaduhñä Dios chojpa. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy jaduhñ mdúnät. Ca'a jäya'aguixøxpähajtiä hajxy mdúnät. ⁸ Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ, coo ja'a nwiindsøn hajxy hoy nmädúunämät, hoy hajxy xjia je'ehájtäm nebiä waj nebiä cuaayän, mänitä Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiöoyämät.

⁹ Jaduhñ mijtspä, cumoonsädøjc, mnäxúudsäbä mmoonsä hajxy jaduhñ. Cab hajxy mhadsähgø'owät. Haa ca'a, jaduhñ mijtsä Dios hajxy xyhanehñmbä nebiä mmoonsä hajxy xyhanéhñmbän ja'a Diósäm, ja'a jim tsajpootypä. Haa ca'a, cabä Dios hajxy wiing xyhíxäm. Haa ca'a, tu'ugjäya'ayhájttäm hajxy nägøxiä.

¹⁰⁻¹¹ Hoorä, mänuu'xta'agä Dios hajxy coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam; jaduhñä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäbøjcät. Hix, jaanč tehñ miäwiinhøhñmbä møjcu'ugong. Pero jiaanč tehñ miøødä Dios mäjaa. Y coo hajxy jaduhñ xpiuhbédät, cabä møjcu'ugong hajxy jaduhñ myajmäjädá'agät. ¹² Hix, ja'a møjcu'ugong hajxy yaa xmiädsibøoyyäm møødä mioonsä hajxy, ca'a jäya'ayhajxiä ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Haxøøgä møjcu'uhajxy jäya'ayhaty. Pojhaam hajxy wiädity. Cabä ni'x copc hajxy tiehñ miøødä neby højtshájtäm. Møcä mäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä. Ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä haxøøgjäya'ayhajxy hanéhñmbä møjcu'ugóngäm. Hoy chajtcøxpä ja'a møjcu'uhajxy wiädity. ¹³ Paadiä Dios hajxy mmänuu'xta'agät coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy hoy mjøjtänä'awät. Jaduhñ hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁴ Jøjtänä'awxä ja'a møjcu'ugong hajxy. Naxy hajxy hoy miänaaxøøjä mdehñ tiømiädiä'agät. Jaduhñ hajxy hoy mmeex'túgät. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy møc ñiwiohñta'a'chiijän coo hajxy hänajty chip-tuna'añ. Naxy hajxy hoy yajxon mdehñ wiädítät. Jaduhñä Dios hajxy xñäwá'anät. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado latapujxt hajxy yajni'guiaachjubø'oyiijän. Jaduhñ hajxy hoy miäjäda'aga'añ. ¹⁵ Niyhahixø'owøø hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy mmäwädítät. Coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäbøgät, jaduhñ hajxy jootcujc yhidät. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy ñiyhahixø'oyiijän coo ja'a quixøøg hajxy piägø'oy. ¹⁶ Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehñ miäbøjcät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnähwáatsäm. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy mga'a yajmäjädá'agät. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado es-

cudo hajxy jajnyhawähajtygyijän neby hajxy jaduñ quia'a tɔpxóøjät ja'a tɔpxquepty tóoyäp queecpä. ¹⁷ Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miábógät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldado pujxcuhjup hajxy miøødän. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm yhabógät nebiä Dioshëspiritu hajxy xyajnäxixóøyyäm. Jaduhñ mäwínäts miäbaady nebiä soldadohajxy espadacap chiptuñän. ¹⁸ Coo ja'a Dios hajxy mba'ya'axät, mmäyujwá'anäp hajxy tijaty hajxy hänäjty myajmaajiajpy. Mmäyajtówäbä Dios hajxy ja'a yhEspirituhaam tijaty hajxy mmäyujwá'anäp. Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy ja'a jäya'aguiøxpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Cab hajxy mnänuuxó'øwät coo ja'a Dios hajxy hänäjty mba'ya'axa'añ. ¹⁹⁻²⁰ Møød høøhcóxpøchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät coochä Dios xñajtsapxóøyyät waambátyhöch ngapx nmädiá'agät coochä miädia'agy hänäjty nyajwa'xä, ja'a hijty yaghijpiä cuyu'uçh. Ja'a Dióshöch jaduhñ xwyiinguejx coochä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Páadyhöch chaa ndsumyçhänä'ay ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Jaduhñhöchä Dios hajxy xpia'yáaxäbät cooch nga'a tsähgø'øwät coochä miädia'agy hänäjty nyajwa'xä, nébiøch jaduhñ hoy ngudiünät.

²¹⁻²² Nguexáambiøchä hermano Tíquico jim maa mijtsän. Coo jim miédsät, jim hajxy jaduhñ xhawáanät nebiaty højts chaa ngudiuñ nguñaxy, coo højts hoy ween nhity, neby hajxy jaduhñ mga'a jootmayhájnät ja'a højtsøcxpä. Hóyhøchä hermano Tíquico nmøødnijootpaadyi. Hóyhøch jaduhñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä.

²³ Ween mijtsä Diosteedy hajxy xmio'oy ja'a hoyhajtä weenhajt møødä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä. Weenä Dios hajxy xpiuhbety nebiä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mäbøjcät, neby hajxy jaduhñ maas hoy mniçhoc mnimiee'xóøjät. ²⁴ Weenä Dios ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtsøcxphajtäm nägøxiä coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyäm hamuumdu'joot, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä. Tøyhajt jaduhñ. Amén.

Filipenses

¹ Jesucristo hõjts xmioonsähajp, hõõch Pablo mөөдä Timoteo. Hõjts mijts hädaa nocy nyajnäjaayõoby mäduhñtiä mijts ja'a Diosmädia'agy hajxy jim mbanõcxy maa ja'a cajpt xiõhatiän Filipos, nägõxiä mөөдä mwiindsõnhajpä jii by tsajtõgootypä, mөөд hajxy jii by puhbejpä. ² Weenä Dios hajxy xmio'oy hoyhajt weenhajt, ja'a nDeedyhãtam hajxy jim tsajpootypä mөөдä Jesucristo hajxy nWiindsõnhãjtãmbã.

³ Naaghõoc-hõch mijts njahmiejtsta'agy, nnãmãabiõch ja'a Dios "Dioscuj'uyãp" maa ja'a mijtsõcõxpãn. ⁴ Naaghõoc-hõch ja'a Dios nba'ya'axy, nmäyujwãmbiõch hoyhajt weenhajt ja'a mijtsõcõxpä. Coochã Dios hãnajty nba'ya'axy ja'a mijtsõcõxpä, jootcújc-hõch hãnajty nnijiãwõ'õyii, ⁵ je'eguiõcõxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy tõõ nyajwã'xãm, mãnaa hajxy tõõ mmãdoodsõõfãn hõxtã je'enã jäda'anãbaadyñã. ⁶ Ja'a Dios ja'a hodiũung yajtsohndaac ja'a mijtsõcõxpä. Nmõõdhõchã tõyhajt jaduñ coo ja'a Dios ja'a tiũung hoy yajtu'uyo'oya'ãñ hõxtã coonã Jesucristo hãnajty quiãdaactãgatsa'ãñ. ⁷ Pãadyhõchã tõyhajt nmөөдã cooch mijts njaanõch tehñ chocy njaanõch tehñ pia'hãyoy, coo ja'a Dios hajxy xpiuhbãjtãm näguipxy, homiãajõch nhity, hoy piujxtõgootiã, hoy yhagujã, cooch hãnajty nmãdia'agy coo ja'a Diosmädia'agy tiõyyã. ⁸ Nãjuõõbiã Dios cooch mijts njaanõch tehñ chocy njaanõch tehñ pia'hãyoy nägõxiã, nebiã Jesucristo hajxy xchõjcãm. ⁹ Nmãnuu'xtãcypiochã Dios coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niõhoc mjaac nibia'hãyowõõjãt, coo hajxy hoy mguhwiyyhãdãt, ¹⁰ neby hajxy jaduñ mnajuõ'õwãt mwiimbwãt ja'a hojiatypã hajxy. Jaduñ hajxy mhiãdãt hawa'adstuum nebiã Dios hajxy xyajmãdsõjcãm, hõxtã coonã Jesucristo hãnajty quiãdaactãgatsa'ãñ. ¹¹ Xpiuhbãdãp ja'a Jesucristo hajxy neby hajxy jaduñ hoy mwãdãtãt. Jaduñdsã Dios hoy quiãhxõ'õgãt coo miõjã coo jiaanõchã.

¹² Hermanodõjc, huuc wiinjuõ'õw hajxy jaduñ; cooch yaa ndsumyõchãna'ay, maas hõyhõchã Diosmädia'agy jaduñ yaa nyajwa'xy. ¹³ Nägõxiã cu'ughajxy tõõ miãdoyhaty coochã Jesucristo miãdia'agy ngudsumyõchãna'awõõyyã, nägõxiã, mөөдä soldadohajxy jim hadãnaabiã maa ja'a gobernador tiõjcãn. ¹⁴ Ja'a Jesucristo miãdia'agyhõch ngudsumyõchãna'awõõby. Cãbõch ndajy nmay. Cooch nga'a tajy nga'a may, paadiã hermanodõjc-hajxy nãmay quia'a nã'ãgãdã taj quia'a nã'ãgãdã maabiã coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, hoy hajxy cu jia tsũumãbã. Cab hajxy nã'ãgãdã tsãhgõ'õy ni weenñtiã. Hix, hõõch hajxy jaduñ xpiahijxp.

¹⁵⁻¹⁷ Paadiã Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy cooch hajxy xchocy xpia'hãyoy. Hojiõot hajxy jiaanõch tehñ miõõd. Nãjuõõby hajxy jaduñ coochã Diosmädia'agy ngudsumyõchãna'awõ'õy. Pero jii hajxy nãje'ebã, paadiã Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy, cooch hajxy xmiãdsiphaty. Tõyhajt jaduñ. Je'eõch hajxy xyajmãdsojp cooch yaa ndsaachpõgãt pujxtõgooty. Cabã hojiõot hajxy nã'ãgãdã mөөдã ja'a hõõchcõxpä. ¹⁸ Pero cãbõch jaduñ nmõjõpãda'agy, hõyhõch hajxy jaduñ xjia mãdsiphaty.

Xoonãdãcõpõch jaduñ coo ja'a Jesucristo hajxy miãdia'agy, hoy hojiõot hajxy quia'a ja mөөдã ja'a hõõchcõxpä. ¹⁹ Y jaac xoonãdãgãmbõch jaduñ. Nnajuõõbiõch cooch hodiũum nmãhmõ'õwa'ãñ. Hix, mijts ja'a

Dios hoyhajt weenhajt mmäyujwaamby ja'a hөөчхсөxpä. Y xpiuhbépөчhä Dioshесpíritu ja'a Jesucristocөxpä. ²⁰ Cábөчhä njoot ñä'ägädä tsoey cooch ndsähgө'өwät mänäajөчhä Jesucristo hänäjty nmädia'aguiän. Cábөч mänaa ndsähgө'өy ndsähdiuñ. Chójpiөч njoot jaduñ coochä Jesucristo nya-jcähxө'өгät coo miөjjä coo jiaanчhä, hөyhөч njadehm quiuho'ogө'өwät. ²¹ Maduñtiөч yaa njaac jugyhaty, nyajcähxө'өгäbөчhä Jesucristo coo miөjjä coo jiaanчhä. Y cooch nhө'nät, maas hoy hänäjty quiähxө'өгaapnä coo miөjjä coo jiaanчhä. Mänitөч jim nnөcxaapnä maa je'e wyiinduumän. ²²⁻²³ Mejtstú'ujөчhä njoot nyajmөөdmädia'agy. Cooch nhө'өгät, mänitөч cu nnөcxnä maa ja'a Jesucristän. Maas jootcүc-hөч jim nniäiwөөyyänät. Pero cooch yaa njaac jugyhädät, maas hөyhөчhä Jesucristo jaduñ njaac mäduñät. Cábөч ndehm yhoñajuө'өy pө maas hoy cooch nhө'nät, o pө caj. ²⁴ Hөөч jaduñ mänaamb cooch hit nga'a tsoj hө'өгät; jadúñhөч mijts ja'a Diosmädia'agy tehngajnä njaac yajñähixө'өwät. ²⁵ Nmөөdhөчhä төyhajt jaduñ cooch mijts njaac mөөdhida'añ. Njaac yajñähixө'өwäämbiөч mijts tehngajnä, neby hajxy jaduñ maas hoy mmäbөgät, neby hajxy jaduñ mjaac xoonaacpөgät. ²⁶ Cooчhä Jesucristo jim xyajñөcxtägätsät maa mijtsän, mänit hajxy mmäna'ana'añ coo tiөyyä coo Jesucristo miөjjä jiaanчhä.

²⁷ Naxiä Jesucristo miädia'agy hajxy mdehm yajtuunät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy näguipxy myajwä'xät tehngajnä, hөyhөч jim nga'a ja nöcxät maa mijtsän. ²⁸ Cabä mmädsip hajxy mnä'ägädä tsähgө'өwät. Jaduhñ hajxy ñajuө'өwa'añ coo hajxy haxөөgtuum yajca'awa'añijäm ja'a Diösäm, mөөd coo mijts ja'a Dios xpiäda'aga'añ hodium. ²⁹⁻³⁰ Tiuumbiä Dios ja'a mayhajt coo hajxy xyajñähdiy coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbөjcät ja'a Jesucristocөxpä, nébiөч cham ndsaachpөquiän. Tөөч hajxy hamdsoo xyhixy xmiädoy cooch yaa ndsaachpөcy ja'a Jesucristocөxpä.

2

¹ Coo mijts ja'a Jesucristo xchocy, paady hajxy xjiootcapxmөpөcy. Coo mijts ja'a Dioshесpíritu tu'ugmädia'agy mmөөdhity, paady hajxy hamiñ haxөpy mnichocy mnibia'häyoyii. ² Jadúñhөч njoot jiaanчh tehñ chocy coo hajxy tu'ugmädia'agy mhídät. Coo hajxy mnichoc mnibia'häyowөjät, maas hөyhөч nniäiwө'өwөjät. ³ Ca'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'i yajtuñ. Ca'a hajxy mniguiumayii. Jaduhñ hajxy mmänä'anät coo ja'a mmägu'ughajpä miaas jaty quejee miich. ⁴ Hamiñ haxөpy hajxy mnig-wieendähadөjät.

⁵ Mbahixäp ja'a Jesucristo hajxy neby je'e jecy wiädijtiän. ⁶ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, caj jiootma'ty coo ñämaayyä coo yaa jiäya'ayhadät hädaa yaabä naaxwiin. ⁷ Coo yaa jiäya'ayhajty, yhөxñhix yhamdsoo cuhdujt jaduñän. Jaduhñ ñibiädäacänä nebiä moonsän. Cab hänäjty hamdsooyyä miөjhada'añ. ⁸ Mänitä Dios miädia'agy quiudiunä coo yhө'өгät. Höчhädiuunä jim cruzcөxp miөjpahbejtä. ⁹ Coo ja'a Jesucristo quiudiunä neby ñämaayyän, paadiä yajmөjhajtä ja'a Diösäm. Ni pөñ jaduñ quia'a mäbaady nebiä Jesucristän. ¹⁰ Weenä Jesucristo hajxy nägөxiä wyiingudsähgө'өy, jim tsajpootyp, mөөd hädaa yaabä naaxwiin, homiaajä. ¹¹ Weenä Jesucristo hajxy nägөxiä quiapxpaady coo hajxy wyiindsөñhaty. Jaduhñä Dios jim quiähxө'өгät mөj jaanчh, ja'a nDeedyhajtäm.

¹² Mägu'ughajpädөjc, mänäajөч jim nhitiän maa mijtshajxiän, xmiäbөjcäbөчhä nmädia'agy hajxy hänäjty. Hoorä, cooch yaa jäguem

nhijnä, miaas tsójpíoch njoot cooch nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbójcät. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miäbógät, neby hajxy jaduħn hodiium mmähmó'owät. Naxiä Dios hajxy mdehm wyiingudsähgó'owät. Cab hajxy nä'a nägoodä mnä'a niguiumayóójät. ¹³ Jaduħnä Dios jioot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Xpiuhbédäp ja'a Dios hajxy jaduħn.

¹⁴ Hoy hajxy mwädítät. Cab hajxy tii mwil'i chippädá'agät. Cab hajxy tijaty myajniGUIUHOJÓ'owóójät. ¹⁵⁻¹⁶ Jaduħn hajxy hoy mwädítät nebiä Dioshuungän maa ja'a ca'awiindóyhäna'c-hagujcän. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajnáhixó'owät, jaduħn hajxy mwädítät nebiä jøøn yhajajjiän hagoonstuum; coo jäya'ayhajxy jaduħn miäbógät, mänit hajxy hodiium piäda'agóójät. Coo hajxy mgudiúnät neby hajxy chaa nnäma'ayän, mänitöch nxoondá'agät, mänaa ja'a Jesucristo hänäjty jadähooc quiädaactägatsa'añän. Cähxó'ogaamb jaduħn cooch hänäjty hoy tøø nduñ maa mijtscøxpän. ¹⁷ Coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøcy, páadyhöch nxoonda'agy, hóyhöch cu nja ho'og. Chójpíoch njoot coo hajxy nmøødxoondá'agät. ¹⁸ Tsøgxä hajxy jaduħn xoondáacäm.

¹⁹ Coo ja'a Jesucristo ja'a nWiindsønhtëtam jaduħn miäná'anät, mobädájpøch mijts ja'a Timoteo nyajnáguexa'añ. Coochä Timoteo min jadähooc xyhawaanä coo mijts hoy mhity, hóyhöch hänäjty nnijiäwó'owa'añii. ²⁰ Páadyhöchä Timoteo jim nguexa'añ cooch je'e nidiuħn xmiøødhity tu'ugmädia'agy maa mijtscøxpän. Xpiuhbadaamb mijts jaduħn hamuumdu'joot. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, yhamdsoo tuung hajxy tiuumby. Cabä Jesucristo tiuung hajxy hamuumdu'joot tiunaanä. ²² Mnajuøøby hajxy jaduħn coochä Timoteo hoy xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän, nébiöch nhamdsoo huungän. ²³ Mänitöchä Timoteo nguexät cooch hänäjty tøø nnajuø'øy pø pädsømäambøch. ²⁴ Coo ja'a Dios jaduħn miäná'anät, mobädájpøch jim nnøcxa'añ maa mijtsän.

²⁵ Tøøch mijts ja'a hermano Epafrodito hijty xyajnáguexy cooch jaduħn xpiuhbédät. Hóyhöch jaduħn xjiaanč møødtuñ coochä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Hahixøøby cooch mijts nyajnáguexjtägätsät, ²⁶ je'eguiøxpä coo mijts xjia wil'i quuihijxtägatsa'añ. Jaanč tehñ tiajp jaanč tehñ miäbiäc je'eduhñ coo mijts tøø mmädoyhaty coo hijty piøgyii. ²⁷ Tøyhajt hijty piøgyii. Ja weenjaty jaduħn quia'a ho'cy. Miøødhajt ja'a Dios hojioot ja'a Epafroditocøxpä møød høøhcøxpä. Coo häxøpy tøø yho'ogy, maas hanáxiöch häxøpy njootmayhaty. ²⁸ Páadyhöch mijts ja'a Epafrodito nyajnáguexjtägatsa'añ, neby hajxy jaduħn mxoondá'agät coo mijts jadähooc xñämejstägatsa'añ. Coo hajxy jaduħn mxoondá'agät, mänitöch jaduħn hoy nnijiäwó'yyäbät. ²⁹ Coo jim miédsät maa mijtsän, xi'ig xon hajxy myajpóó'xät nebiä hermanän. Homi-anaajä hajxy mwiingudsähgó'owät pønjatia Diosmädia'agy pawädiip nebiä Epafrodito piawädiitän. ³⁰ Paady je'e ja weenjaty quia'a ho'cy cooch jaduħn xmiøødtuñ maa ja'a Diosmädia'agy myiñän. Pero cabä miøjpäda'agy coo ja weenjaty tøø quia'a ho'ogy. Cooch yaa xpiuhbety, mijts yaa xñähuunduutp. HiX, cábøch mijts hoy yaa xpiuhbada'añ; jäguem mijts jaduħn xpiaatä.

3

¹ Hermanodøjc, tsøg hajxy xoondáacäm ja'a Dioscøxpä. Chaa hajxy jadähooc nhawaandägájsänäm neby hajxy tøø nhuuc námaabiän. Coo hädaa mädia'agy hajxy jaduħn myajtúnät, cab hajxy myajwiinhøønät. Ni mänájöch jaduħn nga'a nänuuxø'øy, hoñaaghoocä hajxy jaduħn

nhawáanamat. ² Mnigwieendähadóójäp hajxy maa häna'c-hajxy jaanč tehñ quia'awiindöybän, ja'a hajxy jaduñ mänaambä coo hajxy tsipcøxp nyajcircuncidarhajtämät. ³ Tøyhajtä Dios hajxy xjiaanč circuncidarhajtäm coo hajxy nwiingudsähgóóyyäm. YhEspirituhaam hajxy nwiingudsähgóóyyäm. Jootcuç hajxy jaduñ nnijiäwóóyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy nmánaanäm coo ja'a jecyquiuuhdujt hajxy xyajnáhwáatsäm. ⁴ Hóøch, jadúñhøch hijty nmánaambä coo tyijy ja'a jecyquiuuhdujt hajxy xyajnáhwáatsäm. Pedyijøch hijty ngudiuñ nej yhane'emiän. Cab jaduñ põñ ñä'ägä cudiuñ nébiøch hijty ngudiuñän. ⁵ Judioshøch hóøch. Judiospøch hijty ndajhajpy ndeedyhajpy. Benjaminhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Mánájøch nmiñ nga'ayän, conductuxjøjøch hoy nyajcircuncidarhaty, nebiä judioshajxy quiuuhdujthatiän. Ja'a fariseos miädiä'agyhøch hijty nbanøcxäp. ⁶ Nägø'ø nädécypiøch hijty ngudiuñ, høxtä ja'a hermanobáadyhøch hijty nyajtsaačpøcy. Jaanč tehñ pedyijøchä ley hijty ngudiuñ; cábøch hijty põñ waamb xñäma'ay. ⁷ Jaanč tehñ ñiguiimáayábøch hijty cooç hijty jaduñ hoy ngudiuñ. Pero cábøch nniguiumáyanänä, je'eguiøxpä cooçhä Jesucristo miädiä'agy tøø nbadu'ubójcänä. ⁸ Cójxhøch nnajtshixøøñä mädyijátyhøch hijty nyajtuumb. Páadyhøch tøø nnajtshixøøñä, nébiøchä Jesucristo miädiä'agy jaduñ hoy nbanøcxät. Maas tsoobáatnáp hádaa cooçhä Jesucristo tu'ugmádia'agy nmøødhijnä ja'a nWiindsønħajpiä. ⁹ Cooçhä Jesucristo miädiä'agy nmäbøjcä, páadyhøchä Dios tøø xyajnáhwa'ačh. Cábøch nmánaanä cóogøch tyijy ja'a jecyquiuuhdujt xyajnáhwa'adsät. ¹⁰ Chójpiøch njoot cooçhä Jesucristo tu'ugmádia'agy nmøødhijnät. Coo ja'a Jesucristo jadähøoc jiuypijøcy, paadiä májaa jaduñ miooyyä cooç jaduñ xpiuhbédät. Chogáambjøch njoot cooç ndsaačhpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Høxtä ho'ogáambjøch jaduñ neby je'e yho'quiän. ¹¹ Páadyhøch njoot jaduñ chocy coo ja'a Dios jaduñ ween miäna'añ cooç xyagjuypijøjtägätsät.

¹²⁻¹⁴ Hermanodøjc, cábøch jaduñ nmána'añ cooç tøø nyajpedyii. Cábøch njahmiejtsnä nébiøch hijty nwädity. Cooçhä Jesucristo xmioonsähaty, páadyhøch miädiä'agy nyajcopcøóyyänä, nébiøch jaduñ ca'xy ngudiünänät. Ñä'ägädä tsøjpiøch njoot nägø'ø nädécypiä cooç ca'xy ngudiünät. Jadúñhøchä Dios jim xmiøjyá'axät tsajpootyp, je'eguiøxpä cooçhä Jesucristo tøø xyajnáhwa'ačh.

¹⁵ Tsøg hajxy tu'ugcopc hjtäm nébiøch jaduñ naamnä ngujaayän, põnjaty ca'xy cudiuumb. Pønjaty xquia'a møødhjtäm tu'ugcopc, weenä tøyhajt hajxy mio'oyijäm ja'a Diósäm. ¹⁶ Tsøg hajxy tehngajnä yajtu'uyóhyäm nebiä Dios hajxy xyajnáhixóóyyäm.

¹⁷ Hermanodøjc, xpiahixäbøch hajxy jaduñ nébiøch hoy nwäditiän. Xpi-ahijxjøch hajxy jaduñ nämay. Mbahixäp hajxy je'eduhmbä. ¹⁸ Tøøch mjiç mayhøoc nnäma'ay coo ja'a hønndaacpähajxy may wiädity. Cábac tyijy jaduñ tiøyyä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Chájäts jadähøoc nnämäaguumbä. Jaanč tehñ hoñájøøñä jaduñ. ¹⁹ Haxøøgtuum hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Hix, cabä Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. Yhamd-soo cuhdujt hajxy yajtuumb. Tijaty maas hoçhähdiiunnä, je'e hajxy ñä'ägä cumaaby. Je'e hajxy jaduñ wyi'i chojpy coo hoyhajt weenhajt hajxy cu piaaty hádaa yaabä naaxwiin. ²⁰ Pero højtshajtäm, jim højts njoot hamuumdu'joot nbádäacäm tsajpootyp. Ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønħajtämbä, je'e hajxy xyajnáhwáatsäm. Je'e hajxy nahijxäm

coo jim choona'añ tsajpootyp, coo yaa miänaca'añ hädaa yaabä naaxwiin. ²¹ Mäniä nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáanänä. Jaduhñ hajxy yajxón ngähxø'ogáanäm nebiä Jesucristo yhamdsoo ni'x yhamdsoo copcän. Miøødá Jesucristo cuhdujt jim cøxp møød hädaa yaabä naaxwiin homiaajä. Paadia nnaaxni'xhajxy xyhädiuundägatsáanäm coo cuhdujt jaduhñ miøødá.

4

¹ Hermanodøjc, njaanč tehñ chojpy njaanč tehñ pia'häyóobiøch mijts jaduhñ. Páadyhøch nja wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän. Jaanč tehñ xioondáacpøch jaduhñ ja'a mijtsøxpä, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Diosmädia'agy jaanč tehñ yhoy mgudiñ, coo hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp. Tehngajnä ja'a Dios hajxy mmøødhídät tu'ugmädia'agy.

² Evodia møødá Síntique, mijts nmänuu'xtaacypy coo hajxy mhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñ Diosmädia'agy hajxy hoy myajtuunmügät. ³ Chaads miič mägu'ughajpä, hóyhøch miič xjiaanč tehñ jiamioødhaty, tuñ mayhajt, mmägápxäp mhané'emäp ja'a Evodia møødá Síntique coo hajxy tu'ugmädia'agy yhjñät. Näguípxyhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nmøødyajwa'xy, møødá Clemente møødá hermanodøjc-hajxy may. Jim hajxy nøcxy yhidaannä tsajpootyp cøjxta'axiøø.

⁴ Tehngajnä hajxy homiänaajä mxoondá'agät ja'a Diosøxpä. ⁵ Hoy hajxy mjaanč tehñ jiäya'ayhádät cu'ughagujc. Mäwiingoomb jaduhñ coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsa'añ. ⁶ Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Dios hajxy mmäyujwá'anäp coo hajxy xpiuhbédat. Mnámá'awäp ja'a Dios hajxy jaduhñ "Dioscujú'uyäp." ⁷ Mäniä Dios hajxy xmió'owät hoyhajt weenhajt. Jaduhñ hajxy tii mga'a taj mga'a máañät. Jagoo hajxy jaduhñ mjaac taj mjaac máyät ja'a Jesucristocøxpä. Ni pøñ jaduhñ xquia'a puhbédat nebiä Dios hajxy xpiuhbetiän.

⁸ Hermanodøjc, chaathä nocyhädiñ nyajmayaanä. Je'e hajxy myajcopcø'owäp mädyijjaty jaduhñ tøyhajt, mädyijjaty jaduhñ howyiingudsähgøøñä, mädyijjaty jaduhñ hoy, mädyijjaty jaduhñ yajxón, mädyijjaty jaduhñ hoguiumaañä.

⁹ Tehngajnä hajxy hoy mgudiñät neby hajxy tøø nyajnähixø'oyän. Jaduhñhøch hajxy xpiahixät nébiøch hoy ngudiñän. Jaduhñä Dios hajxy xmiøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñ hoyhajt weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰ Xoondáacpøch je'eguiøxpä cooñ mijts jadähoc xpiuhbéjcumbä xädø'øñhaam. Páadyhøchä Dios jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp." Jia tsojc ja'a mjoothajxy cooñ hajxy cu xpiuhbejty, pero cab hajxy xñä'ä näbaadøøyyä. ¹¹ Cábøch hñajty ndsippäda'agy, hóyhøch hñajty tii nja yajmaajjaty. Tøøch nhabøjnä nébiøch jootcujc nhjñät, hóyhøch hñajty tijaty nja yajmaajjaty. ¹² Cábøch nmøjpädaacnä mädyijjatyhøch nyajmaajjajpy. Cábøch nøcxy nniguiumayii cooñä Dios xpiuhbety. ¹³ Hotyjijøch njada'añ. Ja'a Jesucristøch homiänaajä xpiuhbejp. ¹⁴ Hoyøøyy cooñ mijts xpiuhbejty xädø'øñhaam.

¹⁵ Pero jaduhñhøch mijts naxy xñä'ägädä puhbetyhaty. Cooñ hñajty jim ndsoona'añ Macedonianaaxooty, mänitøchä xädø'øñ hajxy hoy xmio'oy. Páadyhøch hajxy hoy xmio'oy cooñä Diosmädia'agy jim hoy njaanč tehñ yajwa'xy jim maa mijtsän jim Filiposcajptooty. Cábøch wiinghänä'c-hajxy hñajty tii xñä'ägädä mo'owa'añ. ¹⁶ Mänáajøch hñajty jim nhityñä maa ja'a

cajpt xiøhatiän Tesalónica, coo hajxy mmädoyhajty cooçh hånajty nyajmaaji-
 aty, metsc-hooc tägøøghóoc-høch xädø'øñ hajxy jim xyajnäguejxy. ¹⁷ Cab hajxy
 mmäná'anät cóogøch tyijy xädø'øñ nwi'i quiuhbøcjuø'øy. Cooçh mijts xpiuh-
 bety, paadiä Dios hajxy xmió'owa'añ hoyhajt weenhajt. Høøçh, páadyhøch
 nxoonda'agy. ¹⁸ Cábøch tii nyajmaajiajnä. Nä'ä tägø'øbøch mijts xyajnäguejxy,
 ja'a Epafrodito miäméjtsäbä. Xjiaançh tehñ quiumaabiä Dios hajxy jaduñ
 cooçh hajxy xjiaançh tehñ piuhbety. ¹⁹ Coo hajxy hånajty tii myajmaajiaty,
 xmió'owäp ja'a Dios hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jim øxiä miøødä tsajpootyp.
²⁰ Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm øjxta'axiøø coo miøjjä coo jiaançhä; je'e
 hajxy nDeedyhájtäm. Amén.

²¹ Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä, højts mijts nyajpoo'xyp øñjatiä
 Diosmädia'agy jim mäbøjp Filipos. ²² Øñjatiä Diosmädia'agy yaa mäbøjp,
 je'eds mijts xyajpoo'xp, møød hajxy yaa tuumbä maa ja'a gobiernä tiøjcän.

²³ Weenä Jesucristo hajxy xmió'oy hoyhajt weenhajt. Je'e hajxy nWi-
 indsøñhájtäm. Amén.

Colosenses

1-2 Høöch jaduhñ xøhajt Pablo. Jesucristøch xquiugexyhajp. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ cooñ jaduhñ xquiugexyhädät. Højts hädaa nocy nhädiuumby mөөдä mägu'ughajpä Timoteo. Mijts jaduhñ nnocyñäjaayøøby, pønjataä Diosmädia'agy jim mävøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Colosas. Tu'ugmädia'agy mijtsä Jesucristo mmөөдhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Hix, jaaya'ay hajxy jaduhñ nDeedyhajtäm.

3 Naaghooc højtsä Dios jaduhñ mba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, nnämaaby højtsä Dios "Dioscujú'uyäp." Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhajtämbä, ja'a Dioshuung je'e. 4 Tøø højts jaduhñ nmädoyhaty coo mijtsä Jesucristo miädia'agy mmävøjcä, mөөд coo mijtsä mävøjpadøjc nägøxiä mdsocy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mävøjpä. 5 Tøø ja'a mjoot hajxy jim mbäda'agy tsajpootyp coo hajxy jim nøcxy mhida'añ cøjxta'axiøø. Mänitä mjoot hajxy jim mdehm piädaacy mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädoosooñän, ja'a jaanñ tehñ tiøyhajtpä. 6 Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy wia'xnä. Jaduhñ jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miävøjnäbä. Jaduhñ mijts tøø mmävøjpä coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xchøjcäm. 7 Højts nmägu'ughajpä Epafra, jaaya'ayä Diosmädia'agy hoy yajwa'xtsooñ maa mijtsän. Jaanä Jesucristo quiugexy je'ebä. Hoy højts jaduhñ xmiøøduñ. 8 Je'e højts hoy xyhawaanä cooc mijtsä mävøjpadøjc mjaanñ tehñ chocy mjaanñ tehñ pia'häyoy ja'a Dioshøpøritucøxpä.

9 Jajty højts jaduhñ nmädoyhajty cooc hajxy hoy mjaanñ tehñ miävøcy, jabom-jabom højtsä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä, ween hajxy jaduhñ mnajuø'øy tü ja'a Dios hajxy xyajmädsojp, mөөд weenä Dios ja'a miädia'agy hajxy cøxiä xyajwiinjuø'øy. 10 Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo hajxy hoy mwädität. Jaduhñä Jesucristo hajxy xquiumáyät. Jaduhñä hoybä hajxy madiu'u mgudiünät. Maas hoyyä Dios hajxy jaduhñ mmөөдhidät tu'ugmädia'agy, mөөд jaduhñ hajxy xquiumäabiät. 11 Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo ja'a Dios hajxy ween xpiuhbetä ja'a miäjaagøxpä ja'a jim miøødpä tsajpootyp. Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtügät, hoy häna'c hajxy nebiaty cu xjia tun. Tehngajnä hajxy jaduhñ mxoondä'agät, hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. 12 Tehngajnä ja'a nDeedyhajtäm hajxy jaduhñ mnämä'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, jaaya'ay hajxy hawa'adstuum xpiädäacäm mөөдä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a miädia'agy hajxy mävøjcbä. 13 Tøø ja'a Dios hajxy xyajpadsøømäm hagoodstuum. Hodium hajxy hoy nmähmøøyyäm maa ja'a yHuung yhane'emian. Jiaanñ tehñ chojpiä Dios ja'a yHuung jaduhñ. 14 Jaayä'ayäts hajxy jaduhñ xñähho'tütäm; jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy xyajnähwätsäm.

15 Haa ja'a Jesucristo, jiiyyäm hänajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Tu'uquiiä Jesucristo jaduhñ mөөдä Dios. Mänitä Jesucristo hoy yaa jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Nhíxäm hajxy jaduhñ. Haa ja'a Dios, cab hajxy mänaa nhíxäm. 16 Cøxiä Jesucristo yhädiuññ jim tsajpootyp mөөд yaa hädaa yaabä naaxwiin, tijaty hajxy yaa nhíxäm, mөөд tijaty hajxy yaa nga'a híxäm, mөөдä poj mөөдä täxa'a, ja'a jim mähanehmbä tsajtcøxp, mөөд pønjaty yaa mähanehmb hädaa yaabä naaxwiin, mөөд pønjaty jim jaac mähanehmb tsajpootyp. Paadiä Jesucristo jaduhñ cøxiä yhädiuññ

coo hánajty jaduhñ tøø yhane'emyii ja'a Tieedy. Madiu'u ja'a tuung jim tsajpootyp maa ja'a Jesucristo ja'a Diosmoonsä hoy piäda'aguiän. Hamdsoo ja'a Jesucristo jaduhñ cøxiä ñiyhädiuñäxä. ¹⁷ Jiyyäm hánajty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Je'enä yaghityñä tijaty yhädiuñ. ¹⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ copc-hajp maa ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcäm. Coo hajxy hoy xñähho'túutäm, coo jadähoc jiuypiojtägajch, paady møj jaançh yhiñä. Hix, jayøjp je'e jiuypiojcy. Y coo jaduhñ jiuypiojtsohñ, paady møjcuhtujt miøødän. ¹⁹ Nebiä Dios jim yhiñä tsajpootyp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiñäbä. Jaduhñä Dios ja'a yHuung Jesucristo yajmädsøjcy coo ja'a Jesucristo pedyii Dyioshädät nebiä Tieedy Dyioshatiän. ²⁰ Jaduhñä Dios ja'a jioot jia tsojpä coo hoy piønä miøødhädät, møød coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nga'a mädsiphajtänät. Paadiä Dios ja'a yHuung yaa quiejxy coo hajxy jaduhñ xñähho'túutämät cruzøxp.

²¹ Mijts, cabä Dios hajxy hijty mmøødhity tu'ugmädia'agy. Mmädsiphajpiä Dios hajxy hijty jaduhñ. Haxøøg hajxy hijty mwädity. ²² Coo ja'a Jesucristo hoy yaa jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ xmiøødhjätänä. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwäatsäm. Jaduhñä Tieedy tøø yhawaanä coo hajxy tøø nnähwäatsäm. ²³ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xjia yajñähwäatsäm, pø cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiünaänäm, cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumáyyämät. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät nebiä Epafras hajxy xyajñähixøyyän. Cab hajxy mnajtshixø'owät. Jaduhñ hajxy jim mnøcxät tsajpootyp. Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy jäda'ahaty wia'xnä. Høøch jaduhñ nyajwa'xyp, høøch Pablo.

²⁴ Xoonäacpøch je'eguiøxp cooçh jaduhñ ndsaaçhpøcy ja'a mijtsøxpä pønatiä Jesucristo miädia'agy mäbójcäp. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhädät tu'ugmädia'agy. Jaduhñçh ndsaaçhpøjpä nebiä Jesucristo chaachpøjquiän. ²⁵ Jaayá'ayhøch jaduhñ xpiädaac coods mijtsä Diosmädia'agy ca'xiä ngøxy yajñähixø'owät. Jaduhñçh xpiädaacpä cooçhä jäya'ay nägøxiä nbuhbädät, ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ mäbójcäbä. ²⁶ Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cujecy hajxy jaduhñ tøø xyajmädoyhajtäm pønatiä miädia'agy mäbójcäp. ²⁷ Jaduhñä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhjätämät tu'ugmädia'agy møød mijts ca'a judiøspä. Mänit hajxy nägøxiä jim mnøcxaanä tsajpootyp. Hoy-yagjuøøñä ja'a Dios jaduhñ wyiinmahñdyhajty.

²⁸ Hoy miaajä højts Jesucristocøxpä nwädity yajñähixøøbiä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhtujt hajxy ñajtshixø'owät, møød coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä ween yajtuungpaatä. Ja'a Dios højtsä wiinmahñdy xmiøoby nebiaty højts yajñähixø'owät. Jaduhñ højtsä Jesucristo nhawaanä coo ja'a jäya'ayä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy yajtuñänä. Numayäänäp hajxy jaduhñ ja'a Jesucristo. ²⁹ Hamuumdu'jóothøch jaduhñ nduunghaty nägøø nädecypä. Ja'a Jesucristøch xpiuhbejp. Je'eçhä mäjaa xmiøoby pedyii.

2

¹ Jabom-jabómhøchä Dios møc-møc nmänu'xta'agy ja'a mijtsøxpä møødä mäbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Laodicea, møødä mäbøjpädøjc-hajxy nägøxiä pønätýthøch xquia'a hixyhajpnä. ² Ween mijtsä Dios xquiapxmøcpøcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhädät. Ween hajxy hamiñ haxøpy mnichocy mnibia'häyoyii. Mmøødhjätänä

tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy. Ween hajxy jaduhñ tehngajnä mjaac habøcy. ³ Y coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhijnä, jaduhñ hajxy mnajuøøñä nebiatiä Dios wyiinmahñdyhaty, coo cøxiä wiinä jiaanç tehñ ñajuø'øy, coo cøxiä wiinä jiaanç tehñ jiaty. ⁴ Paady mijts jaduhñ nhawáañäm, jaduhñ hajxy mga'a yajwiinhøønät, hoy häna'c hajxy yajxón cu xjia møødmädia'ag. ⁵ Hóyhøch jim nga'a ja hity maa mijtsän hajäya'ayhaam, njahmiejchp mijts jaduhñ. Xoonäácpøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcä, møød coo hajxy tu'ugmädia'agy mhity.

⁶ Tøø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a hajxy nWiindsønähjätämbä. Paady hajxy mmøødhijnät tu'ugmädia'agy. Paadiä miädia'agy hajxy pedyii mgudiuunänät. ⁷ Ca'xy hajxy jaduhñ mgudiunät nebiä Epafras hajxy xyajñähixøyyän. Mijts, mmäbøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy. Tsipecøxpä Dios hajxy jabom-jabom mnämä'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwa'açh, paady hajxy jaduhñ mmäbøgät.

⁸ Mnigwieendähadøøjöp hajxy. Cabä häna'cä miädia'agy hajxy mmäbøjcät, ja'a häna'cä Jesucristo hajxy ca'a capxpaatpä. Høhñdaacpä hajxy jaduhñ wiädity. Cab tii tøyhajt hajxy ñä'ägädä yecy.

⁹ Nebiä Dios jim yhitian cøxp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiipä. Hix, pedyii ja'a Jesucristo Dyioshaty nebiä Tieedy Dyioshatiän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy, jaduhñä Dios hajxy xmiøødhijpä. Haa ja'a Jesucristo, nägøxiä ja'a Diosmoonsähajxy jim yhanéhmanä tsajpootyp ja'a Jesucristo. ¹¹ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xmiøødhjätäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhñ hajxy xyhíxäm nejjiän coo hajxy häxøpy tøø nyajcircuncidarhjäjtäm, je'eguiøxp coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø nhøxhíxäm. Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e jia wi'i miäna'añ coo hajxy nyajcircuncidarhjäjtämät, højts ya'adiøjc-hjäjtäm. Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy häxøpy tøø xquia'a yajñähwäatsäm, cabä circuncisión häxøpy tiuungpaady. ¹² Coo hajxy nnäbëjtäm, jaduhñ hajxy ngähxø'cäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy tøø nnajtshixøøyyänä, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjcänä coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, møød coo yagjujypiøjtägajts ja'a Dios. ¹³⁻¹⁴ Jaduhñ mäwíinäts hajxy hijty nhjätäm nebiä ho'ogypian coo ja'a pojpa cädieey hajxy hijty njaanç tehñ miøødhjäjtäm coo hajxy hijty haxøøg njaanç tehñ jiäya'ayhjäjtäm. Jéquiänä Moisés hajxy xyhanéhmanä nebiä hoguiuhdujt hajxy ngudiuunämät. Pero cab hajxy hoy ngudiunaanäm. Paadiä Moisés jecy miänaañ coo hajxy cu ngumädøowäm. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät cruzcøxp. Jaduhñä nbojpa ngädieey hajxy cøjx xyajñähwäatsäm. Jaduhñä Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjäjtänä. ¹⁵ Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xñähho'túutäm cruzcøxp, mänitä møjcu'ugongä quiuhdujt hajxy quiøxy pøjcäxä ja'a højtscøxpä. Tøø ja'a Dios jaduhñ yajcähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a møjcu'ugong hoyhoy tøø quia'a yamjäda'agy.

¹⁶ Coo mijts pøn xjia wi'i yhane'emä'anät coo ja'a quiuhdujt hajxy myajtúunät, cab hajxy mnä'ägädä møjpadä'agät. Madiu'u cuhdujt hajxy miøødä, coo hajxy tijaty mga'a hu'ug mga'a cáyät, møød coo ja'a xøø hajxy myagjadøøjät, ja'a jomøjthaambä, ja'a po'oahaambä, ja'a poo'xixiøøhaambä. Cabä cuhdujt jaduhmbä hajxy mgudiunät. ¹⁷ Hix, cab jaduhñ tiuunnä, je'eguiøxpä

coo ja'a Jesucristo yaa yhoovy hädaa yaabä naaxwiin. Jaayá'ayädsä quiuhdujt jaduñ túunnäp. ¹⁸ Näje'e jäya'ayä Diosmoonsä hajxy wyiingudsähgø'øy. Páadiäc hajxy jaduñ wyiingudsähgø'øy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy quia'a jada'añ nebiä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wyiinmahñdyhaty. Jaanč tehñ ñiguiumáayäp hajxy je'eguiøxp cooc tyijy hajxy naxy cøxiä wiinä wyiinhixy. Coo mijts xjia wi'i yhane'ema'anät coo hajxy mbahixät, cab hajxy mnä'ägädä yajwiinhóønät. ¹⁹ Yhøxhixyypä Jesucristo hajxy jaduñ. Haa ca'a, je'e hajxy ngopc-hájtäm nägøxiä, mäduñtiä Diosmädia'agy hajxy nmäbójcäm. Tu'ugmädia'agy hajxy xmiøødhjítäm. Je'e ja'a mäjaa hajxy xmiøoyyäm nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ maas hoy ngudiúunämät, neby hajxy jaduñ tu'ugmädia'agy nnimiøødhjítämät hamiñ haxøpy. Chojiä Dios ja'a jioot jaduñ.

²⁰ Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Paadiä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy tøø mnajtshixø'øy. Tii hajxy coo mwi'i quiuhdujthatyñä nebiä häna'c-hajxy yhuuc cuhdujthatiän, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. ²¹ Madiu'u hajxy jaduñ jiaanč tehñ quiuhdujthaty. Jaduñ hajxy miäna'añ coo hajxy tijaty mga'a nä'a jøø'xät, møød coo hajxy tijaty mga'a nä'a nähóønät, je'eguiøxp cooc tyijy quia'a hoyyá. ²² Yhamdsoo cuhdujt hajxy jaduñ yaghijpy coo hajxy jaduñ miäna'añ coo hajxy tijaty nga'a jøø'xämät, coo hajxy tijaty nga'a nähóønämät. Hiç, cab tii jaduñ ñä'ägädä jecy. Paadiä cuhdujt jaduñmä quia'a jegaambä. ²³ Coo hajxy jaduñ quiuhdujthaty, hamuumdu'joot hajxy jaduñ quiudiñ nägøø nädecypiä. Jaduñ hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč tehñ jiootxeemybiän. Hamdsoo hajxy jia ničhaächtüñii, cooc tyijy yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ hoy yhøxhixa'añ. Tøyhajt jaduñ coo ja'a cuhdujt jaduñmä hoy jia cähxøøgy; pero cab jaduñ ñä'ägädä tuunqpaady.

3

¹⁻² Coo ja'a Jesucristo jiuypjøjcy, paady hajxy jim nnøcxáanäm maa yhäña'ayän, jim hahooyhaamby maa ja'a Dios yhäña'ayän. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbójcäm. Cab hajxy nyajcopcøoyyämät ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. ³ Tøø hajxy jaduñmä mnajtshixøoyyänä je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Coo hajxy tu'ugmädia'agy nnøødhjítäm, paadiä Dios hajxy jim xyaghidáanäm maa je'e yhitiän. Tøø ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm. ⁴ Y coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy min xyajpädø'ogáanäm. Mänit hajxy jim xyajnøcxáanäm tsajpootyp. Hoy miänaajä hajxy jim xyaghidáanäm.

⁵ Paadiä mguhdujt hajxy naxy mdehmññajtshixø'øwät, ja'a hajxy yaa myajtuumbiä hädaa yaabä naaxwiin. Cabä to'oxiøjc hajxy nä'a nägoobä mnä'a møødtsäná'awät jabiøcy. Cab hajxy haxøøg mjäya'ayhadät. Cabä mjoot hajxy mbädä'agät maa haxøøg ca'a hoybän. Cabä mmäjøønä mmädøjc hajxy tijaty mhadsójcät. Jaanč tehñ yhaxøøg jaduñ. Jaduñ miäbaady nej coo jäya'ayä quepychechä naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'øy. ⁶ Coo hajxy jaduñ jiatcø'øy, ja'a hajxy ca'a mäbøjpä, paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Dios. ⁷ Jaduñ hajxy hijty mbajatcøøbiä haxøøg. ⁸ Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hahixøøby jaduñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät. Cab hajxy mnimiäjootma'adøøjät. Cab hajxy mnijhojøjät. Cab hajxy haxøøg mniñänømøøjät. Cab hajxy mhaxøøgcapx mhaxøøgmädiä'agät. ⁹ Cab hajxy hamiñ haxøpy mniwyiinhhøønøøjät. Jaduñ

hajxy hijty mjatcø'øy. Cab hajxy jaduñ mjatcøñät. ¹⁰ Ja'a hawiin-jemywyiinmahñdy hajxy mhabøjñäp, jaduñä Dios hajxy hoy mbahijx mbaduññät, je'eguiøxp coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjätäm. Paadiä Jesucristo ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmióoyäm tehngajnä, jaduñ hajxy maas hoy nbahijxämät. ¹¹ Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhjätäm tu'ugjot tu'ugwiinmahñdy, je'eguiøxp coo hajxy nägøxiä xñäho'túútäm wiinduhmyhagajpt, hoy piønä. Cabä Jesucristo hajxy wiingaty xquiunú'xäm. Tu'cuhdujt hajxy xquiunú'xäm Haagä hawa'adstuum. Cab jaduñ miøjpäda'agy øø judiøshjätäm hajxy, øø caj. Cab jaduñ ñeippiä øø høxpøcyhjäjtäm hajxy, øø caj. Cab jaduñ ñeippiä øø cudoogø'øyhjäjtäm hajxy, øø caj.

¹² Mijtsä Dios tøø xyajñahdijy coo ja'a tiuung hajxy jaduñ mdúñät. Paady hajxy xjiaanč tehñ chocy. Naxiä hojioot hajxy mdehñ miøødhädät. Naxy hajxy jaduñ mhídät mee'xxieemy. Mmee'xtügäp hajxy jaduñ. ¹³ Cab hajxy tii mdsippädä'agät, cab hajxy tii mma'adpädä'agät. Coo hajxy mniñägädieeyø'øwøøjät, mnimiämee'xøøjäp hajxy jaduñ, nebiä Jesucristo hajxy xmié'e'xäm. Coo hajxy jaduñ xmié'e'xäm, paady hajxy mmämée'xät øøñ xñägädieeyøøby. ¹⁴ Hamiñ haxøpy hajxy mniçhogøøjät. Jaduñ hajxy hoy mjaanč tehñ yhidät tu'ugmädia'agy. ¹⁵ Weenä Jesucristo hajxy jaduñ jootcujc xyaghjäjtäm tu'ugmädia'agy neby hajxy yaa tøø xpiädäacäm. Jabom-jabom hajxy tsøc hjätäm jootcujc. Tsøgä Dios hajxy nämáayäm "Dioscujú'uyäp."

¹⁶⁻¹⁷ Mhabøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä. Myajtuungpäadäp hajxy jaduñ. Ja'a Dioswiinmahñdyhaam hajxy myajniñähixø'øwøøjät. Jaanä jaduñ hajxy mnijootcapxmøçpøjcäbät. Hamuumdu'jootä Dioshøy hajxy mhówät. Naxiä Diosteedy hajxy mdehñ ñämá'awät "Dioscujú'uyäp", je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túútäm. Je'e hajxy nWiindsøñhjäjtäm. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy tijaty mdúnät.

¹⁸ Mijts to'oxiøjc hajxy, tsipcøxpä mnihyhapä miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Cähxø'øgaamb hänäjty jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy. Chojpiä Dios ja'a jioot jaduñ coo hajxy jaduñ mgudiúnät. ¹⁹ Mijts, ya'adiøjc-hajxy, yajxonä mdo'oxiøjc hajxy jaduñ mdsoc mba'häyowät. Cab hajxy mnä'ägä højät. ²⁰ Pønjaty høxcujc-hajp, mmäbøjcäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy jaduñ cøxiä. Xquiumáyäbä Dios hajxy jaduñ. ²¹ Jaanä jaduñ mijts teedyhajpä, cabä mnøøxä mmajc hajxy nä'a nägoobä mnä'a yagjootmä'adät, coo hajxy jaduñ ñä'a jootmayhadät. ²² Jaanä jaduñ mijtspä, mijts moonsähajpä, hamuumdu'jootä mwiindsønä miädia'agy hajxy mgudiuun mguñäxät, nebiaty hajxy xyhane'emy. Jaduñä häna'c-hajxy näje'e jiatcø'øy, coo ja'a wyiindsøn hajxy hänäjty jim tiäna'ay, mänit hajxy hänäjty jøjwidsø'ø tiägø'øy tuumbä. Yajcumayaamb hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty jiaanč tehñ tiuñ. Caj mijts jaduñ mjatcøøbiät. Coo hajxy hoy mdúnät, cähxø'øgäp jaduñ coo ja'a Dios hajxy hoy mwiingudsähgø'øy. ²³ Hamuumdu'joot hajxy mdúnät hoy tiehñ miädyi tuungä, jaduñä Dios hajxy xquiumáyät. Cab hajxy mnä'a yajcumayä'anät cu'ughagujc. ²⁴ Paady hajxy jaduñ hoy mdúnät, tøø hajxy mnajuø'øy coo ja'a Dios hajxy jim xyajnoçxa'añ tsajpooty, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy mmäduñ. Hix, tøyhajt hajxy jaduñ mnä'ägädä Wiindsøñhaty. ²⁵ Pøn hoy ca'a jäya'ayhajp, tsipcøxp jaduñ nøcxy quiumädowa'añ. Hoy jia mäyøøjä, cabä Dios miøjpäda'agy.

4

¹ Hoorä, pønajaty moonsämøød, hoyyå moonsä hajxy myajtúnät. Cab hajxy mdsaaçhtiuúnät nä'ä nägoobä. Naxy hajxy mdehm̄ jiahmiédsät coo mijsä mWiindsón jiyíjábä, ja'a jim̄ hijpā tsajpootyp.

² Tehngajná Dios hajxy mba'yá'axät hamuumdu'joot. Ca'a Diosmädia'agy hajxy mmániyhøxmaaho'ogyii. Mnämä'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyáp."

³ Mba'yá'axäbä Dios hajxy ja'a højtscøxpä coo højts ween xyajyajnåbaaðø'y coo højtsä miädia'agy njaac mädiäacät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a naam̄ yajmädoyhátiäbä. Cooçh jaduhñ tøø nmädia'agy, páadyhøch yaa ndsumyhäña'ay. ⁴ Pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøçhcøxpä, jaduhñçhä Diosmädia'agy howyiinjuøøñä nyajnáhixø'øwät. Jaduhñä Dios jiaançh tehñ quiumay.

⁵⁻⁶ Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, hoy yajxón hajxy mmøødmädiä'agät hoy miänaaja. Cab hajxy mmädsip, cab hajxy mmäma'adø'øwät. Coö ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, naxy hajxy mdehm̄ quiuiduúnät. Jaduhñ hajxy paquiä mnajuø'øwät neby hajxy hoy mhadsówät hoy tiehm̄ piønä.

⁷ Haa ja'a mägu'ughajpā Tíquico, jaançh tehñ yhöyhøch je'le xmiøødtuñ ja'a Dioscøxpä. Coö jim̄ miédsät maa mijtsän, mänit hajxy xyhawaanaañä cøxiä ja'a høøçhcøxpä. ⁸ Mänit hajxy xjiotcaxmøcpøga'añ. ⁹ Quipxiä Onésimo miødhada'añii. Hóyhøch je'le xmiøødtuumbä. Jim̄ je'le chohm̄bä maa mijtsän. Xyhawaanaañäp mijts jaduhñ nebiaty yaa jiadyii.

¹⁰ Haa ja'a Aristarco, yaaçh je'le xmiøødtsumçhänäabiä. Xyajpoo'xp mijts je'lebä. Møødä Marcos hajxy xyajpoo'xpä. Ja'a Bernabé jiuuy miägu'ug je'eduhñ. Tøø mijts nnocynñäjaayø'y ja'a Marcoscøxpä. Coö jim̄ miédsät maa mijtsän, mänit hajxy hoy yajxón mwiingudsähgø'øwät. ¹¹ Jaduhñä Jesús Justo hajxy xyajpoo'xpä. Haa ja'a judiøshajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä, cábøçhä Diosmädia'agy hajxy xmiøødyajwa'xa'añ. Jagøoyyøçhä Aristarcohajxy xmiøødtuñ, møødä Marcos, møødä Jesús Justo. Hóyhøch hajxy jaduhñ xpiuhbety. ¹²⁻¹³ Xyajpoo'xp mijtsä Epafra jaduhmbä. Ja'a Jesucristo tiuung je'le tiuunäbä. Jim̄ je'le chohm̄bä maa mijtsän. Høøçhä tøyhajt nmøød coö ja'a Epafra ja'a Dios jiaançh tehñ miänuu'xta'agy ja'a mijtscøxpä, møødä mæbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim̄ tsänaabiä Laodicea, møød jim̄ Hierápolis. Jaduhñä Epafra ja'a Dios miänuu'xta'agy coö mijtsä Diosmädia'agy pedyii myajtúnät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ¹⁴ Jaduhñ mijts ja'a Demas xyajpoo'xpä, møødä Lucas ja'a mädsøoyøøbiä.

¹⁵ Huuc yajpoo'xä mæbøjpädøjc hajxy, ja'a hajxy jim̄ hijpā Laodicea. Jaduhñä hermana Ninfa hajxy myajpoo'xpät, møødä mæbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy jim̄ nøcxpä Dioswiingudsähgøøbiä maa ja'a Ninfas tiøjcän. ¹⁶ Coö hädaa nocy hajxy hånajty tøø mgapxy, mänit hajxy jim̄ mguejxtägätsät Laodicea, weenä mæbøjpädøjc-hajxy jim̄ quiäpxpät. Mänitä nocy hajxy mgäpxpät, ja'ach jim̄ tøø nguéxiäbä Laodicea. ¹⁷ Huuc näma'awä Arquipo hajxy jaduhñ coö naxy hoy tiehm̄ quiuiduúnät nebiaty tøø yhane'emyii ja'a Dios.

¹⁸ Hamdsoo cø'øjaayháambyhøch hädaa nocy nyajmaya'añ. Huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøçhcøxpä cooçh ween xpiuhbety maach yaa ndsumyçhänä'ayän. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiø'oy. Amén.

1 Tesalonicenses

1 Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mõõdä Silvano, mõõdä Timoteo. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayõõby, põnjatiä Diosmädia'agy jim mäbõjp Tesalónica. Mwiingudsähgõõbiä Diosteedy hajxy mõõdä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Tu'ugmädia'agy hajxy mmõõdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiõ'oy mõõdä Jesucristo.

2-3 Tehngajnä hõjtsä Dios nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” ja'a mijtscõxpä nägõxiä. Jaanä mijtscõxpä hõjtsä Diosteedy nmänuu'xta'agy tehngajnä. Jaduhñ hõjtsä Dios nnäma'ay coo mijtsä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbõjcä, paady hajxy hoy mjaançh tehñ quiudiuunä. Paady hajxy jaduhñ mgudiunñ, coo ja'a Dios hajxy mjaançh tehñ chocy. Coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mjõbhixy, paady hajxy nägõ'õ nädecypä mme'e'xtucy. 4 Mägu'ughajpädõjc, xchojpä Dios hajxy jaduhñ. Nnajuõõby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tõõ xwyiimbiy. 5 Hix, coo hõjts mijts nyajwiingapxõõy coo ja'a Jesucristo hajxy tõõ xñähho'túutäm, ja'a Dioshepíritu hõjtsä mäjaa hänäjty xmiõõby. Cab hõjts hänäjty nä'ä nägoobä nnä'ä capxy nnä'ä mädia'agy. Coo hõjtsä mäjaa jaduhñ xmiõõy, paady hõjts hänäjty nnajuõ'õy coochä tøyhajt hänäjty nyecy. Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, hoy hõjts jim nhijty. Paady hõjts jaduhñ hoy nhijty coo hõjts mijts hänäjty jaduhñ hoy ween xpiahity. Mjähmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts.

6 Jaduhñ hõjts mijts hoy xjiaançh pahity. Jaduhñä Wiindsõñ Jesucristo hajxy hoy tõõ mbahixpä. Yajxonä mädia'agy hajxy jaduhñ mmädooy, ja'a hõjts mijts nyajwiingapxõõyabä ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hõjtsä Dios xñajtscapxõõyabä. Mxoondaac hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmädooy, hoy hajxy hänäjty jaduhñ hanaxiä mja tsaachpõcy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajxoonädaac. 7 Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tõõ mmäbõcy, hoy hajxy hänäjty mja tsaachpõcy, paadiä mäbõjpädõjc-hajxy hoy miäbõjpä nägõxiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä maa ja'a naax xiõhathiän Macedonia mõõd Acaya. 8 Ca'a jyimiähajtiä ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tõõ wia'xy ja'a Jesucristocõxpä. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xnä. Jaanä jaduhñä mädia'agy wia'xpä wiinduhmyhagajpt coo mijtsä Diosmädia'agy mmäbõjtsohñ. Coo ja'a mäbõjpädõjc-hajxy jaduhñ tõõ miädoyhajnä, paady hõjts jaduhñ nga'a nägapxy. 9 Hix, majaty hõjts nwädity, jaduhñ hõjtsä mäbõjpädõjc xñäma'ay coog hõjts mijts hoy yajxonñ xyajtõtägõõy mänaa hõjts jim nhoyyän maa mijtsän, mõõd coogä quepychechä naaxpoch hajxy tõõ mnajtshixõõñä. Páadiäc hajxy tõõ mnajtshixõ'õy coogä Dios hajxy mwiingudsähgõõñä, mõõd coogä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot myajtuunä. Tøyhajtä Dios jiuuquiä. Cabä quepychechä naaxpoch jiuuquiä. 10 Mõõd jaduhñ hajxy miänaambä cooc mijtsä Dioshuung Jesucristo hajxy mjõbhixy coo yaa quíadaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tsajpooty chohnda'aga'añ coo hänäjty yaa miänaca'añ. Coo ja'a Jesucristo hänäjty tõõ yho'ogy, mänit yagju-jypijcä ja'a Tieedy. Mänit jim ñõcxy tsajpooty. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnähwadsaanäm coo ja'a haxõõgjäya'ayhajxy hänäjty yajcumädowa'añii ja'a Dios.

2

1-2 Mägu'ughajpädøjc, coo hõjts jim nhooy Filipos Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänit hõjtsä jäya'ay jim xxiøøghajty. Høxtä xchaaçhtiuun hõjts jaduñ. Pero coo hõjts mäniitiä nnøcxy maa mijtsän, mänit hõjtsä Dios xjootcapxmøcpøjcy, hoy hõjtsä jäya'ay hänajty xjiaançh tehñ miädsiphaty. Y coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøoy, mänit hajxy nmäbøjcy hamuumdu'joot. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Coo hõjtsä Dios xpiuhbety, paady hõjtsä miädia'agy hamøj jootmøj nyajwa'xä. ³ Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduñ. Hamuumdu'joot hõjts nyajwa'xy. Cab hõjts nhøhnda'agy. ⁴ Haa ca'a, ja'a Dios hõjts xwyiinguejx Diosmädia'agy-yajwa'xpä, paady hõjts hamuumdu'joot nyajwa'xy ca'xy pedyii. Cab hõjts nyajtägach ni weeñtiä. Ja'a Dios hõjts xquiumaay. Jaduñ hõjtsä njoot chocy coo hõjts xquiumáyät. Cab hõjts nmøjpäda'agy pø cab hõjtsä cu'ug xquiumay. Hiç, jaduñä Dios hajxy xñajuøøyyäm neby hajxy nwiinhahñdhajtäm. ⁵ Mänaa hõjts jim nhooyän maa mijtsän, cab hõjts mijts hänajty nwiinhøøna'añ. Jii jäya'ayhajxy näje'e, yajxón hajxy miäwiinhøøñ je'eguiøxp coo hajxy yajcumaya'añ. Pero hõjts, cab hõjts jaduñ mänaa njatcø'oy. Ni cab hõjtsä xädø'øñ mänaa nhadsocy. Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, yajxón hajxy miäwiinhøøñ, weenä xädø'øñ hajxy jaduñ mio'oyii. Pero hõjts, cab hõjts jaduñ njatcø'oy. Tøyhajt jaduñ. Xñajuøøbiøchä Dios jaduñ cooçh nga'a høhnda'agy. ⁶ Cab hõjts jaduñ nmäna'añ coo hõjts pøn xwyiingudsähgø'øwät, ni mijts ni pøn, hoy jaduñ jia hawiinmatsä coo hõjts cu xwyiingudsähgøøoy, je'eguiøxpä coo hõjtsä Jesucristo tøø xwyiinguexy. ⁷ Pero nnäxuu'chp hõjts mijts. Mijtsøxpä hõjtsä hojiot nmøødhaty. Høxtahmñsä tajjäya'ay ja'a yhuung hajxy cwieendähaty, jaduñ hõjts mijts ngüeendähajpä. ⁸ Njaançh tehñ chojpy hõjts mijts, paady hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxø'oy. Høxtä cu nnähho'tuuty hõjts mijts coo ja'a Dios jaduñ cu miänaañ. Hiç, hoyhoy hõjts mijts ndsocy nba'häyoy nägø'ø nädecypä. ⁹ Mägu'ughajpädøjc, mänaa hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxø'øyän, nnajuøøby hõjts hänajty coo mijtsä xädø'øñ hänajty may mga'a møødä. Paady hõjts hänajty møc nduñ nxajy xøømsuñ. Mjahmiejch hajxy jaduñ, túhmäts. Ja'a nhamdsoo caayyøc hõjts hänajty nguduumby nguxajpy. Cab hõjts hänajty nmäna'añ coo hõjts mijtsä caayyøc xñä'ä mó'owät.

¹⁰ Mägu'ughajpädøjc, hoy hõjts jim nwädipty maa mijtsän. Cab hõjts jim nmee'ch nbojty. Cab hõjts jim nduundägooy nnajxtägooy. Ni weeñtiä hõjts jim nga'a cädiehy. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Jaduñ hõjtsä Dios xñajuøøbiä coo tiøyyä. ¹¹ Høxtahmñsä teedyjäya'ayä yhuung hajxy jootcapxmøcpøjcy, jaanä jaduñ hõjts mijts njootcapxmøcpøjpä. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Jaduñ mijts nmägäpç nhanehmbä coo hajxy hoy yajxón mjäya'ayhädät. ¹² Jaduñä Dios joot chocy. Coo hajxy jaduñ hoy yajxón njäya'ayhajtämät, paadiä Dios hajxy jim xyajncxäänäm tsajpootyp maa miähane'emiän, maa wyiingudsähgø'øyijän.

¹³ Paady hõjtsä Dios tehngajnä nnäma'ay "Dioscuju'uyäp." Hiç, coo hõjts mijtsä Diosmädia'agy hoy nyajwiingapxø'oy, mänit hajxy hamuumdu'joot mguhbøjcy. Jaduñ hajxy nmäbøjcy coo jiaançh Diosmädia'aguiä. Cab hajxy nmänaañ cooc tyijy jäya'ay tøø yhädiuñ. Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios tøø yhädiuñ. Y coo hajxy jaduñ nmäbøcy, paady hajxy hoy mjäya'ayhajnä.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, coo ja'a mhamdsoo mägunax hajxy xchaaçhtiuuñ,

ja'a judíoshajxy, jaduñ hajxy mjajt mhabejpä nebiä mäbøjpädøjc-hajxy jim chaachpøquiän Judea-naaxooty, ja'a hajxy mäbøjpä ja'a Diosmädia'agy møødä Jesucristo miädia'agy. Jaduñ hajxy chaachtiuumäbä ja'a yhamdsoo mägunaaxhajxy, ja'a judíoshajxy. ¹⁵ Coo ja'a Wiindsøn Jesucristo yagho'cä, ja'a judíoshajxy jaduñ jatcøøyy. Jaduñä judíos ja'a profetaðøjc hajxy jecy yagho'pä. Højtspaadiiä judíos xjiaac hadsaaçhtiuumnäjxpä. Coo ja'a judíoshajxy jaduñ haxøøg yhäna'c-haty, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Dios. Hoy piønä hajxy jaduñ miädsiphaty. ¹⁶ Hiç, coo højtsä jäya'ayä Diosmädia'agy hänajty nyajmøødmädia'agy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduñ ñähwaats quuhwaatspä, mänit højtsä judíos hänajty xjia wi'i yhaduga'añ. Coo ja'a judíoshajxy jaduñ jiatcøøy, tehngajnä hajxy hanaxiä haxøøg jiaac tehm jiatcøøy. Pero mobädajpä hajxy hoyoy yajcumädowa'añii ja'a Dios.

¹⁷⁻¹⁸ Hoorä, mägu'ughajpädøjc, coo højts jim nhooyy maa mijsän, mänit højts jim nwiimbijcumbä. Mänit højts yaa nmänajcy. Pero cab højts hijty yaa njega'añ. Ja wi'i ñøcxtägatsaamb højts jim jadähooc maa mijsän. Hiç, jaduñ højts mijs njuøøy nebiä hamdsoo huungpän. Hoy miänaajä mijs njahmiejtsa'agy, hoy hajxy nga'a ja nyihjäm hajujcy. Høøch Pablo, mayhöoc-høch jim tøø nja wi'i ñøcxtägatsa'añ, pero cab højtsä møjcu'ugong tøø xyajnäbaadøøyyä coo højts jim nnøcxtägätsät. ¹⁹⁻²⁰ Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsønhtëjäm, coo je'e yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänajty mgähxøøga'añ maa wyiinduumän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty hamuumdu'joot tøø mmäbøcy. Paady højts njøbhixy coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit højts jaduñ nxoonda'aga'añ nägøø nädectyia ja'a mijscøxpä. Mänit højtsä Dios xquiumaya'añ je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiuumä mänaabä højts mijs hoy nyajwiingapxøøyän.

3

¹⁻³ Coo højts jaduñ nmädoyhajty coog hajxy hijty mjaanç tehm chaachpøcy, mänitøch njaanç tehm jiootmayhajpøjcy je'eguiøxp cooçh hänajty nga'a najuøøy pø mjøjtänaabiä møjcu'ugong hajxy hänajty. Páadyhöchä njoot hänajty jiaanç tehm chocy cooçh jim nnøcxtät maa mijsän, nmäyajtøwäambiøch mijs hänajty pø hoy hajxy hänajty mmee'xtucy. Pero cab hänajty ñäbaadøøwa'añ cooçh jim nnøcxtät. Mänitøch jaduñ nwiinmahñdyhajty cooçh hermano Timoteo jim nguéxät nidiuhm, y cooçh jüby nidiuhm nmähmøøwät Atenas. Näguipxy højtsä hermano Timoteo xmiøøduñ Diosmoonsä maa højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xiän ja'a Jesucristocøxpä. Páadyhöchä hermano Timoteo jim nguejxy maa mijsän coo mijs jaduñ xjiootcapxmøcpøgät maa hajxy hänajty mdsaaçhpøquiän, weenä Diosmädia'agy hajxy hänajty jaduñ maas hoy mmäbøcy hamuumdu'joot, møød ween hajxy hänajty jaduñ mga'a jootmayhaty. Hiç, ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähdijäm coo hajxy jaduñ ndsaaçhpøjcämät ja'a Jesucristocøxpä. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. ⁴ Haa ca'a, mänaa højts jim nhoyyän maa mijsän, mänit hajxy nhawáanäm coo hajxy hänajty sipcøxp ndsaaçhpøgáanäm. Jaduñ hajxy tøø njaanç jajt tøø njaanç habéjtäm, túhmäts. ⁵ Hoorä, cooçh hänajty nga'a najuøøy pø hoyyä møjcu'ugong hänajty mjøjtäna'ay maa hajxy hänajty xjia wi'i jøjcapxøøyän, mänitøch jaduñ nja mänaañ cooçh jim nnøcxtät maa mijsän. Pero coo hänajty quia'a näbaadøøwa'añ cooçh jim nnøcxtät høøch, páadyhöchä

hermano Timoteo jim̄ nguejxy, ween mijts jaduhñ xmiäyajtøy pø hoyyã møjcu'ugong hajxy hãnajty tøø mjøjtãna'ay, pø hoyyã Diosmãdia'agy hajxy hãnajty mbanøcxyñã. Hix̄, ndsãhgøøbiøch hãnajty coo ja'a møjcu'ugong hajxy hãnajty tøø xjøjcapxø'øy. Coo hajxy hãxøpy tøø mga'a mee'xtucy, xiøøbã højts mijtsã Diosmãdia'agy hãxøpy hoy tøø nyajwiingapxø'øy.

⁶ Coo ja'a Timoteo jim̄ jiaançh hooyy maa mijtsãn, mãnit wyiimbjçumbã. Hoy yaa mjejtstãgach maa højtsãn. Mãnit højts xyhawaanã coogã Diosmãdia'agy hajxy tehngajnã mmãbøcy hamuumdu'joot, møød coog hajxy hamiñ haxøpy mniçhogyii. Hoxioondaacnã jaduhñ. Jaduhñã Timoteo miãnaambã coogøch mijts hoy miãnaajã xjahmjejtsta'agy, møød coogøch mijts xchocy xpia'hãyoy. Jaduhñãgøch mijts xjia wi'i yhixa'añ nãbiøch mijts nja wi'i yhixa'añ.

⁷ Mãgu'ughajpãdøjc, coo højts jaduhñ nmãdoyhajty coogã Diosmãdia'agy hajxy hãnajty tehngajnã mmãbøcy hamuumdu'joot, mãnit højts njootcugøøyy, hoy højts hãnajty hanaxiã nja tsaachpøcy, hoy højts hãnajty møj may nyajmaajiaty. ⁸ Paady højts jootcujc nniãwøøyyãnã coo mijtsã Diosmãdia'agy tehngajnã mbanøcxy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpã. ⁹ Coo mijts jaduhñ mmãbøcy tehngajnã, paady højts njaançh tehñ xioonda'agy Dioswiinduum, paady højtsã Dios hoy miãnaajã nnãma'ay "Dioscujú'uyãb."

¹⁰⁻¹¹ Xøømdsuhm højtsã Diosteedy mba'ya'axy møødã Wiindsøn Jesucristo. Jaduhñ højts nmãnuu'xta'agy hamuumdu'joot coo hajxy ween yajnãbaadø'øy coo højts jim̄ nnøcxtãgãtsãt maa mijtsãn, jaduhñ højts mijtsã Diosmãdia'agy njaac yajnãhixø'øwãt nebiaty hajxy pedyii mga'a mãbøcyñã, ¹² møød weenã Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niçhogøøjãt hamiñ haxøpy neby højts mijts ndsoquiãn, møød coo jãya'ay hajxy jaduhñ nãgøxiã mdsoc mba'hãyowãt, ¹³ møød weenã Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo ja'a Diosmãdia'agy hajxy hamuumdu'joot mbanøcxãt, møød coo hajxy mga'a najtshixø'øwãt, møød coo hajxy mga'a wãdĩtãt haxøøg, jaduhñ hajxy mhĩdãt hawa'adstuum, jaduhñ hajxy pøn xquia'a nãhwaambãdãt maa ja'a Diosteedy wyiinduumãn coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hãnajty yaa tøø quĩdaactãgach hãdaa yaabã naaxwiin. Nãguipxiã Jesucristo ja'a mioonsã hãnajty nãgøxiã miøødcãda'aga'añ møød pønjiãtiã Diosmãdia'agy hãnajty tøø miãbøcy.

4

¹ Hoorã mãgu'ughajpãdøjc, ja'a Jesucristocøxpã højts mijts cham̄ nmãgapxy nhane'emy coo hajxy hoy mjaac tehñ jiãya'ayhãdãt, jaduhñã Dios hajxy xquiumãyãt. Jaduhñ højts mijts jayøbajãt nyajnãhixøøyy. Y jaduhñ hajxy hoy mjaançh jãya'ayhaty.

² Jaduhñ højtsã Wiindsøn Jesucristo tøø xñajtscapxø'øy coo højts mijts nyajwiingapxø'øwãt, túhmãts. ³ Jaduhñã Dios hajxy xyajmãdsøjçãm coo hajxy hoy ngudiúunãmãt nebiaty hajxy tøø xyhanéhãmãm coo hajxy hoy nwãdĩjtãmãt, møød coo ja'a haxøøgwiinmahĩdy hajxy ngøxy najtshixøøyyãmãt. ⁴ Jaanã jaduhñã Dios hajxy tøø xyhanéhãmãmbã coo ja'a ndo'oxiøjc hajxy hoy yajxón nmøødtsãnãayãmãt, møød coo hajxy nwiingudsãhgøøyyãmãt. ⁵ Haa ja'a jãya'ayã Dios hajxy ca'a hixyhajpnã, cabã miãdia'agy hajxy jaduhñ quidiuunã. Hix̄, wiingto'oxiøjc hajxy wyi'i yhadsojpy. Pero mijts, ca'a hajxy jaduhñ mbajãtçø'øy. ⁶ Ca'a mmãjøøñ mmãdøjçã tiø'oxiøjc hajxy jaduhñ mmãgapxtãgooyã. Pønjaty jaduhñ jatçøøby, tsipçøxp

hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Jesucristo. Haa ca'a, jaduñ højts mijts tøø nhuuc hanehmbä. ⁷ Hix, jaduñä Dios hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy hoy yajxonñ njäya'ayhajtämät. Cab hajxy jaduñ xyajmädsöjcam coo hajxy haxøog nwädijtämät. ⁸ Jaduhñds je'e, paadiä Dios ja'a yhEspíritu tøø xmiöoyyäm, jaduñ hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Pønjaty jaduñ ca'a cudiunaamb nebiøch chamñ nmädia'aguian, ja'a Dios hajxy jaduññ ñägädieeyøøby, ca'a jäya'ayä.

⁹ Mägu'ughajpädøjc, ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähixøøyyäm coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhöjcamät, pønjetiä Diosmädia'agy mabøjp. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähixøøyyäm, cab yhadsipä cooçh mijts jaduñ njaac yajnäyaayø'øwät coo hajxy jaduñ nniçhöjcamät. ¹⁰ Tøyhajt jaduñ coo ja'a mabøjpadøjc hajxy nägøxiä mdsocy yaa Macedonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Jaduhñ højts mijts mabøcy nmänuu'xta'agy coo hajxy maas hamuumdu'joot nmädsögät. ¹¹ Jaduhñ højts mijts tøø nhuuc hanehmbä coo hajxy hamoñ haducy mhidät, coo hajxy mga'a yajtägø'øwät maa cueendä hajxy mga'a møødän, møød coo hajxy mniyhix mniimahäyowøøjat hamdsoohaamby. Jaduhñä mjoot hajxy mbädä'agät coo hajxy jaduñ mgudiünät, ¹² jaduñä cu'ug hajxy xquiumäyät, møød jaduñ hajxy tii mga'a yajmaa-jiädät.

¹³ Mägu'ughajpädøjc, ja'a jäya'ayhajxy ca'a mabøjpä, coo ja'a jiuju ja'a miägu'ug hajxy yho'ogy tiägo, mäniit hajxy jiaanch tehñ jiootmayhaty. Paady hajxy jaduñ jiootmayhaty coo hajxy quia'a najuø'øy coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjujypiøjtägatsa'añ, ja'a hajxy hånajty tøø miäböquiäbä. Paady højts mijts chamñ nhawäänäm, cab højtsä njoot chocy coo hajxy mjootmayhájpat. ¹⁴ Hoorä, coo hajxy jaduñ nmäbøjcam coo ja'a Jesucristo jiujypiøjtägajch mänaabä hånajty tøø yho'oguiän, paady hajxy jaduñ nmäbøjcamäbä coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjujypiøjtägatsa'añ, ja'a hajxy hånajty tøø miäböquiäbä ja'a Jesucristoøxpä, ja'a Jesucristo hajxy møødhijpä tu'ugmädia'agy.

¹⁵⁻¹⁷ Hädaa mädia'agy jaduñmbä, ja'a Jesucristoøch jaduññ xñajtsapxøøyyä. Hoorä, coo ja'a Jesucristo hånajty yaa quidaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mäniit jim choona'añ tsajpootyp. Mäniit møc ya'axa'añ nebiä soldadowiindsønñhajxy møc ya'axian coo hajxy hånajty chiptuna'añ. Mäniitä Diosmoonsä møc ya'axaambä, ja'a møjtuuñg jim møødpä tsajpootyp. Mäniitä Dios ja'a xiuuxt yajxu'uxa'añii møc. Mäniitä ho'oguiäya'ayhajxy jiujypiøga'añ, ja'a hajxy hånajty tøø miäböquiäbä ja'a Jesucristoøxpä. Mäniitä mabøjpadøjc-hajxy nägøxiä chajpeda'añ, pønjaty hånajty jujyñä tsuxnä, näguipxy møød pønjaty hånajty tøø yho'ogy, ja'a hånajty hånajty tøø jiujypiøjtägachäbä. Mäniitä Jesucristo hajxy nägøxiä ncocy njøcubaado'øwäänäm jim jocjooty, møød pønjaty hånajty tøø jiujypiøjtägach, møød pønjaty hånajty jujyñä tsuxnä. Hoy miänaajä ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä xmiøødhidäänäm. Cab hajxy mänaa xpiuhwa'adsäänäm. ¹⁸ Tøyhajt hädaa mädia'agy jaduñ. Coo hajxy jaduñ mmäbøcy, jaduñ hajxy hamiñ haxøpy mniijootcapxmøcpøgøøjat.

5

¹⁻² Mägu'ughajpädøjc, mnajuøøby hajxy jaduñ coo jaduñ quia'a yajnajuø'øy mänaa xøø tiempo yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quidaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady, cab yhadsipä cooçh

mijts njaac yajnájaayó'owät mänaa jaduhñ jiada'añii. Pero jaduhñ máböcy, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy xyajcädaacpedaanäm jaguiapxy jamiädia'agy. ³ Jaduhñä cu'ughajxy hänäjty miäna'ana'añ: "Jootcuyc hajxy nhjítäm; cab hajxy nej njadäänäm, cab hajxy nej nhabetäänäm", nom. Mänitá tsø'ty häyohn jaguiapxy jamiädia'agy yhabaada'añ. Paquiä cu'ughajxy jaduhñ jiada'añii tiuna'añii jaduhñ mäwiin nebiä to'oxiøjc-hajxy jiaty yhabetiän coo ja'a yhuunghajxy hänäjty myina'añ quia'awa'añ. Cabä cu'ughajxy hänäjty hoy piäyø'oga'añ. ⁴ Pero mijts, mägu'ughajpädøjc, mwiinjuøøby hajxy jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ myagjuø'owa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajcädaacpéjtämät jaguiapxy jamiädia'agy. ⁵ Hix, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmábøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy jaduhñ mäwiin nmäbäatäm nebiä jáya'ayhajxy xøøm wädijpän. Hoy hajxy yhixy. Cab hajxy nhjítäm hagoonstuum. ⁶⁻⁸ Coo hajxy jaduhñ nmábøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, tsøcxä hajxy hjítäm nähix hahixø'ø. Tsøc hajxy hjítäm wijy quejy. Jaduhñ hajxy nga'a hjítämät nebiä jáya'ay maabän, nebiä jáya'ay múucabän. Jaduhñä haxøøgpä hajxy hoy njøjtänäayämät nebiä soldadohajxy chiptuñän nähbujxt cuhbujxt. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mábøjcäm. Tsøgä jáya'ay hajxy nägøxiä tsojc pa'häyóowäm. Tsøgä Jesucristo hajxy jøbhjxäm coo hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsäänäm. ⁹ Hix, cabä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coo hajxy ndsaachpøjcämät. Caj pues. Jaduhñ hajxy tøø xyajnáhdijjäm coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwaatsämät. ¹⁰ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy xmiøødhidäänäm cøjxta'axiøø. Coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy nägøxiä xwiowø'ogäänäm, møød pønajat hänäjty jujyñä tsuxnä, møød pønajat hänäjty tøø yho'ogy tøø tiägoj. ¹¹ Hoorä, jaac nijootcapxmøcpøgøø hajxy hamüñ haxøpy. Jaac niyajnáhixø'owøø ja'a Diosmädia'agy hajxy. Jaduhñ hajxy jáda'ahaty mjaançh cudiuñ.

¹² Mägu'ughajpädøjc, mijts nmänuu'xtaacyy coo ja'a wiindsønøjc hajxy mwiingudsähgø'owät, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a Diostøjcän, ja'a mijts xwyiingapx xjijcapxøøbiä. ¹³ Coo hajxy jaduhñ tiuñ, paady hajxy hamuumdu'joot mdsoc mba'häyóowät. Jootcuyc hajxy mnimiøødhidøøjat. Cab hajxy mnimiäjootma'ad mnimiädsiphadøøjat.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, jaduhñ mijts njaac yajwiinxiic njaac yajwiingapxø'oy coo häna'c hajxy mhójat, ja'a hajxy naxy nuuxho'pä, coo hajxy ween tiuñ; møød coo häna'c hajxy mjootcapxmøcpøgät, ja'a hajxy jootmayhajpä; møød coo häna'c hajxy mwiingapx mjøjcaxpø'owät, ja'a hajxy hoy ca'a mábøgaambä. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ nägøxiä mmägapx mhané'emät.

¹⁵ Mniyajcopcø'owøøjap hajxy. Coo pøn ñägädieeyø'owøøjat, cab yaghawiimbídät. Jaduhñä mjoot hajxy hoy miänaajä mbädá'agät coo mayhajt hajxy mduñhajtät hoy ñä'ä pønä, møødä mábøjpädøjc-hajxy, møødä cu'ughajxy nägøxiä.

¹⁶ Hoy ñä'ä mänaajä hajxy mxoondá'agät. ¹⁷ Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät. ¹⁸ Mnämá'awabä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp", hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Chojpiä Dios joot jaduhñ coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy nmábøjcäm ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä.

¹⁹ Cabä Dioshespíritu hajxy mänaa mhadúgät. ²⁰ Cab hajxy mbéxät pønjatä Diosmädia'agy najtscapxøøby. ²¹ Pero cóxäbä mädia'agy hajxy mmädoomach mädyii hoy mädyii mäbaad. Je'eds hajxy mguhbøgäp hamuumdu'joot.

²² Møødä haxøøgjootä haxøøgwiiinmahñdy hajxy mgøxy najtshixó'owät.

²³ Ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ween hajxy xquiøxy yajnáhwa'açh xquiøxy yajcuhwa'açh. Ween hajxy xyaghity hawa'adstuum, møødä mjuøhñdyhajxy, møødä mni'xä mgopc-hajxy, høxtä coonä ja'a Wiindsón Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin. ²⁴ Ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbliwäm. Jaaya'ay hajxy tsipcøxp xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Tøyhajt jaduñ. Hix, cabä Dios mänaa yhøhnda'agy.

²⁵ Mägu'ughajpädøjc, huuc Diospa'ya'ax hajxy tehngajnä ja'a højtscøxpä.

²⁶ Huuc näma'aw ja'a mæbøjpädøjc hajxy jaduñ nägøxiä coo højts hamuumdu'joot ndsocy nba'häyoy.

²⁷ Naxiä mæbøjpädøjc hädaa nocy hajxy mdehm yajwiingapxó'owät nägøxiä. Ja'a Jesucristo jaduñ hanehmb.

²⁸ Ween mijtsä Wiindsón Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt møj may xmio'oy. Amén.

2 Tesalonicenses

¹ Chaa højts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hөөч Pablo, mөөдä Silvano, mөөдä Timoteo. Mijs hädaa nyajnäjaayөөby, pөnjaty jim hamugөөby Dioswiingudsähgөөbiä Tesalónica. Ja'a Dios hajxy nDeedyhäjtäm, mөөдä Jesucristo hajxy nWiindsөnhäjtäm. ² Ween mijsä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä, ween mijsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Mägu'ughajpädөjc, ja'a mijscөxpä højtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay "Dioscujú'uuyäp." Hawiinmats jaduhñ. Hix, tehngajnä Diosmädia'agy hajxy mjaac mäböcy, mөөд hajxy tehngajnä mjaac niçhogyii hamiñ haxөpy. ⁴ Hoy miajatiä højts nwädity maa ja'a Diostөjcän, jaduhñ højts nmädia'agy ja'a mijscөxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mjaanç tehñ miäböcy, mөөд coo hajxy hoy mjaanç tehñ miee'xtucy, hoy hajxy hanaxiä mja tsaachpөcy ja'a Dioscөxpä. ⁵ Coo hajxy jaduhñ mmee'xtucy, paadiä Dios hajxy jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo hänäjty miähane'ema'añ. Xyhijxpä Dios hajxy coo hajxy je'e myajcudsaaçhpөгө'oy. Hoy jaduhñ coo hajxy jim xpiädä'agät.

⁶ Pөnjaty mijs jaduhñ xchaachtiumb, yaghawiimbidaambiä Dios jaduhñ. Jaduhñä Dios jioot chocy. ⁷ Coo ja'a Wiindsөñ Jesucristo yaa miänajtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, jim choona'añ tsajpootyp. Ja'a mioonsä miөөdmänacaamby, ja'a hajxy mäjaamөөdpä. Hajäjjäbä Jesucristo quiäda'aga'añ. Mänitä Dios hajxy nägөxiä xyajpoo'xaanäm, mөөд højts mөөд mijs nägөxiä. Cab hajxy jaduhñ xyajtsaaçhtiunáanänä.

⁸ Coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa tөө quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy quiumädowa'añ pөnjatiä Dios hänäjty tөө quia'a mөjpdädä'aguiäbä, pөnjatiä miädia'agy hänäjty tөө quia'a mäböjcäbä ja'a Wiindsөñ Jesucristocөxpä.

⁹ Cөjxta'axiөө hajxy jiiby chaaçhpөгa'añ haxөөgtuum. Cab hajxy jim mäna yajtägө'owa'añii Dioswiinduum, maa ja'a Dios mөj jaanç yhäña'ayän, maa mөcmäjaa miөөdän. ¹⁰ Coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa tөө quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy jiaanç tehñ yagjuө'owa'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tөө miäböquiäbä, ja'a hajxy hänäjty tөө ñähwa'aç tөө quiuhwä'achäbä. Mänitä Jesucristo hajxy wyingudsähgө'owa'añ. Jim mijs hänäjty mbahidaambä je'eguiөxp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tөө mmäböjpä neby højts mijs tөө nyajnähiç'өyän.

¹¹ Ja'a mijscөxpä højtsä Dios hoy miänaajä nba'ya'axy coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiüünät, ween hajxy jaduhñ xquiumay. Paady hajxy tөө xyanähdiyy coo hajxy mnähwa'ads mguhwä'adsät. Ween hajxy xpiuhbety ja'a miäjaahaam coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mmäböjcät, jaduhñä hojioot hajxy mmөөdhädät. ¹² Coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ mgudiünät, jaduhñä cu'ugä Wiindsөñ Jesucristo hajxy wyingudsähgө'owät, mөөд jaduhñ mijsä cu'ug xwyiingudsähgөөbiät. Ja'a nDioshäjtäm mөөдä Wiindsөñ Jesucristo, jaaya'ay mijsä tsooctä mayhajt xtiüünäp.

2

1-2 Mägu'ughajpädөjc, çámhөch nmädia'aga'añ coo ja'a Wiindsөñ Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mөөд coo hajxy xmiөjya'axaanäm coo hajxy jim nhamugөөyyämät maa je'ejän. Hoorä, coo hajxy mmädoyhädät cooc tyijy tөө yhabaatnä coo ja'a Jesucristo

quidaactägatsaannä, cab hajxy mdsoj mábógät. Cab hajxy mjootmayhädät. Cab hajxy mdsähg'ówät. Hix, jaduñä häna'c-hajxy näje'e tøø yhöñda'agy cooc tyijy ja'a Dios jaduñ tøø miäna'añ, møød cooc tyijy höjts jaduñ tøø nmäna'añ, capxyhaam, nocyhaam. Pero cab jaduñ ñä'a tøyä. Paady höjts mijts cham nmänuu'xta'agy ³ coo hajxy mga'a yajwiinhöönät ni weentiä. Hix, cab jaduñ choj habaada'añ. Jayöjpä jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy nämay ñajtshix'ów'a'añ. Mänitä haxøøgjäya'ay wyiingähx'øga'añ, ja'a hänajty jii by ca'awaambä haxøøgtuum. ⁴ Mänitä haxøøgjäya'ayä Dios miädsib'ów'a'añ møødä jäya'ayhajxy yaa wyiingudsähgøøbiä cøxiä. Jaančh tehñ ya-jcumayaamb hänajty jaduñ. Mänitä yhanehñdaact jii by piäda'aga'añ maa Diostöjcän. Jaduñ hänajty ñibiäda'aga'añii nebiä Diosän. Yajwiingudsähg'ów'aamb hänajty jaduñ nebiä Diosän.

⁵ Mänájoch jim nhitiän maa mijtsän, mänitöch jaduñ nhuuc hawáañäm coo jaduñ jiaada'añ. Mjahmiejchp hajxy jaduñ, túhmäts. ⁶ Cabä haxøøgjäya'ay jaduñ choj wiingähx'øga'añ je'eguiøxp coo yhadugyii höxtä coonä Dios yaghabáadät coo jaduñ wyiingähx'øgät. Mnajuøøby hajxy jaduñ põñ mähdujp. ⁷ Tøø ja'a haxøøgwiinmahñdy tiägøøñä wädiipä. Hamee'ch jaduñ wiädity. Jaanä jaduñ je'e yhadújcäbä. Coo yhabáadät coo quia'a hadújcänät, mänitä mähdujpä jiw'a'adsa'añ. ⁸ Mänitä haxøøgjäya'ay jaduñ jiaančh wiingähx'øga'añ. Mänitnä Wiindsón Jesucristo yaa quidaactägatsa'añ mäjaamøød. Mänitä Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay yajcuhdägoyya'añ. Piäxujyhaam jaduñ yagho'oga'añ. ⁹ Coo ja'a haxøøgjäya'ay jaduñ wyiingähx'øga'añ, ja'a mõjcu'ugong puhbedaañ. Møcmäjaa miøødhadaamby. Mänitä hijxtahñd yajcähx'øga'añ hoy-yagjuøøñä. Jaduñä cu'ug hänajty wyiinhööna'añ. ¹⁰ Haxøøgwiinmahñdyhaam hänajty miäwiinhööna'añ. Ja'a jäya'ayhajxy hänajty tu'udägoyyaambä, je'edshajxy jaduñ yajwiinhöönaamby. Paady hajxy hänajty tiu'udägoyya'añ coo ja'a tøyhajt hajxy hänajty tøø quia'a tsoy. Paady hajxy hänajty quia'a nähwa'ads quia'a cuhwa'adsa'añ. ¹¹⁻¹² Pønjatä tøyhajt jaduñ ca'a tsojp, ja'a haxøøgpä hajxy wyiinxoondaacpy. Jaduñä Dios miäna'añ coo hajxy ween yajwiinhööñ, møød coo ja'a höñda'agymiädia'agy hajxy ween miäböcy, jaduñ hajxy jii by quia'awät haxøøgtuum.

¹³ Mägu'ughajpädöjc, xjiaančh tehñ chojpy mijtsä Dios. Ja'a mijtscøxpä höjtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay “Dioscujú'uyäp.” Hawiinmats jaduñ. Paady höjts jaduñ nnäma'ay je'eguiøxp coo ja'a Dios hajxy jecy xyajnähdijy coo hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty yhawijy tiøø'xta'agy coo hajxy jaduñ xyajnähdijy. Coo ja'a tøyhajt hajxy tøø mmäböcy, paadiä Dios hajxy xyajnähwa'ačh xyajcuhwa'ačh ja'a yh-Espirituhaam. ¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy jaduñ xyajnähdijy, paadiä tøyhajt hajxy tøø mmäböcy mänaa höjts mijts hoy nyajwiingapx'øyän. Jaduñ hajxy tøø xyajnähdijy coo ja'a Wiindsón Jesucristo hajxy xmiøødhidät cøjxta'axiøø.

¹⁵ Mägu'ughajpädöjc, tøø höjts mijtsä cuhdujt madiu'u nyajnähix'øy capxyhaam møød nocyhaam. Hamuumdu'joot hajxy jaduñ mmäbögät tehngajnä. Cab hajxy nnajtshix'ówät. ¹⁶ Xjiaančh tehñ höjčäm ja'a Wiindsón Jesucristo hajxy møødä Diosteedy. Tøø mayhajt hajxy xtiünäm coo hajxy tøø xyajwiinwaanöøyyäm cooc hajxy hoy miänaajä xmiøødhidäañäm. ¹⁷ Weenä Dios hajxy xpiuhbety coo hajxy hoy mgudiünät, møød coo hajxy hoy mgäpxät.

3

1 Hoorä, mägu'ughajpädöjc, huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a hõjtscõxpä, ween hõjtsä mädia'agy ja'a Jesucristocõxpä paquiä nõcxy nyajwa'xy, weenä cu'ughajxy miäböcy nej mijts tõõ mmäböquiän, 2 mõõd ween hõjtsä Dios xñäwa'añ maa ja'a haxõõghäna'c-hajxiän, maa ja'a cahwiindõyhäna'c-hajxiän. Hix, cabä jäya'ayhajxy nägõxiä miäböcy. 3 Pero tõmiädiaacpä Dios. Xpiuhbedaañb hajxy jaduñ. Xñäwa'anaañb hajxy jaduñ maa ja'a haxõõgpän. 4 Jaanä jaduñduhmbä, nmäböjcäp hõjtsä Dios ja'a miädia'agy ja'a mijtscõxpä. Nnajuõöby hõjts coo mijtsä cuhdujt mgudiuna'añ, ja'a hõjts mijts cham nyajwiingapxõ'õwaambä. 5 Weenä Dios hajxy xjiaac yajwiinjuõ'õy tiiguiõxpä hajxy jaduñ coo xchõjcäm, mõõd tiiguiõxpä Jesucristo coo miee'xtujcy mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin.

6 Mägu'ughajpädöjc, tõõ hõjts nmädoyhaty cooc mijts näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, mõõd cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ. Hoorä, jaduñ hõjts mijts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsõñ Jesucristocõxpä coo hajxy mbuhwá'adsät pönjaty jaduñ wi'i ñuuxho'p, ja'a cuhdujt hajxy ca'a cudiunaambä, ja'a hõjts mijts tõõ nyajwiingapxõ'õyabä. 7 Mnajuõöby hajxy coo hõjts hawiinmats xpiahíxät neby hõjts hoy nwäditiän. Hix, mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, cab hõjts hänajty jim nnuuxho'ogy. 8 Caj pues. Xõõmdsuhm hõjts hänajty nduñ nxajy. Paady hõjts hänajty jaduñ nguhdujthaty, cab hõjts hänajty ndsocy coo hõjts mijts cu xpiuhbejty. Ngujuuby hõjts hänajty tijaty hõjts hänajty ngaaby. 9 Paady hõjts hänajty jaduñ nguhdujthaty, jaduñ hõjts hänajty ndsocy coo hõjts mijts jaduñ xpiahíxät, hoy hõjtsä cuhdujt hänajty nja mõõdä coo hõjts mijts cu xpiuhbejty. 10 Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, jaduñ hõjts hänajty nmägapxy nhane'emy coo hajxy nägõxiä mduñ mxájät. Põñ jaduñ ca'a tunaamb, cabä caayyõöc hajxy mmó'owät. 11 Coo hõjts jaduñ tõõ nmädoyhaty cooc hajxy jaduñ näje'e mwi'i ñuuxho'ogy, mõõd cooc hajxy näje'e mga'a nä'ägädä tuna'añ, mõõd cooc hajxy näje'e mwi'i yajtägõ'õy maa cueendä hajxy mga'a mõõdän, 12 pönjaty jaduñ jatcõöby, jaduñ hõjts nmägapxy nhane'emy ja'a Wiindsõñ Jesucristocõxpä coo hajxy jootcujc ween tiuñ xiajy, jaduñä quiaayyõöc hajxy ñiguidúunäxät.

13 Mijts, mägu'ughajpädöjc, cab hajxy mnänuuxõ'owät coo ja'a hoybä weenbä hajxy mdúnät. 14 Põñ jaduñ ca'a cudiunaamb neby hõjts cham ngujaayän maa hädaa noquiän, myajcopcõ'owäp hajxy jaduñ. Cab hajxy mmõõdwädijmúnät. Ween jaduñ chähdiuñ. 15 Pero cab hajxy mmädsiphädät. Jaduñ hajxy mhoj mmägäpxät nebiä huch nebiä puhya'ayän.

16 Yeipiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt mõ may xmio'oy hoy miänaajä. Ween hajxy nägõxiä xmioõdhity.

17 Hõõch Pablo, hamdsoo cõ'õhäämhõch cham njahmiaya'añ. Jadúñhõch nxõõ ngujaay hoy ñä'a mädyii nocyjiootiä: Pablo. 18 Ween mijtsä Wiindsõñ Jesucristo ja'a tsooctä mayhajt xtiunä nägõxiä. Amén.

1 Timoteo

¹ Pablohájpech hөөч. Ja'a Jesucristoch xquiuguexyhajp. Ja'a Diosteedy mөөдä Wiindsón Jesucristo, mänítөч hajxy tөө xyhane'emy cooč jaduhñ ndúnät cuguexy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Jesucristo hajxy njөbhíxäm coo hajxy hawa'adstuum xpiáda'agáañäm. ² Timoteo, míčhhөч hádaa nocy nyajnájaayөөby. Jadúhñhөч miich njuo'өy nebiá hamdsoo huungpän coo ja'a Diosmädia'agy nmábөjcäm. Tөyhajt jaduhñ. Ja'a Diosteedy mөөдä Wiindsón Jesucristo, ween miichä tsooctä mayhajt hajxy xtiuunä, ween xñäxuuč, weenä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³ Hoorä, mänaa hөjts jim tөө nhíjtäm Efeso, mänítөч nwiinmahñdyhajty cooč jim nnөcxät Macedonia-naaxooty. Mänítөч miich nmänuu'xtaacy coo jim mmähmө'өwät Efeso nidiuhñ, coo jaduhñ jim ween mduñ wiindsón maa ja'a Diostөjcän. Jadúhñhөч miich chamñ nnämáaguiumbä coo jim mjaac túnät. Hix, jii jáya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnáhixө'өy neby hөjts nyajnáhixө'өyyäm. Wiingaty hajxy yajnáhixө'өy. Mhөjáp jaduhñ coo hajxy jaduhñ wiing quia'a yajnáhixө'өñät. ⁴ Jaaná jaduhñduhmbä, mhөjáp je'ebä pөnjatiä nähap hajxy wi'i miädiaacp, mөөд pөnjaty yajcopcөөby tijatiä jecyjiäya'ayhajxy hijty xiөhaty. Cab jaduhñ choobaady coo jaduhñbä capxy coo jaduhñbä mädia'agy hajxy tehngajnä yajcapxiө'өy. Jue'e tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmábөjcäm coo ja'a Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum.

⁵ Pero jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy hamuumdu'joot nničhojc nnibia'häyөowämät hamiñ haxөpy. Pөnjaty howyiinmahñdy mөөд, je'ehajxy jaduhñ hamuumdu'joot ničhojc nibia'häyөowäp, mөөд pөnjaty haxөөгwiinmahñdy ca'a mөөд, mөөд pөnjatiä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mäbөjp. ⁶ Tөө jáya'ayä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixө'өñä näje'e. Tөө hajxy jaduhñ tiu'udägoonä. Xiөөbä hajxy yajcapxiө'өy mädyii ca'a tsoobaatp. ⁷ Jaduhñä jioot hajxy jia wi'i piäda'agy coo ja'a jecyquihdujt hajxy yajnáhixө'өwät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero cab hajxy wyiinjuө'өy neby hajxy jia wi'i yajnáhixө'өwa'añ cooc tyijy tiөyyä.

⁸ Coo ja'a jecyquihdujt hajxy jaduhñ hoy nyajtúunämät, mänit jaduhñ tiuungpaady. Tөyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁹ Paadiä Dios ja'a jecyquihdujt piädaacy coo ja'a haxөөгiäya'ayhajxy jaduhñ quiumädöwät, ca'a jie'eguiөxpä ja'a hojiäya'ayhajxy. Tөyhajt jaduhñ, túhmäts. Jue'ečh jaduhñ nnänөөmby ja'a haxөөгiäya'ayhajxy, pөnjatiä Diosmädia'agy ca'a mäbөjp, mөөд pөnjatiä Dios ca'a wiingudsähgөөby, mөөдä cubojp cugädieebiähajxy, mөөд pөnjatiä haxөөгwiinmahñdy mөөд, mөөд pөnjatiä Dios mägapxtägooby, mөөд pөnjatiä tiaj tieedy yagho'p, mөөдä jáya'ay-yagho'pähajxy, ¹⁰ mөөд pөnjatiä wingto'oxiөjc mөөдtsánaaby, mөөд pөnjatiä miäya'adiөjc mөөdmaab, mөөдä jáya'amiee'tspähajxy, mөөдä hөhñdaacpähajxy, mөөдä mänähөөнөөbiähajxy, mөөд pөnjatiä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy ca'a cuduiumyb. ¹¹ Hádaa hoguiapxy hádaa homiädia'agy hádaaduhmbä, jim jaduhñ miyñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian coo ja'a Dios hajxy tөө xpiädäacäm hawa'adstuum. Díoshөч jaduhñ tөө xyajnáhdijy coo ja'a miädia'agy nyajwä'xät. Jaanč tehñ jiootcujä Dios jaduhñ.

¹² Haa ja'a Wiindsón Jesucristo, je'e'chä mäjaa tøø xmi'o'oy. Páadyhøch jaduhñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" coo'ch tøø xwyiinguexy coo'chä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xyaghijxnájxhøch jaduhñ coo'ch hánajty hoy nduna'añ, ¹³ hóyhøch hijty haxøøg nja wiingapxpety. Nmädsibóobiøch hijty. Nhøxpábóobiøch hijty pønajaty mábøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pero cábøchä Dios xyajcumádooy. Xñäxúu'tshøch jaduhñ je'eguiøxp coo'ch hánajty nga'a nnajuo'øyñä coo'ch hánajty haxøøg njatcø'oy. ¹⁴ Mänitøchä Dios ja'a tsooctä mayhajt møj may xtiuunä. Mänitøch xpiädaacy tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Páadyhøchä Diosmädia'agy nmäbøjnä. Páadyhøchä jäya'ay nägøxiä ndsojc nba'häyoonä.

¹⁵ Paadiä Jesucristo yaa yhooy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a cubo'jpä ja'a cugädieebiähajty hoy yajnähwa'a'ch yajcuhwa'a'chii. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Tsøc hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm. Høøch, hanáxiøchä po'jpä cádieey hijty nmøødä may. Cab ndijy pøn hijty xmiäbaady nébiøchä po'jpä cádieey hijty nmøødä. ¹⁶ Hóyhøchä po'jpä cádieey hijty may nja møødä hanaxiä, mänitøchä Dios xñäxuu'ch, jaduhñä Jesucristo yajcähxø'cy coo'ch hánajty xjiaan'ch tehñ miee'xtucy, weenä cubo'jpä cugädieebiähajty jaduhñ wyiinjuø'oy coo hajxy hawiinmats miäbøgät ja'a Diosmädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, møød ween hajxy jaduhñ wyiinjuø'obiä coo hajxy hoy jüg'yhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jüg'yhatiän. ¹⁷ Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm. Nidiuhñ jaduhñ miähane'emy cøjxta'axiøø. Cab jaduhñ mänaa yho'oga'añ tiägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mänaa nhíjxäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ.

¹⁸⁻¹⁹ Huung Timoteo, chámhøch mi'ech nwiingapx njøjcapxø'oy coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmämøjtäná'awät, møød coo tehngajnä mmäbøgät, møød coo hojioot howyiinmahñdy mjaac panócxät. Jaduhñ mi'echä Dioscugapxyhajty jecy tøø xyhuuc mädiaacpä coo mi'ech jaduhñ ngudiuna'añ. Najscapxøøyyä hajxy jaduhñ ja'a Dioshespíritu. Jiä jäya'ayhajty näje'e, coo ja'a yhojiootä yhowyiinmahñdy hajxy tøø ñajtshixø'oy, paady hajxy tøø tiu'udägoonä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä. ²⁰ Jaduhñä Himeneohajxy tøø jiaty møødä Alejandro. Tøøchä møjcu'ugong hajxy nyajcø'ødägø'oy, weenä Dios hajxy jaduhñ miänuu'xta'agy coo hajxy miämee'xøøjät, møød coo hajxy ween wyiinjuø'oy coo jaduhñ yhaxøøgä coo ja'a Dios hajxy ñahoy.

2

¹ Hoorä, chámhøch nyajwiinxiic nyajwiingapxø'owa'añ nebiatiä Dios hajxy nba'yaaxmúcämät. Tsøgä Dios hajxy mänuu'xtáacäm ja'a jäya'aguio'pähajxy nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa chána'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tsøgä Dios hajxy nämáayäm "Dioscujú'uyäp." ² Pønajaty hajxy xyhanéhäm, je'eguiøxpä Dios hajxy tsøc mänuu'xtáacäm, møødä gobiernähajxy, møødä gobernadorhajxy, møødä cuduunghajxy. Jaduhñ hajxy hagujc jootcujc nhíjtämät. Jaduhñä cu'ug hajxy xquia'a hadsípämät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiünämät. Jaduhñä Dios hajxy hoy nwiingudsähgøøyyämät. ³ Hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nmänuu'xtáacämät ja'a gobiernäcøxpähajxy. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáayämät. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴ Jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy nägøxiä nnähwaats nguhwáatsämät mäduhñtia hajxy yaa ndsánáayäm hädaa yaabä naaxwiin, møød coo ja'a tøyhajt hajxy nwiinjuøøyyämät ja'a Jesucristocøxpä. ⁵⁻⁶ Hiç, tu'uquä Dios hajxy nDeedyhajtäm. Jaanä

jaduhnduhmbä, tu'jäya'ay hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Jesucristo je'e. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo yaa jäya'ayhadät hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä Jesucristo hamdsoojoot ñiñähdujcä. Mänit hajxy nägøxiä hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojpa ngädieey hajxy nägøxiä xyajnahwaats xyajcuhwäatsäm. ⁷ Páadyhøchä Dios xpiädaacy cooch xquiuguexyhadät coochä mädia'agy jaduhñ nyajwä'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, ja'a hajxy ca'a judiøspä, ween hajxy jaduhñ miäböcy, møød weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuø'oy. Tømiädiäacpøch jaduhñ, cábøch nhøhnda'agy.

⁸ Jaduhñds je'e, jaduhñhøchä njoot chocy coochä nmäya'adiøjcä Dios hajxy pia'yá'axät, hoy ñä'ä majatiä hajxy mhamugø'oy Dioswiingudsähgøøbiä. Hojoot howiimahñdymøød hajxy jaduhñ mba'yá'axät, ca'a yhadxp ca'a yha-jootma'adä, ca'a yhaxøøgwiimahñdymøødä. ⁹ Jaaná jaduhnduhmbä, cábøchä njoot chocy coo ja'a to'oxiøjc-hajxy hoçhähdiuunnä ñibiäda'agøøjät. Cabä quihwaay hajxy hanaxiä yajcopcø'owät. Cabä oro hajxy piädä'agät ni per-las. Cabä wit tsojytypä hajxy miäwädítät. ¹⁰ Jaduhñä joot hajxy piädä'agät coo ja'a mayhajt hajxy tehngajnä tiúnät, jaduhñ hajxy yajcähxø'ogät coo ja'a Dios hajxy tøyhajt wyiingudsähgø'oy hamuumdu'joot. ¹¹ Hamoñ haducy ja'a to'oxiøjc-hajxy jim yhamädoowhidät maa hajxy naxy mhamugø'oyän. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøgät. Møød mee'xxieemy hajxy jim yhidät. ¹² Jaduhñhøch nmägäpax nhanehmbä coo ja'a to'oxiøjcä Diosmädia'agy hajxy jim quia'a yajnahixø'owät maa hajxy naxy mhamugø'oyän. Hamoñ haducy hajxy jim ñä'ägä hidät. Cabä to'oxiøjc cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a ya'adiøjc hajxy yhoj yá'axät. ¹³ Hix, ja'a Adán, jawyiin je'e yhädiuunä; høxhaamä Eva jiaac hädiuunä. ¹⁴ Jaaná jaduhnduhmbä, ja'a Eva jaduhñ wiinhøhñä ja'a møjcu'ugong, ca'a yhAdängä. Jaduhñä Eva quiaädiehçohñ. ¹⁵ Paadiä to'oxiøjc-hajxy jiaanç tehñ chaæhpøcy coo yhuunghajxy myiñ miech. Pero coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä miäböçjät, jaduhñä piojpa quiaädieey hajxy yajnahwa'ads yajcuhwa'adsaanäxä. Jaduhñä Dios chojpa coo ja'a to'oxiøjcä mäböjpäðøjc hajxy hamuumdu'joot choc pia'häyowät, møød coo hojoot howiimahñdy hajxy miøødhädät, møød coo hajxy mee'xxieemy yhidät.

3

¹ Hahixøøby jaduhñ coo ja'a mjoot hajxy mbädä'agät coo hajxy mdúnät wiindsøn maa ja'a mäböjpäðøjc-hajxiän. Hodiung jaduhñ. Tehñ tøyhajt jaduhñ. ² Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä howiimahñdy miøødhädät. Jagooyä to'oxiøjc tu'ug yaghidät, ca'a mi-etsc ca'a tiägøøgä. Cabä vino comjaty yhu'ugät. Cabä haxøøgwiimahñdy miøødhädät. Hoy wiädítät. Coo pøn miédsät tøghayohbiä maa ja'a tiøjcän, piu'umió'owäp quioñdymó'owäp jaduhñ. Jiädäp yajnahixø'ow jaduhñ. ³ Cab yhu'ug cab jiøø'xät. Cab chiptúnät. Mee'xxieemy jaduhñ quiapx miädiä'agät. Cab tii yajtsiptä'agät. Cabä xädø'øñ yhadsögät. ⁴ Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä yhuungä tio'oxy hoy miägäpax yhané'emät, weenä yhuunghajxy miädia'agymiäböcy, ween wyiingudsähgø'oyii ja'a yhuung. ⁵ Hix, pønä yhamdsoo huungä yhamdsoo to'oxy hoy ca'a hane'emaamb, cab hoy miähane'ema'añ maa ja'a Diostøjcän. ⁶ Cab jaduhñ yhahixø'oy coo ja'a naamdägø'øbä tiúnät wiindsøn maa ja'a

Dioštøjcän, coo jaduhñ ñä'ä niguiumayøøjät. Wehñdä jaduhñ quiumädówät nebiä møjcu'ugong quiumädooyän. ⁷ Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Dioštøjcän, tsipcøxp jaduhñ hoy wiädítät maa jäya'ayhagujcän, ja'a hajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpä. Jaduhñ quia'a nähojøøjät, jaduhñ quia'a yajtu'udägoyyøøjät ja'a møjcu'ugong.

⁸ Jaanä jaduhñduhmbä, ja'a ya'adiøjc-hajxy jim mäbuhbejpä maa ja'a Dioštøjcän, tsipcøxp hajxy hoy jäya'ayhädät. Cab hajxy ñä'ä metscapx ñä'ä tägøøgcápxät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jíoø'xät. Cabä jäya'axiädø'øn hajxy yhadsógät. ⁹ Tsipcøxpä tøyhajt hajxy miäbøgät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hijty cuyu'uchpä. Howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ miäbøgät. ¹⁰ Pønjatiä jioot tsojp coo hajxy miäbuhbédät maa ja'a Dioštøjcän, cab hajxy mdsoj pädä'agät. Ween hajxy jayøjp mhuuc hijxmach pø hoy hajxy hånajty tiuna'añ. Coo hajxy hånajty tøø mhijxmach coo howyiinmahñdy hajxy jiaanč møødä, mänit hajxy mbädä'agät coo hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ¹¹ Jaanä jaduhñ to'oxiøjc-hajxypä, ja'a hajxy jim mäbuhbejpä maa ja'a tsajtøjcän. tsipcøxp hajxy hoy jäya'ayhápät. Cab hajxy pøn ñähøønø'owät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jíoø'xät. Hamuumdu'jootä hoybä weenbä hajxy quiudiúnät cøxiä. ¹² Hoorä, ja'a mäbuhbejpädøjc-hajxy, ja'a ya'adiøjc-hajxypä, jagooyä to'oxiøjc hajxy tu'ug yaghídät. Hoy ja'a yhuungä tio'oxy hajxy miägäp xhané'emät. ¹³ Ja'a mäbuhbejpädøjc-hajxy jaduhñ hoy tuumbä, cumayáanøp hajxy jaduhñ ja'a mäbøjpädøjc, møød jaduhñä møjjuøhñdy hajxy miøødhädät coo hajxy hånajty miädia'aga'añ coog hajxy miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁴⁻¹⁵ Jadúhñhøchä njoot jia tsoy cooçh jim mobädajpä nnócxät maa miichän. Pero cooçh jaduhñ jim nga'a nä'ä tsoj nócät, páadyhøch hädaa nocy nyajnäaayø'øy, jaduhñ mnajuø'owät nebiä mäbøjpädøjc-hajxy jim hoy yhidät maa ja'a Dioštøjcän. Hoy miänaajä Dios yhity. Hoy miänaajä Dios ja'a mäbøjpädøjcä tøyhajt yajnähixø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ ñäwa'añii. ¹⁶ Jaanč tehñ miøj jaanč tehñ jiaanč hädaa mädia'agy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hoy xyajnähwaats xya-jcuhwäatsäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Cuyu'uchä Dios hädaa mädia'agy hijty yaghity. Mänit hajxy jaduhñ tøø xyajwiinjüøyyäm. Hoorä, coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ, mänitä yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Jesucristo je'e. Jaduhñ je'e jäya'ayhajty neby højtshátäm. Mänitä Diosh-espíritu jaduhñ yajcähxø'cy coo ja'a Jesucristo yhity hawa'adstuum. Mänitä Jesucristo yhiixä ja'a Diosmoonsä, ja'a hajxy jim tsohmbä tsajpootyp. Mänitä Jesucristo jim ñøcxy tsajpootyp. Mänitä mädia'agy wia'xy ja'a Jesucristocøxpä maa ja'a jäya'ayhajxy chána'ayän, ja'a ca'a judiøshajxypä. Mänitä jäya'ayhajxy yaa may miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä hädaa yaabä naaxwiin.

4

¹⁻² Hoorä, howyiinjüøñä ja'a Dioshespíritu tøø miäna'añ coogä mäwiinhøhmbähajxy piädø'oga'añ. Jadúhñäc hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä hoyhänä'cän. Pero yhamdsoo cuhdújtäc hajxy yajtunaamby. Haxøøgcuhdújtäc hajxy miøødhadaamby møødä haxøøgjuøhñdy. Jadúhñägä mäwiinhøhmbähajxy yajtägø'owa'añii ja'a møjcu'u. Jadúhñäc hajxy ñajtsapxø'owäa'änäxä nébiägä høhñda'agymiädia'agy hajxy yajnähixø'owät. Mänitägä mäbøjpädøjcä høhñda'agymiädia'agy hajxy nämay yhamädoowhida'añ. Mänitäc hajxy jaduhñ miäbøga'añ. Mänitägä tömiädia'agy ja'a Jesucristocøxpä hajxy ñajtshixø'owa'añ. ³⁻⁴ Jadúhñägä

mäwiinhömbähajxy hänajty yhöñda'aga'añ cooc tyijy yhaxöögä coo hajxy nböjcämät, mөөд cooc tyijy quia'a hahixö'oy coo hajxy cöxiä wiinä njöø'xämät, hoy ja'a Dios cöxiä wiinä tөө jia päda'agy. Hix, tijatiä Dios tөө piäda'agy, haagä hoy je'e. Hahixöoby jaduhñ coo hajxy nguhböjcämät, pönjatiä töyhajt mäböjp ja'a Jesucristocöxpä. Coö hajxy jaduhñ nguhböjcäm, jaduhñä Dios hajxy nmääyyämät "Dioscujú'uyäp." Y cab jaduhñ yhähixö'oy coo hajxy nwiingápxämät. ⁵ Coö ja'a Dios jaduhñ tөө miäna'añ, mөөд coö ja'a Dios hajxy nba'yáaxäm, jaduhñä Dios cöxiä wiinä quiunuu'xy.

⁶ Naxy miichä mäböjpädöjc jaduhñ mdehmñ ñajtsapxó'öwät nébiöch chamñ nmädia'aguiän, jaduhñä Jesucristo hoy mbuhbédät, jaduhñä homiädia'agy hoy mjaac habögät ja'a Jesucristocöxpä, ja'a hajxy nmäböjcämbä. Je'e miich mnä'ägä panöcxyhajpy. ⁷ Cabä nähapmädia'agy myajcopcö'öwät nebiä teedy-haphajxy wyi'l miädia'aguiän. Höñda'agymiädia'agy je'e jaduhñ. Jimä mjoot mnä'ägä pädá'agät nebiä Diosmädia'agy maas hoy mjaac panöcxät. ⁸ Tsoobaatp jaduhñ siémpräm coo nni'xä ngopc hajxy möc nyaghjítämät. Pero maas nä'ägädä tsoobaatp coö ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä nbanöcxämät. Hix, coö hajxy jaduhñ hoy ngudiünämät, jaduhñä Dios hajxy tөө xyajwiinwaanöøyyäm coö hajxy hodiium xyaghidáañäm hoy miänaajä, mөөд jäda'ahaty, mөөд miimnä mejtsnä. Jaduhñ hajxy xyagjyhadáañäm cöjxta'axiöø neby je'e jiygyhatiän. ⁹ Tehmñ tiöyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Tsög hajxy hamuumdu'joot mäböjcäm. ¹⁰ Coö ja'a Dios hajxy jaduhñ xyaghidáañäm hodiium hoy miänaajä, paady hajxy möc nduun nxájjäm. Jujquiä Dios. Coö ja'a miädia'agy hajxy nmäböjcäm coö ja'a Jesucristo ja'a jäya'ay nägöxiä tөө ñähho'tu'udy, paady hajxy xyajnahwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm.

¹¹ Jaduhñä mäböjpädöjc mwiingapx mjöcäpaxó'öwät nébiöch naamnä tөө nmädia'aguiän. ¹² Tehngajnä hoguiuhdujt myaghidät, jaduhñ pön xquia'a péxät, hoy jomöjt may mga'a ja mөөдä; mөөд jaduhñä mäböjpädöjc xpiahiáxät. Hoy yaxón mgapx mmädiá'agät. Caj mänaa mgapxtägöyyät. Hoy piönä mdsoc mba'häyöwät. Hoy ja'a Diosmädia'agy mmäböcgät. Mmөөдhdädäbä howyiinmahñdy. ¹³ Mäduhñtiöch jimñ nga'a tsøj nöcxy maa miichän, tehngajnä Diosmädia'agy mgapx mmädiá'agät coö hajxy jimñ naxy mhamugö'oy maa ja'a Diostöjcän. Jaduhñä mäböjpädöjc myajwiinxiic myajwiingapxó'öwät. ¹⁴ Mänaa miichä majjäya'adiöjc jimñ xquiö'önähgapiän maa ja'a Diostöjcän, mänit miichä Dioshespíritu xñägapxy cooc miichä Diosmädia'agy myajwa'xa'añ. Mänit miichä häna'c jaduhñ xñajtsapxöøyyä. Mänit miichä Dios mäjaa xmiooy coö ja'a miädia'agy jaduhñ myajwá'xät. Naxy mdehmñ jahmejtstá'agät coö ja'a mäjaa jaduhñ xmiooy. Caj mnajtshixó'öwät.

¹⁵ Jaduhñä mjoot mbädá'agät coö ja'a Diosmädia'agy jaduhñ hamuumdu'joot myajwá'xät hoy miänaajä. Coö jaduhñ mgudiünñ mguñáxät, jaduhñä cu'ug xyhíxät coö jaduhñ hoy myajtu'uyo'oy. ¹⁶ Niyajcopcö'öwөөө nej mwädity, nej myajnähixö'oy. Tehngajnä jaduhñ mgudiünñ mguñáxät, jaduhñ mnähwa'ads mguhwa'adsät näguipxy mөөдä jäya'ayhajxy hamädoowhijpä.

5

¹ Cabä majjäya'adiöjc mhøj myá'axät. Mee'xxieemy mwiingapx mjöcäpaxó'öwät nebiä mhamdsoo teediän. Mөөдä muutsc-häna'c-hajxypä, jaduhñ mmägapx mhané'emät nebiä mhamdsoo puhya'ayän. ² Jaanä jaduhñä tsö'odaj mmägapx mhanéhmbät nebiä mhamdsoo tajjän. Mөөдä

to'oxiɔjc-hajxy muutspä, jaduñ mmägäpɔx mhanéhmbät nebiä mhamdsoo puhdo'oxiän. Caj mmägäpɔxtägöyyät.

³ Jii yaamgto'oxyhajxy näje'e, cab hajxy pøn ñä'ägädä mөөdä. Tøyhajt hajxy ñiduihmhaty. Je'eds hajxy mbuhbédäp. ⁴ Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy jaac jimä, pø jimä yhuunghajxy, pø jimä yhoc-huunghajxy, ween hajxy jaduñ piuhbedyüi nägø'ø nädecypä ja'a yhamdsoo huunghajxy, ja'a yhamdsoo hoc-huunghajxy. Jaduhñä mábøjpädøjc-hajxy quiumayóøjät ja'a Dios coo tiaj tieedy hajxy jaduñ piuhbejtägätsät. Jaduhñ hajxy yajcähxó'ögät coo ja'a tiaj tieedy hajxy jiaanč wiingudsähgø'øy. ⁵ Hix, ja'a yaamgto'oxyhajxy tehñ tiøyhajt nidiuhmhajpä, ja'a Dios hajxy yhajodhajpy. Xөөmsduhm hajxy miänuu'xta'agy. ⁶ Pero ja'a yaamgto'oxy ja'a Dios hajxy ca'a hajodhajpä, coo ja'a jioot hajxy chögät coo hajxy xyi'ig xioonda'aga'añ, jaduñä Dios yhixy nebiä ho'ogypian, hoy hajxy jia jujyñä, hoy hajxy jia tsuxnä. ⁷ Jaduhñä mábøjpädøjc mwiingapɔx mjøjcäpɔx'owät coo ja'a homiädia'agy hajxy pedyüi ween quidiuñ, jaduñ hajxy quiumayóøjät ja'a cu'ug. ⁸ Pønatiä jiuju miägu'ug ca'a hijxp ca'a mähäyoob mөөdä yhuung mөөdä tio'oxy, tөө ja'a Diosmädia'agy hajxy ñajtsixxөөñä neby hajxy hijty miäbøquiän ja'a Jesucristocøxpä. Maas haxөөg hajxy jiatcø'øy quejee häna'c-hajxy ca'a nä'ägä mábøjpä.

⁹ Mgujáhyäbä yaamgto'oxiä xiөө hajxy pønjury hajxy mbuhbedaamby. Je'e xiөөhajxy pédäp pønjury tägөөghii'x jomøjt tөө yhabéjtäxä, mөөd pønatiä ya'adiøjc tu'uquüä tөө miөөdtsäna'ay, ¹⁰ mөөd pønatiä cu'ughajxy ñänөөmby coo ja'a mayhajt hajxy tөө tiüünäxä, mөөd pønatiä ñөөxä miajc hoy ya-jxón tөө yajts'o'ogy tөө yajyeegy, mөөd pønjury pu'umiooby coñdymooby ja'a jäya'ayhajxy jim miimb mejtspä maa ja'a tiøjcän, mөөd pønatiä mábøjpädøjc cø'øbujp tecypuijp, mөөd pønjury puhbejp ja'a jäya'ayhajxy häyohmbaatpä, mөөd pønatiä jioot tөө piäda'agy coo ja'a hoybä weenbä hajxy quidiuñ quiuñäxät hoy ñä'ä tiijä. Ja'a yaamgto'oxy hädaa hoguiuhdujt jaduñbä hajxy yajtuumä, je'eds hajxy mbuhbédäp.

¹¹⁻¹² Pero ja'a yaamgto'oxy tsaanbä muutspähajxy, cabä xiөөhajxy quiujähyyäxät, cab hajxy mbuhbédät. Hoy hajxy tөө jia mäna'añ coogä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot miäduna'añ maa ja'a tsajtøjcän, mäniä jioot hajxy näje'e piäda'agy coo hajxy piøjtägatsa'añ coo hajxy yhuuctägatsa'añ. Cabä Jesucristo hajxy jaduñ hoy miädunaannä. Y tu'udägöyyäp hajxy jaduñ. ¹³ Jaanä jaduñä yaamgto'oxy tsaanbä muutspä hajxy näje'e jiajpä, wi'i ñuuxho'p hajxy, tøjc-tøjc hajxy wiädity. Wi'i miädia'agy-yajnajxp hajxy. Ñä'ä yaghadsow ñä'ä yajpøgø'øy hajxy cøxiä tөө jiaty. Cøxiä hajxy ñä'ä pamädia'agy mädyijaty ca'a jagä hawiinmats. ¹⁴ Jaduhñhøchä njoot jia tsocy coo ja'a yaamgto'oxyhajxy piøjtägätsät, ja'a hajxy tsaanbä muutspä, weenä ñөөxä miajc hajxy jaduñ jiaac yajts'o'ogy, weenä jioönä tiøjc hajxy hoy yajxón cwieendähaty, jaduñ hajxy quia'a hoj quia'a ya'axóøjät ja'a miädsiphajxy. ¹⁵ Hix, tөө hajxy näje'e tiu'udägoñä. Tөө ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy jiojpøgøöyyänä.

¹⁶ Mijts, puhdo'oxytiøjc, pø jim mijtsä yaamgto'oxy mmөөdä maa ja'a mjuju maa ja'a mmägu'ughajxiän, ween hajxy jaduñ mbuhbety, jaduñä mábøjpädøjc-hajxy quia'a taj quia'a máyät neby hajxy jaduñ piuhbédät. Hix, jaduñä mábøjpädøjcä yaamgto'oxy hajxy hoy piuhbédät, ja'a hajxy pøn ca'a jaanč mөөdpä.

17 Ja'a majjäya'adiöjc-hajxy, ja'a hajxy jim hoy tuumbä wiindsón maa ja'a Diostöjcän, ween hajxy hoy miäjuyii, mөөдä Diosmädia'agy hajxy yajnähihöbiä. Ween hajxy nä'a tägöbä miäjuyii. 18 Hix, jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Maa ja'a weeyä trigo hajxy hänajty myajteñdse'ediän, weenä weeyä jaduñ piuhö'xy." Jaanä jaduñ miänaambä: "Weenä cuduumbä cuböjpä miäjuyii."

19 Coö ja'a Diostögootypä wiindsón ñäxö'owö'owöjät, mänitä mäxöhbä miädia'agy miäböjcäxät pö jimä capxtöbä miөөдä mejtstägöög. Pö cab jaduñ miөөдä, cabä miädia'agy jaduñ miäböjcäxät. 20 Ja'a Diostögootypä wiindsönhajxy hoy ca'a wädijpä, mhöjap myä'axap jaduñ maa ja'a mäböjpädöjc-hajxy nägöxiä yhamugö'öyän, weenä miäwiindsönhajxy jaduñ chähgö'öy. 21 Miič nwiingapx njöcapxöoby coö hädaa cuhdujt jaduñmä tsipcöxp mgudiün mguñäxät. Cabä mmähäna'c nä'a nägoobä mnä'a tsaachtüünät, ni caj nä'a nägoobä mbuhbädät. Tu'cuhdujtä häna'c mnä'a hixät, hoy jaduñ xjia mägu'ughaty, hoy jaduñ xjia mädsiphaty. Xyhixäbä Dios jaduñ möödä Jesucristo, möödä Diosmoonsähajxy jim tsajpootypä, ja'a hajxy wiimbüyabä. 22 Coö pön hänajty tägö'owa'añ tuumbä tsajtöwiindsón, caj mdsoj cö'önähgäbät. Jayöjp mwiinmahñdyhädi hodiägaamby pö hoy hänajty tiuna'añ, pö caj. Hix, coö jaduñ ñä'a tu'udägöyyät, weñdä miichä cu'ug xñänömät cooc tyijy miich töö mbuhbety. Howyiinmahñdy myaghidäp hoy miänaajä.

23 Timoteo, naxy miič mjootpädö'ogyii. Hahixöoby coö vino weentiä mhú'ugät. Cabä nööyyähajtiä mhúucnät.

24 Jii jäya'ayhajxy näje'e, coö hajxy mänaa quiädieey, paquiä jaduñ wyiingähxö'ögy, cahnä hajxy hänajty miöjya'axyii haguyc. Pero jii wiinghäna'c-hajxy, cabä piojpa quiädieeyhajxy choj wiingähxö'ögy, höxtä coonä hajxy hänajty töö miöjya'axyii haguyc. 25 Jaanä jaduñduhmbä, jii jäya'ayhajxy näje'ebä, paquiä jaduñ wyiingähxö'ögy coö hojiot hajxy jiaanč tehñ miөөдä. Hoy jaduñ quia'a ja tsoj wiingähxö'ögy, tsipcöxp cujecy wyiingähxö'öga'añ.

6

1 Mijts mäböjpädöjc, nämay hajxy mhity cudoogö'öy. Naxiä mwiindsón hajxy mdehm wyiingudsähgö'öwät. Naxy hajxy jaduñ mdehm miädia'agymiäbögät. Hix, coö hajxy jaduñ hoy mga'a cudiün mga'a cuñäxät, weñdä mwiindsón ja'a Dios haxöög ñänömät möödä Diosmädia'agy. 2 Jaanä jaduñduhmbä, pönjatiä wyiindsönä Diosmädia'agy mäböjp, cabä mwiindsón hajxy mbéxät. Pero hamuumdu'joot hajxy mwiingudsähgö'öwät. Maas hoy hajxy jaduñ mmädia'agymiäbögät je'eguiöxp coö ja'a Diosmädia'agy miäböjpä, mööd coö hajxy mmөөдnichogyii. Naxiä mäböjpädöjc hädaa cuhdujt jaduñmä mdehm wyiingapx mdehm jiojcapxö'öwät.

3 Jii häna'c-hajxy näje'e, wiing hajxy yajnähihö'öy. Cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy wyiinjuö'owa'añ neby hajxy nyajnähihö'öyyäm ja'a Wiindsón Jesucristocöxpä coö ja'a hoybä weenbä hajxy jaduñ nbáatäm. 4 Ja'a häna'c-hajxy jaduñ wiing yajnähihö'öbiä, jaanč tehñ ñiguiumäyyap hajxy jaduñ cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jaty, cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ ñajuö'öy. Pero cab hajxy tii ñä'ägädä jaty, cab hajxy tii ñä'ägädä najuö'öy. Hanaxiä mädia'agy hajxy yajtsip yajma'adö'öy, ja'a ca'a tsoobaatpä. Coö hajxy jaduñ jiatcö'öy, paady hajxy cöxiä wiinä yajcapxiö'öy, paady hajxy

miänähöönö'oy, paady hajxy haxöögjaty ñiñäma'ayii. ⁵ Coö hajxy jaduhñ jiaanč tehñ chiptsocy, paady hajxy jiaanč tehñ ñibiamädsibö'oyii. Jaanč tehñ yhaxöögä wyiinmahñdyhajxy. Töö ja'a töyhajt hajxy ñajtshixöönä. Wi'i yajmäjyaamb hajxy, paady hajxy ñibiäda'agyii cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböcy, cooc tyijy hajxy yajnähixö'oy. Naxiä häna'c jaduhñbä mdehm piuhwä'adsät. ⁶ Coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäböjcämät, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy möj may nbáatämät, jaduhñ hajxy jootcujc nhjätämät. ⁷ Haa ca'a, coö hajxy yaa nmiin ngáhwäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii nmämiin nmägáhwäm. Nähwa'ads hajxy nmaaxhuunghjätäm. Jaanä jaduhñduhmbä, coö hajxy nho'c ndägóoyyäm, mänit hajxy cöjx nhöxhó'cäm tijaty hajxy yaa nmöødhjätäm hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy tii hoy nmädsoonánäm. Tehñ tiöyhajt jaduhñ. ⁸ Hoorä, coö wit tucxy hajxy nmöødhjätäm, coö cay hu'ugy hajxy nmöødhjätäm, paady hajxy jootcujc tsöc hjätäm. ⁹ Pero jii häna'c-hajxy näje'e, jaduhñ hajxy wyi'i miäna'añ coö hajxy miäyöøjö'owa'añ. Paadiä haxöögwiinmahñdy hajxy pianöcxa'añ. Jaduhñ hajxy haxööggtuum nöcxxy quia'awa'añ. Je'e hajxy yhöxtaaby mädyii jaduhñ ca'a howyiinmahñdy. Je'e hajxy jaduhñ quiumädozáannäp. ¹⁰ Jiyyä haxöögpä ca'a hoybä ñä'ägädä tsohnda'agy coö jäya'ayhajxy wyi'i xiädö'öñhadsocy, möød coö hajxy wyi'i wyiinduc-haty. Paadiä Diosmädia'agy hajxy näje'e töö ñajtshixö'oy. Paady hajxy jiaanč tehñ jiootmayhajnä.

¹¹ Pero miich, coö miichä Dios xquiuguexyhaty, cabä haxöögpä ca'a hoybä mädyii mgudiún mguñáxät. Ja'a hoybä weenbä jaduhñ mgudiúnäp. Ja'a Dios mwiingudsähgö'owäp. Mmáböjcabä miädia'agy. Mmädsoc mba'häyöwäp. Mmee'xtügäp hoy mja tsaathpöcy. Mee'xxieemy mhäna'c-hädät. ¹² Hahixööby coö ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot nmäbögät, jaduhñä Dios xyagygyhädät cöjxta'axiöø neby je'e jiugyhatiän. Mänit miichä Dios jaduhñ xyajnähdijy coö jaduhñ mjugyhädät cöjxta'axiöø mänaa miich nnägäpxiän cu'ugwiinduum coö ja'a Diosmädia'agy töö mmäböcy. ¹³⁻¹⁴ Chaads miich nwiingapx njöjcapxö'oy coö ja'a Dioscuhdujt tehngajnä mjaac cudiún mjaac cuñáxät, möød coö mga'a yajtägätsät, jaduhñä Dioscuhdujt quia'a nänömöøjät haxöög, höxtä coonä yhabädät coö ja'a Wiindsön Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhixäm möødä Jesucristo. Ja'a Diösädsä jugyhajt mooby hoy piönä hoy tyiijä. Haa ja'a Jesucristo, coö hänajty jim töö yajmethüi maa ja'a Poncio Pilato wyiinduumän, mänit nägapxy coögä Dios töyhajt yHuunghadyii. ¹⁵ Ja'a Dios jaduhñ yaghabaadaamb mänaa ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč tehñ jiootcujcä Dios. Nidiuhm tiuñ Wiindsön. Nidiuhm miähane'emy. Ni pön jaduhñ quia'a mäbaady. Nägöxiä gobiernähajxy yhane'emyii möødä reyhajxy. ¹⁶ Hoy miänaajä Dios yhyty. Jim maa ja'a Dios yhytiän, jaanč tehñ miöc jim yhajjy. Paady hajxy jim hoy nga'a wiingumedsoöyyäm. Tsöc hajxy hoy miänaajä Wiindsönhjätm.

¹⁷ Pönjaty mäyöø hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ miich mwiingapx mjöjcapxö'owät coö hajxy quia'a niguiumayöøjät, möød coö ja'a Dios hajxy yhajjodhädät. Möj jaančä Dios. Cöxiä wiinä hajxy xmiöoyyäm, jaduhñ hajxy jootcujc nhjätäm. Pero cabä mäyöøjäya'ayä xädö'öñ hajxy yhadsögät. Hix cöjxp tägooby ja'a hajxy miämäyöøhajpiä. ¹⁸ Jaduhñä mäyöødöjcw mwiingapx mjöjcapxö'owät coö hojioot hajxy jiaanč tehñ miöødhädät. Weenä häyöobädöjcw hajxy piuhbety. Cab hajxy wyiinduc-hädät. ¹⁹ Coö hajxy jaduhñ

yaa yhojiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may piáadät Dioswiinduum. Y jaduħn hajxy cøjxta'axiøø yagjyghadøøjät nebiä Dios jiugyhatiän.

²⁰⁻²¹ Timoteo, coo miichä Dios tøø xyajnähdijy coo ja'a miädia'agy myajwá'xät, paady hamuumdu'joot mgudiúnät, paady jaduħn mnäwá'anät. Hiix, tøø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy näje'e ñajtshixø'øy. Wiingmädia'agy hajxy tøø piadu'ubøcy cooc tyijy miaas yajxonä. Pero cabä mädia'agy jaduħmbä tiøyyä. Cab jaduħn choobaady. Nä'ä nägoobä yhøħnda'agy ja'a Dioscøxpä. Cabä høħnda'agymiädia'agy jaduħmbä mmøjpädá'agät.

Ween miichä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä. Amén.

2 Timoteo

¹ Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Pablohajpä. Ja'a Jesucristøch jaduñ xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduñ mänaamb cooch jaduñ xquiuguexyhadät. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhajtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjyhadäänäm neby je'e jigyhatiän. ² Miich Timoteo, miichhøch hädaa nocy nyajnajaayøøby. Jadúñhøch miich ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän. Ween miichä Diosteedy mayhajt xtiuunä møødä Wiindsøn Jesucristo. Ween xñäxuuch. Weenä hoyhajtä weenhajt xmiø'oy.

³ Hojioot howyiinmahñdymøødhøchä Dios nwiingudsähgøøyyän. Hoy ñaaghøoc-høchä Dios nba'ya'axy, mänitøch miich njahmiejtsta'agy. Mänitøchä Dios jaduñ nnäma'ay "Dioscujú'uyäp" ja'a miichcøxpä. ⁴ Nja wi'i yhiixtägatsäämbiøch miich, jadúñhøch nxoondaacpøgät. Xøømdsúhmhøch miich njahmiejtsta'agy. Njahmiéjchpøch jaduñ coö miich hänajty mjaanç tehñ jiootmayhaty mänaa hajxy jim nniwiá'xäm. ⁵ Jadúñhøch njahmiejtspä coö miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbøcy. Ja'a mdajhoc Loida møødä mdaj Eunice, jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy jayøjp mäbøjtsoñ. Tøyhajt jaduñ coö miich jaduñ mbamäbøjpä.

⁶ Mänájøch miich jim ngø'øñähgapiän, mänit miichä Dios mayhajt xtiuunä. Jaduñ miich mäjaa xmiøoy coö ja'a tiuung mdúunät. Cham nnäma'ay coö mga'a najtshixø'owät ja'a mayhajt ja'a Dios mänit xtiuunäbä, pero ween hamuumdu'joot mjaac yajtuñ. ⁷ Hiç, jaduñä Dios hajxy xyajmädsøjcäm coö hajxy nga'a tsähgøøyyämät. Jaduñ hajxy xyajmädsøjcämäbä coö hajxy ndúunämät ja'a miäjaahaam, møød coö hajxy hamiñ haxøpy nniçhojç nnibia'häyøowämät, møød coö hojioot howyiinmahñdy hajxy nyajtuunämät. ⁸ Jadhñds je'e, cab mdsähdiünät ja'a Dioscøxpä coö ja'a miädia'agy hänajty myajwa'xä. Ni jaduñ mga'a tsähdiümbät ja'a høøchcøxpä, høyhøch yaa nja tsumyçhänä'ay. Páadyhøch yaa ndsumyçhänä'ay coochä Dios ja'a miädia'agy nyajwá'xäbä. Cab mdsähgø'owät coö mdsaaçhpøgät ja'a Diosmädia'agyquiøxpä nébiøch ndsaathpøquiän høøch. Hiç, xpiuhbéðäbä Dios jaduñ ja'a miäjaahaam. ⁹ Ja'a Dios hajxy tøø xyajnähwaats tøø xya-jcuhwäatsäm. Jaaya'ay hajxy tøø xpiädäacäm coö ja'a miädia'agy hajxy hoy ngudiünämät. Paadiä Dios hajxy jaduñ xyajnähwaats xyajcuhwäatsäm coö hajxy xchøjcäm, møød coö mayhajt hajxy jecy xtiuunäm ja'a Jesucristocøxpä; ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy nguhdujthajtäm. Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hänajty yhawijy tìøø'xta'agy, tøøyyämä Dios ja'a mayhajt hajxy hänajty jaduñ xtiuunäm. ¹⁰ Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xyajnähwaats tøø xyajcuhwäatsäm, jaduñä Dios ja'a mayhajt yajwiingähxø'nä, ja'a hajxy jecy xtiuunämbä. Coö ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduñ quiähxø'øgy coö hajxy cøjxta'axiøø xyagjyhadäänäm neby je'e jigyhatiän. Jaduñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguüän.

¹¹ Páadyhøchä Jesucristo jaduñ xquiuguexyhaty coochä Diosmädia'agy jaduñ nyajwá'xät coö jaaya'ay hajxy jaduñ tøø xyajnähwaats tøø xya-jcuhwäatsäm. ¹² Cooch jaduñ nyajwa'xy, páadyhøch jaduñ ndsaachpøcy.

Pero cáboch ndsähdiuñ. Hix, coochä Dios ja'a miädia'agy jaduñ nmäbøjcä cooch jaduñ xyajnahwa'adsa'añ, páadyhöchä töyhajt nmöodä coo jaduñ hoy cwieendähada'añ pönjátýhøch tøø xyajcø'ødägø'øy. Paady jaduñ cwieendähada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin.

¹³ Jaac panøcx ja'a hoguiuhdujt, ja'ačh miich tøø nyajnahixø'øyäbä. Coo ja'a Jesucristo hajxy nmöodhjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbøjcät, paadiä jäya'ay hamuumdu'joot md-soc mba'häyöwät, ja'a miich myajnahixøøbiä. ¹⁴ Hamuumdu'jootä töyhajt myajwá'xät, ja'a Dios tøø xyajcø'ødägø'øyäbä. Caj myajtägätsät. Coo ja'a Dioshëpíritu hajxy nmöodhjtäm, paady miich jaduñ xpiuhbeda'añ.

¹⁵ Tøø miichäda'a mmädoyhaty coochä mäbøjpädøjc nämay tøø xpiuhwaat-snä, ja'a hajxy jim tshombä Asia-naaxooty, näguipxy møødä Figelo møødä Hermógenes. ¹⁶⁻¹⁸ Pero cábochä Onesíforo mäböcy tøø xmiädsähdiuñ, höyhøch yaa nja tsumýčhána'ay. Weenä Dios ja'a Onesíforo ja'a yhuungä tio'oxy ñäxuu'tsä. Coo miejch Roma, mänítøch nägø'ø nädecypíä xyhøxtaayy. Y cooch yaa xpiaaty, mänítøch mayhooc xpiuhbejty. Y hamuumdu'joot hajxy jim xpiuhbéjtäm Efeso, túhmäts. Coo yhabaadät coo ja'a Dios hajxy hánajty xyajtøyhajtyegáañäm, weenä Dios ja'a Onesíforo mänit ñäxuučh.

2

¹ Huang Timoteo, weenä Jesucristo xpiuhbety, jaduñ mga'a tsähgø'øwät mänaa. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ nmöodhjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä mayhajt hajxy jaduñ xtiúuñäm. ² Mänájøch miichä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øyän, nämayy jäya'ayhajxy hánajty miämädoona'ay. Jaduñ miich wiinghana'c mnajtscapxøødiägätsät, ja'a hajxy hoy cudiumbä, ween wiinghána'c hajxy jiaac tehm ñajtscapxøødiägätsägumbä.

³ Ja'a Jesucristocøxpä mmee'xtügät coo hánajty mdsaačhpøcy, nebiä soldadohajxy miee'xtuquiän. ⁴ Hix, ja'a soldadohajxiä, jaduñä jioot hajxy piäda'agy coo hajxy ween quiumayii ja'a wyiindsønähajxy. Cab jaduñ yhähixø'øy coo wiingtuung hajxy yhøxtá'awät. ⁵ Jaaná jaduñduhmbä, ja'a häyø'pädøjc-hajxiä, coo hajxy jaduñ hoy yhäyø'ögät nebiä cuhdujt myiñän, mänit hajxy hawiinmats quiuhäyø'ögät. Pero coo hajxy quia'a häyø'ögät, cab hajxy tii piäadät. ⁶ Jaaná jaduñduhmbä, ja'a yuubä pujxpähajxy hoy cudiumbä, je'edshajxy jaduñ jawyiin mäjuuyyáp. ⁷ Yajcopcø'øw hoy nébiøch cham nmäna'añ, weenä Dios jaduñ xquiøxy yajwiinjuø'øy.

⁸ Ja'a Jesucristo, ja'a David jecy yphahajt yhoc-hajt. Coo ja'a Jesucristo hánajty tøø yho'ogy, mänit jiuypiojtägajch. Ja'a Jesucristocøxpøch nnä'ägädä yajwiingapxø'øyhaty. ⁹ Coochä Jesucristocøxpä jaduñ nyajnahixø'øy, páadyhöch yaa ndsaačhpøcy. Páadyhöch yaa ndsumýčhána'ay nebiä cahwiindøybän. Pero cabä Diosmädia'agy jaduñ mänaa yhadugyii. Wiinduhnyhagajpt jaduñ wia'xy. ¹⁰ Coo jaduñ hoy miaajä wia'xy, páadyhöch yaa hoy ñejiä mmee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy jaduñ ñähwaats quiuhwaatspä, ja'a Dios jaduñ tøø yajnahdijjiäbä coo ja'a Jesucristo hajxy miøøhdidät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød ween hajxy yajgugyhadyii cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän.

¹¹ Hix, coo hajxy nniñähdüjcämät coo hajxy nhó'cämät nebiä Jesucristo yho'quiän, mänit hajxy jaduñ njugyhajtämät cøjxta'axiøø nebiä Jesucristo

jiugyhatiän. Møød jaduhñ hajxy jim nhidäänäm maa je'e yhitiän. Tehm tiøyhajt jaduhñ. ¹² Jaanä jaduhñduhmä, coo hajxy nmee'xtújcämät, mänitä Jesucristo hajxy jim xmiøødhanéhämät. Pero coo hajxy nnijogápxämät cooc tyijy hajxy nga'a hixyhájtäm, cab hajxy jim xyajtägóyyämät maa je'e yhitiän. ¹³ Hoy hajxy nja hõhñdáacäm, cabä Jesucristo mänaa yhõhñda'agy. Hoy miänaajä tiømiädia'agyhaty.

¹⁴ Myagjahmiejstá'agäbä mäbøjpädøjc jaduhñ nébiøch naamnä tøø ngu-jaayän. Hoorä, jaduhñ myajwiingapxó'owät coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy quia'a yajtsibó'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm. Cab jaduhñ tiuungpaady coo hajxy jaduhñ yajtsibó'oy. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ hamädoowhijpä, cabä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy jaduhñ hoy yhabøga'añ. ¹⁵ Hamuumdu'jootä tøyhajt myajnahixó'owät ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios xquiumáyät, jaduhñ mga'a tsähdiünät. ¹⁶ Cabä capxiä mädia'agy myajcapxió'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tehngajnä yajcapxiøobiä, tehngajnä hajxy jaduhñ nõcxy tiu'udägoyya'añ. ¹⁷ Y maas nämayyä jäya'ayhajxy jaduhñ tiu'udägoyya'añ coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy jaduhñ miädówät, ja'a jaduhñ ca'a tsoobaatpä. Tøø ja'a Himeneo jaduhñ tiu'udägooñä møødä Fileto. ¹⁸ Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixøøñä. Jaduhñ hajxy yhõhñda'agy cooc tyijy hajxy nga'a juypjøjtägatsäänäm. Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy näje'e, coo hajxy jaduhñ wyiin-høøñii, cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy miäbøgaañnä. ¹⁹ Pero tøø ja'a Dios hajxy xpiädäacäm coo ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä nbanøcxämät. Jaduhñä Dios tøø miäna'añ cooc ñajuø'oy pønä miädia'agy hamuumdu'joot mäbøjcäp. Jaduhñ tøø miänaambä coo ja'a haxøøgcuhdujt hajxy ween ñajtshixø'oy pønjaty niñänøømäp cooga Diosmädia'agy hajxy miäböcy.

²⁰ Maa ja'a mäyøøjäya'ay tiøjcän, madiu'u texy jiiby. Jiibiä orotexy, møødä platatexy, møødä quepychechtiexy, møødä pochtiexy. Tsoobaatpä orotexy møødä platatexy. Cabä quepychechtiexy jiaty tsoobaady møødä pochtiexy. ²¹ Jaanä jaduhñduhmä, pønjatiiä haxøøgwiinmahñdy najtshixøøby, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ pianøcxät. Hoy hajxy jaduhñ quidiünät waambaty hajxy yhane'emyii ja'a Wiindsón Jesucristo. Jaduhñ hajxy quiumayøøjät.

²² Pero miich, mnajtshixó'owäbä haxøøgwiinmahñdy nebiä muutsc-häna'c-hajxy naxy yhadsoquiän. Ja'a mäbøjpädøjcä Dios hajxy hamuumdu'joot pa'yaaxpä, howyiinmahñdy hajxy miøød. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy. Hamiñ haxøpy hajxy ñichocy ñibia'häyoyii. Cab hajxy chiptsoy. Jaduhñ miich hamuumdu'joot mbahixät. ²³ Caj myajtagó'owät maa häna'cä capxiä mädia'agy hajxy nä'a nägoobä yajcapxiø'oyän, ja'a ca'a tsoobaatpä, ja'a ca'a tuungpaatpä. Ja'a capxiä mädia'agy jaduhñmä, ja'a tsipä pleetä yhøjx tiecy je'eduhñ, túhmäts. ²⁴ Pønjaty yaa moonsähájtäp ja'a Dios hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii yajtsiptá'agät. Hojioot hajxy miøødhádäp hoy ñä'a pøngøxpä. Hoy yajxon hajxy yajnahixó'owät. Mee'xtúgäp hajxy jaduhñ. Cab hajxy jiootmä'adät. ²⁵ Mee'xxieemiä miädsip hajxy yhoj miägäpxät. Wehñä Dios jaduhñ miäná'anät coo ja'a miädsipä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuø'oy. ²⁶ Ween hajxy jaduhñ wyiinmahñmech, hoy hajxy häñaty tøø jia wiinhøøñii ja'a mõjcu'ugong. Paadiä mõjcu'ugong jaduhñ jia wi'i miäwiinhøøna'añ; ja wi'i miähane'emaamb jaduhñ.

3

1 Pero huuc wiinjuø'ow miich hädaa. Coø hänäjty yhabaada'añ coø ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänitä tsø'ty häyohn jiada'añii yhabeta'añii. 2 Haxøøgatiä jäya'ayhajty hänäjty jiatcø'owa'añ. Jootmøj hajty hänäjty ñibiäda'aga'añii. Jiaanč tehñ yhadsoagaambiä xädø'øn hajty. Niguiumayáañap hajty hänäjty. Yajcumayaamb hajty hänäjty. Capxtägøyyaamb hajty hänäjty. Cabä tij tiedy hajty hänäjty wyiingudsähgø'owa'añ. Cab hajty hänäjty tii yhojiäwø'owa'añ. Cabä Diosmädia'agy hajty hänäjty miäböga'añ. 3 Cabä yhuungä tio'oxy hajty hänäjty choga'añ. Cab hajty hänäjty pøn miee'xa'añ. Mänähøønø'owaamb hajty hänäjty. Cabä howyiinmahñdy hajty hänäjty miøødhada'añ. Mähäyoowhixaamb hajty hänäjty. Cabä hoybä weenbä hajty hänäjty choga'añ. 4 Tioogaambiä miägu'ughajpä hajty hänäjty. Cab hajty hänäjty hodiägaamby wyiinmahñdyhada'añ tii hajty hänäjty tiunaamby. Yhøxta'awaamby hajty hänäjty neby hajty xioondä'agät. Cabä Dios hajty hänäjty wyiingudsähgø'owa'añ. 5 Jaduhñ hajty hänäjty ñibiäda'aga'añii nebiä häna'cä Diosmädia'agy mäböjpän, pero cab hajty hänäjty tøyhajt miäböga'añ.

Pønajaty jaduhñ haxøøg jatcøøby, naxty jaduhñ mdehñ piuhwá'adsät. 6 Jii cahwiindøyhäna'c-hajty näje'e, jaanč tehñ yhöñdaacp hajty. Naxiä to'oxiøjc hajty wyiinhøøn, ja'a hajty tii ca'a jajp ca'a najuøøbiä. Ja'a to'oxiøjc-hajty jaduhñbä, cabä howyiinmahñdy hajty ñä'ägädä møødä. Hamdsoojoot hajty jaduhñ yajwiinhøøna'añ. 7 Hoy ñä'ä mädyii mädia'aguiä hajty jaduhñ jia wi'l yhabøga'añ, pero cabä tøyhajt hajty ñä'ägädä wiinjuø'owa'añ. 8 Ja'a häna'c-hajty jaduhñ höñndaacpä, haxøøgä wyiinmahñdy hajty. Cabä Diosmädia'agy hajty miäböga'añ. Jaduhñä tøyhajt hajty miädsibø'oy nebiä Janes ja'a Moisés hajty jecy miädsibøyyän møødä Jambres. 9 Cabä Janeshajty jecy miäjädaacy. Paady hajty jaduhñ quia'a mäjädaacy coø howyiinmahñdy hajty hänäjty quia'a møødä. Ni häna'c-hajty jaduhñ quia'a mäjäda'agaambä, ja'a hajty jäda'ahaty höñndaacpä.

10 Hoorä, tøøch miich xyhixy cooçhä tøyhajt nyajñähixø'oy, cooç hoy njäya'ayhaty. Howyiinmahñdyhöch nmøød. Nmäböjpiøçhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot. Mee'xxiemyhöçhä jäya'ay nmägapxy. Hoy piøñøch ndsocy nmee'xy. Cábøçhä Diosmädia'agy mänaa nnänuuxø'oy. 11 Jaanä jaduhñhöch miich tøø xyhixpä cooç hoy miänaajä nmee'xtucy, hoy ñejiøch hänäjty nja tsaächpøcy, nébiøch jim tøø njaty tøø nhabetiän Antioquia, møød jim Iconio, møød jim Listra. Madiu'ujøch jim ndsaächpøjcy. Pero cábøçhä Dios mänaa xñajtshixø'oy. Hoy miänäjøch jaduhñ xcwieendähaty. 12 Haaga jaduhñä jäya'ayhajty chaächpøgaambä pønjatä jioot pädaacp maa ja'a Jesucriston coø hajty jaduhñ hoy jiäya'ayhadät. 13 Pero ja'a cahwiindøybähajty møødä höñndaacpähajty, maas haxøøg hajty tehngajnä jiatcø'owa'añ. Mäwiinhøønaamb hajty møød hajty yajwiinhøønaambä.

14 Pero miich, naxiä Diosmädia'agy tehngajnä mjaac tehñ pianøcxät, ja'a miich hamuumdu'joot tøø mmäböquiäbä. Haa ca'a, høøch miich jaduhñ tøø nyajñähixø'oy, møødä mdaj møødä mdajhoc. Paady miich hoy tøø mhabøcy. 15 Chuucnä miichä Diosmädia'agy mdägøøyy capxtaacpä. Jiibiä tøyhajt hajty nbäatäm neby hajty hoy nnähwaats nguhwáatsämät. Coø hajty jaduhñ nmäböjçäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ hajty nnähwaats nguhwáatsäm. 16 Ja'a Diosmädia'aguiä, cøxiä Dios jaduhñ yagjahyyä. Jaanč tehñ tiuungpaatpä Diosmädia'agy jaduhñ. Hähixøøby jaduhñ coø ja'a jäya'ay

hajxy nyajnáhixóoyyámát. Jaduhñ hajxy nhoj nmägápxámát. Jaduhñ hajxy nyajwiinxiic nyajwiingapxóoyyámát coo ja'a tøyhajt hajxy pianócxát, mөөд coo hajxy hoy jïaya'ayhádát. ¹⁷ Pönjatiä Dios tөө yajnáhdijy coo ja'a miädia'agy yajwá'xáxát, ween hajxy ca'xy pedyii yhabøcy, jaduhñ hajxy hoy yajtuungpáadát hoy ñä'ä maaja.

4

¹ Coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hádaa yaabä naaxwiin, mänit tiägø'owa'añ máhanehmbä. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä yajtøyhajtyega'añii, mөөд hajxy hánajty jujcypä, mөөд hajxy hánajty tөө yhö'oguiäbä. Ja'a Diosøxpä mөөдä Jesucristocøxpä, jadúhñhøch miich nmägapxy nhane'emy ² coo ja'a Diosmädia'agy hoy ñä'ä mánaaja myajwá'xát, mөөд coo ja'a cu'ug myajmábögát, mөөд coo mhoj mmägápxát, mөөд coo myajwiingapxó'owát coo hajxy jaduhñ miábögát. Mee'xxieemiä Diosmädia'agy myajnáhixó'owát tehñgajnä. ³⁻⁴ Hix, habáatnáp jaduhñ coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy quia'a tsogaannä. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ miädowaannä. Hoy ñä'ä mädyii mädia'aguiä hajxy hánajty wyl'i miädowa'añ, nägoo hánajty quia'a tøyä. Mayyá yajnáhixøbiädøjc hajxy jaduhñ yhöxta'awa'añ, ween hajxy hánajty jaduhñ yajnáhixø'oyii nebiatiä jioothajxy hánajty chocy. ⁵ Pero miich, tehñgajnä howyiinmahñdy mmөөdhádát. Mmee'xtúgáp jaduhñ coo hánajty mdsaaçhpøcy. Myajwá'xäbä Diosmädia'agy. Hamuumdu'joot mgudiúnát waambatiä Dios tөө xyhane'emy.

⁶ Hөөч, ja weenjaty quia'a habaady cooçh häna'c xyagho'oga'añ ja'a Jesucristocøxpä. Nähjøp tu'ujøjphøch hádaajän. ⁷ Tөөçhä haxøøgpä njøjtána'ay. Tөөçh nmäjäda'agy. Tөөçh hamuumdu'joot ngudiuñ waambátyhøçhä Dios tөө xyhane'emy. ⁸ Chámhøch njøbhixy cooçhä Wiindsøn Jesucristo jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Mänitøch jim xpiäda'aga'añ coo ja'a jäya'ayhajxy hánajty nägøxiä yajtøyhajtyega'añii. Hoguiuhdujthaamá Jesucristo hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyega'añäm. Cábøch nidiuhm jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum. Pönjaty jaduhñ jøbhijxp hamuumdu'joot coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hádaa yaabä naaxwiin, nägøxiä hajxy jim piäda'agáanäbä hawa'adstuum.

⁹ Huuc min yaa maaçh hөөçhän. Mhadó'ødsáp jaduhñ. ¹⁰ Hix, tөөçhä häna'c xpiuhwa'açh nämay. Haa ja'a Demas, tөө je'e ñøcxy Tesalónica. Paady yaa tөө chooñ coo chána'awa'añ yhäyowa'añ. Haa ja'a Crescente, tөө je'e ñøcxy Galacia. Haa ja'a Tito, tөө je'e ñøcxy Dalmacia. ¹¹ Jagóoyyøçhä Lucas yaa xjiaac mөөdhity. Tunä mayhajt, nøcxä Marcos wowø'øg. Yaa mwoomínát. Høyhøch yaa xpiuhbédát. ¹² Haa ja'a Tíquico, jimhøch tөө nguexy Efeso. ¹³ Coo miich yaa mminát, mhuuc túnäbä mayhajt. Hөөçhä nnähgämëm tu'uwijsäc. Jimhøch tөө nnähgüe'egy Troas maa ja'a Carpo tiøjcän. Mөөdhøçhä nnocy xpiøcmínát mөөдä animalhac-hädiúñäbä.

¹⁴ Haa ja'a Alejandro, ja'a pujxthädiuumbä, tөөçh cøxypänejpy xñähøønø'oy. Ja'a Dios jaduhñ yaghawiimbídäp. ¹⁵ Cahwiindø y ja'a Alejandro jaduhñ. Mniyajcopcø'owøøjäp. Møj may ja'a Alejandro xmiädsiphájtäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy nyajwá'xäm.

¹⁶ Mánájøch jayøbajt nyajnáxø'owø'øyän, cábøch pøn mänit xñähgapxtuuty. Nägøxiøçhä häna'c xpiuhwaach. Pero cab jaduhñ ñejpiä. Weenä Dios jaduhñ miee'xy. ¹⁷ Mäjähñdiuumhøch hánajty. Mänitøçhä Dios xñäwaañ.

Mänítøçhä mäjaa xmiiooy, jadúhñhøçhä jäya'ayä Diosmädia'agy hoy nyajwi-
ingapxøøyy, ja'a hajxy ca'a judíospä, ween hajxy jaduñ nägøxiä miäböcy.
¹⁸Xcwieendähadäambøçhä Dios maa ja'a haxøøg ca'a hoybän. Xyajñhwa'ads
xyajcuhwa'adsáambøch jaduñ. Jadúhñhøch jim xyajñøcxa'añ tsajpootyp
maa je'e yhane'emiän. Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm.
Amén.

¹⁹Huuc yajpoo'x ja'a Prisca ja'a høøhcøxpä, møødä Aquila, møødä
Onesíforo yhuungä tio'oxy. ²⁰Haa ja'a Erasto, jim je'e miähmøøyy Corinto.
Haa ja'a Tróximo, jimhøch nnähgueecy Mileto. Pøjcäp hñajty je'e. ²¹Habáatñäp
jaduñ coo tøøhc yhida'añ. Naxy mdehm myínät. Mhadó'ødsäp jaduñ.
Nägøxiä miiçhä mäbøjpädøjc yaa xyajpoo'xy møødä Eubulo, møødä Pudente,
møødä Lino, møødä Claudia.

²²Ween miiçhä Wiindsøn Jesucristo xmiøødhity. Weenä hoyhajtä ween-
hajtä xmio'oy. Amén.

Tito

¹ Pablohájpøch høøch. Ja'a Dióshøch xmioonsähajp. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Jadúhnhøch tøø xwyiinguexy coochä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiinhixó'øwät, pønjataiä Dios tøø wyiimbiy, ween hajxy jaduhñ miäböcy, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ miøødhaty, jaduhñä Dios hajxy hoy wyiingudsähgó'øwät. ² Jéquiänä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyagjyghadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jaduhñ xyagjyghadäänäm. ³ Coo yhabaaty, mäniä Dios hajxy jaduhñ xyhawäänäm coo hajxy jaduhñ xyagjyghadäänäm. Tøøchä Dios jaduhñ xyhane'emy coochä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xtiehm wyiinguéjxhøch jaduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴ Tito, miíchhøch hädaa nocy nyajnáaayøøby. Tehm tiøyhájtøch miích njuø'oy nébiøch nhamdsoo huungän. Tu'cuhdujt højtsä Diosmädia'agy nmäböjcäm. Ja'a Diostedy møødä Wiindsón Jesucristo, ween miíchä mayhajt hajxy xtiuunä, ween miíchä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Ja'a Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

⁵ Mänájøch jim nwiimbitiän Creta, páadyhøch miích jim nyajmähmøøyy coo mjaac yaghoyó'øwät tijaty højts hánajty nga'a jajpéjtäpnä. Jadúhnhøch miích nhane'emy coo wiindsón mbädá'agät maa tsajtojcän wiinduhmyhagajpt. ⁶ Je'e mbädá'agäp pøn hoy jäya'ayhajp, pøn to'oxiøjc tu'ug yaghijp, pøn yhuung mäböjpä Diosmädia'agy, pøn yhuung hoy wädijp, pøn yhuung mädia'agymiäböjp. ⁷ Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tunaambä wiindsón, ja'a Dios hajxy moonsähadäänäp. Howyiinmahñdy hajxy yaghídäp. Cab hajxy jiootmøjhádät. Cab hajxy yhawa'andá'agät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cab hajxy chiptsógät. Cabä jäya'axiädø'øñ hajxy yhadsógät. ⁸ Yajtøjtägó'øwäp hajxy pønjatay mejtsp maa tiøjc-hajxiän; piu'umió'owäp quioñdymó'owäp hajxy jaduhñ. Chógäp ja'a hoybä hajxy. Cab hajxy choj jootmä'adät. Hoy hajxy jiäya'ayhádät. Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiúnät. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajtúnät. ⁹ Cabä tømüdia'agy hajxy ñajtshixó'øwät, ja'a hajxy tøø yajnáhixó'oyijjäbä, jaduhñä mäböjpädøjcä hoguiuhdujt hajxy yajwiingapxó'øwät. Jaduhñ hajxy yajcähxó'øgät coo häna'c-hajxy yhöhnda'agy, ja'a wiingmädia'agy hajxy yajnáhixøøbiä.

¹⁰ Nämayyä höhndaacpähajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Nä'ä nägoodä hajxy jaduhñ nä'ä capxy nä'ä mädia'agy. Jaduhñä häna'c-hajxy nämay jiatcøøbiä, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä coo ja'a mäböjpädøjc-hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhádät. ¹¹ Tsipcøxp myaghamónät pønjatay jaduhñ wiing yajnáhixøøby. Cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy jaduhñ wiing yajnáhixó'øwät. Yajmäjuyaamb hajxy, paady hajxy jaduhñ wiing yajnáhixø'oy. Höchähdiuunnä hajxy jaduhñ jiatcø'oy. Haa ja'a mäböjpädøjcä wiingmädia'agy hajxy jaduhñ yajnáhixøøyyäbä, naxxy hajxy jaduhñ yajtu'udägoyyii, ja'a hajxy tu'jøøn tu'tøjcpä.

¹² Jaduhñä Cretabäjäya'ay tu'ug tøø yhuuc mänaambä coogä miägunaaxhajxy jiaanč tehñ yhöhnda'agy, møød coog hajxy hanaxiä quiahwiindøyyä, møød coog hajxy jiaanč tehñ quiaxä, møød coog hajxy jiaanč tehñ ñuuxho'ogy. Jaaya'ay jaduhñ tøø miänä'añbä, profeta hijty

tiuumby. ¹³ Tehm tiøyhajt jaduñ coo ja'a Cretabä-jäya'ayhajxy jaduñ haxøøg jäya'ayhaty. Paady miich møc-haamby mhoj mmägäpxät, weenä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy miäböcy. ¹⁴ Cabä höñnda'agymiädia'agy hajxy miøjpädá'agät, ja'a judíoshajxy naxy yajñähixøöbiä. Møød weenä mädia'agy hajxy quia'a cudiuñ nebiä häna'c-hajxy jia hane'emiän, ja'a tøyhajt hajxy ca'a tsojpä.

¹⁵ Ja'a häna'cä howyiinmahñdy hajxy møødpä, cumäayyabä Dios hajxy jaduñ, hoy hajxy quia'a ja cudiuñ nebiä häna'c höñndaacpähajxy jia hane'emiän. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, caba Dios hajxy quiumayii je'eguiøxpä coo haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaanč tehñ miøødä. Cab hajxy tii hoy ñänømy. ¹⁶ Jaduhñ hajxy jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios hajxy yhixyhaty, però coo hajxy haxøøgiaty wyl'i jiatcø'øy, jaduñ hajxy yajcähxø'øgy coo hajxy tøyhajt quia'a hixiä. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Cabä hodiuong hajxy ñä'ägädä jada'añ. Paady hajxy xiøøghadyii ja'a Dios.

2

¹ Pero miich, ja'a hoguiuhdujt myajñähixø'øwäp, jaduñnä mæbøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiünät. ² Jaduhñä majjaya'adiøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo hajxy quia'a hu'ug quia'a jøø'xät. Cab hajxy nä'a nägoodä ñä'a xi'ig ñä'a hanähätät. Hoy hajxy jäya'ayhädät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy miäböcgät. Hoy ja'a miäjøøn miädøjc hajxy choc pia'häyöwät. Miee'xtügäp hajxy coo hajxy hänäjty chaathpøcy. ³ Jaduhñä tajhoctøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øbiät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhädät, jaduñ hajxy hoy quiuhdujthädät. Cab hajxy pøn ñähøønø'øwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Ja'a hoybä weenbä hajxy yajñähixø'øwäp. ⁴ Jaduhñä tajhoctøjcä miädsaan miädo'oxy muutspä hajxy yajwiinxiic yajwiingapxø'øwät coo ja'a yhuung coo ja'a ña'ay hajxy chögät, ⁵ møød coo hajxy hoy jäya'ayhädät. Ja'a howyiinmahñdy hajxy miøødhädäp. Hoy yajxonä jiøøn tiøjc hajxy cwieendähädät. Miøødhädäbä hojioot hajxy. Wyiingudsähgø'øwäbä ñihyhap hajxy. Coo hajxy jaduñ hoy quiuhdujthädät, jaduñä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy wyiingudsähgø'øwät.

⁶ Jaanä jaduñduhmbä, jaduñnä muutsc-häna'ctøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo howyiinmahñdy hajxy miøødhädät. ⁷ Jaanä jaduñ miichpä, tehngajnä hoy mwädität, weenä mæbøjpädøjc jaduñ xpiahixy. Howyiinmahñdymøød myajñähixø'øwät. Caj nä'a nägoodä mnä'a xi'ig mnä'a hanähätät. ⁸ Ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy jaduñ myajñähixø'øwäp, jaduñ pøn quia'a jøjcapxø'øwät. Jaduhñä nmädsiphájtämhajxy chähdiünät, cab hajxy jaduñ hoy xñänøømämät haxøøg.

⁹ Hoorä, ja'a häna'c-hajxy hijpä cudoogø'øyä, jaduñ myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo ja'a wyiindsønä miädia'agy hajxy pedyii quiudiuun quiuña'jxät, hoy hajxy nä'a waambaty yhane'emyii. Cab hajxy yhadsoowiimbädät. ¹⁰ Cab hajxy miéedsät. Hamuumdu'jootä wyiindsønä miädia'agy hajxy yajtúunät, ween hajxy jaduñ quiumayii, weñdä wyiindsønä Dios miädia'agy hajxy jaduñ xmiäböjcät. Ja'a Dios hajxy xyajñähwaats xya-jchuwáatsäm.

¹¹ Hix, tøø ja'a Dios jaduñ yajcähxø'øgy coo ja'a mayhajt tøø tiuñ, coo hajxy nägøxiä xyajñähwaats xya-jchuwáatsäm, mäduhñtiä hajxy yaa nhjätäm hädaa yaabä naaxwiin. ¹² Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm coo

ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyämät møødä hadsojtwiinmahñdy, møød coo ja'a howyiinmahñdy hajxy nyaghjítämät møødä hoguiuhdujt, møød coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøøyyämät, jaduñ hajxy hoy nwädjítämät hädaa yaabä naaxwiin, ¹³ je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ njøbhjixäm coo yaa quiädaactägatsa'añ neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Xi'ig xon hajxy jaduñ njøbhjixäm. NDioshájítäm ja'a Jesucristo hajxy jaduñ. Møj jaanč je'e. Je'e hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Yajxon jiaanč tehñ quiäda'aga'añ. ¹⁴ Paady hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä haxøøg ca'a hoybä hajxy xquiøxy yajnáhwaats xquiøxy yajcuhwáatsäm. Jaduñ hajxy xqui'u'ughjítäm, weenä hoybä weenbä hajxy jaduñ hamuumdu'joot ndúunäm.

¹⁵ Jaduhñsä mæbøjpädøjc myajwiinxiic myajwiingapxø'øwät coo hajxy jaduñ miäbøgät. Mmøød miichä cuhdujt jaduñ coo mhøj coo mmägäpxät pøn ca'a mæbøgaamb, jaduñ mga'a yajpéxät.

3

¹ Jaduñä mæbøjpädøjc myagjahmiejtstá'agät coo ja'a gobiernähajxy wyiingudsähgø'øwøjät møødä cuduunghajxy, møød coo ja'a miädia'agyhajxy quiüdiuñäxät. Cabä mæbøjpädøjc-hajxy ñuuxhó'ogät. Tiúnäp ja'a cu'ugtuung hajxy. ² Cab hajxy pøn ñähøønø'øwät. Cab hajxy chiptsögät. Mee'xxieemy hajxy jiäya'ayhádät. Hoy piønä hajxy wyiingudsähgø'øwät.

³ Hix, hijty, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty nwiinjuøøyyäm. Cab hajxy hijty ngudiuñäm. Tu'udägøoyäm hajxy hijty. Hanaxiä haxøøg ca'a hoybä hajxy hijty nhadsójcäm. Haxøøg hajxy hijty njäya'ayhájítäm. Hadsojtwiinmahñdy hajxy hijty nyaghjítäm. Xxiøøghájítäm ja'a cu'ug hajxy hijty. Hamiñ haxøpy hajxy hijty nnimiähán nnimiägø'øwhájítäm. ⁴⁻⁵ Pero mänitä Dios yajwiingähxø'cy coo hajxy xñäxúu'tsäm, møød coo hojiot jiaanč tehñ miøødä. Mänit hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hajxy jaduñ xñäxúu'tsäm, ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy tøø ngudiuñäm. Jaduñ hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm coo hawiinjemyjiot coo hawiinjemywiinmahñdy hajxy xmiøoyäm, møød coo ja'a Dioshespíritu hajxy xyageem xyajtägájsäm. ⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä Dios ja'a yhEspíritu hajxy møj may xmiøoyäm. ⁷ Paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmiøoyäm, jaduñ hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjjä mayhajt hajxy jaduñ xtiuñäm. Møød jaduñ hajxy xyagjyhadáanäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän. Jaduñ hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Paady hajxy jaduñ njøbhjixäm.

⁸ Tehñ tiøyhajt jaduñ. Naxy miichä mæbøjpädøjc jaduñ mdehñ miägäp mdehñ yhané'emät coo hajxy hamuumdu'joot hoy quihdujthádät, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbøquiäbä. Tehgnajä hoybä weenbä hajxy tiúnät. Tsoobaatp jaduñ. Jaduñ hajxy ñiyaghoyø'øwøjät. ⁹ Pero caj myajtägø'øwät maa ja'a høhnda'agymiädia'agy hajxy naxy yajcapxiø'øyän, maa ja'a jecyquihdujt hajxy naxy yajtsipta'aguiän, maa ja'a jecyjiäya'ay xiøø hajxy naxy yajtøw yajtø'xän. Cab jaduñmäbä capxy mädia'agy jaduñ ñä'ägädä tuungpaady.

¹⁰ Jii häna'c-hajxy näje'e maa ja'a tsajtøjcän, wiingjaty hajxy yajnáhixø'øy. Y coo ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jaduñ näje'e miäbøcy, tu'udägøoby hajxy jaduñ. Cabä jiamiøød hajxy hoy miøødhijnä tu'ugmädia'agy. Pønjaty jaduñ wiingjaty yajnáhixøøby, mhøjäp jaduñ tähooc metsc-hooc, ween hajxy yhuuc

hamoñ. Y pø cab hajxy jaduñ yhamona'añ, mänit mga'a mämøj'owät mga'a mämáy'owät. ¹¹ Pønjaty jaduñ jatcøøby, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä. Haxøögä wyiinmahñdyhajxy jaduñ. Paady hajxy haxøøgtuum piäda'aga'añii.

¹² Jímhøchä Artemas nguexa'añ maa miičhän. Coö ja'a Artemas jaduñ quia'a yajnäbaad'owät coö jim ñöcxät, mänitøchä Tíquico mäböcy jim nguéxät. Coö jim miédsät, mänitøch miičh jim nøcxy xpiaady Nicópolis. Jímhøch nhida'añ høxtä coö tøøchpä ñáxät. Mhuuc had'ødsäp jaduñ. ¹³ Jimä Apoloshajxiäda'a wiädity Creta møødä Zenas, ja'a cuhdujtyajnähixøøbiä. Coö hajxy hñajty tiu'ubøga'añ, mänit miičh øxiä wiinä mmó'owät tijaty hajxy hñajty yajmaajidaamby. ¹⁴ Jaduñnä njamiødhajtäm myajwiinxiic myajwiingapx'owät coö ja'a hoyba weenba hajxy tehngajnä tiúnät, ween hajxy jaduñ piuhbety pøn hñajty yajmaajiajp. Cab hajxy ñä'ä nuuxhó'ogät.

¹⁵ Ja'a njamiødhøch hajxy yaa xmiødhijpä, xyhaagä yajpoo'xp miičh jaduñ. Huuc tunä mayhajt, huuc yajpoo'x ja'a høøhcøxpä pønjaty højts jim xchojp xpia'häyoob ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt xmiø'oy nägøxiä. Amén.

Filemón

¹ Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Tsumyčhänäbiøch cham je'eguiøxpä cooçhä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Haa ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmähñdyhøch xmiøødhity cooçh hädaa nocy njaay. ² Miich Filemón, miich hädaa nocy nyajnäguxaamby. Hoy hajxy nniçhojç nnibia'häyóowäm coo hajxy nduunmújcäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xyp højts ja'a hermana Apiahajpä. Jaduhñ je'e njuø'oy nebiä hamdsoo puhdo'oxypän. Njaanä yajpoo'xyp højts ja'a hermano Arquipohajpä. Quipxy højts je'e xmiøødtuumbä maa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän. Nägøxiä højtsä jäya'ay nyajpoo'xy ja'a hajxy jim mejtspä maa miichä mdøjcän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ³ Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmiø'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsønhajtäm.

⁴ Naaghøoc-høçhä Dios nba'ya'axy, ngapxpáatypøch miichä mxøø, Filemón. Nnämäbiøçhä Dios: "Dioscujú'uyäp", coo miich hoy mjaanç tehñ tiuñ. ⁵ Tøøch nmädoyhaty coo miichä Jesucristo miädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøjcä. Jadúhñhøch tøø nmädoyhajpä coo miichä jäya'ay mjaanç tehñ chocy mjaanç tehñ pia'häyoy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. ⁶ Coo miichä Diosmädia'agy hamuumdu'joot tøø mmäbøcy, paady miichä hojiot mjaanç tehñ miøødä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ jiaac tehñ wyiinjuø'oy nebiatiä Jesucristo ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtsøxphajtäm. ⁷ Mägu'ughajpä, jaanç tehñ jiootcúç-høch jaduhñ nnijiäwø'oyii coo miichä jäya'ay tøø mjootcapxmøcpøcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä. Paady miich jaduhñ tøø mjootcapxmøcpøcy coo miich mjaanç tehñ chocy mjaanç tehñ pia'häyoy.

⁸⁻¹⁰ Høøch Pablo, tøøch nmäjaanä. Chámhøch jaduhñajtä ndsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. Huuc møødhatä hojiot ja'a høøchcøxpä. Miich nmänuu'xtaacypy coo miichä mayhajt cu mduuñ ja'a Onésimocøxpä. Coo miichä hojiot mjaanç tehñ miøødä, páadyhøch miich jaduhñ nmänuu'xta'agy, hýyhøçhä Jesucristo cuhduyt tøø xjia mo'oy cooçh miich nhané'emät. Jadúhñhøch ja'a Onésimo njuø'oy nébiøch nhamdsoo huungpän, je'eguiøxpä cooçh je'e ja'a Diosmädia'agy jaduhñ tøø nyajmäbøcy yaa maach yaa ndsumyčhänä'ayän.

¹¹ Cahnä ja'a Onésimo hánajty jim piäyø'ogyñä maa miichän, cab miich mmädia'agy hánajty xquiudiuunä. Cab hánajty tiuna'añ. Pero coo yaa tøø miech maach høøchän, jaanç tehñ yhóyhøch yaa xmiøødtuñ. Jaanç tehñ yhoy miich xmiøødtunaambä. ¹² Nguejxtägatsáambiøch jim maa miichän, hýyhøch yaa nja tsocy hamuumdu'joot. ¹³ Jadúhñhøch nja mänaañ cooçh cu xmiøødmähmøøyy yaa maach yaa ndsumyčhänä'ayän. Cu xpiuhbétyhøch jaduhñ maa miichcøxpän. Ja'a Diosmädia'agyquiøxpøch cham ndsumyčhänä'ay. ¹⁴ Páadyhøch ja'a Onésimo jim nguejxtägatsa'añ maa miichän, cábøch nnajuø'oy pø mmäna'anaamb miich jaduhñ coo yaa cu miähmøøyy. Pø mdunaambiä mayhajt jaduhñ, ween hamdsoojoot mdúnät; ca'a yhadsipä, ca'a yhajootma'adä; ca'a tii mnajtshäyowø'oy. ¹⁵ Wehdä Dios jaduhñ tøø miäna'añ coo jim piäyø'ogät maa miichän, coo yaa yhidät paquiä maach høøchän. Hiç, tøø ja'a Diosmädia'agy yaa miäbøcy. Y coo jim ñøcxtägätsät maa miichän, cab jaduhñ mänaa xpiuhwa'adsaannä. ¹⁶ Moonsä

miičh Onésimo hijty mwa'añ. Pero coo jim ñocxtägátsät maa miičhän, jaduhñ miičh mjuø'owa'añ neby hamdsoo huch neby hamdsoo puhya'aybän. Jaduhñ miičh mdsogaambä nébiøch høøch ndsoquiän. Maas hanaxiä miičh mdsoga'añ. Hix, maas hoy miičh mmädia'agy xquiudiunáañänä. Ximñäts mijts jaduhñ tu'ugymädia'agy mhidaañnä ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøyhajt højts nnijootpáatäm. Tunxä mayhajt jaduhñ. Tsøc Onésimo jaduhñ møødnijootpáatäm neby højts nnijootpáatäm. ¹⁸ Pø tøø miičh xñägädieeyø'oy hoy ñejpiä, pø xmiänuu'xyhajp miičh jaduhñ, høøchä ngüentä jaduhñ. ¹⁹ Høøch nyajñahwa'adsaamby mäduhñtiä xmiänuu'xiä. Tøyhajt jaduhñ. Hamdsoo cø'øháamhøch hädaa nocy jaduhñ njaay; jaduhñ miičh tøyhajt mmøødhádät cooçh nga'a høhnda'agy. Y jim miičh cueentä mmøødäbä maa høøchcøxpän. Hix, høøch miičh jaduhñ tøø nyajmäbøcy ja'a Diosmädia'agy. ²⁰ Mägu'ughajpä, coo ja'a Onésimo jaduhñ mmøødnijootpaadøød, jaduhñ miičh myajcähxø'øga'añ cooçh miičh tøyhajt xjiaanç tsoy. Tunxä mayhajt jaduhñ. Hix, näguipxy højts ja'a Jesucristo jaduhñ nmøødhjätäm tu'ugmädia'agy.

²¹ Hamdsoo cø'øháamhøch chamñ njaay. Nnajuøøbiøch jaduhñ cooçh miičh ja'a nmädia'agy xquiudiunaañä nébiøch chamñ tøø nnäma'ayän. Njaanä najuøøbiøch jaduhmbä coo miičh hojioot mjaanç tehñ miøødhada'añ ja'a Onésimocøxpä. ²² Chámhøch mayhajt tu'ug nmäyujwa'anáangombä. Høøch maadaact hahixøødiáacäc. Pa'ya'ax ja'a Dios hajxy cooçh ween xyajpádsømy pujxtøgooty. Mänithøch jim nnøcxät maa mijtsän.

²³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermano Epafrashajpä. Yaach jaduhñ xmiøødtsumyçhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. ²⁴ Xyhaagä nä'a yajpoo'xp mijts ja'a hermano Marcoshajxy, møødä hermano Aristarco, møødä hermano Demas, møødä hermano Lucas. Xyhaagä nä'a møødtúumbøch hajxy yaa ja'a Diosmädia'agyquiøxpä.

²⁵ Weenä Jesucristo hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy coo jaaya'ay hajxy jaduhñ mmøødhity tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy. Amén.

Hebreos

¹ Jecy ja'a Dios quiuguexy quiejxy maa hõjts nhaphájtäm maa hõjts ndeedyhájtäm. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy quiejxä. Mayhooc hajxy quiejxä. Madiu'u hajxy miädiaacy. ² Tõõ ja'a Dios ja'a yHuung hajxy yaa xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä jiegø'oy coo yaa tõõ yhoy. Je'e ja'a Diosmädia'agy hajxy tõõ xjiaac hawáañäm. Jequiän je'eduhñ wyiinguejxä coo ja'a xøøwiin naaxwiin yhädiünät cõxiä møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a. Mänit yajnähdijjä coo yhané'emät. ³ Jaduhñä Dios yHuung miøjjä jiaançhä nebiä Diosän. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy yhity. Jim hajxy yhane'emy cøxp chaads hädaa yaabä naaxwiin. Tõõ hõjts hoy xñähho'túutäm. Tõõ ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xyajnähwáatsäm. Mänit jim ñcxtägajch tsajpootyp maa ja'a Diosän. Jim je'eduhñ yhanehñbä jada'anäbaadyñä.

⁴ Ja'a Dios yHuung, maas møj ja'a cuhdujt miøødä quejee ja'a Dios mioonsä ja'a tsajpootypähajxy miøødä, je'eguiøxpä coo je'e Dyios yHuungä. ⁵ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Miichhøch jada'a ndehñ yHuunghadaamby.

Ni mädyii mioonsä quia'a nänømy;

Yø'øjøch jaduñ xTieedyhadaamby;

nHuunghadäämbiøch yø'øduñ.

⁶ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, mäniä Dios miänaañ:

Wéenhøch nHuung xwyiingudsähgøøyyä ja'a nmóonsøçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

⁷ Paquiä Dios ja'a miädia'agy quiudiünäxä ja'a mioonsähajxy, nebiä pojtägoy wiäditiän, nebiä padooy wiäditiän. ⁸ Pero ja'a yHuung, je'eduhñ ñämaayy:

MDioshajp miich, homiänaajä miich mhane'emy;

homiänaajä miichä tøyhajt myega'añ.

⁹ Mdsøjpy miich ja'a tøyhajtpä;

cabä haxøøgpä mdsocy.

Maas jootcújc-høch miich nyaghity quejee ja'a nmóonsøçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

¹⁰ Jaduhñä Dios jiaac mänaambä:

Miich jecy mhädiuun ja'a naaxwiimbä møødä tsajpootypä.

¹¹⁻¹² Cuhdägoyyaambä naaxwiimbä møødä tsajpootypä;

tägatsaamb jaduñ; jaduñ jiada'añ néjjiämä wit coo tiujnä;

caj tiuungpaadaañä. Pero miich, cøjxta'axiøø miich mhida'añ;

caj miich mjugyhajt mänaa quiøxa'añ.

¹³ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Yaach miich xmiøødhané'emät. Caj miich mmädsip myajmäjädä'aga'añ.

¹⁴ Ja'a Dios ja'a mioonsähajxy ja'a tsajpootypä, jaduñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pojñän. Cab hajxy quiähxø'øgy. Dios jaduñ quejxp coo hajxy piuhbédät pønjatii Dios piäda'agaamby hawa'adstuum.

2

¹ Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy nyajcopcøøyyämät, ja'a hajxy tõõ nmädöowämbä; jaduñ hajxy nga'a tu'udägöoyämät. ² Haa ja'a

Diosmoonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, jéquiänä Diosmädia'agy hajxy yaa jajcädaacy hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ; pønjaty ca'a cudiuumb, haxøøgtuum hajxy miähmø'owa'añ. ³ Møjcuñdujtmøødä Jesucristo. Hamdsoo hajxy je'e hoy xyhawáañäm neby hajxy nnähwáatsämät. Haa ja'a hajxy jayøbajt mädóowäbä, tøjiajt ja'a mädia'agy jaduñ maa hajxy je'eján. Mänit højts jaduñ xyhawaandägájtsäm. Coö ja'a mädia'agy hajxy nga'a yajtuñämät, cab hajxy jaduñ nnähwáatsämät. ⁴ Madiu'u ja'a Dios ja'a hijxtahnd tøø jajcähxø'ogy, ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä; jaduñ hajxy nmäböjcämät coö ja'a miädia'agy tiøyhajtä. Tøø ja'a yhEspíritu hajxy xyñáguéjxäm coö hajxy jaduñ xpiuhbedáañäm mädyijaty tuung hajxy xmióoyäm. Jaduhñä jioot chocy.

⁵ Haa ja'a Dios mioonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, cabä Dios jaduñ tøø miäna'añ coö hajxy yhané'emät mänaa ja'a naaxwiimbä hánajty wyiimbida'añän. ⁶ Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Dios, tiiguiøxpä ja'a jäya'ay coö mjahmiejtsta'agy, coö mbuhbety.

⁷⁻⁸ Maas møc ja'a mmoonsä cuñdujt hijty tøø mmo'oy quejee ja'a jäya'ayhajxy.

Pero mänitä jäya'ay møjcuñdujt mmooyy coö cøxiä yhané'emät tijaty miich tøø mbäda'agy.

Jaduñä Dios ja'a jäya'ay piäda'aga'añ møj jaançh, coö jaduñ ween wyiingudsähgø'oyii. Coö ja'a Dios jaduñ hamdsoo miänaañ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coö ja'a møjcuñdujt hajxy tøø xmióoyäm coö hajxy cøxiä nhanéhämät. Pero cajnä quiähxø'ogyñä coö hajxy cøxiä nhane'emáañäm. ⁹ Jaduhñä Jesucristo, mänaa yaa yhiitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä cuñdujt hijty jiaty møødä nebiä Dios mioonsähajxy miøødän, ja'a hajxy tsajpootypä. Mänitä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät nägøxiä, je'eguiøxpä coö ja'a Dios hajxy xchójcäm. Coö ja'a Jesucristo yho'cy, paadiä møj jaançh piädaacä, paadiä møjcuñdujt miooyy coö yhané'emät.

¹⁰ Paadiä Dios cøxiä wiinä piädaacy, weenä jäya'ayä Dios hajxy jaduñ wyiingudsähgø'oy. Choippiä jioot jaduñ coö ja'a yhuunghajxy jim yhidät nägøxiä maa je'eján, pønjataiä miädia'agy mähböjcäp. Y jaduñä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo quimädöwät ja'a højtscøxpä. Jiaançh cudiuun je'eduhñ coö hajxy xñähho'túutäm. ¹¹ Ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xyajñähwáatsäm. Quipxiä Dios hajxy nDeedyhájtäm møødä Jesucristo. Paadiä Jesucristo hajxy xquia'a mädsähdiuñäm. Hix, hamdsoo miänaañ coö hajxy tu'ugpuhya'ay xmiøødhájtäm. ¹² Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Nmøødmädia'agäämbiøch nbuhya'ayhajxy ja'a miichcøxpä. Nguyhøwäämbiøch miich jim tsajtøgooty, jim cu'ughagujc.

¹³ Jaduhñ jiiby myiimbä:

Ni mänájøçhä Dios xquia'a wiinhøøñ, páadyhøch nga'a tsähgø'oy.

Jaduñ wiingtuum myiingumbä:

Chaach nhity møødhøch nhuunghajxy;

Dióshøch jaduñ xmióoy.

¹⁴ Pøn jaduñ tu'que'ex, tu'ugjoot tu'ugnø'ty hajxy jaduñ. Jaduhñä Jesucristo hajxy tøø xmiøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugnø'ty mänaa yaa yhiitiän hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy jaduñ xmiøødhájtäm, jaduñ hajxy hánajty xñähho'tu'udáañäm. Jaduhñä møjcu'ugong hoy quia'a mäjädaacnä. Coö cu miäjädaacy, jaayá'ayädsä mäjaa häxøpy møød coö hajxy cu xya-jtu'udägöoyäm. ¹⁵ Coö ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmähböjcämät, cabä

nho'og hajxy jaduñ ndsähgöøyyänät. Pøn jaduñ ca'a mabøjp, je'eds ja'a yho'og tsähgøøby mädu'ñtiä jia jugyhaty. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy yajnäguejxä, neby hajxy jaduñ piuhbedøøjtät. Ca'a Dyiosmoonsähajxiä yajnäguejxä, ja'a tsajpootypä. Tøyhajt jaduñ. ¹⁷ Y paadiä Jesucristo yaa hoy jiäya'ayhaty neby højtshájtäm; jaduñ hajxy hoy xñähgapxtúutäm maa ja'a Diosän; jaduñnä nbojpä ngädieey hajxy hoy xñähho'túutäm. Hojiot ja'a Jesucristo miøødhajpy. Pedyii jaduñ quiudiuuñ. ¹⁸ Hoyyä Jesucristo jia tsaächpøjcy, cabä møjcu'ugongä miädia'agy yajtuunäxä. Y coo ja'a møjcu'ugong hajxy hánajty xjia wi'l'i yajtu'udägoyyänäm, xpiuhbéjtäm ja'a Jesucristo hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong miädia'agy quia'a mabøjcäxä ja'a Jesucristäm.

3

¹ Hermanodøjc, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyänähwäatsäm. Tøø ja'a Dios hajxy xyajnähdíjäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmabøjcämät. Tsögä Jesucristo hajxy jahmiéjtsäm; høxtahmðs højts ja'a Dios yaa xyajnäguejxäm. Jaduñ hajxy njahmiéjtsämät coo hajxy jim xñähgapxtúutäm maa ja'a Dioswiinduumän. ² Haa ja'a Moisésä, pedyii je'e jecy quiuduuñ maa ja'a Dios ja'a tiøjcän. (Je'eduhñ nänøømby ja'a judioshajxy.) Jaanä jaduñnä Jesucristo pedyii quiudiuumbä coo wyiinguejxä coo højts jaduñ xñähgapxtúutämät. ³ Maas hoy jaduñ coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgöøyyämät quejee ja'a Moisés. Høxtahmðsä tøjcojpä, je'eds jaduñ wiingudsähgöøyyäp; cabä tøjc jaduñ wyiingudsähgøøyii. ⁴ Cabä tøjc hamdsoo quiojy; hänäc jaduñ coj. Pero ja'a Dios, cøxiä je'eduhñ piädaacy tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin møødä jim tsajpootyp. ⁵⁻⁶ Ja'a Moisés, jayøjpä tøyhajt jaduñ miädiaactsohñ mädyii ja'a Dios hánajty cujecy quiapxtøwaamby. Pedyii ja'a Moisés quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero cabä møjcuhdajt miooyyä nebiä Jesucristo miøøðän. Hiç, ja'a Jesucristo, ja'a Dios yhamdsoo Uung je'e. Y pedyii jim quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero ja'a Moisés, jaduñ je'e yhiyty nebiä moonsän. Coo hajxy hamuumdu'joot nmabøjcämät, coo ja'a Jesucristo hajxy jootcujc njøbhíjxämät coo hánajty miejstägatsa'añ, mänitä Dios hajxy nägøxiä xquiu'ugnabøjcämät.

⁷ Jaduñ jilby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Cooch nmädia'agy hajxy jäda'anäbaady xmiädóowät,

⁸⁻⁹ hamuumdu'joot hajxy jaduñ myajtúnät.

Haa ja'a jecyjiäya'ayhajxiä, ja'a mijts mhap mdeedyhajxiä, cábøch nmädia'agy hajxy jecy xyajtuunä, hóyhøch hijxtahnd may nja yajcähxø'cy, mänájøch hajxy jecy nyajwäditän pactuum juxychägui'xjomøjt.

Cooch nmädia'agy hajxy xquia'a mabøjcä, páadyhøch hajxy nyajcumädooyy.

¹⁰⁻¹¹ Xyagjootmädiägøøyyhøch hajxy je'e. Mänitøch nmänaañ:

“Tøø hajxy jaduñ mdu'udägoofä. Cábøch nmädia'agy hajxy xyhabøgaanä. Tøyhajt jaduñ, cábøch mijts jim nyajmedsaannä maäch mijts hijty nya-jpoo'xa'añän.”

Jaduñnä Dioshepíritu miänaañ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹² Hermanodøjc, mnigwieendähadøøjap hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy mga'a najtshixø'øwät; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät. Jujcy ja'a Dios; ca'a jiaduñnä nebiä jäya'ayhajxy yaabä Dyioshajpiän. ¹³ Pero mäduhñtiä hajxy

mjogyhaty, mniguiapxmøcpøgøjöp hajxy jabom-jabom, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägöyyät. ¹⁴ Coo hajxy tehñgajnä nmäbøjcämät, neby hajxy tøø nmäbøjtsóhñäm, mänitä Jesucristo hajxy jim xmiødhajtämät tsajpootyp.

¹⁵ Jaduhñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy myajtünät.

Ja'a jecyjiiäya'ayhajxy, cabä Diosmädia'agy hajxy jecy miäbøjcy.

¹⁶ Jimä Moisés ja'a jäya'ay hoy wioobädsømy Egiptonaaxooty; je'eds hajxy jecy ca'a mäbøjc ja'a Diosmädia'agy, hoy hajxy hänajty tøø jia mädooy. ¹⁷ Je'eds hajxy hoy tiu'udägooñä. Jim hajxy hoy quiøxy ho'nä pactuum. Je'edsä Dios hoyhoy ñäjootmayhajt juxychägüi'xjomøjt. ¹⁸⁻¹⁹ Je'edsä Dios jaduhñ ñämaayy coo quia'a yajmedsaannä maa hijty jaduhñ yajpoo'xa'añän, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty quia'a mäbøcy.

4

¹ Tsøg hajxy nigwieendähajtäm; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägöoyämät. Coo hajxy ndu'udägöoyämät, cabä Dios hajxy jiiiby xyajtägøoyämät maa hajxy xyajpoo'xáañäm. Tøø hajxy hijty xyajwiinwaanøoyäm coo hajxy jiiiby xyajtägø'øwáañäm. ² Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädóowäm nebiä jecyjiiäya'ayhajxy jia mädooyän. Xiøøbä hajxy jaduhñ jia nä'ä mädooy, cab hajxy ñä'ä mäbøjcy. ³ Højts, tøø højts nmäbøjcäm, paadiä Dios hajxy jim xyajtägø'øwáañäm maa hajxy xyajpoo'xáañäm. Jimä Dios jaduhñ ñänøømy: Cooch hajxy nnäjootmayhajty, páadyhøch hajxy nnämaayy:

“Tøyhajt jaduhñ, cábøch mijts jim nyajmedsaannä maaçh mijts hijty nya-jpoo'xa'añän.”

Coo ja'a Dios ja'a naaxwiimbä yhädiuumbädøoyy, mänit jaduhñ pioo'xnä.

⁴ Jiiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Mänitä Dios hoy pioo'xnä ja'a miäjuxtujxøøbä, coo ja'a naaxwiimbä hänajty tøø yhädiuumbädøøñä.

⁵ Wiingtuumä Dios miänáangombä:

Cábøch hajxy nyajmedsaannä maa ja'a poo'xtaactän.

⁶ Ja'a jecyjiiäya'ayhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt ja mädoowäbä, cab hajxy ñä'ä yajtuuñ. Paady hajxy jim quia'a mejch maa ja'a poo'xtaactän. Pero näje'ejatiä jäya'ayhajxy miedsa'añ maa ja'a poo'xtaactän. ⁷ Cujequiä Dios ja'a David yajmänaañ:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy mmäbøgät.

Je'eduhñ ñänøømy coo hajxy jäda'anäbaady jim ndägøoyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁸ Coo ja'a Josué ja'a judiøshajxy jecy wioomejch maa ja'a Palestinanaaxootiän, cabä poo'xtaact hajxy ñä'ä paaty. Paadiä Dios jaduhñ miäna'añ coo højts jäda'anäbaady ndägøoyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁹ Jimnä ja'a poo'xtaact yhityñä maa ja'a Dios ja'a quiu'ughajxy tiägø'øwa'añän. ¹⁰ Pøn jim tægøøby maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän, jim jaduhñ pioo'xaannä nebiä Dios pioo'xnän mänaa ja'a naaxwiimbä hänajty tøø yhädiuumbädø'øyän. ¹¹ Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäbøjcäm; jaduhñ hajxy hoy ndägøoyämät maa ja'a Dios ja'a poo'xtaactän. Cabä Diosmädia'agy hajxy nnajtshixøoyämät nebiä jecyjiiäya'ay hajxy jiatcøoyän. Cab hajxy miäbøjcy, paady hajxy jim quia'a tægøoyy maa ja'a poo'xtaactän.

¹² Ja'a Diosmädia'agy, tuumnä je'eduhñ. Mäjaamøodnä je'eduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajcähxø'cäm ja'a miädia'agyhaam pø nmøødhjätäm ja'a howyi-inmahñdy hajxy, pø caj. ¹³ Caj tii hayu'u'uch hamee'ch mnä'ägädä tünät. Tspicøxpä Dios ja'a nwiinmahñdyhjätm hajxy nägøxiä xyhixyhjätm neby hajxy njäya'ayhjätm pø hoy, pø ca'a hoy. Pø cab hajxy hoy njäya'ayhjätm, mänitä Dios hajxy haxøøgtuum xpiäda'agäänäm.

¹⁴ Ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, tøø jim quioody Dioswiinduum. Jim højts xñähgapxtüütäm. Paady, tsögä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot panøcxäm. Cabä wiinghäna'c hajxy pøn xñähgapxtüütäm jim Dioswiinduum. ¹⁵ Najuøøbiä Jesucristo neby hajxy yaa ndsaachpøjcäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, tøø je'e yaa jäya'ayhaty neby højts yaa njäya'ayhjätm. Tøø jia yajtägoyya'añii ja'a møjcu'ugöngäm, neby højts xjia wi'i yajtägoyyaäänämbä. Pero cabä Jesucristo mänaa tiu'udägoy. ¹⁶ Tsögä Dios hajxy pa'yäaxäm hamuumdu'joot. Xhöjçäm Dios hajxy. Miøødhajpiä hojiot je'eduhñ maa højtsähjätm. Xpiuhbjätäm hajxy jaduhñ coo højts tii nayjmaajjätmät.

5

¹ Ja'a teedywiindsøn hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, jaduhñ hajxy piäda'agyii coo ja'a cu'ug hajxy ñähgapxtü'udät maa ja'a Diosän, møød coo hajxy cøxiä quiuyoxø'øwät, møød coo animal hajxy yóxät, weenä cu'ug ja'a piojpa quidiiey hajxy jaduhñ ñähwa'a'ch quihwa'a'ch, ²⁻³ møød weenä yhamdsoo pojpa yhamdsoo cädieey ñähwaatsnä. Hix, jäya'ayhajp ja'a teedyhajxy neby højtsähjätm. Jimä piojpa quidiieyhajxy je'ebä. Paady hajxy mee'xxieemy miägapy yhane'emy pønjaty ca'a najuøøby, pønjaty tu'udägooby.

⁴ Cabä teedyhajxy hamdsoo nibiäda'agyii. Dios hajxy jaduhñ pädaacp nebiä Aarón jecy piädaacän. ⁵ Ni ja'a Jesucristo hamdsoo quia'a nibiädaacä nebiä teedywiindsønän. Ja'a Dios jaduhñ pädaac. Jaduhñä Dios ja'a Jesucristo ñämaayy:

Míichhøch jäda'a ndehm yHuunghadaamby.

⁶ Wiingtuumä Dios jaduhñ miänaañ:

Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

⁷ Ja'a Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios møc pia'yaxy. Jøøby hñajty. Miänuu'xtaac ja'a Dios coo piuhbedøøjät mänaa hñajty yho'oga'añän. Wyiingudsähgøøbiä Dios hñajty je'e, paadia miädia'agy miädóowäxä. ⁸ Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, quiudiuunä Tiedy miädia'agy coo chaachpøgät. ⁹ Coo miee'xtujcy mänaa chaachpøquiän, xyajñähwaatsäm ja'a nbojpa ngädieyhjätm hajxy jaduhñ pønjätiä miädia'agy mäbøjçäp. Cøjxta'axiøø hajxy hodiium xyaghidäänäm. ¹⁰ Mänitä Dios ja'a Jesucristo piädaacy teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

¹¹ Madiu'u mijts hädaaduhmbä nja wi'i yajmøødmädia'aga'añ tspijaty, pero caj mijts mwiinjuø'øwa'añ. ¹²⁻¹³ Tøø jiegøøñä mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjtsooñän. Hahixøøby hijty jaduhñ coo wiinghäna'c hajxy myajñähixøøñät. Pero jaduhñ mijts tøø mjaty nebiä naamdägø'øybän. Caj mijts ja'a Diosmädia'agy ja'a tspijatypä mjada'añ. Je'enä hajxy mhabøcyñä ja'a cajpä chipjatiä. Cahnä hoguiuhdujt hajxy mhabøcyñä. ¹⁴ Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät, mänitä tspijatypä hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwät; y coo ja'a hoguiuhdujt hajxy tehngajnä

mbanócxät, mänit hajxy mnajuó'ówät mädyii hänäjty hoguiuhdujt, mädyii hänäjty haxøøcuhdujt.

6

¹ Tøø mijs ja'a mädia'agy mayhooc mmädoj ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cajpä chipjatiä. Tøø hajxy mmädoj coo ja'a mhaxøøcuhdujt hajxy mnajtshixó'ówät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbógät. ² Mnajuøøby hajxy tii hajxy coo tøø mnäbety, tii hajxy coo tøø mgø'oniñähgabyii. Jaduhñ hajxy tøø mmädoj coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, coo ja'a Dios ja'a haxøøgjäya'ayhajxy yajtsaachpøğa'añ cøjxta'axiøø, coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. ³ Pero tsögä Diosmädia'agy hajxy pedyii jaac habøjcäm, pø chojpiä Dios jioot jaduhñ.

⁴⁻⁶ Pønä Diosmädia'agy najtshixøøby, hoyyä Diosmädia'agy tøø jia wiinjuøøñä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, hoyyä piojpä quiädieey tøø jia yajnähwáatsäxä ja'a Jesucristäm, hoy tøø jia puhbedyijäm ja'a Diosh-espíritu, hoy jia najuó'øy coo ja'a Dios ja'a miäjaa quiexa'añ, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixó'ówät, cab hajxy hoy miäbøgaannä. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dioshuung hajxy yagho'tägach, coo hajxy ñaxi'igy hijxwiinduum. ⁷ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiumb, quiumaabiä Dios jaduhñ. Jaduhñ mäwiinäts hajxy je'e nebiä hoñaañ. Coo tiu'uy, mänit hotyijä jaduhñ tiøømbety, tijaty tøø piäda'agyii, y quiunuu'xypä Dios jaduhñ. ⁸ Pøn hoy ca'a cudiumb, haxøøgtuum jaduhñ ñä'a nøcxø'øwaambä. Jaduhñ mäwiinäts je'e nebiä naax ca'a hoybän, maa haagä hapy tiøømbetiän. Ño'py hajxy jaduhñ.

⁹ Hermanodøjc, hoy mijs naamnä weenjaty tøø nja hadsähgø'øy, nna-juøøbiøch jaduhñ coo mijs ja'a Dios jaanč tehñ yhoy xpiuhbeda'añ, je'eguiøxpä coo ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajñahwaatsä. ¹⁰ Jaanč tehñ yhojiäya'ay ja'a Dios jaduhñ. Jiahmiejchp jaduhñ coo mijs hoy mgudiuñ, coo mijsä hermanodøjc tehngajnä mbuhbety, je'eguiøxpä coo mijsä Dios mjahmiech. ¹¹ Jaduhñhöch njoot chocy coo hajxy hoy mgudiünät mäduhñtiä hajxy yaa mjogyhaty hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hajxy jim mnócxät tsajpootyp nebiä Dios hajxy tøø xñäma'ayän. ¹² Cab hajxy mnänuuxó'ówät. Jaduhñ hajxy mgudiünät nebiä jäya'ayhajxy jecy quiudiuuñän, ja'a hajxy jim tøøbä ñöcxäbä tsajpootyp. Ja'a Dios jaduhñ yajwiinwaanøøyy coo hajxy jim ñöcxät, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy miäböcy tehngajnä.

¹³⁻¹⁴ Jéquiänä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy: "Tøyhájthøch miich nbuhbeda'añ. Nyajpu'uwáambiøch nyaghi'igáambiøch miich." Hamdsoo cuhdajtcøxpä Dios jaduhñ miänaañ. Hiç, caj pøn mõjcuhdajt miøødä nebiä Dios miøødän. ¹⁵ Yajtøjjajtä Dios jaduhñ nebiä Abraham yajwiinwaanøøyyän, je'eguiøxpä coo Abraham hänäjty tehngajnä miäböcy. ¹⁶ Ja'a Dioscøxpä jäya'ayhajxy hamuumdu'joot jaduhñ waambaty miäna'añ; y coo hajxy jaduhñ miäna'añ hamuumdu'joot, cab jaduhñ pøn waamb miänaannä. Tødiägøøby jaduhñ. ¹⁷ Paadiä Dios jaduhñ miänaañ: "Tøyhájthøch tøø nyajwiinwaanøø'øy cooch nbuhbeda'añ", neby hajxy jaduhñ ñajuó'ówät coo hajxy tøyhajt piuhbeda'añii, coo ja'a Dios ja'a wyiinmahñdy ni mänaa quia'a yajtägatsa'añ. Hamdsoo ja'a Dios jaduhñ miänaañ. ¹⁸ Jaduhñdsä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo ja'a Dios ni mänaa quia'a hønnda'agy. Jaduhñdsä tøyhajt hajxy hoy nmøødhajtäm coo hajxy homiänaajä xpiuhbedäänäm coo ja'a

miädia'agy hajxy nmäbójcämät. ¹⁹⁻²⁰ Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúútäm tsajpootyp. Je'e jim tuumb teedywiindsón nebiä Melquisedec jecy tiuunän. Cójxta'axiøø ja'a Jesucristo jim tiuna'añ tsajpootyp. Jaduhnä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtämät coo hajxy jim homiänaajä xyaghidáañäm.

7

¹⁻² Coo ja'a Abraham ja'a reyhajxy hánajty hoy tøø yagho'ogy, mänaa hajxy hoy chiptuñän, mänitä Melquisedec hoy miøødnijójcubaadø'oyii. Mänitä Melquisedec miänaañ cooc ja'a Dios ja'a Abraham hánajty piuhbeda'añ. Mäduhñtiä ja'a Abraham hánajty tøø piaady maa hánajty hoy tøø chiptuñän, majc-hit jaduñ piädaacy tu'cuhdujtaty. Mänitä Melquisedec piuhmooy ja'a tu'hitpä. Mejtstu'u ja'a Melquisedec hánajty tiuñ. Tøø ja'a Dios tsajpootypä hánajty piäda'agy coo tiúnät teedy. Y gobiernä hánajty jim tiuumby maa ja'a cajpt xiøhatiän Salem. Jaduhn miädia'agytiägøø'oy coo hajxy jootcuyc yhyty. Jaduhnsä Melquisedec xiøø miädia'agytiägøøbiä coo hoy guiobiernähaty. ³ Cab jaduñ pøn ñä'ägädä najuø'oy pønä Melquisedec tiajhajt teedyhajt, pøn yhaphajt teedyhajt. Cab jaduñ pøn ñajuø'oy mänaa myiñ mänaa quiahy, mänaa yho'cy mänaa tiägooy. Coo je'e tiuñ teedywiindsón cójxta'axiøø, jaduñ mäwíinäts je'e tiuñ nebiä Jesucristo tiuñän, ja'a Dios yHuung.

⁴ Cähxø'p jaduñ coo ja'a Melquisedec mójcuhdujt hánajty jiaanč tehñ miøødá, je'eguiøxpä coo piuhmooyä ja'a tu'hitpä, mäduhñtiä ja'a Abraham hánajty tøø piaady maa hánajty hoy tøø chiptuñän. Y ja'a Abrahamä, mijts mhap mijts mdeedy je'eduhñ. ⁵ Y ja'a Levi yhap yhoc-hajxiä, ja'a hajxy tuumbä teediä, jaduñ jim myiñ maa ja'a jecyquihdujtän coo hajxy piuhmo'owóøjät ja'a tu'hitpä maa ja'a majc-hitcøxpän. Ja'a miägunaaxhajxy jaduñ yégäp, hoyyä Abraham hajxy quipxy jia møødhaphaty jia møødteedyhaty. ⁶ Pero ja'a Melquisedec, cabä Abraham hánajty juijyhaty miägu'ughaty. Hawiing hánajty tiuñ teedy. Pero puhmooyä je'e ja'a tu'hitpä. Ja'a Abraham jaduñ yejc, ja'a Dios hánajty tøøbä wajwiinwaanø'oyäbä coo hánajty jajpu'uwa'añ yaghi'iga'añ. Mänitä Melquisedec ja'a Abraham ñämaay coo ja'a Abraham hánajty piuhbeda'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Y tøyhajt jaduñ coo ja'a Melquisedec mójcuhdujt hánajty jiaanč tehñ miøødá. Cabä Abraham quiuhdujt hánajty miøjjä nebiä Melquisedec quiuhdujtän. Hiç, ja'a Melquisedec jaduñ mänaañ coo ja'a Dios ja'a Abraham piuhbédät. ⁸ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedy jada'anäbaadyñä, ho'p hajxy, hoyyä tu'hitpä hajxy jia puhmo'oyii ja'a majc-hitcøxpä. Haa ja'a Melquisedecä, jaanä puhmooyä je'ebä, pero cabä Diosmädia'agy miäna'añ coo tøø yho'ogy. ⁹⁻¹⁰ Hoyyä Levihajxy hijty jia tuñ teedy, cabä quiuhdujthajxy hánajty miäbaady nebiä Melquisedec quiuhdujtän, je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Melquisedec ja'a tu'hitpä hánajty tøø piuhmo'oy. Ja'a Abraham, je'edsä Levihajxy hánajty yhaphajpy teedyhajpy.

¹¹ Pero ja'a teedyhajxy, ni mänaa hajxy xquia'a yajnähwáatsämät. Paadiä Dios ja'a Cristo quiejxy coo je'e tiúnät teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän. Cabä tiuñ nebiä Aaronhajxy tiuunän. ¹² Coo ja'a Dios miänaañ coo ja'a Levi yhap yhoc-hajxy quia'a tuunnät teedy, mänitä jecyquihdujt yajtägajtspä. ¹³ Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, yajtägajts ja'a jecyquihdujt jaduñ, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús tiuun teedy, hoyyä Levi quia'a ja haphaty

quia'a ja teedyhaty. ¹⁴ Hix, ja'a Judá je'e yphaphajt tieedyhajt. Y cabá Moisés waamb miänaañ coo ja'a Judá yhap yhoc-hajxy tiúnät teedy.

¹⁵ Y coo ja'a Jesucristo teedy tiuñ nebiä Melquisedec jecy tiuñän, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt tøø yajtägajtsnä. ¹⁶ Paadiä Jesús piädaacä teedy coo cøjxta'axiøø jügghada'añ. Cab jaduñ yhity nebiä yaabä teedyhajxiän. ¹⁷ Jaduñä Dios ja'a Jesús ñämaayy:

Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän.

¹⁸⁻¹⁹ Coo ja'a Moisés ja'a jecyquihdujt hajxy xquia'a yajñähwáatsäm, paadiä Dios jaduñ miänaañ coo quia'a tüunnät. Mänitä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coo hajxy hoy xyajñähwáatsämät. Mänitä Jesucristo hajxy jim xwioonøcxäänäm maa ja'a Dioswiinduumän.

²⁰⁻²¹ Coo ja'a Dios ja'a Jesús piädaacy teedy, mänit miänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanč tehñ tiøyhajtä. Jaduñds jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios mänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanč tehñ tiøyhajtä; cábägä wyiin-mahñdy mänaa yajtägatsa'añ:

“Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän”, nømä Dios ja'a Jesús ñämaayy.

Pero coo ja'a wiingteedy piädaacä, cabä Dios waamb miänaañ. ²² Coo ja'a Jesucristo cøjxta'axiøø yhida'añ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøðhajtäm coo hajxy maas hoy xyajñähwa'adsaanäm quejee ja'a Moisés ja'a jecyquihdujt. Cab hajxy je'e xyajñähwáatsäm. ²³ Ja'a teedyhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy yho'ogy, mänit hajxy ñiguiuwichii. Paady hajxy may tøø tiuunnä. ²⁴ Pero cabä Jesucristo mänaa yho'ogaannä. Cøjxta'axiøø jaduñ tiuna'añ teedy. Cabä wiinghäna'c ja'a tuung jaduñ yajmämähmø'øwa'añ. ²⁵ Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo yhida'añ. Hoy jiaanč yajñähwa'adsaanä pønä jioot tsojy coo ñähgapxtu'udøøjät ja'a Jesucristäm maa ja'a Dioswiinduumän homiänaajä.

²⁶ Coo ja'a Jesucristo jaduñ tiuñ teedywiindsøn, jaanč tehñ yhoj hajxy jaduñ xñähgapxtuütäm. Ni mänaa wiinghäna'c hajxy jaduñ xquia'a ñähgapxtuütäm nebiä Jesúsän. Cabä Jesús tii pojpä tii cádieey ñä'ägädä møødä. Ni pøn jaduñ quia'a mäbaady nebiä Jesúsän. Nhaagä møødhajtäm pojpä cádieey hajxy. Jimä Jesucristo yhijnä tsajpootyp; møjcuhdujt jim miøød.

²⁷ Haa ja'a teedywiindsøn hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, jabom-jabomä animal hajxy yoxy. Jaduñäc tyjy ja'a pojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät, møødä cu'ug pojpä quiädieeyhajxy. Jayøjy hajxy yoxy ja'a yhamdsoo pojpä yhamdsoo cádieeguiøxpä. Mänit hajxy jiaac yoxy ja'a cu'ug pojpä quiädieeguiøxpä. Pero cabä Jesucristo animal mänaa yoxy. Hix, tähoc jaduñ ñiñähdujca coo yho'cy. ²⁸ Ja'a jecyquihdujt jaduñ mänaamb coo ja'a jäya'ayhajxy tiúnät teedywiindsøn, hoyyä pojpä cádieey hajxy jia møødä. Mänitä Dios cujey miänaañ coo ja'a Jesucristo tiúnät teedywiindsøn. Ja'a tøyhajtä Dios jaduñ yejc coo jaduñ miänaañ. Ni mänaa ja'a Jesús pojpä cádieey quia'a møødä.

8

¹ Hoorä, jaduñghoch tøø nmädia'agy coo ja'a Jesucristo hajxy jim xñähgapxtuütäm tsajpootyp. Jim jaduñ tiuñ teedywiindsøn. Hahooyhaamby jim yhäña'ay maa ja'a Diosän. ² Jim tiuñ tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc hoybän, ja'a Dios yhädiuunäbä. Ca'a jäya'ayä je'e hädiuun. ³ Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiinä, jaduñ hajxy

piäda'agyii coo animal hajxy yóxät, coo hajxy cøxiä wiinä quiuoyoxó'owät. Jaduhñäc tyjy ja'a piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Y coo ja'a Jesucristo jim teedywiindsón tiuñ tsajpootyp, paady jaduñ ñiñähdujca. ⁴ Coo häxøpy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin, cab häxøpy tiuñ teedywiindsón. Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teediä, je'eds hajxy cuyoxøøby nebiä jecyquihdujt yhane'emiän. ⁵ Haa ja'a tsajtøjc yaabä maa hajxy tiuñänä, cab jaduñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. Coo ja'a Moisés ja'a wittsajtøjc hänäjty quioja'añ, mäniä Dios ja'a Moisés ñämaayy: "Tsipcøxpä wittsajtøjc jaduñ mgójät nébiøch jim nyaghixiän tunguhduum coo mnähguixtú'udät." ⁶ Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhducy coo hajxy jim xyaghidäañäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Haa hädaa hawiinjemybiä ja'a Dios yajcuhdujcabä, maas hoy je'eduhñ quejee ja'a Moisés jecy yéjcabä. Paadiä Jesucristo maas hoy tiuñ teedywiindsón quejee ja'a teedyhajxy, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Ja'a Moisés jecy yéjcabä, cab hajxy jaduñ xjaty puhbéjtäm nebiä hawiinjemybiän, ja'a jäda'ahatypän.

⁷ Coo hajxy häxøpy xpiuhbéjtäm ja'a Moisés jecy jia yéjcabä, cabä Dios ja'a hawiinjemybiä häxøpy tøø ñä'a yajcuhducy. ⁸ Cabä Dios ja'a jecyjiäya'ayhajxy quiumaayy je'eguiøxpä coo hajxy hoy quia'a cudiuuñ. Jaduñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios jaduñ mänaamb:

Abaadaamb jaduñ coochä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä,

ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty møød Judábä-naaxooty.

⁹ Maas hóyhøch jaduñ nmøødyajcuhduga'añ quejéjçch ja'a yhap ja'a tieedyhajxy nmøødyajcuhdujcan mänáajøch hajxy jim hoy nwoobädsømiän Egiptonaaxooty.

Cab hajxy hoy ñä'a cudiuuñ nébiøch nja yajcuhdujquiän.

Páadyhøch hajxy jaduhyä nnä'a nähgueecnä, nømä Dios miänaañ.

¹⁰ Coo jaduñ yhabáadät, mänitøchä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty, nømä Dios miänaañ.

Nyajñähixø'owáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy hamuumdu'joot jaduñ wyiinjuó'owät.

Mänitøch hajxy jaanç tehñ yhoy xwyiingudsähgø'owa'añ.

Høøch hajxy ngu'ughadáannäp.

¹¹ Nägøxiøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä ñämaj ñäbetiä.

Haagä mäbøgaamb hajxy jaduñ.

¹² Nyajñähwa'adsäañbøch ja'a piojpä quiädieey hajxy. Cábøchä piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsäñänä.

¹³ Coo ja'a Dios miäna'añ coo ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, jaduñ miänaambä coo ja'a jecypiä quia'a tsoobaatnä, coo quia'a tunaannä.

9

¹ Jaduñhä jecyquihdujt myiimbä mädyii ja'a jäya'ayhajxy quiudiünäp maa ja'a chajtøjc-hajxiän. ²⁻³ Jadhñdsä wittsajtøjc hajxy jecy yhädiuuñ. Coo ja'a wit hajxy yaghadøødiujcy, metscä cuarto jaduñ hoy miähmø'oy. Tu'naç hoy mõj miähmø'oy; ja'a cuppä muutsc hoy miähmø'oy. Ja'a cuarto mõjpä, je'eduhñ xøhajt "cunuu'xytiøjc"; jiibiä ceratoyøhñdy hajxy yaghijty møødä meexä maa ja'a cunuu'xychajcaagy hajxy hänäjty yujcoñän. Ja'a cuarto

muutspä, je'eduhñ xøhajt “cunuu'xytiøjc maa ja'a Dios yhäñ'ayän.” ⁴ Ja'a orohaltar jiiby hijt maa ja'a poom hajxy hñajty jioquiän, møødä cuhdutcajå; oronähwopy hñajty je'e. Jiiby cajåjooty ja'a orotu'ts yhiyty maa ja'a manå hajxy hñajty yaghitiän. Ja'a manå, je'edså tsajcaagy hñajty xiøhaty ja'a Dios jecy quiéjxåbå. Jiibiå Aarón ja'a quihdajt yhiypå ja'a jecy wåamåbå. Jiibiå tsaa yhiypå maa ja'a Dios ja'a cuhdajt jecy yuugjahyän. ⁵ Cajånähøxpå querubin yhähädiuunnaxyhajxy yhiyty “maa ja'a Dios yhäñ'ayän.” Jimå quieecthajxy quiäjøjna'ay “maa ja'a Dios pojpå cådieey miee'xiän.” Cåbøch ngapxtøwa'añ nebiaty hädaaduhmbå hijty tiuñ.

⁶ Coo ja'a wittsajtøjc hajxy hñajty tøø quiojnå, mänitå teedyhajxy jiiby tiågøø'chohnnä maa ja'a møjcunuu'xytiøjcän. Jiiby hajxy jabom-jabom tiuunnå. ⁷ Pero jiiby maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän maa ja'a Dios hñajty yhäñ'ayän, jagooytå teedywiindsøn hijty jiiby tiågø'øy. Tähoøquiå hajxy hijty jiiby tiågø'øy ja'a tu'ugjomøjtpå. Coo hajxy hñajty jiiby tiågø'øwa'añ, jayøjpå animal hajxy hijty yagho'ogy. Mänitå animalnø'ty hajxy hijty jiiby nøcxy quiuyoxø'øy muutscunuu'xytiøgooty, ja'a piojpå quiådieeguiøxpåhajxy, møødå cu'ugå piojpå quiådieeguiøxpåhajxy. ⁸ Jaduhnå Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøøyyäm coo hajxy hoy nga'a tägøøyyämät maa ja'a Dioswiinduumån mäduhñitiå ja'a jecyquihdujt hajxy yajtuññå. ⁹ Jaduhñ hajxy jäda'anåbaadyñå nhjätäm. Je'enå animal hajxy yoxy; je'enå hajxy cøxiå wiinä quiuyoxø'øy. Paady hajxy jaduhñ quihdujthatyñå, jaduhñäc tyijy ja'a Dios jiaanç tehñ quiumay. Cab hajxy jaduhñ ñåhwa'açh quihwa'açh, hoy hajxy jaduhñ jia cuhdutthatyñå. ¹⁰ Jagooyyå ja'a quihdujthaty yhane'emy tijaty hajxy quiáyåp yhu'ugåp, neby hajxy ñibiuj ñijie'edsøjät, neby hajxy yaa jiåya'ayhädat hädaa yaabå naaxwiin. Pero yø'ø cuhdajt jaduhmbå, cab jaduhñ tiuunnå. Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiå yajcuhdujnå, mädyii jaduhñ tunaamb.

¹¹ Mänitå Jesucristo hajxy hoy xjiaanç tehñ yajnåhwåatsäm. Jaaya'ay jaduhñ tüunnåp teedywiindsøn jim tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc jaanç tehñ yhoybån. Ca'a jiåya'ayå hajxy hädiuun hädaa yaabå naaxwiimbå. ¹² Tøø ja'a Jesucristo jim tiågø'øy maa ja'a Dioswiinduumån ja'a tähoøctagø'øyyå. Hamdsoo hñajty tøø ñiñåhdugyii coo højts hñajty xñåhho'tu'udåñäm. Cabå tii nø'ty quiuyoxøøyy maa ja'a yaabå tsajtøjcän nebiå yaabå teedyhajxy quihdujthatiän coo chivo hajxy yoxy, coo waj hajxy yoxy. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñåhho'tuütäm, paady hajxy jim nhidåñäm Dioswiinduum cøjxta'axiøø. ¹³ Jaduhnå jäya'ayhajxy quihdujthaty, coo hajxy yho'ogø'øy, mänitå chivonø'ty wajnø'ty hajxy yajniñåhxånicxyii. Mänitå wajcujiaam hajxy yajniñåhwøjyii, ja'a hajxy hñajty tøø ñåno'ogø'øyåbå maa ja'a altarån. Jaduhñ hajxy ñiyajnåhwa'açhi. ¹⁴ Hoorå, ja'a chivonø'ty, ja'a wajnø'ty, cabå pojpå cådieey mänaa yajnåhwa'açh. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnåhwåatsäm mänaa hajxy xñåhho'tuütäm. Cabå Jesucristo tii pojpå cådieey miøødå. Cab jaduhñ mänaa yho'ogaññå. Hamdsoo jim ñiñåhdujcå maa ja'a Dioswiinduumån. Jaduhnå nhaxøøgcuhdujt hajxy xyajnåhwåatsäm, nebiå Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmåbøjcämät.

¹⁵ Coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiå tøø yajcuhducy, paadiå Jesucristo hajxy xñåhho'tuütäm, pønjetiå Dios jaduhñ wyiimbiiw. Xyajñåhwåatsäm ja'a nbojpå ngådieey hajxy nebiaty hajxy tøø njåya'ayhäjtäm maa ja'a jecypiå yhiytiän. Y jim hajxy xyajnoxcåñäm tsajpootyp nebiå Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm. ¹⁶⁻¹⁷ Homiådyii testamentånoquiå, cahnå tiuunpaaadyñå, jugy-

hajpnä jaaya'ay jaduñ. Coonä yhó'ogät, mänitnä ja'a nocy tiuungpaada'añ. ¹⁸ Paadiä Dios jaduñ miänaañ coo animal hajxy yóxät, mänaa ja'a jayøbhajtpä yajcuhduquiän. ¹⁹ Coo ja'a Moisés ja'a cu'ugä jecyquihdujt hänajty tøø quiøxy mo'oy, mänitä wajhuung yojxy møødä chivohuung. Mänitä ñø'ty hoy ñøødemøøyyä. Mänitä tsaptsmeegpøjt hoy piäda'agy nø'ñøøjooty møødä hisopohaa'x. Mänitä cu'ug ja'a nø'ñøø yajnähxänicxy møødä jecyquihdujttsaa. ²⁰ Mänitä Moisés miänaañ: “Haa hädaa nø'tiä, hijxtahñd hädaaduhñ coo mijtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy.” ²¹ Mänitä Moisés ja'a wittsajtøjc ja'a nø'ñøø hoy yajnähxänicxpä møød tijaty hajxy jii by yajtuumby mänaa ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'yän. ²² Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy cooc cøxiä nähwa'ächii nø'tyhaam. Coogä animal hajxy quia'a yóxät, cábgä piojpä quiädieey hajxy ñä'ä nähwä'adsät.

²³ Haa ja'a wittsajtøjc hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty jii by hijp tsajtøgootiä, animalnø'tyhaamä Moisés yajnähwaach. Pero højtshájtäm, ni mänaa ja'a animalnø'ty hajxy xquia'a yajnähwáatsämät. Paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túütäm, jaduñ hajxy nnähwáatsäm. ²⁴ Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øy maa ja'a Dioswiinduumän. Jim hajxy xñähgapxtúütäm. Ca'a yhädaa yaabä tsajtøgootiä tiägøøyy. Haa ja'a tsajtøjc yaabä, cab jaduñ tiehñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. ²⁵⁻²⁶ Haa ja'a teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiimbä, jomøjt-jomøjt jii by tiägø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän. Jiibiä animalnø'ty nøcxy quiuyoxø'øy. Pero ja'a Jesucristo, tähooquiä yho'cy. Cabä Dios jaduñ miänaañ coo mayhooc yhó'ogät. Coo yhabaaty, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túütäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ²⁷ Ja'a Dios hajxy xquiunúu'xäm xpiädáacäm coo højts tähooquiä nho'ogáañäm. Mänitä Dios hajxy xyajtøyhajtyegáañäm. ²⁸ Jaanä tähooquiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túütämbä ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Tähooqajnähwa'achä hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. Coo jadähooç quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jim xyajnöcxáañänä maa ja'a Dioswiinduumän, pønjaty hänajty jaduñ jii jøbhijxp.

10

¹ Haa ja'a jecyquihdujt, hijxtahñd hänajty jaduñ hijp coo ja'a Jesucristo hajxy hänajty xñähho'tu'udáañäm. Nebiä jecyquihdujt hänajty yhane'emiän, jomøjt-jomøjtä animal hajxy jia yoxy. Pero ni pøn hänajty quia'a nähwa'äch quia'a cuhwa'äch, pønjaty hänajty ja wi'i tiägø'ówáambäp maa ja'a Dioswiinduumän. ² Coo hajxy häxøpy tøø jiaanç nähwa'äch tøø jiaanç cuhwa'äch ja'a piojpä quiädieey hajxy, cabä animal hajxy häxøpy yojxnä. Tähooquiä hajxy jaduñ cu yojxy, mänit jaduñ cu yhojøøyy. Hamdsoo hajxy cu ñajuøøyy coo pojpä cádieey hajxy quia'a møødänä. ³ Pero coo animal hajxy hänajty jaduñ yoxyñä jomøjt-jomøjt, ñajuøøby hajxy hänajty jaduñ coo pojpä cádieey hajxy miøødä. ⁴ Hiç, ni mänaa ja'a wajnö'ty ja'a chivonø'ty ja'a pojpä cádieey quia'a yajnähwa'äch quia'a yajcuhwa'äch.

⁵ Paadiä Cristo ja'a Dios ñämaayy, mänaa hänajty jaduñ yaa tøø quiäda'aguiän hädaa yaabä naaxwiin:

Caj miich mjoot jaduñ chocy coo ja'a animal hajxy tehngajnä yóxät. Páadyhöch miich yaa xquiejxy hädaa yaabä naaxwiin cooch yaa njäya'ayhädät, nébiøçhä jäya'ayhajxy jaduñ yaa nnähho'tú'udät.

⁶ Caj miich mjoot jaduñ chocy coo animal hajxy yóxät, coo hajxy ñó'ogät. Paadiä animal hajxy yoxy, nähwaatspä piojpä quiädieeyhajxy jaduñ.

⁷ Mänitøch nmänaañ:

“Dios, páadyhøch jaduhñ yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän,

neby jaduhñ jim myiñän cujaay maa miich mmädia'aguiän ja'a høøchcøxpä”, nømä Cristo ja'a Dios ñämaayy. ⁸ Jayøjpä Cristo miäna'añ cooc ja'a Dios jioot quia'a tsoey coo animal hajxy quia'a yóxät ni quia'a nó'ogät. Ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduhñ yajñähwáatsäp yajcuhwáatsäp. Høyyä jecyquihdujt jia hane'emy coo hajxy tehngajnä yóxät, cabä Dios jaduhñ quiumay. ⁹ Jaduhñ miänángombä: “Teedy, páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miich xñämaayyän.” Jaduhñ miädia'agytiägø'oy coo ja'a Cristo hänäjty jaduhñ yhane'ema'añ coo animal hajxy quia'a yóxnät, nebiä Tieedy miädia'agy jaduhñ quidiúunät. ¹⁰ Høyyä Jesucristo ja'a Tieedy miädia'agy jiaančh cudiúunä coo højts jaduhñ tähooquiä xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm.

¹¹ Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy coo ja'a teediä animal hajxy jabom-jabom wyl'i yóxät. Hoy hajxy jaduhñ jia cudiúun, cab hajxy jaduhñ ñä'ägädä nähwaach ñä'ägädä cuhwaach. ¹² Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy hänäjty tøø xñähho'túutäm tähooquiä, mänit hoy yhäñaaguiäda'agy maa ja'a Dios yhahooyhaampiän. ¹³ Jim jaduhñ yhähixy coo ja'a miädsiphajxy quia'a möjädä'aga'añ. ¹⁴ Tähooquiä hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsänä. ¹⁵ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo tiøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespiritu jaduhñ miänaambä maa jaduhñ cujaay myiñän:

¹⁶ Coo jaduhñ yhabaadät, mänitøch hajxy nmøødyajcuhduga'añ, nømä Dios miäna'añ:

Nyajñähixø'owáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy jaduhñ hamuumdu'joot wyiinjuø'owät.

¹⁷ Mänit miänángombä:

Cábøchá piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsáañänä.

¹⁸ Jaduhñds je'le, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsänä tähooquiä. Høyyä animal hajxy jia yoxyñä, cab jaduhñ choobaatnä.

¹⁹⁻²⁰ Hermanodøjc, maa ja'a jecyquihdujt myiñän, cabä cuhdujt pøn miøødä coo jiiby tiägø'owät maa ja'a muutscunuu'xytiøgootiän. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim hoy ndägø'owáañänä maa ja'a Dioswiinduumän. Tøø hajxy xyajñähwaats tøø hajxy xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ²¹ Je'eds hajxy jim xñähgäpxtúutäm Dioswiinduum. ²² Entonces, tsøg hajxy jim tægø'oyyäm Dioswiinduum. Tsøgä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mábøjcäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jim ndägø'oyyämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ²³ Tsøgä Diosmiädia'agy hajxy tehngajnä mábøjcäm. Cab hajxy nnajtshixø'oyyämät. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xmio'owáañäm nebiaty hajxy tøø xyajwiinwaanø'oyyäm coo hajxy cøxiä wiinä xmio'owáañäm. ²⁴ Tsøg hajxy niguiapxwíjjäm neby hajxy maas hoy nnihojç nniabia'häyøwämät hamiñ haxøpy, neby ja'a Diosmiädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät. ²⁵ Jaduhñ hajxy nyajñajuø'oyyäm coo miäwiingoonnä coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Paady, tsøg hajxy nijiootcapxmøpcøjcäm. Tehngajnä

hajxy nhamugóoyyämät ja'a Dioscøxpä. Näje'e hajxy, cab hajxy jaduññä'ägädä mejtsnä. Cabä quiuhdujthajxy jaduññ yhooyä.

²⁶ Coo hajxy tehngajnä haxøøg nwädjítämät, hoyyä tøyhajt hajxy tøø nja wiinjuóoyyäm, cabä nbojpä ngädieey hajxy jaduññä'ägädä nähwáatsämät.

²⁷ Haxøøgtuumä Dios hajxy jaduññ xpíadäacämät maa ja'a jøøn tiöyän, maa ja'a Dios miädsiphajxy yhiitän. Höchähgøøñä jaduññ jiiyby. ²⁸ Pøn jaduññ ca'a cudiuumb nebiä Moisés ja'a jicyquiuhdujt yhane'emiän, pø tøø testigohajxy jaduññ yhixy mejtstägøøgä, tsipcøxp jaduññ yagho'oga'añii.

²⁹ Maas hanaxiä hajxy jaduññ quiumädowaannä pønjaty ja'a Diosheshpíritu jaduññ haxøøg nänøømb, ja'a mayhajt tuumbä, pønjatiä Dioshuung jaduññ xøøghajp, pønjatiä ñø'ty jaduññ häyoowhíjxäp, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia nähho'túutäm, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia yajnähwaats tøø xjia yajcuhwáatsäm. ³⁰ Tøyhajtä Dios jaduññ miänaañ: "Høøch jaduññ nyaghawiimbidaamby." Chaadsä Diosmädia'agy miänaangumbä: "Dios quiu'ug jaduññ yajcumädowaambä." ³¹ Höchähgøøñä jaduññ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädóowämät; je'eduhñ jugyhajp cøjxta'axiøø.

³² Naxy hajxy mdehñ jahmiédsät nebiä Jesucristo miädia'agy hajxy mmädóodsøhñän. Hamuumdu'joot hajxy mbadu'ubøjcy, hoy hajxy hñajty nja tsaachpøcy hoyhoy. ³³ Näje'e hajxy myaghäyoowhiixy cu'ughagucy. Y mjootcapxmøcpøjy hajxy hñajty pønjaty hñajty jaduññ häyoowhíjxäp.

³⁴ Y mnäxuu'chp hajxy hñajty pønjaty hñajty tsumyçhänäaby. Mxoon'daacp hajxy hñajty, hoy hajxy cøxiä wiinä xjia pøjcä. Mnajuøøby hajxy hñajty coo hajxy jim mhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø. ³⁵ Entonces, cab hajxy tii mdájät mmáyät; tehngajnä hajxy mmábögät coo ja'a Dios hajxy xyhixyñä. Mjahmiédsäp hajxy jaduññ coo hajxy nøcxy jim mhidaannä tsajpootyp.

³⁶ Naxy hajxy mdehñ miee'xtúgät, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduññ hoy mgudiúnät. Jaduññ hajxy mbáadät tijaty ja'a Dios hajxy tøø xyajwiinwaanóoyyäm coo hajxy xmio'owáañäm. ³⁷ Jaduññä Diosmädia'agy miäna'añ: Mobädajpä je'e quiäda'aga'añ pønä Dios jaduññ quiexaamby.

³⁸ Pønä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, miäbøjpy je'eduhñ tehngajnä.

Pero coo ñajtshixó'owät, cabä Dios quiumayaanä.

³⁹ Pero højtshájtäm, cab hajxy mänaa nñajtshixó'owáañäm. Tehngajnä hajxy nmábøjcäm. Paadiä Dios hajxy xyhuuc yajnähwa'adsáañämbä. Cab hajxy xyajcumädowáañäm.

11

¹ Coo hajxy nmábøjcäm, mäniitä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nbaadaañäm mädyiijaty hajxy njøbhíjxäm, hoy je'eduhñ quia'a ja cähxø'øgyñä.

² Ja'a jecyiäya'ayhajxy, coo hajxy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy.

³ Coo hajxy nmábøjcäm, jaduññ hajxy nyajnajuóoyyäm coo ja'a Dios ja'a naaxwiin yajwa'añguiojy ja'a miädia'agyhaam, møødä madsa'a, møødä po'lo, møødä xøø.

⁴ Coo ja'a Abel jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Hiç, hoyyä Abel quiudiuuñ coo animal yojxy ja'a Dioscøxpä. Ja'a Cain, caj quiumaayyä je'eguiøxpä coo hñajty quia'a mäbøcy. Hiç, cabä animal yojxy. Hoy jaduññ coo ja'a Abel hajxy nbahíjxämät, hoy jecy jia yagho'cä. Hiç, miäbøjcy ja'a Abel.

⁵ Coo ja'a Enoc jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Cabä Enoc ñä'a ho'cy. Jaduhyä Dios yajnøcxy tsajpootyp. Jaduññ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian. ⁶ Coo hajxy nga'a mäbøjcämät, cabä Dios hajxy

xquiumáayyämät. Tsipcøxp hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Y jaduñ hajxy nmäbøjcämät coo ja'a Dios piuhbeda'añ pønä Dios wiin-gudsähgø'owaamb.

⁷ Coo ja'a Dios ja'a Noé jecy ñämaayy coo ja'a nøøgomdägoy ja'a naaxwiin hänäjty quiøxy wiinyeegø'owa'añ, mänitä Noé ja'a Dios miädia'agy jaduñ quiuduunä, hoyyá nøøgomdägoy hänäjty quia'a ja cähxø'ogyñä. Mänitä barco cruundä yhädiuñ. Jiibiä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy. Coo ja'a Noé jaduñ miäbøjcy, paadiä Dios jiaanč tehñ quiumaayy. Pero ja'a wiinghäna'c-hajxy, cab hajxy miäbøjcy. Paady hajxy cøjx quiuhdägoy.

⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy coo jim chøonät ñaaxooty, coo jäguemnaax ñøcxät maa ja'a Dios ja'a Abraham yajnähdiijän coo chänaadiaacpøgät, miäbøjc ja'a Abraham jaduñ. Mänit jim jiaanč tsohnä ñaaxooty. Nä'ä nägoobä ñä'ä tu'ubøjnä. Cab hänäjty ñajuø'oy maa ñøcxät.

⁹ Coo ja'a Abrahamhajxy jim miejch maa ja'a Dios hänäjty tøø yajnähdiijän, cab hajxy tiehñ chänaadiaacpøjcy, je'eguiøxpä coo hänäjty jiäya'añaaxootiä. Wittøgooty hajxy hänäjty chäna'ay. Pero miäbøjpiä Abrahamhajxy hänäjty coo ja'a naax hajxy hänäjty mio'owa'añii, neby hajxy hänäjty tøø yajwiin-waanø'oyijän ja'a Diósäm. Jaduñä Abraham yhuung Isaac ñämäayyäbä møødä yhoc-huung Jacob. ¹⁰ Hiç, ñajuøøbiä Abrahamhajxy hänäjty coo hajxy hänäjty jim ñøcxa'añ tsajpootyp Dioswiinduum. Cab hajxy hänäjty tiajy miay coo ja'a naax hajxy quia'a tsoj mooyyä.

¹¹ Jaanä jaduñä Sara jecy miäbøjpä. Tøø hänäjty miäjaanä mänaa ja'a Dios hoy piuhbetiän coo maaxhuung piädät. Y jaanč huungpaat ja'a Sara jaduñ je'eguiøxpä coo miäbøjcy nebiä Dios hänäjty tøø yajwiinwaanø'oyän. ¹² Y ja'a Abrahamä, hoy hänäjty tøø jia mäjaanä, møjjøoyy mayøoyy je'eduhñ. Tøø ja'a yhap yhoc-hajxy jaduñ jiaanč tehñ miayøøñä. Cab hajxy jaduñ hoy yajmächowa'añ. Jaduñ hajxy miayyä nebiä madsa'ajän, nebiä tsabiu'ujän.

¹³ Coo ja'a Abrahamhajxy yho'cy, cahnä hajxy hänäjty quiøxy paadyñä mädyijatiä Dios hänäjty tøø yajwiinwaanø'oy. Pero miäbøjc hajxy jaduñ. Ñajuøøby hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty jim ñøcxa'añ tsajpootyp. Paady hajxy xioondaacy. Ñajuøøby hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty nä'ä nägoobä wiädityñä. ¹⁴ Pønjaty jaduñ wädijp, cahnä tsänaadiaact hajxy piaadyñä. ¹⁵ Coo ja'a jioothajxy cu chojcy, cu wyiimbijty hajxy, cu ñøcxtägajch hajxy je'e maa hajxy hänäjty tøø yhuuc tsohmän. ¹⁶ Pero jimä jioot hajxy hänäjty hamuumdu'joot tøø piäda'agy tsajpootyp maa ja'a chänaadiaacthajxy hänäjty tøø yhahixø'oyyäkän. Ja'a Dios jaduñ hahixø'oyy. Cabä Dios miädsähdiuñ ja'a Abrahamhajxy.

¹⁷⁻¹⁸ Coo ja'a Dios ja'a Abraham yhanehmy coo yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä, miäbøgaambiä Abraham hänäjty je'eduhñ, hoy ja'a yhuung hänäjty jia tu'uquä, hoyyä Dios hänäjty tøø jia mäna'añ: “Møjø'owaamb mayø'owaamb müich mhuung ja'a Isaac-hajpä.” Nä'ä joodhijx ja'a Dios ja'a Abraham jaduñ pø jiaanč cudiunaamby hänäjty jaduñ. ¹⁹ Miäbøjpiä Abraham hänäjty coo ja'a yhuung hänäjty yagjuypjøgäänäxä ja'a Diósäm. Mänitä Dios miänäänqombä coo ja'a yhuung quia'a yaghó'ogät. Jaduñ mäwiinätš ja'a Isaac hoy jiaty nebiä jadähooc tøø juuyypjøquibän.

²⁰ Coo ja'a Isaac miäbøjcy, paadiä Jacob ñämaayy møødä Esau coo ja'a hoybä ja'a weenbä hajxy piaada'añ. ²¹ Coo ja'a Jacob miäbøjcy, paadiä yhoc-huunghajxy ñämaayy coo ja'a hoybä weenbä hajxy piaada'añ. Ja'a José

yhuunghajxy je'e. Mänitá Jacob ja'a Dios wyiingudsähgøøyy. Cuhdajtcøxp hánajty ñiguiuhdijyii. Ho'ogáannäp hánajty je'eduhñ. ²² Coo ja'a José miábøjcy, ñajuøøyy jaduhñ coo yhap yhoc-hajxy hánajty jim cujegy choona'añ Egipton-aaxooty. Paady jaduhñ yhanehmy coo ja'a piäx miänøcxäxät. Ho'ogáannäp hánajty je'ebä.

²³ Coo ja'a Moisés myiññguiah y jaanč tehñ yajxón, yu'uč hajxy yaghijty tågøøppo'o. Hix, tøø ja'a gobiernä hánajty hoy yhane'emy coo ja'a pigäna'c-huunghajxy quiøxy yagho'ogøøjät ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Moisés tiaj tieedy, cabä gobiernä hajxy hánajty chähgøøy. Miábøjpiä Diosmädia'agy hajxy hánajty. ²⁴ Coo ja'a Moisés miøjøñä, miábøjcy je'ebä. Cabä gobiernä hánajty tieedyhaphadaannä, ja'a hánajty jim tuumbä Egipton-aaxooty. ²⁵ Hamdsoo jaduhñ miänaañ coo ween yhäyoowhixiyii møødä Dios quiu'ughajxy ñaguipxy. Cab hánajty jim miähmøøwaannä maa ja'a haxøøgcuhdujt hajxy wyl'i tiuñän. Cab hajxy hánajty ñajuøøy coo hajxy hánajty jejcy quia'a xoonä'agaannä. ²⁶ Cabä Moisés ja'a jioot jim piädaacnä maa ja'a xädøøñän jim Egipton-aaxooty. Maas jootcujc hánajty ñijiäwøøyyänä coo yhäyoowhixøøjät ja'a jäya'aguiøxpä, ja'a Dios hánajty quix-aambiä. Ñajuøøy hánajty jaduhñ coo ja'a hoybä weenbä mio'owa'añijäm ja'a Diosäm. ²⁷ Coo ja'a Moisés miábøjcy, paady jim chohnä Egipton-aaxooty. Hoyyä gobiernä hánajty jia jootma'ady, cabä Moisés ñä'ägädä tsähgøøyy. Tähoocutu'ubøquiä ja'a Moisés tiu'ubøjnä. Ja'a Diosmädia'agy hánajty miábøjpy, hoyyä Dios mänaa quia'a ja hixiyii.

²⁸ Coo ja'a Moisés miábøjcy, paadiä pascuaxøø yagjätä. Jaduhñ yhanehmy coo ja'a tøghagøøw nø'ty hajxy yajwiinxänicxøøwät, nebiä judíos quioob-huunghajxy quia'a yagho'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Dios ja'a mioonsä tsajpootpä tu'ug qeijx coo ja'a quioobhuunghajxy yagho'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä, pønjatai nø'ty hánajty tøø quia'a yajwiinxänicxøøy ja'a tøghagøøw. ²⁹ Coo judiøshajxy jaduhñ miábøjcy, mänitá Dios ja'a Tsaptsmejy cujc yaghawaach maa hajxy jaduhñ ñaxøøwät tøødstuum. Mänitá Egiptobä-jäya'ayhajxy hoy jia panaxaambä. Mänitá Dios ja'a nøø hoy yajtu'ugmüjcombä. Cøjxä Egiptobä-jäya'ayhajxy ñøøho'ogøøy.

³⁰⁻³¹ Coo ja'a judiøshajxy miábøjcy, paadiä cajpt hajxy juxtuyc-hooc jiuhy-ohwiädijty ja'a xøhjäpä Jericó. Mänitá tsamuuch piuumnä. Je'e hánajty curaahjäp wäditiä maa ja'a cajptän. Cøjxä jäya'ayhajxy jii by yho'nä, ja'a hajxy hánajty ca'a mäbøjpä. Coo ja'a quixy Rahab miábøjcy, hoy hánajty jia tuñ maa ja'a burdelän, paady jaduhñ quia'a ho'cy, je'eguiøxpä coo ja'a judiøshajxy tøø yu'uč, ja'a hajxy hánajty wädijpä hixøøbiä woodsøøbiä.

³² Coo cu ñäbaadøøyy, cu nmädiäacyhöch ja'a Gedeón, ja'a Barac, ja'a Sansón, ja'a Jefté, ja'a David, ja'a Samuel, møødä Dios ja'a quiguexyhajxy. ³³ Coo hajxy miábøjcy, paadiä miädsip ja'a ñaax hajxy hoy miämähmøøyyänä; paady hajxy hoy guobiernähajty; paadiä Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiaty hajxy hánajty tøø xyajwiinwaanøøyyäm; paady hajxy quia'a leontsu'tsä; ³⁴ paady hajxy quia'a tooyy møjjøønhaajiooty; paady hajxy quia'a cuhbujxä. Ja'a häna'c-hajxy ca'a møcpä, mänitá mäjaa hajxy piaaty mänaa hajxy hánajty chiptuna'añän. Cabä miädsip hajxy yajmädäacy, hoyyä miädsiphajxy hánajty jia nämayyä. Ñä'ägä yajpäyø'c hajxy je'e. ³⁵ Jii ja'a to'oxiøj-c-hajxy hánajty näje'e ja'a yhuung ja'a ya'ay jiuypiojcy.

Ñäje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yajcudsaahtiuøøyyä. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a nä'ägädä najtshixøøwa'añ, mänit hajxy

yaghó'cänä. Tøø hajxy hänäjty ñajuø'oy coo hajxy jiuypioğa'añ, coo hajxy jim ñöcxa'añ tsajpootyp. ³⁶ Näje'e hajxy wyiinwohnä wiobho'cä. Høxtä yajcudsumøöyyä hajxy näje'e cø'øxoch. ³⁷⁻³⁸ Näje'e hajxy quihga'tsä, näje'e hajxy jiøø'wa'xä, näje'e hajxy quihbujä. Jim hajxy hänäjty näje'e wiädity pactuum, wiinwa'adstuum, tunjooty. Jim hajxy hänäjty näje'e chäna'ay tsaajutjooty. Cabä howyit hajxy hänäjty miøødä. Meeghac chivohac hajxy hänäjty wyithajpy. Jaguiay hajxy hänäjty yhyty. Xøøghájtäp hajxy hänäjty, häyoowhíjxäp hajxy hänäjty. Paady hajxy hänäjty jaduñ jiaty yhabety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty miäbøcy. Jaanç tehñ quiumaayäp hajxy hänäjty ja'a Diósäm. Cabä Dios jaduñ quiumay pøn ca'a mäbøjp. ³⁹ Hoy hajxy jia cumaayyä, cab hajxy miooyyä mädyiijatiä Dios hänäjty tøø yajwiinwaanø'oy. ⁴⁰ Jäguemiä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmiø'owáanäm. Paadiä jecyjiäya'ayhajxy quia'a tsoj mooyyä, näguipxiä Dios hajxy jaduñ xmiø'owáanäm møødä jecyjiäya'ayhajxy.

12

¹ Tsögä jecyjiäya'ay hajxy jaduñ pahíjxäm nebiä Diosmädia'agy hajxy miäbøjquiän. Tsögä haxøøgcuhdujt hajxy najtshixøöyyäm. Tsögä nhamdsoo cuhdujt hajxy høxhíjxäm. Je'eduhñ wiingtuum xjia w'i' wioonöcxaanäm. Tsög hajxy tehngajnä cudíuunäm nebiä Dios hajxy xyhanéhäm. ² Tsögä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot pahíjxäm. Jaaya'ay hajxy xyajñähixøöyyäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäbøjcämät. Höchähdiuunnä ja'a Jesús mähdiojc jaduñ yho'cy cruzcøxp. Pero ñajuøøby hänäjty je'eduhñ coo hänäjty jim nøcxy xioonda'aga'añ tsajpootyp. Jim jaduñ yhäñaanä maa Dios yha-hooyhaampiän.

³ Tsögä Jesucristo hajxy jahmiejtstäacäm coo jiaanç tehñ chaaçhpøjcy. Ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy jaduñ jatcøöyy. Míee'xtujc ja'a Jesucristo jaduñ. Tsög hajxy jaduñ pahíjxäm; jaduñ hajxy nga'a jootmayhajtämät. ⁴ Hoyyä haxøøgpä hajxy xjia mädsiphajtäm, cahnä hajxy jaduñ xyaghó'cäm. ⁵ Ja'a Dios hajxy jaduñ xjiootcapxmøcøjçäm maa ja'a miädia'agy cujaay myiñän:

Huung, ca'a mjootma'ady, hoyyä Dios tøø xjia yajcumädoy.

Hoy xjia hoy, ca'a mjootmayhaty.

⁶ Miägapxyp yhanehmübiä Dios pønjaty chojpy; yajcumädooby pønjaty yhuunghajpy.

⁷ Coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät, mmee'xtúgäp hajxy jaduñ. Hopiønñä yhuung yajcumädoy. ⁸ Yajcumädoobiä Dios ja'a yhuunghajxy nägøxiä; y pø caj mijs jaduñ xyajcumädoy, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xquia'a huunghaty. ⁹⁻¹⁰ Ja'a hajxy ndeedyhajtämbä hädaa yaabä naaxwiimbä, nwi-ingudsähgøöyyäm hajxy jaduñ, hoy hajxy hijty xyajcumädóowäm mänaa hajxy tøø nmuutsc-hajtäm. Paady hajxy hijty xyajcumädóowäm coo hajxy hijty nga'a mädia'agymiäbøjcäm. Hoorä, tsögä nDeedyhajtäm hajxy mädia'agymiäbøjcäm, ja'a jim tsajpootypä. Mänit hajxy jim xyaghíjtämät. Paadiä Dios hajxy xyajcumädóowäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduñ maas hoy nmäbøjcämät, nebiä hawa'adstuum hajxy jaduñ hoy nhíjtänät nebiä Dios yhitiän. ¹¹ Tøyhajt hajxy ndsaaçhpøjçäm mänaa ja'a Dios hajxy xyajcumädóowäm. Nbaatäm ja'a tsaachpä hajxy jaduñ. Pøn jaduñ mäbøgaamb

hamuumdu'joot, cab jaduñ waamb miáná'anät, hoy hánajty jia tsaächpöcy. Maas hoy jiäya'ayhadaannä. Maas jootcujc yhidaannä.

¹² Naxy hajxy mdehmñ ñijootcapxmöcpögöjät neby hajxy jaduñ hoy myo'oy mnáxät. ¹³ Mhóxtá'awäp ja'a hodi'u hajxy, nebiä herman-odöc hajxy jaduñ hoy xpiawädítät, neby hajxy jaduñ quipxy xquia'a padu'udägóyyät.

¹⁴ Naxy hajxy hoy mdehmñ yhidät tu'ugmädia'agy nägöxiä. Hoy hajxy mjäya'ayhadät. Pön hoy ca'a wädijp, cab jimñ ñöcxa'añ Dioswiinduum. ¹⁵ Tehngajná hajxy mnigwieendähadóöjät, neby hajxy jaduñ mga'ta tu'udägóyyät. Coö pön jaduñ tiu'udägóyyät, je'e jioot ca'a tsöjp coö piuhbedöjät ja'a Diósäm. Cab hajxy mnimiäjootma'adóöjät. Coö hajxy haagä jaduñ mjatcö'owät, pues nägöxiä hajxy jaduñ mmá'adät. ¹⁶ Cab hajxy mhaxöögwädítät. Cabä Diosmädia'agy hajxy myaghäyö'ögät. Jaduhñ Esaú jecy jiatcöoy, coö hánajty yäho'ogyü; yajwiinguböc ja'a ñädeedy ja'a cay. Paadiä ñädeedy hánajty miöödä, coö hánajty quioobhuungä. Mo'owáanäp hánajty jaduñ cöxiä mäduhñtiä ja'a tieedy hánajty miädsána'ay. ¹⁷ Y coö ja'a Esaú jioot hánajty chocy coö cöxiä mio'owöjät ja'a tiéediäm, cab ti ñä'a mooyä, hoy jia jöoy. Hamdsoo jaduñ quia'a niyaghoyöoyä.

¹⁸⁻²² Ja'a Moiséshajxy, jequiän hochähgöñäbä hajxy jimñ yhiyx miädooy maa ja'a tunän ja'a xöhajpä Sinaí. Ja'a pojtäxa'a hajxy yhiyx möödä jöön jimñ maa hánajty jiaanç tehñ wyiingoodsän. Mänit hajxy miädooy nebiä jäya'ay xiu'uxiän. Mänit hajxy miädooy coö ja'a Dios quiapxy. Hochähgöñä ja'a Dios quiapxy. Jaduhñä Dios yhanehmy coö hajxy hotyijatiä quiuhgá'adsät tijaty jim mejtsp maa ja'a tunän, hoy jia animalä. Pero cab hajxy miee'xtujnä. Mänitä Dios hajxy miänuu'xtaacy coö quia'a cápxnät. Moiséspaady je'e chähgöñä. "Jaanch tehñ chähgöböich, paady ndsäyuy", nomä Moisés miänaañ. Pero jimñ tsajpootyp jimñ Dioswiinduum, cab jimñ yhochähgöñän. Siön jimñ xiöhaty maa ja'a Dios yhäña'ayän. Jaduhñ jimñ xiöhajpä, ja'a Jerusalén tsajpootypä. Töø ja'a Dios cuhdujt hajxy xmiö'oy coö hajxy mwiiingudsähgö'owät. Milhaamä Diosmoonsähajxy jimñ xioonda'agy Dioswiinduum. ²³ Jimñä Dioshuung yhaañämähajxy tiu'ugmucy ja'a xiööhajxy töøbä yajcu-jaaylijäbä. Ja'a Diósäm hajxy yajnähwaats yajcuhwaatsä. Nägöxiä ja'a Dios hajxy jimñ xwyiinmahñdyhixáanäm. ²⁴ Jimñä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm nebiä Dios hajxy töø xmiödyajcuhdújcäm hawiinjemy. Coö ja'a Abel jecy yagho'cä, mänitä Dios yaghawiimbijty. Pero coö ja'a Jesucristo hajxy töø xñähho'túutäm, xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy.

²⁵ Coö ja'a jecyjiäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa quia'a mäböjcy hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy yajcumädoowä. Hoorä, coö ja'a Dios hajxy xyhamdsoo hanéhmäm jimñ tsajpootyp, maas hanaxiä hajxy jaduñ njájtämät coö ja'a miädia'agy hajxy nga'a mäböjcämät. Entonces, tsög hajxy hamuumdu'joot mäböjcäm. ²⁶ Coö ja'a Dios jecy quiapxy, mänitä naaxwiin yajtsäyuyy. Jaduhñ töø miänaannä coö cöxiä yajtsäyuyyaannä jadähöoc möödä naaxwiin möödä tsajtcöxp. ²⁷ Jaduhñ miädia'agytiägö'oy coö ja'a Dios yajcuhdägoyya'añ tijaty töø yhädiuñ möödä naaxwiin möödä tsajtcöxp. Pero mädyijaty jimñ tsajpootyp, caj yajcuhdägoyya'añ. ²⁸ Tsögä Dios hajxy nämáayyäm Dioscujúuyäp je'eguiöxpä coö hajxy jimñ xyaghidáanäm tsajpootyp cöjxta'axiöø. Hamuumdu'joot ja'a Dios

hajxy nwiingudsähgóóyyámät. Jaduhñ ja'a Dios hajxy xquiumáayámät.
 29 Yajcuhdágoobiä Dios je'e tijaty jaduhñ quia'a cumaaby.

13

1 Tsög hajxy hamuumdu'joot nihojc nibia'häyóowäm nebiä tu'ugpuhya'aybän. 2 Coo pøn miédsät maa ja'a mdøjcän, hamuumdu'jootä mjøøn mdøjc hajxy mmó'owät. Naje'e hajxy tøø tiøjmø'oy ja'a Diosmoonsä tsajpootyp-tsohm̄bä. Cab hajxy hänäjty ñajuø'øy pø Dios mioonsähajxy je'e.

3 Mbuhbédäp hajxy ja'a jäya'ayhajxy hijpä tsumy, møød hajxy häyoowhíxäbä. Hix, quipxy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmøødmäbøcy.

4 Ja'a Dios jaduhñ mänaän coo jäya'ayhajxy ñimiøødtsäna'awøøjät ya'adio'oxy. Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a mmägu'ughajpä tiø'oxiøjc jaduhñ mnä'a wi'i yhäyoowhíxät, coo ja'a Dios jaduhñ xñä'a yajcumädöwät.

5 Cabä xädø'øñ hajxy mwli' piøcjuø'øwät. Jootcujcä xädø'øñ hajxy mmähidät, mäduhñtiä hajxy mmøødá. Tøø ja'a Dios jaduhñ miäna'añ cooc hajxy ni mänaa xquia'a nähgue'egáañäm. 6 Paady hajxy hamuumdu'joot nmänáañämät:

Ja'a Dióshøch jaduhñ xpiuhbejp.

Cábøch jaduhñ pøn ndsähgø'øy, hoñéjpiøch hajxy cu xjia tun.

7 Mbahíxäp jäya'ay hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xyajnáhixó'øyäbä. Hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy. Hoy hajxy jiaanç tehñ jiäya'ayhajty.

8 Cabä Jesucristo ja'a quiuhdujt mänaa yajtägach. 9 Cabä wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubøgät. Coo ja'a Dios hajxy xhöjcäm, maas hoy jaduhñ coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Naje'e hajxy ñajtsapxø'øy cooc tyijy yhamajtsä, cábac tii mdsú'udsät mgáyät. Pero yø'ø cuhdujt jaduhñbä, caj yø'ø xpiuhbédät.

10 Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túútäm, paadiä miädia'agy hajxy jaduhñ nbanøcxäm. Pero pønä jecyquiuhdujt panøcxnä, cabä cuhdujt hajxy miøødá coo ja'a Jesucristo hajxy pianøcxät. 11 Jegyhajty ja'a teedywiindsøn animalnø'ty hajxy hijty quiuyoxø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän, nebiä piøjpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänitä animalho'ogy hajxy hijty nøcxy ño'ogy cajtpa'a. 12 Jaaná jimä Jesús hoy yho'pä cajtpa'a. Jaduhñ hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. 13 Tsögä jecyquiuhdujt hajxy najtshixóóyyäm. Tsögä Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot panøcxäm, hoyyá cu'ug hajxy xjia xøøghájtäm. 14 Haa hádaa yaabä naaxwiinä, caj jiega'añ. Pero jimñ njoot hajxy nbädäacäm tsajpootyp. 15 Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgóóyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Tsög hajxy tehngajnä mänáañäm coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä. 16 Naxy hajxy hoy mdehm̄ jiäya'ayhadät. Mbuhmó'owäp ja'a wiinghänä'c hajxy tijaty hajxy mmøød. Jaduhñä Dios hajxy xjiaanç tehñ quiumáyät.

17 Mmäbøjçäp ja'a copc-hajpä miädia'agy hajxy. Xcwieendähajp hajxy jaduhñ neby hajxy mga'a tu'udägóyyät. Najuøøby hajxy coo hajxy wyi-inmahñdyhixa'añijäm ja'a Diósäm. Naxy hajxy mdehm̄ miäbøgät nebiä mgopc-hajpähajxy jaduhñ yhidät jootcujc. Coo hajxy mga'a mäbøgät, cab hajxy hänäjty jaduhñ tøø mniyaghoyø'øyii.

18 Mdúnäbä mayhajt hajxy, pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøhcøxpä. Høyhøch nwädity. Chójpíøchä njoot cooch homiänaajä hoy nwädität. 19 Chójpíøchä

njoot jaduñ cooç jim jadähooc nnøcxtägätsät maa mijtsän. Mänuu'xta'agä Dios hajxy cooç jim ween xyajnøcxy.

²⁰ Jootucjä Dios hajxy xjiaançh tehñ yaghítäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujyipiøjtägajts, ja'a nWiindsønähjätäm. Jaayá'ayäts hajxy xmiøødyajcuhdújcäm ja'a hawiinjemyguiuhdujt mänaa ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutäm. Cabä jemyguiuhdujt mänaa tiägatsaannä. Homiänaajä ja'a Jesucristo hajxy xñä'ägä cueendähjätäm. ²¹ Weenä Dios hajxy xpiuhbety, nebiä miädia'agy hajxy jaduñ hoy myajtúunät, ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhnä Dios hajxy xquiumáyät. Cøjxta'axiøø tsøg hajxy jaduñ mänaañäm coo ja'a Jesucristo miøjjä jiaançhä.

²² Hermanodøjc, cab hajxy mdsippädä'agät. Cábøch mijts madiu'u tøø nmägapxy tøø nhane'emy. ²³ Tøø ja'a hermano Timoteo yhawa'adspädsøømnä maa ja'a pujtøjcän. Cooyaa paquiä miédsät, mänitøch jim nmødhádät maa mijtsän.

²⁴ Yajpoo'x ja'a copc-hajpähajxy ja'a høøçhcøxpä møødä hermanohajxy nägøxiä. Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä Italianaaxooty, xyajpoo'xp mijts jaduñ.

²⁵ Weenä Dios hajxy jaduñ xjiaac mo'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Amén.

Santiago

1 Høøch xøhajt Santiago. Ja'a Diostúunghøch nduumby. Ja'a Jesu-cristo, je'ečh nmäduumby. Hermanodøjc, mijtshajxy nyajpoo'xyp, mijts jäguemnaaxtsohmä.

2-3 Coo hajxy mänaa mhäyohmbáadät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hijxnä. Tehngajnä ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät coo hajxy xyhixy. Y coo hajxy mjaac häyohmbáadät, maas hoy hajxy mmäbøgät. Tøyhajt je'eduhñ, paady hajxy mjootcugó'owät. 4 Coo hajxy maas hoy mmäbøgät, pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ mgudiúnät.

5 Coo pøn quia'a najuó'owät nebiä wyiinmahñdyhádät, weenä Dios miänuu'xta'agy, mänitä wiinmahñdy mio'owóøjät. Coo ja'a Dios hajxy tii nmäyujwáanämät, mänit hajxy cøxiä xmióoyämät, y cab hajxy waamb xñámáayämät. 6 Ween hajxy hamuumdu'joot nmänuu'xtáacäm. Cab hajxy nmánáanämät coo hajxy xquia'a mo'owáanäm. Pøn tu'joot ca'a mábøjp, cabä jiävøhñdy tu'hityä yaghity. Jaduñ mäwínäts je'e nebiä mejjiän coo ja'a poj yagja'tsyo'oy. 7-8 Hix, mejtstu'u ja'a wiinmahñdy miøødä. Cabä tu'hityä yhity. Cab hoy wiädity. Cab tii wiinmahñdy mio'owóøjät ja'a Diósäm je'eguiøxpä coo wiinmahñdy mejtstu'u miøødä.

9 Mädyii hermano häyoob, coo piuhbedøøjät ja'a Diósäm, jootcugó'owäp je'eduhñ. 10-11 Mädyii hermano mäyøø, coo ja'a mäyøøhadyiibä quia'a hajoodhájnät, nä'ägä jootcugó'owäp je'ebä. Hix, jaduñ mäwínäts ja'a mäyøøjäya'ayhajxy nebiä pøjjiän. Hoy ja'a pøjy jioobøy; pero coo quiu-jyxioøjø'oy, mänit ñii'xnä. Mänit ñähgahnä. Jaduñdsä mäyøøjäya'ayhajxy quihdägøyyaambä. Yhøxho'ogaamby hajxy tijaty hajxy miämäyøøhajxy.

12 Jootcujc hajxy yhity pønjaty mee'xtujp, pønjaty ja'a møjcu'ugongä miädia'agy ca'a mábøjcäp. Pønjaty ja'a Dios jahmiejtsp, cøjxta'axioø hajxy yagjyghada'añii nebiä Dios jiugyhatian, nebiä Dios hajxy tøø xyajwiin-waanøøyyäm. 13 Coo ja'a mjoothajxy chögät coo hajxy haxøøg mjatcó'owät, cab hajxy mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios hajxy xyagjatcø'owa'añ. Hix, cabä Dios mänaaxøø haxøøg jiatcø'oy. Y caj mänaa miäna'añ coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät. 14 Ja'a mhamdsoo copc xyajtägøyyäp. 15 Hix, ja'a mhamdsoo copcooty ja'a pojpä cädieey piädsømy. Y coo pønä pojpä cädieey tehngajnä tiúnät, jiiby yháda'aga'añ haxøøgtuum.

16 Hermanodøjc, ca'a hajxy myajwiinhøøñ. 17 Ja'a hoybä ja'a mäbaadpä, Dios hajxy pedyii xmióoyäm, ja'a tsajpootypä. Je'eduhñ cunuu'x ja'a jajpä ja'a tsämaambä. Cabä Dios wyiinmahñdy mänaa tiägach. 18 Hamdsoojoot ja'a Dios hajxy xpiädáacäm hodiium je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, ja'a tøyhajtpä. Paady hajxy jaduñ xquiumáayäm.

19 Hermanodøjc, homiänaajä ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädowá'anät; pero hodiägaamby hajxy mdaj mmáyät coo hajxy hánajty mgapxa'añ mmädia'aga'añ. Y cab hajxy mjootmá'adät. 20 Coo hajxy njootmá'tämät, cabä Diosmädia'agy hajxy nyajtuungpáatanä. 21 Cøxy najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, neby hajxy madiu'u haxøøg mjatcø'oyän. Mee'xxieemy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøgät, ja'a hajxy tøø mmädøyyäbä. Y coo hajxy mjaančh mábøgät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

²² Mgøxy cudiúnäp ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ. Coo hajxy mnähmädoonáxät, cab hajxy jaduhñ mnä'ä yajtuungpaady, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy myajtuungpaady. ²³ Pønä Diosmädia'agy nähmädoonajxp, cab hoy quidiuñ. Jaduhñ mäwínäts je'e nebiä jäya'ay ñiyhahijxnaxiyijän hijxtjooty. ²⁴ Paquiä jaduhñ ñiyhahijxnaxiyii. Pero coo wyiimbijnä, cab jahmiejtsnä nebiä wyiin jiojy quiaähxø'ogy. ²⁵ Pønä Diosmädia'agy tehngajñä jahmiejtsp, pøn hoy cudiuumb, jootucj jaduhñ yhida'añ. HiX, hodiuum piäda'aga'añii je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy miäböcy.

²⁶ Pønjaty mänaamb cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'oy, y nä'ä nägöodä hajxy ñä'ä capxtägoy, xiøøbä hajxy ñä'ä mäna'añ cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'oy. ²⁷ Coo ja'a yaamghuung hajxy mbuhbedät möödä yaamgt'o'oxy, coo hajxy hänäjty tü yajmaajjaty, y coo hajxy haxøøg mga'a wädítät, mänit hajxy myajcähxø'ögät coo Dios hajxy mjaančh wiingudsähgø'oy.

2

¹ Hermanodøjc, paadiä Jesucristo miädia'agy hajxy nmäböjcäm coo jim yhyty tsajpootyp maa ja'a jappä tsämaambä miøødän. Jaaya'ay hajxy nWiindsonhajtäm. Cabä yhahixø'oy coo pøn mxøøghädät.

²⁻⁴ Tsøg hajxy mädiäcäm, coo jäya'ayhajxy nämetsc miédsät maa ja'a mdsajtojc-hajxiän, tu'ug mäyøøbä, tu'ug häyooobä, tu'cuhdujt hajxy nämetsc mwiingudsähgø'owät, hoyyä mäyøøbä orocø'øjädsøhñdy hänäjty jia möödä, hoyyä howyit hodiucxy hänäjty jia möödä. Cabä häyooobä hajxy mxøøghädät, hoyyä howyit hodiucxy hänäjty quia'a ja möödä. Hoorä, coodsä häyooobä hajxy mnämä'awät: “Jii miich huuc täna'aw”, o coo hajxy mnämä'awät: “Jii miich mhäña'awa'añ naaxwiin”, y tøø ja'a mäyøøbä hoyhänäabiejt hajxy hänäjty mmo'oy, myajcähxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Cähxø'p jaduhñ coo ja'a häyooobä hajxy tøø mga'a näxuučh.

⁵ Hermanodøjc, huuc mäadow hädaa mädia'agy hajxy. Pønjaty häyooob hädaa yaabä naaxwiin, Dios tøø yajnähdiy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböögät hamuumdu'joot, coo hajxy jim ñöcxät cøxp tsajpootyp. Jim hajxy ñöcxä'añ nägøxiä. Pønjatä Dios tøø jahmiech tøø pia'häyoy, Dios jaduhñ tøø yajwiinwaanø'oy coo hajxy jim ñöcxät. ⁶ Pero mijts, mxøøghajpy hajxy ja'a häyooobädøjc. Hoorä, ja'a mäyøødøjc-hajxy, xchaačhtiuumb mijts jaduhñ. Pawich pajäduty mijts xyajnøcxy hagujc. ⁷ Ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanöcxäp, y je'e ja'a mäyøødøjc-hajxy wyiinwohmby.

⁸ Dios mänaamb coo ja'a mmäjøøn coo ja'a mmädøjc mdsögät mba'häyowät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsöquian. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ miimb. Bueno, pø mjaančh cudiunäp ja'a Dios miädia'agy jaduhñ, hoy jaduhñ. ⁹ Pero coo ja'a häyooobädøjc hajxy mxøøghädät, haxøøg hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb cooc yhaxøögä. ¹⁰ Pønä ley hoy tøø jia yajtuñ, pø weeñtiä tøø tiu'udägoy, jaančh tehñ miøj tøø quiuyo'oyø'oy. ¹¹ Dios jaduhñ mänaañ, coo ja'a mhamdsoo to'oxiøjc hänäjty jyimän, cabä wiingto'oxiøjc mmøødhädät. Jaanä jaduhñ miänaambä coo mga'a jäya'ay-yaghø'ögät. Tsøg hajxy mänaañäm, pø tøø mjäya'ay-yagho'ogy, tøø ja'a ley jaduhñ mga'a yajtuñ, hoy wiingto'oxiøjc mga'a ja möødhity. ¹² Hoy hajxy ngapx nmädiäcämät, hoy hajxy njäya'ayhajtämät nebiä Jesucristo hajxy xyhanéhäm maa ja'a miädia'agy myiñän cujaay. HiX, xyhixäänäm jaaya'ay njoot ngopc-hajtämhajxy pø hoy

hajxy njaanč jăya'ayhăjtăm. Xpiuhbedăaŋămăp hajxy neby hajxy maas hoy njăya'ayhăjtămăt. ¹³ Pønĵatiă jăya'ay năxuu'tsp, je'e hajxy păda'agăaŋăp hodiium. Cab hajxy yajcumădowa'aŋii. Pønĵatiă jăya'ay ca'a năxuu'tsp, je'eds hajxy yajcumădowaăŋăp. Cab hajxy ņăxuu'tstăgatsa'aŋii.

¹⁴ Hermanodŏjc, năje'e jăya'ayhajxy miăna'aŋ cooc tyijy hajxy miăbŏcy hamuumdu'joot, y cab hajxy hoy wiădity, năbiăc tyijjiăda'aduĥ yhuuc nă'ă năhwă'adsăt. ¹⁵⁻¹⁶ Coo mĵts hermano nă'ă năgoobă mnămă'awăt: "Nŏcx hajxy jootcujc wădit; păgŏ'ŏw jocxwit hajxy; hoy hajxy mgay mhú'ugăt", y cab hajxy hăŋajty tii tŏŏ mmo'oy, hoy hajxy hăŋajty tii quia'a ja mŏŏdă, ni wit ni tucxy, ni cay ni hu'ugy, caj mĵts mguhdujt hăŋajty yhooyă. ¹⁷ Coo pŏn miăná'anăt cooc tyijy hoy wyl'i pianŏcxy, pero cabă quiuhdujt ņă'ă hóyyăbă, xiŏŏbă jaduhŋ ņă'ă măna'aŋ cooc tyijy hoy pianŏcxy.

¹⁸ Pero coo pŏn miăná'anăt: "Miich mahŋdy hoy mbanŏcxy; hŏŏch, hóyhŏch nguĥdujt", hŏŏch hijxtahnd yaghĵăc pŏ hoy mjaanč panŏcxy, hoy mga'a ja yajcăhxŏ'ŏgy pŏ hoy mguhdujt. Hŏŏch, cooĥ nguĥdujt yhooyă, nyajcăhxŏ'piŏch jaduhŋ cooĥ hoy njaanč panŏcxy. ¹⁹ Miich mănaamb coo Dios tiu'ugă; hoy hit jaduhŋ coo jaduhŋ mmăná'anăt. Pero jaduhŋdsă mŏjcu'uhajxy miănaambă y chăhgŏŏby hajxy je'e. ²⁰ Nej, caj miich mnă'ăgădă wiinjuŏ'owa'aŋă, xiŏŏbă mja nă'ă măna'aŋ coo mmăbŏcy, pŏ cabă mguhdujt ņă'ă hoyă. ²¹⁻²² Abraham hŏjts hijty nhaphăjtăm ndeedyhăjtăm. Mănită Dios ja'a Abraham ņămaayy coo ja'a yhuung yŏxăt, ja'a Isaac-hajpă. Paadiaduĥ ņămaayyă coo ja'a yhuung yŏxăt, năbiă Dios jaduhŋ wyiingudsăhgŏ'ŏwăt. Jiaanč cudiunaambiă Abraham hăŋajty jaduhŋ. Coo jiaanč ja cudiunaaf, paady hodiium piădăacănă. Căhxŏ'p jaduhŋ coo ja'a Diosmădia'agy hăŋajty jiaanč măbŏcy. ²³ Tŏjĵată Diosmădia'agy jaduhŋ năbiă myiŋăn cujaay: "Coo ja'a Abraham ja'a Dios ja'a miădia'agy miăbŏjcă, paadiă hodiium piădăacănă." Y Abraham, hamdsoo Dios miănaaf coo Abraham hăŋajty miăgu'ughadyii.

²⁴ Jaduhŋds je'e, paadiă Dios hajxy hodiium xpiădăacăm coo hajxy hoguĥdujt nyajtúunăm, coo hajxy hoy nmăbŏjcăm. ²⁵ Jaduhŋă quixy Rahab yhuuc jajpă. Mănită jăya'ayhajxy mĵetstaacy maa ja'a Rahab tiŏjcăn. Hixŏŏby woodsŏŏbiă hajxy hăŋajty wiădity. Mănită Rahab miăbuhbejty. Mănită tu'u hajxy wiingpă yajnăhixŏŏyyă. Paadiă Rahab piădăacănă hodiium, hoyă howyiinmahŋdy hăŋajty tŏŏ quia'a ja mŏŏdhaty. ²⁶ Entonces, coo hajxy nmănáaŋămăt cooc tyijy hajxy hoy nmăbŏjcăm, pero cabă nguĥdujthajxy yhoyhăjtăm, xiŏŏbă hajxy nnă'ă mănăaŋăm coo hajxy hoy nmăbŏjcăm. Cab jaduhŋ choobaady coo hajxy nă'ă năgoobă mănăaŋămăt cooc tyijy hajxy hoy nmăbŏjcăm; hŏxtăhmăts ja'a ni'x ja'a copc coo yho'nă, cab je'e choobaatnă.

3

¹ Hermanodŏjc, ca'a hajxy mwil'i ņiwyiindsŏnbăda'agyii. Hix, pŏnĵaty hoy ca'a yajnăhixŏŏby, cab hajxy quiumaya'aŋii ja'a Diŏsăm. ² Madiu'u hajxy ngapxtăgŏoyyăm năgŏxiă. Pŏn ca'a capxtăgooby, ca'xiă Diosmădia'agy jiaanč tehŋ quiudiuŋ. Ni nej quia'a jatcŏ'ŏy. ³ Paadiă cuayy freno hajxy nbădăacăm coo hajxy ween miădia'agymĵbŏcy neby hajxy jaduhŋ hoy yŏ'oyăt. ⁴ Jaană jaduhŋduĥmbă, ja'a bargotimŏn, chuucpă hajxy yajmăyohby, hoy ja'a barco jia hamŏjĵă, hoy mŏc jia pabojoy. ⁵⁻⁶ Y yŏŏ haaw, hoy jia muutscă, jaduhyyă jăya'ay ņă'ă jaanč tehŋ miăgapxtăgoobiă mŏj

may. Jaduhñ mäwínäts yø'ø haaw nebiä jøønän. Coo ja'a yuuc troyø'øgy, tu'lii'ty ja'a padoy chohnda'agy. Yø'ø haaw, jiaanč tehñ miøødä haxøøgpä yø'ø. Paquiä xyajtu'udägöyyät. Y ja'a møjcu'ugong, je'eds hajxy xwyi'i yajcapxtägööyyäm. ⁷ Hoñä'ä mädyii animalä hajxy hoy nyajmaaxøöyyämät, caa, muuxy, tsañdy, møødä mejjioty-tsänaabiä. ⁸ Pero yø'ø haaw, cab hoy mi-aaxø'owa'añ. Haagä haxøøgpä jaduhñ miøød. Je'eduhñ xyajtägööyyäm maa ja'a Dioscøxpän. ⁹⁻¹⁰ Jue'e yø'ø haaw, mejtstu'u myiñ. Je'e hajxy nyajtuunäm coo ja'a Diosteedy hajxy ngapxpáatäm. Jaaná je'e hajxy nyajtuunäm coo ja'a jäya'ay hajxy nnähójjäm, ja'a Dios yajmägunuu'xøöyyäbä ja'a yhEspíritu. Hermanodøjc, caj yhoyyá coo hajxy mejtstu'u njäya'ayhájtämät. ¹¹ Hix, maa tu'ugpä nøøgopcän, cabä nøø wiingä tægach xiee'xy. Tu'tu'uyyá ñä'ägädä xee'xy. ¹² Jaaná jaduhñduhmbä, tu'tu'uyyá piids tiøømhaty; cabä aceituna miädøømhado'øy maa ja'a piidsän. Ni ja'a piids quia'a mädoømhado'øy maa ja'a tsaatypän. Y cabä hoñøø jim mbáadät maa ja'a taamdsnøøgopcän.

¹³ Pøn wiinmahñmech maa mijtsän, ween hoy jäya'ayhaty neby jaduhñ yajcähxø'ögät coo hoguiuhdujt miøødä, coo mee'xxieemy jäya'ayhaty. ¹⁴ Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ coo hodiung hajxy mio'owøøjät, coo wiinghäna'c quia'a mo'owøøjät, je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty hoyhoy. Caj mniguiumayøøjät cooc tyijy mjaanč tehñ jiaty. Hix, caj tiøyyä coo mjaanč jaty. ¹⁵ Yø'ø wiinmahñdy jaduhmbä, caj yø'ø jim chooñ maa ja'a Diosän. Hädaa yaabä naaxwiin hajxy yajcojy. Ja'a møjcu'ugongä wyiimahñdy jaduhñ. ¹⁶ Ja'a häna'c-hajxy ca'a niyajmädsójcäbä coo wiinghäna'c hodiung piadät, cab hajxy hoy ñimiøødhidyii. Nijiohøj nibiahójjäp hajxy jaduhñ. Madiu'u hajxy haxøøg jäya'ayhaty. ¹⁷ Pero jimä howyiimahñdy chooñ maa ja'a Diosän. Coo hajxy je'e mmøødhädät, hoy hajxy jaduhñ mjäya'ayhadät. Cab hajxy mdsiptsäná'awät, cab hajxy mma'adtsäná'awät. Mee'xxieemy hajxy mhíadät. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwii'iyajtúnät. Mmøødhädäp ja'a hojiot hajxy møødä jäya'ay. Cabä mwiiimahñdy hajxy mejtstu'u myajtúnät. Cab hajxy mhøhnda'agät. ¹⁸ Pønjaty ca'a tsiptsojp, jaanč tehñ yhoy hajxy jäya'ayhaty, møød ja'a hajxy nägøxiä capxuhgádaacpä.

4

¹ Jim mijts ja'a mdsip myajtsohnda'agy maa ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxiän coo hajxy naxy mnimiädsibø'øyii. ² Coo hajxy tii mja hadsoga'añ, je'eds hajxy myajniguiuyagho'ogøöyyäp, je'eds hajxy myajniguiumädsiphadøöyyäp. Paady hajxy mga'a paady mädyii hajxy mja tsojpy coo ja'a Dios hajxy mga'a mäyujwa'añ. ³ Y coo hajxy tii mja yujwa'añ, cab hajxy mbaady, je'eguiøxpä coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyá. Hix, näjot hajxy mwii'i yhadún mwii'i yhanäma'awø'øy mädyii hajxy mja yujwaamby. ⁴ Caj mijts Diosmädia'agy hoy mgudiñ. Nej, cab hajxy mnajuø'öyá coo jaduhñ quia'a hoyyá coo ja'a mjoot ja'a mjuøhñdy hajxy yaa mbädä'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy jaduhñ mbädä'agät hädaa yaabä naaxwiin, Dios hajxy jaduhñ mmädsiphájnäp. ⁵ Nej, tögä xiøøbä ja'a Diosmädia'agy ñä'ä mäna'añä: "Tøø ja'a Dios ja'a yhEspíritu piäda'agy maa højtscøxpän. Xjiaanč tehñ chojc xjiaanč tehñ pia'häyöowäm hajxy jaduhñ." ⁶ Jaanč tehñ yhoyyá Dios hajxy xpuihbjéttäm neby hajxy jaduhñ hoy nmäjädáacämät. Jaduhñä Dios miädia'agy myiimbä: "Miädsiphajpiä Dios pøn ja wi'i yajcumayaamb. Pero pøn ca'a yajcumayaamb,

piuhbejpiä Dios je'e." ⁷ Mäbøc ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä. Høxhijxä ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy; mänit hajxy jaduñ xñähguéecnät. ⁸ Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mbanøcxät; mänitä Dios hajxy xpiuhbejtägätsät. Pønjatia haxøøgcuhdujt møød, mhøxhixäp ja'a mguhdujt hajxy jaduñ. Pønjaty mänaamb coo mejtstu'u pianøcxa'añ, møødä Dios, møødä hädaa yaabä naaxwiin, mnajtshixøøñäp ja'a mhaxøøgwiinmahfidy hajxy. ⁹ Mjootmayhädäp hajxy jaduñ je'eguiøxpä coo haxøøgcuhdujt hajxy mmøødä. Cab hajxy mxooñdáacnät. ¹⁰ Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot. Mnägäpxäp hajxy nebiaty hajxy tøø mhaxøøgwädity. Mänitä Dios hajxy xyajmähmø'owät hodiium.

¹¹ Hermanodøjc, ca'a hajxy mniñähøjyii hamiñ haxøpy. Pøn wiinghermano nähojp, jaduñ miäbaatnä nebiä Diosmädia'agy ñähøjjiän. Cabä Diosmädia'agy hoy ñä'ä cudiuñ. ¹² Tu'ugä Dios hajxy xyhanéhmäm. Je'e hajxy xyhijxäm pø hoy ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm. Jaayá'ayäts cuhdujt-møød pø xpiädäacäm hajxy hodiium, pø xpiädäacäm hajxy haxøøgtuum. Pero miich, caj miichä cuhdujt mmøødä coo wiinghermano mnähójät.

¹³ Huuc mäadow hajxy, näje'e hajxy jaduñ miäna'añ: "Jäda'a o jaboom højts nnøcxa'añ wiinghagajpt. Jim højts tu'jumøjt nniyhajada'añii. May højts xädøñ jim nbaada'añ." ¹⁴ Ni quia'a najuø'øy hajxy tii jaboom jadäänäp. Ja'a jugyhajt, paquiä quiøxy. Jaduhñ miäbaady nebiä nämä'ajän coo paquiä tiägoy. ¹⁵ Jaduhñ hajxy mmäná'anät: "Pø mänaambä Dios jaduñ, mänit hajxy njaac jugyhajtämät. Coö ja'a Dios jaduñ miäná'anät, hotyijjä hajxy njájtämät. Coö quia'a mäná'anät, cab hajxy tii nnä'ägädä jájtämät." ¹⁶ Pero mijts, tehngajnä mijts mwil'i ñiguiumayii. Haxøøg jaduñ coo hajxy jaduñ mjatcø'owät. ¹⁷ Pøn najuøøby neby hoy quiuhdujthädät, y cab hoy ñä'ä cuhdujthaty, haxøøg jaduñ jiatcø'oy.

5

¹ Ween yø'ø mäyøødøjc-hajxy yhuuc yajcopcø'øy. Jø'øwaamb hajxy, tsaachya'axaamb hajxy, je'eguiøxpä coo ja'a tsaachpä hajxy piaada'añ. ²⁻³ Yø'ø hajxy cøxiä miämäyøøhajiä, caj yø'ø choobaadaannä, hoy howyit hodiucxy hajxy jia møødä. Cøxaamb jaduñ tiägoyya'añ. Coö hajxy miäyøøjä, cähxø'p hajxy coo ja'a häyoobädøjc hajxy quia'a näxuuch. Quiuhäyowø'øwaamb hajxy jaduñ. Xiøøbä hajxy tøø ñä'ä yajmayø'øy maa hajxy miäyøøhatiän. Hix, mobädajpä naaxwiimbä wyiimbida'añ. ⁴ Cabä mioonsä hajxy ca'xy tøø yhuuc mäjuuñä. Paady hajxy jim ñäxø'owø'øyyänä maa ja'a Diosän jim tsajpootyp. Miädoobiä Dios ca'xy. ⁵ Hoy yajxon hajxy tøø jiaanč tehñ chäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a miäyøøhadyiibä hajxy jia yajmayø'øy. Pero mobädajpä hajxy quiuhäyowø'øwa'añ. ⁶ Tøø ja'a hojiäya'abiä hajxy chaačhtiuñ. Tøø hajxy yagho'ogy. Cabä hojiäya'ayhajxy ñä'ä niñawaanä.

⁷⁻⁸ Hermanodøjc, mmeex'túgäp hajxy jaduñ høxtä Jesucristo cädaactägätsäp. Mobädajpä quiädaactägatsa'añ. Cab hajxy tii mdaj mmäyät. Jaduhñ hajxy mmeex'túgät nebiä jäya'ayhajxy mieex'tuquian coo quia'a tøj tu'uy. ⁹ Hermanodøjc, cab hajxy mniñähøjøøñät coo Jesucristo hajxy xyajcumädöwät. Mobädajpä quiäda'aga'añ. ¹⁰ Mjahmiédäp hajxy nebiä jäya'ayhajxy jecy chaačhpøjquiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwä'xäbä. Mee'xtujc hajxy je'e jecy. ¹¹ Pøn mee'xtujp, hoy jia tsaachpøcy, jootcujc hajxy

yhity, nebiä Job jecy miee'xtujquiän mänaa chaachpøquiän. Tøyhajt jaduñ. Y ñäxuu'tstägajts ja'a Dios ja'a Job. Hix, hojioot ja'a Dios jiaanč tehñ miøød.

¹² Hoy hädaa mädia'agy hajxy mmädöwät. Cabä Dios hajxy nä'ä nägoobä mgapxpáadät. Coö hajxy jaduñ nä'ä nägoobä mgapxpáadät, mgapxtägöyyäp hajxy jaduñ, y xyajcumädöwäp ja'a Dios hajxy. Pø mmøødä tøyhajt hajxy, jaduhyä hajxy mmäná'anät coö tøyhajtä. Pø caj, jaduhyä hajxy mmäná'anät coö quia'a tøyhajtä.

¹³ Pønjaty tsaachpøjp, weenä Dios hajxy pia'ya'axy. Pønjaty jootcujc, weenä Dioshöy hajxy yhöy ya'axy. ¹⁴ Pønjaty pójcäp, ween hajxy ñäma'ay ja'a tuungmøødpä maa ja'a tsajtøjcän coö oraciön hajxy tiüunäxät, coö aceite hajxy yajnähjaaxøøjät ja'a Dioscøxpä. ¹⁵ Pø jaanč mäbøjp hajxy, ja'a hajxy oraciöntuumbä, mänitä Dios ja'a pa'amjäya'ay ja'a pia'am yajnähwäatsät, møødä piojpä møødä quiädieey. ¹⁶ Myajniñägapxøøjäp ja'a mbojppä mgädieeyhajxy hamiñ häxøpy. Mniñähgapxtu'udöøjäp hajxy hamiñ häxøpy nebiä mba'am hajxy jaduñ xñähwá'adsät. Jaanč tehñ tiuungpaatp jaduñ coö ja'a hojiäya'ay hamuumdu'joot yhoraciöntünät. ¹⁷ Høxtahmdsä Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Jaduñ je'e jäya'ayhajty neby højtshájtämän. Coö ja'a Elías ja'a Dios miänuu'xtaacy coö quia'a yajtú'uwät, tægøøgjumøjt ja cupc quia'a tuuyy hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁸ Mänitä Elías ja'a Dios jadähooç miänuu'xtaactägajch coö yajtú'uwät. Mänit jadähooç tiägøøyy tuubä. Mänitä jäya'ay piäda'agyhajxy yhöyøøyyäxä.

¹⁹⁻²⁰ Hermanodøjc, coö pøn ja'a tøyhajt jiojyohdiü'udät maa mijtsän, tu'udägöyyäp hajxy jaduñ. Pero coö hajxy mjootcapxmøcpøgät, mänitä wyiinmahñdyhajxy miédsät. Cøxaambä piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'adsa'añ, y hodium hajxy jaduñ miähmøøwa'añ. Tøyhajt jaduñ.

1 Pedro

¹ Høøch xøhajt Pedro. Jesucristøch xquiuguexyhajt. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatia Diosmädia'agy mäbøjp. Xii yaa hajxy wiingtuumjaty mhadsäna'ay jim maa naax jaduhñ xiøhatiän Ponto, møød jim Galacia, møød jim Capadocia, møød jim Asia, møød jim Bitinia. ² Jequian mijtsä Diosteedy xwyimbiiyy. Tøø Dios hånajty ñajuø'oy coo mijtsä miädia'agy hånajty mmäbøgaanä. Ja'a yhEspirituhaamä Dios hajxy tøø xyaghodiägø'øy, weenä mädia'agy hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy tøø xyajnähwäatsäm mänaa hajxy xñäho'túutäm. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy møj may.

³ Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Jaaya'ayä Jesucristo Tieedy-hajpy. Højtsä Jesucristo nWiindsønñajtäm. Hojiootä Dios jiaançh tehñ miøød ja'a højtsøxphajtäm, paady hajxy homiänaajä xyagjyghadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Coo Dios ja'a Jesucristo yagjujpiøjtägajch coo hånajty tøø yho'ogy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo Dios hajxy jaduhñ xjiaançh yagjyghadäänäm homiänaajä ⁴ jim tsajpootyp. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy møj may xmio'owäänäm, neby jaduhñ jecy miänaañän cooc hajxy hånajty xmio'owäänäm. Tijaty hajxy yaa nyagjygyhajtäm hädaa yaabä naaxwiin, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ, tsipcøxp jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero mädyijiatia Dios hajxy jim xmio'owäänäm tsajpootyp, cab jaduhñ mänaa quiøxa'añ, cab jaduhñ mänaa mia'ada'añ, cab jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ. Homiänaajä yajxon yhida'añ. ⁵ Coo mijtsä Dios miädia'agy jaduhñ mmäbøjcä, paadia Dios hajxy xcwieendähada'añ ja'a miøcmäjaahaam. Cab hajxy jaduhñ mänaa mguhdägoyya'añ. Coo ja'a Dios yHuung yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Jesucristohajpä, mänit hajxy jim xyajñøcxäänäm tsajpootyp Dioswiinduum. Jimä Dios hajxy homiänaajä xyagjyghadäänäm neby je'e jiugyhatiän.

⁶ Paady mijts jootcujc mhity, hoy hajxy jäda'ahaty madiu'u mja tsaachpøcy. Pero cab hajxy jecy mdsaaçhpøga'añ. ⁷ Høxtahmäsä oro, jøønhaamä jäya'ayä oro hajxy yhiixmach pø hoyhoro jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtsä Dios xyhiixmajtspä pø hamuumduyhootä miädia'agy hajxy mmäbøjcä, hoy hajxy mja jaançh tehñ chaaçhpøcy. Jaançh tehñ choobaatp jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmäbøgät tehñgajnä. Cabä oro jaduhñ jiaty tsoobaady neby jaduhñ choobaadiän nej mijts homiänaajä mmäbøquiän. Hiix, tsipcøxpä oro jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Y coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, mänit mijts xquiuyaya'añ je'eguiøxpä coo hajxy hånajty tøø mmäbøcy, hoy hajxy hånajty tøø mja jaançh tehñ chaaçhpøcy.

⁸⁻⁹ Hoyyä Jesucristo hajxy tøø mga'a jagä hiixy, mdsojpy mba'häyooby hajxy jaduhñ, y mmäbøjcäbä miädia'agy hajxy jaduhñ. Hoy hajxy tøø mga'a jagä hiixy, coo hajxy jaduhñ mmäbøcy, paady hajxy jaduhñ tøø xyajnähwa'açh. Coo hajxy jaduhñ tøø xyajnähwa'açh, paady hajxy jaduhñ mjaançh tehñ xioonda'agy nägø'ø nädecypäi.

¹⁰ Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwä'xäbä, jia wi'i yajtøøby jia wi'i yajtø'xyp hajxy hånajty neby hajxy piäda'agøøjat hawa'adstuum. Cab hajxy hånajty ñajuø'oy neby hajxy jaduhñ jim piäda'agøøjat. Pero ñägäpax hajxy jaduhñ coo mijtsä Dios hånajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum, je'eguiøxpä coo hojioot miøødä. ¹¹ Yajtøøby hajxy hånajty pøn mijts hånajty min xpiäda'aga'añ

hawa'adstuum. Jaduhñ hajxy hñanjty yajtøøbä mänaa hñanjty myina'añ. Ja'a Dios jaduhñ hawaanä ja'a yhEspirituhaam cooc tu'jäya'ay hñanjty yaa miñ chaachpøga'añ. Y cooc hñanjty tøø yho'nä, mänitác hñanjty jiuypjøjtägatsa'añ. Mänitác hñanjty jim ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp maa Dioswiinduumän. Pero ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cab hajxy hñanjty jaduhñ ñajuø'øy pønä Dios hñanjty tøø ñänømy ja'a yhEspirituhaam. Nä'a cujahy hajxy jaduhñ nebiaty hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä. ¹² Mänit hajxy jecy yhawäänäxä coogä Dios jaaya'ay hñanjty quia'a tsoj quexa'añ, ja'a mijts hñanjty xpiäda'agaambä hawa'adstuum. Cujéquiägä Dios hñanjty quixa'añ. Hoorä, tøø quiejxnä. Jaduhñ tøø yajtøjiajnä coo ja'a yajnähwaatspä tøø quiejxnä. Y tøø mijts jaduhñ mjaançh mädohyaty coo ja'a yajnähwaatspä yaa tøø yhoy. Ja'a Jesucristøch jaduhñ nnänøømy coo hajxy hoy xñähho'túutam. Y jaaya'ay mijts xyajmädoyhajtäbä, ja'a Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä nebiatiä Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. Tsajpootypä Dios ja'a yhEspiritu yajtsohndaacy coo jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a Dios ja'a mioonsähajxiä, ja'a hajxy jaduhñ jim hijpä tsajpootypä, jiaançh tehñ yagjuøøby hajxy jaduhñ coo Dios ja'a yHuung jaduhñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo højts hoy xñähho'túutam.

¹³ Y coo Jesucristo jaduhñ yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jaduhñ jim xyajnöcxäänäm tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønajiä Diosmädia'agy hñanjty tøø miäböcy. Mänitä hoyhajtä weenhajtä hajxy jim ca'xy xmio'owäänäm. Coo Dios jaduhñ tøø miäna'añ coogä yHuung yaa quiädaactägatsa'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo jaduhñ tiøjiada'añ. Tsøcxä njoot hajxy pädaacäm maa hoyhajtän, maa weenhajtän, mädyii Dios hajxy hñanjty xmio'owäänäm. Tsøcxä hajxy hoy wädjätäm. Tsøc hajxy jahmiejstäacäm coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. ¹⁴ Coo Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mäböjcäm. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy jadähooc mbadu'ubøjçumbät, neby hajxy hijty mjatcø'øyän coo Dioscapxiä Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a mädohyatyñä. ¹⁵ Ca'a haxøøgjoot ca'a haxøøgwiinmahñdy hajxy myaghity. Hix, cabä Dios haxøøgjoot haxøøgwiinmahñdy ñä'ägädä møødä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnähdjijäm coo hajxy xquiu'ughadäänäm. Paadiä hojiot hajxy tsøc yaghjätäm nebiä Dios hojiot miøødän. ¹⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Høøch, cáböçhä haxøøgjoot cáböçhä haxøøgwiinmahñdy nnä'ägädä møødä. Høøch hajxy pahijx paduunäc", nømä Dios jecy miänaañ.

¹⁷ Ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyäm. NDeedyhajtäm hajxy jaduhñ. Paady hajxy hoy tsøc jäya'ayhajtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayy nhäyøowäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xyajcumädowäänäm nebiaty hajxy hñanjty yaa haxøøg tøø njatcøøyyäm hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy hñanjty näje'e tøø nja mäyøødsänäyyäm. ¹⁸⁻¹⁹ Ja'a nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtämhajxy ja'a jegyhajtypä, coo yhamdsoo cuhdujt hajxy hijty hoy quiudiunñ, jaduhñäc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ. Y jaduhñ mijts tøø mbahabøjpä. Pero cab jaduhmbä cuhdujt choobaady. Coo Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutam, ja'a ñø'tyhaam hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum. Ni tii hajxy jaduhñ xquia'a pädaacäm hawa'adstuum, ni xädø'øñ. Hix, paquiä xädø'øñ quiøxy. Jagooyyä Jesucristo hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum ja'a ñø'tyhaam. Hix, cabä Jesucristo ni tii poj ni tii cádieey quia'a møødä. Paady hajxy je'e hoy xpiädaacäm hawa'adstuum. Coo Jesucristo ja'a poj ja'a cádieey häxøpy

miødhaty, cab hajxy häxøpy tøø xpiädaacäm hawa'adstuum. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a yHuung jaduññ yajnähdiyy cooc hänäjty yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin, cáhnäc hädaa naaxwiimbä hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy. Pero cabä Dios ja'a yHuung choj quejxy. Cujecy jaduññ quiejxy mänaabä højts hänäjty yaa njugyhájtämbä. Højts hoy xñähho'túutäm. ²¹ Coø Jesucristo hänäjty tøø yho'ogy, mäniä Dios yagjujpiøjtägajch. Mäniñ jim jada'ahoc yajnøcxy maa wyiinduümän. Jim jäda'ahaty wyiingudsähgø'øyii. Y coo Dios ja'a yHuung jaduññ yagjujpiøjtägajch, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm coog hajxy xyagjugyhadaañämbä homiänaajä neby je'e jjugyhatiän.

²² Tøyyä Dios miädia'agy. Y coo mijtsä miädia'agy hoy mgudiuunä, paadiä mjootä mjuøhñdyhajxy nähwa'ads yhity. Naxy hajxy jaduññ mdehññ ñiçhoc mdehññ ñimiee'xøøjät hamuumdu'joot. Jaduññ hajxy mnijiäwø'øwøøjät nebiä tu'que'expän nebiä tu'mägu'ugpäñ. ²³ Tøø haxøøgjoot tøø haxøøgwiinmahñdy hajxy nñajtsixøøyyäm. Homiänaajä Dios hajxy xyagjugyhadaañäm neby je'e jjugyhatiän. Jaduññ højiootä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjemy, je'eguiøxpä coo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm. Cabä miädia'agy mänaa quihuðägoyya'añ. Jaaya'ay hajxy jaduññ xyagjugyhadaañäm homiänaajä neby je'e jjugyhatiän, ca'a piønä hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a ndajhájtäm ni ja'a ndeedyhájtäm. Haa ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä jugyhájtä, tsipcøxp jaduññ quixax'añ. ²⁴ Jaduññ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Høxtahñdsä øjy, hoy jaduññ jia yajxonä, tsipcøxp je'e ñä'ägä tø'øch.

Jaduññ mäwiin højtshájtäm, hoy hajxy møj jaançh nja niñiäwøøyyäm, tsipcøxp hajxy nnä'ägä ho'og nnä'ägä tägoyyaanäm.

²⁵ Pero ja'a Diosmädia'agy, cab jaduññ mänaa quixy tiägoy.

Ja'a Diosmädia'agy jaduññ mänaamb coogä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Tøø mijtsä jäya'ay jaduññ xyajmäðoyhaty, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

2

¹ Coø Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadaañäm neby je'e jjugyhatiän, jaduññ højiootä howyiinmahñdy hajxy tøø xmiøoyyäm hawiinjemy. Paadiä haxøøgjootä haxøøgwiinmahñdy hajxy tsøc najtsixøøyyäm cøxiä. Cab hajxy mnä'ägä høhñdá'agät ni weeñtiä. Hamuumdu'joot hajxy jaduññ tøyy mjaançh højiäya'ayhadät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiunñ, hoy hajxy jia nidijyii nebiä højiäya'ayän. Ca'a hajxy jaduññ mbahixy. Ca'a hajxy pøn cøxiä wiinä myajcuxøøghaðø'y. Cab hajxy mniiñähøøn mniiñähøøjät. ²⁻³ Tøyhajt jaduññ coø Jesucristo mayhajt møj may tøø tiuñ maa mijtsøxpän. Mnajuøøby hajxy jaduññ, túhñäts. Hahixøøbyxiä jaduññ coo miädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät. Høxtahñdsä maaxhuunghajxy, coo hajxy hänäjty chi'idsa'añ, mäniä tsi'tsc hajxy ñäjø'øy. Jaduññ mäwiin mijtpä, mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy coo quiapxiä miädia'agy hajxy ween tehngajnä xjiaac yaghabøcy. Jaduññ hajxy ca'xy pedyii hoy myajtünät. Y cab hajxy jaduññ mänaa mdu'udägøyyät.

⁴ Tehngajnä Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaac tehñ piähixä jaac tehñ piaduunä. Ja'a Dios jaduññ jecy wiinmaayy coo højts hänäjty jaduññ xyhuunghadaañäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo, ja'a Dios yHuung je'e, paadiä cuhdujt jaduññ miøøä coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät.

Pero cabä jäya'ayä Jesucristo hajxy näje'e jiojpoğo'oy. Cab hajxy wyiin-gudsähgö'oy. Xiöøghajpy hajxy jaduñ. ⁵⁻⁶ Jaduñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguian:

Jim maa cajpt jaduñ xiöhatiän Siön, jimhöchä ndsajtojc tu'ug ngojy.

Tú'ughöchä tsaä nwiimbiiyy coo jim piäda'agöjät maa töjteecän.

Jaänch tehñ tiuungpaatp yö'ö tsaä jaduñ.

Ja'a Dios ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaat nebiä tsaä ja'a jaänch tehñ tiuungpaatpän, coo jaduñ yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xyajnähwäatsäm. Jaduñä Dios miänängumbä cooc tsipcøxp yajtojiada'añ coo hajxy jim yajnøcxa'añii tsajpootyp maa Dioswiinduumän, pønjaty jaduñ mäbøjp coo Jesucristo hajxy xyajnähwäatsäm, ca'a wyiinghäna'cä. Coö Jesucristo hajxy tøø xjiaanç yajnähwäatsäm, jaduñä Dios hajxy tøø xya-jnähdijäm coo Jesucristo hajxy nmøødhjätämät tu'ugmädia'agy. Tehngajnä Diosmädia'agy hajxy tsøc hoy jaac tehñ quiudiüünäm. Tsögä Dios hajxy hoy jaac tehñ wyiingudsähgöøyyäm. Jaduñä Dios hajxy xquiümäayyämät.

⁷ Coö mijts jaduñ mmäböcy coo Jesucristo hajxy hoy xyajnähwäatsäm, paadiä Jesucristo hajxy mdsoy, paady hajxy mwiingudsähgö'oy. Hoorä, jaduñ jim myiingumbä cujaay maa Diosmädia'aguian:

Jii tsaä tu'ug, cabä tøjmuu'tspädøjc-hajxy hijty hoy yhixy;

cab hajxy hijty yajtuna'añ.

Pero ja'a cudøjc, yajxon' yö'ö tsaä yhixy, paady jim yajpädaacä maa töjteecän.

⁸ Jaduñ wiingtuum myiingumbä:

Jii tsaä tu'ug, coo pøn quiuhnepy, cädaab hajxy jaduñ.

Ja'a Jesucristo jaduñ yajmäbaatä neby yö'ö tsaajän.

⁹ Höjtsä Dios tøø xyajnähdijäm coo miädia'agy hajxy nmäböjcamät, coo hajxy xquiu'ughjätämät. Xyhuunghjätäm hajxy jaduñ coo hajxy ween hoy njäya'ayhäjtämät neby je'e hoy jäya'ayhatiän. Tøø cuhdujt hajxy xmiöoyäm coo hajxy nDeedyhäjtämät nebiä Jesucristo ja'a Dios Tiedyhatiän. Tøø Dios hajxy xyajpädsøømäm haxøøgtuum. Hodium hajxy hoy xpiädaactägäjtsäm. Jaduñä miädia'agy hajxy nyajwä'xämät coo møjmayhjt tøø tiuñ maa höjtsøxphjätäm. ¹⁰ Coö mijts hijty mga'a mäböcy, paadiä Dios hajxy hijty xquia'a cu'ughaty. Cabä Dios hajxy hijty xñaxuuch. Pero coo hajxy jaduñ mmäböjnä, paadiä Dios hajxy jaduñ xñaxuu'tsnä. Paady hajxy xquiu'ughajnä.

¹¹ Mägu'ughajpädøjc, hoy hajxy yaa nja hjätäm hädaa yaabä naaxwiin, cabä njoot hajxy yaa tøø nbädäacäm maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jimä njoot hajxy tøø nbädäacäm maa Dioswiinduumän. Tsøcxä haxøøgwiinmahñdy hajxy høxhixäm, jaduñä Dios miädia'agy hajxy hoy ngudiüünämät. ¹² Hoy hajxy mja hity maa jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy quia'a mäböquiän, hoy hajxy mwädität. Hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhädat, hoyyä jäya'ay hajxy cu xjia nähøønø'ow. Coö Dios yaa quiädä'agät tøyhajtyajyepä, mänit mijtsä jäya'ay hänajty xyhixa'añ coo mijtsä Dios miädia'agy hänajty hoy tøø mjaänç cudiüünä, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty tøø quia'a mäböquiäbä. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgö'owa'añ.

¹³ Mwiingudsähgöøyyäbä tuungmøødpä miädia'agy hajxy. Cabä pøn jaduñ waamß xñänömät. Hix, mbanøcxypä Diosmädia'agy hajxy jaduñ. Y coo ja'a tuungmøødpä miädia'agy hajxy mga'a wiingudsähgöøyyät, mäna'anaambä jäya'ayhajxy jaduñ coogä mädia'agy quia'a hoyyä, ja'a mijts jaduñ mbanøcxypä. Mwiingudsähgöøyyäbä gobiernä miädia'agy hajxypä. Jaaya'ay

møjtuung jaduñ nã'ägã mөөд. ¹⁴ Mwiingudsãhgóøyyäbã gobiernã mioonsã miãdia'agy hajxypã, ja'a hajxy jaduñ møjtuungmөөдpã. Pønjaty jaduñ cãdiehby, je'e hajxy jaduñ yajcumãdooby. Pønjaty hoy jäya'ayhajp, je'e hajxy jaduñ quiumaaby. ¹⁵ Jaduñnä Dios chocy coo hajxy hoy mjäya'ayhãdãt. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabã Diosmãdia'agy hajxy ñã'ägãdã wiinjuø'owa'añ. Jaanç tehñ quiuhxex hajxy jaduñ. Hoy hajxy jaduñ quia'a jagã wiinjuø'owa'añ, nõm hajxy wyl'i miãna'añ cooc tyijy ja'a Diosmãdia'agy quia'a hoyyã. Hoorã, coo mijts tøyhajt mhojiäya'ayhãdãt, caj mijtsã jäya'ay hoy xñãhøønø'owãt, ja'a Diosmãdia'agy hajxy ca'a wiinjuø'owaambã.

¹⁶ Näje'ejã jäya'ayhajxy miãna'añ cooc tyijy cuhdujt hajxy miөөдã coo hajxy hoñejpiã jiatcø'owãt, je'eguiøxpã coogã Jesucristo hajxy tøø yajnãhwa'achii. Pero cab jaduñ tiøyyã. Cab jaduñ yhooyã coo hoñejpiã njatcøøyyãmãt. Pero tsøgã Dios miãdia'agy hajxy cudiuunãm nebiaty hajxy xyhanéhãmã. ¹⁷ Mwiingudsãhgó'owãbã jäya'ay hajxy nägøxiã. Mniçhoc nmimiee'xøøjãp hajxy pønjatia Diosmãdia'agy mãbøjp. Mwiingudsãhgó'owãbã Dios hajxy, jaduñnä gobiernã hajxy mwiingudsãhgóøbiãt.

¹⁸ Mijts hajxy moonsãhajpã, mmãbøjcãbã mwiindsønã miãdia'agy hajxy. Mwiingudsãhgó'owãp hajxy jaduñ, hoy hãnajty yhojiäya'ayã quia'a hojiäya'ayã. ¹⁹ Coo mwiindsøn hajxy xchaaçhtiunãt nã'ã nãgoobã, hoy hajxy hãnajty tøø mga'a jagã cãdieey, mmee'xtügãp hajxy jaduñ. Mnajuøøby hajxy jaduñ coo Dios hajxy jaduñ xquiumáyãt. ²⁰ Pero pø tøø hajxy hãnajty mjaanç cãdieey, hahixøøby jaduñ coo hajxy mgumãdówãt. Y cabã Dios hajxy jaduñ xquiumáyãt, hoy hajxy cu mja mee'xtuc. Pero pø cab hajxy hãnajty tøø mgãdieey, coo mwiindsøn hajxy nã'ã nãgoobã xyajcumãdówãt, y coo jaduñ mmee'xtügãt, mãnitã Dios hajxy jaduñ xquiumáyãt. ²¹ Jaduñnä Dios hajxy tøø xyajnãhðjãm coo hãna'c hajxy nã'ã nãgoobã xchaaçhtiunãmãt nebiã Jesucristo chaaçhtiuunãn. Hix, højts jaaya'ay xñãhho'túutãm. Y miee'xtujc jaduñ. Jaduñnä Dios chocy coo Jesucristo hajxy nbahíxãmãt neby je'e miee'xtujquiãn. ²² Cabã Jesucristo mãnaa ñã'ägã cãdieey. Ni mãnaa quia'a hønnda'agy. ²³ Coo haxøøg jia nãmaayyã, cab haxøøg yhadsoodãgajch. Coo chaaçhtiuunã, cab jaduñ waamb miãnaañ coo hãnajty yaghawiimbijtagatsa'añ. Ja'a Dios quiø'jooty je'e ñibiãdaacã. Hix, ñajuøøbiã Jesucristo hãnajty jaduñ coo jäya'ayhajxy hãnajty nägøxiã yajtyøyhajtyega'añii ja'a Diósãm. Jaduñnä Dios hajxy xyhíxãm neby hajxy njäya'ayhãjtãm. ²⁴ Coo Jesucristo hajxy hoy xñãhho'túutãm cruzcøxp, jaduñnä nbojpã ngãdieey hajxy xyajnãhwaãtsãm. Tsøcxã ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy najts hixøøyyãm. Tsøc hajxy jahmiejtstãacãm coo Jesucristo hajxy nmөөдhíjtãm tu'ugmãdia'agy mãnaa yho'oguiãn, mãnaa jiyjyøjtãgachãn. Paady hajxy njugyhãdããnãm homiãnaajã nebiã Dios jiygyhatiãn. Coo hajxy jaduñ ngudiunãmãt nebiã Dios hajxy xyhanéhãmãm, mãnitã Dios hajxy jaduñ xquiumayããnãm. ²⁵ Jaduñ mãwiin hajxy hijty njäya'ayhãjtãm nebiã meeghajxy tiãgowiãditiãn jäguemduum. Cabã mãdia'agy hajxy hijty nmãbøjcãm ja'a Jesucristocøxpã. Pero tøø hajxy nmãbøjcãnã. Y xcwieendãhãjtãmã Jesucristo hajxy jaduñ.

3

¹⁻² Mijts to'oxiøjtøjc, mwiingudsãhgó'owãbã mnihyhap hajxy. Coo mnihyhapã miãdia'agy hajxy hoy mgudiunãt, y coo Jesucristo hajxy mwiingudsãhgó'owãt, wehndã mnihyhapã Diosmãdia'agy hajxy miãbøgãt, pø cahnã

hajxy hānajtj miäböcyñä, hoy hajxy hānajtj waamb mǵa'a jagä näma'ay coo hajxy ween miäböcy. ³⁻⁴ Je'e ja'a Dios jaduñ quiumaaby coo hojioot hajxy mmøðhdädät, coo mnihyhap hajxy mee'xxieemy mmägäpxät. Je'eds jaduñ tsoobaatp coo Diosmädia'agy hajxy jaduñ mgudiünät hamuumdu'joot. Y cab hajxy jaduñ mänaa mdudägöyyät. Cab hajxy myajcumáyät pø jii howyit hodiucy hajxy hānajtj mmøðä, pø jii oronaamdsom, pø jii orotaatstøy hajxy hānajtj mmøðä, pø hoyyā mguhwaay hajxy howyit hoguiuhxotshaam hānajtj mgu'udy. Cabä Dios yø'øduhmbä jiaty møjpäda'agy, ni jaduñ quia'a jega'añ. ⁵ Ja'a to'oxiøjcä Diosmädia'agy hajxy hijty jegyhajtj panøcxpä, wyiingudsähgøöbiä ñihyhap hajxy hijty. Mee'xxieemy hajxy hijty. Miäböjpiä Diosmädia'agy hajxy hijty coo hajxy hānajtj cwieendähada'añii ja'a Diósäm. ⁶ Jaduñä Sara ja'a ñihyhap jecy wyiingudsähgøöyy, ja'a Abrahamhajpä. Mee'xxieemy hānajtj miägäpxy. Quiumaayy ja'a Dios ja'a Sara jaduñ. Y mijts to'oxiøjtøjc, jaduñ mijtsä Dios xquiumáabiät coo mijtsä Sara wyiinmahñdy mbahijx mbadüünät. Hoy hajxy mwädität ja'a Diosøxpä. Y cabä mhaa mjoot hajxy myagädät cooc tyijy ja'a mnihyhap hajxy hānajtj mmägäpxtägoy.

⁷ Jaanä jaduñ mijts nmägäpx nhanehmbä, mijts ya'adiøjtøjc. Mdsoc mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy. Mmøðhdädäbä hojioot hajxy jaduñ. Hiḫ, cabä to'oxiøjcä miäjaahajxy miäbaady nebiä ya'adiøjc-hajxy miöcän. Paady hajxy mgüendähädät. Hiḫ, xmiöoby mijtsä Dios ja'a hoyhajtj weenhajt näguipxy møðä mdo'oxiøjc. Hiḫ, näguipxiä Dios hajxy xyajñahwa'ačh møðä mdo'oxiøjc-hajxy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduñ. Pero coo mdo'oxiøjc hajxy mǵa'a tsoc mǵa'a mée'xät, xiøöbä Dios hajxy jaduñ mnä'ä pa'yáaxnät.

⁸ Mägu'ughajpäðøjc, jaduñ hajxy homiänaajä mnä'ägä ničhoc mnä'ägä nimiee'xøøjät nebiä tu'ugmägu'ug nebiä tu'ugpuhya'ayän. Mniñäxuudsøøjap hajxy jaduñ hamiiñ haxøpy. Mee'xxieemy hajxy mnimiøødcäpx mnimiøødmädia'agøøjät. Jaduñ hajxy mhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Jaduñ hajxy hoy mdsänä'awät nägøxiä. ⁹ Coo mijts pøn cøxypänejpiä xtiünät, cab hajxy myaghawiimbijtagätsät. Y coo hajxy pøn xwyiinwóonät, cab hajxy mhadsoowiimbídät. Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy jaduñ coo ween piuhbedyii ja'a tøø xwyiinwóonäbä. Jaduñ mijtsä Dios tøø xyajñahdijy coo Dios ja'a hoyhajtj weenhajt hajxy xmiö'owät.

¹⁰ Pø mdsojpiä mhoyhäyow ja'a mhothäna'a hajxy, cab hajxy mänaa mhøhñdá'agät.

Cab hajxy mänaa mgäpxtägöyyät.

¹¹ Mnajtshixø'øwäbä mhaxøøgwiiñmahñdy hajxy.

Hoy hajxy mjäya'ayhädät. Cab hajxy mnimiädsip mnimiäma'adøøjät ni mänaa.

¹² Hiḫ, cwieendähajpiä Dios pønjatii miädia'agy mäböjçäp.

Y coo Dios hajxy miänuu'xta'agy, mäñit hajxy piuhbedyii.

Pero ja'a häna'c-hajxy haxøøg wädijpä, cab hajxy ñäxuučhii ja'a Diósäm, nømä Diosmädia'agy miäna'añ.

¹³ Hoorä, coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhädät, cab hajxy jaduñ pøn cøxypänejpiä xtiünät. ¹⁴ Jii jäya'ayhajxy näje'e, mijts xjia wi'i chaachtuinaamb, hoy mijts mja hojiäya'ayhaty. Pero ca'a hajxy mdsähgø'øy; ca'a hajxy ti mdajy mmay. Ja'a Dios hajxy jaduñ xcwieendähadaamb.

¹⁵ Hamuumdu'jootä Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'øwät. Hiḫ, jaaya'ay hajxy nWiindsønähätäm. Y coo hajxy pøn xmiäyajtöwät tiiguøxpä Diosmädia'agy hajxy hānajtj coo mmäböcy, cab hajxy mdsähgø'øwät;

mnägápxäp hajxy jaduñ tiiguiøxpä hajxy coo mmäbøcy. Mee'xxieemy hajxy jaduñ mhadsówät, ca'a yhajootma'adä. ¹⁶ Nägüeentä hajxy tehngajnä mwädítät, coo hajxy jaduñ mnä'ä cädiéyät. Jaduñä tøyhajt hajxy mmøødhädät coo hajxy hänäjty hoy mwädity. Hoy hajxy mwädítät, hoyyá jáya'ay hajxy xjia náhojy xjia náya'axy coo Jesucristo miädia'agy hajxy hoy myajtuunä. Coo hajxy jaduñ hoy mjaanč wädítät, mänitä häna'c-hajxy jaduñ chähdiuna'añ coo mijts hänäjty jaduñ tøø xñänømy.

¹⁷ Hoy jaduñ coo hajxy hoy mwädítät, hoy hajxy hänäjty mja tsaächpøcy. Hix, ja'a Dios hajxy hänäjty tøø xyajnáhdijy coo hajxy táhoocjaty md-saächpøgät, hoy hajxy hänäjty mja howiädity. Pero coo hajxy hänäjty haxøøg mjatcø'øy, cab jaduñ yhooyä; mgumädówäp hajxy jaduñ. ¹⁸ Hoyyá Jesucristo mänaa quia'a jagä cädieey, tsaächpøjc je'ebä. Coo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñä nbojpa ngädieey hajxy xyajnáhwáatsäm. Y jaduñ hajxy jim xyajnöcxäänäm Dioswiinduum. Táhoocquä hajxy xñähho'túutäm. Ja'a ñi'xä quiopc-hajtiä jaduñ ho'c. Pero ja'a jiootä yhEspíritu, cab jaduñ ñä'ä ho'cy; jujyñä hänäjty jaduñ yhity. ¹⁹ Ja'a jäwøhñdyhaamá Jesucristo yhooyy maa ho'ogyjäya'ayhajxy hänäjty tsumy yhitiän. Jimä hawiinjemybiä mädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øyii coogä Dios ja'a Jesucristo hänäjty tøø quiey máyajnähwaatspä. ²⁰ Paady hajxy hänäjty tsumy yhity je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy jecy quia'a mäbøjcy mänaa Dios jia nägapxiän coo nøøgomdägoy hänäjty tiägø'owa'añ, mänaa Noé ja'a biarco hänäjty yhädiuñän. Cabä Dios mänitiä yajtägøøyy tuubä. Jia hahijx jecy pø mäbøgáanäxäbä miädia'agy hänäjty. Coo jaduñ yhijxy coo hajxy hänäjty nämay quia'a mäbøga'añ, mänitäts yajtägøøñä tuubä. Mänitä nøøgomdägoy tiägøøñä. Jagooyä Dios yhijxy coo Noéhajxyhajtä hänäjty miäbøga'añ, ja'a hajxy hänäjty náductújiäbä. Jagooyä Noéhajxy jaduñ miäbøjcy. Je'eds hajxy jaduñ jiiy tsooc barcojooty, ja'a hajxy hänäjty tøø yhädiuñäbä. ²¹ Nebiä Noéhajxy jecy chooquiän jiiy barcojooty mänaabä nøøgomdägoy jaduñ tiägø'øyän, jaduñ mäwiinäts je'e miäbaady néjjiäm coo hajxy nnäbéjtäm nøøjooty, coo Jesucristo hajxy xyajnáhwáatsäm mänaa jiuypjlojtägachän. Paady hajxy jaduñ nnäbéjtäm nøøjooty, hijxtahnd jaduñ coo hajxy nnähwáatsäm. Ja'a ngorazonghajxy jaduñ wáatsäm, ca'a ja'a nni'xä ngopc-hájtäm. Coo hajxy jaduñ nnäbéjtäm, jaduñä Dios hajxy hamuumdu'joot nhawáanäm coo Jesucristo miädia'agy hajxy nnä'ägädä panøcxäänäm. ²² Coo Jesucristo hänäjty tøø jiuypjlojtägach, mänit jim ñøcxy tsajpootyp. Jim yhäñaañä maa Dios quiø'ø hahooyyaampiän. Je'e jaduñ ñänøømby coo cuhdujt jim miøødä møj jaanč. Hix, wiingudsähgøøyyäbä Jesucristo jim. Ja'a Dios mioonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä tsajpootyp, je'eds hajxy jaduñ mäwiingudsähgøøby, møødä cuhdujtmøødpähajxy. Høxtä møjcu'ubaadyhajxy yhane'emyii ja'a Jesucristäm.

4

¹ Coo Jesucristo chaächpøjcy, miee'xtujc ja'a tsaächpä jaduñ. Jaanä jaduñ mijtspä, coo Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduñ mmee'xtújpät, coo hajxy hänäjty pøn xyajttsaächpøcy. Coo hajxy jaduñ mjaanč tsaächpøjpät nebiä Jesucristo chaächpøjquiän, jaduñ hajxy myajcähxø'øgät coo mhaxøøgwiiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ² Coo mhaxøøgwiiinmahñdy hajxy jaduñ mjaanč høxhíxät, hoy hajxy jaduñ mjäya'ayhada'añ mäduhñtiä hajxy yaa mjaac hida'añ hädaa yaabä naaxwiin.

Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. ³ Jue'e mijts hijty, haxøøg hajxy hi-
jty mjatcø'øy nebiä häna'c-hajxy jiatcø'øyän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a
mäbøjpä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy jaduhñ mjatcøøñät. Hanaxiä
hajxy hijty haxøøg mjatcø'øy. Hanaxiä jocnøø hajxy hijty mjaanč tehñ
yhu'ugy mjaanč tehñ jioø'xy coo xøødsuu hijty maa jiadyii. Tsähdiuhñdägoy
hajxy hijty mjatcø'øy, ya'adiøjc møødä to'oxiøjc. Jáya'ayhadsejtsnaxy hajxy
hijty naxy mwiingudsähgøøby møødä jáya'ayhabojsnaxy. ⁴ Y ja'a jáya'ayä
Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, ja'a mijts hijty naxy mmägu'ughajpiä,
yagjuøøby hajxy jaduhñ coo mijtsä mhaxøøgwiiinmahñdy mga'a yaghanajxnä
neby hajxy hijty myaghanaxiän. Paadiä mmägu'ughajpä hajxy jáda'ahaty
xñähojnä. ⁵ Pero coo Dios jaduhñ yajnähdiät coo hñajty tøø yhabaatnä,
mänit hajxy hñajty tiøyhajtyega'añ maa Dioswiinduunän. Mänitä hajxy
yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, hoy hajxy hñajty jia jujyquä, hoy hajxy
hñajty tøø jia ho'ogy. ⁶ Hiç, jaduhñä Dios jioot chocy coo ho'ogyjiäya'ayä
miädia'agy hajxy ween miäbøjcäxä, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo
jim quiejxy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hñajty tsumy yhtiän. Jimä Jesu-
cristo ja'a Diosmädia'agy hoy yajnähixø'øy coogä Jesucristo miäyajnähwa'ačh.
Jaduhñägä ho'ogyjiäya'ayä jiäwøhñdyhajxy homiänaajaä jiuğyhádät nebiä Dios
jiuğyhtiän, hoyyä ñi'xä quiopç-hajxy hñajty tøø jia ho'ogy.

⁷ Habáatnäp jaduhñ coo naaxwiimbä wyiimbidaannä. Paady hajxy
tehñgajnä mniyajcopcø'øwøøjät nebiä mjoot hajxy yaa mga'a pädá'agät
maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jaduhñä Dios hajxy hoy mba'yá'axät
hamuumdu'joot. ⁸ Je'e jaduhñ nä'ägä tsoobaatp coo hajxy hamiñ haxøpy
mnichoc mnimiee'xøøjät. Hiç, coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhöçämät, mänit
hajxy hoy nniimiee'xämät. Jaduhñ hajxy hoy ndsänäyämät. ⁹ Coo pøn jim
quiuyo'oy quiunaxø'øwät maa mjøøn maa ndøjc-hajxiän, hamuumdu'joot
hajxy myajtøjtägø'øwät. Myajcay myaghú'ugäp hajxy jaduhñ hahoy haween.
¹⁰ Cøjwiinduunä Dios wiinmahñdy hajxy xmiøoyäm coo tuuñg hajxy wi-
ingjaty nmøødhájtäm. Jaduhñä jáya'ayhajxy nägøxiä piuhbedøøjät, ja'a
hajxy hñajty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy mnibi-
uhbedøøjät nebiatiä Dios tuuñg hajxy cøjwiinduun tøø xmiø'oyän. ¹¹ Pønjaty
tøø tiuunçmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, hoy hajxy quiapx
miädiä'agät nebiä Dios quiapxy miädia'aguiän. Pønjaty tøø tiuunçmo'oyii
coo hajxy miäbuhbédät, ween hajxy jaduhñ hamuumdu'joot miäbuhbety.
Ja'a Dios jaduhñ puhbédäp. Coo hajxy hñajty tijaty mduna'añ, hoy hajxy
mdünät; jaduhñä jáya'ayhajxy miäbøgät coo Dios miøjjä jiaančhä. Wyiin-
gudsähgø'øwaambiä Dios hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hoy
yajnähwaätsäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios wyiingudsähgø'øwa'añii. Cøjxta'axiøø
møjcuħdujt miøødhada'añ. Amén.

¹² Mägu'ughajpäðøjc, cab hajxy myagjuø'øwät coo tsaachpä hajxy
naxy xpiaady møc-haampiä. Hiç, tsipcøxpä tsaachpä hajxy xñä'ägä
paada'añ. ¹³ Jaduhñ quiähxø'øgät pø hamuumdu'jootä Diosmädia'agy
hajxy mjaanč mäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, pø caj. Hiç, maas hanaxiä
Jesucristo chaachpøjcy mänaa hajxy hoy xñähho'túütäm. Hiç, coo Jesucristo
hajxy jaduhñ mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduhñ tsipcøxp
mbadsaachpøjpät. Y coo Jesucristo hñajty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa
yaabä naaxwiin, mänit hajxy hñajty mjaanč tehñ xioonda'aga'añ. Paady
hajxy jáda'ahaty mxoondaäcnät, hoyyä tsaachpä hajxy jaduhñ xjia paady.
Pero cabä tsaachpä hajxy jaduhñ myagjuø'øwät. ¹⁴ Coo hajxy pøn xñähöjät

ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy myagjuó'owät. Pero mxoondá'agäp hajxy jaduñ. Hix, jaduñä Dios ja'a yhEspírituhaam hajxy xpiuhbedät mөөдä wyiinmahñdyhaam. Coö mijsä jäya'ay xyhíxät coö hajxy mmeexucy coö hajxy hánajty mdsaačhpøcy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgø'owa'añ. ¹⁵ Hahixøøby jaduñ coö hajxy mdsaačhpøgät, pø tøø hajxy hánajty mmäjäya'ay-yagho'ogy, pø tøø hajxy hánajty mmämeeč, pø tøø hajxy hánajty myajtägø'oy maa cuendä hajxy hánajty mga'a mөөдän. Cab jaduñ yhooyä coö hajxy jaduñ mjatcø'owät. ¹⁶ Pero je'e mäbøcypäi caj chähdiuhndmөөдä coö hajxy mdsaačhpøgät je'eguiøxpä coö Jesucristo hajxy hánajty mwiingudsähgø'oy. Jootcuyc hajxy jaduñ mhídät. Mnämä'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp" ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷ Tøø yhabaantä coö Dios hajxy xyajtøyhajtyegäänäm. Coö Diosmädia'agy hajxy nmäböjcäm, paady hajxy jayøjp xyajtøyhajtyegäänäm, paady hajxy jayøjp xyajtsaačhpøjcäm. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäböjpä, coö hajxy hánajty tiøyhajtyega'añ, maas hanaxiä hajxy hánajty chaachpøga'añ. ¹⁸ Siémprämä hojiäya'ayhajxy chaachpøga'añ. Maas hanaxiä ca'awiindøyhäna'c-hajxy chaachpøga'añ, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøöbiä. ¹⁹ Coö hajxy hánajty pøn xyajtsaačhpøcy nä'a nägoobä, cab hajxy mmøjpädá'agät. Tehngajnä hajxy hoy mjaac jäya'ayhádät. Hix, ja'a Dios hajxy hánajty tøø xyajmädsocy coö hajxy mdsaačhpøgät.

5

¹ Mijs majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, mijs cham nmägapx nhane'emaamby. Nmóødhøchä cuhdujt jaduñ coöch mijs jaduñ nmägapx nhané'emät, je'eguiøxpä coöch tøø nmäjaabä, mөөд coöch jim nduumbä tsajtøgooty. Nhixhø'c-høchä Jesucristo jim cruzcøxp. Y coö Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, näguipxy hajxy hánajty jim xyajncxäänäm tsajpootyp, høøch mөөд mijs. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owäänäm pedyi. ² Mijs majjäya'adiøjc, hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajnáhixø'owät hamuumdu'joot, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adá. Hamuumdu'jootä cu'ug hajxy nmägapx mhané'emät. Hix, ja'a Dios hajxy tøø xpiäda'agy coö cu'ug hajxy jaduñ myajnáhixø'owät, mөөд coö hajxy nmägapx mhané'emät. Cab hajxy xädø'øñguiøxpä myajnáhixø'owät. ³ Cab hajxy møc møc mhané'emät. Mee'xxieemy hajxy myajnáhixø'owät. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät; jaduñä cu'ug hajxy xpiähix xpiadúnät. ⁴ Y coö Jesucristo yaa quiädaactägätsät, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä, mänit hajxy xquiuumyaa'añ pø tøø hajxy hánajty hoy myajnáhixø'oy. Mänit hajxy hánajty jim xyajncxa'añ tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy hánajty jim mhida'añ.

⁵ Mөөд mijs muutsc-häna'c, jaduñ mijtspä, mwiingudsähgø'owäbä majjäya'ay hajxy. Coö hajxy waamb xmiägapx xyhané'emät, mgudiünäp hajxy jaduñ. Hahoy haween hajxy mnibiuhbedøøjät hamiñ haxøpy, hoy miøjjä hoy miuutscä. Hix, coö hajxy jootmøj mnibiäda'agøøjät, xyajcumädówäbä Dios hajxy jaduñ. Pønjaty capxp mädiaacp mee'xxieemy, je'edsä Dios piuhbejpy. Móoyyabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduñ. ⁶ Coö Dios hajxy jaduñ mänaa xyajtsaačhpøgät, cab hajxy mmøjpädá'agät. Jim hajxy mnibiäda'agøøjät maa Dios quio'øba'c tiēcypia'cän. Møcmäjaa Dios jiaanč tehñ miøød. Hix, cujequiä Dios ja'a tsaachpä hajxy xyajnáhwá'adsät. Mänit hajxy jootcuyc xjiaanč tehñ yaghida'añ. ⁷ Coö hajxy hánajty ti

mnädajy mnämay, mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy jaduhñ coo hajxy ween xyaghoyöøyyä. Hix, homiänaajä Dios hajxy xcwieendähaty.

⁸ Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy; jaduhñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy mbanócxät tehngajnä. Jaduhñä möjcu'ugongä wyiinmahñdy quia'a mäjädá'agät. Hix, ja'a möjcu'ugong, homiänaajä hajxy jaduhñ xmiädsiphájtäm. Xjia wi'i yajtu'udägoyyáanäm hajxy jaduhñ. ⁹ Cabä möjcu'ugongä miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät tehngajnä. Hix, pønjataiä Diosmädia'agy mäbøjp wiinduhmyhagajpt, jaduhñ hajxy chaachpøjpä nej mijts mdsaačhpøquiän. ¹⁰ Cab hajxy jejcy mdsaačhpøga'añ. Coo Dios ja'a tsaachpä hajxy hänäjty tøø xyajnáhwa'ačh, mäniä Dios hajxy hamuumdu'joot xyajmäbøgaannä ja'a Jesucristo miädia'agy. Ca'xy pedyii Dios ja'a wyiinmahñdy hajxy xyajnáhixø'øwa'añ. Ja'a Diósäts hajxy jaduhñ xcwieendähájtäm, hoy hajxy nej cu nja jajt cu nja habéjtäm. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ maa højtsøxphájtäm. Jaaya'ay hajxy jaduhñ tøø xyajnáhdíjjäm coo Jesucristo hajxy jim xyajnöcxáanäm tsajpootyp. Cøjxta'axiøø hajxy jim nhidáanäm. Hix, cøxiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ xmiöøyyäm. ¹¹ Cøjxta'axiøø ja'a Dios hajxy tsøc wiingudsähgøøyyäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios möjcuहुdujt miøødhada'añ. Tøyhajt jaduhñ.

¹² Ja'a mägu'ughajpä Silvano hädaa nocy jahby. Høøčh nnajtscapxøøyyäp. Cab hädaa nocy jiaty yoñä. Hoyyä Silvano Diosmädia'agy jiaančh tehñ yajtuñ. Tøyhájtøch chañ tøø ngapxy tøø nmädia'agy nebiä Dios tøyhajt wyiinmayyän. Tøø Dios möjmayhajt tiuñ maa højtsøxphájtäm. Tøø hajxy jaduhñ xyajmädsójcäm coo hajxy jim xmiøødhájtämät tsajpootyp.

¹³ Ja'a jäya'ayhajxy yaa tsánaabiä Babilonia, ja'a Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä ja'a Jesucristocøxpä, xyajpoo'xp mijts jaduhñ. Nej mijtsä Dios xyajnáhdíjjän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, jaanä jaduhñä jäya'ayhajxy yaabä yajnáhdíjjäbä coo hajxy miäbøjpät. Jaduhñ mijtsä mmägu'ughajpä Marcos xyajpoo'xpä. Nébiøčhä nhamdsoo húungänä Marcos njuø'øy. ¹⁴ Coo hajxy hänäjty mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä, hamiñ haxøpy hajxy mniyajpoo'xøøjät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt mničocy mnibia'häyoyii hamuumdu'joot.

Pønjataiä Diosmädia'agy panøcxp ja'a Jesucristocøxpä, weenä hoyhajtä weenhajt hajxy mio'oyii ja'a Diósäm. Amén.

2 Pedro

¹ Høøch xøhajt Simón Pedro. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Jesucristøch nmøødtuumby. Jaaya'ayhøch tøø xwiinguexy coöchä miädia'agy nyajwá'xät. Tøø mijsä Jesucristo xyajnähdijy coo hajxy hoy nmäbøgät jaduñ mäwiin neby højts xyajnähdijjiän. Tu'cuहुdujt hajxy jaduñ xquiumäayyäm nägøxiä je'eguiøxpä coo hajxy tu'cuहुdujt nmäbøjcäm coo tiøyyä. Jaduñ yajna-juø'oy coo Jesucristo yhojiäya'ayä. Jaaya'ay hajxy nDioshåjtäm. Tøø hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. ² Ween mijsä Dios ja'a hoyhajt weenhajt xmio'oy møj may coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødä ja'a Diosøxpä møødä Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøñhåjtämbä.

³ Coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhåjtäm ja'a Jesucristocøxpä, paadiä Dios hajxy madiu'u xpiuhbéjtäm ja'a miäjaahaam, jaduñ hajxy hoy njäya'ayhåjtämät. Mänitä Dios hajxy jaduñ xquiumäayyämät. Jaanä miäjaahaamä Dios hajxy xyagjugyhadaañäm homiänaajä neby je'e jiugyhatiän. Coo Jesucristo miøjjä jiaančhä, coo jiaančh tehñ yhojiäya'ayä, paady hajxy tøø xyajnähdijäm coo hajxy hoy njäya'ayhåjtämbät. ⁴ Coo Jesucristo jaduñ miøjjä jiaančhä, paadiä mayhajt møj may tiuna'añ maa højtscøxpåjtäm. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios mayhajt may tiuna'añ maa højtscøxpåjtäm. Homiänaajä hajxy xyagjugyhadaañäm neby je'e jiugyhatiän. Y tøø hojiotä howyiinmahñdy hajxy xmiøoyyäm hawiinjemybiä. Jaduñ hajxy hoy nmøødhåjtämät tu'ugmädia'agy. Jaduñhä haxøøgpä hajxy yaa hoy njøyohdiütämät hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy yaa ca'a mäbøjpä, hadsojwiinmahñdy hajxy miøød. Coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduñ quia'a najtshixø'øwa'añ, paady hajxy jiiby quia'awa'añ haxøøgtuum. ⁵⁻⁷ Paadiä Diosmädia'agy hajxy tsøc mäbøjcäm. Tsøc hajxy hojiäya'ayhåjtäm hamuumdu'joot. Tsøc hajxy jaac habøjcäm ja'a Diosøxpä. Tsøc hajxy håjtäm najuø'øyaamy. Tsøc hajxy mee'xtújcäm. Tsøgä Dios hajxy wiingudsåhgøoyyäm. Tsøc hajxy ničhøjcäm nebiä tu'ugpuhya'ayän, neby højtsä Jesucristo xchøjcäm. Tsøgä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc mée'xäm, hoy hajxy näje'e quia'a jagä mäböcy.

⁸ Coo hajxy jaduñ hamuumdu'joot ngudiüünämät nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, mänit hajxy nhoyøoyyämät. Mänitä Jesucristo tiuung hoy ndüünämät. Nmøødhåjtämä tøyhajt hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁹ Hiç, põnjaty jaduñ ca'a cudiuumb nébiøch naamnä tøø nmädia'agy, jaduñ mäwlinäts hajxy je'e nebiä wiinds nebiä xoodspän je'eguiøxpä coo hajxy tøø jiahdiägoy coo piojpä quiädiey hajxy tøø ñähwa'athü neby hajxy hijty jegyhajty jiäya'ayhatiän. Jaduñ hajxy tøø jiahdiägoobiä coo Dios jiøot chocy coo hajxy hoy jiäya'ayhådtät. Paady hajxy jaduñ jia yajnähwaatsä. ¹⁰ Hoorä, mägu'ughajpådøjc, tsøc hajxy hamuumdu'joot cudiuünäm nébiøch naamnä tøø nmädia'agy. Jaduñ yajnajuø'øwa'añ coo Dios hajxy tøø xyajnähdijäm coo hajxy xquiu'ughadaañäm. Coo hajxy jaduñ ngudiüünämät, cab hajxy jaduñ mänaa ndu'udägøoyyämät. ¹¹ Jaduñ hajxy hoy yajxøn nnøcxämät Jesucristo wyiinduum maa cøjxta'axiøø yhane'emiän. Jaaya'ay hajxy nWiindsøñhåjtäm. Tøø hajxy jaduñ xyajnähwäatsäm.

¹² Homiänäajäts mijs jaduñ nyagjahmiejtsta'aga'añ nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Tøyhåjthøch jaduñ tøø nmädia'agy. Hoy hajxy jaduñ

mjaty. Cab hajxy mdsoj jahdiägoyya'añ. ¹³ Hawiinmats jaduhñ cooñ mijs jaduhñ nyagjahmiejtstä'agät tehngajnä, mäduhñtiöch njaac jugyhaty. ¹⁴ Hamdsóojöçhä Jesucristo xñämaayy cóogöç mobädajpä nho'ogaannä, ja'a hajxy nWiindsöñhájttämbä. ¹⁵ Pero cooñ hänäjty tøø nho'ogy, hoy hajxy jaduhñ mjaac capxtä'agät nébiöch chamñ nmädia'aguiän. Jaduhñ hajxy hoy njahmiejtstä'agät.

¹⁶ Tøø højts mijts nyajwiingapxø'öy coo Jesucristo møcmäjaa miøødä, y coo yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt højts jaduhñ nmädiaacy. Cab højts hamdsoo nyajcojy. Diosmädia'agy hädaa jaduhñ. Ca'a ñä'a cueentä nebiä jäya'ay cueentä hajxy yajcojjiän. Hamdsoo højtsä Jesucristo nhijxy coo møcmäjaa miøødä, coo je'e Dyosä. ¹⁷⁻¹⁸ Mänaa højtsä Jesucristo hänäjty jimñ nmøødän maa tunän, mänitä Diosteedy jimñ quiuhgapx-najxy tsajpootyp: "Høøch nhamdsoo Huung yø'ø. Njaanč tehñ chójpiöch yø'ø. Jaanč tehñ jiootcúç-höç nnijwiø'öwyii maäch nHuungcøxpän", nõmä Jesucristo ñänhøømä. Njaanč mädoow højts jaduhñ. Møcmäjaahaamä Dios jaduhñ quiapxy. Jaanč tehñ yajxonä Jesucristo piädaacä ja'a Tiéediäm, nebiä hajajpä. Paady højts yø'ø tunñ nyajxøøbejty: "Ja'a tunñ maa Dios ñägapxiän coogä Jesucristo yHuunghaty."

¹⁹ Tøyhajt jaduhñ jiaanč jaty nébiöch chamñ nmädia'aguiän. Hamdsoo højts nhijxy nmädooyy. Hahixøøby jaduhñ coo højts mijts nmädia'agy xmiäböçcät. Maas hahixøøby jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy nmäböçpät, ja'a jäya'ayhajxy jecy quiujähyyäbä. Jaduhñ mäwiinädsä Diosmädia'agy miäbaady nebiä jøøn tioyän hagoonstuum. Hix, xyajwiinjuøöyyäm hajxy jaduhñ tijaty hajxy hoy hamdsoo nga'a wiinjuø'öwáanäm. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy homiänaajä nyajcopcøöyyämät. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy cøxiä xyajwiinmädiaagø'öwáanäm. Jaduhñ hajxy hoy nwiinjuø'öwáanäm cøxiä. ²⁰⁻²¹ Huuc wiinjuø'öw hajxy jaduhñ, coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy quiujahy, cab hajxy hamdsoo yajcojy. Näje'e hajxy jaduhñ quiujahy tijaty hänäjty jadäänäp tunäänäp. Ja'a Dios je'e najtscapxøöyy ja'a yhEspirituhaam waamb hajxy quiujáyät.

2

¹ Jii jäya'ayhajxy hijty näje'e jegyhajty miäna'añ cooc tyijy Dios hajxy hänäjty ñajtscapxøöyyäbä. Pero høñndaacp hajxy hänäjty jaduhñ. Ja'a Dioscu'ug hajxy hänäjty jia wi'i wyiinhøønaamby. Jaanä jaduhñä høñndaacpähajxy jii by wiäditaambä maa mgajpñthajxiän. Cabä cu'ug ñajuø'öwa'añ pø wiinhøñäp hajxy hänäjty jaduhñ. Høxtä mäna'anaambä høñndaacpähajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a Jesucristo hajxy tøø xquia'a nähho'túutäm. Paquiä hajxy yajcumädowa'añii. Pønjatia høñnda'agymiädia'agy mäbögaamb, tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ. Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ høñndaacpä, niyhamigähadaänäp hajxy jaduhñ. ² Pahixäänäp hajxy jaduhñ nämay. Ja'a häna'c-hajxy mäbahixaamb, ja'a tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy mäböçpä. Coo hajxy jaduhñ hoy quia'a hida'añ, ni häna'c-hajxy høñndaacpä, ni häna'c-hajxy mäbahixpä, paadia cu'ugä tøyhajt hajxy quia'a tsoga'añ ja'a Jesucristocøxpä. ³ Ja'a høñndaacpähajxy, xädo'øñ hajxy piöçjuø'öwaamby. Høñnda'agymiädia'agyhaamby mijts xyajnähixø'öwa'añ; jaduhñä xädo'øñ hajxy xjia wi'i piögaañä. Jéquiänä Dios tiägøöyy mänaandaacpä coogä häna'c-hajxy quiumädowa'añ,

ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy yajnahixõõbiä. Jaduhnä Dios jecy miänaandaacpä cooc hajxy quiuhdägoyya'añ.

⁴ Hix, yajcumädoobiä Dios je'e pønjaty ca'a mäbõgaamb. Coo mioonsähajxy näje'e jim jecy quia'a mäböjcy tsajpootyp, paady hajxy jecy quiumädooy. Haxõøgtuum hajxy hoy quiuhjuipnaxyii maa jiaanč tehñ quiõõcän, maa yhadgoodstuumän. Jim hajxy yhida'añ hõxtä coonä yhabáadät coo Dios jaduhñ miäná'anät nebiaty hajxy jii jiaac tsaächtiuna'añii. ⁵ Jaanä jaduhnä Dios ja'a jecyjiäya'ay yajcumädoobä, ja'a hajxy jecy tõõ quia'a mäböquiäbä. Mänitä Dios nõøgomdägoy quiejxy. Jayooyyá Noéhajxy choocy mõõdä yhuung mõõdä tio'oxy ja'a näductujcpä. Jaduhnä Noé ja'a cu'ug hánajty tõõ jia yajwiingapxõ'oy coogä yhaxõøgcuhdujt hajxy ñajtshixõ'õwät, coogä Dios hajxy wyiingudsähgõ'õwät. ⁶ Jaanä jaduhnä jecyjiäya'ayhajxy jiajpä, ja'a hajxy hijty jim tsänaabiä maa cajpt hijty jaduhñ xiõhatiän Sodoma mõõdä Gomorra. Cabä Dios hajxy hijty ñä'ägä wiingudsähgõ'oy. Paady hajxy jõõnhaam yajcuhdägooyyá. Cõjxä haxõøghäna'c-hajxy yho'ogy. Haagä cujiaam hajxy jiajnä mõõdä quiajpthajxy. Hijxtahnd ja'a Dios jaduhñ piädaac coo haxõøgjäya'ayhajxy nägõxiä yajcumädowa'añii. ⁷⁻⁸ Mänaa Dios ja'a jecyquiajpt jaduhñ yajcuhdägoyyän, jagooyyá tu'jäya'ay yajtsoocä, ja'a hánajty xõhajpä Lot. Paadiä Lot yajtsoocä, je'eguiõxpä coo hánajty hoy jiäya'ayhaty. Mänitä Dios ja'a Lot yhawaañä coogä quiajpt hánajty quiuhdägoyya'añ. Paadiä Lot jim chohñ. Jaanč tehñ jiootmayhajpä Lot hánajty jaduhñ coo cu'ughajxy hánajty haxõøg jiatcõ'oy jabom-jabom hijxwiinduum. ⁹ Nebiä Dios ja'a Lot jecy yajtsooquiän, jaanä jaduhnä Dios ja'a quiu'ug yajtso'ogaambä coo hajxy hánajty chaächpõcy. Tõyhajt jaduhñ. Jaanä jaduhñ tiõyhájtäbä coo Dios yajcopcõ'oy nebiatiä haxõøgjäya'ayhajxy jiatcõ'oyän. Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ cooc hajxy quiumädowa'añ. Coo jaduhñ yhabáadät, mänitä Dios miäna'ana'añ nebiaty hajxy jii chaächtiuna'añii. ¹⁰ Nägõ'õ nädequiä Dios yajcumädowa'añ pøn yajnahixõõby hõhnda'agymiädia'agyhaam, pønä Diosmäjaa xõøghajp. Jaanč tehñ chähdiuhndägoy hajxy ñibiäda'agyii, ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Jootmõj hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn wyiingudsähgõ'oy. Haa jaaya'ayhajxy mõjtuunngmõõdpä maa Diosmädia'agy myñänä, wiingapxpéjtäp hajxy je'ebä. ¹¹ Haa ja'a Diosmoonsähajxy jim hijpä tsajpootypä, maas mõcmäjaa hajxy miõõdä quejee ja'a hõhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Pero cabä Diosmoonsä ja'a mõjtuunngmõõdpä hajxy wyiingapxpety maa Dioswiinduumän; ni cab hajxy ñähojy.

¹² Jaduhnä hõhndaacpähajxy ñibiäda'agyii nebiä yuughanimalän coo hajxy tii quia'a wiinjuõ'õwa'añ ja'a Dioscõxpä. Hix, cabä yuughanimalhajxy tii wyiinjüõ'oy ja'a Dioscõxpä. Mädyijatiä hõhndaacpähajxy quia'a wiinjuõõby, je'e hajxy ñäxiicypy. Paquiä hajxy yajcuhdägoyya'añii nebiä animalhajxy paquiä quiuhdägoyyän coo hajxy yagho'ogyii. ¹³ Tsaächtiunáañäbä hõhndaacpähajxy jaduhñ je'eguiõxpä coo hajxy hánajty tõõ miädsaačhtiunñ. Xoondaac hajxy jaduhñ coo hajxy cõxypänejpä jiatcõ'oy xõõmbaady. Hõxtä jii by hajxy yajtägõ'oy maa mijts naxy mgaamiuquiän ja'a Jesucristocõxpä. Ja'a Jesucristo miädiä'aguiäc tyijy hajxy pianõcxäp. Pero haxõøgjaty hajxy wyi'i jiatcõ'oy mijts mwiinduum maa hajxy hánajty mgaamiuquiän. Hõxtä jii bypiaady hajxy je'e yhõhndaacpä.

¹⁴ Homiädyii to'oxiõjcä hajxy jaduhñ yhixy, yhadsojpy hajxy jaduhñ. Homiänaajä hajxy jaduhñ haxõøg jiatcõ'õwa'añ. Wyiinhõhmby hajxy pønatiä

Diosmädia'agy hoy ca'a habõjpnä. Hadsojwiinmahñdy hajxy ñä'ägä yaj-tuumby. Tsipcøxp hajxy jaduhñ ñä'ägä cumädowa'añ. ¹⁵ Tøø tødiu'u hajxy jiwä'açh. Tøø hajxy jaduhñ tiu'udägoy. Ja'a Balaam hajxy jaduhñ piähijxyp, ja'a Beor yhuung. Jeguiajtiä Balaam hänajty quiudiuna'añ ja'a quia'awiindøguiøxpä møødä xädø'õñguiøxpä. ¹⁶ Mänitä Balaam wyiinhojna-xä tiic jaduhñ coo jiatcø'owa'añ. Ja'a møjc burra jaduhñ mähøj. Jaduhñ quiajpy nebiä jäya'ayän. Mänitä Balaam ñajuøõñä coo jaduhñ quia'a hoyyä. Jaduhñä burra miädia'agy miäbõjcäxä.

¹⁷ Yø'ø häna'cä hõhnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä, jaduhñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä nõøjut tøø tiø'õçhpän. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä joc piojwäditypän coo hänajty quia'a nä'ägä tu'uy. Hix, cabä tøyhajt hajxy ñä'ä yajnähiø'øy. Cøjxta'axiøø hajxy jiihy yhida'añ maa haxøøgtuumän. Ja'a Dios jaduhñ mänaän cooc hajxy jiihy yhida'añ. ¹⁸ Yoñ hajxy jia mädia'agy. Ja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Pero cabä miädia'agy hajxy choobaady. Ja'a hõhnda'agymiädia'agyhaam hajxy wyiinhøõñ pønjiätiä Diosmädia'agy naamädägø'øy habõjp. Jøjcapxøøyyäp hajxy jaduhñbä, ween hajxy haxøøg jiatcøøguiumbä neby hajxy hijty jiatcø'oyän. ¹⁹ Jaduhñä hõhndaacpähajxy yajnähiø'øy cooc tyijy quia'a nejpä coo haxøøg mjäya'ayhäädät. Hix, jaduhñ hajxy yajnähiøøbiä cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hanéhmanä coo jecymiädia'agy hajxy ngudiunämät, jaduhñ jia mänaambä cooc hajxy hoy njäya'ayhäjtämät. Jaduhñ hajxy yhõhndaacpä cooc tyijy hajxy jaduhyyä nnähwäatsäm. Ni je'e hajxy tøø quia'a nähwa'açh je'eguiøxpä coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø quia'a najtshixø'øy. Paady hajxy nõcxy quihuhdägoyyaanä. Jaanä jaduhñ hõjtshäjtämä, coo nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nga'a najtshixøøyyämät, jaduhñ hõjts nõcxy nguuhdägoyyaanämbä. ²⁰ Coø Jesucristo hajxy njõjpxøøyyäm, ja'a hajxy nWiindsønähjtämä, paadiä nhaxøøgwiinmahñdy hajxy xyajnähwäatsäm, neby hajxy yaa nmøødhäjtäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero, coø Jesucristo miädia'agy mjahdiägøoyyät, y coø mhaxøøgwiinmahñdy jadähooç mbadu'ubõgät, maas haxøøg jadähooç mjada'añ. ²¹ Hix, pønjiätiä Diosmädia'agy jaduhñ jahdiägooby, maas hoy haxøpy coo hajxy cu quia'a mäbõjcy. Hix, coø hajxy jaduhñ yhõxhixät, maas hanaxiä hajxy jaduhñ quiumädowa'añ. ²² Jaduhñ hajxy jiädät nebiä hädaa mädia'agy miäna'añän: "Ja'a huc-hajxy, coø hajxy yhøøçh, ja'a yhamdsoo høøçh hajxy ñäwiimbijpy, nõcxy hajxy jadähooç jiwø'xø'øgy. Jaanä jaduhñä hädsømhajxy jiatcøøbiä, naamnä hajxy hänajty tøø chi'iy, mänit hajxy jadähooç nõcxy yajtsnä tiøø'pnä mo'ondsooty." Tøyhajt jaduhñ.

3

¹⁻² Mägu'ughajpædøjc, miämetsc-hoocpä mijts chamñ nnäjaayø'øy. Jaduhñ mijts chamñ miämetsc-hoocpä nmägäpxy nhane'emy coø mädia'agy hajxy mjahmiejstá'agät, ja'a Diosquexypähajxy jecy quiujähyyäbä. Jaduhñä howyiinmahñdy hajxy nmøødhädät. Huuc jahmiets hajxy jaduhñbä nebiätiä Jesucristo hajxy xmiägäpx xyhanéhäm. Jaaya'ay hajxy tøø xñähho'tuütäm, paady hajxy nWiindsønähjtäm. Ja'a Jesucristo quiugäpxy-hajxy, je'e mijts tøø xyhawaanä nebiätiä Jesucristo hajxy tøø xmiägäpxy tøø xyhane'emy.

³ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm wyiinjuø'owät nébiøch chamñ nmädia'aguian. Coø naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ayhajxy quiahxø'øga'añ coø Dios hajxy ñänøma'añ. Haxøøg hajxy jiatcø'owa'añ nebiätiä yhamdsoo joot hajxy hänajty chocy, neby hajxy hänajty ñä'ägä

cuhdujthatiän. Xñäxi'igaamb mijts jaduñ. ⁴ Jaduñ hajxy miäna'ana'añ: "Cab jaduñ tiehm tiõjiada'añ coo Jesucristo wyiimbijtagatsa'añ neby jaduñ tøø yhuuc mänaambä. Hix, caj tii mänaa tiägach. Je'enä cøxiä wiinä jaduñ yhytyñä mänaa naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'ugiän, mänaa jecyjiäya'ayhajxy yho'oguiän", nom hajxy yhoñda'aga'añ. ⁵ Pero tøyhajt jaduñ coo naaxwiimbä jiaančh tägach. Pero ja'a hoñdaacpähajxy, cabä tøyhajt hajxy wyiinjuø'owa'añ. Hix, haagä nøø hijty jegyhajty. Mänitä Dios ja'a tsajt jecy yhädiuñ møødä naaxwiin. Jiibiä naaxwiimbä yajcojy nøøjooty. Mänit hoy piäda'agy nøøhagujc. ⁶ Mänitä Dios nøøgomdägoy cujecy quiejxy. Mänitä naaxwiimbä quihdägoooy. Cøjxä jäya'ayhajxy yho'ogy. ⁷ Ja'a tsajt møød hädaa yaabä naaxwiin, tøø Dios jaduñ yajnähdiy coo quiøxy toya'añ. Mänitäc jaduñ tiöya'añ coo Dios ja'a jäya'ay jajcuhdägoyya'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä.

⁸ Mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy jahmiétsäm coo Dios tu'xøø jaduñ ñänomy jadu'miljomøjtpä; y jadu'miljomøjtpä, tu'xøøyyä jaduñ ñänomy. ⁹ Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo quia'a tsoj yajtøjiada'añ coo yaa quiädaactägatsa'añ, coo haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Pero cab jaduñ tiøyyä neby hajxy jaduñ jia wi'i yhoñda'agy. Hix, mee'xtujpä Jesucristo ja'a mijtsøxpä. Cabä jioot chocy coo pøn quihdägöyyät. Jaduñnä jioot jia tsocy coo haxøøgcuhdujt hajxy najtshixøøyyämät.

¹⁰ Jaguiapxy yhabaada'añ coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, coo haxøøgjäya'ayhajxy yajcumädowa'añii. Cabä pøn jaduñ ñajuø'oy mänaa jaduñ jiaančh habaada'añ. Mänitä tsajt quihdägoyya'añ. Jaduñ yajmädowa'añ nebiä hänee moc ya'axiän. Cøxaambä xøø tiöya'añ, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä, møødä tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin.

¹¹ Coo cøxiä wiinä jaduñ quihdägoyya'añ, paady hajxy tsøc hoy jäya'ayhätäm. Tsøcxä Dios hajxy hoy wiingudsähgøøyyäm. Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy hoy cudiúunäm. ¹² Tsøc hajxy jøbhíxäm coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänitä Dios ja'a tsajt yajtoya'añ, møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a, møødä naaxwiimbä. Tsøgä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy yajmøødmädiacäm nämay, ween hajxy miäbøcy; jaduñnä Dios paquiä yaghabáadät. ¹³ Tøø Dios jaduñ miäna'añ coogä hawiinjemyčhajt yhädiuna'añ, møødä hawiinjemyñnaaxwiin. Jimä njoot hajxy nbädacäm coo Dios hajxy jim xyajnoxcáanäm. Cabä haxøøgpä jaduñ jim mänaa tiägø'owa'añ maa ja'a hawiinjemybiä tsajtän, ni jim maa hawiinjemybiä naaxwiimbän.

¹⁴ Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt jaduñ coo Dios hajxy jim xpiäda'agáanäm, paadiä haxøøgpä hajxy tsøc najtshixøøyyäm hamuundu'joot; jaduñnä Jesucristo hajxy xpiäatämät coo pojpä cádieey hajxy hánajty nga'a møødhájtäm, coo yaa quiädaactägátsät. Tsøc hajxy jootcujc nimiøødhíjtäm nebiä tu'ugpuhya'ay nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Jaduñnä Dios hajxy hoy xyhíxämät coo hajxy hánajty hoy ndúunäm. ¹⁵ Mjahmiédsáp hädaa mädia'agy hajxy jaduñ. Paadiä Jesucristo jaduñ miee'xtucy, weenä jäya'ayhajxy may miäbøcy, ween hajxy jaduñ may ñähwa'ačh. Ja'a mägu'ughajpä Pablo, jaduñ mijts tøø xñäjaayøøbiä. Ja'a Dios ja'a tøyhajt najtscapxøøyyä. Ja'a tsipjatypä ja'a Dios ja'a Pablo yajwiinjuøoy. Jádühñhøčhä Pablo njuø'oy nébiøčhä nhamdsoo puhya'ayän. ¹⁶ Naaghooc mijtsä Pablo xñäjaayø'oy, jaduñ ñä'ägä mädia'agyhaty nébiøch cham njaayän. Tsipjatiä Pablo

siémpräm miädia'agy. Ja'a häna'cä tøyhajt hajxy ca'a tsojpä, wiingä Pablo miädia'agy hajxy yajnähixøøyyä. Cab hajxy jaduñ yajnähixø'øy nebiä Pablo jia mänaañän. Wiingatiä Diosmädia'agy hajxy yajnähixø'øy. Cabä tøyhajtpä hajxy miäbøga'añ. Paady hajxy quiuhdägoyya'añ.

¹⁷ Mägu'ughajpädøjc, mnä'ägä najuøøby hajxy jaduñ coo hønndaacpähajxy jii wiädita'añ. Cabä tøyhajt hajxy chocy. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ jläya'ayhaty. Mnigwieendähadøøjäp hajxy; jaduñä tøyhajt hajxy mga'a najtshixø'øwät. Cab hajxy myajwiinhøønät coo hajxy jaduñ mnä'ä tu'udägóyyät. ¹⁸ Jaac habøcxä hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsønähajtämbä. Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm. Tehngajnä miädia'agy hajxy mmäbøjcät; jaduñä mayhajt mõj may tiúnät ja'a mjtscøxpä. Tsøc hajxy homiänaajä capxpáatäm mõj jaanč. Tsøc hajxy tehngajnä wiin-gudsähgøøyyäm. Amén.

1 Juan

¹⁻³ Jue'e hõjts mijts nyajnäjaayøøby, ja'a Jesucristo. Dioshuung je'e. Jiiyyäm je'e hänäjty mөөдä Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiөө'xta'aguiän. Jaayá'ayäts hajxy xyhawaanäm nebiä Dios wyiinmay. Jaayá'ayäts hajxy tөө xñähho'túutäm neby hajxy jaduһn njugyhájtämät nebiä Dios jjugyhatiän cөjxta'axiөө. Tөө hõjts nhamdsoo hixy; tөө hõjts nhamdsoo mädoy. Tөө hõjts nnähdoñ cө'øhaam. Tøyhajt jaduһn. Paady hõjts mijts jaduһn nhawaanäm neby hajxy jaduһn nhíjtämät tu'ugmädia'agy, neby hõjts ja'a Dios xmiөөdhitiän tu'ugmädia'agy mөөдä yHuung. ⁴ Paady jaduһn nhawaanäm neby hajxy jaduһn jootcuyc nhíjtämät tehngajnä.

⁵ Hoyyä Dios ja'a wyiinmahñdy; cabä pojpa cádieey nã'ägädä mөөдä. Jaduһn hõjts ja'a Jesucristo tөө xyhawaanä, y jaduһn mijts nhawaanägájtäm. ⁶⁻⁹ Coö hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Dios yhitiän, tu'ugmädia'agy hajxy jaduһn nhíjtämät, je'eguiөxpä coö ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieeyhájtäm cөxiä. Xyajnähwaatsäm hajxy jaduһn coö ja'a nbojpa ngädieey hajxy nnägäpxämät. Tøyhajt jaduһn. Cabä Dios yhöһnda'agy. Howyiinmahñdy je'eduhñ miөөд. Pero coö hajxy nwädíjtämät haxөөgtuum, cabä Dios hajxy nmөөdhíjtämät tu'ugmädia'agy. Höһndaacäm hajxy jaduһn y cabä tøyhajt hajxy nnä'ägädä mөөdhájtäm.

Jaanä jaduһnduhmbä, coö hajxy nnä'a mänäänämät cooc tyijy pojpa cádieey hajxy nga'a mөөdhájtäm, niwyiinhöһnäm hajxy jaduһn, ¹⁰ y cabä Dios miädia'agy hajxy nmөөdhájtäm, ja'a tøyhajt. Coö hajxy jaduһn nmäänäänämät, jaduһn yajmädowa'añ cooc tyijy ja'a Dios yhöһnda'agy. Hix, je'e jaduһn mänaamb coö pojpa cádieey hajxy nmөөdhájtäm.

2

¹ Mägu'ughajpadөjc, cábөch njoot chocy coö hajxy haxөөg mjatcө'owät. Páadyhöch mijts hädaa nocy nyajnäjaayø'öy. Coö pөň jaduһn jiatcө'owät, nähgapxtu'udöөjap je'e Jesucristäm jim maa Diosän. Cabä Jesucristo pojpa cádieey mänaa miөөдä. ² Tөө ja'a nbojpa ngädieey hajxy xñähho'túutäm nägөxiä hädaa yaabä naaxwiin.

³ Coö hajxy ngudiuunämät nebiä Dios hajxy xyhanéhmäm, mänitä tøyhajt hajxy nmөөdhájtämät coö je'e hajxy nhixyhájtäm. ⁴ Pөň jaduһn nã'ä mänaamb: "Nhixyhájpjөch je'e", hoy quia'a ja cudiuñ, höһndaacp je'eduhñ. Hix, ja'a Diosmädia'agy je'eduhñ quia'a tsojpy. Tøyhajt je'e. ⁵ Pero pөň jaduһn cudiuumb, cähxө'p jaduһn coö ja'a Dios jiaanч tehñ jahmiech. Jaduһn hajxy nyajnajuoөyyämät coö hajxy nmөөdhíjtäm tu'ugmädia'agy. ⁶ Pөň jaduһn mänaamb coö ja'a Dios miөөdhity tu'ugmädia'agy, tsipөxp wiädität nebiä Jesucristo hijty wiäditiän.

⁷ Hädaa mädiä'agyhöch cham nyajnähixөөöbiä, tөө hajxy hijty mmädoy mänaa hajxy mmäbөjtsoönän. ⁸ Pero hädaa mädia'agy jaduһn, jaduһn mäwiinäts hädaa nebiä hawiinjemybiän. Hix, jaduһn hajxy mnichocy mnibia'häyoyii nebiä Jesucristo hajxy xchöjcäm. Tøyhajt jaduһn. Coö ja'a Jesucristo yaa tөө yhoy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä homiädia'agy hajxy xyajwiinjuөөyyänä. Cab hajxy jaduһn nwädíjtänä hagogostuum.

9-11 Pøñ ja'a y'hermano tsojp pa'häyoob, hoyyã Diosmädia'agy jaduñ quiudiuñ. Coö hajxy jaduñ ngudiúunãmät, cab hajxy ngädiëhyãmät. Pero pøñ ja'a yhermano mähanhajp, hoy jia mäna'añ cooc tyijy quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy, je'enä wiädity hagogoodstuum. Jaduñ wiädity nebiä wiindspän. Cab jaduñ ñä'ägä niyaghoyø'øyii.

12-14 Hermanodøjc, mïjtshøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Mhixyhajpiä Dios hajxy, ja'a nDeedyhãjtãm. Jaaya'ay ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnähwãatsãm je'eguiøxpä coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xñãhho'túutãm. Mijts majjãya'adiøjc, mhixyhajpiä Jesucristo hajxy jaduñ. Jiiyyãm jaaya'ay hãnjaty mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiãn. Y mijts muutsc-hãna'c-hajxy, xmioobiä Dios ja'a mäjaa hajxy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnã mbanøcxy. Cabä møjcu'ugong hajxy tøø myajmãjãda'agy.

15 Cabä mjojt hajxy mbãdá'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coö pøñ jaduñ piädá'agät, cabä Dios hoy jiahmieðsät, ja'a nDeedyhãjtãm. 16 Ja'a møjcu'ugong jaduñ mänaamb coö hajxy cøxiä wiinã nhadsøjcãmät hädaa yaabä naaxwiin, ja'a haxøgpä. Jaanã jaduñ miãnaambä coö hajxy nyajcumãayãmät. Pero cabä Dios jaduñ miãna'añ. 17 Cuhdãgoyyaamb hädaa yaabä naaxwiin møødä haxøgpä yaabä. Pero pøñ cudiumb nebiä Dios miãna'añ, cab jaduñ mänaa quiuhdãgoyya'añ. Jim yhida'añ maa ja'a Diosãn cøjxta'axiøø.

18 Hoorã, habãatnãp jaduñ coö ja'a naaxwiimbã wyiimbida'añ. Tøø hajxy mmãdoyhaty coö ja'a Cristo miãdsip quiãhxø'øga'añ. Y tøø ja'a miãdsiphajxy may quiãhxø'øgy. Jaduñ hajxy nyajnajuøøyyãm coö yhabaatnä. 19 Xmiøødhjãtãm ja'a Cristo miãdsiphajxy hijty. Pero coö hajxy tøø xpiuhwãatsãm, cãhxø'p jaduñ coö hajxy hijty tehñ tiøyhajt xquia'a møødhjãtãm hamuumdu'joot. Coö hajxy häxøpy hijty xmiøødhjãtãm, cab hajxy häxøpy tøø xpiuhwãatsãm.

20-21 Pero mijts, ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnãguexy ja'a Dios yhEspiritu. Mmøødhajpiä tøyhajt hajxy jaduñ cøxiä. Paady mijts hädaa nocy nyajnãjaayø'øby. Y mnajuøøby hajxy coö ja'a tøyhajt hajxy quia'a møødä, ja'a hãna'c hønndaacpãhajxy.

22 Je'eduhñ ñãnøømby, pøñ jaduñ mänaamb cooc tyijy ja'a Jesús tøø quia'a quexyii ja'a Diøsãm. Ja'a Cristo miãdsip je'e, pøñ jaduñ ca'a capxpaatp ja'a Dios møødä yHuung. 23 Pøñä Dios yHuung jaduñ capxpaatãp, miøødhijpiä Dios je'e. Pero pøñä yHuung jaduñ ca'a capxpãatãp, cabä Dios jaduñ miøødhity.

24 Mgudiúnãp ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnã neby hajxy mbanøcxtsohñã. Coö hajxy jaduñ mgudiúnãt, mänitã Dios hajxy tehngajnã mmøødhidãt tu'ugmädia'agy møødä yHuung. 25 Y cøjxta'axiøø hajxy xyagjyghadããñãm neby je'e jiugyhatiãn neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyãm.

26 Naxy hajxy mdehñ wyiinjuø'øwät coö mijts ja'a Cristo miãdsiphajxy xjia wi'i wyiinhøøna'añ. 27 Mijts, cabä yajnãhixøøbiä hajxy myajmaajiaty. Mmøødhajpiä Dioshespiritu hajxy. Xyajnãhixøøbiä tøyhajt hajxy cøxiä. Cab yhønnda'agy. Mmøødhidãp hajxy jaduñ tu'ugmädia'agy neby hajxy tøø xyajnãhixø'øyãn.

28 Hoorã, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy mmøødhjãtãm neby hajxy jaduñ mga'a tsãhdiúnãt coö quiãdaactãgãtsät. 29 Mnajuøøby hajxy coö ja'a Jesucristo pojãp cãdieey quia'a møødä. Jaduñ hajxy mnajuøøbiãtãm coö ja'a Dios yhuunghaty pønjaty hoy wãdijp.

3

¹ Xjiaančh tehṃ chójcām ja'a Dios hajxy. Hamuumdu'joot hajxy xyhu-unghájtām. Tøyhajt jaduhñ. Pero cabä jäya'ay hajxy xñajuóoyyām coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtām. Hix, cabä Dios hajxy yhixyhaty. ² Hoorä, tøø ja'a Dios hajxy xyhuunghájtām. Cahnä yajnajuóoy neby hajxy xyaghidáañām. Pero coo ja'a Jesucristo quidaactägätsät, nñajuóoyyām hajxy coo hajxy jaduhñ nhidáañām neby je'eján. Nñixáañām hajxy jaduhñ neby jaduhñ yhitiän. ³ Pøñ hamuumdu'joot mäbøjp, hoy jaduhñ wiädity nebiä Jesucristo hoy yhitiän.

⁴ Pøñ haxøøg jatcøøby, cabä Diosmädia'agy quiuidiuñ. Je'e jaduhñ xøhajt ja'a haxøøgpä coo ja'a Dios miädia'agy mga'a cudiúunät. ⁵ Paadiä Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin nebiä nbojpä ngädieey hajxy xyajnähwäatsämät. Pero cab jaaya'ay pojpä cädieey ñä'ägädä møødä. Tøyhajt jaduhñ. ⁶ Pøñä Jesucristo tu'ugmädia'agy møødhijp, cab jaduhñ haxøøg jiatcøøy. Pøñ jaduhñ jatcøøby, cabä Jesucristo miädia'agy ñä'ägädä mäbøjcä. ⁷ Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy myajwiinhóønät. Pøñ hoy wädijp, cabä pojpä cädieey ñä'ägä møødä, nebiä Jesucristo quia'a møødän. ⁸ Pøñ hoy ca'a wädijp, pianócxäp je'e ja'a møjcu'ugongä miädia'agy. Homiänaajä ja'a møjcu'ugong haxøøg jiatcøøy. Mänit jiatcøøchohñ mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøøxta'aguiän. Paadiä Dios yHuung yaa tøø yhoy, nebiä møjcu'ugong jaduhñ quia'a mäjäädä'agät. ⁹ Pøñä Dios tehṃ tiøyhajt Teedyhajt, cabä jioot chocy coo jaduhñ jiatcøøwät, je'eguiøxpä coo je'e miøødhidyijäm ja'a Diósäm. Coo je'e Dyios yhuungä, paady haxøøg quia'a jatcøøy. ¹⁰ Jaduhñ myajna-juøøwät pøñ Dioshuung. Entonces, pøñ hoy ca'a wädijp, pøñä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyooob, ca'a Dyios je'e yhuungä. Pero pianócxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy je'e.

¹¹ Mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjtsooñän, jaduhñ hänäjty miäna'añ coo hajxy nničhojc nñibia'häyóowämät. Høxtä jäda'anäbaadyñä jaduhñ miäna'aññä. Cab jaduhñ mänaa tiägach. ¹² Cab hajxy njatcøøyyämät nebiä Cañ jecy jiatcøøyyän coo yhamdsoo puhya'ay yagho'cy. Paady jaduhñ yagho'cy coo howyiinmahñdy hänäjty quia'a møødä, nebiä piuhya'ay howyiinmahñdy hänäjty miøødän. Hix, pianócxäp ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hänäjty je'e.

¹³ Entonces, hermanodøjc, cab hajxy myagjuøøwät coo häna'c hajxy xmiähanhájtām. ¹⁴ Højtshájtām, cøjxta'axiøø hajxy jim nhidáañäm tsajpootyp. Cab hajxy mänaa jiiby nhäda'agøøwáañäm haxøøgtuum. Nmøødhájtām ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nñibia'häyóowäm. Pøñä miägu'ughajpä ca'a tsojp ca'a pa'häyooob, je'eds jiiby häda'agøøwaamb haxøøgtuum. ¹⁵ Pøñä miägu'ughajpä mähanhajp, jaduhñä wyiinmahñdy je'e nebiä jäya'ay-yagho'pan. Y cabä jäya'ay-yagho'pähajxy cøjxta'axiøø jüg yhada'añ nebiä Dios jüg yhatiän. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁶ Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túütäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtām coo ja'a Dios hajxy xjiaančh tehṃ chójcām. Hawiinmats hit jaduhñ coo hajxy hamiñ haxøpy nñiähho'túütämät. ¹⁷ Coo ja'a mäyøøjäya'ay ja'a häyooobä quia'a näxúudsät, cab jaduhñ quiuidiuñ nebiä Dios hajxy xyhanéhäm coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nñibia'häyóowämät. ¹⁸ Mägu'ughajpädøjc, tsøgxä hajxy hamuumdu'joot niñäxúutsäm. Jaduhñ hajxy nyajcähxø'cämät coo hajxy hamuumdu'joot nničhojc nñibia'häyóowäm. Coo hajxy nga'a niñäxúutsämät, cab jaduhñ tiuna'añ coo hajxy nja mänáañämät cooc tyijy hajxy nničhojc nñibia'häyóowäm.

¹⁹ Hermanodøjc, coo hajxy hamuumdu'joot nničhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²⁰ Y coo ja'a njoothajxy hamdsoo miánaañämät cooc tyijy hajxy hoy nga'a jáya'ayhájtäm, tsipcøxp ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Cabä nhamdsoo wiinmahñdyhajxy nyajcopcøøyyämät. Hix, xjioodhíxäm ja'a Dios hajxy. Cøxiä hajxy xñajuóøyyäm. ²¹ Y coo ja'a njoothajxy waamb quia'a mánaañämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²² Xmióøyyäm ja'a Dios hajxy tijaty hajxy nmäyujwáañäm, je'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiaty hajxy xyhanéhmäm. Paady hajxy xquiumáayyäm. ²³ Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a yHuung Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät, nebiä Jesucristo hajxy hamdsoo tøø xyajwiingapxøøyyäm. ²⁴ Pøñä Dios miädia'agy cudiúunäp, tu'ugmädia'aguiä Dios jaduhñ miøødhity. Y jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtäm, je'eguiøxpä coo ja'a yhEspíritu hajxy tøø xyajnäguéjxäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy xyhawáañäm coo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtäm.

4

¹ Hermanodøjc, nämayyá hønñdaacpähajxy jii wiädity. Cabä tøyhajtpä hajxy ñä'ägädä yecy. Entonces, cabä hoñä'a mädyii mädia'aguiä hajxy mmäbøgät nä'ä nägoobä. Pero jawyiin hajxy mhuuc mädia'agyhíxät pø Diosmädia'agy jiaanč møød. ² Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät pø Diosmädia'agy jiaanč møød. Pø mänaamb jaduhñ cooc ja'a Dios yHuung Jesucristo tøø jiaanč jáya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, pues Diosmädia'agy jaduhñ jiaanč møød. ³ Pero pø cab jaduhñ miäna'añä, cabä Diosmädia'agy miøødä. Ja'a Jesucristo miädsip miädia'agy jaduhñ. Tøø hajxy mmädoyhaty coo ja'a miädsip yaa quiahxø'øga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Bueno, yaadsä miädia'agy jaduhñ wiädijnä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴ Pero mijts, ja'a Dios hajxy xyhuunghajp. Tøø hajxy mga'a yajmäjäda'agy ja'a häna'c yøøduhmbä hønñda'agymiädia'agy yajwädijp. Hix, maas mäjaamøødä Dios quejee ja'a møjcu'ugong miøødä, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁵ Yø'ø hønñdaacpähajxy jaduhmbä, ja'a møjcu'ugong miädia'agy hajxy quiudiúunäp; paadiä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miädiaacä. Y paadiä miädia'agyhajxy yaa yajcopcøøyyäxä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶ Pero højts, ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Y cab pøn nmädia'agyhajxy xyajcopcø'øwáañäm. Jagooyyä hajxy yajcopcø'øwa'añ pønä Diosmädia'agy mabøjp. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm pøn tøyhajt Dioshuung. Pønä nmädia'agyhajxy xyajcopcøøyyäm, Dioshuung je'e. Pøn jaduhñ xquia'a mädoowäm, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy jaduhñ quiudiúunäp.

⁷ Hermanodøjc, tsøg hajxy tehngajnä ničhojc nibia'häyóowäm hamiñ haxøpy, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. ⁸ Pero pøn xquia'a tsojc xquia'a pa'häyóowäm, cabä Diosmädia'agy miäböcy. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät. ⁹⁻¹⁰ Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo hajxy yaa tøø xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät ja'a nbojpa ngädieyhájtäm, neby hajxy jim nhíjtämät tsajpootyp cøjxta'axiøø. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy njahmiejtsäm.

¹¹ Coo ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, paady hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät. ¹² Tøyhajt jaduhñ, cabä Dios mänaa yhixyii. Pero cab jaduhñ ñejiä. Hoyyä Dios hajxy mänaa nga'a hñxäm, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm. Y coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm. ¹³ Bueno, coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmióoyäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. ¹⁴ Y hamdsoo ja'a Jesucristo hajxy tøø nhñxäm mänaa ja'a Dios yaa tøø quixiän, mänaa hajxy tøø xñähhø'tuütäm. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁵ Pøñ jaduhñ mänaamb cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, tu'ugmädia'agy ja'a Dios jaduhñ miøødhity.

¹⁶ Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Nmäbójcäm hajxy jaduhñ. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ, paadiä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity pøñ homiänaajä jahmiejtsp ja'a Dios. ¹⁷ Coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät hädaa yaabä naaxwiin. Y coo hajxy jaduhñ nničhojc nnibia'häyóowämät, cab hajxy jaduhñ ndsähgøøyyämät mänaa ja'a Jesucristo miñ chaächtiuna'añän ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. ¹⁸ Pøñä Dios hamuumdu'joot ca'a jahmiejtsp, tsähgøøby je'eduhñ je'eguiøxpä coo yajcumädoŵa'añii. Pero coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot njahmiéjtsämät, cab hajxy jaduhñ nnä'ägä tsähgøøyyämät. Hiç, pøñ jaduhñ tsähgøøby, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hamuumdu'joot quia'a jahmiech.

¹⁹ Jayøjpä Dios hajxy xchójcäm, paady hajxy jaduhñ njahmiejtstägájtäm. ²⁰ Pøñ jaduhñ nä'ä mänaamb: "Njahmiéjchpøčhä Dios", hoyyä miägu'ughajpä jia mähanhaty, høhñdaacp je'eduhñ. Pø cabä yhamdsoo mägu'ughajpä ñä'ä tsocy ñä'ä pa'häyoy, cabä Dios hoy jiahmiétsät. Haa ca'a, yhiçyypä miägu'ughajpä homiänaajä, pero cabä Dios mänaa yhixy. ²¹ Hamdsoo ja'a Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a nmägu'ughajpä hajxy ndsojc nba'häyóowämät, jaduhñ mäwínäts nebiä Dios hajxy njahmiéjtsäm.

5

¹ Pøñ jaduhñ mäbøjp coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä, miäbøjpä Diosmädia'agy je'e. Y pøñä Dios jaduhñ jahmiejtsp, chojpy pia'häyoooy je'e pøñjatiä Diosmädia'agy mäbøjp. ² Coo ja'a Dios nDeedyhájtäm hajxy njahmiéjtsäm, coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³ Coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm. Y cabä Dios tsipjaty yhan'emey. ⁴⁻⁵ Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm, paadiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ nga'a yajmäjädaacäm, je'eguiøxpä coo hajxy nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

⁶ Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo ñäbejty. Jaanä tøyhajt jaduhmbä coo yho'cy cruzøxp. ⁷ Jaduhñä Dioshespíritu miäna'añ cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, y cabä Dioshespíritu mänaa yhøhñda'agy. ⁸ Coo ja'a Jesucristo jaduhñ ñäbejty, coo yho'cy cruzøxp, y coo ja'a Dioshespíritu jaduhñ miäna'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä. ⁹ Maas tsoobaatpä Dios ja'a miädia'agy quejee ja'a jäya'ay ja'a miädia'agyhajxy. Y jaduhñä Dios miäna'añ cooc ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹⁰ Pøñä Jesucristo miädia'agy mäbójcäp, miøødä tøyhajt jaduhñ coo

ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Hix, ja'a Dios jaduñ hawáañäp. Pero pønä Dios ja'a miädia'agy ca'a mäbójcäp, jaduñ je'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios yhøhnda'agy. Hix, cabä Dios ja'a miädia'agy miäbójcäxä coo ja'a Jesucristo yHuunghaty. ¹¹ Paadiä Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm. Paady hajxy jaduñ njugyhadaañäm nebiä Dios jjugyhatiän cøjxta'axiøø. Tøyhajt jaduñ. Ja'a Dios jaduñ mänaamb. ¹² Pønä Dioshuung ja'a miädia'agy mäbójcäp, hodium je'eduhñ yhity. Cøjxta'axiøø jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän. Pero pøn jaduñ ca'a mäbøj, cab jaduñ jjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän.

¹³ Mijts, mmäbójcäp ja'a Dioshuungä miädia'agy hajxy. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäyaayøøby nebiä tøyhajt hajxy jaduñ mmøødhádät coo hajxy hodium mhity, coo hajxy mjugyhada'añ nebiä Dios jjugyhatiän cøjxta'axiøø.

¹⁴ Coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhájtämät, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy xmiädóowämät coo hajxy tijaty nmäyujwáañämät.

¹⁵ Paadiä tøyhajt hajxy jaduñ nmøødhájtäm coo hajxy xmiø'owáañäm.

¹⁶⁻¹⁷ Ja'a häna'c-hajxy haxøøgwädjipä, haagä haxøøgtuum hajxy ñøcxø'øwa'añ. Y pø miøødä mmägu'ughajpä pojpä cädieey, mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios coo ween yajnähwa'açhii. Pero coo ja'a mmägu'ughajpä ja'a Diosmädia'agy tehngajnä quia'a mäbögät cøjxta'axiøø, haxøøgtuum jaduñ ñä'ägä hídät; y cabä piojpä quiädieey mänaa ñähwáatsnät. Y cabä Dios mmänuu'xtá'agät coo ja'a mmägu'ughajpä yajnähwa'adsøøjät, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduñ yajtuñ.

¹⁸ Pønä Dios Teedyhajp, cab jaduñ mänaa yhaxøøghäna'c-haty. Cueendähájtäp je'eduhñ ja'a Jesucristäm, ja'a Dioshuung. Cabä Jesucristo ja'a møjcu'ugong jaduñ mänaa yajmäjäda'agy. Tøyhajt jaduñ.

¹⁹ Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Pero pønä Dios ca'a Teedyhajp, tøø quia'a yajmäjäda'agyñäm ja'a møjcu'ugóngäm.

²⁰ Jaanä nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduñmä coo ja'a Jesucristo ja'a Dioshuung hajxy hoy tøø xyajnähixøøyyäm ja'a Diosmädia'agy, coo hajxy jaduñ nmäbójcämät coo ja'a Dios tiu'ugä. Y tu'ugmädia'aguiä Dios hajxy nmøødhájtäm møødä yHuung Jesucristo. Hodium hajxy tøø xpiädáacäm. Cøjxta'axiøø hajxy njugyhadaañäm nebiä Dios jjugyhatiän.

²¹ Mägu'ughajpäðjc, cab hajxy tii mwiingudsähgø'øwät, ni quepychech, ni naaxpoch, ni tii. Jagoo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgø'øwät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Amén.

2 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Høøch hädaa nocy nhädiuumby møød hajxy nägøxiä ja'a tøyhajtmøødpä. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatia Dios tøø wyimbiy, pønjatia Diosmädia'agy mäbøjp. Tøyhájthøch mijts ndsocy nba'häyoy, ² je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajt hajxy nmøødhájtäm. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ nmøødhadäänäm. ³ Weenä Dios nDeedyhájtäm hoyhajt weenhajt hajxy xmióoyyäm møødä yHuung Jesucristo. Nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ niñhojc nnibia'häyóowäm.

⁴ Jootcújc-høch nniñiawø'øyii coo ja'a tøyhajt hajxy näje'e mjaançh panøcxy nebiä Dios hajxy tøø xyhanéhmäm. ⁵⁻⁶ Hoorä, hermanodøjc, tsøg hajxy niñhojc nibia'häyóowäm nebiä Dios hajxy tøø xyhanéhmäm. Coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy njaançh mäbøjcäm.

⁷ Nämayyä høhñdaacpähajxy yaa wiädity hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo hoy tøø jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a møjcu'ugongä wyiinmahñdy hajxy miøødhájtäp; ja'a Jesucristo miädsip je'e. ⁸ Mnigwieendähadøøjöp hajxy. Cabä høhñdaacpä miädia'agy hajxy mmäbøjcät coo ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä najtshixø'øwät, nébiøch mijts tøø nyajnahixø'øyän. Coo ja'a høhñdaacpä miädia'agy hajxy jaduhñ mga'a mäbøjcät, xpiädä'agöp ja'a Dios hajxy hodiuum. Cøjxta'axiøø hajxy jim mhídät tsajpootyp.

⁹ Pønä Jesucristo miädia'agy najtshixøøyyöp, cabä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity. Pero pøn jaduhñ ca'a najtshixøøby, tu'ugmädia'agy ja'a Dios miøødhity møødä yHuung Jesucristo. ¹⁰ Homiädyyii yajnahixøøbiä hajxy myajtøjtägø'øwät coo jim miédsät maa ja'a mjøøn maa ja'a mdøjc-hajxiän. Pero coo miäná'anät cooc tyijy ja'a Jesucristo miädia'agy quia'a tøyyä, cab hajxy myajtøjtägø'øwät, ni mga'a yajpoo'xät hajxy, ¹¹ coo ja'a cu'ug jaduhñ ñä'ä mäná'anät cooc tyijy myiich mjamiøød je'eduhñä, cooc tyijy miich jaduhñ mbayajnahixøøbiä.

¹² Madiú'ujøch mijts nja hawaanäänäm, pero cábøch njaayaannä. Ja wi'i chøjpiøch njoot jaduhñ coøch jim nnøcxät maa mijtsän. Mänit hajxy haawaam nmädiácämät; jaduhñ hajxy maas jootcujc nhíjtämät.

¹³ Xyajpoo'xp mijts ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä. Tøø hajxy je'e wyimbiwäbä ja'a Diósäm. Amén.

3 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Mägu'ughajpä Gayo, miíchhøch hädaa nocy nya-njäaayøøby. Tøyhájthøch miích ndsocy nba'häyoy.

² Ween miíchä Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo miích hoy mwädity. ³ Tøøchä hermanohajxy hoy näje'e xyhawaanä coo miíchä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mbanøcxy. Páadyhøch jootcuñ nnijiäwø'øyii. ⁴ Cooch nmädoyhaty cooch njamiøødä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxy, jaanč tehñ xioondäacpøch jaduhñ.

⁵ Hoy miíchä Diosmädia'agy mgudiuñ coo ja'a hermanohajxy mbuhbety, ja'a hajxy jäguemgajpt-tsohmä. ⁶ Tøø hajxy ñägäpxy maa ja'a tsajtøjcän coo miích hajxy mjaanč tehñ chocy mjaanč tehñ pia'häyoy. Y coo hajxy hñajty jiaac tu'ubøgaannä, mmó'owäp hajxy tijaty hajxy hñajty yajmaajiajpy. ⁷ Hiñ, ja'a Jesucristocøxpä hajxy wiädity. Ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xyp. Y cab hajxy tii miäyujwa'añ ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä. ⁸ Paady jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a hermano hajxy nbuhbéjtämät; jaduhñ hajxy hoy nmøødtüünämät maa ja'a Diostuung jaduhñ myiñän.

⁹ Tøøchä hermano nocy hajxy tu'ug nja yajnjäaayø'øy, pero cábøchä Diótreres nmädia'agy xquiudiunaanä, je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo mädia'agy jaduhñ yajtuna'añ maa ja'a hermanohajxiän. ¹⁰ Haxøøgiätyhøch näxy xñänømy. Y maas haxøøg jaduhñ jiatcø'øy coo ja'a hermano cuhdujt hajxy quia'a mo'oy coo hajxy jiøjpøgø'øwät ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xpä. Y coo pøn hñajty jiøjpøgø'øwa'añ, mänitä Diótreres miäna'añ coo yajpädsøømänät maa ja'a tsajtøjcän. Cooch jimñ nnøcxät maa mijtsän, mänitøch ngøxy nägäpxät nebiaty jiatcø'øy. ¹¹ Miích mägu'ughajpä, cab jaduhñ mänaa mbajatcø'øwät. Pøn jaduhñ jatcøøby, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Pero pøn hoy wädijp homiänaajä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Jaduhñ miích mbahíxät.

¹² Pero ja'a Demetrio, cab jaduhñ jiatcø'øy nebiä Diótreres jiatcø'øyän. Tøyhajtä Demetrio ja'a Diosmädia'agy pianøcxy hamuumdu'joot. Cumäaayäp jaduhñ nägøxiä, y ngumäabiøch høøchpä. Mnajuøøby miích jaduhñ coochä tøyhajt nmøødä.

¹³ Madiú'ujøch miích nja hawaanäanäm. Pero cábøch njaayaannä.

¹⁴ Chøjpiøch njoot jaduhñ cooch jimñ nnøcxät maa miíchän. Mänit haawhaam nmädiäacämät.

¹⁵ Ween miích jootcuñ mmähmø'øy. Xyajpoo'xp miích ja'a mmägu'ughajpähajxy yaabä. Tunä mayhajt, yajpó'xäc højts nmägu'ughajpähajxy jimnä nägøxiä.

Judas

¹ Høøch xøhajt Judas. Ja'a Jesucristøch ja'a tiuung nduunäp. Høøch nbuha'ay je'e ja'a Jacobo. Mijtsøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Tøø højts ja'a Diosteedy xyajnähdijäm coo ja'a miädia'agy nmäbøjcämät. Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tu'ugmädia'agy hajxy xyaghjätäm møødä Jesucristo. ² Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy tehngajnä. Tsøg hajxy jahmiéjtsäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm tehngajnä.

³ Mägu'ughajpädøjc, jadúhnhøch mijts hijty nyajnäjaayø'øwa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Pero maas hawiinmats jaduhñ cooch mijts nmänuu'xtä'agät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät, nebiä Dios hajxy tähoocmo'ooyä tøø xmiøoyäm. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁴ Hix, ja'a häna'c hønndaacpähajxy, hamee'ch hajxy näje'e tøø yajtägø'øwø'øy. Ja'a Diosmädia'agy jecy mänaañ cooc ja'a hønndaacpähajxy quiumädowa'añ. Jaduhñ hajxy yhøhnda'agy, cábäc jaduhñ tiyyi ñeipiä coo mhaxøgwädität, hoyyä Dios ja'a mbojpä mgädieey tøø xjia yajnähwaatsä. Cabä Jesucristo hajxy quiapxpaatnä, ja'a nWiindsønähjätämbä. Tu'uquiiä Jesucristo hajxy nWiindsønähjätäm.

⁵ Mnajuøøby hajxy jaduhñ, hoy ja'a Dios ja'a judíos jim jia woobädsøømy Egiptonaaxooty, mänit yajcuhdägoonä pønjaty hånajty ca'a mäbøjp. Mjah-miédsäp hajxy jaduhñ cøxiä. ⁶ Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, coo hajxy jim näje'e chohñ tsajpootypä maa ja'a Dios hånajty tøø piäda'aguiän, paady hajxy jilby quiejxä tsumy'chánaabiä hagogdstuum ja'a Diósäm, høxtä coo yhabáadät coo hajxy hånajty yajcumädowa'añijäm ja'a Diósäm. ⁷ Høxtáhmäts ja'a jecyjiäya'ayhajxy jiajty, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsánaabiä maa ja'a cajpt hijty xiøhatiän Sodoma møødä Gomorra, møødä jimbä ja'a cajpt mäwiingonbä. Coo hajxy jiaanç tehñ yhaxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy jøønhaam yajcumädoowä ja'a Diósäm. Hix, høxtä ya'adiøjcpaady hajxy hijty yhaxøøgiatcø'øy. Hijxtahñ ja'a Dios hajxy jaduhñ xmiøoyäm.

⁸ Jaduhñä hønndaacpähajxy jiatcøøbiä. Cabä øyhajt hajxy miøødä. Haxøøg hajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäböcy. Haxøøgä Diosmoonsä hajxy ñänømy, ja'a hajxy tsajpootypä. ⁹ Ja'a Diosmoonsä øøjhajpä, ja'a xøhajpä Miguel, cabä møjcu'ugong haxøøg ñämaayy mänaa ja'a dijunto Moisés hajxy hånajty yajtsipta'aguiän. Jagooyä ñämaayy: "Ja'a Dios xyhøjäp." ¹⁰ Pero yø'ø hønndaacpähajxy, hotyijatiä hajxy haxøøg ñänømy, hoy hajxy tii quia'a ja najuø'øy. Nä'a nägoobä hajxy jaduhñ jiatcø'øy nebiä animalhajxiän. Paady hajxy quiumädowaanñä.

¹¹ Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a Cain hajxy pi-ahixy piaduñ. Jaduhñä Balaam hajxy piahixxpä. Tu'udägooyy ja'a Balaam jecy je'eguiøxpä coo xädø'øñ hånajty jiaanç tehñ piøcjuø'øy. Yajcumädowaanñ hajxy je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy quia'a cud-iunaanä nebiä Coré jecy quia'a cudiuuñän. Yhamdsoo cuhdujt hajxy jia wi'i yaghidaamby. ¹² Jaanç tehñ yhoçhähdiuunñä ja'a hønndaacpähajxy jiatcø'øy maa mijts ja'a cay ja'a hu'uug myagjadyiijän. Nä'a pahuuc nä'a pajøø'xpä hajxy jim miech. Jaanç tehñ jiootmøj hajxy ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn ñä'ägädä wiingudsähgø'øy. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnähixø'øy.

13 Jaanč tehñ chähdiuhndägoy hajxy jaduhñ. Coo hajxy tøø tiu'udägooñä, paady hajxy yaghidäänänä cøjxta'axiøø hagoonstuum.

14 Haa ja'a Enocä, ja'a Adán ja'a yhap yhoc je'e ja'a miäjuxtujcpä. Jecy ja'a Dios ja'a Enoc yajmädiacy ja'a häna'c hõhndaacpæcøxpä. "Huuc mäadow, milhaamä Dios ja'a mioonsä miøødcäda'aga'añ. 15 Cøxäänäm ja'a Dios hajxy xquioxy yajtøyhajtyegäänäm. Mänit yajcumädowa'añ pønjaty haxøøg jäya'ayhajp, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, ja'a Dios hajxy haxøøg nänøømbä." 16 Yø'ø hõhndaacpähajxy, jaanč tehñ wyiinhec hajxy jaduhñ. Cab hajxy tii quiumay. Ja'a haxøøgpä hajxy jiaanč tehñ yhadsojpy. Jaanč tehñ ñguiumäyyäp hajxy jaduhñ. Nä'a mänaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a jäya'ay hajxy jiaanč tehñ wyiingudsähgø'oy. Paady hajxy jaduhñ miäna'añ, coo hajxy yajcumaya'añ.

17 Mägu'ughajpädøjc, mjahmiejchp hajxiäda'a coo ja'a nWiindsønhtëäm Jesucristo quiuguexyhajxy jäguemiä miänaañ: 18 "Coo hänajty yhabaadaannä coo ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añ, mänitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e wyiinwoona'añ. Ja'a haxøøgpä hajxy hänajty jiaanč tehñ yhadsoogaamby." 19 Jaanč tehñ chipyajpædø'øgaamb hajxy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän coo ja'a hermanodøjc hajxy tu'ugmädia'agy quia'a hijnät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wiädity. Cabä Dioshëpõritu hajxy ñä'ägädä møødä. 20 Pero mäjts mägu'ughajpädøjc, tehñgajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy maas hoy mjaac panøcxät nebiä Dios hajxy tøø xmiøoyyäm. Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy ja'a yHëspõritucøxpä. 21 Hoyyä Diosmädia'agy hajxy mjaanč tehñ yajtünät; mänitä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajñähwa'ads xyajcuhwä'adsät. Xchøjcäm hajxy jaduhñ, paady hajxy xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsäänäm. Jimä mjoot hajxy mbädäacnät tsajpootyp coo ja'a Jesucristo hajxy jim xyajñøcxäänäm. Jim hajxy xyaghidäänäm cøjxta'axiøø. Hojioot jiaanč tehñ miøødhajpy møødä højtscøxpä.

22 Mjootcapxmøcøpögäp hajxy pønjaty hamuumdu'joot ca'a mäbøjp. 23 Naxiä jäya'ay Diosmädia'agy hajxy mdehñ yajmäbögat; jaduhñ hajxy quia'a cá'awät haxøøgtuum. Mnäxúudsäp hajxy pønjaty hänajty haxøøg wädijp. Pero näguentä hajxy mmøødmädiä'agät, neby hajxy jaduhñ mga'a pahadägoonäxät.

24-25 Tu'ugä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajñähwäatsäm ja'a Jesucristocøxpä ja'a nWiindsønhtëäm. Je'eds mäjaamøød neby hajxy jaduhñ xcwieendähhtëämät. Jaduhñ hajxy nga'a tu'udägøoyyämät. Wa'ads hajxy jim xyajmedsäänäm tsajpootyp. Mänit hajxy jim nxoonda'agäänäm. Tsøg hajxy mänäänäm cøjxta'axiøø coo ja'a Dios miøøjä jiaančhä. Homiänaajä ja'a cuhdujt jiaanč tehñ miøødä. Amén.

Apocalipsis

¹ Hädaa mädia'agy, yu'u'ch hijty jaduñ yhity. Mänitä Dios ja'a Jesucristo ñajtsapxøøyyä coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsähajxy yhawaandägäjsät tijaty hänäjty mobädajp jadaañap tunáañap. Mänitä Jesucristo ja'a quiuguexy jim quiejxtägajch maa ja'a Juangän. Hoy ja'a Juan jaduñ yhawaandägäjsäxä. ² Jaduñä Juan yajwiinhijxä. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduñ mäduhñtiä wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyä nebiä Jesucristo hänäjty tøø ñägaxiän.

³ Jootcujc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pønjaty jaduñ mädoob, pønjaty jaduñ hoy cudiumb nej myiñän cujaay. Hiç, mobädajp jaduñ jiada'añii tiuna'añii.

⁴ Høøch Juan hädaa nocy nhädiuumb. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatiä Diosmädia'agy panøcxp jim Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpä cajp-tootypän. Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmi'o'oy. Homiänaajä ja'a Dios ñä'ägädä hity. Y ja'a juxtujcpä juøhñdy jim hijpä Dioswiinduuum, jaduñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmi'oobiä. ⁵ Y ja'a Jesucristo, jaduñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmi'oobiä. Yejpiä Jesucristo ja'a tøyhajt jaduñ. Jaayá'ayäts jayøjp juyypiojc. Jaayá'ayäts rey nägøxiä hanehmb. Xchójcäm hajxy jaduñ. Tøø hajxy xñäho'túutäm. Tøø hajxy xyajñhwaats xyajcuhwäätsäm ja'a nbojpa ngädieeyhájtäm. ⁶ Jaduñ hajxy tøø xpíädácäm nebiä reyän, nebiä nähgapxtuutpäñ; jaduñ ja'a Dios hajxy hoy nmädúunämät. Tsøg hajxy jaduñ cøjxta'axioø møj jaançh pädáacäm. Amén.

⁷ Huuc mäow hajxy; mobädajp ja'a Jesucristo miänaca'añ joojooty. Nägøxiä jäya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbä miäyaghó'oguiäbä. Coo hajxy jaduñ yhixa'añ, mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiø'owa'añ xiuudsaañ wiinduhmyhagajpt. Tøyhajt jaduñ.

⁸ “Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Y høøch cøxiä nyajmayaangombä”, nømä Dios miänaañ. Jaduñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios homiänaajä ñä'ägä hity. Ja'a Dios møjcuhdajt cøxiä møød.

⁹ Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøødpanøcxy; haguípxyhøch mijts tøø nmøødtsaachpøcy. Tøø ja'a Jesucristo mäjaa hajxy xmi'ooyyäm neby hajxy jaduñ nmee'xtujcämät. Coochä Diosmädia'agy-yajwa'xyiibä nga'a najtshixø'owa'añ, møødä Jesucristo miädia'agy, páadyhøch häna'c yaa mädsibø'øbä tøø xquiexy maa xiøhatiän Patmos. Nebiä tsúmybiänøch jaduñ yaa nhity. ¹⁰ Mänitøchä Dioshèspiritu xñägädaacy. Näxøø hänäjty jaduñ. Mänitøch nmädooyy møc quiapxy njøøxcø'ømáambiøch. Jaduñhøch nmädooyy nebiä xuuxtän. ¹¹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Høøch cøxiä nyajtsohndaac; høøch cøxiä nyajmayaamby. Tijaty miich mwiinhixaamby, jaduñ mgujáayät librojooty. Mänit jim mguéxät maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpä cajp-tootypän. Jaduñä juxtujcpä cajpt xiøhaty: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.

¹² Mänitøch nwa'wiimbijty. Je'ech hänäjty nhixaamby pønñhøch hänäjty xmiägaxp. Mänitøchä ceratoyøhñdy juxtujc nhijxy, haagä orohädiñ.

¹³ Jimä Jesucristo hänäjty tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy nähmøjcän. Yoñä

wyit hänajty miøødä. Orowøønaam hänajty quiaachwøøñä. ¹⁴ Jaanč tehñ pioobä quihwaay hänajty. Jaduhñä wyiin hänajty quiahxø'øgy nebiä jøønhaayän. ¹⁵ Jaduhñä tiecy hänajty yhaambä chämaambä, néjjiämä hobiujxt coo mbó'odät. Jaanč tehñ miøc hänajty quiapxy, nebiä mejy jäditiän. ¹⁶ Juxtujcä madsa'a hänajty quio'øgonhаты maa ja'a yhahooguiø'øjän. Yhaawjootiä pejyhespada hänajty miøødä, mejtsnažä jiojpa. Jaduhñä wyiin jiojpa hänajty quiahxø'øgy nebiä xøø møc yhañän.

¹⁷ Cooč jaduhñ nhijxy, mänitøch nwiingugädawøøyy nebiä ho'ogypiän. Mänitøch xquio'ønähgajpy ja'a yhahooguiø'øhaam. Mänitøch xñämaay:

—Ca'a mdsähgø'øy. Høøch ja'a jayøbajtpä, høøch ja'a jaac høxhaambä.

¹⁸ Jújcyhøch hänajty, tøøch hijty nho'ogy. Mänitøch njujypiojcombä. Cábøch mänaa nho'ogaanä. Høøchä cuhdujt jaduhñ nmøød maa ja'a ho'ogyiibä myinø'öyän, maa ja'a ho'pahajxy ñähgäda'aguian. ¹⁹ Mgujääyap jaduhñ nebiaty mwiinhixa'añ, tijaty jätätp tünñap jäda'ahaty, møød tijaty jadaañp tunääñp. ²⁰ Jaduhñ miädia'agytiağø'øy ja'a tøøbä mhíxiäbä. Ja'a juxtujcpä madsa'ajä, ja'a näjuxtujcpä Diosquexyhajxy je'e, ja'a Dios jim quiejxypä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, maa ja'a cajpt juxtujcpän. Y ja'a juxtujcpä orotoyøhñdiä, ja'a hermanodøjc-hajxy je'eduhñ, ja'a hajxy jim Diosmädia'agy panøcxpä maa ja'a cajpt juxtujcpän.

2

¹ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'øwät, ja'a tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Efeso: “Ja'a Jesucristo, ja'a juxtujcpä madsa'a quionhijpiä, jim je'e tiäna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy ñähmøjcän; je'eds jaduhñ mänaamb: ²⁻³ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mgudiun, coo hajxy møj mmee'xtucy, coo hajxy tøø mdsaačhpøcy ja'a høøchøcxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'øy coo hajxy yhøhnda'agy. Hoy hajxy mmee'xtucy. ⁴ Je'ečh nga'a hojwiøoby coo hajxy mga'a nijiootpaatänä neby hajxy jecy mhøxtägøøyyän. ⁵ Tii hajxy hoy coo mga'a nijiootpaatänä. Naxy hajxy mdehmñ nijiootpaadøjät neby hajxy myajtsohndaquian. Pø caj, nøcxäämbøchä mceratoyøhñdyhajxy nbøgäänäm. Cähxø'p jaduhñ cooçhä nmädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a panøcxänä. ⁶ Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduhñ nga'a mee'xiän. ⁷ Hamädoowhit hajxy nebiä Dioshøpíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty majädaacp, je'ečhä cuhdujt hajxy nmo'owaamb by coo hajxy jim ñøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. Jimä tøømdsa'am hajxy jioj'xa'añ ja'a jugyhajtyejpä.”

⁸ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'øwät ja'a tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. “Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøø hijty yho'ogy; tøø jadähooc jiujypiojtägach. Je'eds jaduhñ mänaamb: ⁹ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy mjaanč tehñ chaachpøcy, coo hajxy mjaanč tehñ yhäyoy. (Høøch mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijtsä judiošhajxy haxøøg xñänømy. Jue'e hajxy jaduhñ, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäbøjcap. Ja'a høybäc tyijy hajxy je'eduhñ wyl'i miäbøjpy; cab jaduhñ ñä'a tøyyäbä. ¹⁰ Cab hajxy mdsähgø'øwät hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a møjcu'ugongøcxpä. Xñä'a hijxmdsaamb hajxy jaduhñ pø

tøyhajt hajxy jaduhñ mjaančh mǎbøcy. Majcxøøyyä hajxy mdsaačhpøga'añ. Coočhä nmǎdia'agy hajxy hamuumdu'joot xquiuidiunǎt, hoy hajxy cu mja ho'og, høøčh mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jim mnøcxǎt Dioswiinduum. ¹¹ Hamǎdoowhit hajxy waambǎ Dioshespíritu ñǎma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpǎ cajptǎn. Pønjaty mǎjǎdaacp, cab hajxy ñǎ'ǎgǎdǎ tsaačhtiuna'añii ja'a Diósám; cab hajxy piǎda'aga'añii møjcu'uhaam."

¹² 'Jaduhñǎ Diosquexy myajnǎjaayø'owǎt ja'a jim tøø quiexyijǎbǎ maa ja'a hermanodøjc-hajxiǎn jim Pérgamo: "Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a peyhespada miøødǎ, mejtsnǎxǎ jijøpǎ. Je'eds jaduhñ mǎnaamb: ¹³ Nnajuøøbiøch cooçh mijts nmǎdia'agy hoy xquiuidiunǎ homiǎnaajǎ, hoyyǎ Satanás jim jia gobiernǎhaty maa mijts nmhiǎtiǎn, hoyyǎ Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cǎ cooçh nmǎdia'agy hijty xyajwa'xǎ. Ni weñtiøch nmǎdia'agy hajxy xquia'a høxhijǎ. ¹⁴ Je'eçh mǎbøcy nga'a hojwiøøby coo hǎna'c wiingmǎdia'agy hajxy nǎje'ejaty yajnǎhixø'øy nebiǎ Balaam jecy yajnǎhixøøyyǎn. Je'edsǎ Balaam jøjcaxpøøyy coo ja'a judiøshajxy ñǎma'awøøjǎt cooc tyijy jaduhñ yhooyǎ coo hajxy ñiyhamigǎhamǎdowøøjǎt, coo hajxy quiaiy yhú'ugǎt tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumǎn. ¹⁵ Jii hǎna'c-hajxy nǎje'ebǎ, cabǎ nicolaíta miǎdia'agy hajxy ñajtshixø'owaañǎ. Cábøch mǎbøjnǎbǎ ja'a mǎdia'agy jaduhmbǎ nmee'xy. ¹⁶ Weenǎ mǎdia'agy jaduhmbǎ hajxy ñajtshixø'øy. Pø caj, nøcxǎambøch nmǎdsibø'owa'añ pønjaty jim haxøøg yajnǎhixøøby maa mijtsǎn. Hǎdaa peyhespada yaaby nmøødpøch nhaawjooty, hǎdǎajøch nmǎdsiptunaamby. ¹⁷ Mhamǎdoowhidǎp hajxy waambǎ Dioshespíritu ñǎma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpǎ cajptǎn. Pønjaty mǎjǎdaacp, je'eçh nyajcayaamby ja'a manǎ jim yu'učhpǎ. Møødøçhǎ poobtsaa nmo'owa'añ. Jimǎ jemxyiøø yuugjaayǎ poobtsaanǎhøxp. Ni pøn jaduhñ quia'a høxcapy quia'a najuø'øy. Jagooyyǎ yhøxcapy ja'a tøøbǎ mio'oyijǎbǎ."

¹⁸ 'Jaduhñǎ Diosquexy myajnǎjaayø'owǎt ja'a jim tøø quiexyijǎbǎ maa ja'a hermanodøjc-hajxiǎn jim Tiatira; "Ja'a Jesucristo, jaduhñǎ wyiin quiǎhxø'øgy nebiǎ jøønhaayǎn. Jaančh tehñ yhaamb jaančh tehñ chǎmaambǎ tiecy nejiǎmǎ hobiuajt coo mbø'odǎt. Jaayǎ'ayǎts jaduhñ mǎnaamb: ¹⁹ Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mniçhogyii, coo hajxy hoy mmǎbøcy, coo hajxy hoy mgudiun, coo hajxy møj mjaančh tehñ miee'xtucy. Jaduhñhøch nnajuøøbiǎ coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiun. ²⁰ Je'eçh mǎbøcy hoy nga'a mǎnijwiøøyyǎp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsǎn ja'a xøhajpǎ Jezabel. Ja'a Dioscøxpǎc tyijy miǎdia'agy. Pero xjiøjcaxpøøyyǎbøch nmoonsǎhajxy. Jaduhñ yhøhñdaacpǎ cooc tyijy yhooyǎ coo hajxy ñiyhamigǎhamǎdowøøjǎt, coo hajxy quiaiy yhú'ugǎt tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumǎn. ²¹ Tøøçhǎ Jezabel mayhooc nja nǎma'ay coo ja'a mǎdia'agy jaduhmbǎ ñajtshixø'øñǎt. Pero cab jaduhñ ñǎ'ǎgǎdǎ najtshixø'owa'añ. ²² Nyajpa'ambedǎambiøch je'eduhñ møødǎ yhamigohajxy, pø cabǎ yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ. Hoyhøyhøch hajxy nyajtsaačhpøga'añ. ²³ Ngøxy pøgǎanǎbøçhǎ yhuungǎ jiygyhajthajxy. Jaduhñǎ hermanodøjc-hajxy nǎgøxiǎ ñajuø'owa'añ maa ja'a juxtujcpǎ cajptǎn cooçhǎ wyiinmahñdy hajxy nnajuøøyyǎ. Coo hajxy hoy mguhdujthǎdǎt, nmo'owǎambiøçhǎ hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Pø cabǎ, nyajtsaačhpøgǎambiøch hajxy jaduhñ. ²⁴ Pønjaty jim jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmǎdia'agy hajxy ca'a panøcxpǎ, ja'a Satanás

miädia'agy hajxy ca'a panócxäbä, cáboch hajxy waamb nhanehmnä. (Tøyhátac tyijy ja'a Satanás miädia'agy jaduñ.) ²⁵ Jagóoyoch hajxy njaac näma'ay coo hajxy hoy mgudiúnat neby hajxy naxy mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä cóonoch yaa ngädaactägátsät. ²⁶ Pønjaty mäjädaacp, pønjátyhöchä nmädia'agy hoy xyajtúñäp homiänaaja, je'echä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy guiobiernähádät wiinduhmyhagajpt, ²⁷ nébiöch nDeedy xquiuhdujtmoooyän. Møcä cuhdujt hajxy miödhada'añ. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a mábójcäxät, mänit hajxy chaaçhtiuna'añii, ja'a hajxy ca'a mábøjpa. Jaduhñ hajxy chaaçhtiuna'añii néjjiämä tu'ts mwojpú'uwat varilla haam. ²⁸ Nmo'owaambiöchä jaxiøøm hajxypä. ²⁹ Mhamádoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

3

¹ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Sardis: "Ja'a Jesucristo, je'edsä Dioshespíritu møødhajp ja'a juxtujcpä, møødä madsa'a juxtujcpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: Nnajuøobiöch cooçh nmädia'agy hajxy xquia'a yajtuunä, hoy häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc tyijy mijts hoy mgudiuñ. ² Naxiä mwiinmahñdy hajxy mdehm yajmédsät. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy mjaty cudiuñ. Je'ech jaduhñ nja tsojpy coo hajxy pedyii mgudiúnat, coo hajxy jaduhñ mga'a nä'ägä tu'udägóyyät. ³ Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy hajxy jaduhñ, ja'a hajxy hijty tøø mhabøquiäbä. Je'eds hajxy myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøøñä ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduhñ. Pø cabä, jaguiäpxyhøch mijts nyajcumädöwät. Cab hajxy hánajty nnajuøoy mänäajøch mijts nyajcumädowa'añ. ⁴ Jim häna'c näje'e maa mijtsän jim Sardis, cab hajxy nej jiatcø'oy. Coo hajxy hoy wiädity, páadyhøch hajxy xmiøødwädita'añ poobwit-møød. ⁵ Pønjaty mäjädaacp, poobwit hajxy miøødhadaamby. Cábochä xiøøhajxy nbo'odaanä maa hajxy myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy ñøcxa'añ maäch nDeediän, maa ja'a Diosmoonsän. Mänitøch hajxy jim ngapxpaada'añ, pønjetiä xiøø hánajty miimb cujaay librojooty. ⁶ Mhamádoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

⁷ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayó'owät ja'a jim tøø quiexyijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Filadelfia: "Ja'a Jesucristo, cabä tii pojpa tii cádieey miøødä. Ja'a tøyhátäts jaduhñ ñä'ägä møød. Miøødhátäbä rey David yhawaatst je'eduhñ. Coo hánajty tii tøø yaghawa'ach, ni pøn jaduhñ quia'a hagó'owät. Y coo hánajty tii tøø yhawägüiich, ni pøn jaduhñ quia'a yaghawá'adsät. ⁸ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuøobiöch cooçh nmädia'agy hajxy hoy xyajtuunä, hoyyä møcmäjaa hajxy jaduhñtiäbaady mga'a ja møødä. Jaduhñhøch nnajuøøbiä cooçh mijtsä nxøø xquiapxpaatäbä. Páadyhøch mijts jaduhñ nguhdujtmø'oy coo hajxy jim mnøcxät Dioswiinduum. ⁹ Pønjetiä møjcu'ugong ja'a miädia'agy jaduhñ mábójcäp, ja'a judiøshajxy, jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy pianøcxpä. Cab jaduhñ ñä'ä tóyyäbä. Nä'ä høhndaacp hajxy jaduhñ. Nyajmedsäämbiöch hajxy maa mijts mwiindumän. Mänitøch hajxy jim nyagjijcäda'aga'añ, neby hajxy jaduhñ ñajuø'owät cooçh mijts jaduhñ ndsocy. ¹⁰ Tøøch nmädia'agy hajxy xyajtuunä coo hajxy mmee'xtügät. Páadyhøch mijts ngüeendähada'añ mänaa ja'a tsø'ty

ja'a häyohn hänäjty ñaxa'añän wiinduhmyñaaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chaachpøga'añ. ¹¹ Mobädäjpøch jüby nhäda'aga'añ. Tehngajnä hajxy jaduhñ hoy mgudiúnät. Jaduhñä cuhdujt hajxy ni pøñ xquia'a pøjcät coo hajxy jim mnøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. ¹² Pønjaty mäjädaacp, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ Dioswiinduum. Ni mänaa hajxy jim quia'a tsoonaanä. Ja'a nDeedyhøchä xiøø, jimhøch nyuugjaayaanä maa ja'a wyi-innähgøpøxphajxiän, møødä Dioscajptä xiøø, møød høøch njemyxiøø. Ja'a Dioscajptä, ja'a Jerusalén jemybiä je'e. Jim je'e choona'añ tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹³ Mhamädoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän."

¹⁴ 'Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a jim tøø quiexyñijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Laodicea: "Ja'a Jesucristo, tøyhajtyejp je'e. Ni mänaa quia'a høhnda'agy. Je'e cøxiä yajtsohndaac mäduhñtiä Dios yhädiuufñ. ¹⁵ Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb: Nnajuøøbiøch jaduhñ cooçh nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquia'a panøcxä, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo hajxy cu mnä'ägä mänaañ coo hajxy mga'a mäbøcy. ¹⁶ Entonces, coo hajxy hamuumdu'joot mga'a mäbøcy, páadyhøch mijts jaduhñ nxøøghada'añ. ¹⁷ Jaduhñ hajxy mmäna'añ cooc tyijy hajxy ti mäga'a nä'ägädä yajmaajiaty, cooc tyijy hajxy hoy mjaançh tehñ wiädity. Pero cab hajxy jaduhñ mnajuø'oy coo hajxy tijaty mga'a møødä. Jaduhñ mäwíinäts hajxy mhity nebiä häyooän, nebiä wiindspän, nebiä nähwa'ads høxwa'adspän. ¹⁸ Nhuuc yajmädoogyhøch mijts oro hoybä, møødä poobwit, møødä wiindsooy. Jaduhñ hajxy hoy mhixät. Cooçh mijts xmiänuu'xtá'agät, mänitøchä mbojpa mgädieey hajxy nyajnhwáatsämät. Jaduhñ hajxy hoy jim mnøcxät Dioswiinduum; cab hajxy jaduhñ mnä'ägädä tsähdiúnät. ¹⁹ Ndsøjpiøch mijts, pero pø cábøch nmädia'agy hajxy xquiudi-unaanä, mänit hajxy nyajcumädowa'añ. Nmägapxaamby nhane'emaamby hajxy jaduhñ. Entonces, naxiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mdehm ñajtshixø'owät. Hix, coo hajxy jaduhñ mnä'a cumädówät. Hamuumdu'jootä nmädia'agy hajxy xquiudiúunät. ²⁰ Huuc hamädoowhit hajxy, nja wi'l miänuu'xtäacypiøchä jäya'ayhajxy jaduhñ cooçh hajxy xjiøjppøgø'owät. Mänitøchä piojpa quidiieey hajxy nyajnhwáatsät. Mänitøch hajxy jaduhñ nmøødhijnät tu'ugmädia'agy. ²¹ Pønjaty mäjädaacp, nmo'owáambiochä cuhdujt hajxy jaduhñ cooçh hajxy xmiøødgobiernähädät. Jaduhñhøch tøø nmäjädaacpä; páadyhøch nDeedy jaduhñ nmøødgobiernähajpä. ²² Mhamädoowhidäp hajxy waambä Dioshespíritu ja'a hermanodøjc ñäma'ay maa ja'a juxtujcpä tsajtøjcän."

4

¹ Mänitøchä tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänitøch jaaya'ay xmiägäpxcombä, ja'a jayøbájthøch hänäjty tøøbä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmädooyy nebiä xuuxtän. Mänitøch xñämaayy:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxyhøch miich ti jaduhñ jadáañäp.

² Mänitøchä Dioshespíritu xñägädaacy. Mänitøchä Dios nwiinhijxy; jim hänäjty yhäña'ay tsajpootyp. ³ Haamñ tsämaambä Dios hänäjty nebiä tsaa hoybän, nebiä jaspén, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inçh hänäjty quiahxø'ogy maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajän hänäjty yhañ chämamy. ⁴ Jimhøchä majjäya'ay nhijxy nähii'xmädaaxc. Wäditiä ja'a Dios hajxy hänäjty juuhhäaawiadity. Poobwitmøød hajxy hänäjty. Oro hajxy hänäjty quihjenhajpy. ⁵ Jimä wädsuc hänäjty piädsømy maa ja'a Dios hänäjty

yhãña'ayän. Jädijpä hãnee hãnajty jim. Juxtujcã jøøn hãnajty jim tiøy Dioswiinduuum. Dioshëspíritu je'eduhñ ja'a juxtujcpã. ⁶ Haa jim ja'a Dioswiinduuma, jaduhñ mejy hãnajty jim quiãhxø'øgy nebiã hijxt jaançh tehñ tiø'xypän.

Mãdaaxcã animal ja'a Dios hajxy hãnajty jim jiuhhãñaawiãdity. Cøxiã ñi'x quiopc-hajxy hãnajty wyiinmøødã, jayøjp jioøxcø'ømhaambiajpy. ⁷ Tu'ug hãnajty quiãhxø'øgy nebiã leóngän; tu'ug nebiã wajjän; tu'ug nebiã jäya'ayän; tu'ug nebiã jäyøøbiã wiistän. ⁸ Haagã queectmøød hajxy hãnajty tädujçjaty. Cøxiã ja'a wiin hajxy hãnajty miøødã møød nähgøxp møød joodooty. Xøømdsuhñ hajxy hãnajty wyi'i miãna'añ:

Jaançh tehñ wia'adsã Dios;

je'le hajxy nWiindsønhtëm. Cøxiã mãjaa miøødã;

homiãnaajã ñã'ägädã hity cøjxta'axiøø.

⁹ Jaançh hijpä Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocã animal ja'a Dios hajxy wyiin-gudsãhgø'øy, ¹⁰ mãnitã majjäya'ay ja'a Dios hajxy hãnajty wyiinjicãda'agy, ja'a nahii'xmãdaaxpã. Mãnitã Dios hajxy hãnajty jiaançh tehñ wyiingudsãhgø'øy. Mãnit hajxy hãnajty wyi'i ñiguiuhjeendu'udyii. Mãnitã quiuhjën hajxy hãnajty jim ñajtsconø'øy Dioswiinduuum. Mãnit hajxy hãnajty miãna'añ:

¹¹ Dios, højts miich nWiindsønghajpy.

Hahixøøby jaduhñ coo højts miich nwiingudsãhgø'øwät, coo højts nmãna'anät coo miich ja'a mãjaa mmøødã, coo miich mmøjjã mjaançhã.

Cøxiã wiinä miich mjaançh tehñ quiunuu'xy mjaançh tehñ piãda'agy.

5

¹ Mãnitøchã Dios nhijxy coo nocy hãnajty quiø'øbøc-haty haxãdsach, ja'a quiø'ø hahooyhaampiã. Mejtsnaxã nocy hãnajty jiaayã. Juxtujc-hit hãnajty yhahooçhã. ² Mãnitøchã Diosmoonsã tu'ug nhijxy, ja'a mãjaa jaançh tehñ miøødpã. Mãnit je'e miãnaañ:

—Pøn cuhdujyt møød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät.

³ Ni pøn cuhdujyt hãnajty quia'a møødã coo ja'a nocy hajxy yhahoo'tstú'udät, coo hajxy yhéebät, ni ja'a jimbã tsajpootypã, ni ja'a hädaa yaabã naaxwiimbã, ni ja'a jiiipiã mõjcu'uhaambã. ⁴ Mãnitøch njaançh tehñ jioøyy, coo pøn cuhdujyt hãnajty quia'a møødã coo ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy quiãpxät. ⁵ Mãnitøchã majjäya'ay tu'ug xñãmaayy:

—Ca'a mjøøñã. Ja'a Jesucristo, je'eds mãjãdaac. Je'e cuhdujtmøød coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy jim gobiernãhtëtãbã Judãnaaxooty. Paadiã Jesucristo xiøhaty ja'a León de Judã.

⁶ Mãnitøchã Meeghuung tu'ug nhijxy. Jim hãnajty tiãna'ay Dioswiinduuum, maa ja'a animal nãmãdaaxpãn, maa ja'a majjäya'ay nahii'xmãdaaxpãn. Cãhxø'p hãnajty coo hãnajty tøø yagho'ogyii. Juxtujcã quiaa'pt hãnajty; juxtujcã wyiin hãnajtypã. Haa ja'a wyiin juxtujcpã, ja'a Dioshëspírituhajxy hãnajty je'eduhñ ja'a juxtujcpã. Jim hajxy hãnajty wiãdity wiinduhmyhagajpt. ⁷ Mãnitã Meeghuungã nocy hoy piøjtsoy. Ja'a Dios jaduhñ yejc; yhaoguiø'øhaamby hãnajty tøø quiø'øbøc-haty. ⁸ Mãnitã Meeghuung wyiinjicãdaacã. Ja'a nãmãdaaxpã animalhajxy mãwiinjicãdaac møødã nahii'xmãdaaxpã majjäya'ayhajxy. Cødu'ugã harpa hajxy hãnajty miøødã. Jimã poom hajxy hãnajty miøødã orojoønebøhñdioty. Haa ja'a poom jaduhmbã, ja'a Diospa'yaaxøøc je'eduhñ. Ja'a Diosmãdia'agy hajxy mãbøjpã, je'edsã Dios hajxy hãnajty pa'yaaxp. ⁹ Mãnitã jemyhøy hajxy yhøøyy:

Miič cuhdujtmøød coo yø'ø nocy mhahoo'tstú'udät.

Miič højts xñähho'ttuut. Paady højts cuhdujt nmøødä coo højts yaa nhídät Dioswiinduum.

Wiinduhmyhagajpt højts ndsooñ. Cøjhayuuc højts ngapxy.

¹⁰ Miič højts cuhdujt xmiiooy coo højts jim ngobiernähädät naaxwiin.

Diostuung højts ndunaamby nebiä teediän.

¹¹ Mänitøchä Diosmoonsä nhijxy jaanč tehṃ miay. Ja'a Dios hajxy hänäjty jiuhdänaawiädijpy møødä animalhajxy møødä majjäya'ayhajxy. ¹² Mänitä Diosmoonsähajxy møc jiaanč tehṃ yaaxy:

Yø'ø Meeghuung, yø'ø tøø yagho'ogyii.

Yø'øds cuhdujtmøød coo jiaanč tehṃ wyiingudsähgø'øwøøjät.

Hahixøby jaduṃ coo højts nmänäänämät coo cøxiä wiinä miøødä, møødä mäjaa, møød coo quiuhwijjiä, møød coo miøjjä jiaančä.

¹³ Mänit hajxy miänaañ nägøxiä mädyijaty ja'a Dios tøø quiunuu'xy, ja'a jimhä tsajpootypä, møødä hädaa yaabä naaxwiimbä, møødä jiiipiä møjcu'uhaambä, møødä jiiipiä mejjiootypä:

Tsögä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm møødä Meeghuung.

Cøjxta'axiøø hajxy yhida'añ møj jaanč. Møjmäjaa hajxy miøød.

¹⁴ Mänitä nämädaaxpä animalhajxy miänaañ:

—Tsøc.

Mänitä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjjicädaacy. Wyiingudsähgøøyy hajxy jaduṃ.

6

¹ Mänitøchä Meeghuung nhijxy coo ja'a nocy tu'hit yahoo'tstuuty ja'a hänäjty juxtujc-hithahoočpä. Mänitä animal tu'ug miänaañ:

—Miṃ huug hiṃ.

Coo ja'a animal jaduṃ miänaañ, jaduṃ yajmädooy nebiä hänee jiiditiän. ² Mänitøchä craa tu'ug nhijxy coo tøpxt hänäjty tu'ug miøødä. Poobcuaañähgøxp hänäjty yhäña'ay. Mänitä cuhjén miooyä. Mänit tiu'ubøjcy tsiptuumbä. Mäjäda'agaamb hänäjty jaduṃ.

³ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yahoo'tstuuty ja'a miämetsc-hithahoočpä. Mänitä miämetspä animal miänaañ:

—Miṃ huug hiṃ.

⁴ Mänitøchä craa tu'ug nhíjxcombä. Tsaptscuaañähgøxp hänäjty yhäñaabiä. Mänitä cuhdujt miooyä coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajnimädsibøøyyii hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a jäya'ayhajxy nøcxy yajniyagho'ogyii. Mänitä yoñhespada tu'ug miooyä.

⁵ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yahoo'tstúutcombä ja'a miädägøøghithahoočpä. Mänitä miädägøøgpä animal miänaañ:

—Miṃ huug hiṃ.

Mänitøchä craa tu'ug nhíjxcombä coo ja'a quipxt hänäjty tu'ug miøødä. Jiṅgwiaañähgøxp hänäjty yhäñaabiä. ⁶ Mänitøchä mädia'agy nmädooy maa ja'a mädaaxpä animalhajxy hänäjtiän:

—Møjyuu jaduṃ jadäänäp. Ja'a trigo tu'kilobä, mägoøxmil chowhada'añ. Y ja'a cebada tägøøgkilobä, jaduṃ chowhadaambä mägoøxmil. Pero cap yø'ø hon myaghäyöwät ni yø'ø vino.

⁷ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yahoo'tstúutcombä ja'a miämädaaxc-hithahoočpä. Mänitä miämädaaxpä animal miänaañ:

—Miṃ huug hiṃ.

⁸ Mänitöçhä craa tu'ug njaac hįxcombä, ja'a hänäjty xøhajpä ja'a mäyagho'pä. Cuaañhögxp hänäjty yhäña'ay ja'a poob-lómnäbä. Høxhaamä möjcu'uhaambä hänäjty piamiñ. Mänitä cuhdujt hajxy miooyä hädaa yaabä naaxwiin coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'mädaaxc-hitpä. Hadsip hajxy hänäjty miäyagho'oga'añ, yuuhaam, pa'amhaam, caahaam.

⁹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miämägooxc-hithahooçpä. Mänitöçhä háañmähajxy jıby nhıjxy altarpa'c, ja'a hajxy hänäjty tøø yagho'ogyıjıbä ja'a Diosmädia'agyquıøxpä. Paady hajxy yagho'cä coo hajxy hänäjty hoy tøø jiaanç tehñ quiudiuñ. ¹⁰ Mänit hajxy møc yaaxy:

—Dios, miıç højts nWiindsønhajpy. Miıçhä tøyhajt mmøød. Mänaa højts nnø'ty xyaghawiimbjıtät jıby naaxwiin.

¹¹ Mänitä poobwit hajxy cødu'ug miooyä. Mänit hajxy ñämaayä coo hajxy ween jiaac poo'xy høxtä coonä hänäjty pedyı tøø yagho'ogyıı ja'a hermano ja'a Jesucristo hajxy mäduumbä.

¹² Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädädujç-hithahooçpä. Mänitä hıjx møc ñajxy. Mänitä xøø jıyıñøoyy nebiä jıñwitän. Mänitä po'o quiähxø'cy nebiä nø'tiän. ¹³ Mänitä madsa'a tsajtçøxpä quıahy naaxwiin jaanç tehñ miay; jaduñ quıahy nebiä piıdstøøm piojca'ayän. ¹⁴ Mänitä tsajt yhadägoyyøñä nebiä nocy yhaxädsachän. Mänitä tuñ cøxiä wiıngtuum ñä'a yajnøcxä møødä naax hänäjty hijpä mejyquıujç. ¹⁵ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jıby ñıguiuyu'tsä tsaajutjooty, møødä jimbä tsaadunjootypä, møødä reyhajxy, møødä jäya'ayhajxy møjhajpä, møødä mäyøøjäya'ayhajxy, møødä soldadowiındsønñhajxy, møødä jäya'ayhajxy ja'a möjcuhudıjtmødpä, møødä nä'a pajäya'ayhajxy. ¹⁶ Mänitä tsaadun hajxy ñämaayy:

—Højts nähgahbéjtäc. Jaduhñ højtsä Dios xquia'a híxät ja'a jim häñaabiä tsajpootyp. Jaduhñ højtsä Meeghuung xquia'a yajtsaächpøgät.

¹⁷ Tøø yhabaätnä coo højts hajxy xyajtsaächpøgaañnä nägøxiä. Cab højts hoy nmee'xtuga'añ.

7

¹ Mänitöçhä Diosmoonsä mädaaxc nhıjxy coo hajxy hänäjty jim tiäna'ay hanıduhmjaty mäduñjatiä naaxteec. Mädaaxnaç hajxy hänäjty tiäna'ay. Yhaduipiä poj hajxy hänäjty, jaduñ quıa'a pojñät naaxwiin ni mejywyııng ni quepyquıøxp. ² Mänitöçhä Diosmoonsä tu'ug jadähooc nhıjxcombä coo hänäjty piedø'øy xøøbädsømypiä, coo ja'a Diossello hänäjty miøødä. Mänit hajxy møc miøjyaaxä, ja'a nämädaaxpä, ja'a hajxy hänäjty tøø quiuhdujtmø'oyıjıbä coo hajxy quıädiéyät, coo hajxy cøypänejpiä jıatcø'øwät hädaa yaabä naaxwiin møødä jim mejjıooty. Mänit hajxy ñämaayyä:

³ —Cab hajxy mgädiéyät jim naaxwiin ni jim mejjıooty, ni yøø quepychaa hajxy nej mga'a tünät, høxtä coonä højtsä jäya'ayhajxy hänäjty tøø nseñapäda'agy wyınnähgøpcøxp, ja'a hajxy Diosmäduumbä.

⁴ Mänitöçhä mäçohnd nmädooyy coo ja'a Israel yhap yhoc hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ nämägo'x-cujuxyçhägi'xmädaaxmılpä. Nämajmetscjaty hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ. ⁵ Nämajmejtsmil hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ ja'a Judä yhap yhoc-hajxy, møødä Rubén yhap yhoc-hajxy, møødä Gad yhap yhoc-hajxy, ⁶ møødä Aser yhap yhoc-hajxy, møødä Neftalı yhap yhoc-hajxy, møødä Manasés yhap yhoc-hajxy, ⁷ møødä

Simeón yhap yhoc-hajxy, mөөдä Levi yhap yhoc-hajxy, mөөдä Isacar yhap yhoc-hajxy, ⁸ mөөдä Zabulón yhap yhoc-hajxy, mөөдä José yhap yhoc-hajxy, mөөдä Benjamín yhap yhoc-hajxy.

⁹ Mänitöçhä majiäya'ay nhijxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hänajty chooñ. Cøjhayuucjaty hajxy hänajty miädia'agy. Ja'a Dios hajxy hänajty jim juhdänaawiäidjipy maa ja'a Meeghuungwiinduumän. Jaanç tehñ miay hajxy hänajty jaduhñ; cab hajxy hänajty hoy yajmächowa'añ. Poobwitmөөд hajxy hänajty. Mөөдä xi'iwahaay hajxy hänajty quiö'ogaphaty. ¹⁰ Mänit hajxy nägöxiä yaaxy möc:

Xyajñhawaats höjtsä Dios mөөдä Meeghuung. Gobiernähajpä Dios jaduhñ.

¹¹ Nägöxiä ja'a Diosmoonsä ja'a Dios hajxy hänajty juhdänaawiädity. Mөөдä majiäya'adiöjc-hajxy hänajty juhdänaawiädjitäbä mөөдä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänitä Dios hajxy wyiinjiicädaacy; wyiingudsähgööy hajxy jaduhñ. ¹² Mänit hajxy miänaañ:

Tsögä Dios hajxy jaanç tehñ wyiingudsähgööyäm cøjxta'axiöö.

Tsög hajxy mänänaäm coo miöjjä jiaançhä, coo quiuhwijjiä, coo miäjaamөөдä.

Tsög hajxy nämäyäm: “Dioscujú'uyäp.”

¹³ Mänitöçhä majiäya'ay tu'ug xmiäyajtööy:

—Pöñäda'a yö'öduhñ poobwitmөөд. Maa hajxiäda'a chooñ.

¹⁴ Mänitöch nhadsooy:

—Wiindsön, cáböch nnajuö'öy. Miiçhäda'a mnajuööby.

Mänitöch xñämaay:

—Yö'ö jäya'ayhajxy, töö hajxy jiaanç tehñ chaaçhpöcy. Töö hajxy ñähho'tu'udyii ja'a Meeghúungäm. Jaduhñ hajxy töö yajñähwáatsäbä.

¹⁵ Paady hajxy jim tiäna'ay Dioswiinduum. Xөөmdsuhmä Diostuung hajxy jim tiuñ. Cueendähjätap hajxy ja'a Diósäm. ¹⁶ Cabä yuu hajxy mänaa yagjuö'owaannä, ni cab hajxy tiödsö'owáañänä. Cab hajxy xiööno'ogáañänä, ni cab hajxy yhanho'ogáañänä. ¹⁷ Ja'a Meeghuung, jim yhyty maa ja'a Dios yhäña'ayän. Je'e hajxy cweendähadaamb yajxón. Cab hajxy jio'owaannä xiuudsaañä je'eguiöxpä coo hajxy yajxoonä'aga'añii ja'a Diósäm.

8

¹ Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miäjuxtujc-hithahooçpä. Mänit jim yhamooñ tsajpootyp cupc-hora.

² Mänitä Diosmoonsä juxtujc nhijxy coo ja'a Dios hajxy hänajty jim wyiindäna'ay. Mänitä xuuxt hajxy miooyyä cödu'ug. ³⁻⁴ Mänitä Diosmoonsä wiingpä miejtspä. Jimä orojoönebohñdy hänajty miöөдä. Mänit hoy tiänaaxiöpy maa ja'a orohaltar mäwiingonän, jim mäöyöy maa ja'a Dios hänajty yhäña'ayän. Mänitä poom may miooyyä coo jim jiögät ja'a orohaltarnähgöxp. Coo'pä ja'a poomjoc hänajty jim maa ja'a Diosän. Jimä Dios hajxy hänajty pia'ya'axy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty mäböjpä. ⁵ Mänitä Diosmoonsä ja'a joönebohñdy quionö'cy. Mänitä joömbajc hoy quuwobö'öy, ja'a hänajty jim hijpä maa ja'a altarän. Mänit quiuhga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiädsujcy mөөдä hänee yaaxy. Mänitä hujx ñajxy.

⁶ Haa ja'a näjuxtujcpä Diosmoonsähajxiä, ja'a xuuxtöödpä cödu'ugä, mänit hajxy ñiyhahixööyänä coo hajxy hänajty xiu'uxa'añ.

⁷ Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitä caandöötstuu quaihy hädaa yaabä naaxwiin mөөдä joöno mөөдä nö'ty. Mänitä naaxwiin tiooyy ja'a hänajty miädägööghitpä cöxiä, mөөдä quepychaa mөөдä hujtshaay.

⁸ Mänitá Diosmoonsá ja'a miámetspä xiuuxy. Mänitádsá tuñ crúundábá hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hánajty je'e. ⁹ Mänitá miädøøgpá mejy ñø'tiøøyy. Cøxy ho'c ja'a animalhaxy jaduhñ. Cøjxá barco qyiñ.

¹⁰ Mänitá Diosmoonsá miädägøøgpá xiuuxy. Mänitá madsa'a crúundábá quiahy jim tsajpootyp. Tooby hánajty je'ebá. Mänit hoy quia'ay maa ja'a miädägøøghitpä mõjnøøjån, maa ja'a miädägøøghitpä nøøgopcån. ¹¹ Jaduhñá madsa'a hánajty xiøhaty Tahñ. Mänitá nøø miädägøøghitpä tiahmøøbiá. Mänitá jáya'ayhaxy may yho'cy.

¹² Mänitá Diosmoonsá miámädaaxpä xiuuxy. Mänitá xøø tu'nax yho'cy maa hánajty yhawijtstuquiån ja'a miädägøøghitpä. Jaduhñá po'o jiajpá møødá madsa'a. Mädaaxc-hora ja'a xøø hánajty quia'a hañ xøøm; mädaaxc-hora ja'a po'o hánajty quia'a hañ coods.

¹³ Mänitøchä wiistá tu'ug nhijxjäyøøyy tsajtcøxp. Mänit møc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsáhaxy jiaac xú'uxät ja'a jaac tægøøgpá, mänitá jáya'ayhaxy jiaanç tehñ chaachpøga'añ, ja'a haxy jiiby tsánaabiá naaxwiin.

9

¹ Mänitá Diosmoonsá miámägøøxpá xiuuxy. Mänitøchä madsa'a tu'ug nhijxcahy, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitá madsa'a hawaatst miooyä coo ja'a jut jaduhñ yhawägüiitstú'udät ja'a jaanç tehñ quiøøcpá. ² Mänitá jut yhawägüiitstuuty. Mänitá jøønloc qui'ixc piädsøømy. Mänit cøxp chajpejty. Mänitá xøø cøjx wyiindägøøy. Mänitá tsajt cøjx jiaty jøønlocjooty. ³ Mänitá mamü'u jocjooty piädsøømy. Mänit haxy yaa tiägøøyy jäyøøbiá hádaa yaabá naaxwiin. Mänitá mu'u tøjpt haxy miooyä nebiá caa'ptiøjptån. ⁴ Mänit haxy yhanehmá coo hujtshaay haxy quia'a jøø'xät ni qeypychaa. Je'e haxy tiøbäp pønjiati Diosseñá hánajty ca'a møød wyiinnähgøpcøxp. ⁵ Coo pøn jaduhñ tiøbøøjät, jaduhñá mu'udøjpt jiäwø'owa'añ nebiá caa'ptiøjpt jiäwø'øyån. Mägøøxp'o ja'a mu'uhaxy hánajty miädøba'añ. Pero cabá cuhdujty haxy miooyä coo jáya'ay haxy yaghó'ogät. ⁶ Ja wi'i yho'ogaambá jáya'ayhaxy hánajty, pero cab haxy jaduhñ ñä'ä ho'oga'añ.

⁷ Jaduhñ mäwiinásá mu'uhaxy hánajty quiäxø'øgy nebiá tsiptuumbá cuaayån. Jim haxy hánajty miøødá quiuhduum nebiá orocuhjenbån. Jaduhñá wyiin jiojphaxy hánajty quiäxø'øgy nebiá ya'adiøjcån. ⁸ Jaduhñá cuhwaay haxy hánajty miøødá nebiá to'oxiøjcuhwaayån. Jaduhñá tiu'tstthaxy hánajty quiäxø'øgy nebiá leöntu'tstån. ⁹ Nähbujxt cuhbujxt haxy hánajty nebiá hacxpøjtån. Coo haxy hánajty jiäyø, jaduhñ haxy hánajty jiädity nebiá tsiptuumbá cuaaguiarretån. ¹⁰ Jaduhñá tøjpt haxy hánajty miøødá nebiá caa'ptiøjptån. Jaduhñá cuhdujty haxy hánajty miøødá coo jáya'ay haxy tiøbät mägøøxp'o. ¹¹ Haa ja'a mu'u wyiindsønhaxjiä, jutjooty hánajty chána'ay, ja'a jaanç tehñ quiøøcpá. Jegyhaxy hijty je'e tiuñ Diosmoonsá; tøø yhøxquéjxäná. Abadón hánajty xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Apoliön hánajty xiøhaty griegohayuuc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägø'øgy, ja'a mäyajcuhdägoobiá.

¹² Jaduhñá tsø'ty tu'ug jiajtá. Metscä tsø'ty hánajty quia'a pedyiiná.

¹³ Mänitá Diosmoonsá miädädujcpá xiuuxy. Mänitøchä mädia'agy nmädooy coo jáya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarån, jim Dioswiinduum. Hamädaaxteecá orohaltar hánajty. ¹⁴ Mänitá Diosmoonsá miädädujcpá ñämaayy, ja'a hánajty tøbä xiu'uxiä:

—Nøcx ja'a Diosmoonsähajxy mädaaxpä mäguejə'əw, ja'a jim cuxochpä maa ja'a Eufratesmøjnəjän.

¹⁵ Mänit hajxy hoy miäguejə'əyii. Mänit hajxy wyiinguejxä coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'ug tägøøgpuxy. Jäguemiä hajxy hänajty tøø yajnähdijyii coo hajxy miäyaghó'ogät. Coö ja'a miädädujcpä Diosmoonsä jaduhñ xiuuxy, habaat jaduhñ coo hajxy jiatcə'əwät. ¹⁶ Mänitəch nmädooy coo mejtsmägo'xmillón soldado hajxy hänajty miøødä; haagä cuaayhänaay coo hajxy hänajty jaduhñ.

¹⁷ Haagä caačhpujxtä soldadohajxy hänajty. Jaduhñä pujxt color hänajty miøødä, møødä tsaptspä, møødä hucypiä, møødä pu'tspä. Jaduhñä cuaay quiopc-hajxy hänajty nebiä leóncopcän. Tägøøgtu'u hänajty jiiby piädsəmy yhaawjooty, møødä jøøn, møødä joc, møødä azufre. ¹⁸ Jaduhñä jäya'ayhajxy yaghó'cä ja'a tu'ug tägøøgpuxypä, jøønhaam, joc-haam, azufrehaam. ¹⁹ Jimä cuaay mäjaa hajxy hänajty miøødä maa yhaawhajxiän møød jiiby maa tiu'tsthajxiän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hänajty quiahxə'əgy nebiä tsahñdycopcmøødpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajxy hänajty yajtsu'učh.

²⁰ Pero ja'a jäya'ayhajxy ja'a mähmøoyyäbä, cabä haxøøgcuħdujt hajxy ñajtshixøoyy. Møjcu'ugong hajxy hänajty jiaanč tehñ wyiingudsähgøøñäp, møødä oronähwopy, møødä platanähwopy, møødä hobiujxtnähwopy, møødä tsaahädiuñ, møødä quepychech. Cab yə'əduħmbä ñä'ä hixy, ni quia'a mädoy, ni quia'a yo'oy. ²¹ Wi'i jäya'ay-yaghó'pnä ja'a jäya'ayhajxy hänajty. Wi'i miäbädaacnä hajxy hänajty haxøøgwiinmahñdyaam. Wiingä tägächä to'oxiəjc hajxy miøødtsäna'ayñä. Møød hajxy hänajty wyi'i mieečñä.

10

¹ Mänitəchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy jaanč tehñ miäjaamøød. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jocjooty hänajty miänacy. Jimä hi'inč hänajty miøødä quihduum. Jaduhñä wyiin jiojp hänajty jiajy nebiä xøøjän. Jaduhñä tiecy hänajty quiahxə'əpä nebiä toobiän. ² Jimä nocyhuung hänajty quio'əbəc-haty ja'a haxädsajtstu'udypä. Mänitä yhadoodiecy piädaacy mejywyiing. Mänitä yhanajtytiecy piädaacy tøødstuum. ³ Mänit möc yaaxy nebiä leóngän. Mänitä hänee ja'a juxtujcpä yaaxwiimbijty. Capx hajxy jaduhñ. ⁴ Mänitəch nja tägə'əwaañ cujahbiä waambä häneehajxy quiapxy. Mänitəchä jäya'ay tu'ug xñämaayy jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujáayät nebiä häneehajxy quiapxiän. Ni pəñ jaduhñ mga'a yajmøødmädiä'agät.

⁵ Haa ja'a Diosmoonsä hänajty jim tänaabiä mejywyiing møød jim tøødstuum, mänit yhaoguiə'ə chajxajy. ⁶ Mänit miänaañ:

—Cəjxta'axiəø ja'a Dios ñä'ägädä hity. Cəxiä quinuuyxy møødä tsajt, møødä naaxwiin, møødä mejy, hotyehñ miädyyijatiä. Ja'a Dios jaduhñ mänaamb coc tøø yhabaatnä. ⁷ Coö yhabaadät coö ja'a miäjuxtujcpä Diosmoonsä xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hänajty yajtəjaty nebiä quiguexy hajxy hänajty jecy tøø yhawaañän. Cabä wiinghäna'c yhawaañä; ja'a quiuguexiähajtiä yhawaañä.

⁸ Mänitəchä jäya'ay jim tu'ug xñämáaguimbä tsajpootyp:

—Nøcx ja'a nocyhuung pəjtsow ja'a haxädsajtstu'udypä, ja'a Diosmoonsä quio'əbəc-hajpiä.

⁹ Mänitəchä Diosmoonsä ja'a nocyhuung hoy nmäyujwa'añ cooč xmió'owät. Mänitəch xñämaayy:

—Pøc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty mjuø'øwa'añ nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jii by quiäda'aga'añ maa mjøø'xytiøjcän, mänit mjuø'øwa'añ coo tiahmä.

¹⁰ Mänitøchä nocyhuung hoy njaanč pøjtsoy. Mänitøch njaanč puhy. Pá'aghøch jaduhñ njaanč juøøyy nhaawjooty nebiä møjtsiinnøøjän. Pero coo jii by jiaanč čadaacy maach njøø'xytiøjcän, mänitøch njaanč juøøyy coo tiahmä. ¹¹ Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Tspcøxp mnägapxtägätsät nebiä jäya'ayhajxy jiada'añ yhabeta'añän, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin, ja'a hajxy wiinduhmyhayuuc mädiaacpä, møødä gobiernähajxy.

11

¹ Mänitøchä paxyquipxt hajxy xmioooy. Mänitøch hajxy xñämaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx møødä altar. Mächow ja'a jäya'ayhajxy, nänaagä Dios hajxy wiiingudsähgøøy. ² Pero cab jaduhñ jim nguipxät Diostøchaguuy. Ja'a jäguembä-jäya'ay ja'a cuhdujt hajxy tøø mio'oyii coo hajxy jim guiobiernähädät maa ja'a Dioscajptän juxychägui'xmejtspo'o. ³ Nguexáambiøchä nguguexy metscä coo hajxy jim miädiä'agät ja'a høøhcøxpä juxychägui'xmejtspo'o. Jiñwitmøød hajxy wiädita'añ.

⁴ Haa ja'a Diosquexyhajxy nämetspä, ja'a olivoquepy hajxy je'e ja'a metspä, møødä ceratoyøhñdy metspä, ja'a jim tänaabiä Dioswiinduum. Ja'a Dios ja'a naaxwiin cunuu'x. ⁵ Coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty cøxypänejpiä jia tuna'añii, mänitä jøøn hajxy yhøxpäxujja'añ yhaawjooty. Cøxy toyaambä miädsiphajxy hänajty jaduhñ. Jaduhñ hajxy yho'oga'añ.

⁶ Cuhdujtmøødä Dioscuguexyhajxy hänajty coo hajxy quia'a yajtú'uwät, naagxøø hajxy hänajty miädiä'aga'añ ja'a Dioscøxpä. Jaduhñä cuhdujt hajxy hänajty miøødäbä coo nøø hajxy wia'añdiunät, yajnø'tycójät. Jaduhñä cuhdujt hajxy hänajty miøødäbä coo ja'a jäya'ay hajxy yajpa'ambädät hädaa yaabä naaxwiin, coo häyohn hajxy yagjadøøjät, naaghoocä jioothajxy hänajty chocy. ⁷ Coo hajxy hänajty tøø miädiaacpädøøñä, mänitä animal jii by tu'ug piädsøma'añ maa ja'a jut jaanč tehñ quiøøcpän. Mänitä Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii. ⁸⁻⁹ Tägøøgxøø ja nähgucp hajxy jim wyijtsna'awa'añ møjcajptooty maa ja'a Jesús jecy miøjpahbejtän cruzcøxp.

Haa ja'a cajptjäya'ayhajxiä, haxøøgä cuhdujt hajxy hänajty miøødä nebiä jecyjäya'ay ja'a cuhdujt hajxy hijty miøødän, ja'a hajxy hijty jim jeyhajty tsänaabiä Sodoma møødä Egipto. Cabä cuhdujt hajxy nã'ägä yega'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jim yajnaaxtägøøwøøjät. Minaamb hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy miädiä'aga'añ. ¹⁰ Jaanč tehñ xioonda'agaambä jäya'ayhajxy hänajty coo ja'a Dioscuguexyhajxy hänajty tøø yho'ogy. Paady hajxy hänajty jootcujc ñijiäwøøyyänä, cab hajxy hänajty yhadsibaañänä. Paady hajxy hänajty hotyijä nã'ä nimio'owa'añii hamiñ haxøpy. ¹¹ Coo tägøøgxøø ja nähgucp hänajty tøø yhabety, mänitä Dios ja'a quiuguexyhajxy hänajty yagjujypioğa'añ jadähoc. Pønjaty hänajty hixaamb, mänit hajxy hänajty chähgøøbioğa'añ.

¹² Mänitä Dioscuguexyhajxy miädowa'añ coo hajxy hänajty møc miøjya'axyii jim tsajpootyp:

—Pet hajxy yam cøxp.

Mänit hajxy jocjooty ñøcxa'añ tsajpootyp. Hixáañäp hajxy ja'a miädsípäm.

¹³ Mänitä hujx jaanč tehñ miøc ñäxa'añ. Mänitä tøjc may piuma'añ ja'a miämajc-hitpä jim cajptooty. Juxtujcmilä jäya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy

hänajty t00 jiaac mähm0'0yábä, jaanč tehḡ chähg0'0waamb hajxy jaduhḡ. Mänitä Dios tsajpootypä hajxy wyiingudsähg0'0wa'añ.

14 Jaduhḡ ja'a ts0'ty ñajxy ja'a miämetsc-hoocpä. Paquiä yhabaadáangombä coo ja'a miädäg00gpä ñaxáangombä.

15 Mänitä miäjuxtjcpä Diosmoonsä xiuuxy. Mänit hajxy jim m0c yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy nWiinds0ñhátäm.

T00 je'e mi0jtäg0'0y wiinduhmyñaaẏwiin.

C0jxta'axi00 guiobiernähadaañä.

16 Jimä nähii'xmädaaxpä majjāya'ay ja'a Dios hajxy hänajty jiuhhāñaawiädity. Mänitä Dios hajxy hoy wyiinjcāda'agy. Wyiingudsähg00yy hajxy jaduhḡ.

17 Mänit hajxy miānaañ:

Dios, h0jts miich nWiinds0ñhajpy.

C0xiä miich mājaa mm00dä. C0jxta'axi00 miich mhity.

Dioscujú'uyäp coo miich t00 mm0jtäg00ñä, coo t00 mdäg00ñä gobiernähajpä.

18 T00 ja'a jāya'ayhajxy näg0xiä jia jootma'ady. Pero t00 yhabaady coo miich myajcumādowaañä.

T00 yhabaady coo miichä ho'ogyjiāya'ayhajxy myajt0yhajtyegaañä, coo mya-jcuhdägoyyaañä p0njatiä jāya'ayhajxy yaa yajtu'udägooby hädaa yaabä naaẏwiin.

Jaduhḡ t00 yhabaatpä coo miichä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mmo'owa'añ p0njaty miich t00 xquiapxpaady, m00d p0njatiä mmädia'agy hamuumdu'joot t00 xyajtuunä, m00d p0njaty miich t00 xwyiingudsähg0'0y, hoyyā m0jtuung hajxy t00 quia'a ja m00dhaty.

19 Mänitä Diost0jc jim yhawaach tsajpootyp. Mänitä caja jiiby quiähx0'cy t0gooty m00dä contrato, ja'a Dios jecy yajcuhdújcäbä. Mänit tiäg00yy wädsupä. Mänitä hānee m0c jiädijty; m00dä hujx m0c ñajxy. Mänitä caand00sttuu may quiahya.

12

1 Mänitä hijxtahnd jim quiähx0'cy tsajtc0xp jaanč tehḡ hoy-yagju00ñä. Jimä to'oxi0jc hänajty tu'ug yhajxy nebiä x00jān. Jimä po'0 hänajty yajtehḡbety. Majmetscä madsa'a hänajty quiuhjenhaty. 2 T00 hänajty tiehḡ yhabaatnä coo yhuungpaada'añ. Paady hänajty wyl'i ya'axy. 3 Mänitä hijxtahnd wiingpä wyiingähx0'combä. Tu'ugä dragón hänajty cruundä. Tsaptsä ñi'x hänajty. Juxtjčä quiopc hänajty haagä cuhjenm00d. Mä-jcä quiaa'pt hänajty. 4 Tiu'tsthaamä madsa'a tu'ug täg00gpuxypä yajcahy naaẏwiin ja'a tsajtc0xpä. Mänitä dragón hoy wyiindānaaxi0py ja'a to'oxi0jc ja'a hänajty huungpaadaambä. Nägooyyā yhuung hänajty myina'añ, mänit hänajty chu'uds'añ. 5 Mänitä ya'ayhāna'c myiñ. Je'e hänajty tunaamb gobiernä wiinduhmyñaaẏwiin. M0c hänajty jaduhḡ jiaanč tehḡ yhane'ema'añ. Mänit jim yajn0cxä Dioswiinduum. 6 Mänitä to'oxi0jc piäy0'cy. Pactuum ñ0cxy. Jimä Dios hänajty t00 yajnāhdijy coo jim yajcay00jät mil cumejtsmägo'x cudäg00ghii'xx00.

7 Mänitä tsip jim piäd0'nä tsajpootyp. Ja'a Miguel hänajty tuumb Diosmoonsäwiinds0ñ. Je'e ja'a Diosmoonsähajxy mi00dpäd0'c. Ja'a dragón ja'a mioonsähajxy m00dpäd0'pä. Mänit hajxy ñiñāmejtsä. 8 Cabä dragónhajxy ñä'a mājadaacy. Mänit hajxy quia'a cuhdujtm00yyänä coo hajxy jim jiaag

hídät tsajpootyp. ⁹ Mänitá dragónhajxy jim̄ yhøxquéjxänä; yaa hajxy miänajnä hädaa yaabä naaxwiin. Haa ja'a dragónhajpä, ja'a møjcu'ugong je'e, ja'a jecychahñdy je'e. Jaduhñ je'e xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy yaa xwiinhøññäm hädaa yaabä naaxwiin.

¹⁰ Mänitá jäya'ay jim̄ møc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miäjäda'agy. Gobiernä je'e tiunaamby møødä Jesucristo. Tøø ja'a møjcu'ugong yhøxquéjxänä. Xøømdsuħm̄ højts nmägu'ughajpähajxy hijty jim̄ yajnähdsømyii Dioswiinduum. ¹¹ Paady højts nmägu'ughajpähajxy tøø miäjäda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñähho'túutäm, møød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hánajty jia ho'oga'añ, cab hajxy hánajty chähgø'øy. Hamdsoo hajxy jaduhñ ññähdujcä coo hajxy yhö'ogät. ¹² Mxoondá'agäp hajxy, pønjaty jim̄ tsánaaby tsajpootyp. Pero pønjaty jiiy tsánaaby naaxwiin, haxøøg hajxy mäböcy mjada'añ mhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'ugong hajxy jiiy tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaambä møjcu'ugong jaduhñ. Najuøøby jaduhñ coo cuhdujt jejcy quia'a møødhada'añ coo cøxypänejpä jiatcø'øwät.

¹³ Coo ja'a dragón yhiixy coo hánajty tøø quiäda'agy naaxwiin, mänitá to'oxiøjc tiägøøyy päboobiä, ja'a hánajty tøø yhuungpädiäbä. ¹⁴ Mänitá to'oxiøjc wiistäqueect metsc miooyyá møjjaty, neby jaduhñ jäyøy ñøcxät pactuum maa hánajty yajcaya'añiijän tägøøgjomøjtä cupc. Jäguemä dragón miähmø'øwät. ¹⁵ Mänitá dragón nøø com̄ yhøxpäxuy nebiä to'oxiøjc jaduhñ ñøøgomdsømøøjtä. ¹⁶ Mänitá nøøgom̄ cøjx yhuugø'øy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc jaduhñ. ¹⁷ Mänitá dragón ja'a to'oxiøjc jiaanč tehñ ñähawa'andaacy. Mänitá dragón tiägøøyy tsiptuumbä møødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hánajty yaa tsánaabiä hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty mäböjpä, ja'a Jesucristo hajxy hánajty capxpaatpä.

13

¹ Jímhøch hánajty ndäna'ay mejypia'a. Mänitøchä animal cruundä nhi-xpädsømy mejjiooty. Juxtujcä quiopc hánajty haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduhñbä, haagä haxøøgiatiä Dios hajxy ñänømy. Majcä quiaa'pt hánajty haagä cuhjenmøød. ² Jaduhñä ñi'x hánajty nebiä cuxiøøbøjtän. Jaduhñä tiecy hánajty nebiä osotequiän. Jaduhñä yhaaw hánajty nebiä leónhaawän. Mänitá animal møjcuħdujt miooyyá møødä møcmäjaa. Ja'a dragón jaduhñ yejc; yhamdsoo je'e jaduhñ. ³ Tu'ugä animal quiopc hánajty quiähxø'øgy nebiä cuhbuxypän. Tøø hánajty chóoccombä. Mänitá jäya'ayhajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitá animal hajxy tiägøøyy pawädijpä. ⁴ Mänitá dragón hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a animal møjcuħdujt hánajty tøø mio'oy. Jaanä ja'a animal hajxy wyiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy hánajty miäna'añ:

—Ni pøn mäjaa jaduhñ quia'a møødä nej yø'ø animal mäjaa miøødän. Ni pøn jaduhñ quia'a mäjäda'agät coo yø'ø animal hajxy ñä'a mädsibø'øwät.

⁵ Mänitá animal cuhdujt miooyyá coo ja'a Dios haxøøg ñänømät. Jaduhñ quiuhdujtmøoyyabä coo yhané'emät juxychägui'xmejtspo'ø. ⁶ Jaanč jatcøøyy jaduhñ. Haxøøgä Dios jiaanč nänøømy, møødä Dios tiøjc, møød hajxy jim̄ hijpä tsajpootyp. ⁷ Jaduhñ quiuhdujtmøoyyabä coo miädsibø'øwät ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmäjäda'agøøjtä. Mänit quiuhdujtmøoyyabä coo ja'a jäya'ayhajxy yhané'emät nägøxiä,

ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin. ⁸ Je'eds hajxy jaduñ animalwiingudsähgøøyy, pønjataä xiøø hånajty jim ca'a miimb cujaay nocyquiøxp, ja'a Meeghuung miøødpä, ja'a højts xñähho'tútümbä. Pønjata cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jugyhatiän, je'edsä xiøøhajxy jim miimb cujaay nocyquiøxp. Tøøyyämä xiøøhajxy hånajty quiujähyyäxä coo ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xtaacy.

⁹ Naxy hajxy hädaa mhuuc tehñ wyiinjuø'øwät. ¹⁰ Pønjata mädsuumb, yajtsuumdägatsaamb hajxy je'ebä. Pønjata mäyagho'p espadahaam, jaanä jaduñ hajxy yagho'tägatsaänäbä espadahaam. Hix, pønjata jaduñ Dioshuung, tsipcøxp hajxy miee'xtügät; tsipcøxp hajxy miäbögat.

¹¹ Mänitøchä animal wiingpä nhijxnaaxwiimbädsøømy. Jaanä cruundä je'ebä. Metscä quiaa'pt hånajty je'e nebiä meeghuungcaa'ptän. Wiing hånajty quiapxy miädia'agy nebiä dragóngän. ¹² Jaduñdsä mõjcuñdujt hånajty miøødäbä nebiä jayøbjatpä mõjhanimalän. Quipxy hajxy hånajty yhane'my nämetscä. Mänitä miämetspä mõjhanimal yhanehmy coo ja'a jayøbjatpä wyiingudsähgø'øwøøjät, ja'a hånajty cuhbuxypä tøø chó'oguiäbä. ¹³ Haa ja'a mõjhanimal miämetspä, madiu'u hijxtahñd yajcähxø'cy haagä hoy-yagjuøøñäjaty. Hijxwiinduumä jøøn yajcahy naaxwiin. ¹⁴ Coo ja'a jaya'ayä hijxtahñd hajxy yhiixy, yaghijxmañøøyyä hajxy jaduñ. Mänit hajxy ñämaayy coo ja'a animal hajxy yhädiuunnäxät, ja'a hånajty tøø quiuhbuxyijjäbä. ¹⁵ Mänitä miämetspä animal quiuhdujtmøøyyä coo ja'a animal yhädiuunnaxy yagjujyppiøgat, yajcapxø'øgat. Jaduñ je'e quiuhdujtmøøyyäbä coo yajyagho'ogøøjät pønjataä animalhädiuunnaxy ca'a wiingudsähgø'øwaamb. ¹⁶ Mänitä tsaangu'ughajxy nägøxiä yajseñapadaacy maa yhaoguiø'øhajxiän, o maa wyiinnähgopcøxphajxiän, miøjjä miuutscä, miäyøø quia'a mäyøøjä. ¹⁷ Pøn hånajty ca'a señamøød, pønä animal xiøø hånajty ca'a møødhäjtäp, o ja'a ñümero, cabä cuñdujt hajxy hånajty mio'oyii coo hajxy jiuýtä, coo hajxy tiøøgat. ¹⁸ Pøn cuhwijy, pøn wiinjjuøøby, ween yhuuc najuø'øy nebiä animal ñümero miädia'agytiägø'øy. Jaduñ je'e nebiä jäya'ay ñümeron. Jue'e ñümero jaduñ, tädujmägo'x cudägøøghii'xtädujc.

14

¹ Mänitøchä Meeghuung nhixy coo jim tiäna'ay Sióntunñähgøxp. Jimä jäya'ayhajxy hånajty piadänaabiä nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc mil. Yhaagä møød hajxy hånajty cujaay wyiinnähgopcøxphajxy ja'a Meeghuung xiøø møødä Tieedy xiøø. ² Mänitøch jim nmädooy tsajpootyp nebiä mõjnøø may jäditian, nebiä hänee møc ya'axiän. Jaduñ hånajty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añän. ³ Ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hånajty tøø yajnähwa'ächijäbä hädaa yaabä naaxwiin, jemyhøy hajxy hånajty jim yhøøby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhäjxiä, jim hajxy hånajty piahäña'ay møødä majjäya'adiøjc-hajxy. Cabä wiinghäna'c-hajxy jiada'añ ja'a jemyhøy jaduñmbä. ⁴ Haa ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ayhäjxiä, cabä wiingto'oxiøjc hajxy hånajty tøø miøødtsäna'ay. Jaanç tehñ yhoxy hajxy hånajty jäya'ayhaty. Majatiä Meeghuung hånajty ñøcxø'øy, pianøcxyp hajxy hånajty jaduñ. Jayøbjat hajxy yajñähdiijä coo hajxy yajnähwa'adsøøjät, coo hajxy yhuunghadøøjät ja'a Diósäm møødä Meeghuungäm. ⁵ Ni mänaa hajxy quia'a hønñda'agy. Cab hajxy tii poj tii cädieey miøødä jim Dioswiinduum.

⁶ Mänitöçhä Diosmoonsä wiingpä nhijxy; jim hänäjty jäyøøwiädity tsajtcøxp. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty yegaamby ja'a ni mänaa ca'a tægajtpä. Nägøxiä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia møødä. ⁷ Mänitä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Wiingudsähgø'ow ja'a Dios hajxy. Näma'aw hajxy jaduñ coo miøjjä jiaançhä. Tøø yhabaady coo ja'a Dios jäya'ay yajtoyhajtyyega'añ. Je'eds cøjx yhädiuñ tsajpootyp møødä naaxwiin, møødä mejy, møødä nøøgopç.

⁸ Mänitä Diosmoonsä tu'ug jiaac mänaañ:

—Tøø ja'a møjcajpt Babilonia quiuhdägoy, je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt jiaanç tehñ yhaxøögä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä pijaatcø'oy ja'a Babilonia quiuhdujt.

⁹ Mänitä miädägøgpä Diosmoonsä møc miänaañ:

—Pønä animal wiingudsähgøøby møødä yhädiuunnaxy, pøn yajseñapädaacp wyiinnähgopçøxp o quiø'ogøxp, ¹⁰ hoyhoyyä Dios jiaanç tehñ yajcumädowa'añ. Jøønjooty, azufrejooty hajxy chaachpøga'añ Diosmoonsäwiinduum møødä Meeghuungwiinduum. ¹¹ Cøjxta'axiøø hajxy chaachpøga'añ xøømdsuhñ, pønjataiä animal wiingudsähgøøby møødä yhädiuunnaxy, pønjataiä seña jim møødhajtäp. ¹² Pønjataiä Diosmädia'agy mäbøjp møødä Jesucristo miädia'agy, ween hajxy tehngajnä miee'xtucy.

¹³ Mänitöçhä jäya'ay jim tsajpootyp xñämaayy:

—Cujaay jaduñ: “Pønjataiä Diosmädia'agy mäbøjp, coo hajxy yhö'ogät, jootcuyc hajxy yhida'añ.” Tøyhajt jaduñ. Poo'xáannäp hajxy jaduñ. Jiahmiedsaambiä Dios jaduñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajtuñ. Nømä Dioshespíritu miäna'añ.

¹⁴ Mänitöçhä jäya'ay tu'ug nyuughijxy. Poobjocçøxp hänäjty yhäña'ay. Orocuñjén hänäjty quiuhjenhajpy. Arroztstujt hänäjty quiø'ogaphajpy jaanç tehñ jøjpp. ¹⁵ Mänitä Diosmoonsä tu'ug piädsøømy maa ja'a Diostsajtcjån. Mänitä jäya'ay miøjyaaxä møc, ja'a hänäjty häñaabiä jocçøxp:

—Tøø yhabaady coo ja'a päda'agy myajpädø'ogät jiiby naaxwiin. Tøø ja'a tiøøm miäjay. Nøcx yajpädø'og.

¹⁶ Mänitä päda'agy hoy jiaanç yajpädø'ogy arroztstujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Jaduñ miädia'agytiägø'oy coo ja'a jäya'ayhajxy yajcumädowa'añii, ja'a hajxy haxøøgcuhdujtmøødpä.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä wiingpä piädsøømgombä maa ja'a Diostsajtcjån. Jimä arroztstujt hänäjty quiø'ogaphajpä jaanç tehñ jøjpp. ¹⁸ Mänitä wiing Diosmoonsä piädsøømy maa ja'a altarän. Je'e cuhdujtmøød maa ja'a jøngøxpän. Mänitä Diosmoonsä møc miøjyaaxä ja'a arroztstujt cabhijpä:

—Tøø ja'a tsaatyp jiiby cha'amy naaxwiin; nøcx yajpädø'og arroztstujthaam.

¹⁹ Mänitä tsaatyp hoy jiaanç yajpädø'ogy arroztstujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa ñähhädiunø'oyän maa hajxy tiehñdse'ediän. Jaduñ mäwiinädsä Dios yajtsaachpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mäböquiäbä. ²⁰ Cajtpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tiehñdse'edy. Comä nø'ty piädsøømy maa ñähhädiunø'oyän. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tægøøgmägø'x kilómetro. Coo'pä nø'ty hänäjty maa ja'a cuaay frenon.

15

1 Mánitōchā wiinghijxtahnd jim̄ nhijxy tsajpootyp jaanč teh̄m yhamōj, hoy-yagjuoōñā. Juxtujc-hōčhā Diosmoonsā nhijxy haagā hāyohmmōd. Je'eduh̄n n̄ānōm̄by coo ja'a Dios juxtujc-hooquīā jiaac jajtsaachpōga'añ ja'a hajxy yaa ca'a m̄ābōjpā hādaa yaabā naaxwiin.

2 Mánitōchā hijxt nhijxy. Jim̄ hānajty hamōj quioonna'ay. Nebiā mejjiān hānajty quiāhxō'ogy. Jaduh̄n hānajty quiāhxō'pā nebiā toobiān. Jim̄ jāya'ayā hijxt hajxy hānajty wyiindāna'ay, ja'a animal hajxy hānajty tōō quia'a yajmājadā'aguiābā mōōdā señā, mōōdā xiōō, mōōdā ñúmero. Jim̄ harpa hajxy hānajty miōōdābā. Ja'a Dios jaduh̄n yejc. 3 Jaduh̄n hajxy hānajty yhōy nebiā Moisés jecy yhōōyyān. Je'e ja'a Dios jecy māduun. Jaduh̄n hajxy hānajty yhōōbā nebiā Meeghuung yhōōyyān:

Wiindsōn̄ Dios, cōxiā miich̄ cuhdujt mjaanč teh̄m miōōdā. Mōj jaanč miich̄ mjaanč teh̄m tiuñ.

Jaanč teh̄m yhoj miich̄ mguhdujt jaduh̄n. Miich̄ mhanehm̄by wiinduh̄myhagajpt.

4 Caj miich̄ tii pojpā tii cādieey mmōōdā. Nāgōxiā miich̄ jāya'ayhajxy xwyiingudsāhgō'oy.

Nāgōxiā hajxy miāna'añ cooc mmōōjā cooc mjaančhā. Minaamb̄ miich̄ jāya'ayhajxy nāgōxiā xwyiingudsāhgō'ōwa'añ,

ja'a hajxy wiinduh̄myhagajptpā, je'eguiōxpā coo hajxy tōō yhixy tōō miādoj coo miich̄ mguhdujt jiaanč teh̄m yhooyā.

5 Mánitōchā Diostsajtōjc nhijxhawaach jim̄ tsajpootyp maa ja'a Dios yhāñā'ayān. 6 Mānitā Diosmoonsāhajxy jiiby piādsōomy, ja'a hāyohmmōdpāhajxy ja'a nājuxtujcpā. Poobwit hajxy hānajty miōōd jaanč teh̄m wia'ads. Jim̄ orowōōn hajxy hānajty miōōdā chi'tsnāhgōxp. 7 Mānitā orotsim̄ hajxy cōdu'ugjaty miooyā. Tu'ugā animal jaduh̄n yejcy ja'a nāmādaaxpāhajxy hānajty jim̄ hāñaabiā Dioswiinduum. Hujtsjatiā orotsim̄ hānajty. Je'eduh̄n n̄ānōm̄by coo ja'a Dios ja'a jāya'ayhajxy jiaanč teh̄m yajcumādowa'añ, ja'a hajxy ca'a m̄ābōjpā. Cōjxta'axiōō ja'a Dios ñā'āgādā hity. 8 Jiiby Diostsajtōgooty, haagā joc jiiby pu'xwādijp. Jim̄ joc chooñ maa ja'a Dios mōj jaanč yhitiān. Caj pōn̄ jiiby hoy ñā'āgādā tāgō'ōwa'añ tsajtōgooty hōxtā coonā ja'a Dios hānajty juxtujc-hooc tōō jajtsaachpōcy ja'a jāya'ayhajxy ca'a m̄ābōjpā.

16

1 Mánitōch̄ nmādooy coo jāya'ay mōc quiapxy Diostsajtōgooty. Mānitā Diosmoonsā nājuxtujcpā ñāmaayā:

—Nōcx hajxy cuhm̄nactem̄ jiiby naaxwiin ja'a orotsim̄jootypā. Je'eduh̄n n̄ānōm̄by coo ja'a Dios jiaanč teh̄m yajcumādowa'añ ja'a hajxy ca'a m̄ābōjpā.

2 Mānitā Diosmoonsā tu'ug hoy quiuh̄m̄nactemy hādaa yaabā naaxwiin ja'a yhorotsim̄jootypā. Pōnjatiā animalseñā hānajty mōōd ja'a hamōjpā, pōnjatiā yhahādiuun̄naxy hānajty wiingudsāhgōōyyāp, nāgōxiā haxōgpu'uds hajxy piaatā ja'a jaanč teh̄m piah̄mbā.

3 Mānitā Diosmoonsā miāmetspā hoy quidem̄ō'oy mejjiooty ja'a yhorotsim̄jootypā. Mānitā mejyñōō jiajty nebiā ho'ogyjiāya'añō'tiān. Cōjx yho'ogy mādyijaty jiiby tsānaaby mejjiooty.

4 Mänitä miädägøøgpä hoy mõjnøøjooty quidemø'oy ja'a yhorot-simjootypä møød jim nøøgopçjooty. Mänitä nøø jiajty nebiä nø'tiän. ⁵⁻⁶ Mänitä Diosmoonsä ja'a nøøgüendähajpä miänaaŋ:

—Wiindsøn Dios, caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødä. Cøjxta'axiøø miich mhity. Hoy jaduħn coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaaçhpøcy, coo nø'ty hajxy tøø myaghu'ugy, je'eguiøxpä coo miich mgu'ug xyajpuhho'cä møødä miich mmädia'agy hajxy tøø xyajwä'xäbä.

⁷ Mänitä tul'jäya'ay miänaaŋ maa ja'a altarän:

—Tøyhajt jaduħn. Wiindsøn Dios, hoy jaduħn coo miichä jäya'ayhajxy tøø myajtsaaçhpøcy. Miich cuħdujt cøxiä mmøød.

⁸ Mänitä Diosmoonsä ja'a miämädaaxpä ja'a xøø yajwiingutemøøyy ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä xøø quihdujtmøøyyä coo ja'a jäya'ay ñø'ogät.

⁹ Hoyhoyyä jäya'ayhajxy cøxiä tiooy. Pero cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty jia najtshixø'owa'añ. Haxøøgjatiä Dios hajxy ñänøømy ja'a jim tsajpootypä. Cabä Dios hajxy piädaacy mõj jaançh, hoyyä Dios cuħdujt jia møødä maa ja'a häyohngøxpän.

¹⁰ Mänitä Diosmoonsä miämägøøxpä quidemøøyy maa ja'a animal hänäjty yhäña'ayän, ja'a yhorotsimjootypä. Mänit cøjx wyiingoodsø'oy majatiä animal hänäjty yhane'emiän. Mänitä jäya'ay tiøots hajxy yajtsu'udsøøyy je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty jiaançh tehñ chaaçhpøcy. ¹¹ Paadiä Dios hajxy haxøøgjaty ñänøømy. Cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty jia najtshixø'owa'añ.

¹² Mänitä Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jiiby quidemøøyy Eufratesmõjnøøjooty, ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä nøø tiøøch. Jaduħnä reyhajxy hänäjty hoy ñaxø'owa'añ, ja'a hajxy hänäjty jim tshõnda'agaambä maa ja'a xøø piädsømiän.

¹³ Mänitøchä haxøøgiuøhñdy tægøøg nhijxpädsøømy. Jiiby hajxy piädsømyy maa ja'a dragõn yhaawjootiän, møød maa ja'a animal yhaawjootiän, møød maa ja'a miämetspä animal yhaawjootiän, ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hänäjty yajwä'xäbä. Jaduħnä haxøøgiuøhñdy hajxy hänäjty quiähxø'øgy nebiä yocchän. ¹⁴ Hiç, mõjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuøøñjaty hajxy hänäjty yajcähxø'øgy. Mänitä reyhajxy hoy nägøxiä wioyii, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nõçxy chiptuna'añ møødä Dioscøxpä, mänaa ja'a Dios yajñähdiijian coo chiptuna'añ. Mäjaamøødä Dios jaduħn. ¹⁵ Jaaya'ay jaduħn mänaamb: "Cab jaduħn põñ ñä'ägädä najuø'oy mänäajøch hänäjty ngäda'aga'añ. Jootcujc je'e põñä Diosmädia'agy hänäjty hamuumdu'joot mäbøjp. Jaduħn mäwiinäts hänäjty yhida'añ nebiä jujcypiän. Cabä hänäjty chähdiunaannä." ¹⁶ Mänitä reyhajxy yhamugøøyy maa xiøhatiän Armagedón ja'a hebreohayuuc-haamby.

¹⁷ Mänitä Diosmoonsä ja'a miäjuxtujcpä cøxp quihdeemnajxy ja'a yhorot-simjootypä. Tu'ugä jäya'ay mõc quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactän jim tsajpootyp:

—Tøø jaduħn miaaŋä.

¹⁸ Mänit wiädsujcy møødä hänee yaaxy. Mänitä hujx mõc ñajxy. Cabä hujx jaduħn mänaaxøø ñaxy neby jaduħn tøø ñaxiän. ¹⁹ Mänitä mõjcajpt ñiwia'xä. Tægøøghit jaduħn hoy miähmøøñä. Mänitä tøjc cøjx piumy wiin-ðühnyhagajpt. Mänitä Dios jäya'ayhajxy chaächtiuuñ hoyhoy, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. ²⁰ Mänitä tun cøjx yhadägøyyø'oy møødä naax ja'a hänäjty jim hijpä mejyquijc. ²¹ Mänitä jäya'ayhajxy quihga'awøøyyä caandøøtstuu hamøjjaty. Juxychägui'x kilo hänäjty näje'e

jiemčhä. Coo hajxy jiaanč tehñ chaačhpøjcy, paadiä Dios hajxy haxøøgjiaty ñämaayy.

17

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug xñämejch, ja'a hajxy hänäjty näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy hänäjty miøødäbä. Mänitøch xñämaayy:

—Jam nyajñähixøøy coo ja'a cuhindo'oxiøjc ja'a møjpä yajt-saačhpøga'añii, ja'a jim häñaabiä mejywyiing. ² Tøø ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miøødtsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcøxpä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxøøgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

³ Mänitøchä Dioshespäritu xyajwiinhijxy. Mänitøchä Diosmoonsä jim xya-jnøcxy maa pøn quia'a tsäna'ayän. Mänitøchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hänäjty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hänäjty miøødä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxøøgjiatä Dios hänäjty ñänømy. Juxtujcä quiopc hänäjty je'e y majcä quiaa'pt. ⁴ Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hänäjty je'e. Oro hänäjty ñaandsømhajpy møødä hočhaa møød perlas. Orotsim hänäjty quiø'ogøøwhajpy. Madiu'u haxøøgpä hänäjty jiiby yhyty orotsimjooty. ⁵ Jim hänäjty miøødä wyiinnähgøpcøxp cujaay: “Ja'a møjcajpt Babilonia hädaa. Ja'a cuhindo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxøøgpä yhojxä tiecy hädaaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä.” Cab jaduhñ yhowyiinjuøøñjä. ⁶ Mänitøch nñajuøøyy coo ja'a to'oxiøjc hänäjty miu'ugyii. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hänäjty tøø yhuucäxä møød hajxy tøø yagho'ogyijäbä je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäbøjcä. Cooč jaduhñ nhijxy, njaanč tehñ yagjuøøyyhöch jaduhñ. ⁷ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tii jaduhñ coo mwi'i yagjuøøy. Nhawaanäanäbøch miich ja'a to'oxiøjcøxpä møødä animalcøxpä, ja'a to'oxiøjc yaghäñaabiejpiä, ja'a juxtujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. ⁸ Yø'ø animal tøø mwiinhixiäbä, jugyhajp hijty yø'øduhñ. Hoy tøø jia cuhdägoy, jutpädsømaamb jadähooc. Mänitøcxy yho'ogaanä. Pønjiatä xiøø jim ca'a miimb cujaay librojooty, coo ja'a animal hajxy yhixät coo tøø jiutpädsømy, mänitøc hajxy hoyhoy yagjuøøwa'añ. Pero pønjiatä xiøø jim miimb cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän, je'eguiøxpä coo ja'a xiøøhajxy jim quiujähyyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøøxta'aguiän.

⁹ Pøn jaduhñ wiinjuøøby, ween hädaaduhñ hoy yhuuc wiinjuøøy: Yø'ø quiopc juxtujcpä, jaduhñ mäwlinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä tunän. Jimä to'oxiøjc yhäña'ay. ¹⁰ Jaanä jaduhñduhmbä, jaduhñ mäwlinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä reyän. Nämägøøxc hajxy jaduhñ tøø quiuhdägoonä. Tu'ug jäda'ahaty gobiernähajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägøøyñä. Coo hänäjty tøø tiägøøñä, cab jaduhñ jiega'añ. ¹¹ Haa ja'a animal tøø quiuhdägögyäbä, tu'ugä näjuxtujcpä rey jaduhñ. Miämetsc-hoocpä jaduhñ tøø piädsøømgombä. Mänitøcxy yho'ogaanä.

¹² Haa ja'a majcpä quiaa'pt tøø mwiinhixiäbä, nämajcä reyhajxy jaduhmbä. Cahnä hajxy tiägøøy gobiernähajpä. Jaduhñä møjcuhdajt hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy møødä animal. ¹³ Tu'ugmädia'aguiä reyhajxy yhyty ja'a nämajcpä. Mänitøc animal cuhdajt hajxy mio'owa'añ møødä mäjaa. ¹⁴ Mänitøc hajxy tiägøøwa'añ tsiptuumbä maa ja'a Meeghuungcøxpän. Mäjädäagaambä Meeghuung jaduhñ. Hix, je'e ja'a møjcuhdajt nä'ägä møød. Pønjiaty je'e jiamioødhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäbøcy.

¹⁵ Mänitøchä Diosmoonsä xñämäguiombä:

—Yø'ø mejy tøø mwiinhíxiäbä maa ja'a to'oxiøjc hijty yhäña'ayän, jaduñ mäwíinäts yø'ø nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohmän. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy. ¹⁶ Y yø'ø animal quiaa'pt tøø mwiinhíxiäbä ja'a majcpä, mäniä to'oxiøjc hajxy miähanhada'añ. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduñ ñähgue'egaannä. Chu'udsaamb by hajxy jaduñ; mäniä hajxy ño'oga'añ. ¹⁷ Ja'a Dios jaduñ tøø wyiimahñdymoy coo hajxy jaduñ quiudiünät nebiä Dios tøø yajnähdijjiän, coo hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coo ja'a animal hajxy quiuhdujtmó'owät, høxtä coonä hänäjty tøø yhabaady nebiä Dios yajnähdijjiän. ¹⁸ Haa yø'ø to'oxiøjc tøø mwiinhíxiäbä, jaduñ mäwíinäts yø'ø nebiä mõjcajptän maa ja'a reyhajxy nägøxiä xiøñaxiän.

18

¹ Mäniä tøkähä Diosmoonsä tu'ug njaag hijty coo hänäjty miänacy tsajpootyp. Mayyä cuhdujt hänäjty miøøä. Haamñ tsämaamb hänäjty jaduñ. Hajaj jaduñ hädaa yaabä naaxwiin. ² Mäniä mõc yaaxy:

—Tøø ja'a mõjcajpt Babilonia quiøxy pumy. Jimä mõjcu'uhajxy chänaañ, mõøä haxøøguøhñdy madiu'ubä, mõøä haxøøghanimalhajxy jäyøøbiä. ³ Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä quiøxy pahijxpä nebiä Babilonia haxøøgcuhdujt miøøän. Tøø ja'a reyhajxy miøødtsäna'ay. Tøø ja'a hajuubiädøjc-hajxy miäyøøjønä je'eguiøxpä coo ja'a Babilonia hijty cøxiä wiinä yaghøxhäyoy.

⁴ Mäniä tøkähä jäya'ay nmädooy coo hänäjty jim quiapxy tsajpootyp:

—Pøñjätyhøch nhuunghajpy, mdsóonäp hajxy jim maa yø'ø cajptän, neby hajxy jaduñ mga'a pajatcø'owät, neby hajxy jaduñ mga'a padsaaçhpøgät. ⁵ Haa ja'a jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, tøø hajxy mõj may jiaanç tehñ quiädieey. Hoyhoyyä Dios jiaanç tehñ yajtsaaçhpøga'añ. ⁶ Jaduhñä Babiloniatsøhmä hajxy mduundägätsät nebiä wiinghäna'c hajxy tøø tiuñän. Mejtsjäduhñtiä hajxy myajtsaaçhpøgät. ⁷ Tøø hajxy hanaxiä jiaanç tehñ ñiguuumayii. Cøxiä wiinä hajxy tøø jiaanç tehñ yaghøxhäyoy. Paady hajxy mjaanç tehñ yajtsaaçhpøgät. Jaduhñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ: “Jaduhñhøch chaa nhäña'ay nebiä mõjcuhdujtmøødpän. Nä'a jäjtäbøkähä nni-hyhap jim. Cäbøch jaduñ mänaa nnä'ägä jootmayhada'añ.” ⁸ Coo jaduñ miäna'añ, paquiä chaachpøga'añ. Piaadaambiä yuu mõøä häyohn mõøä ho'og tägoy. Toyáannäp je'eduhñ. Ja'a Dios jaduñ mänañ coo jaduñ chaachtuunøjät. Jaayá'ayäts mõjcuhdujtmøø.

⁹ Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'oxiøjc hajxy hänäjty tøø miøødtsänä'ayäbä, coo hajxy jaduñ yhixät coo hänäjty tioonä, mäniä hajxy ñäjø'ow ñäxuudsa'añ.

¹⁰ Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänäjty jäguem tiäna'awa'añ. Mäniä hajxy miäna'ana'añ:

—Miiç Babiloniacajpt, may miiç cuhdujt hijty mjaanç tehñ miøøä. Pero paquiä mjaanç tehñ quiuhdägooyy.

¹¹ Mäniä hajuubiädøjc-hajxy ñäjø'ow ñäxuudsaambä, je'eguiøxpä coo ja'a tiogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáanäxä. ¹² Madiu'u toogy hajxy hänäjty miøøä: oro, mõøä plata, mõøä høçhaa, mõøä perlas, mõøä howyit, mõøä linowit, mõøä sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduhñä quepy hajxy hänäjty madiu'u miøøäbä ja'a pa'agxuu'pä, ja'a tsowjatypä, mõøä tijatiä elefantetøødshadeeñdiuc-hädiuñäbä, mõøä hobiujxt, mõøä pujxt, mõøä marmoltsaa. ¹³ Jaduhñä canela hajxy hänäjty miøøäbä, mõøä jøø'xychooy ja'a jaanç tehñ pia'agxuu'pä, mõøä poom, mõøä mirra, mõøä perfume, mõøä vino, mõøä hon, mõøä harina hoybä, mõøä trigo, mõøä jäyujc,

møødä waj, møødä meeg, møødä cuaay, møødä carreta, møødä moonsädøjc jamiäjäyüybä. ¹⁴ Mänitä hajuubiädøjc-hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø miich xquiøxy pøjcä tijaty miich mhadsojpy møødä mmäyøøhadyijäbä.

¹⁵ Näjö'ow näxuudsaaambiä hajuubiädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänäjty tøø miäyøøj'oyäbä maa yø'ø cajptän. Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänäjty tiäna'ay jäguem. ¹⁶ Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaančh tehñ chaachpøcy. Jaduhñ hijty je'e nebiä to'oxiøjc howyitmøødpän ja hucy ja tsapts, møødä oromøødpä, møødä hočhaamøødpä, møødä perlasmoødpä. ¹⁷ Paquiä ja'a miäyøøhadyijäbä tøø quiøxy pøjcäxä.

Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty wädijpä barcojooty, jäguem hajxy hänäjty tiäna'awaambä, møødä wyiindsønhajxy, møød hajxy nä'ä wädijpä. ¹⁸ Coø hajxy yhiixy coo ja'a cajpt hänäjty tiooñä, mänit hajxy yaaxy:

—Cab mädyii cajpt nä'ägädä mäbaady nej yø'ø møjcajpt hijtiän.

¹⁹ Mänit hajxy tiägøoyy jøøbiä xuu'tspä. Mänit hajxy yäxcombä:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaančh tehñ chaachpøcy. Haa ja'a cubarcohajxiä, tøø hajxy jia mäyøøj'ooñä coo yø'ø cajpt hijty jiaančh tehñ miäyøøjä. Paquiä tøø quiuhdägooñä.

²⁰ Pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp, ween hajxy nägøxiä mxoonda'agy, møødä Diosquexy møødä Dioshuung, je'eguiøxpä coo ja'a Dios yø'ø cajpt tøø jajcumädoy.

²¹ Jaančh tehñ miøcä Diosmoonsä tu'ug. Mänitä cruundätsaa jajpädø'cy. Mänit miejyquia'adsøyy. Mänit miänaañ:

—Jaduhñsä Babiloniacajpt jiadaambä yhabetaambä. Cab jaduhñ mänaa nä'ägädä cähxø'øgaannä. ²² Cab jaduhñ jim pøn xiu'uxaannä. Caj pøn jim tiunaannä. Cab hajxy jim jioösaannä. ²³ Ni jøøn jim quia'a toyaannä. Cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. Paadiä Babiloniacajpt jaduhñ jiadaañ yhabetaañ je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug jiaančh tehñ miäyøøjä. Tøø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä piahixy ja'a Babilonia yhaxøøgcuhdujt.

²⁴ Haa ja'a Diosquexy møødä Dioshuunghajxiä, ja'a hajxy yaghó'cäbä, jimä ñø'tyhajxy tøø miähmø'oy maa yø'ø cajptootiän. Hix, cu'ug jaduhñ jatcøoyy.

19

¹ Mänitøch nmädooy majiäya'ay hänäjty jim ya'axy tsajpootyp:

Møj jaančhä Dios jaduhñ. Jaaya'ay hajxy xyajwaats xyajtséjcam.

Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm coo møcmäjaa miøødä.

² Hoyyä Dios quiudiuuñ coo ja'a cuhhiñdo'oxiøjc hoy piäda'agy haducytium, je'eguiøxpä coo ja'a yhaxøøgcuhdujt piahixäxä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä, y coo tøø yagho'ogy ja'a Diosquexypä møødä Dioshuung.

Coo ja'a Dios ja'a ca'awiindøybä jajcumädowa'añ, yejpiä tøyhajt jaduhñ; cab nä'ä nägoobä jajcumädoy.

³ Mänitä majiäya'ayhajxy miänaangombä:

Møj jaančhä Dios. Cøjxta'axiøø yø'ø cuhhiñdo'oxiøjc yhatoy yhapøgø'øwa'añ.

⁴ Mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinjiçädaacy, ja'a hajxy nähii'xmädaaxpä møødä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ, møj jaančhä Dios.

⁵ Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy maa ja'a Dios hänäjty yhäna'ayän:

Näma'aw ja'a Dios hajxy coo miøjjä coo jiaančhä, pønjaty Diosquexy, pønjatiä Dios wiingudsähgøøby, miøjjä miuutscä.

⁶ Mänitøch nmädooyy coo majiäya'ay hänajty quiapxy. Jaduhñ yajmädooyy nebiä mejy møc yhähøøčhän, nebiä hänee møc ya'axiän: Møj jaančhä Dios jaduhñ. Tøø tiägøøñä gobiernähajpä. Jimä møjcuhdajt miøødä.

⁷ Tsøg hajxy jootcugøøyyäm, tsøg hajxy xoonäacäm. Tsøgä Dios hajxy møj jaančhä pädaacäm. Tøø yhabaatnä coo ja'a Meeghuung piøgaanä. Tøø ja'a jaxie'eb ñiyhäxøøyyänä.

⁸ Howyit jaduhñ jaančhä tehñ yajpøgø'øwäänäp, wa'adspä, haambä tsämaambä, nømä majiäya'ayhajxy miänaañ. Haa ja'a howyitä, je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dioshuunghajxy hänajty hoy tøø wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduhñ: “Jootcuyc hajxy yhity pønjaty tøø yajwoy tøø yajwich maa ja'a Meeghuung piøga'añän.”

Mänitøch xñämáaguioimbä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁰ Mänitøchä Diosmoonsä nja wiinjicädaacy. Nja wiingudsähgø'øwäänhöch jaduhñ. Mänitøch xñämaayy:

—Ca'aäch xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts xmioonsähajpän, coo mijtsä Jesucristo miädia'agy hoy myajtuunä. Ja'a Dios mäbøcy mwiiingudsähgø'øwäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy. Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pønjatiä Jesucristo miädia'agy yajwa'xäp, pønjatiä Jesucristo capxpaatp.

¹¹ Mänitøch tsajpootyp nhijxy coo tøø yhawaa'äch. Mänitøchä jäya'ay tu'ug nhijxy coo ja'a ca'awiindøybä hoy yajcumädowa'añ, coo hoy chiptuna'añ. Paady xiøhaty ja'a hoguiudiuumbä, ja'a tøyhajtyejpä. Poobcuaañähgøxp hänajty yhäña'ay. ¹² Jaduhñä wyiin hänajty quiähxø'øgy nebiä jøøn tioyyän. Mayyä cuhjén hänajty miøødä cuhdum. Jimä xøø hänajty miøødä cujaay. Ni pøn hänajty quia'a najuø'øy tii xøø je'e. Je'eduhñ nidiuhñ najuøøby. ¹³ Nø'tiä wyit hänajty tøø yaghucy. Ja'a Diosmädia'agy hänajty xiøhaty. ¹⁴ Jaančhä tehñ miäjäya'ay hänajty panøcxp haagä poobcuaañähgøxp. Poobwit hoybä hajxy hänajty miøød, jaančhä tehñ pioob jaančhä tehñ wia'ads. ¹⁵ Jim yø'øya'ay espada jaančhä tehñ jiojpp hänajty miøødä yhaawjooty. Je'e ja'a jäya'ay hänajty yajpuxaamby. Jaančhä tehñ miøc guobiernähada'añ. Hoyhoyyä jäya'ay chaachtiona'añ nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädoyyän. ¹⁶ Jimä xiøø hänajty miøødä cujaay wyitøxp møødä piuuguiøxp: “Hädaa møjcuhdajtmøød; ni pøn møjcuhdajt jaduhñ quia'a møødä.”

¹⁷ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy coo hänajty jim tiäna'ay maa ja'a xøøjän. Mänitøch jaančhä tehñ miøc yaaxy. Ja'a luudhajxy møjyaaxä, ja'a hajxy cøxp jäyøøwiädijpä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xmio'owaamby. ¹⁸ Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsamby, miøjjä miuutscä, hopiønä, møødä rediøjc-hajxy, møød hajxy tuumbä soldadowiindsøn, møød hajxy møcmäjaamøødpä, møødä cuaay, møød hajxy cuaayhäñaabiä.

¹⁹ Mänitøchä animal nhijxy. Møødä reyhajxy hänajty jim choonä møødä quiu'ughajxy. Tsiptunaamby hajxy hänajty jaduhñ møødä jaaya'aguioøxpä

ja'a cuaañähgøxp wädijpä møødä quiu'ug. ²⁰ Mänitä animal miajtsä møødä craa ja'a jaanč tehṃ jläya'awyiinhøhmbä. Tøø ja'a craa hänäjty yajcähø'ogy hoy-yagjuøøñäjaty maa ja'a animal wyiinduumän. Jaduhñä craa hänäjty tøø wyiinhøøñ pønjaty yø'ø animal señä hänäjty møødhajtäp, pønjaty yø'ø animal yhädiuunxaxy hänäjty tøø wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jløønjuipøøyyä maa azufre hänäjty tioyyän. ²¹ Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduhñ mäyagho'c, ja'a hänäjty cuayyhänaabiä. Espadahaam miäyagho'cy, ja'a jaanč tehṃ jløjpä, ja'a hänäjty jim miøødpä yhaawjooty. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduhñ mädsu'ts jaanč tehṃ quiu'uxiä.

20

¹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jim tsajpootyp hänäjty miänacy. Jimä juthawaatst hänäjty quio'øgonhaty, ja'a hänäjty jaanč tehṃ quioøcpä. Jimä cadena hänäjty quio'øwitshajpä. ² Mänitä møjcu'ugong miajtsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'e møødä jecychahñdy. Mänit quio'øxojsä tiecyxiojsä cadenahaam. ³ Mänit quiujuipøøyyä jutjooty. Mänit yhawäguii'tsä. Mänitä Diosmoonsä yhäho'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä møjcu'ugong hänäjty jiiy yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduhñ quia'a wiinhøhñät. Coø hänäjty mil jomøjt tøø yhabejnä, mänit yhöxmdasa'añii. Pero cab hänäjty jejcy yajwädita'añii coø hänäjty tøø yhöxmačhi.

⁴ Mänitøch nhijxy coø cu'ughajxy hänäjty yhäña'ay. Haagä møjcuhdutjmtøød hajxy hänäjty coø hajxy nägøxiä yajtøyhajtyégät. Mänitøchä jäya'ayä yhäñämähajxy nhijxä, pønjaty hänäjty tøø yo'puxyii. Paady hajxy yo'puxxä coø hajxy hänäjty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xy coø ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hänäjty tøø wyiingudsähgø'øy, ni ja'a yhäñädiuunxaxy. Ni cab hajxy hänäjty tøø piädaacäxä ja'a animal señä, ni wyiinnähgøpcøxp ni quio'øgøxp. Mänitøch nhijxy coø hajxy jiijypiojnä. Mänitä Jesucristo hajxy miøødtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hänäjty tiuna'añ. ⁵⁻⁶ Jayøjp hajxy jiijypiojtsøhñ. Jootcujc hajxy yhiy. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miøødtuñ. Cab hajxy chaachtuuna'añii. Coø mil jomøjt hänäjty tøø yhabety, mänitä jäya'ay yhäñämähajxy jiaac jiijypioğaambä nägøxiä, ja'a hajxy hänäjty hoy tøø quia'a wäditiäbä. Mänit hajxy yajcumädowa'añii.

⁷ Coø mil jomøjt hänäjty tøø yhabejnä, mänitä Satanás yhöxmdasa'añii. ⁸ Mänit tiägø'owa'añ jäya'awyiinhøhmbä wiinduhmyhagajpt. Yajwiinhøønaambä Gog møødä Magog. Mänit hajxy yhamugø'owa'añ møødä quiu'ughajxy coø hajxy hänäjty chiptuna'añ. Jaanč tehṃ miay hajxy hänäjty jaduhñ. ⁹ Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuungajxy jiihbiç jiihgødø'owa'añii. Mänitä Dios jøøn yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduhñ. ¹⁰ Mänitä møjcu'ugong jløønjuipøøyyä maa ja'a azufre hänäjty tioyyän, maa ja'a animalhajxy hänäjty tøø jløønjuipø'oyiijän, møødä craa hänäjty tøø jläya'awyiinhøøñäbä. Cøjxta'axioø hajxy jiiy chaachpøga'añ xøømdsuhñ.

¹¹ Mänitøchä Dios nhijxy coø hänäjty yhäña'ay. Poobä yhäñaabejst hänäjty cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadägoyyøøyy maa ja'a Dioswiinduumän møød tsajtcøxp. ¹² Mänitøchä häañämähajxy nhijxy miøjjä miuutscä. Jim hajxy hänäjty tiäna'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach møødä libro wiingpä. Jiiibiä xiøøhajxy hänäjty myiñ cujaay ja'a hajxy

jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jugyhatiän. Mänitä Dios ja'a li-bro quiapxy pø hoyyå hääñämähajxy hänajty tøø jiäya'ayhaty, pø caj. ¹³ Mänitä hääñämähajxy jiiby piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hänajty jiiby tøø yho'oguiäbä. Jadhuhñ hajxy jiiby piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hänajty hoy tøø jiäya'ayhātiäbä, hawa'adstuum hajxy hoy miähmøøñä. Ja'a hajxy hänajty hoy tøø quia'a jäya'ayhātiäbä, haducytium hajxy hoy miähmø'øy. ¹⁴⁻¹⁵ Mänitä møjcu'ugong jøønjooty piädaacä. Mänitä hääñämähajxy jøønjooty quiujuipøøyyä, pønjataiä xiøø hänajty ca'a miimb cujaay librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø jugyhada'añ nebiä Dios jugyhatiän.

21

¹ Mänitøchä tsajpootyp jemybiä nhijxy møødä naaxwiin jemybiä. Tøø ja'a tuctsajpootyp hänajty tiägoonä møødä tucnaaxwiimbä. Møødä mejy hänajty tøø tiägoobiä. ² Mänitøchä Dioscajt nhijxy, ja'a Jerusalén jemybiä. Jim hänajty miänacy tsajpootyp. Jim hänajty tøø choon maa ja'a Diosän. Yajxonñ hänajty quiähxø'øgy nebiä jaxie'eb ñiyhahixø'øyijän coo hänajty piøga'añ. ³ Mänitä jäya'ay møc jiaanç tehñ quiapxy jim tsajpootyp: —Huug hix, jimä Dios tøø chänaadiaacpøcy maa ja'a jäya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambiä Dios ja'a jäya'ayhajxy. Wiingudsähgø'øwääñäp ja'a Dios jadhuhñ. ⁴ Jadhuhñä Dios miäna'ana'añ coo ja'a jäya'ayhajxy quia'a jøøñät. Cab hajxy pia'ambedaannä, yho'ogaannä. Cab hajxy jio'øwääñä xiuudsaañä. Tøø yø'øduhmbä hänajty quiøxy cuhdägoonä.

⁵ Mänitä Dios miänaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä nhädiuundägach.

Mänit miänäängombä:

—Cujaay jadhuhñ. Tøyhájthøch nmädia'agy jadhuhñ. Cábøch nhøhnda'agy.

⁶ Mänitøch xñämaayy:

—Tøø jadhuhñ miaañä. Høøch nyajtsohndaac; jaanä høøch nyajmaabiä. Pønä jioot hamuumdu'joot tøø piäda'agy coo jugyhada'añ cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän, nguhdujtmó'owäbøch jadhuhñ coo jadhuhñ jugyhädät. ⁷ Pøn majädaacp, je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän. Høøch cøjxta'axiøø xTiedyhadaamb. Nhuunghadäämbiøch jadhuhñ. ⁸ Haa ja'a hajxy jadhuhñ ca'a majädaacpä, jøønjooty hajxy nøcxy quia'awa'añ maa ja'a azufre tioyyän. Jiiby hajxy cøjxta'axiøø chaaçhpøga'añ, møød hajxy ca'a mäbøjpä, møød hajxy ca'awiindøybä, møød hajxy jäya'ay-yagho'pä, møød hajxy amigähamädoobä, møød hajxy mäwijs mäbäxujpä, møød hajxy quepychechwiingudsähgøøbiä, møød hajxy høhndaacpä.

⁹ Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a hajxy näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy miøødpä cødu'uga. Jimä tsø'ty häyohn hänajty miøødä ja'a juxtujcpä orotsim. Mänitøch xñämaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnähixø'øy ja'a Meeghuung tio'oxiøjc-hadaambä.

¹⁰ Nwiinhijxypøch hänajty; ja'a Dioshespíritøch hänajty xyajwiinhijxp. Mänitøchä Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a cøxptunguhduumän. Mänitøchä Dioscajt xyajnähixøøyy. Jerusalén xiøhaty. Jim hänajty miänacy tsajpootyp maa ja'a Diosän. ¹¹ Jaanç tehñ yhaamb jaanç tehñ chämaambä cajpt hänajty nebiä Diosän. Jadhuhñ hänajty yhaambä chämaambä nebiä høçhaa jaanç tehñ chowbän, nebiä jaspetsaajän. Jadhuhñ hänajty tiø'xiä nebiä hijxtän. ¹² Piquiä ja'a cajpt quiuraa hänajty yhamuu'dsø'øguiä. Jaanç tehñ quiøxp hänajty yhamuu'dsø'øguiä. Majmetscä curaahaaw hänajty miøødä.

Majmetscä Diosmoonsähajxy hänajty jim yhadäna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hänajty yhadäna'ay maa ja'a curaahaawän. Tu'ugjatiä curaahaaw hänajty miøødä cujaay nebiatiä judioshajxy xiøhaty ja'a nämajmetscjatypä. ¹³ Tägøøgä curaahaaw hänajty xøbøadsøomyiä; tägøøg hänajty tsuxpojejpä; tägøøg hänajty jøombojmanäjpä; tägøøg hänajty xøøguhnaixpä. ¹⁴ Majmetscä tsaa hänajty jiiyby maa hänajty miuu'dsø'tsooñän. Jim tsaagøxp hänajty quiujaayä nebiatiä Meeghuungä quiguexyhajxy hänajty xiøhaty, ja'a nämajmetspä.

¹⁵ Haa ja'a Diosmoonsøch hänajty xmiøødmädiaacpä, jimä oropaxyquipxt hänajty miøødä. Je'e ja'a cajpt hänajty yajquipxaamby møødä curaa-haaw møødä yhamuu'dsø'ogy. ¹⁶ Haa ja'a cajpt, hamädaaxteec hänajty je'e. Jaduhñtiä yoñä nebiä yhoocän. Mänitä Diosmoonsä ja'a cajpt qyipy ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmägo'x kilómetro hänajty yoñä; jaduñ hänajty quiøxpä; jaanä jaduñ yhooc hänajtypä. ¹⁷ Haa ja'a yhamuu'dsø'oguiä, tägøøghii'x cumädaaxc metro hänajty quiøxpä.

¹⁸ Haagä jaspetsaahädiuñ ja'a hamuu'dsø'ogy hänajty. Haagä oro ja'a cajpt hänajty. Jaduhñ hänajty quiähxø'ogy nebiä hijxt jaançh tehñ tiø'xypän.

¹⁹ Haa ja'a majmetspä tsaa hänajty jiiyby hijpä maa ja'a yhamuu'dsø'ogy miuu'dsø'tsooñän, haagä hoçhaa hänajty miøød. Haa ja'a jayøjpä tsaajä, jaspe hänajty miøød; ja'a miämetspä, zafiro hänajty miøød; ja'a miädägøøgpä, ägata hänajty miøød; ja'a miämädaaxpä, esmeralda hänajty miøød; ²⁰ ja'a miämägooxpä, ónice hänajty miøød; ja'a miädädujcpä, cornalina hänajty miøød; ja'a miäjuxtujcpä, crisólito hänajty miøød; ja'a miäductujcpä, berilo hänajty miøød; ja'a miädaaxtujcpä, topacio hänajty miøød; ja'a miämajcpä, crisoprasa hänajty miøød; ja'a miämajtu'ugpä, jacinto hänajty miøød; ja'a miämajmetspä, amatista hänajty miøød. ²¹ Ja'a majmetspä curaahagø'ow, haagä perlahädiuñ hänajty cødu'ugjaty. Haa ja'a møjtu'u, orohädiuñ je'e. Jaduhñ hänajty quiähxø'ogy nebiä hijxt tiø'xiän.

²² Cábøch tsajtøjc jim nnä'ägädä hijxy maa yø'ø cajptän, je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim çhäna'ay møødä Meeghuung. Møjcuhdujtä Dios miøød. ²³ Haamb tsämaambä Dios jim yhity møødä Meeghuung. Paadiä xøø jim quia'a hañ ni ja'a po'ø. ²⁴ Coo ja'a Dioshajxy jim yhañ çhämany, paadiä jäya'ayhajxy jiiyby wiädita'añ, ja'a hajxy hänajty tøø ñähwá'achäbä. Møødä reyhajxy jiiyby wiäditaambä. Yajmedsaamby hajxy mädyiijaty hoy yajxon. ²⁵ Cabä curaahaaw mänaa yhaduga'añ. Cab jaduñ mänaa wyiingoodsø'owa'añ maa yø'ø cajptän. ²⁶ Medsaambä jäya'ayhajxy jim Dioswiingudsähgøøbiä. ²⁷ Cabä haxøøgpä jiiyby mänaa tiägø'owa'añ cajptooty, ni ja'a jäya'ayhajxy ca'awiindøybä ni ja'a høhndaacpä. Jagooyyä jäya'ayhajxy jiiyby tiägø'owa'añ pønjatiä xiøø jiiyby miimb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miøødpä. Jaaya'ayädhajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän.

22

¹ Mänitøchä Diosmoonsä møjnøø tu'ug xyajnähiçøoyy jaançh tehñ tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hänajty piädsømø'oy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hänajty miøødhäña'ayän. Ja'a møjnøø jaduñbä, yejpä jugyhajt jaduñ. ² Møjtu'ugujcä møjnøø hänajty piäyø'ogy. Mejtsnøøba'a ja'a quepyçhaa hänajty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyeipä. Majmetshoocä quepyçhaa hänajty tiøømbety tu'jomøjtäp. Wiindu'ugäpo'ojaty hänajty tiøømhaty. Ja'a yhaay-haamä jäya'ayhajxy ñähwa'açh wiinduhmyhagajpt. ³ Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hiç, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ møødä Meeghuung.

Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'øwa'añíijäm. ⁴ Jaduhnä wyiin jiojphajxy yhixáañäxä. Haa ja'a Dios xiøøhajxiä, jim cujaay miøødhadaañäxä maa ja'a mioonsä wyiinnähgopcøxpän. ⁵ Cab jaduñ mänaaxøø wyiingoodsø'øwaannä. Cabä xøø jim yhanaannä, ni jøøn jim quia'a hajajaannä. Ja'a Dios jim hajajaamb cudø'xaamb. Haa ja'a hajxy jim tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim guobiernähada'añ.

⁶ Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehm tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduñ. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jaduñ coo ja'a mioonsä nøcxy yhawáañäxä coo miäbodhaty tijaty jadaañap tunáañap. Ja'a Dios jaduñ najtscapxøøyy —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷ —Mobädájpøch jii by nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Jootucj yhyt pønjetiä Diosmädia'agy hoy cudiumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸ Høøch jaduñ tøø nhixy tøø nmädoy, høøch Juanhajpä. Cooch nwiinhi-jxpädøøyy, mänitøchä Diosmoonsä nwiinjicädaacy, ja'açh hänäjty tøø xyajwi-inhixiäbä; nja wiingudsähgø'øwáanhøch jaduñ. ⁹ Mänitøch je'e xñämaayy:

—Ca'açh xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts jaduñ xmioonsähajpän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjetiä hoy cudiumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähájtäp hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mäbøcy hajxy mwiingudsähgø'øwäp.

¹⁰ Mänitøch xñämáaguiombä:

—Tøø miäbodhaty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Diosmädia'agy yu'uèh myaghidät. Naxy mdehm yajwá'xät. ¹¹ Weenä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiaac jatcø'øy haxøøg. Weenä hoyhäna'c-hajxy jiaac cudiuñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung hajxy je'eduñ —nømhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

¹² —Tøyhajt jaduñ. Mobädájpøch jii by nhäda'aga'añ. Nøcxáambøchä jäya'ayhajxy nbäda'aga'añ hodium, ja'a hajxy hoy tøø quidiuñäbä. Haa ja'a jäya'ayhajxy tøø quia'a cudiuñäbä, haxøøgtuumhøch hajxy nøcxy nbäda'aga'añ. ¹³ Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Høøch jadähooc cøxiä nyajmayáangombä —nømä Dios miänaañ.

¹⁴ Jootucj hajxy yhyt pønjetiä nähwaatsp. Je'edshajxy jii by tägø'øwaamb Dioscaptooty. Je'edsä cuhdujt hajxy mo'owáañap coo ja'a tømödsam hajxy jioø'xät ja'a jugyhajtjeypä. ¹⁵ Pero cabä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jii by tiägø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä ni ja'a mäbäxujpähajxy, ni ja'a amigähämädoobähajxy, ni ja'a jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quepychechwiingudsähgøøbiähajxy, ni ja'a høhndaacpähajxy.

¹⁶ —Høøch Jesucristo, tøøchä nguguexy nguexy coo ja'a hermanohajxy cøxiä yhawáañäxät. Høøchä rey David nhaphajpy nhoc-hajpy. Y xyhaphajp xyhoc-hájpøch je'ebä. Høøch, jaxiøømhájpøch høøch —nømä Jesucristo miänaañ.

¹⁷ Jaduhnä Dioshespíritu miänaambä:

—Min —jaduhnä Meeghuung tio'oxiøjc miänaambä.

Pøn jaduñ mädoob, ween jaduñ miänáambät:

—Min.

Pønä jioot pädaacp hamuumdu'joot coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän, yagjughadääñap jaduñ nebiä jiugyhatiän. Cab jaduñ yagjuya'añii.

¹⁸ Pønjatiä Diosmädia'agy hamädoowhiip nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, nnämäabiøch jaduuhñ coo ja'a mhamdsoo mädia'agy hajxy mga'a yajmäjaayó'øwät. Coo hajxy jaduuhñ mjatcø'øwät, mäniä Dios hajxy xjiaançh tehñ yajtsaaçhpógät nej yaa jaduuhñ myiñän cujaay hädaa librojooty. ¹⁹ Y coo hajxy näje'ejaty mbuhgónät, cabä Dios hajxy xyagjugyhädät cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän, nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Cab hajxy jiiiby xyajtägó'øwät Dioscajptooty.

²⁰ Jaaya'ay jaduuhñ mädiaacpä, je'eduhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduuhñ. Mobädájpøch jiiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Amén. Miñ paquiä Jesucristo. Miiçh højts nWiindsøñhajpy.

²¹ Ween mijtsä Jesucristo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nägøxiä xmio'oy. Amén.